

THE
HOLY BIBLE

IN THE
SANSKRIT LANGUAGE.

VOL. I.

CONTAINING THE FIVE BOOKS OF MOSES
AND THE BOOK OF JOSHUA.

TRANSLATED OUT OF THE ORIGINAL TONGUES

BY THE

CALCUTTA BAPTIST MISSIONARIES,

WITH NATIVE ASSISTANTS.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS, CIRCULAR ROAD.

1848.

इन्द्रोयभाषातो व्याकृतः

धर्मग्रन्थः ।

तस्य प्रथमं खण्डं

यदा

मूससा रचितं ग्रन्थपञ्चकं

यिच्चोष्टयपुस्तकञ्च ।

कलिकातानगरे

ग्रन्थोय मद्राङ्कितोऽभूत् ।

प्रकाब्दा १००० ईं १८८८

इन्द्रोयभाषातो व्याकृतः

धर्मग्रन्थः

तस्य द्वितीयं खण्डं

यद्वा

यिहोऽयस्य मरणात् परम् इत्येते लोयलोकानां

पुरावृत्तपुस्तकसङ्ग्रहः ।

कलिकातानगरे

ग्रन्थोऽयं मुद्राङ्कितो ऽभूत् ।

शकाब्दा १७७४ इं १८५२

सूचीपत्रं ।

	४४ ।
विचारयिद्धकम्भादि ..:	१
रूतोपाख्यानं ..:	४६
शिमूयेलस्य प्रथमं पुस्तकं ..:	५६
शिमूयेलस्य द्वितीयं पुस्तकं ..:	१२१
राजावल्याः प्रथमं पुस्तकं ..:	१७७
राजावल्या द्वितीयं पुस्तकं ..:	२४०
वंशावल्याः प्रथमं पुस्तकं ..:	३०२
वंशावल्या द्वितीयं पुस्तकं ..:	३५६
इसाइस्य पुस्तकं ..:	४३१
निह्मियस्य पुस्तकं ..:	४५०
इष्टेरोपाख्यानं ..:	४७१

आदिपुस्तकं ।

मुसालिखितं प्रथमपुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ इयिन्वा आकाशस्य च कृतिः १ दीप्तिं कृतिः १ इत्यन्वायाः कृतिः २ इत्यन्वभूतेः कृतिः
११ इत्यादीनां कृतिः १४ अन्वस्योदीनां कृतिः १० सीवपक्षिणां कृतिः १४ प्राग्भव-
पक्षादीनां कृतिः १६ ईश्वरस्य साहस्येन समुत्पन्नस्य कृतिः १८ मानुषादीनां ससर्ज ।

१ आदित ईश्वर आकाशं पृथिवीं च ससर्ज । पृथिवीं निर्जनां शून्यां
२ चासीत्, अन्वकारश्च गम्भीरजलस्योपरि तस्थौ, तदानीम् ईश्वरस्यात्मा
तोयानि आप्यासीत् ।

१ अगन्तरं, दीप्तिं भवतु, इतीश्वरेणाश्चापिते दीप्तिं बभूव । तदानीम्
२ ईश्वरो दीप्तिमुत्तमां विजोष्य तमिश्वात् तां पृथक् कृत्वा दीप्ते नाम
३ दिवसइति, तमिश्चस्य नाम रात्रिरिति कृतवान् । ततः सन्ध्यायां प्रातः-
काशे च जाते प्रथमो दिवसो बभूव ।

१ ततः परं तोयानां मध्ये शून्यत्वमुद्भूय तोयानि भागद्वयेन पृथक् करोतु ।

० ईश्वर इत्यादिदृश्य शून्यत्वं ससर्ज शून्योद्धृष्टिततोयैभ्यः शून्याधःस्थिततो-
२ यानि पृथक् अकार च, ततस्तदृश्यं बभूव । तदेश्वरस्तस्य शून्यस्य नाम
ग्रम्यं अकार । सन्ध्यायां प्रातःकाशे च जाते द्वितीयो दिवसो बभूव ।

१ पश्चात् ईश्वर इत्याश्चापयामास, ग्रम्याधःस्थितानि सन्ध्यान्मांसि रक्ष-
२ स्मिन् भिजन्तु अक्षय प्रकाशतां; ततस्तथैव बभूव । तदेश्वरः अक्षयनाम
पृथ्वीति तोयराशेर्नाम समुद्रइति कृतवान्, ततोत्तमं ददर्श ।

१ अपरम् ईश्वर आदिदेश, मेदिन्यां दृश्यानि सर्वाजोषधयो नामान्ना-
तीयाः सर्वाजोषधदायिनो महीवृक्षाश्च समुत्पद्येदन्; ततस्तथैवाभवत् ;
२ अर्थात् पृथिव्यां दृश्यानि सर्वाजनानाजालीयौषधयः सर्वाजोषधदायिनो

नामाविधा कक्षाच जाताहि, तदानीमीश्वरस्त्वानि सर्वाख्युत्तमानि दृष्ट-
वान् । तथा सन्ध्यायां प्रातःकाले च जाते इतीये दिवसो बभूव ।

अपरम् ईश्वर आत्मापयत्, निश्चालो दिवसं पृथक् कर्तुं दिवस-
वत्परन्तुचिह्नमिदं नमोमखले ज्योतिर्गन् उत्यद्यो, तथा वत्स-
रायामानोकं कर्तुं दीपद्वय मन्त्रमखले तिष्ठतु; ततस्तादृगभयत् । इत्यम्
ईश्वरो दिवसं प्राप्सितुम् महाज्योतिरेवं, स्वदीप्यं प्राप्सितुं ततः स्र-
ज्योतिरेवं, इमे दृष्टी ज्योतिर्वी उदुनिवद्वय ससर्जं । ततो धरिणीं
दीपयितुं, दिवाराभी प्राप्सितुं, तमिन्नाद् विद्युतिं पृथक् कर्तुं ईश्वरस्त्वानि
ज्योतींश्च मन्त्रमखले आपयामास; तानि सर्वाङ्गि चेश्वर उत्तमानि
वीक्षाकृते । तथा सन्ध्याप्रातःकालो मन्त्रयोः सतोऽस्तुयो दिवसो
बभूव ।

तदा परं सचिन्तनी मध्ये विहारार्थे नामाविधा जगत्पदा प्राक्कि-
नेदिना ऊर्ध्वं नमोमखले उदुयितुं वत्ता विद्वन्नाथ वाङ्मन्य उत्त-
मान्, इतीश्वर आदिष्व दृष्टमीनादीन् नामाप्रकारान् कीनाजपदा
प्राक्किने नामाविधकक्षाच कृष्टवान् । अन्तारम् ईश्वर यतान् सर्व-
प्रजापतौ वीक्ष्य वतानाश्रितं मन्त्रात्, वृषं प्रजावन्तो वज्रवशात् मन्त्र-
वदितस्तीर्णा सचिन्तानि परिपूरयत्, वसुधाया उपरि विद्वन्नाथ व-
शीभयन्तु । तथा सन्ध्यायां प्रभाते च जाते प्रथमो दिवसो भवत् ।

तदा परम् ईश्वर आदिरेव, वदसां प्राप्ता सन्धाया मन्त्र उदो-
क्तिर्वा जगत्प्रभतयो नामाविधा जगत्सो जावन्ताम्; ततश्चैव बभूव
इत्यम् ईश्वरो नामाविधान् यावद्वत्सवन्तु मने नामावातीवान् उदो-
क्तान् कृत्वा सर्वांमेषोत्तमान् आनुचक्षे ।

अन्तारम् ईश्वरो आचक्षते, वयं सप्रतिमूक्षां साहस्येन च आ-
(अर्थात् मन्त्राः) कक्षाया, ते जगत्परमीनां क्षेत्रविद्वद्भ्यम् यावत्
पञ्च सर्वप्रथिवीं भूमिस्त्रितोरुमान् प्राक्किवच प्राप्सतु । ईश्वरं
सचिन्तनी मन्त्रात् सचक्षे; ईश्वरस्य प्रतिमूर्त्तेव स तेन कृष्टः; पुत्र-
त्वकीनावाती कृष्टे । तदन्तारम् ईश्वरस्त्वान् इवाश्रितं वदो, व-
प्रजावन्तो वज्रवशात् च भवतं, प्रथिवीं परिपूर्यं वशीभूतां कु-
विष्व सचिन्तदृष्टीवान् क्षेत्रवज्जान् भूमिस्त्रितोरुमन्त्रान् च चिह्नं ।

ईश्वरोपरमपि जगत्तानाथ, वद्वत्तं, दिक्षिचरप्रथिवीयाः सर्वांस्ववी-
वंशीं सर्वांम् सचीमपकदाविमी मशीवशांश्च वदवायां भोक्तुम् च

१० दाम् । तथा वनस्पदसुखेभ्यो भूमिस्त्रितसजीवीरुद्रमजनुभ्यश्च
 ११ भोक्तुं सर्व्वहरितौघधीरुचमदाम् ; ततस्तथैव बभूव । अतन्तरम् ईश्वरः
 खल्वृत्सकलवस्तुनि निरीक्ष्य सर्व्वोच्छ्रित्युत्तमानि ददर्श । तथा सन्ध्यायां
 प्रातःकाले च जाते षष्ठं दिनं बभूव ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ निशामवारस्य निरूपणं ४ खड्गेर्हतामः ७ रदनुद्याननिर्माणं १५ तस्य मध्ये मनुष्य-
 म्यापणं १८ शिखाः खड्गहतामसः ।

- १ इत्थम् आकाशस्य पृथिव्यास्तदुभयस्यामां सर्व्ववस्तूनाश्च पृथिः सम्भूयां
- २ बभूव । पश्चात् सप्तमे दिने ईश्वरः खड्गतकर्माणि समाप्य तस्मिन् सप्तमे
- ३ दिने खड्गतकर्माणि विश्रान्ताम् । तदा ईश्वरेण सप्तमं दिनं आश्रित्य
- ४ प्रविशोक्तं, यस्मात् तस्मिन् दिने ईश्वरेण खड्गतनिखिजपृथिव्यात्
- ५ निशामोऽकारि ।
- ६ पृथिव्यात् प्रगणधरिचौरियं विदन्ति । तस्मिन् काले प्रभुः परमेश्वरः
- ७ पृथिव्यात्काले ससर्ज, तदापि पृथिव्यां किमपि क्षीयित्वं द्रव्यं नासीत्
- ८ क्षीयित्वा नापीकषिकं नासीत्, यतः प्रभुः परमेश्वरः पृथिव्यां न सर्व्वो
- ९ नास भूमौ पृथिव्यात्काले ननुषी नासीत् । किन्तु पृथिव्यां पृथिव्या
- १० समुत्थाय सर्व्वे भूमिम् अलिखत् ।
- ११ अपरं प्रभुत्वा परमेश्वरेण यदा जनार्थं निर्माय तस्य नाकारम्
- १२ प्राङ्वायै प्रवेशिते स सात्मप्रायी बभूव । अतन्तरं प्रभुः परमेश्वरः
- १३ पूर्व्वदिक्स्थिते रदनुद्यानकदेशे उद्यानमेकं कृत्वा तत्र खल्वृत् तं मानसं
- १४ स्थापयामास । तत्र प्रभुः परमेश्वरः भूमौ सर्व्वजातीयान् सुदृश्यान्
- १५ सुखाद्यपेक्षान् पादपान् तस्त्रोद्यानस्य मध्येस्थाने अयत्तं पादपं सदस-
- १६ ज्ञानदातारं पादपञ्च जनवाङ्कारि । उद्यानं सज्जितं सेतुम् कृत्वा
- १७ स्वप्ती रदनुद्यानात् निर्याय विभिन्न अनुभूतौ भूत्वा प्रोवाह । तस्याः
- १८ पीथीनास्या प्रथमा तटिनी सुवर्षीत्यादिनी तृतीया रैश्वरिवशान्
- १९ वेष्टित्वा प्रोवाह । तस्य रैश्वर्यं जातकथम् अतोदीप्तम्, तस्मिन् स्थाने
- २० रत्नानि वैदूर्यमङ्गलश्च जायन्ते । तथा तस्या जीषीमन्त्रिका द्वितीया
- २१ धुनी समस्तजुषदेशं वन्दमाना प्रोवाह । तथा तस्या त्रिदिकश्वामा
- २२ द्वितीया धुवी अश्वरिवादेशस्य पूर्व्वदिशा प्रोवाह । तथा तस्याः अनुभू-
 धुन्वन् नाम यदात् ।

ततः परं प्रभुः परमेश्वर आदमं नीत्वा यदनुष्ठितस्योद्यानस्य कर्म १५
 कर्तुं तद्विनुष्य निर्योजयामास । किञ्च प्रभुः परमेश्वरस्तमित्वादिदश, १६
 एतस्योद्यानस्य सप्तकवादपानां पत्रानि तथा खण्डं भेदयानि ;
 किन्तु सदसकृद्दानदातुः पादपस्य यत्तं मा भुञ्जतां, युता यत्तान् दिने १०
 एतं खादित्यसि तस्मिन्नेव दिने निश्चितं मरिष्यसि ।

अनन्तरं प्रभुः परमेश्वरो जगाद, मनुष्यो यद् दृक्वाकी विष्टेः तन् न १८
 भ्रमं, तस्य साक्षादिव दृक् सप्तकादी मया निर्मोक्ष्यते । प्रभुवा परमे- १८
 श्वरेण यद्दश निर्मितानां वन्द्यपशुखेचरलक्षणां ज्ञानि नामाभ्यादम्कारि-
 ष्यतीति वेदितुं यदेश्वरः सत्प्रप्राक्निष्पत्स्य समीपमानयामास, तदानीं
 आदमं यत्तं यन्नाम यकार, तस्य तदेव नामाभवत् । तदा आदमं सर्वेषां १०
 पशूनां खेचरलक्षणां वन्द्यपशूनाञ्च नामानि कृतवान्, किन्तु तेषां मध्यत
 आदमा साक्षादिव दृक् सप्तकादी न प्राप्तः । अनन्तरं प्रभुः परमेश्वर १९
 आदमम् अतिनिद्राय तस्यां निद्रायां तस्यैकं पञ्जरं गृहीत्वा क्रष्येव वत्
 कृतव्याजं पुरयामास । किञ्च प्रभुवा परमेश्वरेण यः पञ्जर आदमो नीत- २२
 स्तेन स यकां क्षियं निर्मोय ताम् आदमः सन्निधिमं आनिनाय । तदा- २३
 भीम् आदम आचक्षते, एवैव मदीयादशाम् अस्मि मदीयमांसस्य मांसं ;
 तद्येयं मरादजनिष्ठ, तस्माद् अस्या नाम मारीति कारिष्यते । एतदर्थं २४
 मानवः जनातापितरौ परित्यज्य स्वभार्यायाम् आसंक्ष्यति, सौ री
 जनावेकापौ भविष्यतः । तदानीम् आदमस्तद्भार्यायाञ्च नद्यत्वे श्रिते २५
 तयोदपि अज्जाबोधो नासीत् ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ उपरं कथनं = तेन मानवानां पतनं १४ वर्षस्य प्रथमं १६ मारीपुत्रयोः प्रथमं
 १९ मातां वत्तं दृक्का उपानतो दूरीकरकथ ।

प्रभुवा परमेश्वरेण कृतानां भूषणकर्तॄणां मध्ये सर्वोऽतीव खल १
 आसीत् । स तर्त मारीमवदत् खये अस्योद्यानस्य कस्यचिदपि पादपस्य २
 यत्रानि भोक्तुं परमेश्वरो युवां व्यसिधत्, किमिदं सत्तं ? ततो मारी सर्वं
 प्रोवाच, आदाम् एतस्योद्यानस्य सर्वेषां विठपिनां पत्रानि भोक्तुं प्रकृवः ३
 क्षेत्रकम् उद्यानमध्यस्थितस्य पादपस्य यत्तं प्रतीश्वरेण अर्धितं, युवाम्
 एतत् यत्तं मा भुञ्जाथाम् मा स्पृशतश्च, तत् ज्ञात्वा मरिष्यथः । तदा भुञ्जते ४
 मारी वभावे, युवां निश्चितं न मरिष्यथः, किन्तु यदा तत् खादित्यथः, ५

तदा युवयोर्जोवनप्रभासो भविष्यति ; तत इत्थं इव भद्राभद्राचारं
 १ लक्ष्मणे, इतीश्वरो जानाति । तदा वारी तं महीरुहं सुखासयत्वं चोच्य-
 रक्षकं ज्ञानलाभाय वाञ्छनीयस्य विधाय तस्य पञ्चानि ज्ञातप्रिया
 ० बुभुजे, अस्त्राभिने च इदौ सोपिभुक्तवान् । तेन तयोश्चभयो संभ्र-
 प्रभासो बभूव, ततश्चौः अक्षीयनप्रतां विधाय वटपञ्चानि सूता वटौ
 बबन्वतुः ।

- ८ ततो दिवावस्यन्नि सन्ध्यायाम् जगन्नाथप्रसन्नचित्तः प्रसीः परमेस्वरस्य
 २३ त्वं मुक्ता अस्त्रम् तस्य ज्ञाया च प्रसीः परमेस्वरस्य अस्त्राकारः उच्यते ।
- ९ ज्ञानां अस्त्रिणां तयोर्नार्दयते । तदा प्रभुः परमेस्वर आदयस्य आह्वय
 १० वभावे, तं कुच ? ततः स उवाच, ज्ञानात् भवतः अस्त्रं मुक्ता वधवा-
 ११ आदय्यात् मीत्या अमगोपयम् । स जगाद, तं नपीक्षीति अस्त्राभयोपयम् ?
 यस्य अस्त्रस्य अस्त्रं भोक्तुं त्वामहं न्यसेधं तस्य अस्त्रस्य अस्त्रं किं त्वया भुक्तं ?
 १२ तत् आदय्या नदितं, तं वा योषितं नम अस्त्रिणीमकरोः, त्वामहं तस्य
 १३ पादपस्य अस्त्रम् अददात् तन्मया भुक्तं । प्रभुः परमेस्वरौ वारी जगाद,
 त्वया किमिदम् अकारि ? वारी वभावे, सर्पस्य प्रवक्ष्यमयाहं अस्त्रादम् ।
 १४ पश्चात् प्रभुः परमेस्वर उरगं जगाद, त्वमिदं कर्माकरोः, तस्मात्
 यावन्वयपुत्रमुखात् अधिकाश्रापयस्ते भूता वक्षसा गमिष्यसि, यावन्वीर
 १५ धूर्तः अदिव्यसि च । किञ्च त्वया योषिता च त्वदीयवशेन तस्या वशेन
 च परस्परं वैरितां जनयिष्यामि, तेन स त्वदीयश्चिर आहनिष्यति,
 तच्च तस्य पादमूके आहनिष्यसि ।
- १६ अमन्तरं स नार्थं कथयामास, त्वदीयप्रसववेदानम् अहम् अतीव
 बर्हयिष्यामि, ततस्त्वम् अतिशयकष्टेन सन्तानान् प्रसविष्यसि, तथा
 अामिनो जिह्वीभूय स्यास्यसि स च त्वां ज्ञास्यति ।
- १७ ततो परं स आदये कथयामास, यस्य पादपस्य अस्त्रं भोक्तुं त्वामहं
 न्यसेधं, तं योषितम् । ज्ञानां निशम्य तस्य पादपस्य अस्त्रं अभुङ्क्थाः, तत्-
 कारणात् भूमिरभिप्राता जाता; त्वया यावन्वीरं क्लेशं प्राप्य तस्या
 १८ अस्त्रादि भविष्यति । तस्यां अस्त्राकारकष्टकानि नामाकारकष्टकिमुता उत्प-
 १९ स्यन्ते, तच्च अत्रैवस्यधोः अदिव्यसि । अपरञ्च यस्या मृत्तिकाया अजा-
 यथा यावत् तस्यां जीनो न भविष्यसि तावत् धर्मात्तमुखेव अस्त्रं भोक्तुसे ;
 २० यवत्तं मृत्तिका, युनरपि मृत्तिकायां जीनो भविष्यति । अमन्तरं आदयम्
 तस्या योषिनो नामधेयं ज्ञाना (अर्थात् जीवनीति) चक्षुः, यतः सा अस्त्रां

सजीवजीवानां माता । ततः प्रभुः परमेश्वरः चर्चनीयं वसनं निष्कामं
 आदर्शनं तस्य भार्याय परिचापयामास ।

ततः परं प्रभुः परमेश्वर उवाच, पश्य, मानवो भद्रमभद्रं विचार्य
 आस्मान्मेवदवाभवत् ; इदानीं स ईशं प्रसाद्यं अमृतदद्यात् यः
 ज्ञातवित्वा तद् भुक्त्वा अमरो न भवेत् । तदर्थं प्रभुः परमेश्वरस्तम् इत्युक्तं
 उवाचात् अपत्यायं तदुत्पादित्यां नृत्तियायां कृपिं कर्तुं तं न्ययो जस्य
 इत्यं स तं मानुषं दूरीकृत्य अमृततरोः प्रद्यानं रक्षितुं यदनुत्पादयति
 पृथ्व्यां दिवि चृवीयमानसेमोमवत्पुत्ररान् किञ्चनः स्थापयामास ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ वाग्विक्रवाचिको वृत्तान्तः ८ वाग्विक्रो वधान् वाग्विक्रः नमस्कं १९ वाग्विक्रो वंशान्
 २५ वंशो वननव ।

अपरं आदमि लज्जायां इवाम् उपमते सा ममिंशो भूया काविक्रि
 (अर्थात् जाभनामानं) पुत्रमेवं प्रसुचुषे कथयामास च, परमेश्वरात् न
 पुत्रैकनाभो जातः । पश्चात् सा वाग्विक्रं (अर्थात् अलीकनामानं) व
 स होदरं प्रसुचुषे; स वाग्विक्रं मेवयालकः, वाग्विक्रं च लक्ष्मीवल् आसीत्
 कालपरिचामे वाग्विक्रं शीयल्लविकर्मजः कियत् वलम् परमेश्वरमुद्दि
 उत्ससर्ज । तथा वाग्विक्रं लपयुत्रजस्य कौतपयान् प्रथमजातान् पुत्रप्र
 उत्ससर्ज । परमेश्वरः वाग्विक्रं तेमोत्सृष्टं वस्तु चान्यत्सृष्टात् विच
 काविक्रं तेमोत्सृष्टं वस्तु च नान्यत्सृष्टात्, तत्कारणात् वाग्विक्रं कृष्णं विच
 लुवदने बभूव । ततः परमेश्वरस्तम् उवाच, त्वं कुतः कथ्यसि ? कुतः
 विचलुवदने भवसि ? यदि शुभं करोषि, तदा किं नानुत्सृष्टसे ? यदि
 शुभं न करोषि, तर्हि पापं वारि तिष्ठति । तत्र आता तव वशीभू
 ख्यास्यति, त्वच्च तं श्राप्यसि । अपरं च वाग्विक्रं शीयन्नाया वाग्विक्रा त
 संकथाय ; तत्पश्चात् तयोः शौचं मतयोः लयोः वाग्विक्रं आकृष्य शीयन्ना
 तदं वाग्विक्रं विजयाय ।

तदवकारं परमेश्वरा वाग्विक्रं पश्यन्, तत्र आता वाग्विक्रं कु
 यतः स प्रसुवाच, तच्च आसति, किमर्थं विचलुवदुत्सवः ? ततः
 लुवदनात्, तदा विचलुवदति ? तत्र आता शीयन्नाभ्या नाम आ
 वति । अतो सा मुनिवत्पुत्राणां पुत्रकं कानुः शीयन्नां शीयन्ना
 तदा भूमौ लज्जावती भवति । तदा वाग्विक्रोपि तदा लुवदति त

- १२ शस्यं नोत्पद्यते, तथा त्वं धरिन्यां पर्यटन् भ्रमन् च भविष्यसि । ततः
 १४ काबिल् परमेश्वरं बभाषे, एतादृशो दृष्टो मया न सङ्गः । अथ यदि त्वं
 माम् अस्मात् स्थानाद् अपसारयसि, तर्हि तव समक्षाद् वच्चि गत्वा
 पर्यटन् भ्रमन् च भविष्यामि तथा कोपि मानुषो मां प्राप्य हनिष्यति ।
 १५ तदा परमेश्वरो जगाद, यः कश्चित् काविलं हनिष्यति, तस्य सप्तगुण-
 दृष्टो भविष्यति; तस्मात् कोपि तं वीक्ष्य यथा न हनिष्यति, तदर्थं पर-
 मेश्वरः काविलि चिह्नमेकं निदधौ ।

- १६ काबिल् परमेश्वरस्य समक्षात् प्रस्थाय एदनः पूर्वस्यां दिशि नेद
 १७ नामनि देशे न्युवास । अनन्तरं काविलि स्वभार्यामुपगते सा गर्भवती
 भूत्वा हनोकनामानं पुत्रं प्रसुषुवे, किञ्च स नगरमेकं निर्माय स्वपुत्र-
 १८ नामानुसारय तस्य नगरस्य नाम हनोक चक्रे । तस्य हनोका पुत्र ईरदः,
 ईरदः पुत्रो मिङ्गयायेलः, मिङ्गयायेलः पुत्रो मिथुशायेलः, मिथुशायेलः
 १९ पुत्रो जेमक् । तस्य जेमको द्वे जाये, एकस्या नामधेयम् आदा तदन्याया
 २० नाम सिक्कासीत् । तस्या आदाया गर्भे जातो यो यावन्, स दृष्यग्रहवा-
 २१ सिनां पशुपालकानाम् आदिपुरुष आसीत् । अपरं यूवज्जनामा तस्यैको
 २२ भ्राता वीखावादकानां वंशीवादकानाञ्चादिपुरुष आसीत् । किञ्च
 सिक्काया गर्भजन्मा तूवल्काबिल्नामा पुत्रः पित्तलस्य लोहस्य च नाना-
 विधं कर्म कर्तुं निपुण आसीत्; तस्य तूवल्काविलो नयमा नामिका
 २३ भगिन्यासीत् । पश्चात् जेमक् स्वभार्यै अवदत् ।

हे आदे श्रेष्ठ्यु महाकर्म हे सिक्के त्वच्च तत् श्रेष्ठ्यु ।

हे भग्नार्थो युवाभ्यां मे वाक्के चेतो निधीयतां ।

आक्रान्तः सन्नहं पूर्वं हतवान् लोकमेककं ।

आघातः सन्नहं तेन युवानं हतवान् नरं ।

- २४ कर्म बधस्य कामेलो यदि सप्तगुणं भवेत् ।

गुणितं सप्तसप्तत्या मद्बधस्य कर्म भवेत् ।

- २५ अनन्तरम् आदमि पुनश्च स्वभार्याम् उपगते सा गर्भवती भूत्वा
 पुत्रमपरं प्रसुषुवे, तथा काविलाहृतस्य धरत्रिणः प्रतिनिधिरूपं
 पुत्रमपरं ईश्वरो मङ्गं दत्तवान् इति कथयित्वा स्व तस्य नाम श्रेत्
 २६ (अर्थात् प्रतिनिधिं) चक्रे । अनन्तरं तस्य श्रेतः पुत्रो जातो स तस्य
 काम हनोक् चक्रे; तदानीं लोथाः परमेश्वरस्य नाभिं धार्यन्तौ कर्तुं
 प्रारभन्त ।

विचारयित्कर्मणि ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ यिद्धदाश्रिमियोगयोः कर्मकथनं ८ कालेवस्य दुहितुः कथनं १६ नानामगराणां जयकथनं २९ घृषफवंशीस्य विद्येलनगरवशीकरणं २७ मिनशिखंशस्य कर्मकथनं २८ इफयिमवंशस्य कर्मकथनं ३० सिवलूनवंशस्य कर्मकथनं ३१ आशेरवंशस्य कर्मकथनं ३२ नत्रालिवंशस्य कर्मकथनं ३४ दानवंशस्य कर्मकथनं ।

- १ यिहोश्रयस्य मरणात् परम् इस्त्रायेलवंशाः परमेश्वरं वाचमिमां पप्रच्छुः किनानीयानां प्रतिकूलं योद्धुं प्रथमतोऽस्माकं को गमिष्यति ?
- २ ततः परमेश्वर उवाच, यिद्धदा गच्छतु, पश्यताहं तस्य करे तं देशं समर्प-
- ३ यामि । अनन्तरं यिद्धदाः स्वभ्रातरं शिमियोनं बभाषे, त्वं ममांशे मया सार्द्धम् आगच्छ, आवां किनानीयैः समं युंध्यावः, अपरम् अहमपि
- ४ तवांशे त्वया समं यास्यामि, ततः शिमियोनस्तेन समं जगाम । अनन्तरं यिद्धदालोकै र्यात्रायां कृतायां परमेश्वरस्तेषां करेषु किनानीयान् पिरि-
धीयांश्च समर्पयाञ्चकार, ततस्ते वेषके तेषां दशसहस्रलोकान् अबधिषुः ।
- ५ अपरम् अदानीवेषकं वेषके प्राप्य तेन समं युयुधुः, ततस्तैः किनानीयाः
- ६ पिरिधीयाश्च लोका जग्निरे । अदानीवेषकश्च पलायाञ्चके, ततस्ते तस्य
- ७ पश्चाद् धावन्तस्तं धृत्वा तस्य हस्तपादानाम् अङ्गुष्ठान् चिच्छिदुः । ततो ऽदानीवेषको जगाद, येषां हस्तपादानाम् अङ्गुष्ठाभ्रिन्नास्तादृशाः सप्ततिर्दृष्या मम भोजनासनस्याधः खाद्यं समगृह्णन्, मया यादृशं कर्म कृतम् ईश्वरो मह्यं तदनुत्सवं फलमदात्, अनन्तरं स लोकै
- ८ र्यिरूष्णालमम् आनीतस्तत्र ममार । अनन्तरं यिद्धदावंशो यिरूष्णाल-
मविरुद्धं युद्धात् तद् वशीकृत्य खड्गैर्नागरिकान् जघान नगरञ्च वज्रिना दाहयाञ्चकार ।
- ९ अनन्तरं यिद्धदावंशः पर्वतदक्षिणदेशसमभूमिषु निवासिभिः किना-
नीयैः समं योद्धुम् अवबरोह । ततो यिद्धदावंशो हिम्रोणवासिकिनानीयानां विरुद्धं युद्धयात्रां कृत्वा श्रेष्ठयम् अहिमार्गं तन्मयञ्च जघान,
- १० पूर्वं तस्य हिम्रोणस्य नाम किरियथर्वमासीत् । अनन्तरं तस्मात् ते

दिवोरनिवासिनां प्रतिकूलं यात्रां चक्रुः, पूर्वं दिवोरस्य नाम किरियत-
सेफरमासीत् । ततः कालिवः कथयामासुः यः कश्चित् किरियतसेफरं १२
जित्वा वशीकरिष्यति तमहम् अद्यानामिकां स्वदुहितरं विवाहयि-
ष्यामि । अनन्तरं कालिवस्य कनियुभ्यातुः किनसस्य पुत्रो ऽर्जायेतस्तन्नगरं १३
वशीचकार, ततः स तम् अद्यानामिकां स्वदुहितरं विवाहयामास ।
अपरं सा कन्या ततसमीपमागता स्वजनकं ज्ञेयं याचितुं भर्तुरनुमतिं १४
ययाचे, ततस्त्वयां स्वगर्दभाद् अवरूढायां कालिवस्तां पप्रच्छ, त्वं
किमिच्छसि? सा तमब्रवीत् माम् आश्रियं वदतु, भवान् मङ्घ्यं १५
दक्षिणदिक्स्थितां भूमिं दत्तवान् इदानीं तोयप्रसवणानि मङ्घ्यं ददातु,
ततः कालिव उर्द्धस्थान्धःस्थानि च प्रसवणानि तस्यै ददौ ।

अनन्तरं मूससः श्वशुरस्य कनीयस्य वंशे यिद्धदावंशेन समं तालवृक्ष- १६
नगराद् अरादस्य दक्षिणदिक्स्थितं यिद्धदाप्रान्तरं जगाम, अपरं तत्
स्थानं गत्वा लोकानां मध्ये वसतिं चकार । अनन्तरं यिद्धदावंशः स्वभ्यातुः १७
श्रिमियोनस्य वंशेन समं गत्वा सिफातवासिकिनानीयान् हत्वा निःशेषम्
उच्छिद्य तस्य नगरस्य नाम इर्म्मा (निःशेषोच्छेदनमिति) चकार ।
अपरं यिद्धदा असां तस्याः प्रदेशम् अस्मिलोनं तस्य प्रदेशम् इज्जोणं तस्य १८
प्रदेशश्च वशीचकार । परमेश्वरो यिद्धदावंशेन समम् आसीत्, अतः १९
कारणात् ते पर्वतनिवासिनो दूरयाश्चक्रुः, किन्तु समभूमिनिवासिनां
भोजनमिर्भिका रथा आसन्, तस्मात् तान् दवयितुं नाशक्तवन् । अन- २०
न्तरं ते मूसस आद्यानासारेण कालिवाय हिव्रोणं ददुः, स च तस्माद्
अनाकस्य सुतत्रयं दवयामास । किन्तु विन्यामीनवंशो यिरूशालमनि- २१
वासिनो यिवृधीयान् न दवयामास, ततो यिवृधीया जना अद्यापि
यिरूशालमे विन्यामीनवंशेन समं पसन्ति ।

अनन्तरं यूषफवंशीया वैथेलस्य प्रतिकूलं यात्रां चक्रुः, तत्र परमेश्व- २२
रस्ते समम् आसीत् । अनन्तरं यूषफवंशीया वैथेलं निरीक्षितुं दूतान् २३
प्रेषयामासुः पूर्वं तस्य वैथेलस्य नाम लूषम आसीत् । तेन अरास्तस्मान्न- २४
गरात् निर्गच्छन्तं नरमेकं वीक्ष्य तं जगदुः, वयं विनयामहे त्वं नगरस्य
प्रवेशमार्गम् अस्मान् दर्शय ततो वयं त्वाम् अनुग्रहय्यामः । ततः स तान् २५
नगरस्य प्रवेशमार्गं दर्शयामास ततस्ते खड्गधारैस्तन्नगरमाजङ्गुः किन्तु
तं मनुष्यं सपरिवारं ररक्षुः । अनन्तरं स हितीयाणां देशं गत्वा नगर- २६
मेकं निर्माय तस्य नाम लधं चकार तदद्यापि तेन नामा विख्यातमासीत् ।

- १० अपरं वैतशानं तस्य ग्रामाश्च तानकं तस्य ग्रामाश्च दोरंतस्य ग्रामाश्च यिहियमं तस्य ग्रामाश्च मग्निदुक्तस्या ग्रामाश्च, एतानि स्थानानि मिनश्रेवंशो नाधिककार, तेन किनानीयास्तस्मिन् देशे वस्तुं मतिं चक्रुः ।
- १८ अनन्तरम् इच्छायैल्वंशो बलवान् भूत्वा किनानीयान् निःश्रेवं न दूरयित्वा कराधीनान् चकार ।
- १९ अपरम् इफ्रियमवंशीया गेघरनिवासिनः किनानीयान् न दवयामासुस्ततः किनानीया गेघरे तेषां मध्ये न्यवसन् ।
- १० अपरं सिवूलूनवंशीयाः किटोरास्य नहलोरास्य च निवासिनो न दवयामासुस्ततः किनानीयास्तेषां मध्ये न्यवसन् कराधीनास्त्राभवन् ।
- ११ अपरम् आशेरवंशीया अक्कोः सीदीनस्याहलवस्यात्तीवस्य हिल्लावा-
- १२ या अफिकस्य रिहोवस्य च निवासिनो न दवयामासुः । तत आशेरीय-लोका देशनिवासिनः किनानीयान् न दवयित्वा तेषां मध्ये न्यवसन् ।
- १३ अपरं नसालिवंशीया वैतशेमशस्य वैथनातस्य च निवासिनो न दवयित्वा देशनिवासिकिनानीयानां मध्ये न्यवसन्, अपरं वैतशेमशस्य वैथनातस्य च निवासिनस्तेभ्यः करं ददुः ।
- १४ अपरम् इमोरीयलोका दानवंशीयान् निम्नभूमिम् अवरोटुं न दत्त्वा
- १५ बलेन तान् पर्वते रुधुः । तत इमोरीया शेरसपर्वते अयालोने शाल-
- १६ वीमे च न्यवसन्, अपरं यूषफवंशेन जितास्ते करं ददुः । तेषाम् इमोरीयाणां सीमा सेलाप्रभृतिस्थानमारभ्य अक्रव्वीमनामानम् ऊर्द्धगामिनं पश्यानं यावद् आसीत् ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

- १ बोलीमस्थाने लोकानां निरस्कारिद्रुतस्य कथनं ६ यिहोशयस्य मरणात् परं नूतन-लोकानां कश्चिदुदत्तथाः कथनं १५ तान् प्रति परमेश्वरस्य क्रोधदये १० इच्छायैल्वंशस्य परीक्षार्थं रचितस्य किनानीयलोकानां श्रेयस्य कथनं ।
- १ अनन्तरं परमेश्वरस्य दूतो गिन्गलाद् बोलीममागत्य जगाद्, अहं युष्मान् मिसरदेशाद् आनयं, अपरं यं देशं दातुं युष्माकं पितृणां सन्निधौ श्रपथमकारवं तमेव देशं युष्मान् आनयं, अपरमिदम् अकथयं, युष्माभिः
- २ सार्द्धं मम यो नियमस्तमहं कदापि न भंक्ष्यामि । यूयमप्येतद्देशनिवा-सिभिः समं सन्धिं मा कुर्वत, तेषां सर्वां वेदींश्च भंक्षु । किन्तु युष्माभि
- ३ र्मम वाचि मनांसि न न्यधीयन्त, यूयं किमिदं कर्म श्रुतवन्तः? तस्मादहं

वदामि, यद्वाचं सम्मखाद् यतान् लोकान् न ददयिष्यामि ते युष्माकं
 पार्श्वं कण्ठकल्पया भविष्यन्ति तेषां सुराश्च युष्माकम् उन्माद्यन्तु भवि-
 ष्यन्ति । तदानो परमेश्वरस्य द्रुतेनेखायैलः सर्व्ववंशेभ्य इति । वि कथि- ४
 तायां लोका उच्चैःसगं रोदितुम् आरेभिरे । ततो हेतोस्ते तस्य ५
 म्यानस्य नाम वाखीमं (रौदनस्थानमिति) चक्रुः, अपरं ते तत्र परमेश्वरम्
 उद्दिश्य बभूवुः ददः ।

यस्मिन् काले यिहोशय इत्यायेल्वंशं व्यसृजत् तदा देशम् अधि- ६
 कर्तुम् यत्काले जनः स्वेन भोग्यां भूमिं जगाम । तत्कालमारभ्य यिहोशयस्य ७
 यावन्जीवनं तथा ये प्राश्च इत्यायेल्वंशस्य कृते परमेश्वरेण कृताः सर्वा
 महर्षीः क्रिया बोध्य यिहोशयस्य मरणात् परं जीवन्ताऽतिस्वनं तेषामपि
 यावन्जीवनं लोकाः परमेश्वरं सिधेविवरे । अपरं नूनसुतः परमेश्वरस्य ८
 सेवके यिहोशये दशाधिकशतवर्षवयस्कः सन् ममार । ततो लोका ९
 गाशपर्व्वतस्यान्तरपार्श्वं इन्द्रियमपर्व्वतस्थे तिस्रतह्वरेसे तस्य भोग्यभूमेः
 सोधि तस्य प्रमशानं चक्रुः । इत्थं तदानोन्तनसर्व्वलोकैष्वपि खखपिटलो- १०
 कानां समीपे संगृह्यतेषु परमेश्वरमधीस्वायेल्वंशार्थं तेन कृतां सकल-
 क्रियासाध्यनभिज्ञानूतनलोका उत्पन्ना बभूवुः । अनन्तरम् इत्यायेल्वंशः ११
 परमेश्वरस्य साक्षात् कृकर्म बालदेवानां सेवनश्च चकार । अपरं यस्तान् १२
 मिसर्दशाद् वद्विष्कृत्यानिनाय सेषां पिटकं तं प्रभुं परमेश्वरं विहाय
 ते सेषां चतुर्दिक्स्थितलोकैः सेवितानाम् इतरदेवानाम् अनुगामिना
 बभूवुः, तांश्च प्रणेमरित्यं परमेश्वरं कोधयामास । ते परमेश्वरं विहाय १३
 बालदेवान् अस्तारोतदधीश्च सिधेविवरे ।

तत इत्यायेल्वंशस्य प्रतिकूलं परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते स तान् १४
 लोठकानां करेषु समर्पयामास, ततस्ते तान् लोठयाश्चक्रुः, अपरं स तेषां
 चतुर्दिक्स्थानां रिपूणां करेषु तान् विचिक्राय ततस्ते रिपूणां सम्मुखे
 पुनः क्षिराः स्थानुं न श्रेकुः । अपरं परमेश्वरस्तानधि यद् वाक्शम् क्ववदत् १५
 यश्च शपथमकरोत् तदनुसारेण ते यद्यत् कर्म कर्तुम् उपकल्पन्ते तेन
 परमेश्वरस्तेषाम् अमकृत्वं करोतीत्यं तेषाम् अतिक्लेशो भवति । अनन्तरं १६
 परमेश्वरेण कृपां कृत्वा रिपूणां करेभ्यस्तान् मोक्षयितुं विचारकेषुत्पादि-
 तेषु ते सेषां विचारकाङ्क्षामपि बाक्शेषु मनांसि न निवश्येतरदेवान् १७
 अनुगम्य आभिचरन्ति तांश्च प्रक्षमन्ति, तेषां पूर्व्वपुरुषाः परमेश्वरस्याङ्गा
 आचरन्तो येन मार्गं यागच्छन्, ते तदनुसारादहत्वा तस्मात् मार्गात्

- १८ शीघ्रं वह्निर्भवन्ति । उपद्रविभ्यः क्षेपकेभ्यश्च तेषां कातरौत्तिं श्रुत्वा पर-
 मेश्वरेण कृपां कृत्वा विचारयिदधूत्यादितेषु विचारकस्य साहाय्ये कृते
 १९ च तद्विचारयितुं यावच्छीबनं शत्रुभ्य उद्धृता अपि ते तद्विचार-
 यितुं मरणात् परं पुनः खेषां पूर्वपुरुषेभ्योऽपि भ्रष्टा भूत्वा इतरदे-
 वान् अनुगम्य सेवन्ते प्रणमन्ति च स्वकर्मभ्यः कुमार्गाच्च न परावदतिरे ।
 २० तत इत्यायेस्त्वंशस्य प्रतिकूलं परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते सोऽ-
 कथयत् एतेषां लोकानां पूर्वपुरुषाणां समीपेऽहं यं नियमम् आदिष्ट-
 २१ वान् एते तं लङ्घन्ते मम वचसि मनो न निवेशयन्ति । अतो विद्वांसूयेन
 मरणकाले ये भिन्नजातीया अवशिष्टास्तेषां कर्मप्येतेषां सम्मुखान्न दव-
 २२ यिष्यामि । तेषां पितरो यथा परमेश्वरस्य मार्गेण गच्छन्तस्तस्याञ्चा
 अग्रहणं, ते तादृशं करिष्यन्ति न वेतोऽस्त्वयंश्वरीयान् परीक्षितुं
 २३ परमेश्वरस्तान् जातीयान् शीघ्रं वह्निं कृत्वा विद्वांसूयस्य करे न
 समर्थावप्रेषयामास ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

- १ इत्यायेस्त्वोयानाम् अवशिष्टलोकेषु मयिनत्वात् कुकर्मकरणं ८ कृशानरिशियाद्यधि-
 साद् अलोयेल्लद्वारा तेषां रक्षणं १९ इग्लोाननाम्ना सोयायदेशीयराजत एहदद्वारा
 तेषां रक्षणं २१ शम्भरस्य कथनं ।
- १ इत्यायेस्त्वंशस्य मध्ये ये जनाः किनानदेशीययुद्धानि नावगतास्तान्
 २ परीक्षितुं, ये च पूर्व्यं योद्धुं नाजानन् तान् इत्यायेस्त्वोयंश्वरान् युद्धं
 शिक्तयितुं परमेश्वरेण ये भिन्नजातीया अवशिष्टास्तेषां निर्णयोऽयं ।
 ३ पिलेखीयानां पश्चाधिपा वाल्हर्म्भोणपर्वतमारभ्य हमातस्य प्रवेश-
 मार्गं यावत् जिवानोनपर्वतनिवासिनः सर्वे किनानीयसीदोनीय-
 ४ हिब्वीयलोकाश्च । परमेश्वर इत्यायेस्त्वोयानां पिदलोकान् प्रति मूससा
 ययद् आश्चापयत्, ते तत्र मर्गसि निवेशयिष्यन्ति न वेति ज्ञानुं तान्
 ५ परीक्षितुं ते भिन्नजातीया अवशिष्टाः । तत इत्यायेस्त्वंशः किनानीय-
 हिप्पीय-इमोरीय-पिरिषीय-हिब्वीय-यिवूषीयाणां मध्ये न्यवसन् ।
 ६ अपरं ते तेषां दुहितृष्वंशवहन् तेषां पुत्रांश्च खेषां दुहितृष्वंशाश्चयन् तेषां
 ७ देवान् असेवन्त च । इत्थम् इत्यायेस्त्वंश्वीया परमेश्वरस्य साक्षात्
 कर्म चक्रुः खेषां प्रभुं परमेश्वरं विस्मृत्य वाग्देवान् चैत्यदृष्ट्याणि च
 सिषेविरि ।

६

तत इत्यायेनवंशं प्रति परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते सति सोऽराम-
 नहःपिभीयभूपस्य कृष्णरिशियाद्यथिमस्य करे तान् व्यकीर्णात् तत
 इत्यायेनवंशाया अष्टवर्षाणि यावत् कृष्णरिशियाद्यथिमस्य भूपतेर्दासा
 अमनः । अनन्तरम् इत्यायेनवंशीयेः परमेश्वरम् उद्दिश्य अर्थनायां ८
 कृतायां परमेश्वरस्तथां कृते कालेवस्य कनियुभ्रातुः किनसस्य तन् अली-
 येनं तेषाम उद्धारकं निरूप्य तान् उद्धारयामास । अपरं परमेश्वर- १०
 म्यात्मनि तमधिष्ठिते सति स इत्यायेनवंशं विचारयाञ्चकार, अपरं
 तस्मिन् योद्धुं निर्गतं परमेश्वरोऽरामीयभूपिं कृष्णरिशियाद्यथिमं
 तस्य करे समर्पयामास, तेन स कृष्णरिशियाद्यथिमं जितवान् । तत- ११
 अथाश्विन्द्रवर्षाणि यावद् देशे निष्कण्टकस्तस्थौ, अनन्तरं किनसस्य
 सुताऽऽलीयेणे समारः ।

अनन्तरम् इत्यायेनवंशायाः परमेश्वरस्य दृष्टौ पुनः पापं कुर्वते, अतः १२
 परमेश्वरस्य दृष्टौ तेषां पापकरणात् परमेश्वर इत्यायेनवंशस्य प्रति-
 कृष्णं मेधावीयराजम् इग्लानं सन्नं चकार । सोऽम्मीनीयलोकान् १३
 अन्तर्गतोऽस्मिन् स्वसमीपे संगृह्य राजां कृतेत्यायेनवंशं जित्वा
 ताण्डवानगरम् अध्यकरात् । तत इत्यायेनवंशीऽष्टादशवत्सरान् यावत् १५
 मेधावीयराजम् इग्लानं सिधेव । अपरम् इत्यायेलीयलोकाः परमे- १५
 श्वरम् उद्दिश्य प्रार्थयाञ्चक्रे, ततः परमेश्वरेण तेषां कृते वामहस्त-
 कर्मकारी विन्नामीनवंशीयगौरसः पुत्र एद्धद उद्धारको न्यरूप्यत, इत्या-
 येनवंशास्तेन मेधावीयराजस्येग्लानस्य समीप उपहारं प्राहिन्वन् ।
 तत एद्धदः स्वस्य कृते हस्तप्रमाणं दिधारयुक्तं खड्गमेकं निर्माय स्वदत्ति- १६
 गोरौ वस्त्रमध्ये गोपयाञ्चकार । अनन्तरं स मेधावीयभूपतेरिग्लो- १७
 नस्य समीपम् उपहारम् आनिनाय, स इग्लानोऽतिस्पृणकायो
 मनुष्य आसीत् । अनन्तरम् उपहारदाने समाप्ते स तदुपहारवाह- १८
 कान् विससर्ज । किन्तु स गिङ्गलस्यपाषाणाकरात् परादृत्यागत्य १९
 जगद, हे राजन् भवतः समीपे मम गोपनीयं वस्त्र एकम् आस्ते, राजा-
 वदन् मौनीभवत, ततः समीपस्था लोकात्स्य समक्षाद् वहिर्जग्मुः ।
 तदाभोम एद्धदः केवलं तस्यार्थं निर्मिते शैत्ये समुपविशतो राज्ञः २०
 समीपं गत्वा तं वभाषे भवन्तं प्रतीश्वरस्य वाक्यमेकं ममास्ते, ततः स
 स्वासनाद् उदतिष्ठत् । अनन्तरम् एद्धदः स्ववामहस्तेन दक्षिणोक्तः २१
 खड्गमादाय तस्योदरं तादृग् विद्ववान् येन खड्गेन समं खड्गत्वरपि २२

- कुन्तिं प्रविवेश पृथेन स खड्गे वह्निर्बभूव च, अपरं मेदसा तस्मिन् खड्गे
 १२ रुद्धे सति स तं कुन्तितो वह्निर्नाकरोत् । अनन्तरम् रुद्धो ऽस्मिन्
 १४ वह्निर्निर्गत्य शैत्यगृहस्य द्वारं रुद्धा कुञ्जिकया बद्धवान् । अपरं तस्मिन्
 वह्निर्गते नृपस्य भृत्या आगत्य शैत्यगृहद्वारम् अर्गणेन बद्धं वीक्ष्य
 १५ कथयामासः, शैत्यकोष्ठे राजा किं विश्राम्येत् ? अनन्तरं तेन शैत्यगृहस्य
 द्वारे न मोचिते ते लज्जिता यावद् तावत् विलम्बञ्चक्रुः, अनन्तरं तैः
 कुञ्जिकया द्वारे मोचिते स्त्रियां प्रभु भूमौ पतितो मृतश्च दृष्टो ।
 १६ तेषु विलम्बमानेष्वेकद्वयं पलाय्य तं पाषाणाकारम् अतिक्रम्य सियीरां
 १७ प्राप्नोत् । तत् स्थानं प्राप्य स इन्द्रधिमपर्वते तूरो वादयामास, अनन्तरम्
 इक्ष्वायेल्वंशः सह तेन पर्वताद् अवरोहन् ततः स तेनामग्रगामी
 १८ भवन् चलितवान् । अपरं स तान् अवदत्, यूयं मम पश्चाद् आगच्छत
 परमेश्वरो युष्माकं रिपून् मोयावीयान् युष्माकं करेषु समर्पयत, ततस्ते
 तस्य पश्चाद् अवरुह्य मोयावीयानाम् अग्रे यद्दैनस्य घट्टान् वशीचक्रुः
 प्राणिनमेकमपि पारं गन्तुं नानुजच्छः ।
 १९ अस्मिन् समये ते मोयावीयानां प्रायो दशसहस्राणि लोकान् अब-
 २० धिषुः, ते लहत्काया बलवन्तश्च, किन्तु तेषां कापि रक्षां न प्राप । इत्थं
 मोयावीयलोकैस्त्रिख्वायेल्वंशैर्वशीकृतेषु देशे ऽशीतिवत्सरान् यावत्
 निष्करणं तस्यौ ।
 २१ ततः परम् अनातस्य सुतः शमगर उदतिष्ठत्, स गोचारणदण्डेन
 पित्रेष्टीयानां घट्टशतानि लोकान् अबधीत्, सोऽपि इक्ष्वायेल्वंशस्य
 उद्धारको बभूव ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

- १ इक्ष्वायेल्वंशोयानां पापं तेषां विचारयित्वा दिवाराणाः कथनं १० दिवारावार-
 काभ्याम् इक्ष्वायेल्वंशस्योद्धारः १८ यायेल्वोद्धारो सोषिरःसेनापतेर्वधः ।
 १ अनन्तरम् रुद्धस्य मरणात् परम् इक्ष्वायेल्वंश ईश्वरस्य दृष्टौ पुनः
 २ पापं चकार । ततः परमेश्वरो हास्यारनिवासिनः किनानीयराजस्य
 यावीनस्य हस्ते तान् व्यक्रोशात् हरोशतगोधिमनिवासी सोषिरःस्तस्य
 ३ नृपस्य सेनापतिरासीत् । तस्य नवशतानि लौहयथा आसन्, स
 विंशतिवर्षाणि यावद् इक्ष्वायेल्वंशं भृशं चिक्षेत्, तत इक्ष्वायेल्वंशः
 परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थनाञ्चकार ।

तदानीं लघोदोतस्य भार्या दिवोरा नामिका भविष्यद्भ्रतीषायेल्- ४
 वंशस्य विचारं चकार । सा रामतर्वेधेनयोर्मध्य इक्षुयिमपर्वन्ते दिवो- ५
 रानामकस्य तालवृष्टस्य मूले न्यवसद् इक्षुयेल्वंशस्य विचारार्थं
 ततसमीपम् अगच्छत् । अपरं सा लोकं ग्रहित्य नमालिवंशस्यकेद- ६
 शाद् अविनीयमस्य सुतं वारकम् आह्वय बभाषे, पश्य, त्वम् इक्षुयेल्-
 प्रभगा परमेश्वरेणोदम् आदिश्यसे, त्वं नमालिसिवृलूनवंशयो र्दशस- ७
 हस्रलोकांश्च आदाय तवैवारपर्वन्तं याहि । अहं यावीनस्य सेनापतिं
 सीधिरसं तस्य रथान् सैन्यनिवहस्य कीशेनसूरितस्तटे तव समीपम् ८
 आह्वय तव करे समर्पयिष्यामि । ततो वारकस्तां जगाद, यदि त्वं
 मया सह गम्यासि तदाहं यास्यामि, किन्तु मया सह त्वयि न गते नाहं ९
 यास्यामि । ना बभाषे, अहमवश्यं त्वया सह यास्यामि, किन्तु युद्धयात्रा- ९
 यामस्यां तव यशो न भविष्यति, यतः परमेश्वरः सीधिरसं स्त्रिया हस्ते
 विक्रम्यति, अन्तरं दिवोरोऽथ्याय वारकस्य समं केदशं जगाम ।

अनन्तरं वारकस्य सिवृलूननमालिवंशयोः केदश आह्वयतयो र्दश- १०
 सहस्राणि पदातिसेन्यानि तस्य पार्ष्णी जग्मुः, दिवोरापि तेन समं
 जगाम । तस्मिन् समये मूससः श्वयुरस्य होववस्य वंशोद्भवः केनीयहे- ११
 वरोऽन्यकेनीयवंशात् पृथग् भूत्वा केदशस्य समीपवर्तिनि सानन्नीनाथाने
 स्वर्ग्यं स्थापितवान् । अनन्तरम् अविनीयमसुतो वारकस्तावैरपर्वन्तम् १२
 आरोहतीति वार्तां प्राप्य सीधिराः स्त्रीसर्व्वरथान् अर्घात् नवश- १३
 तानि जाह्वरथान् निजसङ्गिनो निखिललोकांश्च संगृह्य हरोशत-
 गोथिमात् कीशेनसरितं जगाम । तदानीं दिवोरा वारकम् अचद- १४
 उत्तिष्ठ, परमेश्वरोऽद्यैव सीधिरसं तव करे समर्पयति, परमेश्वरः
 किं तवायगामी नास्ति ? ततो वारको दशसहस्रसैन्यैः सहावारोहत् ।
 अनन्तरं परमेश्वरो वारकस्य सम्मुखे सीधिरसं तस्य समन्तरथान् १५
 सैन्यानि च खड्गैराहन् ततः सीधिराः स्वरथाद् अचरुह्य पदत्रजेन
 पलायत । अपरं वारको हरोशतगोथिमं यावत् तस्य रथानां सैन्यानाञ्च १६
 पश्चाद् धावितवान्, ततः सीधिरसः सर्व्वसैन्यानि खड्गधारे व्यापादितानि
 एकमप्यवशिष्टं नात्तिष्ठत् । किन्तु सीधिराः पदत्रजेन पलायमानः केनीय- १७
 हेवरस्य भार्याया याषेला दूष्यं जगाम यतो यावीननामो हात्सोरीय-
 भूपतेः केनीयहेवरस्य वंशेन सह तदानीम् ऐक्यमत्वमासीत् ।

ततो यायेल् सीधिरसं साक्षात् कर्तुं वहिर्भूय तं बभाषे हे मम १८

- प्रभो, अभ्यन्तरम् आगच्छतु मम समीपम् आगच्छतु मा विभेदुः, ततः स दृष्यमर्थं तस्याः समीपं गतवान् सा च कम्बलेन तं समाच्छादयत् ।
- १९ तदानीं सीधिरास्तां जगाद, विनयेहं पातुं मङ्गं किञ्चित् तोयं देहि पिपासितोऽहं, ततः सा दुग्धस्य कृतुं मोचयित्वा पाययित्वा तमाच्छादयत् ।
- २० अपरं सीधिरास्तां पुनर्बभाषे त्वं दृष्यद्वारे तिष्ठ, यदि कश्चिद् आगत्य स्थानेन कश्चित् पुरुषो विद्यते न वेति पृच्छति तर्हि त्वं वदियसि न हि । अपरं हेवरस्य भार्या यायेत् दृष्यस्य कौलकमेकं मुद्गरश्च काराभ्यामादाय धीरं धीरं तस्य समीपं गत्वा कर्णमूलं विद्धा तं कौलकं मृत्तिकायां प्रवेशयामास, यतः स आन्तो निद्रितश्चासीत्, इत्थं स ममार ।
- २१ अगन्तरं यायेत् सीधिरसः पश्चाद् धावन्तं वारकं साक्षात् कर्तुं वधिरागत्य तस्मै कथयामास, आगच्छ त्वं यस्यान्वेषणं करोषि तं नरमहं त्वां दर्शयिष्यामि, ततस्तस्मिन्बन्धुभ्यन्तरे तस्याः समीपं गते स भूमौ पतितं
- २२ सीधिरसं मृतं तस्य कर्णमूलञ्च कौलकेन विद्धं ददर्श । इत्थं परमेश्वरस्तस्मिन् दिने किनानीयराजं यावीनम् इच्छायेत्वंशस्य साक्षाद् वशीभूतं
- २३ चकार । इच्छायेत्वंश उत्तरोत्तरं बलवान् भूत्वा किनानीयभूपतेर्यावा-
नस्य संहारपर्यन्तं किनानीयभूपतिं यावीनं जिगाय ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

दिवारावारकयोगीतं ।

- १ अपरं तस्मिन् दिने दिवारा अबीनोयमसुतो वारकश्च गीतमिदं जगतुः ।
- २ इच्छायेकीयवंशानां मुख्या यत्नं प्रचक्रिरे ।
नरा अप्युत्सुका जातास्तस्मात् स्तुत परेश्वरं ।
- ३ मनो निधत्त हे भूपाः कर्णान् दत्त नराधिपाः ।
अहमेव हि मास्यामि समीपे परमेशितुः ।
इच्छायेत्प्रभुमुद्दिश्य मास्यामि परमेश्वरं ।
- ४ हे परेश्वर सेयीरात् ह्यते विनिर्गमे त्वया ।
इदोमप्रान्तराद् याने भूमेः कर्मो बभूव ह ।
आकाशादपतद् दृष्टिर्मेघास्तोयमवर्षयन् ।
पर्वताः परमेशस्य साक्षादेव द्रवं गताः ।
इच्छायेत्तः प्रभोः साक्षात् सीनयात्रिर्द्रवं गतः ।

अनातवंप्रजातस्य प्रमग्नस्य दिनेषु हि ।	९
राधेकनामिकायाश्च घोषितः समये तथा ।	
सकला राजमार्गा हि विहीनाः पथिकैर्जनैः ।	
पाश्या वकीपमार्गं न समनश्च प्रचक्रिरे ।	
शास्ता नासीत् तदा कोपि यावन्नोत्थितवत्यहं ।	१०
दिवोरानामिकेखायेल्वंप्रानां मातरूपिका ।	
तावन्मुख्यजना नासन् इखायेलीयनीदृति ।	
रुतेषु नूतदेवेषु गोपुराण्यागमद्दूरगः ।	११
चत्वारिंशत्सहस्राणामिखायेलसंभुवां तदा ।	
किमेकं फलकं वासीद् अथवा प्राल्यमेककं ।	
इखायेलोऽधिपानां ये लोकानाश्च य उक्तुकाः ।	१२
आस्ते तेषु मम प्रीतिर्युयं स्तुत परेश्वरं ।	
हे चित्रगर्दभाकृता उपविष्टाः सुचेलके ।	१३
भमन्तः पथिभिः सर्व्वैर्युयं तमुपगायत ।	
निपानेषु च कामिन्यो लोकाद्रथविभागतः ।	१४
यत्र प्रकुर्व्वते नादं सर्व्वैस्तत्र प्रकीर्त्ततां ।	
धर्मकर्म परेशस्य धर्मकर्म च शासितुः ।	
इखायेलीयदेशे यः परेशेन निरूपितः ।	
ततः परेशितुलोकैः पुरदारं प्रविश्यतां ॥	
जाग्रहि हे दिवारे त्वं सचैतन्या भव स्वयं ।	१५
प्रगाय तव गीतञ्च त्वमप्युत्तिष्ठ वारक ।	
अवीनायमपुत्र त्वमादाय याहि बन्दिनः ।	
आयातास्तत्र लोकानां ये मुख्याः परिशेषिताः ।	१६
बलवच्छत्रभिर्योद्धुं परेशो माम् उपाकरोत् ।	
एतेषां मध्येतोऽमालिकर्दृष्टीयिफ्रियमप्यभूत् ।	१७
मध्ये तव मनुष्याणां विन्धामीनांऽनुगाम्यभूत् ।	
माखीराद् आयुरध्वत्ताः सिबुलनाश्च लेखकाः ।	
इखाखरीयमुख्याश्च सार्द्धमासन् दिवोरया ।	१८
अवलम्बनरूपञ्च वारकस्य त्विधाखरः ।	
अधावत् समभूमिं हि तेनैव सहितस्तदा ।	
आसीद् गुर्व्वी मनःपीडा रूवेणसरितां तटे ।	

- १६ रूवेणवश मेघाणां रवं श्रोतुं प्रजस्य वै ।
मेघस्थानस्य मध्ये हि कुतो वासः कृतस्त्वया ।
आसीद् गुर्वीं मनःपीडा रूवेणसरितां तटे ।
- १७ लोका गिलियदीयाश्च यद्दन्पारे विश्रमः ।
दाने ये संस्थिता लोकाः पीते तस्यः कुतो हि ते ।
आश्रोऽस्यात् तटे सिन्धोः खातेषु स उपाविशत् ।
- १८ नमालिसिवलूनवंशौ संग्रामस्य भृगुस्थले ।
यावत् स्मरणं तावद् अकुर्वीताम् असोः पणं ।
१९ कृतं युद्धं नृपैरेत्य मगिदोस्तोयसन्निधौ ।
किनानन्तपवर्गेण कृतं युद्धञ्च तानके ।
न हि रूप्यं धनं किञ्चित् तैर्जनैः समलम्भि च ।
- २० अभवद् गगणे युद्धं भानि खल्वगमे पथि ।
सीधिरःप्रतिकूलं हि समीकं समकुर्वत ।
- २१ कीशान्सरिश्च प्राचीना भासयित्वाहरश्च तान् ।
मामकीनमनस्वन्तु सबलीभृत्य संचल ।
- २२ वेगात् सञ्चालिताम्बानां वीरैः खुरमभज्यत ।
- २३ परेऽद्भुत आहृति मेरोसः परिश्रप्यतां ।
तन्निवासिजनेभ्यश्च दत्तं श्रापं कदृन्वणं ।
साहाय्यार्थं परेशस्य यतस्ते न समागताः ।
बलवच्छत्रुभिर्योद्धुं पक्षीयाः परमेशितुः ।
- २४ केनीयहेवरो भार्यां यायेत् धन्यास्ति योषितां ।
द्रव्यसंवासिनारोभ्यो वरप्राप्ता भविष्यति ।
- २५ सीधिरसार्थिते तेःये तथा दुग्धमदीयत ।
नृपोपयुक्तपात्रेणानीय क्षीरमदायि हि ।
- २६ आदाय कीलकं हस्ते दत्तहस्ते च मुद्गरं ।
साहन् सीधिरसं तेनाविधत् तस्य च मस्तकं ।
कपोलं तस्य विद्धा च परिभिन्नं चकार सा ।
- २७ स नरः पादयोस्तस्या नमन् पतञ्च लम्बते ।
स तस्याः पादयोर्त्यश्च नमन्नेव पपात हि ।
तत्रैव स नमस्कृत्य प्रपतन् निधनं गतः ।
- २८ तदानीं सीधिरामाया गवाक्षेण समीक्ष्य वै ।

- १२
- १३
- १४
- १५
- १६
- १७
- १८
- १९
- २०
- २१
- २२
- २३
- २४
- २५
- २६
- २७
- २८
- २९
- ३०
- ३१
- ३२
- ३३
- ३४
- ३५
- ३६
- ३७
- ३८
- ३९
- ४०
- ४१
- ४२
- ४३
- ४४
- ४५
- ४६
- ४७
- ४८
- ४९
- ५०
- ५१
- ५२
- ५३
- ५४
- ५५
- ५६
- ५७
- ५८
- ५९
- ६०
- ६१
- ६२
- ६३
- ६४
- ६५
- ६६
- ६७
- ६८
- ६९
- ७०
- ७१
- ७२
- ७३
- ७४
- ७५
- ७६
- ७७
- ७८
- ७९
- ८०
- ८१
- ८२
- ८३
- ८४
- ८५
- ८६
- ८७
- ८८
- ८९
- ९०
- ९१
- ९२
- ९३
- ९४
- ९५
- ९६
- ९७
- ९८
- ९९
- १००

६ पष्ठोऽध्यायः ।

- १ पापकारणात् मिदियनीयैरिच्छायेत्त्वशस्योपद्रवत्वं तस्माद् भविष्यदादिना कथनं
 २ मिदियानं प्रति परमेश्वरीयद्रुतस्य कथनं १० द्रुतं प्रति मिदियानस्य निवेदनं
 ३ मिदियस्य १५ लोकानां भक्षणं १८ लोकानां वितर्कं पृथस्य कते शोयाशस्य विनाशः
 ४ मिदियानममोप लोकानां भक्षणं २६ मिदियानेन प्राथितोचचाचक्रानां कथनं ।

अनन्तरम् इच्छायेत्त्वंशेन परमेश्वरस्य साक्षात् पापे कृते परमेश्वर- १
 समवर्षाणि यावत् मिदियनीयलोकानां करिषु तान् समार्पयत् । २
 इच्छायेत्त्वंशस्य प्रतिकूलं मिदियनीयलोकाः प्रबला बभूवुरत इच्छायेत्त्व- ३
 वंशान्तेभ्यो भयात् पर्वतस्थेषु खोतोमार्गेषु गुहासु दुर्गमस्थेषु स्थानेषु ४
 च तेषां वासान् निदधिर । अपरम् इच्छायेत्त्वंशेयैर्वीज उते मिदिय ५
 नीया अमालेकीयाः पूर्वदेशीयाश्च तेषां प्रतिकूलम् आगत्य तेषां सम्मुखे ६
 विविरं स्थापयन्ति, असायाः प्रवेशस्थानं यावद् भूमेरुत्पन्नानि शस्या- ७
 दीनि सर्वाणि विनाशयन्ति, तथेच्छायेत्त्वंशे मेघगोर्गर्भादीनां त्वायं ८
 किमपि वस्तु नावशेषयन्ति च । यतः पशुभिः सहितेषु तेष्वामतेषु बाहु- ९
 ल्येन शक्यकोटवत् तेषां दृष्ट्याणाम् आगमनं भवति ते तेषां महाङ्गाः १०
 संख्याः सन्ति ते च देशं विनाशयितुं तं प्रविशन्ति । इत्थं मिदियनीयैरि- ११
 छायेत्त्वंशस्यातिदुर्गतिर्जाता तस्माद् इच्छायेत्त्वंशः परमेश्वरमुद्दिश्य १२
 कातरांतिं चकार ।

- ० अनन्तरम् इच्छायैस्त्वंशेन मिदियनीयेभ्यः परमेश्वरम् उद्दिश्य कृत-
 ८ रौत्तौ कृतायां परमेश्वर इच्छायैस्त्वंशं प्रति भविष्यद्वादिनमेकं प्रेषया-
 मास, सोऽवदत् इच्छायैकः प्रभुः परमेश्वर इति वाचं गदति, अहं
 ९ युष्मान् मिसराद् आनयं दासत्वागाराद् अमोचयं मिच्छीयादिभ्यो युष्मा-
 दुपद्राविभ्यश्च युष्मान् उदधारयं युष्माकं सम्मुखात् तान् दृरीकृत्य
 १० तेषां देशं युष्मभ्यमददाच्च । अपरं युष्मानहमुक्त्वान् अहमेव युष्माकं
 प्रभुः परमेश्वरः, यूयं येषां देशे वसथ तेषाम् इमोरीयाणां देवान् माद्रि-
 यध्वं, किन्तु यूयं मम वृक्षसि मनो न न्यवेशयत ।
 ११ अनन्तरं परमेश्वरस्य द्रुत आगत्य अवीयेप्रीययोयाशेनाधिज्ञतायाम्
 अप्प्रायाम् अलोनदृक्षस्य मूले समुपाविशत्, तदानीं तस्य सुतो गिदि-
 योना मिदियनीयेभ्यो रक्षितुं द्राक्षापेषणार्थककुण्डमध्ये गोधुमान् अम-
 १२ र्दयत् । तत्र परमेश्वरस्य द्रुतस्तस्मै दर्शनं दत्त्वा तम् अभाषत, हे
 १३ महावीर परमेश्वरस्तव सहाय आस्ते । ततो गिदियोनः प्रत्यवदत् हा
 हा हे मत्प्रभो परमेश्वरो यद्यस्माकं सहाय आस्ते तर्ह्यस्मान् प्रयेतानि
 कुतो घटन्ति ? परमेश्वरः किमस्मान् मिसरान्नानयदिति वचसास्मत्-
 पूर्वपुरुषैरस्मान् प्रति प्रकाशितानि तस्यास्वर्थकर्माणि कुत्राधुना ?
 १४ परमेश्वरोस्मान् विहाय मिदियनीयानां करेषु समर्पितवान् । ततः परमे-
 श्वरस्तं समालोक्य बभाषे त्वं स्वस्य बलेनानेन गच्छ त्वं मिदियनीयानां
 १५ करेभ्य इच्छायैस्त्वंशम् उद्धारयिष्यसि त्वं किं मया न प्रहितोऽसि ? ततः स
 तमवदत्, हा हा हे मम प्रभो पश्य मिनशैर्वेशमध्ये मम कुलं सर्वस्मात्
 दृष्टं, अपरं मम तातस्य निवेशनेऽहं सर्वस्मात् द्रुद्रः, अतोऽहं केन प्रका-
 १६ र्शेयैच्छायैस्त्वंशम् उद्धारयिष्यामि ? ततः परमेश्वरस्तं जगाद, अहमेव तव
 सहायो भविष्यामि, त्वं मिदियनीयान् मनुष्यैकमिव व्यापादयिष्यामि ।
 १७ सोऽवदत् यद्यहं भवतो दृष्ट्या कृपां प्राप्तवान्, तर्हि भवानेव मां
 १८ सम्भाषत इति चिह्नमेकं मच्छं ददातु । अहं विनये यावदहम् अभ्यन्तरं
 गत्वा नैवेद्यमादाय भवतः साक्षात् नोत्सृजामि, तावद् भवता स्थाना-
 न्तरं मा गन्वतां, ततः स उक्तवान् यावन्न प्रत्यागमिष्यसि तावदहं
 १९ विलम्बिष्यामि । तदा गिदियोनाऽभ्यन्तरं गत्वा कागवत्समेकसू एकैका-
 परिमितस्य गोधूमचूर्णस्य किण्वशृन्वापिष्टकांश्च कृत्वा तन्मांसादीनि
 २० उत्सृज । तत ईश्वरस्य द्रुतस्तमवदत्, त्वम् एतन्मांसं किण्वशृन्वपृपां-

अध्याय पाषाणस्यास्यापरि निधाय यृष्टेण निषिञ्च तदा तेन तथैव कृते परमेश्वरस्य इतः स्वहस्तस्मितदण्डस्यायं विस्तार्य तन्मांसं क्लिखन्मूत्र- ११
पिष्टकांश्च पस्पशं ततस्तस्मात् पाषाणाद् वज्रिर्निर्गत्य तन्मांसं पिष्टकांश्च
ददाह, अनन्तरं परमेश्वरस्य इतस्तत्समीपात् प्रतस्थे । तदा स परमे- १२
श्वरस्य इत एवेति वीक्ष्य गिदियानो बभाषे हा हा हे प्रभो परमेश्वर,
परमेश्वरस्य इतः सम्मत्वासम्मत्वी भूतो मया दृष्टः । ततः परमेश्वरस्तम् १३
एवदत् शुभं तव माभेषीः, न मरिष्यसि । अनन्तरं गिदियानस्तत्र १४
परमेश्वरमुद्दिश्य वेदिभेकां निर्माय तस्या नाम यिह्वावाः-शालोम्
(परमेश्वरः शुभकर इति) चकार । अथीयेयीयाणाम् अफाधाम्
अथापि सा विद्यते ।

अनन्तरं तस्यां राजन्यां परमेश्वरस्तं व्याजहार त्वं स्वतातस्य युव- १५
वलीवर्दं समनर्थवयस्कं द्वितीयं बलीवर्दञ्च गृहीत्वा तव तातस्य बाल-
देवादिभ्यां या वेदिगन्ते तां भोग्धि तत्समीपस्यं चैत्यवृत्तञ्च क्खिन्धि ।
अपरं यस्य दृष्टपर्जन्यस्य शिवरं निरूपितस्थाने स्वप्रभुं परमेश्वरम् १६
उद्दिश्य यज्ञवर्दिं निर्माञ्चि, अपरं तं द्वितीयं बलीवर्दं गृहीत्वा कृद-
नीयस्य चैत्यवृत्तस्य कार्यं जुञ्जधि । ततो गिदियानः स्वभक्तगणाद् दण्ड- १७
नरान् गृहीत्वा परमेश्वरेणादित्यं कर्म चकार, किन्तु स्वतातस्य परि-
जनेभ्यो नगरस्थलोकेभ्यश्च भयाद् दिवा तद् अकृत्वा रात्रौ चकार ।

अपरं वालो वेदिभेदा समीपस्यचैत्यवृत्तञ्च क्खिन्ने नवनिर्मिताया १८
वेद्या उपरि द्वितीयबलीवर्दं उतकृष्ट इति नगरस्थलोकाः प्रवृष उत्याद
वीक्ष्य परस्यं बभाषिरे कर्मतत् केनाकारि ? अनन्तरं यत्रतोऽपु १९
सन्धानेन मूढा व्याहरन्, योयाणस्य सुतेन गिदियानेन कृतमेतत् ।
ततो नगरस्थलोका योयाणं व्याहरन् तव सुतं वहिरानय स बधयोग्या २०
यतो वालो वेदिं भगवान् तत्समीपस्यं चैत्यवृत्तं क्खिन्नवांश्च । तदा २१
योयाणः स्वस्य प्रतिकूलं समुत्थितान् गर्वाण् जगाद, यूयं किं वालो
योडारः ? यूयं वा किं तं जयिनं विधास्यथ ? यो जनस्तस्य कृते युध्यति,
यतत्प्रभातसमये तस्यापन्त्युर्भवतु, स यदि देवः स्यात् तर्हि स्वकृते
स्वयं युध्यत यतस्तस्यैव वेदिभेदा । अतः स यस्य वेदिं भगवान् स बाल् २२
तेन युध्यन् वचसानेन तद्दिनमारभ्य तस्य नाम यिरञ्जालो बाल्
युध्यत्विति चक्रे ।

तदानीं गिदियानीया अमालोकीयाः पूर्वदेशीयाश्च लोका मिलित्वा पारं २३

- १४ गत्वा यिप्रोथेलप्रान्तरे शिविरं स्थापयामासुः । किन्तु गिदियोनः परमेश्वरस्यात्मनाविष्टः सन् तुरीं वादयामास तत आवीयेप्रीयलोकास्तस्य
- १५ समीपे मिलिताः । अपरं तेन भिनशिवंशस्य सर्वत्र दृतेषु प्रहितेषु तवंशीया अपि तस्य समीपे मिलिताः । अनन्तरं तेन आशेरवंशस्य सिवलूनवंशस्य नत्तलिवंशस्य च समीपं दृतेषु प्रहितेषु ते वंशीयास्तत्समीपम् आगच्छन् ।
- १६ अनन्तरं गिदियोन ईश्वरं बभाषे, यदि भवान् स्ववाक्यानुसारेण
- १७ मम कराभ्याम् इखायेलुवंशं मोचयति, तदाहं शस्यमईनस्थाने मेधायां यानि किन्नलोमानि स्थापयिष्यामि केवलं तेषां लोमानामपरि यदि शिशिरस्तिष्ठति सर्वा भूमिश्च शुष्का तिष्ठति तर्हि भवान् स्ववाक्यानु-
- १८ सारेण मम कराभ्याम् इखायेलुवंशं मोचयिष्यतीति ज्ञास्यामि । ततस्तस्मिन्नेव कर्माणि घटिते परदिने स प्रवृष उत्याय तानि लोमानि
- १९ निष्पीड्य तेभ्यः पूर्णं कंसमेकं शिशिरं चिक्षेप । तदा गिदियोन ईश्वरं व्याजहार, भवान् मद्यां न क्रान्तस्यति केवलम् अहं पुनरेकं वचो वदिष्यामि विनयेहं लोमभिः पुनरेकहात्वाऽहं परीक्षिष्ये, अद्युना केवलं
- २० लोमां शुष्कत्वं भवतु सर्वभूमेरुपरि शिशिरस्तिष्ठतु । अनन्तरम् ईश्वरस्तस्यां रजन्त्यां तथैव चकार तेन केवलं लोमां शुष्कता बभूव सर्वभूमौ च शिशिरः पपात ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ गिदियानस्य मैत्यानां न्यूनोकरणं ९ स्वप्नस्य कथां श्रुत्वा गिदियानस्य मनसः स्थिरता १५ मैत्र्यं प्रति गिदियानस्याऽऽज्ञा १९ अपरं प्रदीपवृत्ताघटैर्निदियनीयानां पराजयः २४ आरवस्य भयस्य च त्वपर्यायेणोकरणं ।

- १ अनन्तरं यिरुव्वालोऽर्थाद् गिदियानस्तस्य सङ्गिनश्च सर्वे लोकाः प्रवृष उत्याय येनहरोदनामकास्थाने शिविरं स्थापयामासुः, किन्तु मिदियनीयानां शिविरं तेषामुत्तरदिशि मेरिपरिवृतस्य समीपस्थापत्वा-
- २ कायाम् आसीत् । अनन्तरं परमेश्वरो गिदियोनं व्याजहार तव सङ्गिजनानां बाहुल्यमधिकं, अतस्तेषां करेषु मिदियनीया मया न समर्पयिष्यन्ते, समर्पितेषु तेषु वयं स्वबाहुवर्णैर्जयिनोऽभवामेति वाचं
- ३ वदन्त इखायेलुलोका मम प्रतिकूलं दर्पिष्यन्ति । अतस्त्वं गत्वा लोकाणां श्रुतिषु कथामिमां घोषय वो जने भयान्तः कम्पमानश्च स प्रवृषे गिति-

यदस्मिन्निम परावर्ततां ततो लोकानां मध्याद् द्वाविंशति सहस्राणि लोकाः
 परादृष्ट्य गता दशसहस्राणि चावशिष्टाः । अनन्तरं परमेश्वरो गिदियोनं ४
 व्याहरत्, लोका अधुनापि अधिकाः सन्ति, त्वं तान् तोयसमीपम्
 जानय, तच्चाहं तव कृतं तान् परीक्षित्ये ततस्त्वया समम् अयं यास्यतीति
 वापं यमधि गिदियामि स एव त्वया समं यास्यति, यच्चाधि नाद्यं यास्यतीति
 वदियामि स त्वया समं न यास्यति । ततस्तेन तोयसमीपं लोकेष्वानीतेषु ५
 परमेश्वरो गिदियोनं जगाद् ये सारमेयवद् रसनाभिस्तोयं लिहन्ति
 तान् एथक् स्थापय, तथा ये पातुं जानूनि पातयन्ति तानपि एथक्
 स्थापय । ततः शतत्रयसंख्या नरा वदनेषु करान् दत्त्वा तोयं लिहन्तः ६
 पपुः किन्वन्धे सर्व्यं पातुं जानूनि पातयामासुः । अनन्तरं परमेश्वरो ७
 गिदियोनं बभाषे, लिहन्तस्तोयपायिनो च एते शतत्रयलोका एतैरहं
 युष्मान् नार्थायय्यामि गिदियनीयान् युष्माकं करेषु समर्पयिष्यामि च,
 तदन्वनाथाः सर्व्यं स्वस्वस्थानं गच्छन्तु । अनन्तरं ते लोकाः स्वस्वकरै ८
 र्भक्ष्यन्त्यानि तुरीश्व जगुः, अपरं स इच्छायेल्वंशस्यावशिष्टान् सर्व्य-
 जनान् स्वस्वस्थानं विस्तृत्य तान् शतत्रयमनुष्ठान् स्वसमीपं गिदिये,
 तदानीं गिदियनीयनीयानि तस्याध उपयक्तायाम् अतिष्ठन् ।

अनन्तरं तस्या रजन्तां परमेश्वरस्तं व्याजहार, उक्तियु तेषां शिविरं ९
 याहि यतोऽहं तद् युष्माकं करेषु समर्पयं । यदि त्वं यातुं विभेधि तर्हि १०
 तव दासं पुरसं मज्जिनं हत्वा शिविरं याहि । अपरं सेना वद् वदन्ति ११
 तत् प्रशु ततस्त्वं बलवान् भविष्यसि, अतस्तेषां शिविरं याहि । ततः
 स स्वदासेन पुरसा समं शिविरस्थानां सुसज्जलोकानाम् १२
 जगाम । ते गिदियनीया अमालकीयाः पूर्वदेशीयाश्च लोका बहुत्वना- १२
 रणात् अककोटयत् प्रान्तरम् व्याचकारयन्, अपरम् उष्ट्रा अपि बहुत्व-
 कारणात् अलघितटस्थसिक्किता इव व्यरंख्या आसन् । अनन्तरं गिदियोने १३
 प्रविष्टे तेषां मध्य एको जनः स्वबन्धवे स्वप्रकथाभिमाकथयत् पश्याहं
 स्वभ्रुवपश्यं वद् यवचूर्णं निर्मित एकः पयो गिदियनीयानां शिविरमध्येन
 लुठन् दृश्यत् स्वसमीपमुपस्थाय तदाहन् तेन दृश्यं न्यजीभृय दिर्घाकरं
 निपपात । ततस्तस्य बन्धुः प्रत्यवदत् तद् इच्छायेल्वंशोयो यो यो- १४
 याशस्तत्सुतस्य गिदियोनस्य खड्गं विनान्यत् किं भवेत् ? ईश्वरो गिदि-
 यनीयनेः कान् कृतस्त्वं शिविरश्च तस्य करे समर्पयत् ।

तदा गिदियोनस्तत्स्वप्नस्य कथां तस्या अर्थश्च श्रुत्वा प्रगल्भ इच्छायेल्व- १५

- वंशस्य सैन्यानां मध्ये प्रस्तागन्ध जगाद् उत्तिष्ठत परमेश्वरो युष्माकं करिषु
 १९ मिदियनीयानां शिविरं समुपययत् । अनन्तरं स तान् शतत्रयलोकान्
 चीन्धंशान् कृत्वा सर्वेषां करेव्येकैकां तूरीम् एकैकं शून्यघटं तन्मध्य
 २० प्रदीपश्च ददौ । अपरं स तान् अबदत्, यूयं मां प्रति निरीक्ष्य ममेव
 कर्म कुरुत, शिविरस्य प्रान्तप्रान्तेन मया यत् कारिष्यते, युष्माभिरपि
 १८ तदेव कर्तव्यं । मया मम सङ्गिभिश्च तूरीषु वादितासु यूयमपि
 शिविरस्य चतुःषु पार्श्वेषु तूरीर्वादयित्वा परमेश्वरस्य गिदियोनस्य च जय
 इति वाचं वदिष्यथ ।
- १९ अनन्तरं मध्यप्रहरस्य प्रथमे नूतनरक्षिणां नियोगात् किञ्चित् परं
 गिदियोनस्तस्य सङ्गिन एकशतलोकाश्च शिविरस्य प्रान्तं प्राप्य तूरीर्वाद-
 २० यामासुः स्वस्वहस्तस्थितान् घटांश्च बभञ्जुः । इत्थं व्यशा लोकास्तूरीर्वा-
 दयामासुः घटांश्च बभञ्जुः, अपरं वामकरेषु प्रदीपान् दक्षिणकरेषु
 च वादनोयास्तूरी जगृहः, अपरं परमेश्वरस्य गिदियोनस्य च खड्गायेति
 २१ वाचम् उच्चैः कथयामासुः । तेषाम् एकैको जनः शिविरस्य चतुर्दिक्षु
 स्वस्वस्थानेऽतिष्ठत् ततो रिपूणां सर्वसैन्यान्याटाञ्चन्त शब्दायमानानि
 २२ च पलायन्त । यतस्तैः शतत्रयलोकैस्तूरीषु वादितासु परमेश्वरः शिविर-
 स्थान् सर्वस्वङ्गधारिणः परस्परं योधयामास ततः सैन्यानि सिरे-
 दास्यवैतशिष्टां टव्वतश्च यावद् आवेलमिहेलायाः सीमादिशं पलाया-
 २३ ष्टकिरे । अनन्तरं नत्ताल्याशेरमिनशिबंशीया इखायेज्जलोका मिलित्वा
 मिदियनीयानां पश्चाद् धावन्तो जग्मुः ।
- २४ अनन्तरं गिदियोन इफ्रयिमपर्वतस्य सर्वत्र प्रेरिते दूते वाचमिमां
 घोषयामास यूयं मिदियनीयानां प्रतिकूलम् अवबुद्ध्यागच्छत तेषामग्रे च
 वैतवारां यावद् घट्टान् यईननदीश्च वशीकुरुत, तत इफ्रयिमीयाः सर्वे
 २५ लोका मिलित्वा वैतवारां यावद् घट्टान् यईननदीश्च वशीचक्रुः । अपरं ते
 ओरेवसेवनामानौ मिदियनीयद्वयौ धृत्वा ओरेवनामकशैल ओरेवं जग्मुः
 सेवनामकस्य द्राक्षापेघणकुण्डस्य च समीपे सेवं जग्मुः । अनन्तरं ते
 मिदियनीयानां पश्चाद् दधातुः किन्वोरेवस्य सेवस्य च शिरसी यई-
 नस्य पारे गिदियोनस्य समीपम् आनिन्युः ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ इफ्रयिमलोकान् प्रति गिदियोनस्य कथनं ४ गिदियोनं प्रति सुहृतातीयानां पितृ-

येल्लोधानां लोकानां तिरस्कारकथनं १० सेवहसल्लुमुद्रयोर्धृतत्वं ११ सुक्कोतपिन्-
थेल्लोकानां शक्तिः १८ इधो ध्येपया वधः १९ राजत्वं कर्म्म अविच्छेता गिदि-
योनेन लब्धेर्लोठितकुण्डलेरेपोदनिर्माणं २८ गिदियनीयानां पराजयः २९ गिदि-
योमस्य सन्ततेर्ध्याय कथनं ३९ इखायेल्लवशस्यास्तज्जता ।

अनन्तरम् इप्पयिमलोका गिदियोनाय कथयामासुः, त्वं गिदियनीय- १
लोकैः सह योद्धुं गमनकाले यदस्मान् नाक्कयोऽस्मान् प्रति त्वया कुत २
इट्टग्ं व्यवहृतम् इति वाचा तैस्तेन समं भृशं व्यादि । ततः स ३
तान् व्यवदत् युष्माकं कर्म्मवद् अथुना किं कर्म्म मया कृतं? अवीयेधरस्य ४
सकलद्राक्षाफलानां चयनाद् इप्पयिमस्यावशिष्टद्राक्षाफलानाम् उच्छ्वनं ५
किं श्रेयो नहि? ईश्वर आरेवसेवनामानौ गिदियनीयानां द्वौ राजानौ ६
युष्माकमेव करतलीकृतवान् युष्माकं कर्म्मवत् मया किं कर्म्म कर्तुं शिके? ७
एतादृशि वचने कथिते तं प्रति तेषां क्रोधो निवहते ।

गिदियोनस्तस्य सङ्गिनः शतत्रयलोकाश्च आन्ताः सन्तोपि पश्चाद् ४
धावन्तो यद्दैनमागम्य पारं गताः । ततः स सुक्कोतस्थलोकान् अवदत्, ५
ययं मम पश्चाद्गामिभ्यां लोकैश्चा भक्ष्यद्रव्याणि दातुम् अर्हथ यतस्ते ६
आन्ता अभवन्, अर्हं सेवहसल्लुमुद्रनाम्नौ गिदियनीयानां राज्ञोः पश्चाद् ७
धावामि । ततः सुक्कोतस्याधिपा अकथयन्, सेवहसल्लुमुद्रयोः सैन्यानि ८
किमिदानीं तव वशे सन्ति यद् वयं तव सैन्येभ्यां भक्ष्याणि दातुम् ९
अर्हामः? ततो गिदियेनोऽवदत् यदेश्वरः सेवहसल्लुमुद्रौ मम वश्या १०
करिष्यति तदाहं काननस्य पट्टगालकोलिकण्टकैर्युष्माकं मांसं क्थ्यामि । ११
अनन्तरं स तस्मात् पिन्धुयेलं प्रगत्य तत्रस्थलोकानपि तादृशं ज १२, १३
ततः सुक्कोतस्थलोका यादृगवदन् पिन्धुयेलस्थलोका अपि तादृशं १४, १५
तदा स तान् पिन्धुयेलस्थलोकानपि व्याजहार, मया कुण्डलेनागमन- १६
काले युष्माकं दुर्गमिदं भङ्घते ।

तस्मिन् काले सेवहसल्लुमुद्रौ कर्कोर आस्तां ताभ्यां समं पूर्वदेशीय- १०
लोकानां सर्वसैन्यानामवशिष्टाः सर्वसेना अर्हतः पश्चदशसहस्राणि १
लोका आसन् यतो विंशतिसहस्राधिकं लक्षम् अस्त्रधारिणो लोका २
जाङ्गरे । अनन्तरं गिदियेनो नेवहस्य यग्विहस्य च पूर्वस्यां दिशि ३, ४
दृष्टनिवासिनां मार्गशोर्द्धं गत्वा सेना व्याजघान यस्मात् ताः सेना ५
निष्कण्टकम् अवसन् । अनन्तरं सेवहसल्लुमुद्रौ पलायितौ स च तयोः ६, ७
पश्चाद् धावन् सेवहसल्लुमुद्रनामानौ तौ गिदियनीयराज्ञौ दधार तयोः ८
सर्वाः सेनाद्योद्वेजयाश्चकार ।

- १२ अनन्तरं योयाश्चस्य सुतो गिदियोने हेरसाख्येनोर्द्धगाभिन्तर्गेख
 १४ युद्धान् पराद्वयागत्य सुक्रीतनिवासिनमेकं तरुणं धृत्वापृच्छत् ततः स
 १५ तत्कृते सुक्रीतस्याध्यक्षाणां संप्राधिकसप्ततिनामानि लिलेख । अनन्तरं
 स सुक्रीतीयलोकानां समीपमुपस्थाय जगाद, सेवहस्य सल्लमुद्रस्य च
 सैन्यानि किमिदानो तव वशे सन्ति तत्कृते किं वयं तव ज्ञान्त-
 नाकेभ्यो भक्त्याणि दातुम् अर्हाम इति वाचा यूयं यावधि मां तिरस्कृत-
 १६ वन्तस्ते सेवहसल्लमुद्रो परस्यत । अपरं स तस्य नगरस्य प्राचीनान् धृत्वा
 काननस्य करुणैः शृङ्गालकीर्णभिश्च तान् सुक्रीतीयलोकान् शिक्षया-
 १७ भास । अनन्तरं स पिनूयेलस्य दुर्गं भङ्गा तस्य नगरस्य लोकान्
 अबधीत् ।
 १८ अनन्तरं स सेवहं सल्लमुद्रश्च जगाद, तावोरे युवाभ्यां हता लोकाः
 कीदृशाः ? ततस्तौ प्रत्यवदतां भवान् यादृशस्तपि तादृशाः, सर्वे राज-
 १९ पुत्रा इवासन् । ततः स कथयामास ते मम सहोदराः, नित्यजीविनः
 परमेश्वरस्य नाम गृहीत्वाहं कथयामि यदि युवां तेषां प्राणान् अरक्षि-
 २० य्यां तर्हि युवामहं नाह्निष्यं । अनन्तरं स स्वज्येष्ठतं येषरं जगाद
 त्वमुत्थाय तौ जहि किन्तु स पालक एतत्कारणाद् भयात् स्वखड्गं
 २१ न वहिश्चकार । ततः सेवहसल्लमुद्रौ कथितवन्तौ, भवान् उत्थायावां
 हन्तु, यतो यो यादृशः पुरुषस्तादृशमेव तस्य वीरत्वं, अनन्तरं गिदियोन
 उत्थाय सेवहसल्लमुद्रौ जघान, अपरं तयोर्महाङ्गानां करुणानां सर्वान्
 वन्द्यारान् जग्राह ।
 २२ अनन्तरम् इस्त्रायेलवंशा गिदियोनं जगदुः, त्वं पुत्रपौत्रादिपरम्पर-
 यास्माकमाधिपत्यं कुरु यतस्त्वमस्मान् मिदियनीयानां करेभ्यो रक्षित-
 २३ वान् । ततो गिदियोनोऽवदत्, अहं युष्माकम् अधिपतित्वं न करिष्यामि
 मदीयसुतोपि युष्माकम् अधिपतित्वं न करिष्यति, यतः परमेश्वरो
 २४ युष्माकं अधिपतिरस्ते । अनन्तरं गिदियोनः कथयामास, युष्मानहं
 निवेदयामि यूयं स्वखलोठितं कर्णकुण्डलं मद्यं दत्त, यतो हतानाम्
 २५ इस्त्रायेलीयलोकानां सौवर्णानि कर्णकुण्डलान्यासन् । ततस्ते प्रत्यवदन्
 वयं तान्यवश्यं दास्यामः, अनन्तरं तैर्वसनमेकं पातयित्वा स्वखलोठि-
 २६ तानि स्वर्णकुण्डलानि तत्र निक्षिप्तानि । ततः करुणभ्रूयाः कर्णपुष्पाणि
 मिदियनीयवृत्तीनां परिधेयानि कापिलरङ्गवस्त्राणि तेषां महाङ्गानां
 करुणभरुणानि विना तेन प्राचीरुर्कर्णकुण्डलानां परिमाणं सप्तशता-

धिपस्युच्छ्रेयस्ववर्षाणि बभूव । अनन्तरं गिदियोनस्तेनैकम् शपोदं २९
निर्भाय खवसतिपुत्र्याम् अप्प्रायां तत् स्नापयाश्चकार, तेन सर्वं इच्छा-
येल्वंशस्तस्मिन् स्थाने तस्य यस्माद् अभिचारी बभूव तच्च गिदियोनस्य
तस्य परिज्वलस्य चोन्मायरूपं बभूव ।

इत्थम् इच्छायेल्वंशस्य सम्मुखे पराजिता गिदियनीयाः खं खं शिरः २०
पुनश्चतोषयितुं न श्रेकुः अनन्तरं गिदियोनस्य समये चत्वारिंशद् वत्स-
रान् बावद् देशे निष्करुणक आसीत् ।

अनन्तरं योयाशस्य सुतो यिरव्वालो निजगृहं गत्वा न्यवसत् । तस्य २१
गिदियोनस्यौरसपुत्राः सप्ततिरासन् यतस्तस्य वज्जी जाया आसन् । २०
श्रिखिमे तस्य या उपपत्त्यासीत् सापि तस्य सुतमेकं प्रसुषुवे, अपरं तस्य २१
नाम अवीमेलक इति चकार ।

अनन्तरं योयाशस्य सुतो गिदियोनोऽति वृद्धावस्थायां ममार, २२
अवीयेत्रीयाणाम् अप्प्रायां स्वस्य पितुर्योयाशस्य प्रमथाने तस्य प्रमथानं
बभूव । अनन्तरं गिदियोने मृत इच्छायेल्वंशाः पुनर्वाल्कदेवानाम् २२
अनुगमनेन अभिचारिणो भवन्तो वाल्विरीतं खेषाम् इष्टदेवं चक्रिरे ।
ते न्तुर्दिक्खरिपूणां करेभ्यः खेषाम् उद्धारयितारं प्रभुं प्ररमेस्वरं २४
विसस्मरुः । तथा यिरव्वालो ऽर्चते गिदियोन इच्छायेल्वंशं यादृशम् २४
उपाकरोत् इच्छायेल्लोकास्तदनुसारेण तस्य वंशं न तादृशं प्रत्युपपन्नकः ।

८ नवमोऽध्यायः ।

१ आह्वयणं कृत्वा अवीमेलकस्य राजत्वकरणं ० योयस्य दहान्नः २२ अवीमेलकस्य
यिरवद् गालस्य कुमन्तणा १० सिचूलस्य तत्प्रकाशनं २४ यच्च अवीमेलकस्य जयः
४६ वाल्विरीतदेवस्य दुर्गदहनं ४० तेवथनगरे खीनिचिन्तपाषाणेनावीमेलकस्य
बधः ४६ योयस्य वाक्यस्य सफलत्वं ।

अनन्तरं यिरव्वालस्य सुतो ऽवीमेलकः श्रिखिमे निजमातुलानां १
समीपं गत्वा तान् स्वमातामहस्य सर्वपरिजनांश्च वाचम् इमां वभाये
निवेदयामि यूयं श्रिखिमस्थानां सर्वगृहस्थानां कर्णगोचरे कथामिमां २
कथयत, यिरव्वालस्य सर्वेषां सुतानाम् अर्थात् सप्ततिजनानाम् अधिप-
तित्वं किमेकस्य जनस्याधिपतित्वम्, योयोर्मध्ये युष्माकं भद्रतरं किं ?
अपरमहं युष्माकम् अस्मिमांसस्वरूपं शतदपि स्मरत । ततस्तस्य मातुल- २
गलेन श्रिखिमस्य सर्वगृहस्थानां कर्णगोचरे तत्कथायां कथितायाम्

- अवीमेलकस्यानुग्रामिनो भवितुं तेषां सम्मतिर्बभूव, यतश्च बभ्राजिरे,
 ४ असावस्माकं भ्राता । अपरं तैर्वाणविरीतस्य मन्दिरात् तस्मै सप्ततिरूप्य-
 मुद्रासु दत्तास्वीमेलको वातुकेभ्य आभस्माधिभ्यश्च लोकेभ्यो वैतनाथं ता
 ५ रूप्यमुद्रा अददात् ते च तस्य पार्थिव्याद्विद्यो बभूवुः । अनन्तरं सोऽप्राचां
 स्वपितुर्निवेशनं गत्वा यिरुव्वालस्य सुतान् स्वसप्ततिभातृन् पाषाणै-
 ६ कोपरि जघान, किन्तु योधमनामा यिरुव्वालस्य कनिष्ठः सुतो गृह-
 ७ मानोऽवाशिष्यत । अनन्तरं शिखिमस्य सर्वं गृहस्था वैतमिङ्गस्थाः सर्वं
 लोकाश्च मिलित्वा शिखिमस्थितस्तम्भस्य समीपवर्तिन एलोन्वृक्षस्य
 सविधं गत्वा तमवीमेलकं राजानं चक्रुः ।
 ८ अनन्तरं लोकैर्योधमाय वार्त्तायां दत्तायां स गत्वा गिरिघोमपर्व-
 तस्य शिखरे तिष्ठन् उच्चैस्तेभ्य इमां वाचं कथयामास, हे शिखिमस्य
 सर्वे लोका मम कथायां मनो निवेशयत ततः परमेश्वरो युष्माकं कथायां
 ९ मनो निवेशयिष्यति । पादपराज्ये राजानं नियोज्जुं प्रवर्त्तमानाः पादपा
 १० जितवृक्षं बभाषिरे, त्वमस्माकं नृपो भव । ततो जितवृक्ष उवाच
 मम यस्मात् तैलाद् देवा मनुजाश्च माम् आद्रियन्ते तस्मान्निवृत्य किमहं
 ११ शिखिनामुपर्युन्नतमूर्द्धा भवितुं प्रवर्त्तिष्ये ? अनन्तरं पादपा उडुम्बरतरुं
 १२ बभाषिरे त्वमागत्यास्माकं नृपो भव । तत उडुम्बरतरुः प्रत्यवाच किमहं
 स्वीयमिच्छताया उत्तमफलत्वाच्च निवृत्य तरुणासुपर्युन्नतमूर्द्धा भवितुं
 १३ प्रवर्त्तिष्ये ? अनन्तरं पादपा द्राक्षावल्लीं बभाषिरे त्वमागत्यास्माकं
 १४ नृपो भव । ततो द्राक्षावल्ली जगाद मम येन रसेन देवा मनुजाश्च
 १५ वृष्यन्ति तस्मान्निवृत्य किमहं तरुपर्युन्नतमूर्द्धा भवितुं प्रवर्त्तिष्ये ?
 १६ अनन्तरं पादपाः कण्टकतरुं बभाषिरे त्वमागत्यास्माकं नृपो भव । ततः
 १७ कण्टकितरुणान्यतरवो भाषिताः, युष्माभिर्मम राज्याभिषेको यदि सत्य
 तया क्रियेत तदा यूयमागत्य मम क्वायाम् आश्रयत, किन्तु तद् यदि
 न भवेत्, तर्हि कण्टकतरोर्वङ्गिर्निर्गत्य जिवानोनीयान् शरसतरुन्
 १८ दहतु । पश्यताधुना अवीमेलकस्य राज्याभिषेको यदि सत्यं याद्यार्थ-
 १९ चाचरद्भिर् युष्माभिः कृतः स्यात्, यदि च यिरुव्वाहं तस्य वंशश्च प्रति
 भद्रम् आचरद्भिर् युष्माभिस्तस्य कर्मणः प्रतिफलं तस्मै दीयेत, तर्हि भद्रं ।
 २० मम यो जनको युष्माकं कृते युङ्क्त्वान् स्वप्राणान् पत्नीकृत्य मिदियनीयानां
 २१ करेभ्यो युष्मान् उद्धृतवाश्च यूयमद्य तस्य मञ्जनकस्य वंशस्य प्रति-
 २२ कूलम् उत्थाय पाषाणैकोपरि तस्य सप्ततिपुत्रान् हत्वा तस्य दासीकृतम्

अकीर्णकं खेषां भाटत्वात् शिखिमीयगृहस्थानाम् उपरि न्यपमकुरुत ।
 अतो यिरुव्वालं तस्य वंशश्च प्रति युष्माकम् अद्यतनाचरणं । १८
 न्याय्यश्च भवेत् तर्हि यूयम् अवीमेलकम् अभिनन्दत । य युष्मान्
 अभिनन्दन्तु । किन्तु यदि न तथा भवेत् तदावीमेलकात् वज्रिर्निर्गत्य १०
 शिखिमीयगृहस्थान् भिक्षोः परिजनांश्च ददतु, तथा शिखिमीयगृह-
 स्थेभ्यो भिक्षोः परिजनेभ्यश्च वज्रिर्निर्गत्यावीमेलकं ददतु । अनन्तरं ११
 योधमः पलाय्य वरं गत्वा स्वभ्रातुरवीमेलकस्य भयात् तत्र न्यवसत् ।

अनन्तरम् अवीमेलक इच्छायैवंप्रसोपरि वृषत्रयं यावद् राजत्वं १२
 चकार । ततः परं यिरुव्वालस्य सप्ततिसुतान् प्रति हतस्य निर्दय- १३
 कार्यस्य फलं यद् आगच्छेत् तेषां रुधिरपातापराधश्च यत् तेषां
 हन्तृस्तेषां भ्रातुरवीमेलकस्य मूर्द्धि तथा स्वभाट्ये तस्य सहकारिणां
 शिखिमीयगृहस्थानां मूर्द्धपु वर्त्तत, तदर्थम् अवीमेलकस्य शिखिमीयगृह- १४
 स्थानाच्च मध्य ईश्वरेण दुर्बुद्ध्याम् उत्पादितायां शिखिमीयगृहस्था अवी-
 मेलकं प्रति विश्वासघातकत्वं चक्रुः । अपरं शिखिमीयगृहस्थास्तदहते १५
 यर्व्यतशिखरेषु गोपनेन लोकान् उपवेद्ययामासुः, ततो यावन्तो लोका-
 स्तेषां समीपमार्गेण गच्छन्ति तेषां द्रव्याणि ते लोठयित्वा गृह्णन्तीति
 वाग् अवीमेलकस्य कर्मागोचरो बभूव । अनन्तरम् एवदस्य सुतो गाले १६
 स्त्रीयभाटभिः सार्द्धम् आगत्य शिखिमं प्रविष्टे शिखिमस्य गृह-
 स्थास्तम् आश्रयन् । अपरं तैः क्षीत्रं गत्वा द्राक्षाक्षेत्रस्यफलानां चयने १७
 मर्द्धं च समाप्ते यदा प्रमोदोऽक्रियत तदानो ते स्वदेवस्य मन्दिरं
 गत्वा भोजनं पानञ्च कुर्वन्तोऽवीमेलकं श्रेपिरे । विशेषत एवदस्य सुतो १८
 गालः कथयामास, अवीमेलकः कः ? शिखिमश्च कः ? वयं कुतोऽमुं
 संवामहे ? असौ किं यिरुव्वालस्य सुतो न हि ? अपरं सिवूलः किं
 तस्य सेनापति न हि ? यूयं शिखिमस्य पितुर्हंभारस्य लोकान् सेवध्वं,
 किमर्थं वयम् अमुं सेवामहे ? हा हा लोकोऽस्मिन् मम वशीभूतेऽहम् १९
 अवीमेलकं दवयिष्ये, अनन्तरं सोऽवीमेलकम् उद्दिश्य जगाद त्वं स्वकीयां
 बडसेनाम् आदाय बहिरागच्छ ।

अनन्तरं नगराधिपतिः सिवूल एवदसुतस्य गालस्य तानि वाक्यानि २०
 निशम्य क्रोधेन प्रजज्वाल । गोपनेन च अवीमेलकस्य समीपं दूतान् २१
 प्रहित्वा वदत् पश्य, एवदस्य पुत्रो गालस्तद्भ्रातरश्च शिखिमम् आगता
 अपरं पश्य ते तव विरुद्धं नगरे कुप्रवृत्तिं जनयन्ति । अतस्त्वं स्त्रीय- २२

- १२ सङ्गिभिर्लोकैः समं रजन्यामुत्थाय क्षेत्रे गुप्तस्तिल । अनन्तरं प्रसक्त्याले
दुर्व्योदय एवोत्थाय नगरमाक्राम्य ततः पश्य तस्मिन् तत्सङ्गिषु लोकेषु
च तव विरुद्धं वह्निर्गतेषु त्वं तान् प्रति यत् कर्तुं शक्नोषि तदेव कुरु ।
- १४ अनन्तरम् अवीमेलकस्तस्य सङ्गिनश्च लोका रजन्यामुत्थाय चत्वारः
१५ संघा भूत्वा शिखिमस्य विरुद्धं गुप्ता अतिष्ठन् । अपरम् एवदस्य
पुत्रो गालो वह्निर्गत्वा नगरस्य द्वारप्रवेशस्थानेऽतिष्ठत् तदावीमेलके
१६ तस्य सङ्गिलोकेषु च गोपनाद् उस्थितवत्सु गालो लोकान् दृष्ट्वा सिवूळं
जगाद, पश्य पर्वतशृङ्गेऽथो जना अवरुद्धागच्छन्ति, ततः सिवूळस्तम-
१७ वदत् त्वं पर्वतानां छायां लोकनिवहमिव पश्यसि । अनन्तरं गालः
पुनरुवाच पश्य भृगुस्थानांल्लोका अवरुद्धागच्छन्ति अपरैकसंघो मियो-
१८ नियनाम्न एलोनतरोरागच्छति । ततः सिवूळ उवाच, अवीमेलकः कः ?
कुतो वयं तं सेवामहे ? वाचमिमां त्वं येन वदनेनावदस्तव तद्ददनमधुना
कुत्र ? त्वं यान् अतुच्छ्य एते किं ते लोका न हि ? विनयेहं त्वमिदानीं
१९ वह्निर्भूय सार्द्धमेतै र्युध्य । ततो गालः शिखिमीयगृहस्थानामग्रगामी
२० भवन् वह्निर्गत्वावीमेलकेन समं युयोध । ततोऽवीमेलकेन विद्रावितः स
तत्सम्प्राप्तात् पलायाञ्चक्रे, अपरं द्वारप्रवेशस्थानं यावद् बहवो लोका
२१ हता अपतन् । अपरम् अवीमेलक आरुमायां न्यवसत् सिवूळश्च
२२ गालं तस्य भाटगणश्च शिखिमनिवासाद् दवयामास । परदिने लोका
२३ वह्निर्भूय क्षेत्रं गच्छन्तीति वार्त्तां प्राप्यावीमेलको लोकान् आदाय
त्रीन् सङ्गान् कृत्वा क्षेत्रे गुप्तस्तस्यै, अनन्तरं लोका नगराद् वह्निर्भूया-
२४ गच्छन् इति निरीक्ष्य स तेषां विरुद्धम् उत्थाय तान् आजघान । अपरम्
अवीमेलकस्तस्य सङ्गिसङ्घश्च कृतं गच्छन्ती नगरद्वारस्य प्रवेशस्थानेऽति-
२५ ष्टन् इतरौ द्वौ संघौ च क्षेत्रस्थानां सर्वलोकानां विरुद्धमुत्थाय तान्
२६ अवधिष्टां । अपरम् अवीमेलकस्तत् कृतं दिनं तस्य नगरस्य विरुद्धं
युद्धा नगरं वशीचक्रे तन्मध्यस्थितान् लोकान् अवधीच, अपरं नगरम्
उच्छिद्य तस्य स्थाने लवणं विचकार ।
- २७ अनन्तरं शिखिमस्य दुर्गस्थिताः सर्वे गृहस्था इति वाचं निशम्य
२८ विरतदेवस्य मन्दिरस्थं दृष्ट्वा प्रविविशुः । अनन्तरं शिखिमस्य
दुर्गस्थिताः सर्वे गृहस्था अभिलन् इति वाच्यवीमेलकस्य कर्णगोचरी-
२९ भूतायाम् अवीमेलकस्तत्सङ्गिनश्च सल्लोमानपर्वतम् आरुह्य, अवीमेल-
कश्च कुठारमेकं करेणादाय दक्षशाखामेकां कृत्वा स्वस्वन्धे निधाय

स्वीयशक्तिलोकान् जगद, यूयं यत् कुर्वन्तं मां पश्यथ तदनुसारं शीघ्रं
कुरुत । ततः सर्वे लोकास्तद्गीत्यनुसारेण शाखाशिक्षादाय अवीमेलकस्य ४८
पञ्चात् चक्षिताः, अनन्तरं दुर्गस्य समीपे ताः शाखा निधाय तत्र
वर्जितं ददुः ततः शिखिमस्य दुर्गस्थाः सर्वे लोका अर्थातो नार्थः पुरुषाश्च
प्रायः सहस्रलोका निधनं गताः ।

अनन्तरम् अवीमेलकस्तेषां गत्वा तस्य विरुद्धं शिविरं स्थापयित्वा ५०
तद् वशीचक्रे । किन्तु तस्य नगरस्य मध्ये दुराक्रमं दुर्गमेकमासीत् तस्मात् ५१
पुरुषा नार्थश्च नगरस्य सर्वे गृहस्थलोकास्तदुर्गमाश्रित्य द्वारं रूढ्वा दुर्ग-
पृथमारुरुद्धः । अनन्तरम् अवीमेलकस्तस्य दुर्गस्य समीपमुपस्थाय तस्य ५२
विरुद्धं युयोध वर्जिना दुर्गद्वारं दाहयितुं तस्य समीपं जगाम च ।
ततः काचिद् योषित् पेशस्थाः खगदमेकम् अवीमेलकस्य शिरसि निक्षिप्य ५३
तस्य शिरसः कपालं बभञ्ज । ततः स तूर्यो निजास्त्रवाहकं युवान- ५४
माह्वय जगद स नार्थामारित इति वाचं यल्लोका मामधि न वदेयु-
स्तत्क्षते त्वं खड्गं निष्कोष्य मां जहि, ततस्तेन यूनाहृतः स ममार ।
अनन्तरम् अवीमेलको मृत इति दृष्ट्वा इच्छायैर्बंशीयाः सर्वे स्वस्थानं ५५
प्रति प्रतस्थिरे ।

इत्थम् अवीमेलको निजसप्ततिभातृणां बधेन स्वतातस्य विरुद्धं ५६
यत् कुकर्म्मकारोत् तस्य समुचितो दण्डः, शिखिमसा गृहस्थाश्च यद्यत् ५७
कृ.य.र्मानुर्वन्, तेषामपि समुचितो दण्ड ईश्वरेणादायि विरुज्वाल-
सुतस्य योधमस्य प्रापश्च तान् प्रति सफलो बभूव ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ नालयनाम्नो विचारयितुः कथनं २ याथीरनाम्नो विचारकर्तुः कथनं ३ पाप-
कारणात् इच्छायैर्बंशीकानां दुःखं १० परमेस्वरं प्रति निवेदनम् ईश्वरस्यान्तरश्च
१५ लोकाणां पापाङ्गीकारस्थानं प्रतीक्षरस्य दया च ।

अवीमेलकस्य मरणात् परम् इशाखरवंशीयो दोदयस्य पौत्रः पूयसः १
पुत्रस्तेनैव इच्छायैर्बंशीस्य रक्षणायोदपद्यत, स इन्द्रायिमपर्वतस्थे
शामीरनगरे न्यवसत्, त्रयोविंशतिवत्सरान् यावद् इच्छायैर्बंशीकान् १
विचारयाश्चकार च ततः स ममार शामीरे च तस्य शप्तानं बभूव ।

ततः परं मिलियदीशो याथीर उत्पन्नः सन् द्वाविंशतिवत्सरान् १
यावद् इच्छायैर्बंशीस्य विचारं चकार । त्रिंशद् गर्दभारोहिण्यस्तस्य ४

- त्रिंशत्पुत्रा आसन्, तेषाञ्च हवीतयाधीरनाम्ना विख्यातानि. नगरा-
 ५ ष्यासन् तान्यद्यापि गिलियददेशे विद्यन्ते। अनन्तरं याथीरे मृते कामेने
 ६ तस्य भ्रमशानं बभूव। ततः परम् इखायेल्वंशाः परमेश्वरस्य साक्षात्
 पुनर्व्वारं पापं चक्रुर्वाल्देवान् अस्तारोतदेवीरराभीयदेवान् सीदानी-
 यदेवान् मायावीयदेवान् अम्मोनवंशीयदेवान् पिलेष्टीयदेवांश्च सिधे-
 विरे, ते परमेश्वरम् असेवमानास्तत्त्वजुः ।
- ७ तत इखायेल्वंशस्य प्रतिकूलं परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते स पिलेष्टी-
 ८ यानाम् अम्मोनवंशीयानाञ्च करेषु तान् थक्रीणात्। ततस्तं वत्सर-
 ९ मारभ्याष्टादशवत्सरान् यद्दनपार इमोरीयाणां गिलियदाख्यप्रदेश-
 १० वासिनः सर्व्वे इखायेल्वंशास्तेः स्निष्टा उपद्रुताश्च। तदन्यद् अम्मोन-
 वंशीया यिद्धदाविन्धामीनेफ्रियिमवंशीयैः समं योद्धुं यद्दनस्य पारम्
 आजगमुस्तत इखायेल्वंशा भृशं क्षेपं प्राप ।
- ११ अनन्तरम् इखायेल्वंशः परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थनामिमां चकार,
 वयं निजेश्वरं त्यक्त्वा वाजसुरान् असेवामह्नीति कर्मणा तव प्रतिकूलं
 १२ पापमकुर्महि। ततः परमेश्वर इखायेल्वंशाय कथयामास मिखांथ
 १३ मोरीयाम्मोनीयपिलेष्टीयलोकेभ्यः किमहं युयान् नामोचयं ? तथा
 सीदानीयामालेकीयमायोनीयलोकै र्युयान् उपद्रुतेषु युयानि मामुद्दिश्य
 १४ प्रार्थितं, ततोहं तेषामपि करेभ्यो युयानमोचयं । तथापि वृथं मा
 परित्यज्येतरदेवगणं सेवितवन्तस्तस्मादहं युयान् पुनर्नीडारयिष्यामि ।
 १५ वृथं गत्वा खैरभिरुचितान् देवान् उद्दिश्य प्रार्थयध्वं ते क्षेपदसमये
 युयानुद्धारयन्तु ।
- १६ तत इखायेल्वंशः परमेश्वरमवदत्, अस्माभिः पापमकारि, इदानीं
 त्वं यत् क्षेमं मन्यसे तदेवास्मान् प्रति कुरु, अद्यमात्रमस्मान् उद्धारयेति
 १७ वयं प्रार्थयामहे। अपरं ते स्वेषां मध्याद् इतरदेवान् दत्तवित्वा पर-
 मेश्वरम् असेवन्त तत इखायेल्वंशस्य दुःखेन तस्य मनो दुःखितं ।
 १८ तस्मिन् समये उम्मोनवंशाः सर्व्वे मिलित्वा गिलियदे शिविरं स्थापया-
 १९ मासुः, इखायेल्वंशाश्च मिलित्वा निरुप्यां शिविरं स्थापयामासुः। ततो
 गिलियदस्य मुख्यलोकाः परस्परमवदन् अम्मोनवंशेन सह योद्धुं गमने
 कः प्रथमो भविष्यति? स गिलियदनिवासिनां सर्व्वेषां राजा भविष्यति ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ यिप्रहस्य दूरीकरणं ४ तं पुनरानेतुं लोकप्रपञ्चं १९ इत्यायेल्लः सेनापतित्वे नियुक्तेन यिप्रहेनाम्नानवंशस्य हृपतेः समीपं दूतप्रपञ्चं तस्यासम्पत्तिः २९ यिप्रहस्य प्रतिश्रुतिः ३२ तस्य जयः ३४ प्रतिश्रुत्यनुसारेण निजकन्यासमर्पणं ।

तस्मिन् काले गिलियदीयो यिप्रहोऽतीव धीर आसीत् । स गिलिय- १
दाद् वेश्याजातपुत्र आसीत् । अपरं गिलियदस्य जायया मुक्षेषु प्रसूतेषु २
तस्य ते जायापुत्रा यौवनप्राप्ताः सन्तो यिप्रहं दवयितवन्तो गदितवन्तश्च
त्वं तातसोपपत्न्याः पुत्रः पितृधनस्याधिकारं न प्राप्यसि । ततो यिप्रहः ३
स्वभ्रातृणां सम्मुखात् पलाय्य टोवदेशे प्रवासं चकार । अपरं कतिपया
दुष्टलोका यिप्रहेन समं मिलित्वा तेन सह गमनागमनं चक्रुः ।

कतिपयकालात्परं अम्नानवंश इस्त्रायेल्वंशेन समं युयोध । अम्नान- ४
वंशीया यदा युद्धमारिभरे तदा गिलियदस्य प्राचीना यिप्रहं टोव- ५
देशाद् आनेतुं गताः । ततस्ते यिप्रहमवदन् त्वम् आगत्यास्माकं सेना- ६
पति भयं वयम् अम्नानवंशेन सह योक्त्यामः । ततो यिप्रहो गिलियदस्य ७
प्राचीनान् अवदत्, अहं किं युष्माभिर्न सम्यतीयितः पितृकनिवेशनाद्
दूरीकृतश्च ? अत इदानीं विपद्ग्रस्ता यूयं मम समीपं कुत आगच्छथ ?
ततो गिलियदस्य प्राचीना यिप्रहमवदन्, त्वम् अस्माकम् असुरो ८
भूत्वा अम्नानवंशेन सह युद्धा यदस्माकम् अर्थाद् गिलियदनिवासिनां
सर्वेषां लोकानां मुखो भव, एतत्कृते वयम् अधुना पुनस्तव समीपं
प्रत्याटत्यागताः । यिप्रहो गिलियदस्य प्राचीनान् अवदत्, अम्नानवंशैः ९
समं योद्धुं मयि युष्माभिः पुनः स्वदेशम् आनीते परमेश्वरो यदि मम
करं तान् समर्पयिष्यति तर्हि किमहं युष्माकं प्रधानीभविष्यामि ? ततो १०
गिलियदस्य प्राचीना यिप्रहम् अवदन्, वयं यदि तव वाक्यानुसारेण
न कुर्महे तर्हि परमेश्वरोऽस्माकं विचारं करिष्यति । अनन्तरं यिप्रहो ११
गिलियदस्य प्राचीनजनैः समं जगाम, ततो लोकास्तं स्वेषां प्रधानं
सेनापतिश्च चक्रुः, अपरं यिप्रहो मिष्ट्यां परमेश्वरस्य साक्षात् खां
समस्तां वाचं निवेदयामास ।

अनन्तरं यिप्रहो अम्नानवंशस्य हृपतेः समीपं दूतं प्रहित्वा जगाद् १२
मया सह तव कः सम्बन्धो यत् त्वं मया सह योद्धुं मम देशम् आगच्छः ?
ततो अम्नानवंशस्य राजा यिप्रहस्य दूतान् उवाच, इस्त्रायेल्वंशो १३
यदा मिसराद् बहिर्भूयागच्छत् तदा सोऽर्णानम् आरभ्य यव्याकं

यद्दन्तु यावत् मम भूमिं हतवान्, अत इदानीं निर्विरोधं सा पुन
 १४ देहि । ततो यित्तोऽस्मिन्वंशस्य नृपतेः समीपं पुनर्दूतान् प्रहितवान्
 १५ दूतास्तमूचुः, यिमह इदं वदति मोयावस्य भूमिरस्मिन्वंशस्य च भूमि-
 १६ रिखायेल्वंशेन हता तन्नहि । किन्त्विखायेल्वंशो मिसराद् आग-
 १७ मनकाले सूफसागरं यावत् प्रान्तरस्य मध्येन गत्वा कादेशं प्राप । ततः
 परम् इदामीयन्तपस्य समीपं दूतान् प्रहित्य तं गदितवान् वयं निवे-
 दयामहे त्वं स्वदेशस्य मध्येनास्मान् यातुं देहि, किन्विदोमराजस्तदाकां
 न मेने, अपरं तथैव मेगयावीयराजस्य समीपमपि दृतेषु प्रहितेषु सोपि
 १८ न मेने तदानीम् इखायेल्वंशः कादेशं न्यवसत् । अनन्तरं ते प्रान्तरस्य
 मध्येन गत्वा इदोमदेशं मोयावदेशश्च प्रदक्षिणीकृत्य मोयावदेशस्य
 पूर्वपार्श्वेनागत्य अर्णोनस्य पारे शिविरं स्थापयामासुः, किन्तु मोयावस्य
 १९ सीमामध्यं न प्राविशन् यतोऽर्णोनी मोयावस्य सीमासीत् । अपरम्
 इखायेल्वंशो हित्वानभूपालस्येभोरीयराजस्य सीमानस्य समीपं दूतान्
 प्रहित्य तमुवाच त्वं स्वदेशस्य मध्येनास्मान् स्वगन्तव्यस्थानं यातुम् अनृजा
 २० नीहि । ततः सीहानः स्वीयसीमा यातुं दातुम् इखायेल्वंशे न विश्वस्य स्व-
 सर्वलोकान् संगृह्य यदसि शिविरं स्थापयित्स्वायेल्वंशेन सह युयोध ।
 २१ तत इखायेलः प्रभुः परमेश्वरः सीहानं तस्य सकललोकान्स्वायेल्
 वंशानां करेषु समर्पयामास ततस्ते तान् आजगुः, इत्थं यस्मिन् देशे
 २२ इमोरीया न्यवसन् स कृत्वो देशे इखायेल्वंशरधिचक्रे । ते ऽर्णोनम
 आरभ्य यत्वेकं यावत् प्रान्तरआरभ्य यद्दन्तु यावद् इमोरीयाणां सर्वं
 २३ सीमानम् अधिचक्रुः । इत्थम् इखायेलः प्रभुः परमेश्वरः स्वलोकस्वेखायेल्
 वंशस्य सम्भूय इमोरीयान् अधिकारात् च्युतान् चकार, इदानीं त्वं किम्
 २४ अस्मान् अधिकारात् च्युतान् करिष्यसि ? तव किमोशदेवेन दत्ता भूमि-
 क्वया भोग्या, अस्माकञ्च प्रभुणा परमेश्वरेणास्माकं सम्भुखाद् दृरीकृतानां
 २५ जातीनां भूमिरस्माभिर्भोग्येति किं सत्त्वं नहि ? मोयावीयन्तपतेः सिष्णो-
 रस्य सुताद् बालाकात् किं त्वं श्रेष्ठः ? इखायेल्वंशस्य प्रतिकूलं स किं
 २६ व्यवदत् ? तेषां विरुद्धं स किं युयोध ? हित्वाने तदीयग्रामेषु तथा-
 रोयरे तदीयग्रामेषु अर्णोनतटसमीपस्थेषु सर्वनगरेषु च शतत्रय-
 वत्सरान् इखायेल्वंशो वसति, तद्दीर्घकालमध्ये युयं कुतस्तानि न
 २७ पुनर्गृहीतवन्तः ? अतस्तव किमपि मया नापराद्धं, किन्तु मया
 सह योधानात् त्वं मां हिंसि ! इखायेल्वंशस्यास्मिन्वंशस्य च मध्ये

विचारयिता परमेश्वरोऽथ विचारयतु । तथाप्यम्भोनवंशीयो राजा २८
यित्तहेन प्रेषितवाक्येषु मनो न निदधे ।

ततः परमेश्वरस्यात्मनाविष्टो यित्तहो गिलियदमिनप्रदेशाभ्यां २९
गिलियदस्थमिस्पीं जगाम, अपरं गिलियदस्य मिस्पीता ऽम्भोनवंशस्य
समीपं जगाम । अपरं तस्मिन् काले यित्तहः परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रति- ३०
श्रुत्य जगाद त्वं यद्यम्भोनवंशं मम हस्ते समर्पयसि, तदाम्भोनवंशात् ३१
मम कुशलेन प्रत्यागमनकाले मां साक्षात् कर्तुं मम निवेशनद्वारात्
निर्गन्ता परमेश्वराय भविष्यति परमेश्वरमुद्दिश्य च होमबलिस्वरूपञ्च
मयोत्सृज्यते ।

अनन्तरम् अम्भोनवंशीयैः सह योजुं यित्तहे तेषां समीपं पारं गते ३२
परमेश्वरस्तान् तस्य कर्त्रे समर्पितवान् । ततः सो ऽरायेरम् आरभ्य ३३
मिन्नीत उत्तरयां यावद् आवेलकिरामीमञ्च यावद् विंशतिनगराणि
वशीकृत्य तान् महानिहनेन जघान, इत्थम् अम्भोनवंश इखायेल्-
वंशस्य साक्षात् नम्नी बभूव ।

अनन्तरं मिस्पीयां स्वनिवेशने यित्तहस्यागमनकाले तस्य दुहिता मुरज- ३४
वाद्यन्त्यकारिणीभिर्वेष्टिता सती तं साक्षात् कर्तुम् आजगाम यित्तहस्य
सैव सन्ततिरासीत् तदन्यः सुतः सुता वा नासीत् । तदा स खदुहितरं ३५
दृष्ट्वा वस्त्रं कृत्वा बभाषे हा हा हे मम सुते त्वं मां भर्षं दुःखिनम्
अकार्षीः, मम क्लेशदायकानां मध्ये त्वमप्येकाभूः, यतोहं परमेश्वरम्
उद्दिश्य प्रतिश्रुतकथामकथयम् अद्युना तामन्यथा कर्तुं न शोमि ।
ततः सा तमवदत् हे मत्तात त्वं यदि परमेश्वरमुद्दिश्य प्रतिश्रुतमकरो- ३६
स्तर्हि निजप्रतिश्रुतवाक्यानुसारेण मां प्रति व्यवहर, यतः परमेश्वरस्तव
रिपुभ्याऽम्भोनवंशीयेभ्यस्तवेद्यं समुचितम् अदात् । अनन्तरं सा निज- ३७
तातं जगाद मदर्थं कर्मैकं त्वया क्रियतां मासद्वयार्थं मां विश्लज ततोऽहं
पर्वतेषु गमनागमने कुर्वती निजानूठात्वमधि सखीभिः सह विलपामि ।
ततः स याहीति वदन् मासद्वयार्थं तां व्यसर्जत् तदा सा पर्वतोपरि ३८
गत्वा निजानूठात्वमधि स्वसखीभिः समं विललाप । अपरं मासद्वये गते ३९
सा स्वपितुः समीपं प्रत्यागमत्, ततः स खल्लतप्रतिश्रुत्यनुसारेण तां प्रति
व्यवजहार, सा केनापि पुरुषेण नोपभुक्ता । तदारभ्य इखायेलीय- ४०
कन्या गिलियदीपयित्तहस्य कन्यामधि वत्सरमध्ये चत्वारि दिनानि
विलपितुं प्रतिवत्सरं यान्ति व्यवहारोयम् इखायेल्देशे उदपादि ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

१ यिप्रचेन समम इफ्थिमलोकानां विवादः ७ यिप्रहस्य भरषं ८ इप्पनस्य कथनं
११ एलोनस्य कथनं १२ अन्देनस्य कथनञ्च ।

- १ अनन्तरम् इफ्थिमवंशीयाः सर्व्वे समाहृता उत्तरदिशं गत्वा यिप्रहं
बभाधिरे त्वया सह गन्तुम् अस्मान् अनाह्वय त्वम् अस्मानवंशेन सह
- २ योद्धुं कुतः पारमगमः ? अतो वयं तव गृहं वङ्गिना दाहयिष्यामः । ततो
यिप्रहस्तान् अवदत्, अस्मानवंशेन समं मम मदीयलोकानाञ्च महाविरोधे
रामुपस्थिते युष्मानहम् आह्वयं किन्तु यूयं तेषां करेभ्यो मां नोद्धारित-
- ३ वन्तः । अनन्तरं युष्माभिरहं नोद्धारित इति बोध्याहं स्वप्राणान् करे
कृत्वास्मानवंशस्य प्रतिकूलं पारमगमं ततः परमेश्वरो मम करे तान्
समापयत्, अतो यूयम् इदानीं मया समं योद्धुं कुतो मम समीपमा-
- ४ गच्छथ ? अनन्तरं यिप्रहो गिलियदस्य सर्व्वलोकान् संगृह्णन् इफ्थिमवं-
शीयेः समं युयोध गिलियदीयलोकास्त्रेफ्थिमलोकान् आजघ्नुः, यतस्ते
ऽवदन् यूयम् इफ्थिमात् पलायिता लोका गिलियदीया इफ्थिमभि-
- ५ नश्यामिश्चिता लोकाः । अनन्तरं गिलियदीयलोका इफ्थिमवंशस्याये
गत्वा यद्दैनस्य सर्व्वघट्टान् वशीकृतवन्तः, तत इफ्थिमिथीयानां पलायि-
तेन लोकेन मां पारं गन्तुं देहीति वचसि कथिते गिलियदीयलोकास्तं
- ६ पप्रच्छुः, त्वं किम् इफ्थिमिथीयो नरः ? तेन नाहमिति गर्दिते तेऽवदन्
त्वं शिब्वालत् शब्दमुच्चारय ततः स यथार्थम् उच्चारयितुम् अशक्तः
सिब्वालदित्युवाच, ततः परं ते तं हृत्वा यद्दैनस्य घट्टे ऽवधिषुः । तस्मिन्
काले इफ्थिमवंशस्य दिचत्वारिंशत् सहस्राणि लोका अहन्त्यन्तः ;
- ७ स गिलियदीयो यिप्रहः घड्वत्सरान् यावद् इखायेल्वंशं शासित्वा
ममार, ततो गिलियदस्य नगरैकस्मिन् तस्य प्रमशानं बभूव ।
- ८ अपरं वैतलेहमीय इप्पन इखायेल्वंशस्य विचारयिता बभूव, तस्य
- ९ त्रिंशत् सुतास्त्रिंशत् कन्याश्चासन्, अपरं स तं कन्यागणं विवाहयित्वा
स्वसुतभ्यस्त्रिंशत् कन्या जग्राह, स सप्तवत्सरान् यावद् इखायेल्वंशम्
- १० अश्रिघत् । अनन्तरम् इप्पने प्रमीते वैतलेहमे तस्य प्रमशानं बभूव ।
- ११ अनन्तरं सिवुलूनवंशीय एलोन इखायेल्वंशस्य विचारयिता बभूव
- १२ स दशवत्सरान् यावद् इखायेल्वंशम् अश्रिघत् । अनन्तरं सिवुलून-
वंशीय एलोनो ममार, ततः सिवुलूनदेशस्य अयालौने तस्य प्रमशानं
बभूव ।

अनन्तरं द्विल्लेखस्य सुत अद्भाननामा पिरियाथोनीय एको जन १२
 इत्यायेलवंशस्य विचारकर्त्ता बभूव । तस्य चत्वारिंशत् पुत्रास्त्रिंशत् १४
 पौत्राश्चासन् ते समतिगर्हमान् आरोहन्ति स्म । सो ऽष्टवर्षाणि यावद्
 इत्यायेलम् अश्रियत् । अनन्तरं पिरियाथोनीये द्विल्लेखसुते ऽद्भाने मृते १५
 अमालेकायप्रवृत्त इफ्रयिम्देशस्थे पिरियाथोने तस्य शशशानं बभूव ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ इत्यायेलवंशस्य पापकरणं ९ मानोहस्य भार्यां प्रति दूतस्य दर्शनं ८ मानोहं
 प्रति दूतस्य दर्शनं १५ मानोहस्य नेवेशोत्सजनं दूतस्थान्दर्शनं १४ शिशुशानस्य
 अश्रकथनं ।

अनन्तरम् इत्यायेलवंशीयेः परमेश्वरस्य साक्षात् पुनः पापे समा-
 चरिते परमेश्वरश्चत्वारिंशद् वर्षाणि यावत् तान् पिलेछीयानां
 कर्मेषु समर्पयामास ।

दानवंशस्य सरियनिवासी मानोहनामा मनुष्यैक आसीत् तस्य ९
 आया बन्धा निरपत्या चासीत् । अनन्तरं परमेश्वरस्य दूतस्तस्यै स्त्रिये ८
 दर्शनं दत्त्वा तां बभाषे पश्य त्वं बन्धा निरपत्या चासे, किन्तु त्वं गर्भं
 धृत्वा पुत्रं प्रसविष्यसे । अतस्त्वामहं विनये त्वं सावधाना भव द्राक्षारसं ५
 सुरां वा न पिव किञ्चनाशुचि वस्तु मा भुञ्ज । पश्य त्वं गर्भं धृत्वा यं पुत्रं ५
 प्रसविष्यसे तस्य शिरः क्षुरेण न स्पृश्यते यतः स बालको गर्भस्थितिमार-
 भ्येश्वराय नासरीया भविष्यति, अपरं पिलेछीयानां करेभ्य इत्यायेल-
 वंशम् उद्धारयितुं स आरभ्यते । अनन्तरं सा नारी समागत्य स्वपतिं ९
 बभाषे, ईश्वरस्य लोक एको ममान्तिकम् आगच्छत्, तस्य वदनम् ईश्व-
 रीयदूतस्य वदनमिपातिभयङ्करं किन्तु स कस्मादागच्छद् इत्यहं तं
 नाएक्षं, अपरं सोपि स्वनाम मह्यं नाकथयत् । स मामवदत् पश्य त्वं १०
 गर्भं धृत्वा पुत्रमेकं प्रसविष्यसे तस्मात् कञ्चन द्राक्षारसं सुरां वा न पिव
 किञ्चनाशुचिवस्तु मा भुञ्ज यतः स बालको गर्भस्थितिमारभ्य मरणदिनं
 यावद् ईश्वराय नासरीया भविष्यति ।

ततो मानोहः परमेश्वरम् उद्दिश्य विनीय कथयामास हे प्रभो त्वया ८
 प्रहित ईश्वरस्य लोक आवयोः समाप्तं पुनरागच्छतु तं भाविबालक-
 मथावाभ्यां यत् कर्तव्यं तच्छिक्तयतु च । तदानीम् ईश्वरो मानोहस्य ९
 वाक्यं श्रुत्वा तान् अनन्तरं सा योषित् क्षीत्र उपविशत्येतस्मिन् समय

- ईश्वरस्य दूतः पुनस्तस्याः समीपम् आजगाम किन्तु तस्याः पतिर्मांसाह-
 १० क्तया सह नासीत् । ततः सा नारी तूष्णीं धावती निजपतिं वार्त्तां जगाद,
 पश्यान्वस्मिन् दिने यो लोको मम समीपम् आगच्छत् स पुनर्मह्यं दर्शनं
 ११ दत्तवान् । ततो मानोह उत्यार्य स्वजायायाः पश्चाद् गत्वा तस्य लोकस्य
 समीपं प्राप्य तमवदत्, इमां स्त्रियं यो लोकः सम्भावितवान् स किं
 १२ भवान्? स उवाच, अहमेवास्मि । अनन्तरं मानोह उवाच भवतो
 वाक्ये सफले सति बालकमधि केन नियमेनावभ्याम् आचरितव्यं ?
 १३ ततः परमेश्वरस्य दूतो मानोहमवदत् इमां स्त्रियं यद्यत् मयादिष्टं तदधि
 १४ सा सावधाना तिष्ठतु । सा द्राक्षाफलजातं किमपि वस्तु मा भुंक्तां
 तथा द्राक्षारसं सुराश्च मा पिवतु नाशुचिद्रव्यं भुङ्क्तं, तामहं यद्यत्
 समाप्तापयं सा तत्सर्वम् आचरतु ।
 १५ अनन्तरं मानोहः परमेश्वरदूतम् उवाच भवान् अस्मदनुरोधतः
 १६ किञ्चिद् विलम्बतां भवतः कृत आवां क्वागवत्समेकं पत्यावः । तत
 ईश्वरस्य दूतो मानोहमवदत् यद्यपि त्वं मां विलम्बयसे, तथापि तवान्नं
 नाहं भक्षिष्यामि, यदि च होमबलिं दातुम् इच्छसि तर्हि स
 परमेश्वराय दातव्यः, किञ्च स परमेश्वरस्य दूत इति मानोहो नाज्ञा-
 १७ सीत् । अनन्तरं मानोहः परमेश्वरस्य दूतम् अवदत् भवतः किन्नरम् ?
 १८ भवतो वाक्ये सफले सत्यावां भवन्तं समादरिष्यावहे । ततः पर-
 मेश्वरस्य दूतस्तमवदत् त्वं कुतो मम नाम एच्छसि? मम नामाश्चर्यं ।
 १९ अनन्तरं मानोहस्तं क्वागवत्सं तदीयनैवेद्यञ्च गृहीत्वा तत्रस्थपाषा-
 णोपरि परमेश्वरमुद्दिश्य निवेदयामास ततो मानोहस्य तज्जायायाश्च
 २० दृष्टिगोचरे तेन दूतेनास्वर्थरूपमाचरितं । यतो यदा यज्ञवेद्या अग्नि-
 शिखा गगणदिशम् उदगच्छत्, तदा मानोहस्य तज्जायायाश्च दृष्टि-
 गोचरं परमेश्वरस्य दूतो यज्ञवेद्याः शिखाम् आश्रित्योर्द्ध्वं जगाम,
 २१ ततस्तौ मृत्तिकायां न्युर्जीभूय पपततुः । इतः परं परमेश्वरस्य दूतो
 मानोहं तस्य जायाश्च स्वं पुनर्नोदर्शयत् तदा स परमेश्वरस्य दूत इति
 २२ मानोहो ज्ञातवान् । अनन्तरं मानोहः स्त्रीयां जायां जगाद आवाम्
 २३ ईश्वरं अदर्शव तत्कारणाद् अवश्यं मरिष्यावः । किन्तु तस्य जाया तं
 बभावे, परमेश्वरो यद्यावां हन्तुम् ऐषियत् तर्हि स आवयोः करतो
 होमं नैवेद्यञ्च नायहीष्यद् एतानि चावां नादर्शयिष्यत् किञ्च समये
 ऽस्मिन् यानि कथितवान् तान्यपि नाकथयिष्यत् ।

अनन्तरं सानारी पुत्रं प्रसूय तस्य नाम शिमशोन इति चकार २४
किञ्च स बालको वर्द्धितुमारेभे परमेश्वरश्च तस्मै वरं ददौ । अपरं परमे- २५
श्वरस्यात्मा सरियस्तेष्टायोलस्य च मध्ये दानीयशिविरे प्रथमं तस्मिन्
ध्याविर्बभूव ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ पिलेष्टीयानां कन्यैकस्याः शिमशोनस्य विवहनेच्छा ५ तिस्राधायां गमनकाले भिह
२५ ८ तिस्राधायां द्वितीययात्रायां भिहस्य कुणपं मधुलाभः १० शिमशोनस्य विवा-
२६ ३ भागनसमये शिमशोनस्य प्रहलिकाकथनं १९ प्रहलिकाकथनफलं ।

अनन्तरं शिमशोने तिस्रायां गते तत्र पिलेष्टीयां कन्यामेकां वीक्ष्य १
प्रत्यागत्य निजपितरौ वार्त्तामिमां बभाषे मया तिस्राधायां पिलेष्टीया २
कन्यैका दृष्टा, अतस्तामानीय मां विवाहयतं । ततस्तस्य पितरौ जगदतुः ३
तव भ्रातृणां मध्ये ऽस्मदीयसर्वलोकानाञ्च मध्ये किं कन्या नास्ति यत् त्वम्
अच्छिद्रत्वचां पिलेष्टीयानां कन्यां विवोढुं यास्यसि? शिमशोनः
स्वपितरं बभाषे, त्वं तदर्थं तामेवानय मम दृष्ट्या सामनोहरा । किन्तु ४
स यत् पिलेष्टीयानां प्रतिकूलं किञ्च प्राप्तुं चेष्टेत तदर्थं परमेश्वरादिदं
भवतीति तस्य पितरौ न विविदतुः । तदानौ पिलेष्टीया इत्यायेस्त्वंश-
स्याधिपतित्वं चक्रः ।

तस्मिन् काले शिमशोनस्तस्य पितरौ च तिस्राधायाम् अगमन् तेषु ५
तिस्राधास्थानि द्राक्षाक्षौत्राणि प्राप्तेषु तत्रैको युवसिंहो गर्जन् शिमशो-
नस्यान्तिकम् आगमत् । तदा परमेश्वरस्यात्मनाविद्युः शिमशोनः शून्य- ६
हस्तोऽपि सन् आगवत्सवत् तं सिंहं चिच्छेद, किन्तु स तत् कृतवा-
निति स्वपितरौ न जगाद । अनन्तरं शिमशोनेन गत्वा तथा कन्यया ७
मिथः संलापे कृते सा तस्य दृष्ट्यै मनोहरा बभूव ।

अनन्तरं कस्मिंश्चित् समये गते यदा स तां कन्यां विवोढुं तत् स्थानं ८
पुनरगच्छत् तदा तस्य सिंहस्य कुणपं द्रष्टुं मार्गात् जगाम, तत्र तत्-
सिंहकुणपमध्ये मधुमल्लिकायूथं मधुकौघञ्च दृष्ट्वा स्वहस्तेनादाय मधु ९
भदान् जगाम, किञ्च पित्रोः समीपम् उपस्थाय ताभ्यामपि किञ्चिद्
ददौ ततस्तां तद् बुभुजाते, किन्तु सिंहकुणपात् मधु गृह्णीतमिति ताभ्यां
स न कथयामास ।

अनन्तरं तस्य ताले तस्याः कन्यायाः समीपं गते शिमशोनस्तत्र स्थाने १०

- ११ भोज्यमासादितवान्, यतो वराणां तादृशो व्यवहार आसीत् । अनन्तरं तं दृष्ट्वा पित्रेष्टीयलोकान्तस्य समीपे स्थातुं त्रिंशत् सहस्रान् आनिन्युः ।
- १२ अनन्तरं शिमशोनस्तान् जगाद युष्मानहं प्रहेलिकामेकां पृच्छामि यदि यूयम् अस्य महस्य साऽदिनमध्ये तस्या अर्थं निश्चित्य मद्भ्यं कथयितुं शक्नुथ तर्हि युष्मानहं त्रिंशद् उत्तरासङ्गान् त्रिंशद् वस्त्रयुगानि च दास्यामि । किन्तु यदि तस्या अर्थं वक्तुं न शक्नुथ तर्हि यूयं मद्भ्यं त्रिंशत् प्रावारान् त्रिंशद् वस्त्रयुगानि च दास्यथ, ततस्ते जगदुः, तव प्रहेलिकां
- १४ त्वं ब्रूहि वयं प्रदग्मः । स उवाच,

निरगाद् भक्तकाद् भक्ष्यं मिष्टञ्च बजिनस्तथा ॥

- १५ ततस्ते त्रिभिर्दिनेस्तस्याः प्रहेलिकाया अर्थं कथयितुं नाशक्नुवन् । अनन्तरं सप्तमे दिवसे ते शिमशोनस्य जायाम् अवदन् त्वं निजं स्वामिगं स्वप्रहेलिकाया अर्थं कथयितुं प्रवर्तय नोचेत् वयं त्वां तव पित्रनिवेशनञ्च वक्रिणा दाहयिष्यामः; अस्माकं सम्पत्तिम् अपहर्तुं किं यूयम् अस्मान्
- १६ निमन्त्रितवन्तः? ततः शिमशोनस्य जाया तस्य साक्षाद् रुदती बभाषे त्वम् अवश्यं माम् षट्तीयसे किञ्चिदपि मयि न प्रीयसे, यतस्त्वं मम लोकान् प्रहेलिकामेकामवादीः किन्तु मां नावादीः । ततः स उक्तवान् पश्याहं तां कथां स्वपितरावपि नावदं तर्हि किं तुभ्यं तां कथयिष्यामि? ततस्तस्य जाया महीयसप्ताहस्य शेषदिनं यावत् तस्य साक्षात् तादृग् रुदितवती, ततः स तया व्यग्रः सन् सप्तमे दिवसे तस्यै कथयामास, ततः सा योषित् स्वलोकेभ्यः प्रहेलिकाया अर्थं कथयामास । अनन्तरं सप्तमे दिवसे सूर्योऽस्तमगते तन्नगरस्थमनुष्यास्तम् उचुः,

मधुतः किं भवेन्मिष्टं बलवान् को मृगेन्द्रतः ॥

ततः स तान् अवदत्,

नाभोऽख्यध्वं मम श्लोकं चेन्नाक्रुष्यत मे गवा ॥

- १८ अनन्तरं परमेश्वरस्यात्मनि तस्मिन् अधिष्ठिते सोऽस्मिन्लोकं गत्वा तत्रत्यान् त्रिंशत् जनान् हत्वा तेषां वस्त्राणि गृह्णीत्वा प्रहेलिकार्थं त्रयलोकैः पूर्वोक्तानि वस्त्राणि ददौ, किन्तु तस्य क्रोधस्य प्रज्वलनात् तत्स्थानात् स्वपितुर्निवेशनं जगाम । अनन्तरं शिमशोनस्य यः सहस्रं आसीत् तस्मै तस्य जायादीयत ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ आयायाः समीपं गन्तुं शिमश्रीनस्य निवेशः स्नेहस्यस्य शस्यस्य दाहः २ तस्य आया-
 चण्टरकोर्वाहः शिमश्रीनेन वक्रसोवचननं २ विह्रदोयसोकेस्य बहलं समपिन-
 मस्य १० सर्वस्य इत्या वचसोवचानां वधः १८ पिपासानिवारणार्थं तोयपानश्च ।

अनन्तरं श्रेष्ठमश्रयकर्तनकाणे शिमश्रीनश्रागवत्समेकं गृहीत्वा स-
 भावां साक्षात् कर्तुं गत्वा जगदाद स्वजायायाः समीपं अन्तःपुरमश्नं
 शास्त्रामि, किन्तु तस्याः पिता तमन्तरं गन्तुं नानुजञ्चौ । किञ्च तस्या
 जनको जगदाद त्वं ताम् ऋतीयितवान् इति निश्चित्य मया सा तत्र सह-
 चराय दत्ता, तस्याः अनिष्टभगिनी किं तस्याः सुन्दरो नहि? अहं
 भिवेदयामि त्वं तस्या विनिमयेन तां गृह्णाथ । ततः शिमश्रीनोऽवदत्
 अहमिदानीं पिलेष्टीयान् हिंसित्वापि तेभ्योऽधिकं निर्दोषो भविष्यामि ।
 अनन्तरं शिमश्रीनो गत्वा चीयि शतानि श्रद्दगालान् धृत्वा बद्ध्वा
 आनीय द्वौ द्वौ श्रद्दगालौ योजयित्वाकैकाम् उक्त्वां तेषां पुच्छयुगेषु बबन्ध ।
 अनन्तरं तासूष्कासु वज्रं दत्त्वा पिलेष्टीयानां शस्यक्षेत्रेषु तान् त्यक्त्वा ।
 बद्धशस्यमुष्टीन् अच्छिन्नशस्यानि जितवृद्धोद्यानानि च दाहयामास ।

तदानीं पिलेष्टीया अपृच्छन् कर्मैतत् केन कृतं? लोका अवदन् ।
 तिस्राधीयस्य जामात्रा शिमश्रीनेनेदं कृतं यतस्तस्य आयापृहता तस्य
 सहचराय दत्ता, ततः पिलेष्टीया आगत्य तां स्त्रियं तस्याः पितरश्च
 वज्रिणा दाहयामासुः । ततः शिमश्रीनस्तान् अवदत्, यदि प्राभरे-
 तादृशं कर्म क्रियेत तर्हि युद्धभयं तन्प्राप्तमदत्त्वा नाहं क्षीयामि । ततः
 परं स सर्वथा महाघातेनाहत्य तान् अवधीत्, अनन्तरम् येटमपर्व-
 तस्य गङ्गरं गत्वा न्यवसत् ।

तदानीं पिलेष्टीया गत्वा विह्रदाप्रदेशे शिविरं स्थापयित्वा शिरो
 यावद् व्याप्य तस्युः । ततो विह्रदाया लोका अपृच्छन् यूयम् अस्मान्
 प्रतिशूषं कुत आगच्छत? ते कथयामासुः शिमश्रीनोऽस्मान् प्रति यद-
 करोत् तं प्रति तद्वत् कर्तुं तं बन्धुश्च वयं समागताः । तदानीं विह्रदाया-
 स्त्रीयि सहस्रायि लोका येटमपर्वतस्य गङ्गरं गत्वा शिमश्रीनाय कथ-
 यामासुः, पिलेष्टीया अस्माकम् अधिपतय इति किं त्वं न जानासि?
 त्वमस्मान् प्रति किं कृतवान्? स कथयामास ते मां प्रति यदकुर्वन्
 अहमपि तान् प्रति तद्वदकरवं । ते तस्मै कथयामासुः, वयमिदानीं त्वां
 बद्ध्वा पिलेष्टीयानां करेषु समर्पयितुम् आगताः । शिमश्रीनस्तान्

- ११ अथदत्तं दूयं मां न हनिष्यथेति मम समीपे शपथं कुरुत । ततस्तैऽव-
दन्, न, वयं केवलं त्वां दृढं बद्ध्वा तेषां करेषु समर्पयिष्यामः किन्तु
निष्कार्त्वा त्वां न हनिष्यामः । अनन्तरं ते नूतनरज्जुद्वयेन तं बद्ध्वा तस्मात्
प्रसन्नतात् तमादाय गताः ।
- १२ अनन्तरं तस्मिन् जिह्वीं प्राप्ते तस्य प्रतिकूर्णं पिसेष्टीया उच्चैः शब्दं
शब्दुः किन्तु परमेश्वरस्यात्मनि तस्मिन्नधिष्ठिते तस्य बाहुस्थिते रज्जु
बद्धिना दग्धशब्दा इव बभूवतुस्तस्य बन्धनानि च तस्य हस्तद्वयाग्निपेतुः ।
- १३ अनन्तरं स आर्द्रां गर्दभहनुमेकां दृष्ट्वा करं विस्तार्यादाय तद्द्वारा
१४ अहसं लोकान् अबधीत् । तदानीं शिमशोनः कथयामास,
एको राशिर्द्वितीयश्च हतौ हन्वा खरस्य हि ।
तदहसं मम शत्रूणां हतं हन्वा खरस्य हि ॥
- १० अनन्तरं कथां समाप्य हस्ताद् हनुं निक्षिप्य तत्स्थानस्य नाम रामत-
लिह्वी (हनुनिक्षेप इति) चकार ।
- १८ अनन्तरं सोऽतोव दृष्ट्वात्तो भूत्वा परमेश्वरस्य समीपे प्रार्थनां चकार
त्वं स्वदासं महेन्द्राकर्मैर्दं कारितवान् इदानीं किमहं दृष्ट्वाथा मरि-
१९ ध्यामि चाच्छिन्नत्वर्चां वशी भविष्यामि ? ततः परमेश्वरेण जिह्वीस्थिते
कुण्डाकारे क्लिप्ते सृष्टे तस्मात् तोयं निर्जगाम तदा स तोयं पीत्वा प्राज्ञान्
प्राप्य सचैतन्यो बभूव तस्मात् स तत्स्थानस्य नाम ऐनहक्कोरि (प्रार्थ-
१० कस्य प्रखवणमिति) चकार, तत्स्थानम् अद्यापि जिह्वीं विद्यते । पिसे-
ष्टीयानां काले शिमशोनो विंशतिवत्सरान् यावद् इत्याद्येण्वंशस्य
विचारयितासीत् ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

- १ शिमशोनस्यासागमनं ४ दिल्लीलायां प्रेमासक्तता तस्य गुणकथां ज्ञातुं दिल्लीलायाः
सह्यो शिमशोनस्य न प्रकाशनं १५ गुणकथाप्रकाशनात् तस्य बन्धनानिः १९ तस्य
कारायां बन्धनं पिसेष्टीयैः सद्य तस्य मरणं ।
- १ तदानीं शिमशोनोऽसां गत्वा तत्र वेष्टामेकां वीक्ष्य तस्या गृहं प्रावि-
२ शत । ततः शिमशोन एतत्स्थानम् आगच्छद् इति श्रुत्वा असातीयास्तद्
वेष्टयित्वा कृत्स्नां रजनीं तत्कृते नगरद्वारे गुप्ता अतिष्ठन्, यतः
प्रातःकाले दिने जाते तं वयं हनिष्याम इति मदित्वा ते कृत्स्नां रजनीं
३ नुष्योभूय तस्युः । अपरं शिमशोनो मध्यरात्रिं यावत् श्रयित्वा मध्यरा-

चाहंत्वाय नगरवारस्य सार्गको कवाटी स्तम्भद्वयश्च गृह्णीत्वा प्रतस्थे किञ्च
 क्कन्थे कृत्वा हि प्रोक्ताभिमुखस्य पर्वतस्य शिखरे तानि निदधौ ।

अनन्तरं सेरेकोपत्यन्वावासिनी दिलीलानामिका या स्त्री स तस्यं ५
 ऐन्द्रा ससङ्गे । ततः पिलेष्टीयानाम् अधिपतयस्तस्या वीधितः समी- ५
 पम् आगत्य तां बभायिरे, त्वं तं परिवक्ष्यस्व केन तस्य महापराक्र-
 मोऽयं जायते केन वा वयं तं जित्वा क्षेपणार्थं बन्धुं शक्नुमस्तत्रिच्छिन्नु
 ततो वयं प्रत्येकत एकादशशतानि रूष्यमुद्रास्तुभ्यं दास्यामः । अनन्तरं ५
 दिलीला शिमशोनाम् अवदत्, विनयेऽहं तवायं महापराक्रमः केन ५
 जायते केन वा त्वं परेषा बद्धा क्षेष्टुं शक्यसे तन्मां वद । ततः शिम- ५
 शोनास्तस्यै कथयामास सप्तभिर्नवीनरज्जुक्लैर्वैचै यं दृष्ट्वा बध्ये तदा ५
 दुर्बला भवन् अन्धलोकस्य सदृशो भविष्यामि । अनन्तरं पिलेष्टी- ५
 यानाम् अधिपतयः सप्तारुष्कनवीनवेत्राण्यानीय तस्यै ददुस्ततः सा तस्मै ५
 बबन्ध । तदानीं तस्या अन्तरागारे लोका गुप्ता आसन् अन्तरं सा ५
 तमवदत्, हे शिमशोना पिलेष्टीयास्त्वामाक्राम्यन्ति ततो वक्षिस्व्युत्तशाग ५
 र्गणाणि यथा क्षिप्रन्तं तथा तानि वेत्राणि तेन क्षिप्तानि, इत्थं तस्य बलस्य ५
 तस्य न ज्ञातं । अनन्तरं दिलीला शिमशोनाय कथयामास, पश्य त्वं मां ५
 परिवक्ष्यं मया गदितवान्, विनयेऽहं केन त्वं बन्धुं शक्यसे तन्मां ५
 वद । ततः स तस्यै कथितवान् याभिः किञ्चन कर्म नाकारि तादृशीभिः ५
 नृतनरज्जुभि यं दृष्ट्वा बध्ये तदाहं दुर्बला भवन् अन्धलोकस्य सदृशो ५
 भविष्यामि । ततो दिलीला नृतनरज्जुरानीय ताभिस्तै बबन्ध तदा तम् ५
 अन्तरागारे लोका आसन् सा तस्मै कथयामास हे शिमशोना पिले- ५
 ष्टीयास्त्वाम् आक्राम्यन्ति ततः स निजबाहुतः सूत्राणीव प्राकिञ्चेद । ५
 अनन्तरं दिलीला शिमशोनाय कथयामास त्वम् इदानीमपि मां परि- ५
 हस्य म्वा वाचमवादीः । केन त्वं बन्धुं शक्यसे तन्मां वद । स ५
 कथयामास, यदि त्वं मम शिरसः सप्तकेशरज्जुः सूत्रैः सह वस्त्रवद् ५
 वपसि तर्हि तम् शक्यं भविष्यति । ततः सा कीलिन ता बद्धा तस्मै ५
 कथयामास हे शिमशोना पिलेष्टीयास्त्वाम् आक्राम्यन्ति । ततः स निद्रातो ५
 आगरित्वा सूत्रैः समं शृतं कीलन्वापजह्वार ।

अनन्तरं दिलीला तस्मै कथयामास, मां प्रति तव मनो नास्ति तर्हि ५
 त्वय्यहं प्रीये पथ इदं कथं वक्तुं शक्नोमि ? पश्य वारत्रयं त्वं मां परिवक्ष्य ५
 केन तव महापराक्रमो जायते तन्महां नाकथयः । इत्थं सा प्रतिदिनं ५

- वाक्यैस्तमाक्राम्यत्, ततः स आकुञ्चो भूत्वा जीवनेऽपि विरक्तो ऋभूव ।
- १० ततः स स्वमनोवाक्यं व्यक्तीकृत्य तस्यै कथयामास, मम शिरः, कदापि क्षुरेण न स्पृष्टं यतोऽहं गभस्त्रितिमारभ्येश्वराय नासरोयोऽस्मि, यद्यहं शिरो मण्डयामि तर्हि मम बलं मां त्यक्त्यहश्च दुर्बलो भवन् अन्यजो-
- १५ कस्य सदृशो भविव्यामि । अनन्तरं तेन स्वमनोवाक्यं व्यक्तीकृतम् इति बुद्ध्वा दिक्खिला द्रुतं प्रहित्य पिलेष्टीयानाम् अधिपतीन् आह्वय कथयामास, इदानीं यूयम् आगच्छत यतः स स्वमनसः सर्व्वं वाक्यं मङ्गं कथितवान्, ततः पिलेष्टीयानाम् अधिपतयः स्वहृत्स्तेर्मुद्रा आदाय तस्याः
- १८ समीपम् आगच्छन् । अनन्तरं सा निजजानूपरि तं निद्राप्य जनमेकमाह्वय तस्य शिरसः सप्तकेशरञ्जुः क्षौरयामास ततः परं सा यदा
- २० तं क्षेपयितुम् आरभत तदा स बलहीन आसीत् । अर्धतः सा कथयामास हे शिमशोन पिलेष्टीयास्त्वाम् आक्राम्यन्ति ततः स निद्रातो जागरित्वा मनसि कथितवान् अन्यसमय इव वहिर्गत्वाहम् आत्मानं मोचयिव्यामि, किन्तु स परमेश्वरेण त्यक्त इति स नाजानात् ।
- २३ अनन्तरं पिलेष्टीयास्तं धृत्वा तस्य चक्षुषी वहिष्कृत्य तम् असापुरी-मानीय पित्तलनिगडैर्बबन्धुः, अनन्तरं स कारागारे शस्थान्यपिनट् ।
- २५ तथापि तस्य शिरोमण्डनानन्तरं तस्य शिरसः केशाः पुनर्वर्द्धितुमारो-
- २७ भिरे । अपरं पिलेष्टीयानाम् अधिपाः स्वेधां सुरस्य दागोनस्य समीपे महानैवेद्यं निवेदयितुम् आनन्दितुश्च सर्व्वे मिजिता यतस्ते कथयामासुः,
- २८ अस्माकं देवोऽस्माकं रिपुं शिमशोनम् अस्माकं करगतमकरोत् । अपरं तं वीक्ष्य प्रजाः स्वेधां देवं प्रशंसतः किञ्च कथयामासुरस्माकं देवोऽस्मद्देश-
- २९ नाशकं बज्जलोकघातिनश्चास्माकं रिपुं करेऽस्माकं समारपयत् । अनन्तरं ते हृष्टचित्ताः सन्तः कथितवन्तः शिमशोन आह्वयताम् अस्माकं साक्षात् कौतुकं करोतु च ततो लोकाः कारागृहात् शिमशोनम् आह्वयानीय
- ३१ स्तम्भानां मध्ये तमस्थापयन् स च तेषां साक्षात् कौतुकं चकार । अनन्तरं शिमशोनः स्वहृत्स्तरिगं बालकमवादीत् मां त्यज यस्य स्तम्भद्वयस्योपरि गृहस्य भार आस्ते तद् द्वयमहं स्पृशामि, तत्र भारं दत्त्वा
- ३२ तिष्ठानि च । तदानीं स्त्रीभिः पुरुषैश्च तद्गृहं परिपूर्णमासीत् पिलेष्टीयानां सर्व्वेऽधिपतयोऽपि तत्रासन्, किञ्च स्त्रियः पुरुषाश्च सङ्घ
- ३५ त्रयलोका गृहच्छेदेऽतिष्ठन् ते सर्व्वे शिमशोनस्य कौतुकमदर्शनम् । ततः शिमशोनः परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थनां कुर्वन् जगाद हे प्रभो परमेश्वर

विक्रयेषु मां स्मरं च इन्द्रं विनयेऽहं केवलमेकवारमात्रं मां बलिनां कुर्वे,
 अथ च दत्तार्थयोः परिशोधार्थं पिलेष्टीयेभ्यः समुचितं दद्यात् । अपरं १८
 मन्थान्तयो र्थयो र्थयो स्तम्भयोश्चपरि गृहस्य भार आसीत् शिमशोना
 नतः सन् तयोरेकं दक्षिणबाहुना च वामबाहुना परिगृह्य स्वस्य भारं
 ददात् । अनन्तरं पिलेष्टीयैः समं मत्तः प्राणाः वियुज्यन्तामिति वाक्य- १०
 मुक्त्वा शिमशोना निजसकलबलेन भारमदात्, ततस्तद्गृहम् अध्वक्षाणां
 तस्मिन्प्राणतमर्त्तनाकाशाद्यादि प्रपात, ततो जीवन्काले तेन ये
 हृतास्तेभ्योऽधिका लोका मरणाकालेऽनुव्यन्त । अनन्तरं तस्य भ्रातरः ११
 पिष्टवर्षीयास्त्रागव्य तमादाय सरियेष्टीयोलथामध्यस्थाने तत्पितृमानो-
 हस्यः प्रमशाने तस्य प्रमशानं चक्रुः, संविंशतिवत्सरान् इहायेषु वंशस्य
 विचारयितासीत् ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ मीखादेज रूप्यधौर्त्तं मूर्त्तिनिर्माणं ० मूर्त्तिभिवभाय याजकनिर्माणम् ।

इफ्रियमपर्वते मीखायनामा लोक एक आसीत् । स स्वमातरं जगाद १
 चोदितं यत् शताधिकसहस्रशेकलपरिमितं रूप्यमधि त्वया प्राप उक्त्वा २
 मम कर्त्तुं आवितस्व तद् रूप्यं मया गृहीतं मत्समीपे विद्यते, ततस्तस्य
 माता बभाषे, हे मम पुत्र त्वं परमेश्वरस्याग्निं प्राप्नुहि । अनन्तरं स ०
 तत् शताधिकसहस्रशेकलरूप्यं स्वमात्रे पुनर्ददात् तदा तस्य माता कथ-
 यामास, अहं निधिक्लामिका मूर्त्तिं तक्षितास्त्रैकां मूर्त्तिं निर्मापयितुं स्वपु-
 त्रस्य मङ्गलार्थं तद् रूप्यं परमेश्वरायोदहजं तदर्थं दद्यात् तं तुभ्यं पुनर्ददात् ।
 तथापि तेन स्वमात्रे तस्मिन् रूप्ये पुनर्दत्ते सा शतदशशेकलरूप्यं ४
 गृहीत्वा निर्मात्रे ददात् ततः स तेन निधिक्लामिकां तक्षितास्त्रैकां मूर्त्तिं
 निर्मातवाम् ते मूर्त्तिं मीखायस्य गृहे तस्थतुः । तस्य मीखायस्यैका ५
 देवालय आसीत्, अपरम् एकम् शपोदस्त्रम् एका पुत्तलिका च तेन
 निर्माता तया स्त्रीयपुत्राणामेकः पवित्रीकृतः स च तस्य याजको
 बभूव । तस्मिन् काले इहायेषु वंशे कोपि राजा नासीत् यो यत् ६
 लोभम् अमन्यत स तदेवाकरोत् ।

तदानीं शिष्टदादेशस्त्वैतलेहमयिष्टदानगरीयो केवीथ एकस्तदुक्तत्र ७
 पावसत । स यत्र तत्र प्रवासं कर्त्तुं वैतलेहमयिष्टदानगरीयार्थम् ८
 याता कुर्वन् इफ्रियमपर्वते मीखायस्य निवेशनम् आजगाम । ततो ९

- मीखायस्तं पप्रच्छ त्वं कस्माद् आगतोऽसि ? स प्रत्यवदत् लेवीयेऽहं
 १० वैतलेहमयिहृदाया आगतोऽस्मि यत्र तत्र प्रवक्तुं पर्यटामि । ततो
 मीखायस्तं नभाधे त्वं मया साङ्गं तिष्ठ मम पुरोहितः पिढरूपश्च भव
 मया संवत्सरे तुभ्यं दशशकज्जतं वस्त्रयुग्मं तव भक्ष्यद्रव्याणि च
 ११ दायिष्यन्ते । ततः स लेवीयस्तस्य गृहं गत्वा तेन साङ्गं वक्तुं मतिं चकार,
 १२ इत्थं स तरुशक्तस्य पुल्लैकइव बभूव । अनन्तरं मीखायस्तं लेवीयं
 पवित्रं चकार, ततः स तरुशक्तस्य पुरोहितो भूत्वा मीखायस्य निवेशने
 १३ न्यवसत् । ततो मीखायः कथयामास परमेश्वरो मम मङ्गलं करिष्यती-
 त्वहम् इदानीम् अजानां, यतो लेवीयलोको मम पुरोहितोऽभवत् ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

- १ अधिकारम् अनुभवानुं दानवंशस्य पञ्चजनप्रेषणं ७ लुधिशानुंभवानस्य कथनं ११
 पट्टप्रतानि लोकानां तदाक्रमितुं गमनं १४ पथिमध्य मीखायस्य विषयादिषीयं
 १९ मीखायस्य कथाम् अष्टदोत्वा ते स्त्रियश्च गत्वा तस्य शक्तगतकरणं २० तत्र स्थाने
 विषयस्थापनं ।
- १ तस्मिन् काले इस्त्रायेल्वंशे कोपि राजा नासीत् । तदानीं दानवशः
 स्ववासार्थम् अधिकारणीयं देशमचेष्टत, यतस्तद्दिनं यावद् इस्त्रायेल-
 २ वंशानां मध्ये तेनाधिकर्तव्या भूमिर्न प्रापि । अतो दानवश्रीयाः स्वेषां
 प्रदेशाद् अर्थात् सरियेष्टायोकेभ्यः स्ववंशस्य पञ्चवीरान् देशं पर्यटितुं
 बोधितुश्चेदं कथयित्वा प्रेषयामासुः, यूयं गत्वा देशं निरीक्षध्वं, ततस्त
 ३ इफ्रयिमपर्वते मीखायस्य गृहमागत्य तत्र यामिनीं यापयामासुः । ते
 यदा मीखायस्य परिजनैः साङ्गम् आसन् तदा तं लेवीयतच्छयम् उच्चा-
 ४ रणेन परिचित्वाभ्यन्तरं गत्वा तं पप्रच्छुः, त्वाम् एतत्स्थानं क्व आनयत् ?
 ५ स्थानेऽत्र त्वं किं कर्म करोषि ? अपरं स्थानेऽत्र तव किं किमास्ते ? ततः
 स तेषुः कथयामास मीखायो मया साङ्गम् अमुकरूपं व्यवहृत्य मङ्गलं
 ६ वृत्तिं दातुं प्रतिश्रुतवान् अतोऽहं तस्य पुरोहितोऽभवम् । ततस्ते ऽक-
 ७ थयन् वयं विनयामहे, अस्माकं गन्तव्ये पथि शुभं भविष्यति न वेति
 ८ त्वम् ईश्वरस्य समीपे पृच्छ । ततः पुरोहितस्नान् अवदत् यूयं कुशलेन
 गच्छत, युष्माकं गन्तव्यः पश्चाः परमेश्वरस्य गोप्य आस्ते ।
 ९ अनन्तरं तैः पञ्चभिर्जनै र्याषां कृत्वा जयिष्ये जन्वे तत्र निवासिनो
 लोकाः सिदोनीयलोकानां रोठनुसारेण निर्भया निश्चिन्ताः सन्तो

निष्कारणं निवसन्ति किञ्च तत्र देशे तान् दमयितुं कोपि शास्ता नास्ति
ते मोक्षान् दृष्ट्वाः किञ्च भिन्नलोकैः समं तेषां सम्बन्धो नास्ति
तेरिति दृष्टं । अनन्तरं सरियेष्टायोजनयोः स्वभ्रातृणां समीपं प्रत्यागत्य
तः का वार्त्तति पृष्टे ते कथयामासुः, उचिष्ठत वयं तेषां विरुद्धम् उत्थाय
धाम यतः स देशोऽतीवोत्तम इति वयं दृष्टवन्तः, ययं कुतो निष्कर्मण्य
याभ्ये ? तं देशं गन्तुं प्रविश्याधिकर्त्तुञ्च नाकस्यं कुरुत । युष्माभिस्तत्र
गमने कृते निश्चिन्तं निवसन्तो लोका लप्यन्ते, स देशश्च विस्तारितः,
तत्र पृथिवीजातस्य कस्यापि वस्तुनोऽभावो नास्ति युष्माकं करेषु तं
देशम् ईश्वरः समर्पयिष्यति ।

अनन्तरं सरियेष्टायोजन्यां दानवशीयाः घट् प्रतानि लोका युद्धास्त्रैः ११
सुसज्जमाना यात्रां चक्रुः । ते गत्वा विह्वलादेशस्ये किरियतयिया १२
रीमं शिविं स्यापयाञ्चक्रुस्तस्मात् कारणाद् अद्यापि तस्य स्थानस्य
महानदान (दानस्य शिविरमिति) नामास्ते तत् किरियतयियारीमस्य
पश्यान् म्रितं ।

अपरं तस्माद् इपरिमपर्वतं गत्वा मीखायस्य निवेशने पाते १३
अथिदेशं निरीक्षितुं गन्तारः पञ्चजनाः स्वजातीयान् अवदन्, अस्मिन् १४
निवेशने एकम् एषोद्भवस्त्वं पुत्तलिका निषिक्ता मूर्त्तिस्तद्विता मूर्त्तिश्च
विरान्ते तन् किं ययं जानीष ? अत इदानीं युष्माभिः किं कर्त्तव्यं तद्
धित्विष्यतां । ततस्तेऽभ्यन्तरं गत्वा मीखायस्य निवेशनस्यं शिवीयतरुणस्य १
वासं प्रविश्य तस्य कुशलं पप्रच्छुः । अपरं युद्धास्त्रैः सुसज्जमानाः घट
प्रतानि दानवशीयलोका गोपुरप्रवेशस्थाने स्थिताः । अनन्तरं दे । १०
निरीक्षितुं गन्तारः पञ्च जना उत्थायाभ्यन्तरं गत्वा तां तत्तितमूर्त्तिम्
एषोद् पुत्तलिकां निषिक्तमूर्त्तिञ्च जगृहः किन्तु तदानीं पुरोहितो
युद्धास्त्रैः सुसज्जितानां घट् प्रतानां लोकानां सन्निधौ गोपुरप्रवेशस्थाने
समुत्तिष्ठमान आसीत् । इत्यवसर इमे मीखायस्य निवेशनं प्रविश्य १८
तां तत्तितमूर्त्तिम् एषोद् पुत्तलिकां निषिक्तमूर्त्तिश्चानिन्युः । तदा
पुरोहितस्तान् अवदत्, ययं किं कुरुष ? ततस्ते प्रत्यवदन् त्वं निःशब्दो १९
भव निजवदने करं दत्त्वास्माभिः समम् आगच्छास्माकञ्च पिटस्त्र-
रूपः पुरोहितो भव । एकस्य परिजनस्य तव पुरोहितत्वम् इच्छायेल
एकस्य वंशस्य तव पुरोहितत्वञ्चैतयोर्मध्ये किं भद्रं ? ततः स पुरोहितो २०
मनेऽर्धं गत्वा एषोद्पुत्तलिकातत्तितमूर्त्तिरादाय तेषां लोकानां मध्ये

- ११ जगाम । ततः परं ते प्रहृता यावां चक्रिरे किञ्च बालकान् पशून् भारींश्च खेषाम् अयसरान् चक्रुः ।
- १२ तेषु मीखायस्य निवेशनात् क्रियदूरं गतेषु मीखायस्य निवेशन-समीपस्थगृहनिवासिनां लोका मिलित्वा दानवंशीयानां पश्चाद् दधावुः ।
- १३ अपरं ते दानवंशीयान् प्रति प्रोचैः खरे कृते ते वदनाग्नि परावर्त्त मीखायमवदन् तव किं जातं ? त्वं लोकनिवहम् आदाय कुत आग-
- १४ च्छसि ? ततः स जगाद् यूयं मन्निर्मितदेवगणं पुरोहितश्चापहृत्वा गच्छथ मम श्रेष्ठं किमास्ते ? अतस्तव किं जातमिति मां कुतः पृच्छथ ?
- १५ दानवंशीयास्तं जगदुः, अस्मान् त्वया शब्दे मां आच्यतां, आविते क्रोधिलोका युधान् आक्रमिष्यन्ति तेन तव प्राणास्तव परिजनानाञ्च
- १६ प्राणा विनश्यन्ति । अनन्तरं दानवंशीयाः स्वमार्गेण जग्मुः किञ्च मीखा-यस्तान् खस्माद् अधिकबलवतो विज्ञाय पराक्षेप्य स्वनिवेशनं जगाम ।
- १७ अनन्तरं दानवंशीया मीखायस्य निर्मितवस्तु पुरोहितश्चादाय निश्चिन्तं निष्करगटकं वसतां लोकानां प्रातिकूल्येन लयिष्यं गत्वा खड्गैस्तान् अवधिषुः
- १८ नगरञ्च वज्रिना दाहयामासुः । तस्य रक्षिता कोपि नासीद् यतस्तत् सोदोनाद् दूरमासीद् अन्यलोकैश्च समं तत्रत्यानां सम्भ्रमो नासीत् किञ्च तद् वर्तरेहोवस्य समीपस्थोपत्यकायाम् आसीत्, अनन्तरं ते तन्न-
- १९ गरं पुनर्निर्माय तन्मध्ये न्युषुः । खेषां पूर्वंपुरुषस्य इच्छायेक्षुप्तस्य दानस्य नामानुसारेण तन्नगरस्य नाम दानमिति चक्रुः किन्तु पूर्वं तस्य नगरस्य नाम लयिष्यम् आसीत् ।
- २० अनन्तरं सा तद्वितमूर्तिं दानवंशीयैः स्वार्थं स्थापिता तथा तद्देशस्य लोकानां बन्दीभवनपर्यन्तं मिनशेः पौत्रो गेर्शात्मस्य पुत्रो योनाधन-
- २१ स्तस्य वंशश्च दानवंशस्य पुरोहिता बभूवुः । अनन्तरम् ईश्वरस्यावासेः यावत् श्रीलावतिकृत् तावत् मीखायेन निर्मिता तद्वितमूर्तिस्तैः संस्थाप्य सेविता ।

१६ जनविंशोऽध्यायः ।

- १ उपपत्तीं यदीयुं लोबीयस्य वैतलेहमनगरे गमनकथनं । ६ प्रत्यागमनकाले गिविया-नगरं तथाः कस्यचिद् दृढलोकस्य गृहं स्तिथिभवनं १२ गिवियाया लोकेषु उप-पत्त्या मरणं यावद् बलात् करणं १६ उपपत्त्याः श्रवं द्वादशखण्डास्त्य तेनशा-येला द्वादशवंशान् प्रति प्रथमं ।
- १ तस्मिन् काले इच्छायेक्षवंशस्य मध्ये राजा नासीत्, अपरम् इक्षुविम-

पर्वतस्य पार्श्वे प्रवासी कश्चिद्विद्यो वैतलेहमयिहृदात् उपपत्नीमेका
 जग्राह । किन्तु सोपपत्नी तस्य विरुद्धं वेष्याचारं कृत्वा तं विहाय २
 वैतलेहमयिहृदायां स्वपितुर्निवेशनं गत्वा तत्र चतुरो मासान् तस्थौ ।
 अनन्तरं तस्या उपपत्तिः स्वदासं द्वा गर्दभौ च समादाय प्रतिपूर्वकं ३
 तां सम्भाषितुं पुनरानेतुञ्च तस्याः पश्चात् जगाम ततः सा तं स्वता-
 तस्य निवेशनम् आनिनाय तस्या युवत्याः पिता च तं दृष्ट्वा तस्यागमनाद्
 आनन्द । तदानौ स श्वशुरेणार्थात् तस्या युवत्याः पित्रावलम्बित- ४
 स्तन सह दिनत्रयम् उषितवान्, अपरं ते भोजनपाने कृत्वा तत्र
 स्थाने रात्रिं यापयन्नासुः । अपरं चतुर्थदिवसे तेषु प्रस्थातुम् अतिप्रलूषे ५
 समुत्थितेषु योषितः पिता जामातरं जगाद त्वं किञ्चिद् अन्नं भूक्तान्तः-
 करणं सुस्थिरं कुरु पश्चात् स्वमार्गेण गच्छ । ततस्तावुपविश्य मिलित्वा ६
 भोजनपाने चक्रतुः, अनन्तरं तस्या योषितः पिता तं जगाद निवेदया-
 न्त्वं त्वं रात्रिं यापयित्वा स्वमनस्तुयं कर्तुम् अर्हसि । किन्तु तस्मिन् ७
 गन्तुमुत्थिते तस्य श्वशुरस्तं अयं चकार तेन स विलम्ब्य तां यामिनीमपि
 यापयामास । अनन्तरं पञ्चमे दिने तस्मिन् गन्तुं प्रलूष उत्थिते योषितः ८
 पिता यापयित्वा निवेदयामि निजान्तःकरणं सुस्थिरं कुरु तेन ते
 दलीयपद्भरं यावद् विलम्बिरे तौ द्वा जना च भोजनं चक्रतुः । अन- ९
 स्तरं तस्मिन् परुषे तस्यापपत्त्यां दासे च गन्तुम् उत्थितेषु तस्य श्वशुरो-
 ऽर्थतस्तस्या युवत्याः पिता तं बभाषे, पश्याधना दिवावसानं जातं वि-
 नयेऽहं यूयमत्र रजनीं यापयत, पश्य दिवाशेषोऽभूत्, अतन्वमत्र रात्रिं
 यापय स्वान्तःकरणं हृष्टं कुरु च, श्वे मार्गेण यातुं प्रलूष उत्थाय स्वः हं
 यास्यसि । किन्तु स लोकस्तां यामिनीं विलम्बितुम् अनिच्छन् उत्थाय १०
 यात्रां कृत्वा यिवृषस्यार्थतो यिरुष्णालमस्य सम्मुखमाश्रित् तं समं
 मञ्जमानी द्वा गर्दभौ तस्य उपपत्नी चासीत् । यिवृषस्य सम्मुखं तेषूप- ११
 स्थितेषु दिवावसानं बभूव, तेन तस्य दासः स्वप्रभुमवदत् निवेदयामि
 आगच्छ, वयं शिवृषीयाणाम् एतन्नगरं प्रविश्य यामिनीं यापयाम ।
 अनन्तरं तस्य प्रभुमवदत्, इच्छायेक्षुत्वंशान्यजातीयानां नगरमिदं वयं १२
 न प्रवेक्षामः, वयम् अयं गत्वा गिवियां यामः । अनन्तरं स स्वदासम् १३
 अवदत्, आगच्छ वयं निकटवर्तिं किञ्चन स्थानं गत्वा गिवियायां
 वारामायां रात्रिं यापयाम । अनन्तरं तेषु गत्वा स्वपथेन जग्मुः, १४
 अनन्तरं विन्वामीनदेशस्थगिवियायाः समीपं तेषुपस्थितेषु सूर्योऽस्तं

- १५ गतः । तदा ते तत्र यामिनो यापयितुं गिवियां प्रविश्य नगरस्य सृष्टिवेश उपविशन्त्यु र्यतः स्निवेशने यामिनो यापनार्थं कोपि तेषामातिथ्यं न चकार ।
- १६ अनन्तरं सन्ध्यासमये वृद्ध यज्ञः क्षेत्रस्य कर्मण्य आगच्छत् स इफ्र-यिमपर्वतीयो लोकः किन्तु गिवियायां प्रावसत् किञ्च तन्नगरीयलोका
- १७ विन्यामीनवंशीया आसन् । अनन्तरं स ऊर्द्धदृष्टिं कृत्वा नगरस्य सन्निवेशे तं पथिकं दर्शं ततो वृद्धः पृष्टवान् त्वं कुत्र यास्यसि कुतो
- १८ वागतोऽसि? सोऽवदद् वयं वैतलेहमयिह्यदात् इफ्रयिमपर्वतस्य पार्श्वं गच्छामः, अहं तत्स्थानस्य मानुषो वैतलेहमयिह्यदाम् अगच्छम् इदानीं परमेश्वरस्यावासं गच्छामि कोपि स्वगृहे स्थानं दातुं ममातिथ्यं न
- १९ करोति । अस्माभिः सह स्त्रीयगर्दभयो भक्ष्यदृशानि धान्य नि चासते, अपरं भवतो दासस्य समीपे मम कृते भवतो दास्या मत्परिचारकस्य च
- २० कृते पूषा द्राक्षात्सस्य सन्ति कस्यापि द्रव्यस्याभावो नास्ति । ततः स वृद्धो बभाषे स्वागतोऽसि तव यत्र यत्र प्रदोजनं तदहं दास्यामि त्वमत्र
- २१ सन्निवेशे रात्रिं मा यापय । अनन्तरं स वृद्धस्तं स्निवेशनम आनीय तस्य गर्दभभ्यां दृशानि ददौ ते च पादान् प्रक्षाल्य भोजनपानं चक्रुः ।
- २२ अनन्तरं तेषु वृष्टचित्तेषु सत्यु तन्नगरीया क्षम्पटलोकास्तन्निवेशनं तेष्वित्वा द्वारम् आह्वय निवेशनस्याधिपतिं तं वृद्धं जगदुः, तव निवेशनं यः पुरुष आगमत् तं वहिरानय वयं तमुपगमिष्यामः ।
- २३ ततो निवेशनाधिपतिः स नरो वहिर्भूय तेषां समीपं गत्वा जगाद् हे मम भ्रातरौ नहि नहि विनयेहम् यतादृशं दुष्टाचरणं मा कुरुत स पुरुषो मम निवेशनेऽतिथिरभूत् तस्मात् तं प्रति नैतादृशं त्रपायाः कर्म कुरुत ।
- २४ पश्यत मनानृपां कन्यां तस्यापपत्नीञ्च वहिरानयामि द्यूयं ते उपगच्छत ते प्रति युष्माकं यथा वाञ्छा जायते तथैवाचरत किन्वेतं पुरुषं
- २५ प्रतःदृशीं दुष्टक्रियां मा कुरुत । तथापि तैस्तस्य वाक्चे न गृह्यते स पुरुषः स्त्रियान् उपपत्नीं धृत्वा तेषां समीपं वहिरानयत् ततस्तं तामुप-जग्मुः प्रभातपर्यन्तं सकलां रात्रिं तां प्रत्यव्याचारं कृत्वा प्रभाते सति
- २६ तां परिव्रज्य जग्मुः । अपरं सा स्त्री सूर्योदयात् पूर्वमागत्य पत्युराति-थ्यकारिणा वृद्धस्य निवेशनद्वारसन्निधौ पतित्वा सूर्योदयपर्यन्तं तत्रैव
- २७ तस्थौ । अनन्तरं प्रातःकाले तस्याः पतिरुत्थाय यदा गृहद्वारं मोचयित्वा मार्गण गमनार्थं वहिरागमत् तदा गृहस्य द्वारसमीपे तस्यापपत्नी

पतिना शिला च तस्याः कराभ्याम् अर्पितेति ददर्श । तदानीं स कथ- १८
यामास, उचिष्ठ वयं यात्रां करवाम किन्तु सा न प्रत्यवदत्, अनेन्तरं
स पुरुषो गर्दभोपरि तां निधाय स्वस्थानं जगाम ।

अनन्तरं स खनिवेशनम् आगत्यास्त्रं गृहीत्वा ताम् उपपत्नीं धृत्वा १९
सास्थिकां द्वादशखण्डीकृत्येखायेलः सर्व्वप्रदेशं प्रेषयामास । ततस्तद्गृहा २०
सर्व्वेऽकथयन् इखायेल्वंशस्य मिसर्देशाद् वहिर्गमनदिनमारभ्याद्य
यावद् एतादृशं कर्मस्वायेल्वंशमध्ये कदापि नाक्रियत नादृश्यत च,
विवयेऽस्मिन् विविच्य मन्वयित्वा किं कर्त्तव्यं तद्वदत् ।

२० विंशतितमोऽध्यायः ।

१ सभायाः कथनं ८ सभानिरूपणं १९ इखायेल्वंशेन समं विन्यामीनवंशस्य युद्धं कर्त्तुं
सज्जमानत्वं १० प्रथमयुद्धे इखायेल्वंशानां द्वाविंशति सहस्रलोकानां जतत्वं २२
द्वितीययुद्धे तेषाम् अष्टादशसहस्रलोकानां जतत्वं १६ तृतीययुद्धे विन्यामीनवंशस्य
सर्व्वथा पराजितत्वं :

अनन्तरं गिलियददेशस्थलोकैः समं दानमारभ्य वैर्षवां यावद् १
इखायेलः सर्व्वे वंशा एकमानुषइव मिरुष्याम् आगत्य परमेश्वरस्य
साक्षात् समाजे मिलिताः । ततः सर्व्वलोकानाम् अर्थत इखायेलः २
सर्व्ववंशानाम् अधिपतयस्त्वारि लक्षाण्यस्त्रधारिणः पदातयश्चेत्यस्य
लोकानां समाजम् उपस्थितवन्तः । तदानीम् इखायेल्वंशा मिरुषीं गता ५
इति वार्त्तां विन्यामीनवंशः श्रुत्वा, अनन्तरम् इखायेल्वंशया अ
दन् एषा दृष्टता केन प्रकारेण जाता तत् कथ्यतां । ततस्तस्या हताया ४
येषित उपपत्तिं लवीयपुरुषः कथयामास, अहं मदुपपत्नीं च यामिनीं
यापयितुं विन्यामीनदेशस्थां गिविधामगच्छावः । ततो गिवियाया ५
गृहस्था मम प्रतिकूलम् उस्थाय यामिन्यां गृहस्य चतुर्दिशं वेष्टयामासुः,
ते मां हन्तुम् उद्यता मदुपपत्नीं प्रति बलात् कुकर्म कृतवन्तस्ततः सा
ममार । अनन्तरम् अहम् उपपत्नीं धृत्वा खगलखण्डीकृत्येखायेल्वंशेना- ६
धिष्ठितं सर्व्वदेशं प्रहितवान् यतन्त इखायेलीयेषु तादृशं त्रपाकरं
कल्पटत्वं धक्कः पश्यत ययं सर्व्वे इखायेल्वंशाः समागता अत एतस्मिन् ७
विषये रुमन्त्य कर्त्तव्यत्वं निश्चिनुत ।

ततः सर्व्वे लोका एकजनइवोत्थाय जगदुः, वयं केपि स्वस्वासस्थानं ८
न गमिष्यामः स्वस्वपरिवारं पुनर्न यास्यामः किन्त्वधुना गिवियायाः ९

- १० प्रतिकूलं गुटिकापातेन कर्मदं करिष्यामः । लोकाणां कृते भक्ष्य-
द्रव्याण्यनेतुम् इत्याद्येनः शतलोकानां मध्याद् दशनराः सहस्राणां
मध्यात् शतं नरा दशसहस्राणां मध्यात् सहस्रं नरा अस्माभिर्निर्णी-
यन्तां, तेषु पुनरागतेषु विन्यामीनदेशस्यगिवियामाक्रमेणायैकीयेषु कृतस्य
- ११ तत्रत्यानां सकलकुक्कर्मणः भूलं दीयतां । अतः सर्वे इत्यायेल्वंशा एक-
मनुष्य इव संयुज्य तस्य नगरस्य प्रतिकूलं मिलिताः ।
- १२ अनन्तरम् इत्यायेल्वंशा विन्यामीनवंशस्य सर्वत्र दृशान् प्रहित्य
- १३ जगदुः, युष्माकं मध्ये किमिदं कुकर्म कृतं? ययं गिवियानिवांसिनस्तान्
लम्पटलोकान् समर्पयत वयं तान् हनिष्याम इत्यायेलः कलङ्कं दूरी-
करिष्यामश्च, किन्तु विन्यामीनवंशः स्वभातृणाम् इत्यायेल्वंशानां कथां
- १४ ग्रहीतुं न समीयेष । अनन्तरं विन्यामीनवंशीया इत्यायेल्वंशैः समं
- १५ योद्धुं स्वनगरेश्चो वहिर्भूय गिवियायां मिलिताः । तदानीं विन्यामीन
वंशस्य नगरेश्च आगता अस्त्रधारिणो लोका गणनया षड्विंशति
सहस्राख्यासन् तदन्या गिवियानिवांसिनः सङ्ख्या सप्त शतान्यभिरु-
- १६ चितलोका आसन् । तेषां सर्वलोकानां मध्ये वामहस्तेन योधिनः सप्त
शतान्यभिरुचितलोका आसन् ते सर्वेऽग्रमक्षोपकगुणो न प्रस्तरचालनैः केशं
भेदितुं समर्थाः ।
- १७ विन्यामीनवंशाद् अन्येत्यायेल्वंशानाम् अस्त्रधारिणो गणनया सप्तं
- १८ लोका आसन्, ते सर्वे योद्धार आसन् । अनन्तरम् इत्यायेल्वंशा
उत्थाय वैधेलं गत्वेश्वरस्य समीपे जिज्ञासाञ्चक्रिरे विन्यामीनवंशेन समं
योद्धुम् अस्माकं कः प्रथमं यास्यति? ततः परमेश्वरः कथयामास
- १९ प्रथमं यिद्धदावशो यास्यति । अनन्तरम् इत्यायेल्वंशाः प्रातरुत्थाय
- २० गिवियायाः समूहे शिविरं स्थापयाञ्चक्रिरे । इत्यायेल्लोके विन्यामान-
वंशेन समं योद्धुं वहिर्भूय गमने कृतं गिवियायाञ्च युद्धार्थं सैन्यानां
- २१ श्रेण्यां रचितायां विन्यामीनवंशा गिवियाता वहिरागत्य तद्विषय
इत्यायेल्वंशानां द्वाविंशतिसहस्राणि लोकान् संदृश्य भूमा पातयामास ।
- २२ अनन्तरम् इत्यायेल्वंशीयाः स्वान् आश्रयस्थ प्रथमदिवसे यत्र स्थाने
- २३ सैन्यानां श्रेणो रचितवन्तः पुनर्वारं तत्रैव स्थाने व्युहं चक्रुः । अपरम्
इत्यायेल्वंशा उत्थाय गत्वा सन्ध्याकालं यावत् परमेश्वरस्य साक्षात्
चक्रन्दुः परमेश्वरम् इदं वाक्यं पप्रच्छुश्च वयं स्वभावा विन्यामीन-
वंशेन समं योद्धुं पुनर्वारं किं यास्यामः? ततः परमेश्वरः कथयामास,

तस्य प्रतिकूलं यात । अनन्तरम् इक्ष्वायुर्वंशेषु द्वितीयदिवसे विन्ध्यामीन- १४
वंशस्य प्रतिकूलम् उपस्थितेषु विन्ध्यामीनवंशा द्वितीयदिवसे पुनर्वा- १५
तेषां प्रतिकूलं गिविद्याता निर्गच्छेत् । इक्ष्वायुर्वंशानां खड्गधारकान् अष्टादश-
सहस्रलोकान् संहृत्य भूमौ पातयामास ।

अनन्तरम् इक्ष्वायुलः सर्वे वंशाः सर्वे लोकाश्च वैश्लं गत्वा तत्र सन्ध्यां १६
यावत् परमेश्वरस्य सम्मुख उपविष्टाः क्रन्दनेनोपवासेन च तं दिवसं
यापयित्वा परमेश्वरस्य साक्षाद् हेमार्थकान् मङ्गलार्थकांश्च बलीन्
उत्सृज्युः । तस्मिन् काले तत्र स्थाने परमेश्वरस्य नियममङ्गुष्ठासीत् १७
इति शशाङ्कस्य पौत्र इलियामरस्य पुत्रः पीनिष्ठसस्य तदा तत्सम्मुखे तस्य
परिचर्यां च करोत । अथ परम् इक्ष्वायुर्वंशास्तेन परमेश्वरम् इति १८
यापं पपच्छुः । वयं स्वभावा विन्ध्यामीनवंशेन समं योद्धुं किं पुनर्वा-
यास्यामः ? किं निवर्तय्यामहे ? ततः परमेश्वरः कथयामास, गच्छत
श्वे मया मृगाकं कर्मेषु ते समर्पयिष्यामि । अनन्तरम् इक्ष्वायुर्वंशा १९
गिविद्यायाश्चतुर्दश लोकां लुक्कायितान् स्थापयामासुः । अथर्त्ततीयः २०
दिवसे इक्ष्वायुर्वंशा विन्ध्यामीनवंशस्य प्रतिकूलं गत्वा पूर्वोक्तानु-
सारिण गिविद्याया विरुद्धं वैश्वदेव्यां रचयाञ्चक्रुः । अथर्त्त विन्ध्यामीन- २१
वंशेना लोकाणां विरुद्धं वैश्वदेव्यां नगरात् दूरं प्रावर्तन्त राजमार्ग-
दोषादयो न्येयं गन्तव्यं मार्गं प्रान्तरस्य गिविद्यां गन्तरि मार्गं च
पूर्ववत् लोकान् व्याप्तुम् अनास्यंश्चेत्यस इक्ष्वायुर्वंशानां प्रायेण विंशत
अनान् अग्राः । यत इमुष्माकं सम्मुखं पूर्ववत् पराजयन्त इति विन् २२
मीनवंशीया नृपतिरे किन्विक्ष्वायुर्वंशा अवदन् वयं पलायान् २३,
इमं राजमार्गं यावत् अस्माभिर्नगरात् वैश्वदेव्यां । अनन्तरम् २४
इक्ष्वायुर्वंशीयाः सर्वे लोका स्वस्वस्थानाद् उत्थाय काल्तामरे स्वधा
सैन्यानि रथयाञ्चक्रुः । इक्ष्वायुर्वंशस्य लुक्कायिता लोकाश्च स्वस्वस्थानाद-
र्था गिविद्यायाः प्रान्तरात् निरगच्छन् । इक्ष्वायुलः सर्ववंशानां दश- २५
सहस्राणामिह धितास्ते लोका गिविद्यानगरस्य प्रतिकूलं वैश्वराजम्-
कतो धारतरः संयामो जातः, किन्तु वयं विपदं गन्तुम् उद्यता इति
विन्ध्यामीनवंशीया नाजानन् । अनन्तरं परमेश्वर इक्ष्वायुर्वंशानां २६
सम्मुखे विन्ध्यामीनवंशं पराजिगाय, तस्मिन् दिवसे विन्ध्यामीनवंशस्य
प्रतिपक्षपक्षविंशतिरु इक्ष्वायुर्वंशानां लोका इक्ष्वायुर्वंशीयैर्जग्मिरे ।
ततो वयं पराजिता इति विन्ध्यामीनवंशा ददर्श, यतो गिविद्यायाः २७

- समीपे स्थापितेषु लुक्तायितलोकेषु विश्वसोखायेष्वंशोयै र्यदा विन्या-
- १० मीनवंशस्य समीपाद् अयायात्, तदा लुक्तायितलोका धावन्तो गिविया-
नगरम् आक्रम्यास्त्रधारिण नगरस्यान् सकललोकान् आहन्तुं प्रावर्तन्त ।
- १८ लुक्तायितलोकैर्नगराद् ऊर्द्धगामिधूममेघश्चिह्नार्थम् इखायेष्वंशोयान्
- १२ दर्शयिष्यत इति मन्त्रणा तैरकारि । अनन्तरं संयाम इखायेष्वंशेष्वपया-
तवत्सु विन्यामीनवंशः प्रायस्तेषां त्रिंशत् जनान् आहृत्य मारयांमास
प्रथमगुडवद् एतद्वा एमपीमे सम्मुखेऽस्माकं पराजीयन्त इति दबुधे
- ४० च । इत्यनन्तरं स्तम्भाकृति धूममेघो नगरात् समुदतिष्ठत् विन्यामीन-
लोकाश्च तेषां पश्चात् निरीक्ष्य कृत्स्नं नगरम् अप्तित्वं प्राप्य अन्यम्
- ४१ उद्गीयत इति ददृशुः । अपरम् इखायेष्वंशोकेषु पुनः परावृत्तेषु वयं
- ४२ विपद्गता इति वीच्य विन्यामीनवंश उद्विजे । अनन्तरं त इखायेष्व-
वंशानां सम्मुखे प्रान्तरस्य मार्गदिशं परावृत्तिरे ततस्तस्मिन् स्थानेऽपि
- ४३ संयाम उपस्थिते नगरेभ्य आगता लोकास्तन्मध्ये हताः । विन्यामीन-
वंशश्चतुर्दिक्षु ते वैखितो विद्रावितो ऽनायासं गिवियायाः सम्मुखे
- ४४ सूर्यादयदिशि निपातितश्च । इत्थं विन्यामीनवंशस्याष्टादशसहस्राणि
- ४५ थोद्भवोरा अहन्त्यन्त । अनन्तरम् अवशिष्टेषु प्रान्तरस्य दिशं परावृत्त्य
रिम्भोगर्भान् पलायमानेषु तेषामपि पञ्च सहस्राणि लोका राजमार्गेषु
हताः शत्रवश्च गिदिशेभ्यं यावत् तेषां पश्चाद् गत्वा तेषां द्वे सहस्रे
- ४६ लोकान् जघ्नुः । ततस्तस्मिन्नेव दिने विन्यामीनवंशस्यास्त्रधारिणः पञ्च-
- ४७ विंगतिसहस्राणि लोका निपेतुः, ते सर्व्व एव वीरा आसन् । अपरं घट्ट-
शतानि लोकाः परावृत्त्य प्रान्तरस्थितं रिम्भोगर्भवन्तम् आश्रित्य तस्मिन्
- ४८ रिम्भोगर्भवन्ते चतुरो मासान् ऊयुः । किन्निखायेष्वंशा विन्यामीनदे-
शम् आक्रम्य नगरानवासिना लोकान् तेषां पश्चादिसम्पत्तोश्च खड्गधारे-
राजभुक्तेषाश्च यति नगराग्यासन् तानि सर्व्वाणि वज्रिना दाहयामासुः ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

- १ विन्यामीनवंशमपि लोकानां विलपनं च यावेशगिजियदीयलोकानां विनाशनात्
चतुःशतकन्यानामः १६ शोकोऽत्यन्तोः कन्या धर्मं विन्यामीनवंशाय मन्त्रणादानं ।
- १ वयं केपि विवाहार्थं विन्यामीनवंशाय स्वकन्यां न दास्याम इति
- १ शपथो मिरप्याम् इखायेष्वंशैरकारि । अनन्तरं लोका ईश्वरस्यावा-
समागत्य सन्ध्यां यावत् तस्मिन् स्थाने ईश्वरस्य सम्मुखे तिष्ठन्त उर्ध्ववि-

लपन्ते जगदुः, हे ईखायेलः प्रभो परमेश्वर अद्येखायेल्वंशानाम् एको १
 लुप्त इखायेलमध्ये कुत ईदृशं घटितं? पुरदिक्से लोकाः प्रदूष उत्याय ४
 तत्र स्थाने यज्ञवेदिं निर्माय होमार्थकान् मङ्गलार्थकाञ्च बलीन् ५
 उत्सृजुः । अपरम् इखायेल्वंशा अवदन् ईश्वरस्य समीपं समाजं ५
 नागमद् इखायेलः सर्व्ववंशानां मध्य एतादृशः क आस्ते? यतो मिरुष्यां ५
 परमेश्वरस्य समीपं यो नागमिष्यति स घानिष्यत इति महाश्रपथेन ५
 स तैरभिशप्तः । अनन्तरम् इखायेल्वंशाः स्वभ्रातृ विन्यामीनवंशस्य कृते ६
 अनृतप्य जगदुः, अद्येखायेल्वंशाद् एको वंशः कृतः । इदानीं तस्या- ७
 वशिष्टलोकानां विवाहार्थम् अस्माभिः किं कर्त्तव्यं? वयं तेषां विवाहार्थं ७
 स्वकन्यां न दास्याम इति कथयित्वा वयं परमेश्वरस्य नाम गृह्णन्तः ७
 श्रपथम् अकुर्म ।

अपरं तैरुक्तं मिरुष्यां परमेश्वरस्य समीपं नागमद् इखायेल्वंशानां ८
 मध्य एतादृशः को वंश आस्ते? अपरं पश्यत यावेशगिलियदस्य लोक ८
 एकोपि शिविरस्थां समन्यां नागमत् । यतो निखिललोकेषु गणितेषु ८
 यावेशगिलियदनिवासिनाम् एको जनस्तस्मिन् स्थाने नासीत् । ततः १०
 समाजः श्रेष्ठबलीनां मध्याद् द्वादश सहस्राणि लोकान् तत्स्थाने प्रेषण- ८
 काल इत्याज्ञापयत्, यूयं गत्वा यावेशगिलियदनिवासिनस्तेषाम् आवा- ८
 लवनिताश्चास्मैराहत । अपरं कर्म्मैतत् कुरुत, सकलपुरुषान् पुरुषाभि- ११
 गता योषितश्च निःशेषं मारयत । अनन्तरं ते यावेशगिलियदनिवा १२
 सिनां मध्ये पुरुषेर्नाभिगतास्तुःशतानि अनूज्युवतीः प्राप्य ७ तां १२
 किनानदेशस्थां शिविरं ता आनयन् । अनन्तरं सर्व्वसमाजीया रिम्मेण- १३
 पर्व्वतस्थितेन विन्यामीनवंशेन समं दृतेरालप्य सन्धेः कथां जगदुः । १३
 तदानीं विन्यामीनवंशः पुनराजगाम ततस्ते यावेशगिलियदस्था याः १४
 कन्या अजीवयन् ता भार्य्यार्थं तेषां ददन् तथापि तेषां न्यूनत्वं बभूव । १४
 अनन्तरं परमेश्वर इखायेल्वंशानां मध्ये एकं वंशं लुप्तवान् इति १५
 कारणात् लोका विन्यामीनवंशमध्वन्तप्यन्त ।

अनन्तरं समाजस्य प्राचीना अवदन् विन्यामीनवंशस्य स्त्रियो कृता १६
 अतः प्रेषणां विवाहाय किम् अस्माभिः कर्त्तव्यं? इखायेल्वंशानाम् १७
 एको वंशो यत्र लुप्येत तदर्थं विन्यामीनवंशस्य श्रेष्ठलोकेभ्योऽधिकारो १७
 दातव्यः । किन्तु तभ्यः स्वकन्या दातुम् अस्माभिर्न शक्यं, यतो यो विन्या- १८
 मीनवंशः कन्यां दास्यति स श्रपयन्त इतीखायेल्वंशः शप्तवान् ।

- १८ अपरं ते ऽबदन् शीलौ वैद्येकस्योत्तरदिशि वैद्येजात् शिखिमगामिने
मार्गस्य पूर्वदिशि शिवोमाया दक्षिणदिशि च परमेश्वराय वार्षिको
१० मन्त्रो भवति । ततस्ते विन्यामीनवंशम् आदिशन् यूयं गत्वा ब्राह्मणोत्रेषु
११ गुप्ता वोच्छ्र्वं शीलौः कन्या नृत्यन्त्यो वहिरागच्छन्तीति दृष्ट्वा यूयं ब्राह्म-
णोत्रेभ्यो वहिर्भूय शीलौः कन्यानां मध्यात् खलजायां धृत्वा विन्यामीन-
१२ देशं नयत । अनन्तरं तासां पितरो भ्रातरौ वाविदधितुं यद्यस्माकं
समीपभागच्छन्ति तर्हि वयं तान् वदिष्यामः, यूयम्, अस्मत्कृते तान्
अनुगृह्णीत, यतो युद्धकाले वयं सर्वेषां जाया न प्राप्ताः, इदानीं ता
१३ युष्माभिर्न दत्ताः किमपि वा नापराजं । ततो विन्यामीनवंशास्तदेव
कुर्वन्तो नृत्यकाले योषितोऽपहरन्तः खेषां संख्यानुसाराद् भार्या
अलभन्त, अनन्तरं खदेशं गत्वा नगराणि पुनर्निर्माय तन्मध्य ऊचुः ।
१४ अनन्तरम् इक्ष्वायेलीयानामपि वंशाः परिजनाश्च तस्मात् प्रस्थाय
१५ खलदेशं प्रयाजम्भुः । तदानीम् इक्ष्वायेज्वंशे कोपि राजा नासीत्
यो यत् क्षेमम् अमन्यत, स तदेवाकरोत् ।

दूतोपाख्यानं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

- १ दुर्भिक्षकारणाद् इलीमेलकस्य नयमीनामिकायास्तस्य योषितः पुत्रयोश्च मोयाव-
देशगमनं मोयावीयकन्यया विवह्रनं ४ नयम्याः खदेशगमनकाले पुत्रवधुहयो न
यातुं विनयनं १४ अपायास्तदङ्गीकरणं कृतायास्तस्याः सङ्गात्यजनं १६ नयमी-
रुतयो वैतलेक्षम उपस्थानं ।
- २ विचारयितृणां शासनकाले देशे दुर्भिक्षे जाते वैतलेक्षमयिद्धदाया
३ एको जनस्तस्य जाया द्वौ सुतौ च मोयावदेशे प्रवक्तुं जग्मुः । तस्य नरस्य
नामासीद् इलीमेलकस्तस्य आयाया नाम नयमी तस्य द्वयोः सुतयो
नामनी महलोानः क्लियोगश्च, सर्व्व एते वैतलेक्षमयिद्धदानगरनि-
४ वासिन इक्ष्वाधीयकोक्ताः, इमे मोयावदेशं गत्वा तत्र प्रोचुः । अनन्तरं
५ नयम्याः पताविलीमेलके मृते सा तस्या द्वौ सुतौ च शोभा अतिक्रम ।
अपरं तौ अपारुहतामामिके द्वे मोयावीयकन्ये शृङ्गा दशवत्सरान् यावत्

तत्र स्थाने प्रोषतुः । अनन्तरं महिलानकिलियोनावपि मन्त्रतुस्तौ नयमी ५
पतिपुत्रैर्विहीनावशिष्टा ।

अपरं परमेश्वरः खलोकानां दशामं अवस्थे तेष्यो भक्ष्यवस्तूनि दत्त- १
वान् इति वाचं सा मोयावदेशे निश्चयं स्वपुत्रवधौ गृहीत्वा मोयाव-
देशात् पुनर्गन्तुम् उक्तस्यै । सा तस्याः पुत्रवधौ च खवासस्थानाद् ०
वह्निर्भूय यदा विह्वलादेशं प्रत्यागन्तुं मार्गेण गच्छन्ति, तदा नयमी द्वे ८
पुत्रवधौ जगाद युवां स्वस्वमातुर्निवेशनं पराहृत्य यातं, मृतौ प्रति मां
प्रति च युवाभ्यां यादृशी प्रीति र्थवहारि परमेश्वरेण युवां प्रति तादृशी
प्रीति र्थवह्नि यतां । परमेश्वरो युवाम् अनुगृह्य युवाभ्यां स्वस्वपत्यु ८
र्निवेशने विश्रामं ददातु, अनन्तरं सा ते चुचुम्बे ततस्तेऽपि प्रोचैरुददतुः ।
अनन्तरं ते तां बभाषाते, आवां त्वया समं तव लोकानां समीपं गमि- १०
ष्यावः । नयमी जगाद, हे मम कन्ये युवां पराहृत्य यातं, मया समं ११
कुतो गमिष्यथः? युवयोः पती भविष्यतस्तादृशौ सन्तानौ किमिदानीं
मम जठरे विद्येते? हे मम कन्ये पराहृत्य यातं यतोऽहं वृद्धा पत्या १२
यज्ञीतुं न शक्नो; अपरं मम प्रथाशास्त्र इत्युक्त्वा यद्यद्य यामिन्यां पतिं
गृहीत्वा सती प्रसूयेऽहं, तर्हि युवां किं तयो र्थे वनप्राप्तिं यावद् विल- १३
म्बिष्ये ततस्तते च पती यज्ञीतुं निवर्त्तिष्ये? हे मम कन्ये तन्नर्हि मम
केशो युवाभ्यामसङ्घो यतः परमेश्वरेण स्वकराभ्याम् अहं निगृहीता ।

अनन्तरं ते पुनरुच्चैश्चक्रन्दतुरपरम् अर्पा स्वधर्मं चुम्बित्वा जगाम १४
किन्तु रूता तां न जहौ । ततः सा बभाषे तव देवरस्य पत्नी भूता- १५
कानां स्वदेवानाश्च समीपं पराहृत्य गता त्वमपि स्त्रीयदेवरस्य वत्प्रायाः
पश्चात् पराहृत्य याहि । रूता जगाद, त्वां विहाय तव पश्चाद्गमनात् १६
निवर्त्तितुं मां मा विनयस्व त्वं यत् स्थानं गमिष्यस्यः हमपि तत् स्थानं
यास्यामि, अपरं त्वं यत्र वत्स्यासि, अहमपि तत्र वत्स्यामि, तव जातिरेव
मम जातिस्तवेश्वर एव ममेश्वरश्च भविष्यति । अपरं त्वं यत्र स्थाने १७
मरिष्यासि तत्रैव स्थानेऽहमपि मरिष्यामि तत्र स्थाने भ्रमशानं प्राप्यामि
मृत्युतोऽन्येन केनापि यदि त्वत्तां मम विच्छेदी जायते तर्हि परमेश्वर-
स्तदनुकूलं ततोऽधिकं प्रतिफलं मह्यं ददातु । अनन्तरं रूता मया साकं १८
गन्तुम् एकमना आस्त इति वीक्ष्य सा तां प्रति कथयितुं निवहते ।

अपरं ते हे वैतलोहमप्राप्तिपर्यन्तं जग्मतुः, यदा वैतलोहमं प्राविशतां १९
तदा तयो र्विषये हस्तनगरे जनरवो जातो योषितश्च पप्रच्छुः किमियं

- २० नयमीति ? तदा सा प्रत्यवाच मां नयमीं (सुखिनीं) मा वदत. क्लिन्तु
 मारां (क्लिष्टाम्) इत्युक्त्वाऋयत यतः सर्वशक्तिमान् मां प्रति बद्धदुःख-
 २१ मघटयत् । अहं सम्पूर्णा सती प्रातिष्ठे किन्त्वधुना परमेश्वरो रिक्तहस्तां
 मां परावर्तयानयत् परमेश्वरो माम् अक्लिष्यत् सर्वशक्तिमान् मां
 २२ दुःखिनोमकरोत्, अतो यूयं कुतो मां सुखिनीति वदथ ? इत्थं नयमी
 मोयावीया रूतानाम्ना तस्याः पुत्रवधूश्च मोयावदेशात् पराहतागच्छतां
 ते यवशस्यच्छेदनारम्भकाले वैतलेहमं प्रापतुः ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

- १ वीथस्य क्षेत्रे कतायाः शस्यभ्रंशहृषं ४ तां परिवित्य वीथस्यानुपहृषं १८ चतुः
 समीपं सकलशस्यनयनं ।
 १ तस्या नयम्याः स्वामिन इलीमेलकस्य वंशीयो वीथसनामा धनवानेको
 २ ज्ञातिरासीत् । अनन्तरं मोयावीया रूता नयमीभवदत्, अहं क्षेत्रं
 गत्वा यस्य दृष्टावनुग्रहं प्राप्नोमि तस्य पश्चात् शस्यकण्ठिप्रान्युष्कानि, ततः
 ३ सा बभाषे हे मम कन्ये याहि । अनन्तरं सा गत्वा क्षेत्रं प्राप्य शस्य-
 ४ च्छेदकानां पश्चात् शस्यानि सङ्ग्राह्य घटनात् इलीमेलकस्य वंशीयस्य
 वीथसस्य भूमिखण्डे सोपतस्थौ ।
 ५ अनन्तरं वीथसो वैतलेहमाद् आगत्य शस्यच्छेदकान् अवदत् परमे-
 ६ श्वरो युष्माकं सङ्गी भवतु ते प्रत्यवदन् परमेश्वरस्तुभ्यम् आश्रयं ददातु ।
 ७ अपरं वीथसः शस्यच्छेदकानाम् अर्धक्षेत्रं निजभृत्यं पप्रच्छ, एषा युवती
 ८ कस्य ? तदा शस्यच्छेदकाध्यक्षी भृत्यो जगाद, इयं सा मोयावीया
 ९ युवती या नयम्या साकं मोयावदेशाद् आगमत् । इयं मामवदत् विनये-
 १० ऽहं शस्यच्छेदकानां पश्चात् मुष्टीनां मध्ये संग्रहीतुं माम् अनुजानीहि,
 ततः सा प्रातःकाल आगत्य तदारम्भाधुना यावद् अत्र तिष्ठति, निवेशने
 ११ तस्याः स्थितिरल्पिका । अनन्तरं वीथसो रूतां जगाद हे मम कन्ये त्वं
 १२ प्रश्य, त्वं संग्रहीतुम् अन्यक्षेत्रं मा गच्छ, ख्यानान्तरं मा याहि, किन्त्वत्र
 १३ मम दासीभिः समं तिष्ठ । शस्यकर्त्तव्या यत्र स्थाने शस्यानि ह्यन्तन्ति
 तन्निरीक्ष्य तेषां पश्चाद् गच्छ तव स्पर्शनात् तरुणाः किं मया न निवा-
 १४ रिताः ? अपरं त्वं यदि पिपासिव्यसि तर्हि पात्राणां सन्निधिं गत्वा
 १५ तरुणैश्चोक्षितं तेषां पिव । ततः सा न्यूनीभूय भूमौ पतित्वा तं व्याहरत्,

भवान् विदेशिनीं मां परिचितवान् एतावन्तमनुग्रहं कुतोऽहं प्राप्नवं ?
 वीयसतां बभाषे तव स्वामिनो मरणात् परं तव अश्रून् प्रति त्वया यत् ११
 सदृक्तम् आचरितं यच्च स्वपितरौ जन्मदेशश्च विद्यायाञ्चातपूर्वजाति-
 समीपमागतम् एतत् सर्वमहं श्रुतवान् । परमेश्वरस्तव कर्मणः फलं १२
 ददातु त्वं यस्येखायेजः प्रभोः परमेश्वरस्य पक्षाध आश्रयितुमागता स
 त्वां सम्पूर्णं कर्मफलं ददातु । ततः सा व्याहरत्, हे मम प्रभो भवतो १३
 दृष्टावनुग्रहमहं प्राप्ता भवताहं सान्विता च अहं भवतो दासीतुल्या
 नास्मि तथापि भवान् स्वदासीं प्रीत्या सम्भाषितवान् । वीयसोऽवदत् १४
 भोजनकाले त्वमेतत् स्थानमागत्य पूर्णं भुञ्ज्य अपरं खभक्ष्यम् अस्त्ररसे
 मञ्जय तदा तस्यां शस्यकर्त्तकानां पार्श्वं उपावेश्यायां स भृष्टशस्यान्यानीय
 तस्यै दत्तवान् ततः सा भुक्त्वा तृप्तिं गता तथा किञ्चिद् अवाश्रियत् ।
 अगन्तरं तस्यां चेतुम् उल्लिखतायां वीयसो निजतरुणान् आदिशत् १५
 मुष्टिमधोऽपि घयन्तीम् एनां मा व्रीडयत । अपरम् अस्त्राः दृते गुच्छत १६
 आक्षय्य कतिपयानि युष्माभिरवशेषितव्यानि तान्यनया चीयन्तां यूयम्
 एनां मा तिरस्कुहत । ततः सा सन्ध्यां यावत् तस्मिन् क्षेत्रे चिकाय, अत्र- १७
 न्तरं सञ्चितशस्येषु मर्दितेषु तस्याः प्राय ऐपकैपरिमिता यवा बभूवुः ।
 अगन्तरं सा तान् गृहीत्वा नगरं जगाम, अपरं स्वसञ्चितशस्यानि १८
 अश्रून् दर्शयामास तथा तृप्तेः परं यदवशिष्टं तद् वञ्चिष्कृत्य तस्यै ददौ ।
 तेन तस्याः अश्रून्तां पप्रच्छ त्वमद्य कुत्राचिधीः ? कुत्र वा कर्माकार्षीः ? १९
 यस्यां पर्याचिधीत् स धन्यो भवतु तदा सा यस्य समीपे कर्माकार्षीत् तं
 अश्रून् आपयन्ती बभाषे यस्य समीपेऽद्य कर्माकार्षीत् स नाम्ना वीयसः ।
 ततो नयमी स्वपुत्रवधूं जगाद स परमेश्वरस्याशिशं लभतां, स जीव- २०
 द्भ्यो मृतभ्यश्च स्वीयानुग्रहं न निवर्त्तयति, नयमी पुन व्याहरत् स
 भनयोऽस्माकम् आसन्नसम्बन्धीयोऽस्माकं स्वजनानाम् एको जनः । मोया- २१
 वीया रुतावदत् स माम् इत्यपि प्रीतवान् मम सकलशस्यकर्त्तनसमाप्तिं
 यावत् त्वं मम तद्वज्रलोकाणां सङ्गं मा त्यज । ततो नयमी स्वपुत्रवधूं २२
 रुतां बभाषे, हे मम कन्ये तस्य दासीभिः समं गमनं तव भङ्गं लोकाः
 कुञ्चिद् अन्यलोके त्वां न पश्यन्तु । अतो यवगोधूमशस्यानां कर्त्तन- २३
 समाप्तिं यावत् सा चिन्वती वीयसस्य दासीभिः समं तस्या स्वीयन्वत्वा
 समं न्युवास च ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ नद्यस्या उपदेशेन वायसस्य पदयो कृताया आश्रयत्वं मध्यरात्रौ वायसेन चमत्-
करणं स्वजनस्य कर्त्तव्यं कर्त्तुम् अङ्गीकरणं १५ यद् पात्राणि यवान् दत्त्वा गेहं
प्रपश्य ।

- १ अपरं तस्याः श्वश्रू र्जयमी तां बभाषे हे मम कन्ये तव यत् स्त्रीमो
- २ जायते तत्कृते किमहं तव विश्रामं न चेष्टिष्ये? त्वं यस्य वायसस्य
दासीभिः सममासीः स किमस्माकं ज्ञाति र्गृह्ण? पश्य सोऽप्य यामिन्यां
- ३ शस्यमर्द्दनस्थाने यवान् प्रस्फोटयिष्यति । अतस्त्वं खाहि तैलं मर्दय
स्ववस्त्रे परिधाय शस्यमर्द्दनस्थानं व्रज किन्तु तेन मनुजेन भोजनपानयोः
- ४ समापने न हृते त्वम् आत्मानं न परिचायय । अनन्तरं स यदा
शयिष्यते तदा तस्य शयनस्थानं वीक्ष्य तत्स्थानं व्रजित्वा तस्य पादावपा-
- ५ द्यत्य शयिष्यसे, ततस्त्वया किं कर्त्तव्यं तत् सख्य त्वां वदिष्यति । ततः
- ६ सा प्रतिजगाद त्वं यद् भाषसे तत् सर्व्वमेवाहं करिष्ये । अनन्तरं सा
- ७ शस्यमर्द्दनस्थानम् इत्वा स्वश्वश्रा यद् आदिष्टं तत् सर्व्वं चक्रौ । अपरं
वायसो भोजनपाने कृत्वा हृद्यचित्तः सन् शस्यराशेः प्रान्ते शयितुं वव्राज,
अनन्तरं रूता धीरमागत्य तस्य पादावपाद्यत्य शयितवती ।
- ८ अनन्तरं मध्ययामिनीकाले स पुरुषः शरीरं परिवर्त्य चमत्कार
- ९ यतस्तस्य पदयोः समीपे योषिदेका शयिता । तदानीं स प्रपञ्च, का त्वं ?
सा प्रत्यवादीत् भवतो दासी रूताहं भवान् मद्भ्रमं आश्रयं ददातु
- १० यतो भवान् मम स्वजनः । ततः स जगाद हे मम कन्ये त्वं परमेश्वरे
धन्यासि यतस्त्वं पूर्व्वसद्भावात् श्रेष्ठेऽधिकं सद्भावं दर्शयन्ती धनिनं दरिद्रं
- ११ वा कश्चन युवानं नानुगतवती । ततो हे कन्ये मा भैषीः, अहं त्वत्कृते
त्वयोक्तं सर्व्वं साधयिष्यामि यतस्त्वं साध्वीत्यस्मन्नगरदारगामिनः सर्व्वं
- १२ जानन्ति । अहं तव स्वजन इति सत्यं किन्तु मत्तोपि तव समीप-
- १३ सम्बन्धीयोऽपर एकः स्वजन आस्ते । अस्य यामिन्यां तिष्ठ प्रातःकाले स
यदि स्वजनस्य कर्त्तव्यं कर्म चिकीर्षति तर्हि भद्रं स तत् कर्म करोतु,
किन्तु यदि स त्वां प्रति स्वजनस्य कर्त्तव्यं कर्त्तुं नेच्छति तर्हि परमे-
श्वरस्य नाम्ना शपथं करोमि त्वां प्रति स्वजनस्य कर्त्तव्यं कर्म्मार्हं करि-
ष्यामि त्वं प्रातःकालं यावत् श्रेष्व ।
- १४ ततो रूता प्रातःकालपर्यन्तं तस्य पादसमीपे शयाना तस्यै तत शक-
जनोऽन्यं परिषेतुं शक्नोति यतादृक्कालस्य पूर्व्वम् उदतिष्ठत्, यतो

शिमूयेलस्य प्रथमं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ द्वाभ्यां स्त्रीभ्यां समं शीलौ भजनं कर्तुम् इल्कानाहस्य वर्षं वर्षं गमनं ४ हद्नापिनि-
द्दयोर्विरोधकथनं ८ पुत्रार्थं हद्नाया ईश्वरे प्रार्थनं १९ हद्नां प्रत्येलेः कथनं १८
हद्नायाः पुत्रप्रसवाद् गृहे स्थितिः २४ प्रतिश्रुत्यनुसारात् परमेश्वराय पुत्रदानं ।

इफ्रयिमपर्वतस्थरामायथिमसोपीमनिवासील्कानाहनाम्ना कश्चित् १
जन इफ्राथीयलोक आसीत् स सूफस्य वृद्धप्रपौत्रः तोहोः प्रपौत्र
इलीहोः पौत्रो यिरोहमस्य पुत्र आसीत् । तस्य द्वे भार्य्ये आस्ताम् २
एकस्या नाम हद्ना, अन्याया नाम पिनिन्ना पिनिन्नाया अपत्यान्यजायन्त
किन्तु हद्ना निरपत्यासीत् । स नरः शीलौ सैन्याध्यक्षं परमेश्वरम् ३
आराधयितुं तस्मै बलीन् दातुञ्च प्रतिवर्षं निजनगराद् अगच्छत् तत्र
स्थान एलेहो पुत्रौ इफ्रयिमीनिहसौ परमेश्वरस्य याजकावास्ताः ।

अनन्तरम् इल्कानाहो यज्ञकरणकाले स्वजायायै पिनिन्नायै तस्याः ४
सकलपुत्रकन्याभ्यस्वांशान् ददौ । तथा हद्नायै द्विगुणांशं ददौ यतः पर- ५
मेश्वरेण तस्या गर्भे वृद्धेऽपि स हद्नायामेवाप्रीयत । परमेश्वरेण तस्या ६
गर्भस्य वृद्धत्वात् तस्याः सपत्नी तां दुःखयितुं निन्दयत्किञ्चात् । ७
प्रतिवर्षं परमेश्वरस्य मन्दिरे गमनकाले पत्या सत्कृता सपत्या च ८
सा क्रन्दन्ती किमपि न भुङ्क्ते । तेन तस्याः पतिरिल्कानाहस्तां वदति ९
हे हद्ने त्वं कुतः क्रन्दसि ? कुतश्च न भुङ्क्ते ? तव मनः शोकाकुलं कुतः ?
तव समीपे दशभ्यः पुत्रेभ्योपि किमहं नात्तमः ?

एकदा शीलौ भोजने पाने च कृते हद्ना प्रोत्थाय तस्यै तदा ८
एकियाजकः परमेश्वरस्य मन्दिरद्वारसमीप आसन उपविष्ट आसीत् ।
एवं काले हद्ना दुःखितमनाः सती परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थयमाना बद्ध १०
शरोद् । अपरं व्रतं कुर्वन्ती जगाद्, हे सैन्याध्यक्ष परमेश्वर यदि त्वं ११
स्वीयदास्याः दुःखं निरीक्ष्य मां स्मरसि स्वदासीम् अविस्मृत्य स्वीयदास्यै
पुत्रमेकं ददासि, तर्हि तस्य यावज्जीवनमहं तं परमेश्वरमुद्दिश्य निवे-
दयिष्यामि तस्य शिरः क्षुरेण न स्पृश्यते ।

- १२ परमेश्वरस्य साक्षाद् दीर्घकालं प्रार्थयमानायास्तस्या बदनम् इल्लिना
 १३ याजनेन समदृश्यत । यतो मनसि प्रार्थयमानाया इन्द्राया षोष्ठावच्छतां
 १४ कापि वाक् नाश्रुयत तत्कारंखाद् एलिस्तां मत्तां विवेद । अपरम्
 १५ एलिस्तां बभाषे त्वं कियत् कालं मत्ता सती स्यास्यसि ? तव प्राक्षारसं
 १६ त्वत्ता दूरय । ततो हृन्ना प्रत्यवदत् हे मम प्रभो तन्नहि, अहं दुःखित-
 १७ मना नारी प्राक्षारसं धुरां वा नापिवं, किन्तु परमेश्वरस्य साक्षाद्
 १८ अहं मनोऽभिप्रायं व्यक्तोक्तव्य कथितवती । त्वं स्वीयदासीं दुष्टां योधितं
 १९ मा ज्ञासी मम चिन्ताशोकयो बाँडल्यात् तदारभ्य मया वचोऽवादि ।
 २० तत एलिः प्रत्यवदत्, त्वं कुशलेन याहि, इच्छायेन ईश्वरमुद्दिश्य त्वया
 २१ यद् अर्पयिष्ये तत् स तुभ्यं ददातु । अनन्तरं भवान् स्वदृष्ट्या स्वदासीम् अन्-
 २२ गृह्णात्वित्युक्ता सा स्वपथेन गत्वा बुभुजे तस्या मुखे पुनर्विषस्यं न बभूव ।
 २३ अनन्तरं ते प्रत्यूष उत्थाय परमेश्वरं प्रथम्य परादृत्य रामतं
 २४ निजनिवेशनम् आजग्मुः, अनन्तरम् इल्लकानाहे स्वभार्यां इन्द्राम्
 २५ उपगतं परमेश्वरस्तां सस्मार । ततो हृन्ना गर्भे धृत्वा काले पूर्णे पुत्रं
 २६ प्रसूषुवे ; अपरं परमेश्वरात् तमयाचत तत्कारणात् तस्य नाम शिमू-
 २७ येल (ईश्वरदत्त) इति चकार । अनन्तरम् इल्लकानाहः सपरिवारः
 २८ परमेश्वराय वार्षिकं बलिं दातुं प्रतिश्रुतं निवेदीयतुश्च जगाम । किन्तु
 २९ हृन्ना न जगाम यतः सा स्वस्वामिनमवदत् बालकेन स्तन्यपाने त्यक्तं
 ३० ऽहं तमादाय गमिष्यामि, ततः स परमेश्वरं साक्षात्कृत्य तत्र स्थाने
 ३१ सर्वदा स्थास्यति । ततस्तस्याः स्वामील्लकानाहस्तां जगाद त्वं यत् स्त्रीं
 ३२ मन्यसे तदेव कुरु तस्य स्तन्यपानत्यागपर्यन्तं विलम्बस्व परमेश्वरः केवलं
 ३३ स्वीयवाक्यं चिरस्थं करोतु । ततः सा स्त्री तिष्ठन्ती बालकस्य स्तन्यपान-
 ३४ त्यागं यावत् तं स्तन्यं पाययामास ।
 ३५ अनन्तरं तेन स्तन्यपाने त्यक्ते सा चीन् दृषभान् शेफापरिमितं गो-
 ३६ धूमचूर्णं प्राक्षारसपूर्णकुतुम्ब समादाय शीले परमेश्वरस्यावासं तम्
 ३७ आनिनाय तदा बालकोऽल्पवयस्क आसीत् । अनन्तरं तो दृषभान्
 ३८ मारयित्वा बालकम् एलिः समीपम् आनियतुः । अपरं हृन्ना बभाषे, हे
 ३९ मम प्रभो भवतः प्राधानां शपथं कृत्वाहं कथयामि हे मम प्रभो, स्थाने-
 ४० ऽत्र परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थयमाना या नारी भवतः सम्मुखे समुद-
 ४१ तिष्ठत् सैवाहं । बालकमेनमहं याचितवती परमेश्वरस्य समीपे यदह-
 ४२ मयाचे स तत् मन्त्रमदात् । ततो हेतोरहं तं यावष्पीवनं परमेश्वराय

न्यवेदं यतः स परमेश्वरस्य ज्ञाते मया याचितः । अगस्त्यं बालकस्तत्र
स्थाने परमेश्वरं प्रथयाम ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ इन्द्राया गीतं ११ गृहगमनम् एलेः पुत्रयोः पापाचरणं १८ शिमूयेकस्य कर्म २०
एलेर्वरेण इन्द्रायाः पुनः पुत्रप्रथवः २२ स्वपुत्रयोरेलेस्त्रिरस्करणं २७ एलेर्वशस्य
विरहमभिशापकथनम् ।

अगस्त्यं सा इन्द्रा प्रार्थयमाना बभाषे ।

समाह्लादं समायाति परमेशात् मनो मम ।

भाग्यञ्च मे परेशेन संप्रयाति समुन्नतिं ।

समक्षमेव शत्रूणां महत्तुष्टं प्रसीदति ।

चायेन त्वत्कृतेनैव प्रहृषामितरामहं ।

परमेशस्य तुल्यो हि पवित्रो नहि कश्चन ।

विना तमीश्वरः कश्चिदपरो नहि विद्यते ।

अस्माकमीशतुल्यस्य ह्यचलो नास्ति कश्चन ।

मनःसमुन्नते वा वाक् श्रूयतां न पुनः पुनः ।

युष्माकं वदनेभ्यो न निर्यातु निष्टुरं वचः ।

यत्परेषो हि सर्वज्ञः परिमाता स कर्मणां ।

प्रभज्यते च तेनैव वीरस्यापि शरासनं ।

प्रदीयते स्वलक्ष्म्यश्च श्रेष्ठं बलरूपकं ।

विक्रीयन्ति निजान् भक्ष्यै र्ये पुष्टा मनुजास्तु ते ।

कल्याणं परिगच्छन्ति ये क्षुधात्ता नराः पुरा ।

दृते सप्तसुतान् बन्धा क्षीयते बहुपुत्रिका ।

मृत्युजीवनयोर्दाता स एव परमेश्वरः ।

नयेत प्रेतलोकं स ध्यानयेच्च पुनस्ततः ।

अपहृत्ता च दाता च सम्पत्तः परमेश्वरः ।

निपातस्योन्नतेश्चापि स श्वैकाधिपः स्मृतः ।

धूलेरुन्नम्य दीनांश्च भिक्षुंश्चोत्थाप्य सारतः ।

वासयेत् स श्वपैः सार्द्धम् खदत्ते ज्योतिरासने ।

पृथिव्या भित्तिमूलानि परमेशस्य सन्ति हि ।

तेषामुपरि तेनैव स्थापितं सकलं जगत् ।

- २ स्वीयपूतमनुष्याणां चरबौ स हि रक्षति ।
 पदषा निधनं यान्ति वीरो जयति नो बलैः ।
- १० ते तु भद्रा भविष्यन्ति रिपवो ये परेशितुः ।
 स्वर्गं स्थित्वा स तेख्वेव गर्जनं कारयिष्यति ।
 आभृन्मन्तं परेशो हि करिष्यति विचारयं ।
 स स्वकीयाय भूपाय बलञ्च परिदास्यति ।
 अवस्थां स्वाभिघ्नस्य प्रोन्नताञ्च करिष्यति ।
- ११ अगन्तरम् इलकानाहो रामतनगरे स्निवेशनं जगाम किन्तु स बालक
 १२ एके याजकस्य सम्मुखे तिष्ठन् परमेश्वरं परिचरिषुम् आरेभे । एकेः
 १३ सुतो दुष्टस्वभावो तो परमेश्वरं नामन्येता । तो याजकौ लोकात् प्रतीत्यं
 यवाहरतां केनचित् जनेन बलौ दास्यमाने तस्य मांसपाकसमये याज-
 १४ कस्य दासस्त्रिशूलं हस्तेनादायागच्छत् । अपरं भाष्ट्रे कटाष्ट्रे खेदन्याम्
 ऋर्जाषे वा निहितेन त्रिशूलेन यति मांसम् उद्वह्यत तदेव याजकः
 स्वस्य कृतेऽऽकृत् तत्र शीलावागतान् सर्वान् इच्छायेन्वृषीयान् प्रति
 १५ ताभ्याम् इत्यम् आचारि । मेदोदाहात् पूर्वमेव याजकस्य दास आगच्छ
 यजमानम् अकथयत् । याजकाय शूल्यमांसं देहि यतः स त्वत्तः सिद्ध
 १६ मांसं न जिष्ट्यति किन्त्वामं जिष्ट्यति । तेन मेदोऽधुनैव धष्यते,
 तस्मिन् दग्धे सति त्वं स्वमनोभिलाषानुसारेण यज्ञीतुं शक्यस्येति वायु-
 १७ क्तायां त्वम् इदानीमेव देहि नाचेदष्टं बलेन यज्ञीष्यामीति स प्रत्यवदत् ।
 १८ अतः परमेश्वरस्य साक्षात् तयोस्तत्रायथारतीव पापं वदधे, यतो लोकाः
 परमेश्वरस्य नैवेद्यम् ऋर्तायितुं प्रावर्तन्त ।
- १९ तदानीं शिमूयेलो बालकः कार्यासनिर्मितम् एफोदं परिधाय पर-
 २० मेश्वरं पर्यचरत् । तस्य माता प्रतिवत्सरं निजपतिना समं वार्षिकं बलिं
 दातुं यदागच्छत् तदा तस्य कृते मात्रायं द्युद्रवस्त्रं निर्मायानोद्य तस्मै
 प्राददात् ।
- २० अगन्तरम् एलरिजकानाहं तस्य जायाश्चेत्याश्रिषं जगद, परमे-
 श्वरस्य कृते तवानया भार्यया याचितस्य बालकस्य विनिमयेन परमेश्व-
 २१ रस्तुभ्यम् अस्य अपरान् सन्तानान् ददातु । अगन्तरं तयोः स्वस्थानं
 गतयोः परमेश्वरो हृदाया दशाम् अवेष्याच्छके तेन सा गर्भवती भूत्वा
 क्रमेण त्रीन् पुत्रान् द्वे कन्ये प्रसूयुवे, तदानीं शिमूयेलो बालकः परमे-
 श्वरस्य साक्षाद् वर्जितुमारभे ।

तदानीम् स्थिरतिशयस्थविर आसीत्, अनन्तरम् इच्छायेनः सकल- १९
 वंशान् प्रति स्वपुत्रयो र्थवह्वारं समाजावासद्वारसमीपम् आगतानिः
 परिचारिकाभि र्वाविद्धिः समं तयोः शयनस्य वार्त्ताश्च श्रुत्वा तौ व्याह-
 रत्, सकललोकानां प्रमुखाद् युवयो र्दुर्दत्ते वार्त्तां श्रुत्वा, युवां कुत २०
 एतादृग् दुर्दत्तम् आचरथः ? हे मम पुत्रौ नहि नहि मया या २४
 ख्यातिः श्रूयते सा न भक्ता युवां परमेश्वरस्य लोकान् आज्ञा लङ्घ-
 येथे । मनुजेन यदि मनुजस्य किमप्यपराध्यते तर्हीश्वरस्तं विचा- २५
 रयति, किन्तु परमेश्वरस्य येनापराध्यते तत्कृते को विनेष्यते ? तथापि
 तौ स्वपितु र्वाचि मनो न निदधाते यतःमौ विनाशयितुं परमेश्वरस्य
 मतिरासीत् । अपरम् उत्तरोत्तरं वर्द्धमाने शिमूयेजे बालके परमेश्वरो २६
 मनुजाश्चातुष्यन् ।

अनन्तरम् ईश्वरस्य कश्चित् लोक एकेः समीपम् आगत्य जगाद पर- २७
 मेश्वर इति वाचं वक्ति, यस्मिन् काले तव पूर्वपुरुषा मिसरदेशे
 फिरौणो राष्ट्र आसन् तदानीमहं तान् प्रति दर्शनमदां, मम यज्ञवेद्या २८
 उपरि बलीन् उत्सृष्टुं सुगन्धिधूपं ज्वालयितुं मम साक्षाद् एकोदं
 परिधातुश्च ते यथा मम याजकत्वं कुर्येयुस्तदर्थम् इच्छायेनः सर्व्ववंश-
 भक्ते मयाभिभक्षिता इच्छायैल्वंशीयानां वरिष्ठताः सकलीपहाराश्च
 तव पित्र्वंशाय मया दत्ताः किमिति न सत्यं ? अतोऽहं स्वीयावासे २९
 यानि बलिनेवेद्यान्युत्सृष्टुम् आज्ञापयं यूयं तानि कुतः परैरभ्याहृष्ट ?
 त्वं मम जाकस्येच्छायैल्वंशस्य श्रेष्ठनेवेद्यैः स्वान् पुत्रान् कर्त्तुं म- पि
 स्वीयपुत्रावधिकं सम्मन्यसे । अत इच्छायेनः प्रभुः परमेश्वरो गदति, ३०
 तव वंशस्तव पूर्वपुरुषाणां वंशश्च सर्व्वदा मां साक्षात् परिचरिष्यति
 वाक्मिदमहम् उक्तवान्, किन्त्वधुना परमेश्वरः कथयति तत् मम
 समीपाद् दूरीभवतु मत्सम्मानकारिणो मया सम्मंस्तन्ते मत्तुच्छकारिण-
 श्चावज्ञास्यन्ते । पश्याहं यस्मिन् काले तव त्वत्पित्र्वंशस्य च बाहुच्छेदं ३१
 करिष्यामि तव वंशे स्थविर एकोपि न स्थास्यति स समय आयाति ।
 खरिपुं ममावास इच्छायैल्वंशाय महत्ते सर्व्वमङ्गले च नियोजितं वीक्षि- ३२
 यसे तदा तव वंशे कदापि स्थविर एकोपि न स्थास्यति । अपरम् अहं ३३
 स्वयञ्च वेदितस्तवयं मनुजं नाक्केष्यामि स तव चक्षुःक्षयहेतुक आन्तरिक-
 शाकहेतुकश्च भविष्यति, तव वंशोद्भवाः सर्व्वे जाकस्तावत्काले मरि-
 थ्यन्ति । अपरं हृष्मिपीनिहसास्यौ तव दौ पुत्रौ प्रति यद् घटिष्यते तत् ३४

- १४ तवैकं चिह्नं भविष्यति तौ द्वौ जनावेकस्मिन्नेव दिने मरिष्यतः । अहमेकं विन्हास्यं याजकम् उत्पादयिष्यामि स ममाभिमतम् इहश्च समाचरिष्यति, तस्माद्यहम् एकं चिरस्थायिवंशम् उत्पादयिष्यामि, स सर्वदा
- १५ ममाभिविक्तं साक्षात् परिचरिष्यति । अपरं तव वंशस्यावशिष्ट एकैको जन आगत्यैकरोप्यमन्त्रार्थम् एकखण्डपूपार्थश्च तं प्रणम्य वदिष्यति, विनयेऽहं येन खण्डैकं पूयं भक्षितुं प्राप्नोमि तादृशे कस्मिंश्चिद् याजकत्वपदे मां नियोजय ।

३ द्वितीयोऽध्यायः ।

- १ शिमूयेलं प्रति परमेश्वरस्याज्ञानं ११ शिमूयेलं प्रति एले वंशस्य विनाशनस्य प्रकाशितत्वं १५ एलेः समीपे शिमूयेलेन तस्य प्रकाशितत्वं शिमूयेलस्य यशोऽर्थादयम् ।
- १ अनन्तरं शिमूयेलो बालक एलेः साक्षात् परमेश्वरं पर्थ्यचरत् तस्मिन् काले परमेश्वरस्य वाक्यं दुर्लभमासीत् प्रायेण प्रकाशितं दर्शनं नासीत् ।
- २ अपरं क्षीणदृष्टित्वाद् एलेर्दृष्टिशक्तिं नासीत् । एकराजावीश्वरस्य
- ३ प्रदीपे न निर्वाणे स्वस्थान एलिरेषित शिमूयेलश्चेश्वरस्य मङ्गला यत्र
- ४ स्थान आसीत् तत्र परमेश्वरस्यावासमध्य अश्रित । तत्काले परमेश्वरः शिमूयेलम् आह्वयत्, ततोऽत्राहम् इत्युक्त्वा स एलेः समीपं धावित्वा जगाद, अत्राहमस्मि भवान् किं माम् आह्वयति? ततः स उक्तवान् नाहमाह्वयं त्वं पुनः श्रेष्व तदा स गत्वा श्रयितवान् । अनन्तरं परमेश्वरः पुनराह्वयत् ह शिमूयेल, ततः शिमूयेल उत्यायैलेः समीपं गत्वा व्याहरत्, अत्राहमस्मि भवान् किं माम् आह्वयति? स बभाषे हे मम पुत्र
- ५ नाहमाह्वयतवान् त्वं पुनः श्रेष्व । तदानीं शिमूयेलेन परमेश्वरस्य शब्दो न परिचितः परमेश्वरस्य वाक्यमपि तस्य समीपे न प्रकाशितं । अनन्तरं परमेश्वरस्तृतीयवारं शिमूयेलम् आह्वयत्, ततः स उत्यायैलेः समीपं गत्वावदत् अत्राहमस्मि भवान् किं मामाह्वयति? तदानीं परमेश्वरेण
- ६ बालकोऽयम् आह्वयत इत्येति विज्ञाय शिमूयेलं बभाषे, त्वं गत्वा श्रेष्व, स यदि पुनर्वारं त्वामाह्वयति तर्हि हे परमेश्वर कथयतु, तव दासः
- १० श्रेयोतीति वाचं वद, ततः शिमूयेलो गत्वा स्वस्थाने शिष्ये । अनन्तरं परमेश्वर आगत्य तिष्ठन पृथ्ववद् आह्वयत् हे शिमूयेल हे शिमूयेल, ततः शिमूयेलः प्रतिजगाद कथयतु तव दासः श्रेयोति ।
- ११ तदानीं परमेश्वरः शिमूयेलं जगाद, परत्राहम् इत्यायेकमध्ये कर्मैकं

कारियामि तद् यः कश्चन श्रेयसि तस्य कार्यद्वयं शब्दायिष्यते । एलेः १९
परिवारेषु मया यद्यद् उक्तं तान्यारभ्यैकस्मिन्नेव दिने निःश्रेयं सम्पाद-
यिष्यामि । तस्य पुत्रौ धर्माद् भ्रष्टाविति सोऽवगतः सन् तौ नादास्यद् १४
एतदपराधकारणाद् अहं तस्य वंशं सदा दण्डयिष्यामीति वाक्यं तम-
वोचं । अपरं बलिदाननैवेद्यैरपि तस्य वंशस्यापराधः कदापि मया न १४
क्षमिष्यत इति प्रथममहम् एलेः परिवारमधि कृतवान् ।

अनन्तरं शिमूयेलः पुनरश्नेत, ततः परं प्रभाते जाते परमेश्वरावासस्य १५
कवाटौ मुमोच, किन्तु शिमूयेल एलेः समीपे तद्दर्शनं प्रकाशयितुं भीतः ।
अनन्तरम् एलिः शिमूयेलम् आह्वय जगाद हे मम पुत्र शिमूयेल, १६
ततः स प्रतिजगाद, अहमेवः । तदानीम् एलिः पप्रच्छ तव समीपे तेन १७
किं वाक्यं व्याहारि ? अहं विनये तत् मह्यं मापङ्गुष्व त्वां प्रतीश्वरेण
यद्यद् अवाचि तस्यैकमेव वाक्यं यदि मह्यम् अपङ्गुषु तर्हि सोऽमुकं
तदधिकश्च फलं तुभ्यं ददातु । तदानीं शिमूयेलस्तस्मै सर्वाणि कथया १८
मास किमपि नापङ्गुषु । तत एलि व्याजहार स परमेश्वर एव स्वीय-
दृष्ट्या यत् क्षेमं मन्यते तदेव करोतु ।

अनन्तरं शिमूयेलस्य वयसि वर्द्धितं परमेश्वरस्तेन साञ्जे तिष्ठन् तस्य १९
किञ्चन वाक्यं व्यर्थं भवितुं न ददौ । ततः शिमूयेलः परमेश्वरेण २०
निश्चिता भविष्यद्गता इति दानमारभ्य वर्षेवां यावद् इस्त्रायेलीयैः
सर्वैरश्नायत । अतः परमेश्वरः शीलौ पुनरात्मदर्शनं दातुम् अ- २१
यतः परमेश्वरः स्वीयवाक्येन शिमूयेलस्य समीपे शीलौ स्वं प्राह यत्,
ततः शिमूयेलस्य वाक्यं सर्वान् इस्त्रायेलीयान् प्रति प्रबभूव ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ एवमेपरस्याने इस्त्रायेलवंशस्य पराजितत्वं २ शीलुभा नियमसङ्घायाः शिविरं
आनयनं ३ पुनः पराजितत्वम् एलेः पुत्रद्वयस्य जन्तत्वं ४ तत् शीलौ एलेमेरुणं ५
तस्य पुत्रद्वयः प्रथमं मरणम् ।

अनन्तरम् इस्त्रायेलवंशः पिनेथीयैः समं याङ्गुं निर्गत्य एवनेघरे १
शिविरं स्थापयामासुः पिनेथीया अप्यफेके शिविरं स्थापयामासुः ।
अनन्तरं पिनेथीया इस्त्रायेलवंशस्य विरुद्धं सैन्यानि रचयामासुः २
तेन युद्धे व्याप्ते सति इस्त्रायेलवंशः पिनेथीयानां सम्मुखे पराजित-
स्तस्याः सन्ध्याशयाः प्रायेण चतुःसहस्राणि लोकाः क्षीयन्ति ३ ।

- १ अपरं लोकेषु शिविरं प्रविष्टेष्विच्छायेष्वंशस्य प्राचीना अकथ्यमान परमेश्वराय पिलेष्टीयानां सम्मुखेऽस्मान् कुतः पराजितान् अकार्षीत् ? वयं शीलुतोऽस्माकं समीपं परमेश्वरस्य नियममञ्जूषाम् आनयामहे
- ४ ततः सोऽस्माकं मध्यमुपस्थाय रिपूयां करेभ्योऽस्मान् रक्षिष्यति । अनन्तरं लोकाः शीलुं दृतान् प्रहित्य तस्मात् स्थानात् किरूवमध्यवासिनः सैन्या-
ध्यक्षपरमेश्वरस्य नियममञ्जूषाम् आनित्युः, तदानीं हफ्निपीनि-
हसनामानावेकेः पुत्रौ तत्र स्थान ईश्वरस्य नियममञ्जूषया सार्द्धम्
- ५ आस्तां । अनन्तरं परमेश्वरस्य नियममञ्जूषायां शिविर उपस्थितायाम् इच्छायेलः सर्वे वंशा महासिंहनादम् अकुर्वन् तेन पृथिवी क्षमिता ।
- ६ तदानीं पिलेष्टीयास्तस्य सिंहनादस्य ध्वनिं निश्रम्य पप्रच्छुः, इत्रीयाणां शिविरे महासिंहनादः कुतो जायते ? ततः परमेश्वरस्य नियममञ्जूषा
- ७ शिविरमानीतेति ज्ञातवन्तः । अनन्तरम् ईश्वरः शिविरम् आगत इति गदन्तः पिलेष्टीया विभीष्य पुनरवदन् अस्मान् धिक्, इतः पूर्वं
- ८ कदापि नैतादृग् अघटत् । अस्मान् धिक्, एतस्य पराक्रमिण ईश्वरस्य हस्ताद् अस्मान् क उद्धारयिष्यति ? अयमीश्वरः प्रान्तरे सर्वप्रकारा-
९ घातैर् मिन्दीयान् जघान । हे पिलेष्टीया वक्षं प्रकाशयत स्वान् वीरानिव दर्शयत, इम इत्रीयलोका यद्दद् युष्माकं दासा बभूवुस्तद्दद् युयं तेषां दासा न भवत स्वान् वीरानिव दर्शयन्तो युध्यत ।
- १० ततो युध्यद्भिः पिलेष्टीयैः पराजितानाम् इच्छायेष्वंशानाम् एकैका जनः स्वस्ववासस्थानं पलायाञ्चके, तस्मिन् महानिहनन इच्छायेष्वंशस्य
- ११ त्रिंशत्सहस्राणि पदातयो हताः । अपरम् ईश्वरस्य नियममञ्जूषा रिपु-
हस्तगता बभूव, एलेर् दौ पुत्रौ हफ्निपीनिहसावप्यहन्यतां ।
- १२ ततः सैन्यश्रेण्याः पलायमानश्चिन्नवस्त्रो धृत्याच्छन्नमूर्द्धो विन्यामीन-
- १३ वंशीयो जन एकस्तस्मिन्नेव दिने शीलुम् आगमत् । तस्यागमनसमये तत्र स्थाने पथपार्श्वे आसने समुपविष्ट एलिः प्रतीक्षितवान्, यतस्त-
स्यान्तःकरणम् ईश्वरस्य मञ्जूषायाः कृते चक्रम्ये तेन मनुजेन नगर-
मध्ये गत्वा तस्यां वार्त्तायाम् उक्तायां नगरस्थाः सर्वे लोका हाहा-
- १४ कारं चक्रुः । तदानीम् एलिस्तस्य हाहाकारस्य शब्दं श्रुत्वा पप्रच्छ, अस्य कलहशब्दस्य किं कारणं ? ततः स लोकः शीघ्रमागत्यैलिं जगद ।
- १५ तदानीम् एलिस्थानवतिवत्सर्ववयस्क आसीत् स च क्षीणदृष्टिकार-
- १६ षाद् द्रष्टुं न शक्नात् । स मनुष्य एलिं बभूवे, सैन्यश्रेण्या आगतो

लोकोऽहम् अथैव सैन्धवैः पलायित्वागमं, तत एजिः पप्रच्छ हे मम पुत्र का वार्त्ता? स दूतः प्रतिजगाद, इखायेकवंशीयाः पिलेछीयानां १० सम्मुखात् पलायाश्चकिरे लोकानां महानिहननं जातञ्च हफनिपोनि-हसास्त्रौ तव द्वौ पुत्रावपि हतौ तथेश्वरस्य मञ्जूषा रिपुभिरपहृता । तदानीम् ईश्वरस्य मञ्जूषाया नाम्नि तेनोच्चरिते सत्वेनिरासनात् १८ पश्चाद् गोपुरपार्श्वे निपपात तेन तस्य ग्रीवाभङ्गनात् स ममार यतः स षड्भौ गुरुश्चासीत्, स एजिश्चत्वारिंशदत्वरान् यावद् इखायेक-वंशम् अश्लिषत् ।

तदानीं तस्य पुत्रवधूः पोनिहसस्य भार्या गर्भवती तस्याः प्रसव- १८ काकः सविधश्चासीत्, अत ईश्वरस्य मञ्जूषा रिपुहस्तगता मम श्वशुरः पतिश्च मृताविति वार्त्तां निश्च्य साधोमुखी भूत्वा प्रसुषुवे यतस्तदानीं तस्याः प्रसववेदना समुपातिष्ठत् । तदानीं तस्यां मृत- २० कल्पयां सत्यां तस्याः रुग्निभाववतिष्ठमाना नार्यस्तां जगदुः, भीति भ्रांति त्वं पृथं प्रसूता किन्तु सा न प्रतिजगाद तत्र मनश्च न निदधे । अनन्तरं सा तनयस्य नाम ईखावेदो (निस्तेजा) इति चक्रौ तथेश्वरस्य ११ मञ्जूषाया रिपुहस्तगतत्वात् श्वशुरस्य पत्युश्च मरणाच्च बभाषे, इखा-येकवंशात् तेजो विगतं । ईश्वरस्य मञ्जूषाया रिपुहस्तगतत्वादेव सा १२ जगद, इखायेकवंशात् तेजो विगतं ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ दामोदरस्य मन्दिरे मञ्जूषानिधानं ० दामोदरस्य भद्रलम् अपरम् अमदोदस्य गातस्य च लोकानां पण्डितत्वं विनष्टत्वं १० इत्युक्ते मञ्जूषायाः प्रेषणः ।

अनन्तरं पिलेछीयैरपहृतेश्वरमञ्जूषा एवनेषराद् अस्दोदम् व्या- १ नीता । ततः परं पिलेछीया ईश्वरस्य मञ्जूषां गृहीत्वा दामोदरस्य २ मन्दिरमानीय दामोदरस्य पार्श्वे स्थापयामासुः ।

ततः परदिने अस्दोदीयलोकाः प्रकृष उत्याय दामोदरदेवं परमे- ३ श्वरस्य मञ्जूषायाः सम्मुखे ऽधोमुखं भूमौ पतितं ददृशुः, ततस्ते दामोदरदेवं धृत्वा पुनः अस्थाने स्थापयामासुः । अपरं तस्य परदिवङ्गेऽपि लोकाः ४ पश्य उत्याय दामोदरदेवः परमेश्वरस्य मञ्जूषायाः सम्मुखे ऽधोमुखो भूमौ पतित इति दामोदरस्य शिरः करदयश्च प्रच्छिन्ने शिलायां

- ५ स्थिते खेवजं तस्य मत्स्याकारो देहोऽवशिष्ट इति दृश्युः । यद्यन्ना-
रणाद् दागोनस्य पुरोहिता दागोनमन्दिरगामिनो लोकान् अस्-
६ दोदे स्थितायां दागोनशिलायाम् अद्यापि पादौ न निदधते । पर-
मेश्वरस्तान् अस्दोदीयलोकान् भ्रष्टं क्लिन्नन् नाशयामास तथा हि
७ सोऽस्दोदीयलोकान् तच्चतुर्दिकस्थलोकान्धार्षारोग्याजवान् । अनन्तरम्
अस्दोदीयलोका एतादृशं विलोक्य जगदुः, इच्छायेण ईश्वरस्य मञ्जूषा
नास्माकं समीपे स्थास्यति यतः सोऽस्मान् अस्मद्देवं दागोनञ्च भ्रष्टं
८ क्लिन्नाति । अतस्ते दृतान् प्रहित्य पिलेष्टीयानाम् अधिपतिगणं खेषां
समीपमानीय जगदुः, इच्छायेण ईश्वरस्य मञ्जूषामध्यस्नाभिः किं कर-
णीयं ? अधिपतयोऽवदन् इच्छायेण ईश्वरस्य मञ्जूषा गातनगरं नीयतां,
९ ततस्त इच्छायेण ईश्वरस्य मञ्जूषां तत्स्थानं निन्युः । तदा तस्यां तत्र
नीतायां परमेश्वरो महाह्वनेन तन्नगरम् अक्लिन्नाद् अर्धतस्तस्य नगरस्य
क्षुद्रान् महत्तत्र सर्वलोकान् आजघान, तेन तेषां गुह्यस्थानेष्वर्शा-
रोगो बभूव ।
१० अनन्तरम् ईश्वरस्य मञ्जूषा तैर्रिकीणं प्रेषिता तत ईश्वरस्य मञ्जूषा-
याम् इक्रोणम् आगतायाम् इक्रोणनगरीया उच्चैरवदन् अस्माकम्
अस्मल्लोकानाञ्च बधार्थम् इच्छायेण ईश्वरस्य मञ्जूषास्माकं समीपं
११ तरानाथि । ततस्ते दृतान् प्रहित्य पिलेष्टीयानाम् अधिपतिगणं संगृह्य
जगदुः, इच्छायेण ईश्वरस्य मञ्जूषा युष्माभिर्विष्टया पुनः स्वस्थानं प्रति-
गच्छतु सोऽस्मान् अस्मदीयप्रजाञ्च न नाशयतु यतस्तन्नगरस्य सर्वञ्च
१२ महाह्वननं जातं, तच्च स्थानम् ईश्वरेण भ्रष्टमक्लिष्यत । अपरं ये
लोका अजीवन् ते ऽर्शाः पीडितास्ततो नगरीयलोकानाम् आर्षाञ्चर
आकाशं यावद् उदतिष्ठत् ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

- १ इच्छायेणलोकानां समीपं मञ्जूषां प्रेरयितुं पिलेष्टीयानां मन्त्रणा १० मञ्जूषाप्रेरकं १८
वैतशमश्रे मञ्जूषायां दृष्टिपातनात् लोकानां मध्ये महाकारीषमुत्पत्तिः ११ किरियत-
वियारीभं प्रति मञ्जूषाप्रेरकं ।
२ परमेश्वरस्य मञ्जूषा पिलेष्टीयानां देशे सप्तमासान् यावत् तस्थौ ।
३ अपरं पिलेष्टीयाः पुरोहितान् ग्रन्थान्खाड्य व्याहरन् परमेश्वरस्य

मङ्गलमधि किं करणीयम् अस्माभिः? वयं केन प्रकारेण तां स्वस्थानं
 पञ्चयिध्यामः? तद् अस्मान् स्थापयत । ते ऽवदन् यदि यूयम् इच्छायैक
 ईश्वरस्य मङ्गलां विष्टजय तर्हि शृण्वी तां न विष्टजत किन्तु दोषार्थ-
 कदाचानि तस्मै दत्त ततः स युष्मान् निरामयान् करिष्यति, अपरं युष्मान्
 क्रोष्टुं स कुतो न न्यवसतेदं चास्यय । तेन ते पप्रच्छः, दोषार्थकदाचीयं
 वयं किं इच्छं तस्माद्यत्सु ध्यामः? ते ऽवदन् पिनेष्टीयाध्यक्षाणां संख्यानु-
 चारान् पञ्च स्वर्गाशीसि पञ्च स्वर्गमूषिकाश्च दद्धं यतो युष्माकं सर्वेषां
 युष्माद्यक्षाणाञ्चकल्प एष सोऽज्ञा ज तः । अतो यूयं युष्माकम् अर्शसा
 देवनाशकमुषिकायाश्च प्रतिमा निर्मायिष्यायेण ईश्वराय ददसत्तं
 समारिष्यन्तेन भवितुं शक्नोति स युष्मभ्यं युष्मदेवगणाद् देवाश्च
 क्रोष्टुं निवारयिष्यति । मिथीयलोकाः फिरान् राजा च यादृशं स्वैवाम्
 अन्तःकरान्यकठिनयम् यूयमपि तादृशम् अन्तःकरायं कुतः कठि-
 नयथ? तेषां मध्ये तेनास्त्रयं कर्मसु कर्तुं लोकास्तेः किं न विष्टयाः?
 ततस्ते किं न गताः? अतः सम्प्रति यूयं नूतनं शकटमेकं निर्मात यच्च युगं
 कदापि नावहत तादृशं दुग्धवतीगोद्वयम् आनीय शकटं योजयत
 तयो वस्त्रा तयोः पश्चाद् गृह्यमानयत च । अपरं परमेश्वरस्य मङ्गलां
 गृहीत्वा तच्छकटोपरि स्थापयत, अपरं दोषार्थकप्रायश्चित्तस्वरूपाणि
 स्वर्गभरानि पात्रे निधाय तत्पार्श्वे स्थापयत, अनन्तरं तद् यातुं
 विष्टजत । तत् शकटं यदि परमेश्वरस्य सीमाया मार्गेण वैतशेमशं याति
 तच्छकटाकं महदमङ्गलं तेनैव कृतं, यदि तु न याति तर्हि न तस्य कर्म
 वयम् आहतः किन्त्वस्मान् प्रति देवी घटनाभवत् इति युष्माभिर्ज्ञेयते ।

अनन्तरं लोकेशदेवाकारि दुग्धवतीगोद्वयं गृहीत्वा शकटे योजितं
 तयो वस्त्रा च गृहे निववन्धाते । अनन्तरं परमेश्वरस्य मङ्गलां
 घिकार्श-प्रतिमाधारपात्रश्च शकटोपरि निदधाते । अनन्तरं तद्गवो-
 द्वयम् अजमार्गेण गच्छत वैतशेमशस्य दिशं जगाम, तत् शब्दायमानम्
 एकमेव राजमार्गेणैव जगाम दक्षिणं यामं वा न परावहत; पिनेष्टी-
 यानाम् अधिपतयश्च वैतशेमशस्य सीमां यावत् तस्य पश्चात् जम्भुः ।
 तदानीं वैतशेमशनिवासिनः समभूतो गोधूमं कृन्तन्ति त ऊर्ध्वदृष्टिं
 ज्ञात्वा मङ्गलां ददृशुस्ता दृष्ट्वा चाजङ्गादिर । तदानीं तत् शकटं वैत-
 शेमशोर्वायुहोःसूयस्य शौचसुपस्थाय स्थगितं बभूव तत्र स्थाने महाप्लर
 एक आसीत् ते शकटस्य काष्ठानि क्षिप्त्वा तद्गवोद्वयं होमवक्रिरूपेण

- ११ परमेश्वराय ददुः । अनन्तरं लोबीयाः परमेश्वरस्य मञ्जूषां तत्त्वमीपस्य स्वर्गलङ्घनाराधारपात्रस्वावरोह्यं तस्मिन् महाप्रस्तरे निदधिरे, अपरं वैतशेमश्रीयलोकालस्मिन् दिने परमेश्वरमुद्दिश्य होमार्घकादीन् बभूविन् ।
- १२ उत्सृष्टञ्जुः । तद् दृष्ट्वा पिलेष्टीयानां पश्चादधिपतयस्तस्मिन् दिन इकोबं ।
- १३ प्रत्याजग्मः । अपरं देवार्थकदानरूपेण पिलेष्टीयैरसदीदस्य निमित्तम् एकम् अस्थायानिमित्तम् एकम् अस्त्रिजोनस्य निमित्तम् एकं गातस्य निमित्तम् एकम् इकोयस्य निमित्तम् एकश्चैतानि पञ्चस्वर्गार्थांसि, १८ पिलेष्टीयानां यावन्ति नगराणि, पश्चानाम् अधिपतीनाम् अधीनाभ्यासन् (तानि प्राचीरवेष्टितानि नगराणि सामान्यग्रामा वा स्युः) तावन्ति स्वर्गमूषिकाश्च परमेश्वरमुद्दिश्य तत्रागोयन्त । यस्मिन् महाप्रस्तर ईश्वरस्य मञ्जूषा निरधायि स महाशोकाख्यः प्रस्तरोऽद्यापि वैतशेमश्रीययिहोत्रयस्य क्षेत्रे विद्यते ।
- १४ अनन्तरं वैतशेमश्रीयलोकः परमेश्वरस्य मञ्जूषायां दृष्टिं पातयामासुः, तत्कारणात् स तान् आजघानार्थतस्तेषां सप्तत्यधिकपञ्चसहस्राणि लोकान् विनाशयामासकार परमेश्वर एतेन महाप्रहारेण तान् आजघान ।
- १५ ततो हेतो लोका विफलपुः । अपरं वैतशेमश्रीयलोकः अवदन् एतस्य पवित्रस्य प्रभोः परमेश्वरस्य साक्षात् के संस्थानुं शक्नुवन्ति सोऽस्मत्तः कस्य समीपं यास्यति ?
- १६ अनन्तरं लोकाः किरियतयियारीमनिवासिनां समीपं दृष्टान् प्रष्टित्व जग्दुः, पिलेष्टीयाः परमेश्वरस्य मञ्जूषां पुनरानयन् यूयम् इत्वा तां स्वेषां समीपं नयत ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ अवीनादवस्य गेले मञ्जूषानिधानं ॥ निरयाम रथायुद्धलोकानाम् अनन्तरं ८ पिलेष्टीयानां युद्धं कर्तुं संज्जीभवन्त ९ श्रिमूर्खेकस्य बलिदानं प्राच्येनच तदानीं महाभक्त्यावातेः पिलेष्टीयानां पराजितत्वं ११ पिलेष्टीयानां बभूवन्तं १२ श्रिमूर्खेकस्य विचारसकयनञ्च ।

- १ अनन्तरं किरियतयियारीमीयलोकः आगत्य परमेश्वरस्य मञ्जूषां गृह्णन्तः पर्वतस्थितम् अवीनादवस्य निवेशनम् आनयन्, अपरं परमेश्वरस्य तां मञ्जूषां रक्षितुं तस्य पुत्रम् इत्थियासरं पवित्रं चक्रुः ।
- २ परमेश्वरस्य सा मञ्जूषा किरियतयियारीमे दीर्घकालम् अर्थाद् विवर्जात

बल्लहात् यावत् तस्यौ । अन्तरम् इखायेकीयाः सर्वे विनयन्तः पर-
मेश्वरम् अनुगन्तुम् आरेभिरे ।

ततः शिमूयेल इखायेलः सकलवंशान् अवदत्, यदि यूयं स्वीय- १
सर्वान्तःकरणैः समं परमेश्वरं प्रति परावर्तितुम् इच्छथ तर्हि स्वेधां
मथाः इतरदेवान् अन्तारोतदेवीश्च दवयत परमेश्वरे च मनांसि
निवेश्य केवलं तमेव सेवध्वं तेन स पिलेयीयानां करेभ्यो युष्मान् उच्चा-
रयिष्यति । तत इखायेलः सर्वे वंशाः बालदेवान् अन्तारोतदेवीश्च ४
दवयित्वा केवलं परमेश्वरं सेवितुम् आरेभिरे । तदानीं शिमूयेलो ५

● आहरत् मिर्याम् इखायेलः सकललोकान् संगृहीत युष्माकं कृतेऽहं
परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थयिष्यं । ततस्ते सर्वे मिर्यां मिलित्वा तोयानि १
तोलयित्वा परमेश्वरस्य साक्षाद् भूमौ न्यक्षिपन् अपरं तस्मिन् दिने
उपवसन्तस्तत्र स्थाने जगद्, परमेश्वरस्य विरुद्धं पातकमस्माभि-
रकारि । अनन्तरं शिमूयेलो मिर्याम् इखायेल्वंशस्य विचारं चकार ।

अन्तरम् इखायेल्वंशा मिर्यां मिलिता इति वार्त्तायां पिलेयीयैः ७
श्रुतायां तेषाम् अथत्ता इखायेल्वंशस्य विरुद्धम् आगच्छन् इखायेल-
वंशास्तत् श्रुत्वा पिलेयीयेभ्यो विभ्यः । अपरम् इखायेल्वंशाः शिमूयेलम् ८
अवदन् अस्माकं प्रभुः परमेश्वरः पिलेयीयानां करेभ्यो यदस्मान् उच्चा-
रयेत् तदर्थं तस्य समीपे प्रार्थयितुं त्वं मा विरम ।

तदानीं शिमूयेलो दुग्धपायं मेघवत्सं गृहीत्वा परमेश्वरमुद्दिश्य ९
कृत्स्नहोमबलिं रूपेणात्मसर्ज, अपरं शिमूयेल इखायेल्वंशस्य १०
परमेश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थयामास ततः परमेश्वरस्तस्मै प्रत्युत्तरं ददौ ।
यस्मिन् काले शिमूयेलो होमबलिम् उदखजत् तस्मिन् काले पिलेयीया १०
इखायेल्वंशेन समं योजं तस्य समीपम् आगमन्, किन्तु तस्मिन् दिने
परमेश्वरो मेघनादेनातीव गजं पिलेयीयान् व्याकुलान् चकार,
तेन त इखायेल्वंशेन पराजिता बभूवुः । तदानीम् इखायेल- ११
वंशा मिर्या वहिर्भूय पिलेयीयानां पश्चाद् धावन्तो वैतकरस्याध-
स्थानं यावत् तान् आजपुः । ततः शिमूयेलः पाषाणमेकं गृहीत्वा मिस्पी- १२
केजामध्यस्थाने स्थापयामास, परमेश्वरोऽस्मान् एतत् स्थानं यावद् उप-
क्षतवान् इत्युक्त्वा तस्य पाषाणस्य नाम एवनेषरम् उपकारसूचकपाषाण
इति चकार ।

इत्थं पराजिताः पिलेयीया इखायेल्वंशस्य देशं पुनर्नागमन् अपरं १३

- १४ परमेश्वरः शिमूयेलस्य यावज्जीवनं पिलेसीयान् अस्मिन्नात् । अपरं यानि नगराणि पिलेसीयैरिस्त्रायेल्वंशद् अपहृतानि तानि पुनरिस्त्रायेलीयैरधिचक्रिरे, इक्रोणं गातं तयोः सीमाश्च यावत् सर्वदेशः पुनरिस्त्रायेल्वंशेन पिलेसीयेभ्य उद्धारयाचक्रे, अपरम् इमोरोयैः समम् इस्त्रायेल्वंशस्य सन्धि बभूव ।
- १५ स शिमूयेलो यावज्जीवनम् इस्त्रायेल्वंशम् अश्लिषत् । स प्रतिवत्सरं
- १६ वैधेलं गिलगलं मिस्पीश्च पर्यटन् तेषु स्थानेष्विस्त्रायेल्वंशम् अश्लिषत् ।
- १७ अपरं यत्र स्थाने तस्य निवेशनमासीत् तद् रामतनगरं प्रत्यागत्य तत्र स्थानेऽपिस्त्रायेल्वंशम् अश्लिषत् स च तत्र स्थाने परमेश्वरमुद्दिश्य वेदिमेकां निर्मितवान् ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

- १ शिमूयेलस्य पुत्रयोरन्यायकारणात् लोकानां राजनीत्यां तेषां राज्ञाणां शिमूयेलस्यातुष्टिः १० भाविराजानां वपनं १६ राजानं नियोजयितुं शिमूयेलं प्रतीचरस्याज्ञा ।
- १ अचान्तरं वाङ्मयं प्राप्तः शिमूयेलः स्वपुत्राविस्त्रायेल्वंशस्यापरि विचारयित्पदे न्ययुङ्क्त । तस्य ज्येष्ठपुत्रस्य नाम योयेल इति द्वितीयपुत्रस्य च नामाविद्य इत्यासीत्; तौ वेश्वायां विचारयितारौ बभूवतुः । किन्तु तस्य पुत्रौ प्रतुर्मार्गिण न चलन्तौ आभानुगामिनौ बभूवतुस्तावत्कोचं गृह्णीत्वा विचारेऽन्यायं कृतवन्तौ । अत इस्त्रायेल्वंशस्य प्राचीना मिलित्वा
- ४ रामते शिमूयेलस्य समीपमागत्य तमवदन् पश्य त्वं वृद्धो जातस्तव पुत्रौ च तव मार्गिण न चलन्तौऽतस्त्वं भिन्नदेशीयानिवासान् शासितुं राजानमेकं नियोजय ।
- ५ अस्मान् शासितुं राजानमेकं नियोजयेति तैरुक्तेन वचसा शिमूयेलो विदेजे, ततः शिमूयेलः परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थयाचक्रे । तदारौ परमेश्वरः शिमूयेलम् अवाचत् एते लोकास्तव समीपे यद्यद् व्याहरन्ति तेषां तत् सर्ववाक्यं त्वं गृह्णाण यतस्तेष्वं न परित्यक्तः किन्त्वहं यत् तेषां राजा न भवेयं तदर्थमहमेव तैः परित्यक्तः । मिसर्देशात् मया तेषाम् आनयनदिनमारभ्याद्य यावत् ते तेषां सर्वकर्मभि र्यथा र मां त्यजन्त इतरदेवान् सेवन्ते तद्य त्वां प्रत्यपि व्यवहरन्ति । अधुना

त्वं तेषां वचनानि गृह्णासि किन्तु तान् सुदृढरूपं प्रबोध्य तेषां शासन-
कारिणो भाविभूपते रीतिं तान् ज्ञापय ।

अनन्तरं राजप्रार्थनानां समीपे परमेश्वरीयाणि वचांस्येतानि शिशु- १०
येकेनोक्तानि । स व्याजहार युष्माकमुपरि राजत्वकारिणो राज्ञ यत्ता- ११
दृष्टी रीतिं भविष्यति स युष्माकं पुत्रान् गृहीत्वा खरघान्शारोहिगणेषु
निधास्यति तेषां काञ्चन खरघस्याये धाविनः करिष्यति । स तान् सहस्र- १२
पतीन् पञ्चशतपतीन्च करिष्यति, तांश्च स्वीयभूमिं कर्षयिष्यति स्वीयश-
स्यानि ह्येदयिष्यति युद्धास्त्राणि रथसज्जाश्च निर्मापयिष्यति । अपरं स १३
युष्माकं कान्था गृहीत्वा स्वस्य स्रुपकाराः रुदा आपृपिकाश्च करिष्यति ।
अपरं युष्माकम् उत्तमानि शस्यक्षेत्राणि द्राक्षाक्षेत्राणि जितदृष्टांश्च १४
गृहीत्वा स्वभृत्यैश्च दास्यति । अपरं युष्माकं शस्यानां द्राक्षाणाञ्च दश- १५
मांशं गृहीत्वा राजसभासद्भा दास्यति । अपरं स युष्माकं दासान् १६
दासीरुत्तमतदणान् गर्हमाणं गृहीत्वा तैर्निजकार्यं कारयिष्यते । स १७
युष्माकं मेघाणां दशमांशं गृह्णाथ्यति यूयश्च तस्य दासा भविष्यथ ।
तदानीं यूयं खरभिरुचितस्य राज्ञः कारणाद् विलपिष्यथ किन्तु परमे- १८
श्वरस्तदानीं युष्माकं वचा न श्रेयसि ।

तथापि लोकान् शिशुयेकस्य वाक्यम् अगृहीत्वा जगद्, नहि नहि, १९
राजकोऽस्माभिः नियुक्ततां, तेन वयं भिन्नजातीयैः समा भूत्वा खराजेन २०
शासिष्यामहे स धास्नाकमघसरः सम् युद्धं गमिष्यति । तदानीं शिशुयेको २१
लोकानां सर्व्ववाचं निशम्य परमेश्वरस्य कर्णगोचरे निवेदयामास । तदा २२
परमेश्वरः शिशुयेकं वभाषे त्वं तेषां वाक्यं गृह्णास्य तेषां राजानमेकं नियुक्त-
व । अनन्तरं शिशुयेक इत्यायेकवंशं जगद् यूयं स्वस्वजगत् गच्छत ।

६ नवमोऽध्यायः ।

१ शौकेन पित्रुर्गर्भभा गणेषु ११ शिशुयेकस्य समीपगमनं १५ शिशुयेकान् समं शौकेन
भाज्यं १६ तं विभक्तं तन भद्रं विद्महेतमं ।

तदानीम् अपरीहस्य दृढप्रपौत्रो विबोरतस्य प्रपौत्रः सिरोरस्य १
पौत्रोऽवीयेकस्य पुत्रः कोशनामा विन्यामोनवंशीयः कश्चित् महावीर्य्य-
वान् लोकं आसीत्, अपरं शौकेनामा तस्य परमसुन्दरकनकः पुत्र २
आसीत्, इत्यायेकवंशेषु तस्मात् सुन्दरः कोपि पुरुषो नासीत्, स

- १ शिरसा सकललोकेश्यो दीर्घ आसीत् । अनन्तरं तस्य शैलस्थः पितुः
 कौश्रस्य गर्दभीषु हारितासु स निजपुत्रं शैलं जगाद त्वं दासानाम्
 ४ यत्नं सङ्गिनं कृत्वा गर्दभीर्गवेषयितुं याहि । ततः स इफ्रियिमपर्वतेन
 भ्रमिता शालिघ्राप्रदेशं पर्याटत् किन्तु तासाम् उद्देशं न प्राप, अनन्तरं
 ५ तौ शालिमप्रदेशं पर्याटितवन्तौ तत्रापि न प्रापतुरनन्तरं स विन्धामी-
 ६ नदेशं जगाम किन्तु तत्रापि न प्राप । अनन्तरं तयोः सूफप्रदेशं प्राप्तयोः
 शैलः स्वसङ्गिनं दासं जगाद, आगच्छावां परावर्त्तावहै नो चेत् मम
 ७ तातो गर्दभीनां चिन्ताया विरम्यावयोः कृते चिन्तयिष्यति । ततः स
 कथितवान्, पश्य नगरेऽस्मिन् ईश्वरस्य मनुष्य आस्ते सोतीव मान्यस्ते
 यद्यद् उच्यते तत् सर्वं सिद्ध्यति तस्माद् आवाम् अधुना तत्स्थानं याव,
 १० भवेत्तु स गन्तव्यं मार्गम् आवां दर्शयिष्यति । शैलो दासमवदत् पश्य
 गमने कृत आवां तस्मै नराय किं दास्यावः ? आवयोः पात्रस्थभक्ष्यस्य
 श्रेयो जातः । ईश्वरस्य लोकाय दातुम् आवयोः पारितोषिकं नास्ति,
 ८ आवयोः किमास्ते ? ततः स दासः शैलं प्रत्यवदत्, पश्यात्र मम हस्ते
 श्रेकलस्य चतुर्थांशं रजतं विद्यते पश्यान् दर्शयितुम् ईश्वरीयलोकाय
 ९ तदेव दास्यामि । ततः शैलो व्याजहार, सम्यगुक्तवान् आवां याव । तत-
 १० क्तावीश्वरीयलोकस्य निवासनगरस्य दिशं जगमतुः । पूर्वकाल इच्छा-
 येलो मध्ये य ईश्वरस्य समीपे प्रष्टुम् अगच्छन् तै र्वयं प्रदर्शकस्य समीपं
 यामेति वच्चाऽवादि यतः पूर्वकाले भविष्यद्वादिन उपाधिः प्रदर्शक
 इत्यासीत् ।
- ११ यदा तावूर्द्धगामिमार्गेण नगरं गच्छतस्तदा तोयमुत्तोलयितुं वहि-
 र्गामिनीः कतिपययुवती दृष्ट्वा पृष्ठवन्तौ स्थानेऽत्र प्रदर्शकः किं विद्यते ?
 १२ ता अवदन् विद्यते पश्य स तवाग्रे विद्यते, शीघ्रं गच्छ सोऽद्य
 १३ नगरमागतु यत् उच्चस्थाने लोकानाम् अद्य जज्ञो भविष्यति । युवाभ्यां
 नगरं प्रविश्यैव भोजनार्थं उच्चस्थाने तस्य गमनात् प्राक् स मृग-
 यितस्थो यतस्तस्मिन् नागते लोका भोजनं न करिष्यन्ति, यतस्तेन
 जञ्जद्वेषु आशिष्युक्तायां सत्वां निमन्विता भुञ्जते तस्माद् यतस्मिन्नेव
 १४ क्षण उत्थाय यातं यतोऽधुनैव स युवाभ्यां द्रष्टुं शक्यते । तदानीं तयो
 नगरं गत्वा नगरस्य मध्यं प्राप्तयोः शिमूयेक उच्चस्थानं गन्तुं स्वनिवेशनात्
 निर्गच्छन्नेव तौ साक्षात्कार ।
- १५ तस्य शैलसोपस्थितेः पूर्वदिक्से परमेश्वरः शिमूयेकस्य कर्षगोचरे

कथितवान्, अथ एतस्मिन् समये मनुष्य एको विन्यामीनप्रदेशात् तव १६
समीपं मया प्रेषयिष्यते मम लोकस्तेखायेल्वंशस्य राज्ये स त्वयाभिधि-
ष्यतां, स एव पिलेसीयानां करेभ्यो मम लोकान् उद्धारयिष्यति यतो मम
लोकानां विलापस्य मम कर्णगोचरीभूतत्वात् तान् प्रति मया कृपादृष्टिः
हता । अनन्तरं शिमूयेलेन शैले दृष्टे परमेश्वरस्तमवदत्, अहं यमधि १७
त्वां समभाषे सोऽयमेव नरः, एष पुमान् मम लोकान् शासिष्यति ।
तदानीं शैलो द्वारमध्ये शिमूयेलं प्राप्य पृष्टवान् विनयऽहं प्रदर्शकस्य १८
भवनं कुत्र मां वद? ततः शिमूयेलः शैलं प्रत्यवदत्, अहमेव प्रदर्शको १९
ममाग्रेऽय उच्चस्थानमागच्छ युवामद्य मया सह भोक्तव्यः अथ प्रत्यूषेऽहं
त्वां विश्वक्षामि अपरं तव मनसः समस्तं वाक्त्वं त्वां ज्ञापयिष्यामि । अथ २०
दिनत्रयं जातं तव या गर्हभ्यो हारितास्तासां कृते मनसि मा चिन्तय
ताः पुनर्लब्धा याताः । इखायेल्वंशस्य परमेश्वरः कं प्रति? किं त्वां तव
सकलपिष्टवंशं प्रति नहि? ततः शैलः प्रत्यवदत्, अहं किं विन्या- २१
मीनवंशीयो नहि? इखायेल्वंशस्य मध्ये विन्यामीनवंशः किं सर्वेभ्यः
क्षुद्रो नहि? अपरं विन्यामीनवंशस्य मध्ये मम गोत्रं किं सर्वेभ्यः
क्षुद्रं नहि? तर्हि भवान् मां कुत इत्थं वचो वदति । अनन्तरं शिमू- २२
येलः शैलं तस्य दासश्च गृहीत्वा भोजनशालाम् आनिनाय, अपरं प्रायेण
त्रिंशत् जनानां निमन्त्रितानां मध्ये तावुत्तमस्थान उपावेशयत् । अपरं २३
शिमूयेलः पाचकं जगाद इदं गोपयेति यत् मांसखण्डमधि तुभ्यं गदित-
वान् तदानय । ततः पाचकेन स्कन्धे तस्योपरि यदासीत् तस्मिंश्चानी २४
शैलस्य सम्मुखे स्थापिते च शिमूयेलो बभाषे पश्य त्वं गुप्तमिदं खण्डं
खसम्मुखे निधाय भुञ्ज, यतो मया यस्मिन् काले लोका निमन्त्रितास्तमा-
रभ्य त्वत्कृते रक्षितमिदमास्ते, ततस्तस्मिन् दिवसे शैलः शिमूयेलेन
सार्द्धं भोजनं चकार ।

अनन्तरं तेषूच्चस्थानात् नगरम् अवरूढेषु शिमूयेलो गृहपृष्ठे शैलेन २५
सार्द्धं संललाप । अनन्तरं ते प्रत्यूष उत्थितवन्तो यतोऽरुणोदयसमये २६
शिमूयेलः गृहपृष्ठे स्थितं शैलम् आह्वय जगाद, उत्तिष्ठ त्वं मया विश्व-
पृथ्वः । ततः शैल उत्थिते स शिमूयेलश्च वह्निर्जग्मतुः । अनन्तरं पथे- २७
नावरोहतीस्तयो नगरस्य प्रान्तभागं प्राप्तयोः शिमूयेलः शैलं बभाषे
तव दासम् आवधोरयेऽपि यातुं वद, किन्तु त्वं क्रियत्कालं तिष्ठ त्वाम-
हम् ईश्वरस्य वाक्त्वं आववामि । ततो दासो अयेऽपि चलितः ।

१० दशमोऽध्यायः ।

- १ शैलस्थानभिन्नत्वं गृहगमनप्रथमे, घटनाप्रकाशनं ८ शैलस्थान्यप्रकारमनुसंधवनं
१४ मातुलस्य समीपे शिमूयेलस्य कथाप्रकाशनं १७ शैलस्य राजसमनोनीतकं १९
तं प्रति लोकानां प्रेमाप्रेमे ।
- १ अगन्तरं शिमूयेलस्तैलाधारग्रहकृमादाय तस्य शिरसि तैलं निविधेयं,
अपरं तं चुम्बित्वा नभाये परमेश्वरः स्वाधिकारोपरि त्वां राजत्वपदे
- २ ऽभिविक्तवानिति किं क.त्वं नहि? त्वमद्य यदा मम समीपाद् गमि-
ष्यसि तदा विन्यामीनप्रदेशस्य सीमास्थिते सेजसहे राज्ञेयस्य प्रशान-
समीपे द्वौ जनौ प्राप्यसि तौ त्वां वदिष्यतः त्वं या गर्हभीरन्वेष्टुं गत-
वान् ताः सर्व्याः प्राप्ताः, अपरं पश्य तव तातो गर्हभीविषयिकां चिन्तां
विहाय पुत्रस्य कृते किं करिष्यामीति वदन् युवयोः कृते शोचति ।
- ३ अगन्तरं त्वयि तस्मात् स्थानादद्यसरो भूत्वा तावोरस्थम् एकोन-
शतं प्राप्ते तत्र स्थाने ह्यागवत्सत्रयवाहको जन एकः पूषत्रयवाहको जन
एको ब्राह्मणसोयकुतुवाहक एको जनश्च वैद्येज ईश्वरस्य समीपगन्तार
- ४ एते त्रयो जनास्त्वां साक्षात् करिष्यन्ति । ते तव मङ्गलं प्रक्षन्ति तुष्यं
- ५ द्वौ पूषौ दास्यन्ति च त्वच्च तेषां करेभ्यस्तीं प्रक्षीष्यसि । अगन्तरं यत्र
पिण्डेयीयानां सैन्यदलानि सन्ति तम् ईश्वरपर्वतं प्राप्य त्वं तत्र स्थाने
नगरं प्रविशन् उच्चस्थानाद् अवरोहन्तं मुरजददङ्कवंशीवीणावाद्येन
सहितं भविष्यद्वादिनां गणं साक्षात् करिष्यसि ते भविष्यद्वाक्यं
- ६ वदिष्यन्ति । तदानीं परमेश्वरस्यात्मा त्वयि अधिस्थास्यति त्वच्च तैः
सह भविष्यद्वाक्यं वदिष्यसि, अन्यप्रकारो मनुजो भविष्यति च ।
- ७ एतेषु सकलकक्षेपेषु त्वयि घटितेषु त्वं निजोपस्थितप्रयोजनात् करि-
ष्यसि यतः परमेश्वरस्त्वया साङ्गं विद्यते । अगन्तरं त्वं ममाग्रेऽग्रे गिञ्ज-
गणं यास्यसि, पश्याहं होमबलीन् मङ्गलार्थकबलींश्चातस्युष्टुं तव समीपं
यास्यामि, यावद्दहं तव समीपं न प्राप्नोमि तावत् सप्तदिनानि विजम्बं
करिष्यसि, अपरम् अहं तव कर्त्तव्यं त्वां ज्ञापयिष्यामि ।
- ८ अगन्तरं तेन शिमूयेलस्य समीपाद् यातुं यीवायां परावर्त्तितायाम्
ईश्वरस्तस्य मानसान्तरं चकार, अपरं तस्मिन् दिने तानि सर्व्याणि
- १० लक्ष्मणानि तस्य प्रत्यक्षीवभूवुः । तयोस्तत्र पर्वतम् उपस्थितयो भंवि-
ष्यद्वादिनां गणस्तेन साङ्गं मिलितस्तत ईश्वरस्यात्मनि तस्मिन् अधि-
११ स्थिते तेषां मध्ये सोऽपि भविष्यद्वाक्यानि वक्तुमारभे । तदानीं स

भविष्यदादिनां मध्ये भविष्यदाख्यानि वदतीति वोच्य तस्य पूर्वपरि-
चितलोकः परस्परं जगदुः, कीदृशस्य किं जातं? शैलौऽपि किं
भविष्यदादिनाम् एको जातः? ततस्तत्रतो जन एवः प्रतिजगाद १९
तेषां जनकः कः? इत्थं भविष्यदादिनां मध्ये शैलौऽपि किनेको जन इति
वचनं लोकानां मध्ये प्रमाद्यवाक्यं बभूव । अन्तरं स भविष्यदाख्यकथ- १९
नाद् विरम्य भृगुस्थानं जगाम ।

अनन्तरं शैलस्य मातुलस्य तस्य दासश्च पप्रच्छ युवां क्व गतवन्तौ? १७
सोऽवदत् गर्हभी गवेषयितुं किन्तु गर्हभ्यः कुत्रापि स्थाने न विद्यन्त
इति वीक्ष्यावां शिमूयेलस्य समीपं गतवन्तौ । शैलस्य मातुलो बभाषे १४
विनयेऽहं शिमूयेलो युवां किं गदितवान्? तत् मां वद । ततः शैलो १९
मातुलं जगाद सर्वां गर्हभ्यः प्राप्ता इति स आवां स्पष्टमवदत् । किन्तु
राजत्वमधि शिमूयेलेन यद् उक्तं तत् स तस्मै न कथयामास ।

अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् निरुप्यां परमेश्वरस्य समीपम् आह्वये- १०
च्छायेत्वंशान् जगाद, इच्छायेलः प्रभुः परमेश्वरो वदति मयेच्छायेल- १०
वंशो भिसरदेशाद् वहिष्कृत्यानायि, तथा युधदुपद्रवकारिणां मिषी-
याणां तदन्वेषां नृपाणाञ्च करभ्यो मयैव यूयम् उदारयाञ्छुक्नु । किन्तु १८
समस्तदुर्दशाभ्यो दुर्गतिभ्यश्च युधदुद्धर्ता यो युष्माकम् ईश्वरो यूय-
मद्य तम् अट्टहीत्वा वदथ अस्माकमुपरि राजानमेकं नियोजय, अतो
यूयम् इदानीं स्वस्ववंशानुसारेण सङ्घसंघानुसारेण च परमेश्वरस्य
समीपम् उत्तिष्ठत । अनन्तरम् इच्छायेलः सकलवंशेषु शिमूयेलेन समीप- १०
मानीतेषु विन्यामीनवंशो निरचीयत । अपरं विन्यामीनवंशस्य पारे- ११
वारेषु समीपमानीतेषु मट्टिपरिवारो निरचीयत । अपरं तन्मध्ये
कीदृशस्य सुतः शैलो निरचीयत, किन्तु गवेषणे कृते तस्येद्देशो
नापयि । तस्मात् ते परमेश्वरस्य समीपं पुनः पप्रच्छुः स किम् एतत्- १२
ख्यानम् आगतोऽस्ति? ततः परमेश्वरः कथयामास प्रथमं स भारताणां
मध्ये कुक्कायित आस्ति । अनन्तरं ते धावित्वा तस्मात् तमानयामासुः । १२
लोकानां मध्ये ऽवतिष्ठन् सो ऽन्यलोकेभ्यो मस्तकेन दीर्घ आसीत् ।
अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् जगाद परमेश्वरेणाभिर्वाचितं पुरुषमेतं १४
वीक्ष्य लोकानां मध्ये तस्य तुल्यः कोपि न विदते, ततो लोकौ उचै-
खरं बभाषिरे, राजा चिरजीवी भवतु । अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् १५
राजनीतिं चापयामास, अपरं तां यत्रो लिखित्वा परमेश्वरस्य साक्षात्

निदधे । अन्नन्तरं शिमूयेलः सर्वान् लोकान् स्वं स्वं निवेशनं •वान्
विससर्ज ।

- ११ शैलोलऽपि गिवियानगरे स्निवेशनं प्रतिजगाम, तथेश्वरो येषां
सैन्यानाम् अन्तःकारणेषु प्रवृत्तिं दत्तवान् तानि च तेन साज्जं
१२ जग्मुः । किन्तु पुरुषेणानेन वयं किम् उपकारिष्यामह इति वाचम्
उक्त्वा केषिद् दुष्टलोकान्स्तं तुष्णीकृत्योपायनं न ददुः ततः स बधिर
इव स्थितवान् ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ नाहश्चाभियमकथनं ॥ शैलोलोवाचसुवशस्य च समीपे दूतप्रेषणं तेन रच्यते १५
शैलोलोऽभिविज्ञत् ।

- १ अन्नन्तरम् अम्मोनीयनाहश्चागत्य यावेशगिलियदस्य सम्मुखे
शिविरं स्थापयामास ततो यावेशीयलोकानाहश्चं बभाधिरं त्वमस्माभिः
२ साज्जं नियमं कुरु, वयं त्वां सेविष्यामहे । अम्मोनीयो नाहश्चान्न प्रति-
जगाद, अहं युष्माकं सर्वेषां दक्षिणनेत्रमुत्पाटयिष्यामीत्यम् इच्छायेलः
सकलवंशस्य कलत्रं स्थापयिष्यामि युष्माभिः समम् यनं नियमं करि-
३ य्यामि । ततो यावेशस्य प्राचीना अवदन् त्वं सप्तदिनान्यस्मान् प्रति अमस्त्र
वयम् इच्छायेलवंशस्य सकलप्रदेशं दृतान् प्रेषयामः, ततः कोपि यच्च-
स्मान् न रक्षति तर्हि वयं तव समीपं वहिरागमिष्यामः ।
४ अन्नन्तरं दूताः शैलस्य वासस्थानं गिवियाम् उपस्थाय लोकानां
कर्णगोचरे तां वार्तां कथयामासुन्ततः सर्वे लोकान् उच्चैःस्वरं क्रन्दितु-
५ मारंभिरं । अपरं शैलः क्षीत्राद् उद्यमानां पश्चाद् आगत्य पप्रच्छ
लोकानां किमभूत् ? ते कुतो वदन्ति ? ततो लोकानां यावेशीयदूतानां
६ वार्तां तस्मै कथयामासुः । तद्वाचंश्रवणसमय ईश्वरस्यात्मनि शैल-
७ मधिष्ठिते तस्य क्रोधोऽतिशयं प्रज्वाल । अपरं स उद्यमदयं गृहीत्वा
खड्गखण्डीकृत्य दूतैरिच्छायेलदेशस्य सर्वत्र प्रवृत्त्य जगाद यः कश्चित्
शैलस्य शिमूयेलस्य च पश्चात् नागमिष्यति तस्य उद्यमान् प्रतीत्य
कारिष्यते । ततः परमेश्वरात् लोकानां भयं जाते ते सर्वे यज्ञो नर इव
८ वहिर् बभूवुः । अन्नन्तरं वेधके तेषु गणितेष्विच्छायेलवंशस्य त्रीणि सन्धात्रि
९ यिङ्गदावंशस्य च त्रिंशत् सहस्राणि लोकानां आसन् । अन्नन्तरं त आग-
तान् दृतान् जगदुः, यूथं चः प्रश्वररौद्रसमय उपकारं प्राप्स्यथेति

वाक्यं यूर्यं गत्वा यावेश्मिगिलियदीयलोकान् वदत, ततो दृता आगत्य यावेश्मीयलोकान् तां वाक्तां जगदुः ततस्तु आनन्दिता बभूवुः । अनन्तरं १० यावेश्मीयलोका अवदन् श्वे वयं युष्माकं समीपं बहिर्भूय गमिष्यामस्ततो यूर्यं यद्यद् क्षेमं मंस्यध्वे तद् अस्मान् प्रति कुरुत । परदिवसे शैलः ११ स्वलोकान् त्रिसंघीकृत्य प्राङ्गयामे शत्रुसैन्यमर्थं प्रविश्य प्रचण्डरौद्र-पर्यान्तम् अस्मोनीह्वान् पराजिग्ये ततस्त्वेषाम् अवशिष्टलोकानां विक्ती-र्षताद् दौ जनावेकस्यागे न तस्यतुः ।

अनन्तरं लोकाः शिमूयेलं जगदुः शैलः किमस्माकं राजा भवेदिति १२ वाचं क उक्तवान् ? तान् मनुष्यान् आनय, वयं तान् हनिष्यामः । ततः शैलोऽवदत्, अद्य वोपि न हन्तथो यतोऽय परमेश्वर इस्त्रायेल- १३ वंशं रक्षितवान् । अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् अवदत्, आगच्छत १४ वयं शिमूयेलं गत्वा तत्र राज्यं पुनः स्थिरीकरवाम । अनन्तरं सर्वे १५ लोका गिलगळं गत्वा तत्र परमेश्वरस्य साक्षात् शैलं राज्ये ऽभिषिधि-चरपरं तस्मिन् स्थाने परमेश्वरम् उद्दिश्य मङ्गलार्थकान् वक्तीन् उत-सष्टजुष, ततः शैल इस्त्रायेलः सर्वे मनुष्याश्च तत्र महानन्दं चक्रिरे ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

१ शिमूयेलस्य निर्दोषत्वं ६ लोकानाम् अकृतज्ञत्वप्रकाशः १६ इस्त्रायेलस्य मध्य-मेषमैजमन तेषां भीतत्वं २० शिमूयेलस्य तस्यः सान्त्वनापदेशदानं ।

अनन्तरं शिमूयेल इस्त्रायेलः सकलवंशान् जगद, पश्यत यूर्यं मां १ यद्यद् अवीचत युष्माकं तानि वाक्यानि श्रुत्वाहं युष्माकमुपरि रा-जानमेकं नियुक्तवान् । पश्यतायं राजा युष्माकम् अयसरश्चरति, अहश्च २ इहः पञ्चकेशश्च जातः, पश्यत मम पुत्री युष्माभिः समं स्तः, बाल्यका-लमारभ्याद्य यावद् अहं युष्माकं समत्तं चरामि । अतोऽधुना यूर्यं ३ परमेश्वरस्य तेनाभिषिक्तस्य च साक्षात् मामधि साध्यं दत्त कस्य गो-मर्द्दभो वा मयापहतः ? को वा मया क्लिष्टो वा हिंसितः ? अथवा खनेत्रे अन्धी कर्तुं कस्य हस्तात् मयात्कोचो श्रुतोः ? तदहं परावर्त्य युष्माभ्यं दास्यामि । ते अवदन् भवान् अस्मान् न क्लिष्टवान् न वा हिंसितवान् ४ कस्यापि हस्तात् किमपि न श्रुतवान् । अनन्तरं स तेषोऽकथयत् ५

युष्माकं किमपि अथं नम करे युष्माभिर्न प्राप्तं, परमेश्वरसेनाभिहित-
साद्य तस्य साक्षिणौ विद्येते । ते प्रत्यवदन् साक्षिणौ विद्येते ।

- ६ अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् अवदत्, परमेश्वरो मूससं चारीखश्च
न्ययुङ्क्त स च युष्माकं पूर्वपुरुषान् मिसरदेशाद् बहिष्कृत्याग्निनाय ।
७ अतो यूयम् इदानीम् अवतिलसत, युष्मान् युष्माकश्च पितॄन् प्रति
परमेश्वरेण कृतानि समस्तधर्मकर्माणि परमेश्वरस्य साक्षात् मया
= सद्य युष्माभिर्विचार्यन्तां । याकूबि मिसरदेशमागते यदा युष्माकं
पूर्वपुरुषाः परमेश्वरस्य साक्षात् प्रार्थनां चक्रिरे तदा स मूसोचा-
रोग्यो प्रहितवान् तौ च मिसरदेशाद् युष्माकं पूर्वपुरुषान् बहिरा-
८ नीय स्थानेऽस्मिन् वासयामासतुः । अनन्तरं तैः स्त्रीवप्रभौ परमे-
श्वरे विस्मते स हात्सोरीयसेनापतेः सीघिरसः पिलेयीयानां मोया-
वीयभूपतेश्च करेषु तान् समर्पितवान् ततस्ते तैः साजैर् युजं चक्रिरे ।
९ अनन्तरं वयं परमेश्वरं परित्यज्य वाल्देवान् अस्तारोतदेवींश्चासे-
वामहीति कर्मणा पापम् अकुर्म, किन्तु त्वमधुना श्चुहस्ताद् अस्मान्
उद्धारय ततो वयं त्वां सेविष्यामहे इति वदन्तो यदा ते परमेश्वरम्
१० उद्दिश्य प्रार्थयन्त, तदा परमेश्वरो यिहव्वालं वारकं यित्वं शिमूयेलश्च
प्रहित्य युष्माकं चतुर्दिक्स्थानां रिपूणां करेभ्यो युष्मान् उद्धार ततो
११ यूयं निर्विघ्नम् अवसत । अनन्तरम् अम्मोनवंग्रीयो राजा नाहशो
युष्माकं प्रतिकूलम् आगच्छतीति दृष्ट्वा युष्मत्परमेश्वरे युष्माकं राजनि
सत्यपि यूयं माम् अवदत न तथा किन्तु राजैकोऽस्मान् शान्तु ।
१२ अतो युष्माभिरभिरुद्धितं याचितश्च राजानम् शनं पश्यत, परमेश्वरो
१३ युष्माकमुपरि राजानं नियुक्तवान् । यदि यूयं परमेश्वराद् विभीष्य
तर्हि तमेव सेवध्वं तस्याक्षाः समाचरत परमेश्वरस्य निदेशं न कङ्कध्वं
१४ यूयं युष्माक्सा राजा च प्रभुं परमेश्वरम् अनुगच्छत च । किन्तु यदि
परमेश्वरस्याक्षा न समाचरथ परमेश्वरस्य निदेशं कङ्कध्वे च, तर्हि
परमेश्वरो युष्मत्पूर्वपुरुषाणामिव युष्माकमपि प्रतिकूलो भविष्यति ।
१५ इदानीमेव यूयम् अवतिलमाणा युष्मत्समक्षं परमेश्वरेण कारिष्यमाणं
१६ मन्त्राकर्म पश्यत । अद्य किं गोधूमशस्यकर्तनस्य समयो नहि ? परमे-
श्वरम् उद्दिश्य मया प्रार्थनायां कृतायां तेन मेघगर्जनवर्षेण प्रेषयिष्येते,
ततो यूयं राजप्रार्थनया परमेश्वरस्य साक्षाद् अतोवापराधिनेो जाता
१७ इति यूयं दृष्ट्वा भोत्यध्वे । अनन्तरं शिमूयेलेन परमेश्वरम् उद्दिश्य

प्रार्थनायां कृतायां परमेश्वरस्तस्मिन्नेव दिवसे मेघगर्जनं वर्षणञ्च प्रेष-
यामास, ततः सर्वे लोकाः परमेश्वरात् शिमूयेलञ्च भृशं विभ्युः । अपरं १८
सर्वे लोकाः शिमूयेलं बभाषिरे वयं यन्न भियामहे तदर्थं त्वं खदासानां
कृते स्वप्नोः परमेश्वरस्य समीपे प्रार्थयस्व, यतो वयं राजप्रार्थनया
पापोपरि पापं वर्द्धितवन्तः ।

अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् अवाहत्, यूयं मा विभीत । यद्यपि सर्वमे- १०
तत् दुष्टत्वम् आचरत तथापि परमेश्वरस्य पश्चाद्गमनात् न निवृत्त्य
स्वेषां सर्वान्तःकरणैः समं परमेश्वरं सेवन् । यूयम् असारात् सारात् ११
अनुगन्तुं विपद्यगामिनो मा भवत ते कमप्यपकृष्टुम् उद्धारयितुं वा न
शक्नुवन्ति यतस्त असारा एव । परमेश्वरः स्त्रीयमहानाम्नीनुरोधात् १२
स्वलोकान् न परित्यज्यति, युष्माकं स्वलाककरणं परमेश्वराय रोचते ।
अहं परमेश्वरस्य विरुद्धं पञ्च कुर्वन् यद् युष्माकं हते प्रार्थनातो विर- १३
मामि, नेतादृग भवतु, अहं युष्मान् उत्तमम् षट्जं मार्गं दर्शयिष्यामि ।
यूयं केवलं परमेश्वराद् विभीत स्वेषां सर्वान्तःकरणैः समं सत्यरूपेण १४
तं सेवन्, अपरं स युष्माकं हते यद्यत् महाकर्म कृतवान् तद् आलो-
चन् । नापेद् यदि यूयं दुष्टा भवथ, तर्हि यूयं युष्माकं राजा च १५
विनाशं गमिष्यथ ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ महाकवचलोकानां शैलेन वरुणं ५ युद्धं कर्षुं पिलेष्टीयानां मेलनं ८ शिमूयेलस्य
स्थितौ च शैलस्य कामकरणं ११ शैले प्रातः शिमूयेलस्य तिरस्करणं १० पिले-
ष्टीयानां भ्रष्टानवशकृषणं १२ इत्यादिनां मध्ये कर्षकारस्याभावः ।

शैलो वत्सरमेकं राजत्वमकरोत्, अनन्तरं वत्सरद्वयम् इस्त्रायेल- १
वंशस्थोऽपि राजत्वं कृत्वा शैल इस्त्रायेलवंशस्य श्रीणि सप्तश्रीणि सैन्यानि २
ववे, तेषां हे सप्तश्री मिकमसे वैधेलपर्वते च शैलेन सप्त तस्यतुः, अपरं
सप्तश्रीमेकं विन्धामीनप्रदेशस्थगिवियायां योनाथनेन साडे तस्यौ; अपरं
अन्यलोकान् स्वस्ववासस्थानं प्रति त्यक्तवत् । अनन्तरं योनाथनो गेवास्थितं ३
पिलेष्टीयानां सैन्यदलं जितवान् ततः पिलेष्टीयैस्तदानीयां श्रुतायां
शैलो देशस्य रुर्व्वञ्च तुरीवाद्येन घोषयामास इश्रीयलोकैः श्रूयतां ।
ततः पिलेष्टीयानां दलस्य शैलेन जितत्वाद् इस्त्रायेलवंशः पिलेष्टीयानां ४
पश्चात्परं बभूवेति वार्ता सर्वे इस्त्रायेललोकाः श्रुश्रुवुः । अनन्तरं लोकाः
शैलस्य पश्चाद् गिन्नगले मिकिता बभूवुः ।

- ४ अनन्तरं पिलेष्टीया इखायेल्वंशेन समं योजुं चिंशत् सहस्राणि
 रथान् षट् सहस्राणि हयारोहिनः सागरतटस्थसिकतावद् बज्रसं-
 ख्यकानि सैन्यानि च संगृह्योतवन्तः, त आगत्य वैधावनस्य पूर्वदिशि
 ५ मिक्मसे शिविरं स्थापयामासुः । तदा क्रोशकारणाद् इखायेल्वंशाः
 खान् विपन्नान् विलोक्य गुह्यासु स्तम्बेषु पर्वतेषु भृगुस्थानेषु गर्तेषु च
 ६ खान् गोपयाञ्चक्रिरे । इव्रीयाणां केचिद् यर्दनस्य पारं गत्वा गाददेशं
 ७ गिजियदेशश्च जग्मुः । शैलो गिज्गलै उवातिष्ठत्, किन्तु तस्य पश्चा-
 द्दामिनः सर्वे मनुष्याश्चकम्पिरे ।
- ८ अनन्तरं शिमूयेलेन यः समया निरूपितस्तदनुसारेण शैलेन सप्त
 दिनानि विलम्बे कृते शिमूयेलो गिज्गलं नागमत् लोकाश्च तस्य समीपाद्
 ९ विकीर्णा अभगमन् । ततः शैलोऽवस्थाने मम समीपं होमबलिं मङ्गलार्थ-
 १० कबलीं खानयतेत्युक्त्वा होमबलिम् उत्सृज्ज । होमबलिदानस्य समाप्तिमात्रे
 शिमूयेल उपतस्थौ, ततः शैलस्तं नमस्कृत्तुं साक्षात् कर्तुंश्च वदित्वा जगाम ।
- ११ अनन्तरं शिमूयेलो बभाषे त्वया किं कृतं? शैलो निवेदयामास,
 लोका मम समीपाद् विकीर्णा गच्छन्ति निरूपिते समये भवानपि नाग-
 १२ मत् पिलेष्टीयाश्च मिक्मसे मिलन्तीति वीक्ष्य मया कथितम्, अप्राप्त-
 परमेश्वरप्रसादस्य ममान्तिकं पिलेष्टीया गिज्गलम् आगमिष्यन्तीति
 १३ भयादहं साहसं कृत्वा होमबलिम् उत्सृष्टवान् ! ततः शिमूयेलः शैलं
 व्याहरत् अक्षानेनेव त्वया कर्म कृतं, तव प्रभुणा परमेश्वरेणादि-
 १४ द्याज्ञा च त्वया कथिता, त्वं यदि तन्नाकरिष्यस्तिर्हि परमेश्वरोऽधुना
 १५ इखायेल्वंशस्यापरि तव राजत्वं नित्यस्याव्यकरिष्यत् । इदानीं तव राजत्वं
 स्थिरं न स्थास्यति, परमेश्वरः स्वमनाभिलषितं जनमेकं निरीक्ष्य स्वलो-
 १६ कानां राजत्वे नियोज्यते, यतः परमेश्वरस्याज्ञा त्वया कथिता । अनन्तरं
 शिमूयेल उवाच गिज्गलाद् विन्धामीनीयगिवियां प्रतस्थौ, ततः शैलस्य
 समीपे विद्यमाना लोकास्तेन गणितान्ते संख्यया प्रायेण षट्शतान्यासन् ।
 १७ शैलस्तस्य पुत्रो योनाथनस्तयोः समीपे विद्यमाना लोकाश्च विन्धामी-
 नीयगेवायां तस्युः, पिलेष्टीयाश्च मिक्मसे शिविरं स्थापयित्वा तस्युः ।
- १८ अनन्तरं पिलेष्टीयानां शिविराद् विनाशकसैन्यं सङ्गृह्यं निरगमत्
 १९ तस्यैकः संघोऽफ्रामार्गिश्च शियालदेशं जगाम । द्वितीयः संघो वैधारोखस्य
 पत्न्यान् प्रति परावहते तृतीयश्च संघः प्रान्तरस्थसिवोधिमापत्यकाभि-
 मुखस्य जनपदस्य पथा जगाम ।

तस्मिन् समय इत्यायेकः सकलदेशे कर्मकारा नासन् यतः पित्रेष्टीया १८
 अवदन इतीयलोकैः स्वेषां कृते खड्गाः शय्यानि च न निर्मायन्तां । अत १०
 इत्यायेकीयाः सर्वे स्वस्वपात्रं कुरिकां कुठारं कुहाणं वा प्राणयितुं
 पित्रेष्टीयानां समीपम् आगच्छन् । अर्घतः पालस्य वा कुरिकाया वा ११
 त्रियुक्तस्य वा कुठारस्य तीक्ष्णत्वे तथाशुश्रूषस्याग्रभागे नष्टे तेऽगच्छन् ।
 एतत्कारणाद् युद्धकाले शैलयोगाद्यनयोः सङ्गिलोकानां करेषु खड्गाः १२
 शय्यानि वा नासन्, केवलं शैलस्य तत्पुत्रस्य च कर आसन् । अनन्तरं १३
 पित्रेष्टीयानाम् एकं सैन्यदलं मिक्कमसस्य घट्टं वहिर्भूयागच्छत् ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ पित्रेष्टीयानां सैन्यदलं प्रति योनाद्यनस्याक्रमणं ४ तद्वलस्य पराजयः १८ परासल्लो-
 कानां पश्चाद् गन्तं लोकानां संज्ञानं १४ शैलस्य शपथो योनाद्यनेन च तस्य लज्जनं
 ११ शोणतेज समं सांभोजनेन लोकानां दोषकथनं १६ लोकैर् योनाद्यनस्य रक्षणं
 ४६ शैलस्य नानाकर्म ४८ शैलस्य वंशवृत्तयः ।

एकस्मिन् दिवसे शैलस्य सुतो योनाद्यनः स्त्रीयास्त्रवाहकं युवानम् १
 अवदद् आगच्छावां पारं गत्वा पित्रेष्टीयानां सैन्यदलस्य समीपं याव
 किन्तु स एतत्कथां स्वपितरं न ज्ञापितवान् । तदा शैलो गिवियाथाः २
 प्रान्तभागे मियोगश्वदाडिम्बद्वयस्य मूल आसीत्, अपरं तेन सह
 प्रायेण घट्टशतानि लोका आसन् । मूला य एलिः शैली परमेश्वरस्य ३
 याजक आसीत् तस्य पौत्रस्य पोनिहससुतस्तेखावोदस्य भ्रातुरहीटनस्य
 पुत्रोऽर्हयस्तदानीम् एफोदवस्त्रधारक आसीत्, अपरं योनाद्यने
 वाहर्भूय गत इति लोका नावगच्छन् ।

अपरं योनाद्यने येन घट्टेन पित्रेष्टीयानां सैन्यदलं प्राप्तम् अचे- ४
 दत् तस्य घट्टस्यैकपार्श्वे एकं शैलद्वयम् अन्यपार्श्वे चान्यत् शैलद्वयम्
 आसीत् तद्योरेकस्य नाम वात्सेधम् अन्यस्य च नाम सेनिरासीत् ।
 तद्योरेकं दृष्ट्वां मिक्कमसाभिमुखम् उत्तरस्यां दिशि, अन्यश्च गिविया- ५
 भिमुखं दक्षिणस्यां दिश्यासीत् । अनन्तरं योनाद्यनः स्त्रीयास्त्रवाहकं ६
 युवानम् अवदत्, आगच्छावां पारं गत्वैतेषाम् अष्किन्नत्वचां सैन्यदलं
 याव ततो भवितुं शक्नोति परमेश्वर आवाम् उपकारिष्यति यतो
 बह्वभिरस्यै वा उद्धारयितुं परमेश्वरस्य कापि वाधा नास्ति । तत- ०
 तस्यास्त्रवाहकस्य अवदत् तव सर्वमनेगतं कुह, अयसरो भव पश्य तव

- ८ मनोवाष्कानुसारेणाहं त्वया सार्द्धम् आसे । ततो योनाथनोऽवदत्
 पश्चात्वां पारं गत्वा लोकागामेतेषां समीपं गच्छन्तौ निजौ प्रकाश-
 ९ याव । ततस्ते यद्यावां वाचनिर्मां वदन्ति, यावद् वयं युवयोः समीपं
 नागच्छामस्तावद् विजम्बं कुर्वतं, तदावां स्वस्थाने स्थास्यावस्तेषां समीपं
 १० न यास्यावः । किन्त्वस्मात् समीपम् ऊर्द्धम् आगच्छतमिति यदि वदन्ति
 तस्मात्ताम् ऊर्द्धं यास्यावो यतः परमेश्वर आवयो हंस्ते तान् समर्पयिष्य-
 ११ त्येतद् आवयोश्चिह्नं भविष्यति । अपरं तौ पिनेष्टीयानां सैन्यदलसमीपे
 स्तौ प्राकाशयतां ततः पिनेष्टीया आवदन् पश्यतेत्रीयलोका येषु गर्तेषु
 १२ लुक्लायिता आसन् तेभ्यो बहिर्भवन्ति । अनन्तरं सैन्यदलस्य लोका
 योनाथनं तस्यास्त्रवाहिनश्च जगदुः, युवाम् अस्मात् समीप ऊर्द्धम्
 आगच्छतं वयं युवां किञ्चित् शिक्षयिष्यामः । ततो योनाथनः स्त्रीयास्त्र-
 वाहिनं बभाषे त्वं मम पश्चाद् आगच्छ, परमेश्वर एतान् इच्छायेको
 १३ हस्तगतान् करिष्यति । अनन्तरं योनाथनः करपादौर्द्धं जगाम
 तदीयास्त्रवाही च तस्य पश्चाद् वप्राज, ततः केचित् मनुजा
 १४ योनाथनेन पातितस्तदनुगामिनास्त्रवाहिना हताश्च । योनाथनेन
 तदीयास्त्रवाहिना च प्रथमं वृषभद्वयकर्षणयोग्यायां भूमौ प्रायेण
 १५ विंशति जना अह्वन्यन्त । ततः शिविरे स्त्रे च कृत्स्नसैन्यदलस्य कर्मो
 जातो नाशकलोका अपि चकम्पिरे, तथा भूमिश्च चकम्पे, इत्यम्
 १६ ईश्वरकृतो महाकम्पो जज्ञे । अपरं रिपुगणो विभीय विकीर्णत्वं याति
 तस्य व्याकुलता ब्रह्मते चेति विन्यामीनीयगिवियास्थिताः शैलस्य
 १७ रक्षिणो ददृशुः । तदानो शैलः स्त्रीयसंगिणो मनुजान् आवदत्,
 अस्मात् मध्यात् लो गतस्तत् ज्ञातुं गजना क्रियतां । अनन्तरं तै गंडनार्या
 १८ कृतायां योनाथनस्तस्यास्त्रवाही च न विद्येते इति ददृशे । तस्मिन्
 समय ईश्वरस्य मद्भ्रूषेच्छायेण्वंशस्य मध्य आसीत् तस्मात् शैलोऽह्वयं
 जगाद् ईश्वरस्य मद्भ्रूषामत्रानय ।
 १९ अनन्तरं शैलो यदा याजकं समभाषत तदा पिनेष्टीयानां शिविर-
 मध्य उत्तरोत्तरं लोकाहलोऽवर्द्धत, ततः शैलो याजकम् आवदत् त्वं
 २० कर्मवीरिण । अनन्तरं शैलस्य सङ्गिणोक्ताश्च मिलित्वा योजुं जग्मुः ।
 किन्तु रिपूनां शिविरे लोकानां परस्परं खड्गघातेन महालोका-
 २१ ह्नो बभूव । ते सर्व्य इमीयलोकाश्चानुर्दिकस्यस्थानेभ्यः पिनेष्टीयैः सार्द्धं
 तेषां शिविरमध्यम् आगमन् ते तदा पूर्व्ववत् पिनेष्टीयानां जज्ञे

तिष्ठन्तोऽपि शैलकयोनाथनयोः सङ्गिनाम् इच्छायेलीयानां पक्षिणो बभूवुः । अपरं य इच्छायेलीयमनुजा इन्द्रियमपर्वन्ते लुक्तायिता आसन् १९ तेऽपि पिलेष्टीयानां पलायनप्रवृत्तिं निश्चयं योद्धुं तेषां पश्चाद् अघा- वन् । तस्मिन् दिवसे परमेश्वरेशोच्छायेल्वंश उदधारि, युद्धञ्च वैधावनं २० यावद् विस्तीर्य बभूव ।

तस्मिन् दिन इच्छायेल्लोका अतीवाक्लिश्यन्त, यतः शैलो मनुजान् १४ एतं प्रपथमकारयत्, वैरिभ्यः समुचिते कले मया न दत्ते यः कश्चित् सायंकालात् पूर्वम् अन्नं भोक्ष्यते स श्नो भविष्यति, तत्कारणात् सर्वे मनुजाः किमपि भक्ष्यं नास्वादयामासुः । एतन्तरं सर्वे काननं प्राप्तवन्तः, १५ तत्र मृद उपरि बह्नि मधून्यासन् । तत्र स्थाने मधुनो वाङ्मये सत्यपि १६ अरण्यं प्रविष्टानां लोकानां कोपि किमपि करेणादाय वल्लो न ददौ यतस्ते तस्मात् प्रपथाद् भीता आसन् । किन्तु तस्य तातः प्रपथेन मनुजान् २० यदाश्चापयत् तस्याश्रवणाद् योनाथनः स्वकरस्य दयहारं विस्तार्य मधु- कोष्ठेऽमञ्जयत् ततः करे वल्लम् आनीते तस्य नेत्रे प्रसन्ने बभूवतुः । तदानीं १८ लोकानाम् एकस्तं व्याजहार, तव तातः प्रपथेन लोकान् इत्या- ष्चापयत्, यो जनोऽथ खाद्यं भोक्ष्यते स श्नो भविष्यति, किन्तु लोकाः सर्वे कान्तः अभूवन् । योनाथनोऽवदत् मम जनको लोकान् अदुःखयत् १९ पश्यताधुनैतस्य मधुन आस्वादानात् मम नेत्रे कीदृक् प्रसन्ने जाते । यदि रिपुभ्यो लब्धं लौठितद्रव्यैरथ लोकानां यथेष्टं भोजनम् अभ- २० विष्यत्, तर्ह्यधुना पिलेष्टीयानां निह्वननं किं गुरुतरं नाभविष्यत् ।

तस्मिन् दिने ते मिक्मसमारभ्यालोलान् यावत् पिलेष्टीयान् ताडया- ११ मासुस्ततो लोका अतीव कान्ता बभूवुः । अपरं लोका लौठितद्रव्यम् १९ अभिपत्य मेघान् गा गोवत्सांश्च धृत्वा मृद उपरि हत्वा शोषितेन समं मांसं भोक्तुमारेभिरै । ततः पश्य लोकाः सशोषितं मांसं भुञ्जमानाः १९ परमेश्वरस्य विरुद्धं पातकं कुर्वन्तीति वार्त्तां निश्चयं शैलोऽवदत् युष्मा- भिराद्यालङ्घनं कियते, यूयम् अधुना मम समीपं दृष्ट्वन्तं पाषाणमेकम् आनयत । शैलोऽपरमप्यवदत् यूयं लोकानां मध्यमिता तान् वदत १४ युष्माभिरैकैकस्य गौ मेषो वा मम समीपम् आनीयतां स्थानेऽस्मिन् मार- यित्वा भुञ्जताश्च सशोषितमांसभोजनेन परमेश्वरस्य विरुद्धं पापं मा कियतां । ततस्तस्यां रजन्याम् एकैको जनः सां सां गां करेखानीय तत्र

- ११ स्थाने जगत् । अपरं शैलः परमेश्वराय जज्ञ्वेदीमेका निर्म्मिता । सा परमेश्वरमुद्दिश्य तेन निर्म्मिता प्रथमा जज्ञ्वेदिः ।
- १२ अन्तरं शैलो जगाद, वयम् अस्यां रजन्त्यां पिलेष्टीयानां पश्चाद् गत्वास्वयोदयं यावत् तेषां अत्याग्निं लोठयाम, तेषाम् एकजनमपि नावशेषयाम । ततस्ते ऽवदन् त्वया यत् क्षेमं बुध्यते तदेव क्रियतां ।
- १३ अन्तरं याजकोऽवदद् वयमत्र स्थाने ईश्वरस्य समीपं याम । अन्तरं शैल ईश्वरं पृच्छवान्, गया किं पिलेष्टीयानां पश्चाद् गन्तव्यं? त्वं किं तान् इच्छायेत्वंशस्य हस्ते समर्पयिष्यसि? किन्तु तस्मिन् काले स तस्मै
- १४ नेतरं दत्तवान् । तदानीं शैलो व्याहरत् लोकानां मुखाः सर्व्वे समीपम् आगच्छन्तु पापमिदं केन जातं तद् युष्माभिः परीक्ष्य विविच्यतां ।
- १५ इच्छायेत् उडर्त्तुः परमेश्वरस्य नाम्ना शपथं करोमि, स यदि मम पुत्रो योनाथनः स्यात् तर्हि तेनापि मत्तव्यं । किन्तु लोकानां मध्ये कौपि
- १६ तस्मै नेतरं दत्तवान् । अन्तरं स सर्व्वान् इच्छायेत्वंशान् जगाद, यूयम् एकदिशि तिष्ठत, अहं मम सुतो योनाथनश्चान्यस्यां दिशि स्थास्यावः । ततो
- १७ लोकाः शैलम् अवदन् त्वया यद् भद्रं बुध्यते तदेव क्रियतां । अन्तरं शैल इच्छायेत्ः प्रभुं परमेश्वरं वभाषे यद्यार्थं गुटिकापातं करोतु,
- १८ ततः शैलयोनाथनौ निरुचीयतां लोकास्वाहीयन्त । अपरं शैलो व्याहरत् मम मत्पुत्रस्य योनाथनस्य च विषये गुटिकापातं कुरुत, ततो
- १९ योनाथनो निरुचीयत । तदा शैलो योनाथनं जगाद त्वया किं कृतं तत् मद्भ्यं कथ्यतां । योनाथनोऽवदत्, अहं वरस्पदगडिनं स्वल्पं मधु गृहीत्वा
- २० खादितवान् पश्य तेन मया मत्तव्यं । शैलोऽवदत्, ईश्वरो मद्भ्यम् अमुकं
- २१ दण्डं ततोधिकञ्च ददातु हे योनाथन त्वया मत्तव्यमेव । किन्तु लोकाः शैलम् अवदन्, इच्छायेत्वंशस्य येन तादृक् महोद्धारः कृतः स योनाथनः किं मरिष्यति? तन्न भवतु । परमेश्वरो यद्यमरो भवति, तर्हि तस्य शिरस एकः केशोऽपि ऋदि न पतियति, यतोऽयं स ईश्वरेण समं कृतकार्य्या ऽभवत् । इत्थं लोकै रक्षितो योनाथनो न ममार ।
- २२ अन्तरं शैलः पिलेष्टीयानां पश्चाद्मनात् निवृत्त जगाम, पिले-
- २३ ष्टीया अपि स्त्रीयस्थानं जग्मुः । इच्छायेत्वंशस्य राज्यं लब्ध्वा शैलश्चतुर्दिक्षु सकलशत्रुभिरर्थते मोयावीयैरम्मोानवंशीयैरिदिदामीयैः सोवाया नृपतिभिः पिलेष्टीयैश्च सह युयोध यं कञ्चनाचक्रमे तमेव पराजिग्ये ।

इत्यंवीर्यं प्रकाश्य तथामाजेकीयान् पराजित्य जोठकानां करेभ्य इत्या- ४८
येनवन्नम उद्धार ।

बोनाथनो यिष्ट्वि मन्षिकशूयश्चेति नामभिः शैलस्य त्रयः सुता ४९
आसन्, अपरं तस्य द्वे कन्ये ज्येष्ठाया नाम नेरवा कनिष्ठाया नाम
मीखलासीत् । अपरम् अहीनोयमी नाम्नाहीमासस्य सुता तस्य भार्या- १०
सीत्, अपरम् तस्य पिद्वथस्य नेरखाव्नेरनामा पुत्रस्तस्य सेनाप-
तिरासीत् । शैलस्य जनकस्य नाम कीश इत्यासीद् अन्नेरस्य जन- ५१
कस्य नाम नेर इत्यासीत् तयोर्जनकस्य नामावीरेण आसीत् ।
शैलस्य यावज्जीवनं पिनेष्टीयैः समं घोरतरं युद्धे सति शैलेन यः ५२
कश्चन बलवान् पुरुषो वीरो वादृश्यत स तेन खसमीपं समगृह्यत ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ अमाजेकीयान् प्रति शैलस्य प्रथमं ६ केनीयान् प्रति तस्यानुपक्षो अमाजेकीयान् प्रति
मिषहः १० शैलनेचराशालकृन् २४ आशालकृन्नात् शिमूयेलेन तस्य दण्डप्रकाशः
२९ अगागस्य जमनं २४ शिमूयेलस्य मृहगमन ।

अपरं शिमूयेलः शैलं जगाद परमेश्वरः खलोकानाम् अर्थत इत्या- १
येनवन्नानां राजत्वपदे त्वाम् अभिवेक्तुं मां प्राश्नियोत्, अत इदानीं त्वं
परमेश्वरस्य वाक्यानि गृह्णाथ । सैन्याध्यक्षः परमेश्वर इति वदति १
मिसराद् इत्यायेकीयानां वहिरागमनकाले अमाजेकीयास्तान् अर्ग
आक्रामन् इति कार्यं मया स्मर्यते । त्वं गत्वा तान् अमाजेकीयान् आघा- ३
तय, तेषां सर्वस्वं निःशेषं विनाशय, तान् न दयस्व यूयं तेषां मारीपुत्र-
बबालकस्तनपायिष्टिशून् गोमिघान् उष्ट्रगर्भान्श्च मारयत । अनन्तरं ४
शैलो लोकान् आह्वय टिलायीमे गणयामास ततो द्वे कच्छे पदातय
आसन्, तेषां दशसहस्राणि यिष्टदावंशीयलोकान् । अनन्तरं शैलो ५
अमाजेकीयानां नगरमागत्य उपत्यकायां लुक्तायितस्तस्यै ।

शैलः केनीयान् अवदत्, यूयं स्थानान्तरं यात, अमाजेकीयानां ६
मध्याद् गच्छत, मेो चेत् तैः सह ययूमपि मया विगृह्यताः, किन्तु
मिसराद् इत्यायेनवंशास्यागमनकाले यूयं तं प्रति प्रेमकुचत । ततः
केनीया अमाजेकीयानां मध्यात् प्रसस्थिते । अनन्तरं शैलो हवीशाम् ७
आरभ्य मिसरदेशसम्मुखस्य शूरस्य प्रान्तं यावद् अमाजेकीयान्

८ जघान । स अमालेकीयानाम् अगागं राजानं जीवन्तं दधार अपरं
९ सकललोकान् खड्गधारेण निःश्रेषं जघान । किन्तु शैलो लोकास्वागागं
उत्तमान् मेघगोपुष्टपशुमेघश्रावकान् उत्तमवस्तूनि च दधमाना निःश्रेषं
विनाशयितुम् अनिच्छुका अभवन् किन्तु तुच्छनीयम् अकर्मण्यश्च सर्व्वं
द्रव्यं निःश्रेषं नाशयामासुः ।

- १० अनन्तरं परमेश्वरः शिमूयेलं व्याजहार शैलस्य राजकरणात् ममा-
११ नुतापो भवति यतः स मत्तः पराकुलो बभूव मदाक्षां न साधयामास ।
ततः शिमूयेलः शोचाम्बितः सन् हात्वा रजनीं परमेश्वरम् उद्दिश्य
१२ प्रार्थयाञ्छते । अपरं शिमूयेले शैलं साक्षात् कर्तुं प्रब्रूव उल्लिखे पश्य
शैलः कर्मिलं प्राप्य जयस्तम्भं स्थापितवान् अनन्तरं तस्मात् प्रस्थाय
१३ गिल्गलं गतवान् इति वार्त्ता शिमूयेलेनाश्रावि । शिमूयेले शैलस्य
समीपम् आगते शैलस्तं जगाद भवान् परमेश्वरेण धन्यो भवतु परमे-
१४ श्वरस्याज्ञा मया साधिता । ततः शिमूयेलो जगाद तर्हि मेघादीनां यत्
क्रन्दनं मम कर्णकुहरम् आयाति यच्च गवां शब्दो मया श्रूयते स किं ?
१५ शैलो ऽवदत्, मनुजा उत्तमान् गोमेघान् अनुकम्प्य तव प्रभुं परमेश्वरम्
उद्दिश्य बलिदानार्थम् अमालेकीयतस्तान् आनयन् अन्ये सर्व्वेऽस्माभि
१६ निःश्रेषं विगृह्यः । तदानीं शिमूयेलः शैलम् अवाचत्, अवतिष्ठ गत-
रजन्यां परमेश्वरो मां यद् अवदत् तदहं त्वां ज्ञापयामि । स उक्तवान्
१७ कथयतु । अनन्तरं शिमूयेलो बभाषे, यत्काले त्वं खट्व्या क्षुद्र आसी-
स्तदा किं त्वम् इखायेज्वंशानां मूर्त्तां नाजायथाः ? अपरं परमेश्वरेण
१८ किम् इखायेज्वंशस्य राज्ये नाभ्यधियथाः ? अपरं परमेश्वरत्वां युद्ध-
यात्रां कर्तुं प्रह्वित्वादिष्टवान्, याहि पापिष्ठान् अमालेकीयान् निःश्रेषं
१९ विनाशय तेषां लोपं यावत् तैः सह रथं कुह । अतस्त्वं परमेश्वरस्य
तम् आदेशं कुतो न समाधरः ? कुतो लोठितद्रव्याण्यभिपतन् परमेश्व-
२० रस्य साक्षात् पापम् अकार्षीः ? शैलः शिमूयेलं जगाद परमेश्वरस्य
वाक्यमहं समाचरितवान् अपरं यां यात्रां कर्तुं परमेश्वरो मां प्रह्वित-
वान् तां हतवानहम्, अमालेकीयो नृपतिरगागश्च मयानीतोऽमालेकी-
२१ याश्च निःश्रेषं विगृह्यः । किन्तु मनुजा गिल्गले तव प्रभवे परमेश्वराय
बलिस्त्वेषं निवेदितानि श्रेष्ठद्रव्याणि दातुं लोकात्रयमध्याद् उत्तमान्
२२ गोमेघान् आनयन् । ततः शिमूयेलोऽवदत् परमेश्वरीयाऽप्रायश्चरेण
परमेश्वरो यथा मुच्यति, तथा स किं होमादिबलिदानैस्तुच्यति ?

०० यथाज्ञापयन् यत्तद् बलिदानेभ्य उत्तमं ।
वाक्ये मनोनिधानञ्च श्रेयो मेघस्य मेदसः ।
पापं गणकतातुल्यं भवेद् आदेशलङ्घनं ।
देवपूजकपाषण्डाविवावाधोऽपि पातकी ।

११

त्वं परमेश्वरस्य कथां दूरीकृतवान् अतः कारणात् स त्वां राजत्वाद्
दूरीकृतवान् ।

अनन्तरं शैलः शिमूयेलम् अवाचत्, अहं लोकेभ्यो भीत्वा तेषां २४
कथार्यां मनो निधाय परमेश्वरस्याज्ञां तव वाक्यञ्च लङ्घितवान् इति
कर्म्मणा मया पापं कृतं। अहमिदानीं विनये मम पातकं क्षमस्व परमे- २५
श्वरस्य भजनं कर्तुं मया समं परावृत्त्यागच्छ । ततः शिमूयेलः शैलम् १६
अवदत् अहं त्वया समं परावृत्य न यास्यामि यतस्त्वं परमेश्वरस्य वाक्यं
नाग्रहा अतः कारणात् परमेश्वरत्वाम् इखायेलवंशस्य राजत्वाद्
अयाह्यम् अकरोत् । तदा शिमूयेले परावृत्य गन्तुम् उद्यते शैलस्तस्य १७
वक्रस्याक्षरं धृत्वाकर्षत्, ततस्तत् चिच्छिदे । ततः शिमूयेलस्तं जगाद, १८
परमेश्वरोय त्वत्त इखायेलवंशस्य राजत्वम् आच्छिनत् त्वत् उत्तमाय
तव समीपवासिने दत्तवान् । इखायेलो विश्वासभूमिरिश्वरो म्घावाक्यं १९
न वल्लि नानुत्पति च यतः खोऽनुतापी मनुष्यो न हि । ततः स जगाद २०
अहं पापमकरवम् अधुना विनये मदीयलोकमख्यानाम् इखायेलवंशस्य
च समक्षं माम् आद्रियस्व तव प्रभोः परमेश्वरस्य भजनं कर्तुं मया स ह
परावृत्त्यागच्छ । ततः शिमूयेलः शैलस्य पश्चात् जगाम, अपरं शै- २१
परमेश्वरम् अभजत ।

अनन्तरं शिमूयेलो व्याजहार, दूर्यं स्थानेऽस्मिन् मम समीपम् अमाने- २२
कीयानां राजाजम् अगागं आनयत, तस्माद् अगागः खच्छन्दं तस्य
समीपम् आगमत् यतो म्दुयातना निश्चयं गतेत्वागगिनावृथत । अपरं २३
तव खड्गेन योषितो यादृग् अपत्यहीना जातास्तादृग् योषितां मध्ये
तव प्रसुरपि सन्तानहीना भविष्यतीत्युक्त्वा शिमूयेलो गिल्गले परमे-
श्वरस्य साक्षाद् अगागं खड्गखड्गोचकार ।

अनन्तरं शिमूयेलो रामतनगरं जगाम, शैलोऽपि शैलीयगिविर्यां २४
सीयनिवेशनं जगाम । तदारभ्य शिमूयेलो मरखदिनं यावत् शैलं २५
पुनर् साक्षात् चकार, तथापि शिमूयेलः शैलम् अननुशौच, अपरम्
इखायेलवंशोपरि शैलस्य राजत्वकरणात् परमेश्वरोऽनुत्ताप !

१६ षोडशोऽध्यायः ।

१ विशयस्य समीपं शिमूयेकस्य प्रेरुर्त्तं ६ विशयस्य सर्वान् पुस्तान् इदृशा तेन वायुबो
 ऽभिषिक्तत्वं १४ शौकस्य दुष्टात्मनो दमनार्थं १ कदापि वायुद आत्मानं १८
 राज्ञः साक्षात् तस्योपस्थितिः ।

- १ अनन्तरं परमेश्वरः शिमूयेकं बभाषे इच्छायेलो राजत्वात् मया
 आवितः शैलः कतिकालं त्वयानुशोधिष्यते? अधुना त्वं स्वीयभद्रं तैलेन
 पूरयित्वा गच्छ त्वामहं वैतलेहमीययिश्शयस्य समीपं प्रेषयामि यतोहं
- २ तस्य पुत्राणां मध्याद् एकं राजानं कर्तुं रोचितवान् । ततः शिमूयेको
 ऽवदत्, अहं केन प्रकारेण यास्यामि? वार्त्ताम् इमां श्रुत्वा शैलो मां
 हनिष्यति । परमेश्वरः कथयामास त्वं गोवत्सामिकां करेण गृहीत्वा
- ३ परमेश्वरमुद्दिश्य यज्ञं कर्तुम् आगतोऽहम् इति वाचं वद । अनन्तरं
 यज्ञेन यिश्शयं निमन्त्रय ततः परं त्वया यत् कर्त्तव्यं तदहं त्वां आपयि-
- ४ ष्यामि, अहं यमधि त्वाम् आदेक्ष्यामि स एव त्वयाभिषेक्तव्यः । अनन्तरं
 शिमूयेकः परमेश्वरस्य वाक्यानुसारेण सर्वं कर्म कृतवान् । वैतलेहमे
 तस्यागमनकाले नगरस्य प्राचीनाः कम्पमानास्तं साक्षात् दृष्ट्वा प्रपञ्चुः
- ५ भवत आगमनस्य कुशलं? सोऽवदत् कुशलम् अहं परमेश्वरमुद्दिश्य यज्ञं
 कर्त्तुम् आगमं । यूर्यं स्वान् पवित्रीकृत्य मया समं यज्ञम् आगच्छतेति
 कथयित्वा स यिश्शयं तस्य सुतांश्च पवित्रीकृत्य यज्ञेन निमन्त्रयामास ।
- ६ अनन्तरं तेष्यागतेषु शिमूयेक इलीयावं निरीक्ष्य मनसा कथयामास,
 ७ परमेश्वरेणाभिषेक्तव्यस्तस्य गोचरोऽभवत् । किन्तु परमेश्वरः शिमू-
 येकं बभाषे त्वम् अस्य रूपं दीर्घताश्च मावलोकाय, अहं तम् अयाच्छं
 कृतवान्, यतो मनुष्येण यद् दृश्यते तद् असारं, मनुष्येण वाह्यं रूपमेव
 ८ दृश्यते किन्तु परमेश्वरेणान्तःकरणश्च दृश्यते । अनन्तरं यिश्शयोऽवीनादवम्
 आह्वय शिमूयेकस्य सम्मुखेन गमयाच्चकार, ततः शिमूयेको जगद्,
 ९ एष परमेश्वरेण नाभिरुचितः । अनन्तरं यिश्शयः शम्भं तस्य सम्मुखेन
 गमयाच्चकार ततः स बभाषे, एषोऽपि परमेश्वरेण नाभिरुचितः ।
- १० इत्थं यिश्शयः स्वस्य सप्तपुत्रान् शिमूयेकस्य सम्मुखेन गमयाच्चकार ततः
 शिमूयेको यिश्शयं व्याह्वरत्, यतेषां कोऽपि परमेश्वरेण नाभिरुचितः ।
- ११ शिमूयेको यिश्शयं बभाषे, युवलोकाणां किं श्रेयो जातः? स कथयामास
 केवलं कनिष्ठोऽवशिष्ट आस्ते स मेघान् चारयति । ततः शिमूयेको
 यिश्शयम् अवदत्, त्वं दूतं प्रहित्व तमानय तस्मिन् अनागते वयं भोक्तुं

नोपवेक्ष्यामः । अनन्तरं स दूतेगानिन्ये स ईधत्रक्तवर्षाः सुनयनः सुट- १९
 प्रशशासीत् ; तदार्षो परमेश्वरः कथयाञ्चकार, उत्सिष्ठ सोऽयम् एनम्
 अभिविञ्च । ततः शिमूयेकस्यैकाधारशृङ्गम् आदाय भातृणां मध्ये तम् १९
 अभिसिवेच । अपरं तद्दिनमारभ्य परमेश्वरस्यात्मा दायूदम् अधितष्ठौ ।
 अनन्तरं शिमूयेक उख्याय रामतं जगाम ।

किन्तु परमेश्वरस्यात्मा शैलं परितत्याज परमेश्वरस्यानुमत्या दुष्ट १४
 आत्मा तम् उद्वेजयत् । अनन्तरं शैलस्य दासास्तं जगदुः पश्येश्वरस्या- १४
 नुमत्या दुष्ट आत्मा त्वाम् उद्वेजयति, तस्माद् अस्मत्प्रभुरेकं निपुणं १९
 वीणावादकं ऋगयितुं भवतः समीपस्थदासान् आह्वापयतु ततो यदे-
 श्वरस्यानुमत्या दुष्टात्मा त्वाम् अधितिष्ठति तदा तेन कराभ्यां वादिते
 भवान् उपश्रमं लप्स्यते । अनन्तरं शैलः स्वदासान् आह्वापयत् यूयं १७
 निपुणमेकं वीणावादकं गवेषयित्वा मम समीपमानयत । ततो दासा- १८
 नाम् एकोऽवदत् पश्याहं वैतलेहमीयशिशस्य सुतमेकं दृष्टवान् स
 वीणां वादयितुं निपुणो मन्वावीरो योऽहा कार्ये तत्परो रूपवान्
 परमेश्वरोऽपि तेन समं तिष्ठति ।

अनन्तरं शैलो यिशस्यस्य समीपं दूतान् प्रहित्य बभाषे दायूदनामा १८
 तव यः सुतेः मेवान् चारयति तं मम समीपं प्रहिणु । ततो यिशसो १०
 निजपुत्रं दायूदं तेन सह गर्दभमेकं तेन वहनीयान् पूपान् द्राक्षारसकुतू
 कागवत्प्रमेकश्च शैलस्य समीपं प्रेषयामास । अनन्तरं दायूद् शैल ७ ११
 समीपमागत्य तस्य परिचर्यां चकार शैलश्च तस्मिन् अतीवार्त्तत
 तेन स तस्यास्त्रवाहको बभूव । अनन्तरं शैलो दूतेन यिशसं जग्राद १९
 त्वामहं विनये दायूदं मम सम्मुखे स्थातुम् अनुजानीहि, म मम प्रिय-
 पात्रमभवत् । यत ईश्वरस्यानुमत्या दुष्टात्माना शैले तिष्ठे दायूद् १९
 कराभ्यां वीणां वादयति तेन शैल आप्यायितः सन् उपश्राम्यति दुष्टात्मा
 च तस्माद् अपसरति ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

- १ विलेखीयैः समम् इत्यादेश्लोकानां योद् सञ्जीभवनं ४ आसुतास्त्रवीरस्त्रेणोवेल्-
 सेन्यानां तुष्कोकरं १९ सेन्यस्य मथं भातृणां समीपे दायूदो मममं १० राज्ञः
 पारमेयिककथाचरणं १८ सङ्गुहसातुः कथाचरणं १० राज्ञः समीपे आनीतम्
 योद् स्त्रीकरकश्च १९ राज्ञः साक्षात् कथाचरणं १८ वीरेण समं युद्धे तस्य
 अथनं ४९ विलेखीयलोकानां जननं ४४ शैलस्य समीपे पुनरानीतम् ।

- १ अनन्तरं पिलेष्टीया योद्धुं खेवां सैन्यानि सकृच्छ्रियद्बदाप्रदेशस्य-
सोर्गो मिलित्वा सोख्रसेकयोर्मध्य एफसदम्भोमे शिविरं स्थापयामासुः ।
- २ अपरं शौल इखायेल्लोकाश्च मिलित्वा पिलेष्टीयानाम् अग्रत एजाथ्यो-
३ पत्यकायां शिविरं स्थापयामासुः । ततः पिलेष्टीया एकस्यां दिशि
गिराचिन्नायेल्वंशोयाखान्यस्यां दिशि गिरौ तस्युक्तेषां मध्ये पोपत्यकौ-
४ वासीत् ।
- ५ अनन्तरं पिलेष्टीयानां शिविराद् एको मध्यस्यो वहिर्बभूव, गातीयो
६ जाकृत इति तस्य नाम, स सार्द्धषड्विंशत्तदीर्घ आसीत् । तस्य शिरसि
पित्तलमयं शिरस्त्रमासीत्, अपरं स पञ्चसहस्रशेकलपरिमितेन पित्त-
७ लवर्म्मणा सज्जित आसीत् । अपरं तस्य पादौ पित्तलपत्रैरावृतावास्तां
८ तस्य स्कन्धे पित्तलमयं क्षुद्रशल्क्यमासीत् । तस्य महाशूलस्य दशहस्तन्तु-
९ वायस्य तन्तुदण्डतुल्य आसीत् तच्छूलस्यायं घटशतशेकललोहस्यासीत् ।
- १० अपरं तस्याग्रेऽय एकः फलकपाणिश्चलितवान् । अनन्तरं सोऽवतिष्ठमान
इखायेल्वंशस्य सैन्यश्रेणीः सम्बोध्य प्रोक्षे जंगद यूयं योद्धुं सैन्यं रचयितुं
कुतो वहिरागच्छत? अहं किम् एकः पिलेष्टीयो नहि? अपरं यूयं किं
शौलस्य दासा न भवत? यूयं खेवां मध्यात् जनमेकं दृग्ध्वं स ममा-
११ न्तिकम् आगच्छतु । स यदि मया सह युद्धा मां पराजित्य हन्ति तर्हि
वयं युष्माकं दासा भविष्यामः, किन्तु यद्यहं तं पराजित्य हन्ति तर्हि
१२ यूयम् अस्माकं दासा भूत्वा अस्मान् परिचरिष्यथ । स पिलेष्टीयो
ऽपरमपि जगाद, अद्याहम् इखायेल्वंशान् स्पृष्ट्वयं, यूयं नरमेकं दत्त
१३ सोऽहञ्च परस्परं युद्धं कुर्वः । तदा शौलः सर्वं इखायेल्वंशश्च पिले-
१४ ष्टीयस्य तानि वाक्यानि श्रुत्वा निराशा अतीव भीताश्च बभूवुः ।
- १५ वैतलेहमयिद्बदानिवासी य इफ्फाथीययिश्यनामको दायूदह्यात
आसीत्, तस्याष्टौ सुता आसन् अपरं स शौलस्य समये लोके
१६ वृद्धगणमध्येऽगण्यत । अपरं यिश्यस्य ज्येष्ठपुत्रत्रयं शौलस्य पश्चाद्
योद्धुम् आगमत्, तस्य तत्संयामगामिनां चयाणां पुत्राणां ज्येष्ठस्य नामे-
१७ लीयावो द्वितीयस्य नामावीनादवस्तुतीयस्य नाम च शम्भ आसीत् ।
- १८ अपरं दायूद् कनिष्ठ आसीत् ज्येष्ठास्त्रयो जनाः शौलस्यानुगामिनो
१९ बभूवुः । किन्तु दायूद् स्वतातस्य मेघान् चारयितुं शौलस्य समीपाद्
२० वैतलेहमं गमनागमने छतवान् । अपरं स पिलेष्टीयो नरश्चत्वारिंशद्
दिनानि यावत् प्रातःकाले सन्ध्याकाले च तेषां समीपे स्वं दर्शयामास ।

तदानीं विश्वयो निजपुत्रं दायूदं जगाद त्वम् अधुना निजभाटगकार्यम् १०
इदम् एकैषाम्दृष्टस्यं दशपूपांश्च गृहीत्वा युद्धस्थाने भ्रातृणां समीपं
तूष्णं गच्छ । एतान् दश दधिभंवपूपांश्च गृहीत्वा तेषां सहस्रपतये १०
देहि, अपरं तव भ्रातृन् मङ्गलं पृष्ट्वा तेषां चिह्नमेकं गृह्याण ।

तदानीं शौलो विश्वस्य पुत्राः सर्वे इच्छायेन्वंशश्च एकाखोपत्य-
कायां तिष्ठन्तः पिलेष्टीयैः सह योद्धुम् उद्यता आसन् । अनन्तरं दायूद्
प्रत्युष उत्याय मेघगणम् अन्यरत्नकर्म्य करे समर्थं विश्वस्यज्ञान- १०
सारेण तद् भारं गृहीत्वा जगाम । अपरं यस्मिन् काले सैन्यानि
श्रेणीभूय वहि यान्ति संग्रामाय सिंहनादं कुर्वन्ति च तदानीं दायूद् १०
परिखायाः समीप उपतस्थौ । इच्छायेन्वंशः पिलेष्टीयाश्च परस्परं सम्भु- ११
खासम्मुखीभूय सैन्यश्रेण्यौ रचयाञ्चक्रुः । अनन्तरं दायूद् भाररत्नकस्य ११
करे निजभारं निधाय सैन्यश्रेण्या मध्यं धावन् निजभातृणां समीपम्
आगत्य तेषां मङ्गलं पप्रच्छ । अपरं तैः सार्द्धं तस्य संज्ञपनसमये ११
पिलेष्टीयानां श्रेणीमध्यात् स गातीयजालूताख्यः पिलेष्टीयो नरो मध्यस्थ-
रूपेणागत्य पूर्ववद् वाचं वक्ति स्म ताञ्च दायूद् शुश्राव । तं पुरुषं
वीक्ष्य इच्छायेन्वंशस्य सर्वे लोका अतीव भीत्वा तस्य सम्भ्रवात् १४
पलायाञ्चकिरे । अनन्तरम् इच्छायेन्वंशस्य मनुजाः परस्परम् उचिरे १४
योऽयं मनुज आयाति एनं किं यूयं पश्यथ ? एष इच्छायेन्वंशं सार्द्ध-
यितुम् आगतम् । एनं यो जनो हनिष्यति राजा तं विपुलधनै र्शं न्तं
करिष्यति निजदुहितरश्च विवाहयिष्यति तस्य पित्रवंशमपीष- १५
मध्ये निष्कारं करिष्यति । अनन्तरं दायूद् स्वसमीपे तिष्ठतो मनुजान् १५
पप्रच्छ, अस्य पिलेष्टीयस्य हननेन यो जन इच्छायेन्वंशम् अपमानात्
मोचयिष्यति तं प्रति किं कारिष्यते ? कोऽयम् अस्मिन्नत्वक् पिलेष्टीय- १०
कोको यद् अमरेन्द्वरस्य सैन्यश्रेण्यौ निर्न्देत् ? ततो मनुजाः पूर्ववद्
ऊचुः, तस्य हनने तत् फलं दास्यते ।

अपरं तै र्शौकैः समं तस्य संज्ञपनं निश्चय्य तस्य ज्येष्ठो भ्रातेष्ठीयावो १५
दायूदो विहङ्गं क्रोधेन प्रज्वल्य बभाषे, त्वं कुतोऽत्रागतोऽसि ? तेऽल्पमेघाः
प्रान्तरमध्ये कस्य समीपे त्वया समर्पिताः ? अहं तव प्रगल्भतां मनोदुष्ट-
ताञ्च जानामि त्वं युद्धं द्रष्टुमागतोऽसि । दायूद् अबदत्, मया किम् १६
अपराधं ? एतत् किं वाङ्माञ्चं नहि ?

अनन्तरं स तस्माद् अन्यस्य कस्यचित् समीपं पराहृत्य तथैव पप्रच्छ, १०

- ११ अतस्ते लोका अपि तस्मै पूर्णवद् उत्तरं ददुः । तदानो दायूदा यद्यद् उक्तं
तस्य किंवदन्त्यां शौलेन श्रुतायां शौलेन स्वसमीपम् आगन्तुम् अनुजघौ ।
- १२ अपरं दायूद् शौलेन स्वदंष्ट्रां तस्य कृते कस्यापि मानसं निराहं
१३ न भवतु । भवत एष दासो गत्वा तेन पिनेष्टीयेन समं योस्यति । ततः
शौलो दायूदम् अवदत्, त्वं तं पिनेष्टीयम् आह्वय्य तेन समं योऽनु
१४ न शक्नोषि यतस्त्वं वाकः स च बाल्यकालमारभ्य योऽहो । दायूद्
१५ शौलं बभाषे, भवत एष दासोऽहं मत्तातस्य मेघान् अचारयं, तन्मध्ये
सिंहभक्षुकावाजम्भतुस्तयोरेकेन वज्रमध्यात् भेषवत्से हृतेऽहं तस्य
पश्चाद् गत्वा तं मारयित्वा तस्य मुखात् तं बन्धुम् उदधारयं, अनन्तरम्
अन्यस्मिन् मम विरुद्ध उत्थितेऽहं तस्य भ्रमन्तु घृत्वा तं लाडयन् व्यापा-
१६ दितवान् । इत्थं भवता दासेन सिंहभक्षुको व्यापादितो, अमरेश्वरस्य
सेन्यश्रेणीनां निन्दको योऽयम् अष्किन्नत्वन् पिनेष्टीयः सोऽपि तयोरे-
१७ कस्य तुल्यो भविष्यति । दायूद् अपरमपि व्याजहार, सिंहभक्षुकायो
कर्तो ममोद्धारतां परमेश्वरोऽस्य पिनेष्टीयस्य कर्तोऽपि माम् उच्चारयि-
ष्यति । ततः शौलो दायूदम् अवदत् याहि परमेश्वरकव सङ्गी भवतु ।
१८ अनन्तरं शौलो निजसञ्जया दायूदं सञ्जयन् तस्य शिरसि पित्तक-
१९ मयं शिरस्त्रं निदधे तस्य गात्रे वर्मं च ददौ । अपरं दायूद् तत्सञ्जो-
परि खड्गं बद्धा गन्तुमुद्यतः, किन्तु दायूद् पूर्वं तस्याः परीक्षाया
अकरणात् शौलमवदत्, अनया सञ्जया नाहं गन्तुं शक्नोमि यतो
२० मया तस्याः परीक्षा नाकारि तस्माद् दायूद् तां विमुञ्चे । अपरं
स निजयष्टिं करेण जयाह खोतसख पञ्च मार्जितपाधाखान् कृत्वा
मेघपालकयोग्ये स्त्रीयपात्रे ऽर्थतः सम्युटे निदधे, अपरम् अघ्नोपक-
२१ गुर्वां करेणादाय तस्य पिनेष्टीयस्यायं जगाम । ततः पिनेष्टीयोऽयं गच्छन्
दायूदः समीपवर्ती बभूव, तस्य फलकवाही च तस्यायेऽप्ये चक्षितवान् ।
२२ अपरं पिनेष्टीयेन चतुर्दिशं निरीक्ष्य दायूदे सन्दृष्टे स तं तुष्टं बुभुधे
२३ यतः सोऽप्यबयस्व ईधद्रक्तवर्णः सुन्दरवदनश्चासीत् । अनन्तरं स पिने-
ष्टीयो दायूदं जगाद, किमहं कुक्कुरो यत् त्वं दखं गृहीत्वा मम
समीपम् आगच्छसि? अपरं स पिनेष्टीयः स्वदेवानां नामानि वदन्
२४ दायूदं शशाप । पिनेष्टीयो दायूदम् अपरमपि जगाद, त्वं मम समी-
पम् आगच्छाहं तव मांसं खगेभ्यः प्रान्तरस्य पशुभ्यश्च ददामि ।
२५ ततो दायूद् तं पिनेष्टीयं जगाद, त्वं खड्गं शृणुं शक्यश्च गृहीत्वा मम

समीपम् आगच्छसि किन्त्वहं त्वया निन्दितस्य सैन्याधिपस्य प्रभोः पर-
 मेश्वरस्यार्थत इखायेलः सैन्यश्रेणीनाम् ईश्वरस्य नाम्ना तव समीपम्
 आगच्छामि । अथ परमेश्वरत्वां मम ईश्वरत्वं करिष्यति तेनाहं त्वामा- ३६
 ह्य तव शिरश्च्छेदं करिष्यामि पिलेथीयानां सैन्यानां शवांश्चात्
 खगभ्यो वनप्रशुभ्यश्च दास्यामि, तेनेखायेलः सहाय एक ईश्वर आस्त
 इति पृथिवीनिवासिनः सर्व्व आस्यन्ति । अपरं परमेश्वरो न खङ्गश्रुते ३७
 जेतैत्वपि समागता इमे लोका आस्यन्ति यतो युद्धं परमेश्वरस्यैव तेन
 च युयम् अस्माकं करेषु समर्पयिष्यध्वे । अनन्तरं तस्मिन् पिलेथीय ३८
 उत्थाय दायूदा सह मेलितुं समर्पयिष्यते दायूद् शीघ्रं पिलेथीयेन समं
 मेलितुं सैन्यश्रेण्याः सम्मुखेन दधाव । अनन्तरं दायूद् खसम्मूटके करं ३९
 दत्त्वा पाषाणमेकं वहिष्कृत्याभ्रक्षेपकगुणेन परिक्षिप्य तस्य पिलेथीयस्य
 भाले तादृग् आजघान येन स पाषाणस्तस्य भालं प्रविवेश तेन स भ्रमा-
 वधोमुखीभूय निपपात । इत्थं दायूद् गुणपाषाणाभ्यां तं पिलेथीयं ४०
 जित्वाह्य मारयामास किन्तु दायूदः करे खङ्गो नासीत् । अनन्तरं ४१
 दायूद् धावन् तस्य पिलेथीयस्य पार्श्वं तिष्ठन् तस्य खङ्गं गृहीत्वा कोषाद्
 वहिष्कृत्य तं हत्वा तस्य शिरश्च्छेद । अनन्तरं पिलेथीयाः स्वेषां
 वीरस्य मरणं वीक्ष्य पलायाञ्चक्रिरे ।

तत इखायेलो यिहूदायाश्च लोका उत्थाय जयनादं कृत्वा समभूमेः ४२
 प्रान्तम् इक्रोगस्य गोपुराणि च यावद् पिलेथीयानां पश्चाद् दधाव ततः
 पिलेथीयानां हतलोकाः शारथिमस्य वर्त्मनि गातस्येक्रोगस्य च समं नि-
 पेतुः । अनन्तरम् इखायेल्वंश्रीयाः पिलेथीयानां पश्चाद् गमनात् पराङ्- ४३
 त्यागत्य तेषां शिविरं शोडयामासुः । अनन्तरं दायूद् तस्य पिलेथीयस्य ४४
 शिरो गृहीत्वा यिरूशालमम् आनिनाय तस्य सज्जाञ्च निजदूये निदधे ।

तस्य पिलेथीयस्य विरुद्धं दायूदो निर्गमनकाले शौलस्तं विलोक्य ४५
 निजमेनापतिम् अवनरं पप्रच्छ, हे अवनर, एष युवा कस्य सुतः ?
 अवनरोऽवदत्, हे राजन् अहं तव जीवनस्य प्रपञ्चं कृत्वा वदामि,
 तदहं न जानामि । ततो राजा जगाद, अयं युवा कस्य सुत इति ४६
 त्वं पृच्छ । अनन्तरं पिलेथीयस्य हननाद् दायूदः प्रत्यागमनकाले अ- ४७
 नरः पिलेथीयस्य शिरः करेण वहन्तं दायूदं शौलस्य समीपम् आनि-
 नाय । तदा शौलस्तं पृष्ठवान्, हे युवन् त्वं कस्य सुतोऽसि ? दायूद् ४८
 प्रत्यवदद् अहं भवतो दासस्य वैतलेहमीययिप्रयस्य सुतोऽसि ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

- .

१ दायुदं प्रति योनाथनस्य प्रीतिः ५ शैलस्येथा १- दायुदं हन्तुं चेष्टा १९ भोतम्
१० अष्टकन्यां दातुं स्त्रीकारः २० कनिष्ठकन्याश्च दातुं स्त्रीकरणं २८ दायुदः क्षत-
कार्येताकारणात् भोतिष्टद्विच ।

१ अपरं शैलेन सह तस्य कथायां समाप्तायां योनाथनस्य प्राणानां
दायुदः प्राणः सह मिलितत्वाद् योनाथनः स्त्रीयप्राणतुल्यं तस्मिन् प्रेम
२ कर्तुमारम्भे । अपरं शैलस्तस्मिन् दिवसे तं गृहीत्वा तस्य तातस्य निवे-
३ श्नं गन्तुं न ददौ । अपरं योनाथनो दायुदि स्वप्राणतुल्यं प्रेम कुर्वन्
४ तेन समं नियममेकं चकार । अपरं योनाथनो निजगात्रस्थं वसनं
सज्जां खड्गं धनुः कटिवन्धनञ्चापि स्वस्माद् विनोच्य दायुदे दत्तवान् ।

५ अनन्तरं शैलो दायुदं यद्यत् कर्म कर्तुं प्रहितवान् दायुद् गत्वा
तदेव सफलं चकार. ततः शैलो योङ्गाम् अधिपतित्वपदे तं न्ययुङ्क्त,
६ अपरं सर्वलोकाः शैलस्य भृत्याश्च तस्मिन् अगृह्यन् । अनन्तरं पिण-
७ थीयं वीरं हत्वा दायुदः प्रत्यागमनकाले लोकेषूपतिलुमानेषु योधितो
मुरजध्वनिना हर्षनादेन त्रितन्त्रीवाद्येन च द्रव्यं गानञ्च कुर्वन्तः शैल-
८ राजं प्रकृत्यानुम् इच्छायेत्वंशस्य सकलनगरेश्चो वर्हिर्भूयाजग्मः । अपरं
नाशवादनकाले योधितः परस्परम् उचिरे,

शैलेनारिसहस्राणि हतानि समराङ्गने ।

दायुदापि विपक्षायामयुतानि हतानि च ॥

९ तदाक्येनासन्तुष्टः शैलो भृशं क्रुद्धा जगाद ता दायुदम् अयुतानां मां
केवलं सहस्राणाम् जेतारमवदन्, एतेन राजत्वं विना तस्यापरं किम्

१० अलम्भं? तं दिवसमारभ्य शैलो दायुदं प्रति कुट्टिष्टं चकार ।

१० परदिवस ईश्वरस्यानुमत्या दुष्ट आत्मनि शैलमाश्रिते स गेहमध्ये
प्रलापवाक्यानि वक्तुमारम्भे, अपरं दायुद् प्रतिदिनं यथाकरोत् तथा
११ कराभ्यां वादयामास ; तदानीं शैलस्य करे शूलकम् आसीत् शैल-
स्तस्मिन् लक्ष्ये निक्षिप्य जगाद, अहं दायुदं भित्त्वा समं व्यत्यामि किन्तु
दायुद् वारहयं तस्य समीपाद् अपससार ।

१२ अपरं परमेश्वरः शैलं विहाय दायुदा साङ्गे तस्थौ तेन शैलो

१३ दायुदे विभयाश्चकार । ततः शैलः स्वसमीपात् तं दृश्यित्वा सहस्रसे-

नापतिपदे नियुक्तवान् ततः स लोकानाम् अयसरो भूत्वा गमनागमने

१४ चकार । अनन्तरं दायुद् स्त्रीयसकलयात्रासु क्षतकार्ये बभूव परमे-

श्वरस्य तेन समं तस्यौ । ततो दायूद् कृतकार्यं एवेति दृष्ट्वा शैलस्तस्माद् १४
विभयाश्चकार । किन्त्विखायेनो विद्धदायाश्च सर्व्वे वंशा दायूदि १५
पिप्रियिरे यतः स तेषाम् अग्रसरो भूत्वा गमनागमने कृतवान् ।

अनन्तरं शैलो दायूदं जगाद, मेरवानामिकां मम व्येष्टां दुहितरं १७
पश्य, अहं तां भार्य्यार्थं तुभ्यं दास्यामि, त्वं मम पक्षे वीर्य्यवान् भूत्वा
परमेश्वरस्य कृते संग्रामं कुरु । यत एष मम करेण न हन्तव्यः पिले-
ष्टीयानां हस्ते हन्यतामिति वार्चं शैलो मनसा बभाषे । दायूद् शैलम् १८
उक्त्वान् अहं कः, मम प्राणाश्च के, इखायेल्वंशमध्ये मम पितृवंशश्च कः
यदहं नृपस्य जामाता भवेयं? अपरं शैलस्य दुहितु मेरवाया दायूदं १९
प्रति दानसमय उपस्थिते सा मिहोक्तातीयाद्रोयैलाय भार्य्यार्थम् अदायि ।

अनन्तरं शैलस्य कन्या मोखला दायूदि प्रेमाकरोत्, ततः शैल- २०
कदाचो म्रुत्वा समतुष्यत् । अनन्तरं शैलः कथयामास, अहम् एनां २१
दुहितरं तस्मै दास्यामि सा तस्योन्माद्यो भवतु पिलेष्टीयैः स हन्यतां ।
अतः शैलो द्वितीयवारं दायूदम् अवदत् तमद्य मम जामाता भव ।
अनन्तरं शैलो निजभृत्यान् आदिदेश, यूयं गुप्तं दायूदा समम् २२
आलप्यदं वदत. पश्य राजा त्वयि तुष्यति तस्य सर्व्वं भव्या अपि त्वयि
धीयन्तं अतस्त्वं नृपस्य जामाता भवितुम् अर्हसि । ततो दायूदः कर्ष- २३
गोचरे शैलस्य भव्यैस्तादृक्षु वाक्पेष्टुक्षुपु दायूद् अवदत् राजजामाद्वत्
किं युष्माभिर् नघु बुध्यते? अहं दरिद्रोऽल्पमान्योऽस्मि । अनन्तरं २४
शैलस्य भव्यास्तं तद्गुप्तान्तं ज्ञापयामासुः, दायूद् तानि वाक्यानि वक् ।
ततः शैलः कथयामास, युष्माभिर् दायूदे कथंवा कथ्यतां, राजा त्वक्तः २५
किञ्चन पश्य न याचते केवलं नृपस्य शत्रुप्रतीकारार्थं पिलेष्टीयानां शतं
लिङ्गायत्वचो याचते. यतः शैलः पिलेष्टीयानां करैर् दायूदं निपातयितुं
मतिश्चकार । अनन्तरं राजभव्यैस्तानि वाक्यानि ज्ञापितो दायूद् २६
राजजामाता भवितुं भद्रं मेने । तदानीं विवाहस्य समयेऽनुपस्थिते २७
दायूद् तस्य मनुजाश्च गत्वा पिलेष्टीयानां द्वे शते लोकान् जङ्गः स च
तेषां लिङ्गायत्वच आनिनाय तासु राजजामाद्वत्स्य पयस्वरूपं राज्ञे
दत्तासु शैलः स्वदुहितरं मोखलां तस्मै ददौ ।

अनन्तरं परमेश्वरो दायूदा सममान्त इति शैलेन चाक्षुषं दृष्टं, २८
शैलस्य दुहिता मोखला च तस्मिन् अधीयत । अतो जितोः शैलो दायूद- २९
मधि पूर्ण्णमादधिकं विभयाश्चकार ततः शैलो यावज्जीवनं दायूदः शत्रु-

१०. सख्यौः अनन्तरं पिलेष्टीयानाम् अधिपतयो वहिरगच्छन् अपरं यति वारान् वहिरगच्छन् तति वारान् शैलस्य सकलभृत्यानां मध्ये दायूद् कृतकार्या बभूव तेन तस्य नामातीव मान्यं बभूव ।

१६ जनविशोऽध्यायः ।

१. दायूदा साहं योनाथनस्य संलपनं ४ दायूदमधि पितुः समीपे निवेदनं ८ दायूदं प्रति शैलस्य हेतुं चक्षुं तस्य गेहं लोकप्रेषणं १५ दायूदः पलायनं १८ रामत शिमूयेकस्य समीपे गमनं ।
१. अनन्तरं शैलो दायूदं हन्तुं निजपुत्रेण योनाथनेन सकलभृत्यैश्च २ समं मन्त्रणां चकार । किन्तु शैलस्य पुत्रो योनाथनो दायूदि भ्रष्टम् अप्रीयत । अतो योनाथनो दायूदं जगाद, मम तातः शैलस्त्वं हन्तुं चेष्टते तस्मादहं विनये त्वं प्रातःकाले सावधानो भूत्वा गुप्तस्थानम् ३ आश्रित्य कृद्रस्तिष्ठ । अपरं त्वं यत्र क्षेत्रे स्थास्यसि तत्र स्थाने वहिर्भयाहं गत्वा निजतातस्य पार्श्वे तिष्ठन् त्वामधि निजतातं सम्भाषिष्ये, यच्च द्रक्ष्यामि तत् त्वां ज्ञापयिष्यामि ।
४. अनन्तरं योनाथनः स्वतातस्य शैलस्य समीपे दायूदमधीति सहाक्यानि याजहार, राजा निजदासस्य दायूदः प्रतिजूलं पातकं न करोतु, यतस्तेन भवतः किमपि नापराद्धं तस्य कर्मभिश्च भवान् अती- ५ वापहतः । स स्वप्राणान् निक्षिप्य तं पिलेष्टीयम् अवधीत् ततः पर-मेश्वरेणोखायेकवंशस्य महोद्दारे कृते भवान् तद् दृष्ट्वानन्दितवान् । अत इदानीं भवान् कुतो दायूदं हत्वा निर्दोषस्य शैलितपातेन पातको ६ भविष्यति? ततः शैलो योनाथनस्य वचसि मनो निधाय शपथं कृत्वा ७ याहरत् परमेश्वरो यद्यमरोऽस्ति तर्हि स न घनिष्यते । अनन्तरं योनाथनो दायूदम् आह्वय्य तद्दत्तान्तं तं ज्ञापयामास । अपरं शैलस्य समीपं योनाथनेनानीतो दायूद् पूर्वकालवत् तस्य साक्षात् तस्यौ । अनन्तरं पुनश्च रथ उपस्थिते दायूद् वहिर्गत्य पिलेष्टीयैः समं युद्धा तेषां महानिह्वननं कृतवान् ते च तस्य सम्मुखात् पलायाश्चक्रिरे । ८ अनन्तरं दुष्ट आत्मा परमेश्वरस्यानुमत्या शैलम् आश्रितवान् तदा जूलकृत्तः शैलो निजगेहं उपाविशत् दायूद् अपि कराभ्यां बाधम् १० अवादयत् । यतस्मिन् काले शैलः कुलेन दायूदं भिन्वा समं वैजुम्

अवर्तत, किन्तु स शैलस्य सम्मुखाद् अपासरत् तेन शूलैर्न भित्ति-
विद्धा ततो दायूद् तस्यां रजन्यां पलाय्य रक्षां प्राप । अनन्तरं ११
शैलो दायूदं निरीक्षितुं प्रातःकाले हन्तुश्च तद्देहसमीपं दृतान् प्रेष-
यामास, तदानीं दायूदो जाया मीखला तद्दार्त्तां तं श्रावयित्वा जगाद,
यदि त्वम् अस्यां रजन्यां प्राणान् न रक्षसि तर्हि श्वो घानिष्यसे ।

अनन्तरं मीखला वातायनेन दायूदम् अवरोहयामास, ततः स गत्वा १२
पलायनं कृत्वा रक्षां प्राप । अपरं मीखला पुत्तलिकामिकां गृहीत्वा १३
ग्रथ्यायां श्राययामास तस्याः शिरसि च क्वाग्लोमनिर्मितम् एकं कन्दुकं
निधाय वसनेन तामाच्छादयामास । अनन्तरं शैलेन दायूदं धत्तुं १४
द्रुतगणे प्रहिते मीखला कथयामास स पीडित आस्ते । ततः शैलो १५
दायूदं वीक्षितुं दृतान् प्रहित्य जगाद तं खड्गया समं मम समीपम्
आनयत तमहं हनिष्यामि । अनन्तरं दृता अभ्यन्तरम् आगत्य खड्गायां १६
पुत्तलिकामिकां तस्याः शिरसि क्वाग्लोमनां गेखुकश्च ददृशुः । अतः १७
शैलो मीखलां जगाद त्वं मां कुत इत्थं प्रावक्ष्यः ? मम रिपुः कुतस्त्वया
विष्टयो रक्षितश्च ? मीखला शैलम् अवोचत् स कथितवान् त्वं मां
विसर्ज, कस्मादहं त्वां हनिष्यामि ?

अपरं दायूद् पलायनेन रक्षां प्राप्य रामतनगरे शिमूयेलस्य समीपं १८
गत्वा खं प्रति शैलेन यद्यत् कृतं तत् सर्व्वं तं ज्ञापयामास, अनन्तरं स
शिमूयेलश्च गत्वा मठेषु न्यवसतां । अनन्तरं पश्य दायूद् रामतन मठेषु १९
विद्यत इति वार्त्तां श्रुत्वा शैलो दायूदं धत्तुं दृतान् प्रेषयामास, तैर्दृते २०
भविष्यद्वाक्यानि कथयतां भविष्यद्वादिनां गणे तान् अधितिष्ठति शिमू-
येलश्च मन्त्रेण ईश्वरस्मात्मा शैलस्य तान् दृतान् अधित्थौ, ततस्तेऽपि
भविष्यद्वाक्यानि कथयितुम् आरंभिरे । तद्दार्त्तां श्रुत्वा शैल इतर- २१
दृतान् प्रेषयामास ततस्तेऽपि भविष्यद्वाक्यं कथयितुमारंभिरे । अनन्तरं
शैलस्मृतीयवारं दृतान् प्रेषयामास, तेऽपि भविष्यद्वाक्यं कथयितुमारं-
भिरे । अतः शैलः स्वयं रामतं गत्वा सेखुस्यं दृष्ट्वाकूपं प्राप्य शिमू- २२
येलदायूदो कुञ्च विधेत् इति पप्रच्छ । ततः पश्य तौ रामतस्थेषु मठेषु २३
विद्यत इति मोक्षकौ शैलो रामतस्थमठान् जगाम ततः परमेश्वर-
स्मात्मा तमन्वधितयो ततो रामतस्थमठेषु तस्यापस्थितिं यावत् सोऽपि
गच्छन् भविष्यद्वाक्यानि कथयामास । तथा वस्त्रं मोक्षयित्वा शिमू- २४
येलस्य सम्मुखे भविष्यद्वाक्यानि जगाद कृतस्त्रादिवारावश्च वस्त्रहीनः

सन् इधित्वा तस्यै । तस्मात् लोका वदन्ति शैलोऽपि किं भविष्यदादि-
नाम् एको जनः ?

२० विंशोऽध्यायः ।

- १ योनाथनदायुदोः कथोपकथनं ११ तयोः खेवगमनं इपथेन निघमकरण २४ प्रतिपदि
दायुदोः अनुपस्थिते योनाथनं प्रति शैलस्य क्राधकरणं २४ दायुदं प्रति योनाथनस्य
वाक्यादानं ४१ दायुदोः विसर्जनं ।
- १ अन्तर्तं दायुद् रामतस्ममठेभ्यः पलाय्य योनाथनस्य समीपमागत्य
जगाद, मया किं कृतं किं वापराङ्गं तव पितुः समीपे वा मम पापं किं
२ यत् स मम प्राणान् हन्तुं चेष्टते? ततः स तं बभाषे नैवं भवतु त्वं न मरि-
ष्यसि । पश्य माम् अज्ञापयित्वा मम पिता वृहत् क्षत्रं वा किमपि कर्म
न कुरुते तर्हि मम तात एतत् कर्म मसोऽपङ्गुय कुतः करिष्यति? तद्
३ भवितुं न शक्नोति । ततो दायुद् शपथं कृत्वा पुनरब्रवीत्, अहं त्वया-
नृगृहीत इति तव पिता सम्यक् जानाति, अतः कारणात् स कथयति
योनाथनो यद् दुःखितो भवेत् तदर्थम् एतद् ज्ञाप्यतां । अहम् अम-
४ रस्य परमेश्वरस्य तव प्राणानाश्च शपथं करोमि, मम मृत्योश्चैकपद-
मात्रं विच्छेद आस्ते । योनाथनो दायुदं बभाषे तव ममो यद् अभिज-
५ यति तदेवाहं करिष्यामि । दायुद् योनाथनं जगाद पश्य श्वः प्रतिपदि
वृषेण समं भोजनाय मयोपवेष्ट्यं, त्वं मां विसर्जं तेनाहं तृतीयदिनस्य
६ सायंकाळं यावत् क्षेत्रे कृन्नस्तिष्ठामि । ततस्तव तातो यदि ममानुपस्थितेः
कारणं पृच्छति तदा त्वं वदिष्यसि दायुद् निजनगराय वैतकेहमाय
७ तृक्षं गमनार्थं ममानुमतिं याचितवान् यतस्तत्र स्थाने सकलपरिज-
८ नार्थं वार्षिको यज्ञो भविष्यति । ततस्तेन यदि भद्रमित्युच्यते तर्हि तच्चै-
तस्य दासस्य मङ्गलं भविष्यति, नो चेत् स यदि षोकृष्यते तर्हि ममामङ्गलं
९ निश्चितमिति त्वया ज्ञास्यते । अतस्त्वं निजमेतं दामं प्रति प्रीतिम् आच-
रिष्यसि यतस्त्वं स्वेन समं स्वीयमेतं दासं परमेश्वरस्य नियमेनैकेन बद्धम्
अकरोः । यदि वा मया किञ्चनापराङ्गं तर्हि त्वमेव मां जहि, तव
१० तातस्य समीपं मां कुतो नेष्यसि? ततो योनाथनो जगाद, एवं मा
चिन्तय, मम पिता तवामङ्गलं निश्चितवान् इति मया ज्ञाते त्वं किं
११ तद्वास्तां न आविधिष्यसे? दायुद् योनाथनं बभाषे, केन आविधिष्ये? तव
तातश्च त्वां कीदृग् निहुरं कुभाविष्यते ?

अनन्तरं योनाथनो दायूदं व्याहरत्, आगच्छावां क्षेत्रं यावः । ११
 ततस्तौ बहिर्भूय क्षेत्रं जग्मतुः । अनन्तरं योनाथनो दायूदं व्याहृतवान् १२
 इत्यायेकः प्रभुं परमेश्वरं साक्षिणं कृत्वा वदाम्यहं च एतस्मिन् समये
 वा परमेशो मया यतित्वा तातस्य मनसि विज्ञप्तिं तव मङ्गलम् आस्त इति
 वीक्ष्याहं तव समीपं दृतं प्रहित्य तदार्थां त्वां आवधिष्यामि । यदि १३
 च तवामङ्गलं कर्षं मम पितु मंतिस्तिष्ठति, तर्ह्यप्यहं तदार्थां त्वां आव-
 धिष्यामि, नो चेत् परमेश्वरोऽमुकं ततोधिकश्च दग्धं योनाथनाय ददातु ।
 अहं त्वां विच्छेद्यामि त्वं कुशलेन यास्यसि, अपरं परमेश्वरो यथा मम
 तातस्य सहाय आसीत् तथा तवापि सहायो भवतु । यदहं न मिये १४
 तदर्थं मम यावर्णवीर्यं त्वया परमेश्वरम् उद्दिश्य मां प्रति किं प्रीतिरेव
 नाचरितव्या? मम वंशरादपि प्रीतिः कदापि त्वया न क्केदनीया, दायूदो १५
 रिपुगणे परमेश्वरेण भूमगडलमध्याद् उच्छिन्नेऽपि सा प्रीति न क्केद-
 नीया । इत्थं योनाथनो दायूदो वंशेन समं नियमं विधाय जगाद, पर- १६
 मेश्वरो दायूदो रिपुभ्यः समृधितं ददातु । अनन्तरं योनाथनो दायूदि १७
 भिमकरककारणात् पुनरपि दायूदं शपथं कारयाश्चकार यतः स निज-
 प्राजेभ्यश्च तस्मिन् प्रेमाकरोत् । अनन्तरं योनाथनस्तमवदत् स्वः प्रति २०
 पद् भविष्यति तत्र त्वदीयासने श्रुतीभूते तवानुपस्थितिं वेदिष्यते । त्वं २१
 परमेशः शीघ्रमुत्तीर्य पूर्वशास्यस्य समये यत्र स्थाने वृत्र आसीत्तत्र
 ख्यान एषलायस्य यावन् समीप उपविशन् म्नास्यसि । अत्यवेधनच्छले २२
 नाहं शीघ्रं शरान् तस्य पार्श्वं क्षेप्यामि । ततः परं पश्य बालकमेकं प्रहित्य २३
 तं बहिष्यामि, त्वं गत्वा शरान् गवेषय । अपरं पश्य शरान्तवेतपार्श्वं
 विद्यन्ते तान् संश्रद्धागेति यदि स बालको मयादिश्यते तर्हि त्वनागच्छ,
 अमरस्य परमेश्वरस्य शपथं करोमि तव मङ्गलं, कापि कुमन्त्रणा नास्ति ।
 पुनः पश्य बाजास्तवान्यपार्श्वं विद्यन्त इति मयादिष्टं त्वं स्थानान्तरं याहि २४
 यतः परमेश्वरत्वा व्यसर्जत् । पश्यावसारेतत्कथाकथनमधि परमेश्वरः २५
 सर्वदावयो र्दयोः साक्षी भवतु ।

अपरं दायूद् क्षेत्रम् आश्रितवान् । अनन्तरं प्रतिपक्षिचस उपस्थिते २६
 राजा भोक्तुम् उपविशे ! राक्षि स्वधारानुसारेण भित्तिसमीपस्थे स्वकी- २७
 यासन उपविष्टे योनाथनेऽवतिष्ठमानेऽवनरे च शौलस्य पार्श्वं उपविष्टे
 दायूदः स्थानं शून्यं तस्यै । तथापि शौलस्तस्मिन् दिने किमपि न जगाद, २८
 यतो देवघटितमिदं सोऽनुचिः, तस्याशौचं भविष्यतीति मनसि चिन्त-

- १७ यामास । परदिवसेऽर्धात् मासस्य द्वितीयदिवसे दायूदः स्थानस्य
 १८ अन्यस्थितिकारणात् शैलो निजसुतं योनाथनं पप्रच्छ यिश्यस्य पुत्रो
 १९ षोऽप्य च भोक्तुं कुतो नागच्छति? योनाथनः शैलं जगाद, दायूद् वैत-
 २० जेहमाय गमनार्थं ममानुच्छं याचितवान् । स माम् अवदत् अहं विनये
 मां विसर्जतु नगरे ऽस्माकं परिजनानां हते यच्च शको भविष्यति तत्-
 कारणात् मम भ्राता मां गन्तुम् आज्ञापयत्, अतोऽहं विनये यदि भवान्
 मय्यनुग्रहं करोति तर्हि ऋषोऽहं गत्वा निजभ्रात्रादीन् पश्यामि । तस्मात्
 २१ स नृपस्य भोजनासनं नागच्छति । ततो योनाथनं प्रति शैलस्य क्रोधे
 प्रज्वलिते स तं जगाद, अरे विपद्यगामिन् आञ्जालङ्घनकारिन् त्वं
 निजलज्जां मातुरावरणीयलज्जाश्च प्रकाशयितुं यिश्यस्य सुतं वृत्तवान्
 २२ तदहं किं न जानामि? यिश्यस्य तनयो भूमौ यति क्वाणं जीविष्यति
 तति क्वाणं त्वं तव राज्यं वा स्थिरं न भविष्यति, अत इदानीं दृष्टान्
 २३ प्रहृद्य तं मम समीपम् आनय यतस्तेन मत्तथ्यमेव । ततो योनाथनः
 २४ स्वजनकं शैलं बभाषे स कुतो घानिष्यते? तेन किं कृतं? तदा शैलस्तं
 हन्तुं शूलमेकं निचिक्षेप, ततो निजपिता शैलो दायूदं हन्तुं निश्चि-
 २५ तवान् इति योनाथनो बुबुधे । तदानीं योनाथनो महाक्रुद्धो भोज-
 नासनाद् उदतिष्ठत्, मासस्य द्वितीयदिवसे स किञ्चन न बुभुजे यत-
 स्तस्य पित्रा दायूदोऽपमानितत्वात् तस्य मनःपीडा जाता ।
 २६ अनन्तरं योनाथनो दायूदा समं यं समयं कृतवान् तदनुसारात्
 २७ क्षुद्रमेकं बालकं सङ्गिनं कृत्वा वहिः क्षेत्रं जगाम । ततः स्वबालकं
 गदितवान् अहं यान् शरान् निक्षिपामि त्वं धावन् तान् गवेषय । तत-
 २८ स्तस्मिन् बालके धावति स तस्यान्यपार्श्वे शरं निचिक्षेप । अपरं
 योनाथनेन निक्षिप्तस्य शरस्य समीपं बालक उपस्थिते योनाथनो बाल-
 २९ कम् आह्वय जगाद तवान्यपार्श्वे किं वाणो नास्ति? योनाथनः पुनश्च
 बालकमाह्वय बभाषे तूर्णं धावन् गच्छ विलम्बं मा कुरु । तेन योनाथ-
 ३० नस्य स बालकः शरान् संगृह्य निजाधिपस्य समीपम् आजगाम । किन्तु
 स बालकः किमपि न ज्ञातवान्, केवलं योनाथनदायूदौ तत्पार्श्वे
 ३१ ज्ञातवन्तौ । अनन्तरं योनाथनो निजधनुर्वाणान् तस्मै स्वसङ्गिने बाल-
 काय दत्त्वा तम् उक्तवान् यतानि गृह्णीत्वा नगरं याहि ।
 ३२ अनन्तरं तस्मिन् बालके गते सति दायूद् दक्षिणदिक्स्थात् स्थानैक-
 स्माद् उत्थाय न्युजः सन् पतित्वा वारण्यं प्रब्रूनाम । अपरं तो परस्परं

शुभ्रं रोदनञ्च चक्रतुः किन्तु दायूद् अधिकं रोदत । अनन्तरं योना- ४९
धनो दायूद् व्याजहार, तं कुशलं याहि, आवाभ्यां दाभ्यां परमेश्वरस्य
नाम्ना श्रपयोऽकारि, परमेश्वरो मम तवं च मम वंशस्य तव वंशस्य च
नित्यं सहवर्त्ती भवतु । अनन्तरं स उत्थाय प्रतस्थे योनाधनञ्च नगरं
गतवान् ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

१ अहोमेलकाद् दायूद्ः पवित्रपुत्राभिः ७ तत्र स्थाने दोयेगस्योपस्थितिः ८ दायूद् ।
प्रिजेद्योजास्तस्य कर्त्तव्याभिः १० गानीयदोयस्य साक्षात् उन्मत्तवद् व्यवहरणं ।

अनन्तरं दायूद् नेत्यां याजकस्याहोमेलकस्य समीपम् उपतस्थौ ततो ५
ऽहोमेलकः कम्पमानो दायूद् साक्षात् कृत्वा पप्रच्छ त्वमेकः कुतः ?
तव सङ्गी कोपि नास्ति कुतः ? ततो दायूद् अहोमेलकं याजकं व्याहरत् ९
राजा मां कार्यमेकं कर्त्तुम् आदिश्य गदितवान्, यत् कर्म कर्त्तुम्
अहं त्वाम् आदिश्य प्रष्टिष्यामि तस्य किञ्चिदपि कोपि न ज्ञाप्यतां ।
अपरम् अमुकस्थानम् आगन्तं दासनिवहो मया न्ययोजि ।
इदानीं तव समीपे किमास्ते ? पूषपञ्चकं यदि भवेत् यदेव वा भवेत् १
तदेव मह्यं देहि । ततो याजको दायूद् प्रत्यवदत्, मम करे सामान्यः ४
पूषो नास्ति किन्तु तद्वद्यगणो यदि योषितः पृथग् अभवत्, तर्हि
पवित्रपूषान् दातुं शक्नोमि । ततो दायूद् याजकं प्रत्यवदत् मम निर्ग-
मनमारभ्य द्वौ चीन् वा दिवसान् अस्मत्तो योषितो विच्छेद आस्ते तदः
च तद्वद्यगोक्तानां वस्त्रादीनि पवित्राख्यासन्, यात्रैषा च यद्यप्यपवि- ३
भवेत् तथाप्यथापि वस्त्रादिभिः पूषा भवितुं शक्नोति । ततो याजकः ६
पवित्रपूषान् तस्मै ददौ, यतस्तत्र स्थान इतरपूषा नाविद्यन्त, केवलम्
उत्तमपूषानां स्थापनसमये ये दर्शनीयपूषाः परमेश्वरस्य साक्षाद् अप-
सारितास्त एवाविद्यन्त ।

तस्मिन् काले शौलस्य भत्यानाम् एकः कयाचिद् बाधया तत्र परमे- ७
श्वरस्य साक्षाद् आसीत्, इदानीयदोयेग इति तस्य नाम, स शौलस्य
पालकानां मुख्य आसीत् ।

अनन्तरं दायूद् अहोमेलकं जगाद, स्थानेऽत्र तव करे शूलं खड्गो वा ८
किमपि किं नास्ति ? राज्ञः कार्यं तूर्णं करणीयम् इति हेतो मया
कस्यदाऽस्माकिं नानोतानि । ततो याजको गदितवान् पप्रश, यथास्थो- ९

पत्यकायां त्वया हतस्य पिनेलीगजास्य खड्गा वसनेन बेष्टित एकीकृत्य
पश्चाद् विद्यते, यदि तं जिघृक्षसि, तर्हि गृह्णाण, तं विना स्थानेऽनाम्बद्
अस्त्रं नास्ति। ततो दायूद् गदितवान् सोऽनुपम एव, तं मङ्घं देहि ।

- १० अनन्तरं दायूद् उत्थाय तद्विवसे शैलस्य समीपात् पलाय्य गातीय-
११ नृपत्याखीशस्य समीपं जगाम । तत आखीशस्य भृत्यास्तम् अवदन् अयं
जनः किं देशस्य राजा दायूद् न हि? अपरं,

शैलेनारिसहस्राणि हतानि समराङ्गने ।

दायूदापि विपलागामयुतानि हतानि च ॥

- १० इति वाचं योषिता नृत्यं कुर्वन्त्यः किमेतमधि न जगुः? दायूद् तां
कथां स्वमनसि न्यधित, अपरम् आखीशाख्यस्य गातीयराजस्य कारणात्
सोतीव भीत्या तेषां साक्षाद् आचारान्तरं कृत्वा तेषां समीप उन्मत्त
इव व्यवहारं कुर्वन् दारकपाटानि अलिखत् निजभ्रमश्रूपरि च कालाम्
१४ अक्षरयत् । तत आखीशः स्त्रीभृत्यान् जगाद, पश्यतायं मानुष उन्मत्त
१५ एव, स युष्माभिर्मम समीपं कुत आनायि? मम किम् उन्मत्तानाम्
अभाव आस्ति यद् यूयं मम समीपे निजोन्मत्ततां दर्शयितुम् एवम्
आनयत? किमेष मम गृहम् आगच्छेत्?

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

१ अदुर्लभगुहायां दायूदा रक्षाप्रापणं १ मोयावीयरजस्य समीपं पितृसाधाः
स्थापनं १ गादाअभिविषयङ्गु संनृजया यिहदादेशाय दायूदा गमनं १ दायूदमधि
शैलेन सदासानां निरस्तरणं १ शैलेन प्रति दायुगस्य कथनं १ राजकान् अन्तु
शैलस्य निदेशः १० तेषां तदोपनगरस्य च नाशनं ६० अवियाथरस्य पलायनं ।

- १ अनन्तरं दायूद् तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय अदुर्लभारख्यां गुह्याम् आञ्जि-
तवान् ततस्तस्य भातरः पितृपरिवाराञ्च तन्निशस्य तस्य समीपं गतवन्तः ।
२ अपरम् अग्निदुःखिविरक्तमानसजोकेषु सर्वेषु तस्य सन्निधौ भिजितेषु
स तेषां सेनापति बभूव । इत्थं प्रायेण चत्वारि शतानि लोकस्तस्य
सङ्गिनो बभूवुः ।
३ अनन्तरं दायूद् तस्मात् मोयावीयमिस्पीं नगरं गत्वा मोयावीय-
मन्हीपतिं आहरत्, अहं विनये, ईश्वरो मां प्रति किं करिष्यति तद्
यावन्न वेद्मि तावद् भवतः समीपमागत्य प्रवक्तुं मम पितरं मातरञ्चा-

नुकृष्टान् । ततस्ते भेयावीयमहीप्रतेः साक्षात् तेनानीतौ, यावच्च ४
दायूद् दुर्गमस्थाने तस्मै तावत् तौ तेन नृपेण साकं न्यवसतां ।

अनन्तरं गादनामा भविष्यद्दादी दायूद् जगाद, त्वं पुनर्दुर्गमस्थाने ५
न तिष्ठ, यात्रां विधाय यिह्दादेशं याहि । ततो दायूद् प्रस्थाय हेर-
ताख्यवनम आश्रितवान् ।

तदानो दायूदन्तस्य सङ्गिनामप्युद्देशः प्राप्त इति निश्चय्य शैलो ६
गिवियाया रामतस्यवृद्धैकस्याधः शल्यहस्तः सन् उपाविशत् तस्य
भत्याश्च सर्वेऽवतिष्ठमानास्तम् अवैद्यन्त । अपरं शैलो निजचतुर्दिग्- ७
वर्तिमानान् भत्यान् जगाद, हे विन्धामीनवंशीया नराः, यूयम् आक-
रन्त्यत, यिश्शयस्य सुतः किं युष्माकम् एकैकस्मै शस्यत्तत्राणि द्राक्षा-
लेत्राणि च दास्यति? स किं युष्माकम् एकैकं स हस्त्रसेनापतिं शतसेना-
पतिं वा करिष्यति, यद् यूयं सर्वे मम प्रातिकुल्येन कुमन्तवाम् अकु- ८
रुत? यिश्शयस्य पुत्रेण साकं मन पुत्रो निदमं कृतवान् इति युष्माकं
कोपि मम कर्णगोधमं नाकरोत् । अपरम् अद्य कद्रना मां हिंसितुं मम
किङ्करो मन्तुतेन प्रवर्धित इति वार्त्ता मां ज्ञापयितुं युष्माकं कोपि
मां मानुकस्यते ।

अनन्तरं शैलस्य भृत्यगणमध्येऽवतिष्ठमान इदामीयदोयोगः प्रत्य- ९
वदत् अहं नोव्यान् अह्नीट्वस्य पुत्रग्याह्मिलकस्य समीपं गच्छन्तं
यिश्शयस्य पुत्रं दृष्टवान् । स तस्य कृते परमेश्वरं पृष्टवान् तस्मै पाद्येय- १०
द्रव्याणि दत्तवान् तथा पिलेथीयजालतस्य खड्गमपि तस्मै दत्तवान् ।

ततोऽह्नीट्वस्य पुत्रम् अह्नीमिलकं याजकं तस्य सकलं पिद्वंशम् ११
अर्धतो नोववासिनो याजकान् आह्नातुं राक्षा दूतेषु प्रहितेषु ते सर्वे
सपस्य समीपम् आगताः । अनन्तरं शैलोऽवदत् हे अह्नीट्वस्य पुत्र, १२
अधुना प्रक । स प्रत्यवदत् हे मम प्रभो, अहम् उपस्थित आसे । अनन्तरं १३
शैलस्तं जगाद त्वं यिश्शयस्य पुत्रश्च मम विरुद्धं कुतो राजत्रोहं कृत-
वन्तो? अपरम् अद्य स यत् मां हिंसित तदर्थं त्वं तस्मै कुतो भक्ष्यं खड्गश्च
दत्त्वा तस्य कृते ईश्वरम् अपृच्छः? ततोऽह्नीमिलको राजानं प्रत्यवदत्, १४
भवतो भृत्यगणमध्ये दायूदिव विश्वास्यो राजजामाता राजमन्त्रणावगतो
भवतो गोहे सम्मानितश्च को भवेत्? तस्य कृत ईश्वरं प्रष्टुम् अहं किम् १५
अप्यारब्धवान्? तत् मत्तो दूरीभवतु, राजा निजदासं दासस्य परि-
वाराश्च प्रति जेमं दोषम् अप्ययतु । भवतो दास एतदर्थस्य न्यूनार्धिकं

- ११ किमपि नावगच्छत् । किन्तु राजा जगाद, हे अहीमेलक त्वयीत्तव क्लेशेन पिष्टवंशेन च मत्तन्वमेव ।
- १० अनन्तरं राजा स्वचतुर्दिक्ष्ववतिष्ठमानान् पदातिकान् अवदत् यूयं पराहृत्य परमेश्वरस्य याजकान् हत यतस्तेऽपि दायूदस्य सहाया अभवन् अपरं तस्य पलायनं ज्ञात्वापि मम कर्मगोचरं नाकुर्वन् । किन्तु परमेश्वरस्य याजकान् हन्तुं नृपस्य दासाः करान् विकारयितुं नाङ्गी-
 १० हतवन्तः । अनन्तरं राजा दोग्धेगम् अवदत् त्वमेव पराहृत्य याजकान् जहि । तत इदामीयदोग्धेगः पराहृत्य याजकान् आक्रम्य तस्मिन् दिवसे
 १० कापीसगननिर्मितैपोदप्रिधायिनः पश्चाशीति जमान् जघान । अपरं स नोवनामकं याजकानां नगरं खड्गेन अनाशयद् अर्धाद् योषित्पुरुष-
 बालकस्तनपायिशिशून् गोगर्हभमेघांश्च खड्गेन जघान ।
- १० तस्मिन् काले अवियाथरनामा अहोदिवस्य पौत्रोऽहीमेलकस्य पुत्रो
 ११ रक्षां प्राप्य दायूदः पश्चात् पलायाश्चक । शैलः परमेश्वरस्य याज-
 ११ कान् अवधीदिति वार्त्तां सोऽवियाथरो दायूदं जगाद । ततो दायूद् अवियाथरं बभाषे, इदामीयदोग्धेगस्तत्र स्थान आसीत् तस्मात् स शैलं मम वार्त्तां वदिष्यतीति मया तस्मिन्नेव दिने बुद्धं । तव पिष्टवंशी-
 ११ यानां बधस्य कारणमहमेवाभवं । त्वं मया साकं तिष्ठ मा भैषीः, मम प्राणनाशम् अवेष्टित्वा कोपि तव प्राणनाशं न चेष्टिष्यते, तव रक्षार्थम् अहमेव तवाश्रयो भविष्यामि ।

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

- १ कियोलाया आक्रमणं ० अधिदायूदं शैलस्य कथनं १ दायूदं परमेश्वरस्य प्रति-
 वदनं ११ दायूदः शोकारण्यं पलायनं योनाथनेन मम भावाम् करणं ११ शैलं प्रति शोकोयसोकार्णां वार्त्तावदनं दायूदः पश्चाद्गमानात् शैलस्य निर्दोषः ।
- १ अनन्तरं पिलेथीयाः कियोलाया समं रणं कुर्वन्ति शस्यमर्दनस्थानानां
 १ शस्थानि हरन्ति चेति वार्त्तां श्रुत्वा दायूद् परमेश्वरं प्रपच्छ तान् पिले-
 थीयान् आहन्तुं मया किं गन्तव्यं? ततः परमेश्वरो दायूदं बभाषे याहि
 १ पिलेथीयान् आहृत्य कियोलां रक्ष । ततो दायूदो लोकास्तं जगादः
 पश्चात् यिष्टदादेशे तिष्ठद्भिरस्माभिर्भेतव्यं, तर्हि कियोलायां पिने-
 थीयसैन्यश्रीनीनां प्रतिकूलं गत्वास्माभिः किं ततोधिकं न भेतव्यं? अनन्तरं
 दायूद् पुनरपि परमेश्वरं प्रपच्छ, ततः परमेश्वरः प्रत्यवदत्, त्वमृत्याय

कियोलां याहि, अहं पिजेछीयान् तव करे समर्पयिष्यामि । अतो ५
 दायूद् तस्य लोकाञ्च कियोलां गत्वा पिजेछीयैः समं रणं कृत्वा महा-
 हननेन तान् हत्वा तेषां पशून् गृहीत्वा जग्मुः । इत्थं दायूद् कियोला-
 निवासिनो ररक्ष । कियोलायां दायूदः समीपं पलायनसमयेऽही- ६
 मेलकस्य पुत्रोऽविवाधर एकम् यफोदं करेणादायाजगाम । अनन्तरं ७
 दायूद् कियोलां प्राविशदिति वार्त्तां श्रुत्वा शैलो जगाद, तर्हीश्वरो
 मम करे तं समर्पयत् यतो द्वारार्गलयुक्तनगरे प्रवेशनात् सोऽवरुद्धो
 जातः । अनन्तरं शैलो दायूदं तस्य लोकाञ्च रोधयितुं कियोलां ८
 गमनार्थं निजान् किललोकान् रणायाङ्गयत् ।

अनन्तरं शैलो गुप्तं मम हिंसां चिकीर्षतीति दायूद् ज्ञात्वाविवा- ९
 धरं याजकम् अवदत्, यफोदम् अत्रानय । अनन्तरं दायूद् जगाद, १०
 हे इखायेलः प्रभो परमेश्वर विनयेऽहं निजदासस्य प्रार्थनां प्रयोग्यु-
 यतो मत्कारणात् कियोलानगरं विनाशयितुं शैलोऽत्रागन्तुं यतते ।
 कियोलाया गृहस्थाः किं मां तस्य हस्ते समर्पयिष्यन्ति ? भवतो दासेन ११
 यथा श्रुतं तथा शैलः किम् आगमिष्यति ? हे इखायेल ईश्वर तत्
 स्वदासं ज्ञापयतु । ततः परमेश्वरोऽवदत् स आगमिष्यति । ततो दायूद् १२
 पप्रच्छ, कियोलाया गृहस्थाः किं मां मम नराञ्च शैलस्य हस्ते समर्पयि-
 ष्यन्ति ? ततः परमेश्वरः कथयामास ते समर्पयिष्यन्ति ।

ततो दायूद् तस्य प्रादेग घटशतानि सङ्गिनो मनुजाञ्चोत्थाय कियो- १३
 लायाः प्रस्थाय यत्र तत्र गताः । अनन्तरं दायूद् कियोलातः पला-
 याञ्चक इति वार्त्तां श्रुत्वा शैलो यातुं निवृत्ते । अपरं दायूद् निर्जन- १४
 देशस्य दूराकमाणि स्थानान्धाश्रित्य सीफाख्यस्य निर्जनदेशस्य पर्वते
 वासं चकार । अनन्तरं शैलेन प्रतिदिनं तस्मिन् गवेषितेऽपीश्वरस्तस्य
 करे तं न समर्पयामास । तथापि शैलो दायूदः प्राणनाशार्थं वहि- १५
 भूयागच्छतीति दायूद् ददर्श । अपरं सीफप्रदेशस्थारख्ये दायूदि तिम्रुति
 शैलस्य पुत्रो योनाथन उत्थाय दायूदः समीपं तदनं गत्वा ईश्वरेण तस्य १६
 मानसस्थिरत्वं जनयामास । अपरं तं बभाषे मा भैषीः, मम तातः १७
 शांभुत्वां स्वहस्तगतं कर्तुं न शक्यति । त्वमिखायेलवंशस्य राजा
 भविष्यसि, अहन्तु तव द्वितीयो भविष्याम्येतत् मम पिता शैलोऽपि
 वेत्ति । अनन्तरं ताभ्यां परमेश्वरस्य साक्षात् नियमे कृते दायूद् वने १८
 तस्थौ योनाथनश्च निजगृहं जगाम ।

- १८ अपरं सीपीयमनुजा शिवियायां शौलस्य समीपं गत्वा कथयामांसः,
दायूद् किम् अस्माकं समिधौ काननस्थेषु दुर्गमस्थानेष्वर्चते यिशीमो-
- १९ नस्य दक्षिणदिक्स्थश्चखीलापर्वते कृष्णो न तिष्ठति ? अतो हे राजन्
भवान् स्वमनेभिर्लाघानुसारादेवागच्छतु भवतो हस्तं तस्य समर्पणम्
- २१ अस्माभिः साधयिष्यते । शौलस्तान् अवदत्, यूयं परमेष्ठरे धन्या
- २१ यतो माम् अगच्छम्ध्ये । अहं विनये यूयं गत्वा तस्य रङ्गस्थानं कुप्य
तत्र स्थाने च तं को दृष्टवान् इति पुन र्विचिन्वा निरीक्ष्य निश्चिनुत्,
- २१ यतः साऽतीव अनुरताचारीति मयाश्रावि । अतो रङ्गस्थानानां मध्ये
कस्मिन् रङ्गस्थाने स तिष्ठति तद्गृहा निश्चिनुत्, तस्मिन् परं मम समीपं
निश्चितवृत्तान्तं गृहीत्वागच्छत, ततोऽहं युष्माभिः समं यास्यामि । स
यदि देशमध्ये तिष्ठेत् तर्ह्यहं यिहदायाः सङ्ख्याया मध्ये तस्योद्देशं
- २४ प्राप्स्यामि । ततस्त उत्याय शौलस्यार्यं सीपं जग्मः, किन्तु दायूद्
तस्य लोकाश्च यिशीमीनस्य दक्षिणदिशि मायोनाख्यस्य निर्जनप्रदेशस्य
- २४ प्रान्ते तस्यः । अनन्तरं शौलस्तस्य लोकाश्च तं स्मरयितुं जग्मः किन्तु
लोके दायूदे तस्यां वार्त्तायां कथितायां स शौलम् आश्रित्य मायोनाख्य
निर्जनप्रदेशे स्थितवान् । तत् श्रुत्वा शौलो दायूदं स्मरयितुं मायानप्रदेशं
- २४ जगाम । अपरं शौले पर्वतस्यैकपार्श्वे गते दायूद् तस्य लोकाश्च तत्प-
र्वतस्थान्यपार्श्वे जग्मः, अपरं दायूद् भयात् स्थानान्तरं यानुं त्वरं
चकार किन्तु शौलस्तं तस्य लोकाश्च धत्तुं स्वलोकैः सङ्घ वेष्टयन् तस्यै ।
- २० तदानीं द्रुत एकः शौलस्य समीपमागत्य भवान् शीघ्रमागच्छतु यतः
- २८ पिक्लेथीया देशमाकामन् इति वार्त्ता तं जगाद् । ततः शौलो दायूदः
पश्चाद् गमनात् पराहत्य पिक्लेथीयानां विरुद्धं जगाम, तत्कारणात्
तस्य स्थानस्य नाम सेकाहम्महलिकोतं (चलाचलपर्वत) इति बभूव ।
- २८ ततो दायूद् तस्मात् प्रस्थाय येनगिदीस्थेषु दुराक्रमणस्थानेषु न्युवान् ।

२४ चतुर्थिगोऽध्याय ।

- १ येनगिदीस्थगथाया दायूदा शौलस्य वस्त्रापं बिल्वा शकरवाकरणं नम कल्पना
शौलस्य समीपं निकजिदीपत्प्रकाशनं १४ निकटोपं खीलय दायूदं प्रपद्यित्वा
शौलस्य स्वयंप्रथमम् ।
- १ अनन्तरं पिक्लेथीयानां पश्चाद्गमनात् प्रत्यागतेन शौलेन दायूदः येन

गिदीनासि निर्जनस्थाने विद्यत इति वार्त्ता श्रुश्रुवे । ततः शैलः सर्वेभ्य १
 इखायेत्वंशेभ्यः सखत्रयजोक्तान् खत्वा गृह्णन् वनच्छागानां शैलेषु
 दायूदं तस्य लोकांश्च गवेषयितुं जगाम । तस्मिन् वर्त्मनि स्थितानि २
 मेघस्थानानि प्राप्य शैलः खचरयावाच्छादयितुं तत्रत्यां गुहामिकां
 प्रविवेश । तदानीं दायूद् तस्य लोकांश्च तस्या एव गुहायाः प्रान्तःस्थान
 उपविष्टा आसन् । अपरं दायूदो मनुजास्तं जगदुः पश्य मया तव ४
 रिपुस्तव हस्ते समर्पयिष्यते तदा त्वं यद् इच्छसि तदेव तं प्रति करि-
 ष्यसीति वाचं परमेश्वरो यं दिवसमधि त्वाम् अवदत्, स दिवस एष
 एव । ततो दायूद् उत्याय रक्षः शैलस्य वसनायं चिच्छेद । किन्तु ततः ५
 परं शैलस्य वसनायच्छेदनात् दायूदो ऽन्तःकरणं विजं बभूव । ततः ६
 स खलोकान् जगाद, परमेश्वरेणाभिधित्तं मत्प्रभुं प्रथितत्वर्त्मकरणाद्
 अर्चतस्तस्य विरुद्धं करविस्तारणात् परमेश्वरो मां रक्षतु यतः स
 परमेश्वरेणाभिधित्तः पुमान् । अपरं दायूद् वाक्क्षीं निर्जदासान् ७
 तर्जयन् शैलम् आक्रमितुं प्रतिघिडवान् । अनन्तरं शैलो गुहातो
 निर्गत्य मार्गम् जगाम ।

तदा दायूद् उत्याय गुहातो निर्गत्य हे मम प्रभो राजन् इत्युक्त्वा ८
 शैलमाजुहाव ततः शैलेन पश्चात् परावृत्त्य दृष्टं दायूद् भूमौ पतन्
 प्रकृतम् । अपरं दायूद् शैलं जगाद, दायूद् तव हिंसां चिच्छत इति ९
 लोकिकीं वाचं त्वं कुतः शृणोषि ? पश्याय परमेश्वरो गुहाया मध्ये त्वां १
 मम करे समाप्यत् तदा केनचित् त्वां हन्तुम् आदिष्टोऽप्यहं त्वाम्
 अनुकम्प्य कथितवान् निजप्रभोः प्रतिकूलं नाहं करं विस्तारयिष्यामीति
 यतः स परमेश्वरेणाभिधित्तः पुमान् । हे मम तात पश्य, मम करे ११
 स्थितं तवैतदक्षरीयवसनायं निरीक्षस्व । मया तवोत्तरीयवसनायस्य
 केदनसमये त्वं न हत एतेनाहं हिंसां द्रोहं वा न समाधरामि तव
 विरुद्धं पापं वा न करोमीति त्वया विविच्य दृश्यतां तथापि त्वं मम
 प्राणनाशाय मां मृगयसे । परमेश्वरो मां त्वाच्चाधि विचारयिष्यति १२
 मम कृते तुभ्यं समर्चितं दास्यति, किन्त्वहं त्वधि करं नार्पयिष्यामि ।

क्रिया तु या भवेत् दुष्टा सा दुष्टेन विधीयतां । १३

इति प्राचीनेवक्ता नीतिकथा, अतोऽहं खकरेण त्वां न स्पृश्यामि ।
 इखायेलो राजा कस्य पश्चाद् बहिर्गतः ? भवान् कं धर्त्तुं धावति ? १४
 किं मृतं कुकुरं वा मशकमेकं ? परमेश्वरो विचारयिता भवन् १५

मां त्वाच्चाधि विचारयिष्यति, स मां प्रति दृष्टिं विधाय मम पक्षपाती भवन् तव करात् मामुद्धारयिष्यति ।

- १६ शौलेन समं दायूदस्तदाकापे समानि शौलः पप्रच्छ हे मम पुत्र
 १७ दायूद्, किमयं तव स्वरः? इत्युक्त्वा शौल उच्चैः खरोद दायूदश्च जगाम,
 मत्तापि त्वं धार्मिकोऽसि यतो मयापकृतोऽपि त्वं माम् उपकृतवान् ।
 १८ परमेश्वरेश मयि तव करे समर्पितोऽपि त्वं मां नावधीरनेनाद्य मां
 १९ प्रति तव हृिताचरणं त्वया प्रकाशितं । यतो मनुष्यः स्वरिपुं प्राप्य
 किं तं कुशलेन विसर्जति? अथ मां प्रति यत् कृतं तत्कारणात् परमे-
 २० श्वरस्तव समुचितं मङ्गलं करोतु । पश्य त्वं राजा त्रिविधसि तव हस्त
 २१ इच्छायैकवंशस्य राज्यं स्थिरं स्थास्यति च तदहं जानामि । अतस्त्वं
 मम पश्चात् मम वंशं न लोप्यसि मम पिढवंशादपि मम नाम
 २२ नोच्छेत्स्यसि परमेश्वरस्य नाम गृह्णन् इमं शपथं कुरु । ततो दायूद्
 शौलस्य समीपे शपथं चकार । अनन्तरं शौलः स्वगृहं जगाम,
 किन्तु दायूद् तस्य कोकाश्च दुराक्रमस्थानम् आश्रितवन्तः ।

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

- १ श्रिमूयेलस्य स्वरं १ नावलस्य तस्य भार्याया अवीगयिक्लायाश्च कथनं ४ नावलं
 प्रति दायूदा कृतप्रवचनं १० तस्य निन्दाकारणात् नावलं हन्यं दायूदः सज्जा-
 भवनं १४ अवीगयिक्लाये दाम्पत्य वाचोदानं १८ द्रव्यादि समाधाद्य दायूदः समा-
 प्तम् अवीगयिक्लाया गमनं ३२ दायूदा तस्या अनपह्णं ३६ नावलस्य स्वरं ३८
 दायूदा समम् अवीगयिक्लाया विवाहो दायूदा भार्याया सोखलाया अन्यपु-
 षाय दानं ।
- १ तदानीं श्रिमूयेलो ममार तत इच्छायैकः सर्व्वं वंशा मिलित्वा तम-
 धनुशुशुचु रामतस्यो तस्य निवेशने तस्य प्रमशानं चकृच्च । अनन्तरं दायूद्
 उत्थाय पारखाख्यं निर्जनप्रदेशं जगाम ।
- २ माथेनप्रदेशनिवासी कर्मिलाधिकारी महान् रको मनुष्य आसीत्,
 ३ तस्य श्रीञ्जि सङ्ख्खामि मेघाः सङ्ख्खमेकं क्कागाश्चासन् । तस्य नाम
 नावल इति तस्य जायाया नाम चावीगयिकेति सा नारो सुबुद्धिमतो
 सुवदना आसीत् किन्तु स पुमान् निरुरो दुर्दृष्टश्च स कोलेववंशश्च
 आसीत् स कर्मिले निजमेघाणां लोमानि कर्त्तयितुं प्रावर्त्तत ।
- ४ अपरं नावलो निजमेघाणां लोमानि कर्त्तयिष्यतीति वाचां प्रान्तरमध्ये

दायूद् युवा निजदण्डनः प्रेषयामास तान् जगाद च, यूयं कर्मिणे ४
 नावलस्य समीपं गत्वा मम नाम्ना तस्य कल्याणं पृच्छत, तस्मै वाच-
 मिमाञ्च कथयत, भवान् चिरजीवी भवतु भवतो भवत्परिवारस्य ५
 भवत्सर्वस्वस्य च सर्व्वदा मङ्गलं भूयात् । भवतो लोमच्छेदका आ- ६
 गता इति मयाश्रावि, परन्तु भवतो मेघपालका यावत्कारणं कर्मिण
 आसन तावद् अस्माभिः सार्द्धम् आसन ते चास्माभिर्न क्रुपिता-
 स्तोषां किञ्चन वा न हारितं । भवान् स्वयनः पृच्छतु ते तदेव वदिष्यन्ति । ८
 तस्मात् तस्मिन् इमे भवतान् पृच्छन्तां यतो वयं शुभदिवस आगच्छाम,
 अतो भवतः करे ब्रह्मिन् तस्य किञ्चित् निजदारुभ्यां निजसुताय दायूदे ९
 च दीयतां । ततो दायूदो युवानो गत्वा दायूदो नाम्ना नावलसमीपं ८
 तांनि वाक्कानि निवेदयित्वा नीरवा बभूवुः ।

अनन्तरं नावलो दायूदो दासान् अवदत् दायूद् कः ? यिप्रयस्य १०
 पृष्ठा वा कः ? समयेऽस्मिन् बहवः क्रिडाराः स्वं स्वं स्वामिनं विहाय
 बभूवन्तः । इदानीं अहं किं मम पूषान् तोयानि मदीयलोमकर्त्त- ११
 काना इत इतानीं पृष्ठां मांसानि च गृह्णन् अज्ञातस्थानाद् आगन्तुक-
 काकभ्यां दास्यामि ? ततो दायूदो युवानो निजपथेन परावृत्य तत्समी- १२
 पमागत्य तं कृत्वा तस्मै कथयामासः । ततो दायूद् निजजीकान् १३
 अवदत्, यूयं सर्व्वं स्वखड्गान् बभूवत, ततस्ते सर्व्वं स्वं खड्गं बबन्धु दायू-
 दपि निजं खड्गं बबन्धु । अनन्तरं प्रायेण चतुःशतं लोका दायूदम
 अनुजग्म म्थादिरक्षांश्च ते शतं लोकान्तस्युः ।

तस्मिन् काले एकस्तरुखो दासो नावलस्य भाय्यै अवीगयिष्य १४
 कथयामास, पश्य दायूद् अस्माकं प्रभुं नमस्कृतुं प्रान्तराद् दतान्
 प्रहितवान् ततोऽस्माकं प्रभुस्तान् अभिगर्जितवान् । ते मनुजा अस्माकं १५
 महापकारिण आसन प्रान्तरेऽस्माकम् अवस्थितिकाले यावत् तैः साकम्
 अतिष्ठाम तावद् वयं तैर्न क्रुपिता अस्माकं किमपि वा न हारितं ।
 वयं मेघान् चारयन्तस्ते समं यावत्कारणं न्यवसाम तावत् ते दिवानि १६
 इमं अस्माकं चतुर्दिक्षु पाचीरस्वरूपा आसन । अत इदानीं तव किं १७
 कर्त्तव्यं तद् आलोच्य ब्रूयतां यतोऽस्माकं प्रभोस्तस्य सकलपरिजनाना-
 म्नामङ्गलं निश्चितमेव स पैतादृशो दुश्चरित्रो यत् केनापि तं सम्भावितुं
 न शक्यते ।

तदनन्तरम् अवीगयिषा तूष्णीं द्वे शतं पूषान् दाक्षारसपूर्वं द्वे कुलो १८

- पञ्च दग्धा मेधाः पञ्चद्वीपा भृष्टकलाया एकं शतं शुष्कदाक्षाफलशुष्का
 हे शते शुष्कोद्गम्बरशुष्का शतानि सर्वाण्यादाय गर्हभानामपरि निदधे ।
 १८ अपरं निजदासान् अवदत्, यूयं मदद्रेऽप्ये चलत घश्यताहं युष्माकं
 पश्चात् पश्चाद् यामि किन्वेतत् सा निजस्वामिनं नावलं नाञ्जापयत् ।
 १९ अनन्तरं सा गर्हभमावृष्ट्या पर्वतस्य रक्षोवर्त्मना यातवती तदन्तरे
 दायुद् तस्य लोकाश्च ममाभिमुखम् आगच्छन्ति तस्मात् ते मया साक्षात्
 २० कर्त्तव्या इति ददर्श । पूर्वं दायुद् कथयामास, एतस्य जनस्य प्रान्तः
 श्मिन्तं सकलं वस्तु रक्षितवानहं तस्य सर्वेषां द्रव्याणां किञ्चिदपि न
 हारितमभूत् कर्मदं मम यथा जातं स उपकारस्य विनिमयेन ममा
 २१ प्रकारं चकार । यद्यहं सूर्यादयपर्यन्तं तस्य कृत्स्नपरिवारस्यैकमपि
 पुमांसम् अवशोधययं तर्ह्यश्वरो दायुदः शत्रुभ्याऽमुकं तदधिकञ्च फलं
 २२ ददातु । अनन्तरम् अवीगयित्वा दायुदं वीक्ष्य गर्हभात् तृणमवरुह्य
 २३ दायुदः सम्मुखं भूमौ पतित्वा प्रणमाम । अपरं तस्य चरणयोः पतित्वा
 कथयामास हे मम प्रभो, अयमपराधो मम जातः, निजदासीं स्वकर्ण-
 २४ गोचरे कथां कथयितुम् अनुजानातु निजदास्या वाचं शृणोतु । भवान्
 तं दुर्दत्तपुरुषं नावलं लब्धाय न मन्यता, यादृशं तस्य नाम तादृशस्तस्य
 स्वभावः । नावलो (मूर्ख) इति तस्य नाम मूर्खता च तस्यान्तरे विद्यते ।
 २५ किन्तु भवत इयं दासी मत्प्रभुणा प्रेरितान् यूनेो नापश्यत् । तथापि
 हे मम प्रभो, परमेश्वरस्यामरताया भवतः प्राणानाञ्च शपथं कृत्वाऽहं
 वदामि शोणितपातार्थम् आगमनात् निजकरेणापमानस्य प्रतिकर-
 २६ नाञ्च परमेश्वरो भवन्तं निवर्त्तयति, किन्तु भवतो रिपूणां मत्प्रभो-
 २७ रक्षितेषिणाञ्च दशा नावलस्य दशैव भवतु । मत्प्रभोः समीपे भवतो
 दास्या आनीतम् इदम् उपायनं भवतोऽनुगामिभ्यो युवभ्यो दीक्षतां
 २८ भवतो दास्या अपराधः क्षम्यताञ्च । परमेश्वरो मत्प्रभो यंशं चिरस्त्रायिर्न
 करिष्यति यतो मत्प्रभुः परमेश्वरस्य रिपुभिः सह योत्स्यति यावज्जीवनं
 २९ निर्दाधो भविष्यति च । मनुजैर्नात्याय भवतस्ताडने प्राणनाशार्थं कयत्से
 च कृते मत्प्रभोः प्राणा भवतः प्रभुणा परमेश्वरेण स्वसमीपे जीवन-
 ३० समुटके बद्धा गोपिष्यन्ते, किन्तु भवतो रिपूणां प्राणा अग्रसज्जेपकगुणेन
 ३१ परिहितप्रस्तराहव भविष्यन्ति । परमेश्वरेण मत्प्रभुमधि यद्यत् प्रतिश्रुतं
 तस्मिन् मङ्गले साधिते सति यदा भवान् इच्छार्थे लवणानां राज्ये तेन
 ३२ नियोज्यते, तदानीम् अकारणशोणितपातस्य स्वकरेण समुचितदानस्य

च फलस्वरूपो शोकमनस्तापो मत्प्रभुणा न भोक्तव्यौ । किन्तु यदा परमेश्वरो मम प्रभो मर्कटं करिष्यति तदानीं भवत एतां दासीं स्मरिष्यति भवान् ।

अनन्तरं दायूद् अवीगयिलां जगाद त्वमद्य मां साक्षात् कर्तुं येन १०
पङ्क्तिः स इच्छायकः प्रभुः परमेश्वरो धन्यः । अपरं तव विवेचना ११
धन्या त्वमपि धन्या यतः शोणितपातार्थम् आगमनात् निजकरेण समु-
चितफलदानाच्छास्त्रम् अद्य त्वयैव रक्षितः । तव हिंसनात् मन्त्रिवर्त्तको १२
य इच्छायकः प्रभुः परमेश्वरस्तस्यामरतायाः श्रुपथं कृत्वा कथयामि यदि
त्वं मां साक्षात् कर्तुं युगं नागमिष्यस्वर्द्धिं नावलस्य गेह्ये एकोपि पुमान्
प्रभासं यावद् नावलस्येत । अनन्तरं दायूद् तयानीतान्युपायन- १३
इच्छामि तस्याः कराद् गृहीत्वा तां जगाद त्वं कुशलैः स्वनिवेशनं याहि
यद्य तव कथायां मनो निधायाहं त्वाम् अगृह्णीतवान् ।

अनन्तरम् अवीगयिला यदा नावलस्य समीपम् आगच्छत् तदा १४
राजभोज्ययत् तस्य भोज्यसति स हृष्टमना चर्तविसत्तश्चासीत् तस्मात्
मा संयोदयात् पूर्वं तस्या घटनायाः काश्चनापि वार्तां तं न जगाद ।
प्रातःकाले नावलस्य मत्ततायां निहत्तायां तस्य जाया तं तत्सर्व्वेत्तान्तं १५
आपयामास, ततस्तस्यान्तरस्य हृदयं मृतकल्पं देहश्च पाषाणवद्
बभूव । इतो दण्डिनेभ्यः परं परमेश्वरेणाहती नावलो ममार । १६

अनन्तरं नावलो मृत इति वार्तां निगम्य दायूद् कथयामास परमे- १७
श्वरो धन्या यतः स नावलैः कृतस्य ममापमानस्य समुचितं फलं ददे
निजदासश्च कुकर्मणा ररत् । नावलस्य दुष्टतायाः समुचितं फलं तैर्नैव
नावलाय दत्तं । अनन्तरं दायूद् अवीगयिलां विवोढुम् इच्छन् तां
सम्भाषितुं दत्तान् प्रेषयामास । ततो दायूदो दासाः कर्मणेऽवीगयि- १८
लायाः समीपं गत्वा तां जगदुः, दायूद् त्वां विवोढुम् इच्छन् तव
समीपम् अस्मान् प्रहितवान् । ततः सा प्रोत्थाय भूमिष्ठा सती व्याज- १९
हारं पश्यत भवतो दासीं मम प्रभो दासानां पादप्रक्षालिका दास्येव
भवतु । अनन्तरम् अवीगयिला त्वरितमुखाय गर्दभमारुह्य निज- २०
पश्चानुचारिकीभिः समं दायूदो दत्तानां पश्चाद् गत्वा तस्य जाया बभूव ।
तां विना दायूद् थिप्रियेकीयाम् अहिनायमाश्च कूटवान् ततो दे इमे २१
तस्य जाये बभूवतुः । किन्तु शौलो मीखलानामिकां निजसुतां दायूदो २२
जायां गृहीत्वा गङ्गीमनिवासिनो लयिष्यस्य पुत्राय पलट्ये दत्तवान् ।

२६ षड्विंशोऽध्यायः ।

..

- १ दायूद् पशान् शैलस्य हृषीलापर्वताय गमनं ४ शैलात् प्रुलं पानपात्रापरुहृत्य तस्य बधाकरणं ११ अवनरे प्रति दायूदालिरक्कारः २१ दायूद् प्रति शैलस्य कथनं ।
- १ अनन्तरं सीफीयलोका गिवियायां शैलस्य समीपं गत्वा कथयामासुः
- २ दायूद् किं यिशीमीनस्य सम्मुखे हृषीलापर्वते क्वत्रो न तिष्ठति ? ततः शैलं उत्थायेस्वायेकवृक्षस्य त्रीणि सहस्राण्यभिरुचितलोकान् सङ्गिनः
- ३ कृत्वा दायूद् गवेषयितुं सीफार्थं निर्जनप्रदेशं जगाम । शैलः पथ-
पार्श्वीये यिशीमीनसम्मुखे हृषीलापर्वते शिविरं स्थापयामास ।
तस्मिन् काले दायूद् निर्जनप्रदेशे न्यवसत् । अपरं शैलो मम पश्चात्
- ४ निर्जनप्रदेशम् आगच्छतीत्यनुभाय दायूद् चारान् प्रेषयित्वा शैलो
निश्चितमागतवान् इति ज्ञातवान् ।
- ५ अनन्तरं दायूद् उत्थाय शैलस्य शिविरस्थानम् आगत्य शैलस्य
तस्य सेनापते नैरसुतस्यावनरेस्य च शयनस्थानं निरीक्षितवान् । तदानीं
शैलो रथप्राकारमध्येऽसित मनुजाश्च तस्य चतुर्दिक्षु समावृता आसन् ।
- ६ अनन्तरं दायूद् द्वितीयाह्निमेलकं सिकुयायाः सुतं योयावस्य भ्रातरम्
अवीश्यसोक्तवान् शिविरे शैलस्य समीपं मया साकं को यास्यति ?
- ७ ततोऽवीश्यः प्रत्यवाच, अहं त्वया सह यास्यामि । अनन्तरं रजन्वां
दायूद् अवीश्यश्च लोकनिवहस्य समीपम् आगमता । तदानीं शैलो
रथप्राकारस्य मध्ये शयानो निद्रितश्चास्ते तस्य शिरसः समीपे तस्य शूलं
भूमिं विद्धा विद्यते, अपरम् अवनरेः सर्वे लोकाश्च चतुर्दिक्षु शयानाः
- ८ सन्तीति ताभ्याम् अदर्शि । तदानीम् अवीश्यो दायूदं बभाषे, इंश्व-
रोऽद्य भवतो रिपुं भवतो हस्तं समार्षयत् । अत इदानीं निवेदयामि,
एकेन शूलाघातेन भूम्या साकं तं वेद्धुम् आदिशत्, नाहमेनं वारद्वयम्
- ९ आहनिष्यामि । ततो दायूद् अवीश्यं जगाद एनं मा विनाशय पर-
मेश्वरेणाभिघक्तस्य प्रतिकूलं हस्तं प्रसार्य को निरपराधो भविष्यति ?
- १० परमेश्वरस्यामरतायाः शपथं कृत्वाऽहं वदामि परमेश्वरन्तम् आहनि-
ष्यति, यदा तस्य चरमदिन उपस्थिते स मरिष्यति यदा स संग्रामं गतो
- ११ घनिष्यते । किन्तु परमेश्वरेणाभिघक्तस्य विरुद्धं मत्करप्रसारणात्
परमेश्वरो मां रक्षतु । त्वं तस्य शिरःसमीपस्थे शूलजलपात्रे शृङ्गी-
- १२ त्वागच्छ, आवां यावः । अनन्तरं शैलस्य शिरःसमीपात् तस्य शूलजल-

पात्रघां दीयुदा गृहीतयोस्तौ प्रतस्थान्ते, तत्कर्म केनापि न दृष्टं न वा ज्ञातं केपि न जागरितवान् सर्वं निद्रायास्तस्य यतस्ते परमेश्वरेण घोरं निद्रापिताः ।

अनन्तरं दायूद् पारं गत्वा तदन्यपर्वतस्य प्रङ्गे दूरे तस्थौ तयोर्मध्ये ११ ब्रह्मस्थानं व्यवहितमासीत् । तदानीं दायूद् जनतां नेरग्य सुतम् १५ अवनरेखाह्वय कथितवान् हे अवनरे त्वं कुत उत्तरं न ददासि ? ततो ऽवनरः प्रत्यवदत् कस्त्वं यद् राजानम् आह्वयसि ? अनन्तरं दायूद् १५ अह्वयेन जगाद त्वं किं वीरो न भवसि ? इत्याद्येत्वंशे कस्त्व सट्टशः ? तर्हि त्वं निजप्रभुं राजानं कुतो न रक्षसि ? तव प्रभुं राजानं विना- ज्ञायितुमेकां जन आगमत् । तवेदं कर्म न भद्रं । परमेश्वरस्यामरतायाः १६ ज्ञापयं कृत्वाऽहं वदामि, यूयं बधदगराहं यतो यूयं परमेश्वरेणाभिषिक्तं निजप्रभुं नारक्षत । सृपस्य शिरोनिकटस्थे शृङ्गजलपात्रे कुत तत् पश्य । तदा शौला दायूदः खरं विष्टाय जगाद, हे मम पुत्र दायूद् १७ किमयं तव खरः ? ततो दायूद् कथयामास सत्यं प्रभो राजन् ममेव खरोऽयं । सोऽपरमपि जगाद मत्प्रभुं निजदासस्य पश्चात् पश्चात् १८ कुतो धावति ? किमहं कृतवान् ? मम को दीयः ? इदानीं विनयेऽहं १९ तं मम प्रभो राजन् निजदासस्य वधासि पृच्छोतु, भवान् मां क्लृष्टं यदि परमेश्वरेण प्रवर्षितस्तर्हि स एकं नेवेद्यं गृह्णातु । अपरं यदि भवान् मनुष्यैः प्रवर्षितस्तर्हि ते परमेश्वरस्य सात्ताद् व्यभिशय्यन्तां यतस्त्वं गच्छन् इतरदेवान् सेवस्वति वदन्तस्तेऽद्य परमेश्वरेणाधिकृतान् आक्रान्तां सक्रात् मां दवयन्ति । यद्यपि पर्वते धावन्तं तित्तिरपह्निषु २० मिव मशकैकस्वरूपकं मां मृगयितुम् इत्यादेलो राजा वहिरामाच्छत्, तथापि मम शोणितं परमेश्वरस्य दृष्टे ईरस्यभृश्यां न पततु ।

ततः शौलाऽवदत् हे मम पुत्र दायूद्, अहं पापं कृतवान्, त्वं २१ परावर्त्तस्व । तवाहितं पुत्र न करिष्यामि, यतस्त्वमद्य मम प्राज्ञान् ब्रह्मन्त्यान् अमन्यथाः । अहं वातुल इव कर्माकाधे मद्वाभ्यान्तिमांश्चा- भवं । दायूद् प्रकवदत् इदं पश्य सृपस्य शृङ्गं तरुजानाभ् एकः पारमा- २२ गव्य शकामिदं गृहीत्वा यातु । परमेश्वर एकैकस्मि जनाय तद्दम्भविश्व- २३ क्ततयोः फलं ददातु । सोऽद्य त्वां मम करे समर्पितवान् किन्त्वहं परमे- श्वरेणाभिषिक्तस्य विमहं करं प्रसारयितुं नेररीकृतवान् । पश्चादाहं २५ यथा भवतः प्राज्ञान् ब्रह्मन्त्यान् अमन्ये तथा परमेश्वरो मम प्राज्ञान्

- १५ ब्रह्ममूल्यान् मत्वा समस्तलोकात् माम् उद्धारयिष्यति । अनन्तरं शैलो दायूद् वभाषे, हे मम पुत्र दायूद् त्वं भयः, त्वं कर्मभूरः कृतकृत्यश्च भविष्यसि । अनन्तरं दायूद् निजपथेन जगाम शैलोऽपि पुनः कल्याणं जगाम ।

२७ अन्नविंशोऽध्यायः ।

- १ पिसेहीयानां देशाय दायूदो जगन् ५ तस्मिन् नगरे दायूदो वसनं ० अन्यदेशोपरि दायूद् आक्रमणं ।
- १ अनन्तरं दायूद् मनसा चिन्तितवान् इत्थं कस्मिंश्चिद् दिनेऽहं शैलस्य करतो विनंष्यामि पिसेहीयानां देशाय पलायनं विना ममापरः कश्चिदुपायो नास्ति । तथा कृते शैल इच्छायेनः प्रदेशे मम गवेषणं कृत्वा ज्ञात्वा निराशो भविष्यति, अपरं तस्य हस्तादहं रक्षां प्राप्स्यामि ।
- २ अनन्तरं दायूद् तस्य घट्टघटानि सङ्गिनश्चेत्याय मायोक्तस्य पुत्रस्या-
- ३ खीशास्यस्य गातीयन्तस्य समीपं जग्मुः । अपरं दायूद् तस्य सर्व्वं लोकाच्च सपरिवारा गात आखीशेन साकम् उषितवन्तः, विशेवतो दायूद् विप्रियेणीयाहीनेयमा मृतस्य नावणस्य जाया कस्मिंसीया-
- ४ वीगयिषा चैताभ्यां जायाभ्यां समं न्यवसत् । अनन्तरं दायूद् पलाय्य गातं गतवानिति वार्त्तां शैलो निश्चय्य पुनस्तं न गवेषयामास ।
- ५ अनन्तरं दायूद् आखीशं जगत्, यद्यहं भवतो दृष्ट्यानुष्ठहीतोऽस्मि तर्हि जनपदस्यैकस्मिन् नगरे मम वासार्थं स्थानं ददातु यतो भवतो दासो भवता समं राजधान्यां कुतो निवस्यति ? तत आखीशस्तस्मिन् दिने सिक्कगनगरं तस्मै दत्तवान् अतः कारणात् तन्नगरेऽद्यापि यिद्भदीय-राजवर्गस्याधिकारोऽस्ति ।
- ६ तस्मिन् पिसेहीयानां देशे दायूद् चतुर्मासाधिकवत्परैकप्रमात्रं
- ७ कालम् उवास । तस्मिन् समये दायूद् तदीयलोकाच्च गत्वा गिरू-दीयगोघरीयामाजेकीयान् लोकान् आचक्रामिरे यतः पूर्वं त एव भूरं
- ८ मिसरश्च यावत् तत्र देशे न्युषुः । दायूद् यं जनपदम् आक्राम्यत् तन्मध्ये जीवनं क्वमपि पुरुषं स्त्रियं वा नावाशेवयत्, अपरं मेघ-जोगईभोष्ट्रान् वस्त्राणि चापहृत्वाखीशस्य समीपं पराहत्यागच्छत् ।
- ९ अनन्तरं युष्माभिरद्य को देश आक्रान्त इत्याखीशेन पृष्टे दायूद्

कथयामास, दाक्षिणात्या यिहूदीयानां यिरूहमेलीयानां केनीयानाञ्च
देशाः । किन्तु दायूद् यतादृशं कर्म कुरुत इति वार्त्तास्मान् अधि ११
केनापि न प्रकाशयताम् इति चिन्तयन् दायूद् गाते वार्त्तानेतारं
कश्चन पुरुषं स्त्रियं वा जीवन्तं नावाशेषयत् ; स यावत् पिलेथीयानां
देशे प्रावसत् तावद् यतादृशं व्यवहृतवान् । अनन्तरम् आखीशो १२
दायूदि ख्यमत्, यतः सोऽचिन्तयत् दायूद् निजलोकस्थेस्त्रायेल्वंशस्य
समीपे खं घृणास्यदं कृतवान् अतो हेतोः सर्वदा मम दासः स्यास्यति ।

२८ अष्टाविंशोऽध्यायः ।

१ आखीशस्य दायूदि विद्यमानं ७ शिमूयेलस्य सरणं यूपिभूतज्ञानां दूरीकरणं ४
पिलेथीयस्य शौलस्य भोक्तृत्वं ७ भूतजायाः स्त्रियः समपि शौलस्य गमनं शिमूयेलस्य
७ स्त्रायेल्वंशस्य आश्रादानं १४ शौलं प्रति शिमूयेलस्य कथनं तत्र यद्यनेन शौलस्य
शोधः ।

अनन्तरं पिलेथीया इस्त्रायेल्वंशेन समं योद्धुं सैन्यानि संजगदुः । १
आखीशस्तदा दायूदं जगाद त्वया तव मनुजैश्च युद्धाय मया समं
गन्तव्यमिति ज्ञायतां । ततो दायूद् आखीशं बभाषे निजदासेन यद्यत् २
कर्म साधयिष्यते तद् भवता ज्ञाम्यते । आखीशो दायूदम् उक्तवान्
अहं त्वां नित्यं मष्किरोरत्तयापदं नियाक्ष्ये ।

तत्कालात् पूर्वं शिमूयेले मृत इस्त्रायेलीयलोकान्तरार्धे शौकं कृत् ३
रामतनासि तस्य नगरे तस्य प्रमगानं चक्रुः । अपरं शौलो भृत्यान्
देवज्ञाने लोकान् देशाद् दूरीकृतवान् ।

अनन्तरं पिलेथीया एकत्र मिलित्वागत्य ग्रन्थे शिविरं स्थापयाञ्चक्रुः ४
शौलोऽपि सर्वान् इस्त्रायेलीयलोकान् संगृह्य गिल्वाये शिविरं स्थापया-
मास । किन्तु शौलः पिलेथीयानां सैन्यानि निरीक्ष्य विभयाञ्चकार ५
तस्य हृद् अतीव चकम्पे च । ततः स परमेश्वरं पप्रच्छ, किन्तु परमेश्वरः ६
स्वप्नेन वा उरीमेन वा भविष्यद्वादिभिः किञ्चनोत्तरं तस्मै न ददौ ।

ततः शौलो निजभत्यान् आश्रापयामास युयं भृत्यां स्त्रियमेकां ७
गवेषयत तस्याः समीपं गत्वाहं तथा भावि विविदिषिष्यामि । अनन्तरं
तस्य भत्या ऊचुः पश्य येनारे भृत्या दोग्धिदेका विद्यते । ततः शौल- ८
श्चद्रवेषार्थम् इतरवसनानि परिधायामरो हो जनी सङ्गिनावादाय

- यात्राप्रकारः । अपरं रजन्नां तस्या योषितः समीप उपस्थाय वीभाषे
 अहं विनये त्वं मत्कृते भौतिकं मन्त्रं पठ यस्य नाम मया कथ्यते
 १८ तम् उत्याप्यानय च । ततः सा नारी तमुक्तवती पश्य शौलो भूतश्चान्
 देवश्चाञ्च देशमध्याद् उष्किन्नवान् तेषां प्रातिकूल्येन यदिदं व्यवहृत-
 वान् तत् त्वं जानासि । त्वम् इदानीं मां घातयितुं मम प्राणानां विदुषं
 १९ कुत उन्माथं योजयसि? ततः शौलः परमेश्वरस्य नाम गृहीत्वा
 तस्याः समीपे प्रपथं दुर्व्वन् जगाद, परमेश्वरो यद्यमरो भवेत् तर्हि
 २० कार्येऽस्मिन् तव काचिदपि विपद् न घटिष्यते । तदानीं सा योषित्
 पप्रच्छ अहं तव समीपं कमुत्याप्यानयामि? ततः स उक्तवान् शिमू-
 २१ येलमुत्याप्यानय । अनन्तरं तया योषिता शिमूयेके दृष्ट उच्चैः शब्दं कृत्वा
 २२ शौल उक्तः, त्वं शौलः, कुतो मां प्रसारितवान्? राजा जगाद मा
 भेषीः, त्वया किं दृष्टं? सावदत्, अहं विचारयितारं भूमित उत्तिष्ठ-
 २३ न्तम् अदशे । शौलः पप्रच्छ, तस्याकारः कोदृशः? सावदत्, एकः स्वविरो
 मानुष उत्तिष्ठति स व्याघ्रपदीनेनाच्छादित आस्ते । ततः स शिमूयेक
 एव इति विज्ञाय शौलो भूमिष्ठः सन् प्रणनाम ।
 २४ अपरं शिमूयेकः शौलं पृष्टवान् त्वं कुतो माम् उत्यापयन् क्तिन्नासि?
 ततः शौलोऽवदत् अहम् अतीवोदिमोऽस्मि, यतः पिप्लेष्टीया मया
 सह युध्यन्ति, ईश्वरोऽपि मामत्यजद् भविष्यद्वादिभिः स्वप्ने वा मद्यं
 किञ्चनोत्तरं न ददाति, अतो जेतो मया किं कर्त्तव्यं तद् भवान् यन्मां
 २५ वदेत् तदर्थमहं भवन्तम् आहूतवान् । शिमूयेको ऽवदत् परमेश्वरस्त्वां
 २६ परित्यज्य यदि तव रिपु जातकर्त्तृं मां कुतः पृच्छसि? परमेश्वरो
 मया यदवदत् तदेव कृतवान् स तव कराद् राज्यम् अपहृत्य तव समी-
 २७ पवासिने दायूदे दत्तवान् । यतस्त्वं परमेश्वरस्य वचनम् अवमत्सामा-
 जेकीयलोकान् प्रति तस्य प्रचण्डरोषं सम्यज् न कृतवान् एतत्कारणाद्
 २८ अद्य परमेश्वरस्त्वां प्रति कर्मतत् कृतवान् । अपरं त्वया समम्
 इच्छायेज्वंशोऽपि परमेश्वरेण पिप्लेष्टीयानां करे समर्पयिष्यते । अस्त्वया
 तव पुत्रैश्च मम सङ्गिभिर्भवितव्यम् इच्छायेकः सैन्यान्वपि परमेश्वरेण
 पिप्लेष्टीयानां करेषु समर्पयिष्यन्ते ।
 २९ ततः शौलस्तत्क्षणाद् भूमौ दण्डवत् निपपात, अपरं शिमूयेकस्य वाचः
 श्रुत्वातीव भीतो बलहीनश्च बभूव, यतः स गतं कृत्स्वं दिवारात्रं
 ३० किमपि न भूक्तवान् । अनन्तरं सा नारी शौलस्य समीपमागत्य तम-

तोर्वं याकुर्न वीक्ष्य वभावे, पश्य भवतो दासीयमहं भवत आक्षां
 गृहीत्वा प्राखपणेन भवदुक्ते वचसि मनो न्यदधे । अतो विनयेऽहम् १२
 अपुना भवतो दास्या वचो भवतापि गृह्यतां । भवतः सम्मुखे किञ्चिद्
 भक्ष्यम् आनयेऽहं ततो यात्राकरणार्थं भवतः शक्तिं यद् भवेत् तत्कृते
 तद् भुङ्क्तां । किन्तु सोऽनुररीकुर्वन् जगाद, नाहं भोक्ष्ये । अनन्तरं १३
 सा गारी तस्य भत्याश्च वज्रं विनीतवन्तस्ततः स तेषां वाक्यानि गृहीत्वा
 भूमित उत्थाय खट्वायाम् उपविवेश तदानीं तस्या गृहे यः पुष्ट- १४
 गोवत्स आसीत् सा तं तूर्णं मारयित्वा गोधूमचूर्णानि गृहीत्वा
 मर्दयित्वा किण्वशून्यपूपान् आसाद्य शौलस्य तस्य भत्यानाश्च सम्मुखम् १५
 आनिनाय ते च भुङ्क्तवन्तः । ततस्ते तस्यां रजन्यामुत्थाय यात्रां चक्रिरे ।

२६ ऊनन्त्रिंगोऽध्यायः ।

१ दायूदो पुत्राय गमनं पिजेष्टीयवृषपयंस्योसकृष्टिः १ दायूदं प्रमंस्याखीशस्य विसर्जनं ।

तस्मिन् काले पिजेष्टीयाः खेषां कृत्स्नं सेनागणम् अफेके संजगृह्युः । १
 अपरम् इच्छायेलीयमनुजा यिथ्रियेकस्यस्य प्रखवयस्य समीपे शिविरं
 स्थापयामासुः । अनन्तरं पिजेष्टीयानाम् अधिपतयः शतं शतं सहस्रं २
 सहस्रं सैन्यान्धानीयान्मुस्ततः सेनानां पश्चाद् आखीशेन साकं दायूद्
 तस्य कोकाआगताः । ततः पिजेष्टीयानाम् अधिपतयः पप्रच्छुः, इमे ३
 इथ्रीयमनुजा अत्र किं कुर्वन्ति? आखीशः पिजेष्टीयानाम् अधि-
 पतीन् प्रखवदत्, इच्छायेलीयवृषस्य शौलस्य दासो दायूद् किमेव
 नहि? स वर्षेकं वर्षद्वयं वा मम सन्निधौ प्रवसति, अपरं यद्दिने मम
 पक्षो ऽभवत् तदारभ्याद्य यावत् तस्य कोपि दोषो नादर्शिं मया ।
 तेन पिजेष्टीयानाम् अधिपतयस्तस्मै शुक्रधुः । अपरं पिजेष्टीयानाम् ४
 अधिपतयस्तदुचुः, त्वं तं परावर्त्य प्रेषय स परादत्त त्वया निष्कृतं
 निजस्थानं यातु नास्माभिः साकं युद्धायाम्गन्तु रक्षे चास्माकं रिपुर्न
 भवतु, यतः स एतेषां मनुजानां शिरांसि विनापरेण केन पारितो-
 धिकेन निजप्रभुणा समं सन्धिं कटिष्यति? अपरं, ५

शौकेनारिसहस्राणि हतानि समराङ्गने ।

दायूदापि विपश्चात्सामयुतानि हतानि च ।

इदं शीतं योषितो समधि समगायन् स दायूद् किमयं नहि ?

- १ तदानीम् आखीशो दायूदम् आश्रय जगाद, परमेस्वरस्यामरतायाः प्रपद्यं कुर्वन् अहं वदामि त्वं सरणताम् आचरसि, अपरं सैन्यमध्ये मया सह तव गमनागमनेऽहं भद्रे मन्ये यतो मम समीपं तवागमनदि-
नमारभ्याद्य यावत् तव कोपि दोषो मया न प्रापि, तथापि नृपवर्ग-
० स्वयि न तुष्यति । अतस्त्वं पिलेष्टीयनृपायाम् असन्तुष्टिम् अहत्वा
८ कुशलेन पराहृत्य याहि । दायूद् आखीशं प्रतिजगाद, किम् अपराजं मया ? यद्दिने भवतः समस्तम् आगच्छं तदारभ्याद्य यावद् भवतो दासस्य को दोषो भवता प्रापि यन्मत्प्रभो नृपस्य शत्रुभिः समं योद्धुं मया
९ न गन्तव्यं ? तत आखीशो दायूदं प्रत्यवदत्, त्वम् ईश्वरस्य दूतैकइव मम साक्षात् तुष्टिजनक आसे ममायम् आश्रयः, किन्तु पिलेष्टीयनृपा वदन्ति,
१० अस्माभिः समं तेन रणाय न गन्तव्यं । अतस्त्वं त्वया सहागतास्त्व
११ प्रभो दासाश्च प्रह्वूष उत्यायाजोके जाते यात्रां कुरुष्वं । ततो दायूद् तस्य जोकाश्च प्रह्वूष उत्याय प्रातःकाले पिलेष्टीयानां देशं पराहृत्य गताः पिलेष्टीयाश्च यिप्रियेकं जग्मुः ।

३० त्रिंशोऽध्यायः ।

- १ अमालेकीयैः सिल्लगनगरस्य श्रावणं १ तदपि दायूदस्योक्तानाञ्च दुःखं ९ अमा-
लेकीयानां पञ्चादमनं चान्ताप्रापणं १९ रिपूनां वेधो श्रावितद्रव्याणां पुनर्यज्ञं
२१ श्रावितद्रव्याणां विभजने अवस्थास्थितोकरणं २९ बन्धुसमीपं दायूदो श्रावित-
द्रव्याणां प्रेषणं ।
१ अनन्तरं दायूद् तस्य जोकाश्च तृतीयदिवसे सिल्लगनगरमुपगतः
किन्तु तदन्तरम् अमालेकीयलोका दक्षिणां दिशं सिल्लगच्छाक्रम्य सिल्लगं
२ निहत्य वक्रिणा दाहयामासुः । अपरम् आबासहृद्ववनितामनुजान् न
हत्वा वन्दीकृत्य नीतवन्तः स्वमार्गं च गतवन्तश्च ।
३ अनन्तरं दायूद् तदीयजोकाश्च नगरमुपस्थाय नगरं भस्मराशिं स्वेधां
४ नारीसुतदुहितरश्च वन्दीकृत्य दूरं नीता इति दृष्टुः । तदानीं दायूद्
५ तस्य जोकाश्च रोदितुं यावच्छक्तास्तावद् उच्चै यद्यदुः । तस्मिन् काले
यिप्रियेकीयाहीनोयमा कर्मिणीयावीगथिना च मृतस्य नावकस्य जाया
६ दायूद् इमे हे भार्थ्येऽपि वन्दीत्वं गते । अपरं सर्वजोक्तानां मर्णाचि
कमुत्तकन्यानां कृते शोके मघ्नानि ततस्ते दायूदं पाषाबाघातेन हन्तुं
कथितवन्तः, तेन दायूद् अतीव आक्रुणो बभूव, किन्तु निजप्रभो पर-

नेश्वरं आत्मानम् आश्वासितवान् । अनन्तरं दायूद् अहीमेजकस्य सुतम् ०
अविद्याधरम् अवदत्, विनयेऽहं त्वम् एफोदम् अत्रानय । ततोऽविद्या-
धरो दायूद्ः समीपम् एफोदम् आनिनाय । तदानो दायूद् परमेश्वरं =
पप्रच्छ, एतस्य सेनानिवहस्य पश्चात् मया किं धावितव्यं? तं प्राप्तुं मया
किं शक्यते? ततः स उक्तस्त्वं तस्य पश्चाद् याहि तं प्राप्तुं शक्यसि सर्वा-
ण्युद्धारयिष्यसि च ।

अनन्तरं दायूद् तस्य सङ्गिनः घटप्रतलोकाश्च गत्वा विद्योराख्य- १
खेतखतीतीरं प्रापुः केचिच्च तत्रावशिष्टालस्युः । अपरं दायूद् तस्य १०
सङ्गिनश्चत्वारि शतानि मनुजा रिपूणां पश्चात् जग्मुः किन्तु द्वे श्रते
लोकाः क्लान्तिकारणाद् विद्योरखेतखत्याः पारं गन्तुम् अशक्नुवन्त-
स्मिन् स्थानेऽवतस्थिरे । अपरं क्षेत्रमध्ये लोकैरेकस्मिन् मिखीयमनुजे ११
प्राप्ते ते तं दायूद्ः समीपम् आनीय मृदान् खादयामासुः पानीयञ्च पाय-
यामासुः । अपरं स तै र्दत्तम् उडुम्बरगुच्छस्य खण्डमेकं युष्कद्राक्षादयश्च १२
भुक्त्वा चेतनां प्राप यतः स त्रीणि दिवारात्राण्यन्नं न भुक्तवान् तोयञ्च
न पीतवान् । अनन्तरं दायूद् तं पृष्टवान् त्वं कस्य मानुषः? कस्माद् १३
आगतोऽसि? स कथितवान् अमालेकीयस्यैकस्य दासो मिखीयतख्यो-
ऽहं दिनत्रयं यातं मम प्रभुः पीडितं मां परिचर्य्य गतवान् । वयं १४
किरेथीयानां दक्षिणप्रदेशं यिह्मदाधीनं कालेवाधीनञ्च दक्षिणप्रदेशम्
आक्रान्तवन्तः सिक्कागनगरं वज्जिना दाहितवन्तश्च । अनन्तरं दायूद् १५
तं पप्रच्छ त्वं तस्य निवहस्य समीपं मां नेतुं शक्नोषि? स उक्तवा १
मां न हनिष्यसि मम प्रभो र्हतगतञ्च न करिष्यसि एतद् यदि परमेश्व-
रस्येनाप्रा शपसे तर्हि तस्य संघस्य समीपं त्वां नेष्यामि ।

अनन्तरं तेन दायूदि तेषां समीपम् आनीति ते पिनेलीयानां यिह्म- १६
दीयानाञ्च देशाद् बज्जलोठितस्यानयनकारणाद् बज्जभूमौ विस्तीर्णाः
सन्तो भुञ्जते पिबन्ति लभ्यन्ति चेति दृष्टं । ततो दायूद् सूर्यादयमारभ्य १७
परदिनस्य सन्ध्याकालं यायत् तान् आजघान ततस्तेषां केवलां चत्वारि
शतानि तरुणा उरुरोहणेन पलायमाना रक्षां प्रापुः, अपरेषाम्
शकोऽपि रक्षां न प्राप । अनन्तरम् अमालेकीया यानि यानि गृह्णन्तो १८
गतास्तानि सर्वाणि दायूदा पुनः प्राप्तानि विशेषतो दायूदो द्वे भार्य्ये
ऽपि मोक्षिते । तैरपञ्चतानां पुत्रपुत्रीणां लोठितद्रव्याणाञ्च क्षुद्रं मद्दद् १९
वा किञ्चिदपि न्यूनं नाभूत् सर्वाण्येव दायूदा पुनर्जन्वानि । अपरं २०

दायूदा गोमेषु ऋहीतेषु लोकास्तं पशूनां व्रजम् अये कृत्वा गच्छन्तः
कथयामासः, एतानि दायूदो लोठितद्रव्याणि ।

- ११ अनन्तरं क्लान्तिकारखाद् दायूदः प्रखाद् गन्तुम् अक्षमा ये हे श्वते
लोका विद्योरेखेतस्वत्यास्तटे श्यातुं तैः समादिष्टास्तेषां समीपं दायूदि
समुपस्थिते ते दायूदं तस्य सङ्गिने लोकांश्च साक्षात्कर्तुं वहिरागत-
१२ वन्तः ; ततो दायूद् तेषां समीपमुपस्थाय तान् कुशलं पप्रच्छ । किन्तु
दायूदः सङ्गिनां मध्ये ये दुस्वरित्रा दुष्टाश्च मनुजास्त ऊचिरे, इमेऽ-
स्माभिः समं न गतवन्तस्ततो हेतो र्वयम् एतेभ्यो लब्धलोठितद्रव्याणां
१३ किञ्चिदपि न दास्यामः केवलम् एकैकस्मिन् जायां बालकांश्च दास्यामः,
१४ तान् नीत्वा ते गमिष्यन्ति । ततो दायूद् प्रत्यवदत् हे मम भ्रातरः, यः
परमेश्वरोऽस्मान् रक्षित्वास्माकं प्रतिकूलगामिनोः सेना अस्माकं करेषु
समर्पितवान् सोऽस्मभ्यं यानि वस्तूनि दत्तवान् तान्यधि यूयम् अविहितम्
१५ आचरथ । युष्माकं वचः को ग्रहीष्यति ? योऽङ्गमनकारिणो याट-
शोशो भाराणां समीपस्थायिनोऽपि ताटशोशो भविष्यति तौ समा-
१६ नांशिनौ भविष्यतः । अपरं दायूद् इच्छायेल्वंशस्य कृते यमेतं विधिं
व्यवस्थाञ्च स्थापयामास स तं दिवसमारभ्य यावदद्य चलति ।
१७ अनन्तरं दायूद् शिक्कगम् उपस्थाय वैधेलं दक्षिणरामतं यत्तीरम्
१८ अरोयेरं सिफ्मेतम् इष्टिमोयं राखलं थिरहमेलीयनगराणि केनीय-
१९ नगराणि हर्म्मा कोराशनम् अघाकं हिव्रोणश्चेत्यादीनि यानि यानि
२० स्थानानि दायूद् तस्य लोकाश्च पर्यटवन्तस्तत्रत्यानां थिङ्गदाप्रदेशस्य
२१ प्राचीनानां निजबन्धूनां समीपं लोठितद्रव्यमध्याद् दातव्यानि प्रहित्य
कथयामास, परमेश्वरस्य रिपुभ्यो लोठितद्रव्यमध्याद् एतानि पाकितो-
विक्रानि भवद्भिर्ऋह्यन्तां ।

३१ एकत्रिंशोऽध्यायः ।

- १ शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च मरणं ७ इच्छायेल्ला त्यक्तेषु नगरेषु पिलेष्टीयानां निवसन् ८
शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च शवानाम् अपमानितत्वं ११ यावेष्टीयल्लोकैरेषां शवानां
हरणं यज्ञानि स्थापनञ्च ।
- १ अनन्तरम् इच्छायेल्वंशेन समं पिलेष्टीयेषु युध्वात्सु इच्छायेल्वंशः
पिलेष्टीयानां सम्मुखत् पलायाश्चके गिज्वायपर्वते च लोकास्तै-

राष्ट्रताः सन्तो निपेतुः । अपरं पिजेष्टीयाः शैलं तस्य पुत्रांश्च प्राप्य १
 योनाद्यनो ऽवीनादवो मल्लिभूयश्चेतिनामकान् शैलस्य पुत्रान् जप्नुः ।
 अपरं शैलमधि घोरतरे संग्रामे जाते धनुर्धरिषु च तं प्रति शरान् २
 निक्षिपत्य स धनुर्धारिभिरतीव क्षताङ्गकृतः । ततः शैलो निजास्त्र- ५
 वाहिनं जगाद, त्वं स्वखङ्गं निष्कोषं कृत्वा मां क्षिन्धि नो चेद् अष्मिन्न-
 त्वच्चरत आगत्य मां विद्धा ममापमानं करिष्यन्ति । किन्तु तस्यास्त्रवाही
 अतीव भीतत्वकारणात् तत् कर्तुम् ऊररी न चकार, तस्मात् शैलः
 खङ्गं गृहीत्वा स्वयं तदुपरि निपपात । ततः शैलो ममास्तेति वीक्ष्य ५
 तस्यास्त्रवाहकोऽपि निजखङ्गोपरि निपतन् तेन समं ममार । अनेन १
 प्रकारेण तस्मिन् दिने शैलस्तस्य त्रयः पुत्रा अस्त्रवाही चेमे सर्वे
 युगपद् अमृत्यन्त ।

अनन्तरं समभूमेः पारस्या यद्दनस्यान्यपारस्याश्च य इच्छायेत्वंशा- ०
 स्त इच्छायेलीयानां पलायनं शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च मरणमपि वीक्ष्य
 सर्व्वेनगराणि परित्यज्य पलायाञ्चक्रिरे, ततः पिजेष्टीया आगत्य तेषां
 मध्ये न्यवसन् ।

परदिवसे पिजेष्टीया हतमनुध्यायां वस्त्रादीन्यपह्नुंम् आगत्य ८
 गिज्जोयपर्व्वते शैलस्य तस्य त्रयाणां पुत्राणाञ्च देहान् प्राप्य तस्य ९
 मस्तकं क्षिप्त्वा तस्य सज्जादि मोचयित्वा स्वेषां देवाण्येषु लोकानां समीपे
 च वाचां घोषयितुं पिजेष्टीयानां देशस्य चतुर्दिशं दूतान् प्रेषयामासुः ।
 अपरं ते तस्य सज्जाम् अस्तारोतदेव्या मन्दिरे निदधिरे तस्य दे १०
 वतशानस्य भित्ताबुद्धम्वयामासुः ।

अनन्तरं शैलं प्रति पिजेष्टीयानां तस्यापकारस्य वार्त्तायां यावेशमि- ११
 लियदनिवासिभिर्लोकैः श्रुतायां सर्व्वे बलवन्तो लोका उत्थाय तां कस्त्रां ११
 रजनीं व्रजित्वा शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च शरीराणि वैतशानस्य भित्तितो
 यावेशम् आनीय दाहयामासुस्तेषाम् अस्थीनि च गृहीत्वा यावेशस्यस्य
 कस्यचित् तरोर्मूले भूमौ पोषयामासुः । अनन्तरं ते सप्तदिनानि यावद् ११
 उपवासं चक्रिरे ।

शिमूथेनस्य द्वितीयं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

- १ शैलस्य योनाथनस्य च भरलवार्त्तायां कथितायां कस्मिंश्चिद् अमालेकीयस्य मरणे
१० शैलस्य योनाथनस्य च भरलमधि गीतमानं ।
- १ शैलस्य मरणकाले दायूद् अमालेकीयानां निह्नननात् प्रत्यागत्य
- २ शिल्लगनगरे दिनद्वयम् उषितवान् । ततः परं तृतीयदिवसे छिन्नवस्त्रो
धृत्तोलिप्तमस्तकश्चैको जनः शैलस्य शिविराद् दायूद् समीपम् आगत्य
- ३ भूमिष्ठः सन् तं प्रथनाम । ततो दायूद् तं पप्रच्छ, त्वं कुत आगतो-
- ४ ऽसि ? स कथितवान् इत्याद्येनः शिविरात् पलाय्याहम् आगच्छं । दायूद्
पप्रच्छ, त्वां विनयेऽहं तत्र किं जातं ? तत् मद्वां कथय । ततः स कथित-
वान् मनूय्या रथात् पलायाश्चकिरे बहवो निपत्य पक्षत्वं प्राप्ताश्च
- ५ विशेषतः शैलस्तस्य पुत्रो योनाथनोऽपि मृतवन्तौ । दायूद् तं वार्त्ता-
वार्त्तारं तरुणं पप्रच्छ शैलस्तस्य पुत्रो योनाथनश्चाभ्येताम् इति
- ६ त्वं केन प्रकारेण ज्ञातवान् ? ततः स वार्त्तावादी तरुणस्तं जगद,
घटनाक्रमेण गिञ्जवोयपर्वतमुपस्थितोऽहं शृजावलम्बदेहं शैलं तस्य
- ७ पश्चाद् बहून् रथान् हयारोहिणश्च तुमूणीभूतान् अपश्यं । तदा स
पश्चाद् अवलोक्य मां वीक्ष्याहृतवान् ततोऽत्र स्थानेऽहम् इति मया
- ८ निगदिते स मां पृष्टवान् कत्वं ? अहमुक्तवान् अमालेकीयोऽहम् ।
- ९ अनन्तरं स माम् अवदत्, विनयेऽहं त्वं मम सन्निधिमागत्य मां जहि
- १० यतोऽहं मूर्च्छापन्नोऽस्मि तथापि मम प्राणा न यान्ति । ततोऽहं तस्य
समीपे तिष्ठन् तं हतवान्, अतस्तत्पतनात्परं स पुन जीवितुं न शक्नो-
तीत्यहं निश्चितं वेद्मि । अनन्तरम् अहं तस्य शिरसः किरीटं हस्ताद्
- ११ बलयश्च गृह्णीत्वा निजप्रभोः समीपम् एतत् स्थानम् आनैषं । ततो
दायूद् निजवस्त्राणि धृत्वा छिन्नवान् अपरं तस्य सङ्गिनः सर्वेऽपि
- १२ तथैव हतवन्तः । अपरं शैलस्तस्य पुत्रो योनाथनश्च परमेश्वरस्य
लोकास्त्रेखायेज्वंशाश्च खड्गं निहताकृत्कारणात् ते सन्ध्यां यावत् शैल-
- १३ विलापोपवासैर्दिनं यापयामासुः । अनन्तरं दायूद् तं वार्त्तावादिनं

तखं पप्रच्छ, त्वं कुत्रथो मनुजः ? स व्याहरत्, अहं प्रवासिनोऽमा-
नेकीयस्य कस्यचित् सुतः । तं दायूद् ऊचे त्वं परमेश्वरेणाभिषिक्तस्य १४
रुननाय निजं करं प्रसारयितुं किं नाभैषीः ? ततः दायूद् तरुणमेकम् १५
आह्वयादिदेश, त्वम् रुनम् आकम्प्य अहि । ततस्तेनाहृतः स ममार ।
अपरं दायूद् तं बभाषे तव शोकितपातापराधम् त्वयैव तिष्ठतु, यतो- १६
ऽहं परमेश्वरेणाभिषिक्तम् अवधिवम् इति प्रमाणां त्वदीयवदनेन तव
यिबद्धम् अभिहितम् ।

अनन्तरं दायूद् शोकं तस्य पुत्रं योनाथमश्वाधि कोदण्डगीतनामकं १७
विनापगीतमिदं रचयित्वा यिद्धदावंशं शिष्ययामास । तद् याशेरपुस्तके १८
लिखितमास्ते ।

इच्छायेलवंशं ते व्याघ्रा उच्चस्थानेषु जग्निरे । १८

वा हा त्वदीयशूरास्तु कीदृङ्निधनतां गताः ॥

वार्त्ता नाख्यायतां गातेऽस्त्रिकोन्ख्यासु नोच्यतां । १९

ना चेन्नन्दिष्यते नूनं पिलेष्टीयावलाजनेः ।

तथास्त्रिक्रत्वषां स्त्रीभिर्गर्वावाक्यं वदिष्यते ॥

गिरिवोयपर्वताः सर्व्वे युष्मान् प्रति पुनर्नहि । २०

तुधारपतनं वधे भूयात् क्षेत्रञ्च शस्यकृतं ।

यतो युष्मासु वीराणां निघेतुः फलकास्तदा ।

तेलनामभिषिक्तस्य फलको निपतेद् यथा ।

तथैव चर्म शौलस्य तत्र न्यदिष्यताशुभं ॥

अलम्बेऽसृजि योद्धवाम् अप्राप्ते शूरमेदसि । २१

योनाथनस्य कोदण्डं न कदापि न्यवर्त्तत ।

न च शौलस्य खड्गेऽपि परावर्त्तत निष्फलं ॥

प्रियो मनोहरावालां जीवत्काले परस्परं ।

शौलयोनाथनावेतौ विभिन्नौ न मृतावपि । २२

शूरराद् वेगिनौ तौ तु सबलौ च मृगेन्द्रतः ॥

इच्छायेलकृपाः शौलो युष्माभिरेव शुच्यतां । २३

यतो लोहितवासांसि रम्याष्टाभरणानि च ।

तेन दत्तानि युष्मभ्यं तेनैव वः सुचेककाः ।

धिञ्चिताः सर्व्वजातैश्च नानाविधविभूषणैः ॥

वा हा रथस्थले शूराः कीदृङ्निधनतां गताः । २४

- १४ हा हा योनाथनस्यैव निहृतस्तव पर्वते ।
 हे योनाथन मद्रातृस्त्वत्पुत्रे पीडितोऽस्म्यहं ।
 मदीयमनसो रत्नं त्वमेवैकः समस्थिधाः ।
 श्रेयः प्रेम तवामन्ये प्रेमतो योषितामपि ।
- १५ हा हा शूराः नद्यं पेतु मेसु र्थुद्बलानि च ॥

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

- १ ईश्वरस्य निदेशाद् द्वित्रोषं गत्वा दायूदो राजत्वकरणेन यावेशगिलियदीयमनुजान् प्रति दायूदः प्रश्नमनं ८ ईश्वरयोगतस्य इच्छायेलो वृषतीकरणं १९ योयावाचनेरयो-
 तकरणलोकानां योषमं १८ अमादेशस्य सरणं २५ अचनेरस्य वचनाद् योयावस्य
 परावर्तनं ३९ अमादेशस्य यज्ञाने स्थापनं ।
- १ अनन्तरं दायूद् परमेश्वरं पृच्छवान् किमहं यिद्धदायाः काञ्चन नगरीं
 यास्यामि ? परमेश्वरः कथयामास, याहि । अनन्तरं दायूद् पप्रच्छ,
 २ मया किं स्थानं गन्तव्यं ? स कथयामास द्वित्रोषं ब्रज । ततो दायूद्
 यिप्रियेजीदाहीनोयमा मृतस्य कर्मिणीयनावलस्य जायावीगयिला
 ३ चेतनामिके तस्य भार्य्यं च तन्नगरं जग्मुः । अपरं दायूद् सपरिवारान्
 गिजसङ्गिने जनानप्यानीतवान् ते च द्वित्रोषप्रदेशस्य नगरेषु न्यवसन् ।
 ४ अनन्तरं यिद्धदीयमनुजा आगत्य तत्र स्थाने दायूदं यिद्धदावंशोपरि
 राज्यपदेऽभिधिषिचुः ।
- ५ अनन्तरं यावेशगिलियदीयमनुजाः शौलं प्रश्नाने निहृतवन्त इति
 वार्त्तायां दायूदा श्रुतायां दायूद् यावेशगिलियदीयलोकानां समीपं
 द्रुतान् प्रह्वित्य तान् जगाद, यूयं परमेश्वरे धन्या यतो यूयं निजपभुं
 ६ शौलं प्रति करुणामिमां कृत्वा तस्य देहं प्रश्नानेऽस्थापयत । अतो हेतोः
 परमेश्वरो युष्मान् प्रति सत्यताम् अनुग्रहश्चाचरिष्यति ; अपरं
 युष्माभिरेतत्कर्माकारि तत्कारणाद् अहमपि युष्मान् सत् करिष्यामि ।
 ७ इदानीं युष्माकं हस्ता बलिने भवन्तु यूयश्च शूरा भवत यस्माद् युष्माकं
 प्रभौ शौले पक्षत्वं गते यिद्धदावंशीयाः स्वेषां राजत्वपदे मामभि-
 धिषिचुः ।
- ८ अनन्तरं शौलस्य सेनापति नैरस्य तनयोऽवनेरः शौलस्य सुतम् ईश्व-
 ९ रयोगतं गृहीत्वा महानयिमम् आनीय गिलियदाश्रुतिरियिप्रियेकेप्रियिम-
 १० विन्यामीनादीनाम् इच्छायेल्वंशानां राजानं चकार । शौलस्य सुतः

स ईश्वरोऽश्वत्थत्वारिंशद्बत्सरवयशीखायेलो राजत्वं जने स द्वौ बत्सरौ
राजत्वं चकार केवलं यिद्धदावंशो दायूद्ः पत्नीयो बभूव । ततो दायूद् ११
द्वित्रेणो यन्मासाधिकान् सप्तवत्सरान् यिद्धदावंशस्य राजत्वं चकार ।

अनन्तरं नेरस्य सुतोऽवनेरः श्रौणसुतस्येश्वरोऽश्वत्थस्य दासाश्च मङ्गल- १२
यिमाद् गिवियोनं जन्मः । तथा सिख्यायाः सुते योयावे दायूदो १२
दक्षिणु च वहिर्भूतेषु गिवियोनस्यपुष्करिण्याः समीप उभये लोकाः
सम्मिश्रिताः पश्चात् संघ एकः पुष्करिण्याः प्रतीरे तदन्यः संघश्च
पुष्करिण्याः पारे तस्थौ । अपरम् अवनेरो योयावम् ऊचे, इदानीं १५
तरुणा उत्थायास्माकं सम्मुखे क्रीडन्तु ततो योयावोऽभिदधे त
उत्तिष्ठन्तु । अनन्तरं श्रौणस्य सुनोरीश्वरोऽश्वत्थस्य पत्नीया विन्धा- १५
मीनीया दादशजनास्तथा दायूदो दासानां द्वादशजना उत्थाय सञ्जा-
नुसारतः पारं गतवन्तः । अपरं तेषाम् एककेन जनेन स्वप्रति- १५
योद्धुः शिरो धृत्वा कक्षः खड्गेन विद्वन्त उभयपत्नीया मनुजा युग
पन्निपेतुः, अतो जेतो गिवियोनस्यं ततस्थानं हिलकत-हसुरिम् खड्ग-
क्षेत्रमिति नाम्ना प्रसिद्धं बभूव । अनन्तरं तस्मिन् दिने महति १७
घोरतरे संग्रामे जाते ऽवनेर इखायेलो मनुजाश्च दायूद्ः सेनानिदृश्य
सम्मुखे पराजिगिरे ।

तस्मिन् स्थाने योयावावीश्यासाहेलक्षेतनामकाः सिख्यायाः सुता- १८
स्त्रय आसन् । असावसाहेनो वन्यमृगइव चरणाभ्यां द्रुतगन्तासीत् ।
असाहेनोऽवनेरस्य पश्चाद् व्यधावद् अवनेरस्य पश्चाद्मनाद् दक्षिणं
वामं वा न परावहते । अनन्तरम् अवनेरः पश्चाद् वीक्ष्य पप्रच्छ २०
त्वं किम् असाहेनः ? स प्रत्यवदत्, अहं स एव । ततोऽवनेरस्तं २१
बभाषे, त्वं दक्षिणं वामं वा परावह्य तरुणानामेकं धृत्वा तस्य सज्जां
भोठय । किन्वसाहेलस्तस्य पश्चाद्मनात् निवर्त्तितुं नैच्छत् । अनन्तरम् २२
अवनेरोऽसाहेलं पुनरपि जगाद, त्वं मम पश्चाद्मनात् निवर्त्तस्व
भोषेद् यद्यहं त्वाम् आहत्य भूमौ निपातयामि तर्हि केन प्रकारेण तव
भातरं योयावं महदमं दर्शयिष्यामि ? तथापि स निवर्त्तितुं नैच्छत् । २३
तस्माद् अवनेरो निजश्रुलायेण तस्य कुक्षिम् इत्थं विद्ववान् यत् श्रुत्वं
तस्य पृष्ठमपि विद्धा निरक्रामत् तेन स तस्मिन् स्थाने पतन् तत्रैव
ममार । अपरं यावन्तो मनुजा असाहेलस्य पतनमरणयोः स्थानम् उपत-
स्थिरे ते सर्वएव तत्रावतस्थिरे । अनन्तरम् अवनेरस्य पश्चाद् धावन्तौ २५

योयावावीश्रयो सूर्यास्तसमये शिवियोगसमीपस्थनिर्जनप्रदेशगामिणो
मार्गस्य पार्श्ववर्तिनो ग्रीहस्य सम्मुखस्यम् अम्भास्त्वपर्वतं प्रापतुः ।

- १५ अथनन्तरं विन्ध्यामीनवंशीयजोका अवनरेस्य समीपे मिजित्वा एकसंधी-
१६ भूय कस्यचित् पर्वतस्य शिखरे तस्युः । तदानीम् अवनरेो योयावम्
आह्वय व्याजहार खड्गः किं निरन्तरं हनिष्यति ? शेषे तिल्लतां गमिष्यति
किमेतत् त्वं न जानासि ? त्वं निजम्भातुगां पश्चाद्गमनात् निर्वर्त्तितुं निज-
१७ मनुजाम् कतिकालं न निर्दिष्यसि ? ततो योयावः कथयामास, त्वया यदि
किमपि नावदिष्यत, तर्हि मनुजाः प्रातःकाल एव निजम्भातुगां पश्चाद्गम-
१८ नात् न्यवर्त्तिष्यन्त । अथनन्तरं योयावस्तूरो वादयामास, तेन सर्वे मनुजाः
१९ स्थगिता बभूवुः पुनरिखायेकः पश्चान्न दधावू रणश्च न शक्रुः । ततोऽवनरे-
स्तस्य मनुजाश्च तां कृत्स्नां रजनीं प्रान्तरस्थवर्त्मना व्रजित्वा यदंन-
२० तटिन्याः पारं गत्वा कृत्स्नविश्रेण्णेन महनयिमम् उपतस्थिरे । अपरं
योयावेनावनेरस्य पश्चाद्गमनात् पराटत्य सर्वमनुजेषु संगृहीतेषु
दायूदो दासानां मध्य ऊनविंशति जनानाम् असाहेलस्य चाभावो
२१ बभूव । किन्तु दायूदो मानुषे विन्ध्यामीनीयानाम् अवनरेस्यानुषरायाश्च
मध्ये षष्ठ्यधिकशतत्रयं मनुजा मारिताः ।
२२ अथनन्तरं मनुजा असाहेलस्य देहं गृहीत्वा वैतलेहमस्यो पैटकप्रमशाने
निहितवन्तः । अपरं योयावस्तस्य मनुजाश्च तां कृत्स्नां रजनीं व्रजन्तः
प्रत्यघे द्वित्रोणम् उपतस्थिरे ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

- १ दायूदो बल्लहडिः ९ तस्य पुत्राणां नामानि ६ ईश्रयोश्रतं प्रति विरक्तस्यावनरेस्य
दायूदं प्रति गमनं १३ अवनरेण साकं नियमकरणे निजभाष्योः ग्रीहसाया
याः शर्म १० अवनरेण समं भोज्यभाजनं तस्य विसर्जनं २९ कृद्देन योयावेनावन-
रेस्य व्रजनं २८ दायूदो योयावस्य शपथं ३९ अवनरे प्रति दायूदो विलपनं ।
१ अथनन्तरं शौकस्य दायूदश्च वंशयोर्मध्ये बह्वतिघकाकं रजमभवत् ।
ततो दायूद् उत्तरोत्तरं बल्लहडिं जगाम शौकवंशस्त्रीसरोत्तरं क्षीब-
तां जगाम ।
२ अपरं द्वित्रोणे दायूदः पुत्राः प्रसुपुविरे । यिप्रियेणीयाहीनोय-
३ माया गर्भजातोऽस्मिन्ननामा तस्य ज्येष्ठः पुत्रो बभूव । अपरं मृतस्य

कर्मिणीयनावलस्य जायाया अवीगयिलाया गर्भजातः किलावनामा
द्वितीयः पुत्रो बभूव ; अपरं शिशूरीयन्दपस्य तल्मयस्य दुहितुर्माखायाः
गर्भजातोऽवशाजोमनामा द्वितीयः पुत्रो बभूव । अपरं ह्वीताया गर्भ- ४
जातोऽदोनियनामा चतुर्थः पुत्रो बभूव । अपरम् अवीटलाया गर्भजातः
सिफटियनामा पञ्चमः पुत्रो बभूव । अतरं दायूदो जायाया इग्लाया ५
गर्भजातो यिनियमनामा षष्ठः पुत्रो बभूव । इमे सर्वे एव दायूद
खोरसपुत्राश्चित्रोऽजायन्त ।

यत्तिकालं शैलवंशस्य दायूदवंशेन समं बोधनमासीत् तत्तिकालम् ६
अवनेरः शैलवंशे समासक्त आसीत् । अनन्तरम् अयाया दुहिता रिस्से- ७
ति नाम्ना शैलस्यापपत्न्येकासीत् तामधीश्वोशतोऽवनेरं जगाद त्वं मम
पितुरुपपत्नीं कृत उपगतवान् ? ततोऽवनेर ईश्वोशतस्य कथातोऽतीव ८
कुपितो भवन् कथितवान्, सारमेयकपालः किम् अहं ? तव पितुः
शैलस्य वंशं आदृग्णं बन्धुगणश्च प्रत्यथापि सद्भावम् आचरन् दायूदः
करे त्वां न समापयं योऽहम् अहं किं यिद्धदापत्नीयोऽस्मि ? तत्कृते ९
त्वम् एतां संमन्तिनीमधि मय्यद्य दोषमारोपयसि ? परमेश्वरो दायूद- ९
मधि यथा शपथं कृतवान्, तदनसारेण यद्यहं शैलवंशात् राजत्वं १०
गृहीत्वा दानमारभ्य वंशेषां यावत् सर्वेषाम् इखायेलीयानां यिद्धदी-
यानाञ्चापरि दायूदः सिंहासनं न स्यापयामि तर्हीश्वरोऽवनेराया-
मुक्तं ततोऽधिकश्च फलं ददातु । ततः सोऽवनेराय पुनरेकामपि कथां
कथयितुं न शक्नाक यतो हेतोः स तस्माद् विभयाञ्चकार ।

अनन्तरम् अवनेरोऽविलम्बं दायूदः समीपं दृतान् प्रहित्व जगाद, ११
अयं देशः कस्य ? यदि भवान् मद्यः सह नियमं करोति, तर्हि पश्ये-
खार्येणवशं भवतः पक्षम् आनेतुं भवतः साहाय्यकारी भविष्याम्यहं ।

ततो दायूद् अवदत्, भद्रं मया त्वया साकं नियमः करिष्यते किन्तु १२
मया त्वत् सकं कार्यं याचितव्यं तद् ब्रवीमि, यदा त्वं मां साक्षात् कर्तुम्
आगमिष्यसि तदा शैलस्य कन्यायां मीखलायां प्रथमं नानीतायां मां
साक्षात् कर्तुं त्वया न शक्यते । अनन्तरं दायूद् शैलस्य पुत्रस्येश्वोश- १५
तस्य समीपं दृतान् प्रहित्व जगाद, अहं पिण्छीयानां शतं प्किन्नत्वचा
दत्त्वा यां धूतवान् त्वं मम तां जायां मीखलां देहि । तत ईश्वोशतो १५
लोकं प्रहित्व तदाः स्वामिनो लयिणस्य पुत्रात् पल्टियेलात् मीखलां
जयात् । ततस्तस्याः स पतिः क्रन्दन् क्रन्दन् वङ्गरीमं यावत् तस्याः १६

पश्चात् जगाम । अनन्तरम् अर्वनेरस्तं जगाद् याहि परावृत्त्य यच्चि,
ततः स परावृत्त्य गतवान् ।

- १० अनन्तरम् अर्वनेर इखायेल्वंशस्य प्राचीनैः समम् इत्थं मन्त्र्यां
१८ चकार, पूर्वं ययुं दायूदं खेषां राजानं कर्तुं चिन्तितवन्तः । इदानीं
तदेव कुर्वत यतोऽहं खदासस्य दायूदः कराभ्यां निजलोकम् इखायेल्व-
वंशं पिलेष्टीयानां करेभ्यः सकलरिपूजां करेभ्यश्च मोचयिष्यामीति
१८ परमेश्वरो दायूदमधि प्रतिश्रुतवान् । अपरम् अर्वनेरो विन्यामीन्-
वंशीयानां कर्णगोचरेऽपि तदेव बभाषे । अनन्तरम् अर्वनेर इखा-
येल्वंशस्य इत्खविन्यामीन्वंशस्य च मनोऽभिलाषं दायूदः कर्णगोचरे
२० कथयितुं हित्रोणं जगाम । अतोऽर्वनेरो विंशतिं लोकान् सङ्गिनः
कृत्वा हित्रोणे दायूदः समीपम् उपस्थितवान्, ततो दायूद् अर्वनेरस्य
२१ तत्सङ्गिनाश्च कृते भोष्यम् आसादयामास । अनन्तरम् अर्वनेरो दायूदं
बभाषे, अहमुत्थायेखायेलः सकलवंशान् मम प्रभो राज्ञः समीपे सङ्गृहीतुं
गच्छामि, ततस्तैर् भवता समं नियमे स्थिरीकृते भवान् निजमनोवाक्कान्-
सारेण तेषां राजत्वं करोतु । अनन्तरं दायूदा विष्टष्टोऽर्वनेरः कुशलैः
प्रस्थानं चकार ।
२२ अनन्तरं दायूदो दासा योयावश्च युडयात्रायाः परावृत्त्य बह्वनि
भोठितत्रयाणि समानयन्त आजग्मुः । तदानीम् अर्वनेरो हित्रोणे
दायूदः समीपे नाविद्यत यतो हेतो दायूदा विष्टष्टः स कुशलैः गमन-
२३ मकरोत् । अपरं योयावे तस्य सङ्गिषु सैन्येषु चागतेषु मनजा योया-
वम् अज्ञापयन् नेरस्य पुत्रोऽर्वनेरो नृपतेः समीपम् आगच्छत् नृपेण
२४ च विष्टष्टः स कुशलैः गतवान् । तदानीं योयावो नृपतेः समीपं गत्वा
न्यवेदयत् भवता किं कर्माकारि ? पश्यार्वनेरो भवतः समीपमागत-
२५ वान्, स भवता विष्टष्टः कुतः कुशलैः गतवान् ? नेरस्य पुत्रोऽर्वनेरः
कीदृशस्तत्किं न जानासि ? त्वां वञ्चयितुं तव गमनागमने ऽनुमन्यातुं
२६ त्वया यद्यत् क्रियते तत्सर्वं ज्ञातुश्च स आगतवान् । अनन्तरं योयावेन
दायूदः समीपाद् वरिर्गत्वार्वनेरस्य पश्चाद् दृताः प्रेरितास्ते सिरा-
ण्यकूपस्य समीपात् तं परावर्तयन्त, किन्तु दायूद् एतत् न ज्ञात-
२७ वान् । अपरम् अर्वनेरे हित्रोणं परावृत्त्यागते योयावस्तेन साकं रश्च
हेलस्य बधकारणात् तस्यैदरं विव्याधेन स मृतवान् ।

अनन्तरं दायूद् तां वार्त्तां निश्चय्य गदितवान् नैरपुत्रस्यावनेरस्य १८
 बधमिममधि परमेश्वरस्य साक्षात् मम मदीयराज्यस्य च निर्दोषता
 सदा स्थास्यति । अथमपराधो योयावस्य तस्य समस्तपितृवंशानाञ्च १९
 शिरःसु फलतु । अपरं योयावस्य वंशे प्रमेधी वा कुली वा दण्डे समव-
 लम्बी वा खड्गविद्धो वा भक्ष्यहीन एतादृशां मनुजानाम् अभावा कदाच
 न भूयात् । इत्थं शिविवीनोयरणे तयो भ्रातुरसाहेलस्य बधकारणाद् २०
 योयावस्तस्य भ्रातावीश्वयन्वावनेरं जघ्नतुः ।

अनन्तरं दायूद् योयावं तस्य सङ्गिनः सर्व्लोकांश्च जगाद, यूयं ११
 खेषां वस्त्राणि कृत्वा शनजं वसनं परिधद्मस्वनेरमधि श्रोचत च ;
 अपरं दायूद् नृपतिश्च श्वस्य खड्गायाः पश्चात् पश्चात् चलितवान् ।
 अनन्तरं ते हित्रोयोऽवनेरस्य देहं भ्रमशाने निदधिरे राजा चावनेरस्य १२
 भ्रमशानसमीप उच्चैः स्वरं रुदितवान् तथान्ये सर्व्वे मनुजाश्च हरदुः ।
 अपरम् अवनेरमधि राजा विलापम् अगायत् । १३

श्वावनेरो वत किं मूढनरवत् मिधनं गतः ।

बद्धो नास्तं करौ द्वौ ते न बद्धौ निगडे पदैः । १४

नरघातकलोकस्य समक्षं यादृशं जनः ।

कश्चित् पतति तादृक् त्वं पतनं समुपेयिवान् ॥

ततः सर्व्वे मनुजाः सूर्यास्तगमनात् किञ्चित् पूर्वं दायूद् भोजयितुम् १५
 आगताः । तदा दायूद् इमं शपथं चकार, सूर्य्ये नास्तं गते यद्यहं
 पूषम् अन्यत् किमपि वाखादामि तर्हीश्वरो मल्लम् अमुकं ततोऽधिकम्,
 फलं ददातु । ततः सर्व्वे लोकास्तस्यां वाचि मनो निदधिरे तुष्टु- १६
 वुश्च, राजा यद्यत् कृतवान् तत्रैव सर्व्वे लोकाः सन्नुष्टा बभूवुः । अनन्तरं १७
 नैरस्य पुत्रोऽवनेरोऽहन्यत तद् राज्ञ आदेशात् न जातमिति सर्व्वे
 मनुजाः सर्व्वे इखायेल्वशाश्च तस्मिन्नेव दिने बुबुधिरे । अनन्तरं १८
 राजा निजभत्यान् अवदत्, अद्य इखायेल अधिपतिरेको मह्णापुत्रघः
 पतितवान् एतत् किं यूयं न जानीथ ? अपरम् अद्याहं राज्याभि- १९
 धिक्षोऽपि सन् दुर्बलो जातोऽस्मि, सिरूयायाः सन्तानाविभौ पुरुषौ
 ममावाधौ, किन्तु परमेश्वरः कुकर्मकारिणे तत्कर्ममनुरूपं फलं
 दास्यति ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

५

१. अग्नेरस्य सरसाद् ईश्वरोऽश्वतसस्य द्युःखं १ वानाश्वरेखवधो मिफीवोऽश्वतसस्य च कथन
४ वानाश्वरेखवाभ्याम् ईश्वरोऽश्वतसस्य वधः ८ दायूदा तयो र्बनम् ।

१. अग्नन्तरम् अग्नेरो हित्रोऽश्वतसस्य मृत इति वार्ता यदा शौलस्य पुत्रेण श्रुता तदा तस्य हस्ता दुर्बला बभूवुः सर्वे इच्छायेकवशात् स्याकुला बभूवुः ।
२. एतस्य शौलपुत्रस्य द्वौ संघपती आस्तां प्रथमस्य नाम वानाश्व इति द्वितीयस्य नाम रेखव इति चासीत् तौ विन्यामीनवंशजातस्य वेरोतीय-
३ रिम्नोऽश्वस्य पुत्रौ । तद् वेरोतं विन्यामीनप्रदेशमध्येऽगच्छत्, किन्तु वेरो-
४ तीया शिक्तयिमं पलाय्याद्ययावत् तत्र स्थाने प्रवसन्ति । अपरं शौल-
पुत्रस्य योनाधनस्य मिफीवोऽश्वतनामा दाभ्यां चरणाभ्यां खल्ल एकः पुत्र आसीत् । यदा यिप्रियेलात् शौलयोनाधनयो र्मरणवार्ता समागच्छत् तदानीं तं पञ्चमवर्षीयं बालकम् आदाय तस्य धात्री पलायाश्चक्रे तदा पलायनस्य शीघ्रमतेरसौ बालकः पतन् खल्लो बभूव ।
५. अग्नन्तरं वेरोतीयरिम्नोऽश्वस्य पुत्रौ रेखववानाश्वौ गत्वा मध्याह्नकाल ईश्वरोऽश्वतस्य निकेतनं प्रविशितुः । तदानीं मध्याह्नयोष्मात् स खट्वायां
६ शयितवान् । ततस्तौ गोधूमयह्वयच्छलेन निकेतनस्य मध्यस्थानं यावद् गत्वा तस्योदरम् आजप्लुतुः; अग्नन्तरं रेखवस्तस्य आता वानाश्वश्च
७ पलायाश्चक्रते । तयो र्गोश्वप्रवेशनसमये स गर्भागारे खट्वायाम् अश्रित तदा तौ तम् आहत्यावधिष्ठां तस्य शिरश्चित्वा तच्छिर आदाय कृत्वा
८ = हात्रिं प्रान्तरेश्च जग्मतुः । अग्नन्तरं तावीश्वोऽश्वतस्य शिरो हित्रोऽश्वं दायूदः समीपम् आनीय राजानं न्यवेदयता भवतः प्रायनाश्वच्छुको यो रिपुस्तस्य शौलसुतस्येश्वोऽश्वतस्य शिर एतत् पश्य । परमेश्वरः प्रभो-
९ रस्माकं भूयतेः कृते शौलाय तस्य वंशाय चाद्य समुचितं फलं दत्तवान् ।
१०. अग्नन्तरं दायूद् वेरोतीयरिम्नोऽश्वस्य पुत्रं रेखवं तस्य भातरं वाना-
११ श्वस्यैतत् प्रत्यवदत् सर्वविपत्तितो मत्प्रायानां मोक्षयितुः परमेश्वरस्या-
१२ मरतायाः शपथं कृत्वा कथयामि । यो जनः शौलस्य मृत्युवार्तां मत्तं कथितवान् स मङ्गलवार्तावाद्यहमित्यमन्यत किन्तु स सिक्कागे मया
१३ धृतो हतश्च । तस्मै यद्यहम् एतादृशं पुरस्कारम् अददां तर्हि निजगोहे खट्वायां शयाने धार्मिकः पुरुषो वै मरितकृतदण्डान् पातकानां प्रति

मया किं कर्तव्यं ? तस्य शोचितस्य परिशोधः किं युवाभ्यां न गृहीतव्यः ? युवां किं एषिवीतोऽपि मया नापसारयितव्यौ ? अतो दायूदा समादिष्टै- १९
कस्य तर्क्यस्तौ इती तयोः कराः पादाश्च किन्ना हित्रोऽस्यपुष्करिण्या-
कीर उद्भवन्तिरे किन्वीश्वोऽतस्य शिरस्ते गृहीत्वा हित्रोऽस्यवनेरस्य
भ्रमशाने स्थापितं ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ सर्भैरिषायेकलोकै दायूदोऽभिषेचनं १ यिदूधीयेभ्यः सियोनदुर्गस्य वशोकरणं ११
कीरमेष दायूदः समीपं दूतप्रेषणं १२ यिकशाकमे जातानां दायूदः पुत्राणां
नामानि १३ शान्तिराशोमस्थाने पिल्लोयानां दायूदा जयकरणं १९ रिफायिमो-
पत्यकायां तेषां पुनः पराजयः ।

अनन्तरम् इस्त्रायेलः सर्वे वंशा हित्रोये दायूदः समीपम् आगत्य १
निवेदयामासुः पश्य वयं तव कीकशमांसानि । अपरं पूर्वं यदा शैलो- २
ऽस्माकं राजासीत् तदापि त्वमेवेस्त्रायेलं वहिरभ्यन्तरे च गमनागमने
ऽकारयः । अपरं ममेस्त्रायेल्लोकानां पाकलेनायगण्येन च त्वया भवि-
तव्यमिति त्वं परमेश्वरयोक्तः । इत्थम् इस्त्रायेलः सकलप्राचीनलोकेषु ३
हित्रोये राज्ञः समीपम् आगतेषु दायूदा नृपेण हित्रोये परमेश्वरस्य
साक्षात् तैः साकं नियमोऽकारि ते च दायूदम् इस्त्रायेलो राज्येऽभि-
सिद्धिषुः । दायूद् चिंशवत्सवरवयसि राजत्वं कञ्चि चत्वारिंशद्बत्सुरं ४
यावद् राजत्वं चकार । स हित्रोये यिङ्गदावंशस्थोपरि घग्मासाधिकान् ५
सप्तवत्सरान् राजत्वं चकार ततः परं यिकशाकमे समस्तस्त्रायेलो
यिङ्गदायाशोपरि त्रयस्त्रिंशद्बत्सुरान् यावद् राजत्वं चकार ।

अनन्तरं राज्ञा तस्य मनुजैश्च देशोत्पन्नयिदूधीयानां विरुद्धं यिक- ६
शाकमं प्रति यात्रायां कृतायां ते दायूदम् ऊचुः, एतत् स्थानं प्रवेष्टुं
त्वया न शक्यते यतः स्थानम् एतद् दायूदा न प्रवेष्टव्यमिति वाचं ७
वदन्तोऽन्धाः खड्गाश्चैव तां दवयिष्यन्ति । किन्तु दायूद् सियोनात्थं ८
दुर्गं वशीचकार तस्य दुर्गस्य दायूद्गमरमिति नामान्तरमाप्ते । तस्मिन् ९
दिने दायूद् कथयामास यो जनः यिदूधीयान् निहृत्य प्रजातीं दायूदा
एषितं खड्गान्प्रदद्याकमिष्यति, स प्रधानसेनापति भविष्यति । तत्त्वा-
रबाद् अन्धेन खड्गेन वा राजनिर्घेतनं न प्रवेष्टव्यमिति लोकैश्चक्रेते ।
अतो दायूद् दुर्गं उषितवान् तस्य दायूद्गमरमिति नाम कृतवान् । १०

- अपरं दायूद् प्राचीरेण मिक्षमारभ्याभ्यन्तरस्थानं यावत् तद् वेष्टयामीस ।
- १० अनन्तरं दायूद् क्रमशो वर्द्धमानो महान् बभूव सेनाध्यक्षः परमेश्वरस्य तस्य सहायकस्यौ ।
- ११ अनन्तरं सोरीयराजो हीरमो दायूदः समीपम् दरसकाष्ठानि सूत्रघरान् स्वपतीन् लोकांश्च दृत्तैः प्रेषयामास ततस्ते दायूदः ह्यते
- १२ प्रासादं निर्म्ममिरे । ततः परमेश्वर इच्छायेशो राजत्वपदे मां संस्थापितवान् तथा निजेच्छायेश्वरस्यानुरोधान् मम राज्यस्योन्नतिं कृतवान् इति दायूद् ब्रुवधे ।
- १३ अपरं दायूद् हिम्रोवाद् आगत्य यिरूशालमेऽन्यजाया उपपत्नीश्च
- १४ जयाश्च, ततो दायूदोऽपरे पुत्राः दुहितरश्चाजायन्त । यिरूशालमे
- १५ शम्भूयः श्रोववो नाथनः सुजेमान् यिभर इजीशूयो नेफगो याफिय
- १६ इजीशामा इलियादा इलीफेजटश्चेतिनामानस्तस्य पुत्रा आजायन्त ।
- १७ अनन्तरं सर्वैरिच्छायेश्वरवंशीयैर् दायूद् इच्छायेशो राज्येऽभिविक्त इति
- १८ वार्तां श्रुत्वा सर्वे पिजेष्टीयाः दायूदं गवेषयितुम् आजग्मः । अपरं दायूदि तत् श्रुत्वा दुर्गे गतवति पिजेष्टीया आगत्य रिफायिमसमभूमौ
- १९ विस्तीर्णा बभूवुः । अनन्तरं दायूद् परमेश्वरं पृष्टवान् पिजेष्टीयानां विवर्द्धं मया किं गन्तव्यं ? त्वं किं मम करे तान् समर्पयिष्यसि ? ततः परमेश्वरो दायूदं जगाद, याहि मयावर्द्धं पिजेष्टीयास्तव करे सम-
- २० र्पयिष्यन्ते । अपरं दायूद् बाल्पिरासीमम् आगत्य तान् पराजित्वा जगाद परमेश्वरो मम सम्मुखे मम रिपून् खोतोभङ्गवद् बभूव । तस्मात् तस्य स्थानस्य नाम बाल्पिरासीमं देवताभङ्गस्थानमिति कृतवान् ।
- २१ अनन्तरं ते स्त्रेषां प्रतिमास्तत्र परित्यज्य गता दायूद् तस्य सङ्गिकोक्ताश्च ता गृहीत्वा जग्मः ।
- २२ अनन्तरं पिजेष्टीयाः पुनरागत्य रिफायिमसमभूमौ विस्तीर्णा बभूवुः ।
- २३ ततो दायूदा परिपृष्टः परमेश्वरः कथितवान् त्वम् इदानीं मा गच्छ, तेषां पश्चाद् व्याघ्रस्थागत्य वाक्तास्थानस्य सम्मुखे तान् आकामिष्यसि ।
- २४ वाक्ताया उच्छस्थानेषु गमनशब्दे त्वया श्रुते त्वम् उद्यमं करिष्यसि यतस्तदा परमेश्वरः पिजेष्टीयानां सैन्यं विनाशयितुं तत्रापसरो भविष्यति ।
- २५ अनन्तरं दायूद् परमेश्वरस्याज्ञानुसारेण कर्म कुर्वन् गोवातो गेषरमुपस्थितिं यावत् पिजेष्टीयान् अवधीत् ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ दायूदः परमेश्वरस्य मञ्जूषामयनं १ उपस्थापितो मञ्जूषाया ओवेदेदोमस्य गेहे
स्थापनं १९ बलिदानं नृत्यञ्च विधाय दायूदः परमेश्वरस्य मञ्जूषाया आनयनं २०
आवासे तस्याः स्थापनं २० दायूदं प्रति मोक्षलाया निन्दावचनं ।

अनन्तरं दायूद् इच्छायैवंप्रशस्य त्रिंशत्सहस्राणि हतमनुजान् संज- १
याह । अपरं दायूद् निजसङ्गिनः सकललोकान् गृह्णन् उत्याय किरू- १
बयोर्मध्ये निवासिनः सैन्याधिपपरमेश्वरस्य नाम्ना विख्यातां मञ्जूषां
बाजीयिहृदात आनेतुं यात्रां चकार । अनन्तरं त ईश्वरस्य नियम- २
मञ्जूषां नूतनं शकटम् आरोह्य पर्वतस्थाद् अवीनादवस्य वेष्मनस्तां
वह्निबन्धुः । अपरम् अवीनादवस्य पुत्रावुघोऽह्वियश्च तत् नूतनं शकटं
आजयामासतुः । अपरं ताभ्यां पर्वतस्थाद् अवीनादवस्य भवनाद् ४
ईश्वरस्य मञ्जूषया साकं तस्मिन् आनीते ऽह्वियो मञ्जूषाया अयेऽप्ये
चक्षितवान् । अपरं दायूद् इच्छायैः सकलवंशाश्च परमेश्वरस्य ५
सम्मुखे देवदारुकाष्ठनिर्मितान् बलिकीशुपिरमुरजान् जयप्रदङ्गाणि
भेरीश्च वादयन्तो जयध्वनिम् अकुर्वन् ।

अनन्तरं तेषु नालेनस्य शस्यमर्दनस्थान उपस्थितेषु गावावबाधे ६
जाते तत उघो हस्तौ विस्तार्येश्वरस्य मञ्जूषां दधार । तत उघं प्रति ७
परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते तस्य भ्रमकारणाद् ईश्वरस्तस्मिन् स्थाने तम्
आहूतवान्, ततः स ईश्वरस्य मञ्जूषायाः समीपे ममार । परमेश्वर ८
उघम् आहूतवान् इति कारणाद् दायूद् असक्तुष्टो बभूव, अपरं ९
तस्य स्थानस्य नाम परसुधम् उधाघातस्थानमिति हतवान् अद्यापि तस्य
तन्नाम विद्यते । अपरं दायूद् तस्मिन् दिने परमेश्वराद् भीत्वा ऋषया- ९
मास तर्हि परमेश्वरस्य मञ्जूषा केन प्रकारेण मम समीपम् आगमि-
ष्यति? अनन्तरं दायूदनगरं निजसमीपं परमेश्वरस्य मञ्जूषाम् आनेतुम् १०
अनिच्छन् दायूद् पथपार्श्वस्थं गातीयस्यैवेदेदोमस्य निवेशनं तां नीत्वा
स्थापयामास । ततः परमेश्वरस्य मञ्जूषायां गातीयस्यैवेदेदोमस्य निवे- ११
शने चीन् मासान् स्थितायां परमेश्वर ओवेदेदोमस्य तस्य सकलपरिज-
नस्य च क्षेमं चकार ।

अनन्तरं परमेश्वरो निजमञ्जूषायाः कारणाद् ओवेदेदोमस्य तस्य १२
सर्वशस्य च क्षेमम् अकुर्वदिति वार्तां श्रुत्वा दायूद् गच्छन् ओवेदेदोमस्य
निवेशनाद् आनन्देन परमेश्वरस्य मञ्जूषां दायूदनगरम् आनिनाय ।

- १९ अपरं परमेश्वरस्य मञ्जूषावाहिसु षट्पदानि प्रगतेषु स गावं पृष्टपशुमे-
 २० कश्च जुहाव । अपरं दायूद् कार्पाससूत्रनिर्मितम् एषोदं परिधाय
 २१ परमेश्वरस्य सम्मुखे यथाशक्ति ननर्त्त । इत्थं दायूद् इच्छायेणः सर्वे
 वंशाखानन्दध्वनिना तुरीध्वनिना च परमेश्वरस्य मञ्जूषाम् आनिभ्युः ।
 २२ अनन्तरं परमेश्वरस्य मञ्जूषाया दायूद्नगरप्रवेशकाले शौलस्य दुहिता
 मीखला वातायनेन निरीक्षमाया परमेश्वरस्य साक्षाद् उल्लम्पयन्तं
 दृशन्तश्च राजानं दायूदं वीक्ष्य मनसा तं तुष्ठीषकार ।
 २३ अनन्तरं मनुजाः परमेश्वरस्य मञ्जूषाम् अन्वन्तरम् आनीय खड्गाने
 ऽर्थाद् दायूद् तस्या निमित्तं यद् दृश्यम् आसादितवान् तस्य मध्ये ख्याप-
 यामासुः, अपरं दायूद् परमेश्वरस्य साक्षात् होमबलीन् मङ्गलार्थक-
 २४ बर्णोच्च प्रोतससर्ज । अपरं होमबलीनां मङ्गलार्थकबलीनास्रोत्सर्गं
 समाप्य दायूद् सैन्याधिपपरमेश्वरस्य नाम्ना लोकोभ्य आशिशं ददौ ।
 २५ अपरं सकलप्रजानां मध्ये ऽर्थाद् इच्छायेणवंशसमूहमध्ये प्रतिपुरुषं प्रति-
 नारि चैकं पृषम् एकं पात्रं प्राक्षारसम् एकम् उडुम्बरखण्डं परिवे-
 धितवान् । अनन्तरं सर्वे लोका निजं निजं स्थानं प्रतस्थिरे ।
 २६ अनन्तरं दायूदि निजपरिजनेभ्य आशिशं दातुं परावृत्त्यागते शौलस्य
 दुहिता मीखला दायूदं साक्षात् कर्तुं वहिरागत्य बभाषे, इच्छायेणो
 राजाय सन्धक् महिमाम्वितो ऽभूत् यतः कश्चित् कापुरुषो यादृग्
 विवस्त्रो भवति, तादृक् सोऽपि खभृत्यानां दासीनां साक्षाद् विवस्त्रो-
 २७ ऽभूत् । तदानीं दायूद् मीखलां जगाद, परमेश्वरस्य लोकस्येष्टार्येणो
 राजत्वपदे मां नियोजयितुं यस्तव तातात् सकलपितृवंशाच्च मां वृत्त-
 वान् तस्य परमेश्वरस्य साक्षात् तत् कृतवानहं परमेश्वरस्य साक्षात्
 २८ दृशतवानहं, एतस्मादपि अधिष्ठो निजदृष्टौ न्यक् च भविष्यामि, तथापि
 २९ त्वया यासां दासीनां वाक्यम् उक्तं ताभिरादरञ्चोयो भविष्यामि । अतः
 शौलस्य दुहिता मीखला मरुहं यावत् निरपत्या तस्यौ ।

७ शप्तमोऽध्यायः ।

१ मन्दिरं निर्मातुं दायूदोऽभिलाषः नाथनस्य सन्निधिः ४ परमेश्वरसाक्षादेवात् नाथ-
 नस्य तस्य वारसं १९ दायूदवर्षं प्रमेश्वरस्य प्रतिज्ञानं १८ दायूदः प्राथमप्रवर्षने ।

१ अनन्तरं परमेश्वरेण राज्ञश्चतुर्दिक्स्थेषु रिपुषु दमितेषु स यदा
 २ निजगृहे न्यवसत् तदा राजा भविष्यदादिनां नाथनं जगाद, पञ्च

मवैरसकाष्ठे निर्मिते प्रासाद उच्यते किन्तु परमेश्वरस्य मङ्गुवा यव-
निकानां मध्ये वसति । ततो नाथनो राज्ञे कथयामास भवं त्वं १
निजमनोगतं साधय परमेश्वरस्तव सहाय्यं चास्ते ।

अपरं तस्यां राज्ञ्यां परमेश्वरस्य वाक्यमिदं नाथनस्य निकटं समा- ५
गच्छत्, त्वं गत्वा मम दासं दायुद्दं वद परमेश्वर इति वाचं वक्ति त्वं किं ५
मम वासार्थं मन्दिरमेकं निर्मास्यसि? इत्यायेकवंशस्य मिसरदेशात् ९
ममानयनदिवसमारभ्याद्य यावत् मन्दिरे मया न न्युच्यते, केवर्जं द्रव्य ७
आवासे च भव्यते । तथापोखायेकवंशानां मध्ये मम अमग्नकाले मम ७
पाकस्थेखायेककोकस्य पाककल्पपदे नियुक्त इत्यायेकीयानां कश्चिद् वंशः ७
कदापि किं मया पृष्ट इदं, युष्माभि मन्वृते कुत एरसकाष्ठमयं गृहं न ८
निर्मायते? इदानीं त्वं मम दासं दायुद्दं वद, सेनाधिपः परमेश्वर ८
एतां वाचं वक्ति मम लोकानाम् इत्यायेकवंशीयानां राजानं कर्तुमहं ८
त्वां मेघस्थानकात् मेघाश्याम् अनुचरखाच्च गृहीतवान् । अपरं त्वं यद्यद् ८
उपकृतमितवान् तत्सर्वस्मिन् अहं तव सहायो भवन् तव सम्मुखे तव ८
सकलशत्रून् उच्छिन्नवान् अपरं चक्रवर्तिनां महतां लोकानां नामवत् ८
तव महानाम च कृतवान् । तदन्यत् मया निजलोकानाम् इत्यायेकवंशी- १०
यानां कृते स्थानमेकं निश्चित्य ते तस्मिन् स्थाने समस्थाप्यन्त, ते तत्र स्वस्थाने १०
निवसन्ति पुनश्चाजिता न भविष्यन्ति । पृथ्वीकाले यदाहं मदीयेखायेक- ११
वंशान् प्राप्सिन्तुं विचारयितुं त्वयोऽजयं तदा च यादृशं ते द्रुष्टे मां- ११
वैरस्मिन्नन्त तादृशं पुन न स्मरेयन्ते । सकलरिपुभ्यश्चाहं तुभ्यं विष्ण- ११
दत्तवान् । परमेश्वरस्वतःकृते वंशमेकं स्थापयिष्यतीति वाचमपि परमे- ११
श्वरस्वां स्थापयति ।

अपरं त्वयि सम्पूजायुधि सति निजपितृलोकैः समं महानिद्रां गत- १२
वति चाहं तव पश्चात् तवैरसवंशं स्थापयिष्यामि तस्य राज्यं स्थिरी- १२
करिष्यामि च । स मम नामार्थं मन्दिरमेकं निर्मास्यति, अहञ्च तस्य १२
राजसिंहासनम् अग्नकालं यावत् स्थिरीकरिष्यामि । अहं तस्य पिता १२
भविष्यामि स च मम पुत्रो भविष्यति; यदि सोऽपराधी भवति तर्ह्यहं १२
मनुष्याणां दृष्टे मांनवसन्तानां प्रहारैर्जं दग्धयिष्यामि । किन्तु १२
मया तव साक्षात् दूरीकृतो वः प्रीणकस्माद् यादृशोऽनुग्रहोऽपसारि- १२
तकादृक् ततो ममानुग्रहो नापसारिष्यते । तव सम्मुखे तव वंशस्तव १२
राज्यस्थानकालं यावत् स्थिरो भविष्यति तव सिंहासनमप्यग्नकालं १२

- ० यावत् स्थिरं भविष्यति । अनन्तरं तानि सकलवाक्यानि तत्र दर्शनं यथातथ्यं नाद्यनेन दायूदे कथयाञ्चकिरे ।
- ८ ततो राजा दायूद् अभ्यन्तरं गत्वा परमेश्वरस्य सम्मुख उपविश्य कथयामास हे प्रभो परमेश्वर कोऽहं मम वंशश्च काः, यत् त्वं माम् एतत्पर्यन्तम् उद्गामितवान्? तथापि हे प्रभो परमेश्वर त्वम् एतदपि खट्वौ क्षुद्रं कार्यं मत्वा निजदासस्य सुदीर्घाय भाविवंशायापि मङ्गलं प्रतिश्रुतवान् । हे मम प्रभो परमेश्वर किमयं मानुषस्य धर्मः? एतदन्वयं दायूद् किमपरं निवेदयितुं शक्नोति? हे मम प्रभो परमेश्वर त्वं निजदासं वेत्सि । त्वं निजवाक्यकारणात् निजमनोभिन्नावाचैतादृशं माहात्म्यं विदधत् स्वदासं सर्वमेतत् ज्ञापितवान् । अतो हे प्रभो परमेश्वर त्वं महान् अस्माभिः स्वकर्तृ र्यद्यत् श्रुतं तत्सर्वस्मिन् तव सदृशः कश्चिदपि नास्ति त्वां विना परः कश्चिद् ईश्वरो नास्ति । अपरं तवेवायं ज्ञोक्तस्य तुल्या का जातिरास्ते? एवम्भूतैकापि जाति भूमयज्ञे किं विद्यते यस्या मोक्षनेन स्वकीयजातिं जन्तुं महायज्ञो यद्यीतुश्च स्वयम् ईश्वर उपागतवान्? मिसरदेशाद् भिन्नजातीयेभ्यो लोकैभ्यो देवेभ्यश्च भवतैव मुक्ताया जाताः समीपे भवदर्थं महायज्ञः प्रकाशितं स्वदेशे च भयङ्कराणि कर्माणि कृतानि । यतस्तवेवायं जन्वो यद् अनन्तकालं यावत् तव जाति भवेत् तदर्थं त्वं स्वार्थं तं समस्थापयस्तथा हे परमेश्वर त्वमेव तेषाम् ईश्वरोऽभवः । इदानीं हे प्रभो परमेश्वर स्वदासमधि तस्य वंशमधि च त्वया प्रतिश्रुतं वाक्यम् अनन्तकालं यावत् स्थिरीक्रियतां, त्वया यदुक्तं तदेव क्रियतां । सेनाधिपः परमेश्वर इवायं जन्वस्येश्वर इति तव यज्ञामास्ते तद् अनन्तकालं यावद् महद् भवतु तव दासस्य दायूदे वंशश्च तव साक्षात् स्थिरो भवतु । हे इवायं जन्वः प्रभो सेनाधिप परमेश्वर तव वंशमहं वर्द्धयिष्यामीति वाक्यं त्वयैव तव दासस्य कर्षगोचरीकृतं ततो हेतोस्तव समीपे प्रार्थनामिमां निवेदयितुं तव दासस्य मनस्युत्साहो जायते । हे मम प्रभो परमेश्वर त्वमेव स्वम् ईश्वरस्त्वव वचनानि च सत्त्वानि त्वं निजदासाय शुभमिदं प्रतिश्रुतवान् । अतो हे प्रभो परमेश्वर तव दासस्य वंशो यथानन्तकालं यावत् तव समस्तं स्थिरो भवेत् तथा तमध्याश्रिप्तं वक्तुं त्वमेवाहंसि, यतस्त्वमेव तत् प्रतिश्रुतवान् तवाश्रीर्वादेन च तव दासस्य वंशोऽनन्तकालं यावद् आश्रीःप्राप्तो भविष्यति ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ पिजेदीयमेयायोथलोकाणां दायूदा दमनं हृददेघरस्यारामीयलोकानाच्च परा-
जयः २ दायूदः समीपं तोयिन्वपस्य पुत्रप्रेषणं १४ हदोमदेशे दुर्गस्थापनं १६
दायूदः पारिवहानां नामानि ।

अनन्तरं दायूद् पिजेदीयान् पराजित्य नमो चकार तेषां करेभ्यः १
प्रधाननगरस्य नायकत्वम् अपजहार च । अपरं स मेयावीयान् परा- २
जित्य भूमौ पातयित्वा रज्जुभिः परिभ्रमे ऽर्थाद् रज्जुद्वयप्रमाणात् बधार्थं
सम्पूर्णरज्जुप्रमाणांश्च जीवनाथं परिभ्रमे ततो मेयावीया दायूदो वशी-
भूय करदायिनो बभूवुः ।

अनन्तरं पराततटिन्याः समीपस्थदेशे निजकर्तृत्वं पुनः संस्थापयितुं १
सोबाया राशिं रिहोवस्य पुत्रे हृददेघरे गते दायूद् तं पराजित्य
तस्य सप्तशताधिकं सङ्घं ह्यारोहिणो विंशति सङ्घस्त्राणि पदातिकान् ४
निजयाह स्युहयानां पादशिराश्चिच्छेद च किन्तु तेषां मध्ये शतं रथान्
अवशोषयामास । अनन्तरं दम्भेशकस्यारामीयेषु सोवान्तपस्य हृद- ४
देघरस्य साहाय्यं कर्तुमागतेषु दायूद् अरामीयानां द्वाविंशतिसङ्घ-
स्त्राणि लोकान् अवधीत् । अपरं दायूद् अरामीयदम्भेशकप्रदेशे ६
सैनिकाः स्थापयामास, ततोऽरामीया दायूदो वशीभूय करदायिनो
बभूवुः । अनेन प्रकारेण दायूद् यद्यद् उपाकामत् तत्सर्वस्मिन्
परमेश्वरस्तं जयिन् चकार । अपरं दायूद् हृददेघरस्य दासानां गा- ७
स्त्रानि सर्वाण्यककानि गृहीत्वा यिरुशाकमम् आनिनाय । अपरं ८
दायूद् राजा हृददेघरस्याधीनाभ्यां बेटहं वेरोथाश्चेतिनामकाभ्यां नग-
राभ्यां भूयिष्ठानि पित्तकान्यानिनाय ।

अनन्तरं दायूदा हृददेघरस्य सर्वाणि सैन्यानि पराजितानीति ८
वार्तां निश्चस्य तोयिनामा हमातीयवृत्पति दायूदः कल्याणं प्रष्टुं १०
युञ्जता तेन हृददेघरस्य पराजितत्वकारणात् दायूदो धन्ववाहं
कर्तुञ्च सपुत्रं योरामं राज्ञो दायूदः समीपं प्रेषयामास, यतो हृद-
देघरेण सार्द्धं तोयिनाञ्चोऽपि युञ्जम् आसीत्, अनन्तरं स दुर्बर्षस्य
सुवर्षस्य पित्तकस्य च पात्राणि गृहीत्वाजगाम । ततो ऽराममेयावा- ११
स्तम्भपिजेदीयामालेकप्रभृतयो याः सर्वा आतयो दायूदा पराजिता-
स्ताभ्यः सोवान्तपात् रिहोवस्य पुत्राद् हृददेघराच्च कोठितानि यानि १२

- दुर्वर्गसुवर्णानि दायूदा समुत्सृष्टानि तैः सह तानि सर्व्वाण्यपि परमे-
 १२ न्बरमुद्दिश्य समुत्सृष्टजिरे । अपरं दायूद् नवव्याख्यायाम् उपत्यका-
 याम् अष्टादशसहस्राण्यरामीयलोकान् हत्वा प्रत्यागमनकाले महतीं
 स्थातिं जेभे ।
 १४ अपरं दायूद् इदमे सैनिकाः स्थापयामास, स इदोमदेशस्य सर्व्वत्रैव
 सैनिकाः स्थापयाञ्चकार, इदोमीयाश्च सर्व्वे दायूदे दासा बभूवुः ;
 अपरं दायूद् यद्यत् स्थानं जगाम तत्सर्व्वस्थाने परमेन्बरस्तं जयिन्
 १५ चकार । इत्थं दायूद् इस्त्रायिकः सकलवंशोपरि राजत्वं कुर्व्वन् निज-
 सकललोकान् प्रति सुविचारं न्यायश्ववहारश्चाचचार ।
 १६ तस्मिन् काले सिरूयायाः पुत्रो योयावः प्रधानसेनापतिरासीत् ।
 १७ अशीलूदस्य पुत्रो यिहोशाफटस्त्रेतिहासनेखक आसीत् । अशीटूवस्य
 सुतः सादोकोविद्याधरस्य सुतोऽहीमेनकश्च याजकावास्तां सिरायश्च
 १८ खेखक आसीत् । यिहोयादस्य सुतो विनायः क्रिरेथीयानां पिनेथी-
 यानाश्चाध्यक्ष आसीत् तथा दायूदः पुत्रा राजसभासद आसीत् ।

९ नवमोऽध्यायः ।

१ शैलवंशमधि दायूदे जिज्ञासा ४ दायूदः समीपे मिफीवाशतस्थानयन् ०
 मिफीवाशतय निजभाजनसने स्थानदानं शैलस्य सकलभूमिदानं २ मिफीवा-
 शतस्य भृत्यस्य सायस्य कथा ।

- १ अनन्तरं दायूद् पृथ्वान् अहं योनाधनस्य कृते यं प्रति प्रेमाचरितुं
 २ शक्नोमि शैलवंशमध्ये तादृशः कोपि किम् अवशिष्ट आस्ते ? ततः सीव
 इतिनामा शैलस्य परिजनानां य एको दास आसीत् तस्मिन्
 दायूदः समीप आनीते राजा तं पप्रच्छ त्वं किं सीवः ? सोऽवदत् अहं
 ३ भवतः स दास एव । अनन्तरं राजा पृथ्वान् अहं यं प्रतोन्बरस्य
 नाञ्चि प्रेमाचरितुं शक्नोमि शैलस्य वंशे तादृशः कश्चित् किम् अवशिष्ट
 ४ आस्ते ? ततः सीवो नृपतिं स्थापयामास, उभयपरखाभ्यां खण्णो घोना-
 ५ धनस्यैकः सुतोऽवशिष्ट आस्ते । तदा राजा तं पप्रच्छ स कुत्र ? सीवो
 राजानं यथापयत्, पश्यतु स जोदिवारे ऽग्नीयेकसुतस्य माखीरस्य
 निवेशन आस्ते ।
 ६ अपरं राजा दायूद् जोदिवारं इतं प्रहित्वाऽग्नीयेकसुतस्य माखीरस्य
 ७ निवेशनात् तम् आनाययामास । तदानीं शैलस्य पौत्रो योनाधनस्य

पुत्रो मिफीवोशतो दायूदः समीपम् आगत्य न्युञ्जः सन् तं प्रणनाम् ।
ततो दायूद् अवदत् हे मिफीवोशत । स प्रत्यवदत् भवतो दास उप-
स्थित आसीत् ।

अनन्तरं दायूद् तं जगाद, भयं माकार्षीः, अहं तव पितु र्योनाथनस्य ०
कृते त्वां प्रति सद्भावम् आचरिष्यामि तव पितामहस्य शौलस्य सर्वा
भूमिश्च तुभ्यं परावर्ष्य दास्यामि, अपरं त्वं नित्यं मम भोजनासने
भोष्यसे । ततः स दण्डवद् भवन् बभाषे भवतो दासोऽहं को व्रत् ८
मृतकुङ्कुरतुल्यं मां प्रति भवता सदृष्टिः क्रियते ?

अनन्तरं राजा शौलस्य दासं सीवम् आह्वय जगाद शौलस्य तस्य ८
वंशस्य च यद्यद् आसीत् तत्सर्वम् अहं तवाधिपतेः पुत्राय दत्तवान् ।
अतस्त्वया तव सुतेषु तव दासैश्च तस्या भूमेः कृषिकर्म कृत्वा तवाधि- १०
पते भोक्तव्यं तदुत्पन्नं द्रव्यमानोय दास्यते, किन्तु तवाधिपतेः पुत्रो
मिफीवोशतो मम भोजनासने भोजनं करिष्यति । तस्य सीवस्य
पञ्चदशपुत्रा विंशति दासाश्चासन् । अनन्तरं सीवो महीपतिं जगाद ११
मम प्रभुया नृपेण यद्यद् आजापितं तत्सर्वं भवतो दासेन करि-
ष्यते । राजा व्याजहार मिफीवोशतो राजपुत्र इव मम भोजनासने
भोजनं करिष्यति । मिफीवोशतस्य मोखानामक एकः शिशुपुत्र ११
आसीत् । अपरं सीवस्य गृहवासिनः सर्वे लोका मिफीवोशतस्य दा ८
बभूवुः । किन्तु मिफीवोशतो विरुशालमे न्यवसत् यतो भूपते न- ११
नासने स नित्यं समन्नात्, स उभाभ्यां पादाभ्यां खल्ल आसीत् ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ हानून प्रति दायूदा प्रेषितायां कृतानाम् अपमानितत्वं ८ अश्वोनीयानाम् अरा-
नीयोश्च पराजितत्वं १५ अन्यारानीयैः समं शोचकस्य इतत्वं ।

ततः परम् अस्मान्वंशस्य राज्ञि मृते तस्य पुत्रो हानूने राज्यपदं १
प्राप । ततो दायूद् अवदत् हानूनस्य पिता माहशो मां प्रति यादृशं १
सद्भावम् आचरद् अहमपीदानीं हानूनं प्रति तादृशं सद्भावम् आच-
रिष्यामि । अतो दायूद् तस्य पितरमधि तं सान्त्वयितुं स्वदासान् प्रेषय-
मास । दायूदस्तेषु दासेष्वस्मान्वंशीयानां देशमुपस्थितेष्वस्मान्वंशीयानां १
मुखाः स्वप्रभुं हानूनं जगदुः, दायूदा तव समीपं सान्त्वयितादो
जनाः प्रेषिता इति कर्म तव पितुः सम्मानार्थं तेन कृतं त्वं किमित्यं

- बुध्यसे? दायूद् नगरं निरीक्ष्यामसन्धाय च नाशयितुम् इच्छतेति
 ४ हेतोः स निजदासान् प्रहितवान् इति किं नहि? ततो ज्ञानुगे
 दायूदी दासान् धृत्वा तेषां प्रस्यूखामर्द्धमर्द्धं क्षौरयित्वा जितम्बपथ्यं
 ५ तेषां वस्त्राणि क्षिप्त्वा च तान् विच्छेदवान् । अनन्तरं तैर् दायूदम् शत-
 दार्त्तायां आपितायां तेषाम् अतीव अपाकारखाद् राजा तान् साक्षात्
 कर्तुं लोकान् प्रहित्वेदम् आदिदेश, यावद् युष्माकं प्रस्यूणि न बर्द्धन्ते
 तावद् यूयं यिरीह्यै तिष्ठत पश्चात् पराहत्यागच्छत ।
- ६ अनन्तरं वयं दायूदः सम्मुखे छ्वाहा अभवामिति वीक्ष्याम्भोम-
 वंशीया दृतान् प्रहित्व वेतनम् अङ्गीकृत्य वैतरिहावस्थानां सोवा-
 श्चितामाश्वरामीयाणां विंशतिः सहस्राणि पदातिकान् माखाया राश
 एकसहस्रं लोकान् टोवदेशीयान् द्वादशसहस्राणि लोकांश्चानिन्युः ।
 ७ तां वार्त्तां निश्रम्य दायूद् योयावं बलवन्ति सर्वसैन्यानि च तत्र
 ८ प्रेषयामास । ततो ऽम्भोमवंशीया बहिरागत्य गोपुरप्रवेशस्थाने सैन्यानि
 रचयाञ्चक्रिरे तद्भिन्नाः सोवातो रिहोवाश्वगता अरामीयाः टोवात्
 ९ माखातश्चागता लोका अपि क्षेत्रे व्यूहं रचयाञ्चक्रिरे । इत्थम् अय-
 दिशि पश्चाद्दिशि च हयो दिशो मंदिरद्वं युद्धं जायत इति दृष्ट्वा
 योयाव इच्छायेलः सर्वेभ्यः परीक्षितलोकैभ्यो लोकान् धृत्वा स्वयम्
 १० अरामीयाणां विरुद्धं व्यूहं रचयामास । अवशिष्टलोकैषु च निजभातर्थ्यं
 वीशये तेन समर्पितेषु सोऽम्भोनीयानां विरुद्धं व्यूहं रचयाञ्चकार ।
 ११ अपरं योयावस्तं जगाद, अरामीयाश्चेत् मत्तो बलवन्तो भवन्ति
 तर्हि त्वं मामुपकरिष्यसि, अम्भोनीयाश्च चेत् त्वन्तो बलवन्तो भवन्ति
 १२ तर्ह्यहं गत्वा त्वामुपकरिष्यामि । त्वं प्रबलो भव वयं ह्यलोकान-
 नाम् अम्मदीश्वरस्य नगराणाञ्च कृते पुरुषत्वं प्रकाशयिष्यामहे परमे-
 १३ श्वरो यत् क्षेमं मन्यते तदेव करिष्यति । अनन्तरं योयावे तस्य सङ्गि-
 लोकेषु चारामीयैः समं योद्धुं प्रगतेषु ते तस्यायेऽग्रे पलायाञ्चक्रिरे ।
 १४ अपरम् अरामीयाः पलायन्त इति दृष्ट्वा अम्भोमवंशीया अवीशयस्याये
 १५ ऽग्रे पलायन्त नगरं प्रविविशुः । ततो योयावोऽम्भोमवंशीयानां समीपात्
 पराहृत्य यिहृञ्जालमम् आगमत् ।
 १६ अनन्तरं वयम् इच्छायेल्वंशीयैः पराजिता इति वीक्ष्यारामीया
 १७ अभिचान् । अपरं परातनयाः पारस्था अरामीया हृददेवरेख
 दृतान् प्रहित्व बहिष्कृताः सन्तो जेजमम् आगच्छन् तस्य हृददेव-

रस्य सेनापतिः शैवकश्च तेषाम् अग्रगामी बभूव । अनन्तरं दायूद् १०
 तां वार्तां निशम्येखायेलः सकलवंशान् संगृह्य यद्वनतटिन्याः पारं
 गत्वा हेलमम् उपतस्थे । ततोऽरामीयलौका दायूदो विरुद्धं व्यूहं रच-
 यित्वा तेन साकं युयुधुः । अपरम् अरामीया इखायेलवंशस्य सम्मुखात् १८
 पलायाश्चक्रिरे ततो दायूद् अरामीयाणां सप्तशतानि रथान् चत्वारिंशत्
 सहस्राणि ह्यारोहियश्च नाशयामास अपरं तेषां सेनापतिः शैव-
 कौऽपि तत्राहतः सन् ममार । अनन्तरं वयम् इखायेलवंशीयैः परा १९
 जिता इति वीक्ष्य हृददेशरस्थाधीनाः सर्वे नृपतय इखायेलवंशैः समं
 सन्धिं कृत्वा तेषां वशं बभूवुः । अतोऽरामीया अम्मीनवंशीयान्
 पुनरपकर्तुं विभयाश्चक्रुः ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ रक्षाया अपरोधम् १ यतश्रवया भूमं दायूदोः कश्चिद्वरुणं १ ऊरियेण समं दायूदो
 अमरुदणं १७ ऊरियस्य वधासं दोशवस्य समीपे पत्रप्रेषणं १८ ऊरियस्य हतत्व-
 वार्ताया दायूदं प्रति प्रेषणं १९ यायातं प्रागं दायूदं उत्तरं २० वनश्रेयाया दायूदो
 विषयधम् ।

अनन्तरं तस्मिन् बन्धने गते सति राज्ञां युद्धगमनसमये दायूद् १
 योयावं तेन समं निजदासान् सर्वान् इखायेललौकांश्च प्रेषयामास
 ततस्त अम्मीनवंशीयदेशं नाशयित्वा रक्षावगामी अवतरन्धुः । किन्तु
 दायूद् विरुद्धान्मे तस्थौ ।

अपरम् एकस्मिन् दिवसे सन्ध्याकाले दायूद् खडात् उत्थाय राज- १
 प्रासादस्य एष्टे विहरतीत्यन्तरे प्रासादपृष्ठात् परमसुन्दरीं योवि- २
 देकां खान्तीं वीक्ष्य दायूद् तस्याक्तत्वं ज्ञातुं लोकां प्रेषयामास । ततः ३
 जगाद सा इलियामस्य दुहित्वा हिलीयस्योरीयस्य आया वतश्रेवा ४
 किं नहि ? तदानीं दायूद् दूतान् प्रहित्वा ताम् आनाययत् अपरम् ५
 तस्याम् आगतायां दायूद् तया समं श्रियतवान् तदानीं सा ऋतुन्धा- ६
 तासीत्, अनन्तरं सा निजनिवेशनं पराहृत्य जगाम । तदानीं सा ७
 नारी गर्भधारणाद् दूतेन दायूदं वार्तामवदत् अहं गर्भवती जातेति ।

अनन्तरं दायूद् दूतेन योयावम् आश्रययामास त्वं हिलीयम् १
 ऊरियं मत्समीपं प्रेषयेति । ततो योयावो दायूदः समीपम् ऊरियं २
 प्रेषयामास । अपरम् ऊरिये दायूदः समीपम् आगते दायूद् तं ३

- ८ योयावस्य मङ्गलं जोकानां मङ्गलं युद्धस्य मङ्गलञ्च पञ्च । अपरं दायूद् ऊरियं जगाद् त्वं खगेहं गत्वा निजपादौ प्रक्षालय । ततो राज-
निवेशनाद् वहिर्गतस्योरियस्य पश्चाद् राक्षो निकटात् कतिपयानि
९ भक्ष्यद्रव्याणि प्रेषितानि । तथाप्युरियो राजप्रासादस्य द्वारप्रवेशस्थाने
स्वप्रभो दासगणैः सह शिष्टे खगेहं न जगाम । अत ऊरिय निजनिवे-
१० शनं नागमद् इति वार्त्तां जोका दायूद्ं ज्ञापयन् । ततो दायूद् ऊरियं
बभाषे त्वं किं यात्रात आगतो नासि ? तर्हि कुतः खगेहं न गच्छसि ?
११ ऊरियो दायूद्ं प्रतिजगाद्, परमेश्वरस्य मञ्जुष्येस्वायेन्वंशीयै र्यिद्धदा-
वंशीयै लोकेषु दृष्टेषु उच्यते मम प्रभु योयावोऽपि मम प्रभो दासाश्च
प्रान्तरे शिविरे वसन्ति, तथा सति भोजनपानार्थं जायया सह
शयनार्थञ्च मया किं खगेहं गमिष्यते? भवतो भवञ्जीवनस्य च शपथं
१२ कृत्वाहं वदामि, यतादृशं कर्म मया न करिष्यते । ततो दायूद्
ऊरियं बभाषे त्वम् अद्यापि स्थानेऽस्मिन् तिष्ठ श्वरूपां विश्वक्षामि ।
१३ तत ऊरियन्तद्दिनं परदिनञ्च यिरूशालमे तस्थौ । अपरं दायूदा निम-
न्वितः स तस्य साक्षाद् भोजनपाने कृतवान् तेन च मन्तीकृतोऽपि ।
सन्ध्याकाले स वहिर्गत्य निजप्रभो दासैः साकं निजशय्यायां शयितवान्
किन्तु निजगृहं न जगाम ।
१४ अपरं प्रातःकाले दायूद् पत्रमेकं लिखित्वोरियेण योयावस्य समीपं
१५ प्रेषयामास । तस्मिन् पत्रे लिखितमेतदासीत् एष ऊरियो युष्माभि-
स्तुमुक्तयुद्धस्य सम्मुखे नियुज्यतां ततः परं तस्य पश्चाद् अपसक्तं
१६ ततः स आहूतो मरिष्यति । अनन्तरं योयावो यदा नगरम् अवे-
ष्टयत् तदा यत्र स्थाने बलवन्तो जोकाः सन्ति तद् वीक्ष्य तत्रैवोरियं
१७ नियुक्तवान् । अनन्तरं नगरस्था जोका वहिर्भूय योयावेन साकं युद्ध-
वन्तः, ततो दायूदो दासानां मध्ये कतिपया जना हतास्तेषां मध्यं स
द्वितीयोरियोऽप्यह्वयत् ।
१८ अपरं योयावो दूतेन युद्धस्य वार्त्तां दायूद्ं ज्ञापयामास । स तं
१९ दूतम् इदम् आदिदेश, राक्षः समीपे युद्धवार्त्तानिवेदने त्वया समा-
२० पिते राजा कोपं गत्वा, यूयं कुतो युद्धं नगरसन्निधिं गतवन्तः ? प्राची-
२१ रात् पौरैर्बाह्या निक्षेप्यन्त इति यूयं नाजानीत ? यिरूशालतस्य सुतो-
ऽवीमेककः केन हतः ? एकया स्त्रिया प्राचीरात् पेघबीखखं निक्षिप्ते
स तेषु ममारोति किं सत्त्वं नहि ? तर्हि यूयं कुतो नगरसन्निधिं

अतएव इति चेद् वदेत्, तर्हि भवतो दासो यो द्वितीयोरियः सोऽपि
इत इति त्वया वक्तव्यं ।

ततः स द्रुतो गत्वा दायूदं प्राप्य योयावेनादिष्टां वार्त्तां जगाद । ११
स द्रुतो दायूदं व्यज्ञापयत् ते लोकाः प्रबला भूत्वा प्रान्तरैऽस्माकं १२
समीपं वहिरागच्छन् तदानीं वयं द्वारप्रवेशस्थानं यावत् तैः साकं
रथम् अकुर्म । ततो धनुर्द्धराः प्राचीराद् भवतो दासान् प्रति १५
ग्रथान् अक्षिपन् ततो भूपतेः कतिपया दासा अहहन्त तेषां मध्ये
भवतो दासो द्वितीय ऊरियोऽप्यहहन्त । तदानीं दायूद् तं द्रुतं १५
जगाद त्वं योयावायेदं कथय त्वमेतेन नासन्त्यो भव यतः खड्ग एकं
यद्दत् तादृग् अन्वमपि विनाशयति, त्वं नगरस्य प्रतिकूलं पुन दृढं युद्धा
तद् वशीकुरु, इत्थं तम् आश्रासय ।

अनन्तरम् ऊरियस्य जाया स्वपतेरूरियस्य मरणावार्त्तां निश्चय्य १६
स्वामिनं शृणोच । अपरं शोकदिवसेषु व्यतीतेषु दायूद् द्रुतं प्रहित्य तां १०
निजनिवेशनम् आनाययत्, ततः सा तस्य जाया भूत्वा तस्य पुत्रमेकं
प्रसुषुवे किन्तु दायूदा द्रुतं कर्मदे परमेश्वरस्यानुष्ठिकरं बभूव ।

१२ दादशोऽध्यायः ।

१ नाथमेन मेघस्य इष्टान्कथनं दायूदं प्रति भर्त्सनञ्च १५ दायूदः शिशो मरकथनं
१४ पुल्लेभनो जन्म २६ रथानगरस्य वशी रथं ।

अनन्तरं परमेश्वरो दायूदः समीपं नाथनं प्रेषयामास स जागत्य १
तस्यै कथयामास, एकस्मिन्नगरे धनवानेको दरिद्रस्त्रीको दावास्तां ।
तस्य धनिनोऽतीव बहवो गोमेघत्रजा आसन् । अपरं तस्य दरिद्रस्त्रीका १
क्षुद्रां मेघवत्सां विनान्यत् किमपि नासीत्, स तां क्रीत्वापालयत् २
सा च तेन तद्दालक्यैश्च सङ्घ वसती क्रमेणावर्द्धत सा तस्य स्वभक्ष्यद्रव्यम्
अभुङ्क्त तस्य पात्रेऽपि वञ्च तस्य वक्तःस्थाने ऽश्रित तस्य कन्यैव आसीत् ।
अपरम् एकस्मिन् पथिके तस्य धनवतो ऽदृष्टेतिथौ भूते सोऽतिथये ५
तस्यै पत्न्युं निजगोमेघादीनां व्रजेभ्यः किञ्चिद् यर्हानुम् अनिच्छन्
तस्य दरिद्रस्य मेघवत्सां ऽर्हत्वा तामेव तदतिथये पत्नवान् । ततो ५
दायूद् तं धनवन्तं प्रति महाक्रोधेन प्रवचन् नाथनं जगाद, परमे-
श्वरस्यामरतायाः श्रपणं कृत्वा वदाम्यहं तत्कर्मकारो लोकोऽवष्टं

- ६ घानिष्यते । तस्या मेघवत्सायाश्चतुर्गुणं तेन परावर्ष्यं दातव्यं यतः स दयाम् अकृत्वा तादृशं कर्म चकार ।
- ७ तदा नाथनो दायूद्ं जगाद त्वमेव स मनुष्यः । इच्छायैकः प्रभुः परमेश्वर इति वाचं वक्ति, त्वम् इच्छायैकवंशस्य राजा भवितुं मयाभिषिक्तः
- ८ शैलस्य हस्ताद् उद्धृतश्च ; अपरं तव प्रभोः परिजनगणो मया तुभ्यं दत्तस्तस्य जायागणस्तव वक्षःस्थले समर्पितश्च तथेच्छायैकवंशो विह्वदा-
वंशश्च मया तव वशीकृतः । अपरं सर्वमेतत् कार्यं यद्यत्पम् अभविष्यत्
- ९ तर्ह्यहं तुभ्यं पुनरमुकम् अमुकं वस्त्वप्यदास्यं । इदानीं त्वं परमेश्वरस्य साक्षात् पापं कृत्वा कुतस्तस्याक्षां तुच्छामकरोः ? त्वं द्वितीयम् ऊरियं खड्गेनावधीस्तस्य जायां निजजायामकरोस्तच्चाम्मोमवंधीयानां खड्गे-
- १० नाघातयः । अतः खड्गस्तव निवेशनात् कदापि नापसरिष्यति यत्तत्त्वं
- ११ माम् अवन्यायोरियस्य जायां निजजायाम् अकार्षीः । परमेश्वर एनां वाचं वदति, पश्याहं तव परिवारत एव तवामङ्गलम् उत्पादयि-
ष्यामि तव साक्षात् तव भार्यागणं गृहीत्वा तव सङ्घवासिने दास्यामि
च ततः स एतस्य सूर्यस्य साक्षात् तव जायाभिः सह प्रयिष्यते ।
- १२ एतत् त्वया गोपने कृतं किन्तु तत्कार्यं सर्वेषाम् इच्छायैकीयानां सूर्यस्य
- १३ च साक्षादेव मया कारिष्यते । ततो दायूद्ं नाथनं बभाषे परमेश्वरस्य
विशुद्धं मया पापमकारि । ततो नाथनो दायूदम् अवनदत्, परमेश्वरस्तव
- १४ पापं दूरीकृतवान् एतेन त्वं न मरिष्यसि । किन्तु त्वम् एतेन कर्मणा
परमेश्वरस्य रिपून् अतीवानन्दय इति कारणात् तवौरसोऽयं पुत्रो
मरिष्यति । अनन्तरं नाथनो निजगृहं प्रतस्थे ।
- १५ अनन्तरम् ऊरियस्य जायाया गर्भजाते दायूदः पुत्रे परमेश्वरेणा-
- १६ हते सोऽतीव पीडितो बभूव । ततो दायूद्ं बालकस्य कृत ईश्वरस्य
समीपे प्रार्थयाञ्चक उपोवास च गेहं प्रविश्य कृतस्वारजनीं भूमौ निपत्य
- १७ तस्थौ च । ततस्तस्य गृहस्य प्राचीनास्तं परिहृत्य भूमित उत्थापयितुं
प्रयत्निते, किन्तु स नाङ्गीचकार तैः समं भोजनमपि न चकार ।
- १८ अपरं सप्तमे दिवसे बालका ममार, ततो बालकोऽस्मिन्निधतेति वार्त्तां
दायूद्ं वक्तुं तस्य दासा विभयाञ्चक्रुः, यतस्ते गदितवन्तः पश्यत बालको
सजीवे सति सोऽस्माभिवंज्ज गदितोपि नास्माकं वाक्यान्वगृह्णात् तर्हि
बालकोऽस्मिन्निधतेति वार्त्तां तं गदितुं कथं शक्यमः ? तेन सोऽहृतं कर्म
- १९ करिष्यति । किन्तु दासाः परस्परं प्रति वाचं प्रजपन्तीति दायूद्ं ददर्श

ततोऽनाजको मृत इति बुद्ध्या दायूद् दासगणं प्रपञ्च, बालकः किं मृतः ?
 त ऊचुः स मृत इति । तदानीं दायूद् भूमित उत्याय खात्वा गात्र- १०
 मार्जनं कृत्वा वस्त्राणि परिवर्त्य परमेश्वरस्यावासं प्रविश्य भजनं चकार,
 अनन्तरं स्रग्दहम् आगतेन तेन समाज्ञापितान्ते तत्सम्मुखे भक्ष्यद्रव्याणि
 परिवेषयाञ्चक्रिरे ततः स बुभुजे । एतेन तस्य दासास्तं बभाषिरे भवता ११
 किमिदं क्रियते ? बालके जीवति भवान् तस्य कृत उपोषितवान् रोदि-
 तवाञ्च, बालके मृते भवान् समुत्याय खाद्यं भुङ्क्ते । ततः स कथयामास १२
 बालके जीवति सति को जानाति परमेश्वरस्ते मां प्रति प्रसन्नो भवेत्
 तर्हि बालको जीविष्यतीति विज्ञायाहम् उपावक्ष्यम् अरोदञ्च । इदानीं स १३
 मृत एव किमर्थम् उपवत्स्यामि ? तं पुनरानेतुं किं मया शक्यं ? अहं
 तस्य समीपं यास्यामि किन्तु स मम समीपं पुन नौगमिष्यति ।

अनन्तरं दायूद् निजजायां वतश्रवां सान्त्वयित्वा तस्याः समीपं १४
 गत्वा तया साकम् अश्रित ततः सा पुत्रमेकं प्रसूय तस्या नाम सुलेमानं
 प्राप्तिदायकं चकार । अपरं परमेश्वरस्तस्मिन् अपीयत । अनन्तरं १५
 तेन प्रेषितो नाथेनो भविष्यदादौ परमेश्वरस्य प्रेमकारणात् तस्या नाम
 यिदीदियः परमेश्वरस्य प्रिय इति चकार ।

अनन्तरं योयावोऽम्मेनदेशस्यरज्ज्वायाः प्रतिकूलं युध्यन् राजपुरीं १६
 वशीकृत्य दायूद् समीपं द्रुतान् प्रहित्य आपयामास, अहं रज्ज्वा समं १७
 रथं कृत्वा जगपुरीं वशीकृतवान् । इदानीं मया नगरे वशीकृते मम १८
 नाम यद् विश्वातं न जायते, तदर्थं त्वम् अवशिष्टसैन्यानि संग्रह्य
 नगरस्य समीपे शिविरं स्थापयित्वा तद् वशीकुरु । ततो दायूद् १९
 सर्वान् सैन्यानि संग्रह्य रज्ज्वां गत्वा तस्या विरज्जं रथं कुर्वन् तां वशी-
 चकार । अपरं रत्नसुवर्णानां किङ्करैकपरिमाणं तदेषीयराजमुकुटं २०
 राज्ञो मस्तकाद् आददात् तच्च दायूदो मस्तकेऽदीयत अपरं स तस्मात्
 नगराद् बहूनि षोडशद्रव्याणि वह्निष्कृत्यानिनाय । अनन्तरं दायूद् २१
 तत्पञ्चवर्तिनो लोकान् वह्निष्कृत्यानोय चर्तनीनां सौहृमयानां लोह-
 प्लानां कुठाराबाण कर्म्मसु न्ययुक्त, इष्टकपाकस्थानेषु च गमनागमने
 कारयामास । सोऽम्मेनवंशस्य सक्कनगराणि प्रति तादृशं चकार ।
 अनन्तरं दायूद् तस्य सर्वं लोकाच्च विरुशाहमं पराहृत्य अग्नः ।

१७ त्रयोदशोऽध्यायः ।

- १ अस्मानस्य निजभगिन्यां तामरायाम् अनुरक्तिः १ क्लृप्तं कृत्वा सस्य पीडितत्वदर्शनं भगिन्या बलात्करत्वं १४ अनन्तरं तां अतीयित्वा दुरीकरणं ११ अवशालोमस्य कथनं १२ अवशालोमस्य भेषजोमच्छेदनकथनं १८ अस्मानस्य अन्नं १० दायूदः समीपे वार्त्ताकथनं १० अवशालोमस्य पञ्चायनं ।
- १ दायूदः पुत्रस्यावशालोमस्य तामरानामिका परमसुन्दरी सशोदरै-
 २ कासीत् तां प्रति दायूदः पुत्रोऽस्त्रेणः कामासक्त आसीत् । निजभगि-
 न्यास्तामरायाः कृते व्याकुलत्वात् सोऽस्त्रस्थो बभूव यतः सागृह्णासीत्
 ३ तथाप्यस्त्रेणस्तां प्रति क्लिप्तं कर्तुं दुष्करं बुबुधे । अनन्तरं दायूदो
 ४ भ्रातुः शिमियस्य पुत्रो योनादवनामकोऽस्त्रेणस्यैको बन्धुरासीत् स
 ५ योनादवोऽतीव चतुरः । सोऽस्त्रेणं पप्रच्छ त्वं राजपुत्रोऽपि सन्दिग्धं
 दिनम् एतादृशः क्लृप्तः कुतो भवसि तन्मां किं न ज्ञापयिष्यसे? ततो
 ६ स्त्रेणस्तं बभाषे निजभ्रातुरवशालोमस्य भगिनीं तामरां प्रति कामा-
 ७ तुरोऽहमासे । ततो योनादवस्तम् उवाच त्वं निजखट्वायां शयित्वा
 पीडितत्वं क्लृप्तं कुरु, ततस्तव पितरि त्वं वीक्षितुम् आगते त्वं तस्मै
 कथामिमां कथय, विनयेऽहं मम भगिनी तामरा मम समीपम् आगतम्
 मङ्गं खाद्यं ददातु वीक्ष्याहं यत् तस्याः करात् तद् भुञ्जे तदर्थं सा मम
 साक्षादेव तत् खाद्यं पचतु ।
- ८ अनन्तरम् अस्त्रेणः पीडितत्वस्य क्लृप्तं कृत्वा शयितवान् ततो रात्रिं तं
 वीक्षितुम् आगतेऽस्त्रेणो राजानम् उक्तवान् अहं विनये मम भगिनी
 तामराय मम साक्षाद् द्वौ पिष्टकौ पचतु ततोऽहं तस्या हस्ताद्
 ९ भोक्ष्ये । तदा दायूद् तामरायाः समीपे गर्भागारं लोकं प्रविश्य तां
 १० जगाद, विनयेऽहं निजभ्रातुरस्त्रेणस्य गृहं गत्वा तस्मै क्लिप्तं पथ्यं
 ११ पक्वा देहि । अतस्तामरा निजभ्रातुरस्त्रेणस्य गृहं जगाम तदानीं सो-
 १२ ऽश्रेत् । सा तु सिक्तानि गोधूमचूर्णानि गृहीत्वा तस्य साक्षात् मर्दयित्वा
 १३ पिष्टकान् पपाच, पात्रमेकं गृहीत्वा तस्य सम्मुखे तान् तत्र निदधे च किन्तु
 स भोक्तुं नैच्छत् । अनन्तरम् अस्त्रेण उक्तवान् मम समीपात् पुरुषाः
 १४ सर्वे बहिर्गन्तु ततः सर्वे पुरुषास्तस्माद् बहिर्गन्तुः । तदानीम् अस्त्रेण-
 १५ स्तामराम् उक्तवान् त्वं भक्ष्यस्वम् एतत् शयनागारम् आनय ततोऽहं
 तव हस्ताद् भोक्ष्ये । ततस्तामरा निजकृतान् तान् पिष्टकान् गृहीत्वा
 १६ निजभ्रातुरस्त्रेणस्य समीपं शयनागारं जगाम । अपरं तथा तं भोज-

यितुं तस्य समीपं तेष्वाग्निदेवस्योक्तं दृष्ट्वा जगाद् हे मम भगिनि
 यच्च मया समं श्रेष्ठम् । ततः सा प्रत्यवदत् हे ममभ्रातर्नहि नहि मां १९
 बलात् मा कुर्व यत् इच्छायेत्वंशस्य मध्य एतादृशं कर्त्तव्यं नहि, त्वमे-
 तद् दुष्कर्म्म मा कार्षीः । अहं निजकण्ठां कुत्र निधास्ये ? त्वमपीच्छा- २०
 येत्वंशैर्दुष्टलोकानां मध्ये गणयिष्यसे । विनयेऽहं त्वं राजानं सम्भा-
 यस्व स तुभ्यं मां दातुम् अनिच्छुको न भविष्यति । किन्तु स तस्या २४
 वाचं नादृष्ट्वात् किञ्च तस्या बलवान् सन् बलात्कारेण तया साकं शिष्ये ।

अनन्तरम् अज्ञेनस्ताम् भ्रष्टम् ऋतीयितवान् पुरा तां प्रति १४
 तस्य यः काम आसीत् ततोऽप्यधिका दृष्ट्वा बभूव तस्माद् अज्ञेनस्ताम्
 उक्तवान् त्वम् उत्थाय याहि । सा तं जगाद् त्वया पूर्वं मम यद् १६
 अपराद्धं ततोऽधिकं मां वहिष्कृत्यता त्वयापराध्यते । किन्तु स तस्या २०
 वचनम् अदृष्ट्वा स्वपरिचारकं तरुणम् आह्वय गदितवान् यथा
 मम समीपाद् वहिष्कृत्यतां द्वारे चार्गलं दीयतां । तस्याः कन्याया २८
 गात्रे नानावर्णीयं वसनमासीत् यतोऽनुत्ता राजकुमार्यस्तादृशानि वस-
 नानि पर्यदधत् । अनन्तरं तस्य दासस्तां वहिष्कृत्य द्वारेऽर्गलं ददौ ।
 तदानीं तामरा निजशिरसि भस्म ददौ स्वगात्रस्यं नानावर्णवसनं २९
 दृष्ट्वा शिरसि हस्तं दत्त्वा ददतो वप्राज च । ततस्तस्याः सहेदरोऽव- २०
 शालोमस्तां पप्रच्छ तव आतामोनः किं त्वाम् उपागमत् ? हे मम
 भगिनि मैत्री भव स तव आता त्वम् एतत् मनसि न निधत्स्व । तत्
 तामरा निजसहेदरस्यावशालोमस्य गेहेऽनाथा सती तस्यौ ।

अनन्तरं ऋषो दायूद् एतानि सर्वान् शि श्रुत्वा भ्रष्टं चुक्रोध । अपरम् २१
 अवशालोमो निजभ्रातरम् अज्ञेनं भद्रम् अमद्रं वा किमपि नाभा- २२
 यत्, यतो निजसहेदराया तामराया बलात्करणाद् अवशालोमस्तम्
 ऋतीयितवान् ।

सम्पूर्णवत्सरइयात् परम् इफ्रियमसीमास्ये बाल्हात्सोरेऽवशा- २३
 लोमस्य मेषलोमच्छेदनं बभूव ततोऽवशालोमः सकलान् राजपुत्रान्
 निमन्त्रयामास । अवशालोमो राष्ट्रः समीपमागत्य निवेदितवान् २४
 पश्यतु भवतो दासस्य मेषलोमच्छेदनं भविष्यति, अतो राजा भवतो
 भ्रष्टाश्च भवतो दासेन समम् आगच्छन्तु । ततो ऋषोऽवशालोमं बभाषे २४
 हे मम पुत्र तन्नहि, सर्वेषाम् अस्माकं गमनात् तवाधिककथयो
 भविष्यति । तथापि स बह्वप्राथंयाश्चक्रे किन्तु राजा गन्तुमनिच्छन्

- १० तमाशिशं बभाषे । अनन्तरम् अवशालोम उक्तवान् यद्यपि तथा-न भवेत् तर्हि मम भातरम् अस्मिन् मया सह गन्तुम् आच्छापयतु । ततो
- १० राजा तं जगाद स कुतस्त्वया समं यास्यति ? किन्त्ववशालोमेन बद्ध प्रार्थिते ऋषोऽस्मिन् सकलराजपुत्रांश्च तेन साकं गन्तुं विससर्ज ।
- १० अपरम् अवशालोमो निजदासान् इत्याच्छापयामास यूयं निरीक्ष-
ध्वम् अस्मिन्स्य चित्ते द्राक्षारसेन प्रफुल्लिते यूयम् अस्मिन् नारयतेति
मयादिष्टैर्दुग्धाभिः स हन्यतां भीतिर्न क्रियतां यतोऽहमेव तद्
- १० आच्छापये तस्माद्दुग्धाभिर्भयवर्जितैर्वीरैर्भवितव्यं । अनन्तरम्
अवशालोमस्य दासा अवशालोमस्याज्ञानुसारेणास्मिन् प्रति तदकुर्वन्
ततो राजपुत्राः सर्वे उत्थाय खं खं खचरम् आरुह्य पलायाश्चक्रिरे ।
- १० अपरं तेषां मार्गयागमनकाले राजकुमाराः सर्वे अवशालोमेन हतास्ते-
षाम् एकोप्यवशिष्टो नास्तीति किंवदन्ति दायूदः समीप उपगच्छत् ।
- ११ ततो ऋष उत्थाय निजवसनानि क्लिप्त्वा भूमौ पपात तस्य सर्वे दासाश्च
११ क्लिप्तवसनाः सन्तस्तस्य समीपेऽतिष्ठन् । तदानीं दायूदो भातुः शिमि-
यस्य पुत्रो योनादवो जगाद, राजकुमाराः सर्वे हता इति मत्प्रभु-
र्नानुमन्यतां, केवलम् अस्मिन्ने जप्ते यतोऽवशालोमस्य सञ्चोदराया-
स्तामराया अस्मिन्नेन बलात्करणादिवसमारभ्यावशालोम एतत् निर-
१२ चिनोत् । अतः सर्वे राजपुत्रा मृता इति चिन्तयन् मम प्रभू राजा
१२ न शोचतु केवलम् अस्मिन्ने हतः । अनन्तरम् अवशालोमः पलायाश्चक्रे ।
ततः परम् एकस्तव्यः प्रहरी निजनेत्रे उन्मील्य खपश्चात् पर्वतपार्श्व-
१५ वर्त्मना बहवो लोका आगच्छन्तीति ददर्श । ततो योनादवो राजानम्
उक्तवान् अमी राजपुत्रा आगच्छन्ति पश्य भवतो दासेन यद् उक्तं
१६ तदेवाजायत । इति तेन गदित एव राजपुत्रा उपस्थाय प्रोक्षैरबद्धुः
राजापि तस्य सकलदासाश्च भ्रष्टं बबद्धुः ।
- १० अनन्तरम् अवशालोमः पलाय्य मिश्रूरीयत्पस्याम्नीहृदसुतस्य तजम-
यस्य समीपं जगाम, अपरं दायूद् निजपुत्रमधि बद्धदिनानि सुशोच ।
- १० किन्त्ववशालोमः पलाय्य मिश्रूरं प्राप्य तत्र स्थाने चीन् वत्सरान् प्रोवांस ।
- १० अनन्तरं दायूद् राजा मृतम् अस्मिन् प्रति शान्तो भूत्वावशालोमस्य
समीपं गन्तुं बवाष्क ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ तिकोयीययोषितो योषावेनामयनं ४ अवश्लोमम् आनाययितुं तस्या योषितो
दृष्टान्कथनं २१ योषावेनावशाश्लोमस्य चिकशास्त्रम् आनायनं २५ अवश्लोमस्य
सौन्दर्यस्य ग्रन्थस्य च कथनं २८ विभो वत्सरेभ्यः परं दायूदो वपस्य समीपम्
अवशाश्लोमस्य गमनं ।

अनन्तरम् अवशाश्लोमं प्रति नृपते र्मन आह्वयमिति सिन्धुयायाः १
सुतेन योषावेन बबुधे । ततः स योषावस्तिकोयं द्रुतं प्रहित्य तस्यानात् २
आनवर्ती स्त्रियमेकाम् आनाय्य ताम् अवदत्, विनयेऽहं त्वं कृणेन
शोकाग्निता भूत्वा शोकसूचकं वेषं परिधेहि गात्रे तैर्न न मर्दय किञ्च
नृतस्य कृते बह्वकाशं शोककारिणी काचित् योषिदिव भव । अपरं ३
नृपतेः समीपं गत्वा तस्मै कथामेतादृशीं कथय, ततस्तद् वक्तव्यं वचो
योषावस्ताम् आदिदेश ।

अनन्तरं सा तिकोयीया योषित् नृपतिं सम्बोधे । सा न्युज्जीभूय ४
भूमौ पतित्वा प्रणम्य निवेदयामास, हे भूपते मामुपकरोतु । भूपतिः ५
पृथ्वान् तव किम् अभूत्? ततः सा बभाषे, अहमेका विधवा मम पति
मृतः । अपरं भवतो दास्या दे। सुतावास्तां क्षीत्रे तयोः परस्परं युद्धे जाते
निवारकस्याभावाद् एको जनीऽन्यजनम् आहृत्य मारितवान् । इदानीं ७
सर्वे परिजना भवतो दास्या विबुद्धम् उत्थाय वदन्ति स भ्रातृघातक-
क्षया प्रदीयतां वयं तेन हृतस्य आतुः प्राणानां परिवर्त्तेन तस्य प्राणा-
यश्चिष्याम उत्तराधिकारिणामपि विनाशयिष्यामहे । अनेन प्रकारेण ८
मम स्वामिनो नाम किमपि वा शेषं यन्न तिष्ठेत् तदर्थं ते ममावशिष्टम्
अङ्गारं निर्वापयितुं चेष्टन्ते । तदानीं राजा तां योषितं जगाद ९
त्वं निजनिवेशनं याहि त्वामध्यह्नमः क्षापयिष्यामि । अनन्तरं सा ९
तिकोयीया योषिद् राजानं व्याजहार हे मम प्रभो राजन् सोऽप-
राधो मम मत्पितृवंशस्य च भवतु किन्तु राजा भवतः सिंहासनञ्च
निरपराधो भवतु । ततो राजा जगाद यः कश्चित् त्वां किञ्चिद् वदति १०
तं मम समीपम् आनय, स त्वां पुनर्न स्पृश्यति । अनन्तरं सा बभाषे ११
निवेदयामहं महाराजेन त्वं प्रभुं परमेश्वरं स्मृत्वा पुनर्मानवं हन्तुं
शोबितपातप्रतिहन्ता वार्यतां नोषेत् मम पुत्रो विनाशयिष्यते ।
राजा जगाद परमेश्वरस्यामरतायाः शपथं कृत्वा वदामि तव पुत्रस्य
क्षेत्रे एकोपि मृत्तिकायां न पतियति । सा योषिद् अवदद् विनयेऽहं १२

- भवतो दासीं मम प्रभो राज्ञः समीपे वाक्यम् एकं वदितुम् अनृणा-
- ११ नातु; ततो नृपतिरवदत् कथय । अनन्तरं सा योषित् जगाद
ईश्वरस्य लोकाधि भवान् कुत एतादृशं विचारयति? एतादृशा
आज्ञायाः कथनाद् देशवह्निष्कृतस्यात्मोयजोक्तस्य पुनरनामयनेन नृपतिः
- १४ स्वयं दोषीव भवति । अस्माभिर्मर्त्तव्यमेव भूमौ पतिसानि यानि
तोयानि गुनः सञ्चेतुं केनापि न शक्यते तत्तुल्यैरस्माभिर्भवितव्यं तथा
चेत्शरेणापि ममतां प्रकाशय दूरीकृतो नरो यद् दूरे न तिष्ठेत् तदर्घम्
- १४ उपाया निश्चीयन्त इति किं सत्त्वं नहि? अहम् एतद् वचनं मम
प्रभो राज्ञः समीपे निवेदयितुम् आगमं यतो लोकैर्मम साद्धस उत्पा-
दिते भवतो दास्या गदितम्, अहं नृपतेः समीपे मदीयवाचं निवेदयि-
ष्यामि तेन भवितुं शक्नोति राजा निजदास्याः प्रार्थितं साधयिष्यति ।
- १६ मम पुत्रेण सह मामीश्वरस्याधिकृतदेशाद् उच्छेत्तुं चेष्टकस्य मनुजस्य
- १० करात् निजदानोम् उद्धारयितुं नृपतिश्चेद् अङ्गीकुर्यात्, तर्हि
मम प्रभो राज्ञो वाक्यम् अवश्यं सान्त्वनादायकं भविष्यतीति भवतो
दास्या बुद्धं यतो भद्राभद्रविवेचनामधि मम प्रभु नृप ईश्वरीयदूत-
तुल्यो भवति, अतो भवतः प्रभुः परमेश्वरो भवतः सहायो भवतु ।
- १८ अनन्तरं राजा तां योषितं जगाद, विनयेऽहं त्वां यत् प्रक्ष्यामि
तत् मच्छं मापङ्गस्व । ततः सा व्याजहार, मम प्रभु नृपतिः कथ-
- १६ यतु । नृपतिरवदत् कार्येऽस्मिन् त्वया समं किं योयावस्य मन्वणा
नास्ति? ततः सा व्याहरत्, हे मम प्रभो राजन्, भवतः प्राजानां
शपथेन वदामि, मम प्रभु भूपतिर्यत् कथयति ततो दक्षिणं वामं वा
परावर्त्तितुं केनापि न शक्यते । भवतो दासो योयाव एव माम् आदिश
१० सर्वो एताः कथा भवतो दासीमश्लयत् । तद्विषयं रूपान्तरीकर्त्तुं
भवतो दासो योयाव एतत्कर्मं कृतवान् । पृथिवीस्थेषु सर्वकर्म्मसु
मम प्रभुरीश्वरस्य दूत इव ज्ञानवान् आस्ते ।
- ११ अनन्तरं राजा योयावं जगाद त्वया कार्यमिदं साधितम् अतस्त्वं
- १२ गत्वा तं युवानम् अवशाजोमं पुनरानय । ततो योयावो न्युक्तीभूय
भूमौ पतित्वा प्रथम्य राजानं धन्यं वदन् व्याजहार हे मम प्रभो राजन्
भवताहम् अनृष्टहीत इत्यथ भवता स्वदासस्य निवेदनयद्वाद् भवतो
- १२ दासेन मया बुद्धं । अनन्तरं योयाव उख्याय गिर्यूरं गत्वावशाजोमं
- १४ यिरुशानमम् आनिनाय । अनन्तरं राजा व्याहरत्, स परादृत्

निजनिवेशनं यातु मम वदनं तेन न दृष्टव्यं । ततोऽवशासोमो निज-
निवेशनं परादृत्य जगाम राज्ञो मुखं न ददर्श ।

इच्छायेत्वंशमध्ये सोऽवशासोम इव रूपेण स्नाध्यः कोपि नासीत् १५
तस्यापादनस्तकं निर्दोषम् आसीत् । स संवत्सरान्ते केशभारात् खशिरौ- १६
ऽमुग्रयत् ततः शिरोमुग्रनकाशे कचेषु तुजितेषु राजकीयपरिमाणा-
नुसारेण ते श्रेकलशतद्वयपरिमिता अभवन् । तस्यावशासोमस्य त्रयः १७
पुत्रास्तामरानामिका परमसुन्दरो दुहितैका चासन् ।

अनन्तरम् अवशासोमः सम्पूर्णवत्सरद्वयं धिरूशालमे वसन् राज्ञो १८
वदनं न दृष्टवान् । अनन्तरं स राज्ञः समीपं प्रेषयितुं योयावं दृते- १९
नाज्जवे, किन्तु स तस्य समीपम् आगन्तुं नैच्छत् द्वितीयवारं दृते
प्रहितेऽपि स आगन्तुं नैच्छत् । अतः स निजदासान् व्याहरत्, पश्यत २०
मम स्थानस्य समीपे योयावस्य क्षेत्रम् एकमास्ते तत्र स्थाने तस्य ये
यवा आसन्ते वृयं गत्वा तत्र वज्रं दत्त । ततोऽवशासोमस्य दासाः क्षेत्रे
वज्रं ज्वालयामासुः । अनन्तरं योयाव उत्यायावशासोमस्य गृहे २१
तत्समीपम् आगत्य तं प्रपृच्छ तव दासेर्मम क्षेत्रे कुतो वज्रं ज्वालितः ?
ततोऽवशासोमो योयावं जगद पश्चाहं तव समीपं दृतं प्रहित्य २२
त्वाम् अयदं मम समीपम् एहि, मिश्ररात् मया कुत आगतं ? अद्यापि
तत्र स्थाने धेदहम् अस्यास्यं तर्हि मम क्षेत्रम् अभविष्यत् । इदानीं
राज्ञो वदनं मया दृश्यतां यदि वा ममापराधो विद्यते तर्हि स मां
हन्तु वाचम् एतां राज्ञः समीपे निवेदयितुम् अहं त्वां प्रेषयिष्यामि ।
अनन्तरं योयावेन राज्ञः समीपं गत्वा तदास्मि निवेदिते राजावशा- २३
सोमम् आगन्तुम् आश्चापयामास ततः स राज्ञः समीपं गत्वा नृपतेः
सम्मुखे भूमौ पतित्वा प्रथमनाम भूपतिश्चावशासोमं चुचुम्बे ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ अवशासोमस्येतिशोकात्तानां मनेहरत् ० इतद्वक्तव्यं विज्ञाते तस्य ममनं १० तस्य
राजद्वारात् ११ दापूदस्य प्रत्याघनं १२ इत्यस्य दापूदो न त्यजनं २४ चादोका-
नोपाहरयोः प्रत्याघनं १० दापूदो रोदनं ११ अशीशोफसम् अथि कथनं १२
रुद्रस्य प्रत्याघनं ।

ततः परम् अवशासोम आत्मकृते रथं हृद्यान् अग्ने गामिनः पश्चात्- १
लोकाश्च अयुङ्क्त । अपरम् अवशासोमः प्रत्युष उत्याय नगरद्वारस्य पथ- १

- पार्श्वे तिष्ठति, अपरं यः कश्चिद् विवादस्य विचारार्थं राज्ञः समीपं जिगमिषत्ववशालोमस्तमाह्वयत्वं कस्माद्गगराद् आगतोसीति पृच्छति । ततो भवतो दासोऽहम् इत्यायेलोऽमुकवंधाद् आगच्छम् इति तेन
- १ प्रतिगदितेऽवशालोमस्तं वदति पश्य तव विवादस्य कथा भद्रा
- ४ यथायांश्च किन्तु तव वाचं श्रोतुं राज्ञा नियुक्तः कोऽपि नास्ति । अवशालोमोऽपरमपि व्याहरति, यद्यहं देशे विचारयित्पदे न्ययोष्ये तर्हि यस्य कस्यचिद् विवादे निवेदनं वास्ति तस्मिन् मम समीपम् आगते
- ५ ऽहं तमधि न्याय्यं विचारम् अकरिष्यं । अपरं तं नमस्कृतुं कस्मिंश्चित्
- ६ तस्य समीपम् आगते स करं प्रसार्य तमालिङ्ग्य चुम्बते । इत्यायेलो यः कश्चिद् विचारनिष्पत्त्यर्थं राज्ञः समीपं जिगमिषति तं प्रत्यवशालोम इत्यं करोति । अनेन प्रकारेण्यवशालोम इत्यायेल्लोकाणां मनांसि अहार ।
- ७ अपरं चत्वारिंशद् वत्सरेषु व्यतीतेष्ववशालोमो राजानं व्याहरत् परमेश्वरमुद्दिश्य मर्याकं व्रतं प्रत्यश्रावि तत् साधयितुं द्वित्रोषां मां गन्तुम्
- ८ अनुजानातु । अरामदेशस्ये गिर्यरे भवतो दासस्य प्रवासकाले मया व्रतंनेतत् प्रतिश्रुतं यदि परमेश्वरो मां यिरूशालमं पुनरानयेत् तर्ह्यहं
- ९ परमेश्वरं सेविष्ये । ततो राजा जगाद कुशलेन गच्छ । तस्मात् स उख्याय द्वित्रोषां प्रतस्थे ।
- १० सर्वेषाम् इत्यायेल्वंशीयानां समीपेऽवशालोमेन चरान् प्रहित्य वार्सेवा आपयाञ्चके तुरोध्वनिं श्रुत्वैव युष्माभिरवशालोमो द्वित्रोषो
- ११ राजाभवदिति वक्तव्यं । अपरं यिरूशालमाद् दे श्रते निमन्विता लोका अवशालोमेन सहागच्छन् ते किमपि नावगत्य मनःसारल्येन जग्मुः ।
- १२ अनन्तरम् अवशालोमो नलिदानसमये दायूदो मन्विष्यं गीकनीयम् अहीयोफकं दृतेन तदीयनगराद् गीकत आनिनाय तेन महाराज-द्रोहे जातेऽवशालोमस्य पक्षीयलोकाः क्रमशोऽवर्द्धन्त ।
- १३ अनन्तरम् एको जनो दायूदः समीपम् आगत्य वार्सामिमाम् अव-
- १४ दत्, इत्यायेल्लोकानाम् अन्तःकरणान्यवशालोमस्य पक्षे भवन्ति । ततो दायूद् यिरूशालमस्थान् निजनिकटवर्तिनो भूत्वा जगाद वयमुत्थाय पलायामहे नोषेद् अवशालोमस्य कराद् अस्माकं रक्षा न भविष्यति, शीघ्रं गच्छत नोषेत् स तृशम् अस्मान् प्राप्य विपन्नान् करिष्यति खड्गधा-
- १५ रेण च नगरं विनाशयिष्यति । ततो राज्ञो भृत्या राजानम् अवदन् पश्यत्वस्माकं प्रभो भूपतेरभिलषितं कर्म कर्तुं भवतो दासा उद्यताः ।

अनन्तरं राजा तत्पश्चात् तस्य सकलपरिजनाञ्च पद्भिः प्रववजुः । ४६- १९
 रक्षार्थं देशोपपन्नयो राज्ञाहीयन्त । अनन्तरं राजा सर्वलोकान्च पद्भिः १०
 रंजन्तो बहिर्यात्थ वैतश्मिर्हके तस्युः । तस्य सर्वभृत्याः क्रिदेथीयाः १८
 यिकेथीयाञ्च सर्वे लोका अपि च गातीया लोका अर्धाद् गातनग-
 दाद् दायूदा समम् आगताः घट्टशतानि लोका राज्ञः सम्मुखेऽवजन् ।

अनन्तरं राजा गातीयम् इत्तयं जगाद, अस्माभिः सह त्वमपि कुतो १८
 यासि? त्वं पराहृष्य गत्वा राज्ञा समं तिस्र यतस्त्वं विदेशी स्वदेश-
 श्रुतञ्च लोकाः । ह्यो मात्रम् आगतोऽसि, अद्यास्माभिः सह किं १०
 मया भ्रामयिष्यसि? अहं यत्स्थानं गन्तुं शक्नामि तत्स्थानं गमि-
 श्यामि त्वं पराहृष्य याहि निजभ्रातृनपि गृहीत्वा गच्छ, अनुराहः
 सत्यता च तव सहवर्तिभौ भवतां । तत इत्तयो राजानं प्रत्यवदत्, १९
 परमेश्वरस्यामरताया निजप्रभो राज्ञः प्राणानाश्च श्रपयं कृत्वा वदान्यहं
 जीवने मरणे वा मम प्रभू राजा यत्र स्थाने स्थास्यति भवतो दासेऽपि
 तत्रैव स्थास्यति । अनन्तरं दायूद् इत्तयं जगाद, त्वम् अयसरो भव । २१
 ततो गातीय इत्तयस्तस्य सर्वे लोकाञ्च तस्य सङ्गिनः सर्वे बाणका-
 खायसरा बभूवुः । सर्वलोकानाम् अग्रगमनकाले देशीयाः सर्वे प्रोचै २१
 बहदः । अपरं प्रान्तरगामिनं मार्गं प्राप्तुं नृपतिः किन्नागस्त्रोतस्त्रत्याः
 पारं जगाम तस्य सकललोकाञ्च पारं जग्मः ।

सादोक्तम सह सर्वे लेवीयलोकाश्चेश्वरीयनियममङ्गुषां वहन्त २४
 लत्रासन् अपरं नगराद् आगच्छतां सकललोकानां पारगमनं याद्
 ईश्वरस्य मङ्गुषा तैरवारोप्यत ततोऽवीयाथर आररोह । अनन्तरं २५
 राजा सादोक्तं जगाद त्वम् ईश्वरस्य मङ्गुषां नगरं पराहृष्य नय,
 यदि परमेश्वरो माम् अनुगृह्णीयात् तर्हि स मां पुनराप्नोय तां निज-
 निवासञ्च दर्शयिष्यति । किन्तु त्वयि मम तुष्टिर्नाप्नोति यदि स वदेत् २९
 तर्हि पश्याहम् उपस्थित आसे स यत् क्षेमं मन्यते तदेव मां प्रति
 करोतु । अनन्तरं राजा सादोक्तं याजकं जगाद पश्य त्वं कुशलेन नगरं २०
 प्रति पराहृष्य याहि तव पुत्रोऽहीमासोऽवीयाथरस्य पुत्रो योनाथनञ्च
 युवथोरिमौ द्वौ युवावपि युवाभ्यां सार्द्धं गच्छतां । पश्य युवयोः समी- २८
 पाद् यावत् निश्चिता वार्ता नागच्छति तावदहं प्रान्तरस्य निर्जनस्थानेषु
 विकल्पिष्ये । ततः सादोक्तावीयाथरावीश्वरस्य मङ्गुषां परावर्ष्य विरू- २८
 शाचमं नीत्वा तत्र स्थाने तस्यतुः ।

- १० अन्तरं दायूद् जितवृक्षाणां मार्गं यावदोच्च, ऊर्द्धगमनसमये स्त्री-
ऽकन्दद् आच्छन्नमस्तकोऽग्राहतपदस्य सन् अवजत् तस्य सङ्गिनो लोका
अपि सर्व्वे खं खं शिर आच्छायोऽर्द्धगमनसमये खदन्तोऽप्रजन ।
- ११ अपरम् अवशालोमस्य सङ्गिनां राजद्रोहिणां मध्येऽहीषोफलोऽपि
बिद्यत इति वार्त्तायां दायूदा श्रुतायां स जग्राद हे परमेश्वर विनयेऽहं
त्वम् अहीषोफलस्य मन्त्रणां मूढीकुरु ।
- १२ यत्र स्थाने लोकैरीश्वरः प्रायस्यत तत् पर्व्वतप्रदङ्गं दायूद् यदोपा-
तिष्ठत् तदाकीर्या ह्यशयम्बिन्नवस्त्रो धृतीमद्वितमस्तकश्च सन् दायूदं
- १३ साक्षात्कर्तुम् आजगाम । ततो दायूद् तं बभावे यदि त्वं मया समं गच्छसि
१४ तर्हि मम भारश्च भविष्यसि । किन्तु त्वं नगरं परावृत्त गत्वा हे राजन्
अहं भवतो दासो भविष्यामि पर्व्वं यथा तव पितु दास आसं तथा
भवतो दासो भविष्यामीति वाक्यम् अवशालोमं यदि वदेस्तर्हि मम हते
- १५ ऽहीषोफलस्य मन्त्रणां व्यर्था कर्तुं शक्यसि । तत्र स्थाने सादोक्तावीया-
घरौ याजकौ किं त्वया समं न स्यास्यतः ? तस्मात् त्वं राजश्रेष्ठे यं
काञ्चित् वार्त्तां श्राव्यसि तां सादोक्तावीयाघरौ याजकौ वदिष्यसि ।
- १६ अपरं पश्य तत्र स्थाने ताभ्यां सह सादोक्तस्य पुत्रोऽहीमासोऽवीयाघ-
रस्य पुत्रो येनायनश्च तयोरेतौ पुत्रावासाते युष्माभि र्यां काञ्चिद्
- १७ वार्त्तां आविध्यते सा ताभ्यां मम समीपं प्रेषयिष्यते । ततोऽवशालोमस्य
शिरुशालमप्रवेशकाले दायूदो बन्धुं ह्यशयोऽपि नगरम् आगच्छत् ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

- १ उपहारं निघ्यापवादेन च गीवस्य निजप्रभोः सम्पत्तिप्राप्तिः ५ दायूदः क्षिप्र-
यिनां श्रपणं ८ दायूदः महिष्यात्वं १४ अवशालोमस ममं ह्यशयस्य कथाकथनं १०
अहीषोफलस्य मन्त्रणा ।
- १ अन्तरं पर्व्वतप्रदङ्गे दायूदातिक्त्रान्ते मिषीवोहतस्य दासः सीवः
सज्जितगर्हभइयोपरि हे श्रते पृपान् शतं युष्काद्राक्षाफलाणि शतम्
उडुम्बरपितृकान् एकां कुतुं द्राक्षारसश्चारोप्य तेन समं मिक्षित-
- २ वान् । अन्तरं राजा सीवम् अवदत्, एतानि किमर्थं ? ततः सीवः
कथयामास, गर्हभौ राजपरिजनानां वह्नार्घ्यम् अपरं ऽप्यकानि
यूनां भोजनार्थं द्राक्षारसाश्च निर्जनस्थाने क्लान्तलोकानां पानार्थं भवि-
- ३ ष्यन्ति । अन्तरं श्रपति जग्राद तव प्रभोः पुत्रः कुत्र ? सीवो राजानम्

अक्षरत स यिच्छाजनेऽवातिष्ठत् यत इच्छायेकवंधो ऽय मम पैतृकं
राज्यं मद्भ्यं परावर्धं दास्यतीति स बुध्यते । ततो राजा सीवम् अवदत्, ५
मिमीषीशतस्य सर्वस्वं तव भवतु । सीवोऽवदत् हे मम प्रभो राजन्,
प्रत्यन्तं निवेदयामि भवान् माम् अनुग्रहातु ।

अनन्तरं दायूदं बह्वरीमं प्राप्ते शौकवंशसम्भवो गिराः पुत्रः ५
शिमियिनामा कश्चित् पुरुषो वह्निर्भूयागच्छन् आगच्छन् शिपे । स ६
दायूदं प्रति दायुश्चाजस्य समस्तदासांश्च प्रति तस्य दक्षिणे वामे च
व्रजतो लोकान् वीरांश्च प्रति पाषाणान् निचिक्षेप । शिमियिः शपमान ७
इदं आजहार, हे शोणितपातिन् हे नारकिन् त्वं दूरीभव दूरीभव ।
त्वं यस्य विनिमयेन राजत्वम् आकार्षीत्स्य शौकवंशस्य सकलशोणित- ८
पातस्य कर्त्तुं परमेश्वरस्तुभ्यम् अददात्, स च परमेश्वरस्तव पुत्रस्यावशा-
जोमस्य हस्ते राज्यं समाप्यत, शोणितपातित्वात् त्वं विपन्नोऽभवः ।

ततः सिन्धुयायाः पुत्रोऽवीशयो राजानं जगाद, अयं मृतः आ कुतो ८
मम भ्रमं राजानं शपते ? विनयंऽहं तस्य शिरश्चेदनाथं पारं गन्तुं
माम् अनुजानीहि । राजा जगाद हे सिन्धुयायाः पुत्रो युवाभ्यां १०
समं मम कः सम्बन्धः ? स मां शपतां यतो दायूदं शपसेति स
परमेश्वरेण प्रोक्तः, अतस्त्वं कुत यतादृशं कर्म करोषीति तं प्रकृतं केन
शक्नते ? अपरं दायूदं अवीशयं निजसकलदासांश्च जगाद पश्यत मम ११
शरीराग्निर्गतः पुत्रो मम प्राणान् गवेषयति तर्हि विन्ध्यामिनीयो
लोकोऽयं किं न करिष्यति ? यूयं तं त्यजत स शपतां यतः परमेश्वर-
नमाद्यापयत् । भवितुं शक्नोति ममाशुपातम् आलोक्य परमेश्वरो १२
ऽथ तद्दृष्ट्वापस्य विनिमयेन मम मङ्गलं करिष्यति । अनन्तरं दायूदं १३
तस्य लोकान् वर्त्मना व्रजन् । स शिमियिरपि तदभिमुखोऽपि पर्वतपार्श्वेन
व्रजितवान् अपरं व्रजन् व्रजन् अशपत पाषाणान् निरक्षिपत् धूलो-
भिलान् आच्छादयच्च । अनन्तरं राजा तस्य सङ्गिनो मनुजाश्च आन्ता १४
भूत्वा तत् स्थानं प्राप्य तत्र विद्यमानः ।

अनन्तरम् अद्भ्याजोमसोऽन सार्द्धम् अशीथोपन इच्छायेकवंधीव- १५
लोकान् सर्वे सिन्धुशासनं प्रविशन्तुः । अनन्तरं दायूदो बह्वरीवी १६
हृषयोऽद्भ्याजोमस्य समीपम् आब्रजाम् । स हृषयोऽद्भ्याजोमं जगाद,
राजा अिदं जीवतु अिदं जीवतु । ततोऽद्भ्याजोमो हृषयं जगाद तव १७
मित्रं प्रति तव किमीयं प्रीतिः ? त्वं क्षमिष्येऽस्यं कुतो न प्रतोऽसि ?

- १८ ब्रह्मयोऽवशाजोमं जगाद तन्नहि परमेश्वर इति लोका इच्छायेनःस्तर्त्तं
 १९ वंशाश्च यं कृते तस्यैवाहं भवामि तेनैव समं तिष्ठामि च । अपरम्
 अहं तदन्यं कं परिचरिष्यामि ? तस्य पुत्रं किं नहि ? यादृगहं तव
 तातं पर्यंचरं तादृग भवन्तमपि परिचरिष्यामि ।
- २० अनन्तरम् अवशाजोमोऽहीयोफलेन एष्टवान् इदानीम् अस्माभिः किं
 २१ कर्त्तव्यं ? तदधि युष्माभि मन्त्रया प्रोच्यतां । ततोऽहीयोफलोऽवशाजोमं
 जगाद, तव तातो ऋष्टरक्षार्थं या उपपत्नी विहाय गतवान् त्वं ता
 उपगच्छ तस्मात् सर्वैरिच्छायेल्लोकैस्तत् श्रुत्वा त्वं स्वतातेन दृष्टितोऽभव
 २२ इति भोक्तव्यं तव सङ्गिनां सर्वेषाञ्च वचं वर्द्धयति । अनन्तरं प्रासा-
 दएठे लोकैरवशाजोमस्य कृते दृष्टे संस्थापितेऽवशाजोमः सर्वेषाम्
 २३ इच्छायेल्लोकानां साक्षात् निजपितृरुपपत्नीरुपजगाम । तन्नाजेऽही-
 योफलेन या मन्त्रया प्रोच्यत सा ईश्वरीयवचनमिवागच्छत, दायुदा यथा
 तथावशाजोमेनाप्यहीयोफलेस्य सर्वा मन्त्रया तादृगगच्छत ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ अहीयोफलेस्य मन्त्रयाया विद्वद् ब्रह्मस्य मन्त्रया १४ मन्त्रकामपि दायुदे वार्ता-
 कथनं २१ अहीयोफलेस्य लक्ष्मोद्भवनं २४ दायुदः पारममनम् अवशाजोमेना-
 मासायस्य सेनापतिकरणं २७ सङ्गर्भमनगरे दायुदा भव्यप्राप्तिः ।

- १ अनन्तरम् अहीयोफलोऽवशाजोमम् अपरमपि जगाद इदानीं
 दादन्नसहस्राणि लोकान् कृत्वाहमद्य निशायामुत्थाय दायुदः पत्न्याद्
 २ धाविष्यामि । ततो मया श्रान्तो दुर्भलश्च प्राप्तः स चासयिष्यते तस्य
 सङ्गिनः सर्वे लोकान्च पनाययिष्यन्ते तेनाहं केवलं राजानम् आह्वनि-
 ३ ष्यामि । इत्थमहं सकललोकान् तव समीपम् आनेष्यामि यतस्त्वं हं
 गवेधयसि तस्यानयनं सर्वेषामानयनस्य समानं तेन सर्वे लोकाः
 ४ श्रान्ता भविष्यन्ति । सा तु मन्त्र्यावशाजोमस्येच्छार्थकः सकलप्राचीना-
 ५ नाहं दुष्टिकारिणी बभूव । तथाप्यवशाजोमो बभाषे, इदानीम् अर्क्षीयो
 ६ ब्रह्मयोऽप्याह्वयतां स किं बदिष्यति तद् अस्माभिः श्रूयतां । ततो ब्रह्मवे-
 ७ ऽवशाजोमस्य समीपमागतेऽवशाजोमस्तं पप्रच्छ, अहीयोफले यतादृष्टी
 मन्त्र्याम् अददात् इदानीं तस्य मन्त्र्यान्सारेखास्माभिः कर्त्तव्यं नवेति
 ८ त्वं वद । ततो ब्रह्मयोऽवशाजोमं मदितवान् अहीयोफलेनादित्थैवा

मन्त्र्या न भद्रा । ऋशयोऽपरमपि जगाद त्वं निजपितरं तस्य लोकांश्च
 जानासि ते वीराः श्चोत्रे हृतवत्या भक्तकीव निकुरमनसश्च तव पिता
 च महान् योद्धा स लोकैः सार्द्धं राज्ञी न विलम्बिष्यते । प्रष्टेदानीमेव
 स कस्मिंश्चिद् गर्ते रक्षःस्थाने वा कृमस्तिष्ठति । प्रथमे यदि तव लो-
 कानां कस्मिद् हन्येत तर्हि केनचित् तन्निशम्यावशालोमस्य पश्चाद्गामि-
 लोकाणां निहननं जातमिति गदिते सिंहवदभयहृदयो यो वीरः १०
 सोऽपि नितान्तं मणितबलो भविष्यति, यस्तव पिता वीरस्तस्य
 सङ्गिनो मनुजाश्च वीर्यवन्त इति मत्वं इच्छायेत्वंशा जानन्ति । अतो ११
 ममैषा मन्त्रया, दानमारभ्य वेर्षेवां यावत् सर्वं इच्छायेत्लोकाः सामु-
 त्सिकतावद् बद्धसंख्या भूत्वा तव समीपं मिलन्तु ततः परं त्वं स्वयं
 रक्षं गच्छ । ततो यत्र कुत्रापि स्थाने स वियते वयं तत्रैव तम् आक्रम्य १२
 भूमौ शिशिरपतनवत् तस्य विबद्धं सम्पत्तिस्थामस्तेन स तत्सहाय-
 लोकाणाम् एकोऽपि नावशेष्यते । यदि वा स किमपि नगरम् आश्रयेत्, १३
 तर्हि सर्वैरिच्छायेत्लोकैस्तस्य नगरस्य समीपे रक्ष्व आनेष्यन्ते तच्चा-
 स्माभिराक्रुष्य सरिति निक्षेप्यते यावत्खण्डम् एकमपि तत्र नावशे-
 ष्यते । अनन्तरम् अवशालोम इच्छायेकः सर्वे लोकाश्चावदन्, अहीषो- १४
 षणस्य मन्त्र्यात अर्कोयहृदयस्य मन्त्र्या सूक्तमा, यतः परमेन्बरोऽवशा-
 लोमं प्रथमकृत्वा घटयितुम् अहीषोषणस्योत्तमां मन्त्र्यां निरर्घकां कर्तुं
 निश्चितवान् ।

अनन्तरं ऋशयः सादोकावीयाघरो याजकाववदत्, अहीषोषणो- १५
 ऽवशालोमायेच्छायेकः प्राचीनगणाय च मन्त्र्यामिमां ददौ क्तिन्वहं
 मन्त्र्यामिमां दत्तवान् । अतो युषां तूर्णे दूतं प्रहित्य दायुदं वदतं, १६
 त्वमद्य प्राप्तरक्षेषु निर्जनस्थानेषु यामिन्धां न विलम्बस्व, तूर्णे पारं याहि,
 नो चेद् राज्ञा तस्य सङ्गिनां निवहेन च यस्मिंश्चिसे । तदानीं योनाघ- १७
 नाहीमासावैनरोगेणे स्थितवन्तो तत एकया बालिकया गत्वा वार्तां
 आर्पिता तौ वार्तागदनार्थं राज्ञो दायुदः समीपं गन्तुम् उद्यतौ, यस्तौ
 केनापि यत्न दृष्टोयाद्यो तदर्थं ताभ्यां नगरं न प्रवेशितव्यं । तथापि बालक १८
 एकस्तौ वीश्यावशालोमं वार्तां जगाद, किन्तु तौ तूर्णे त्रजित्वा बद्धरी-
 मनिवास्तिनः कस्यचित् मनुष्यस्य निवेशनं प्रापतुस्तस्य प्राङ्गणे कूप एक
 आसीत् तौ तु तत्कूपमध्यमवदददतुः । अनन्तरं अहिंशी कूपस्य १९
 मुखम् आवरन्नेनाच्छाद्य तस्योपरि मर्हितशस्यानि विस्तारयामास तेन

- १० केनापि किमपि ज्ञातुं नाशक्यत । अनन्तरम् अवशाजोमस्य दासाणां योषितः समीपे निवेशनमध्यम् आगत्य पप्रच्छुः, अहीमासयोगाथनौ कुत्र ? सा नारी तानवदत् तौ जलस्रोतःपारं गतौ । अनन्तरं ते मृग-
- ११ यित्वा तयोवद्देशं न प्राप्य यिरूशालनं प्रत्यागत्य गताः । अपरं राज-
दासेषु गतेषु तौ जूपमध्यादुत्याय गत्वा दायूदं राजानं बार्नामिमां
जगदुः, अहीयोफजो भवती विद्वद्भ्यं एतां मन्त्रणां दत्तवान् अतो
- १२ यूयम् उत्तिष्ठत शीघ्रं नदीपारं गच्छत । ततो दायूद् तस्य सङ्गिनो
जोकासोऽभ्याय यद्दैननद्याः पारं गताः प्रभाते यद्दैननद्याः पारम्
अगतस्तेषाम् एकोऽपि जनो नावशिष्यत ।
- १३ अपरं निजमन्त्रणा नागृह्यतेति दृष्ट्वाहीयोफजो निजगर्भं सञ्ज-
यित्वा प्रस्थाय निजनगरस्थं स्वगेहं जगाम, अपरं गृहस्य सर्वस्वमधि
समाधाय स्वयम् उद्दन्धनेन मृत्वा पौष्टकग्रहणाने निदधे ।
- १४ अनन्तरं दायूदि महनयिमम् आगते सर्वैरिच्छायेक्तोक्तैः समम् अव-
शाजोमो यद्दैनसरितः पारं जगाम । अपरम् अवशाजोमो योयावस्य परे
अमासायं प्रधानसेनापतिं चक्रे सोऽमासायो यिजनाम् इच्छायेकीयलोकस्य
पुत्र आसीत् स यिजो योयावस्य मातुः सिरूयाया भगिनी नाहस्यस्य
- १५ दुहितरम् अवौगयिलाम् उपगतवान् । अनन्तरम् अवशाजोम इच्छा-
येकवंशाश्च गिलियददेशे शिविरं स्थापयामासुः ।
- १६ अपरं दायूदि महनयिमम् उपस्थिते लोकाः प्रान्तरे बुभुक्षिताः
पिपासिताः आन्ताश्च विद्यन्त इति चिन्तयित्वास्मिन्नवशीयदेशस्वरम्बा-
नगरनिवासी नाहस्यस्य पुत्रः शानि र्जोदिवारनिवास्यम्बीयेकस्य पुत्रो
- १७ माखीरो रोमिलीमनिवासी गिलियदीयो वर्धिस्ययकेम आगत्य दायू-
दस्य सङ्गिनां जोकानाश्च कृते शय्याः पाकपात्राणि मृत्पात्राणि तेषां
- १८ भोजनार्थं मोधूमयवानि चूर्णानि भट्टानि च शय्यानि शिम्बीर्मरुदान्
भट्टकलायान् मधुनि नवनीतानि मेघान् मोः शुष्कलीरांश्चानित्युः ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

- १ दायूदः मैथानां प्रेषकं इच्छायेकलोकानां पराजयत् २ अवशाजोमस्य जनम् १८
अवशाजोमस्य सप्तस्य कथम् १९ दायूदं अवशाजोमस्य मरकवापोदानं दायूदो
विक्रयत् ।
- १ अनन्तरं दायूद् निजसङ्गिनो जोकान् मन्त्रयित्वा तेषामुपरि सप्तस्य

पत्नीन् व्रतपतीन् च न्यदुह । अथरं दायुद् घोषावस्य हस्ते लोकाणां १
 द्वितीयांशमेकं घोषावस्य भ्रातुः सिन्धुयाषाः पुत्रस्यावीशयस्य हस्ते द्विती-
 यांशमेकं त्रातीयेतयस्य हस्ते च द्वितीयांशमेकं समर्प्य प्रेषयामास ।
 अथरं राजा लोकांश्च अवदत् अहमपि युष्माभिः समं वहिर्वास्यामि ।
 मनुजा अवदन् त्वं वहिर्मां गच्छ यतो यदि वयं प्रजायेमहि तर्हि तै २
 र्जाभः प्राप्त इति न गच्छियिष्यते, अस्माकम् अर्द्धलोकाणां मृत्युरपि तै
 र्जाभमध्ये न गच्छियिष्यते किन्तु त्वमस्माकं दशसहस्राब्धिव तै र्गच्छसे, अतो ३
 ऽस्माकम् उपकारार्थं तव नगरे स्थितिः श्रेयसी । ततो राजा जगाद ४
 युष्माभि यंत क्षेमं बुद्धते तदेवाहं करिष्यामि । अतो नरपति श्रीरपात्रे
 तस्मै लोकाश्च सर्वे व्रतं व्रतं सहस्रं सहस्रं सङ्गीभूय वहिर्निर्जस्युः ।
 तदानीं राजा घोषावस्य अवीशयस्य इत्यस्य जगाद यूयं ममानुरोधेन ५
 तं तद्वचनं अवशाजोमं प्रति शोभनं व्यवहरत । अवशाजोममधि सर्वान्
 सेनापतीन् प्रति राज्ञः स आदेशः सन्वरेव मनुजैरश्रूयत ।

अनन्तरम् इच्छायेनवंशस्य प्रतिकूलं लोकेषु वहिर्भूय समरस्थलं ६
 मतेष्विफुडियमारुखे समरो बभूव । तत्र स्थान इच्छायेलोका दायुदो ७
 दासानां सम्मुखे पराजिग्यिरे तस्मिन् दिने च महानिहने जाते तेषां
 विंशतिसहस्राणि लोका जग्निरे । यतस्तत्कृत्स्नप्रदेशे युद्धेन व्याप्ते तस्मिन् ८
 दिने खड्गै र्ये लोका विनष्टास्ततोऽपि बद्धतरा वनवृक्षै र्यनश्यन् ।

अथरम् अवशाजोमो दायुदो दासैः प्राप्तः । अवशाजोमः खचरमेक ९
 आरूढवान् तत एकस्य महत एकातरोः शाखाधस्तस्य खचरस्य
 गमनसमयेऽवशाजोमस्य मस्तकं तस्य तरोः शाखासु बबन्धे ततस्तस्या-
 धःखखचरस्य प्रस्थानात् स आकाशएधियो र्मध्य उल्लम्बितस्तस्यैौ ।
 अनन्तरम् एको मनुजस्तं निरीक्ष्य घोषाव जगाद, अवशाजोमम् एक- १०
 स्मिन् एकादश उल्लम्बितं दृष्टवानहं । घोषावस्तं वार्त्तावादिनं जगाद ११
 तं दृष्ट्व त्वं कुतस्तं तत्र भूमौ निपातयन् न हतवान् ? तथाहतेऽहं
 मुष्णं दशश्रेणकपरिमाणं रूप्यं कटिबन्धनमेकस्यैदास्यं । अनन्तरं स १२
 पुरुषो घोषावं प्रतिजगाद यद्यहं सहस्रश्रेणकमानानि रूप्याणि
 स्वक्रे ऽतुल्यिष्यं तथापि तस्य राजपुत्रस्य प्रतिकूलं हस्तं न प्राप्ता-
 रयिष्यं, यतोऽस्माकं कर्द्धगोचरे न्यपतिष्वाम् अवीशयस्य इत्यवचेदम्
 आशापयत् मत्कृते युष्माभिरवशाजोममधि सावधानै र्भविष्यं । यद्यहं १३
 तद् अकरिष्यं तर्हि निजप्राज्ञान् अनाश्रयिष्यं यतो राजतः किञ्चन कर्म

- १४ ह्यं न तिष्ठति अपरं त्वमपि मम प्रतिजुषोऽभविष्यः । ततो योद्धवो जगद् तव सम्मुखे मया न विकल्पितस्य तवः स हस्ते प्रस्यष्यं गृहीत्वा
- १५ निक्षिप्यावशाजोमस्य हृदयं विज्जवान् । किन्त्वेषावृष्टस्य मध्येऽवशाजोमे जीवति तिष्ठति योयावस्यास्त्रवाहना दशतयथा अवशाजोमं वेदुवन्त
- १६ आहृत्य मारयामासुः । अनन्तरं योयावेन तूर्थां वादितायां जोका इत्यायेष्वंशस्य पश्चाद्मनात् प्रत्यावृष्टिरे वतस्ते योयावेन नियताः ।
- १७ अपरं तेऽवशाजोमं गृहीत्वा कामनस्ये वृष्टति खाते निक्षिप्य तदुपरि मन्त्रान्तं पाषाणराशिं चक्रुः किन्त्वेषायेकोयमनुजाः सर्वे खं खं वासस्थानं पलायाश्चक्रे ।
- १८ अवशाजोमे जीवत्काले निजायं राज्ञ उपत्यकायां क्षम्भमेक्ष्म अस्थापयत् यतः स जगद् मम नाम रक्षितुं मम पुत्रो नास्ति, तत्-कारणात् तस्य नामानुसारेण तस्य क्षम्भस्यावशाजोमक्षम्भ इति नाम बभूव तस्य तन्नामाद्यापि विद्यते ।
- १९ अपरं सादीकस्य पुत्रोऽहीमासो जगद्, परमेश्वरः केन प्रकारेण वृपते रिपून् दण्डितवान् एतस्य शुभवार्त्तां राजानं वेदयितुं मां
- २० धावितुम् अनुजानीहि । ततो योयावस्तमवदत् अद्य त्वं शुभवार्त्तावादी न भविष्यसि, अन्यस्मिन् दिवसे शुभवार्त्तां वदिष्यसि किन्त्वद्य त्वया
- २१ वार्त्ता न गदितव्या यतो राजपुत्रो ममार । अनन्तरं योयावः क्रुशिम उक्तवान् त्वया यद् दृष्टं तद् गत्वा राजानं ज्ञाप्यतां । ततः क्रुशि
- २२ योयावं प्रब्रूय दधाव । अनन्तरं सादीकस्य पुत्रो अहीमासः पुनर्भारं योयावं जगद्, यद्भवेत् क्रुशेः पश्चाद् धावितुं मामप्यनुजानीहि । ततो योयावः कथयामास, हे वत्स तव वद्व्या ज्ञापित् वार्त्ता न विद्यते त्वं
- २३ कुतो धाविष्यसि ? स उक्तवान् यद्भवेत् मां धावितुं अनुजानीहोति तेन प्रतिगदिते स उक्तवान् धाव । ततो ऽहीमासः समभूमे मर्मैश्च
- २४ धावन् क्रुशेरये जगाम । तदानीं दायुद् इयो हारयोर्मध्यवर्त्तनि स्थान उपाविशद् एतस्मिन् समये रक्षी गोपुरस्य एष्टे प्राचीरोपरि गमना-गमने कुर्वन् चन्द्रबन्धनीस्य जनशक एकाञ्चो धावन् आयातीति ददर्श ।
- २५ ततः स रक्षक उच्चैःखरेण राजानं तत् ज्ञापयामास, ततो राजा जगद् स यदि एकक आयाति तर्हि शुभवार्त्तां वदिष्यति । इत्यवसर
- २६ आगच्छति तस्मिन् निष्कटवर्त्तनि भूते रक्षी द्वितीयं जनं धावन्तं दृष्ट्वा दौर्बारिकम् उच्चैःखरेण ज्ञापयामास पश्चापर कश्चित् मनुज एकको

धावन् आगच्छति । ततो राजा जगद्, सोऽपि शुभवार्त्तामानयति । अनन्तरं रक्षी व्याहरत्, अग्रगामिनः पुरुषस्य धावनं सादोक्त्वापुत्रस्या- १०
हीमासस्य धावनं बुद्ध्यते । राजा कथितवान् स सज्जनो मङ्गलवार्त्ता
गदितुम् आगच्छति । तदानीम् अहीमासो राजानम् उच्चै व्याहरत् १०
भवतो मङ्गलं भवतु, अपरं स भूमौ न्युज्जीभूय पतन् राजानं व्यज्ञापयत्
तव प्रभुः परमेश्वरो धन्यो भवतु यतो मम प्रभो नरपतेः प्रातिकूल्येन
ये नराः स्वहस्तान् प्रसारितवन्तस्ते तेन दमिताः । अनन्तरं राजा १०
पप्रच्छ तदयोऽवशालोमः किं कूष्मणी विद्यते? ततोऽहीमास उक्तवान्
योग्यावो यदा महाराजस्य दासं माञ्च व्यसर्जय् तदा महान् कलहो
जात इति दृष्टवानहं किन्तु किं जातं तन्न ज्ञातवान् । अनन्तरं राजा १०
समादिशत् त्वं पार्श्वं गत्वा स्थानेऽस्मिन् तिष्ठ ततः स पार्श्वं गत्वातिष्ठत् ।
ततः कूष्मिरागत्य व्यज्ञापयत्, हे मम प्रभो राजन् मङ्गलवार्त्ता, ११
परमेश्वरोऽद्य भवतः प्रतिकूलं समुत्थितान् सकलान् दृष्टितवान् । राजा ११
कूष्मिं पप्रच्छ तदयोऽवशालोमः किं कूष्मणी विद्यते? ततः कूष्मिरव-
दत् मम प्रभो नरपतेः सर्वे रिपवो यावन्तो नराश्च भवतोऽमङ्गलार्थं
भवतः प्रातिकूल्येनोत्तिष्ठन्ति ते सर्वे तस्य तदङ्गस्य सदृशा भवन्तु ।

ततो नरपतिरनीव आकुलो भवन् गोपुरोपरि स्थितं क्षीमं गत्वा ११
बरोद, अपरम् इतस्ततो गच्छन् गच्छन् व्याहरत् हा हा मम पुत्र
अवशालोम, हा हा मम स्वकीयपुत्र अवशालोम, यदि तव विनिमये-
नाहम् अमरिष्यं । हा हा अवशालोम, हा हा मम पुत्र मम पुत्र ।

१६ जनविशोऽध्यायः ।

१ हावद्: शोकक्य बोधायेन निवारण ए राजान पुनरागतुं रक्षायेकीयलोकानां
यतनं ११ पिङ्गदाबंङ्कस्य ममः प्रवर्णयितुं राजकार्त्ता प्रवर्णं १६ त्रिमिये दौ।पञ्चममं
१४ निपीयोऽस्तस्य कश्चन ११ वर्षिण्यस्य विचर्जनं तस्य पुत्रस्य किमहमस्य समन्तीपे
स्थापनं ४१ राजानम् अथि पिङ्गदोपानाम रक्षायेकीयःमाञ्च विवदन् ।

अनन्तरं पश्य, अवशालोमस्य कृते राजा रोदिति शोचति चेति १
वार्त्ता बोधायेन शुश्रुवे । राजा निजपुत्रमधि व्यथत इति लोकैस्तस्मिन् १
दिदृशे अते तस्य दिवसस्य जयः सर्वलोकानां शोकादो बभूव । अपरं १
रक्षक्यात् पलायमाना लोका शाहक सज्जनानाश्चौरवद् व्रजन्ति
ताहक लोकास्तस्मिन् दिवसे नगरप्रवेशकाले चौरवद् ववजुः । राजा ४

- निजवदनम् आच्छाद्य हा हा मम पुत्र अक्षालोम, हा हा ममपुत्र
 ५ अक्षालोम, हा हा मम पुत्र इत्युक्तेः खरेण आहरत् । अनन्तरं योथावो
 निवेदनमध्ये राज्ञः समीपं गत्वा जगद् त्वं निजरिपुषु प्रीयसे निजा-
 त्मीयलोकान् ऋतीयसे च तस्मात् तव प्राणास्तव पुत्राणां कन्यानाञ्च
 प्राणास्तव जायानां प्राणान्तवोपपत्नीनां प्रणाश्चाद्य यं ररक्ष्यन्त तव ते
 ६ दासा अद्य त्वया लज्जायुक्ता बभूवुः, यतस्त्वं सैन्यपतीन् दासाञ्च लक्ष्याय
 न मन्यस इत्यद्य प्रकाशितवान् यतोऽद्य यद्यवशालोमोऽजोविष्यत् वयं
 ७ सर्वे चामरिष्याम तर्हि त्वम् अतोद्य इति मयाद्य बुद्धं । त्वमिदानीम्
 उत्तिष्ठ वहिर् गत्वा निजदासान् मधुरवचोभिरालप । परमेस्वरस्य
 नासाहं शप्रथं कृत्वा वदामि यदि त्वं वहिर् न गच्छेत्तर्हि रजन्यामस्यां
 त्वया साकं जन एकौपि न स्यास्यति, अपरं तव बाल्यावस्थामारभ्य
 यावदेतत्कालं यावन्यशुभानि त्वान् आक्रामन् तेभ्यः सकलेभ्योपि तवे-
 ८ दम् अमङ्गलम् गुरुतरं भविष्यति । ततो नरपतानुत्थाय गोपुर उप-
 विष्टि सकललोकैर् वार्त्तयन् अश्रावि, पश्यत राजा गोपुर उपविष्ट
 आस्ते तेन सर्वे लोका राज्ञः सम्मुखम् आजग्मः किन्त्विष्यायेणीयलोकाः
 सर्वे खं खं वासस्थानं पलायाञ्चक्रे ।
- ९ अनन्तरम् इत्यायेनः सकलवंशानां लोकाः विचारयन्ता जगद्, रिपूणां
 हस्तभ्योऽस्माकम् उद्धारयिता पिलेष्टीयानां करेभ्यश्चास्माकं मोचयि-
 तानीं यो राजा स इदानीम् अवशालोमस्य भयाद् देशात् पलायित-
 १० वान् । अपरम् अस्माभी राज्याभिषिक्तो योऽवशालोमः स रणेऽहन्यत ।
 तस्माद् यूयं राजानं परावर्त्तानेनं कृतो मौनिनो भवत ?
- ११ अपरं दायुद् नरपति योजकयोः सादोकावीयाद्यमयोः समक्षं दूतं
 प्रहिक्त्वावदत्, यूवां यिद्धदावंशस्य प्राचीनान् वाचमिमां वदतं सर्व-
 १२ स्थेन्वायेनवंशस्य निवेदनं राज्ञः साक्षाद् गृह् उपतिष्ठत, अतो यूयं
 राजानं निजगृहं परावर्त्तानेनं कृतोऽन्यलोका भवथ ? यूयं मम
 १३ भ्रातरौ समाश्रिमांसरूपा अतो राजानं परावर्त्तानेनं यूयं कृतोऽन्य-
 लोका भविष्यथ ? यूवाम् अमासायश्चेदं वदतं त्वं किं समाश्रिमांसरूपा
 १४ दामि ? यदि त्वं निखं मम साक्षाद् थोयावस्य विनिमयेन प्रधान-
 सेनापतिर् न भवमि तर्होऽश्वरो मङ्गलम् अमुकं दण्डं ततोऽधिकञ्च ददानु ।
- १५ अनन्तरम् एकजनस्यैव यिद्धदावंशस्य समस्तलोकानां हृदयेषु तेजानतेषु
 ते लोकं प्रहिन्व राजानम् अवदन् भवान् भवतो दासाश्च सर्वे पुत्रा-

गच्छन्तु । ततो राज्ञि पराहृत्य यदंनस्य सन्निधिम् आगते यिहृदीयलोकौ १५
राजानं साक्षात् कर्तुं तं यदंनस्य पारं नेतुञ्च गिराजगाम् आगच्छन् ।

अपरं विन्यामीनवंश्रीयो बहुरीमनिवासी गेराः पुत्रः श्रिमिधिसूक्त्यै १६
दायुदं नरपतिं साक्षात् कर्तुं यिहृदीयलोकैः सार्द्धम् आजगाम ।

अपरं विन्यामीनवंशस्य सहस्रं लोकैः तेन सार्द्धमासन् शैल- १०
वंशस्य दासः सीवस्तेन सैमं तस्य पञ्चदशपुत्रा विंशतिर्दासा अपि
राजानं साक्षात् कर्तुं यदंनस्य पारं गताः । अपरं नृपतेः परिजनान् १०

पारं कर्तुं तेनाज्ञापितं कर्म कर्तुञ्च नौ गमनागमनेऽकरोत् ।
अनन्तरं राज्ञि यदंनस्य तीरमागते गेराः पुत्रः श्रिमिधिरं नरपतेः

सम्मुखे नृङ्गीभूय पतन् राजानमवदत् मम प्रभु ममापराधं क्षमतां, १०
यस्मिन् दिने मम प्रभु विरुष्णजजाद् वहिरागच्छत् तस्मिन् दिने

भवतो दासोऽहं यं विरुद्धाचारम् अकरव तं भवान् स्मरणाद् दृरी-
कृत्य मनसि न दधातु । भवतो दासोऽहं पापमकरव तत् जानामि, १०

तत्कारणात् मम प्रभुं नरपतिं साक्षात् कर्तुम् अद्याहं घृष्टफवंगी-
यानां सर्वेषाम् अये समागमं । ततः सिरुथायाः पुत्रोऽपीशयः प्रत्य ११

वदत् योऽसौ श्रिमिधिरः परमेश्वरस्याभिधिकृतम् अभिशप्तवान् स तत्-
कारणात् किं न हन्तव्यः ? ततो दायुद् जगाद् हे सिरुथायाः पुत्रो ११

युवयोः समं मम कः सम्बन्धः ? युवाभ्याम् अद्य कुतो मां प्रति विपक्षता
क्रियते ? इत्याख्येख्येख्येः कोपि जनः किमद्य हन्तव्यः ? अद्याहम

हृत्स्वस्तेख्येख्ये नृपतिरभव तस्मिन् न जानामि ? अनन्तरं नरपतिः ११
श्रिमिधिरं बभाषे त्वं न घानिष्यसे । ततो भ्रपतिः श्रपयं हत्वा तदवाचत् ।

अपरं शैलस्य पौत्रो मिफीवाश्रतो राजानं साक्षात् कर्तुम् आज- १५
गाम । स नृपते विगमनदिनमारभ्य कुशलेन प्रत्यागमनदिवसं यावत्

पादसेवनं प्रश्रयं चौरश्च न चकार वस्त्राणि च धातानि न चकार ।
राजानं साक्षात् कर्तुं यिरुष्णजमनिवासिलोकेश्यागतेषु राजा तं १५

जगाद् हे मिफीवाश्रत त्वं कुतो मया समं न गतवान् ? स प्रत्यवदत् १६
ह मम प्रभो नरपते मम दासो मां वक्ष्यादके भवतो दासोऽहं खल्लो-

ऽस्मि ततो हेतोरहं गर्हभं सञ्जयित्वा तमारुह्य नरपतेः समीपं यास्या-
मीति मम वाक्शासीत् । किन्तु स मम प्रभो नरपतेः साक्षात् माम् १०

अपावदत् किन्तु मम प्रभु नरपतिरीश्वरीयदृतस्य सदृशाऽस्ति भवता
यत् क्षेमं बुध्यते तदेव क्रियतां । मम प्रभो नरपतेः साक्षात् मम कृतः १०

- पिडवन्शी बधार्हं आसीत्, तथापि भवतो भोजनसने भोजनभिः
समम् उद्यवेष्टुं मर्ह्यं ख्यानं भवान् दत्तवान्, अतो नृपतये पुनरावेदनं
- १८ कर्तुं मम कोऽधिकारः ? ततो नृपतिस्तं बभाषे त्वं पुन मर्ह्यं निज-
वाक्यानि निवेदयसि कुतः ? त्वं सीवस्वामौ तां भूमिं विभण्य गृह्णीत
- १९ मित्यहमवोचं । अनन्तरं मिफीवोशतो राजानम् उक्तवान् तेन सर्वमेव
गृह्णीतां यत इदानीं मम प्रभु नरपतिः कुशलेन स्वगृहं प्रत्याटव्या-
गतवान् ।
- २० अपरं गिलियदीयो वर्धिष्णयो रोगिणीमाद् आगम्य यर्दनस्य पारं
२१ यावद् राजानम् अनुव्रजितुं तेन समं यर्दनस्य पारं जगाम । स वर्धि-
ष्णयो ऽशीतिवत्सरवयस्कोऽतीव वृद्ध आसीत् राजा च यावत् मह
नयिमेऽतिष्ठत् तावत् तेनवापृष्यत यस्मात् सोऽतीव धनवान् आसीत् ।
- २२ अनन्तरं नरपतिर्वर्धिष्णयं व्याहरत त्वं मया समं पारं गच्छ त्वामह
२३ यिरूशालमे मम सन्निधौ समोक्ष्यामि । ततो वर्धिष्णयो नरपतिं राज-
हार, ममापरं कथायुरास्ते यदहं नरपतिना समं यिरूशालमं
- २४ यास्यामि ? अद्याहमशीतिवत्सरवयस्कोऽभवं भद्राभद्रयो विशिष्टं
बोद्धुं किं मया शक्यते ? यद्गच्छे यद्यपि वामि तव दासोऽहं किं तयो
रास्त्रार्थं बोद्धुं शक्नोमि ? गाथकगाथिकानां स्वरं किं श्रानुं शक्नोमि ?
- २५ भवतो दासोऽहं कुतो मम प्रभो नरपते भार इव भविष्यामि ? भवतो
दासो यर्दनस्य पारं गत्वा नरपतिना समं प्लोकं वर्त्म यास्यति, किन्तु
- २६ नरपतिः कुतस्तस्यैतादृक् पुरस्करिष्यति ? विनयेऽहं भवतो दासं
प्रत्याटव्यं गन्तुम् अनुजानातु । अहं निजनगरे मम पित्रोः प्रशान-
समीपे मुर्मर्षं । किन्तु भवान् स्वदासं किमहमं प्रति दृष्टिं करोतु म
मम प्रभुना नरपतिना समं पारं गच्छतु भवता च यद् भद्रं बुध्यते तं
- २७ प्रात तदेव क्रियतां । ततो नरपतिः प्रत्यवाच, किमहमः पारं गत्वा मया
समं यास्यति त्वया यद् भद्रं बुध्यते मया तदेव तं प्रति कारिष्यते मत्तः
- २८ प्राप्तुं त्वं यद् अभिजघसि त्वत्कृते तदेव मया कारिष्यते । अनन्तरं
सर्वं मनुजा यर्दनसरितः पारं गताः । अपरं नृपतिः पारं प्राप्य वर्धि-
ष्णयं चुम्बितवान् स च तस्मै आशिषं दत्त्वा निजस्थानं प्रत्याटव्यं जगाम ।
- २९ अपरं नरपतिः पारं गत्वा गिन्गकनम् इयाय, तेन समं किमहमोऽपि
वज्राज । अपरं यिद्धदावन्शीयाः सर्वं मनुजा इच्छायेष्वंशानाम् अर्द्ध-
मनुजाश्च नरपतिम् अनुवच्य नीतवन्तः ।

अनन्तरम् इत्यायेज्वंशानां सर्वे लोका भूपतिमुपजिगमिषुवो भूत्वा ४१
 राजानं व्याहरन्, अस्माकं भ्रातरौ यिद्धदावंशीया मनुजा भवन्तमप-
 हृत्य भवन्तं भवतः परिजनान्श्च यद्दैनसर्तितः पारं कृत आनिषुः? तदानीं
 दायुदः सर्वे लोकान्तेन समम् आसन् । ततो यिद्धदावंशीयलोका ४२
 इत्यायेज्वंशीयलोकान् प्रत्यवदन् राजास्माकं निकटकुटुम्बः, यूयम् एतत्-
 कार्याय कुतः क्रुध्यथ? वयं किं राज्ञः किञ्चन द्रव्यमभुञ्जामहि? स
 वा किमभुभ्यं किञ्चन दानमदत्त? अनन्तरम् इत्यायेज्वंशा यिद्धदा- ४३
 वंशं व्याहरन् राजन्यस्माकं दशमांशाः सन्ति दायुदि युष्माकं योधिकार-
 तास्माद् अस्माकम् अधिकोऽप्यास्ते यूयम् अस्मान् तुच्छोक्त्यास्माकं
 भूपतिं परावर्णानंतुं प्रथमं कृतास्माकं मन्त्रणां नाऽऽह्नीत! तत इत्या-
 येज्वंशानां वाक्यतो यिद्धदावंशस्य वाक्यम् अधिकनिष्ठुरं बभूव ।

२० विंगनितमोऽध्यायः ।

१ इत्यायेज्वः कल्लरे श्रेयस्य कथनं २ दायुदः पुनर्गट्टराजसं ३ अनाभायस्य देवापते
 र्थायानम जतत्वं ४ आबल्लनगरस्यावरोधनं ५ सोद्वारा यायावाय श्रेयस्य मसक्त-
 दानं ६ राज्ञः विशेषाणाम् अध्यायानां नामानि ।

तस्मिन् समये विन्द्यामीनवंशीयो विश्वेः पुत्रः श्रेवनामक एको दुष्टः १
 लोकान्तेन स्थान आसीत् स तुरीं वादयन् अवदत् दायुदि कश्चाना-
 षोऽस्माकं नास्ति यिप्रयस्य पुत्रे वा नास्माकमधिकारोऽस्ति, हे इत्या-
 येज्वंशा यूयं सर्वे स्वं स्वं वासस्थानं गच्छत । तत इत्यायेलीयाः सर्वे २
 लोका दायुदोऽनुगमनात् परालत्य विश्वेः पुत्रस्य श्रेवस्यानुगामिनो
 बभूवुः किन्तु यिद्धदावंशीया लोका यद्दैनमारभ्य यिरुष्णाकामं यावत्
 रूषां राजन्यासक्तास्तस्युः ।

अनन्तरं दायुद् यिरुष्णाकामे निजगृहम् आजगाम ततः परं राजा ३
 शीया या दशोपपत्नी गृह्णत्तार्थं विश्वाय गतवान् ता गर्भागारे सज्जा-
 पोषयत् तासां समीपं पुनर्न जगाम ततस्ता मरणदिवसं यावद् बद्धा
 विधवा इव तस्युः ।

अनन्तरं नरपतिरमासाषम् अवदत् त्वं दिग्भयमध्ये यिद्धदावंशी- ४
 यान् सकललोकान् मम सन्निधौ संगृह्णाव त्वमपि स्थानेऽत्र समुपतिष्ठ ।
 ततो ऽमासाये यिद्धदीयान् सकललोकान् संगृह्णीतुं गते निरूपितसम- ५
 यात् तन्नाधिको विलम्बो बभूव । ततो दायुद् अवोषयं व्याहरत्, ६

- इदानीं विखेः पुत्रः श्रेवाऽवशालमतो ऽस्माकम् अधिककृत्तिं करिष्यति, तमेव निजप्रभो दासान् गृहीत्वा तस्य पश्चाद् धाव षो चेत् स
- ७ प्राचीरवेष्टितानि नगराण्याश्रित्यास्माकं करेभ्यो रक्षां प्रापयति । ततो योयावस्य लोकाः किरिधीयलोकाः पिलिधीयलोकाः सर्वं बलवन्तो मनुजाश्च तस्य पश्चाद् वह्निर्भूय विखेः पुत्रस्य श्रेवस्य पश्चाद् धावितुं
- ८ यिरूशालमात् प्रतस्थिरं । अनन्तरं तेषु गिवियोनस्यस्य महाप्रस्तरस्य समीपमुपस्थितेषु अमासायस्तान् साक्षात् कर्तुम् आजगाम, तदानीं योयावस्य वसनं तस्य परिधानमासीत् तच्च येन कटिबन्धेन बद्धम् आसीत् तन्मध्ये कटिदेशे कोषेण कृत्वा खड्ग एक आसीत्, किन्तु
- ९ गमनात् स निष्पपात । ततो योयावोऽमासायम् अवदत् हे मम भ्रात-
स्त्व किं मङ्गलम् आस्ते ? अनन्तरं योयावस्तं चृम्बितुं दक्षिणकरेण
- १० तस्य भ्रमश्रुणि दधार । किन्तु योयावस्य करस्थितात् चन्द्रहासाद् अमा-
सायस्य सावधानताभावात् स तेन तस्य कुत्तिं विदीर्णवान् तेन तस्य नाडीगणे वह्निर्भूय पतिते पुनराघातं विनैव स ममार । अनन्तरं योयावस्तस्य भ्रातावीशयश्च विखेः पुत्रस्य श्रेवस्य पश्चाद् दधावतुः ।
- ११ अनन्तरं योयावस्य दासानाम् एकः कृष्णपस्य समीपं तिष्ठन् व्याजहार यो जने योयावे प्रीयते दायुदः पद्मश्च भवति स योयावस्य पश्चात्
- १२ दानु । तथापि राजवर्त्ममध्ये शोणिते लुठितस्यामासायस्य समीपे सर्वं लोकास्तिष्ठन्तीति वीक्ष्य स जनेऽमासायं मार्गात् क्षेपं नीत्वा तस्य गात्रं वसनेनाच्छादयामास यतो यावन्तो मनुजास्तस्य समीपेन
- १३ यान्ति ते सर्वं तत्र स्थाने तिष्ठन्तीति स ददर्श । तदानीम् अमासायं राजमार्गाद् वह्निष्कृतं लोका विखेः पुत्रस्य श्रेवस्य पश्चाद् धावनायं योयावम् अनुजग्मः ।
- १४ अनन्तरं श्रेव इच्छायेलः सकलवंशानां वीरियलोकानाश्च मध्येनावे-
लवैतमाखां यावत् जगाम ततो मनुजा मिलित्वा तम् अनुजग्मः ।
- १५ अनन्तरं लोका आवेलवैतमाखायां तं वेष्टयित्वा नगरस्य समीपं सेतुं निर्म्ममिरे । इत्थं नगरे वेष्टिते योयावस्य सङ्गिना लोकाः प्राचीरं भूमिसात् कर्त्तुं तद् भङ्गुमारोभिरे ।
- १६ अनन्तरं नगरस्य मध्याद् एका बुद्धिमती योषिद् उच्चैःस्वरेण व्याज-
हार प्रदृशत प्रदृशत विनयेऽहं योयावं सम्भाषिये तत्कारणात् तमेतत्
- १७ स्थानमगन्तुं वदत । अनन्तरं योयावे तस्याः समीपं गते सा योषिद्

अप्रयच्छीत् त्वं किं योयावः ? स प्रत्यवदत्, अहमेव । ततः सा योषित्
जगद् भक्तान् स्वदास्या वाक्यानि निश्रामयत् । स प्रत्यवदत्, इदं बोधि ।
अनन्तरं सा योषिद् व्याजहार, प्राक् सम्भाषणं क्रियताम् अर्धत १०
आवेननिवासिनः परिपृच्छन्तां ततस्तव कार्यं सेत्स्यति । इत्यायेको १८
मध्येऽहम् अविरोधिनी विश्वास्या च नगरी किन्तु त्वम् इत्यायेको माह-
स्वरूपां नगरीं नाशयितुं चेष्टसे परमेश्वरस्याधिकारं कुतो यस्मिन्सि ?
ततो योयावः प्रतिजगद् यसनं नाशनं वा मत्तो दूरे तिष्ठतु दूरे तिष्ठतु १०
तन्नहि किन्तु विधिः पुत्रः शैवनामको य इफ्चिमपर्वतीयो जनो २१
दायुदो नरपतेः प्रतिफलं हस्तिं प्रासादयत् कैवलं स एव युष्माभिः
प्रदीयतां ततोऽहं नगरात् प्रस्थास्ये । तदानीं सा योषिद् योयावं
व्याहरत्, पश्य प्राचीरात् तस्य शिरस्तव समीपं निक्षिप्यते । अनन्तरं २२
सा योषित् निजबुद्ध्या सकललोकानां समीपं जगाम, ततो मनजा
विधिः पुत्रस्य शैवस्यात्तमाङ्गं हित्वा योयावस्य समस्तं न्यक्षिपन् ततस्तं न
तूर्था वादितायां तस्य सकललोकां नगरं त्वङ्गा त्वं स्वं वासस्थानं
प्रतिश्रमे, योयावश्च यिरूशालमे नरपतेः समीपं प्रतिजगाम ।

तस्मिन् समये योयाव इत्यायेकः सकलवंशानां प्रधानसेनापति- २३
रासीत्, यिज्ञेयादस्य पुत्रो विनायश्च क्रिरीथीयानां पिसेयीयानाञ्च
धिपतिरासीत् । अदारामश्च कराध्यक्ष आसीत्, अहीलूदस्य पुत्रो २४
यिज्ञेयाशफटश्च पुराह्वरश्चक आसीत्, सिरायश्च लेयक आसीत्,
सादोकोऽपीयाधरश्च याजकावास्तां । यायीरीय ईरा अपि दायुदः २५
सभासद् आसीत् ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

। गिरिशानीगल्लोकात् । वधकरणाद् वत्सरत्रयं दुर्मित्तं भवनं शैलस्य पत्न्योऽस्त्राणां वधः
१० अतस्तोकात् प्रोक्तं त्रिस्तोत्रं अनुपदः शैलयानाथनयोरस्त्रां प्रशानं स्थापनं १५
पिसेधीयैः समं वारचयणस्य कथनं ।

अनन्तरं दायुदोऽधिकारसमये क्रमेण वत्सरत्रयं दुर्मित्तं जाते दायुद्
तदधि परमेश्वरं पश्यत् ततः परमेश्वरस्तं प्रतिजगद्, शैलस्तस्य
शोषितपातको वंशश्च मूलमेतस्य यतः स गिरिवीनीयलोकान् अव-
धीत् । ततो राजा गिरिवीनीयान् आह्वय सम्भाषे । ते गिरि- १
वीनीयलोका इत्यावेन्वंशसम्भवा नहि त इमोरीयाणाम् अवशि-

१४. शानां मन्थीया इन्द्रायैकवंशीयास्तान् जीवयितुं श्रपथं चक्रिरे किन्तु
शौल इन्द्रायैक्यिद्धदावंशयो निर्मितं निजोद्योगेन तान् हनुमु अचे-
१५. द्त । अतो दायूद् गिवियोनीयान् अवदत्, युष्माकं कृते मया किं
कर्त्तव्यं? यथं यत् परमेश्वरस्याधिकारम् चाशिवं मदेत तत्कृते मया
१६. किं प्रायश्चित्तं कर्त्तव्यं? गिवियोनीयमनुजाः प्रत्यवदन् वयं शौलस्य
तस्य वंशस्य वा समीपात् किञ्च रजतं काञ्चन वा न ग्रहीष्याम इन्द्रा-
येकवंशानां मध्ये वा कसपि न हनिष्यामः । अनन्तरं स जगाद
१७. युष्माभिः किम् उच्यते? मया युष्माकं कृते तदेव कारिष्यते । ततस्ते
राजानं याजकः, यो मनुष्याऽस्माकं क्षयमकरोत् यद्वयम् इन्द्रायैकः
कुत्रापि प्रदेशे न तिष्ठाम एतदर्थम् अस्मान् विनाशयितुं कुमन्त्वयाम-
१८. करोत्, तस्य वंशस्य सप्त पुमांसो ऽस्मात् समर्प्यन्तां वयं परमेश्वरेणा-
भिबुधितस्य शौलस्य गिवियायां परमेश्वरम् उद्दिश्य तान् उद्बन्धनेन
१९. हनिष्यामः । ततो राजा कथयामास दास्यामि किन्तु शौलस्य पुत्रेण
योनाथनेन समं दायूदः परमेश्वरीयश्रपथं चासीत् तत्कारणात् नृपतिः
२०. शौलस्य पौत्रं योनाथनस्य पत्नं मिषीवोशतं ररुत् । किन्त्वयाया दुहितृ
रिष्याया गर्भं शौलाद् यावर्म्मोगिमिषीवोशतनामानौ द्वौ पुत्राव-
जायेतां तौ मिषेणानीयवर्धिञ्जथम् पुत्रस्यामीयैकस्यौरसजाता ये पञ्च-
२१. पुत्राः शौलस्य कन्यया मीखलयापुष्यन्त तानपि राजा गृहीत्वा गिवि-
योनीयानां करेषु समर्पयामास ततस्ते परमेश्वरस्य सम्मुखे शिजोचये तान्
उद्बन्धन्तुः ते सप्त जना युगपत् पपतुः । ते प्रथमशस्यक्रेदनसमये यवच्छे-
दनारम्भकाले ऽहन्त्यन्त ।
२२. अनन्तरम् अयाया दुहिता रिष्या शायवसनं गृहीत्वा शिजोचयो-
परि विस्तार्य चा शस्यच्छेदनारम्भकालात् तेषामुपर्य्याप्रीयजलवर्षव-
यावत् तत्र तिष्ठती दिवा शृन्यस्य पक्षिगणात् निशायां बन्धपशुगणाच्च
२३. तान् ररुत् । अपरम् अयाया दुहिता रिष्या शौलस्योपपत्नी कर्मदे-
करोतीति वाग् दायूदे नृपतये कथिताभूत् ।
२४. अपरं पिनेष्टीयै गिल्वोयगिरौ शौलस्य हननकाले वैतशानस्य
सन्निवेशे तैरुद्बध्य स्थापितौ शौलस्य तत्पुत्रस्य योनाथनस्य च भ्रात्रौ यै
यैवेशगिलिवदीयमनुजेत्स्मात् स्थानाद् अपहृतां दायूद् गत्वा तेभ्य-
२५. स्तयोरस्मीनि जयाच्च । स तस्मात् स्थानात् शौलस्य तत्पुत्रस्य योना-
थनस्य चास्त्रीन्यानिनाय ; अपरं जोर्ककेवाम् उद्बन्धनकालम् अस्मिन्

सङ्गृहीतेषु शैलस्य तत्पुत्रस्य योनाथनस्य चास्थीनि विन्ध्यामीनदेशस्य- १४
सेलायां तस्य तातस्य कीशस्य मशानमध्ये स्थापयाञ्चक्रिरे । नृपतेः
सकलादेशस्तैः साधयाञ्चक्रे ततः परम् ईश्वरो लोकानां प्रार्थनां गृह्णीत्वा
देशं प्रथानुकूल्यं चकार ।

अनन्तरं पिलेछीयैः समं पुनर्वारम् इच्छायैवंशस्य समरे समुपस्थिते १५
दायूद् तदीयदासाञ्च तत् स्थानं जग्मुस्ततः पिलेछीयलोकैः समं तेषां
युद्धकाले दायूद् ज्ञान्तो बभूव । ततः शतत्रयशकलपरिमितपत्तन- १६
मयशक्तिधारी यिश्चिविनोवनामा वृहत्कायवंशीय एको मनुजो नूतन-
खड्गेन सुसज्जितो भूत्वा दायूदं हन्तुं मतिं चकार । किन्तु सिख्यायाः १७
पुत्रोऽवीशयस्तम् उपकुर्वन् आघातेन तं पिलेछीयं जघान । तदानीं
दायूदो मनुजास्तस्य साक्षात् प्रपथं कृत्वा कथयामासुः, त्वमस्माभिः समं
रणाय पुनर्न यास्यसि नो चेद् इच्छायैः प्रदीपो निर्वास्यति । अनन्तरं १८
गोवे पिलेछीयैः समं पुनः संयाम उपस्थिते ह्यशातीयः सिख्खिया
वृहत्कायवंशीयं सफम् अवधीत् । पुनर्वारं पिलेछीयैः समं गोवे रण १९
आरब्धे तत्र यार्थारिगोमस्य पुत्रो वितलेहमीय इल्लहाननो तन्तुदण्डनि-
भमहाशक्तिधारिणं शातीयजालृतस्य भ्रातरम् अवधीत् । अनन्तरं गति २०
पुनर्धुङ्गे जाते प्रातश्चतं प्रतिपदञ्च षट् षट् अकुल्यः साकल्येन चतुर्विं-
शत्यकुल्यो यस्यासन् एवम्भूत एको वृहत्कायो नरस्तत्वासीत् साऽपि तद्-
वृहत्कायवंशीय एको जनः । स इच्छायैकीयलोकान् स्पृष्टयामास, ततः २१
दायूदो भ्रातुः शिमियस्य पुत्रो योनाथनस्तमवधीत् । शातीयवृहत्काय- २२
वंशीया एते चत्वारो जना दायूदा तस्य दासैश्च जन्निरे ।

२२ दार्दिगोऽध्यायः ।

रक्षारं नाभादिधानुपसार्धे परमेश्वरं प्रति दायूदा कृतं प्रशंसागीतं ।

यदा परमेश्वरः स्वदासं दायूदं सर्वरिपूणां शैलस्य च हस्तेभ्य उद्धृत- १
वान् तदा दायूद् परमेश्वराय यद्गीतम् अकरोत् तद्गीतमिदं ।

त्वं मे गिरिश्च दुर्गश्च रत्नकष परेश्वर । २

ईश्वरश्चाचक्र मे त्वं त्वञ्च विश्वसितो मया । ३

फलञ्चं बलवांस्त्राता दुर्गमञ्चं मयाश्रितं ।

त्वम् उद्धारयिता मे सन् रक्षामि माम् उपदधातः ।

- ४ क्तवनीयेश्वरं प्रार्थ्यं प्राप्ता रक्षा द्विषो मया ।
 ५ वेष्टितो मृत्युरञ्जुभिस्त्रासितः प्रजयोर्भिर्भिः ।
 ६ बद्धो नारकपाशेन मृत्युजाणेन संवृतः ।
 ७ अहमित्यं व्यथित्वाहृतवान् परमेश्वरं ।
 ईश्वरो यो मदीयकम् अहमाहृतवान् तदा ।
 मदीयार्त्तस्त्रोऽन्नावि तेनैव निजमन्दिरे ।
 तत्कार्त्तगोचरीभूतं तदाह्वानं मया कृतं ।
 ८ धरणी तस्य कोपेन कम्पित्वा चकित्वाभवत् ।
 मूलानि चान्तरीक्षस्य कम्पित्वापगतानि च ।
 ९ तदीयनासिकारन्वाद् धूम उद्गतवांस्तदा ।
 जगत्स सकलं वक्रिस्तदीयमुखनिर्गतः ।
 अङ्गारा ज्वलितास्तद्वत् निक्षिप्तास्तेन सर्वतः ।
 १० अनामितेन चागच्छत् स स्वयं सुरवर्त्मना ।
 विस्तार्यं पदयोर्भिन्ने वस्त्रं तिमिरनिर्मितं ।
 ११ ततः किरूवमारुह्य तूर्णमडुयते स्त सः ।
 नभस्तपक्षयो युग्मश्चाश्रित्य दर्शनं ददौ ।
 १२ तमोमयीं चतुर्दिक्षु स्त्रां तिरस्कारणीं दधे ।
 वारिवाहसमूहैश्च पयोदमालयापि हि ।
 १३ प्रज्ज्वलस्तदाङ्गारास्तस्यायवत्तितेजसा ।
 १४ प्रजगर्ज स आकाशे तदानीं परमेश्वरः ।
 सर्वेषामपरिख्यो यो घोरशब्दं चकार सः ।
 १५ निक्षिप्तै र्यकिरद् वागीक्षडिङ्गिश्वाभ्यङ्गन् रिपून् ।
 १६ ह्यङ्गारेण परेशस्य निश्वासपवनेन च ।
 रत्नाकरस्य पात्राणि गतानि दृश्यतां तदा ।
 धरण्या अपि मूलानि प्रादुर्भूतानि सर्वतः ।
 १७ ऊर्द्धात् प्रसार्यं हस्तौ द्वौ सोऽरक्षत् स्वयमेव मां ।
 बद्धकीनाकमध्यान्माम् उद्धरन् निर्गृहीतवान् ।
 १८ बलवद्दैरितो मां स परिरक्षितवान् स्वयं ।
 यतस्ते वैरिणः सर्वे मत्तोपि बलवत्तमाः ।
 १९ यदा ते मां समाक्राम्यन् आशङ्कान्जनके दिने ।
 तदानीं परमेशोऽभुन्ममासन्नयच्छिका ।

आनीतवान् सुविस्तीर्णं स्थानमेकं सख्य मां ।	१०
तुष्टत्वाभ्यां तस्यैव मां सुसुद्धृतवांस्तदा ।	
मम धर्मानसाराभ्यां सत्कृत्वां परमेश्वरः ।	११
मेधत्वात् करयो भङ्गं दत्तवान् उचितं फलं ।	
यतोऽहं परमेशस्य पदव्याः पथिकोऽभवम् ।	१२
प्रतिकूलं निजेशस्य पापञ्च न कृतं मया ।	
आसन् तदीयराजाज्ञा मदीयेन्द्रियगोचरे ।	१३
न वा हि विधयस्तस्य मया त्यक्ताः कदाचन ।	
अहं साधुस्रभावस्याभवं तदृष्टिगोचरे ।	१४
अहमात्म्यायपार्थभ्य आत्मानं परिगुप्तवान् ।	
गोचरे तस्य पुण्यं मे पूतत्वञ्च यथाभवत् ।	१५
तथैव सुफलं मद्यं दत्तवान् परमेश्वरः ।	
अनुराहिमन्येषु करोमि त्वमनुराहं ।	१६
सदाचारिमन्येषु सदाचारं करोमि च ।	
पूताचारिमन्येषु पूताचारं करोमि च ।	१७
विरुद्धाचारिलोकेषु त्वं विरुद्धं करोमि च ।	
दीमान् रक्षामि चाहंयून पातनाथं निरीक्षसे ।	१८
भवानेव प्रदीपं मे मत्प्रभो परमेश्वर ।	१९
मदीयमन्यकारं त्वं ज्योतीरूपं करोमि च ।	
त्वत्साहाय्येन शक्नोमि सैन्यमध्येन धावितुम् ।	२०
ममेश्वरस्य साहाय्यात् प्राचीरक्षोन्नतं भवे ।	
स ईशो निर्मलाचारो वाक्यं तस्य परोक्षितं ।	२१
तदाश्रितमनुध्याया स स्वयं फलकं भवेत् ।	
ईश्वरो विद्यते को हि तस्मादन्यः परेश्वरात् ।	२२
अस्माकमेश्वरादन्यः कोऽप्यनो परिचिद्यते ।	
एवम्भूतो य ईशः सोऽभवद् दुर्गं दृष्टं मनः ।	२३
पदवीं मामकीनाश्च निर्व्विग्रामकरोत् स तु ।	
पादो मदीयो तेनैव शृङ्गपादसमौ कृतौ ।	२४
तथा संस्थापयामास प्रोक्षस्थाने स एव मां ।	
स मदीयो करौ सम्यग् युद्धं कर्तुमशिक्षयत् ।	२५
तेनैव मम बाहुभ्यां भयं तावमयं धनुः ।	

- ४१ परित्राणस्वरूपं त्वं फलकं मे प्रदत्तवान् ।
तव नम्रतयाहृष्ट प्रोन्नतः परिजातवान् ।
- ४२ मत्पादन्यसनाद्यर्थाय शस्तं स्थानं छतं त्वया ।
ततो हेतो न कुत्रापि स्थलनं जायते मम ।
- ४३ परिधावन् द्विषां पश्चादहं तांस्तु व्यनाश्रयं ।
असंहार्यं सम्मलञ्च न पराहृत्तवांस्तदा ।
- ४४ आहृतास्ते मया लोका न्यपतन् पादयोरधः ।
पतित्वा पुनरुत्थातुं न शक्तास्ते कदाचन ।
- ४५ योधमार्थं त्वया बद्धा विक्रमेण कटि मम ।
इत्थं रिपुगणः सर्वस्वया मम वर्शाकृतः ।
- ४६ शत्रवो मे त्वया सर्व्यं छता मत्तः पराङ्मुखाः ।
ये ये मां समृतीयन्ते ते जनाः संहृता मया ।
- ४७ परितस्ते व्यलोकन्त न कोऽपि तानुपाकरोत् ।
लोकितस्तेः परेऽपि न प्रादात् किञ्चनोत्तरं ।
- ४८ अचृणयं तदाहं तान् भूम्याच्छादकधूलिवत् ।
रथास्यकर्द्धमं यदत् मृदित्वा तान् अवाकिरं ।
- ४९ स्वजातीयरिपुभ्यो मां त्वमेवोद्धृतवानसि ।
अन्यजातीयलोकानाम् अकरो मां शिरोमणिं ।
लोकाश्च मदविज्ञाता जाता मे परिचारकाः ।
- ५० परवंशा विदेशीया मानवा मां स्तुवन्ति च ।
पालयन्ति मदीयाणां श्रुत्वा वचनं मम ।
- ५१ मया परिधिता नो ये स्त्रीयतां प्राप्नुवन्ति ते ।
वेपमानाः स्वकीयेभ्यो दुर्गेभ्यो निःसरन्ति च ।
- ५२ धन्यः पर्वतरूपो मे सोऽनरः परमेष्ठिनः ।
मत्तारकाचलो भूयात् स ईशः सर्वदोन्नतः ।
- ५३ ईश त्वं मम शत्रुभ्यः प्रादाः समुचितं फलं ।
मन्निमित्तं त्वया नाना मनुजा मदशीकृताः ।
- ५४ मम वैरिसमूहात्त्वं मां समुद्धृतवानसि ।
अकार्षीं ब्रह्मतिं त्वं मे महिपक्षगणादिपि ।
दुर्हसेभ्यो मनुष्येभ्यस्त्वमेव माममोचयः ।
- ५५ अतोऽहं सम्मुखे तिष्ठन् भिन्नदेशनिवासिनां ।

स्तुवंस्वां परिगास्यामि तव नाद्धि परेश्वर ।
 चायं महत्त्वेन कृतस्य राज्ञः कृत्वाभिधितोऽपि च दायूदास्ये । ५१
 तदीयसन्तानगणे त्वयैव कारिष्यतेऽनुग्रह एव नित्यं ॥

२२ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

१ दायूदः शेषकथा न तस्य प्रधानलोकानां नामानि विद्वत्तिष्य ।

दायूदः शेषकथा ।

यिश्चायस्य सुतो दायूद् इतिनाम्ना तु यो नरः ।
 उन्नतिं शोभ ईशाब् याकूबस्याभिषेचनं ।
 मधुरस्वरगाता स इच्छायेलः प्रभाषते ।
 मामकीमेन वक्त्रेण वक्तव्यत्वा परमेष्ठितुः । १
 वचनानि तदीयानि जिज्ञासे मम सन्ति हि ।
 इच्छायेलो य ईशाऽस्ति प्रोक्तवान् माम् इदं स हि । २
 इच्छायेलोऽचलेनैव वाक्यमेतदकथ्यत ॥
 भवितः नरलोकस्य राजैकोऽपीव धार्मिकः ।
 ईशात् स साध्वसं कुर्वन् राजत्वं प्रकरिष्यति ।
 उदेष्यति तथा यद्वत् प्रभाततेजसा रविः ।
 अहर्मुखीय आकाशे मेघहीने सुनिर्मले ।
 भूमावलङ्गतायाश्च नवीनैर्दृष्टिजैस्तृणैः ॥
 मदीयवंश ईशस्य समस्तं किं स्थिरो नहि । ५
 सुनिश्चितश्च सर्वत्र विन्वास्तो नित्य एककः ।
 आकारि नियमस्तेन सहितेन मया पुरा ।
 मामकं यदिदं चायं सर्ववाक्शाप्रसाधकं ।
 विधास्यते किमेतद्भि तेनैव सफलं नहि ॥
 सुर्जना दशयिष्यन्ते सर्वे हि करटकानि व । ६
 यतो हेतोः करांस्तेषां कोपि घर्तुं न पारयेत् ।
 अतो यो मनुजस्तेषां स्पृशमेव करिष्यति । ७
 स ते लोहेन शस्त्रेण दशेन धास्यते तदा ।
 विन्नु वासव्यचे कोवासे घस्यन्ते हि वज्रिणा ॥

- ८ दायूदो बलवतां लोकानां नामानि । वीराणां मध्ये तखमेगुनीयो योशेव्वशेवतो मुख्य आसीत् सोऽष्टानां शतानां लोकानां विरजं श्रूयं
- ९ धृत्वा तान् युगपद् अबधीत् । अपरम् अहोहीयस्य दोदयस्य पुत्र इलियासरो द्वितीय आसीत् । यदा इन्हायेकीयलोकानां अनागता आसन् तस्मिन् काले मिलितान् पिलेछीयान् अस्पृक्षन्त ये दायूदः सङ्गि-
- १० नस्त्रयो वीरास्तेषां मध्येऽयमेको जन आसीत् । स उत्थाय यावत् तस्य हस्तः आन्तो नाभवत् तावद् हस्ते संहतेन खड्गेन पिलेछीयान् मारयामास । तस्मिन् दिने परमेश्वरो मञ्हाजयं कारयामास, तदा
- ११ लोका लोठनार्थमेव तस्य पश्चाद्गामिनो बभूवुः । अपरं चरारीयस्या- गेस्तनयः शम्भस्तृतीय आसीत् ; एकस्य महारक्षीत्रस्य समीपे पिलेछीयेषु
- १२ सङ्घीभूतेषु यदा लोकाः पिलेछीयेभ्यः पञ्चयन्त, तदानीं शम्भस्तृतीय- मध्ये तिष्ठन् तद् रक्षितवान् पिलेछीयांश्च निहृतवान् ततः परमेश्वरो
- १३ मञ्हाजयं कारयामास । त्रिंशत्प्रधानलोकानां मध्ये त्रयो जना एते
- १४ शस्यच्छेदनसमयेऽदुक्कमगुहायां दायूदः समीपम् आगच्छन्, तदा पिले- छीयानां निवहे दिफायीमतलभूमौ शिविरं स्थापयाच्चकार वैतके-
- १५ हेमरेऽपि पिलेछीयानां सैन्यखन्दम् एकमासीत् । अपरं दायूद् दुराक- मणस्थाने वसन् पिपासितः सन् जगाद् हा हा वैतकेहमस्य गोपु-
- १६ रसमीपस्यस्य प्रहेः पानीयमानीय मह्यं पातुं को दास्यति? ततस्ते त्रयो नराः पिलेछीयानां शिविरमध्येन गत्वा वैतकेहमस्य गोपुरनिकट- स्थस्य प्रहेः पानीयमुत्तोष्य गृहीत्वा दायूदः समीपम् आगच्छन्, किन्तु
- १७ दायूद् तत् पातुं नैच्छद् ईश्वरमुद्दिश्य ततोयं निक्षिप्तवान्, वाक्यमिदं बभाधे च, हे परमेश्वर एतादृशं कर्म नाहं करिष्ये, तोयमेतत् प्राक्पणोःन गतवतां मानवानां शोचितमेव । अतः स तत् पातुं नैच्छत् ।
- १८ ते तु त्रयो बलिनो जनास्तत्कर्म चक्रुः । अपरं सिन्धुयायाः पुत्रस्य योयावस्य सहोदरोऽवीप्रयोऽन्येषां त्रयाणां जनानां मध्ये मुख्य आसीत् । स शतत्रयाणां लोकानां विरजं श्रूयं धृत्वा तान् विनाश
- १९ त्रयाणां मध्ये लब्धनामा बभूव । स किं तेषां त्रयाणां मध्ये मान्यो नहि? तस्मात् स तेषां सेनापति बभूव, तथापि स प्रथमत्रयाणां
- २० तुल्यो नहि । अपरं अहसेनीयस्यैत्रस्य बलिनः प्रोत्तो यिहेयादस्य पुत्रो विनायोऽनेककार्यकर्तासीत् ; स सिंहतुल्यो वै मोयावीयलोकौ- जघान, तदन्तत् स हिमानीसमये गत्वा गर्तमध्ये सिंहमेकं मारया-

मासः ७ अपरं उत्तमबलवन्तं मिखीयमेकम् अबधीत्, तस्य मिखीयस्य ११
 हस्ते शूलमेकमासीत् किन्त्वस्य हस्ते दगडु एक आसीत्, ततः स गत्वा
 मिखीयस्य हस्तात् शूलम् आच्छिद्य तस्यैव शूलेन तं जघान । यिहोया- ११
 दस्य पुत्रो विनाय यतानि कर्माणि चकार, ततः स (द्वितीयानां)
 त्रयाणां पराक्रमिणां मध्ये लब्धनामा बभूव । स तेभ्यस्त्रिंशच्चनेभ्यो १२
 विख्यात आसीत् किन्तु प्रथमत्रयाणां समतां न प्राप, अपरं स दायूदा
 खरत्तकसैन्यस्य सेनापतिं नियुक्तो बभूव । अपरं त्रिंशतो मध्ये योया- १५
 वस्य स हज्जाऽसाहेजो मुख्य आसीत्, अपरं दोदयस्य पुत्रो वैतले-
 हमीय इल्हाननः, हरोदीयः शम्मः, हरोदीय इलीकाः, पर्वतीयो १५
 हेलसः, इक्कोशस्य पुत्रस्तिकोयीय ईराः, अनाथोतीयो ऽवीधेयरः, हृशा- १७
 तीयो मिच्चयः, अहोहीयः शल्मेनः, निटोफातीयो महूरयः, १८
 बानाहस्य पुत्रो निटोफातीयो हेलदः, विन्यामीनवंशीयदेशस्य त्रिविया- १८
 निवासिरीवयस्य पुत्र इत्तयः, पिरियाथोनीयो विनायः, गाशीयस- २०
 रितो निकटवासी हिर्यः, अर्व्वतीयो ऽवीयल्वेनः, बह्वरुमीयोऽस्मा- २१
 वसः, शालवीय इलियहवाः, याशेनस्य पुत्रो योनाथनः, हरारीयः २१
 शम्मः, साखरस्य पुत्रो हरारीयो ऽहोयमः, अपरं माखातीयस्य पैत्तो २४
 ऽहसुवयस्य पुत्र इलीफेनटः, अहीथोफनस्य पुत्रो गिलोनीय इलीयामः,
 कर्मिनीयो हिर्यः, अर्व्वीयः पारयः, नाथनस्य पुत्रः सोवानिवासी २६
 यिगालः, गादीयो वानिः, अम्मीनीयः सेलकः, सिरूयायाः पुत्रस्य योया- ३०
 वस्यास्त्रवाहको वेरोतीयो नहरयः, यिन्नोय ईराः, यिन्नीयो गारेवः, ३०
 द्वितीय ऊरियथेमे साकल्येन सप्तत्रिंशच्चनेना आसन् । ३८

२४ चतुर्विंशोऽध्यायः ।

१ सोकान् गवितुं दायूद आजा ५ सोकानां गणनं १० तिभूतां विपदाम् एकं
 वरोतुं परमेश्वरस्य निदेशान् दायूदे महामार्यां वरणं १५ महामारोते। यिहशा-
 लनस्य रक्षः १८ अरोकाहस्य शस्यमर्दनस्थानं ज्ञोत्वा दायूदा तत्र स्थाने वेदि-
 निर्माणम् ।

अनन्तरम् इच्छायेजो वंशं प्रति परमेश्वरस्य क्रोधाग्निः पुनर्वारं प्रज- १
 ज्वाल तस्माद् इच्छायेज्वंशस्य यिहदावंशस्य च गणनां कुर्वतेत्याज्ञा-
 पयितुं तेषां विद्वहं दायूदः प्रवृत्तिं र्जये। अनन्तरं राजा खसमीयस्यस्य २
 सैन्यस्य पतिं योयावम् आह्वापयामास, यूयं दानमारभ्य वेर्जेवां यावद्

- इसायेलः सर्व्ववंशानां देशान् भ्रमन्तो लोकान् गणयत, अहं खेफ़ानां
 १ सङ्घां विविदिषामि । ततो योयावो भूपतिं जगाद, इदानीं यावन्तो
 लोका आसते तव प्रभुः परमेश्वरञ्चान् शतगुणं वर्द्धयतु मम प्रभु नर-
 पतिश्च स्वनेत्राभ्यां तत् पश्यतु, किन्तु कर्मैतत् मम प्रभवे नरपतये
 ४ कुतो रोधेत ? तथापि योयावस्य सेनापतीनाश्च वचनात् नृपते वचनं
 प्रबलं बभूव, ततो योयावः सेनापतिगणश्चेसायेलीयलोकान् गणयितुं
 राज्ञः समक्षात् जग्मुः ।
- ५ अनन्तरं ते यर्द्दनसरितः पारं गत्वारोथेर उपत्यकाया मध्यस्थितस्य
 नगरस्य दक्षिणे शिविरं स्थापयाञ्चक्रुः परं यासेरीयप्रदेशं गादश्च
 ६ गणयामासुः । अनन्तरं ते गिलियददेशं तृतीमहदशप्रदेशश्च जग्मुः ।
 ७ ततः परं दानायानेन गच्छन्तः परिक्रम्य सीदोनम् उपतस्थुः । अन-
 न्तरं सूरस्य दृष्टदुर्गं द्विवीयकिनानीयानां नगरैश्च गत्वा यिहूदाया
 ८ दक्षिणदिक्स्थवर्षवां यावत् जग्मुः । अनेन प्रकारेण ते देशस्य
 सर्व्वत्र भ्रमन्तो विंशतिदिवसाधिकं नवमासं यिहूदशालम् प्रत्याजग्मुः ।
 ९ अनन्तरं योयाव इसायेलवंशस्य बलवताम् अस्त्रधारिणां मनुजानां
 संख्यां लक्षाणि यिहूदावंशीयानाश्च संख्यां पञ्चलक्षाणीति राजानं
 ज्ञापयामास ।
- १० इत्थं लोकेषु गणितेषु दायूद् निजहृदये महाघातं प्राप, ततो दायूद्
 परमेश्वराय कथयामास, कार्य्यानेन मया महापापमकारि, हं परमे-
 श्वरं विनयेऽहं निजदासस्य पापं क्षमस्व, मयातीव मृदुस्य कर्म्मकारि ।
- ११ अनन्तरं दायूदि प्रवृष उत्थिते दायूदः प्रदर्शकं भविष्यदादिनं गादं
 १२ प्रति परमेश्वरस्यैवं वाक्यम् आगच्छत, त्वं गत्वा दायूदं वद, परमेश्वर
 इमां वार्धं वदति, तव सम्मुखे मया प्रया दग्धा निधीयन्ते तेषामेका
 १३ त्रियतां, मया स एव त्वां प्रति कारिष्यते । ततो गादो दायूदः समीपं
 गत्वा तं ज्ञापयन् जगाद तव देशे सप्त वत्सरान् व्याप्य किं दुर्भिक्षो
 भविष्यति ? अथवा त्रीन् मासान् यावत् तव यथाद् धावतां रिपूणाम्
 अग्नेऽग्नें पलायनं करिष्यसि ? यदा त्रीणि दिनानि यावद् देशे महा-
 मारा भविष्यति ? तद् इदानीम् आलाप्य निश्चिनु यतो मत्प्रेरयिष्ये
 १४ मयोत्तरं दातव्यं । ततो दायूद् गादं बभाषे, मम महती मनःपीडा
 जाता, इदानीं परमेश्वरस्य हस्ते पतितुमिच्छामि हं यत्तस्य क्षमा
 १५ प्रचुरा नाहं मनुष्याणां हस्तेषु पतितुम् इच्छामि । अनन्तरं प्रवृषमारभ्य

निरूपितसमयं यावत् परमेश्वर इच्छायेत्वंशं प्रति मञ्जामारीं प्रेषया-
मास, तेन दानमारभ्य वेर्षेवां यावत् सप्तसहस्राणि लोकाः पक्षत्वं
गताः । अनन्तरं यिक्शाकमस्य विनाशार्थं तन्नगरोपरि द्रुतस्य हस्त- १९
प्रसारणसमये परमेश्वरस्तस्यै विपद्देऽनुत्पद्य तं लोकमारकं द्रुतं जगाद,
अलमनेन त्वं हस्तं सञ्जीष्य । तदानीं परमेश्वरस्य द्रुतो यिव-
वीयस्यारौणाहस्य शस्यमर्दनस्थानं आसीत् । अनन्तरं दायूद् तं लोक- २०
हन्तारं द्रुतं वीक्ष्य परमेश्वरं बभाषे, मयैव पापमकारि ममैव सोऽप-
राधोऽस्ति मेघैरेतैः किमपराद्धं विनयेऽहं मम मदोयपितृवंशस्य च
विरुद्धं तव हस्तः प्रसार्यतां ।

तस्मिन् दिने गादेा दायूदः समीपं गत्वा तं जगाद, त्वं गत्वा १८
यिववीयस्यारौणाहस्य शस्यमर्दनस्थाने परमेश्वराय यज्ञवेदिमेकां
निर्मापय । अनन्तरं परमेश्वरीयनिदेशानुसारेण गादस्य कथातो दायूदा १९
गमने कृतेऽरौणाहो विनोक्त्य राजा तस्य भृत्याश्च मम सन्निधिम् २०
आगच्छन्तीति वीक्ष्य वहिर्गत्वा भूमिष्ठः सन् राजानं प्रणामम् । अपरम् २१
अरौणाहः पप्रच्छ, मम प्रभुं नरपतिं निर्जदासस्य सन्निधिं कुत आग-
मत् ? दायूद् अवरत्, लोकानां मध्यात् मञ्जामारी यन्निवर्तत तत्कृते
परमेश्वराय यज्ञवेदिमेकां निर्मापयितुम् अहं तव सकाशात् शस्य-
मर्दनस्थानम् इदं कृतुम् आगमं । ततोऽरौणाहो दायूदं बभाषे, मम प्रभु २२
नरपतिं यद् भद्रं बोधते तदेव गृह्णीष्वोत्खजतु, पश्यतु होमबले
निमित्तं वृषा इत्यननिमित्तञ्च मर्दनयन्त्राणि वृषाणां सञ्जाञ्जासते ।
अनन्तरम् अरौणाहो राजैव तानि सर्वाणि राज्ञे ददौ । अरौणाह २३
इदमपि बभाषे तव प्रभुः परमेश्वरस्त्वाम् अनुगृह्णातु । किञ्च नृपति- २४
रौणाहं जगाद, तन्न भवतु, मूल्येनाहं त्वत् एतानि सर्वाणि क्षेप्यामि,
गार्ह अप्रभवे परमेश्वराय विनामृत्यकव्यान् होमबलीन् उत्खेप्यामि ।
अनन्तरं दायूद् पश्चाद्दत्तशिकणभानरजतेक्तत् शस्यमर्दनस्थानं वृषांश्च २५
क्रीत्वा अयाह । अपरं दायूद् तत्र स्थाने परमेश्वराय यज्ञवेदिं निर्माप्य
होमबलीन् मङ्गलार्थकवर्णांश्च प्रोत्सर्ज । ततः परमेश्वरेण प्रार्थनां
गृह्णीत्वा देशं प्रत्यनुकम्प्यायां क्षतायाम् इच्छायेको मञ्जामारी निवहते ।

राजावन्द्याः प्रथमं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

- १ दायूदेः नाहं क्वसमः ऽदोः शगायाः कस्य परिचर्याकरणं ॥ राजत्वं प्राप्तुम् षदोनीयस्य उद्यमः ११ वतशेवां प्रति नाथनस्य मन्त्रणा १४ दायूदं प्रति वतशेवाया निवेदनं १५ दायूदं प्रति नाथनस्य कथनं १८ वतशेवां प्रति दायूदः पुनः शपथकरणं १९ दायूदेः निदेशात् सुलभनोऽभिवक्तव्यं २१ षदोनीयस्य तेन निमन्त्रितानां लोका-
नाश्च पलायनं २० षदोनीयं प्रति सुलभनः समाकरणञ्च ।
- १ अनन्तरं राजा दायूदं स्वविरः सम्पूर्यवयस्काश्च भूत्वा बह्वभिर्वस्त्रै-
- २ राश्रादितोऽपि नोषोः बभूव । एतत्कारणात् तस्य दासास्तं बभाषिरे,
अस्माकं प्रभो नरपते निर्मितं यज्ञाम् अनूषां युवतीं गवेधयामहे, सा
नृपतेः सम्भूतिं तिष्ठती नृपतेः परिचारिका भविष्यति, अपरम् अस्माकं
प्रभो नरपतेर्गात्रं यद् उष्णीभवेत् तदर्थं भवतो वक्षःस्थले शयिष्यते ।
- ३ अनन्तरं त इस्त्रायेलः सर्वस्यां सीमायां सुन्दरीं युवतीं मृगयित्वावी-
- ४ शगानामिकां शुनेमीयां प्राप्य नरपतेः समीपम् आनिन्युः । सा तच्छ्रीं
परमसुन्दरीं तत्कारणात् सा राज्ञः परिचारिका भूत्वा तं सिधेवे
किन्तु राजा तां नोपजगाम ।
- ५ तस्मिन् समये हगीताया गर्भजातोऽदोनीयोऽभिमानो भूत्वाहं
राजत्वं करिष्यामीति वदन् रथम् अश्वारोहिनः पञ्चाशच्चायगामिन-
- ६ खासादयामास । किन्तु त्वं कृत यतादृशं करोषीति वाधा तस्य तातः
पूर्वं तं कदापि नाक्लेशयत् सोऽवशालोमात परं जातः स्वयमपि परम-
- ७ सुन्दरो युवा चासीत् । अनन्तरं सिरूयायाः सुतेन योयावेन साङ्गं
याजकेनावीयाथरेण च साङ्गं तेन मन्त्रणायां कृतायां तावदोनीय-
- ८ स्यान्गता भूत्वा तस्य साहाय्यं चक्रतुः । किन्तु याजकः सादीषो यिहो-
यादस्य सुतो विनायो भविष्यद्वादी नाथनः श्रिमियि रेयिश्च दायूदः
- ९ समीपस्थौ बन्धवन्तौ लोकोः चेमेऽदोनीयस्यान्गता न बभूवुः । अन-
न्तरम् षदोनीय रेनरोगेणस्य पार्श्वस्थस्य सोऽहेकतास्यपाषाणस्य समीपे
मेघान् दृष्यमान् पृष्टपृष्टश्च हत्वा स्वसहजान् राजपुत्रान् सर्वान्

यिद्वावंशीयान् राजभृत्यांश्चाहृतवान् । किन्तु भविष्यदादिनां नाथनं १०
विनायं बलिनो जीकांश्च निजभ्रातरं सुलेमानश्च न निमन्त्रयामास ।

अतो नाथनः सुलेमनो मातरं वतशेवां बभाषे, अस्मत्प्रभुना दायूद्- ११
नृपेणाविज्ञातं हृदितायाः सुतोऽदानीयो राजत्वं करोतीति किं त्वया
नाश्रावि? अत आगच्छाहम् इदानीं त्वां मन्त्रणां वदामि तेन त्वं निज- १२
प्रागान् स्वपुत्रस्य सुलेमनस्य प्रागान् रक्षिष्यसि । त्वं गत्वा दायूद् १३
नरपतिम् उपस्थाय वाक्यमिदं निवेदय, हे मम प्रभो राजन् भवता
शपथं ह्यत्वा निजदास्ये किं प्रतिश्रुतं नहि मम पश्चात् तव पुत्रः सुलेमान्
राजत्वं करिष्यति स एव मम सिंहासन उपवेक्ष्यतीति? तर्हीदानीम्
अदानीयः कुतो राजत्वं करोति? अपरं पश्य त्वैतत्कथनसमये मया १४
तव पश्चाद् गत्वा तव वाक्यं द्रष्टयिष्यते ।

अनन्तरं वतशेवा गर्भेऽहमध्ये राज्ञः समीपं जगाम, तदानीं नृपति- १५
रतीव भ्रुविर आसीत्, अपरं शुनेमीयावीशगा राजानम् असेवत ।
ततो वतशेवा दण्डवद् भूत्वा राजानं प्रणमाम, ततो नरपतिः पप्रच्छ, १६
सर्वेच्छा का? ततः सा बभाषे, हे मम प्रभो भवता निजप्रभोः परमे- १७
श्वरस्य नाम गृहीत्वा निजदास्याः समीपे किं शपथो न शतः, मम पश्चात्
तव सुतः सुलेमानेव राजत्वं करिष्यति मम सिंहासन उपवेक्ष्यति
चेति? किन्तु पश्य साम्प्रतम् अदानीयो राजत्वं करोति, हे मम प्रभो १८
राजन् भवता तन्न ज्ञायते । स बहून् लघुभान् पृथुपशून् मेघांश्चावधीः १९
समन्तराजपुत्रान् याजकम् अवीयाथरं सेनापतिं योयावम् आहृत-
वाश्च किन्तु भवतो दासं सुलेमानं नाहृतवान् । इदानीं हे मम प्रभो २०
राजन् भवतः परं मम प्रभो मर्हीपतेः सिंहासने कनोपवेक्ष्यं तद्
भवता वयं ज्ञापयिष्यामह इति प्रतीक्ष्य सर्वस्वेच्छायैल्वंशस्य दृष्टिर्भवन्तं
प्रति विद्यते । भवान् यदि तन्न ज्ञापयति तर्हि मम प्रभो राजनि २१
पिठलोकागामिव महानिद्रां गते मम पुत्रः सुलेमान् अहश्च दोषीकृतौ
भविष्यावः ।

राज्ञा समं तस्या इदृशः संलापो भवति तदन्तरे भविष्यदादी नाथन २२
आजगाम । ततः कश्चिद् भूपतिं व्यापयत्, भविष्यदादी नाथन २३
उपतिष्ठति; अनन्तरं नाथनो नरपतेः सम्मुखम् गच्छ भूमिः सन्
राजानं प्रणम्य कथामिमां निवेदयामास, हे मम प्रभो राजन्, मत्तः २४
परम् अदानीयेन राजत्वं कर्ष्यं मम सिंहासने चापवेक्ष्यमिति किमा-

- १४ ज्ञापितं भवता ? यतः सोऽयैव गत्वा बहून् गवादीन् पुरुषपशून् खेपांश्च
 कृत्वा सकृन् राजपुत्रान् सेनापतीन् याजकम् अवीयाधरञ्चाकृतवान्
 अपरं पश्यतु ते तस्य साक्षाद् भुञ्जते पिवन्ति च तदन्यद् अदानीया
- १५ राजा चिरजीवी भवत्विति वाचं वदन्ति च । किन्तु भवतो दासो योऽहं
 मां याजकं सादीकं यिज्ञेयादस्य सुतं विनायं भवतो दासं सुजेमानश्च
- १६ नामन्वितवान् । मम प्रभो नरपतेः परं भवतः सिंहासने केनेऽप-
 वेष्टयं तस्मिज्जादासं न ज्ञापयित्वा मम प्रभुं नरपतिरेतत्कर्म कृतवानिति
 किं सत्यं ?
- १७ ततो दायूद् नरपतिः प्रत्युवाच वतश्चिवां मम सन्निधिम् आह्वयान्-
- १८ यत । अनन्तरं तस्यां राज्ञः समीपम् आगत्य तस्य सम्मुखे तिष्ठन्त्यां
 नरपतिरिमं श्रपयं कृत्वा जगाद, सर्व्वविपद्भ्यो मम प्राणरक्षकः परमे-
- १९ श्वरो यद्यमरो भवेत् तर्हि मत्तः परं तव सुतेन सुजेमनैव राजत्वं
 कर्त्तव्यं मम पदे मम सिंहासने चापवेष्टयामिति तव समीप इच्छायेनः
 प्रभोः परमेश्वरस्य नाम शृण्वीत्वा मया यः श्रपयोऽकारि सोऽयैव
- २० सफलकारिष्यते । तदानीं वतश्चिवा भूमिषा सतीं राजानं प्रब्रह्म
 जगाद मम प्रभु राजा दायूद् चिरजीवी भवतु ।
- २१ अनन्तरं राजा दायूद् जगाद याजकं सादीकं भविष्यद्वादिनं
 नाथनं यिज्ञेयादस्य सुतं विनायञ्च मम समीपमाह्वयानयत । अनन्तरं
- २२ तेषु नरपतेः समीपमागतेषु नरपतिकान् आज्ञापयत् ययं निजप्रभोः
 सेवकान् सङ्गिनः कृत्वा मदीयपुत्रं सुजेमानं मम श्रेष्ठम् अश्वतरम्
- २३ आरोह्य गीर्हानं नयत । तत्र स्थाने याजकः सादीको भविष्यद्वादी
 नाथनश्छायेन उपरि तं राज्याभिषिक्तं कुरुताम् अपरं ययं सर्व्वं तुरीं
- २४ वादयन्तो राजा सुजेमान् चिरजीवी भवत्विति वाचं घोषयत । अनन्तरं
 स युष्माभिरनुब्रज्यमानो मम सिंहासन उपवेष्टुम् आगच्छतु मम पदे
 राजत्वं करोतु च यत इच्छायेनो यिज्ञेयादस्यापरि राजत्वं कर्त्तुं च
- २५ श्व मया निर्मातः । ततो यिज्ञेयादस्य सुतो विनायो नरपतिम्
 उह्ववान् तदेव भवतु मम प्रभो नरपतेः प्रभुः परमेश्वरस्तदेव कथयतु ।
- २६ यथा परमेश्वरो मम प्रभो नरपतेः सहायोऽभूत् तथा सुजेमनोऽपि
 सहायो भवतु, अपरं मम प्रभो राज्ञो दायूदो राजसिंहासनादपि
- २७ तस्य सिंहासनम् उन्नतं करोतु ; अपरं याजकः सादीको भविष्यद्वादी
 नाथनो यिज्ञेयादस्य सुतो विनायः क्लिष्टीयाः पिक्तधीयाश्च गत्वा

सुलेमानं राज्ञो दायूदोऽश्वतरम् आरोग्यं गीहानं निन्दुः । याजकः १८
सादोकश्च पवित्रावासस्य मध्यात् तैलपूर्यो षट्कं गृहीत्वा सुलेमानम्
अभिषिषेच, अनन्तरं तूर्यां वादितायां सर्व्वे लोका ऊचुः; राजा सुले-
मान् चिरं जीवतु । अपरं सर्व्वे लोकास्तम् अनन्तरजन्तो महानन्देन १०
तादृशं वाद्यम् अवाद्यन् यत् तेन शब्देन पृथिवी विदग्ने ।

अनन्तरं भोजने समाप्ते सद्यदीनीयस्तस्य सङ्गिन आह्वता लोकाश्च ५१
तं तूरीधनिं शुश्रूवस्ततो योयावत्तूरीशब्दं श्रुत्वा व्याजहार, कृत्स्न-
नगर एतावान् कक्षरवः कुतो जायते ? तस्मिन् इदं पृच्छति सत्य- ५२
वीयाधरस्य याजकस्य सुतो योनाथन आजगाम, तदानीम् अदीनी-
यस्तं जगाद, समीपमागच्छ त्वं भद्रो लोकाऽसि शुभवार्त्तानेतासि ।
तदानीं योनाथनोऽदीनीयम् उक्तवान् सत्यम् अस्माकं प्रभुं नरपति- ५३
दायूदं सुलेमानं राजत्वपदे नियुक्तवान् । राजा याजकं सादोकं ५४
भविष्यदादिनं नाथनं विद्येयादस्य पुत्रं विनायं क्रिरीथीयान् पिने-
थीयाश्च तेन समं प्रहितवान् ते च तं नृपतिरश्वतरम् आरोग्यितवन्तः,
अपरं याजकः सादोको भविष्यदादी नाथनश्च तं गीहाने राज्यम् ५५
अभिषिक्तवन्तौ ततः परं तेनानन्देन प्रपुष्पेपु तस्मात् स्यानाद् आग-
च्छत्सु कृत्स्नं नगरं हर्षनादिनं पर्य्यपूर्य्यत सश्व निनादो युष्माभिर-
आवि । तदन्यत् सुलेमान् राजकीयसिंहासनं उपाविशत् । अपरं ५६
नरपते भूत्वा अस्माकं प्रभुं दायूदं नृपतिम् आशिषम् अवद- ५७
इश्वरस्त्वदीयनामतः सुलेमनो नाम वर्द्धयतु तव सिंहासनाच्च तस्य
सिंहासनं वर्द्धयत्विति । ततः शयनीय उपविष्टो राजा (परमेष्वाय)
प्रणनाम । अपरं नृपतिरपि वरधमिमां व्याहरत्, अद्य मम चक्षुर्गोचरे ५८
मम सिंहासनं उपवेष्टुं पुत्रमेकं प्रायच्छत् य इच्छाधेनः प्रभुः परमेश्वरः
स धन्यः । तत आमानता अदीनीयस्य सङ्गिनस्त्रन्ताः सर्व्वे खं खं ५९
स्थानं जगुः ।

अपरम् अदीनीयः सुलेमनो भीतः सन् उत्थाय गत्वा होमवेद्या- ६०
शुद्धा आशिष्ये । अनन्तरम् अदीनीयो राज्ञः सुलेमनो भयाद् होम- ६१
वेद्याशुद्धा आश्रितवान् कथितवाञ्छ राजा सुलेमान् निजदासं तदनेन
न हानिष्यति मम समीपे ऽद्यैव श्रपयमिमं करोत्विति वार्त्तां केनचित्
आश्रितो सुलेमान् जगाद स यदि खं भद्रपदार्थं दर्शयति तर्हि तस्य ६२
कचंकोपि भूमा न पतिस्यति किन्तु यदि तस्य कश्चिद् अपराधः

४१ प्रकाशते तर्हि तेन मर्त्यमिति । अन्तरं राज्ञा सुलेमना प्रेरिता दूतान्तं वेदितोऽवरोह्यानिव्युः, ततस्तेनागत्य राज्ञि सुलेमनि प्रथते सुलेमान् तं जगाद त्वं निजदृष्टं याहि ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ सुलेमानं प्रति दायुदः शपथकथा ५ योयावमधि वर्षिकयस्य पुत्रानधि शिमियिमधि च तस्य कथनं १० दायुदो मरणं सुलेमना राजत्वकरणकथनं ११ अटोनीयेऽवीशना विनाडम इच्छति सुलेमना तस्य हतत्वं १२ राजतस्यावीशयारस्य पदच्युतत्वं १८ योयावमधि योयावितत्वं २५ योयावस्य पदं विनायमधि नियोजनस्य योयावारेभ्यः यद मादाकस्य नियोजनं ३६ राज्ञः अज्ञां विना मानमगरगमनकारणात् । शमित्ये-
हतत्वं ।

- १ अन्तरं दायुदो मरणममये सविधे सति स निजपुत्रं सुलेमानम्
- २ इत्यादिदेश, एथिवीस्यैः सर्व्वे र्येन वर्त्मना गन्तव्यं तेनाहं गच्छामि, त्वं
- ३ बलवान् भूत्वा पुरुषत्वं प्रकाशय । त्वं यद्यत् करिष्यसि यस्मिन् कर्मणि वा प्रवर्तिस्यसे तत्र तत्र यत् कृतार्थं भवेत्तदर्थं निजप्रभोः परमेश्वरस्य विधानं पालयन् तस्य मार्गं गच्छ मुनोयस्यै लिखितानि तस्य विधिय-
- ४ वस्याप्रमाणवाक्यानि पालय च । ततस्तव सन्ताना यदि सकलान्तःकरणैः सकलमनाभिश्च मम सम्मुख आचरितुं स्वेषां मार्गं सावधाना भवेय-
त्तर्हीच्छाधेनः सिंहासन उपवेद्युं तव वंशस्याभावा न भविष्यतीति परमेश्वरो मानधि यदिदं वचनं प्रतियुतवान् तत् सिद्धं करिष्यति ।
- ५ अपरं निरूयायाः सुतो योयावो मां प्रति यदकरोत् नेरस्य पुत्रोऽवनेरो येयरस्य पुत्रोऽमासाश्चेमाविस्त्रायेनो ह्यो सेनापतो च प्रति स यदकरोत् तत् त्वमज्ञासोः स तौ हत्वा सन्धिममये रणसमयवत् शोणितम् अपातयत् तच्छ्रेणितेन च खकटिबन्धनं पादस्थिते पादुके
- ६ चालिष्यत् । अतस्त्वं निजबुद्धितस्तं प्रति कुत्र पक्वमिणविशयं तं निर्दिष्टं
- ७ परलोकां गन्तुं मा देहि । किन्तु मिलियदायस्य वर्षिकयस्य तनयान् प्रति प्रीतिं दर्शय तव भोजनासन उपविष्टानां नराणां मध्ये तेभ्यः स्थानं देहि च यतो यस्मिन् काले तव आतुरवशालोमादहं पकायित-
- ८ वान् तस्मिन् काले ते मम सन्निधौ स्थिरा अतिष्ठन् । अपरं बहुरीम-
निवासी विन्ध्यामिनीयो गेराः सुतो शिमियिरपि तव सन्निधावाक्ते मच्च-
नियमे मम गमनदिवसे स मां कटुं शप्तवान् ततः परं मां साक्षात्
कर्तुं तस्मिन् दर्शनमागते परमेश्वरस्य नाम दृष्टीत्वाहं शपथमिमं

कृतदानं त्वां खड्गेन न हनिष्यामि । अतस्त्वं तं निरपराधं मा जानीहि, ८
त्वं बुद्धिमान् तं प्रति त्वया यत्कृतं तन्निसिद्ध्यतां, पणितं तं गणच्छेदितं
परलाकं प्रेषय ।

अनन्तरं दायूद् निजपितृलोका इव महानिद्रां गत्वा दायूदो नगरे १०
प्रसन्नान् जन्मवान् । एष दायूद् चित्रेण्ये सप्तवत्सरान् यिरूशालमे च ११
अयस्त्रिंशद् वत्सरान् साकल्येन चत्वारिंशद् वत्सरान् यावद् इच्छायेल-
यंगोपरि राजत्वं अकार । अनन्तरं सुलेमान् निजजातस्य दायूदः १२
सिंहासन उपविशे तस्य राज्यञ्च स्थैर्यं बभूव ।

अनन्तरं हगीतायाः सुतोऽदानीयः सुलेमनो मातु वंतशेवायाः १३
समीपं जगाम तदा सा तं पप्रच्छ त्वं किं कुशलेनागमः ? ततः स उक्त-
वान् कुशलेनेव । अपरमवदत् तव समीपे मम किञ्चिद् वक्तव्यम् अस्ति । १४
वतशेवा कथयामास तत् कथय । अनन्तरं स उक्तवान् राज्यं ममै- १५
वासीत् मया राजत्वं कारिष्यत इतीच्छायेलः सकलमनुजाः प्रत्येक्षन्त
तत् त्वया ज्ञायते किन्तु राज्यं मत्तो गत्वा मम भ्रातुः करगतम् अभवत्
परमेश्वर एतद् अघटयत् । इदानीं मया तव समीपे कर्मकं याच्यते १६
त्वम् अह्नुतार्थं मां मा विच्छेज । ततः सा बभाषे तद् वद । अनन्तरम् १७
अदानीयो जगात्, विनयेऽहं युनेमीयाम् अवाशगां मां विवाहयितुं
त्वं सुलेमानं नरपतिं कथय स त्वाम् अह्नुतार्थं न विच्छेयति । ततो वत- १८
शेवा प्रत्युवाच भद्रं तव कृतेऽहं नरपतिं सम्भाषिष्ये । अनन्तरं वत १९
शेवादानीयस्य वाक्यं निवेदयितुं नरपतेः सुलेमनः समीपं जगाम । ततो
राजा तस्याः समक्षम् उत्थाय तस्यै प्रणामः । अनन्तरं स निजसिंहासन
उपविशे राजजनन्याः कृतेऽप्यासनं स्थापयित्वा तां स्वस्य दक्षिण-
दिश्यपवेशयामास । अपरं सा जगात् क्षुद्रिको वरस्त्वत्तो मया याचि- २०
तथ्यः, त्वं माम् अह्नुतार्थं मा विच्छेज । ततो राजा जगात् हे मातः
कथय, मया त्वम् अह्नुतार्थं न विच्छेयसे । तदानीं सा कथयाश्चकार, २१
युनेमीयावीशगा विवाहार्थं तव भ्रात्रेऽदानीयाय दीयतां । ततो २२
शपतिः सुलेमान् खजननीं प्रतिजगात्, अदानीयस्य कृते युनेमीयावी-
शगा कुतस्त्वया याच्यते ? स मम ज्येष्ठो भ्राता, अतस्तस्य याजकस्यावी-
शाधरस्य च सिरूयाथाः पुत्रस्य योयाबस्य च कृते राज्यं याच्यतामिति
वरं । अनन्तरं सुलेमान् नरपतिः परमेश्वरस्य नाम श्रुत्वा शपथं २३
कुर्वन् जगात् एतद्वाक्यकथनाद् अदानीयो हनिष्यते न चेद् ईश्वरो

- १४ मद्यम् अमुकं दण्डं ततोऽधिकं वा ददातु । निजप्रतिष्ठासुरारोहं माम्
अस्यापयत् मम पितु दायुदः सिंहासने च माम् उपावेशयत् मद्यं
वंशमप्यददात् यः परमेश्वरन्तस्यामरतायाः शपथं कृत्वा वदाम्यहम्
- १५ अदानीयोऽयैव इनिष्यते । तदानीं राज्ञा सुलेमना प्रेषितो विज्ञेया-
दस्य सुतो विनायन्तमाकम्प्य हतवान् ।
- १६ अनन्तरं नृपति र्याजकम् अवीयाथरं जगद, त्वमपि वधार्होऽसि,
किन्तु पूर्वं मम पितु दायुदः सम्मुखे प्रभोः परमेश्वरस्य मङ्गुषाम् अयच्छत्वं
मम पित्रा समं वञ्छीष्यं भुक्तवाञ्छितत्कारणादहम् अद्य त्वां न इनि-
ष्यामि त्वम् अनाद्यैतं निजक्षेत्रं याहि । इत्थं सुलेमान् याजकम्
अवीयाथरं परमेश्वरस्य याजनकर्मणो दूरीयकारं ततः परमेश्वरेण
शोलावेनिवंशमधि यदुक्तं तत् सिद्धिं गतं ।
- १७ योयावो यद्यप्यवशालोमस्य पक्षपाती नासीत् तथाप्यदानीयस्य पक्ष-
पाती बभूव तत्कारणाद् एतस्यां वार्त्तायां तेन श्रुतायामेव स परमे-
श्वरस्यावासं पलाय्य होमवेद्यासृष्ट्वा आशिश्चिये । अनन्तरं योयावः
परमेश्वरस्यावासं पलाय्य वेद्याः समीपं आन्त इति वार्त्तायां केनचिद्
राज्ञे सुलेमने कथितायां स विज्ञेयादस्य पुत्रं विनायं प्रह्वित्यादिदेश
१८ त्वं गत्वा तम् आक्रमस्व । ततो विनायः परमेश्वरस्यावासं गत्वा तं
जगद राजा वदति त्वं वहिरागच्छति । ततः स प्रत्युवाच, नहि नहि
मया स्थानेऽस्मिन् मरिष्यते । तदानीं विनायेन तस्यात्तरं राज्ञे विज्ञा-
पितं योयाव एतादृशं वधां वक्ति स एतादृशम् उत्तरं दत्तवान् ।
१९ तदानीं नृपतिरुक्तवान् तेन यद् उक्तं तदेव त्वया क्रियतां त्वं तत्रैव
स्थाने तं हत्वा भ्रमशाने स्थापय, तत कुर्वन् योयावेन पातितस्य निर-
२० पराधानां शोणितस्य पापं मत्तो मन्पिष्टवंशाच्च दवय । परमेश्वरन्तस्य
शोणितपातरूपमपराधं तमेव प्रति वर्त्तयन्तु यत इच्छायेनः सेनापति-
नेरस्य पुत्रोऽवनेरो यिद्धदावंशस्य सेनापति र्यथरस्य पुत्रोऽस्मासाञ्छेतौ
यो हो नरो तस्मादपि धार्मिकावृत्तौ आन्तां स मम पित्रा दायुदा-
२१ विज्ञातं तावाकम्प्य खड्गेन हतवान् । तयोः शोणितपातजनितोऽपराधो
योयावं प्रति तस्य वंशं प्रति च सत्त्वंदा वर्त्तिष्यते, किन्तु परमेश्वरात्
दायुदं तस्य वंशं परिजनान् सिंहासनञ्च प्रति शान्तिः सत्त्वंदा वर्त्तिष्यते ।
२२ अनन्तरं विज्ञेयादस्य सुतो विनायन्तस्य समीपं गत्वा योयावम् आकम्प्य
जघान, अपरं प्रान्तरस्थिते तस्य निवेद्यने तस्य भ्रमशानम् आकारि ।

अनन्तरं राजा तस्य पदे विहोयादस्य पुत्रं विनायं सेनापतिं चकार, १४
अवीयाथरस्य पदे च सादीकं याजकं चकार ।

ततः परं राजा दृतं प्रहित्य शिमियिम् आनाय्य जगाद त्वं यिरूशा- १५
लमे स्वस्य कृते गेहमेकं निर्मापय तत्रैव च निवस तस्मात् स्थानात्
स्थानान्तरं मा गच्छ । यस्मिन् दिने त्वं वहिर् गत्वा किद्रोशश्रोतःपारं १६
गमिष्यसि तस्मिन्नेव दिने त्वया मर्त्तव्यमिति निश्चितं जानीहि तव
श्रोत्रितपातजनितो ऽपराधस्त्वामेव प्रति वर्त्तिष्यते । ततः शिमियि नैर- १७
पतिं बभाषे वच इदम् उत्तमं मम प्रभु नैरपति यद् गदितवान् भवतो
दासस्तदनुसारिणैव करिष्यति । अनन्तरं शिमियि बँडुदिनानि यावत्
यिरूशालम उवास । त्रिभ्यो वत्सरेभ्यः परं शिमियेर्द्दा दासो पलाय्य १८
मासाहस्य पुत्र आखीश इतिनासो गातीयनृपतेः समीपं जम्मतुः ।
ततस्तव दासो गात व्यासाते इति वार्त्ता लोकैः शिमियथे कथिता ;
ततः स उत्थय गर्दभं सञ्जीकृत्य दासयोर्गवेधणार्थं गातम् आखीशस्य १९
समीपं जगाम । इत्थं शिमियि गत्वा गातात् निजदासो समानि-
नाय । अनन्तरं शिमियि यिरूशालमाद् गातमगच्छत् प्रत्यागमच्च २०
वार्त्तामिमां क्तिञ्च सुलेमने निवेदयामास ततो राजा दृतं प्रेष्य २१
शिमियिम् आनाय्य तं जगाद यस्मिन् दिने त्वं वहिर् गत्वा स्थाना-
न्तरं भ्रमिष्यसि तस्मिन्नेव दिने त्वया मर्त्तव्यमिति निश्चितं जानीहि
परमेश्वरस्य नासा त्वामहं शपथं कारयित्वा किमेतां वायो दृढप्रतिज्ञा
कृत्वा गकथयं ? ततस्त्वया कथितं मया या वाक् श्रुता सैवोक्तमा ।
तर्हि त्वं परमेश्वरस्य शपथं तुभ्यं दत्तां ममाज्ञाञ्च कुतो नापालयः ? २२
राजा शिमियिं पुनरवदत् यत् समूहदुष्टत्वं तव मनसि गुप्तं यच्च दुष्टत्वं २३
मम पितरं दायुर्दं प्रति त्वयाकारि तत् त्वम् अज्ञासिः । अतः परमे-
श्वरात् त्वदीयदुष्टतायाः फलं त्वयि वर्त्तते । किन्तु राजा सुलेमान् २४
आश्रित्य प्राप्यति, परमेश्वरस्य सम्मुखे दायुदः सिंहासनमपि सर्व्वदा
स्थिरं स्थान्ति । अनन्तरं नृपतिनाज्ञापितो विहोयादस्य सुतो विनायो २५
गत्वा तमाकस्य जघान । इत्थं सुलेमनः करे राज्यं खेष्टं बभूव ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ किरौकः कत्यायः सुलेमना विषयज्ञः २ अगम्याने बलिदानं ३ ज्ञानार्थं ईश्वरस्य
४ मीपे प्रायतं १५ इयोः पुत्रस्या बालकार्थि विचारकं मन तस्य सुखानिच ।

- १ अतन्तरं सुलेमान् नरपति र्मिसरदेशीयराजेन फिरौंगो 'समं मैत्रं विधाय फिरौंगो दुहितरम् उदुवाह यावच्च निजप्रासादं परमेश्वरस्य मन्दिरं यिरूशालमस्य चतुर्दिकस्यं प्राचीरश्च न निरमात् तावत् तां दायूद्नगरम् आनिनाय ।
- २ अपरं तत्काले परमेश्वरस्य नासि किञ्चन मन्दिरं निर्मितं नासीत्
- ३ तत्कारणात् लोकैर्भृगुस्थानेषु बलिदानम् अकारि । सुलेमान् निज तातस्य दायूदो विधीन् समाचरन् परमेश्वरे प्रेम प्रकारेति सत्यं
- ४ तथापि भृगुस्थानेषु बलिदानान्यकरोत् धूपान् अञ्जलयच्च । विशेषतो नरपति बलिदानार्थं गिवियोनम् अगच्छत् यतस्तत्रैव श्रेष्ठं भृगुस्थानम् आसीत् । सुलेमान् तस्यां वेद्यां सङ्घञ्च होमवलीन् उत्ससर्ज ।
- ५ गिवियोने परमेश्वरो रजन्दां स्त्रि सुलेमने दर्शनं ददौ । तदानीम्
- ६ ईश्वरस्तं जगाद मया दातव्यं वरं त्वं प्रार्थयस्व । ततः सुलेमान् जगाद तव दासो मम तातो यो दायूद् सत्यतया धर्मज्ञश्च तव गोचरे सरत्नान्तःकरणोनाचरन्मम् अकरोत् तं प्रति त्वं महतीं दयां व्यदधा विशेयतस्तं प्रति मच्चानुग्रहमिमम् अकरो यत् तस्य सिंहासनेऽयोपवेद्यं
- ७ पुत्रमेकं दत्तवान् । इदानीं हे मम प्रभो परमेश्वर त्वं मम पितु दायूदः पदे निजदासं मां राज्याभिषिक्तमकरोः किन्त्वहं चतुस्रबन्धो वार्हृगन्तुम् अन्तः प्रवेद्यश्च न वेद्मि । तवायं दासस्त्वयाभिषिक्तानां त्वदीयानां येषां लोकानां मध्ये विद्यते तेऽतीवनाङ्गल्याद् अपरिभेया अगण्याश्च ।
- ८ अतस्त्वदीयानामेतेषां लोकानां विचाराय भद्राभद्रयोर्विशेषज्ञानार्थं तव दासाय सुबुद्ध्यन्तःकरणं देहि नो चेत् त्वदीयानाम् एतावतां
- ९ लोकानां विचारं कर्तुं केन शक्यते ? तदानीं परमेश्वरः सुलेमन एता
- १० दृश्या प्रार्थनया सन्तुष्टः सन् बभाषे, त्वं केवलम् एतत् प्रार्थयथाः, दीर्घमायुर्नं प्रार्थयथाः स्वार्थं इविविञ्च न प्रार्थयथा निजरिपूजां प्राणांश्च न प्रार्थयथाः किन्तु विचाराय स्वार्थं केवलं ज्ञानं प्रार्थयथाः
- ११ पश्य तन्निमित्तम् अहं त्वदाक्यानसारेणैवाकार्यं । पश्य तुभ्यम् एतादृशं ज्ञानवद् बुद्धिमच्चान्तःकरणम् अदां येन तव पूर्वं तव तुल्यः कोऽपि
- १२ नाभवत् परतोपि तव तुल्यः कोपि कदापि न भविष्यति । तदन्यत् स्वया यद्दत्तं सम्मानश्च न प्रार्थिं तदपि मया तुभ्यं तादृगदायि येन राज-
- १३ रुन्दानां मध्ये यावज्जीवनं शिव समः कोपि न भविष्यति । तव ततिन दायूदा यादृशमाचरन् कृतं तादृक् स्वया यदि ममाज्ञा विधीय पात-

यतः मम मर्गिणाचरकं क्रियते तर्हि मया त्वदीयायुरेधयिष्यति । अनन्तरं जाग्रता सुजेमना एष स्वप्न एवेति बुबुधे । अनन्तरं स यिरूशालमं गत्वा परमेश्वरस्य नियममञ्जूषायाः सम्मुखे निष्ठुन् होमबलीन् मङ्गलार्थकबलींश्च समस्तसर्जं स्वकीयानां सर्वेषां दासानां कृते भोग्यमेकं चकार च ।

तस्मिन् काले हे पुंश्चल्यो नृपतेः समीपम् आगत्य तस्य सम्मुखे तस्यतुः । १६ तयोरेका नारी निवेदयामास हे मम प्रभो, अहमेषा आवां स्त्रियो १० हे एकस्मिन् निवेशने तिष्ठावः । अपरं सममेतया गेहे तिष्ठन्त्या मया सन्तानः प्राप्तावि । मम प्रसवतः परं तृतीयदिवस एतयापि १८ प्राप्तावि तदाभीम् आवां हे स्त्रियो विना गृहे नान्यः कश्चिद् आसीत् । अनन्तरं राज्ञ्याम् एतस्याः स्वबालकोपरि शयनाद् एतस्या बालको १८ मृतः । ततः सा मध्यरात्रावुत्थाय निद्रिताया मम समीपात् मम १० बालकं गृहीत्वा निजवस्त्रःस्त्रोऽप्राययत् निजं मृतबालकञ्च मम वस्त्रःस्त्रोऽप्राययत् । प्रातःकाले निजबालकं दुग्धं पाययितुं समुत्थित- १९ या मया स मृत इति दृष्टं किन्तु स मया प्रकृता बालको नष्टीति प्रातः विविच्य दृष्टं । अपरं द्वितीया नारी जगाद तन्नहि जीवत्पुत्रो १९ मम मृतपुत्रस्तव । ततः प्रथमा कथितवती नहि नहि मृतपुत्र-स्तव जीवत्पुत्रो मम, इत्थं हे नार्थो राज्ञः समीपे निवेदयामा-सतुः । नहीपतिरवदद् एका योषित् कथयति जीवत्पुत्रो मम मृतः १९ पुत्रस्तवेति, तर्धैवान्या नारी कथयति नहि नहि जीवत्पुत्रो मम मृतः पुत्रस्तवेति । अनन्तरं नरपतिराज्ञापयत्, मम समीपं खड्गमेकम् १४ आनयत । ततो राज्ञः समीपं खड्गे समानोते राजा जगाद, इमं २५ जीवन्तं बालकं दिशगोक्त्यार्द्धम् एकस्यै दत्तान्यस्यै चार्द्धं दत्त । ततो यस्याः पुत्रो जीवन् आसीत् सा योषित् निजपुत्रमभि १६ मर्षभेदिनीं पीडां गत्वा राजानं विनयाशुक्ले हे मम प्रभो जीवन् बालकोऽस्यै दीयतां बालको मा हन्यतां । किन्त्वन्या योषित् कथयामास बालक एष मम न भवतु तवापि न भवतु युष्माभिरेष दिशस्त्रीक्रियतां । तदा नरपतिराज्ञापयत् जीवन् बालकोऽस्यै १७ दीयतां स युष्माभिर्न हन्तव्यो यत एषैव तस्य माता । राजा विचारस्य १८ यम् इमं सिद्धन्तम् अक्षरोत्, तं निशम्य स्वर्षं इच्छायेकलोका राजानं समान्वियन्त यतो आद्यं कर्तुम् इन्धरदत्तं आनं तस्यास्तीति ते बुबुधेरे ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

- १ सुलेमनः प्रधानाधिपतीनां नामानि ० इत्याशामायेजनज्ञानं द्वादशानाम् अधि-
पतीनां नामानि १० निष्कण्ठकं राजत्वकरणकथनं ११ प्रायश्चित्तकथनाणां परि-
भाषकथनं १२ तस्य इयमाज्ञानां संख्या १३ तस्य ज्ञानस्य कथनम् ।
- १ इत्थं सुलेमान् सर्वेषाम् इच्छायेकीयानाम् उपरि राजत्वं चकार ।
२ तस्य प्रधानाधिपतीनां नामानि । याजकस्य सादोकस्य तनयो ऽसरियोः
३ सिरायस्य तनयाविकीशोरफाहीयो च लेखका आसन् । अहीनूदस्य
४ तनयो यिहोशाफटः पुराहत्तलेखक आसीत् । यिहोयादस्य पुत्रो
५ विनायः सेनापतिरासीत् सादोकावोयाथरौ महायाजकावास्ताम् । नाथ-
नस्य पुत्रो ऽसरियो प्रदेशाधिपतीनाम् अध्यक्ष आसीत् नाथनस्य तनयः
६ सावूदः सभासत् नरपतेः सहृवासीत् । अहीसारो राजगृहाधिपति-
रासीत् अष्टस्य तनयोऽदीनीरामः कारुशेखीनाम् अधिपतिरासीत् ।
७ अपरं सर्वेषाम् इच्छायेकीयानाम् उपरि सुलेमनो द्वादश प्रदेशाध्यक्षा
आसन् ते राजानं राजनिवेशनस्याश्चाभोजयन् । तेषाम् एकैको जने
८ वत्सरस्य मास एकैकस्मिन् इत्यायेजनम् अकुर्वत् । तेषां नामानि, इफ-
९ थिमपर्वते ग्ररस्य तनयः । अपरं माकसे शाल्वीमे वैतशेमश् एकोने
१० वीथानने च देकरस्य तनयः । अपरम् अरुवोते हेघदस्य तनयः सोखो
११ हेफरप्रदेशे च तस्याधिकारित्वमासीत् । अपरं दोरस्य सकलदेशेष्ववी-
१२ नादवस्य तनयः स सुलेमनः कन्यां टाफतां अयवहत् । अपरं तामके मगिहो
सर्तनस्य समीपे यिप्रियेलस्याधो वैतशानमारभ्यावेकमिहोकां यम्मिया-
मस्य पारश्च यावत् सर्ववैतशाने ऽहीनूदीयतनयो यो वानाक्तस्याधिकार
१३ आसीत् । अपरं रामोतगिलियदे गेवरस्य तनयः, मिनशेः पुत्रस्य यायी-
रस्य गिलियदस्या मामा वाशनस्योर्जोवाख्यः प्रदेशश्च साकल्यतः प्राची-
रवेष्टितानि पितृभोज्यागमयुक्तानि यष्टि र्दृष्टानि नगराणि तस्याधीना-
१४ न्यासन् । अपरं महनयिम इहोः पुत्रोऽहीनादवः । तत्राकावहीमासः
१५ सोऽपि सुलेमनो दृष्टितरं वाशिमतां अयवहत् । अपरम् आशेरे वाकोते
१६ च इशयस्य तनयो वानाः । इघाखरे पारुहस्य पुत्रो यिहोशाफटः ।
१७ अपरं विन्धामोन एकाः पुत्रः शिमियः । गिलियददेशे ऽर्थत इमोदीय-
सीहोनाख्यस्य नृपते वंशानदेशीयराजस्यौगस्य च देशे उरैः पुत्रो गेव-
१८ रश्च । एकैकस्मिन् प्रदेशे एकैकोऽध्यक्षी अयवसत् ।
१९ तदानो यिहूदावंशा इच्छायेकवंशाश्च दृष्टिं प्राप्य सागरस्य तटस्थानां

मिकृतानामिवागम्या भोजनपानानन्दैः प्रफुल्लास्य बभूवुः । अपरं ९१
फरातनदम् आरभ्य पिल्लेयीयानां जनपदं मिसरस्य सीमानञ्च यावत्
सकलराष्ट्रीयीयानाम् उपरि सुलेमना राजत्वमक्रियत् तेन तैः सुलेमनो
यावज्जीवनं तस्माद्युपायनं व्यतारि तस्य परिचर्यां चाकारि ।

सुलेमनो नित्यभोजनीयानि त्रयाणि । त्रिंशद्भारपरिमितानि सूक्ष्म- ९२
गोधूमचूर्णानि षष्टिभारपरिमितानि गोधूमचूर्णानि । अपरं हरिया- ९३
म्यगुह्यासारपृष्ठपक्षिभिः सहिता दश पृष्ठगावः प्रान्तराद् आनीता
विंशति गावः शतं मंथाश्च सर्वाख्येतानि तस्यैकदिनस्य भोज्यान्यासन् ।
अपरं तिस्रस्रम् आरभ्य यावद् असां फराताख्यनदस्य पश्चिमदिशि ९४
स्थितानां सर्वेषां नीलतां नृपतीनाञ्चोपरि स राजत्वं चकार । अपरं
तस्य चतुर्दिक्षु निष्कगटकृत्वात् सुलेमनो यावज्जीवनं दानमारभ्य वैशेषां ९५
यावत् सर्वं यिहृदावंशा इखायेलीयवंशाश्च निजनिजप्राज्ञानताया
उदुम्बरतरोश्च क्वार्यासु निर्विघ्नं न्यधुः ।

सुलेमनः स्यन्दनार्थं चत्वारिंशद् हयशाला दादशसहस्राणि हया- ९६
रोहिण्युपानयन् । अपरं सुलेमनो राजस्तदीयभोजनासने भोजनकारि- ९७
णाश्च निमित्तं देशाध्यक्षानाम् एकैकां जन एकैकस्मिन् मासे राज्ञो भक्ष्य-
त्रयाणाम् आयोजनं कुर्वन् सुलेमानं राजानम् अभोजयत् कस्यापि
वस्तुनो न्यूनं नाकरोत् । तदन्यद् राजा यस्मिन् स्थाने न्यवसत् तत्र ९८
स्थानं हयादीनां पशूनामपि कृते निदेशानुसारेण तेषाम् एकैकेन यवा-
स्तृणानि च समचीयन्त ।

अपरम् ईश्वरः सुलेमने सागरतटस्थसिकतेवापरिमितं ज्ञानं मनोवि- ९९
स्तीर्णत्वञ्च ददौ । पूर्वदेशीयलोकेभ्यो मिसीयलोकेभ्योपि सुलेमनोऽधिकं १०
ज्ञानं बभूव । इखाहीय एथनो माहेलस्य सुता हेमनः कल्कोलो ११
दर्शयित्वाऽन्वेष्यः सर्वानरेभ्यश्च स ज्ञानवान् बभूव ततश्चतुर्दिक्षु सकल-
देशेषु तस्य सुख्याति र्यानग्रे । स चीणि सहस्राणि स्त्रोकान् कथयामास १२
तत्कृतानि गीतानि च पञ्चाधिकसहस्रमासन् । स जिवानेने जातम् १३
एरसतरुमारभ्य प्राचीरे जातम् एषोवद्वर्णं यावत् सर्ववृत्तान् वर्णया-
ञ्चक्रे तद्दत्तं पशुपक्ष्युरोगमत्स्यानामपि वर्णनं चक्रे । अपरं पृथिवीस्थिता १४
यं ये राजानः सुलेमनो ज्ञानस्य वार्त्ताम् अष्टदशवन् तेषां राष्ट्रेभ्यो नाना-
जातीयमनुजाः सुलेमनो ज्ञानवाक्यानि श्रोतुम् आजग्मुः ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

- १ काष्ठानां हस्ते हीरमस्य समीपं सुलेमनो लोकप्रेषणं ० हीरमस्य काष्ठप्रेषणं १०
तयोः परस्परं नियमोपकारकरणं ११ सुलेमनः काष्ठेषां भङ्गाच्च ।
- १ स्वतातस्य विनिमयेन सुलेमान् लोकै राज्येऽभ्यर्षेच्चि कथामिमां निशम्य
सोरीयराजो हीरमः सुलेमनः समीपं निजदासान् प्रेषयामास यतो
२ यावज्जीवनं दायूदो हीरमस्य च धीतिरासीत् । ततः सुलेमान्
३ हीरमाय वाचमिमां कथयितुं लोकान् प्रेषयामास यावत् परमेश्वरो
मम तातस्य दायूदो रिपून् तस्य वशीभूतान् नाकरोत् तावत् तस्य
चतुर्दिक्षु यद् युद्धमभवत् तत्कारणात् स निजप्रभोः परमेश्वरस्य नास्ते
४ भवनं निर्मातुं नाशकोदिति त्वं वेत्सि । किन्त्वधुना मम प्रभुः पर-
मेश्वरश्चतुर्दिग्भ्यो लक्ष्यं विश्रामं व्यतरत् मम विपक्षः कोपि न विद्यते
५ विपट्टना च काचन न विद्यते । अतः पश्य मया तव पदे तव यः
सुतः सिंहासन उपवेशयिष्यते स मम नास्ते मन्दिरभेकं निर्माप-
यिष्यति यामिमां वाचं परमेश्वरो मम जनकाय दायूदे प्रत्यष्ट्योत्
तदनुसारेण निजप्रभोः परमेश्वरस्य नास्ते भवनभेकं निर्मातुं मया
६ चिन्त्यते । इदानीं मत्कृते जिवानोनं गत्वा एरसकाष्ठानि क्लृप्तुं
त्वं निजमनुजान् समादिश मदीयदासाश्च त्वदीयदासानां सङ्घिनो
भविष्यन्ति यथा यथा निर्गच्छते तदनुसारेण मया त्वदीयदासेभ्यो
वैतनं वितारिष्यते, यतः काष्ठच्छेदने सीदीनीयानामिव विज्ञो-
ऽस्माकं मध्ये कश्चिदपि न विद्यत इति त्वं वेत्सि ।
- ० तदानीं हीरमः सुलेमनो वचो निशम्य भ्रष्टमानन्दितः सन् यथाजहार
महत्या एतस्या जातेरुपरि राजत्यं कर्तुं दायूदे आनिनं तनयं दत्तयान्
८ यः परमेश्वरः सोऽद्य धन्यः । अनन्तरं हीरमः सुलेमनः समीपं दूतं
प्रहित्वा जगाद त्वं यत्कृते मम समीपं लोकं प्रेषयस्तन्नया बुद्धम्
९ एरसदेवदारुणां काष्ठान्यधि तत्र वाञ्छासिद्धिं करिष्यामि । मम दासै
र्निवानोनात् तेषु सागरतटं समानीतेषु मथोऽपानि बद्धा सागरस्थ
त्वया निर्दिष्टं स्थानं प्रेषयिष्यन्ते तत्र स्थाने विमोचयिष्यन्ते च ततस्त्वं
तानि काष्ठानि यद्दीष्यसि । अपरं मम परिजनान् पालयितुं मदीय-
वाञ्छासिद्धिं करिष्यसि ।
- १० इत्थं सुलेमनो यथाभिलाषं तथा हीरम एरसकाष्ठानि देवदारु-

काष्ठानि च विततार । अपरं सुलेमान् हीरमस्य परिजनानां भक्ष- ११
निमित्तं तस्मै विंशतिसहस्रभारपरिमितान् गोधूमान् विंशतिभार-
परिमितानि निर्म्मलकैजानि च विश्राणयामास । इत्थं सुलेमान् प्रति-
वत्सरं हीरमाय विश्राणयामास । अपरं परमेश्वरो निजप्रतिष्ठानु- १२
सारेण सुलेमने ज्ञानं विततार ; ततः परं हीरमसुकुमेनौ सन्धिं
नियमञ्च चक्रतुः ।

अनन्तरं राजा सुलेमान् इस्त्रायेलवंशस्य मध्याद् एकां कारनिवहं १३
अर्थात् विंशत्सहस्राणि कारून् संजग्राह । स मासिकपर्यायानुसारेण १४
तेषां दशसहस्राणि जनान् जिवानोनं प्रेषयामास ततस्ते मासैकं यावत्
जिवानोने तस्युर्द्धो मासौ च निजनिवेशनेषु तस्युः ; अदोमीरामस्तस्य
निवहस्याधिपतिरासीत् । अपरं सुलेमनः सप्ततिः सहस्राणि भार- १५
वाहका अशीतिः सहस्राणि छेदकाश्च पर्वत आसन् । तदन्याः कर्म- १६
हता मनुजानां त्रीणि सहस्राणि त्रीणि शतानि च प्रमुखाः कर्माध्यक्षा
आसन् । अपरं राज्ञ आज्ञानुसारेण ते तक्षितपाषाणैर् मन्दिरस्य १७
भित्तिमूलं कर्तुं बद्धमूल्यान् महापाषाणान् चयन्तुः । अनन्तरं सुलेमनो १८
हीरमस्य च स्थपत्यः पर्वतीया लोकाश्च तान् चिच्छिदुः, इत्थं मन्दिर-
निर्म्माणयोग्याः काष्ठपाषाणास्तैरासादिताः ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ मन्दिरस्य निर्माणारम्भः ११ तदधि परमेश्वरस्य प्रतिज्ञा १४ मन्दिरस्य श्रद्धादीनां
कथनं १७ किङ्कवयोः कथनं २१ द्वारयोः कथनं २६ प्राङ्गणस्य कथनं निर्माणसम-
यस्य कथनञ्च ।

सामन्तरम् इस्त्रायेलवंशस्य मिसरदेशाद् आगमनात् परं साश्रुतिक १
चतुःशतवत्सरेषु गतेष्विस्त्रायेल उपरि सुलेमनो राजत्वस्य चतुर्थ-
वत्सरस्य सिवनामके द्वितीयमासे सुलेमान् परमेश्वराय मन्दिरं
निर्म्मातुम् आरभे । सुलेमान् राजा परमेश्वराय यन्मन्दिरं निर्म्ममे २
तद् दैर्घ्यं षष्टिहस्तप्रमाणं प्रथे विंशतिहस्तप्रमाणम् उच्चत्वे च विंश-
हस्तप्रमाणं । अपरं मन्दिरस्याग्रे ऽलिम्ब एकस्तेन निर्म्ममे तस्य दैर्घ्यं ३
मन्दिरस्य प्रस्थबद्धं विंशतिहस्तपरिमाणं प्रथञ्च मन्दिरस्याग्रे दशहस्त-
परिमाणं । अपरं मन्दिरस्य निमित्तम् ऊर्द्धस्थितानि सङ्कोचितानि ४
वातायनानि निर्म्ममे । अपरं मन्दिरस्य चतुर्दिक्षु कोष्ठानां श्रेणी ५

- चकार । अर्थात् चतुर्दिक्षु मन्दिरस्येश्वरीयवाक्यस्थानस्य च भित्तेर्मध्ये
 १ कोष्ठानां श्रेणी चकार, इत्थं चतुर्दिक्षु कोष्ठानि निर्म्ममे । अधःस्था
 कोष्ठश्रेणी पञ्चहस्तप्रस्था मध्यमा कोष्ठश्रेणी षड्हस्तप्रस्था तृतीया
 कोष्ठश्रेणी च सप्तहस्तप्रस्थासीत् यतः काष्ठानि यद् भित्तेर्मध्ये बन्ध-
 नीयानि न भवेयुस्तदर्थं स चतुर्दिक्षु भित्तिं सोपानाकारां कृतवान् ।
 ० अपरं प्रन्तराकरात् लम्बैः खनितैः प्रस्तरैर्मन्दिरं निर्म्ममे, इति हेतो
 म्मन्दिरनिर्म्माद्यकालेऽयोधनस्य कुठारस्य वा कस्यचित्कौशास्त्रस्य शब्दो
 ८ नाभूयत । अपरं मध्यमायाः कोष्ठश्रेण्या द्वारं मन्दिरस्य दक्षिणदिश्या-
 सीत् ततो वक्रसोपाने मध्यमश्रेणी मध्यमश्रेणीतश्च तृतीया श्रेणी चाग-
 ९ म्यत । इत्थं स मन्दिरनिर्म्माणं समाप्तवान् अपरम् एरसिधौ गृहकार्यैः
 १० पत्रैश्च मन्दिरम् आच्छादयामास । अपरं कृत्स्नमन्दिरस्योपरि पञ्चह-
 स्तोष्ठां कोष्ठश्रेणीं चकार मन्दिरं षड्द्विरेरसकार्यं गृहयाश्चकार च ।
 ११ अनन्तरं परमेश्वरस्य षचनमिदं सुजेमनः समीपमुपगतस्त्वं मन्दिर-
 १२ मिदं निर्म्मासि किन्तु यदि मम विधीन् आचरसि मदीयादेशानुसा-
 रात् कर्म करोषि ममाज्ञाः पाकयसि च तर्हि मया तव ताताय दायुदे
 १३ यत् प्रतिश्रुतं तत् त्वां प्रति साधयिष्यते । अहम् इच्छायैकवंशमध्वं
 वक्ष्यामि निजजोकान् इच्छायैकीयवंशान् न त्यक्ष्यामि च ।
 १४ अनन्तरं सुजेमान् मन्दिरस्य निर्म्माणं समापयामास । स गृह-
 १५ स्थाधःस्थानमारभ्य गृहपृष्ठं यावद् एरसकाष्ठीयपत्रैरभ्यन्तरे गृहस्य
 गान्नाण्याच्छादयामास गृहस्य मध्यदेशश्च देवदासकाष्ठीयपत्रैराच्छा-
 १६ दितवान् । तदद् गृहस्य विंशतिहस्तपरिमितं पञ्चाङ्गागम् अधःस्थानम्
 चारभ्य पृष्ठं यावद् एरसकाष्ठीयपत्रैराच्छादयामास । स ईश्वरीय-
 वाक्यस्थानार्थम् अर्थात् महापवित्रस्थानार्थं तम् अनन्तरागारम् आसा-
 १७ दयामास । तस्यायस्थितं चत्वारिंशद्वहस्तपरिमाणं यद् गेहं तदेव
 १८ मन्दिरं बभूव । गृहस्य मध्यस्थितानि तान्येरसकाष्ठानि क्वणिकाभि
 विक्वसितैः पुष्पैश्च चित्रितान्यासन् कृत्स्नं गेहम् एरसकाष्ठमयं बभूव,
 १९ क्विञ्चिन्मात्रः प्रस्तरौ न दृश्ये बभूव । अपरम् ईश्वरस्य नियम-
 मद्गूषायाः स्थापनार्थं मन्दिरस्याभ्यन्तरं ईश्वरस्य वाक्यस्थानं निर्म्ममे ।
 २० ईश्वरस्य वाक्यस्थानस्य दैर्घ्यम् अग्रभागे विंशतिहस्तप्रमाणं प्रस्थं विंश-
 तिहस्तप्रमाणम् उच्चतश्च विंशतिहस्तप्रमाणं कृत्वा निर्म्मकसुवर्णेन तत्
 २१ खचितवान् एरसकाष्ठीयधूपवेदीमपि तथैव खचितवान् । अपरं

सुलेमान् अभ्यन्तरे मन्दिरस्य कुड्यं निर्मलस्वर्णैः खचितवान् अपरम् ईश्वरीयवाक्यस्थानस्याये स्वर्णदृक्कुञ्जैरावुरणमेकं चकार सुवर्णेन च तत् खचितवान् । यावत् समाप्तिर्न जाता तावत् सकलमन्दिरं सुवर्णेन १९ खचितवान् अपरम् ईश्वरीयवाक्यस्थानस्य निकटस्थां कृत्स्नधूपवेदीमपि सुवर्णेन खचितवान् ।

अपरम् ईश्वरीयवाक्यस्थाने जितकाष्ठैर्दशदशहस्तप्रमाणौ द्वौ किरूवौ १० निर्ममे । तयोः अद्यमस्य किरूवस्य पक्षमेकं पञ्चहस्तम् अन्यत् पक्षमपि १४ पञ्चहस्तं चकार, तत एकपक्षस्यायभागाद् अन्यपक्षस्यायभागं यावद् दशहस्ता बभूवुः । अपरं द्वितीयं किरूवं दशहस्तं, द्वयोः किरूवयोः १४ समं परिमाणं सममाकारश्च चकार । एकः किरूवो यथा दशह- १६ स्तोऽन्यकिरूवोऽपि तथैव दशहस्तोऽपि चासीत् । अनन्तरं स तौ १० किरूवौ गर्भागारे स्थापयामास अपरं किरूवावित्यं विस्तीर्णपद्मीं निर्मितौ यद् एकस्य पक्षे एकां भित्तिम् अन्यस्य पक्षेतरां भित्तिं पस्पर्श अपरं गृहमध्यस्थितौ तयोः पद्मी परस्परं पस्पृशतुः । अनन्तरं २० स तौ किरूवौ सुवर्णैः खचितवान् । अपरं मन्दिरस्य सकलकुण्डानि १८ वहिरभ्यन्तरे च चतुर्दिक्षु किरूवाणां तालवृक्षाणां विकसितपुष्पाणाञ्च खनिताकृतिभिः शोभयाश्चकारः अपरं गृहस्य मध्यं वहिरभ्यन्तरे च २० सुवर्णेन खचितं चकार ।

अपरम् ईश्वरीयवाक्यस्थानस्य प्रवेशद्वारार्थं जितकाष्ठीयं कवाट- २० दयं निर्ममे सनासापार्श्वकाष्ठद्वयं तद् द्वारं कुड्यस्य पश्चिमे भागः । तस्मिन् जितकाष्ठमये कवाटद्वये किरूवाणां तालवृक्षाणां विकसित- पुष्पाणाञ्चकृतिः खनित्वा तत् सुवर्णखचितं चकार विशेषतस्तः किरू- वाकृतीस्तालवृक्षाकृतीश्च स्वर्णेन खचिताश्चकार । अपरं मन्दिरस्य २० प्रवेशद्वारार्थं कुड्यस्य चतुर्थभागपरिमाणं जितकाष्ठीयं पार्श्वकाष्ठद्वयं चकार । अपरं देवदारुकाष्ठैर्द्वौ कवाटे चकार तयोर्द्वारद्वारेकस्य २४ कवाटद्वयं यादृक् कक्षायां खेचितम् अन्यस्य कवाटद्वयमपि तादृक् कक्षायां खेचितं । अपरं तस्योपरि किरूवान् तालवृक्षान् विकसित- २४ पुष्पाणि च खनित्वा तत्खनितवस्तुनि सुवर्णम् आरोप्य खचितवान् ।

अनन्तरं स खनितप्रस्तराणां पङ्क्तिचयैरसोयानां स्थूलकाष्ठानां २४ पङ्क्त्येकया चाभ्यन्तरप्राङ्गणं निर्ममे । चतुर्थवत्सरस्य सिवनामके मासे २० परमेश्वरस्य मन्दिरस्य भित्तिमूलं निर्ममे । ततः परम् एकादशवत्स- २०

रस्य वृक्षनामके ऽष्टमभासे निरूपिताकारानुसारेण सकर्णैरंशे मन्डिर-
निर्माणं समापितम् अतस्तस्य निर्माणं सप्तमस्तुरान् आनये ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

- १ सुलेमनो राजस्यनिर्माणकथनं २ लिवानोनारण्यस्य निरुज्जायाया ऽष्टस्य च निर्माणकथनं १३ हरमस्य कथनं । ४ तस्य सप्तदशनिर्माणकथनं २० विनक्षीय-
चमद्रपाचस्य निर्माणकथनं २० तस्यापस्तम्बस्य कथनं २८ प्रजासृजनपाचायां कथनं
४० अन्यपाचायां कथनम् ।
- १ अतन्तरं सुलेमना त्रयोदशवत्सरान् आया निरुज्जनिवेशनं निर्मा-
पयता कृत्स्ननिवेशनस्य निर्माणं समाप्तं ।
- २ अपरं स लिवानोनारण्यनाम निवेशनं निर्ममे तस्य दीर्घत्वं शत-
हस्तपरिमितं प्रस्थत्वं पञ्चाशद्वहस्तपरिमितम् उच्यते च त्रिंशद्वहस्तपरि-
मितम् आसीत् । तत् अतस्तस्यम् एरसकाष्ठैरुक्तम्भानां श्रेणीनाम्
उपरि स्थापितं तेषां स्तम्भानाम् उपर्येवसोयश्टहकाष्ठानि निदधिरे ।
- ३ एकैकस्यां श्रेण्यां पञ्चदश साकल्येन पञ्चचत्वारिंशत् स्तम्भा आसन्
तेषाम् उपरि कोष्ठानि स्थापितानि तदुपर्येवसकाष्ठं ऋष्टं ऋष्टं निर्ममे ।
- ४ अपरं श्टहकाष्ठानां तिष्ठपु श्रेणीषु सतीषु तिष्ठशां वातायनानि
५ परस्परं सममुखानि बभूवुः । अपरं द्वाराणि तदीयकाष्ठवेष्टनानि च
सर्वाणि चतुष्कीर्णानि बभूवुः, अपरं तिष्ठशां श्रेणीनां वातायनानि
६ परस्परं सममुखानि बभूवुः । अपरं स स्तम्भानिन्दमेकं चकार
तस्य दीर्घत्वं पञ्चाशद्वहस्तपरिमाणं प्रस्थत्वं त्रिंशद्वहस्तपरिमाणं तस्याये
० द्वितीयम् अलिन्दं तदये च देहर्णो चकार । अपरं यस्मिन् सिंहा-
सनालिन्दे विचारमकरोत् तं विचारालिन्दं निर्ममे मध्यदेशस्थैर्का
दिशम् आरभ्यापरं दिशं यावत् तम् एरसकाष्ठैराच्छादयामास च ।
- ८ अपरं तस्य वासश्टहम् अलिन्दस्य पश्चात् प्राङ्मुखे तादृक् निर्मितम्
अपरं सुलेमान् पिरैयो यां दुहितरम् ऊढवान् तस्याः कृतेऽपि
९ तदलिन्दवद् श्टहं निर्ममे । एतानि भित्तिमूलमारभ्यानि यावद्
वहिर्दिशश्चारभ्य महाप्राङ्मुखं यावत् तद्विषयायावद् दृष्ट्वा वैचि-
१० रभ्यन्तरे च कर्णिकया तद्विषये वञ्जमूल्यैः पाषाणैश्चेन निर्ममिरे । अपरं
भित्तिमूलं वञ्जमूल्यैर्दृष्ट्वापाषाणैरर्थाद् दशहस्तपरिमितैरष्टहस्तप-
११ रिमितैश्च पाषाणैर्निर्ममे । तदुपरि तद्विषयायावद् दृष्ट्वा वञ्ज-

मूल्यान् पाषाणान् एरसकाष्ठानि चारोपयामास । अपरं महाप्राङ्गुलस्य १९
परमेश्वरीवमन्दिरस्य मध्यप्राङ्गुलस्य निजगृहस्याग्निन्दस्य च चतुर्दिक्षु
तद्विषयपाषाणानां तिष्ठः श्रेणीरेरसकाष्ठानाञ्चैकां श्रेणीं चकार ।

अनन्तरं सुजेमान् भूपति द्रुतं प्रहित्य सोरतो ह्यरमन् आनायित- १२
वान् । तस्य ह्यरमस्य माता नम्राणिवंशीयैका विधवा तस्य पिता च १३
सोरनगरीयः कश्चित् कांस्यकार आसीत् । स पिप्तलस्य समस्तकर्मसु
सुखानी बुद्धिमान् निपुणश्चासीत् । स एव सुजेमनो नरपतेः समीपम्
आगत्य तस्य सर्व्वाणि शिल्पकार्याणि चकार । स पिप्तलस्य द्वौ स्तम्भौ १४
निर्ममे तयोः स्तम्भयोरेकैकस्योच्चत्वम् अष्टादशहस्तपरिमितं, दादशहस्त-
परिमितं सूत्रश्चैकैकं स्तम्भम् अवेष्टत । अपरं द्वयोः स्तम्भयो र्मस्तकयोरा- १५
रोपणार्थं स सिक्तौ पिप्तलीयौ द्वौ मूर्धानौ चकार तयोरेकस्य मूर्द्धं उच्चत्वं
पञ्चहस्तपरिमितम् अन्यस्य मूर्द्धं उच्चत्वमपि पञ्चहस्तपरिमितं चकार ।
अपरं स्तम्भोपरिस्थयो मूर्द्धोरारोपणार्थं षट्कूलवत् क्रियया गुणिताम्बी १७
रञ्जुभिर्घाण्णीनि शिल्पकार्याणि निर्ममे । स तयोरेकस्य मूर्द्धः छते सप्त
जालान्यन्यस्य मूर्द्धः छतेऽपि सप्त जालानि चकार । अपरं स तौ स्तम्भौ १८
निर्माय तदुपरिस्थयो मूर्द्धोराष्टादकजालवत्कार्यस्यैकस्य वेष्टनार्थं
दाडिम्बानां श्रेणीद्वयं चकार द्वितीयस्य मूर्द्धः छतेऽपि तादृक् चकार ।
अपरम् अलिन्दे स्तम्भयोरपरि स्थितौ मूर्धानौ चतुर्हस्तपरिमितशो- १९
शनपुष्पाकृती आस्तां । जालवत्कार्यस्याभ्यन्तरे स्थितस्य अङ्गुलदेशस्य
समीप ऊर्ध्वेऽपि तयोः स्तम्भयोरपरि मूर्धानावास्तां । द्वितीयो मूर्धं
च दाडिम्बानां शतद्वयेन वेष्टितः । अनन्तरं स तौ स्तम्भौ मन्दिर- २१
स्याग्निन्दे स्थापयामास । तयोरेकं स्तम्भं दक्षिणदिशि स्थापयित्वा तस्य
नाम याखीनः (स्थिरकारक इति) चकार द्वितीयश्च स्तम्भं वाम-
दिशि स्थापयित्वा तस्य नाम बोधसो (वलीति) चकार । अग्नयो २२
र्हयोः स्तम्भयोरपरि शोशनपुष्पाकृति शिल्पकार्यम् आसीत् । इत्थं
स्तम्भनिर्माणं समाप्तं ।

अनन्तरं स सिक्तधातुना गोलाकारं सागररूपं पात्रं चकार । २३
एकम् अयम् आरभ्य द्वितीयम् अयं यावत् तस्य परिसरो दशहस्त-
परिमितस्तस्योच्चत्वं पञ्चहस्तपरिमितञ्च त्रिंशद्दशहस्तपरिमितं सूत्रञ्च तद्
अवेष्टत । अपरं तस्य चतुर्दिक्षु कर्मस्थाधः प्रतिहस्तं दश दश गोला- २४
कारा आखन्ते तं सागरम् अवेष्टन्त । पात्रसेचनसमये ते श्रेणीद्वये

- १४ ऽसिच्यन्त । तत् समुद्ररूपं पात्रं द्वादशानां ब्रह्माम् उपरि स्थापितं तासां तिस्र उत्तरमुख्यतिस्रः पश्चिममुख्यतिस्रो दक्षिणमुख्यतिस्रश्च पूर्वमुख्यो बभूवुः । अपरं सागरपात्रं तासाम् उपरि तस्यै
- १५ तासां पश्चाद्भागा अन्तरे तस्मिन्ने । तत्पात्रस्य स्थूलत्वं चतुरङ्गपरिमाणं तस्य कर्कः कंसवत् शोशनपुष्पाकारो हे सङ्घे वाताख्यपरिमाणानि च तेन धृतानि ।
- १६ अगन्तारं स चतुर्हस्तदोर्घानि चतुर्हस्तप्रस्थानि त्रिहस्तोर्घानि पित्त-
१७ जमयानि दश पीठानि निर्म्ममे । तेषां निर्म्माद्यमित्यमभूत् तेषां
- १८ क्षेत्राण्यासन् तानि क्षेत्रानि च शिराभिर्वेष्टितानि । अपरं शिरान्ध-
स्थितानां क्षेत्राणामुपरि सिंहागोकिरुवाकृतयश्चित्रिताः शिराणाञ्चो-
परिभागेऽपि तादृग् आसीत् अपरं सिंहानां गवाक्षाघोऽधः रूष्म-
- १९ कार्यस्य कति कति खज आसन् । एकैकस्य पीठस्य पित्तजमयानि
चत्वारि चक्रानि पित्तजमया अक्षदण्डाश्चासन् चतुर्षु कोशेषु च स्थापि-
तान्यवजम्बनान्यासन् तानि सिक्तान्यवजम्बनानि प्रक्षालनपात्रस्थाधः
- २० स्थापितानि तेषाम् एकैकस्य पात्रे च खज आसन् । मूर्द्धमन्धे तद्गूर्द्धं च
तस्य वदनं हस्तैकपरिमितं तच्च वदनं वसुंलं क्षम्भाकृतिं साङ्घस्तपरि-
मितञ्च । तस्मिन् वदनेऽपि शिख्यकार्याख्यासन् तदीयक्षेत्रानि वसुं-
- २१ लानि नहि चतुष्कोणानि बभूवुः । अपरं क्षेत्राणाम् अधश्चत्वारि
चक्राख्यासन् । तेषां चक्राणाम् अक्षदण्डौ पीठेन समं निर्म्मितावा-
- २२ स्ताम् एकैकं चक्रं साङ्घस्तोच्चं । रथचक्रमिव तेषां चक्राणामा-
२३ क्षतिक्षेपाम् अक्षदण्डनेमिनाभिशलाकाः सख्यः सिक्ताः । अपरम्
एकैकस्य पीठस्य चतुर्षु कोशेषु स्थापितानि चत्वार्यवजम्बनान्यासन्
- २४ तान्यवजम्बनानि पीठेन समं निर्म्मितानि । एकैकस्य पीठस्य मूर्द्धाङ्ग-
हस्तोच्चो वसुंलाकारश्च तत्पीठमूर्द्धि तेन समं निर्म्मितान्यवजम्बनानि
- २५ क्षेत्रानि च बभूवुः । अवजम्बनपृष्ठेषु क्षेत्रेषु च स्वपरिमाणविशिष्टाः
२६ किरुवाः सिंहास्ताण्डक्षाश्च तद्देयकाः खजश्च तेन क्षितिखिरे । इत्थं
स तानि पित्तजमयानि दशपीठान्येकसंचन एकपरिमाणान्नेकाका-
राणि च निर्म्ममे ।
- २७ अगन्तारं स पित्तजमयानि दशप्रक्षालनपात्रानि निर्म्ममे तेषाम्
एकैकं पात्रं चतुर्हस्तपरिमितम् एकैकं पात्रं चत्वारिंशद्वावाख्य-
परिमाणानि दधार । एकैकपीठोपरि तेषाम् एकैकं प्रक्षालनपात्रं

निदधे । अपरं स मन्दिरस्य दक्षिणपार्श्वे पश्चमीठानि वामपार्श्वे च पश्च १२
पीठानि निदधे अपरं गृहस्य दक्षिणपार्श्वे दक्षिणकोणात् पूर्वदिशि
सागररूपं भाजनं स्थापयामास ।

हरमः प्रक्षालनभाजनानि दर्वीः कुण्डानि च निर्म्ममे । इत्थं नृपतेः ४०
सुजेमन आज्ञातः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कृते हरमेण यावन्ति शिल्प-
कार्याणि कर्त्तव्यानि तानि सर्वाणि समाप्तानि । इत्थं ह्यौ क्षम्यौ हयोः ४१
क्षम्योश्चपरि स्थितौ वर्तुणाकारौ ह्यौ मूर्त्तानौ क्षम्यहयोपरिस्त्रमूर्त्तद्वया-
च्छादके हे जाले, तत्क्षालनद्वयवेष्टनार्थं चतुःशतानि दाडिम्बाकारा अर्धतः ४२
क्षम्यहयोपरिस्थयो वर्तुणाकारमूर्त्तौ राच्छादकजालद्वयस्यैकैकस्य जालस्य
कृते दाडिम्बाकाराणां हे श्रृंगी, दशपीठानि पीठोपरिस्थानि दश- ४३
प्रक्षालनपात्राणि, सागररूपं पात्रमेकं तत्सागरपात्रस्याधो द्वादशगात्र- ४४
स्तदन्वद् ऋजीवाणि दर्शः कुण्डान्येतानि तदन्यानि च यावन्ति भाज- ४५
नानि सुजेमन आज्ञातः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कृते हरमेण निर्म्मि-
तानि तानि सर्वाणि तेजोमयपित्तलैर् निर्म्मितानि । राजा यद्वनस्य ४६
प्रान्तरे सुक्रोतसर्त्तनयो मध्यस्थितायां घनमृदि भूमौ सिक्तधातुना
तानि निर्म्मापयामास । अपरं भाजनानाम् अतिबाहुल्यकारणात् ४७
सुजेमान् तानि ३ मापयामास, ततस्तेषां पित्तलानां परिमाणं न
क्षेयं । अपरं सुजेमान् परमेश्वरीयमन्दिरस्याभ्यन्तरे स्थापनार्थम् एतानि ४८
सकलवस्तूनि चकार स्वर्णवेदी दर्शनीयपुष्पयाहि सुवर्णासनम्, ईश्व-
रीयवाक्यस्थानस्य सम्मुखे दक्षिणे पश्च वामे च पश्च निर्म्मणसुवर्णमर्- ४९
दीमदृक्षाक्षदीयानि सुवर्णमयानि पुष्पाणि प्रदीपा वर्तिकाच्छेदन-
कर्त्तव्यं च, निर्म्मणसुवर्णमया आसृष्टकुरिका ऋजीवाणि खेदन्यो वज्रिपा- ५०
त्राणि च, अन्तःस्थितस्य महापवित्रस्थानस्य मन्दिरस्य कवाटागां कृते
हेममयाः कक्षाश्च । इत्थं परमेश्वरस्य गृहार्थं सकलकार्याणि सुजेमना ५१
समापितानि । ततः परं सुजेमान् स्वतातेन दायूदा पवित्रीकृतानि
सकलद्रव्याणि तन्मध्यम् आनिनाय । स तानि रत्नतहेमपात्राणि परमे-
श्वरीयमन्दिरे स्थितेषु धनागारेषु निदधे ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ मन्दिरोत्सर्गकरहोम्युवः ११ सुजेमन आश्रीर्वचनकथनं ११ सुजेमनः पार्श्वजाकथनं
११ वज्रिदानासुवर्णनं ।

- १ अपरं सुजेमान् इक्षायेलीयलोकानां प्राचीनान् वंशानां मुख्यगर्भा-
 स्त्वार्यत इक्षायेलवंशानां प्रधानपितृलोकान् परमेश्वरीयनियममङ्गुषाद्या
 दायूद्नगरात् सियोनात् स्थानान्तरीकरुषार्थं यिरूशालमे राज-
 २ समीपे संजयाह । तत एधानोमनाधि सप्तममास उत्सवसमय इक्षा-
 ३ येलीयलोकाः सर्वे सुजेमनो नृपतेः समीपे मिलितवन्तः । अनन्तरम्
 इक्षायेलीयानां प्राचीनगणे समुपस्थिते याजका मङ्गुषां स्थानान्तरं निन्द्युः ।
 ४ परमेश्वरस्य मङ्गुषा समाजावास आवासस्थान्तःस्थानि सकलपवित्र-
 भाजनानि चैतानि सर्वाणि स्थानान्तरं निन्द्ये । याजका जेवियाख
 ५ तानि निन्द्युः । ततः सुजेमान् नृपतिस्तस्य समीपे सम्मिलिता इक्षाये-
 लीयलोकान् मङ्गुषायाः सम्मुखं गत्वा बहुत्वकारणाद् असङ्गकान् अप-
 ६ रिमेयांश्च मेघान् गच्छोत्सृज्युः । अनन्तरं याजका मन्दिरमध्ये ईश्वरस्य
 वाक्यस्थानान्तेऽतिपवित्रस्थाने किरूवयोः पक्षागामधो निरूपितस्थाने
 ७ परमेश्वरस्य नियममङ्गुषां निदधिरे । तौ किरूवौ स्वपक्षान् मङ्गुषायाः
 स्थानोपरि विस्तारयामासतुरतस्तौ किरूवौ मङ्गुषां तदीयवह्नदग्धौ
 ८ चाच्छादयामासतुः । तयो र्दग्धयो दीर्घत्वाद् तयोरप्राचीनेश्वरस्य वाक्य-
 स्थानस्याग्रभागे पवित्रस्थानाद् दृश्यानि बभूवुः किन्तुं वचिर्दृश्यानि
 ९ न बभूवुः, तान्यद्यापि तत्र स्थाने विद्यन्ते । तत्र मङ्गुषायाम् अन्यत्
 किमपि नासीत्, केवलं मिसरदेशाद् इक्षायेलीयवंशानां निर्गमन-
 काले परमेश्वरस्तैः सार्द्धं यं नियमं चक्रिवान् तदीयपत्रयुतं प्रस्तरपत्र-
 कद्वयं तन्मध्ये आसीत् यतो जेरेवे मूसास्तत् मङ्गुषामध्ये स्थापित-
 १० वान् । अपरं पवित्रस्थानस्य मध्याद् याजकानां वचिर्गमनकाले पर-
 ११ मेश्वरस्य मन्दिरं प्रयोदेन तादृक् पर्य्यपूर्य्यत यद् याजकाः प्रयोदात्
 सेवनम् अनुष्ठानुम् असमर्था बभूवुः, यतः परमेश्वरस्य तेजः परमेश्वरीयं
 मन्दिरं पूरयामास ।
 १२ तदानीं सुजेमान् याजहार परमेश्वरो घोरान्धकारे वसतीति तेन
 १३ निगदितं । तवाधिष्ठानार्थं मन्दिरमेकं मया मिरमायि तव निखवा-
 १४ सार्थं तद्विवेचनं कृतं । अपरम् इक्षायेलीयानाम् अखिले समानेऽव-
 तिलुमाने राजा खास्यं पराहत्वेऽक्षायेलीयानां कृतञ्चं समाजम् आधिषं
 १५ जगाद । राजा कथयामास, इक्षायेलः प्रभुः परमेश्वरो धन्यः ; स
 मम पित्रे दायूदे खवञ्जेऽव यत् प्रतिष्ठातवान् तत् खकरेऽव साधित-
 १६ वान्, यथा, मम प्रजामख इक्षायेलीयवञ्जेऽवस्मिन् दिने मिसरदे-

प्राग्-मया वहिष्कृतस्तद्विनम् आरभ्याहम् अथ ख्याने मम नामोऽधि-
 क्तानार्थं मन्दिरं निर्मातव्यमित्यभिप्रायेणोखायेणीयानां कस्यापि वंशस्य
 किमपि नगरं नाभिरोचितवान् किन्तु मदीयप्रजागणस्योखायेणीयवंश-
 स्थाधिपतित्वाय दायूदम् अभिरोचितवान् । अपरम् इखायेणः प्रभोः १७
 परमेश्वरस्य नाम्ने मन्दिरमेकं निर्मातुं मत्तातो दायूद् मनो निदधे । १८
 किन्तु परमेश्वरो मम तातं दायूदं वाक्यमिदं जगाद, त्वं मम नाम्ने
 मन्दिरं निर्मातुं मनो निरधत्था इति तव मनोगतं भद्रमेव । तथापि १९
 तन्मन्दिरं त्वया न निर्मातव्यं किन्तु तवैरसेनात्मजेन मम नामार्थकं
 तन्मन्दिरं निर्मातव्यम् इति परमेश्वरेण यद् वचनं प्रतिज्ञातं तदेव २०
 साधितं, ततः परमेश्वरस्य वाक्यादहं निजतातस्य दायूदः पदं प्राप्तिखा-
 येणीयराजसिंहासन उपविष्टम् इखायेणः प्रभोः परमेश्वरस्य नाम्ने
 मन्दिरम् इदं निरमापयञ्च । परमेश्वरेणास्मत्पूर्वपुरुषाणां मिसरदेशाद् २१
 वहिष्कारकाले तैः सह यो नियमोऽकारि तदीयपत्रस्याधारो या
 मझ्जा तस्याः हतेऽपि तत्र मन्दिरे स्थानमेकं मया निरूपितं ।

अनन्तरं सुजेमान् इखायेणः ज्ञात्वा समाजस्य साक्षात् परमेश्वरस्य २२
 होमवेद्याः समीपम् उपस्थायाकाशं प्रति कर्तौ प्रसार्य व्याजहार, हे २३
 इखायेणः प्रभो परमेश्वर, ऊर्द्धस्थिते स्वर्गोऽस्थितायां पृथिव्याश्च तव
 तुल्यो नापरः कश्चनेश्वर आस्ते । तव यावन्तो दासाः सर्वान्तःकरणैस्तव
 चक्षुर्गोचरे चरन्ति तान् प्रति खनिधमं स्वर्गतिञ्च साधयसि । विश्वे- २
 षतः स्वदासाय दायूदे त्वं यत् प्रकष्टगोस्तद् असाधयः स्ववक्त्रोक्तं
 वचनं सकरेण सफलम् अकार्षीञ्च । हे इखायेणः प्रभो परमेश्वर, २४
 स्वदासाय मत्ताताय दायूदे भवता यत् प्रतिज्ञातं तदधुना साध्यतां
 यथा, मम चक्षुर्गोचरे त्वं यद् अचरन्तइत् तव सम्मानाखेत स्वस्व-
 मार्गमधि सावधानाः सन्तो मम दृष्टिगोचरे चरन्ति तर्हीखायेणी-
 यराजसिंहासनोपवेष्टुपुरुषस्याभावस्तव वंशे कदापि न भविष्यतीति ।
 हे इखायेण ईश्वर, स्वदासाय मदीयजनकाय दायूदे भवता यत् २५
 कथितं तत् स्मिरं भवत्विति प्रार्थयेऽहं । किन्वीश्वरः पृथिव्यां निव- २०
 ह्मतीति किं सत्त्वं भवेत्? पश्य स्वर्गं स्वर्गोपरिस्थः स्वर्गश्च भवन्तं न
 धरति ततो मन्निर्मितं मन्दिरमिदं किं धरेत्? हे मम प्रभो परमेश्वर २६
 त्वं स्वदासस्य प्रार्थनां निवेदनञ्च श्रुत्वा तव दासेनाथ वा आप्नुक्तिः
 पार्थना च श्रियते सा भवता श्रूयतां । अथ ख्याने मम नाम ख्यास्यतीति २८

- वाक्यं यत् स्थानमिदं मन्दिरमिदञ्चाधि भवतोक्तं तत् स्थानं प्रति भवता
- १० स्तनयने उन्मील्येतत्स्थानोद्देश्या भवतेऽदासस्य प्रार्थना श्रूयतां । एतत्-
स्थानम् उद्दिश्य प्रार्थयमानेन भवद्दासेन भवत्प्रजागणैस्त्रैस्त्रायैकीयवर्षेण
च या प्रार्थना क्रियते भवान् तां श्रद्धेतु । त्वं स्वकीयस्वर्गनिवासे तिष्ठन्
तां निश्रामय निशम्य क्षमस्व च ।
- ११ केनचित् स्वसमीपवासिनः कस्मिंश्चिद् अपराद्धे लोका यदि श्रपयं
निश्चित्य तेन तं श्रापयन्ति स च श्रपयो यदि मन्दिरेऽस्मिन् तव वेद्याः
- १२ समीपम् उपतिष्ठति तर्हि त्वं स्वर्गाग्निशम्य कर्त्तव्यं कुर्वन् निजदासान्
विचारयार्थतो दोषिणं सदोषं कृत्वा तस्य कर्मणः समुचितं फलं तस्मै
वितर निर्दोषश्च निर्दोष्य कृत्वा तस्य निर्दोषत्वस्य फलं तस्मै विभाजय ।
- १३ अपरं तव विरुद्धं पातककरणाद् रिपुभिः पराजितास्तवेस्त्रायैकीय-
प्रजागणा यदि त्वां प्रति पराकृत्य तव नाम स्तुवन्तस्तव साक्षात् मन्दिरे
- १४ ऽस्मिन् विनयन्ते प्रार्थयन्ते च तर्हि त्वं स्वर्गाग्निशम्य तवेस्त्रायैकीयलो-
कानां पापं क्षमस्व तेषां पूर्वपुरुषेभ्यो यमिमं देशं दत्तवानसि तं देशं
पुनर्वारं तान् स्थानय च ।
- १५ अपरं तव विरुद्धं तेषां पातककरणाद् गगणे रुद्धीभूते यदि वृष्टिर्न
भवति तेन ते यदि स्थानस्थितस्य दिशि प्रार्थयमानास्तव नाम स्तुवन्ति
- १६ त्वया तेषां क्लेशो जात इति विविच्य स्वपापेभ्यः परावर्त्तन्ते च, तर्हि
त्वं स्वर्गाग्निशम्य तव दासानाम् इस्त्रायैकीयलोकानां पापं क्षमस्व गन्तव्यम्
उत्तममार्गश्च तान् आदिश तव प्रजागणाय यं देशं भोगार्थं दत्तवानसि
तस्मिन् देशे वृष्टिं कारय च ।
- १७ अपरं देशे दुर्मित्ते जाते महामार्यां वा जातायां शस्यानां वा
शुष्कत्वे ज्ञानत्वे वा जाते शुक्तादिपतङ्गेषु वा जातेषु देशस्थानगरेषु वा
- १८ रिपुभिरवबद्धेषु कस्यांश्चित् मार्यां पीडायां वा बन्धवत्वां तवेस्त्रायैकीय-
प्रजानां मध्ये केनचित् मानवेन निजमनःपीडां बुद्ध्या यदि काचित्
प्रार्थना क्षिप्त्य निवेदनं वा क्रियते मन्दिरस्यास्य दिशि च कारय
- १९ प्रसार्यते, तर्हि त्वं निजनिवासात् स्वर्गाग्निशम्य क्षमिन्वा कर्त्तव्यं कुर्व,
त्वमेव सर्वमनुजानाम् अदितीयोऽन्तर्याम्यसि ततस्तस्य मनुष्यस्य यम्
स्थान्तिकभावं जानासि तदनुसारेण तस्याचरन्त्यस्य समुचितं फलं तस्मै
- २० देहि । तथा कृते त्वं तेषां पूर्वपुरुषेभ्यो यं देशं दत्तवानसि तन्मध्ये
ते बावष्ठीविष्यन्ति तावत् त्वसौ भेष्यन्ति ।

अपरं तव महानास्रः सबलकरस्य प्रसारितबाहोश्च वार्ध्वा भिन्न- ४९
जातीयैरपि निश्रामयितव्या ; स्वस्तवेखायेनीयवशे न जातः कश्चिन्नरो ५९
यदि तव नामार्धं दूरदेशाद् आगत्य मन्दिरस्यास्य दिशि प्रार्थनां कुरुते
तर्ह्यपि त्वया स्ववासस्थानात् स्वर्गाग्निशम्य तस्य भिन्नजातीयस्य नरस्य ५९
प्रार्थनानुसाराद् यद्यत् कर्त्तव्यं तत् क्रियतां, तथा कृते पृथिवीस्थजा-
तीयः सर्वे तव नाम्ना ज्ञानं कृत्वा तवेखायेनीयप्रजागणा इव त्वत्तो
भेष्यन्ति मन्निर्मितमिदं मन्दिरं तव नाम्ना विख्यातमेतदपि ज्ञास्यन्ति ।

अपरं युद्धयाचार्थं त्वया प्रेषितास्तव लोका यदि रिपुभिः सह योद्धुं ५५
गत्वा त्वयाभिरुचितं नगरं तव नामार्धं मया निर्मितं मन्दिरस्यो-
द्दिश्य परमेश्वरस्य साक्षात् प्रार्थनां कुर्वन्ते, तर्हि त्वं स्वर्गात्तेषां प्रार्थनां ५५
विनयञ्च निशम्य तेषां विचारस्य निष्पत्तिं कुरु । अपरं ते यदि तव ५६
विरुद्धं पापं कुर्वन्ति (यतः पापं न करोत्येवम्भूतः कोपि मानवो नास्ति)
त्वया च तेभ्यः क्रुद्धा रिपूणां करेषु समर्पितास्ते यदि विजेतुभिर्दूरस्थं
निकाटस्थं वा रिपुदेशं नीयन्ते, ततः परं यस्मिन् देशे ते नीतास्तत्र यदि ५७
मनसि खदशां चिन्तयित्वा परावृत्तं तत्र विजेतृणां देशे त्वाम् उद्दिश्य
प्रार्थयमाना अस्माभिरपरार्द्धं पातकं दुष्टत्वञ्च कृतमिति वदन्ति, इत्थं ५८
ते यदि स्वविजेतृणां रिपूणां देशे सर्वान्तःकरणैः सर्वप्रायेश्च सह त्वां
प्रति परावर्त्तन्ते तेषां पूर्वपुरुषेभ्यस्त्वया दत्तं स्वकीयदेशं त्वयाभिरुचितं
नगरं तव नाम्ना मया निर्मितं मन्दिरस्योद्दिश्य तव साक्षात् प्रार्थनां
कुर्वन्ते च, तर्हि त्वं स्ववासस्थानात् स्वर्गात् तेषां प्रार्थनां विनयञ्च निशम्य
तेषां विचारस्य निष्पत्तिं कुरु, तव विरुद्धं कृतपापैस्तव प्रजागणैः ५९
यद्यद् अपरार्द्धं तत्सर्वं क्षमस्व तेषां विजेतारश्च यथा तान् प्रति दयां
कुर्व्यस्तेषां तान् कुरुष्यायुक्तान् कुरु च । यतस्तथैव तव प्रजास्त्वया लोह- ५९
कुण्डात् मिसरदेशाद् आनीतास्त्वयोपार्जितलोकाश्च । अतो हेतोस्तथा- ५९
यं दासस्तवेखायेनीयप्रजागणश्च यम् अनुनयं कुरुते तस्मिन् भवता
दृष्टिरारोप्यतां याश्च प्रार्थनां भवन्तम् उद्दिश्य कुरुते सा निशम्यतां ।
हे प्रभो परमेश्वर, अस्मत्पूर्वपुरुषाणां मिसरदेशाद् वद्विष्करञ्चकाणे ५९
भवान् कदासिन् मूससा यद्द गदितवान् तद्द भवानेवास्मान् स्तोपा-
र्जितत्वे नियोज्यं पृथिवीस्थाभ्यः सर्वजातिभ्यो विषेषितवान् ।

सुखेमान् परमेश्वरस्य समीपे कृत्वा यतां प्रार्थनां निवेदनञ्च ५९
समाप्य परमेश्वरस्य होमवेद्याः सम्मुखे जानुपातनाद् उखाय गगनस्य

- ४४ दिशि हस्तो प्रसार्यावतिष्ठमानः सन् उच्चैःखरेषु वाक्शिरैरैरिच्छाधीनी
- ४५ यानां कृत्स्नं समाजम् आशिशं जगद्, परमेश्वरो धर्मो भवतु, यतः
स यदत् कथितवान् तद्देव लोकायैस्त्रायैनीयप्रजागणाय विश्रामं
यत्तरत् । स खदासेन मूससा यावन्ति मङ्गलवाक्यानि गदितवान् तेषां
- ४६ सर्वेषां मध्य एकमपि निष्फलं नाभवत् । अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो
यादृग् अस्मत्पूर्वपुरुषाणां सहाय आसीत् तादृग् अस्माकमपि सहायः।
- ४७ भवतु सोऽस्मान् न जहातु न वा त्यजतु । किन्वस्मत्पूर्वपुरुषास्तेन
यान्वाञ्चाविधिविधानान्यादिष्टान्तानि वयं पालयन्तो यत् तस्य सर्व-
मार्गेश्वरेण तदर्थम् अस्माकम् अन्तःकरणानि स्वसमीपम् आकष्यं
- ४८ परमेश्वरस्य सम्मुखे यागीमानि वाक्त्वानि मया निवेदितानि तानि
दिवानिष्टम् अस्मत्प्रभोः परमेश्वरस्य सन्निधौ तिष्ठन्तु तेन च खदा
सस्यैतस्य लोकायैस्त्रायैनीयप्रजागणाय च विचारः प्रतिदिनं यथा कर्तव्य-
- ४९ कथं च साध्यतां । ततः परमेश्वर एवादित्य ईश्वरस्तदन्वः कोपी-
- ५० श्वरो नास्तीति पृथिवीस्थैः सर्वजातीयै र्ज्ञास्यते । वयश्चाद्येव सर्व्वदा
यथा तस्य विधीन् आचरेम तस्याञ्चाख पालयेम तथास्मत्प्रभुं परमेश्वरं
प्रत्यस्माकं मनांसि स्मिराणि स्थास्यन्ति ।
- ५१ अनन्तरं राजा तेन समं सर्व्वं इच्छायैनीयलोकाश्च परमेश्वरस्य
- ५२ सम्मुखे बलिदानम् अमुत्तम्युः । सुलेमना ह्यविंशतिसहस्राणि गावो
विंशतिसहस्राधिकं कर्त्तुं मेधाश्च मङ्गलार्थं क्वबलिकूपेण परमेश्वराया
- ५३ दीयन्त, इत्थं राजेच्छायैनीयलोकैश्च मन्दिरं प्रापितं । तस्मिन् दिवसे
परमेश्वरीयमन्दिरस्य सम्मुखे प्राङ्गणस्य मध्यदेशे राज्ञा पवित्रीकृता
यतो होमार्थका बलयो निवेदितवन्तानि मङ्गलार्थकबलीनां मेदांसि च
तत्रैव तेनोत्सृष्टानि यतो हेतोः परमेश्वरस्य सम्मुखे स्मिता पितृकर्मयो
यज्ञवेदिः क्षुद्रत्वात् होमबलीन् निवेदितवन्तानि मङ्गलार्थकबलीनां
- ५४ मेदांसि च धर्त्तुं नाद्यज्ज्ञात् । तस्मिन् समये सुलेमान् तेन सह हमातस्य
प्रवेशस्थानमारभ्य मिसरदेशीयां सीमास्थसरितं यावत् सर्व्वेषाम् इच्छा-
यैनीयलोकाणां महासमाजश्च सप्ताहद्वयम् अर्थतत्त्वतुर्दशदिनानि
- ५५ यावत् खप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षाद् उटजोत्सवं चक्रे । अनन्तरम्
अष्टमे दिने लोका राज्ञा विहृष्टान्तम् आशिशं जगद् । ततः परं
परमेश्वरेण खदासं दायुर्दं खप्रजामखम् इच्छायैनीयवंशश्च प्रति यद्यत्
मङ्गलं कृतं तेन प्रपुष्कचित्ता हर्षिताश्च ते खं खं वासस्थानं जग्मः ।

६ नवमोऽध्यायः ।

१ द्वितीयदर्शने जाते सुलेमना शार्दन् ईश्वरस्य नियमः १० सुलेमनहीरमयोः परस्परम् उपायनदानं १५ मानानगराणां निर्माणां २० किमानोद्यप्रभृतीनां दामलस्य कथनं २४ फिरौको दुहितु निर्जगत्प्रगमनं २५ सुलेमनः सांख्यिकवलिदानादि २६ तस्य पोतानां कथनं ।

परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजप्रासादस्य च निर्माणां तदन्यानि यावन्ति १
निवेशनानि सुलेमनोऽभिलाषात् निर्मितानि तेषामपि निर्माणां समाप्ते २
परमेश्वरो यादृग् गिवियोने सुलेमने दर्शनमददात् तादृग् द्वितीयवारं ३
नि दर्शनं ददात् । परमेश्वरस्तं जगाद त्वं मम साक्षाद् यां प्रार्थनां यच्च ४
निवेदनं कृतवान् तत् मया श्रुतं त्वच्च मदीयनाम्नो निव्यस्यित्वयं यन्म- ५
न्दिरं निरमापयस्तदपि मया पवित्रीकृतं तत्रैव मम दृष्टि र्मनश्च ६
सर्वदा स्थासति । अपरं तव तातो दायूद् यादृक् चरितवान् तादृक् ७
त्वमपि यदि सिद्धमनसा सारल्येन च मम साक्षात् चरन् मया ८
यथादियं तथैव कर्म करिष्यसि मम विधीन् आज्ञाश्च पालयिष्यसि ९
च, तर्हीखायेकीयराजसिंहासनोपवेष्टुं पुरुषस्याभावस्तत्र वंशे कदापि १०
न भविष्यतीति मया तव ताताय दायूदे यत् प्रतिज्ञातं तदनुष्ठारात् ११
तथेखायेकीयराजसिंहासनं सदाव्रतं स्थास्यति । किन्तु यूयं युष्मद्दंशाश्च १२
यदि मनोऽपकृत्य मयादिष्टान् आज्ञाविधीन् न पालयिष्यथ, यदि १३
च विपद्यगामिनो भूत्वेतरदेवान् सेविष्यध्वे प्रणंस्यथ च, तर्हीखायेकीय- १४
वंशेभ्यो यो देशो मया दत्तस्तस्मात् त उत्याटयिष्यन्ते यच्च मन्दिरं १५
मम नामार्थं पवित्रीकृतं तदपि मया स्मृष्टिगोचराद् दवयिष्यते तेनेखाये- १६
कीयवंशः सर्वज्जातीयानां परिभाषणपरिहासयोरुदाहरणं भविष्यति । १७
तता ये लोका एतस्य प्रांशुमन्दिरस्य सन्निधिना त्रिजिष्यन्ति ते चमत्- १८
कृताः सन्तो भिन्नासिष्यन्ति देशमेतं मन्दिरञ्च प्रति परमेश्वरः कुत एता- १९
दृष्टां कृतवान्? इति प्रष्टवन्ति च । तेन लोकाः प्रतिवक्ष्यन्ति लोकाणामे- २०
तेषां पूर्वपुरुषा येन मिसरदेशाद् वहिरानीता इमे स्वेषां तं प्रभुं पर- २१
मेश्वरं विहायेतरदेवान् आश्रित्य तान् प्राणमन् असेवन्त च तत्कारणात् २२
परमेश्वरत्नान् इत्थम् आपन्नमङ्गलान् कृतवान् ।

परमेश्वरस्य मन्दिरं राजनिवेशनक्षेत्रे द्वे वेष्मनी निर्मापयता सुले- १०
मना ये विंशतिवत्सरा यापितास्तेषु सोदीयराजो हीरमः सुलेमनो ११
यथाभिकवितं तथैव तम् शरसकाष्ठे देवदारुकाष्ठैः सुवर्णैश्चोपकृत-

- वान् ततो हेतोः सुलेमान् हीरमाय गालीकप्रदेशस्थानि किञ्चित्ति
 १९ नगराणि चञ्चलकृतम् । अतस्तेषु वत्सरेषु गतेषु हीरमः सुलेमना दक्षानि
 तानि नगराणि ब्रह्मं सोराद् आजगाम किन्तु तानि तस्मै नरोचन्त ।
 २० ततः स जगाद् हे मम आतन्वयैतानि कीदृशानि नगराणि मध्यं
 वितोर्णानि ? तत्कारणात् तस्य देशस्य कावुलो (ऽनुष्टिकर इति) नाम
 २१ तेन कृतं तस्य तदेव नामाद्यापि विद्यते । हीरमो विप्रत्यधिकशतकि-
 करपरिमितं हेम राज्ञे प्रेषयामास ।
 २२ अथ सुलेमनः कारनिवहस्य कृत्वात्तोऽयम् । स निवहः परमेश्वरीयमन्दि-
 रस्य सनिवेशनस्य मिक्षो यिरूशालमीयप्राचीरस्य चात्तोरस्य मगि
 २३ गेघरस्य च निर्माणाद्यै तेन सङ्गृहीतः । मिसरदेशीयो भूपतिः फिरौन्
 युद्धेन तद् गेघरनगरं यथाकृत्य वङ्गिना दाहयित्वा तन्निवासिनः
 किनानीयलोकान् निहत्य च सदृष्टिभे सुलेमने जाययै तद् ददिवान् ।
 २४ अतस्तद् गेघरम् अधःस्थितं वैथोरिणं बालतं देशमध्यस्थे भान्तरे स्थितं
 २५ तद्वारं सुलेमनः कावनगराणि रथनगराण्यन्धारेऽष्टिकां नगराणि
 तदन्यद् यिरूशालमे लिवानेने कृत्स्नराष्ट्रे च यद्यन्निर्मापयितुं सुलेमान्
 अभ्यकथत् तदपि, सर्व्वाख्येयानि यथाभिलाषं सुलेमना निर्मापितानि ।
 २६ इत्यायेलीयवंशाद् अपरवंशोद्भवा य इमोरीयश्चित्तीयपरिधीयश्चि-
 २७ वीययिवृषीयलोकका अवंशिष्टः सन्त इत्यायेलीयवंशे विनंशुं न शेफिरे
 तेभ्य उत्पन्नो देशे चावंशिष्टो वंशः सुलेमना सङ्गृहीतोऽयं यावद् दास-
 २८ त्वापन्नकारनिवहो ऽकारि । इत्यायेलीयवंशोद्भवाः केऽपि सुलेमना दासा
 न चक्रिरे ते तस्य दोहारेो मन्त्रिणोऽप्युत्ता रथिनो रथाधिपतयो
 २९ ह्यारोहिणश्च बभूवुः । सुलेमनः कर्माध्यक्षाणां मध्ये पञ्चाशदधिक-
 पञ्चशतानि मुख्यनराः कर्माकारिणं कारनिवहम् अग्रिमन् ।
 ३० अपरं फिरौमो दुहिता दायूदनगरात् स्रष्टृश्मयंतस्तस्याः कृते
 राजा यन्निवेशनं निरमापयत् तत्राजगाम ततः परं स मिक्षं निर्मा-
 पयाश्कार ।
 ३१ सुलेमान् परमेश्वरस्य कृते यां होमवेदिं निर्मितवान् तस्यां प्रतिवर्षं
 त्रीन् वारान् होमार्थकान् मङ्गलार्थकांश्च बलीन् अर्पयत् परमेश्वरस्य
 सम्मुखे स्थितायां वेद्याश्च धूपान् अज्वालयत् । इत्थं मन्दिरनिर्माणं तेन
 समापितं ।
 ३२ अपरम् इदोमदेशे सुफाख्यसागरस्य तट एतत्स्य पार्श्वे स्थितं यद्

इन्द्रियोगविवरनामकं ज्ञानं तत्र सुजेमान् पीतान् निर्मापयामास ।
तेषु पीतेषु शीरमः सुजेमनो दासैः सार्द्धं सागरकोविदान् स्वकीयान् १०
निवामकान् दासान् अप्रेषयत् । त श्चीपीरदेशं गत्वा तत्र विश्वद्यधि- १८
कचतुःशतकिङ्करपरिमितानि स्वर्गानि गृह्णीत्वा सुजेमनः समीपम्
आनयन् ।

१० दशमोऽध्यायः ।

श्रीवादेशीयराज्याः कथनं ११ शीरमस्य राज्ञः कथनं १४ सुजेमना सुवर्णमयफल-
कानां निर्माणं १८ भिक्षुमस्य वर्णना २४ तस्य समीपे लोकानां समागमस्य रथा-
नाम् आश्चाना आनयनस्य कथनं ।

अपरं परमेश्वरस्य नामार्थं सुजेमनः कीर्तिः शिवादेशस्य महिष्या- १
कृत्यत ततः सा प्रवृत्तिकाभिस्तं परीक्षितुम् आजगाम । सा सुगन्धिद्रव्य- २
प्रचुरस्वर्गमखिवाहिनां महाङ्गानां निवृत्तेन महासमारोहेण चाकृता
धिरुशाकमम् आगच्छत् सुजेमानम् उपस्थाय च सर्व्वं स्वमेनोगतमधि
तं समभाषत । ततः सा यद्यद् अपृच्छत् तत् सर्व्वं सुजेमान् तां जगूद, ३
तन्मध्ये नृपेणागम्यं किमपि वाक्यं नासीत् स तां सर्व्वमेव आपितवान् ।
अतः सुजेमनो ज्ञानं तन्निर्मितं मन्दिरं तस्य भोजनासनस्थमभ्यद्रव्याण्य- ४
मात्मानां परिषद् परिचारकानां श्रेणीवेशै पानपात्रवाहिगणः पर-
मेश्वरस्य मन्दिरे तस्यारोहणक्षेतानि सर्व्वानि दृष्ट्वा सा शिवादेशस्य ५
महिषी हतघाना बभूव । सा तु राजानं जगूद, भवतः कर्म्मणि ६
ज्ञानश्चाधि या किंवदन्ती स्वदेशे मयाश्रावि सा सत्यैव । किन्त्वहं ७
यावदागत्य स्वनेत्राभ्यां सर्व्वं नापश्यं तावत् तां जनश्रुतिम् असखाम्
अमन्त्रे, किन्तु पश्याहंमप्यहं न श्रुतवती । भवतो ज्ञानम् उत्तमत्वञ्च ८
मञ्जूतां किंवदन्तीम् अतिशेते । धन्या भवतो नरा धन्या भवतो भृत्या ९
यतस्ते नित्यं भवतः साक्षात् तिष्ठन्तो भवतो ज्ञानाकारं प्रदत्तन्ति ।
धन्यो भवतः प्रभुः परमेश्वरो यतः स भवति तुष्टेसायेलीयराजसिंहा- ८
सने भवन्तम् उपावेशयत् । परमेश्वरो नित्यम् इत्यायेकवशे प्रीयत
इतिकारणाद् भवान् कृष्णाय धर्म्वञ्च समाचरेत् तदर्थं स भवन्
राज्याभिविक्तम् अकरोत् । सा तु राज्ञे विश्वद्यधिवशतकिङ्करपरिमि- १०
तानि सुवर्गानि प्रचुराणि सुगन्धिद्रव्याणि सर्व्वानि ददौ । शिवादेशस्य

राज्ञी सुजेमने नृपतये यादृशानि सुगन्धिद्रव्याण्यददात् तादृशानि सुगन्धिद्रव्याणि वाज्वल्यरूपेण तत् स्थानं पुनः कदापि नाभीतानि ।

- ११ अपरं हीरमस्य यैः पोतैर्नौकीरदेशात् सुवर्षान्वाभीयन्त तैः प्रचुराणि मलयजकाष्ठानि मलयख तस्माद् नौकीरदेशाद् आभीयन्त ।
- १२ राजा तैर्मलयजकाष्ठैः परमेश्वरस्य मन्दिरस्य राजप्रासादस्य च निमित्तं क्षुद्रस्तम्भानि ग्रायकाणाञ्च कृति वल्लकीः वंश्यादीनि यन्मात्रि च निर्मापयामास । तादृशानि मलयजकाष्ठान्यद्य यावत् पुनर्नाभीतानि
- १३ न दृष्टानि वा । अनन्तरं शिवाया महिष्याः प्रार्थनातस्तस्याः सर्व्वामनोरथः सुजेमना राज्ञा साधितस्तदपराख्युपायनान्यपि सुजेमनो राज्ञो वदान्यत्वात् तथा जन्वानि, ततः परं सा स्वभक्त्यगणेन साङ्गं स्वदेशं पराहृत्य जगाम ।
- १४ अनन्तरं सार्धंवाङ्गणाद् वाञ्छिजगणाद् वशीभूतनृपगणात् प्रदेशा-
- १५ ध्यक्षगणाञ्च सुजेमान् यानि धनान्यनभत, तानि विना संवत्सरे षट्षष्ट्यधिकषट्षतकिङ्करपरिमितानि हेमानि सुजेमनः समीपं समा-
- १६ गतानि । ततः सुजेमान् नरपतिस्ताडितसुवर्षे ईं श्रते वर्जुलाकारपञ्चकानि निर्मापयामास तेषामेकैकस्मिन् पलके षट्षतश्रेकण-
- १७ परिमितं सुवर्षं प्रयुक्तं । अपरं स ताडितसुवर्षेस्त्रीणि श्रतानि चर्म्मणि निर्मापयामास तेषामेकैकस्मिन् चर्म्मणि त्रिसोत्तशपरिमितं सुवर्षं प्रयुक्तं । अनन्तरं राजा जिवानोनारण्ये तानि निदधे ।
- १८ अनन्तरं राजा दन्तिदन्तमयं सिंहासनमेकं निर्मापयामास तत्रो-
- १९ त्तमसुवर्षे मण्डयामास । तस्य सिंहासनस्य षट् सोपानान्यासन् सिंहासनस्योर्द्धभागश्च पश्चात् वर्जुलाकार आसीत् उपवेशनीयस्थानस्य पार्श्वयोश्च हस्ताकारे अवलम्बने आस्तां तयोश्चावलम्बनयोरप्ये वा
- २० सिंहावतिष्ठतां । तेषु षट्सोपानेषु पार्श्वयोर्द्वादश सिंहावतिष्ठन्
- २१ यत्तादृशं सिंहासनं कस्मिंश्चिद् राष्ट्रे न निरमायि । सुजेमनो नृपतेः सर्व्वानि पानभाजनानि हेममयान्यासन् तदत् जिवानोनारण्ये स्थितानि सर्व्वानि भाजनानि निर्मलसुवर्णमयान्यासन् रजतमयं किञ्चन भाजनं नासीत् । सुजेमनो राजत्वसमये रजतानां किमपि
- २२ मूर्च्छं नासीत् । यतो हीरमस्य पोतैः साङ्गं राज्ञोऽपि तर्षाङ्गामी पोतनिवहः समग्र आसीत् । वर्षत्रयात् परं कारमेकं स तर्षाङ्गामी पोतनिवह आगत्य हेम रजतम् इभदन्तान् कपोन् प्रिखिनञ्चानयत् ।

अनेन प्रकारेण विसृष्टविद्याभ्यां सुजेमान् नरपतिर्भेदिनीस्थानाम् इतरेषां १६ सकलभूपतीनां प्रधानो बभूव ।

ईश्वरेण सुजेमनो मनसि यत् ज्ञानं निहितं तस्य तज्ज्ञानस्य १४ वचांसि श्रोतुं मनुजाः सुजेमानं साक्षात् कर्तुम् अयतन्त । ते च प्रति- १४ वर्षं खं खम् उपायनम् अर्थतो रजतमयानि हेममयानि च भाजनानि वसनान्यस्त्राणि सुगन्धिद्रव्याणि हयान् अश्वतरांश्च समानिन्युः ।

अनन्तरं सुजेमान् स्यन्दनानि हयारोहिण्याश्च संजयाह तस्य चतुः- १६ शताधिकसहस्रं रथा दादशसहस्राणि हयारोहिण्याश्चासन् ते च तेन रथनगरेषु यिरूशालमे च राजनिकटे निदधिरे । राजा यिरू- १० शाकमे बाहुल्यकारणाद् रजतानि पाषाणवद् एरसकाष्ठानि च प्रान्त- रस्थोऽप्यरेन्धनवत् साधारणानि चकार । सुजेमनो हया मिसरदेशाद् १० आनीयन्त राजवणिजाम् एकैकेन निवहेनैकैको हयनिवहे मूल्येना- लभ्यत । तेन मिसरदेशाद् आनीतस्यैकस्य रथस्य मूल्यं घटशतानि १८ रजतमुदा हयस्यैकस्य च मूल्यं सार्द्धशतं मुद्रा इत्यनेन मूल्येन ते हिप्पीयानाम् इमेरीयानाश्च भूपतीनां कृते समानिन्यरे ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ योषिद्भिः सुजेमनो देवतापूजनं ८ तं प्रति परमेश्वरेण तिरस्करणं १४ तस्य रिपो हृदयस्य कथनं १९ तस्य रिपो रिपोऽस्य कथनं २६ तस्य रिपो धारविद्यास्य कथनं ४१ सुजेमनो सरणकथनञ्च ।

सुजेमान् नरपतिः फिरौणो दुहितरं विना बङ्गीयितरदेशीया १ स्वर्षतो मेयावीयाम्मोनीयेदोमीयसीदोनीयहिप्पीयवंशीयासु योषित्व- प्रीयत । युर्यं तेषां मध्यं मा गच्छत तानपि युष्माकं मध्यम् आगन्तुं मानु- १ जानीत यतो हेतोस्ते युष्माकं मनसि स्वदेवान् प्रत्यवश्यम् आकल्प- न्तीति वाक्त्वं यानधि परमेश्वरेणोक्तं तादृशेष्वितरजासीधेषु सुजेमान् पेनार्थम् आसन्व्यत । तस्य सप्तशतानि महिष्यस्त्रीणि शतानि उपपत्न्य- १ चासन् तास्तु तदीयं मनो विपद्ये समाकर्षणम् । ततः सुजेमनो वार्ड- ४ क्काकाले तस्य मनसि स्वयोषिद्भिरितरदेवानाम् अनुगमनाय समा- सृष्टे तस्य तातस्य दायूदोऽन्तःकरणं यादृक् स्वप्रभुं परमेश्वरं प्रति सरणमासीत् तस्यान्तःकरणं तादृक् सरणं न तस्यौ । किन्तु सुजेमान् ४ सीदोनीयानाम् अस्तारोताख्याया देव्या अम्मोनीयानां मिल्कमाखस्य

- ६ दृष्टदेवस्य चानुगामी बभूव । अनेन प्रकारेण सुलेमान् परमेश्वरस्य साक्षात् पातकमाचरत् स निजताते दायूद् इव सर्व्वतोभावेन परमेश्व-
 ७ रस्यानुगामी न बभूव । तस्मिन् काले सुलेमान् मोथावीयानां किमोशा-
 खस्य दृष्टदेवस्य कृते ऽम्मीनीयानां मोलकाख्यस्य दृष्टदेवस्य कृते च
 ८ यिरूशाकमस्य सम्मलस्ये पर्व्वते भृगुस्थानं निर्मापयामास । तस्य सर्व्वो-
 साम् इतरजातीययोषितामनुरोधात् तेन तथैव कृते ताः स्वकीयान्
 इष्टदेवान् उद्दिष्ट धूपान् अञ्जनायन् बलिदानञ्चाकुर्व्वन् ।
 ९ इच्छार्थेणो यः प्रभुः परमेश्वरो वारब्धयं सुलेमने दर्शनमददात् तं
 १० विहाय तस्य मनो विपद्याकृष्टमभवत् यस्यादेशेन च स इतरदेवानाम्
 अनुगमनात् निवारितस्तस्य परमेश्वरस्य तमादेशं स लङ्कितवान्
 ११ यतस्मान् कारणात् परमेश्वरः सुलेमानं प्रति चुक्रोप । अतः परमेश्वरः
 सुलेमानं जगाद कर्ममतत् त्वया कृतं मयादिष्टनियमविधाने त्वया
 लङ्कितं चेतिहेतो मया राजत्वं त्वसोऽपह्णारिष्यते तव दासाय दास्यते
 १२ च । किन्तु तव तातस्य दायूदोऽनुरोधात् तव जीवककाले तन्मया
 १३ न करिष्यते तव सुतस्य करात् राजत्वम् अपह्णारिष्यते । अनन्तरं मम
 दास्यस्य दायूदो ममाभिरुषितस्य यिरूशालमनगरस्य चानुरोधान्मया
 कृत्स्नं राज्यं नापकृष्य वंश एकस्तव प्रजाय दास्यते ।
 १४ अनन्तरं परमेश्वरः सुलेमनो विबड्वन् इदोमीयहृददनामानं वैरि-
 ष्णम् एकम् उदस्थापयत् स राजवंशाद्भव आसीद् इदोमदेशं च न्यव-
 १५ सत् । इदोमदेशे दायूदोऽवस्थितिसमये सेनापति र्योयावो हतलोकात्
 १६ मशाने स्थापयितुं गत्वेदोमीयानां सर्व्वपुंसो हतवान् । योयाव इच्छार्थ-
 लीयाः सर्व्व लोकाश्चेदोमीयानां सर्व्वपुरुषाणां हननं यावत् यग्नसाम्
 १७ तत्रावातिष्ठन्त । किन्तु स हृददस्तेन संहितास्तसातस्य भृत्यानां मध्ये
 कतिपया इदोमीयलोकाश्च मिसरदेशगमनाय पलायन्त तदानीं हृददः
 १८ क्षुद्रो बाणक आसीत् । ते तु मिदियनात् प्रस्थाय पारगं प्रापुः ।
 अनन्तरं पारगस्थान् कतिपयान् लोकान् सङ्गिनः कृत्वा मिसरदेशं
 गत्वा मिसरीयराजस्य षिरीशः साक्षाद् उपतस्थिरे स च हृददाय निवे-
 १९ शनं ददौ वृत्तिं निरूपयामास भूमिं विततार च । ततः षिरीशं हृददे
 ऽतीव तुष्टा स्वभार्यायास्तद्वपिनेषाख्याया महिष्या भगिनीं तं विवा-
 २० हयामास । अपरं तद्वपिनेषाया भगिन्यां तस्य गिनुवतनामके पुत्रे
 जाते तद्वपिनेषा षिरीशः प्रासादे तमपाजयत् ततः स गिनुवतः

फिरौयः सुतानां मध्ये फिरौयो निवेशने न्यवसत् । अपरं दायूद् स्वपि- ११
 ङ्गण इव महानिद्रां गतः सेनापति र्थीयावश्च मृत इति वार्त्तां मिस-
 रदेशे श्रुत्वा हृदयः फिरौयं जगाद भवान् मां विरुजतु मया खदेशो
 गन्तव्यः । ततः फिरौन् तं प्रपञ्च मम समीपे तव कस्यापि वस्तुनोऽभाव १२
 आस्ते यत्त्वं खदेशगमनाय यतसे ? स उक्तवान् कस्याप्यभावो नास्ति
 तथापि भवान् मां विरुज्युम् अर्हति ।

अपरम् ईश्वरः सुजेमनो विरुज्जम् इलियादस्य पुत्रं रिषोणं वैरिणम- १२
 प्युदध्यापयत् । स स्वप्रभोः सोवाष्टपते हृददेशरस्य समक्षात् प्रजायाश्चक्रे ।
 दायूदा तस्य न्यपते कौकाणां हननकाले स पुरुषान् स्वसमीपे संगृह्य दस्यु- १३
 संघस्याधिपति बभूव, ततस्ते दम्भेयकं गत्वा तत्र न्यवसन् दम्भेयके राज-
 त्वञ्चाकुर्वन् । इत्थं हृददस्य विपक्षतां विना तेनापि सुजेमनो याव- १४
 ज्जीवनं इच्छायेजो वैपरोयेन वैरित्वमकारि, इच्छायेजम् ऋतीयित्वा
 सोऽरामस्योपरि राजत्वं चक्रिवान् ।

इत्युत्थिमीयनिवाटस्य पुत्रः सिरेदानिवासी यारवियाम इति नाम्ना १६
 सुजेमन एको दास आसीत् सिरुथानामिका तस्य माता विधवा-
 सीत् सोऽपि राज्ञो विपक्षताम् आचचार । राज्ञः प्रातिकूल्येन तस्य १७
 विपक्षताचरणस्य कृत्तान्तोऽयं ; सुजेमान् मिच्छुं निरमापयत् स्वतातस्य
 दायूदो नगरस्य भद्रस्थानानि च पृनरपूरयत् । स च यारवियामो १८
 वीर्यवान् पुरुष आसीत्, अतः सुजेमान् तं युवानं कर्मशूरं बुद्ध्या
 यूषफवंशीयस्य कृत्स्नस्य कारनिवहस्य कर्त्तव्ये नियुक्तवान् । तदानीम् १९
 एकदा यारवियामे यिरुशलमात् वहि गते श्रीलोनीयाह्वियनामा
 भविष्यदादी परिहितनूतनवसनं तं वर्त्मनि साक्षात्कार, तदा तौ द्वौ
 विना क्षेत्रे कोऽपि नासीत् । ततोऽह्वियस्तस्य गात्रस्थितं नूतनवसनं २०
 धृत्वा सञ्चिद्य द्वादशखण्डानि चकार, यारवियामं जगाद च त्वमात्मनः २१
 कृते दशखण्डानि गृह्णाण यत इच्छायेजः प्रभुः परमेश्वरो वदति पश्य
 सुजेमनः कारात् मया राखुमपकृत्य दशवंशास्तुभ्यं दास्यन्ते । मम दासस्य २२
 दायूदोऽनुरोधाद् इच्छायेजीयानां सर्ववंशानां मध्ये मयाभिरुचितस्य
 यिरुशलमनगरस्य चानुरोधाद् अवशिष्ट एको वंशस्तस्य स्थास्यति ।
 यतो हेतोस्ते मां विहाय सीदोनोषानां अन्तारोताख्यां देवीं मोषावी- २३
 यानां किमोऽस्त्वं देवं अन्मोनवंशीयानां मिच्छमात्स्यं देवश्चापूजयन् ;
 तस्य तातो दायूद् इव ममाभिकाषं विधाद्याश्च समाचरितुं ते मदीय-

- १४ मार्गेषु न चरन्ति । किन्त्वहं तस्य करात् क्खत्वं राजत्वं नाक्खामि,
मदीयादेशविध्यात्तरणात् मयाभिरुचितस्य मदीयदासस्य दायूदोऽनु-
- १५ रोधाद् अहं तस्य यावज्जीवनं तं नराधिपतित्वे स्थाक्खु करिष्यामि । ततः
- १६ परं तस्य सुतस्य करात् मया राष्ट्रमाकञ्च्य दशवंशालुभ्यं दास्यन्ते, तस्य
पुत्राय चैको वंशो दास्यते, यतो मम नाम्नः स्थापनार्थं यन्नगरं यिरूशा-
कमं मयाभिरुचितं तत्र मम दासस्य दायूदः प्रदीपेन मम साक्षान्नित्यं
- १७ उवलितव्यं । अनन्तरं मयानुगृहीतत्वं यदा यथाभिकार्थं राजत्वं कुर्वन्
- १८ इच्छायेलीयभूपतिर्भविष्यति, तदा यदि मदीयाक्षा यहीय्यसि मम
मार्गेषु चरिष्यसि मम दासो दायूद् इव मदीयान् आदेशविधीन्
आचरन् ममेककर्माणि करिष्यसि च, तर्हि तव साहाय्यं कुर्वता मया
दायूदो वंश इव तव वंशोऽपि सुस्थिरः कारिष्यते, इच्छायेलीयकोकाञ्च
- १९ तुभ्यं दास्यन्ते । तदपराधाद् दायूदो वंशो मया क्लेशिष्यते किन्तु
- २० तन्नित्यं नहि । ततः परं सुजेमनि यारवियामं हन्तुं यतमाने यारवि-
यामो मिसरदेशं पलाय्य मिसरदेशीयं शीघ्रकं राजानम् आश्रित्वा
सुजेमनो मरणं यावत् मिसरदेशे तस्थिवान् ।
- २१ सुजेमनोऽवश्रष्टं चरित्रं तस्य सर्वकर्माणि ज्ञानक्षैतानि किं सुजे-
- २२ मनश्चरिष्यास्ये यत्रे न लिखितानि ? स सुजेमान् चत्वारिंशद्
वर्षाणि यावद् यिरूशाकमे वसन् क्खत्वेच्छायेण उपरि राजत्वं चकार ।
- २३ अनन्तरं सुजेमान् खपिठगय इव महानिद्रां गत्वा स्वतातस्य दायूदो
नगरे प्रसन्नाने स्थापितः । ततस्तस्य पुत्रो रिहवियामस्तस्य पदे राजत्वं
चकार ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

- १ रिहवियामस्त समीपे लोकानां निवेदनं । तदनुसन्धिना मन्त्रणया लोकान्
प्रति रिहवियामस्त कठिनोत्तरप्रदानं १५ इच्छायेलो दशवंशानां राजश्रेयस्करत्वं
१६ तैः सह योश्चमाद् भविष्यद्वाक्येन रिहवियामस्त निवारणं १७ दशवंशानात्
उपरि यारवियामस्त राजत्वं प्रतिमाहयस्थापनञ्च ।
- १ स्वानन्तरम् इच्छायेलीयवंशेषु सर्वेषु रिहवियामस्याभिवेकार्थं शिखिने
- २ समागतेषु रिहवियामोऽपि शिखिमं जगाम । इत्यनन्तरे मिसरदेश-
प्रवासी निवाटस्य सुतो यारवियामस्तां वार्तां अतवान् । स यार-
- ३ वियामः सुजेमनो राष्ट्रः सम्भ्रुवात् यत्नात् मिसरदेशे प्रावसत् । ततः

परं ह्येतैराहृतः पुनरागतः । स तु यारवियामः सन्निहिता इच्छायेकीय-
 लोकाश्च रिहवियामाय वाक्यमेतन्निवेदयामासुः, तव तातेऽस्मासु गुरु ४
 युगम् आरौपितवान्, कठिनदासत्वरूपं यद् गुरु युगम् अस्मास्मारौपितं
 तद् अधुना त्वया जघुतरं क्रियतां तथा कृते वयं त्वां सेविष्यामश्च इति ।
 ततः स तान् प्रतिजग्दाद् ययं गच्छत दिनत्रयात् परं पुन ममान्तिकम् ५
 आगच्छतेति । ततो लोकाः प्रस्थिताः ।

अनन्तरं सुनेमनो जीवनकाजे ये तं पर्यंचरन् राजा रिहवियामस्तैः १
 प्राचीनैः सह मन्त्रयित्वा तान् पप्रच्छ युष्माकं मन्त्रयया लोका इमे ०
 मया किं प्रतिगदितव्याः ? ततस्ते तम् ऊचुः भवान् यद्यद्य लोकानाम्
 एतेषां किशूरो भूत्वा तान् सेवते मधुरवचनैश्च तान् प्रत्युत्तरं वदति ०
 तर्हि ते सर्वदा भवतो दासा भविष्यन्ति । किन्तु स तैः प्राचीनैर्निवे- ८
 दितां तां मन्त्र्यां विहाय तस्य समवयस्का ये तदग्राह्यं पर्यंचरन्
 तैः सह मन्त्रयित्वा तान् पप्रच्छ युष्माकं मन्त्रयया लोका इमेऽस्माभिः ८
 किं प्रतिगदितव्याः ? ते मां व्याहरन्, तव तातेनास्मासु यद् युगम् ९
 आरौपितं तत् त्वया जघुतरं क्रियतामिति । ततस्तस्य समवयस्कास्त- १०
 वास्तम् ऊचुः, तव पित्रा यद् गुरु युगम् अस्मास्मारौपितं तत् त्वया
 जघुतरं क्रियतामिति वाक्यं यं भवान् उक्तस्तान् इमान् लोकान् प्रति १०
 भवता यद् उत्तरं कर्तव्यं तदिदं । भवान् तान् घदतु, मम तातस्य
 कठिदेशात् मम कनिष्ठाकुञ्जिरपि स्थूणतरः । अतो मम पिता यद् १०
 गुरु युगं युष्मास्मारौपितवान् तद् युष्मादीययुगं मया गुरुतरं कारिष्यते
 मम तातेन ययं कक्षाभिर्दण्डिताः किन्तु मया यन्त्रियुक्ताभिक्ताडनीभि- ११
 र्दण्डयिष्यध्व इति । अनन्तरं दिनत्रयात् परं युष्माभिर्ममान्तिके ११
 पुनरागत्यं राज्ञ एतस्माद् आदेशाद् यारवियामे सर्वेषु लोकेषु च
 ढतीयदिवसे रिहवियामस्य समस्तम् आगतेषु राजा कठिनवचनैः ११
 लोकांश्चावभाषे । स प्राचीनैर्निवेदितां मन्त्र्यां विहाय युतां मन्त्र- १४
 जानुसारेण तान् जग्दाद् मम तातेन यद् गुरु युगं युष्मास्मारौपितं
 तन्मया गुरुतरं कारिष्यते, मम तातेन ययं कक्षाभिर्दण्डिताः किन्तु १४
 मया यन्त्रियुक्ताभिक्ताडनीभिर्दण्डयिष्यध्व इति । अनेन प्रकारेण १४
 राजा लोकानां प्रार्थितम् अस्वीकृतं । यतः परमेश्वरो निवाटस्य पुत्रं
 यारवियामं प्रति प्रीलोकीयाहिणेन वद् वाक्यं भाषितवान् अस्तु तद्-
 वाक्यस्य सिद्ध्यर्थं परमेश्वर एतन्निहृपितवान् ।

- १६ अमन्तरम् अस्माकं निवेदनं राज्ञा न लोकृतम् इतीहायेकीषीः सर्वे
 दृष्टं । ततो लोका राजानं प्रतिजगदुः, दायूद्यस्माकं कोऽग्र आसीत् ?
 योऽग्रस्य पुत्रेऽस्माकं कोऽप्यधिकारो नास्ति । हे इहायेकीयवंशा युष्माभिः
 खं खं गृहं गम्यतां, हे दायूद् इतः परं त्वं स्ववंशस्थैवाध्यक्षो भूः ।
- १७ तत इहायेकीयवंशाः खं खं वैश्व जग्मुः । यिद्धदादेशस्थानगरेषु च
 इहायेकीयवंशा न्यवसन् केवलं तेषां राजत्वं रिह्विवियामेन कृतं ।
- १८ अमन्तरं रिह्विवियामेन राज्ञा प्रेषितः काश्चनिरहस्याधिपतिरदोराम
 इहायेकीयलोकैः पाषाणघातै र्हतः । ततो राजा रिह्विवियामो यिद्ध-
- १९ शालनं पलायितुं त्वरितं रथं समादरोह । इत्यभिहायेकीयवंशा
- २० अद्यवद् दायूद्वंशस्याधीनत्ववर्जिता बभूवुः । अमन्तरं यारवियामः
 पुनरागत इति वार्त्ता निश्चयेहायेकीयवंशीयाः सर्वे द्रुतेन तं समा-
 जायाह्वय सर्वेषाम् इहायेकीयानां राक्ष्येऽभिसिधिरिहरे । ततः केवलं
 यिद्धदावंशं विनान्यः कोऽपि वंशो दायूद्वंशस्यानुगामी न तस्मी ।
- २१ अमन्तरं राज्यं यत् सुलेमनः पुत्रं रिह्विवियामं प्रति पुन र्वर्त्तित
 तत्कृत इहायेकीयवंशैः सह बोधनार्थं यिद्धदावंशीया विन्यामीनवं-
 शीयाश्च सर्वेऽर्थाऽशीतिसहस्राधिकलक्षसङ्ख्याका अभिरुचिता योद्धारो
- २२ यिरूशालनं प्रत्यागतेन रिह्विवियामेन सम्मेलिताः । तत ईश्वरीय-
- २३ लोकं शिमयियं प्रतीश्वरस्यैतद् वाक्यम् उपतस्यौ, त्वं यिद्धदादेशीयं
 नृपतिं सुलेमनकनयं रिह्विवियामं यिद्धदाविन्यामीनवंशाववशिष्टान्
- २४ सर्वान् लोकाश्च वद, परमेश्वरो भावते, युष्माभि र्यात्रा न कर्त्तव्या,
 इहायेकीयवंशीयै युष्मद्गात्रभि र् न योद्धवं किन्तु खं खं गृहं गन्तव्यं,
 यत एतत्सर्वं मत्तेऽभवत् । ततस्ते परमेश्वरस्याद्या गृह्णीत्वा परमेश्वरस्य
 वाक्यानुसारात् पराहत्य गताः ।
- २५ अमन्तरं यारवियाम इम्प्रियमपर्वतस्थं शिशिमनगरं पुन निर्माप्य
 तत्र न्यवसत् तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय च पिनुयेकमपि निर्मापयान्-
- २६ कार । ततः परं यारवियामो निजमनसि विवेचयामास, इदानीं
- २७ राज्यं दायूदो वंशं प्रति पुनर्वर्त्तियते । लोका इमे यदि परमेश्वरस्य
 मन्दिरे बलिदानार्थं यिरूशालनं गच्छन्ति तर्हि तेषां लोकानां मनांसि
 स्वप्नो सुलेमनः पुत्रे रिह्विवियामे पुनरासंख्यन्ते ते च मां हत्वा
- २८ यिद्धदादेशीयराजं रिह्विवियामं प्रति पुनरावर्त्तियन्ते । ततो नृपति
 र्मन्त्रयित्वा सर्वंसयं मोवत्सहयं निर्माप्य तान् जगद, यिद्धदाकमे

यमत्रं युष्माकं क्रोधदं, हे इच्छायेकवंश, पश्य तव यो देवो निसरदेशात्
 त्वां बहिरागयत् सोऽयम् । ततः स तयोरैकं वस्त्रं वैधेले द्वितीयस्य १८
 दाने निरदधे, तत् तु कर्म पातकं बभूव, इच्छायेकीयलोकान्श तयोरैकं १०
 साक्षात् कर्तुं दानं यावद् अगच्छन् । स भृगुस्थानीयगृह्णात्यपि निर्मा- ११
 पयामास ये च जेवीयवर्षाद्भवा मासन् तादृशान् नीचतमान् लोकान्
 याजकत्वे नियोजयामास । अपरं विह्वदादेशे यादृश उत्सवोऽभवत् १२
 यारवियामोऽष्टममामस्य पञ्चदशे दिने तादृशम् उत्सवम् अकरोत्
 वेद्याश्च बर्णीन् अददात् इत्थं स खेन निर्मितयो वत्सयोः कृते वैधेले
 बर्जिदानं निरूपयामास, खेन नियुक्तान् भृगुस्थानीययाजकान् वैधेले
 स्थापयामास च । इत्थं यो मासः स्वकीयाभिलाषात् तेन निश्चितस्त- १३
 स्थाष्टममासस्य पञ्चदशे दिने स वैधेले खेन कृतायां वेद्यां बर्णीन्
 अददात् इच्छायेकीयवर्षानां कृत उत्सवं निरूपयामास धृपदह्वनार्थं
 तां वेदिं समाहरोत् च ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ यारवियामस्य तृतीय ईश्वरोपलोकस्य कथनं ११ ईश्वरोपलोकं प्रति प्राचीनमवि-
 श्वदादिनां अथावदानं १० नद्वचनपदकात् तं प्रतीचरस्थानुयोगः १० तस्य मरु-
 त्प्रदाने स्थापनञ्च ११ वीरवियामस्य महापातकञ्च ।

अनन्तरं धृपदह्वनार्थं यारवियामे वेद्या उपरि तिष्ठति सति परमे- १
 श्वरीयवाक्ययुक्त एक ईश्वरीयलोकौ विह्वदादेशाद् वैधेले उपतस्थौ २
 स तु परमेश्वरस्य वाक्येन तद्देवा विह्वदं वाञ्छीम् एताम् धेययामास, ३
 हे वेदि हे वेदि परमेश्वर एतद् वदति दायुर्दशे जनिष्यमाशो योऽश- ४
 यनामक एकः कुमारस्तवोपरि धृपदाह्वकान् याजकान् तवोपरि
 हृदयिष्यति तवोपरि लोका मनुष्याणाम् अस्थीनि दाहयिष्यन्ति च ।
 अपरं स तस्मिन् दिने कक्ष्यं निश्चित्य अग्राद परमेश्वरेण प्रकाशितं ५
 कक्ष्यमिदं, पश्य वेदिरेवा भंस्थते तदुपरिस्थितं भस्म च भूमौ निपा-
 तयिष्यते । ततो वैधेलेस्यवेद्या विह्वदम् ईश्वरीयलोकेन घोषितं तद् ६
 वाक्यं निश्चय्य यारवियामो राजा तत्कक्षाद् वेदितः करं प्रसार्य, अनं
 धरतेति व्याजहार, किन्तु तस्य विह्वदं प्रसारितस्तस्य करः सुष्कल्य गत्वा ७
 पुनस्तेन स्तुष्टौघयितुं नाशक्यत । परमेश्वरस्य वाक्येनेश्वरीयलोकेन यत् ८
 कक्ष्यं निर्दिष्टं तदनुसाराद् वेदिरपि भस्मा भस्म च वेदितो निपातितः । ९

- १ ततो ऋषिरीश्वरीयलोकमुवाच त्वं स्वप्नं परमेश्वरम् प्रसादय मम करो यन्मां प्रति परावर्त्तित मर्दयमेतत् प्रार्थयस्व च । तत ईश्वरीयलोकने परमेश्वरे प्रसादिते ऋषतेः करुणं प्रति पराहृत्य पूर्ववद् बभूव ।
- २ स्वपरं ऋषिरीश्वरीयलोकं वभाषे भवान् मया सह मम गृहं गत्वा
- ३ ष्टयतु मत्त उपायनं गृह्णातु च । किन्त्रीश्वरीयलोकौ ऋषतिं प्रतिजगाद, भवान् यद्यपि मर्द्धं खनिवेशनस्यार्द्धं दद्यात् तथाप्यहं भवता सह तन्न
- ४ प्रवेक्ष्यामि स्यान्ऽस्मिन् भक्ष्यं न भोक्ष्ये तोयं न पास्यामि च । यतः परमेश्वरस्य वाक्शोनाहमिदमादिष्टः, त्वया भक्ष्यं न भोक्तव्यं तोयमपि
- ५ न पातव्यं येन मार्गैश्च गमिष्यसि तेन च न प्रत्यागन्तव्यं । ततः परं स इतरेण मार्गैश्च प्रस्थितः, येन मार्गैश्च वैशेषमागतवान् तदन्वेन पराहृतः।
- ६ तदानो वैशेष एको वृद्धो भविष्यद्वादी न्यवसत् तस्य पुत्रो गृह-
मागत्य तस्मिन् दिन ईश्वरीयलोकं कृतानि कर्म्मणि राज्ञे कथितानि वाक्यानि च वर्णयामास । ततः स्वपुत्रैस्तत्सर्वं ज्ञापितः पिता तान्
- ७ प्रपृच्छ स केन मार्गेण गतवान् ? ततो विहृदादेशादागत ईश्वरीय-
८ लोकौ येन मार्गैश्च गतवान् तस्मिन् पुत्रे निश्चिते पिता तान् जगाद युयं मर्दयं गर्हभं सञ्जयत । ततः परं तं गर्हभे सञ्जिते स तमारुह्येश्व-
९ रीयलोकस्य पश्चाद् गत्वा कस्यचिद् एकालक्ष्म्याश्च उपविष्टं तं प्राप्य
१० श्याजहार, य ईश्वरीयलोकौ विहृदादेशाद् आगतः स किं त्वमसि ?
११ स उवाच, अहमेव । स तु तं जगाद त्वं मया सह मर्द्धमागच्छान्नं
१२ भुक्ष्य च । स प्रत्युवाच, अहं त्वया सह पराहृत्य तव वैश्वं प्रवेशुं तत्र
१३ स्थाने त्वया सार्द्धं भक्ष्यमत्तं तोयं पातुष्व न शक्नामि । यतः परमेश्वरस्य
१४ वाक्शोनाहमिदमादिष्टः, तत्र स्थाने त्वयान्नं न भोक्तव्यं तोयमपि न पातव्यं
१५ यन् मार्गैश्च गमिष्यसि तेन न परावर्त्तितव्यमिति । स्वपरं स जगाद
१६ अहमपि त्वत्देशो भविष्यद्वाद्यस्मि दृत एकत्र परमेश्वरस्य वाक्शेन
१७ मामिदमादिष्टद् असां त्वया परावर्त्तं तव गृहमागौयतां तथाग्नं भुङ्क्ता
१८ तोयं पिबतु च । किन्तु तेन स्वघा वधोऽभाषि । ततः स तेन सार्द्धं
पराहृत्य तस्य गृहे ऽन्नमभङ्ग तोयज्ञापिवत् ।
- १९ भोजनासने तयोः प्रवेशनसमये तत्परावर्त्तकं भविष्यद्वादिनं प्रति
- २० परमेश्वरस्य वाक्शे उपस्थिते स विहृदादेशाद् आगतं तम् ईश्वरीयलोकं
उच्चैःखरेणाभाष्य जगाद, परमेश्वरेण वागिधमन्व्यते परमेश्वरस्याद्या
त्वया कथिता तव प्रभुना परमेश्वरेण च त्वं यद् आदिष्टस्तदतिशय्य

परदूर्जनं कृतं यत् स्थानसाध्यं त्वानाद्यापितवान् त्वया तत्रान्नं न ११
भोक्तव्यं तोयश्च न पातयामिति तस्मिन्नेव स्थाने त्वयान्नं भुक्तं तोयश्च पीवं,
ततो हेतोस्तव कुणपस्तव पित्रपुत्रघातां ऋणानं न प्राप्यति ।

अपरं तेनाग्ने भुक्ते पीते च यो भविष्यद्वादी पुनरानीतस्तस्य कृते गर्हभे १२
सञ्जिते च प्रस्थितं तं सिंह एको मार्गं प्राप्य जघान ततस्तस्य कुणपो १३
मार्गं निप्रतितस्तदन्तिके च गर्हभोऽवतिष्ठत सिंहोऽपि तस्य कुणपस्या-
न्तिकेऽवतिष्ठत । ततः परं मार्गं पतितः स कुणपः कुणपस्यान्तिकेऽवति- १४
ष्ठमानः सिंहश्च कैश्चित् पथिकैर्दृष्टौ तस्य उदस्य भविष्यद्वादिनो
वसतिनगरमागत्य वर्गितौ च । ततो यो भविष्यद्वादी तं मार्गात् १५
परावर्त्तयत् स तां वार्तां निशम्य जगाद, अतो परमेश्वरीयाज्ञानाङ्गी
स ईश्वरीयलोक एव ; स परमेश्वरेण यथोक्तस्तथैव परमेश्वरेण सिंहस्य
करे समर्पितस्तेन विदीर्षां हतश्च । अपरं स स्वपुत्रान् जगाद यूयं २०
मदर्थं गर्हभं सञ्जयत । ततस्तैर्गर्हभं सञ्जिते स गत्वा वर्त्मनि निप्रतितं १८
कुणपं तत्कुणपस्यान्तिकेऽवतिष्ठमानो गर्हभसिंहो च प्राप सिंहेन कुणपो
न भक्षितो गर्हभोऽपि न विदार्यः । ततः स भविष्यद्वादी तस्येश्वरीय- १९
लोकस्य कुणपस्यैव्यं यं गर्हभं आरोप्य परावृत्तः । अपरं स उद्वेगो भवि-
ष्यद्वादी तं विलपितुं ऋणशाने स्थापयितुश्च स्वं नगरम् आजगाम ।
अतस्तस्य कुणपे तेन स्वऋणशाने स्थापिते लोकान्तं प्रति विलपन्तो व्याहरन् २-
द्वाद्वा भ्रातरिति । ऋणशाने तस्य स्थापनात् परं स स्वपुत्रान् जगाद २१
दत्तं स्थान ईश्वरीयलोकोऽसा निहितः ऋणशानस्य तस्मिन्नेव स्थाने
ऽहमपि मरणात् परं यद्वाभिर्निधातव्यस्तस्यास्त्रामन्तिके ममास्त्रानि
च स्थापितव्यानि । यतो वैधेजस्यवेद्या विवर्द्धं शोमिरोऽदशोयनत्र- २२
रेषु स्थितानां भृगुस्थानीयग्रहाणाञ्च विवर्द्धं परमेश्वरस्य वाक्शेन या
वाची तेन घ घिस्ता सावश्यं रूपेणा भविष्यति ।

ततः परं यारविद्यामः स्वकीयं कुमार्गं न विहाय पुनर्जीवं लोकानो २३
मध्ये नीक्षतमान् भृगुस्थानानां बाजकत्वपदे न्ययोजयत् । स यमभ्यक्षयत्
तमेव पावायत्वा भृगुस्थानीययाजकम् अक्षरोत् । किन्तु तत् कर्म २४
यारविद्यामवश्यं पातकं तस्य कोपजनकं पृथिवीत उच्छ्रिताजवक्ष्य
वभूव ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ पुस्तक्य पीडाहेतोरद्विषस्य समीपं यारवियामस्य जायाया गमनं ५ अद्विषस्य दुःखदायकवार्तावदनं १० अद्विषस्य मरणं यमशाने निधानञ्च ११ रिरवियामस्य कुराजलकचयनं १५ निररदेशीयश्रीशकराजेन चिह्नदादमस्य स्थापनं १८ रिरवियामस्य पदः अद्विषस्याभिः पल्लवश्च ।

- १ तस्मिन् काले यारवियामस्य तनयेऽद्विषे रोगग्रस्ते सति यारवियामः
- २ स्वजायां जगाद, त्वमुत्थायाः श्चक्रवैशं धर, त्वं यारवियामस्य जायेति केनापि न ब्रूयतां ततः परं शीकुं गच्छ ; पश्य मयैतेषां लोकानां राज्ञा भवितव्यम् इत्यहं येनोक्तः सोऽद्विष्यतामा भविष्यदादी तच्च
- ३ विद्यते । त्वया श्चक्रवैशे दशपुपान् कतिपयान् मोदकान् मधुना परिपूष्य भायमेकैश्च गृहीत्वा तस्य समीपं गम्यतां ; ततो बालकस्य का दद्या
- ४ भविता तत् त्वं तेन चापिष्यसे । अनन्तरं यारवियामस्य जाया तथैव कृत्वा प्रोत्थाय शीकुं प्राप्याद्विषस्य निकेतनं प्रविवेश ; तस्मिन् काले बार्हस्पकारणाद् अद्विषस्य नेत्रयोः क्षीयता जाता तस्मात् स इच्छं नाप्रात् ।
- ५ इत्यनन्तरे परमेश्वरोऽद्विषं बभाषे पश्य यारवियामस्य जाया निज-पुत्रस्य भाविदृशां त्वां प्रकृम् आयाति यतः स रोगग्रस्तः, अतस्त्वयै-तानि वाक्यानि तस्य कथितव्यानि, अधिक्त्वा पश्य साश्चक्रवैशं धृत्वा-
- ६ गच्छति । अपरं दारेण प्रविशन्त्यास्तस्याखरखयोः शब्दं निश्रम्या-द्विषस्तत्प्रायाद् व्याजहार ह्ये यारवियामस्य जाये त्वमागच्छ ; कृत आश्चक्रवैशं परिहृतासीः ? अहं कठिनां वार्तां वक्तुं त्वामुप प्रेषितो-
- ७ ऽस्मि । त्वं गत्वा यारवियामं भाषस्व, इच्छायैकः प्रभुः परमेश्वरो वाचमिमां वदति, लोकानां सिध्दात् त्वं मयाज्ञामितो मदीयैवायेकोय-
- ८ प्रजागमस्याधिपतित्वे नियुक्तश्च, दायुहंशात् मयाकृष्टं राज्यमपि तुभ्यं दत्तं किन्तु मम यो दासो दायुद् मदीयाज्ञाः समाचरत् कवचं मनुष्टि-जनसं कर्म कर्तुं सर्वान्तःकरणेन ममानुगम्यभवत् त्वं तस्य खड्गो
- ९ नाभव ; किन्तु त्वत्पूर्ववर्तिभ्यः सर्वेभ्यो दृष्टाचारी विपद्यगामी च भूत्वा नां क्षोभयितुं शक्यत इतरदेशान् सित्तमूर्त्तीश्च निरमापये माञ्च
- १० पृष्टतोऽकरोः । अतो हेतोः पश्य यारवियामबन्धं प्रथमकृत्वा मया वर्तयिष्यते यारवियामबन्धोवाः सर्वे ममांस इच्छायैकोयदेशे ब्रह्मा मुञ्चान् सर्वे मया विनाशयिष्यन्ते, केचिन्नावकरा बहव् सर्वतोभावेन

प्रसूयन्ते तद्दत्तं यारवियामवंशस्य पश्चात् मया सम्मार्जनं कारिष्यते ।
 यारवियामवंशीयो यः कोऽपि नगरमध्ये मरिष्यति स कुक्कुटैर्भक्षिष्यते ११
 यश्च क्षेत्रे मरिष्यति स विहगैर्भक्षिष्यते यतः परमेश्वर एतदुत्तवान् ।
 अतस्त्वमत्याय स्वग्रहं गच्छ, गोपुरे त्वया पादार्यामन्त्रे तव बालको १२
 मरिष्यति । अपरम् इच्छायेलीयलोकः सर्वं तमधि विजप्य भ्रमशाने १३
 निधास्यन्ते, यारवियामवंशमध्ये केवलः स एव भ्रमशानं प्राप्स्यति यतो
 यारवियामवंशमध्य इच्छायेलः प्रभुं परमेश्वरं प्रति तस्यैव सद्भावस्य
 किञ्चिद् दृष्टं । अपरम् इच्छायेलीयानामको नृपतिः परमेश्वरेणोत्पाद- १४
 यिष्यते स एकस्मिन्नेव दिने यारवियामवंशम् उच्छेत्स्यति तदन्यद्
 अधुनापि किं न घटते? अपरं परमेश्वरो जलस्यं चपकं दृग्भिवे- १५
 छायेलायवंशम् आह्वनिष्यति तस्य पूर्वपुरुषेभ्यस्तेन दत्तादुत्तमदेशाद्
 एतस्माद् इच्छायेलीयलोकान् उत्पास्य फरातनदस्य पारं विकरिष्यति
 च यतस्ते स्वकीयचैत्यलक्षेवया परमेश्वरम् अकोधयन् । यारवियामो १६
 यानि पापानि कृतवान् इच्छायेलायवंशस्य कारितवान् तेभ्य इच्छायेलाय-
 वंशं बन्दितावस्थायां समर्पयिष्यति ।

अनन्तरं यारवियामस्य जाया प्रोत्थाय गत्वा तिर्थी प्राप । अपरं गृह- १७
 धारस्य शिक्षार्या तस्याः पादे प्रक्षिप्ते स बालको ममार । ततः परमेश्वरः १८
 स्वदासेनाह्वियेन यद् वाक्यम् उक्तवान् तदनुसाराद् इच्छायेलीयलोकः
 सर्वं तं भ्रमशाने निधाय विजलयः । यारवियामस्यावशिष्टकर्मण्यां १९
 युद्धराजत्वेषु विवरणम् इच्छायेलीयभूपानां पुराणसप्तपुस्तके लिखित-
 मास्ते । यारवियामो द्वाविंशतिवर्षाणि यावद् राजत्वं कृत्वा स्वपितृ- २०
 लोकोद्भव महानिर्वाणेभ्यः; ततस्तस्य पुत्रो नादवस्तस्य पदे राज्याभि-
 धिक्त्तो बभूव ।

यिहूदादेशे सुक्रेमनस्तनयो रिह्वियामो राजत्वमकरोत् । राज्य- २१
 प्राप्तिपर्यन्ते स रिह्वियाम एकत्रवारिंशद् वर्षवयस्क आसीत् तत
 इच्छायेलीयानां सर्ववंशानां मध्ये यद्गमरं परमेश्वरेण स्वनामस्थाप-
 नार्थम् अभिबक्षितं तत्र यिहूदात्मैः स सप्तदशवर्षाणि यावद् राजत्वं
 कृत्वा तस्य जनस्था अन्मोनीया नयमेति नामासीत् । अनन्तरं २२
 यिहूदावंशीयाः परमेश्वरस्य साक्षात् कृत्विताचारिणो भूत्वा यानि
 पापान्यकुर्वन् तैः परमेश्वरं स्वपूर्वपुरुषेभ्योऽप्यधिकम् अकोधयन् ।
 एकेकेषाम् उच्चगिरावेकेकस्य हरिद्वर्षदत्तस्यास्य तैरपि अगुह्यानि २३

- १४ मूर्त्तयश्चैतद्व्याख्य निरूपिताः । देवो युष्मानिने नरा अप्यविद्यान्,
इत्याद्येकीयलोकानां सम्मुखाद् इतरजातीया ये लोकाः परमेश्वरेण
दूरीकृतास्तेषां दृष्ट्यकर्माणि तैरपि समाचरितानि ।
- १५ अपरं रिहवियामस्य राजत्वस्य पञ्चमवत्सरे मिसरदेशीयवृत्तपतिः
१६ श्रीशको यिरूशाकमस्य विरडमागत्य परमेश्वरीयमन्दिरस्य धनानि
राजपुर्याश्च धनानि जहार, सर्वाण्येव तेन हृतानि । सुलेमना निर्म्मि-
१७ तानि सर्वाणि स्वर्गमयफलकान्यपि तेन हृतानि । अनन्तरं तेषां विनि-
मयेन पितृलीयेषुलकानि राज्ञा रिहवियामेन निर्म्मोपितानि राज-
पुर्यां द्वारपालकानां पदातीनाम् अर्धद्वाराणां करेषु समर्पितानि च ।
१८ ततो यतिवारं राजा परमेश्वरस्य मन्दिरमगच्छत् ततिवारं पदातय-
कान्यधारयन् अनन्तरं पदातिशाखायां पुन न्यर्दधुः ।
१९ तस्य रिहवियामस्य चरित्रं तेन कृतानि सर्वाणि कर्माणि च यिह-
२० दादेशीयभूपतीनां पुराकृतपुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते? रिह-
२१ वियामयारवियामयो मध्ये निधं युद्धमासीत् । ततः परं रिहवि-
यामः स्वपितृगण इव महानिद्रां गत्वा निजपितृलोकैः समं दायूद्नगरे
प्रमशाने स्थापितः । तस्य जनन्या अस्मोनीया नयमेति नाम आसीत् ।
अनन्तरं तस्य तनयोऽवियस्तस्य पदे राजत्वं प्राप्तः ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

- १ अवियस्य कुराजलकघनं ९ तस्य तनयस्यायाः पुराजलकघनं १६ तेन सार्द्धम् इत्या-
येकीयवाशाराजस्य युद्धं १३ तस्य मरणं यिराशाफटनामकस्य तनयस्याभियेचनं
१५ नादवस्य वाशाथ कथनं ।
- १ निवाटपुत्रस्य यारवियामस्याष्टादशे राजत्ववत्सरेऽवियो यिहदादेशे
२ राजा बभूव । तेन चीन् वत्सरान् यावद् यिरूशाकमे राजत्वम-
क्रियत् ; अवशालोमस्य माखानामिका दुहिता तस्य मातासीत् ।
३ तस्य पूर्वं तस्य तातो यानि पापानि समाचरत् सोऽपि तानि सर्वाणि
समाचरत् तस्य पूर्वंपुत्रस्य दायूदो मन इव तस्य मनः स्वप्रभुं परमे-
४ श्वरं प्रति सरलं नासीत् । तथापि दायूदोऽनुरोधात् तस्य प्रभुना पर-
मेश्वरेण तस्मै यिरूशाकमे प्रदीपमेकं दत्त्वा तस्य परं तस्य वंश उन्नमितो
५ यिरूशाकमनगरं च संस्थापितं । यतो दायूद् परमेश्वरस्य नृष्टिचरं कर्म
समाचरत्, हितीयोरियस्य कथां विनान्येन केनापि कर्माणा यावज्जी-

बन्धुनीश्वरीयादेशं नाजङ्घत । यारवियामस्य यावञ्जीवनं तस्य रिह- १
वियामवंशस्य च परस्परं युद्धमासीत् । तस्यावियस्य चरित्रं सर्वकर्मणां ०
च यिह्वादादेशीयनृपतीनां पुरातनग्रन्थे लिखितानि किं न विद्यन्ते ?
अवियथारवियामयोः परस्परं युद्धमासीत् । अनन्तरम् अवियः स्वपि- ८
टगण इव महानिर्घातो गतो लोकैर्दायूदनगरे धर्मशाने स्थापितश्च, तस्य
पुत्र आसाश्च तस्य पदे राजा बभूव ।

इक्ष्वायेलीयभूपते यारवियामस्य विधे राजत्ववत्सर आसा यिह्वा- ८
दादेशस्य राजत्वं प्राप्तवान् । तेन यिरूशालम एकधत्वारिंशद्वर्षाणि १०
यावद् राजत्वमक्रियत ; अवशालोमस्य माखानामिका दुहिता तस्य
पितामह्यासीत् । स आसाः स्वपूर्वपुरुषो दायूद् इव परमेश्वरस्य ११
तुष्टिकरं कर्म समाचरत् । पुत्रामिनां लोकास्तं देशाद् वद्विष्कृता- १२
स्तस्य पूर्वपुरुषाश्च यानि घणार्हवस्तुन्यस्यापयन् तानि सर्वाण्यपि
तेन दत्तानि । तस्य पितामह्या माखया चैत्यरुद्रस्य मूले प्रतिमायां १३
स्थापितायां सापि राज्ञोपदात् तेन भंशिता तस्याः प्रतिमा च भग्ना
किञ्चित्कालेनैतद्विदग्धा च । किन्तु भृगुस्थानानि न लुप्तानि तथाप्यासा १४
यावञ्जीवनं परमेश्वरं प्रति सख्यमना आसीत् । तस्य जनको यद् यत् १५
पाचितवान् स स्वयश्च यद् यत् पाचितवान् तत्सर्वं दुर्वर्गसुवर्गपात्रं
परमेश्वरस्य मन्दिरे तेन निहितं ।

इक्ष्वायेलीयराजेन वाशा सार्द्धम् आसा यावञ्जीवनं युद्धं बभूव । १६
विशेषतः कश्चिभिर्गत्य यिह्वादादेशीयभूपतेरासाः पक्षीये भवितुं यत्न
मारयेत् तदर्थम् इक्ष्वायेलीयनृपतिर्वाशा यिह्वादादेशस्य विरुद्धं गत्वा
रामतपुरीं दृढीकर्तुम् उपपक्रमे । तत आसाः परमेश्वरीयभवनस्य १८
भाग्यगारेष्ववशिष्टानि रजतहेमानि राजनिवेशनस्य धनानि चादाय
स्वत्वानां करेषु समर्पयामास । अपरम् आसारारेजेन प्रेरितान्ते
द्विविधोद्यमस्य पौत्रं टस्मिन्स्य पुत्रं विन्द्दद इतिनामानं दम्भे-
कलिवासिनम् अरामीयनृपतिं जगदुः, त्वया सह मम स्वतृपिञ्जा च १८
सह मत्पितुर्नियमो विद्यते तस्मात् पश्चाद्मत्तं उपायनाथं रजतहेमानि
तव समीपं प्रहिष्यामि ; अत इक्ष्वायेलीयनृपतिर्वाशा यन्मत्तोऽपसरेत्
तदर्थं तेन सह तव यो नियम आस्ते स त्वया भव्यतां । ततो विन्द्दद २०
आसाराराजस्य वाच्यं श्रुत्वा निजबलानाम् अध्यात्तान् इक्ष्वायेलीय-
देशस्थानगराणां विरुद्धं प्रहिक्तेयानं दानम् आवेकवैतमायां किन्नरेतास्यं

११ ज्ञात्वां प्रदेष्टं ज्ञात्वां नतान्निदेशश्च वशीचक्रे । वार्त्ताभिर्ना निश्चय वाशा
 १२ रामतन्निर्माणात् निश्चय तिसायां वसतिं चक्रे । अनन्तरम् आसा
 नरपतिं यिद्धदादेशीयान् सर्वान् आह्वयत् कमपि नाह्वयत्; ततो
 निर्माणाद्यं वाशाराजेन सञ्चितान् रामतनगरस्य पाषाणान् काष्ठानि
 च ते स्थानान्तरं निन्युः । अपरम् आसाराजस्त्रैरेव पाषाणादिभि
 विन्यामीनदेशस्त्रगेवां निस्थाञ्च निर्मापयामास ।

१३ तस्यासा अवशिष्टं सर्वचरित्रं सर्वकर्तृत्वं सर्वकर्माणि च तेन
 निर्मितानां नगराणां नामानि च यिद्धदादेशीयराजानां पुराहृत-
 पुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते? वाङ्मयं गतस्य तस्य पादरोगो
 १४ बभूव । अपरं स आसाः स्वपितृगणैव सहजानिद्रां गत्वा स्वपितृगणस्य
 समीपे निजपूर्वपुरुषस्य दायूदो नगरे प्रसन्नानि निदधे; अनन्तरं तस्य
 पुत्रो यिज्ञेष्वाफटस्तस्य पदे राजा बभूव ।

१५ यिद्धदादेशीयस्यासानासो नरपतेर्द्वितीये राजत्ववत्सरे यारविया-
 मस्य सुतो नादव इच्छायैकदेशस्योपरि राजत्वं कर्तुम् आरभ्य वत्स-
 १६ रत्रयम् इच्छायैक उपरि राजत्वं चकार । स परमेश्वरस्य साक्षात्
 कुत्सिताचारं कुर्वन् स्वतातस्य मार्गम् अर्थतः स इच्छायैकं यानि पापानि
 १७ कारितवान् तान्येवाचकार । अनन्तरम् इच्छाखरवंशीयोऽहिच्यस्य पुत्रो
 वाशास्तस्य विरुद्धं कुमन्वणां विधाय पित्रेष्टीयानां गिर्विद्योनास्थ-
 नगरस्य समीपे तं जघान; यतस्तदानीं नादव इच्छायैकीयजोकाञ्च

१८ तद् गिर्विद्योनाम् अवाबन्धन् । यिद्धदादेशीयस्यासान्तृतीये राजत्ववत्सरे
 १९ वाशा नादवं निश्चय तस्य पदे राजत्वं प्राप । राजत्वं प्राप्यैव स ज्ञात्वां
 यारवियामवंशम् उदञ्चिनत् तदंशीयम् एकमपि प्राञ्जिनं नावाशेषयत्,
 २० यतो यारवियामो यानि पापानि कृतवान् इच्छायैकवंशं कारितवाञ्च
 यैः क्रोधजनकैः कर्मभिरिच्छायैकः प्रभुं परमेश्वरं क्रोधितवाञ्च तत्-

कारणात् परमेश्वरः शोलेनीयाहिच्यनासो निजदासेन तदिनाशस्तु चक्रं
 २१ बाण्यं प्रोक्तवान् । तस्य नादवस्यावशिष्टं चरित्रं तस्य कर्माणि चेन्वा-
 २२ येनीयभृपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते? आसा-
 राजस्येच्छायैकीयवाशाराजस्य च यावच्छीबनं तयोर्मध्ये समरो बभूव ।

२३ यिद्धदादेशीयस्यासान्तृतीये राजत्ववत्सरेऽहिच्यस्य सुतो वाशान्तिसायां
 ज्ञात्वांस्त्रेच्छायैकीयवंशस्य राजा भूत्वा चतुर्विंशतिवर्षाणि यावद् राजत्वं
 २४ चकार । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं कुर्वन् यारविया-

मस्य मार्गम् अर्थात् स चेन्नायेलीयवंशं यानि पापानि कारितवान्
तान्याचचार ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

१ वाशा विरुद्धं येशोर्भविष्यद्वाक्यं ८ निषेर्विषासघातित्वं ११ येशो भविष्यद्वाक्यस्य
सिद्धिः ११ अथे राव्याभियुक्तत्वं सिद्धेर्दग्धत्वं ११ अविषास तिष्ठनेः पराजितत्वं १०
तत्र शोभितोऽणस्य निष्ठायां तस्य कुराजत्वकरणं मरणञ्च १८ अथेः सुतस्याहावस्य
राव्यप्राप्तिः कुराजत्वकरणञ्च १४ यिरोशः पुनर्निष्ठाणञ्च ।

अनन्तरं वाशा विरुद्धं ज्ञानेः पुत्रं येऽं प्रति परमेश्वरस्यैदं वाक्य- १
मुपतस्थौ, त्वं मया धृक्तेर्मध्याद् उत्थापितो मम प्रजागणस्येन्नायेलीयवं- २
शस्य राजत्वे नियुक्तश्च, किन्तु त्वं यारवियामस्य मार्गं चरसि ममेन्नाये- ३
लीयवंशास्य यत् स्वपार्थे मां कोपयेयुस्तदर्थं तान् पापानि कारयसि च ।
अतः पश्याच्च वाशां तदीयवंशञ्च ज्ञाप्यामि, निवाटसुतस्य यारविया- ४
मस्य वंशमिव तस्य वंशमपि करिष्यामि च । वाशावंशीयो यः कश्चित् ५
नगरमध्ये मरिच्यति स कूक्कुरैर्भक्षिष्यते यश्च क्षेत्रे मरिच्यति स खचरै-
र्भक्षिष्यते । तस्य वाशा अवशिष्टानि चरित्रकर्मकर्मत्वानि किम् इन्नाये- ६
लीयभूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते ? अनन्तरं वाशाः ७
स्वपिटगण इव महानिद्रां गत्वा तिसीयां भ्रमशाने स्थापितस्ततस्तस्य पुत्र
एकाहस्तस्य पदे राजा बभूव । स वाशाः परमेश्वरस्य साक्षाद् यं ८
कुत्सिताचारं कुर्वन् स्वक्रियाभिरुक्तमकोपयत् यारवियामवंशस्य तुल्यो-
ऽभवच्च तस्मात् कुत्सिताचारात् तद्वंशस्य ज्ञानञ्च वाशा विरुद्धमपि
ज्ञानेः पुत्रेण येऽं न भविष्यद्वादिना परमेश्वरस्य वाक्यं प्रकाशितं ।

अपरं यिहूदादेशीयस्यासाः षड्विंशे राजत्ववत्सरे वाशाः सुत एकाह ८
इन्नायेलीयवंशस्य राजा भूत्वा वर्षद्वयं यावद् तिसीयां राजत्वं चकार ।
ततः परं तस्यैको दासोऽर्पितो रथानाम् अर्द्धस्याधिपतिः सिबिलस्य वि- ९
रुद्धं कुमन्मणां चकार । रात्रि तिसीयां तत्रत्यराजपूर्वा अध्वस्तस्यासस्य
निकेतने मद्यपानेन मत्ततां गते सिबिरागत्वं तं हत्वा जघान । यिहूदा- १०
देशीयस्यासाः सप्तविंशे राजत्ववत्सरे स तै हत्वा तस्य पदे राजा बभूव ।

ततः परं राजसिंहासन उपवेशनकाले स वाशाः सत्त्वं वंशं जघान ११
तस्यैकमपि पुमांसं ज्ञातिं बन्धुं वा नावशिषयामास । वाशास्तस्य पुत्र ११
एकाहञ्च यानि पापानि हतवन्ताविन्नायेकः प्रभुं परमेश्वरम् असा- ११

- ११ देवपूजया कोपयितुंस्त्रेखायेलीयवंशं यानि पापानि कारितवन्तौ, तत्कारणात् परमेश्वरो येषो भविष्यद्वादिनो वदनेन वाग्ना विरुद्धं यद् वाक्यम् उक्तवान् तदनुसाराद् वाग्नाः कृत्स्नो वंशः सिद्धियोष्मिन् ।
- १४ तस्यैकाहस्यावशिष्टं चरित्रं सर्वं कर्म च किम् इच्छायेण्देशीयपत्नीनां पुरावृत्तपुस्तके लिखितं न विद्यते ? ●
- १४ यिह्वादादेशीयस्यासाः सप्तविंशो राजत्ववत्सरे सिम्बिस्तिर्सायां सप्ताहं यावद् राजत्वं चक्रे । तदानीं सैन्यानि पिकेष्टीयानां गिर्विधोन्नगरम्
- १६ अवारुन्धन् । अतः सिम्बिणा कुमन्तुर्गा कृत्वा राजा हत इति वार्तायां तत्र शिविरस्थमेनाभिः श्रुतायां तस्मिन्नेव दिने तत्र शिविर इच्छाये- लीयसैन्यनिवहस्याधिपतिरग्निः सर्व्वेच्छायेलीयलोकै राजत्वे नियुक्तः ।
- १७ ततः सोऽग्निस्तेन सह सर्व्व इच्छायेलीयलोकैश्च गिर्विधोन्नात् प्रस्थाय
- १८ तिसांश्च अवरोद्धुम् उपपक्रमिरे । ततः परं नगरं तै वंशीकृतमिति दृष्ट्वा सिम्बो राजपुत्र्या गर्भागारं गत्वा स्त्रोपरिस्थितं राजवेश्म
- १९ वङ्गिना दाहयित्वा निधनं गतः । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सि- ताचारं कृत्वा यारविधामस्य मार्गम् अर्पितः स इच्छायेलीयवंशं यानि पापानि कारितवान् तान्याचरितवान् तेषां पापानां कारणात् स
- २० विनाशं गतः । सिम्बेरवशिष्टं चरित्रं तेन कृतो राजदोहस्त्रेखायेलीय- भूपतीनां पुरावृत्तपुस्तके लिखितं किं न विद्यते ?
- २१ तदानीम् इच्छायेलीयवंशे द्विसप्तौभूतेऽर्द्धलोकैः गीनतस्य सुतं तिवन्तिं राजानं कर्त्तुं तस्यानुगामिनो बभूवुस्तदन्येऽर्द्धलोकैश्चाश्वमेरुगामिनो
- २२ बभूवुः । शेषेऽश्वमेरुगामिभिर्लोकैस्तिवनेरनुगामिषु पराजितेषु तिवन्ति पञ्चत्वं जगामान्निश्च राजा बभूव ।
- २३ यिह्वादादेशीयस्यासा एकत्रिंशो राजत्ववत्सरेऽग्निरेच्छायेण्देशस्य राजा भूत्वा दादशवत्सरान् यावद् राजत्वं चकार । स घड्वत्सरान् तिसांशं
- २४ राजत्वम् अकरोत् । ततः परं शोमराय शतद्वयक्रिक्करपरिमितं रूप्यं दत्त्वा शोमिरोब्बाख्यं शिकोच्चयं क्रीत्वा तदुपरि नगरमेकं निर्मापयामास तस्य पर्व्वतस्थाधिकारिणः शोमरस्य नामानुसारात् स्वेन निर्मापितस्य तस्य
- २५ नगरस्य शोमिरोब्बमिति नाम चकार च । सोऽग्निः परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिवाचारं कुर्व्वन् निजपूर्व्ववर्त्तिभ्यः सर्व्वनृपेभ्यो दुरुत्तरो बभूव ।
- २६ निषाटस्य सुतो यारविधामो यस्मिन् मार्गे चरन् असारदेवपूजयेच्छा- येकः प्रभुं परमेश्वरं कोपयितुम् इच्छायेलीयवंशं पापानि कारितवान्,

तस्मिन्नेव मार्गे सोऽपि चकार । तस्यान्नेरवशिष्टं चरित्रं कर्तुं तच्च किम् १०
इत्यायेनीयभूपतीनां पुराष्टतपुस्तके लिखितं न विद्यते ? ततः परम् १८
अग्निः स्वपिङ्गाद्य इव महानिद्रां गत्वा श्रोमिरीयो प्रमथने स्थापित-
स्तस्य सुत आहावो राजा बभूव च ।

यिद्धदादेशीयस्यासा अष्टत्रिंशो राजत्ववत्सरेऽन्नेस्तनय आहाव इत्या- १८
येनवंशस्य राजा भूत्वा द्वाविंशतिवर्षाणि यावत् श्रोमिरीयो राजत्वं
चकार । अन्नेः सुतः स आहावः परमेश्वरस्य साक्षात् स्वपूर्ववर्तिभ्यः १०
सर्व्वेभ्योऽधिकं कुत्सिताचारं चकार । स निवाटपुत्रस्य यारवियामस्य ११
पापमार्गे गमनं लघु मत्वा सीदानीयटपतेरित्वालो दुहितरम् ईधेवलं
क्यूष्म वाजदेवस्यानगामी भूत्वा तम् अपूजयत् श्रोमिरीयो च वाजम्- १२
न्दिरं निर्माप्य तन्मध्ये वालः हते वेदिमेकां चकार । स आहावस्त्वैव- १३
दक्षमपि रोपयाश्चक्रे । इत्यायेनः प्रभुं परमेश्वरं कोपयितुं स आहावः
पूर्व्ववर्तिभ्य इत्यायेनीयटपतिभ्यः सर्व्वेभ्योऽधिकानि कुकर्माणि चकार ।

तस्य राजत्वसमये वैद्येनीयो ह्यीयेलो यिरीऊनगरं पुन निर्म्ममे, १४
ततो नूनस्य पुत्रं यिहीशूयं प्रति परमेश्वरेण यद्दद् उक्तं तद्वत् सोऽवी-
रामाख्येन ज्येष्ठपुत्रेण पत्नेन भित्तिमूलं स्थापयामास, सिगूवाख्येन
कनिष्ठपुत्रेण पत्नेन च नगरद्वाराणि स्थापयाश्चकार ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ किरीताख्यजलस्रोतसदृश एलियस्य गमनं तत्र कश्चिन्नस्य पालितत्वं ८ सारिफत-
निवासिन्या कस्याश्चिद् विधवायाः समीपे तस्य प्रेषितत्वं १० तस्या विधवाया
पुत्राय ज्योत्सनाय १४ तस्या विधवाया विश्वास्य ।

तदानीं शिलियददेशनिवासिनां मध्ये तिस्रोय एलिय इतिनामा नर १
एक आसीत् । स आहावं जगाद, अहं यम् इत्यायेनः प्रभुं परमेश्वरं
परिचरामि स यद्यमरः स्यात् तर्द्धंतेषु कतिपयवत्सरेषु मदीयमुखनि-
र्मताम् आह्वां विना शिशिरच्छटो न भविष्यतः । अनन्तरं परमेश्वर- २
स्तेदं वाच्यं तस्य सन्निधावुपातिष्ठत्, त्वम् अस्मात् स्थानात् प्रस्थाप्य ३
पूर्व्वदिशं गत्वा यद्दंनस्य पारे स्थितस्य किरीताख्यस्य स्रोतसो निकटे ४
प्रच्छन्नतिष्ठ । तत्र त्वं स्रोतसो जलं पिब्य तुभ्यं भक्ष्याच्च दातुञ्च काका ५
मयादेक्ष्यन्ते । ततः स त्रजित्वा परमेश्वरेण यद् उक्तं तदेव चकार । स ५

- १ गत्वा यद्दैनस्य घारे क्षिरीतनाम्नः खोतसो निकटे प्रावसत् । ततः प्रति-
प्रभातं काक्षैस्तत्समीपे पूषमांसान्यानीयन्त प्रतिसन्ध्याकालमपि पूष-
० मांसान्यानीयन्त स च खोतसस्तोयान्यपिवत् । क्षतिप्रयक्ताकात् परं देशे
ऽनादृष्टिहेतोस्तत् खोतः शुष्कतां गतं ।
- ८ ततस्तं प्रति परमेश्वरस्येदं वाक्यं समुपातिष्ठत्, त्वं सोदीनदेशस्थं
९ सारिफतनगरं गत्वा तत्र प्रवस पश्य त्वां भक्षयितुं तत्रत्या काचिद्
१० विधवा मयादिष्टा । तत्र रुक्मिन् उख्याय सारिफतं गत्वा नगरद्वारं
प्राप्ते काचिद् विधवा तन्नेन्धनानि संगृह्णातीति दृष्ट्वा स ताम् आह्वय
जगाद, भवति, त्वया मदर्थं पात्रेणैकेन किञ्चित् सलिलम् आनीयतां
११ पास्याम्यहं । ततस्तस्यां तदानयनार्थं गच्छन्त्यां स ताम् आह्वय जगाद,
१२ त्वं मदर्थं पूषमेकमपि करेण समानय । ततः सा व्याजहार, तव प्रभोः
परमेश्वरस्यामरतायाः पशुधं कृत्वाहं वदामि मर्मकोऽपि पूषो न विद्यते,
केवलम् अलिङ्गरे मृच्छोकपरिमितं गोधूमघृणं भाग्ये च किञ्चित् तैलं
विद्यते तस्मान्मथेन्धनानि संगृह्णन्ते, संगृहीतेषु मया गत्वा मम मत्पुत्रस्य
च कृते ते गोधूमर्तले पक्ष्यते, ततः परम् आवां भुङ्क्ता मृत्युं गमिष्यावः ।
१३ एलियस्तां जगाद, मा भैषीः, त्वया यद् उक्तं तदेव गत्वा क्षियतां,
तथापि तेन प्रथमं मदर्थम् एकं क्षुद्रं पूषं पक्वा मम सन्निधिम् आनय,
१४ ततः परं गत्वा तव त्वत्पुत्रस्य च कृते पक्तं शक्यसि । यत इच्छायेलः
प्रभुः परमेश्वरो वाक्यमिदं गदति, परमेश्वरो यावत् मेदिन्यां दृष्टिं न
करिष्यति तावत् सोऽलिङ्गरो गोधूमर्तनो न भविष्यति तत् तैलभा-
१५ यदमपि शून्यतां न गमिष्यति । ततः सा प्रजित्वैकियेन यत् कथितं तदेव
चकार । इत्यम् एलियः सा योषित् तस्या परिजनाश्च बहूदिनानि
१६ यावद् आहारं जेभरे । परमेश्वर एलियेन यत् कथितवान् तदनु-
सारात् सोऽलिङ्गरो गोधूमर्तनो न बभूव तैलभाग्यमपि शून्यतां न गतं ।
१७ अनन्तरं तस्या गृह्णिष्याः पुत्रो रोगयस्तो बभूव तस्य रोगश्च तादृशीं
१८ दृष्टिं अगाम यत् तस्य प्राणवियोगोऽभवत् । ततः सा योषिद् एलियं
जगाद भो ईश्वरीयलोक त्वया समं मम कः सन्ध्वः ? त्वं किं ममाय-
राधं स्मारयितुं मम तनयं मारयितुश्च मम समीपम् आगताऽसि ?
१९ ततः स तां प्रतिजगाद तव पुत्रं मम्यं देहि । अनन्तरं स तस्या बह्वस-
स्तं वाक्यं गृहीत्वा स्वयं यत्र न्यवसत् तत्र गृहपृष्ठस्थिते दौमिनीत्वा
२० अश्रुत्यायां श्रायघामास । अनन्तरं परमेश्वरम् आह्वय वभाषे हे मम

प्रभो-परमेश्वर यया विधवया समं मयोच्यते त्वं किं तस्यास्तनयं मार-
यितुं तस्या अप्यमङ्गलं करिष्यसि ? अनन्तरं स श्रीं वाराम् तस्य ११
बालकस्योपरि स्वशरीरं विस्तार्य परमेश्वरम् आह्वय बभाषे, हे मम
प्रभो परमेश्वर, अस्यान्तरे प्राणाः पुनः सन्तिष्ठन्तां । तत एलियस्य वाक्ये ११
परमेश्वरेण ऋहति तस्य बालकस्यान्तरे प्राणाः पुनः समतिष्ठन्त तेन स
सजीवो बभूव । तदानीम् एलियस्तं बालकं ऋहत्वा ऋहृष्टस्यकोष्ठाद् ११
ऋहमध्यम् आनीय तस्य मात्रे दत्त्वा कथयामास पश्य तव पुत्रो जीवति ।

ततः सा योषिद् एलियं बभाषे त्वम् ईश्वरीयलोक एवासि तव १५
वक्त्रस्थितम् ईश्वरीयवाक्यं प्रकृतमिति मयाधुना बुद्धं ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

१ दुर्भिक्षमय आहायस्य समीपम् एलियस्य गमनं ७ ओवदियस्य साक्षात्करणं
तयोः कथापकथनम् १० आहावस्य साक्षात्करणं तयोः कथापकथनम् ११
आकाशात् पतितेन यज्ञिना बले दग्धत्वं बालः पुरोहितानां ब्रूडितत्वम् ४१ प्राथ-
मया दृष्टिप्राप्तिराहावस्याप एलियस्य गमनम् ।

बहुतिथकाले गते तृतीयवत्सरे परमेश्वरस्य वागियम् एलियस्य १
समीपमुपतस्थौ त्वं गत्वाहावाय दर्शनं दक्षि यतो मया मेदिन्यां दृष्टिः
कारिष्यते । तत एलिय आहावाय दर्शनं दातुं गतः । तदानीमपि २
शोमिरोषेऽतीव दुर्भिक्षम् आसीत् । अत आहावो निजनिवेशनस्या- ३
धिपतिम् ओवदियम् आह्वयत् । स ओवदियः परमेश्वरस्यातीव भक्तः ।
यस्मिन् काले ईषेवल् परमेश्वरस्य भविष्यद्वादिन उदच्छिन्त तस्मिन् ४
काले स ओवदियः शतं भविष्यद्वादिन आदाय पञ्चाशत् पञ्चाशत् तान्
गङ्गरमध्ये गोपयित्वात्रतोयदानेन जीवयामास । आहावस्तम् ओव- ५
दियं जगाद, अस्माकं सर्वे पशवो यद्ग विनश्येयुस्तत्कृते त्वं जनपदस्य
सर्वमिहियः प्रसवयानि खोतांसि च गच्छ तेन को जानाति वाजि-
नाम् अन्तराखाद्यं प्राञ्चरत्तगायास्माभिसृणानि लप्यन्ते । अनन्तरं तौ ६
जनपदं पर्यटितुं तं द्विभागं चक्राथे तत आहाव एककी मर्गिकेकेन
जगाम, ओवदियश्चैकाकी तदन्यवर्त्मना जगाम । अपरम् ओवदियो ७
यदा यात्राम् अकरोत् तदानीम् एलियस्य साक्षात् प्राप, ततः स तं
परिषीय भूमिष्ठः सन् बभाषे, भवान् किं मम प्रभुरेलियः ? ततः स ८
तं प्रतिजगाद, अहमेव । त्वं गत्वा निजप्रभुम् आवेदय, पश्य एकीय

- २ आगतः । स प्रथमवदत्, मया को दियोऽकारि इत् त्वं निजदार्त्तं मां
- १० घातयितुम् आहावस्य करे समर्पयसि ? मया तव प्रभोः परमेश्वरस्या-
मरत्वस्य श्रपयं कृत्वा निगद्यते मम प्रभुना राज्ञा तवाश्वेष्वकार्यं यत्र दूता
न प्रेषिता एतादृश एकोपि देश एतन्मपि राष्ट्रं वा न विद्यते, तेः सर्वे
दूतैरुदितं सोऽत्र नास्ति; अपरं तेषां राष्ट्रानां देशानाञ्च लोकैरपि त्वं
- ११ न दृष्ट एतस्मिन्नपि नृपतिस्तान् श्रपयं कारयामास । इदानीं त्वं मां
- १२ वदसि, एतिय आगत इति वार्त्तां त्वं गत्वा निजप्रभवे निवेदय । तत-
स्तव समीपात् मम गमनात् परं परमेश्वरस्यात्मा यदि मया न विदितं
किञ्चन स्थानं त्वं नयेत् तर्हि मया गत्वाहावाय वार्त्तायां कथितायां
स त्वाम् अप्राप्य मां हनिष्यति । किन्तु तव दासोऽहम् आबन्ध्यात्
- १३ परमेश्वरस्य भक्तोऽस्मि । ईश्वरणा परमेश्वरस्य भविष्यद्वादिनां हनन-
काळे मया यद् अकारि तत् किं मम प्रभुः केनापि न ज्ञापितः ? अहं
परमेश्वरस्य शतसङ्ख्यानां भविष्यद्वादिनां पञ्चाशत् पञ्चाशद् गङ्गरे गोप-
- १४ यित्वाग्रतोयदानेनाजीवयं । इदानीं त्वं मां वदसि पश्य, एतिय आगतो
वार्त्तामिमां त्वं गत्वा निजप्रभुम् आवेदय, तथा कृते स मां हनिष्यति ।
- १५ एतियः कथयाञ्चकार यः सैन्याध्यक्षः परमेश्वरो मया परिचर्यते तस्या-
- १६ मरत्वस्य श्रपयं कृत्वा वदामि, अथैवाहं तस्मै दर्शनं दास्यामि । अज-
न्तरम् श्रोवदिय आहाव साक्षात् कर्त्तुं गत्वा तं वार्त्तां न्यगदत् तत
आहाव एतियं साक्षात् कर्त्तुं यात्रां चकवान् ।
- १७ अनन्तरम् आहाव एतियं विलोक्य व्याहरत्, इच्छायेलः कीटा त्वं
- १८ किम् आगतोऽसि ? एतिय ऊचिवान् इच्छादेव मया न क्लिष्टः किन्तु
त्वया तव पित्रवंशेन च यतो ययं परमेश्वरीयनिदेशान् विहाय वाजो-
- १९ ऽनुगामिने जाताः । इदानीं त्वं दूतान् प्रहित्य सर्वान् इच्छायेलीय-
लोकान् ईश्वरलो भोजनासने भुञ्जानान् वाजः सार्द्धं चतुःशतानि भवि-
ष्यद्वादिनश्चैत्यवृत्तस्य चतुःशतानि भविष्यद्वादिनश्च कर्मिणश्चोपशये
- २० मम समीपे संश्रयाञ्च । तत आहावः सर्वेषाम् इच्छायेलीयवंशानां
समीपं दूतान् प्राहिषोत् तान् भविष्यद्वादिनोऽपि कर्मिणश्चोपशये
समश्रयाञ्च ।
- २१ अनन्तरम् एतियः सकललोकानां समीपं समीपे प्रोवाच द्युयं वति
कार्त्तं हयो नावेश्वरणां स्थापयिष्यथ ? यिहोवा यदीश्वरोऽस्ति तर्हि
तमेवानुव्रजत यदि च वाञ् ईश्वरोऽस्ति तर्हि तमेवानुव्रजत । ततो जोषा

एकमपि वचनं न प्रत्यवदन् । तत एतियो लोकांश्च बोधत् परमे- १२
 श्वरस्य भविष्यदादिनाम् एकाक्यहमेवावशिष्टोऽस्मि किन्तु वाजो भवि-
 यदादिनः सार्द्धचतुःशतानि जनाः विद्यन्ते । तैरस्मत्सन्निधिं हो हव- १३
 भावानोयेताम् अपरं खेपां हते तयोरैकतरो हवभो त्रियतां । ते तं
 ह्रिष्वा काष्ठानाम् उपरि निदधतां किन्तु तत्र वज्रिं न दातव्यः ।
 अपरम् अहम् अन्तरं हवभं परिष्कृत्य काष्ठानाम् उपरि निधास्ये
 किन्तु तत्र वज्रिं न दास्यामि । अनन्तरं यूयं स्वीयदेवस्य नाम्ना प्रार्थनां १४
 कुर्वन्स्व अहश्च यिहोवा नाम्ना प्रार्थयिष्ये ततस्तयो मध्ये यो वज्रिरूपम्
 उत्तरं दास्यति स एव सत्य ईश्वरो भविष्यति । तदानीं सकललोकाः
 प्रत्यवदन् एषा वागुत्तमा । अनन्तरम् एतियो वाजो भविष्यदादिनो १५
 जगाद, यूयं बहवः स्य तस्माद् यूयम् अग्रे खेपां हते हवभमेकं हत्वा
 परिष्कृत्य पश्चात् खेपां देवस्य नाम्ना प्रार्थयन्स्व किन्तु तत्र वज्रिं न
 दत्त । अनन्तरं तेषो यो हवभोऽदीयत तमादाय ते पर्यस्कुर्वन्त । १६
 अपरं हे वाक् अस्मभ्यम् उत्तरं देहीति वाचा प्रातःकालमारभ्य मध्याह्न-
 काजं यावद् वाजो नाम्ना प्रार्थयाञ्चक्रिरे किन्तु कापि वागी किमप्युत्तरं
 वा केनापि नाश्रूयत ततस्ते तस्यां निर्मितायां वेद्याम् उत्तन्नोत्तुम् उप-
 चक्रामिरे । अनन्तरं मध्याह्नकाल एतियस्तान् आकारयन् व्याहरत् १७
 यूयम् उच्चैःस्वरम् आह्वयत स देव एव स ध्यायति विहरति वा यात्रां
 करोति वा किं वा भवितुं शक्नोति स निद्रागते युष्माभिर्जागरयि-
 तव्यश्च । अनन्तरं त उच्चैःस्वरं समाह्वयन् खेपां रीत्यनुसारेण शोणित- १८
 निःस्वरयां यावत् स्थानि शरीराणि कूरिकाभिरस्त्रैश्चाजघ्नः । अपरं १९
 मध्याह्नकाजेषुतेऽपि ते सन्ध्याकालीयं बलिदानं यावत् प्राजपन् तथापि
 कापि वागी किमप्युत्तरं वा केनापि नाश्रूयत मनोनिधायकश्च कोपि
 नासीत् । अनन्तरम् एतियः सकललोकान् व्याहरत्, यूयं मम समीप- २०
 भाज्छत, तेन सकललोकेषु तस्य समीपं समीपेषु स परमेश्वरस्य भद्रां
 वरिं पुन निर्म्मिमे । तव नामधेयम् इच्छायेन् भविष्यतीति परमेश्वरो यं २१
 बाजूवन् उक्तवान् एतियस्तस्य पुत्राणां वंशानां सङ्गानुसारेण दादश-
 पाशाखान् गृहीत्वा तैः पाशाखैः परमेश्वरस्य नाम्ने यञ्जवेदिनेकां निर्म्मिमे ।
 अपरं वेद्याश्चतुर्दिक्षु या भारहवपरिमितानि धान्यानि धारयितुं २२
 शक्नोति तादृशां परिखमेकां चखान । अनन्तरं स इन्धनानि संख्याप्य २३
 हवभं ह्रिष्वा खखं खखं कृत्वा चैत्रनामानुपरि निधाय बभाषे चतुः-

- १७ कलसान् तोयैः परिपूरयत ह्योपरोन्मनोपरि च तान्धवतारयत । अन्तरम् एलिय ऊचे द्वितीयवारं तत् कुर्वत ततस्ते द्वितीयवारं तद् अकुर्वन् । अनन्तरं स उक्तवान् तृतीयवारं तत् कुर्वत, ततस्ते तृतीय-
 १८ वारं तद् अकुर्वन् । ततो वेद्याश्चतुर्दिक् तोयं जगाम खातमपि तैस्तोयैः
 १९ पर्यपूर्यत । अपरं सन्ध्याकालीयबलिदानसमय एलियो भविष्यद्वादी समीपमेव जगाद, हे इन्द्राहीम इन्द्राक इन्द्रायेणश्च प्रभा परमेश्वर, त्वम् इन्द्रायेणो मध्य ईश्वरोऽस्य ह्यश्च तव दासोऽस्मि तव वक्षसा च मया
 २० कर्माण्येतानि क्रियन्त इदमद्य सर्वं ज्ञायतां । हे परमेश्वर मम वाचं निशामय मम वाचं निशामय, हे यिज्ञोवा त्वमेवेश्वरोऽसीति लोकोक्तै
 २१ ज्ञायतां त्वञ्च तेषां मनांसि परिवर्त्तय । तदानीं परमेश्वरीयवक्त्रः पतन् हेमबलित्म इन्धनानि पाषाणान् धूलोश्च प्रददाह परिखास्थितानि
 २२ तोयानि शोषयाञ्चकार च । तदानीम् एतद् विलोक्य सर्वे लोका भूमौ निपत्य प्रणम्य वार्चामिमां जगदुच्च यिज्ञोवा एवेश्वरोऽस्ति यिज्ञोवा
 २३ एवेश्वरोऽस्तीति । अनन्तरम् एलियस्तान् अवदत्, यूयं बाणो भविष्यद्वादिनो धरत तेषाम् एकोऽपि न पलायतां । ततस्तेषु धृत्येकियः कीशानखेतकस्तटेऽवरोह्य तत्र तान् अवधीत् ।
 २४ अनन्तरम् एलिय आह्वावं व्याहरत् त्वं गत्वा भुङ्क्त पिव च यतो
 २५ महादृष्टेः शब्दो मया श्रूयते । तत आह्वावे भोक्तुं पातुश्च गत एलियः कर्मिणस्य शिखरम् आरुह्य भूमौ जानुनी पातयित्वा निजशिरो जानु-
 २६ परि स्थापितवान् । अपरं निजदासं जगाद त्वं गत्वा सागरस्य दिश-
 २७ मवलोकय । ततः स त्रजित्वा विलोक्य व्याहरत् किमपि नास्ति ।
 २८ इत्थम् एलियः सप्तवारान् तम् अवोचत्, याहि । अपरं सप्तमे वारे स गदितवान्, पश्य मनुष्यस्य कर इवैकः क्षुद्रो मेघः समुद्राद् उत्पिठति । तदानीम् एलियः कथयामास, त्वं गत्वाह्वावं ब्रूहि दृष्ट्या यत् त्वं बाधां
 २९ न कभसे तदर्थं रथमारुह्य व्रज । इत्यनन्तरे मेघवाताभ्यां गगने दृष्ट्वा-
 ३० बर्षे जाते महादृष्टिर्बभूव । तत आह्वावो यानमारुह्य यिप्रियेवं नगरं
 ३१ जगाम । अपरं परमेश्वर एलिये समधिष्ठिते स कटिदेशं बद्धा यिप्रि-
 ३२ येकः प्रवेशस्थानं यावद् आह्वावस्थायेऽपि धावितवान् ।

१६ जनविंशोऽध्यायः ।

एकियस्य पञ्चायनं ४ प्रान्तरे जीमने तस्य विरक्तत्वं स्वर्ग्यदृतेन सान्त्वनाप्राप्तिः ८
 चारेवजिरावीश्वरस्य दर्शनम् अपरं जसायेकस्य येहारिकोश्रायस्य चाभिवेकार्यं
 तस्य प्रथितत्वं १६ इलीश्रायस्य कुटुम्बादीनां त्यजनम् एकियस्य पञ्चाङ्गमनसः ।

अनन्तरम् एकियेन यद्यत् छतं सर्व्वं भविष्यद्वादिनश्च यत् खड्गाघा- १
 तेन तेन हता इति वार्त्तायाम् आहावेनेषेवले कथितायाम् ईषेवल् २
 एकियस्य समीपं दृढमेकं प्रहित्य वाचमिमां तं श्रावयामास, अ एत-
 स्मिन् समये तेघाम् एकस्य प्राणानिव तव प्राणान् यदि न करिष्ये तर्हि
 देवा मद्यम् अमुकं दण्डं ततोऽधिकश्च दण्डं ददतु । तत एकियस्तद् ७
 विज्ञाय प्राणरक्षार्थं प्रख्याय यिद्धदादेशस्थां वैश्वाम् उपस्थाय तत्र
 स्थाने निजदासं विजज्ञौ ।

अनन्तरं स एकाकी दिनमेकं प्रान्तरेण गत्वा कस्यचिद् रोतमतरो- ४
 रध उपविवेश, अपरं मृत्यं प्रार्थयमानो व्याजहार हं परमेश्वर, अजं
 जीवनेनेदानो मम प्राणान् गृह्णाण यतोऽहं निजपूर्व्वपुरुषेभ्य उक्तमो
 नास्मि । अनन्तरं तस्मिन् रोतमतरोरधः शयित्वा निद्रां गते द्रुत एक ५
 आगत्य तं स्पृष्ट्वा बभार्ध, उत्तिष्ठ भद्रश्च । ततस्तेन दृष्टो छतायां निज- ६
 शिरःस्थानेऽङ्गारोपरि पङ्कः पूष एको भाण्डमेकं तैयश्च विद्यते इति
 दृष्ट्वा तस्मात् स भुङ्क्ता पीत्वा च पुनर्वारम् अशेत । अपरं परमेश्वरस्य ७
 दूतो द्वितीयवारं तस्य समीपं समेत्य तं स्पृष्ट्वा जगाद त्वयोत्थाय
 भुज्यतां यतो यः पश्या त्वया गन्तव्यः स त्वयाशक्यः । ततः स उक्त्याय
 भोजनपाने चक्रे तस्य भोजनशक्तीया च चत्वारिंशद् दिवारावीरीश्वरस्य
 शिकोचयं होरेवं याचद् ययौ ।

तत्र स गङ्गरमेकं प्रविश्य यामिनीं यापयामास; तदानीं परमेश्व- ८
 रस्य वच इदं तस्य समीपम् उपातिष्ठत्, हे एकिय त्वयाच किं क्रियते ?
 ततः स ऊचे, अहं सेन्याध्यक्षस्य प्रभोः परमेश्वरस्य छतेऽतीवोत्सुको- १०
 ऽभवः; यत इच्छायेकीयवंशस्तव नियमं विज्ञाय तव यक्षवधो भद्रा-
 स्तव भविष्यद्वादिनः खड्गैर्हताश्च तेषां मध्येऽहम् एकाक्यवशिष्टोऽस्मि;
 अपरं ते मम प्राणान् नाशयितुं मामपि मृगयितवन्तः । अनन्तरं स ११
 उदितवान् त्वं वहिर्भूय पर्व्वतोपरि परमेश्वरस्य सम्मुखे तिष्ठ, पश्य
 परमेश्वरस्तेन स्थानेन गतिं करिष्यति । ततो गिरिभेदकः पाषाणभङ्गकश्च
 प्रबलप्रचण्डवायुः परमेश्वरस्याग्रे ययौ तस्मिन् वाते परमेश्वरो नाबिद्यत ।

- वातात् परं भूमिकम्पो बभूव, तस्मिन् भूमिकम्पेऽपि परमेश्वरो नावि-
 १९ द्यत । भूमिकम्पात् परं वज्रं बभूव तस्मिन् वज्रावपि परमेश्वरो नावि-
 १९ द्यत । वज्रेः परम् ईषच्छब्दकारी द्युद्र एकः स्वरो बभूव । तदानीम्
 एलियस्तं श्रुत्वा वक्ष्ये मुखमाच्छाद्य वर्णगत्य गङ्गरस्य दार्ध्यतिष्ठत् ततस्तं
 १९ प्रति वागीयम् उपातिष्ठत् हे एलिय त्वयात्र किं क्रियते ? तेनोदितम्
 अहं सेनाध्यक्षस्य प्रभोः परमेश्वरस्य छतेऽतीवात्मुकोऽभवं यत् इच्छा-
 येलीयवंशैस्तव नियमं विहाय तव यज्ञवेद्यो भद्रान्तव भविष्यदादिनः
 खड्गैर्हताश्च तेषां मध्येऽहम् एकाक्यवशिष्टोऽस्मि, अपरं ते मम प्रायान्
 १९ नाशयन्तु मामपि मृगयितवन्तः । परमेश्वरो व्याजहार त्वं प्रान्तरेण
 पराट्य दम्भेकं याहि तत्रोपस्थाय हसायेकम् अरामदेशस्य राजत्वे
 १९ ऽभिषिञ्च । अपरं निमग्नोः पुत्रं येऽहम् इच्छायेलदेशस्य राजत्वेऽभि-
 षिञ्च, अपरम् आवेलमिहोलानिवासिनं शाफटस्य पुत्रम् इलीशायं
 १० तव विनिमयेन भविष्यदादित्वेऽभिषिञ्च । यो जनो हसायेकस्य खड्गाद्
 रक्षिष्यते स येऽहना हनिष्यते यश्च येहः खड्गाद् रक्षिष्यते स इलीशयेन
 १८ हनिष्यते । किन्तु वालः सम्मुखे ये जानुनी न पातिते येषां वदनेश्च स न
 चुम्बितस्तादृशाः सप्तसहस्राणि मनुजा इच्छायेलो मध्ये मयावशोघिताः ।
 १८ अनन्तरं स तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय शाफटस्य सुतस्यलीशायस्य
 सम्मुखं प्राप, तदानीं तस्य ये गवां द्वादशयुग्मानि क्षेत्रम् अकर्षन् तेषां
 द्वादशेन युग्मेन सार्द्धं स खयम् आसात् । अनन्तरम् एलियः समीपं
 १० समीय निजम् उत्तरीयवसनं तस्य गात्रे निचक्षेप । ततः स गा
 विहार्येलियस्य पश्चाद् धावन् बभौ भवान् यद्यन्जानाति तर्ह्यहं
 निजं पितरं मातरश्च चुम्बित्वा भवन्तम् अनव्रजियामि । ततः स तम्
 १९ अवादीत्, अहं तव किमकार्षं ? त्वं गत्वा पराट्यागच्छ । अनन्तरं स
 तस्य समीपात् पराट्य गत्वा तद् गोयुग्मं गृहीत्वा हृदयामास युगे-
 न्धनेश्च तयो मांसं प्रपाच तस्मिन् लोकेश्यो वितरिते ते तद् बुभुजिरे च
 अनन्तरं स उत्थार्येलियस्य पश्चाद् गत्वा तस्य परिचारको बभूव ।

२० विंशतितमोऽध्यायः ।

- १ विन्हददेन शोमिरोहस्यावरोधनं १२ भविष्यदादिनो मन्त्रकाराभोयलोकाणां
 जननं १९ भविष्यदास्मानुषाराद् अरामोयलोकाणां पुनरात्मनं २० भविष्यदा-

विनो मन्त्रणयाराभीयाणां पुनर्व्यारं हृतत्वं ७१ पराजितेन विन्हृददेनोपायन-
दानं १५ आज्ञावं प्रति दृष्टान्कथयनं भविष्यद्वचनञ्च ।

अनन्तरम् अरामीयो विन्हृददो नृपतिः स्त्रीयसकणसैन्यानि निज- १
सहायान् द्वाविंशद् राजानो हयान् रथांश्च संगृह्य शोमिरोयम्
अवहन्धन् तद्विरुद्धं युयोध । अपरं स इच्छायेलीयनृपतेराज्ञावस्य समीपं १
नगरं दृतान् प्रहित्य जगाद, विन्हृदद इमां वाचं वक्ति, त्वदीयानि १
दुर्वर्गसुवर्णानि ममैव तव प्रियतमा जाया बालकाश्च मदीयाः । तत ४
इच्छायेलीयभूपतिः प्रतिजगाद हे मम प्रभो राजन् तव वाक्यानुसाराद्
अहमपि भवदीयो मदीयं सर्व्वस्वञ्च भवदीयं । अनन्तरं दृताः पुन- ४
रागत्य बभाषिरे विन्हृदद इमां वाचं ब्रवीति त्वं निजं हेम रजतं
जाया पुत्राश्च मद्यं देहीत्यहं दृतेस्वामाज्ञापितवान् । अतः अ एतस्मिन् ५
समये मया तव समीपं भृत्याः प्रेषयिष्यन्ते ते तव निकेतनं तव भृत्याणां
वेषमानि घानसन्धाय तव मनोरम्यं यद् यद् विद्यते तत् सर्व्वं हस्तेरा-
दाय स्थानान्तरं नेष्यन्ति । तत इच्छायेलीयनृपतिर्जनपदस्य प्राचीन- ७
मनुजान् सर्व्वान् आह्वय जगाद एष मानुषः कुचेष्टामाचरतीति युष्माभि
मुंध्यतां दृश्यताश्च, मम जाया पुत्रा रजतहेमानि चाधि तेन दृते-
राज्ञापितोऽहं नामङ्गीकृतवान् । ततः प्राचीना लोकाश्च सर्व्वं तं जगदु, ८
तस्याश्चा त्यया न गृहीतव्या नाङ्गीकृतव्या च । अनन्तरं स विन्हृददस्य ८
दृतान् जगाद, यूयं स्वप्रभवे राज्ञे कथयत भवतो दृतेरहं प्रथमवारं
यद् आज्ञापितस्तत् सर्व्वं साधयिष्यामि किन्वाञ्चामेनां साधयितुं न
शक्नोमि । ततस्ते दृताः प्रस्थासं वार्त्तां जगदः । अनन्तरं विन्हृददो १०
दृतान् प्रहित्य तं जगाद, एतस्य शोमिरोयस्य धूलयो यदि मम पश्चा-
त्कामिनां लोकानां मूलीन् पूरयितुं पारथेयुस्तर्हि देवा मद्यम् अनुक्तं
दद्युं ततोऽधिकं दद्युं वा ददतु । तत इच्छायेलीयो नरपतिः प्रत्यब्रवीत्, ११
तस्मै कथयत सञ्जात्यागीव सञ्जायाही न ह्लाषतां । तस्मिन् समये विन्- ११
हृददस्तदीयसहाया राजानश्च दृष्ट्विष्यन्तिवन् इत्यनन्तरे स तां वार्त्तां
निश्राप्य निजदासान् आब्रवीत् नगरमाक्राम्यत ततो लोकैर्नगरमाक्राम्यत ।

अनन्तरम् इच्छायेलीयाज्ञावस्य नृपतेः समीपम् एको भविष्यद्वादी १४
समेव कथयामास परमेश्वर इमां वाचं वदति त्वं किम् एतद् वृहद्
लोकान्दृष्टम् अपश्यः ? मयाद्य तव हस्ते ते नराः समर्पयिष्यन्ते तेमाहमेव
परमेश्वर इति भोक्तुस्ते त्वं । आज्ञावो गदितवान् केन तान् समर्पयि- १४

- असि? भविष्यदादी गदितवान् परमेश्वर इति वाचं ब्रवीति मण्डले-
श्वराणां तद्वक्तृकैः । ततो राजा पृष्टवान् को युद्धायोपक्रमिष्यते?
- १४ स उक्तवान् त्वमेव । अमन्तरं तेन मण्डलेश्वराणां तद्वेषु गञ्जितेषु
ते सङ्घ्या दे शते दान्त्रिंशत् जना आसन् ततः परम् इच्छायेकीयवंशानां
- १५ सकललोकेषु गञ्जितेषु ते सङ्घ्या सप्तसहस्राणि लोका आसन् । अम-
न्तरं ते मथ्याङ्गकाले वहिरगच्छन् तस्मिन् समये विन्द्ददेदस्तस्य सहाया
- १६ दान्त्रिंशद् राजानश्च द्रुष्येषु मद्यपानेन मत्ता आसन् । अपरं यदा
मण्डलेश्वराणां तद्व्या अग्रे वहिरगच्छन् तदानीं विन्द्ददेदेन द्रुताः
प्रहिताः । त आगत्य वार्तामिमाम् अवदन् शोमिरोष्वात् कतिप्रयलोका
- १७ वहिरगच्छन् । तदानीं स आदिदेश ते यदि सन्धिनिमित्तं वहिरगता-
स्तर्हि युष्माभिर्जीवयाहं यहीतव्याः, यदि वा रणनिमित्तं वहिर्गतास्त-
- १८ र्हापि युष्माभिर्जीवयाहं यहीतव्याः । अमन्तरं प्रदेशाधिपतीनां तद्वेषु
- १९ तेषां पश्चाद्गामिसन्धेयुषु च नगराद् वहिर्भूतेषु तेषाम् एकैको जनेऽरा-
मीयाणाम् एकैकं जनम् अवधीत् ततोऽरामीयेषु पलायितेष्विच्छायेकीय-
लोकास्तेषां पश्चाद् अधावन् । अपरम् अरामीया विन्द्ददेदो मही-
- २० पतिर्हयमारुह्य सादिभिः सह पलाय्य रक्षां प्राप । अपरम् इच्छायेकीयो
राजा वहिर्गत्य तेषां वाजिनो रथांश्च पराजयत् । इत्थं तेनारामीयाणां
महाहननं कृतं ।
- २१ अमन्तरं स भविष्यदादी इच्छायेकीयनरपतेः समीपं समीय जगाद
त्वं गत्वात्मानं बलिनं कुरु सावधाने भवन् मिजकर्त्तव्यं विवेचय यत्
- २२ आगामिवत्सरेऽरामीया राजा तव विरुद्धं पुनरागमिष्यति । अमन्तरम्
अरामीयनरपते भृत्यास्तम् अवदन् तेषां देवाः पर्वतानां देवाः सन्त्य-
तत्कारणात् तेषुस्ते बलाधिकाः । किन्तु वयं यदि तैः समं समभूमौ
- २३ युष्माम्स्तर्हि तेषोऽवश्यं बलवन्तो भविष्यामः । अतस्त्वम् इदं कर्म कुरु
सर्वान् भूपतीन् स्वपदेभ्यो दवयित्वा तेषां विनिमयेन सेनापतीन् नियो-
- २४ जय । अपरं तव यावन्ति ह्यरथादीनि बलानि श्यनश्यन् तावन्ति
ह्यरथादीनि बलानि संग्रहात् वयं समभूमौ तैः समं यास्यामस्ततो
ऽवश्यं तेषो बलाधिका भविष्यामः । अमन्तरं विन्द्ददेदेन तेषां मन्त्राणां
- २५ श्रुत्वा तदनुसारेण कृतं । अपरं परस्मिन् वत्सरे उपस्थिते विन्-
द्ददेदोऽरामीयान् गञ्जितेष्विच्छायेकीयलोकेः समं योद्धुम् अपेक्षं जगाम ।
- २६ इच्छायेकीयवंशाश्च गञ्जिता भूत्वा भक्ष्यप्रस्थादीनि समादाय तेषां विद-

इदमन्वयः । तत इच्छायेलीयलोका अरामीयाणां सम्मुखे शिविरं स्थापयित्वा
ह्यागशावकानां द्वौ क्षुद्रौ व्रजाविव बभूवुः किन्त्वरामीयैर्दंष्ट्रो व्याप्तः ।

अनन्तरम् ईश्वरीय एको लोक आगयेच्छायेलीयं भूपतिं जगाद १८
परमेश्वर इमां वाचं ब्रवीति, अरामीया अवदन् यिहोवाः पर्वतानाम्
ईश्वरः किन्तु समभ्रुमीनाम् ईश्वरो नह्यीति तत्कारणाद् अहं तं महा-
जननिवहं तव करे समर्पयिष्यामि तेनाहमेव परमेश्वर इति यूयं
वेदिष्यथ । अपरं तेषु शिविरे स्थित्वा सप्तार्चं सम्मुखासम्मुखीभूतेषु १९
सप्तमे दिने युद्धं प्रजघ्ने तत इच्छायेलीयलोका एकस्मिन् दिनेऽरा-
मीयाणां लक्षं पदातीन् व्यनाशयन् । ततोऽवशिष्टाः सेनाः पलाय्याफि- २०
कनगरं प्रविशिशुः किन्तु तेषाम् अवशिष्टानां सप्तविंशतिसहस्राणां
लोकानाम् उपरि प्राचीरं निपपात । अपरं विन्हददः पलाय्य नगरा-
भ्यन्तरस्थं गर्भागारमेकं प्रविवेश ।

अनन्तरं तस्य भृत्यास्तम् अद्रुवन् इच्छायेल्वंशीया राजानः करुणा- २१
युक्ता इत्यस्माभिः अतं तस्माद् वयं निवेदयामः कटिषु श्लाघवसनानि
परिधाय करुणांश्च रज्जुभिर्वेष्टित्वास्माभिरिच्छायेलीयमहोपतेः समीपं
गम्यतां, भवितुं पारयति स तव प्राणान् रक्षिष्यति । अनन्तरं ते २२
कटिषु श्लाघवसनानि परिधाय करुणांश्च रज्जुभिर्वेष्टित्वेच्छायेलीयरा-
जस्य समीपम् एव जगदुः, भवतो दासो विन्हदद चावेदयति, भवान्
मम प्राणान् जीवयितुम् अर्हति । ततः स उदितवान्, स किम् इदानी-
मपि जीवति ? स मम आता । तदानीं ते नरास्तद् वाक्यं शुभलक्ष्यं २३
बुद्ध्वा यूयं तस्य भावम् अनुसन्धाय कथयामासुः, विन्हददो भवतो
आतैव । अनन्तरं स गदितवान् यूयं गत्वा तमानयत । ततो विन्हददे
वहिर्भूय तस्य समीपम् आगते स निजरथे तम् उपवेशयाञ्चकार ।
तदानीं विन्हददस्तम् अब्रवीत् मम जनकेन तव जनकाद् यागि यागि २४
नगराण्यपहृतानि तानि मया परावर्त्य दायिष्यन्ते, अपरं मम तातेन
शोमिरोखे यादृक् निजकृते रथ्या अक्रियन्त तादृक् त्वया निजकृते
दम्भके राथ्याः क्रियन्तां । तत आश्विन गदितं मया नियममिमं कृत्वा
त्वं विस्वस्यसे । अनन्तरं तेन समं नियमं विधाय स विस्वस्यजे ।

अनन्तरं भविष्यद्वादीनां शिष्याणाम् एको जनः परमेश्वरस्य वचसा २५
निजं सहश्रिष्यम् अब्रवीत् विनयेऽहं त्वं मां ताडय किन्तु स तं ताड-
यितुं नान्वमन्यत । ततः स तमवदत् त्वं परमेश्वरस्य वाक्यं नाग्रहा २६

- अतो मम समीपात् त्वया गमने कृते सिंहे एकस्त्वं हनिष्यति । अनन्तरं
- १० तस्य समीपात् तस्मिन् गते सिंहे एकस्तं प्राप्य जघान । अनन्तरं स
- जनमन्यं प्राप्य जगाद, विनयेऽर्चं मां ताडय ततः स तं ताडयन् विष्णु-
- १८ तवान् । अनन्तरं स भविष्यद्वादो गत्वा प्रच्छन्नवेशार्थम् उष्णीषवस्त्रेण
- १८ चक्षुष्याच्छाय वर्त्मनि राजानं प्रतीक्ष्य तस्मिन्वान् । अपरं राजनि
- मार्गेणागच्छति स राजानं प्रति प्रोचैःस्वरम् आवेश्य कथयामास तव
- दासे मयि समरं गते पश्य जन एकः पार्श्वीदागत्य मम समीपं पुमांस-
- मेकमानोय गदितवान् स्वं मनुजं रक्ष, यद्य यदि कोनापि प्रकारेणा-
- प्राप्यो भवेत् तर्हि तस्य प्राणानां विनिमयेन तव प्राणा यास्यन्ति नो चेत्
- १० त्वया किङ्करैकपरिमितं रजतं दायिष्यते । किन्तु तव दासे मयि तत
- इतो व्यये सति स गतवान् । अनन्तरम् इच्छायेकीयो महीपतिस्तं
- ११ जगाद त्वं निजदण्डनं निरचिनोः । अनन्तरं तेन तूयं निजचक्षुर्भ्यां
- वस्त्रेऽपसारिते स यद् भविष्यद्वादिनाम् एको जन इतीच्छायेकीयेन नर-
- ११ पतिना परिचितं । अनन्तरं तेन नरपति र्थाजङ्गे परमेश्वर एतां वाचं
- ब्रवीति यो जन उच्छिन्नतायै मया निरूपितः स त्वया निजहस्तात्
- मांचित एतत्कारणात् तस्य प्राणानां विनिमयेन तव प्राणा आदायिष्यन्ते
- ११ तस्य लोकानाञ्च विनिमयेन तव लोका आदायिष्यन्ते । तत इच्छायेकीयो
- महीपति विमर्षाऽसन्तुष्टश्च निजभवनं गच्छन् शोमिरोयं प्रविवेश ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

- १ नावोतस्य चेनम् अप्राप्याहावस्य विमर्षणं ५ ईदवजा नावोतस्य हतत्वं १५ नावो-
तस्य चेवाहरणम् आहावेन १० आहावेचेवतो दण्डनस्य भविष्यदण्डनं १५ आहाव-
स्यानुतपनकारणात् तस्य दण्डनस्य चमर्षं ।
- १ एतेषां घटनानां पश्चाद् यिप्रियेकीयस्य नावोतस्य गोस्तनीक्षेत्रमेकं
यिप्रियेक्षनगर आसीत् तत् शोमिरोबीयभूपतेराहावस्याट्टाजिक्वायाः
१ पार्श्वे स्थितं । अत आहावो नावोतं जगाद, तव गोस्तनीक्षेत्रं मया
देहि मया तत् शाकक्षेत्रं कारिष्यते यतस्तत् मम भवनस्य सन्निधौ
तस्य पार्श्वे स्थितं, तस्य विनिमयेन ततोऽप्युत्तममपरं गोस्तनीक्षेत्रमेकं
तुभ्यं मया दायिष्यते यद्वा यदि तुभ्यं रोचते तर्हि तस्य मूढ्यं रजतं तुभ्यं
१ दायिष्यते मया । ततो नावोत आहावम् आब्रवीत् मया तुभ्यं निजपैटका
५ भूमिं वितीर्यते परमेश्वरस्तन्नानुमन्यतां । अनन्तरं मया पैटका भूमि-

कुम्भं न वितारिष्यते विप्रियेणीयस्य नावोतस्यैतेन वचसाहावो विमर्षो
ऽसन्तुष्टश्च भूत्वा निजभवनं गतवान् अपरं शय्यायां निपत्य विवर्या-
वदनश्च भूत्वा किञ्चन भोक्तुं नैच्छत् ।

अनन्तरं तस्य जायेषेवन् तस्य समीपं समीय तम् अपृच्छत् तव ५
मानसम् एतादृग् विमर्षं कुतः ? त्वया किञ्चन न भुज्यते च कुतः ? ततः ६
स तामवदत्, अहं विप्रियेणीयं नावोतं सम्भाष्य तम् अवदं, रौप्यविनि-
मयेन तव द्राक्षाक्षेत्रं त्वया मङ्गलं दीयतां यद्वा यदि तुभ्यं रोचते तर्हि
तस्य विनिमयेन द्राक्षाक्षेत्रमपरमेकं तुभ्यमहं दास्ये ततः स प्रत्यवदत्
मया निजं गोस्तनीक्षेत्रं तुभ्यं न दायिष्यते । तदानीं तस्य जायेषेवन् ०
जगद् तथा सति त्वया किम् इच्छायिणीयजनपदस्य राजत्वं कारिष्यते ?
उत्तिष्ठ भृङ्ग स्वदीयं मानसं दृष्टं भवतु विप्रियेणीयनावोतस्य गोस्तनी-
क्षेत्रं मयैव तुभ्यं दायिष्यते । अनन्तरम् आहावस्य नाम्ना सा पञ्चाङ्गि ८
लिखित्वा तस्य मुद्राक्षेत्रेण मुद्राङ्कितानि कृत्वा नावोतस्य समीपवासिनां
नगरस्य मुख्यानां प्राचीनानाञ्च लोकानां सविधं प्रेषयाञ्चकार । तेषु ९
पञ्चेषु लिखितमेतद् वचः, युष्माभिरुपवासो घोष्यतां नावोतश्च लोकानां
मध्य उच्चस्थाने समुपवेश्यतां । अनन्तरं त्वम् ईश्वरं राजानश्चानङ्गी- १०
कृतवान् तस्य विपरीतम् एतत् साक्षित्वं कर्तुं दुराचारो हौ नरो युष्मा-
भिरस्य सम्मुखे स्थाप्येतां ततः परं दूयं तं वहिष्कृत्य पाषाणैर् मारयत ।
अनन्तरम् ईषेवणा प्रेषितेषु पञ्चेषु यद्यत् लिखितं यद्यत् तयाज्ञापितञ्च ।
तदेव तन्नागरिकैर् लोकार्थतो नगरनिवासिभिः प्राचीनैः प्रधानमनुजै-
कृतं । तदुपवासो घोषितो नावोतश्च लोकानां मध्य उच्चस्थान उपवे- ११
श्रितः । अपरं दुराचारो हौ नरावागत्य तस्य सम्मुख उपविबिभ्रतुः । १२
तौ हौ दुराचारो नरो सकललोकानां समक्षं नावोतस्य विरुद्धं वच
इदं वदन्तौ साक्षित्वं चक्रतुः, नावोत ईश्वरं राजानश्चानङ्गीकृतवान् ततः
स मनुजैर् नगराद् वहिष्कृतः पाषाणैर् मारितश्च । अनन्तरं त ईषेवन्ः १४
समीपं वासोमिमां प्रेषयाञ्चकिरे नावोतः पाषाणैराहृतो मृतश्च ।

अपरं नावोतः पाषाणाघातैरभिवृत वच इदम् ईषेवन् निशम्याहार्यं १५
वभाषे, उत्तिष्ठ विप्रियेणीयनावोतो मुद्रामूल्येन यद् द्राक्षाक्षेत्रं तुभ्यं
दानुं नाभ्यनयत् तद् भृङ्ग वतो नावोतो न जीवति स मृत इव ।
तदानीं नावोतो मृतो वच इदम् आकस्म्यं आहाव उवाच विप्रियेणीय- १६
नावोतश्च गोस्तनीक्षेत्रम् अधिकर्तुं जगाम ।

- १० इत्यवसरे परमेश्वरस्य वच इदं तिस्रोयस्त्रैलियस्य समीपम् उपाति-
- १८ छत्, त्वमुत्थाय श्रोमिरोयनिवासिनम् इच्छायेकीयनरपतिम् आहाव
साक्षात् कर्तुं याहि, पश्य स नावोतस्य गोस्तनीक्षेत्रे विद्यते यतस्तद्
- १९ अधिकर्तुं स तत्रागच्छत् । त्वं तस्मै कथय परमेश्वर एतां भारतीं
भावते त्वया किं नरहत्या कृता परसम्पत्तिं क्वंवा च ? पुनरपि तं वद,
परमेश्वरो भाषते श्वानो यत्र स्थाने नावोतस्य बधिरम् अक्षणीकृवन्त-
- २० स्तत्रैव स्थाने श्वानस्तवापि बधिरम् अक्षणीकृवन्ति । तदागोम् आहाव
एकियं गदितवान् हे मम रिपो त्वं किं मां प्राप्नोः ? ततः स उदित-
वान् प्राप्रबं यतस्त्वं परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं कर्तुंम् आत्मानं
- २१ व्यकीयाः । अतएव (तेन निगद्यते) पश्याम् अमङ्गलं त्वाम् अभिवर्त्त-
यिष्यामि, तव पश्चात् तव वंशम् उच्छेत्स्यान्वाहाववंशीयान् सर्वपुरुषान्
- २२ इच्छायेषो मध्ये मुक्तान् बडांश्च सकलान् विनाशयिष्यामि च । त्वं येन
दुराचारेण माम् अक्षोपय इच्छायेकीयलोकान् पापम् अकारयश्च
तत्कारणाद् अहं निघाटमुत्स्य यारविशामस्य वंशनिवाहियसुतस्य
- २३ वाशा वंशमिव च तव वंशं करिष्यामि । अपरं परमेश्वर ईषेवणमधि
वच इदं वदति श्वानो यिम्रियेणस्य प्राचीरसमीप ईषेवणं भक्षिष्यन्ति ।
- २४ आहाववंशीयो यः कश्चिन्नगरे मरिष्यति स कुक्कुरैर्भक्षिष्यते यत्र क्षेत्रे
मरिष्यति स शून्यस्य विह्वले भक्षिष्यते ।
- २५ अपरं निजजाययेषेवणा प्रवर्षितो य आहावः परमेश्वरस्य समक्षं
कुत्सिताचारं कर्तुंम् आत्मानं व्यकीयात् तस्य तुल्योऽपरः कोऽपि न
- २६ नभूव । परमेश्वरो यान् इमोरोयान् इच्छायेषीववंशस्य सम्पत्तात् अद-
वयत् तेषां सकलक्रियानसारेण स देवानाम् अनुगमनेनाशोव छयाहं
- २७ कर्म कृतवान् । स एवाहावस्तानि वशांस्याकण्ठं निजवसनानि चि-
च्छेद गात्रे शाखवसनं परिदध उपवसन् शाखवसने शिष्टे नमस्तम्
- २८ आचचार च । ततः परमेश्वरस्य वचनमिदं तिस्रोयस्त्रैलियस्य सविध
२९ उपातिष्ठत्, आहावो मम समक्षं गच्छीभूतस्त्वया किं तत्र दृश्यते ? मम
समक्षं तस्य नमस्तात्तराकाराद् अहं तस्य यावज्जीवनम् अमङ्गलं न
वर्त्तयिष्यामि । किन्तु तस्य तनयस्य जीवनसमयेऽमङ्गलं तस्यान्वयम्
अधि वर्त्तयिष्यामि ।

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

१ आद्यावेन नरपतिना मीखायस्य भविष्यद्वादिन आह्वानं १५ मीखायस्य भविष्यद्दचनं
२४ वचनकारणात् तस्य दण्डनं २९ आद्यावेन समं यिहदादेशीययिहोशाफटस्य
रूपतेः समरगमनं २४ आद्यावस्य चतुर्त्वं २० तस्य प्रशानदानं ४१ यिहोशाफटस्य
विवरणं निधनश्च ४१ आद्यावस्य तनयस्यावसियस्य विवरणश्च ।

अपरम् अरामीयलोका इखायेलीयलोकाश्च वत्सरत्रयपर्यन्तं विश्वस्य- १
मुक्तेषां परस्परं समरं नाभवत् । अनन्तरं तृतीये वत्सरे यिहदादेशीयो २
भूपति र्थिहोशाफट इखायेलीयनरपतेः सविधम् अगच्छत् । तदानीम् ३
इखायेलीयो नरपतिः स्त्रीयभृत्यान् अत्रवीत् गिलियददेशस्थं रामोत-
नगरम् अस्माकमेवेति किं युष्माभिर्न ज्ञायते ? किन्तु वयम् अरामीय-
भूपतेर्हृत्वात् तद् अनपहृत्यालसास्तिष्ठामः । अपरं स यिहोशाफट ४
पप्रच्छ त्वं किं रामोतगिलियदे समरं कर्तुं मया साकं गमिष्यसि ?
ततो यिहोशाफट इखायेलीयं भूपतिं जगाद, त्वम् अहञ्च समानौ तव
लोका मम लोकाश्च समानान्तव तुरगा मम तुरगाश्च समानाः । अनन्तरं ५
यिहोशाफट इखायेलीयं भूपतिं गदितवान्, अहं विनये, एतस्मिन्
परमेश्वरस्य का भारती साद्य त्वया पृच्छ्यतां । तत इखायेलीयो भूपतिः ६
प्रायेण चतुःशतानि भविष्यद्वादिनः संगृह्य पप्रच्छ युद्धार्थं रामोतगिलि-
यदं किं मया गन्तव्यं किं वा ततो निवर्त्तितव्यं ? तदानीं ते कथितवन्तः
भवता गम्यतां प्रभु भूपतेर्हृस्ते तत् समर्पयिष्यति । अनन्तरं यिहोशा- ७
फटोऽपृच्छत् योऽस्माभिः प्रष्टुं शक्यते तादृशः परमेश्वरस्यापरः कोऽपि
भविष्यद्वादी किमत्र न विद्यते ? तदानीम् इखायेलीयो भूपति र्थिहो- ८
शाफटं जगाद, वयं येन परमेश्वरं प्रष्टुं पारयामस्तादृशोऽपर एको
जनो विद्यते किन्वहं तम् ऋतीये यतः स मामध्यशुभवचनं विना
शुभवचनं न वदति यिहस्य सुतो मीखाय इति तस्य नाम । ततो
यिहोशाफटः कथयामास नरपतिनैतादृशं वाक्यं मा गद्यतां । तदानीम् ९
इखायेलीयो नरपतिः स्वगृहस्थाध्यक्षमेकम् आह्वय निदिदेश यिहस्य
सुतं मीखायं तूर्णम् अत्रानय । तदानीम् इखायेलीयो नरपति र्थिहदा- १०
देशीयो यिहोशाफटो नरपतिश्च राजकीयपरिच्छदान्वितौ शोभिरोऽस्य
गोपुरनिकटस्थे समानस्थाने स्वसिंहासनयोरुपविष्टावास्तां ते सर्वे
भविष्यद्वादिनश्च तयोः सम्मुखे भविष्यद्दचनम् अकथयन् । विशेषतः ११
खिनागाहस्य पुत्रः सिदिकियो लौहमये शूङ्गे निर्भाय कथितवान्,

- परमेश्वर एतां वाचं ब्रवीति, एताभ्यां त्वम् अरामीयान् निःश्रेयं यावद्
 १२ वितोत्स्यसि । अपरे सर्वे भविष्यद्वादिनोऽपि तथैव भविष्यद्वाक्येनाकथ-
 यन् त्वं रामोतगिलियदं गत्वा कृतार्थीभव, परमेश्वरेण तद् भूपते-
 १३ र्हेस्तगतं कारिष्यते । अपरं यो दूतो मीखायम् आक्रातुं गतवान् स तम्
 अत्रवीत् पश्य सर्वे भविद्वादिन एकजन इव नरपतेः शुभवचो गदन्ति,
 अतोऽहं विनये त्वमपि तेषाम् एकजन इव वचो ब्रूहि शुभवाक्यं भाषस्व
 १४ च । ततो मीखायो बभाषे, मया परमेश्वरस्यामरत्वस्य प्रपथं विधाय
 निगद्यते, परमेश्वरो मां यद् आदेक्षति, तदेव मया कथयिष्यते ।
 १५ अनन्तरं राज्ञः सविधं तस्मिन् समीते नरपतिस्तं परिपृष्टवान् हे
 मीखाय, युद्धार्थम् आवाभ्यां रामोतगिलियदं गन्तव्यं किं वा ततो
 निवर्त्तितव्यं? ततः स तमब्रवीत् त्वं गत्वा कृतार्थीभव, परमेश्वरस्तद्
 १६ भूपतेः करे समर्पयिष्यति । अनन्तरं राजा तं जगाद त्वं परमेश्वरस्य
 नाम्ना तथ्यवचो विनापरं किमपि मां न वदिष्यस्येतदधि कतिवारान्
 १७ मया प्रपथं कारयिष्यसे? ततः स बभाषे, अहम् इखायेलः सकल-
 लोकान् अरक्तकान् मेघानिव श्लोच्चयोपरि विकीर्णान् अपश्यं ततः
 परमेश्वर उक्तवान् एतेषां स्वामी नास्ति, एकैको जनः स्वं स्वं निवेशनं
 १८ कुशलेन परावृत्य व्रजतु । अनन्तरम् इखायेलीयो भूपतिर्यिहोशाफटम्
 अभाषत, स मामध्यशुभवचनं विना शुभवचनं न वदिष्यतीत्यहं
 १९ किं पूर्वं तुभ्यं नाकथयं? अनन्तरं मीखायो बभाषे, त्वया परमेश्वरं
 वचो निश्च्यतां । अहं सिंहासनोपविष्टं परमेश्वरं तस्य दक्षिणवाम-
 २० पार्श्वयोर्दण्डायमानं स्वर्गीयं सकलसैन्यञ्चापश्यं । परमेश्वर उदितवान्
 आह्वावो यथा रामोतगिलियदं गत्वा पतेत् तथा कस्तं भ्रमयिष्यति ?
 तत्र एको जन एकं प्रकारम् अन्यो जनश्चान्यं प्रकारं कथितवान् ।
 २१ अनन्तरम् एक आत्मा समेत्य परमेश्वरस्य समक्षं तिष्ठन् कथितवान्
 २२ अहं तं भ्रमयिष्यामि । परमेश्वर उदितवान् केन ? स उक्तवान् अहं
 गत्वा तस्य सकलानां भविष्यद्वादिनां वदनेषु म्घवावादक आत्मा भवि-
 २३ ष्यामि । तदानीं तेन निगदितं त्वं तं भ्रमयित्वा जयो भविष्यसि वहि-
 २४ निर्याय तदेव कुरु । अनेन प्रकारेण पश्य परमेश्वरस्वदीयानां सर्व-
 भविष्यद्वादिनां वदनेषु म्घवाभाषकम् आत्मानं निहितवान् परमेश्वरे-
 ष्वैव त्वामध्यमङ्गलं निश्चितं ।
 २५ तदानीं खिनानाहस्य पुनः सिदिकियः समीपमागत्य मीखायस्य

मह्यम् आहत्य कथितवान् परमेश्वरीय आत्मा त्वं सम्भाषितुं मम समीपात् केन मार्गेण गतवान् ? भीखाय उदितवान् प्रश्नं यस्मिन् दिने १५ त्वं प्रच्छन्नत्वार्यं गर्भाभारं प्रवेक्ष्यसि तस्मिन् दिने तद् भोक्तव्यसे । अग्न- १६ न्तरम् इच्छायेलीयराजो भृत्यमेकं समादिशत् त्वं भीखायं घृत्वा नगरा-
ध्यक्षस्यामोनस्य राजपुत्रस्य योयाशस्य च समीपं नय । अपरं ताभ्यां १७ कथय, मञ्चीपतिरिति वाचं वदति, एवं कारागारे बध्नीतं यावच्चाहं कुशलेन पराहृत्य नामश्चामि तावद् एनं दुःखरूपम् अन्नं भोजयतं दुःखरूपं तोयं पाययतश्च । ततो भीखायो व्याजहार, यदि त्वं कुशलेन १८ पराहृत्यागमिष्यसि तर्हि परमेश्वरो मया न भाषते । अनन्तरं स कथयामास, हे लोकाः सर्वे यूयम् अत्र मनो निधत्तं ।

अनन्तरम् इच्छायेलीयराजो यिहोदादेशीयो यिहोशाफटो राजा च १९ रामोतमिणियदं जग्मतुः । ततः परम् इच्छायेलीयो मञ्चीपति र्थिहो- २० शाफटं जगाद, अहं हृन्नवेशं धारयन् समरं प्रविशामि त्वच्च निजं परिच्छदं परिधेहि । अनन्तरम् इच्छायेलीयो मञ्चीपतिश्चहृन्नवेशं धारयन् समरं प्रविवेश । ततः पूर्वम् अरामीयो मञ्चीपतिः स्वकीयान् २१ द्वाविंशतिरथाध्यक्षान् इत्याज्ञापयत्, यूयं केवलम् इच्छायेलीयभूपतिं विना क्षत्रेण मञ्चता वापरेण केनापि साकं न युध्यत । ततस्तै रथाध्यक्षै २२ र्थिहोशाफटं निरीक्ष्योक्तम् एष एवेच्छायेलीयो भूपतिरिति, ततस्तेन समं योद्धुम् उपाक्राम्यन्त किन्तु यिहोशाफटेनोच्चैःशब्दे कृते स इच्छा- २३ येलो भूपतिर्नहीति विज्ञाय रथाध्यक्षास्तस्यानुगमनात् निवदतिरे ।

अनन्तरम् एकैकं जनेन लक्ष्यं विना धनुर्गणम् आहृष्येच्छायेलीयो २४ दृपतिर्वर्मणः सन्धिस्थाने शरेणाहतः । ततः स निजं सारथिं बभावे त्वं करौ परावर्त्य सैन्यमध्यात् मां नय यतोऽहं व्यथितोऽस्मि । तस्मिन् २५ दिवसे समरस्तमुजोऽभवत् नरपतिस्वारामीयायां विरुद्धं निजे स्यन्दने कूबरम् आलम्ब्यातिष्ठत्, किन्तु सायङ्काले ममार, तस्य क्षतस्य रधि-
रं स्यन्दनमध्ये पपात च । अनन्तरं रवेरस्तगमनसमय एकैको जनः स्व २६ स्वं नगरं स्वं स्वं जनपदञ्च गच्छत्विति निनादेन श्रिविरं व्याप्तं ।

अनन्तरं नरपतिर्भूतो लोकैः शोमिरोयम् आनीतस्तत्र शोमिरोये २७ प्रसङ्गाने निहितश्च । ततः परं लोकैर्विदा शोमिरोयस्य पुष्करिण्याः पार्श्वे २८ स्यन्दनम् आह्वलय्य तदा तस्य सज्जार्थां क्षाजितार्थां परमेश्वरस्य वचना-
नुसारात् सारमेयास्तस्य रधि-
रं अवलिङ्गः । एतस्याहवस्य सर्वं २९

- चरित्रम् अत्रश्लिष्टाः क्रियास्तैः निर्मापितं दन्तिदन्तमयं निकेतनं तेन निर्मितानि नगराणि चैतानि सर्वाणि किम् इच्छायैकीयभूपतीनां पुरा-
- ४० दत्तपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते? आहावे स्वपिष्टगण्डव महानिद्रां समीते तस्य तनयोऽहसियस्तस्य पदे राजा बभूव ।
- ४१ इच्छायैकीयस्थाहावस्य नृपते राजत्वस्य चतुर्थवत्सर आसाः सुतो
- ४२ यिहोशाफटो यिहदादेशे राजत्वं कर्तुम् आरेभे । यिहोशाफटः पञ्च-
त्रिंशद्वत्सरवयस्को राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य यिरूशालमे पञ्चविंशति वत्स-
रान् यावत् राजत्वं चकार । अस्त्वानामिका शिखे दुर्हितता तस्य प्रसू-
४३ रासीत् । स निजजनकस्यासा मार्गेणाचरत् तस्मात् न परादृश्य पर-
मेश्वरस्य साक्षात् सदाचारं चक्रे किन्तु भृगुस्थानानि नोदच्छिद्यन्
- ४४ कोकास्तदानीमप्युच्चस्थानेषु बलिदानं धूपदानं चान्वाकुर्वन् । यिहोशाफट
- ४५ इच्छायैकीयभूपतिना साकं सन्धिं चकार । एतस्य यिहोशाफटस्याव-
शिष्टा क्रिया विक्रमो योधनश्चैतानि सर्वाणि यिहदादेशीयभूपतीनां
- ४६ पुरादत्तपुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते? तस्य जनकस्यासाः समये
ये ये पुत्रामिनो मनुजा अत्रश्लिष्टान्ते तेन जनपदाद् व्यापादिताः ।
- ४७ एतस्मिन् समये इदोमदेशस्य कोऽपि भूपतिर्मासीत् एकः प्रतिनिधिः
- ४८ राजत्वम् अकरोत् । अनन्तरं यिहोशाफट खोफीरात् महारजता-
नाम् आनयनार्थं तर्शांशीयपोतनिवहं निर्मापयाश्चकार किन्तु स
- ४९ पोतनिवहो न जगाम यत् इत्थियोगवरे सर्वेऽभ्यन्त । तदानीम्
आहावस्य तनयोऽहसियो यिहोशाफटं व्याहरत् मम दासेयाः भवतो
दासेयैः साकं पेतैर्यात्रां कुर्वन्तु किन्तु यिहोशाफटस्य तस्मिन् मति
- ५० नं बभूव । अनन्तरं यिहोशाफटो निजपिष्टगण्डव महानिद्रां गत्वा
निजपूर्वपुरुषस्य दायूदो नगरे पूर्वपुरुषाणां समीपे भ्रमशाने निदधे
ततस्तस्य तनयो योरामस्तस्य पदे राजा बभूव ।
- ५१ यिहदादेशीययिहोशाफटस्य नृपते राजत्वस्य सप्तदशे वत्सरे आहावस्य
पुत्रोऽहसिय इच्छायैकीयानां राजत्वं कर्तुम् आरेभे स वत्सरद्वयं यावद्
- ५२ इच्छायैकदेशस्य राजत्वं चकार । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं
चकार किञ्च निजपित्रो मार्गे येनेच्छायैकवंशः पापे प्रवर्तितस्तस्य निवाट-
- ५३ पुत्रस्य धारवियामस्य मार्गे च चरितवान् । स स्वपितुः क्रियानुसाराद्
वाकः सेवां पूजाश्च कुर्वन् इच्छायैकः प्रभुं परमेश्वरं क्रोधयाश्चकार ।

राजावल्या द्वितीयं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ निजपोडायाः समयेऽहसियस्य देवसमीपं दूतानां प्रेषणं ५ दूतानां समीपम् ण्लि-
यस्य प्रेषितत्वं ८ एलियं धर्तुं सैनिकद्वयस्य प्रेषितत्वं तेषां विनाशः १९ तृतीय-
सैनिकस्य प्रेषितत्वं तस्य रक्षा १७ अहसियस्य निघनञ्च ।

● आह्वावस्य निघनात् परं मोयावीयमनुजा इस्वायेलोऽधीनत्वं तत्त्वजुः । १
अपरम् अहसियः शोमिरोणस्य तस्य स्वीयोच्चगेहस्य वातायनेनाधः २
पतित्वा रथो बभूव । ततः स दूतान् वाचमिमां गदित्वा प्रेषयामास
अहमेतस्माद् व्याधे रक्षां प्राप्स्यामि नवेति यूयं गत्वैक्रोण्योयदेवं वाल्-
सिवूवं पृच्छत । किन्तु परमेश्वरस्य दूतस्तिश्रीयम् एलियं व्याजहार, ३
त्वमुत्थाय शोमिरोणस्य भूपते दूतान् साक्षात् कुरु तान् इदं वचो ब्रूहि
च, इस्वायेलो मध्य ईश्वरो नाख्येतत्कारणाद् यूयं किम् इक्रोण्योयदेवं
वाल्सिवूवं परिप्रष्टुं ब्रजथ? इतिहेतोः परमेश्वर एतां भारतीं गदति ४
त्वं यां श्रथ्याम् आरूढोऽसि तस्याः पुनर्नावरोक्ष्यसि त्वया मर्त्तव्यमेव ।
तत एलियः प्रतस्ये ।

अनन्तरं नृपतेः समीपं परावृत्ता दूतास्तेन पृष्ठाः, यूयं कुतः परा- ५
वृत्त्यागताः? ते प्रत्यवदन् एको जन आगत्यास्मान् साक्षात् कृत्वा गदित- ६
वान् येन राज्ञा यूयं प्रहितास्तस्य समीपं व्याघृन्थ गत्वा गदत परमे-
श्वर इमां भारतीं भाषते, इस्वायेलो मध्य ईश्वरो नाख्येतत्कारणात् त्वं
किम् इक्रोण्योयदेवं वाल्सिवूवं परिप्रष्टुं लोकान् प्रहिणोषि? त्वं यां
श्रथ्याम् आरूढोऽसि तस्याः पुनर्नावरोक्ष्यसि त्वया मर्त्तव्यमेव । नरपति- ७
स्त्वान् पप्रच्छ युष्मान् साक्षात् कर्तुं समीपं येन मनुजेन वच इदमभाषि
तस्याकारः कीदृशः? ते प्रत्यवदन् स लोमशस्तस्य कटौ च चर्मशङ्कुलं ८
बद्धमासीत् । ततो नरपतिरुदितवान् स तिश्रीय एलियः ।

अनन्तरं नृपतिः पञ्चाश्लोकैः सहितं पञ्चाशत्पतिमेकं जनं तस्य ९
समीपं प्रेषयामास । तदानोम् एलिय एकस्य शिलोच्चयस्य शिखरे सम-
पाविशत् । ततः स तस्य समीपम् ऊर्द्धं गत्वा तं व्याजहार, हे ईश्वरीय-

- १० लोक, नृपतिरादिशति त्वमवरोह । ततः शलियस्तं पञ्चाशत्पतिं प्रत्यव-
दत्, यद्यहम् ईश्वरीयलोको भवेयं तर्हि गगनाद् वज्रिः पतित्वा त्वां
तव पञ्चाशल्लोकांश्च ददतु । तत आकाशाद् वज्रिः पतित्वा तं तस्य
- ११ पञ्चाशल्लोकांश्च ददाह । अनन्तरं नृपतिः पुनर्ब्वारं पञ्चाशल्लोकैः सहि-
तम् अपरम् एकं पञ्चाशत्पतिं प्रेषयामास । ततः स तम् उक्तवान् हे
- १२ ईश्वरीयलोक नरपतिरादिशति त्वं तूर्यम् अवरुद्धागच्छ । शलियस्तान्
प्रत्यवादीत्, यद्यहम् ईश्वरीयलोको भवेयं तर्हि गगनाद् वज्रिः पतित्वा
त्वां तव पञ्चाशल्लोकांश्च ददतु । तत आकाशाद् ईश्वरीयवज्रिः पतित्वा
तं तस्य पञ्चाशल्लोकांश्च ददाह ।
- १३ अनन्तरं राजा पुनर्ब्वारं पञ्चाशल्लोकैः सहितं तृतीयम् एकं पञ्चाशत्-
पतिं प्रेषयामास । स तृतीयः पञ्चाशत्पतिं यात्रां विधाय समुपस्थाय
चैलियस्य समक्षं जामुनी पातयित्वा विनयेन बभाषे हे ईश्वरीयलोक
मम प्राणा भवत एतेषां पञ्चाशद्दासानां प्राणाश्च भवतो दृष्टौ बङ्गमूल्या
- १४ भवन्तु । पश्यतु पूर्वम् आकाशाद् वज्रिः पतित्वा द्वौ पञ्चाशत्पती तयोः
पञ्चाशत् पञ्चाशत् सेनाश्च दग्धवान्, अधुना मम प्राणा भवतो दृष्टौ
- १५ बङ्गमूल्या भवन्तु । ततः परमेश्वरस्य दूत शलियं जगाद, सममेतेना-
वरुद्ध याहि, एतस्मात् मा भैषीः । ततः स उत्थाय तेन साकं राज्ञः
- १६ समीपं जगाम । अपरं स राजानं व्याजहार, परमेश्वरो वच इदं
ब्रवीति त्वं यं परिप्रष्टुं शक्नोषि तादृश ईश्वरः किम् इच्छायेलो मध्ये
नास्येतत्कारणात् त्वं किम् इक्षोणीयदेवं वाक्सिवृवं परिप्रष्टुं दूतान्
प्राहिणोः ? इति हतोक्त्वं यां शय्याम् आरूढोऽसि तस्याः पुनर्नावरो-
ध्यसि त्वया मर्त्यमेव ।
- १७ अनन्तरम् शलियेन गदितात् परमेश्वरोयवाक्पात् स ममार तस्य
तनयाभावाच्च यिह्वादेशीयनरपते यिहोशाफटस्य पुत्रस्य योरामस्य
- १८ द्वितीये राजत्ववत्सरे यिहोरामस्तस्य पदे राजा बभूव । एतस्याहसि-
यस्यावशिष्टं चरित्रं तेन च यद्यत् कृतं तत् सर्वम् इच्छायेलीयनरपतीनां
पुराहृतपुस्तके लिखितं किं न विद्यते ?

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ शलियेलीशाययो र्वाचाकरणं नद्याः पारगमनं वाक्यवदनम् शलियस्य सर्गारो-

इह १९ इलीशायस्य पुनरागमनं मदीनरथं भविष्यद्दृष्टेन सन्मानप्राप्तिः १९
तस्य प्रथमायर्थात् १९ द्वितीयम् आश्चर्यं कर्म च ।

अनन्तरम् एलियं घूर्णवायुना स्वर्गं नेतुं परमेश्वर उद्यतवद्वेलिये- १
लीशायौ गिग्लगात् प्रतस्थाते । अपरम् एलिय इलीशायं बभाषे २
त्वयात्रैव स्वीयतां यतः परमेश्वरो मां वैधेलं यावत् प्रहितवान् । तत
इलीशायः प्रतिजगाद यदि परमेश्वरो ऽमरो भवेत् भवतः प्राणाश्च
सजीवा भवेद्युक्तरि मया भवान् न परित्यक्ष्यते । अतस्तौ वैधेलं ३
जग्मिवांसौ । तदानीं वैधेलस्था भविष्यद्दादिनां शिष्या इलीशायस्य ४
सविधं समीय तम् अचदन् अद्य परमेश्वरेण तव समक्षात् तव प्रभु
र्नेष्यते त्वया किमेतत् ज्ञायते ? स उदितवान् मयापि तत् ज्ञायते यूयं
निःशब्दा भवतः । ततः परम् एलियेन स न्यगद्यत, हे इलीशाय त्वयात्र ५
स्थानेऽवस्थीयतां यतः परमेश्वरो मां यिरीऊं यावत् प्राहिणोत् । ततः
स उदितवान् यदि परमेश्वरोऽमरो भवेत् भवतः प्राणाश्च सजीवा
भवेद्युक्तरि मया भवान् न परित्यक्ष्यते । तस्मात् तौ यिरीऊं जग्मि- ६
वांसौ । तदानीं यिरीऊस्था भविष्यद्दादिनां शिष्या इलीशायस्य सविधं ७
समेत्वा तं व्याजङ्गुः, अद्य परमेश्वरेण तव समक्षात् तव प्रभु
र्नेष्यते त्वया किम् एतत् ज्ञायते ? ततः स प्रतिबभाषे मयापि तत् ज्ञायते यूयं
निःशब्दा भवतः । अनन्तरम् एलियस्तम् आचष्ट त्वयात्र स्थानेऽवस्थीयतां ८
यतः परमेश्वरो मां यर्हंनं यावत् प्राहिणोत् । ततः स प्रत्यब्रवीत्,
यदि परमेश्वरोऽमरो भवेत् भवतः प्राणाश्च सजीवा भवेद्युक्तरि
भवान् मया न परित्यक्ष्यते । अनन्तरं तौ द्वौ जनौ जग्मतुः । अपरं ९
भविष्यद्दादिनां शिष्याणां पञ्चाशज्जना व्रजित्वा किष्किद् दूरे तयोः
समक्षम् अतिष्ठन् । अपरं यर्हंनस्य तटे तौ द्वौ जनावप्यवतस्थाते ।
ततः परम् एलियः स्वीयं गात्रीयं वसनं धृत्वा सङ्गोचयित्वा च तोय- १०
माजघान तेन तोयेषु विभिन्नेषु तौ द्वौ जनौ शुष्कमार्गेण पारं जग्मि-
वांसौ । पारं प्राप्यैलिय इलीशायम् अत्रवीत् तव समीपात् मम ११
नयनस्य पूर्वं तव हृते मया यत् कर्त्तव्यं तत् त्वया याच्यतां । तत इली-
शायो जगाद त्वदोयात्मनो दावंशौ माम् अधितिष्ठेतां मदीया प्रार्थ-
नैवा । तेन भाषितं त्वया यदप्रार्थि तद् दुर्लभं तथापि यदि तव १२
सविधात् नयनसमये त्वयाहं बोध्यैय तरिं त्वां प्रति तद् वर्त्तिष्यते
किन्तु मयि न दृष्टे न वर्त्तिष्यते । तौ गच्छन्तौ सम्भाषेते इत्यनन्तरे पश्य १३

वक्रिमय एको रथो वक्रिमयौ ह्यौ च समीय तौ पृथग् अकुर्वन् अप-
रम् एलियो घूर्णवायुना स्वर्गमावरोह ।

- १९ तदानीम् इलीशायस्तद् वीक्षमाणो वत मम तात वत मम तात वत
इच्छायेलो स्यन्दनरथिगोत्युच्चैर्विललाप ततः परं पुनस्तं न वीक्षाम्ब्रो ।
- १९ अनन्तरं स निजवसनानि धृत्वा कृत्वा दिख्यद्गानि चकार । अपरं स
एलियस्य गात्रात् पतितं वसनम् आदाय परावृत्य यदंनस्य तटे तस्थि-
१४ वान् । अनन्तरं स एलियात् पतितं गात्रीयं वसनं धृत्वा तेन तोयान्या-
हृत्य व्याजहार, एलियस्य प्रभुः परमेश्वरः कुत्र ? सोऽवश्यं स एवास्ते ।
- १५ ततस्तेन ताडितेषु वारिषु विभिन्नेष्विलीशायः पारं जगाम । तदानीं
यिरीज्जनिवासिनो भविष्यदादिनां शिष्याः सम्मुखस्थानात् तद् वि-
लोक्य बभाषिरे, एलियस्यात्मा इलीशायेऽध्यतिष्ठत् । अनन्तरं ते तं
१६ साक्षात् कर्तुं समीय भूमौ दण्डवद् बभूवुः । अपरं तैः स ऊचे, पश्य
तव दासानां मध्ये पश्चाद्गङ्गलवन्तो मनुजा अप्च स्थाने विद्यन्ते तै
गत्वा तव प्रभुरन्विष्यतां को जानाति परमेश्वरस्यात्मा तम् उत्याप्य
कस्मिंश्चित् शिलोष्ये कस्याश्चिद् उपत्यकायां वा निक्षिप्तवान् । स उक्त-
१७ वान् मा प्रेषयत । तथापि तैः पुनः पुनर्याचिन्वा लज्जितः सन् स
व्याचचक्षे तान् प्रेषयत । तस्मात् पश्चाद्गङ्गोकास्तैः प्रेषिताः सन्तो दिन-
१८ त्रयं यावत् तं गवेधयामासुः किन्तु तं न प्राप्य परावृत्य तस्य समीपम्
आजग्मुः । तदानीं स यिरीहावासीत् । ततः स उदितवान् युष्माभि
र्न गम्यतामिति मया किं नाभाषि ?
- १९ अनन्तरं तन्नगरस्य मनुजा इलीशायं व्याचचक्षिरे, पश्यतु भवान्,
एतस्य नगरस्य स्थानं रम्यमित्यस्मत्प्रभुर्वीक्षते, किन्तु तोयानि कुत्सि-
२० तानि भूमिश्चापत्यनाशिका । ततः स व्याजहार, मम समीपं नवीनं
२१ भाजनमेकमानीय तत्र लवणं निधज्जं । अनन्तरं तत् तैरानीतं । ततः
स पानीयस्य प्रखवणं समीय तत्र लवणं निक्षिप्य बभाषे परमेश्वरः
प्राह, मया पानीयमेतद् भद्रम् अकारि, अद्यारभ्य नैतत् निधनजनकम्
२२ अपत्यनाशकं वा भविष्यति । अनन्तरम् इलीशायेन यद् गदितं तदनु-
साराद् अद्य यावत् तन्नौरं भद्रं बभूव ।
- २३ अनन्तरं स तस्मात् स्थानाद् वैथेलेन जग्मिवान् ततस्तस्मिन् वर्त्मना
गच्छति कतिपयाः क्षुद्रबालका नगराद् वहिरागत्य तं निन्दन्तो बभा-
षिरे, हे खलीट त्वम् ऊर्जम् आगच्छ, हे खलीट त्वम् ऊर्जम् आगच्छ ।

तदानीं स मुखं परावर्त्य तान् दृष्ट्वा परमेश्वरस्य नाम्ना शशाप । ततः १४
काननाद् द्वे भल्लूक्यौ समागत्य तेषां द्विघत्वारिंशद् बालकान् विदार-
यामासुः । अनन्तरं स तस्मात् स्थानात् कर्मिणं शिलोच्चयं गतवान् १५
अपरं तस्मात् स्थानात् शोमिरीयं प्रत्याययौ

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ यिहोरामस्य राजत्वकथनं ४ मोयावीयराजेनेखायेलोऽधीनत्वयजनं ५ यिहोरामो
यिहोशाफ्ट इदोमोयनरपतिश्चैतेषु मोयाभावात् क्रिष्टेष्विषीयात् मोयस्यजयस्य
च प्रतिज्ञा लभनं ११ मोयावीयानां पराजितत्वं १६ मोयावीयराजेन निजजन-
यस्य बलिदानम् इखायेलीयलोकानां निजजनपदं प्रति पुनरागमनञ्च ।

यिहदाया भूपते यिहोशाफ्टस्य राजत्वस्याष्टादशे वत्सर आहा- १
वस्य तनयो यिहोराम इखायेल उपरि राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य द्वादश-
वत्सरान् यावद् राजत्वं चक्रिवान् । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सि- २
ताचारं चकार । स यद्यपि निजपितु मातुश्च सदृशे न भवन् तातेन
निर्मितं बालः प्रतिमानं दवयामास, तथापि निवाटस्य तनयो यो ३
यारवियाम इखायेलीयवंशं पापम् अकारयत् तस्य पापान्याचचार
तानि न विजहौ ।

मोयावदेशस्य राजा मेशा मेघाधिकार्यासीत् तेनेखायेलीयनरपतये ४
लक्षमेकं मेघवत्सा लक्षमेकं सजोममेघाश्च करत्वेनादीयन्त । किन्वा- ५
हावस्य निघनात् परं मोयावीयो भूपतिरिखायेलीयभूपतेरधीनत्वं
पर्यत्यजत् ।

तस्मिन् समये यिहोरामो नरपतिः शोमिरीयात् प्रस्थाय सकलान् ६
इखायेलीयमनुजान् अगणयत् । अपरं यिहदादेशीयनरपते यिहोशा- ७
फ्टस्य सविधं दूतं प्रहित्य बभाषे, मोयावीयो नृपति ममाधीनत्वं
पर्यत्याक्षीत्, अतस्त्वं मोयावीयैः समं समरं कर्तुं किं मया साकं गमि-
ष्यसि ? स प्रत्यवादीत्, अहं यास्यामि त्वम् अहञ्च समानौ तव लोका
मम लोकाश्च समानास्तव तुरगा मम तुरगाश्च समानाः । स पृष्ठवान् ८
वयं केन वर्तना गमिष्यामः ? ततः स आचष्ट, इदोमदेशीयप्रान्तरस्य
मार्गेण । अनन्तरम् इखायेलीयो नरपति यिहदादेशीयनरपतिरि- ९
दोमीयो नरपतिश्च यात्रां विधाय वक्रमार्गेण सप्तदिनानि जग्मि-
वांसः । तदानीं सैन्यानां तदनुगामिनां पशूनाश्च ह्यते तोयं नासीत् ।

- १० तत इखायेलीयो नरपति र्वाजहार हा हा मोयावीयलोकानां करेषु समर्पयितुं परमेश्वर इमान् चीन् भूपतीन् एतत् स्थानं समानयत् ।
- ११ किन्तु यिहोशाफटो व्याजहार, वयं येन परमेश्वरं परिप्रच्छं पारयाम-
स्तादृशः परमेश्वरस्य भविष्यद्वादी किम् अत्र स्थाने कोऽपि नास्ति ?
तत इखायेलीयनरपतेरेको भृत्यो बभाषे यो जन रलियस्य करे पानी-
यमसिद्धत्, शाफटस्य तनयः स इलीशाय एतस्मिन् स्थाने विद्यते ।
- १२ यिहोशाफटो व्याचष्ट, परमेश्वरस्य वचनं तस्यान्तरे विद्यते । तत इखा-
येलीयभूपति र्यिहोशाफट इदामीयभूपतिश्चेलीशायस्य सविधं जग्मि-
- १३ वांसः । तदानीम् इलीशाय इखायेलीयं महीपतिं व्याहरत् त्वया साकं
मम कः सम्बन्धः ? त्वं निजतातस्य भविष्यद्वादिनां खजनन्याश्च भवि-
ष्यद्वादिनां सन्निधिं याहि । तत इखायेलीयो महीपतिरुवाच, मैतद्
वद मोयावदेशीयानां करेषु समर्पयितुं परमेश्वर एतान् चीन् नरप-
- १४ तीन् समानयत् । इलीशाय ऊचिवान् अहं यं सैन्याधिपतिं परमेश्वरं
परिचरामि तस्यामरत्वस्य शपथं कुर्वे यद्यहं यिहदादेशीयनपतिं
यिहोशाफटं नादृश्ये तर्हि त्वां प्रति दृष्टिं नाकरिष्ये त्वां नाद्रक्ष्ये ।
- १५ इदानीं मम सन्निधिम् एकं यन्त्रवादिनम् आनयत । अनन्तरं तेन
यन्त्रवादिना वीणायां वादितयां परमेश्वर इलीशायम् अध्यतिष्ठत् ।
- १६ ततः सोऽब्रवीत् परमेश्वर एतत् कथयति, इमाम् उपत्यकां खातमयीं
- १७ कुरुत । यतः परमेश्वर इमां भारतीं भाषते, युष्माभि वांता न दर्शि-
ष्यते दृष्टिश्च न दर्शिष्यते किन्तु युष्माकं युष्मदीयानां पशूनां वाहना-
- १८ नाश्च पानार्थम् रघोपत्यका पानीयैः परिपूरयिष्यते । एतदपि परमेश्व-
रस्य दृष्टौ क्षोदिष्टं कर्म स मोयावीयान् युष्माकं करेषु समर्पयिष्यति ।
- १९ युष्माभिः प्राचीरवेष्टितानि नगराण्युत्तमानि नगराणि च जायिष्यन्ते
सर्वे उत्तमा महीरुहाश्च कर्त्तव्यन्ते सर्वे प्रहृये भृङ्गिः पूरयिष्यन्ते
- २० सर्व्वाण्युत्तमानि क्षेत्राणि खण्डप्रस्तरैर्विनाशयिष्यन्ते च । अनन्तरं
प्रातःकाले बलिदानसमय इदोमजनपदस्य वर्त्मना पानीयं समीय नीष्टतं
परिपूरयामास ।
- २१ इत्यवसरे ते राजानोऽस्माभिः साकं समरं कर्तुं समीयुरिति वार्त्तां
निश्रम्य मोयावीयलोकानाम् अस्त्रधारणनिपुणाः सर्वे मनुजा मिलित्वा
- २२ जनपदस्य सीमायाम् अवातिष्ठन्त । अपरं प्रत्यूषे दिवाकरे पानीयोपरि
देदीप्यमाने मोयावीयैः समुत्थाय स्वसम्मुखे शोणितवद् रक्तवर्षानि

तोयान्बृहदृशन्त । ततस्त्रैवदितं, एतत् शोभितमेव तैर्भूपतिभिः परस्परं १२
विवदमानैः स्वबन्धूनां लोका हता अतो हे मोयावीया यूयं लोकाधि-
गच्छत । अनन्तरं तेष्विच्छायेलीयानां शिविरमुपस्थितेष्विच्छायेलीय- १४
लोका उत्थाय मोयावीयलोकान् तादृशम् आप्नन् यत् ते तेषां सम्मु-
खात् पलायन्त । अनन्तरं देशस्य मध्येऽपि मोयावीयान् आह्वन्तुं तेषां
पश्चाद् अगच्छन् । सकलनगराणि तैर्भूमिनि सर्वाण्युत्तमानि क्षोत्राणि १५
चैकैकेन जनेन निक्षिप्तैः पाषाणैः परिपूरितानि सर्व्वे सजलप्रह्वयश्च
मृद्भिस्तैः पूरिता उत्तमा महीरुहाश्च सर्व्वे तैश्चिन्नाः क्वेवलं कीर्त्तयस्य
प्राचीरम् अवाशिष्यत तेनाभ्यक्षेपकयन्त्वधारिणस्तस्य चतुर्दिशं गत्वा
तद् आचक्रमुः ।

अपरं समरो मयानिवार्य्यो भवतीति विजोक्त्य मोयावीयो भूपति- १६
रिदोमीयभूपतेः समीपं सैन्यानि विभिद्य गन्तुं सप्तशतानि खड्गधारकान्
स्त्रेण समं जग्राह किन्तु ते न पारयामासुः । अनन्तरं तस्य मरणात् १७
परं न राज्ञा भवितव्यं स्वस्य तं ज्येष्ठं पुत्रं गृह्णीत्वा स भित्तेरुपरि
बलिमिव ऊतवान् तत इच्छायेलीयानां विरुद्धं महान् क्रोध उदपद्यत ।
अनन्तरं ते तस्य समीपात् प्रस्थाय निजजनपदं परावृत्त्य जग्मुः ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ इक्षीशायेन विषवायासैलवर्द्धनं ८ शूनेमीयायै क्षिये पुत्रवरदानं १८ पुत्रे
सति तस्य पुत्र अविद्यनं १८ गिल्लगले प्राणनाशकवृद्धनस्य भद्रकरणं ४९ अत्यल्प-
भक्ष्येण बडलोकानां भोजनञ्च ।

ततः परं भविष्यद्वादिनां शिष्याणाम् एका योषिद् इक्षीशायं प्रोच्ये १
र्याह्वरत्, तव दासो मम स्वामी मृतः स परमेश्वरस्य भक्त आसीत् तत्-
त्वं जानासि, इदानीम् उत्तमर्यो मम द्वौ पुत्रौ निजदासौ कर्तुम् आग-
च्छति । इक्षीशायः प्रपृच्छ मया तव हृते किं कर्त्तव्यं ? तव गेहे किं २
विद्यते ? तन्मां वद । सा जगाद भाण्डम् एकं तैलं विना तव दास्या गेहे
नापरं किमपि विद्यते । तदानीं स कथयामास त्वया गत्वा बहिः- ३
स्थानाद् अर्धतः स्त्रीयसमीपवासिभ्यः सर्व्वेभ्यः शून्यभाजनानि याचित्वा-
नीयन्ताम् तान्यव्यानि न भवन्तु । ततः परं पुत्राभ्यां सार्द्धं निजगेहा- ४
भ्यन्तरं गत्वा तस्य द्वारं बद्धा तानि सर्वाणि पात्राणि तैस्त्रेण पूर्य्यन्तां

- ५ यद्यद् भाजनं पूर्णं तत् पृथक् निधीयताम् । अनन्तरं तस्य सविधाद् गत्वा तया स्वपुत्राभ्यां सार्द्धं गेहं प्रविष्टं वृद्धश्च ताभ्याश्चानीतेषु भाजनेषु
- ६ तैलम् अवतारितं । अनन्तरं सर्वेषु भाजनेषु पूर्वेषु सा तयोरेकं पुत्रं बभाषे, त्वम् अपरमेकं भाजनं देहि ततः स जगाद भाजनमपरं नास्ति
- ७ तस्मात् तैलखावो विरराम । अनन्तरं सा गत्वेश्वरीयलोकं वार्त्तां व्याचक्षत् । ततः स उदितवान् त्वं गत्वा तैलं विक्रीय ऋणं परिशोधय अपरं तदवशिष्टेन त्वं त्वदीयतनयौ च जीवत ।
- ८ अपरम् एकदा इक्षीशाये श्रूनेमं समीपे तत्रत्या काचिद् धनवती नारी सविनयं तं भोजनाय निमन्त्रयामास । अनन्तरं स यति वारान् तेन वर्त्मना गतवान् तति वारान् भोजनाय तत् स्थानं गतवान् ।
- ९ अनन्तरं सा नारी निर्जं पतिं व्याचष्ट पश्य योऽयं गरोऽस्माकं सविधेन
- १० नित्यं गतागतं करोति मया बुध्यते स ईश्वरस्य पवित्रो कोकः । अतस्तस्य निमित्तम् आवाभ्यां भित्तेरुपरि च्चुद्रं कोष्ठमेकं निर्म्णीयतां तन्मध्ये पथ्यङ्गो भोजनासनं पीठासनं दीपवत्तश्च निधीयतां सोऽस्मिन्निवेशनम्
- ११ आगत्य तस्मिन् स्थाने वसतु । एकस्मिन् दिन इक्षीशायेन तत् स्थानं
- १२ गत्वा तत् कोष्ठं प्रविश्य शयने कृते स निजदासं गेहसिं व्याचष्ट त्वं तां श्रूनेमीयाम् आह्वय । ततस्तेनाह्वतायां तस्यां नार्थ्यां तस्य सम्मुखे
- १३ तिष्ठन्त्याम् इक्षीशायो गेहसिं व्याजहार, त्वया सा भाष्यतां, पश्य त्वया-वयो निर्मित्तम् एतानि चिन्तितानि, अधुना तव निमित्तम् आवाभ्यां किं कर्त्तव्यं? तव कृते नरपतेः सेनापते र्वा सविधे किञ्चित् प्रार्थनीयं किं विद्यते? सा भाषितवती, मया निजलोकानां मध्ये सुखम् उच्यते ।
- १४ अनन्तरम् इक्षीशायो बभाषे तस्याः कृते किं कर्त्तव्यं? ततो गेहसिना
- १५ प्रतिगदितं सा निष्पुत्रा तस्याः पतिश्च वृद्धोऽस्ति । इक्षीशायः कथया-
- १६ मास त्वं ताम् आह्वय । ततस्तेनाह्वतायां तस्यां द्वारे तिष्ठन्त्याम् इक्षी-शाय उचिवान् एकवत्सरात् परम् एतस्मिन् ऋतौ त्वया तनयः क्रोडे कारिष्यते । किन्तु सा बभाषे हे मम प्रभो हे ईश्वरीयलोक तन्नहि
- १७ तन्नहि, निजदासीं प्रति ऋषाभारतीं न भवान् भाषतां । अनन्तरं सा नारी गर्भिणी भूत्वेक्षीशायस्य वाक्यानुसारात् संवत्सरात् परं तस्मिन् ऋतौ पुत्रं प्रसृषुवे ।
- १८ अनन्तरं स बालकः क्रमशो वृद्धिं प्राप्यैकस्मिन् दिने निजतातस्य
- १९ समीपे शस्यच्छेदकानां मध्यं जगाम । ततः परं तातम् उदिश्य ह्य मम

मन्त्रं वा मम मन्त्रकम् इति तेन विकल्पिते स तदर्थं दासमेकं
 व्याहरत्, एतस्य मातुः समीपम् एनं बह्व । अनन्तरं स तेनोदुक्त्वा मातुः १०
 समीपं नीता मध्याह्नकालं यावत् मातुस्वरौ उपविश्य ममार । तदानीं ११
 सा तं गृहीत्वा गत्वेश्वरीयलोकस्य खट्वायै श्राययित्वा द्वारं बद्ध्वा च
 बहिराजगाम । अपरं इति न निजं पतिं बभाषे त्वया तदखानाम् एको १२
 जन एका गर्दभी च मम सन्निधिं प्रेक्ष्यताम् अहम् ईश्वरीयलोकस्य
 समीपं त्वरितं गत्वा पुनरागमिष्यामि । ततः स प्रोवाच, तस्य सविधम् १३
 अथ त्वया कृतो यास्यते ? अद्यामावास्या नहि विश्रामदिनमपि नहि ।
 सा व्याचक्षते मङ्गलं भविष्यति । अनन्तरं सा गर्दभीं सञ्जयित्वा निज- १४
 दासं जगाद त्वं गर्दभीं चालयन् व्रज मत्तो निर्देशमप्राप्य मम गमनं
 शिथिलं मा कुरु । अपरं तस्यां गत्वा कर्मिलपर्वत ईश्वरीयलोकस्य १५
 समीपम् उपस्थितायाम् ईश्वरीयलोकः किञ्चिद् दूरात् तां विलोक्य
 निजदासं गेहसिं जगाद पश्यासी सा गृणेमीया । त्वं तां साक्षात् कर्तुं १६
 धाव, तव मङ्गलं विद्यते ? तव स्वामिनश्च मङ्गलं विद्यते ? तव बालकस्य
 मङ्गलं विद्यत इत्यापृच्छ । तेन तस्मिन् कृते सा प्रत्यवादीत् मङ्गलं
 विद्यते । किन्तु श्लोकोच्चय ईश्वरीयलोकस्य सविधम् उपस्थाय सा तस्य १७
 पादौ दधार । ततस्तां दवयितुं गेहसिं निकटं जगाम, किन्त्वोश्वरीय-
 लोक उक्तवान् एनां तद् अनजानीहि यत एतस्या अन्तःकरणं शोका-
 कुलमास्ते परमेश्वरश्च मन्त्रस्तत् प्रच्छाद्य मां न क्षापितवान् । तदानीं १८
 सा नारी व्याचक्षते मया निजप्रभुतः किं पुनो याचितः ? किञ्च स
 न वक्ष्येति मया किं मोदितं ? तदानीम् इलोशायेन गेहसिं व्याहृतः, १९
 त्वं बडकटि भूत्वा हस्तेन ममैतत् लगुडं गृहीत्वा व्रज केनचित् सा-
 द्धात् कृतस्तं न नमस्कृत केनापि नमस्कृतस्तं किमपि न प्रतिवद तस्य
 बालकस्य वदनेपरि ममैतत् लगुडं निर्धेहि च । बालकस्य प्रसूः कथं २०
 यामास परमेश्वरो यद्यमरो भवेत्, भवतः प्राणाश्च यदि सजीवा
 भवेयुस्तर्हि भवान् मया न परित्यज्यते । ततः स उत्थाय तस्याः पश्चात्
 जग्मिवान् । इत्यनन्तरे गेहसिना तयोरप्युपै गत्वा बालकस्य वदने २१
 लगुडे निहिते शब्दश्चेतना वा तस्य न बभूव, तस्माद् गेहसिना तं
 साक्षात् कर्तुं समीपं स ऊचे, बालको न प्रबुद्ध इति । अनन्तरम् २२
 इलोशायेन गेहं प्रविश्य स बालको मृतः स्वस्य शयनीयं शयानश्चेति
 दृष्टं । अतः स एकाकी तस्य समीपं प्रविश्य द्वारं संबध्य परमेश्वरस्य २३

- २४ सन्निधां प्रार्थनां चकार । अपरं शय्याम् आरुह्य बालकस्योपरि शयित्वा तस्य वदनोपरि निजं वदनं तस्य लोचनयोरुपरि निजे लोचने तस्य करयोश्चोपरि निजौ करौ समर्पयन् स्वयं बालकस्योपरि लम्बमानो
- २५ बभूव ततो बालकस्य गात्रे तापो भवितुम् आरभे । अनन्तरं सोऽ-
वहस्य कोष्ठस्य तत इतो बभ्राम, पुनरावह्य च तस्योपरि लम्बमानो
बभूव । ततो बालकः सप्तवारान् क्षुतं कृत्वा लोचने उदमीकत् ।
- २६ तदानीं स गेहसिं समाह्वय व्याचचक्षे त्वं तां शुभेमीयाम् आह्वय
ततः सा तेनाह्वता तस्य सविधम् आजगाम, ततः स उदितवान् त्वं
- २७ निजं तनयं गृह्णाण । तदानीं साभ्यन्तरं समीप तस्य चरन्धरोः पतित्वा
प्रणनाम ततो निजं पुत्रं वहन्तो वहिर्जंगाम ।
- २८ अनन्तरम् इलीशायः पुनर्वारं गिरगर्जं जगाम । तस्मिन् समये
जनपदे दुर्मित्तम् आसीत्, अपरं भविष्यदादीनां शिष्येषु तस्य सम्मुख
उपविष्टेषु स निजदासं समादिशत् वृहत् पाकभाजनम् आरोपितेषां
- २९ भविष्यदादीनां शिष्याणां कृते भक्ष्यं पच । तदानीं तेषाम् एको जनः
शाकानि संयर्क्षानुं क्षिप्तं गत्वा वन्याम् इवारुकतां प्राप्य तस्याः पक्षे
र्वस्त्रं परिपूर्यानीय तानि खण्डयित्वा पाकस्थाल्यां निदधे किन्तु तानि
- ३० किं तत् ते नाज्ञायत । अनन्तरं लोकानां भोजनार्थं परिवेषणे कृते ते
शाकम् आखाद्योच्चैःसरेण व्याचचक्षिरे हे ईश्वरीयलोक पाकस्थाल्यां
- ३१ मृत्युरास्ते ततस्ते तद् भोक्तुं नापारयन् । तदानीं स उदितवान् किञ्चिद्
गोधूमचूर्णम् आनयत ततः स पाकस्थाल्यां तस्मिन्निष्य जगद लोकानां
कृते परिवेषणं कुरु ते तत् भुञ्जतां । ततः पाकस्थाल्यां किञ्चिदपि नाशु-
भम् अतिष्ठत् ।
- ३२ अनन्तरम् एको लोको बालशालिशयाः प्रथमशस्यस्य पूषाम् अर्घते
यवस्य विंशतिपूपान् वस्त्रपुटके च शस्यमञ्जरीरीश्वरीयलोकाय दानुम्
आनिनाय तत इलीशाय व्याचचक्षे एतानि लोकेशो विश्राण्य ते
- ३३ भुञ्जतां । ततस्तस्य परिचारक उदितवान् मया किं शतलोकेश्य एतत्
परिवेषयिष्यते ? स पुनर्वारं व्याजहार तानि मनुष्येभ्यो वितर ते
भुञ्जन्तां यतः परमेश्वरेण निगद्यते तेषु भक्तवत्स्वपि तस्य किञ्चिदव-
- ३४ शिष्टं स्यास्यति । तस्मात् तेन तेषां समस्तं तेषु निहितेषु परमेश्वरस्य
वचनानुसारात् सर्वेषु भुङ्क्वत्स्वपि किञ्चिद् अवशिष्टं तस्यौ ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ कुष्ठरोगात् मुक्तिं लब्धुं नामानस्य शोमिरोणममं = इलीषायस्य निदेशाद् यद्देन-
सरिति सप्तवारान् सञ्जनं १५ मुक्तिहेतोर्नामानेन दत्तस्योपहारस्यैशीषायेनापदसं
१० उपदौकनपक्षणाद् गेहसंः कुष्ठोभवम् ।

अरामीयनरपते नामाननामक एकः सेनापतिरासीत् तेन च परमे- १
श्वरोऽरामीयान् जययुक्तान् अकरोत् तत्कारणात् स निजप्रभोः साक्षात्
महान् सम्मानितश्चासीत् स च वीर आसीत् किन्तु कुष्ठरोगवान्
आसीत् । एकस्मिन् समये ऽरामीयलोकानां सैनिकैः समीपेऽस्त्रायेलीय- २
देशात् द्रुद्रायां कस्याश्चिद् वन्दिबालिकायाम् आनीतायां सा नामानस्य
जायायाः परिचारिका बभूव । सा निजस्वामिनो व्याचष्ट हा हा यदि ३
मम प्रभुः शोमिरोणस्य भविष्यदादिनं साक्षात् कर्तुं शक्नुयात् तर्हि
स तेन कुष्ठरोगात् मोचयिष्यते । अनन्तरं स गत्वा निजप्रभुं गदित- ४
वान् इस्त्रायेलीयजनपदाद् आनीता बालिका वच इदं ब्रवीति । ततो ५
ऽरामीयनरपतिस्तं व्याहरत् त्वं तत् स्थानं याहि । इस्त्रायेलीयनर-
पतये मया पत्रं प्रेषयिष्यते । तदानीं स निजहस्तेन दण्डिकारपरि-
मितानि रजतानि घट्टसहस्राणि स्वर्गमुद्रा दण्डयुग्मानि वसमानि च ६
गृहीत्वा प्रतस्थे । इस्त्रायेलीयस्य भूपतेः समीपं तेन यत् पत्रम् आनायि ७
तन्मध्य एतादृशं लिखितमासीत् मम भत्या नामानस्तव समीपं मया
प्रेषित इत्येतत् पत्रं प्राप्य त्वया बुध्यताम् अतस्तस्य कुष्ठरोगस्त्वयाप- ८
हर्तव्य इति । अनन्तरम् इस्त्रायेलीयो नरपतिस्तत् पत्रं पठित्वा ९
निजवस्त्रं कृत्वा च व्याजहार मारुणे जीवनदाने च समर्थ ईश्वरः
किमश्नस्मि यदयं मनुष्य एकजनस्य कुष्ठरोगहरणाय मम समीपं तं
प्रहिणोति ? मया विनीयते यूयं विविच्य पश्यत स मम किद्रमेवा-
नुसन्धधाति ।

अनन्तरम् इस्त्रायेलीयो नरपतिः स्ववसनम् अस्निन्त् वच इदं = ८
निजस्यैश्वरीयलोक इलीषायो राजानं प्रति द्रुतं प्रहित्वा भारतीभिर्मां
बभाषे त्वया कुतो निजं वसनम् अस्नेदि स मम समीपम् आगच्छतु
तत इस्त्रायेलो मध्य एको भविष्यदादी विद्यत इति ज्ञास्यति । अतो ९
नामानो ह्यरथैः साकम् आगत्यैशीषायस्य भवनद्वारेऽवातिष्ठत । तत १०
इलीषाय एकं दासं प्रहित्वा तं व्याचचष्टे त्वं गत्वा यद्देनसरिति सप्त-
वारान् आहि तेन तव मांसं नविनीभविष्यति त्वच्च युधि भविष्यति ।

- ११ ततो नामानः क्रुद्धः सन् प्रस्थाय व्याजहार स वहिरागत्य मम समीपे
तिष्ठन् स्वीयप्रभोः परमेश्वरस्य नाम्ना प्रार्थनां कृत्वा कुष्ठस्थानोपरि कर्त्तुं
- १२ चालयन् कुष्ठं मत्तोऽपरिदृश्यतीति मया क्रुद्धं । दम्भेवकस्ये अश्वाना
परंपरा च सरितौ किम् इच्छायैर्देशस्य सकलसरिङ्गा उत्तमे नहि ?
किमहं तयोः स्नात्वा शुचिर्भवितुं नाशङ्क्यं ? इत्थं कोपं कृत्वा स परा-
- १३ वृत्य जन्मिवान् । अनन्तरं तस्य दासाः सविधमागत्य तं व्याचक्षुः,
हे तात स भविष्यदादी यदि भवन्तं किञ्चन महाकर्म्मज्ञापयिष्यत्
तर्हि भवान् किं तन्नाकरिष्यत् ? अतः स्नात्वा शुचिर्भवेति तेन यद्
- १४ आदिष्टं तद् भवतावश्यं कर्त्तव्यं । तदानीं स गलेश्वरीयलोकस्य निदे-
शानुसारेण यद्भनसरिति सप्तवारान् ममञ्ज तेन क्षुद्रबालकस्यैव तस्य
नवीनं मांसं बभूव स च शुचिर्बभूव ।
- १५ अनन्तरं नामानो निजानुगामिलोकैः साकं परावृत्तेश्वरीयलोकस्य
समीपमागत्य तस्य सम्मुखे तिष्ठन् उवाच पश्येच्छादिलमथ्यं विना पृथिव्याः
कृत्वापि सत्य ईश्वरो न विद्यत एतद् इदानीं मयाज्ञापि, अतोऽहं
- १६ प्रार्थये निजदासात् क्षुद्रं दानं भवता गृह्यतां । किन्तु स उदितवान्
अहं यं परमेश्वरं परिचरामि स यद्यमरो भवेत् तर्हि मया किञ्चिदपि
न ग्राह्यते ततः स तद् गृहीतुं तं ब्रह्मप्रार्थितवान् तथापि स न
- १७ स्वीकृतवान् । अनन्तरं नामान आचक्षते प्रार्थयेऽहं द्वयोरश्वतरयो
भारं मृत्तिका किं तव दासाय न दायिष्यते ? यतोऽद्यारभ्य तव दासः
परमेश्वरं विना कश्चनेतरं देवम् उद्दिश्य ह्यमं बलिदानं वा न करि-
- १८ ष्यति । केवलम् एतस्मिन् परमेश्वरस्तव दासं क्षमतां मम प्रभुः पूजनार्थं
रिम्भाणस्य मन्दिरप्रवेशनसमये यदि मम करम् आलम्बते तर्हि मया
रिम्भाणस्य मन्दिरे प्रणामः कारिष्यते ततो रिम्भाणस्य मन्दिरे प्रणाममधि
- १९ परमेश्वरः स्वीयदासं क्षमतां । तत इलीशायस्तं व्याहरत् त्वं कुष्ठकेन
याहि । ततः स प्रस्थाय कतिपयपश्यान् जन्मिवान् ।
- २० अपरम् ईश्वरीयलोकस्येलीशायस्य परिचारको गेहसि मंनसि कथि-
तवान् शेषोऽरामीयो नामानो यद् आनीतवान् मम प्रभुस्तस्य हस्तात्
तन्न गृहीतवान् एतेन तं प्रति मृदुताचारं कृतवान् किन्तु परमेश्वरो
यद्यमरो भवेत् तर्हि मया तस्य पश्चाद् धावित्वा तस्मात् किञ्चिद्
- २१ ग्राह्यते । अनन्तरं गेहसो नामानस्य पश्चाद् गते नामानो निज-
पश्चाद् धावन्तं तं विलोक्य साक्षात् कर्त्तुं रथादवदन्न पप्रच्छ किं

सर्वं मङ्गलं ? ततः स व्याचक्षते सर्वं मङ्गलं किन्तु मम प्रभुर्मां प्रहिय १९
 वच इदं निवेदयति, एतस्मिन्नेव क्षण्य इन्द्रियमशिलोच्चयाद् भविष्यद्वा-
 दिनां द्वौ युवशिश्यावागतौ, भवान् ताभ्यां किक्करमेकं रजतं द्वे युग्मे
 वसनानि च ददातु । ततो नामानो जगद्, त्वं किक्करद्वयं रजतं यही- २२
 तुम् अर्हसि । अनन्तरं स तं पुनः पुनः प्रार्थ्य द्वाभ्यां वसनयुग्माभ्यां
 साकं वस्त्रपुटके किक्करद्वयं रजतं बद्धा द्वयोर्दासयोः समर्पितवान्
 ततस्तौ गेहसिरयेऽप्ये तद् ऊढवन्तौ । अनन्तरम् उपपर्वतं प्राप्य स २४
 तयोः करेभ्यस्तत् सर्वं गृहीत्वा गेहे निदधे, तेन विरुष्टौ तौ लोका च
 परादृश्य जग्मतुः । अनन्तरं गेहसिरभ्यन्तरम् इत्वा निजप्रभोः सम- २५
 द्वाभ्यम् अतिष्ठत् तस इलीशायस्तं बभाषे हे गेहसे त्वया कुत आगतं ?
 स उक्तवान् तव दासेन किमपि स्थानं न गतं । किन्तु स उदितवान् २६
 स मानवस्त्वं साक्षात् कर्तुं यदा स्पन्दनाद् अवरुद्धागमत् तदा मम
 मनः किं त्वया साकं नागमत् ? रजतयुग्मस्य वसनजिततरुद्राक्षाक्षेत्र-
 गोभिधव्रजदासदासीनां युग्मस्य च किमयं समयः ? तस्मात् नामा- २७
 नस्य स कुष्ठरोगस्त्वयि तव वंशे च घिरं तिष्ठतु । ततो गेहसि हिंमा-
 नीवत् कुष्ठयुक्तो भूत्वा तस्य सविधाद् बहिर्जंगाम ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ इलीशयेन परशुफालस्य जलाद् उन्मज्जनं ८ इक्ष्वायुस्त्रीपराजंनाराभीधनरप-
 मन्वजाया निष्कलाभयनं १२ अरामोयमैत्र्यानाम अशोकरण १८ शोभिराके ते. १. ५
 आनयनं पुनस्ततो विमर्जनं २४ दुर्मिचं २६ इयो नार्योः स्त्रीधवालकभचण २०
 इलीशायस्य वनमाय राजशुष्टा ।

अनन्तरं भविष्यद्वादिनां शिष्या इलीशायं व्याचक्षत्सिरे, इदानीं वयं १
 भवतः सम्मुखे यत्र स्थाने वसाम एतत् स्थानं सद्भीकं । अतोऽस्माभि २
 र्यर्हन्स्य तीरं गम्यताम् एकैकेन जनेन तस्मात् स्थानाद् एकैकं गेहकाष्ठ-
 मामीयताञ्च तेन वयं स्वेषां हते तत्र स्थाने वासगृहं निर्मातः ; ततः
 स उदितवान् यात । अनन्तरम् एको जनः कथयामास भवान् कृपां ३
 विधाय निजदासैः समं व्रजतु । ततस्तेन कथितं मया यास्यते । तस्मिन् ४
 तैः समं समीते ते र्यर्हन्स्य समीपं गत्वा काष्ठानि चिच्छिदुः । एका ५
 जनेो गेहकाष्ठं क्लिप्तं तदन्तरे कुठारस्य फालस्त्रोये निपपात ततः स
 उधैरवदत् हा हा हे प्रभो स परतो मया धारितः । तदानोम् ईश्वरो- ६

- यमनुजः प्रपञ्च तत् कुच पतितं ? अमन्तरं तेन तत् स्थानं दर्शित इलीशायः काष्ठमेकं कृत्वा तत्र निचिक्षेप, तेन लोहम् उदमञ्जत् ।
- ७ तदानीम् इलीशायस्तं व्याचक्षते, खसमीपे तं हर ततः स करं प्रसार्य तं जयाह ।
- ८ तस्मिन् समयेऽरामीयो भूपतिरिस्त्रायेलीयलोकैः साकम् अयुध्यत् अतस्तेन निजदासैर्भन्वयित्वा मुकस्थाने मया शिविरं स्थापयिष्यत इति
- ९ गदित ईश्वरीयलोक इस्त्रायेलीयराजाय दूतेन निवेदयामास, सावधानो भव, अमुकस्थानस्योपेक्षां मा कार्षीः, तत् स्थानम् अरामीया
- १० व्यागच्छन्ति । तत ईश्वरीयलोको यत् स्थानमधि वार्त्तां प्रहित्य तं सावधानम् अकरोत् तत् स्थानम् इस्त्रायेलीयो नृपतिः सैन्यं प्रहित्वात्मान-
- ११ मरुत्, एतादृशं बह्वारान् अकरोत् । अतस्तत्कारणाद् अरामीय-महोपतेर्भन्वुद्विषे सति स निजभृत्यान् आह्वय व्याचक्षते, अस्मदीयानां मध्य इस्त्रायेलीयमहोपतेः पक्षीयो लोकः क अस्ति तत् किं यूयं मङ्गं न
- १२ कथयिष्यथ ? तदानीं तस्य भृत्य एक उक्तवान् हे मम प्रभो राजन् कोऽपि नास्ति क्विन्विस्त्रायेलीयानां मध्यवर्तिनेलीशायनाम्ना भविष्यद्वा-दिना तव शयनागारस्थमन्त्रणापोस्त्रायेलीयनरपतये निवेद्यते ।
- १३ स व्याचक्षते यूयं समीप तस्य वासस्थानम् अन्विष्यत तेन मया सैन्यं प्रहित्य स आनायिष्यते । ततः परं पश्य स दोषणे विद्यते वच
- १४ इदं केनापि तस्मै कथितं । ततः स वाजिनो रथान् महासैन्यानि च
- १५ तत् स्थानं प्रेषयामास ते च निशायामागत्य तन्नगरं विवेष्टिरे । अनन्तरं प्रत्युष ईश्वरीयलोकस्य दास उत्थाय वहि निर्गत्य वाजिरथमहा-सैन्यानां संघो नगरं वेष्टत इति ददर्श ततः स दासस्तं बभाषे हा हा
- १६ प्रभो अस्माभिः किं कर्तव्यं ? स उदितवान् भयं मा कार्षीः, तेषां सङ्गि-
- १७ लोकेभ्योऽस्माकं सङ्गिने लोकाः अधिकाः । तदानीम् इलीशायः प्रार्थनां कुर्वन् व्याजहार हे परमेश्वर, एष यद् द्रयुं प्राप्नोति तदर्धं तस्य साचने उन्मीलय । ततः परमेश्वरेण तस्य तरुणस्य भोचनद्वय उन्मी-लिते स आलोषेलीशायस्य चतुर्दिक्षु वृष्टिमयं हयरथैः परिपुशं
- १८ शिलोषयं विलोकयामास । अनन्तरं सैन्यसमूहे तस्य सविधं समागत इलीशायः परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थनां कुर्वन् उक्तवान् एष सङ्घन्तवा-न्धीक्रियतां । तत इलीशायस्य वचनानुसारात् स तान् अन्धीकृतवान् ।
- १९ अनन्तरम् इलीशायस्तान् उदितवान् एष पश्या नहि नगरमेतच्च

नहि मम पश्चाद् आगच्छत यं मनुजं यूयं गवेद्यय तस्य सविधं मया
नेष्यध्वे । अनन्तरं स तान् शोमिरोणं निनाय । तेषु शोमिरोणं प्रवि- १०
ष्ट्विलीशाय आचचक्षे हे परमेश्वर, एतं लोका यद् वीक्षितुं प्राप्नुवन्ति
तदर्थम् एतेषां लोचनान्युन्मीलय । ततः परमेश्वरेण तेषां लोचनेषु-
न्मीलितेषु शोमिरोणस्य मध्ये वयमास्मह इति तैर् दृष्टशे । अपरम् ११
इच्छायेलीयो राजा तान् वीक्ष्येलीशायं जगाद, हे मम तात किमहं
मारयिष्यामि? किमहं मारयिष्यामि? इलीशायः कथयामास ते १२
त्वया न मारयितव्याः । ये लोकाः खड्गधनुर्भ्यां त्वया वन्दीक्रियन्ते ते किं
त्वया मारयितव्याः? एतेषां समीपं पूषान् तायानि च निधत्स्व ते भुक्त्वा
पीत्वा च निजप्रभोः समीपं गच्छन्तु । ततस्तेषां निमित्तं तेन महाभोज्ये १३
कृतं ते बुभुजिरे पपुस्व ततः परं तेन विष्टयाः खेषां प्रभोः सविधं समीयुः ।
ततः परम् अरामीयसैन्यसङ्घा इच्छायेलीयं जनपदं पुनर्नागताः ।

अनन्तरम् अरामीयो विन्द्ददो नरपतिः स्त्रीयानि सर्वसैन्यानि १४
संगृह्य यात्रां कृत्वा शोमिरोणं नगरम् अवरुहोद्य । तेन शोमिरोणे १५
महादुर्भिक्षं बभूव तेषां नगरावरोधनाद् एकस्य गर्दभमस्तकस्य
मूल्यम् अशीतिमुद्रा बभूव, कपोतमलस्य कावाख्यपरिमाणस्य चतुर्थी-
शस्य च मूल्यं पञ्चमुद्रा बभूव ।

एकदा नृपतिः प्राचीरस्योपरि भ्रमति तदनन्तरं एका नारी प्रोचै १६
निवेदयामास हे मम प्रभो राजन् उपकुरु । राजा जगाद, यदि १
परमेश्वरेण त्वं नोपक्रियसे तर्हि मया शस्यमर्दनस्थानात् द्राक्षारसक
गडाद्वा केन त्वम् उपकारिष्यसे? राजा पुनरुवाच तव किं दुःखं? ततः २०
सा प्रतिजगाद, आवयो भक्त्यार्थम् अद्य तव पुत्रं त्वं देहि सो मम
पुत्र आवाभ्यां भक्षिष्यत इत्यनया नार्थाहम् उक्त्वा । तत आवां मम पुत्रं २१
पक्वाभक्षिष्व, परदिन आवयो भक्त्यार्थं तव पुत्रं त्वं देहिती मयोक्तं
किन्तु सा निजपुत्रम् अजगृहत् ।

तदानीं राजा तस्या नार्था वचनं निश्रम्य स्त्रीयं वसनं चिच्छेद, ततः २२
प्राचीरभ्रमणसमये तस्य गात्रे शणवसनं बद्धमिति लोकैर् दृष्टशे । अन- २३
न्तरं स क्षणितवान्, अद्य यदि शफटपुत्रस्येलीशायस्य शिरस्तस्य
स्त्वन्धे तिष्ठति तर्हीश्वरो मद्यम् अमुकं ततोधिकश्च फलं ददातु । तदा- २४
नीम् इलीशायो निजगृहे समुपविष्ट आसीत् प्राचीनलोकाश्च तेन
समम् उपविष्टा आसन् ततो नृपतिना स्वसमीपाद् दूते प्रहिते तस्या-

गमनात् पूर्वम् इलीशायः प्राचीनान् आचचक्षे, पश्यत मम शिर-
 श्छेदनार्थं तेन हत्याकारिणः सुतेन लोकः प्रहितः । अतः पश्यत तस्मिन्
 दूत आगच्छति यूयं द्वारं रुद्धा तं वहिष्कुरुत तस्य प्रभोः पदयोः शब्दः
 २१ किं तस्य पश्चात् नहि ? स तैः समं सम्भाषत इत्यनन्तरे स दूतस्तस्य
 समीपम् आगत्य राज्ञा कथितम् एतद् वच उदितवान् इदम् अमङ्गलं
 परमेश्वराद् आगतम्, मया परमेश्वरः कुतः पुनरपेक्ष्यते ?

७ सप्तमोऽध्यायः ।

- १ बहुलमव्यभोलीशायस्य भविष्यद्वचनं २ चतुर्णां कुपिलोकानाम् अरामीयाणां
 शिविरगमनं वापानयनञ्च १९ तेषां वार्तां मत्यां विदित्वा लोकैररामीयाणां शि-
 विरलोठनं १७ भविष्यद्वचनेऽविश्वामिन एकस्याधिपते संत्यु ।
- २ तदानीम् इलीशाय आचचक्षे यूयं परमेश्वरस्य वचो निशामयत
 परमेश्वर एतां भारतीं वदति अ एतस्यां वेलायां शोमिरोणस्य गोपुरे
 दशश्लोकपरिमितानां सूक्ष्मगोधूमचूर्णानाम् एकश्लोकं मूल्यं भविष्यति
 ३ विंशतिश्लोकपरिमितानां यवानाञ्चकश्लोकं मूल्यं भविष्यति । तदानीं
 राजा यस्याध्यक्षस्य करम् आलम्बत तेनेश्वरीयलोक आचचक्षे पश्य
 यद्यपि परमेश्वरेण वियति दाराणि क्रियन्ते तथापि तेन किम् एतत् कर्तुं
 शक्यते ? सोऽभिहितवान् पश्य त्वया मिजदग्धां तत् दर्शयते किन्तु
 किञ्चिन्न भविष्यते ।
- ४ तदानीं गोपुरप्रवेशस्थाने चत्वारः कुपिनोऽविदन्त । ते परस्परं बभा-
 ५ षिरे, अस्माभिर्निधनं यावत् कुत एतस्मिन् स्थाने उपविश्यते ? अस्माभि
 नगरं प्रविश्यतामित्युक्ते तत्रापि दुर्भिक्षम् आन्ते तत्रास्माभिर्मरिष्यते ।
 अपरम् अत्रापि तिष्ठद्भिरस्माभिर्मरिष्यते । अत आन्ते तत्र वधम्
 अरामीयाणां शिविरं गच्छामः, तैर्जीविता वधं जीविष्यामो मारिताः
 ६ केवलं मरिष्यामः । अतस्तेररामीयाणां शिविरं गन्तुं प्रकृष्य उत्याया-
 रामीयाणां शिविरस्य प्रान्तभागम् उपस्थितस्तत्र कश्चन नास्तीति ददृशे ।
 ७ यतः प्रभुररामीयान् बहूनां रघिस्यन्दमहयानां शब्दम् अर्थतो मजा-
 चमूनिवहस्य शब्दं आवायामास तेन ते परस्परं बभाषिरे पश्यतास्माकम्
 आकमगार्थम् इच्छायेलीयो मञ्जीपतिर्हिंसीयानां भूपतिहन्दाय मिथी-
 ८ यायां भूपतिहन्दाय च मुद्राः प्राददात् । ततो हेतोस्तैः प्रकृष्य उत्याय
 पलायाञ्चके ते खेपां पटोटजानि वाजिनो गर्हभान् सर्वशिविरञ्च

पूर्वावस्थया विहाय निजान् निजान् प्राधान् स्ववितुं पलायाच्च-
क्रिरे । अनन्तरं ते कुलिने लोकाः शिविरस्य प्रान्तभागे पटोटज- ८
मेकं प्रविश्य बुभुक्षिरे पपुञ्च । अपरं तस्मात् स्थानात् सुवर्षादुर्वर्षा-
वसनानि गृहीत्वा गोपयित्वा निदधिरे ततः परं पुनर्वारं समेत्य पटो-
टजमन्यत् प्रविश्य तस्मादपि त्रय्याणि समादाय त्रजित्वा सङ्कोप्य निद-
धिरे । अनन्तरं ते परस्परम् ऊचिरे, कस्माकम् एतत् कर्म न भद्रम् अथ ९
शुभवार्त्ताया दिनं किञ्च वयं नीरवास्तिष्ठामः । यदि प्रभातं यावद्
विकम्बामहे तर्ह्यवश्यं दग्दनीया भविष्यामः । अत इदानीम् एत वयं
समीय राजमन्दिरे वार्त्तामितां वदामः । अनन्तरं नि गत्वा नगरस्य दौ- १०
वारिकम् व्याञ्जय व्याचक्षिरे, वयम् अरामीयाणां शिविरम् अगमाम,
पश्य तत्र कोऽपि न विद्यते मानुषस्य शब्देऽपि नास्ति केवलं बद्धा
वाजिनो बद्धा गर्दभाश्च सन्ति वासः कुशस्य पूर्वावस्थया विद्यन्ते । ततस्तेन ११
दारिण्य आह्वतास्ते च राजमन्दिरस्थाभ्यन्तरे तां वार्त्तां व्याचक्षिरे ।

अनन्तरं ऋषतिः क्षशादायाम् उत्थाय निजभृत्यान् व्याजहार, अरा- १२
मीयैरस्मान् प्रति यत् कर्म क्रियते तदहं युष्मान् ब्रवीमि वयं बुभुक्षिता
आस्महे तैरेतद् ज्ञायते, अतस्तेः क्षत्रे प्रचक्ष्त्राः स्थातुं शिविराद् वहि-
र्गन्धिषा मन्त्रजाकारि कौक्षिषु नगराद् वहिर्भूतेषु वयं तान् जीवग्रहं
यज्ञीष्यामो मध्येनगरं प्रवेक्ष्यामस्वेति । ततस्तस्य भृत्यानाम् एको जनः १३
प्रत्यब्रवीत् नगरे ये वाजिनोऽवशिष्टाः सन्ति वयं तेषाम् अवशिष्टानां
वाजिनां पञ्च गृहीत्वा प्रहित्य द्रक्ष्यामः पश्य ते नगरेऽवशिष्टानाम्
इच्छायेलीयानां निवहस्य समानाः, पश्य ते नष्टानाम् इच्छायेलीयानां
निवहस्यापि समाना भवन्ति । अनन्तरं ते द्वियुग्मे ज्ञयानां गृह्णीते १४
युयं गत्वा पश्यतेति कथयित्वा ऋषतिररामीयाणां एतनानां पश्चात्
ताम् प्रेषयामास । ततस्तेषु यद्दैनं यावत् तेषां पश्चाद् गतेष्वरामीयाणां १५
तूर्खताकारणात् परित्यक्तै र्वसनै र्भाजनैश्च वर्त्म परिपूर्णम् इति ददृशुः ।
तदानीं तै र्दृत्तैः पराश्रत्यागत्य राज्ञे वार्त्तां निगदिता । ततः परं लोके १६
वह्निर्भूयारामीयाणां शिविरे जोठिते परमेश्वरस्य वाक्यानुसाराद् दश-
श्लोकपरिमितानि सृष्ट्वाधुमपर्णानि श्रेकलैकमूल्येन व्यकीयन्त विंश-
तिश्लोकपरिमिता यवाश्लैकश्रेकलमूल्येन व्यकीयन्त ।

अनन्तरं ऋषति र्यस्याधिपतेः करम् आलम्बितवान् तस्मिन् गोपुरम् १७
अधितुं निद्युक्ते लोका गोपुरे चरन्तीन् विमम्बदुस्तत ईश्वरीयशोकस्य

- सविधे भूपस्य गतिसमये तेन यदभाषि तदनुसारात् स मिधनमितः ।
- १८ फलतः च एतस्यां वेलायां शोमिरोलास्य गोपुरे दशश्रेटकपरिमितानि
रुद्रगोधूमधूर्वाणि श्लोकैकमूल्येन विक्रेष्यन्ते विंशतिश्रेटकपरिमिता
यवाश्च श्लोकैकमूल्येन विक्रेष्यन्ते वधस्येतस्मिन् ईश्वरीयलोकेन राज्ञे
- १९ कथिते सोऽधिप ईश्वरीयं लोकं प्रत्यवदत्, वीक्ष्य च यद्यपि परमेश्वरेण
विहायसि द्वाराणि कियन्ते तथापि तत् किं भवितुं पारयति ? तत्
ईश्वरीयलोकस्तम् अवादीत् पश्य त्वया तत् मिजनेत्राभ्यां विकोकियते
- २० किन्तु किमपि न भक्षिष्यते । अतस्तस्य तादृशी दशा बभूव गोपुरे
लोकानां चरयि मर्दितः स ममार ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

- १ दुर्भिलसमये शूनेसोयाया विहतिः ७ हसायलस्य विहतिः १६ योरामस्य कुराजत्वं
२० इदामदेशेन जिवनानगरेण च तस्याधिपतित्वजनं २४ अदधियस्य कुराजत्वं
२८ चतयुक्तं यिष्टारामं साक्षात् कर्तुं तस्य विप्रियेले गमनञ्च ।
- २ पूर्वम् इकीशायो यस्या नार्था मृतं पुत्रम् अजीवयत् ताम् अभावत,
परमेश्वर एतं देशं दुर्भिक्ष्याप्तं करिष्यति तत् सप्तवत्सरान् यावद् एत-
स्मिन् जनपदे स्थास्यति, तस्मात् त्वम् उत्थाय परिजनैः समं यस्मिन् स्थाने
- ३ प्रवक्तुं शक्नोषि तत् स्थानं प्रवक्तुं व्रज । ततः सा योषिद् ईश्वरीयलोकस्य
वचनानुसारात् परिजनैः समं प्रस्थापय पिलेष्टीयानां जनपदे सप्तवत्स-
४ रान् यावत् प्रावसत् । अनन्तरं सप्तसु वत्सरेषु यतीतिषु सा नारी
पिलेष्टीयानां जनपदात् परारुढ्यागत्य निजनिवेशनस्य भूमेश्च कृते
- ५ भूपतेः सविधे निवेदयितुं वव्राज । तस्मिन्नेव समये भूपतिरीश्वरीयलो-
कस्य परिचारकं गृह्णन्तिनं सम्भाषमाणोऽवदत्, इकीशायेन कृतानि
- ६ सकलमहास्ति कर्माणि मम समीपे समाख्याहि । तत् इकीशायो
मृतं शरीरं पुनरजीवयद् एतदाख्याने भूपतये तेन कथ्यमाने यस्या
योषितो मृतः पुनो जीवनं प्राप्तः सा नारी निजनिवेशनस्य भूमेश्च
कृते भूपतेरभासे निवेदयितुम् उपतस्थौ तदानीं गृह्णित्वाचक्षते
हे मम प्रभो राजन् एषैव सा नारी तस्याश्च यं तनयम् इकीशायो-
७ जीवयत् स एषः । तदानीं नरपतिना पृष्टा सा योषित् सर्वं व्याच-
क्षते तेन भूपतिस्तस्याः पक्षेऽध्यस्तमेकं नियोल्य व्याहरत् एतस्या

यत्किञ्चनाविद्यत तत् सर्वम् एषा च यस्मिन् दिने देशमिमं पर्य्यजत्
तद्दिनमारम्भाद्य यावद् एतस्याः क्षेत्रे यत्किञ्चन समुदपद्यत तत् सर्व-
मप्येतस्यै परावर्त्य वितर ।

अनन्तरम् इलीशायो दम्भेकम् आजगाम तदानीम् अरामीयो ०
नरपतिर्विन्हृददे वस्र आसीत् तत ईश्वरीयलोक एतत् स्थानम् आग-
मत् एतां वार्तां कश्चित् भूपतये कथयामास । तदा नरपतिर्हृसायेलं =
जगाद त्वं स्वहस्तेनोपायनम् आदायेश्वरीयलोकं साक्षात् कर्तुं व्रज,
अपरम् एतस्माद् व्याधेरहं किं मोचयिष्ये? वचनम् इदं तेन परमेश्वरं
प्रच्छय । अनन्तरं हृसायेलस्तं साक्षात् कर्तुं जगाम । स चत्वारिंश- १
न्महाकूर्वाण्यनि दम्भेकस्तोत्तमवस्तुन्युपायनार्थं गृहीत्वा समागत्य
तस्य सम्मुखे तिष्ठन् आचक्षते किमहम् एतस्माद् व्याधे मोचयिष्ये?
वाचमिमां परिप्रष्टुं तव तनयोऽरामीयभूपतिर्विन्हृददस्तव समीपं
मां प्राह्वियोत् । इलीशायस्तमुवाच त्वं स्वस्यो भविष्यसीति त्वं स- १०
मीय तं ब्रूहि तथापि तेन मर्त्यमेवेति परमेश्वरो माम् अत्रापयत् ।
तदानीम् ईश्वरीयलोकस्तस्य चपासम्भवपर्यन्तं तस्य वदनं प्रति स्थिर- ११
दृष्टिं कुर्वन् बरोद । ततो हृसायेलः परिपृष्टवान् मम प्रभुः कुतो १२
रोदिति? स प्रतिजगाद, इच्छायेलीयवंशानां या हिंसा त्वया कारि-
ष्यते तामहं वेद्मि त्वं तेषां दुर्गाणि वङ्गिना दाहयिष्यसि तेषां तरुणान्
खड्गेन हनिष्यसि तेषां शिशून् भूमौ विकरिष्यसि गर्भवतीनाम् उद-
राणि विदारयिष्यसि च । हृसायेलोवाचत् सारमेयतुल्यस्तवैष दास- २
को य एतादृग् गुरु कर्म तेन कारिष्यते? इलीशाय उदितवान्
त्वम् अरामस्य राजा भविष्यतीति परमेश्वरो मां आप्तवान् । अन- १४
न्तरं स इलीशायस्य सविधात् समीपे निजप्रभोः समीपं जगाम । तदा
नरपतिस्तं परिपृच्छ इलीशायस्तां किमवोचत्? स प्रत्यवादीत् त्वं
स्वस्यो भविष्यसि भारतीमिमां समामवादीत् । परेऽहनि स कम्बकमेकम् १५
आदाय तोये मज्जयित्वा राज्ञ आननस्योपरि विसारयामास, ततः
स ममार । अनन्तरं हृसायेलस्तदीयपदे राजा बभूव ।

आज्ञावतनयस्येच्छायेलीयभूपते विंशोरामस्य पश्चमे राजत्ववत्सरे १६
यिहृदादेशीयनरपते विंशेऽप्यष्टस्य राजत्वमसये तस्य यिहोशाफ्टस्य
पुत्रो योरामो राजत्वं कर्तुं शारमे । स हात्रिंशदत्सरवयस्कः सन् १०
राजत्वं कर्तुं शारम्भ यिरूशालमेऽष्टवत्सरान् यावद् राजत्वं चकार ।

- १८ स आहावीयवंशवद् इच्छायेलीयभूपतीनां वर्त्मनि चकार यतः स आहावस्य दुहितरं शुवाह तेन परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताधारं
- १९ चकार । तथापि परमेश्वरो निजदासं दायूदं प्रति तस्य वंशाय चिर-
कालं प्रदीपदानस्य यां प्रतिक्षाम् अक्षरोत् तन्निमित्तं यिहदां विनाश-
यितुं नैच्छत् ।
- २० तस्य राजत्वसमये इदोमीयलोका यिहदाया आधिपत्यं विहाय
- २१ खेषामुपरि राजानमेकम् अभ्यसिषिचुः । अतो योरामस्तस्य रथिनश्च
सर्वे सायीरं समीय निशायां तत्रोत्थाय खान् वेष्टकान् इदोमीयान्
तेषां रथिनश्च जघ्नस्ततो लोकाः स्वीयं स्वीयं वासस्थानं पलायाश्च-
- २२ क्रिरे । तथापीदोमीयलोका अद्यापि यिहदाया अनधीना विद्यन्ते ।
- २३ तस्मिन्नेव समये लिबनाया लोका अपि तस्याधीनत्वं तत्पुत्रः । एतस्य
योरामस्यावशिष्टं अरिषं तेन हतानि सर्वाणि कर्माणि च किं यिह-
- २४ दादेशस्य महीपतीनां पुराणतपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते ? अनन्तरं
योरामो निजपितृलोका इव महानिद्रां गत्वा दायूदनगरे पितृलो-
कानां सन्निधौ प्रशाने निहितस्तत्स्य तनयोऽहसियस्तस्य पदे राजा
बभूव ।
- २५ इच्छायेलीयवृत्पतेराहावतनयस्य यिहोरामस्य दादशे राजत्ववत्सरे
- २६ यिहदादेशीययोरामस्य तनयोऽहसियो राजत्वं कर्तुम् आरेभे । राज्य-
प्राप्तिसमये सोऽहसियो द्वाविंशतिवत्सरवयस्क आसीत् स यिहूशा-
खमे वत्सरमेकं राजत्वं चकार । अघलियानामिच्छायेलीयराजस्याम्
- २७ दुहित्वा तस्य प्रसूरासीत् । स आहाववंशस्य वर्त्मनि चरन् आहावीय-
वंश इव परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताधारं अकृवान् यतः स आहा-
वीयवंशस्य जामातासीत् ।
- २८ अनन्तरं स आहावसुतस्य यिहोरामस्य सप्तौ भूत्वारामीयनर-
पतिना हसाथेलेन समं समरं कर्तुं रामोतगिन्नियदे जम्बिवान् ततो
- २९ इरामीयलोका यिहोरामं हतवन्तः । अनन्तरम् अरामीयमहीपतिना
हसाथेलेन समं योधनसमये रामोतगिन्नियदे यिहोरामो वृपति यानि
हतानि जम्बिवान् तेभ्यः स्वस्थो भवितुं स परावृत्त्य यिप्रियेकं जगाम ।
तदानीं यिहदादेशीयो महीपति योरामस्य सुतोऽहसिय आहाव-
तनयस्य यिहोरामस्य पीडाकारणात् तं वीक्षितुं यिप्रियेकं जम्बिवान् ।

९ नवमोऽध्यायः ।

१ येशोराम्याभिषेकार्यं भविष्यद्वादिनां कस्यचित् तदणस्येत्नीश्रायेण प्रेषणं ४ तत्कर्म-
साधनान् परं तस्य भविष्यद्वादिनः पन्नाथनं ११ नाचोतस्य चोत्रे येशोराम्येन
येशोरामस्य जन्मं २० अक्षय्यस्यापि जन्मं २० अक्षय्यादिणा इवेवलो मवाचतो
निक्षिप्तत्वं सारमेये भिक्षितल्लह ।

अनन्तरं भविष्यद्वादीश्राया भविष्यद्वादिनां शिष्यमेकम् आह्वय १
गदितवान् त्वं बडकटि भूत्वा तैलभाग्डम् इदं करेणादाय रामोतगि-
लियदं गच्छ । तत् स्थानं प्राप्य निमग्नः पौत्रं यिशोराफटस्य तनयं २
येज्जं गवेधय, अपरं गेहं प्रविश्य तदीयभ्रातृणां मध्यात् तम् उत्याप्य
गर्भागारमेकं नय । अपरं तैलभाग्डं गृहीत्वा तदीयशिरसि तैलं निधिच्य ३
तं ब्रह्मि परमेश्वरेण वच इदं निगद्यते अहं त्वाम् इच्छायेलो राज्ये
ऽभ्यर्षिष्वं । ततः परं त्वं द्वारं विमोच्य पलायस्व मा विलम्बस्व ।

अनन्तरं स भविष्यद्वादी तद्वयो रामोतगिलियदं जगाम । तत्रो- ४
पस्थाय सेनापतीन् विलोच्य तेनोक्तं हे सेनापते त्वया सह मया ५
सम्भावितथं । ततो येज्जः परिपप्रच्छ, अस्माकं मध्ये केन सह ? स
जगाद हे सेनापते त्वयैव साह्यं । तदानो येशोवुत्याय भवनस्य मध्यं ६
गते स तस्य शिरसि तैलं निधिच्य तम् ऊचिवान्, इच्छायेलः प्रभुः पर-
मेश्वर इतो भारती भावते परमेश्वरस्य प्रजा य इच्छायेल्वंशास्तेषाम्
उपरि त्वामहं राजत्वे ऽभ्यर्षिष्वं । त्वं स्त्रीयप्रभोराहावस्य वंशम् उच्छे- ७
त्स्यसि, इधेवलो इस्तेन कृतस्य मदीयसेवकानां भविष्यद्वादिनां रुधिर-
यातनस्य परमेश्वरीयाणां सकलसेवकानां रुधिरपातनस्य च फलं तस्यै
दास्यसि च । आहावस्य सर्वे वंशा विनश्यन्ति, तदंश्रीयाः सर्वपुमांस ८
इच्छायेलो मध्ये मुक्ता बद्धा वा सर्वजना मयोच्छेत्स्यन्ति । आहावीयवंशं
निबाटस्तस्य यारविशामस्य वंशमिवाहियतनयस्य वाशा वंशमिव च
करिष्याम्यहं । ततो धिप्रियेणस्ये चोत्रे सारमेया इधेवजम् अत्यन्ति कश्चन ९
तां श्लाघानं न नेष्यति । वचांस्थितान्युक्ता स द्वारं विमोच्य पलायाच्छुके ।

अनन्तरं येशो स्त्रीयप्रभो दासानां समीपं वहिरागते कश्चित् तं ११
पृष्टवान् सर्व्वं सङ्गुणं ? स वातुलस्तव समीपं कुत आगमत् ? ततः स
ऊचिवान् यूयं तं मानवं तदीयभाषयस्व विद । त आचचक्षिरे अलम् १२
अनेन प्रजापेन त्वम् अस्मान् सर्व्वमेव आहर । स उदितवान् स माम्
इताहशीं भारतीम् अभाविष्ट परमेश्वर इमां वाचीम् आह मया

- ११ त्वम् इच्छायेजो राजत्वेऽभिषिक्तः । तदानीं तेषाम् एकैकेन जनेन तूर्यं खं खं वसनं विमोक्ष्य सोपानोपरि तस्य पदयोरधो निदधे, तूरीक्ष वाद-
- १४ धित्वा कथितं येऽहं राजाभवत् । इत्थं निमग्नैः यौत्सो यिहोश्चापटस्य पुत्रो येऽहं यिहोरामस्य विषुञ्जं श्रेष्ठं चकार । तदानीं यिहोरामः सकल इच्छायेलीयजोक्ताश्चारामीयनरपते हंसायेनाद् रामोतगिजियदम्
- १५ अरक्षन् । किञ्चाराामीयराजेन हंसायेलेन समं यिहोरामस्य समरस-मयेऽरामीयलोकास्तस्य यानि क्षतानि कृतवन्तस्तेभ्यः स्वस्थो भवितुं स यिप्रियेणम् अगच्छत् । तदानीं येऽहं कथयामास यदि युष्माकम् इच्छा जायेत तर्हि यिप्रियेणं वार्त्तां नेतुम् एतस्मात् नगरात् कोऽपि जनेन
- १६ वद्विर्भयं न प्रजायतां । अनन्तरं येऽहं स्यन्दनम् आरुह्य यिप्रियेणं जगाम यतस्तत्रैव यिहोरामः प्रथ्यागत आसीत् । तदानीं यिहोदाया नर-
- १० पतिरहंसियोऽपि यिहोरामं बोधितुं तत् स्थानम् आगमत् । अपरं यिप्रियेणस्यदुर्गोपरि यो रक्ष्यतिष्ठत् स येहोः सङ्गिनं सेनागिवहन् आगच्छन्तं विलोक्य कथयामास मया लोकगिवह इको दृश्यते । ततो यिहोरामो गदितवान् त्वं ह्यारोहिणम् एकं गृहीत्वा तेषां साक्षात्
- १८ प्रेषय ते कुशलेनागच्छन्ति न वेति तेन पृच्छन्तां । अनन्तरम् एको जनेन ह्यारोही तं साक्षात् कर्तुं समीपं जगाद् नरपतिः कथयति किं सर्वं मङ्गलं ? ततो येऽहना स उक्तः, मङ्गलेन सह तव कः सम्बन्धः ? त्वं मम पश्चाद् याहि । अनन्तरं रक्षी वार्त्तामिमाम् उक्त-
- १६ वान स द्रुतस्तेषां समीपं समीपं न प्रत्यागच्छति । अनन्तरं राज्ञा द्वितीये ह्यारोहिणि प्रेषिते स तेषां समीपं समीपं कथितवान् नरपति गदति किं सर्वं मङ्गलं ? किन्तु येऽहना स उक्तः, मङ्गलेन सह तव
- १० कः सम्बन्धः ? त्वं मम पश्चाद् याहि । अनन्तरं रक्षी वार्त्ताम् अत्रवोत् स द्रुतस्तेषां समीपं समीपं न प्रत्यागच्छति किन्वेतस्य चालनं निमग्नै-
- १२ क्तनवस्य येहोश्चालनवत् प्रकाशते यतः सोऽतिरथेण चालयति । तदानीं यिहोरामो जगाद् स्यन्दने ह्ययान् आयुञ्ज ततस्केन ह्येव्यायुत्तेष्वि-च्छायेकीये यिहोरामो राजा यिहोदादेशीयोऽहंसियो राजा च खं खं स्यन्दनम् आरुह्य येऽहं साक्षात् कर्तुं गत्वा यिप्रियेणोयनावीतस्य क्षेत्रे
- १९ तं प्रापतुः । तदानीं यिहोरामो येऽहं विलोक्य प्रपञ्च, हे येहो त्वं किं मङ्गलायाम्गच्छि ? स प्रत्यवदत् यावत् तव जनन्वा इधेवको अभि-
- १९ चारो माया च तिष्ठति तावत् मङ्गलं किं ? ततो यिहोरामो निजहृत्वी

परावर्धं पलायाक्षत्रोऽहसियं थाजहार च हे अहसिय राजद्रोहो भवति । अनन्तरं येऽः छात्रबलेन चापम् आह्वय्य थिहोरामस्य वाऽ- १५ मूकहयमध्ये शरम् आजघान ततो वाञ्छस्य हृदयेन निर्जगाम ततः स रथे गतो भूत्वा निपपात । तदानीं येऽः स्त्रीयं रथिनं विदूकारम् १५ आह्वापयत् त्वम् एवं तोकयित्वा थिप्रियेजीयनावीतस्य क्षेत्रे निक्षिप यतो यदा त्वम् अहश्च ह्यारूढौ सन्तौ तस्य पितुराहावस्य पश्चाद् गतवन्तौ तदा परमेश्वरस्तं यदशपत् तत् स्मर । परमेश्वर आह मया १६ ह्यो गवोतस्य रुधिरं तदीयपुत्राणाञ्च रुधिरम् अदृश्यत । परमेश्वरः कथयति, अहम् अस्मिन्नेव क्षेत्रे तुभ्यं समुचितं फलं दास्यामि । अत इदानीं त्वं परमेश्वरस्य वचनानुसारात् तं नीत्वा क्षेत्रेऽस्मिन् निक्षिप ।

तदानीं थिह्वदादेशियोऽहसियो नरपतिस्तद् विलोक्योद्यानस्थगेहस्य १० पथा पलायाक्षत्रो ततो येऽःस्तस्य पश्चाद् धावन् कथयामास, एन-मपि स्यन्दनस्य मध्ये हत । अनन्तरं ते थिप्रियमस्य समीपस्थे गुराख्य ऊर्द्धगामिमार्गे तम् आजघ्नः । ततः स मगिद्ं पञ्चम्य तस्मिन् स्थाने ममार । ततस्तस्य दासास्तं स्यन्दनेन थिरूशाकमं नीत्वा दायूदनगरे १८ तदीयपिढलोकानां सन्निधौ तस्य निजभ्रशाने तं निदधिर । सोऽह- १८ सिय आहावतनयस्य थिहोरामस्यैकादशे राजत्ववत्सरे थिह्वदाया उपरि राजत्वं कर्तुम् आरेभे ।

अपरं येऽः थिप्रियेणम् उपतस्थिवान् तत इधेवल् तन्निशस्य निज- १० जोचनयोरङ्गनम् आयुन्य केशवेशं विधाय वातायनेन समवलुलोकौ । अनन्तरं येऽौ गोपुरं प्रविष्टे सा कथयाक्षकार निजप्रभुम् अवधीत् ११ यः सिम्बित्तस्य किं मङ्गलं समभवत् ? ततो येऽः वातायनं प्रति वद- ११ नम् उत्थाप्य जमाद मम पत्नीयः कोऽस्ति ? अनन्तरं द्वित्रा नपुंस-कास्तं प्रत्वबलुलोकिते । तदा येऽःराह्वापयामास ताम् अधो निक्षिपत् । १२ ततः सा तैरथो निक्षिप्ता तस्या रुधिरेण च भित्तिं वांजिनश्चावकीर्षाः स च रथेन तां ममर्द । अनन्तरं येऽःरभ्यन्तरम् आगत्य भुक्त्वा पीत्वा १५ च समीय जमाद यूढं गत्वा तां श्रापयस्तां नारीम् आलोक्य भ्रशाने निदधं यतः सा राजदुष्टिता । ततो लोकेषु तां भ्रशाने निधातुं गत- १५ वस्यु तस्याः शिरोस्थि पादौ पाखी च विनान्यत् किञ्चन तैर् न लेभे । अवस्ते पराहन्नागत्य तं वार्त्तां वभाधिर ततः स ऊषिवान् अनेन पर- १६ मेश्वरस्य वाक्त्वं सिद्धम् अभवत् स निजदासस्य तिर्थायैकियस्य वदनेन

वच इदं व्याहृतं सारमेया विप्रियेकस्य क्षेत्र ईधेवलः प्रकर्षं खादि-
 १० ध्यन्ति । ईधेवलः कुक्षुपं विप्रियेकस्य क्षेत्रं आलवालवत् स्थास्यति, तत्
 ईधेवल एधेति वदितुं केनापि न शक्यते ।

१० दशमोऽध्यायः ।

- १ येऽज्जाहावस्य सप्ततिस्तानां शिरश्चेदनं ८ रलियस्य वचनेन येष्टोः सदीप-
 प्रकाशनं १९ अहमियस्य हननं १५ योनादवस्य साक्षात्कृतिः १८ इलेन बालः
 पूजकानां हननं १८ यारवियामस्य पयि येष्टोश्चरणं १९ असायेलस्योपद्रुति र्थेष्टो
 निधमश्च ।
- २ शोमिरोय्य आहावस्य सप्ततिः सुता आसन् तत्कारय्यात् येऽः शोमि-
 रोयं विप्रियेकस्य शासकान् प्राचीनलोकान् आहावीयसन्तानपाल-
 १ कांश्च प्रत्तेतादृशं पत्रं लिखित्वा प्रेषयामास, युष्मानं प्रभोः पुत्रा
 युष्माकं सन्निधौ सन्ति स्यन्दनानि वाजिनः प्राचीरवेष्टितानि नग-
 २ राणि युडास्त्राणि चैतान्यपि युष्माकं हस्तगतानि विद्यन्ते । अतः
 पत्रम् एतत् प्राप्य युष्माभिः स्वप्रभोः सुतानां मध्ये य उक्तमेव यास्यश्च
 मन्यते स निश्चीयतां तस्य पितुः सिंहासन उपवेश्यताश्च स्वप्रभो वंशस्य
 ४ निमित्तं युद्धं क्रियताश्च । एतेन तेऽतीव भीत्वा बभाषिरे पश्यत तस्य
 ४ सम्मुखे दाभ्यां राजाभ्यां स्थातुं नाशक्यत तर्ह्यस्माभिः कथं शक्यते? अतो
 गेहाध्यक्षो नगराध्यक्षः प्राचीनलोकाः शिशुपालकाश्च येष्टोः सविधम्
 इमां भारतीं दूतेन प्राह्वयन् वयं भवतो दासाः, भवता यद् आह्वा-
 पयिष्यामहे तदेव करिष्यामः कमपि राजत्वे न नियोज्यामः, भवता
 ६ यद् अन्नमवगम्यते तदेव क्रियतां । अनन्तरं स तान् प्रति द्वितीयम्
 पत्रं पत्रं प्रेषयामास, तस्मिन् लिखितम् इदं, यदि युयं मदीया भवि-
 ८ य्यथ मदीयाश्च गृह्णीष्यथ च तर्हि स्वेषां प्रभोः सुतानां शिरांस्यादाय
 च एतस्यां वेष्टायां विप्रियेके मम सन्निधिम् आगच्छत । ते राजकुमाराः
 ० सप्ततिं जना आसन् नगरस्य प्रधानैः जनैश्च ते प्रत्यपात्यन्त । तस्मिन्
 पत्रे तेषां सविधमुपस्थिते ते सप्ततिं जनान् राजकुमारान् धृत्वा आपाद्य
 च तेषां शिरांसि डल्लकेषु निधाय विप्रियेके तस्य सन्निधिं प्रेषयामासुः ।
 ८ अनन्तरं दूत एव्य तं वार्ताम् आचक्षते, राजकुमाराणामुत्तमाङ्गानि
 समाणीयन्तेति । ततः स व्याजहार प्रभातं यावत् गोपुरस्य प्रवेश-
 ८ स्थाने दौ राश्रीं कृत्वा तानि निधदं । अनन्तरं प्रभाते जाते स वहिः

समीपं विद्यन् स्वस्वलोकात् बभामि यूयं धार्मिका लोकाः पश्यत मया
 आप्तो मेहं विद्याय सोऽधानि किन्वते सर्वे केन हताः ? अत आ- १०
 हावस्य वंशमपि परमेश्वरेण यद्यद् उक्तं तस्य किञ्चन वचो निष्कलं
 न भविष्यत्वेतद् युष्माभिर्ज्ञायतां यतः परमेश्वरः स्वीयदासस्यैलियस्य
 वदनेन यद्यद् अभाषिष्ट तत् सिद्धम् अकरोत् । अनन्तरं येऽपि रिपि- ११
 येऽवशिष्टान् आहाववंशस्य सर्वान् लोकान् तस्य प्रधानलोकान्
 आसीन् याजकांश्च अधान, स तस्यैकं जनमपि नावशेषयामास ।

अपरं स उत्थाय गेहं जग्मिवान् अनन्तरं शोमिरोयं गच्छन् स ११
 वर्त्मनि लोमच्छेदनगेहस्य समीपे विह्वदाया महीपतेरहसियस्य भ्रातृ- १२
 णां साक्षाद् बभूव । तदा स तान् पप्रच्छ यूयं के ? ते जगदुः, वयम्
 अहसियस्य भ्रातरो राज्ञो महिष्याश्च सन्तानान् नमस्कर्तुं व्रजामः ।
 तदानीं स व्याजहार तान् जीवयाहं गृह्णीत ततो दासास्तान् जीवयाहं १४
 गृह्णीतवन्तः । अपरं लोमकर्त्तनगेहस्यावटसन्निधौ तान् जघ्नुः, दिच-
 त्वादिंश्छोकानाम् एको जनोऽपि नावाशिष्यत ।

अनन्तरं स तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय निजसम्मुखाभिगामिनो रेखव- १५
 तनयस्य विहोनादवस्य साक्षाद् बभूव तं नमस्कृत्य प्रोचिवांश्च त्वां प्रति
 मदीयं मने यादृक् सरलं तादृक् मां प्रति तव मनः किं सरलम् अस्ति ?
 विहोनादव आचचक्षे सरलमेव । तेनोक्तं तथा सति मह्यं करं
 देहि । अनन्तरं तेन तस्यै करे दत्ते येऽस्तं स्यन्दनम् आरोह्य निजनिकटं
 निनीवान् । अपरं स व्याजहार मया समम् आगत्य परमेश्वर- १६
 निमित्तं ममोद्योगाचारं वीक्षत् । अनन्तरं स तस्य स्यन्दनेन लोकैश्चा-
 जितः । अनन्तरं शोमिरोयम् उपस्थाय येऽरेलियं प्रति परमेश्वरस्य १०
 वाक्यानुसारेणाहाववंशस्य सर्वनाशं यावत् शोमिरोयेऽवशिष्टान्
 तदीयान् सर्वान् जनान् अधान ।

अनन्तरं येऽः सकललोकान् संगृह्य कथयामास, आहावो वालं १७
 स्वल्पं सेवितवान् किन्तु येऽस्तं भृशं सेविष्यते । अतो युष्माभिर्वालो १८
 भविष्यदादिनः सेवका याजकाश्च सर्वे मम सन्निधिम् आह्वयन्तां क्रोधा-
 नाग्रतो न लिखतु यतो मया वालमुद्दिश्य महायज्ञ एकः कारिष्यते
 तत्र यः कश्चिद् अनुपस्थितो भविष्यति तस्य प्राणा विनश्यन्ति । किन्तु
 वालः सकलसेवकानां विनाशाय येऽना क्लेश्यम् अकारि । अनन्तरं १९
 येऽराज्ञापयामास वालमुद्दिश्य महोत्सवमेकं निरूपयत ततस्ते तं

- ११ घोषयाचक्रुः । अपरम् इत्यायेकः सर्व्वत्र वेङ्गना जोक्त्रेषु घेषितेषु बालः सकलसेवका आजन्मन्तेषाम् अनागतः कोऽपि नावाश्रित्यत । अनन्तरं तेषु बालो मन्दिरं प्रविष्टेषु सीमामेकाभारभ्य सीमामन्थां यावद् बालो
- १२ मन्दिरं परिपुष्पं बभूव । तदानीं स बस्त्रागारस्थाधिपतिं जग्राद त्वं बालः सर्व्वसेवकानां कृते वसनानि वहिष्कृत्यान्वय । ततः स तेषां कृते
- १३ वसनान्यानिनाय । अनन्तरं येङ्ग रेखवस्य सुतो विज्ञेनादवच्छ बालो मन्दिरं प्रविष्ट्य बालः सेवकान् बभाषाते बालः सेवकान् बिना परमेश्वरस्य सेवकः कोऽपि यथा स्थानेऽस्मिन् युष्माकं मध्ये न तिष्ठति तथा
- १४ युष्माभिरनुसन्धाय निश्चीयतां । अनन्तरं तेषु बलीन् दातुं ज्ञातुश्चाभ्यन्तरं गतेषु येङ्गरशीतिं जनान् बहिः स्थापयित्वा निदिदेश, एते यावन्तो लोका युष्माकं करेषु मया समर्प्यन्ते तेषाम् एको यदि पलायते
- १५ तर्हि तस्य प्राणानां विनिमयेन युष्माकम् एकेन प्राणान्त्यक्तव्याः । अनन्तरं तस्य ह्वने समाप्तिं गते येङ्गः पदातीन् रथिनश्च समादिदेश यूयम् अभ्यन्तरं समीय तान् हत, कसपि बहिरागन्तुं मानुमन्वर्ध्व । तदानीं ते खड्गधारेक्षान् अवधिषुः । अपरं पदातये रथिनश्च तान्
- १६ बहिर्निक्षिप्य बालमन्दिरसमीपस्थं शालामगरं ययुः । अपरं ते बालो
- १७ मन्दिरात् सकला मूर्त्तीं वहिष्कृत्य दाहयाचक्रुः । विशेषतो बालो मूर्त्तीं बभङ्गरपरं बालो मन्दिरमपि भङ्गा तत्र स्थाने मलगेहमेकं निर्मापया-
- १८ चक्रुस्तद् अद्यापि विद्यते । अनेन प्रकारेण येङ्गरिखायेलो मध्याद् बालम् उचिच्छेद ।
- १९ निवाटस्य तनयो यो वारवियाम इत्यायेलीयवंशं पापं कारयामास तस्य पापमार्गाद् अर्थतो वैधिले दाने च स्थितयोः सुवर्णमयवत्सयोर-
- २० नुगमनाद् येङ्ग न निवहते । ततः परं परमेश्वरो येङ्गम् आचक्रुषी ममाभिमर्तं कर्म साधयित्वा त्वया सदाचारः कृत आहावस्य वंशं प्रति मम सर्व्वो मनोरथः सिद्धश्च तत्कारणात् चतुर्थं पुत्रवं यावत् तव वंश
- २१ इत्यायेकः सिंहासन उपवेशति । तथापि येङ्गः सर्व्वान्तःकरवीः समम् इत्यायेकः प्रभोः परमेश्वरस्य व्यवस्थानुसाराद् आचरितुं न येते किञ्च यो वारवियाम इत्यायेलीयवंशं पापं कारयामास तस्य पापमार्गात् न निवहते ।
- २२ तस्मिन् समये परमेश्वर इत्यायेकवंशं न्यूनीकर्त्तुम् आरभे । ततो
- २३ यर्दनस्य पूर्व्वदिशि स्थित इत्यायेलीयः कृत्वा जनपदोऽर्थतो मादीय-

एवेकीयमिनर्षीयानां वा मिलियदाख्यो देव आसीद् अर्षीयसदित-
 क्ते क्लितम् अरोचेरनगरम् आरभ्य स क्खो मिलियददेशो वासन-
 देशश्च इहायेकेन पराजित्ये । एतस्य येहोरवप्रिष्टं चरित्रं तेन यदात् २४
 क्तं तस्य विक्रमखैवानि सर्वाणि किम् इहायेकीयभूपतीनां पुराणत-
 युक्तके लिखितानि न विद्यन्ते ? अनन्तरं येऊः स्त्रीयपट्टकोका इव २५
 महाजिनां व्रतो कोकैः शोमिरोखे प्रश्राने निहितश्च ततः परं तस्य
 तनवो विहोयाइसस्तस्य पदे राजा बभूव । एव येऊः शोमिरोखेऽष्टा- २६
 विंशतिवत्स्रान् इहायेकीयानां राजत्वं चकार ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ योयामस्य रक्षा ४ विहोयादायेन तस्य राज्याभिषेकः ११ अथलियाया जननं १०
 विहोयादायेन देवमन्दिरस्य भङ्गनं परमेश्वरस्य सेवनाय मनुजैः समं नियम-
 करणम् ।

इत्यनन्तरे ऽहसियस्य जनन्यथलिया निजं पुत्रं मृतं विक्रोण्योऽप्याथ १
 नितिकं राजवंशं विनाशयामास । किन्तु योरामस्य नृपते दुहितः २
 हसियस्य भगिनी वा विहोयेवा सा हन्यमानानां राजपुत्राणां मध्याद्
 अहसियस्य तनयं योयामं चोरयित्वा तं तस्य धात्रीश्च ग्रथ्यागारे गोप- ३
 यामास तस्माद् अथलियातो गूहितः सन् स न जज्ञे । अपरं स घडव- ४
 त्स्रान् यावन् तस्याः सन्निधौ परमेश्वरस्य मन्दिरे प्रच्छन्नस्तस्त्रिवान ५
 अथलिया च देशस्य राजत्वं चकार ।

अनन्तरं सप्तमे वत्सरे विहोयादायो लोकान् प्रहित्वा रक्षिषां व्रतगा- ६
 निनाश्च सैन्यानां व्रतपतीन् आह्वय परमेश्वरस्य मन्दिरे स्वसमीपम्
 आनिनाय तैः समं नियमं कृत्वा परमेश्वरस्य गेहे तान् श्रपययित्वा च
 राजपुत्रं दण्डयाचकार च । अनन्तरं स तान् इदम् आदिदेश युष्माभिः ७
 वर्षैतत् वर्षेभ्यं युष्माकम् एकेन व्रतीयांशेन विश्रामदिने प्रविश्य राज-
 निवेशनं रक्षितव्यं । अपरं क व्रतीयांशेन सुरदारे स्थातव्यं शेषेण व्रती- ८
 यांशेन च व्रतगामिनां पश्चात् स्थिते द्वारे स्थातव्यम् इत्थं पर्यायानुसाराद्
 युष्माभिर्मेघं रक्षितव्यं । अपरं युष्माकं यौ द्वावंशौ विश्रामवारे वहि ९
 र्गमिष्यतस्ताभ्यां वपतेऽनुदिक्षु परमेश्वरस्य मन्दिरम् अवितव्यं ।
 तदानीं यूयं सर्वे सङ्ग्रहताः सन्तो राजानं वेष्टयं यः कश्चित् श्रेण्या १०
 अथनन्तरम् आयास्यति स युष्माभिर्हन्तव्यः अपरं नृपति वंदा वहि ११

- ८ वांस्त्यक्त्यन्तरम् आनमिष्यति वा तदानीं द्यूषं तेन समं तिष्ठतेति । इत्थं
 विहोयादायेन याजकेन वयद् आदिष्टं तदेव तैः प्रतपतिभिरकारि ।
 तेषाम् एकैको जने विन्नामवारे प्रवेशिनो विन्नामवारे निर्माभिनश्च
 खान् खान् जोकान् आदाय विहोयादायस्य याजकस्य समीपम् आज-
 १० ग्राम । अपरं याजकः परमेश्वरस्य मन्दिरे स्थितान् दासूदो वरपतेः
 ११ श्रुत्वाजकान् तेष्वः प्रतपतिभ्यो इदिवान् । अपरं द्रुतगामिन्नाः द्रुतगाः
 कटैरस्त्राण्यादाय मन्दिरस्य दक्षिणं पार्श्वम् आरभ्य मन्दिरस्य वामं पार्श्वं
 वायद् यज्ञवेद्या मन्दिरस्य च समीपे वरपतेश्चतुर्दिक्षु तस्त्रिवन्तः ।
 १२ अनन्तरं स राजपुत्रं वहिरानीय तस्य शिरसि शिरोटं निधाय तस्य
 हस्ते साष्टपुस्तकं समर्पितवान् ततस्ते तम् अभिषिष्य राजानं चक्रुः
 करताव्या च बभाषिरे राजा चिरजीवी भूयादिति ।
 १३ ततः परम् अथश्रिया द्रुतगामिसेनानां जोकानाश्च जोकाश्च निघ्नन्
 १४ परमेश्वरस्य मन्दिरे जोकानां समीपम् आजग्राम । अपरं राजा
 विध्यन्सारेख क्षम्भस्य समीपे तिष्ठति, चञ्चलाकूटीवादकाश्च राज्ञः
 समीपे विद्यन्ते जनपदस्य सर्वे जोकाश्चानन्दं कुर्वन्ति तूरी वीद-
 यन्ति चेति विहोयादायश्रिया निजं वसनं हित्वा राजप्रोक्षो राज-
 १५ प्रोक्ष इत्युच्यते बभाषे । ततो विहोयादायो याजको वक्षेपु नियु-
 क्तान् प्रतपतीन् समादिशन् बभाषे, यथा युष्माभिः खेतीमथाद् वहि-
 ष्कृत्यतां, यः कश्चिद् एनाम् अनप्रमिष्यति स खत्रेण हन्यताचेति वतो
 १६ याजकोऽब्रवीत् परमेश्वरस्य जेहमध्ये सा न हन्यता । अनन्तरं सा जोके
 र्थत्वा राजघान्धा हवश्चारं गीता तथैव जप्ते ।
 १७ ततः परं जोकाः परमेश्वरस्य प्रजा भविष्यन्ति विहोयादायः परमे-
 श्वरेख सप्त न्यपतिं जोकांचैतादृशं नियमं कारयामास न्यपतिवा सप्त
 १८ जोकानपि निवमं कारयामास । अनन्तरं जनपदस्य सर्वे मनुजा वाको
 मेहं मत्वा तद् बभञ्जुक्तस्य वेदीरपि बभञ्जुक्तस्य प्रतिमाश्च सर्वंधा
 चूर्वावाचसु वेदीनां सम्मुखे वाको वाजकं मत्तनम् अवरिधुश्च ततः परं
 १९ याजकः परमेश्वरस्य जेहे सर्वकारिणो नियोजयामास । अपरं प्रतप-
 तिसु दक्षिणु द्रुतगामिषु सैन्येषु जनपदस्य जोकेषु च तेन समानीतेषु
 वे राजानं परमेश्वरस्य जेहाद् द्रुतगामिसैन्यानां द्वारस्य मार्गेऽव राज-
 २० निवेशनम् आनिबुक्ततः स राजसिंहासन उपविवेश । ततो जनपदस्य
 सकलजोका आननन्दुं मंजरमपि सुखिरं तस्यै जेवकम् अथश्रिया तै

राजनिवेशने खड्गेन जज्ञे । स योधाशः सतवत्सखयस्तः सन् राजत्वं ११
कर्तुम् आरेभे ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

१ विज्ञेयादायस्य यावज्जीवनं योयाशस्य सुराजत्वं ४ ईश्वरीयमवनस्य जीर्णोद्धारार्थं
तद्वीथनिर्देशनं १७ मुद्राः प्राप्य चत्वार्यस्य चिह्नशासनतः प्रत्यावर्तनं १८ योयाशस्य
वृत्तत्वं तस्य पदे तस्य तनयस्यामत्स्यस्यस्यभियेषनञ्च ।

येज्ञेयादायस्य सप्तमे वत्सरे योयाशो राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिह- १
शाकमे चत्वारिंशद्वत्सरेण यावद् राजत्वं चक्षवान् वर्षेवानिवा-
सिनी सिविया तस्य प्रसूरासीत् । यिज्ञेयादायो याजको यावन्ति ९
दिनानि तम् आदिशत् तावन्ति दिनानि योयाशः परमेश्वरस्य साक्षात्
सदाचारम् अकरोत् । किन्तु भृगुस्थानानि नोदक्षिन्त तदानीमपि ९
मानवा उच्चस्थानेषु बलिदानं धूपदाहञ्चाकुर्वन् ।

अनन्तरं योयाशो याजकान् आचष्ट या या मेध्या मुद्राः परमेश्वरस्य ४
मन्दिरम् आनीयन्तेऽर्पेता गणितलोकानाम् एकैकस्य मूल्याय निरूपिता
मुद्राः परमेश्वरस्य मन्दिरम् आनीता मुद्रा लोकैः खेच्छया दत्ता मुद्रा खेताः ५
सर्वा याजकानाम् एकैकेन जनेन निजपरिचितलोकानां करोती ऋचीत्वा
मन्दिरस्य भद्रस्थानानां जीर्णोद्धारः क्रियतां । किन्तु योयाशस्य नृपते- ६
स्त्रयोविंशं राजत्ववत्सरेण यावद् याजका मन्दिरस्य जीर्णोद्धारं नाकुर्वन् ।
ततो योयाशो नरपति र्बिज्ञेयादायं याजकम् अपरान् याजकांश्चाह्वय ७
जगाद् द्युयं मन्दिरस्य जीर्णोद्धारं कृतो न कुरुषु? अतोऽप्यारभ्य द्युयं
परिचितलोकानां समीपात् पुन मुद्रा न ऋचीत यतो मन्दिरस्य जीर्णो-
द्धारार्थं ता बुद्धाभि र्दातव्याः । ततो याजका लोकानां करेभ्यो मुद्रा न ८
ग्रहोतुं मन्दिरस्य जीर्णोद्धारं न कर्तुं स्यात्प्रीचक्रिरे । अनन्तरं याजको ९
यिज्ञेयादायो मञ्जुषामेकां ऋचीत्वा तस्या आष्वादकषणके किन्नमेकं
विधाय होमवेद्याः समीपे परमेश्वरीयमन्दिरस्य प्रवेशस्थानस्य दक्षिण-
पार्श्वे निदधे ततो दारदक्षिणे याजकाः परमेश्वरस्य मन्दिरम् आ-
नीताः सक्कजमुद्रास्तस्या मध्ये न्यदधत् । अनन्तरं मञ्जुषायां प्रभूतमुद्राः १०
सञ्चिता इति तेर्दृष्टे राजलोकको महायाजकश्च समागत्य परमेश्वरस्य
मन्दिरे ख्याः सक्ककास्ता मुद्रा पुटकेषु बद्धा परिममाते । अनन्तरं ११
परिमितास्ता मुद्राकाष्ठां मन्दिरे नियुक्तानां कर्मकारिणां करेषु सम-

- र्षितास्ते च परमेश्वरीयमन्दिरस्थेभ्यः कारुभ्योऽर्थतः सूत्रधरनिघायक-
- १२ स्वपतिभास्करादिभ्यः परमेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थं काष्ठानां खनितपाषाणानाञ्च क्रयाय परमेश्वरीयमन्दिरस्य दृढीकरणे प्रयोज-
- १३ नीयाय सर्व्वथयाय च ता विश्राययामासुः । किन्तु परमेश्वरस्य मन्दिरं या मुद्रा ञ्जानीयन्त ताभिः परमेश्वरस्य मन्दिरार्थं रजतभाङ्गा वर्त्तिका-
च्छेदन्यो घटाक्षुर्व्यानि सुवर्णमयानि रूप्यमयाणि भाजनानि वा न
- १४ निरनीयन्त । ते परमेश्वरभ्य मन्दिरजीर्णोद्धारार्थं कर्मकारिभ्य एव
- १५ सकक्षाः मुद्रा ददुः । ते कारुभ्यो वितरव्यार्थं येषां मानवानां करेषु मुद्रा
- १६ ददुस्तेः सह गवनां न चक्रुः, यतस्ते विश्वास्यत्वेन कर्म्मण्यकुर्वन् । अपरं दोषार्थकाः पापार्थकाश्च या मुद्रास्ताः परमेश्वरस्य मन्दिरं नानीयन्त ता याजकानां बभूवुः ।
- १७ तस्मिन् समयेऽरामीयो राजा हसायेजो गातस्य विरुद्धं गत्वा समरं विधाय तन्नगरं वशीचक्रे ततः परं हसायेजो विरुद्धानकमं गन्तुम् उन्मुखो
- १८ बभूव । ततो विरुद्धादेशीयो योयाशो महीपतिः स्वपूर्व्वपुरुषैरर्घतो विज्ञेशाफटो योरामोऽहसियस्तेतिनामके शिङ्गदादेशीयभूपतिभिः स्नेन च निवेदितानि पवित्रवस्तूनि परमेश्वरीयमन्दिरस्य भाण्डागारे राज-
निवेशनस्य भाण्डागारे च स्थितानि सर्व्वानि सुवर्णानि चादायारामीय-
भूपते हसायेलस्य समीपं प्रेषयामास ततः स विरुद्धानमात् पराहृत्य जम्बिवान् ।
- १९ एतस्य योयाशस्यावश्लिष्टं चरित्रं तेन च यद्यत् कृतं तत्सर्व्वं किं शिङ्ग-
- २० दादेशीयभूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितं न विद्यते? अनन्तरं तस्य द्वौ दासावत्याय त्रैहं विधाय सिङ्गाया मार्गे स्थिते मिङ्गनामके भवने
- २१ तं जग्नतुः । शिमियतस्य पुत्रो योवाखरो शिम्यीतस्य पुत्रो विज्ञेबावद-
क्षैताभ्याम् आहृत्य स मारितः । ततः परं जेका दायूदनगरे तस्य पिङ्ग-
कोकानां सन्निधौ तं श्मशाने निदधिरे । अपरं तस्य पुत्रोऽमत्सियस्यस्य
पदे राज्यं जेमे ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

- १ दबाधेजो मरुते पिशोयाचसस्य कुराखन् १ जेकानां विपत्तेः कथनं पिशोयाच-
सस्य निधनं १० तदोपतनकस्य योयाशस्य कुराखन् १५ चक्रकोलीशस्य कथनं

द्वयम् २० यतस्तेष्वीश्वरावस्थास्त्रिभिराह रक्षस्य कुक्षयस्य शीघ्रमप्राप्तिः २१ रक्षोभा-
यस्य प्रविशद्वाक्यविरक्तिः ।

विद्मदादेशीयनृपतेरहसियतनयस्य योयाशस्य चयोविंशे राजत्वव- १
त्परे येषोः सुतो विद्योयाहस इच्छायेकीयवंशे राजत्वं कर्तुम् चारभ्य
सप्तदशवत्सराण् यावत् शोमिरोखे राजत्वं चकार । स परमेश्वरस्य २
साक्षात् कुत्सिताचारं चक्रेवान् अर्थतो निवाटस्य सुतो यो यार-
वियाम इच्छायेकीयवंशं पापम् अकारयत् तस्य पापपथे चकार तस्मात् ३
न परावहते ।

तत इच्छायेषो विद्वज्जं परमेश्वरः क्रोधेन ज्वलित्वा रामीयनृपते र्ज्ञसा- ४
येकस्य ज्ञसायेकसुतस्य विन्दुहृदस्य च यावज्जीवनं तयो र्ज्ञस्तेषु तान्
समर्पयामास । अनन्तरं विद्योयाहसेन परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थनायां ५
कृतायां परमेश्वरस्य प्रार्थनायां मनो निदधे यतोऽरामीयनृपतिरि-
च्छायेकीयवंशं येनोपद्रवेषांज्ञिनात् तं स दृष्टवान् । पुरा स विद्योया- ६
हसस्य वक्षानां कृते क्रैवणं पञ्चाशतं ह्यारोहिणो दशरथान् दशसह-
स्राणि पदाविषांश्चावाग्नेयम् यतोऽरामीयनृपतिस्तान् विनाशयामास
तान् मृदित्वा धूलिवत् चकार च । किन्तु परमेश्वरेषोच्छायेकीयवंशेभ्य ७
एकस्मिन् उच्चरयितरि दसे तेऽरामीयायां हस्तेभ्यो मोचनं जेमिरे
तस्माद् इच्छायेकीयवंशाः पूर्ववत् निजे निजे वासस्थान ऊषुः । तथापो- ८
च्छायेकीयवंशं पापम् अकारयद् यो यारवियामस्तदीयपापमार्गं ते
विहाय तस्मिन्नेव चेरुः शोमिरोखे च चैत्यदृष्टस्तस्मै । एतस्य विद्योया- ९
हसस्यावशिष्टं चरित्रं तस्य सर्वकर्म विक्रमश्चैतानि किम् इच्छायेकीय-
नृपतीनां पुराटपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते? अन्तरं विद्योयाहसो १०
निजपिडकोकाश्च महाभिद्रा जम्बिवान् ततो जोक्तास्तं शोमिरोखे
अशाने निदधिते तस्य तनयो योयाशश्च तस्य पदे राजा बभूव ।

विद्मदादेशीययोयाशस्य नृपतेः पञ्चविंशे राजत्ववत्परे विद्योया- १०
हसस्य सुतो योयाश इच्छायेके राजत्वं कर्तुम् चारभ्य षोडशवत्सराण्
यावत् शोमिरोखे राजत्वं चक्रेवान् । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिता- ११
चारं चकार ; निवाटस्य तनयो यो यारवियाम इच्छायेकीयवंशं पापम्
अकारयत् तस्य पापमार्गं जम्बमपि च तस्मात् तस्मिन्नेव चकार ।
एतस्य योयाशस्यावशिष्टं चरित्रं तेन यद्यत् क्वचिद् विद्मदादेशीयनृपति- १२
नामलिखन समं बोधनसमवे यो विक्रमश्चेव प्रकाशितः सर्वोच्छेदानि

- किम् इत्यायेकीयनरपतीनां पुराहस्युक्तके सिद्धिस्तानि न विद्यन्ते ।
- ११ अनन्तरं गोयाग्रे निजपितृशोका इव महाविभ्रां गत इत्यायेकीयराज-
तोनां सन्निधौ श्रेमिरोये अश्राने स्थापितश्च ततो वारविक्रमकाक्ष
सिंहासन उपविशेत् ।
- १४ इकीशायेन यस्माद् रोमात् मर्त्तव्यं तेन यदा रथ आसीत् तदानीम्
इत्यायेकीयगोयाग्रे राजा तस्य सविधं समीप तस्य वदने इदित्वा
जगाद हा मम ताव हा मम ताव हा इत्यायेको रथइयारोहः ।
- १५ इकीशायस्त्वं नभाये त्वं धनुर्व्याखं गृह्णाथ ततः स धनुर्व्याखं जयाह ।
- १६ अनन्तरं स इत्यायेकीयराजम् आचघच्छे त्वं चापे हस्तम् आरोपय
ततः स चापे करम् आरोपयामास । अनन्तरम् इकीशायो राज्ञः
१० करोपरि निजकरौ स्थापयित्वा जगाद, पूर्वदिक्स्थं वातायनं मोचय ।
ततः स मोचयामास । अनन्तरम् इकीशायः कथयामास शरं निक्षिप ।
ततस्तेन शरे निक्षिप्त इकीशायः कथयामास, रथ शरः परमेश्वरेण जय-
हृद् अरामस्य पराजयकारी च शरः, एतेन त्वम् अपोकेपुरामीयान्
१८ निःश्रेयं यावद् आह्वयिष्यसि । अनन्तरं स उक्तवान् शरान् गृह्णाथ,
ततस्तेन शरेषु गृहीतेषु स इत्यायेकीयनरपतिं जगाद त्वं भूमिम् आह-
१९ न्यासतः स वारचयं भूमावाघातं कृत्वा निवहते । तदानीम् ईश्वरीय-
कोकशस्त्री क्रुद्धा कथयामास पञ्चवारान् षडवारान् वा समाह्वयन्
तवोचितमासीत् तथा कृते त्वम् अरामियान् निःश्रेयं पराजितुम् अशक्यः
किन्निवदानोम् अरामीयान् केवचं पीन् वारान् पराजेष्यसि ।
- २० अनन्तरम् इकीशाये निधनं गते जोकाक्षं अश्राने निदधिरे । अपरं
२१ वत्सरस्थारम्भसमये गोयाग्रे दस्युसङ्घा जनपदम् आचक्रमिरे । ततो
कोकशेकं मनुजं अश्राने निघातुं मत्सैकस्मिन् दस्युसङ्घे विजोक्तिते स
कुम्प इकीशायस्य अश्रानस्थाने निषिद्धिपे । ततो देवाद् इकीशावस्य
कीकसस्यर्षमाचात् स श्रवः सजीवो भूत्वा निजचरणाभ्याम् उदतिष्ठत् ।
- २२ यिहोवाहसस्य यावज्जीवनम् अरामीयनरपतिं ईसायेक इत्यायेकी-
२३ यान् प्रत्युपगमं चक्रवान् । ततः परं परमेश्वरक्षेपु प्रसन्नो भूत्वानुकम्पां
चकार, स इन्द्रापीमा इस्हाका याजूबा समं यं नियमम् अकरोत्,
तस्य निमित्तं तान् प्रति सुदृष्टिं विधाय तान् आपातेन विनाशयितुं नि-
२४ जसाक्षात् निच्छेत्तुश्च नाभ्यकथत् । अनन्तरम् अरामीयनरपतौ इभावेके
२५ निधनं गते तस्य तनये विन्हददस्तस्य पदे राजत्वं प्राप । स समरं

विधाय योयाशस्य जनवाद् यिहोयाहसाद् यानि नगरास्त्रयवृत्तवान्
तानि नगराणि योयाशो हसायेलस्य पुत्राद् हृददेवरात् पुन र्जयाह ।
योयाशस्यं त्रीन् वारान् जित्स्त्रियायेलीयनगराणि पुनर्व्वारं जयाह ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ अमत्सियस्य सुराजत्वं ५ अमेरपितुर्निहन्नेरिदोमीयानाश्च जननं ८ समरे तस्य
पराजितत्वं १५ योयाशस्य निधनं १७ अमत्सियस्य जतत्वं २१ अमरियस्य राज्याभि-
षेकः २२ चारुनिधामस्य सुराजत्वं २८ सिखरियस्य राज्याभिषेकश्च ।

इस्त्रायेलीयनृपते यिहोयाहसपुत्रस्य योयाशस्य द्वितीये राजत्ववत्सरे १
यिहृदादेशीयनृपते योयाशस्य पुत्रोऽमत्सियो राजा बभूव । स पञ्च २
विंशतिवत्सरवयस्कः सन् राज्यं कब्ध्वा यिरूशालम ऊनत्रिंशद् वत्सरान्
राजत्वं चकार । यिरूशालमनिवासिनी यिहोयदना तस्य जनन्या-
सीत् । स यद्यपि परमेश्वरस्य साक्षात् सदाधारम् अकरोत् तथापि ३
स्वपूर्व्वपुरुषस्य दायूदस्तुल्यो नाभवत् । स निजपितु योयाशस्य सकल-
कर्म्मैव कर्म चकार । तत उच्यमानानि नोष्किमानि किन्तु लोकास्तदा ४
नीमपि भृगुस्थानेषु बलिदानं धूपदाहृष्टाकुर्व्वन् ।

अनन्तरं राज्ये तस्य सम्यग् वशीभूते सति तस्य याभ्यां दासाभ्यां तस्य ५
तातो राजा जज्ञे स ताववधीत् । किन्तु तयो घातकयोः सन्तानास्तेन न ६
जज्ञिरे, यतो मूससो व्यवस्थाप्ये परमेश्वरीयैवाष्टा लिखितास्ते, यथा,
पुत्रस्य विनिमयात् पिता पितुर्विनिमयाच्च पुत्रो न हनिष्यते, एकैको
जनः स्वस्वपापाद् हनिष्यत इति । स कवचप्रान्तर इदोमीयानां सहर- ७
लोचान् अवधीत् समरेण च सेलानगरं स्ववशं कृत्वा तस्य नाम यत्केल-
मिति चकार तस्य तन्नामाद्यापि विद्यते ।

अनन्तरम् अमत्सिय इस्त्रायेलीयनृपतिं येहोः पौत्रं यिहोयाहसस्य ८
पुत्रं योयाशं प्रति दृतान् प्रहित्य कथयामास आगच्छावां परस्परं
साक्षात् कुर्व्वः । तत इस्त्रायेलीयो योयाशो नृपति यिहृदादेशस्थाम- ९
त्सियं नृपतिं प्रति दृतान् प्रहित्य कथयामास जिवानेनस्यष्टमाक्ष-
कयटकं जिवानेनस्यस्यैरसकयस्य समीपं दृतं प्रहित्य कथयामास मम
पुत्रस्य विवाहायै तव दुहितरं देहीति । अनन्तरं जिवानेनस्यो वन्द्य-
पशुः समीपं ष्टमाक्षकौर्षिं बभञ्ज । त्वम् इदोमं जितवान् एतत्कारणात् १०
तव मनो गर्भितमभवत् त्वम् आदरेण दप्तो निजजिजेतने तिस्रु स्वद्यतये

- कुतोऽपुनधिकारवर्धो कदिच्छति? स च विद्मदादेशस्य च पतनं कुतो
- ११ भविष्यति? विन्ममस्त्रियेन तन्नाम्नि, अत इहायेकीवो बोधाशो नर-
पतिराज्यमम, तस्मात् स विद्मदाया स्वतितरमस्त्रियश्च विद्मदादेशस्ये
- १२ वैतश्रेमश्रे परस्परं साक्षात्कृतः । तत इहायेकवंशानां सम्मुखे विद्म-
दाया जोकाः पराजिताः सन्तः सर्वे खं खं वासस्थानं पनावाश्चिरे ।
- १३ तत्र वैतश्रेमश्च इहायेकीवो राजा योषाशोऽहस्त्रियस्य पौत्रं बोधाशस्य
पुत्रं विद्मदाया स्वमस्त्रियं राजानं दधार विरूश्राकमम् आग्रमेऽपुयि-
मीयमोपुरम् आरभ्य जोकाशमोपुरं यावद् विरूश्राकमीयप्राचीरस्य
- १४ अतः प्रतिवृत्तमितं खलं बभूव च । अपरं परमेवरस्य मस्त्रिये राजनि-
वेशनस्य भास्त्रागारेषु च सञ्चितानि सक्कलहेमरजतानि सक्कलपात्राणि
आदाय बन्धकत्वेन जोकान् सङ्गिनः कृत्वा च श्रोमिरोखं प्रत्याज्यमान ।
- १५ एतस्य योयाशस्यावशिष्टं चरिचं तस्य क्रिया विद्मदाया स्वपतिनाम-
स्त्रियेन सह योः धनसमये तस्य विन्ममस्त्रियेतामि सर्वाणि विन्म इहायेकी-
- १६ यभूपतीनां पुराहणपुत्रके निहितानि न विद्यन्ते? अनन्तरं योयाशो
निजपितृजोका इव मज्जानिनां मतः श्रोमिरोख इहायेकीवरजानां
निकटे भ्रमशाने निहितश्च । अपरं तस्य पुत्रो यारविद्यामकस्य पदे
राजा बभूव ।
- १७ अनन्तरम् इहायेकीयभूपते यिंहीयाश्चसपुत्रस्य योयाशस्य निधनात्
परं विद्मदाया भूपति योयाशस्य पुत्रोऽमस्त्रियः पञ्चदश वत्सरान्
- १८ अजीवत् । एतस्यामस्त्रियस्यावशिष्टं चरिचं किं विद्मदाया भूपतीनां
- १९ पुराहणपुत्रके निहितं न विद्यते? अनन्तरं जोका विरूश्राकमे तस्य
विबद्धं कुमन्तवां चक्रुस्तदा स जाखीशं प्रति पनायाचके, किन्तु ते तस्य
- २० पश्चात् जाखीशं जोकान् प्रहित्वा तत्र ख्याने तं घातयामासुः । अनन्तरं
ते ह्यैकम् आनीय विरूश्राकमे दाहदहनमरे तस्मै पितृजोकाणां सञ्चितै
तमपि भ्रमशाने निदधिर ।
- २१ अनन्तरं विद्मदायाः सर्वे जोकाः बोहश्वत्सरववसकम् उचियं गृहीत्वा
- २२ तस्य पितुरमस्त्रियस्य पदे राजत्वेऽभिधिविचुः । राजनि पितृजोकावत्
मज्जानिनां मतवति स एवतनमरं निर्माय पुनर्मांरं विद्मदाया अधीनं
चक्रवान् ।
- २३ विद्मदाया भूपते योयाशपुत्रस्यामस्त्रियस्य पञ्चदशे राजत्ववत्सर
इहायेको भूपते योयाशस्य पुत्रो यारविद्यामः श्रोमिरोखे राजत्वं कर्तुम्

आरभ्यैकचत्वारिंशद् बत्सरान् राजत्वं चक्रवान् । स परमेश्वरस्य १४
साक्षात् कुल्लिताचारं चक्रवान् अपरं निवाटस्य पुत्रो यो यारविधाम
इच्छायेकीयवंशं पापम् अकारयत् तदीयपापानुगमनात् न निवृत्ते ।
अपरम् इच्छायेकीयः प्रभुः परमेश्वरो मातृश्रेणरीयस्यामित्तयपुत्रस्य १५
भविष्यद्वादिनो यून्सो वदनेन यां वाचीम् अवादीत् तदनुसारेण स
राजा हमातस्य प्रवेशस्थानम् आरभ्य प्रान्तरस्य समुद्रं यावद् इच्छाये-
कीयां सीमां पुनर्वाहं बभूव चक्रवान् । यत् इच्छायेलवंशस्थातीव दुःखं १६
जातं तेषां मुक्ता बद्धाश्च सर्वे मताः कोप्युपकारको न विद्यते परमेश्वर
इति ददर्श । अपरम् अहम् इच्छायेकी नाम जगनस्याधो कोप्याभ्ये- १७
तादृशीं वाचम् अनुक्त्वा परमेश्वरो योषाशसुतस्य यारविधामस्य
हस्तेन तान् उद्धार ।

एतस्य यारविधामस्यावशिष्टं चरित्रं सकलाः क्रिया युद्धे विक्रम- १८
श्रैतेषां विवरणं स येन प्रकारेण दम्भेयकं हमातश्चेच्छायेकीयवंशेन पुन-
र्वाहं यिद्धदाया वशे चक्रवान् एतस्यापि विवरणं किम् इच्छायेकीय-
नरपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते? अनन्तरं यारवि- १९
यामो निजपितृलोका इच्छायेकीयनरपतयइव महानिर्वां जगाम तत-
स्तस्य सुतः सिखरियस्तस्य पदे राजा बभूव ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ उपविष्य सुराज्यकरणं ४ तस्य कुटोभवनात् तस्य पुत्रस्य विचारणं ८ पित्रियस्य
कुराज्यकरणं चतस्रः १२ शक्यस्य कुराज्यकरणं चतस्रः १६ मिमन्सेस्य पि-
रुचं २१ तस्य पुत्रस्य पिकक्षियस्य राजत्वेऽभिविक्तत्वं २२ पिकक्षियस्य चतस्रं २७ पिकक्ष-
काभिविक्तत्वं २८ इच्छायेकीयानां दुर्दशा ३० पिकक्षस्य चतस्रः ३६ योषमस्य चरित्रम् ।

इच्छायेकीययारवियामस्य नरपतेः सप्तविंशो राजत्ववत्सरे यिद्धदाया १
अपतेरमत्सियस्य पुत्र उवियो राजत्वं कर्तुम् आरभे । स षोडशवत्सर- २
वयस्यः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिरुञ्जालमे द्विपञ्चाशद् बत्सरान्
यावद् राजत्वं चक्रवान् यिरुञ्जालमनिवासिनो यिखरिया तस्य प्रसू-
तासीत् । स निजपितुरमत्सियस्य कार्थीनुसारेण परमेश्वरस्य साक्षात् ३
सदाचारं चकार । किन्तु अगुस्थानानि नेषिच्छिदिरे तदानीमपि बोका ४
अमुकानेषु बलिदानं धूपदाहणं चक्रुः ।

अपरं परमेश्वरेखाह्वयः स राजा विधमचित्रं यावत् कुल्लोमी भवन ५

- चिन्तित्वाप्येतद्विधानं ततो योचते राजकुमारो ज्ञेयस्याधिपति भूत्वा
 ६ देहीयकोक्तानां शासनं चक्रवान् । एतस्मैविद्यस्यावशिष्टं चरिषं तस्य
 सर्वाः श्रियाश्च किं विद्मदाया भूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखिता न
 ७ विद्यन्ते? अनन्तरम् उच्यते निजपितृकोक्ता इव मन्त्रानिर्गताः राजकु-
 मारे पितृकोक्तानां सन्निधौ ध्यायान्ति निश्चितम् । ततस्तस्य पुत्रो योचम-
 नस्तस्य पदे राजा बभूव ।
- ८ विद्मदाया नरपतेरविद्यस्यावशिष्टे राजत्ववत्सरे वारवियामस्य
 सुतः सिद्धिरिया शोमिरोखे राज्यं प्राप्य धर्मशासनं इच्छायेकीयानां
 ९ राजत्वं चकार । स निजपितृकोक्तानां चर्मानुसारेण परमेश्वरस्य
 साक्षात् कुल्लिताचारं चकार निवाटस्य सुतो यो वारवियाम इच्छाये-
 १० कीयवंशं पापम् अकारयत् तस्य पापानुग्रमनात् न निवहते । अनन्तरं
 यावेष्टस्य तनयः शकुनो राजद्रोहं विधाय कोक्तानां सम्मुखे तं ताड-
 ११ यित्वा जघान तस्य पदे खयं राजा बभूव च । एतस्य सिद्धिरियस्या-
 वशिष्टं चरिषं किम् इच्छायेकीयभूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितं न
 १२ विद्यते? इत्थं येषु प्रति परमेश्वरेण यद् उक्तं तत् सिद्धतां जगाम ।
 स जगाद, अतुर्धं पुरुषं यावत् तव वंश इच्छायेकीयसिंहासन उपवे-
 ष्यतीति तदेव च सर्वं बभूव ।
- १३ विद्मदाया भूपतेरविद्यस्यावशिष्टे राजत्ववत्सरे यावेष्टस्य तनयः
 १४ शकुनो राज्यं प्राप्य मासमेकं शोमिरोखे राजत्वं चकार । यतो मादेः
 सुतो मिनहेमस्तिर्घातो मत्वा शोमिरोख उपस्थाय शोमिरोखमध्ये यावे-
 ष्टस्य सुतं शकुनं ताडयित्वा जघान तस्य पदे खयं राजा बभूव च ।
 १५ एतस्य शकुनस्यावशिष्टं चरिषं तेन कृतो राजद्रोहश्च किम् इच्छाये-
 कीयभूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितं न विद्यते?
- १६ अनन्तरं मिनहेमस्तिर्घातं तन्मध्यस्थितं सक्कं तिर्घां वावत् तदीयां
 कोमाञ्च जिग्राह यतस्ते तस्य कृते द्वारं न मोचयामासुः । स तान् जघान
 १७ तेषां सर्वासां गर्भवतीनाम् उदरं विदारयामास च । विद्मदाया
 नरपतेरविद्यस्यावशिष्टे राजत्ववत्सरे मादेः पुत्रो मिनहेम इच्छा-
 १८ येकीयानां राज्यं प्राप्य शोमिरोखे दशवत्सरान् राजत्वं चकार । स
 परमेश्वरस्य साक्षात् कुल्लिताचारं चक्रवान् निवाटस्य पुत्रो यो वार-
 वियाम इच्छायेकीयवंशं पापम् अकारयत् तस्य पापानुग्रमनाद् याव-
 १९ ण्जीवनं न निवहते । अनन्तरम् अश्वरीयराजे पूषे तस्य देशस्य विद्वान्

आज्ञते पुत्रस्य साहाय्येन यत् तस्य राजत्वं क्षिरं तिष्ठति तन्निमित्तं
मिनहेमः पुत्राय सहस्रशक्तिरपरिमितानि रजतानि ददिवान् । अप- १०
रन् अशूरीयराज्याय दावाद्यं मिनहेमः सर्वेभ्यो धनिकोत्रेभ्यः पञ्चाशत्
यश्चाशत् श्रेयसपरिमितानि रजतानि गृहीत्वैवायेकीयानां मध्ये तानि
रजतानि सच्चिदाय तस्माद् अशूरीयो नरपतिस्तस्मिन् जनपदे न
तिष्ठन् पराहृत्य जग्मिवान् ।

एतस्य मिनहेमस्यावशिष्टं चरित्रं सर्वाः क्रियाश्च किम् इत्यायेकीय- ११
भूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते ? अनन्तरं मिनहेमे ११
निष्पिष्टगणयत् महाभिद्रां त्रते तस्य तनयः पिकश्चियस्तस्य पदे राजा
बभूव ।

यिज्ञदाया उषियस्य नरपतेः पञ्चाशे राजत्ववत्सरे मिनहेमस्य पुत्रः ११
पिकश्चिय इत्यायेकी राज्यं प्राप्य शोमिरोत्रे वत्सरद्वयं राजत्वं चकृवान् ।
स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार निवाटस्य पुत्रो यो १५
यारवियाम इत्यायेकीयवंशं पापम् अकारयत् तदीययापानुगमनात्
नियच्छते । अनन्तरं रिमलियस्य तनयः पेकहस्य नामा तस्य सेनापति- १५
रेकस्तस्य विरुद्धं राजश्रेष्ठं विधाय शोमिरोत्रे राजनिवेशनस्यान्तःपुरे
तम् आर्गोवन् अरिचिं तस्य सक्तिनः पञ्चाशद् गिनियदीयजनांश्च हत्वा
तस्य पदे राजा बभूव । एतस्य पिकश्चियस्यावशिष्टं चरित्रं सर्वाः ११
क्रियाश्चेत्यायेकीयनरपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते ।

यिज्ञदाया नरपतेरुषियस्य द्विपञ्चाशत्तमे राजत्ववत्सरे रिमलिय १०
सुतः पेकह इत्यायेकीयानां राज्यं प्राप्य विंशतिवत्सरान् यावत् शोमि-
रोत्रे राजत्वं चकृवान् । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार १०
निवाटस्य पुत्रो यो यारवियाम इत्यायेकं पापम् अकारयत् तस्य पाप-
नाशं न तत्त्वान् ।

अनन्तरम् इत्यायेकीयनरपतेः पेकहस्य राजत्वसमयेऽशूरीयो राजा १२
तिग्लित्पिषेर आमत्स इयोनम् आयेकवैतमाखां यानोहं केदशं हात्-
सोरं गिनियददेशं आकीकदेशस्यं नत्ताकेः कृत्वा जनपदश्च जित्वा तत्र-
त्वान् मानवान् अशूरदेशं नीत्वा प्रवासयामास ।

अनन्तरम् उषियपुत्रस्य बोधमस्य विंशतितमे राजत्ववत्सरे एका- १०
हस्य पुत्रो होशेषो रिमलियपुत्रस्य पेकहस्य विरुद्धं राजश्रेष्ठं विधाय
तम् आहृत्य मारयामास तस्य पदे राजा बभूव च । एतस्य पेकहस्या- ११

वशितं चरितं तस्य सर्वाः क्रियाव्यवहारेष्वभूयतीनां पुराहृतमुक्तमे
लिखितानि विद्यन्ते ।

- ११ इच्छायेकीयव्यपते रिमन्वियस्य पेश्वस्य द्वितीये राजत्ववत्सरे
१२ यिज्ञदाया राज उचिषस्य पुनो बोधमो राजत्वं कर्तुम् आरेभे । स
पञ्चविंशतिवत्सरवयस्यः सन् राज्यं प्राप्य विश्वशासनमे वेडप्रवत्सरान्
१३ राजत्वं चकार । सादोक्तस्य दुहिता विश्वशा तस्य प्रसूरासीत् । स
परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारं चकार निजपितृदविवस्य आर्यानुसा-
१४ रात् कार्यं चकार । केवलं भ्रमस्थानानि नोचिष्यदितरे कोशास्तदानी-
मपि भ्रमस्थानेषु वक्तिदानात् भूपदाहाच न निवहतिरे । परमे-
१५ श्वरीयमन्दिरोस्योचं द्वारं तेनैव राज्ञा निर्म्ममे । एतस्य बोधमस्यावशिष्टं
चरितं तस्य सर्वाः क्रियाश्च किं यिज्ञदाया भूपतीनां पुराहृतमुक्तमे
१६ लिखितानि न विद्यन्ते? तस्मिन् समवे परमेश्वरोऽरामीयं राजानं
रिन्हीनं रिमन्वियस्य तनयं पेश्वस्य यिज्ञदाया विश्वं प्रेषयितुम् आर-
१७ व्यवान् । अनन्तरं बोधमो निजपितृकोकवत् महानिदां मते निज-
पूर्वंपुत्रवस्य दायुदो वगरे क्षपितृकोकानां सन्निधौ आश्राने निहितश्च
ततस्तस्य सुत आहसक्तस्य पदे राजा बभूव ।

१६ वेडप्रोऽध्यायः ।

१ आहसक्तं कुराजत्वं १ तस्य वदत्वं ० तस्य मुक्तत्वं १० नूतनवेदिनिर्माणं १०
मन्दिरोऽवत्वं १२ तस्य निषमं ।

- १ रिमन्वियस्य तस्य पेश्वस्य सप्तदशे राजत्ववत्सरे यिज्ञदाया व्यपते
२ बोधमस्य सुत आहसो राजत्वं कर्तुम् आरेभे । स विंशतिवत्सरवयस्यः
सन् राज्यं प्राप्य विश्वशासनमे वेडप्रवत्सरान् यावत् राजत्वं चकार ।
स निजप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षात् निजपूर्वंपुत्रवो दायुदिव सदा-
३ चारं न चकार, किन्त्विच्छायेकीयनरपतीनां मार्गं चकार । अपरं परमे-
श्वर इच्छायेकीयवंशस्य सम्मुखाद् यान् भिन्नजातीयान् दविवसवान्
तेषां ह्यस्यक्रिया आचरन् स निजात्मजमपि वज्रिं प्रवेष्टयामास ।
४ अपरं भ्रमस्थानेषु पर्वतेषु सर्वेषां हरिद्वर्णानां तस्त्वाम् अथश्च वशि-
दानं भूपदाहाच चकार ।
- ५ अनन्तरम् अरामीयो राजा रिन्हीन इच्छायेकीयव्यपती रिमन्वियस्य
पुत्रः पेश्वस्य युद्धार्थं विश्वशासनम् आगतवाहसम् अवबधत्तुः किन्तु

तं पराजितुं न शक्नुतः । तथाप्यरामीषो राजा रिक्षीन् एकतनगरं १
पुनर्वारम् अरामस्य वशीचकार । तत एकतनगराद् विह्वदीयेषु
वह्निष्कृतेष्वरामीयास्तु खानम् आगन्त्यापि तत्र वसन्ति ।

अनन्तरम् आहसोऽश्रुरीयश्वपतिस्तिल्लतियजेधरस्य समीपं दूतान् ०
प्रहित्वा वाचमिमां जगद, अहं तव दासः युल्लस्य, त्वम् आगत्य
मदिबद्धं समरकारिबोररामीयेष्वामेणोययो राज्ञोः करेभ्यो माम्
उद्धर । अपरम् आहसः परमेश्वरीयमन्दिरे राजनिवेशनस्य भाङ्गा- ८
मारेषु च विद्यमानानि सञ्जलसुबर्बरकतानि गृहीत्वाश्रुरीयराजस्य
समीपं पारितोषिकं प्रेषयामास । ततोऽश्रुरीयराजस्तस्य वचसि मनो ९
निदधे । अपरम् अश्रुरीयराजो दम्भेवकास्य विबद्धं गत्वा तन्नगरं परा-
जिगाय तदीयप्रजाः कीरं नीत्वा प्रवासयामास रिक्षीन् जघान च ।

अपरम् आहसो श्वपतिरश्रुरीयराजं तिग्लतियजेधरं साक्षात् कर्णं १०
दम्भेवकं जगाम तत्र दम्भेवके यज्ञवेदिमेकां विभोक्त्वा श्वपतिराहस-
स्तस्या वेद्यां अग्निकृतिं कृत्वाग्निष्पकर्मणो निदर्शनञ्च याजकस्योपिधस्य
सविधं प्रेषयामास । ततो दम्भेवकाद् राज्ञ आहसस्य प्रत्यागमनात् ११
पूर्वं याजक ऊरियस्तस्यदृष्टोम् एका यज्ञवेदीं निर्मापयामास राज्ञा-
हसेन दम्भेवकाद् यद्निदर्शनं प्रहितं तदनुसारेणैव याजक ऊरियस्तां
निर्मापयामास । अनन्तरं राजा दम्भेवकात् समागत्य वेदिं विभोक्त्वा १२
तस्या वेद्याः समीपं गत्वा तदुपरि होमार्थकवलीन् ददौ । स तत्र
स्त्रीयज्ञानि भक्ष्यनैवेद्यानि च दाहयामास प्रियनैवेद्यानि निविधे-
तस्यां वेद्याञ्च स्त्रीयमङ्गलार्थकवलीनां शोभितं विचकार च । अपरं पर- १४
मेश्वरस्य सम्मुखे वा पितृकर्मणी वेद्यासीत् स तां मन्दिरस्य सम्मुखाद्
अर्धतः परमेश्वरीयमन्दिरस्य नूतनवेद्याञ्च मध्याद् दवधित्वा नूतन-
वेद्या उत्तरपार्श्वे स्थापयञ्चकार । अनन्तरं श्वपतिराहसो याजकम् १५
ऊरियम् इमां वाचस्त्वाज्ञापयामास दृष्टव्येयां प्राञ्चविकप्रदोषिषौ
होमार्थकवली राज्ञो होमार्थकवलयस्तस्य नैवेद्यानि चापरं देष्टीय-
कोक्तानां होमार्थकवलयस्तेषां भक्ष्यप्रेयनैवेद्यानि च तथा दीयन्तां
तस्याञ्च होमार्थकानाम् अन्येषाञ्च वलीनां शोभितानि विकीर्यन्ताम्
अपरं पितृकर्मणी वेदिमधि मया विवेचनीयं । अनन्तरं याजक ऊरिय १६
आहसस्य नरपतेराज्ञानुसारेण तत् सर्वं चकार ।

अनन्तरं नरपतिराहसः पीठानां मध्यवेद्यान् सर्वान् कृत्वा तदु- १०

- परिवः प्रकृत्यनपात्राणि ख्यातान्तरावधार पित्तकमवहवभरजोप-
 १८ रित्तस्य समुद्रपात्रम् अथरोह्य पाषाणमर्वा भूत्वा निदधे । अथरं ते
 विश्वामदिनस्य कृते मन्दिरमार्गस्य वदाच्छादनं वक्षिण नदस्य प्रवेश-
 मार्गस्य यद्द्वारं कृतवन्तस्तद् अश्रुदीयराजस्य साध्वसात् परमेश्वरीय-
 मन्दिरस्य मध्ये निदधिरे ।
 १९ इतस्याहसस्यावश्रिष्टानां क्रियाणां विवरणं किं यिच्छदाया भूपतीनां
 २० पुराहृतपुस्तके लिखितं न विद्यते? अनन्तरम् आह्वयो निजपिटबोका
 इव महानिमां गतो निजपिटबोकानां सन्निधौ दायदुग्धमग्रे अग्राने
 निहितम् । अथरं तस्य तनवो हृन्निवस्तस्य घटे राजा बभूव ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

- १ शोभेयस्य कुराजम् तस्य रथः । इषायेकीयलोकानां पातकं बन्धित्वा १४ तेषां
 मगरेभ्यस्त्राकानां स्थापनम् ।
 २ यिच्छदाया आह्वसस्य राज्ञो ह्यदशे राजत्ववत्सर एकाहस्य पुत्रो
 शोभेयः शोमिरीये राजा भूत्वा नववत्सरान् यावद् इच्छायेषो राजत्वं
 ३ चक्रेवान् । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुक्षिताघारं चकार किन्तु पूर्व-
 ४ वर्षिणाम् इच्छायेकीयराजानां तुल्यो न बभूव । अनन्तरम् अश्रुदीये
 राज्ञि अल्पनेवरे तस्य विवर्द्धम् आगतं शोभेयस्य दामो भूत्वा तस्मै
 ५ करं दातुम् आरभे । अनन्तरम् अश्रुदीयो राजा शोभेये विश्वासघा-
 तित्वं प्राप्तवान् यतः स मिसरस्य सो नृपतेः समीपं दूतान् प्रेष्याश्रुदीय-
 ६ राज्ञाय वार्षिकं करं पूर्ववद्दाददात् अतो ऽश्रुदीयो राजा तं बद्धा
 कारायां बरोध ।
 ७ अनन्तरम् अश्रुदीयो राजा कृत्स्नं देशम् आप्तवान् शोमिरीयं तत्रा
 ८ चीन् वत्सरान् यावत् तत्रमरम् अवबरोध च । अनन्तरं शोभेयस्य
 नवमे राजत्ववत्सरेऽश्रुदीयो राजा शोमिरीयं वशीकृत्येच्छायेकीयलो-
 ९ कान् अश्रुदेशं निनाय तत्र च हृष्ये गोवन्देष्टीयद्वावोरतटिनीतटे
 १० मादीयानां मगरेषु च तान् प्रवासयामास । यतस्ते मिसरदेशान्
 मिसरीयपिरीयो नरपतेरधीनत्वाद् इच्छायेकवंशस्यानेतुः क्षेपां प्रभोः
 ११ परमेश्वरस्य विवर्द्धं ककुषाणि कृत्वेतरदेवान् सेवितवन्तः । अथरं मि-
 १२ त्तजातीया ये लोकाः परमेश्वरेच्छायेकवंशस्य सम्मुखाद् दबयाचक्षिरे
 तेषां विधीन् इच्छायेकीयनरपतिभिर्निर्णीतान् विधींश्चाचरितवन्तः ।

यानि कर्माणि न कर्त्तव्यानि तागीत्यायेकीयलोकाः स्वीयप्रभोः परमेश्व- ८
 रस्य विद्वज्जं रजोऽकुर्वन् अपरं रक्षकगैहान्यारभ्य प्राचीरवेष्टितमम-
 राशिं यावत् खेवां सक्तजनगरेषु खेवां कृते भृगुस्थानानि निरमुः । अपरं १०
 सर्वेषाम् उच्चपर्यन्तानां प्रदक्षुषु सर्वेषां हरिद्वयदृष्ट्यायाम् अथच
 प्रतिमा अस्थापयन् चैत्यदृष्ट्याश्चारोपयन् । अपरं ये भिन्नजातीयाः पर- ११
 मेश्वरेण तेषां सम्मुखाद् दवयाश्चक्रिरे त इव सर्वेषु भृगुस्थानेषु धूपान्
 अज्वालयन् परमेश्वरं क्रोधयितुं ककुधाख्यकुर्वन्च । अपरं परमेश्वरो १२
 यदधि कथितवान् एतादृशं कर्म युष्माभिर्न कर्त्तव्यमिति तदेवार्थतः
 प्रतिमापूजाम् अकुर्वन् । तथापि परमेश्वरः सर्वैर्भविष्यदादिभि १३
 र्दर्शनैश्चेत्यायेकीयान् यिद्गदीयांश्च लोकान् आदेशमेनं चापितवान् यूथं
 खेवां पातकमार्गैश्चः परावर्त्तध्वम् अहं युष्माकं पिष्टलोकान् यां व्यवस्थाम्
 आदिष्टवान् मम दासानां भविष्यदादिनां हस्यै युष्माकं सद्भिधिश्च यां
 शिष्टां प्रेषितवान् तदनुसारेण मदाद्या विधींश्च पालयतेति । किन्तु ते १४
 तद् वाक्यं यच्छीतुं मतिमकृत्वा स्वीयप्रभौ परमेश्वरे प्रत्ययवर्जिताः पूर्व-
 मुखा इव खेवां यीषा दृष्टा अकुर्वन् । ते तस्य विधीन् तेषां पिष्टलो- १५
 कान् प्रति स्थापितं तस्य नियमं तेषो दत्तानि प्रमाणवाक्यानि चावस्था-
 यासारमूर्त्तीनाम् अनुगामिनोऽभवन् किञ्च हतबुद्धयो भूत्वा येषाम्
 अनुवर्त्तनात् ते परमेश्वरेण निवारितास्तेषां चतुर्दिकस्थानाम् अन्यजा-
 तीयानामेवानुगामिनोऽभवन् । ते खेवां प्रभोः परमेश्वरस्य सर्वां आद्या १६
 कङ्कित्वा खेवां कृते निषिद्धी वै वत्सै निरमुश्चैत्यदृष्टान् अस्थापयन्
 गगनीयस्योतिर्गङ्गान् अपूजयन् वाकम् असेवन्त च । अपरं खेवां १७
 पुत्तान् पुत्तीश्च वज्रं प्रावेष्टयन् गङ्गकल्पं मायावित्त्वञ्च समाचरन् परमे-
 श्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं कर्त्तुं तं क्रोधयितुश्च खेवां विक्रयन्
 अकुर्वन्त च । यतत्कारणात् परमेश्वर इत्यायेस्त्वंशान् प्रति भृशं क्रुद्धा १८
 निजसमक्षात् तान् दवयामास केवलं यिद्गदावंशीं विना नान्यः कोऽपि
 वंशोऽवशिष्टये । अपरं यिद्गदावंशीया लोका अपि निजप्रभोः परमे- १९
 श्वरस्याद्या नापाकयन् इत्यायेकीयलोकैर्निर्बीता विधयस्त्वेरप्यनुकम्मिरे ।
 अतः परमेश्वरः क्राव्यम् इत्यायेकीयवंशं विहाय लोकान् क्रोधयामास २०
 यावच्च निजसमक्षात् न दवयामास तावत् तान् नाशकानां हस्तेषु
 क्षमर्षयामास च । स इव दायूदो वंशाद् इत्यायेकीयलोकान् प्रषिच्छेदः २१
 ते च निवाटस्य पुत्रं यारवियामं राजानं चक्रुः स यारवियामश्च परमे-

- श्वरस्य सेवाम् इच्छायेकीयलोकान् निवर्त्य तान् महापापेन कलङ्कितान्
- ११ अकरोत् । यतो वारविद्यामो याजि पापानि कृतवान् इच्छायेकीयलोका-
- १२ स्ताम्येवाचेदन्तदनुग्रहमनाम् निवहतिरे । अतो जेतोः परमेश्वरो विज-
सेवकानां भविष्यदादिनां वदन् यद्यत् कथयामास, तदनुसाराद् अ-
शेषम् इच्छायेकीयवंशं निजसम्भवाद् दवयामास । इत्यम् इच्छायेकीय-
वंशा निजदेशाद् अश्वरदेशं नीता अद्यापि तस्मिन् स्थाने प्रवसन्ति ।
- १३ अथनन्तरम् अश्वरीयराजो बाबिकात् कूषातो ज्यातो जमातात्
सिद्धवंशियाच्च लोकान् आनीयेच्छायेको विभिन्नयेन शोमिरोजदेशस्थ-
नगरेषु वासयाञ्चकार ततस्ते शोमिरोजम् अघ्नित्वा तत्रत्येषु नगरेषु
- १४ वसन्ति बहवांसः । तत्र स्थाने तेषां वासादम्भसमये ते परमेश्वरात् न
विभयाञ्चकुरेतत्कारणात् परमेश्वरस्तेषां मध्यं सिंहान् प्राहिञ्चोत् ते
- १५ च तेषां कतिपयलोकान् विनाशयितुम् आरेभिरै । अतो लोका अश्व-
रीयराजं बभाषिरे त्वं यान् जातीयान् देशान्त्सरोजत्वा शोमिरोजदेश-
स्थानगरेषु निवासितवान् ते तद्देशीयदेवस्य धर्ममतं न जानन्त्येतत्का-
रणात् स तेषां मध्यं केशरिभः प्रहितवान् अपरं पश्य तद्देशीयदेवस्य
- १६ धर्ममतस्यानवगतत्वात् ते केशरिभिर्विनाशयन्ते । अथनन्तरम् अश्वरीय-
राज इत्याज्ञापयामास दृश्यं तस्मात् स्थानाद् यान् याजकान् आनी-
तवन्तस्तेषाम् एकं जनं तं देशं प्रेषयत लोकान्तस्य समीपं गत्वा वसन्तु
- १७ स च तान् तद्देशीयदेवस्य धर्ममतम् आदिशतु । ततः शोमिरोजात्
तेः प्रवासितानां याजकानां जन एको गत्वा वैथेके न्यवसत्, अपरं येन
- १८ प्रकारेण परमेश्वरः सेवितव्यन्तत् तान् आदिशत् । तथाप्येकैकस्या जाते
लोकाः स्वं स्वं देवं निर्म्ममिरे ते नानाजातीयाः शोमिरोजीया लोका
येषु नगरेषु न्यवसन् तन्मध्ये भृगुस्थानीयमन्दिराच्च निर्म्माय तत्रैकैकस्या
- १९ जाते देवान् स्थापयाञ्चकुरे । इत्थं बाबिलीया लोकाः सञ्ज्ञोद्दिनोतं
- २० कूथीयलोका मेर्गकां जमातीयलोका अश्वीमम् अज्वीयाञ्च निभसं तर्त-
कञ्च निर्म्ममिरे सिद्धर्वायाश्चाद्रम्भेजकानम्मेलकावितिनामामौ सिद्ध-
- २१ र्वीयदेवावद्दिश्व निजबान्धवान् अग्निना दाहयाञ्चकुरः । ते परमेश्वरम्
असेवन्त लोचलोकानां मध्यात् तेषां कृते भृगुस्थानीयमन्दिरेषु यच्च-
- २२ कारिभो याजकान् वप्रिरे च । ते यथा परमेश्वरम् असेवन्त तथा
यस्माद् यस्मात् देशाद् आनीयन्त तेषां धर्ममतानुसारेण स्वं स्वं देव-
- २३ गन्धमध्यसेवन्त । ते ज्यापि पूर्वकालीयाचारवद् आचरन्ति परमेश्वरात्

न विभ्यति तस्य विधिद्यवस्थानुसारेणार्थतः परमेश्वरो यस्य नामेखायेन
 चकार तस्य याज्ञवेो वंशं याम् आक्षां व्यवस्थांश्चादिष्टवान् तदनुसारेण
 नाचरन्ति । यतः परमेश्वरस्तदंशीयैः समं नियमं विधाय तान् इत्या- १५
 आपितवान् यूयम् इतरदेवेभ्यो न विभीत तान् न प्रथमत तान् न
 खेवधं तेषो बलीन् न दक्षं । किन्तु यः परमेश्वरो महापराक्रमेण वि- १६
 कोर्षबाहुना च मिसरदेशाद् युष्मान् आनीतवान् तस्माद् विभीत तं
 प्रथमत तस्मै बलीन् ददक्ष । अपरं स युष्मार्कं हते याम् विधीन् राज- १७
 यितीन् यां व्यवस्थान् आक्षां जेखयितवान् यूयं मनो निधाय तदनु-
 सारेण सर्वदाचरत नेतरदेवज्याद् विभीत । मया युष्माभिः समं यो १८
 निबनोऽप्रादि तं न विस्मरत नेतरदेवज्याद् विभीत । खेषां प्रभोः १९
 परमेश्वरादेव विभीत तेन स सक्करिपूष्ठां हस्ताद् युष्मान् उडारयि-
 ष्यति । किन्तु ते तानि वाक्यान्ग्रह्योत्वा खेषां पूर्व्याचारवद् आचा- २०
 रम् अकुर्वन् । इत्थं ते भिन्नजातीया जोकाः परमेश्वराद् भेतुं खेषां २१
 निधिक्षाः प्रतिमा अपि सेवितुषोपचक्रमिरे तेषां पुलाः पौलाश्च खेषां
 पूर्व्युदवाचाम् आचारमिवाद्याप्याचारं कुर्वन्ति ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

१ शिल्पिकश्च पुराजगत्करसं ४ देवपूजनद्वयमं ८ गोमिरोजस्य पराजितत्वं ११
 स्वर्गैरिवस्य पिङ्गवादेशाक्रमसं पारितोषिकप्राप्तिसं १७ रवश्चाकं निन्द्याकथनम् ।
 राजाहपुत्रस्योखायेकीयनरपते ह्योश्रियस्य हृतीये राजत्ववत्सरे विद्मः १
 दाया आहसस्य अपतेः पुत्रो हिष्कीयो राजा बभूव । स प्रक्ष्विंशति- १
 वत्सवयस्यः सन् राजत्वं कर्तुमारभ्योनत्रिंशदत्तरान् बावद् यिष्-
 श्वाक्रमे राजत्वं चकार सिखरियस्य दुहितारी तस्य जनन्वासीत् । स २
 निजपूर्वपुत्रो दाधुदिब परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारं चक्षवान् ।
 स अमुस्मान्पुत्रस्यैवप्रतिमा अभनक् चैवतवद्वाचिन्त अपरं ४
 मूसा यं पितृसमर्थं सर्वं निम्नितवान् तमपि बभूव यत इच्छायेकवंशा-
 क्तान्वाचपर्व्यां तमुदिष्म भूपान् अज्वाचवन् अपरं स तस्य नाम
 निडहन् (पितृसख्यकमिति) चक्षवान् । स इच्छायेकः प्रभो परमेश्वरे ५
 ऽविश्वसत् विद्मदावा भूपतीनां मध्ये तत्पूर्वं परतो वा तस्य समानः
 कोऽपि वासीत् । स परमेश्वर आसन्नो बभूव तस्य पश्चाद्गमनात् न परा- ६
 वयसे विश्व परमेश्वरो मूससं वयद् आजापयत् तत् पाकयाश्चकार ।

- ० अपरं परमेश्वरस्य साहाय्यं चकार स यस्मिन् कर्मणि प्रवृत्ते तस्मिन् कृतार्थो बभूव । सोऽमूरीयनरपतेरधीनत्वं विहाय तं पुनर्न
- ८ सिधेवे । अपरम् असां तस्य सीमाश्च वावद् चारत्तकदुर्गात् प्राचीर-
वेष्टितनगरपर्यन्तं पिबेष्टीयान् पराजिये ।
- १ अनन्तरं हिम्कियस्य नरपतेश्चतुर्थे राजत्ववत्सर एकाहपुत्रस्येका-
वेणीयनरपते ज्ञेयस्य सप्तमे राजत्ववत्सरेऽमूरीयः ब्रह्मनेवरो राजा
- १० प्रोमिरोजस्य विबड्म आगत्य तद् अवररोध, वत्सरत्रयात् परं तद्
वशीचकार च । राज्ञो हिम्कियस्य वृत्ते राजत्ववत्सरेऽर्थत इच्छायेली-
- ११ यराजस्य ज्ञेयस्य नवमे राजत्ववत्सरे प्रोमिरोजं पराजिये । अपरम्
अमूरीयराज इच्छायेलीयान् प्रवासयन् अमूरदेशं गीत्वा हनृहे गोय-
यदेशस्य ज्ञानरनदस्य तीरे मादीयानां नगरेषु च स्थापयामकार ।
- १२ यतस्ते स्वभ्रमेः परमेश्वरस्य वचनं न गृहीतवन्तस्तस्य नियमं परमेश्वर-
दासस्य मूससः सर्वम् आदेशश्च कङ्कितवन्तस्तं यचीतुं पाकयितुं वा
नाङ्गीकृतवन्तश्च ।
- १३ अनन्तरं हिम्कियराजस्य चतुर्दशे राजत्ववत्सरेऽमूरीयः सन्हेरिभो
राजा यिङ्गदायाः प्राचीरवेष्टितानां सर्वनगराणां विबड्म आगत्य
- १४ तानि वशीचकार । ततो यिङ्गदाया हिम्कियो राजा जाखीञ्जनमरे
ऽमूरीयनरपतेः समीपं दूतं प्रहित्य कथयामास, अहम् अपराधं कृत-
वान् त्वं मम समीपात् परावृत्त्य गच्छ त्वं मयि यं भारम् अर्पयिष्यति
- १५ तमहं सहिष्ये । अतोऽमूरीयो राजा यिङ्गदाया हिम्कियनरपते र्द्वैवार्यं
कृतकयन्त्रिकारपरिमितं रजतं त्रिंशत्किण्णरपरिमितं सुवर्णं च निरू-
- १६ पयामास । अतो हिम्कियः परमेश्वरस्य मन्दिरे राजगृहस्य भाङ्गा-
गारेषु च विद्यमानानि सक्करजतानि तस्मै ददिवान् । यिङ्गदाया
राजा हिम्कियः परमेश्वरीयमन्दिरस्य द्वारस्य ये कपाटे यौ क्षम्यौ च
सर्वेभ्य मन्थितवान् तेवामपि सुवर्णं तत्काले हिम्कियेन कृतान्वामूरीय-
राजाय दत्तानि च ।
- १७ अनन्तरम् अमूरीयो राजा बड्मभिः सैन्यसामनैः सार्धं वर्तनं रव-
सारीधं रवशाक्षिश्च जाखीञ्जनमराद् यिङ्गदायमे हिम्कियस्य नृपस्य
समीपं प्रेषयामास ; ते तु प्रस्थापयिङ्गदायमे अम्भक्षयोपस्थाप्यो-
र्द्धस्थितायाः पुष्करिण्याः प्रभाङ्गां रजकक्षीचस्त्रं मार्गं उपस्थितवन्तः ।
- १८ ततो राजानि तैराङ्गते हिम्कियस्य पुत्र इजियाकीमनामा राजगृहा-

ध्वस्तः शिबनो लेखक आसाफस्य पुत्रो योयाहनामा पुराट्टत्तरचक्रस्य
 ताम् साक्षात् कर्तुं वहिर्जग्मुः । ततो रव्शाकिस्तान् जगाद, यूयं १८
 हिष्कियम् इमां कथां भाषध्वम्, खग्रुदीयो भूपतिर्महाराजः कथ-
 यति, त्वं यं विश्वासं करोषि स कीदृशो विश्वासः? संग्रामाय मम १०
 मन्त्रया वलक्ष्णास्त इति त्वं कथयसि, किन्तु तत् शब्दमात्रं । तस्मात् त्वं
 कस्मिन् विश्वस्य मदीयाधीनतां त्यक्तवान् अस्ति? पश्य त्वं तस्यां भग्न- ११
 नगररूपायां यद्युगम् अर्थात् मिसरि विश्वसिषि; किन्तु यः कश्चित् ताम्
 आलम्बते तस्य हस्तक्षया विद्मः क्षतयुक्तश्च भवति, स्वीयशरणागतान्
 सर्वान् प्रति मिस्रीयः फिरीन् राजा तादृशः । यूयं यदि मां वदथ १०
 वयं स्वभौ परमेश्वरे विश्वसिमस्तर्हि यस्य प्रांसुस्थानानि वेदीश्च दव-
 यित्वा हिष्कियो यिहूदीयान् यिरूशालमनिवासिनश्च मनूयान् भाषि-
 तवान् यूयं केवलम् अत्र यिरूशालम एतस्या वेद्याः सम्मुखे भजध्वं स
 किम् एष नहि? इदानीं त्वं मम प्रभुनाग्रुदीयराजेन सह पयं कुव; १९
 त्वं यद्यारोहिलोकान् प्राप्तुं शक्नुयास्तर्हि हे सहस्रे हयानहं तुभ्यं दा-
 स्यामि । तस्मिन् असाध्ये सति मम प्रभोरतिदुःखायां श्रुत्वानां मध्य २४
 एकं सेनापतिमपि कथं जेष्यसि? किन्तु त्वं रथानां हयानाश्च कृते
 मिसरि विश्वसिषि । परमेश्वरीयाणां विना स्थानमिदम् उच्छेत्तुम् २४
 किमहम् इदानीमागमं? त्वं तं देशं गत्वा विनाशयेति परमेश्वरे जैवाहम्
 आजायितः ।

तत इजियाकीमः शिबनो योयाहश्च रव्शाकथे कथयामासुः, प्रार्थ १६
 यामहे वयम्, अरामीयभाषया निजदासान् सम्भावतां यतो वयं तां
 बुध्यामहे; प्राचीरोपरिस्थितानां लोकानां कार्यगोचरे ऽस्मान् यिहूदि-
 भाषया न सम्भावतां । रव्शाकिस्तान् प्रत्यवाच, मम प्रभुः किम् एत- १०
 हाश्चकथनार्थं केवलं तव राजानं त्वाञ्च प्रति मां प्रेषितवान्? अमी ये
 लोकान् युष्माभिः सार्धं स्तां स्तां विष्ठां भोक्तुं स्तं स्तं मूत्रं पातुञ्च प्राची-
 रोपरिस्थाः सन्ति तेषां सर्वेषामपि सन्निधिं किमहं न प्रेरितः? तदन २८
 नारं रव्शाकिरित्ठुन् उच्यते यिहूदिभाषया वदितुम् आरब्धवान्,
 स जगाद, यूयं महाराजस्वार्थाद् अग्रुदीयस्य स्वपतेः कथां वदन्तु ।
 महाराजः कथितवान्, हिष्कियो युष्मान् न प्रवक्ष्यतु; यतो मम १८
 कराद् युष्मान् रक्षितुं न शक्नोति । तथा परमेश्वरो ऽस्मान् अवयवम् १०
 उद्धरिष्यति नगरमिदं कदापि नाग्रुदीयस्य राज्ञो हस्ते समर्पयिष्यत

- ११ इति कथयित्वा द्विविधो युष्मान् परमेश्वरे न विश्वासयतु । द्विवि-
यस्य कथां मा प्रब्रूत, यतोऽशूरीयो राजा कथितवान्, यूयं मया
सन्धाय मदन्तिष्ठमायात् यावद् अहम् आगत्य यथादेशवत् प्रस्यं
शास्त्रारतो भक्ष्यं प्राप्तास्तेन तैलदजितवृक्षं मधु चैते युक्तं कमपि देशं
१२ युष्मान् न नयामि तावद् दृष्टाक्रम एकैको जनः खानि खानि प्राप्ता-
पचागुहुत्वरमजानि च भक्षतु स्वस्वपुष्करिण्या जलस्य पिबतु तथा
कृते यूयं जीविष्यथ न भरिष्यथ । परमेश्वरोऽस्मान् उज्जरिष्यतीति
१३ वाक्येन द्विविधो युष्मान् न वक्ष्यतु । अन्वदेशीयानां देवा अशूरीयस्य
१४ स्वपते हस्तात् किं स्वं स्वं देशम् अरक्षन् ? जमातार्पदीया देवाः कुत्र ?
सिद्धार्जयिमदेशीया हेमादेशीया अन्वदेशीयाश्च देवाः कुत्र ? देवाः किं
१५ मदीयहस्तात् शोमिरोयम् अरक्षन् ? यद्येतेषां देशानां देवानां मध्ये
कोपि मम हस्तात् स्वदेशं रक्षितुं नाशक्नोत् तर्हि यिहोवा मम हस्तात्
१६ किं यिरुष्मालम् मोक्षयिष्यति ? किन्तु कोका निबलरतः सन्तो ऽतिरुन्
एकस्या अपि वाचः प्रत्युत्तरं नोक्तवन्तः यतस्तमुत्तरं मा ब्रूतेति ते राज्ञा
१७ प्रागाह्वयिताः । अनन्तरं द्विविधस्य पुत्र इलियाकीमा राज्ञश्चाधि-
पतिः शिव्ना जेखक आसायस्य पुत्रो योयाह इतिहासरचयिता च
स्ववस्त्राणि कृत्वा द्विविधस्य समीपम् आगत्य स्वशास्त्रे वाक्यानि तं
आपयामासुः ।

१९ ऊर्नविंशोऽध्यायः ।

- १ यिमायिष्यन् समीपं द्विविधस्य कृतप्रेषणं यिशायियस्योत्तरं च द्विविधस्य समी-
पम् अशूरराजेन कृतस्य पुनर्कारं प्रेषणं १४ द्विविधस्य प्रार्थनं २० यिशायिष्यन्
भविष्यदात्मं २१ सन्हरिवस्त्रं सामन्तस्य विनाशस्तस्य निषेधश्च ।
२ राजा द्विविधस्यक्तानि वाक्यानि श्रुत्वा निजवस्त्राणि कृत्वा शाब्-
३ वसनं परिधाय च परमेश्वरस्य मन्दिरं जगाम । अपरं परिहितशास्त्र-
वसनान् राजश्चाधिपम् इलियाकीमं शिवनं जेखकं प्राचीनया जकांथा-
४ मोक्षस्य पुत्रस्य भविष्यद्गुं यिशायियस्य समीपं प्रेषयामास । ततस्तं तं
जगदुः द्विविधोऽकथयत्, अद्यतनं दिनं खेप्रभर्तृनापमानानां दिनं, यतो
५ ब्राह्मणप्रसवस्य समय उपस्थितः किन्तु प्रसवाय ब्रह्मि नास्ति । स्व-
शास्त्रैः प्रभूराशूरीयो स्वपतिरमरस्येश्वरस्य निन्दीयं च स्वशास्त्रं प्रेषित-
वान् तस्य वाक्यानि तव प्रभुना परमेश्वरेण श्रूयन्तां तव प्रभुः परमेश्वरकानि

श्रुत्वा समुचितं पत्रं तस्मै ददातु; अतएव त्वम् अवशिष्टलोकानां मङ्गलं
प्रार्थयस्व । इत्थं हिष्कियस्य ऋषस्य दासगणे विप्रायियस्य समीपमुप- ५
स्थिते सति विप्रायियस्तान् अवदत्, युष्माकं स्वामिनं वदत, परमेश्वरो
ऽकथयत्, त्वं यानि वचांस्यमौषी वैशाङ्गुरीयस्य राज्ञो दासा नाम् ६
अनिन्दन् तेभ्यो मा भैषीः । पश्य मया तन्मध्यम् एक आत्मा प्रवेशयिष्यते, ७
स काञ्चित् वार्त्तां श्रुत्वा खं देशं परावृत्त्व यास्यति ततोऽहं तं स्वदेशे
खड्गेन नाशयिष्यामि ।

ततः परम् अश्रुरीयो राजा जाखीश्वरगणाद् प्रस्थितवान् इति वार्त्ता ८
निश्वस्य रथप्राक्निः परावृत्त्व विष्णानगरम् अवबन्धता तेन राज्ञा साङ्गं ९
निष्कितवान् । तदानीं क्रुशुदेशीयो राजा तिर्हकस्त्वया सह संयामयि- १०
तुम् आगच्छति वार्त्तामेतां स श्रुतवान्, ततः स पुन हिष्कियस्य समीपं
द्रुतान् प्रहित्य कथितवान्, यूयं यिङ्गदीयं हिष्कियं ऋषं वदत, यिरूशा- १०
कमम् अश्रुरीयराजस्य क्वरे न समर्पयिष्यत इति वाचा तव विश्वासभूमि-
रीश्वरत्वां न वक्ष्यतु । पश्य सर्वदेशानां विनाशायश्रुरीयराजै र्यद्यद् १२
अकारि तत् त्वं श्रुतवान् अतस्त्वं कथम् उद्भरिष्यसे? मम पूर्वपुरुषैर्विना- १२
श्रितानां गोवक्ष्णारवरेत्सपदेशीयानां तिलसरनिवासिनाम् यदन-
वंशीयानां देवाः किं तान् उदधरन्? जमातस्य राजा कुत्र? अर्षदस्य १२
राजा च कुत्र? सिधर्व्वधिमनगरस्य जेनाया अव्ययाश्च राजानो वा क्व?

ततो हिष्कियो द्रुतानां वृत्तात् तत् पत्रं नीत्वा पपाठ; पश्चात् परमे- १५
श्वरस्य मन्दिरं गत्वा परमेश्वरस्य सम्मुखे तद् विलारयामास । तदा १५
हिष्कियः परमेश्वराय प्रार्थनामेतां न्यवेदयत्, हे किरुवयो मध्यवासिन्
इत्यायेव ईश्वर यिहोवाः केवकस्त्वमेव पृथिव्याः सर्वराज्यानामीश्वरः,
सर्गः पृथिवी च तवा सञ्ज्जाते । हे परमेश्वर कर्त्ता निधाय इन्द्र, हे १६
परमेश्वर अचक्षुषी उन्मील्यारकोकय । अमरेश्वरस्य निम्बार्थं सन्हेरी-
वेन वा याः कथाः प्रहितास्ताः इन्द्र । हे परमेश्वर, सबम् अश्रुरीया १७
राजाः सर्वजातीयान् तेषां देशान् अनाश्रयन् तेषां देवांश्चामौ व्यष्टि- १८
यन् यतस्ते नेश्वराः किन्तु मानुषाश्चो वृत्तकृतानि काष्ठमयानि प्रकारम-
याकि च वक्षुनि, तस्मात् ते तान् नाशितवन्तः । हे अस्मान् प्रभो परमे- १८
श्वर साव्यतं त्वं तस्य वृत्ताद् अस्मान् उद्धार, तेन हे यिहोवात्समेवेश्वरो-
ऽसीति पृथिव्याः सर्वराष्ट्रीया जना ज्ञास्यन्ति ।

ततः परम् आमोषस्य पुत्रो विप्रायियो हिष्कियं प्रति कथामेतां १०

प्रेषयामास; इत्यायेकः प्रभुः परमेश्वर इमां कथां कथयति, त्वम् अशु-
११ रीयं सन्हेरीवं वृषतिमधि मच्छं यन् न्ववेदयत्तन्मयाश्रयि । तदधि
परमेश्वरः कथामेतां कथयति ।

सियोनास्था तु कन्या त्वां संविद्यस्यावमन्यते ।
तव पश्चाद् यिरूशालमद्विष्टा काडयेत् शिरः ।
१२ त्वं कस्य निन्दनं कस्य वापमानं विधत्तवान् ।
उच्चशब्देर्द्धदृष्टी चाकरोः कस्य विबड्डतः ।
इत्यायेकधर्मरूपो यः किं तदीयविबड्डतः ।
१३ निजं द्रुतैः परेशं त्वं निन्दित्वेति वचोऽवदः ।
शिकोच्चयस्य इदृशानि प्रभृतस्यन्दनैरहं ।
अर्थात् पार्श्वं लिवानेनः समुपाकृतवानहम् ।
तदीयानेरसान् वृष्टान् उन्नतांश्चिन्नवानहं ।
अच्छिद्यन्तात्तमास्तस्य देवदाहद्रुमा मया ।
तदीयोच्चतमं स्थानं चोत्तमं काननं गतं ।
१४ अहं निखन्य दुःस्वाप्यं कीलानं परिपीतवान् ।
प्राचीरवेष्टितानाश्च नगराणां जकाशयान् ।
सर्जान् पादतलैः स्त्रीयैः संशुष्कीकृतवानपि ।
१५ अपरं किं त्वया नैव प्रसमाकर्णितं त्विदं ।
जीर्णराशीकरिव्यन्ते दृढपूर्य्यस्त्वया किञ्च ।
मया पुरा यदेतज्जि समकारि निरूपणं ।
निश्चितश्च मया यत् प्राक् तत् सिद्धिमधुना गतं ।
१६ अतस्तेषां प्रजा भीतिं दौर्भाग्यश्च तेषां गताः ।
द्येवशस्यं दृढं गच्छं गृहोपरि दृढं यथा ।
अपहृन्मुष्कशस्यं वा प्राभवन् हि तथैव ते ।
१७ द्विन्नुपवेष्टनं यत् ते वहिर्गमममेव च ।
अध्वन्तरायागमनं मदिवड्डश्च कोपनं ।
इतानि सर्वकर्मणि संपरिष्ठातवानहं ।
१८ मदिवड्डं त्वदीयो यौ कोधदर्पो प्रकाशितौ ।
इतावप्युपतस्थानि मदीयं कर्मकोटरं ।
अतएव प्रदास्यामि नासायां वडिष्ठं तव ।
खलोनं संप्रदास्यामि त्वदीयवदने निजं ।

त्वां परावर्त्तयिष्यामि त्वदागमवत्कर्त्तव्या ।
 हे शिष्यक्य त्वदीयार्थं चिह्नमेतद् भविष्यति । १८
 एतस्मिन् वत्सरे यत् प्रस्यमुत्पद्यते स्वयं ।
 द्वितीयवत्सरे तस्माद् यद् भविष्यति प्रस्यकं ।
 तच्च वर्षद्वयं यावद् युष्माभिः परिभोक्ष्यते ।
 तृतीये वत्सरे प्रस्यम् उप्तं कर्त्तव्यते पुनः ।
 द्वाद्याद्विंशच्च कृत्वा तत्फलं भक्षिष्यते पुनः ।
 रक्षिता अवशिष्टाश्च यिह्मदावंशमानवाः । १९
 तत्सर्वपञ्च यन्मृतं तदधो वृद्धिभेद्यति ।
 उपरिष्ठात् तदीयानि फलिष्यन्ति फलानि च ।
 यद् यिरूशालमात् श्रेष्ठाः सियोनास्थशिलोच्चयात् । २०
 रक्षिता मानवा ये ते भविष्यन्ति वर्द्धिर्गताः ।
 सैन्याध्यक्षपरेष्वस्य सृष्टोमात् तच्च सेत्स्यति ।
 अतोऽश्रुरीयराजाय परेशः कथयेदिति । २१
 स एतस्मिन् पुरे नैत्र करिष्यति प्रवेशनं ।
 मात्र क्षीयति वागं नो फलकं दर्शयिष्यति ।
 तथा विशङ्कमेतस्य स्तूपं न योजयिष्यति ।
 परेशः कथयेद् येन पद्या स समुपागतः । २२
 तेनैव च परावृत्त्वा पुनः परिगमिष्यति ।
 एतस्मिन् नगरे तेन प्रवेशो न करिष्यते ।
 खड्गतेऽहं खदासस्य दायुदोऽपि कृते तथा । २३
 वेष्टनं नगरस्यास्य करिष्यामि च रक्षकं ॥

तस्यां राज्ञौ परमेश्वरस्य दृतोऽश्रुरीयाणां शिविरं गत्वा तेषां पश्चात् २४
 प्रीतिस्वहृत्वाधिककल्पं लोकान् अनाश्रयत्; ततोऽवशिष्टा लोकाः प्रत्युष
 उन्मत्ताय तान् सकलान् मृतानपश्यन् । अतश्चाश्रुरीयो राजा सन् २५
 रीवः प्रस्थाय निजिबीनगरं प्रत्यागत्य न्ववसत् । पश्चात् स निजोक्तमात्र
 इष्टदेवस्य मन्दिरे पूजयति तदानीम् अद्भ्यन्तकशरत्सरनामकौ तदीय-
 पुत्रौ खड्गाभ्यां तं नाशयित्वा रारटदेशं प्रति पलायिताः; तत एव २६
 होननामा तस्थान्यः पुनस्तस्य पदे राजा बभूव ।

२० विंशतिमोऽध्यायः ।

- १ चिह्निकयस्य मरुत्वात्कचन प्राचेनया रक्षकं = रक्षायाश्चिह्नं १२ चिह्निकयस्य समीपे दूतानाञ्च उपस्थितिः सकृत्सिद्धयेदमेन १४ तदधि विश्रायिषस्य भविष्यत्कालं २० चिह्निकयस्य निघण्टुः ।
- १ तदानो चिह्निकयस्य मारुते व्याधी जात आमेघस्य पुत्रो विश्रायियो भविष्यद्दत्ता तमुपागत्य कथयामास, परमेश्वरः कथयति, त्वं स्व-
 २ रिवारायादेशं विधत्स्व, यतस्त्वं मरिच्यसि न जीविष्यसि । ततो
 ३ चिह्निकयो भित्तेः सम्मुखीभूय परमेश्वरं प्रति सर्वार्थं कथयामास, चे
 ४ परमेश्वर, विनयेऽहं सत्यतया सरस्वताःकरजेन च त्वत्समस्तं यादृश-
 ५ महमाचरं, तव दृष्टौ यादृशं सत्कर्माकरवं, तत् स्मर, ततो चिह्निकयो
 ६ ऽतीव क्रन्दितुमारेभे । तदा विश्रायियस्य मध्यप्राङ्गण उपस्थितेः प्राक्
 ७ परमेश्वरस्य वाक्मिदं तमुपतस्थौ, त्वं पराहृत्य गत्वा चिह्निकयं वद, तव
 ८ पृच्छंपुरुषस्य दायूदः प्रभुः परमेश्वर इति कथयति, मया तव प्रार्थनम्
 ९ अत्रावि तव जेन्नाम् चादर्शिं पश्चाहं त्वां निरामयं करिष्यामि इतीये
 १० दिवसे त्वं परमेश्वरस्य मन्दिरं त्रिजिष्यसि । अहं तवायुः पञ्चदश बत्स-
 ११ रान् वर्द्धयिष्यामि किञ्चाशूरीयराजस्य हृत्तात् त्वाम् एतन्नररक्ष रक्षि-
 १२ ष्यामि मन्वृते निजदासस्य दायूदः कृते चाहं नगरस्तीतस्य पञ्चकक्षरूपो
 १३ भविष्यामि । अन्तरं विश्रायियो जगाद् यूयम् उदुम्बरपत्नानां पृष-
 १४ मेकमानयत ततो लोकैरानीय विस्फोटकोपरि तस्मिन् निहिते स सस्या
 १५ बभूव ।
 १६ तस्मिन् काले चिह्निकयो विश्रायियम् आचष्ट परमेश्वरेण स्वस्तीकृताऽहं
 १७ तृतीये दिवसे परमेश्वरस्य मन्दिरं यास्याम्येतस्य किं चिद्? ततो विश्रा-
 १८ यियेन भाषितं, परमेश्वरेण क्लोत्तं वचनं सपत्नं कारिष्यते तस्येदं चिद्
 १९ परमेश्वरात् त्वं प्राप्यसि, कालबोधकयन्त्रे ह्याया दशैशान् यावद् अय-
 २० गामिनो वा दशांशान् यावत् पञ्चाङ्गामिनो भविष्यति । चिह्निक्ये-
 २१ नोदितं ह्याया यद् दशांशान् यावद् अयगामिनो भवतीति क्षुद्रं कायै,
 २२ किन्तु ह्याया दशांशान् यावत् परावर्त्तता । अन्तरं भविष्यद्ददिना
 २३ विश्रायियेन परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थनायां कृतायाम् आहसस्य वाक्बोध-
 २४ कयन्त्रे ह्याया यावन्तीशान् अग्रकृतं स तेषां दशांशान् यावत् तां
 २५ परावर्त्तयामास ।
 २६ तस्मिन् काले वज्रदण्डस्य पुत्रो भिरौदकवज्रदण्डनामा नाविकीयो

राजा द्विविक्रयस्य षोडश्या वार्त्तां श्रुत्वा दूतैस्तस्य समीपं प्रजासुपायनञ्च
प्रेषयामास । ततो द्विविक्रयस्तान् साक्षात्कृत्य निजभास्त्रागाराणि रज- १४
तसुवर्णानि सुगन्धिद्रव्याणि बहुमूल्यतैलानि निजास्त्रागाराणि स्वकोष्ठेषु
स्थितानि सकलवस्तूनि च दर्शयामास । द्विविक्रयेन तान् न दर्शितं यत्
तादृशं किमपि वस्तु तस्य निवेशने कृत्स्ने राष्ट्रे च नासीत् ।

अनन्तरं भविष्यदादौ यिशायियो नरपतिं द्विविक्रयम् उपागत्य १५
वपञ्च ते मनुजाः किमग्रदत्तं? ते च कस्मात् स्थानात् तव समीपम् आ-
गच्छन्? ततो द्विविक्रयो गदितवान् एते दूरदेशाद् बाबिलान् आग-
च्छन् । स वपञ्च एते तव निवेशने किं किम् अग्रदत्तम्? द्विविक्रयो जगाद १५
मम निवेशने यद्यद् आस्ते तत् सर्वं ते दृष्टवन्तः । अहं तान् यत्र दर्शित-
वान् तादृशं किमपि द्रव्यं मम कोषमध्ये न विद्यते । अनन्तरं यिशायियो १६
द्विविक्रयम् अत्रवीत्, परमेश्वरस्य वचो निश्चामय । पश्य तव पूर्वपुरुषा- १७
दिभिरद्य यावत् सञ्चितं यद्यत् तव निवेशने विद्यते तत् सर्वं यस्मिन् काले
बाबिलानगरं नेष्यते तादृशः समय उपस्थास्यति तस्य किञ्चिदप्यवशिष्टं
न स्थास्यति परमेश्वर इति वचनं ब्रवीति । अपरं तवौरससन्तानानां २०
मध्यात् कतिपया नीता बाबिलीयराजस्य निवेशने क्षिप्रपुंत्वाः सन्तः
स्थास्यन्ति । ततो द्विविक्रयो यिशायियं जगाद त्वं परमेश्वरस्य यद् वचो २१
भाषितवान् तद् उत्तमं । अपरं गदितवान् मम राजत्वसमये मङ्गलं
सद्यता च भविष्यति ।

एतस्य द्विविक्रयस्यावशिष्टं चरिषं विक्रमञ्च तेन पुष्करिणीं प्रका- २०
लीञ्च कृत्वा नगराय तोयानयनञ्चैतानि सर्वाणि यिहूदादेशीयभूपतीनां
पुरातनपुस्तके किलितानि किं न विद्यन्ते? अनन्तरं द्विविक्रये निजापत्त- २१
लोकवत् महानिद्रां गते तस्य सुतो मित्रशिलस्य पदे राजा बभूव ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

१ निधनेः कुराजत्वं देशार्थमथ १० तस्य निधनं परमेश्वरस्य दण्डाकारम् १० तस्य
निधनं १८ आसोनस्य कुराजत्वं १२ तस्य निधनञ्च ।

मित्रश्च ईदृशवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य पक्षपक्षा- १
शद् वत्सरान् विरुद्धान्ते राजत्वं अकृतवान् शिष्टीया च तस्य प्रसू-
रासीत् । परमेश्वर इत्यायेकवर्षानां सम्मुखाद् यान् मित्रजातीयान् २
दवशाक्षकार तेषां दृढार्थीचारसमं कुलितार्थारं स परमेश्वरस्य सा-

- २ द्यात् चक्रवान् । तस्य जनको हिम्बियो यानि भृगुस्थानानि विना-
शितवान् स तानि पुनर्वारं निर्मापयाश्चकार, अपरम् इच्छायेणीय
३ आहारे नरपतिरिव बालः कृते वेदीस्त्रीत्यदृष्टश्च स्थापयामास, आका-
४ श्रीयमस्तत्रगमं प्रथमानम सिधेवे च । अपरं मया यिरूशालमे निजनाम
स्थापयिष्यत इति वाक्यं परमेश्वरो यन्मन्दिरमधि कषयामास तस्मिन्
५ परमेश्वरीयमन्दिरे देववेदी निर्मापयाश्चकार च । अपरं परमेश्वरीय-
भवनस्य द्वयोः प्राङ्मुखयोः स आकाशीयतारकाणां कृते वेदी निर्माप-
६ याश्चकार । स निजपुत्रं वज्रिं प्रवेशयाश्चकार गयकालं मोहनश्चाचकार
भूतविदां गुह्यानाञ्च कर्म चक्रवान् इत्यं स परमेश्वरं कोपयितुं तस्म
७ साक्षाद् वज्रनि कुक्षितकर्मणि चक्रवान् । अपरं स सनिर्मितां चैत-
प्रतिमां मन्दिरे स्थापयामास, किन्तु तन्मन्दिरम् अधि परमेश्वरो दायुदे
८ तदीयसुताय सुलेमने च वच इदं कथितवान्, यतस्मिन् मन्दिरे सर्व-
९ याम् इच्छायेणीयवंशानां मध्यात् मयाभिरक्षिते यिरूशालमे निजं नाम
१० निधं मया स्थापयिष्यते । किञ्च मया ते वद्यद् आस्थापिता मम दासेन
ममसा च ते यत् शास्त्रम् आदिष्टान्तदनुसारेणैव कर्मकरत्राय यदि
यतन्ते तर्हि वेो जनपदस्तेषां पूर्वपक्षेभ्यो मया ख्यतारि तस्य जनपदस्य
११ मध्याद् इच्छायेणीयवंशं पदमेकमपि नापसारयिष्यामीति । किन्तु ते तद्
वाक्यं न जगृह्णन्परं परमेश्वर इच्छायेणवंशस्य सम्मुखाद् वा या ज्ञाती
यंभाशयत् ताभ्योप्यधिककुक्कर्मकरत्राय मिनशिलान् प्रवर्तयामास ।
१२ अनन्तरं परमेश्वरः स्त्रीयदासानां भविष्यदादिनां बन्धुं वाचमिमां
१३ जमाद, यिहदावा राजा मिनशिलेतानि इच्छार्ककर्मणि कृतवान्
तस्मात् पूर्वं य इमेरीयलोका आसन् तेषोप्यधिहृदुष्टाचारी ज्ञाति
१४ निजप्रतिमाभि र्यिहृदावंशमपि पापं कारितवांस्तेतिहेतेरिच्छायेणीय-
प्रभुः परमेश्वर इमां वाचम् आचष्टे पश्याहं यिरूशालमं यिहदाश्च प्रति
तादृशीं दुर्गतिम् आनेष्यामि यस्याः खदद्यात् सकललोकाणां कर्षणं
१५ सशब्दं भविष्यति । अहं यिरूशालमस्थोपरि शोमिरीयस्य सूत्रम् आहा-
१६ वीयवंशस्य सूत्रकल्पनश्च वित्सारयिष्यामि, तादृक् कश्चिन्मानवो भो-
जनपात्रं प्रष्टव्य न्युक्तीकरोति तादृक् मया यिरूशालमं परिमाह्यते ।
१७ मया निजाधिकारस्यावशिष्टा लोकास्तथ्यन्ते रिपुसुते समर्पिष्यन्ते च
१८ ते निजसकलरिपुभि र्यस्या लोकाश्च भविष्यन्ति । यतो मिसरदेशात्
तेषां पितृलोकानां वज्ररागमनदिनमारभ्याथ यावत् ते मम साक्षात्

कुत्सिताचारं कुर्वन्तो मां कोपयन्ति । मिनश्चि बह्वनां निर्दोषाणां १८
 यद्विरं पातयित्वा यिहृशाणमम् एकस्मात् सीम्नोऽन्यसीमानं यावद्
 यद्विरेण पूरयामास तदन्यत् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारकरणाय
 स यिहृदावंगमपि पापं कारयित्वा पातकी जातः ।

एतस्य मिनश्वरवशिष्टं चरित्रं तस्य सर्व्वक्रिया पापाचरणाश्चैतानि १७
 सर्व्वानि यिहृदादेशीयभूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि किं न
 विद्यन्ते? अन्तरं मिनश्चि निजपिटलोकवत् महानिद्रां गत्वा निज- १८
 निवेशनस्योद्यानेऽर्चत उद्यस्योद्याने अशानं कञ्चवान् ततस्तस्य सुत आ-
 भोगस्तस्य पदे राजा बभूव ।

आमोने द्वाविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिहृ- १९
 शाणमे हो वत्सरो राजत्वं चक्षवान् यट्बानिवासिनो हाहृषस्य दुहित्वा
 मिशुक्षेमता तस्य प्रसूरासीत् । तस्य जनको मिनश्चि र्याट्टक् हृतवान् २०
 सोऽपि ताहृक् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार । तस्य तातो २१
 यस्मिन् वर्त्मनि चरितवान् सोऽपि तस्मिन्नेव चचार । तस्य तातो यान्
 विद्यहान् पूजितवान् सोऽपि तानेव पूजयामास प्रथमानम् च । स नि- २२
 जपिटलोकानां प्रभुं परमेश्वरं तत्याज परमेश्वरस्य वर्त्मनि न चचार ।

अन्तरम् आमोणस्य भत्यास्तं प्रति त्रैहृं विधाय तस्य गृहे राजानं २३
 जन्तुः । ततो देशीयलोका राक्ष आमोणस्य त्रैहृकान् सर्व्वान् हत्वा तस्य २४
 तनयं योश्रियं तस्य पदे राजत्वेऽभिविधिरिरे । एतस्यामोणस्यावशिष्टं २५
 चरित्रं यिहृदादेशीयभूपतीनां पुराहृतपुस्तके किं लिखितं न विद्यते?
 अपरं स उद्यस्योद्यानस्थिते निजअशाने निहितस्ततस्तस्य तनवो यो- २६
 श्रियस्तस्य पदे राजा बभूव ।

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

१ योनिवयस्य सुराजन् २ मन्दिरस्य लीर्षोकारं ८ ईश्वरोयवम्यापुस्तकस्य प्राप्तिः
 १५ अविष्वादिन्या ऊखदायाः सविधं दूतानां प्रेषणं तस्या मनिष्वाहाक्यम् ।

योश्चियोऽष्टवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्यैकविंशद्वत्सरान् १
 यिहृशाणमे राजत्वं चकार वस्तुतीयस्यादायाहस्य दुहिता यिदोदा
 तस्य प्रसूरासीत् । स परमेश्वरस्य साक्षात् सर्व्वकर्माणि चकार निज- २
 पर्व्वपुत्रस्य दायुदो वर्त्मनि चचार तस्य दक्षिणं वामं वा प्रति न
 परावहते ।

१. योऽश्विन्याष्टादशे राजत्ववत्सरे नियुक्तमस्य प्राज्ञोऽस्त्वश्विन्यस्य पुत्रः
 प्राफनो जेखको राज्ञा परमेश्वरस्य मन्दिरं प्रहृत्तो वच इदम् उक्तञ्च ।
४. त्वं प्रधानयाजकस्य हिल्कियस्य समीपं प्रजित्वा परमेश्वरस्य भवनम्
 आनीतान्यर्थतो लोकानां करेष्वो द्वारपात्रैः संगृहीतानि सर्वान्शि
 ५. रजतानि गणय । अपरं ये परमेश्वरीयभवनाध्यक्षाः कार्यं साधयन्ति
 तेषां करेषु तानि समर्पयन्तां, अपरं ते मन्दिरस्य जीर्णोद्धारकरकार्यं
 ६. परमेश्वरीयमन्दिरस्य कर्मकारिणां करेषु तानि समर्पयन्तु । अर्थतः
 सूत्रधारनिषायकस्यपतीनां वेतनार्थं गृहस्य जीर्णोद्धाराय काष्ठानां
 ७. खनितपाषाणानाञ्च क्रयार्थञ्च तानि समर्पयन्तु । किन्तु तेषां करेषु
 या मूत्राः समर्पयिष्यन्ते ता अधि तैः समं गणना न भविष्यति यतस्ते
 विश्वास्यत्वेन कर्म कुर्वन्ति ।
८. अनन्तरं प्रधानयाजको हिल्कियः प्राफनं जेखकं जगद मया परमे-
 श्वरस्य मन्दिरे व्यवस्थापुस्तकमिदं प्रापि । अनन्तरं हिल्कियेन प्राफ-
 ९. नाय तत्पुस्तके दत्ते स तत् पपाठ । अपरं प्राफनो जेखको राज्ञः
 समीपं समीय तं वार्त्तामिमां बभाषे, मन्दिरे यावत्सो मूत्रा आसन्
 ताः सर्वान्स्त्व दासैः संगृहीताः परमेश्वरीयमन्दिरे नियुक्तानां कार्या-
 १०. ध्यात्वाऽं हस्तेषु समर्पयाम्बुकिरे । अनन्तरं जेखकः प्राफनो राजानं वच
 इदं ज्ञापयामास, याजको हिल्कियो मङ्गं पुस्तकमिदं ददिवान्,
 ११. अनन्तरं प्राफनो राज्ञः साक्षात् तत् पपाठ । तदानीं राजा तस्य व्यव-
 १२. स्थापुस्तकस्य वचांसि निशम्य निजवसनं चिच्छेद । अपरं राजा याजकं
 हिल्कियं प्राफनस्य तनयम् अहीक्षामं मीखायस्य तनयम् अकूबोरं
 १३. जेखकं प्राफनम् असायनामानं नृपते र्दासमेकश्चेत्यादिदेश, युधं गत्वा
 मम ज्ञते लोकानाञ्च हस्तस्य यिष्टदावंशस्य च निमित्तं तस्य कन्वस्य
 पुस्तकस्य वाचोऽधि परमेश्वरं एष्यत यत एतस्मिन् पुस्तके यद्यज्ञ-
 खितम् आस्ते तदाश्चरन्त्यास्मान्कं पूर्वयुधैरेतस्य पुस्तकस्य वाक्यानि
 न गृहीतान्येतत्कारणाद् अस्मान्कं विवर्द्धं परमेश्वरस्य महाक्रोधः प्र-
 १४. क्वलितः । अतो याजको हिल्कियोऽहीकामोऽकूबोरः प्राफनोऽस्वा-
 यञ्च वस्त्राभारस्थाधिपते हर्षसपौत्रस्य तिष्ठाहृतनयस्य शङ्कमस्य भार्थी
 ऊर्णा भविष्यदादिनीम् उपाजम्भुः सा यिरूशालमस्थापाठशालायाम्
 अबसत् । अनन्तरं तां समभाषन्त ।
१५. सा तु तान् आचक्षते, इच्छायेकः प्रभुः परमेश्वर इति वाचं ब्रवीति

यो मानुषो युष्मान् मम समीपं प्रेषयत् तं व्रत, परमेश्वर इति वाचं १६
 निगदति पश्चाद् एतत् स्थानं तन्निवासिनश्च प्रथमकृण्वन् अर्थतो
 यिद्गदाया राज्ञा यत् पुस्तकम् अपाठि तत्र लिखितं सकलम् अमकृण्वं
 घटयिष्यामि । यत्ने निजनिजहन्तानां क्रियाभिर्मीं कोपयितुं मां वि- १७
 हायेतरदेवान् उद्दिश्य धूपान् अज्वालयन् एतत्कारणाद् एतस्य स्थानस्य
 विरुद्धं मम क्रोधाग्निः प्रज्वलितवान् स न निर्वास्यते । परमेश्वरं प्रष्टुं १८
 युष्मान् प्रेषितवान् यो यिद्गदाया राजा तम् इदं वचो व्रत त्वं यानि
 वचनान्याकर्णयस्तान्यधीच्यायेतः प्रभुः परमेश्वर इति वाचं वदति,
 स्थानम् एतत् तन्निवासिनश्च अमत्कारशापास्पदानि भविष्यन्तीति तेषां १९
 विरुद्धं मया यद् उक्तं तस्मिन् त्वया श्रुते त्वदीयान्तःकरणं क्रामकम्
 अभवत् त्वच्च परमेश्वरस्य साक्षात् नमोऽभवो निजवसनं कृत्वा मम
 सम्मुखे ऽकन्दस्यैतत्कारणात् परमेश्वरः कथयति मयापि त्वदीयं वच
 आकर्णितं । अहं तव पिष्टकोकैः समं त्वां संगृह्णामि त्वं शान्त्या २०
 निजप्रशान्ने शयिष्यसे किञ्चाहम् एतत् स्थानं यान्यमकृण्वान्यानेष्यामि
 तानि तव चाक्षुषाणि न भविष्यन्ति । अनन्तरं ते राजानं तां वार्त्तां
 अगदुः ।

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

१ मम. पां पुस्तकस्य पठनं २ लोकैः समं नियतस्य शिरोकरणं देवपूजायास्तदीय
 द्वयस्थानानाञ्च नाशनं १४ वैशकस्य वेश्या अशुचिकरणं १९ निस्तारपक्षवासनं २०
 दुष्टलोकानां दूरीकरणं २१ यिद्गदाया लोकान् प्रतोषरस्य क्रोधः २२ समरं
 योःशयस्य निषमं २३ तदीयतनयस्य यिचोपासस्य वचनं २४ विचोपासकोमस्य
 कुराजत्वञ्च ।

अनन्तरं राज्ञा प्रहिता दृता यिद्गदादेशस्य विरुद्धानामस्य च १
 सर्वान् प्राचीनलोकान् तस्य समीपं समानिन्युः । अनन्तरं नरपतिः २
 परमेश्वरस्य मन्दिरं अगाम यिद्गदादेशीया विरुद्धानमनिवासिनश्च सर्वे
 लोका याजका भविष्यद्वादिनः क्षुद्रा महान्तश्च सर्वे मनुजास्तेन समं
 जम्मुः । अनन्तरं राजा परमेश्वरीयमन्दिरे लब्धस्य नियमपुस्तकस्य
 सकलवर्षाणि तेषां कर्ममोक्षरे पाठयामास ।

अपरं नरपतिः क्षम्भस्यैकस्य समीपे तिष्ठन् परमेश्वरस्य साक्षात् ३
 नियमम् इमं चकार, वयं परमेश्वरम् अनुगमिष्यामः सकलमनोभिः

- प्रायेण समं तस्याः साध्यवचनानि विधीयाचरिष्यामोऽस्मिन् पुस्तके
 लिखितानि सर्वाणि नियमवाक्यानि पाकयिष्यामश्चेति, ततः सर्वे लोकाः
 ५ अपि तं नियमम् अङ्गीकृतवन्तः । अपरं बालैश्चकृतस्य गगनस्य
 नक्षत्राणाञ्च निमित्तं निर्मितानि यावन्ति पात्राणि तानि परमेश्व-
 रस्य मन्दिराद् बहिष्कृतवन्त्यासां राजा प्रधानयाजकं द्विविधं द्विती-
 यपर्यायस्य याजकान् द्वारपालान्च समादिशत् । अनन्तरं स यिष्-
 ६ न्नात्मस्य बहिः किन्नोरस्य प्राग्गते तानि दाहयित्वा तदीयभस्मानि
 वैशेषं निनाय । अपरं यिष्णुदादेशीयभूपतिभिर्निर्मुक्ता ये देवार्चका
 याजका यिष्णुदादेशीयनगरायां निकटे यिष्णुशालमस्य चतुर्विन्दु चोच-
 ७ स्थानेषु धूपान् अज्वालयन् ये च बाले सूर्याय चन्द्राय ग्रहेभ्य आका-
 ८ शीयण्योतिर्गङ्गाय च धूपम् अज्वालयन् तान् पदच्युतान् चकार । अपरं
 परमेश्वरीयमन्दिरस्य मध्यात् चैत्रपतिमां बहिष्कृत्य यिष्णुशालमस्य
 बहिः किन्नोरस्योत्तमः समीपम् आनीय किन्नोरस्योत्तमि तां दाहया-
 ९ मास पेषणेन धुनीवत् चूर्णयित्वा सामान्यलोकानां भ्रमशानेषु तां धूर्णीं
 १० विचकार च । अपरं यत्र नार्यश्चैत्रमूर्तेः कृते द्रव्यवस्त्राणि निर्मितव-
 त्यन्तश्च परमेश्वरीयमन्दिरस्य समीपे स्थितान् पुंड्रकारिकां गृहान्
 ११ बभङ्ग । अपरं स सकलान् याजकान् यिष्णुदानगरेभ्यः समानिनाय
 किञ्च गेवाम् आरभ्य वैशेषां यावद् यत्र याजका धूपान् अज्वालयन्
 तान्युचस्थानानि सर्वाण्यमुचीनि चकार किञ्च गोपुरायां निकटे
 स्थितानि भृगुस्थानानि विशेषतो नगरप्रवेशिणां वामपार्श्वे स्थितं नगरा-
 १२ ध्यस्तस्य यिहोग्रयस्य गोपुरस्य भृगुस्थानं बभङ्ग । किन्तु भृगुस्थानीय-
 याजका यिष्णुशालमे स्थितायाः परमेश्वरीययज्ञवेद्याः समीपं नाग-
 १३ ऋत्ते केवलं सेवां भातृणां मध्ये तिष्ठन्तः किण्वग्रन्थान् पृषान् अभु-
 १४ ङ्गन्त । अश्चिद् यत् मोजकम् उद्दिश्य निजतनयं तनयां वा वङ्गं न
 प्रवेशयेत् तदर्थं स द्विप्रोमवंशस्य निरुभृता स्मृतं तोषतास्यं स्थानम्
 १५ अमेधं चकार । अपरं यिष्णुदादेशीयै राजभिर्ये वाजिनः सूर्याय
 दत्तान् परमेश्वरीयमन्दिरस्य मध्याद् अर्घत उपनगरनिवासिनो
 १६ निचममेककनासः कृतकपुंसकस्य वासतो दवयाचकार वङ्गना सूर्यं
 १७ र्घं दाहयामास च । अपरं ऋषितराहसस्य प्रासादोपरिस्थकोष्ठस्य
 १८ पृष्ठे यिष्णुदादेशीयराजैर्निर्मिता वेदीः परमेश्वरीयमन्दिरस्य प्राङ्ग-
 १९ योश्च निर्माशता निर्मिता वेदी भेका स्थानान्तरीकृत्य च तासां धूर्णीं

किन्नाख्योतसि निश्चिन्नेयम् । अपरम् इच्छायेकवंशस्य राजा सुकेमान् १०
यिरुशाकमस्य सम्मुखे विनाशकशिकोचयस्य दक्षिणे सीदानीयानाम्
अन्तारोतनाञ्जे छ्वाह्देवस्य निमित्तं मेयावीयानां किन्नाख्यस्य
छ्वाह्देवस्य निमित्तम् अम्मेनवंशस्य मिष्कमाख्यस्य छ्वाह्देवस्य
निमित्तञ्च यानि भृगुस्थानानि निर्मितवान् तानि नृपतिरमुचीनि च-
कार । अपरं ताः सकलाः प्रतिमा बभूवुः चैत्यदृष्टांश्च चिच्छेद तेषां १४
स्थानानि मनुष्याणां कीकसैः पूरयामास च ।

अनन्तरं निवाटस्य सुतो यो यारवियाम इच्छायेकवंशं प्रापं कारि- १५
तवान् तेन निर्मिता या यज्ञवेदी यच्च भृगुस्थानं वैधेकेऽतिष्ठत् सा
यज्ञवेदी तच्च भृगुस्थानमपि योश्रियेन बभूवुः । स भृगुस्थानस्य प्रतिमां
वज्रिना दाहयित्वा धूलीवत् धूर्जयामास चैत्यमूर्तिं दाहयामास च ।
अपरं योश्रियेन मुखं परावर्त्य तच्च पर्वते धमशानेषु दृष्टेषु पुरा येनेश्व- १६
रीयलोकेन तानि कर्म्मणि निर्दिष्टानि तेन घोषितानां परमेश्वरीय-
वाक्यानाम् अमसारेणैव राज्ञा दृतान् प्रहित्य तेभ्यः धमशानेभ्यः कीक-
सानि समानीय वेद्या उपरि दाहयित्वा वेदिरमुचिरकारि । अनन्तरं १७
स एप्रच्छ मया योऽसौ क्तम्भो दृश्यते स किम्भूतः ? ततो नगरीयलो-
कात्सं प्रतिजगद्दुः पुरा य ईश्वरीयलोको यिद्धदात आगत्य वैधेकेऽथाया
यज्ञवेद्या विवर्जं त्वया क्रियमाणानाम् एतेषां कर्म्मणां कथां घोषित-
वान् इदं तस्य धमशानं । ततो राजा जगद्दुः एनं विजहोत कश्चिद् १८
एतस्य कीकसानि न स्थानान्तरीकुर्यात् । अतः शोमिरोऽन्नाद् आगतस्य
भविष्यदादिनः कीकसैः समं तस्य कीकसानि लोकैः विजहरे । अतः १९
शोमिरोऽन्नादेशस्य सकलेषु नगरेषु यानि क्रोधजनकानि भृगुस्थानीय-
मन्दिराणीच्छायेकीयराजैः निर्मितानि तानि सर्वान्यपि योश्रिय उचि-
च्छेद वैधेके स यद्यत् कृतवान् तत्तदेव तान्यपि प्रति चकार । तत्रत्वान् २०
भृगुस्थानीययाजकान् सर्वान्श्च वेदीनाम् उपरि जघान तदुपरि मनु-
ष्याणां कीकसानि दाहयामास च । ततः परं स यिरुशाकमं परादृष्ट्य
जम्बिवान् ।

अनन्तरं राजा सकललोकान् इत्याज्ञापयामास यूयम् एतस्य निध- २१
मपुस्तकस्य लेखनानुसारात् स्वेधां प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य निस्तारो-
त्सवं कुरुध्वम् । इच्छायेकीयवंशस्य शासकानां विचारयितृणां समयमा- २२
रभ्येच्छायेकीयनरपतीनां यिद्धदादेशीयनरपतीनाञ्च राजत्वसमये तत्स-

- ११ दृष्टो निस्कारोत्सवो नाकारि । योश्चियस्याद्यादद्रे राजत्ववत्सरे चिह्न-
 द्वात्मने परमेश्वरोद्देशकः स निस्कारोत्सवोऽकारि ।
- १४ परमेश्वरस्य मन्दिरे याजकेन हिल्लिकेन कव्ये पुस्तके यानि शवस्था-
 वधांसि लिखितान्यासन् तानि सर्वान्नि शिरोकर्तुम् इच्छन् योश्चियो
 यिद्धदादेशे चिह्नशाकमे च विद्यमानम् भूतज्ञान् मुनिना विद्यमान्
- १४ प्रतिमां घृणावस्तुनि च सर्वाण्युचिच्छेद । सर्वाण्यःकरणेन सर्वंप्राज्ञैः
 सर्वंशत्रुणां च मूससो निखिलव्यवस्थानुसारात् परमेश्वरं प्रति मनः-
 परिवर्तने तस्य तुल्यः कोऽपि नरपतिस्तस्मात् पूर्वं जेदभक्त तस्मात्
 परमपि कोऽपि तस्य तुल्यो नाभवत् ।
- १६ तथापि भिनशिर्यैः क्रोधजनकैः कर्मभिः परमेश्वरं क्रोधयामास
 तन्कारणाद् यिद्धदावंशस्य प्रतिक्लृप्तं परमेश्वरस्य यो महाकोपोऽभ्यजा-
- १७ यत, तस्मात् परमेश्वरो न परावहते । अपरं परमेश्वर आचचष्टे मया
 यादृग् इच्छायेन्वंशो निजदृष्टितो दवितक्तादृग् यिद्धदावंशो दवयि-
 व्यते यच्च नगरं मयाभिरुचितं तन्नगरं किञ्च मम नामधेयम् एतस्मिन्
 स्थाने स्थास्यतीति वचा यन्मन्दिरमधि मया कथितं तदपि मया परि-
- १८ त्यज्यते । एतस्य योश्चियस्यावशिष्टं चरित्रं यच्च तेन कृतं तत् सर्वं यिद्ध-
 दादेशीयन्दपतीनां पुराष्टतपुस्तके लिखितं किं न विद्यते ?
- १९ तस्य समये मिश्रीयो नरपतिः पिरौन् निखरयूरीयन्दपते विद्वद्
 फरातसरितः सविधं जगाम ततो योश्चियेन राज्ञा तस्य विद्वद् युद्ध-
- २० यात्रायां कृतायां स तं साक्षात् प्राप्य नगिदौ जघाम । अपरं तस्य दासा-
 त्तस्य कुणपं रथ आरोप्य मगिदुतो चिह्नशालमं नीत्वा तं तस्य निज-
 ग्रमशाने निदधिरे । अनन्तरं देशीयलोका योश्चियस्य तनयं यिहोयाहसं
 नीत्वाभिधिच्य तस्य पदे राजानं चक्रुः ।
- २१ यिहोयाहसस्ययोर्विश्रितवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य
 चिह्नशात्मने चीन् मासान् राजत्वं चकार निवृत्तानिवासिनो यिरि-
- २२ मियस्य दुहित्या हूमूटन् तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितृभोजानां
 २३ कर्मानुसारतः परमेश्वरस्य साक्षात् कुन्तिताचारं चकार । किन्तु स
 यद् चिह्नशाकमे राजत्वं न कुर्यात् तदर्थं पिरौन् निखुर्हमातदेश-
 ष्यारिहायां तं बबन्व देशे च द्रतकिस्तरपरिमितं रनतम् यककिस्तर-
- २४ परिमितं स्वर्षच्च दह्यं निरूपयामास । अनन्तरं पिरौन् निखुर्दौ-
 शियस्य पुत्रम् इलियाकीमं तस्य जनकस्य योश्चियस्य पदे राजानं

इत्यां तस्य नाम यिहोयाकीम इति चकार यिहोयाहसस्य निनाय
ततः स मिसरदेशं गत्वा तत्र स्थाने ममार । अनन्तरं यिहोयाकीमः १५
यिहोये नामि दुर्वर्षानि सुवर्षानि च ददौ किन्तु यिहोय आद्यानुसा-
दात् तेषां रजतादीनां परिशोध्यार्थं जनपदे करं निरूपयामास, स
यिहोये निखवे दानार्थम् एकैकलोकस्य सम्पदनुसाराद् देशीयप्रजाभ्यो
रजतं सुवर्षाद्याददे ।

यिहोयाकीमः पञ्चविंशतिवत्सरवयस्यः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य १६
यिरूशाकम एकादशवत्सरान् राजत्वं चकार रुमानिवासिनः पिदा-
यस्य दुहिता सिवुदा तस्य प्रहारासीत् । स निजपिटलोकानां कर्मानु- २०
सारात् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार ।

२४ चतुर्विंशोऽध्यायः ।

१ यिहोयाकीमस्य बाबिलीयत्पत्न्ये रधीनत्वास्तीकरणं ५ तस्य सत्युः ८ तस्युतस्य यिहो-
याकीमस्य कुराजत्वं १० तस्य तदीयवङ्गलोकानाञ्च वन्दोभवत् १३ हिदिकियस्य
कुराजत्वं बाबिलीयभूपत्न्ये रधीनत्वास्तीकरणञ्च ।

यिहोयाकीमस्य राजत्वसमये बाबिलीयो महीपतिर्निवूखलित्स्व १
आजगाम, यतः स त्रीन् वत्सरान् यावत् तस्याधीनतायां स्थित्वा तस्या-
धीनत्वं पुनरनङ्गीकृतवान् । अपरं परमेश्वरेण तस्य विरुद्धं कसदीयानाम् ५
अरामीयाणां मोयावीयानाम् अम्मोनवंशीयानाञ्च दस्युनिवहाः प्रेर-
यन्तिरे; परमेश्वरः स्वीयदासानां भविष्यद्वादिनां वदनै र्यद् वच ७
वान् तदनुसारेण स यिहोयादेष्टं विनाशयितुं तस्य विरुद्धं तान् प्रेषया-
मास । तत् सर्व्वम् अमङ्गलं परमेश्वरस्यैवाश्रया यिहोयावंशम् आच- १
क्राम, यतो मिनश्शिना यानि सर्व्वानि पापानि चक्षिरे तत्कारणात् स तं
वंशं हसन्मुखाद् दवयितुं निरूपयामास । मिनश्शिर्निर्दोषाणां रुधिरं ४
पातयन् तेन निर्दोषाणां रुधिरेश्च यिरूशाकमं परिपूरयामास ततः
परमेश्वरः क्षमितुं मतिं न चकार ।

एतस्य यिहोयाकीमस्यावशिष्टं चरित्रं सर्व्वकर्म च यिहोयादेशीय- ५
भूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते? अनन्तरं यिहोया- ६
कीमे निजपिटलगवत् महानिम्नां मते तस्य सुतो यिहोयाखीनस्तस्य पदे
राजा बभूव । अनन्तरं मिसरो महीपतिः स्वीयदेशात् पुनर्नाजग्मि- ७

- यान् यतो मिसरः सरितमारभ्य यरातनदं वावत् मिच्छीववरधते
 र्यथद् आसीत् तत् सर्वं बाबिलीयो नरपति र्जितवान् ।
- ८ यिहोयाखीनोऽष्टादशवत्सरवयस्यः सन् राजत्वं कर्तुमारभ्य विष्-
 प्राकमे त्रीन् मासान् राजत्वं चक्रेवान् । यिष्प्राकमनिवासिन इक्ष्णा-
 ९ धनस्य दुहिता मिच्छा तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितुः कर्मवत् पर-
 मेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार ।
- १० तस्मिन् समये बाबिलीयनरपते निंबुल्लित्तरस्य दासेया विष्-
 ११ प्राकमं समीप नगरम् अयन्त् । अपरं तस्य मृत्यौ नगरे बन्ध-
 माने बाबिलीयराजो निंबुल्लित्तरः स्वयं नगरस्य प्रतिकूलम् आन-
 १२ गाम् । ततो यिष्पदावंशीयो यिहोयाखीनो मन्त्रीपतिश्चास्य माता मृत्या
 मुख्या राजपुत्रस्याध्यक्षाश्च बाबिलीयमन्त्रीपते राजत्वस्थाप्यमानवत्सरे तेन
 १३ दक्षिरे । अगन्तरं परमेश्वरेण यथोक्तं तदत् स तस्मात् स्थानात् पर-
 मेश्वरीयमन्दिरे स्थितं सकृच्च आपतेयं राजनिवेशने स्थात निखिलं स्था-
 १४ पतेयश्च निनायेच्छायेणः सुषेमना नरपतिना निर्मितानि यावन्ति हेम-
 १५ भाजगानि परमेश्वरीयभवन आसन् तान्धपि कृत्वा जघाह । अपरं
 स यिष्प्राकमस्थितान् सकलमनुजान् अखिलान् अधिपतीन् निखि-
 १६ तान् बलिने भटांश्च प्रवासयामास, दशसहस्राणि जोकानि निखिलशि-
 न्धिनः कर्मकारिणश्च तेन प्रवासयाश्चकिरे ततो जनपदे दुर्गतमनुजे-
 १७ भ्योऽपरः कोपि भावशिष्यत । अपरश्च स यिहोयाखीनं नृपतिमपि बा-
 बिलि प्रवासयामास । राजा राज्ञो माता महिष्यो राजपुत्र्या अध्यात्वा
 १८ जनपदस्य मुख्यमनुजाश्च तेन यिष्प्राकमाद् बाबिलं निन्द्यरे । इत्थं
 सर्वं बलिने जोकान् अर्धतः सप्तसहस्राणि मानवा बलिने युद्धयोग्याश्च
 सप्तसहस्रकाराः कर्मकाराश्च मनुजा बाबिलि प्रवासार्थं बाबिलीय-
 १९ राजेन स्थानान्तरीकृताः ।
- २० अगन्तरं बाबिलीयो राजा यिहोयाखीनस्य मातुर्कं मत्तनिधं तस्य
 पदे राजत्वे नियोजयामास तदीयं नामधेयं वर्मान्तरीकृत्य सिद्धिभिय
 २१ इति चकार च । स सिद्धिभिय यक्षविंशतिवत्सरवयस्यः सन् राजत्वं
 कर्तुं प्रारभ्यैकादशवत्सरान् यावद् यिष्प्राकमे राजत्वं चकार । निंब-
 २२ नानिवासिनो सिद्धिभियस्य दुहिता हम्पूटन् तस्य प्रसूरासीत् । स
 यिहोयाखीनस्य निखिलकर्मामुसारात् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिता-
 २३ चारं चकार । अपरं यिष्प्राकमनगरं यिष्पदावंशश्च प्रति परमेश्वरस्य

ओघात् तौ यत् तस्य सम्मुखाद् दूरीभवेताम् एतदर्थम् एतादृशी
दशा जघटे । अपरं सिदिकियो बाबिलीयराजस्याधीनत्वम् अनङ्गो-
क्तवान् ।

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

१ यिरूशालमस्यावरोधनं ४ सिदिकियस्य घृतत्वं लोकानाञ्च वन्दित्वाय नयनं १३
मन्दिरस्य वस्तूनां लोठनं १८ प्रधानलोकानां वधः २९ गिदलियस्य शासनपदे नियु-
क्तत्वं २० बाबिलीयनरपते राजसभायां यिहोयाकनस्य समुन्नतिः ।

अनन्तरं तस्य राजत्वस्य नवमवत्सरे दशममासस्य दशमे दिने १
बाबिलीयमह्वीपतिर्निवृत्तित्वरस्तस्य निखिलसैन्यानि च यिरूशा-
लमस्य विरुद्धं समेत्य शिविरं स्थापयाञ्चक्रिरे तस्य चतुर्दिक्षु दुर्गाणि नि-
र्म्ममिरे च । सिदिकियस्यैकादशं राजत्ववत्सरे यावत् नगरं रथ्यमानं २
तस्यौ । ततश्चतुर्थमासस्य नवमे दिने नगरे महादुर्भिक्षं बभूव जनप- ३
दस्य मनुजानां निमित्तं भक्ष्यं किमपि नासीत् ।

अनन्तरं नगरे भयत्वं गते सर्वे योद्धारो निशयां राजोद्यानस्य ४
समीपस्थयोर्द्वयोर्भिक्षोर्द्वारस्य मार्गेण पलायनं विधाय प्रान्तरगा-
मिनं पश्यान् जग्मुः किन्तु कस्दीयाश्चतुर्दिक्षु नगरम् अवेष्टन् । अन- ५
न्तरं कस्दीयानां एतना नरपतेः पश्चाद् धावित्वा यिरीहोः प्रान्तरे
तं प्रापुस्ततस्तस्य निखिलसैन्यानि तस्य सविधाद् व्यकीर्यन्त । अतस्ते ६
पतिं हत्वा रिहायां बाबिलीयभूपतेः सविधम् आनीय तं प्रति दण्ड
आदेशि । ततः सिदिकियस्य समक्षं तस्य तनया जग्निरे सिदिकियस्य ७
लोचने उत्पाटयाञ्चक्राते स च पित्तलीयनिगडैर्बद्धो बाबिलं निन्दे ।

अपरञ्च पञ्चममासस्य सप्तमे दिने बाबिलीयमह्वीपतेर्निवृत्तित्स्- ८
रस्योनविंशे राजत्ववत्सरे रत्तकसेनानाम् अथ्यक्षो निवृषरदननामा
बाबिलीयभूपस्य भृत्यो यिरूशालमम् आगत्य परमेश्वरस्य मन्दिरं राज- ९
सदनं यिरूशालमस्य निखिलमहान् विशेषतो बृहदट्टालिकाः सर्वा
वह्निना दाहयामास । अपरं रत्तकसेनापतेरनुगामिन्यः कस्दीयाः १०
सेना यिरूशालमस्य चतुर्दिक्षु प्राचीरम् अभञ्जन् । ततः परं नगरेऽव- ११
शिष्टा मनुजा बाबिलीयनरपतेः पक्षं गताः पलातका अन्येऽवशिष्टा जो-
काश्च रत्तकसेनापतिना निवृषरदनेन प्रवासयाञ्चक्रिरे । केवलं द्राक्षा- १२

- शौत्रसेवनाय भूमिकर्षणाय च कतिपया दुर्मतलोका रक्षकसेनापतिना शेषयाचक्रिरे ।
- १२ अपरं कस्दीयैः परमेश्वरीयमन्दिरे स्थितौ पित्तकमयो क्षम्भौ पीठानि परमेश्वरीयमन्दिरे स्थितं पित्तकमयं सागरपात्रञ्च खण्डं खण्डं विधाय
- १४ तेषां पित्तकं बाबिकं निन्द्ये । अपरम् ऋजीवाणि दर्थः कुण्डानि खेदन्व-
खेत्यादीनि यावन्ति सेवार्थकानि भाजनान्यासन् तानि सर्वानि तैरप-
- १५ हृतानि । सर्वमयानां वज्रपात्रकटाहादीनां सुवर्षानि रूप्यमयपात्राणां
- १६ रूप्याणि च रक्षकसेनापतिना हृतानि । सुकेमान् परमेश्वरीयमन्दिरस्य कृते यत् क्षम्भद्वयं सागरपात्रमेकं यानि च पीठानि निर्मितवान् तेषां
- १७ निखिलपात्राणां पित्तकानां परिमाणम् असंख्यमासीत् । यत्कथोरे-
कस्य क्षम्भस्योच्चत्वम् अष्टादशहस्तपरिमितं तदुपरि च यः पित्तकमयो मूर्धासीत् तस्य मूर्ध्नि उच्चत्वं हस्तत्रयपरिमितं किञ्च स मूर्धा येन जाला-
कतिशिष्यकर्मणा दाडिम्बखजा चावेक्ष्यत तत् सर्वमपि पित्तकमयम् आसीत् अपरं जात्रकर्म विना द्वितीयक्षम्भः प्रथमस्य समान आसीत् ।
- १८ अनन्तरं रक्षकसेनापतिः प्रधानयाजकं सिरायं द्वितीयं याजकं सिफ-
- १९ नियं चीन् द्वारपात्राञ्च दधार । अपरं नगरस्य योद्धृणाम् अध्यात्मैकं नगरे लब्धान् पञ्चजनान् राजसभासदो जनपदीयसेनानाम् अध्यात्मैकं सेनागणयितारं लेखकमेकं नगरे लब्धान् जनपदीयपण्डितानाञ्च दधार ।
- २० रक्षकसेनापतिं निवृषरदनस्तान् धृत्वा रिद्धायां बाबिलीयनरूपतेः स-
- २१ त्रिधिं निनाय । अनन्तरं बाबिलीयो नरेश्वरो ज्जमातदेश्छायां रि-
द्धायां तान् ताडयित्वा मारयामास । इत्थं विद्भदावंशीयलोका निजदे-
शाद् दूरे प्रवासयाचक्रिरे ।
- २२ बाबिलीयमहोपतिना निवृत्तितिसरेणावशेषिता ये लोका विद्भदा-
जनपदे द्रुतिष्ठन् तेषां प्रासकपदे प्राफनस्य पौत्रो ऽहीकामस्य पुत्रो
- २३ गिदलियस्तेन निययुजे । अनन्तरं बाबिलीयनरूपतिना गिदलियः प्रा-
सकपदे न्ययुज्यतेति वासायां सेनापतिभिक्तेषां लोकेश्च श्रुतायां निध-
नियस्य पुत्र इस्मायेकः कारेहस्य पुत्रो योहानने। गिटोपातीयस्य
तन्नुमतस्य पुत्रः सिरायो माखातीयस्य पुत्रो वासनियक्तेषां लोकाश्च
- २४ मिस्रायां गिदलियस्य समीपम् आजम्मुः । अनन्तरं गिदलियक्तेषां
क्षमीपे तेषां लोकानाञ्च समीपे शपथं कृत्वा जग्राद, यूयं कस्दीयानां
दासेभ्यो मा भीत्वा जनपदे वसत बाबिलीयनरूपतिं सेवध्वञ्च तेन युष्माकं

क्षेमं भविष्यति । किन्तु सप्तमे मासि राजवंशजात इक्षीशामस्य पौत्रो १४
निघ्नियस्य पुत्र इसमायेकस्तेन सहापरे दशजनाश्चागत्य मिदक्षिणं
मिस्रायां तस्य सन्निधौ वर्त्तमानान् यिद्धदीयान् कसदीयाञ्च ताडयित्वा
जघ्नुः । अनन्तरं क्षुद्रा महान्ताश्च निखिलमनुजाः सेनापतयश्च समुत्थाय १९
मिसरदेशं जग्मु र्यंतस्ते कसदीयेभ्यो विभयाक्षुद्रः ।

अपरं यिद्धदावंशीयन्दपस्य यिष्टोयाखीनस्य प्रवासस्य सप्तविंशत्- २०
त्यरस्य द्वादशमासस्य सप्तविंशे दिवसेऽर्थतो वाविकीयन्दप इविकमि-
रोदको यस्मिन् वत्सरे राजत्वं कर्त्तुम् आरेभे तस्मिन् समये स यिष्टो-
याखीनं राजानं कारातो मोचयामास । अपरं तं प्रति प्रीत्याकार्यं २०
अकार यावन्तो भूपतयश्च तेन समं बाबिल्यासन् तेषां सर्वेषाम् आस-
नेभ्यस्तस्मै श्रेष्ठम् आसनं ददौ तदीयानि कारावसनानि परिवर्त्तया- २१
मास च । ततः स यावञ्जीवनं तेन समं भोजनपाने अकरोत् । अपरं २०
तस्य कृते नित्यवृत्तौ राज्ञा निरूपितायां तस्य यावञ्जीवनं प्रतिदिनं
नित्यजीवनेोपायस्तस्मै विश्रायत ।

वंशावल्याः प्रथमं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ मोक्षपर्यन्ता वंशावलिः ५ येफतो वंशावलिः ८ हामो वंशावलिः १० ग्रामो वंशा-
वलिः १४ इक्षीशो वंशावलिः १८ इसमायेको वंशावलिः २२ किटूराया इक्ष-
काय वंशावलिः २५ रधावा वंशावलिः ४० तदीयवंशस्याधिपतीनां नामानि च ।

आदम् शत इगोश्च कैमन् महलकोन् येरद् इगोक् मिधूशेकह् जेमक् १
नोश्च ग्राम् हाम् येफत् । ४

रथस्य येफत् सन्ताना गोमर् माजूज् मादय् यूमान् सूवल् मेशक् ५
तीरस् । तस्य गोमरः सन्ताना अस्किनस् दीफत् तोमर्म च । अपरं ०
यूमानः सन्ताना इक्षीश तर्शीश्च किन्तोम् दोदानीम् ।

हामः सन्तानाः कूश् मिस् र् पूट् क्विबान् । कूश् सन्तानाः सिवा ८
हवीजाः सव्ता रथमाः कुव्तिखाश्च, अपरं रथमाः सन्तानो शिवादि- ८

- १० दनौ । क्रुञ्चः सुतो जिञ्जोद् स पृथिवीमध्ये पराक्रमी भवितुम् आरभत ।
 ११ अपरं मिसरः सन्ताना कूदीयानामीयजिह्वावीथनत्रुजोयपद्मशोयाञ्च
 १२ कोकाः पिजेष्टीयानाश्चादिपुत्रयाः कसृजुहोयाः कपोरोयाञ्च कोकाः । अपरं
 १४ किमानो ज्येष्ठः पुत्रः सीदोन् ततः परं हिन्दीयवबूधीयेमोरोथगिर्मा-
 १५ श्रीयहिब्बीयार्षीयसीनीषाब्दीयसिमारीयश्चमातीया मनुजाः ।
 १७ अपरञ्च ग्रामः सन्ताना एकम् अशूर अर्षत्तद् लुद् अराम् ऊष् इन्
 १८ गेधर् मश् । एतस्य अर्षत्तदः सन्तानः श्रेणहः श्रेणहस्य सन्तान एवर् ।
 १९ एवरो हो पुत्नी, एकस्य नाम पेणग (अर्थतो विभागः) यत्तदरार्नी
 २० पृथिवी विभाक्ता बभूव, तस्य भ्रातु नाम यत्तन् । एतस्य यत्तनः सन्ताना
 २१ अज्मोदद् श्रेणफ इत्सर्मावत् येरहो ह्वादीराम् ऊष्ण दिक्ता खोवन्
 २२ अवीमायेन् शिवा खोफीर् इवीला योवव, एते सर्वे यत्तनः सन्तानाः ।
 २४ ग्राम् अर्षत्तद् श्रेणह एवर् पेणग रियुः सिरुग नाहोर तेरह
 २५ इत्राम् अर्थत इत्राहीम् । इत्राहीमः सुताविस्त्राक् इस्मायेन् च ।
 २६ तयो वंशावलिः । इस्मायेलो ज्येष्ठः पुत्नी जिवायेत् पश्चात् केदर
 २७ अद्वेल् मिवसम, मिम्पो दृमा मसा हदर तेमा, यिट्टूर नाप्रीश्
 केदिमा एते सर्वे इस्मायेलो वंशाः ।
 २९ इत्राहीम उपपत्त्याः किटूरायाः सन्तानाः सिम्न यत्तन् मिदान्
 मिदियन् यिष्चक् गृह्णन् । अपरं तस्य यत्तनः सन्तानौ शिवादि-
 ३१ दनौ । किञ्च मिदियनः सन्ताना येपा अपरं हलोक् अवीद इल्दाया
 ३४ एते सर्वे किटूराया वंशाः । अपरम् इत्राहीमः पुत्नी य इस्त्राक् तस्य
 पुत्नावेधाविस्त्रायेलौ ।
 ३६ एधावः पुत्ना इलीफस् रुयेल् यियुष् याकम् कोरह्ण । तस्मिन्नीफसः
 ३७ पुत्नाः, तैमन् थोमार सिफो गयितम् किनस् तिस्त्रो उमानेक् । अपरं
 ३८ रुयेकः पुत्ना नहत् सेरहः शम्मा मिसा च । सेयीरः सुता कोटन्
 ३९ श्रोवक् सिवियेन् अना दिशेन् एत्सर् दीशन च । अपरं कोटनः
 ४० सन्तानौ होरिहेममौ । कोटनश्च तिघानामिका भगिन्यासीत् । अपरं
 श्रोवक् सन्ताना अज्वन् मानहत् एवल् शिफो खोतम् । अपरम्
 ४१ अया अनाश्च सिवियेनः सन्तानौ । अपरम् अनाः सन्तानो दिशेन्
 ४२ दिशेनः सन्ताना हिम्दन् इष्चन् यिचन् किरान् । अपरम् एत्स-
 रस्य सन्ताना विज्चन् सावन् याकन् । अपरम् ऊष् अरान् च दीशनः
 सन्तानौ ।

इषायेलो जनपदे राजत्वात् पूर्वम् एते राजान इदोमदेशे राजत्वं ४२
 चक्रुः । विद्योरो वेलानामा सुतः, दिग्हावानगरश्च तस्य राजधान्या-
 सीत् । अनन्तरं वेजे मृतवति वस्त्रानिवासिनः सेरहस्य पुत्रो योवव् ४५
 तस्य पदे राजत्वं चकार । अपरं योववि मृते सति तैमन्देशीयो ह्रश्म ४५
 तस्य पदे राजत्वं चकार । अपरं ह्रश्मि मृते सति विददः सुतो यो ४६
 हृदद् मोयावीयप्रान्तरे मिदियनं जितवान् स तस्य पदे राजत्वं
 चकार तस्य राजधान्याश्च नामधेयम् अवीत् आसीत् । अपरं हृददि ४०
 मृते सति मखेकानिवासी सस्त्रन्तस्य पदे राजत्वं चकार । अपरं सखे ४०
 मृते सति फराततटिन्याः समीपस्थरिहोवालनिवासी शौज् तस्य पदे
 राजत्वं चकार । अपरं शौजि मृते सखक्वोरः पुत्रो वाल्हानन् तस्य ४८
 पदे राजत्वं चकार । अपरं वाल्हाननि मृते सति हृदर् तस्य पदे ४०
 राजत्वं चकार पायूगगरश्च तस्य राजधान्यासीत् मेघाहवस्य दौहित्री
 मट्रेदो दुहित्वा मिहेटवेज् च तसा जायासीत् । अनन्तरं हृदर् निधनं ४१
 जगाम । इदोमीयराजानां नामानि, प्रथमं तिस्रः पश्चाद् अल्वा
 यिधेत् अहलीवामा एलाः पोनेग् किनस् तैमन् भिव्सर् मग्दीयेल् ४५
 ईरम् । इम इदोमदेशस्य राजान आसन् ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ इषायेला वंशावलिः ७ यिहदा वंशावलिः १८ कालेयस्य वंशावलिः २१ हिधोला
 वंशावलिः २५ यिरहमेलस्य वंशावलिः ३४ श्रश्मनस्य वंशावलिः ४२ कालेयन-
 मेशा वंशावलिः ५० कालेयनस्य हरस्य वंशावलिश्च ।

इषायेज एते तनयाः, रूवेन् शिमियोन् लेवि यिहदा इषाखर् सिवू- १
 लून् दान् यषफ् विन्धामीन् नमाजि गाद् आशेर । २

किनानीयस्य दुहितु गर्भे यिहदास्त्रयः सन्ताना जज्ञिरे, एर् ३
 खानन् शेलाश्च, तेषां मध्ये यिहदा ज्येष्ठः पुत्रः एर् परमेश्वरस्य ४
 साक्षाद् दुष्टो भत्वा परमेश्वरेण व्यापादयाञ्चके । अनन्तरं यिहदाः ५
 पुत्रवध्वास्तामरो गर्भे तस्यैरसौ परससेरहो जज्ञाते यिहदास्ते पञ्चपुत्रा ६
 बभूवुः । तस्य परसस्य तनया हिधोलाहामलौ द्वौ । अपरश्च सेरहस्य १
 तनयाः सन्दिरेयने हेमनः कल्केला देराखते पञ्चजनाः । किञ्च सन्दिः ०
 पौत्रः कर्भेः पुत्र आखनेो निवेदितं द्रव्यमधि निदेशं कृत्विषायेलो १
 विभ्रं चक्रवान् । अपरम् एधनस्य तनयोऽसरियः । अपरं हिधोलास्य ८

- १० तनया एते विरहमेकोऽरामः कालेवच । अपरमस्य तनयोऽम्भीनादव-
 ११ क्तम्याम्भीनादवस्य पुत्रो विह्वदाबंधस्याध्यक्षो नक्षत्रोमः । नक्षत्रोमस्य
 १२ तनयः सक्तमोमः सक्तमोमस्य तनयो बोधसः । अपरं बोधसस्य तनय
 १३ बोवेदः, बोवेदस्य पुत्रो विप्रयः । एतस्य विप्रयस्य ज्येष्ठः पुत्र इकी-
 १४ यावः, द्वितीयोऽवीनादवः, तृतीयः शम्भः, चतुर्थो निघनेकः, पञ्चमो
 १५ रह्यः, षष्ठ्योत्तमः, सप्तमो दायुद् । तेषां भगिन्वी सिन्धुयाबोगिषी
 १६ किञ्च सिन्धुयायास्त्रयः पुत्रा अप्तीशयो योयाबोऽसाहेकश्च । अपरम् अप्ती-
 गयिलः सुतोऽमासात्सामासा जनक इस्मायेनायो वेधर आसौत् ।
 १७ अपरं द्विप्रोक्तस्य तनयः कालेवो निजजाययो विरियोतासुवयो
 १८ गर्भयो र्यशरं शोवबम् अर्दानश्च जनवामास । अपरम् असूयायां मृतायां
 १९ कालेव इप्रायां अयवहत् तस्याश्च हरो जप्ते । हरस्य सुत ऊटि, ऊटिः
 सुतो वित्तलेकः ।
 २० द्विप्रोक्तः यष्टिवत्सरवयक्तः सन् गिजियदजनकस्य माखीरस्य दुहि-
 २१ तरं यष्टोपज्मिवान् तस्या गर्भे च तस्मात् सिगूबोऽजायत । तस्य
 सिगूबस्य पुत्रो यो याथीरस्तस्य गिजियदजनपदे त्रयोविंशतिनगराणा-
 २२ सन् । परन्तु गिगूरीया अपरामीयाश्च याथीरस्य तानि नगराणि किनातं
 तत्प्रीमास्यतयामांश्च साकल्येन यष्टिनगराणि तेष्योऽपहृत्स्व वशीचक्रिरे ।
 २३ एते निखिला गिजियदतातस्य माखीरस्य वंशा आसन् । अनन्तरं
 कालेवेप्रायायां द्विप्रोक्ते मृतवति द्विप्रोक्तस्य जायाया अविद्याया गर्भे
 तदौरसक्तिकोयस्य जनकोऽशुद्धरोऽजायत ।
 २४ द्विप्रोक्तस्य ज्येष्ठतनयो यो विरहमेकस्तस्य ज्येष्ठतनयोऽरामोऽपराश्च
 २५ पुत्रा वृना अपारश्च अप्तीमोऽद्वियश्च । अपरम् अटारानामिषा विर-
 २६ हमेकस्यापरा जायैकासीत् तस्या आत्मज्यो नोमः । अपरश्च विरह-
 मेकस्य ज्येष्ठतनयो योऽरामकस्य पुत्रो मायोऽपरी यामीव रकरश्च ।
 २७ नोमस्य पुत्रो शम्भयो यादाश्च शम्भयस्य तनवो नादवाबोशूरी ।
 २८ किञ्च अवीहयिष्णामिकाया जायाया गर्भेऽवीशूरस्य तनयाचह्वान-
 २९ मोलीदावजायेता । अपरं नादवस्य तनयो सेनदाप्ययिमी, स संभदेो
 ३० निरपथो ममार । अपरम् अप्ययिमस्य तनयो विप्रयि विंशयेः पुत्रः
 ३१ प्रेशनः प्रेशनस्य तनयोऽह्वलवः । अपरं शम्भयस्य भ्रातु यादास्तनयो
 ३२ येधरयोनाथनो, स येधरो निरपथो ममार । अपरं योनाथनस्य
 तनवो प्रेकतः सासाश्च । एते निखिलः विरहमेकस्य वंशाः ।

श्रेष्ठमस्य तनयो गासीत्, केवलं दुहितर आसन् किञ्च यार्हानामा ४४
 श्रेष्ठमस्य मित्रीय एको दासेव आसीत् । अगन्तरं श्रेष्ठनेन निजकन्या ४५
 खदाभाव यार्हे विवाहार्थम् अदायि ततस्तस्याम् अतयोऽजायत । तस्या- ४६
 तयस्त्वं तनयो नाधनः, नाधनस्य तनयः सावदः, सावदस्य तनय ४७
 इफलकः, इफलकस्य तनय ओवेदः, ओवेदस्य तनयो येऊः, येहोस्तनयो ४८
 ऽसरियः, असरियस्य तनयो हेलसः, हेलसस्य तनय इलियासाः, इलि- ४९
 यासास्तनयः सिस्मयः, सिस्मयस्य तनयः प्रल्लुमः, प्रल्लुमस्य तनयो ५०
 धिकमियः, यिकमियस्य तनय इलीशामाः ।

थिरहमेनस्य सहजस्य कालेवस्य ज्येष्ठः सुतो मेशाः, मेशाः सुतः ५१
 लीफः, लीफस्य सुतो मारेशाः, मारेशाः सुतो हित्रोञ्चः, हित्रोञ्चस्य सुताः ५२
 कोरहस्तपूहो रेकमः श्रेमाञ्च । अपरं श्रेमाः सुतो यर्कियमस्य जनको ५३
 रेकमः, रेकमस्य सुतः शम्भयः, शम्भयस्य सुतो मायोनः, मायोनस्य ५४
 सुतो वैत्तूरः । अपरं कालेवस्योपपत्त्या रेफायाः सुता हारणो मोत्ता ५५
 गासेसञ्च, किञ्च हारणस्य सुतो येहदयः । येहदयस्य तनया रेगमी ५६
 योधमो गेशनः पेण्ट रेफाः शारञ्च । अपरं कालेवस्योपपत्त्या माखायाः ५७
 सुतो शेवर्त्तर्त्तनै । परन्तु तस्यां मद्मन्ना जनकः शाफो मग्वेनागि- ५८
 विययोञ्च जनकः शिवा आह्वानामिका कालेवस्य दुहिता च जश्चिरे ।

कालेवस्य वंशा एते । इफायाया गर्भजातो ज्येष्ठतनयो ह्वरः किरि- ५९
 वतयियारीमस्य पिता शोवलो वैतलेहमस्य पिता शम्भो वैत्गादेरस्य
 पिता हारेफञ्च । अपरं किरियतयियारीमस्य पितुः शोवलस्यात् ६०
 हराया हत्सीहम्नूखोतञ्च । किरियतयियारीमस्य वंशा यित्रीयपूधी- ६१
 यम्नमाधीयमिन्नावीयाः । अपरं तेभ्यः सरियेष्टायोलीयौ समुत्पन्नौ ।
 शम्भस्य वंशा वैतलेहमो गिटोफा अट्रोतो वैतयोयानः सरियेयो हत्सी- ६२
 हम्नूखीयञ्च किञ्च यावेसे वासकारी सोपोरीयवंशः किञ्च तिरिया- ६३
 यीयश्चिमिथरीयस्त्रुखापीयाः । एते निखिका रेखववंशस्य पितुर्हामस्य
 सन्तानाः केनीयनाम्ना विख्याताश्चासन् ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ दायूदो वंशावलिः १० हलेमनो वंशावलिः १० यिकमियस्य वंशावलिञ्च ।

हित्रे खे दायूद एते मुक्ताः प्रसुषुविरे । यित्रीयेलीयाहोनायमाया १

गर्भजातोऽज्ञाननामा दायूदो ज्येष्ठः पुत्रो बभूव ; अपरं कर्ष्मकीवावी-
 १ मधिक्राया गर्भजातो दानियेषो द्वितीयः पुत्रो बभूव ; अपरं मिश्ररस्य
 नृपतेस्तन्मयस्य दुहितु मांस्ताया गर्भजातोऽवज्ञानोमनामा तृतीयः
 पुत्रो बभूव ; अपरं वृगीवाया गर्भजातोऽदेनिषनामा चतुर्थः पुत्रो
 २ बभूव ; अपरम् अषीटकाया गर्भजातः शिषटिषनामा पञ्चमः पुत्रो
 बभूव ; किञ्च तस्य जायाया इगलाया गर्भजातो विविषमनामा षष्ठः
 ३ पुत्रो बभूव । द्वित्राजे तस्यैते षट्तनया जज्ञिरे, किञ्च दायूद् तत्र
 स्थाने षण्मासाधिकान् सप्तवर्षान् राजत्वं चकार । ततः परं यिरुष्ठा-
 ४ कमे षयस्त्रिंशद्दत्तरान् वावद् राजत्वं चकार । अपरं तदीया एते
 तनया यिरुष्ठाकमे जज्ञिरे । शिमियः शोबबो नाथनः सुजेमान् च,
 ५ एते बत्वारः पुत्रा अम्मोयेनस्य दुहितु वतशेवाया गर्भजाताः । तदन्व-
 ६ यिभर इकीशूय इकीफेलटो नेगशो नेषगो याफिय इकीशामा इकी-
 ७ यादा इकीफेलटश्चैते नवजनाः । दायूद् उपपत्नीनां पुत्रान् विहाय
 सर्वं एते तेषां भगिनी तामरा च दायूदोऽपत्यान्यासम् ।

१० सुजेमनः सुतो रिहवियामः, रिहवियामस्य सुतोऽवियः, अवियस्य
 ११ सुत आसाः, आसाः सुतो विहोशाषट्कविहोशाषट्स्य सुतो योरामः,
 १२ योरामस्य सुतोऽहसियः, अहसियस्य सुतो योथाशः, योथाशस्य सुतो
 १३ उमत्तियः, अमत्तियस्य सुत उधियः, उधियस्य सुतो योधमः, योधमस्य
 सुत आहसः, आहसस्य सुतो हिव्जियः, हिव्जियस्य सुतो मिनश्रिः,
 १४ मिनश्रेः सुत आमोनः, आमोनस्य सुतो योश्रियः, योश्रियस्य ज्येष्ठपुत्रो
 योहाननः, द्वितीयः पुत्रो विहोयालीमः, तृतीयः सुतः सिदिकियः,
 १५ चतुर्थः सुतश्च इस्सुमः । किञ्च विहोयालीमस्य पुत्रो विहोयालीनः
 सिदिकियश्च ।

१६ वन्दिनो विहोयालीनस्य सुताः शल्दीयेनो मक्कीरामः पिदायः श्रिन-
 १७ त्तरो यिकमियो शोशामा निदवियश्च । अपरं पिदायस्य सुतो निर-
 १८ व्यादिलः श्रिवियश्च किञ्च सिदव्याविकस्यापत्नानि मिश्रुक्कामो वृत्रा-
 १९ नियश्च तयो भगिनी श्रिलोमीता च । इशुवा योहोना वेरिखियो
 २० वसदियो वृशवहेवदश्चेमे पञ्च जनाः । अपरं वृत्रानियस्य पुत्रो पिक्-
 २१ टियो यिश्चियश्च तयोः सुताः रिफायोऽर्बन चोबदियः श्रिस्तनियश्च ।
 २२ श्रिस्तनियस्य तनयः श्रिमयिषः, श्रिमयिषस्य तनया वृट्टशो यिनाओ
 २३ बारोहो नियरियः शापटो वसदियश्चैते षट् जनाः । अपरं नियरियस्य

सन्ताना इत्थीयवैगयो द्विविधोऽस्तीकामश्चैते त्रयो जनाः । अपरम् १४
इत्थीयवैगयस्य सुता होदविय इत्थीयाश्रीवः पितायोऽकुवो योऽहानो
दिनायोऽनामिश्च सप्त जना एते ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ यिद्धदा वंशावलिः ५ अग्रहरस्य वंशावलिः ११ किसुवस्य वंशावलिः ११ श्रेष्ठा
वंशावलिः २४ त्रिमियोनस्य वंशावलिः २९ मुख्याध्यायार्था कथनम् ।

यिद्धदा अपत्यानि पेरसो द्विप्रोथः कर्मिं हूरः शोवकश्च । अपरं १
शोवकस्य सुतो रायाः, रायाः सुतो यहतः, यहतस्य सुतावह्वमयो लह- २
दश्च । एते निखिलाः सट्ठियवंशनाम्ना विख्याताः । ऐटमस्य पितुर- ३
पत्यानि यिप्रियेकः यिष्मा यिदशक्तेषां हत्सिजिन्पोनीनामिका भगिनी ४
श्च । अपरं पितृयेकस्य पिता गिदोरो ह्वशस्य तात यसरश्च वैतलेह- ५
मस्य पितुरिद्राया ज्येष्ठपुत्रस्य ह्वरस्य सुतावास्ता ।

तिकोयस्य पितुरश्वरस्य नाम्ना द्विला नारा च हे जाये आस्तां । ५
तस्यौरसा नारायाः सुता अऊदमो हेपरसैमिनिरहत्तरिश्चैते ना- ६
रायाः सन्तानाः । किञ्च द्विषोया अपत्यानि सेरतो यित्शोर इत्- ७
ननः कोसश्च । कोसस्य सन्ताना आनवः सोवेवा हादमतनयस्याह- ८
र्हकस्य वंशाश्च । अपरम् अहर्हकस्य पुत्रो यावेधो निजभाटगद्यतः ९
सन्मानित आसीत् । अहं दुःखेन गर्भधारणमकार्षम् इति कथयित्वा
तस्य जननी तस्य नामधेयं यावेधः (दुःखदायकः) इत्यकरोत् । परम् १०
यावेध इच्छायेकीयेश्वरं प्रति प्रार्थनां कुर्वन् बभाषे हे ईश्वर त्वमेव
ममम् आश्रयं देहि ममाधिकारं बर्जय तव करो मम सबिधी भवतां
मया यत् कष्टं न लभ्यते तत्कृते तस्मात् नाम्नाश्च । तत् ईश्वरेण
तस्मै तत् प्रार्थितम् अदायि ।

शूद्रस्य भ्राता यः किशूवस्तस्य तनयो मिहीरः, मिहीरस्य च तनय ११
इष्टोनः । इष्टोनस्य तनया वैतराप्ता पासेह ईरनाह्वस्य जनकस्ति- १२
द्विप्रश्च, एते निखिला रेखाहवंशाः । अपरं किनसस्य सन्तानावती- १३
बेकः सिराश्च । आश्रीयेकस्य तनवी ह्वयतो मियोनोद्यश्च । मियो- १४
नोद्यस्य तनवोऽप्राः, सिरास्य तनयः शिष्यकरीयप्रान्तरस्यलोकानां
जनयो योयावः, वतस्ते शिल्पिन आसन् । अपरं यिपुत्रेः पुत्रो यः १५
आश्रीयेकस्य तनया ईव एकाहो जयमश्च । एकाहस्य सुतो किनसो

- १६ यिहृज्जिलेकस्य । अपरं यिहृज्जिलेकस्य सुतोः सीयः सीयाहृकीरियो
 १७ ऽसारेक इग्राहृह्यः अपरम् उग्राहृस्यापत्यानि येथरो मेरद रणरो या-
 जोमा च, किहृ यानोनाया अपत्यानि मरिबम् शम्भय इहृभोयस्य तातो
 १८ यिहृहृहृहृ । अपरं तस्य जायाया यिहृदीयायाः सुतो मिदोरस्य जनको
 येरदः सोखोः पिता हेवरः सानोहृस्य जनको यिहृधोयेकस्य । अपरं
 स पिरोयो विधियानामिकां यां दुहितरं थवहृत् तस्याः सुतो मेरदः ।
 १९ नहृयस्य भगिनो या होदियस्य जाया तस्याः सन्तानौ कियोजाः पिता
 २० गर्मि मीखाधोय इहृभोयस्य । अपरं श्रीभोगस्य सन्ताना अप्तानो रिहो
 विन्हृाननकोनो यिहृयिहृ । यिहृयेः सुतो सोहेतो विन्सोहेतस्य ।
 २१ यिहृदाः सुतस्य शेजाः सन्ताना शेकाहृस्य पिता एरो मारेष्टाः पिता
 कादाहो ऽपरम् असवेयवंशीया ये जोकाः सृष्णवसमानि बवृशेषा
 २२ वंश योकीमः कोषेवा मानवा योयाशः सारथश्चेतिनामानौ मीया-
 २३ वदेशस्य जेतारो यागृविलेहृमस्य । एताः कथा अतीव पुरातन्यः । इमे
 कुम्भकारा आसन् उद्यानेषु प्राचीरविशिष्टस्थानेषु च न्यवसन्, यत्सो
 राहृः कार्यार्थं तस्य सन्निधौ न्यवसन् ।
 २४ शिमियोनस्य सन्ताना निमृयेको याकीनो यारोवः सेरहृः प्रौकस्य ।
 २५ प्रौकस्य सन्तानः शकुमः, शकुमस्य सुतो मिब्समः, मिब्समस्य सुतो
 २६ मिधमः । मिधमस्य तनयो हृमृयेकः, हृमृयेकस्य तनयः सककूरः, सककूरस्य
 २७ तनयः शिमयिः । तस्य शिमयेः घोडश तनयाः यट् दुहितरश्चासन्
 किन्तु तस्य सहजानां बहवः सुता नासन् तेषां वंशाश्च यिहृदावंश इव
 २८ न बहृधिरे । ते वेशवायां मेलादायां हृत्तरशिवाके वाकायाम् एत्समे
 २९ तोकदे विधुयेके हृम्मायां सिक्कमे वैतमकांते हृत्तरसूधीमे वैतबिर्मा
 शारथिमे च समृपुः । दायृदो राजत्वपर्यन्तम् एतानि नगराणि तैर-
 ३० थ्यक्रियन्त । अपरम् शेटमम् येन रिम्मां तेल्लिमम् आग्रनञ्च यामैः
 ३१ समम् एतानि पञ्च नगराणि तेषामेवासन् । अपरं बाजं यावद् एतेषां
 नगराणां अनुदिक्स्थिताः सककयामाः । तेषां निवासस्थानान्येतानि
 वंशावली चेषा ।
 ३४ मिश्राववो यत्सेकोऽमत्सियस्य सुतो योप्रो योयेकोऽसीयेकस्य प्रपौत्रः
 ३५ सिरायस्य पौत्रो योप्रिबियस्य पुत्रो येङ्गः, अपरम् इषियवैनयो वाको-
 ३६ वाहो यिहोहायोऽसायोऽदोयेको यिथीमीयेको विनायस्य, किञ्च शिम-
 यिधस्यातिहृहृप्रपौत्रः शिम्मे हृङ्गप्रपौत्रो विदविधस्य प्रपौत्रोऽभोगस्य

पौत्रः शिपियेः पुत्रः सीधः । इमे लब्धनामा निजनिजवंशस्याधिपतयो १८
बहुगोष्ठ्यासन् ।

ते तेषां पशुव्रजानां चरणयोग्याया भुमेरन्वेषणार्थं गिदोरस्य प्रवेश- १८
स्थानम् अर्थात् प्रान्तरस्य पूर्वपार्श्वं यावत् जग्मुः । ततस्ते बहुलक्षणात् ४०
उक्तमां चरणयोग्यभूमिं प्रापुः स च देशः प्रशस्तः श्रान्तो निर्विरोध-
श्चासीत् यस्मात् वामवंशीया मनुजाः पूर्वं तत्रावसन् । यिद्धदादे- ४१
श्रीयराजस्य द्विक्रियस्य राजत्वसमये पूर्वलिखितास्ते लोका व्रजित्वा
तेषां मनुजानां दृष्ट्याणि तत्र लब्धान् मियूनीयांश्च विनाशय निःशेषम्
उच्छिच्छिदुः । अद्यापि ते तत्र स्थाने निवसन्ति यतस्तत्र स्थाने तेषां
पशुव्रजानां चरणयोग्या भूमिं विद्यते । अपरं तेषां शिमियोनीयवंशस्य ४२
पञ्चशतसंख्यजनाः यिश्येः पुत्रान् पिलटियं नियरियं रिफायम् उषी-
येलश्च सेनापतीन् विधाय सेयीरं शिलोच्चयं जग्मुः । अपरम् अमा- ४३
लेकीयानां ये ऽवशिष्टा मनुजा जीवन्त आसन् तान् ताडयित्वा तस्मिन्
स्थाने वसतिं कृत्वाद्यापि तत्र निवसन्ति ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ कवेकस्य वंशावलिः ११ गादस्य वंशावलिः १८ कवेणायानां गादोपानां मिनशेर-
द्वंशस्य च चरित्रः ।

रुवेक इच्छायेलो ज्येष्ठतमस्य आसीत् परन्तु स निजजनकस्य शय- १
नीयम् अपवित्रं कृतवान् एतत्कारणाद् इच्छायेलः सुतस्य यूधफः
सुताभ्यां तस्य ज्येष्ठाधिकारो ऽदीयत किन्तु वंशावल्यां तयो नामनी
ज्येष्ठस्य श्रेण्या न क्लिष्टाते । यतो यिद्धदा निजसहजगममध्ये बल- २
वन्तमः सन् तस्य पदे प्रधानाधिपतित्वं प्राप तथापि ज्येष्ठाधिकारो
यूधफस्य बभूव । इच्छायेलो ज्येष्ठतमस्य रुवेकस्य सन्ताना इनेकः ३
पशु शिप्रोयः कर्बिश्च । किञ्च योसेलस्य सुतः शिमियिः, शिमियिस्य सुतो ४
जूजः, जूजस्य सुतः शिमियिः, शिमियेः सुतो मीखाइः, मीखाइस्य ५
सुतो रायाइः, रायाइस्य सुतो बालः, बालः सुतो बेराइः, स रुवेक- ६
वंशीयानाम् अन्वेषः सन् अशूरस्य नरपतिना विरलतपिलेघरेब प्रावा-
स्यत । यदा तेषां वंशावलिर्लिख्यत तदा निजनिजवंशानुसारेण ७
तस्मैते सहजगमा आसन् । मुखो यियूसेलो ऽपरः सिखरियः । अपरं ८
योसेलस्य प्रपौत्रः प्रेमाः पौत्र आससस्य पुत्रो बेलाः, सोऽरोयेरस्य

- ८ समीपे निरुं बालमियोगश्च यावद् अवसत् । अपरं पूर्वदिशि परात-
सरितः समीपस्थान्तरस्य प्रवेशस्थानं यावद् वसतिम् अकरोत्, यतो
- १० गिलियददेशे तेषां पशुनिवहस्य बाहुल्यम् अजायत । अपरं शीतस्य
राजत्वसमये ते हाजिरीयैः समं युध्यन्तान् वशीकृत्य गिलियद-
जनपदस्य कृत्स्ने पूर्वभागे तेषां दृष्टेयु न्यवसन् ।
- ११ अपरं गादवंशीया वाशनजनपदस्थां सन्त्वां यावत् तेषां सम्मुखे
११ ऽवसन् । तेषां मध्ये येथेना मुख्य आसीत् तस्य पश्चात् शाफमः,
१२ अनन्तरं यानयः शाफटस्थेने वाशनेऽवसन् । किञ्च तेषां पिष्टवंश-
सम्बन्धीया भ्रातरौ मीखायेना मिशुक्तनः श्रेवा यारयो याकनः सीय
१३ एवरश्चते सप्त जना आसन् । अपरं वृषस्य सुतो यद्दुः, यद्दुः सुतो
यिशीशयः, यिशीशयस्य सुतो मीखायेनः, मिखायेनस्य तनयो गिलियदः,
गिलियदस्य तनयो यारोहः, यारोहस्य तनयो कृरिः, कृरेः सुतो
१४ ऽवीहयिकः, ते तस्यावीहयिकस्य वंशाः । अपरं गूनैः पीलो ऽव्हिये-
१४ लस्य सुतो ऽव्हिक्तेषां पिष्टवंशस्य मुख्य आसीत् । ते गिलियदे बाशने
१० तत्रत्येषु ग्रामेषु स्वकीयसाम्राज्यतस्य शारोगस्य ग्रामेषु चावसन् । अपरं
यिष्टदादेशीयस्य योधमस्य इन्हायेल्देशीयस्य यारवियामस्य च राजत्व-
समये तेषां सर्वेषां वंशावलिर्लिख्यते ।
- १८ तत्र ख्वेकवंशस्य गादवंगस्य मिनशेरर्डवंशस्य च फलकखकृधनर्धा-
रिखो युद्धे निपुणा युद्धगामिनश्च सप्तशतवर्षाधिकानि चतुश्चत्वारिंशत्-
१८ सप्तस्राञ्चि जना योजार आसन् । हाजिरीयै र्घिटरेन नाकिशेन
१० नोदवेन च समं तैः समरं कृत्वा तेषां विपरीतम् उपकारो अभे ततो
हाजिरीयाक्तेषां सर्वे सहायाश्च तेषां हन्तगता बभूवुः, यतः समरं
तैरीश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थनायां कृतायां स तेषां प्रार्थनां शुभाव यतस्त
११ तस्मिन् अश्वसन् । अतस्ते तेषां पश्चात्सप्तसहस्राणि महाङ्गान् पश्चात्त-
सहस्राधिके देवस्ते मेघान् दे सप्तसहस्रं गर्दभान् लक्षमेकं मनुजान् वशी-
११ कृत्य केभिरे । तं समरम् ईश्वर एव कृतवान् एतत्कारणाद् बहुषो
११ ऽहन्यन्त, अपरम् इन्हायेनीयकोका यावद् प्रावायन्त तावत् ते तेषां
११ देश ऊयुः । अपरं मिनशेरर्डवंशस्तस्मिन् जनपदे बाशनम् आरभ्य
वालहम्नां शिमीरं हम्नां शिलोचयश्च यावद् वसतिं कुर्वन्तो बह-
११ शिरे । तेषां पिष्टवंशानां मध्य एते मनुजा मुख्या आसन् कफरो
यिष्टयिरिनीयेकोऽखीयेको यिरमियो होदविघो यद्दीयेकश्चैते वक्तवन्तो

विख्याताश्च नरा निजनिजपितृवंशस्याध्यक्षा आसन् । परन्तु ते निज- १५
पितृभोजानाम् ईश्वरस्य विवृद्धम् अपराधिने बभूवुस्तेषां सम्मत्ताद्
ईश्वरेण तद्देष्टव्या ये भोजा दद्यात्किंचिदेतेषां सुरान् अनुगन्तुं विप्रथ-
ग्रामिने बभूवुश्च । तस्माद् इत्यायेलीयेनेश्वरेण पुनस्तिम्लतपिजेव- १६
रश्चैतयोरशूरीययो भूपत्यो मंगसि प्रवर्तिते तौ तान् रूवेणवंशीयान्
मादवंशीयान् मिनशोरुड्वंशस्य भोजान् प्रवासयासुःकतुः किञ्च तान्
हृणहं चारोचं चारां गोषणसरितश्च समानिन्युक्ते तत्र स्थाने ऽद्यापि
निवसन्ति ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ लेवेर्देशानलिः ४ इक्षियासरस्य वंशावलिः १६ मेर्षोनस्य किहातस्य मिरारेश्य
वंशावलिः ४८ चारोणवंशस्य कर्मणां कथनं ४४ याजकानां लेवीयानाञ्च नगराणां
निर्णयश्च ।

लेवेः सुता मेर्षोनः किहातो मिरारिश्च । अपरं किहातस्य तनयो १
ऽम्नामो यिस्हरो हिनेश्च उघीयेकश्च । अपरम् अम्नामस्य सन्ताना २
चारोणो मूसा मरियम् च किञ्च चारोणस्य सुता मादवोऽविह्वरिजिया-
सर ईश्यामरश्च ।

अपरम् इक्षियासरस्य तनयः पीनिहसः, पीनिहसस्य सुतो अवीशूयः, ४
अवीशूयस्य सुतो बृकिः, बृक्केः सुत उषिः, उषेः सुत सिरहियः, सिर- ५
हियस्य सुतो मिरायोतः, मिरायोतस्य सुतो अमरियः, अमरियस्य सुतो
अहीटूबः, अहीटूबस्य सुतः सादोकः, सादोकस्य सुतो ऽहीमासः, अही- ८
मासस्य सुतो ऽसरियः, असरियस्य सुतो योहाननः, योहाननस्य सुतो १०
ऽसरियः, एष असरियो यिरूशाकमे सुजेमना निर्मिते मन्दिरे ऽयजत ।
अपरम् असरियस्य तनयो ऽमरियः, अमरियस्य तनयो ऽहीटूबः, अही- ११
टूबस्य सुतः सादोकः, सादोकस्य सुतः शलूमः, शलूमस्य सुतो हिस्कियः, १२
हिस्कियस्य सुतो ऽसरियः, असरियस्य सुतः सिरायः, सिरायस्य सुतो १४
यिहोसादकः । बखिन् समये परमेश्वरो निवृत्तिलिस्वरस्य ऋते यिह्वदां ४३
यिरूशाकमश्च समर्थबामास तखिन् समये एष यिहोसादको बन्दीभूय
अग्निवान् ।

लेवेः सुता मेर्षोनः किहातो मिरारिश्च । अपरं मेर्षोनस्य सुतो १६
किव्निः खिमियश्च । अपरं किहातस्य सुता अम्नामो यिस्हरो हिनेश्च १८

- १८ उषीयेकश्च । अपरं मिरारोः सुतो महलिर्भूश्चिश्च । क्षीवक्षीवपूर्वंपुर-
 १० यानकमेव जेवोया वंशा एते । गेर्रानस्य सुतो यो निव्विन्सस्य सुतो
 ११ यइतः, यइतस्य सुतः सिम्मः, सिम्मस्य सुतो योयाइः, योयाइस्य सुत
 १२ इहुः, इहोः सुतः सेरइः, सेरइस्य सुतो थियन्नयः । अपरं किहातस्य सुतो
 १३ उम्मीनादवः, उम्मीनादवस्य सुतः कोरइः, कोरइस्य सुतो उसीरः, असी-
 रस्य सुत इल्लकानाः, इल्लकानाः सुतो उवीयासफः, अवीयासफस्य सुतो
 १४ उसीरः, असीरस्य सुतकइतः, तइतस्य सुत उदीयेकः, उदीयेकस्य सुत
 १५ उधियः, उधियस्य सुतः शैलः । अपरम् इल्लकानाः सुतावमासयो उही-
 १६ मोतश्च । अपरम् इल्लकाना अन्यः सुतः सूफः, सूफस्य सुतकोइः, तोइस्य
 १७ सुत इलीयावः, इलीयावस्य सुतो थिरोइमः, थिरोइमस्य सुत इल्लकानाः ।
 १८ इल्लकानाः सुतः थिमूयेकः, थिमूयेकस्य ज्येष्ठः सुतो थोयेको उपरो उधियः ।
 १९ किश्च मिरारोः सुतो महलिः, महलेः सुतो निव्विन्ः, निव्विन्नेः सुतः थि-
 २० मिथिः, थिमिथेः सुत उधः, उधस्य सुतः थिमिथः, थिमिथस्य सुतो
 २१ थुगियः, थुगियस्य सुतो उसायः । मङ्गुषाया अर्वास्थितेः परं दायूद्
 परमेश्वरस्य मन्दिरे यान् अनान् गीतसेवायां न्ययाजयत् तेषां नामानि ।
 २२ यावत् सुकेमान् विरुष्णकमे परमेश्वरस्य मन्दिरं न निरमापयत्
 तावत् ते समाजस्य पवित्रावासस्य सम्मुखे गानेन पर्यंचरन् स्त्रीयस्त्रीय-
 २३ पर्यायानुसारं च क्रियाम् अन्वतिष्ठन् । ते अनुठातारकोषां पुत्राक्षेम
 आसन् । किहातीयवंशस्य मध्ये हेमनो गाघकः, तस्य हेमनस्य जनको
 २४ योयेकः, योयेकस्य जनकः थिमूयेकः, थिमूयेकस्य जनक इल्लकानाः,
 इल्लकाना जनको थिरोइमः, थिरोइमस्य जनक इलीयेकः, इलीयेकस्य
 २५ जनककोइः, तोइस्य जनकः सूफः, सूफस्य जनक इल्लकानाः, इल्लकाना
 २६ जनको माइतः, माइतस्य जनको उमासयः, उमासयस्य जनक इल्ल-
 कानाः, इल्लकाना जनको योयेकः, योयेकस्य जनको उसरियः, असरि-
 २७ यस्य जनकः थिफनियः, थिफनियस्य पिता तइतः, तइतस्य जनको
 उसीरः, असीरस्य जनको उवीयासफः, अवीयासफस्य जनकः कोरइः,
 २८ कोरइस्य पिता थिइइरः, थिइइरस्य पिता किहातः, किहातस्य पिता
 २९ लेविः, जेवं जैनक इच्छायन् । हेमनस्य दक्षिणे तस्य भ्रातासयो
 उत्तिष्ठन्, तस्यासफस्य जनको वेरिस्त्रियः, वेरिस्त्रियस्य जनकः थिमिथः,
 ३० थिमिथस्य जनको मीखायेकः, मीखायेकस्य जनको वासेयः, वासेयस्य
 ३१ जनको मल्लियः, मल्लियस्य जनक इलिः, इले जैनकः सेरइः, सेरइस्य

जनको ऽदायाः, अदाया जनक एधनः, एधनस्य जनकः सिन्धः, सिन्धस्य ४९
जनकः शिमिधिः, शिमिधे जनको यवतः, यवतस्य जनको गेर्शोनः, गेर्शो- ५१
नस्य जनको जेविः । एतेषाम् एधनादयो मिरारिवंशीया भातरो वाम- ५४
दिप्रसतिष्ठन् तस्यैधनस्य जनकः कीशिः, कीशे जनको ऽब्दिः, अब्दे जनको
मङ्गुकः, मङ्गुकस्य जनको हृश्ववियः, हृश्ववियस्य जनको ऽमत्सियः, अम- ५५
त्सियस्य जनको ह्विक्कियः, ह्विक्कियस्य जनको ऽमत्सिः, अमत्से जनको ५९
वानिः, वाने जनकः शेमरः, शेमरस्य जनको मङ्गलिः, मङ्गले जनको ४०
मृष्टिः, मृष्टे जनको मिरारिः, मिरारे जनको जेविः । तेषां भातरो ४८
जेवीया ईश्वरमन्दिरायावासस्य निखिलकार्यायं जेवेदिता आसन् ।

परन्तु हारोखस्तस्य सुताश्च महापवित्रस्थानस्य निखिलकार्यानुसा- ४८
राद् शेमवेदिधूपवेद्योऽपरि दत्तवस्तुन्यदाहयन् ; ईश्वरसेवकस्य मुसस
आज्ञानुसाराद् इच्छायैः कृते प्रायश्चित्तदाकुर्वन् । अपरम् एते सर्वे ५०
हारोखस्य वंशाः, हारोखस्य सुत इलियासरः, इलियासरस्य सुतः
पिनीहसः, पिनीहसस्य सुतो ऽवीशूयः, अवीशूयस्य सुतो बुक्किः, बुक्केः ५१
सुत उधिः, उधेः सुतः सिरहियः, सिरहियस्य सुतो मिरायेतः, मिरा- ५२
येतस्य सुतो ऽमरियः, अमरियस्य सुतो ऽहीटूवः, अहीटूवस्य सुतः ५२
सादोकः, सादोकस्य सुतो ऽहीमासः ।

सोमानुसारेण दुर्गानुसारेण च किञ्चितीयान्वयोद्भवानां हारोख- ५४
वंशीयानाम् इमानि वासस्थानानि बभूवुः, यतस्तेषामेव (प्रथमं) गुटि-
कापातो बभूव । चतुर्दिक्स्थप्रान्तरेण समं यिद्ददादेशस्यं हित्रोयं तेष्ये ५८
ऽदीयत । परन्तु तस्य नगरस्य क्षेत्राणि यामाश्च यिपुत्रेः सुताय काले- ५९
वायादीयन्त । अपरं हारोखवंशाय (यिद्ददादेशे) नगरासीमान्वादीयन्त, ५०
आश्वयनगरं हित्रोयम्, अपरं प्रान्तरेण सप्त किबना प्रान्तरेण समं
यत्पौरम् इच्छिमोयश्च ? प्रान्तरेण समं हित्रेण प्रान्तरेण समं दिवीरं प्रा- ५८
न्तरेण समम् आश्वनं प्रान्तरेण समं वैतशेमश्च । अपरं विन्वामीनवंशे ६०
प्रान्तरेण समं मेवा प्रान्तरेण समम् आश्वमेतं प्रान्तरेण समम् आवायो-
तश्च । इत्थं वंशानुसारेण तेषां साकल्येन त्रयोदशनगरास्थासन् । आन- ६१
न्तरं किञ्चितीयवंशस्थावशिष्टेष्ये मनुजेष्ये गुटिकापातं विधाय मिनश्चे-
रुर्जवंशाद् दधनगराणि प्रादीयन्त । अपरं गेर्शोनीयवंशायेवाकरुवंशाद् ६१
आश्वेरुवंशात् नमालिवंशाद् वाश्वनस्थात् मिनश्चेरुर्जवंशाश्च त्रयोदश-
नगराणि प्रादीयन्त । किञ्च मिरारिवंशाय खवेखवंशात् सिबूकनवंशाश्च ६२

- ११ गृष्टिकापार्तं विधाव वाद्ग्ननगराणि प्रादीयन्त । अनेन प्रक्षारिष्यन्वावे-
- ११ जीवलोका जेवोवेभ्यो प्रान्तरैः समं तानि निखिलनगराणि ददुः । ते
यिद्गदावंशात् त्रिमियोनवंशाद् विन्वामीनवंशाच्च गृष्टिकापार्तेन नग-
राख्येतानि तेभ्यो ददुक्तानि च तेषां नामभि विख्यातानि भवन्ति ।
- ११ अपरं किङ्हातीयवंशस्यावशिष्टा मनुजा इप्प्रथिमवंशात् खलसीमा-
- १० नगराणि जेभिरे । ते तेभ्य आश्रयनगरमेकम् अर्पयतः प्रान्तरेण समम्
- १० इप्प्रथिमशिषोच्यस्यं त्रिखिमं प्रान्तरेण समं जेघरं, प्रान्तरेण समं
- १० यमिबामं प्रान्तरेण समं वैषोरोळं, प्रान्तरेण समम् अयाजोमं प्रान्त-
०० रेण समं गातरिम्भोळं, मिनशेरुळवंशात् प्रान्तरेण समम् अनेरं प्रान्त-
रेण समं शिद्वनियमशेमनि नगराणि किङ्हातीयवंशस्यावशिष्टेभ्यो मनु-
- ०१ जेभ्यो ददुः । अपरं जेर्षोनीयवंशाय मिनशेरुळवंशात् प्रान्तरेण समं
- ०१ बाहनख्यं गोजनं प्रान्तरेण समम् अन्तारोतच्चादीयत । अपरम् इवा-
- ०१ खरवंशात् प्रान्तरेण समं जेदशं प्रान्तरेण समं दाविरतं, प्रान्तरेण समं
- ०१ रामोतं प्रान्तरेण समम् अनेमच्च तेभ्योऽदीयत । अपरम् चाशेरवंशात्
- ०१ प्रान्तरेण समं मिश्राळं प्रान्तरेण समम् अम्बेानं, प्रान्तरेण समं उल्लोळं
- ०१ प्रान्तरेण समं दिहावच्च तेभ्योऽदीयत । अपरं तप्तानिवंशात् प्रान्तरेण
समं गालीनख्यं जेदशं प्रान्तरेण समं चम्बोमं प्रान्तरेण समं किरिया-
- ०० थयिमच्च तेभ्योऽदीयत । अपरं मिरादेरवशिष्टवंशाय सिध्दुनवंशात्
- ०० प्रान्तरेण समं रिम्भोळं प्रान्तरेण समं तावोरच्चादीयत । अपरं यिरीषोः
समीये यर्हनस्य पारेऽर्पता यर्हनस्य पूर्वदिशि कुवेळवंशात् प्रान्तरेण
- ०० समं जाननख्यं वेत्सरं प्रान्तरेण समं यक्षं, प्रान्तरेण समं किदेमोतं
- ०० प्रान्तरेण समं मेफातच्च तेभ्योऽदीयत । अपरं श्रादवंशात् प्रान्तरेण समं
- ०१ त्रिजिवदख्यं रामोतं प्रान्तरेण समं मचनयिमं, प्रान्तरेण समं शिद्धोमं
प्रान्तरेण समं यासेरच्च तेभ्योऽदीयत ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१० इषाखरस्य वंशावधिः ६ विन्वामीनस्य वंशावधिः १० नग्राके वंशावधिः १०
मिबमे वंशावधिः १० इप्प्रथिमस्य वंशावधिः १० मावदस्य वंशावधिः १० तेषाम
अधिकारः १० चासेरस्य वंशावधिश्च ।

- १ इषाखरस्य सुतास्त्रीकयः पृथो याम्भूवः शिष्योवचैवे चत्वारो जनाः ।
- १ अपरं तोजवस्य सुता उषिः रिफावो विरीयेको यक्षमवो विश्वसः

श्रिमूयेलम् । इमं स्त्रीयपिट्वंशस्यार्थतस्त्रोलयवंशस्य मुख्या निजलो-
काणां मध्ये पराक्रान्ताश्चासन् अपरं दायूदः समये ते संख्यया षट्-
शताधिकद्वाविंशतिसहस्राणि लोका आसन् । अपरम् उषेः सुतो १
यित्राश्चियः, यित्राश्चियस्य तनया मीखायेल ओवदीयो योयेलो यिश्रिय-
श्चैते षड् जना मुख्या आसन् । अपरं युद्धार्थं तेषां पिट्वंशानुसारेण ५
षट्त्रिंशत्सहस्राणि सैन्यान्यासन् यतस्तेषां जाया सुताश्चानेक आसन् ।
अपरम् इवाखरवंशीयास्तेषां आतरः सर्वे महापराक्रमिण आसन् ५
ते निजनिजवंशानुसारेण गणिताः सप्ताशीतिसहस्राणि लोका आसन् ।

अपरं विन्धामीनस्य सुता वेला वेखरो यिदीयेलश्चैते त्रयो जनाः । ६
अपरं वेलाः सुता इश्वोन उधिरुधीयेलो यिरेमेत ईरश्च । एते ७
यश्च जना निजनिजपिट्वंशे मुख्याः पराक्रमिणश्चासन् । वंशानुसारेण
गणितास्तेषां द्वाविंशतिसहस्राणि लोका आसन् । अपरं वेखरस्य तनयाः ८
श्रिमिरो योयाश इलियेसर इलीयवैनयो ऽम्नि यिरेमेतो ऽवियो ऽना-
घोत आलेमतश्चैते वेखरस्य सन्तानाः । तेषां पिट्वंशीयमुख्यलोकानां ९
वंशावली गणिता विंशतिसहस्राणि द्वे शते पराक्रमिणो लोका लि-
खिता आसन् । अपरं यिदीयेलस्य सुतो विल्हनः, विल्हनस्य सुता १०
यियूशो विन्धामीन रङ्गदः खिनानाः सेघनक्तशीशो ऽहोशहरश्च ।
यिदीयेलस्यैते निखिलाः सन्ताना निजनिजपिट्वंशानां मुख्याः परा- ११
क्रमिणो लोका आसन् । अपरं तेषां समरगमनयोग्या द्विशताधिक-
सप्तसहस्राणि योद्धार आसन् । अपरम् ईरस्य सुतो शुष्मीनो ऊष्मी १२
मश्च, अहेरस्य च सुतो इश्रीमः ।

अपरं विल्हाया गर्भजातस्य नप्तानेः सुता यश्चियेलो गूनि र्यत्सरः १३
इक्ष्मश्च ।

मिनशेः सुताबश्चियेलो ऽरामीयाया उपपत्त्या जातो गिलियदस्य १४
पिता माखीरश्च । स माखीरो ऊष्मीमशुष्मीमयो भूमिनीं माखाम् उदु- १५
बाश्च तस्य द्वितीयपुत्रस्य नाम सिलफद आसीत् तस्य सिलफदस्य
केचनं दुहितर आसन् । अपरं माखीरस्य जाया माखा पुत्रं प्रसूय १६
तस्य नाम घेरश्च इति चकार, तस्य सशेदरस्य नाम घेरश्च, अपरं
घेरश्चस्य सुतयो नामनी ऊक्कमो रेकमश्च । ऊक्कमस्य सुतो विदानः, १७
मिनशेः पौत्रो माखीरस्य पुत्रो गिलियद एतेषां सर्वेषाम् आदिपुरुष
आसीत् । अपरं तस्य भगिन्या इक्कीनेकतायाः सुता इश्चोदो ऽशीये- १८

- १८ सरो मङ्गलाः शिमीदाश्च । अपरं शिमीदाः सुता अहीयनः श्लेष्मो
निष्कश्चिरनीयामश्च ।
- १९ इफ्रियिमस्य सुतः श्रुघ्नश्च, श्रुघ्नश्च सुतो वेरदः वेरदस्य सुतस्त-
२० हतः, तहतस्य सुत इजियादाः, इजीयादाः सुतस्तहतः, तहतस्य सुतः
सावदः, सावदस्य सुताः श्रुघ्नश्च एत्सर इजियादश्च, परन्तु देशनि-
वासिना गातीया ज्ञाप्तास्तान् अवधियुः, यतस्ते तेषां पशुन् नेतुम्
२१ आजस्यः । ततस्तेषां जनक इफ्रियिमे बह्ददिगानि यावद् अशोचत्
तस्य म्नातरश्च तं सान्त्वयितुम् आगच्छन् ।
- २२ अमन्तरं तस्मिन् निजभार्यामुपगते तस्य जाया गर्भवती भूत्वा पुत्र-
मेकं प्रसूय तस्य नाम विरियम् (अमङ्गलमिति) चकार यतस्तदानीं तस्य
२३ निवेशने ऽमङ्गलम् अभवत् । तस्य दुहिता शीरा चोपरिस्थं नीषस्यश्च
२४ वैषारोक्षम् उधेकशीराश्च निर्मापयामास । तस्य सुतो रेफहृश्शफौ,
२५ रेफहृस्य सुतस्तैजहृः तैजहृस्य सुतस्तहनः, तहनस्य सुतो नादनः,
२६ नादनस्य सुतो ऽम्मीहृदः, अम्मीहृदस्य सुत इजीशामाः, इजीशामाः
सुतो नूनः, नूनस्य सुतो यिहोश्रुयः ।
- २७ एतैरधिकृतानि देशनिवासस्थानानि चेमानि, वैधेनं तदीययामाश्च,
अपरं युव्वंस्यां दिशि नारकं पश्चिमायां दिशि च गेघरं तदीययामाश्च
२८ शिखिमं तदीययामाश्च, असा तदीययामाश्च । अपरं मिनशिबंशस्य
सीमायाः समीपस्थं वैतशानं तदीययामाश्च तानकं तदीययामाश्च मगि-
दुक्तदीययामाश्च दोरं तदीययामाश्च । एतेषु स्थानेष्विच्छायकः पुत्रस्य
युधस्य वंशा न्युषुः ।
- २९ आशेरस्थापत्यानि यिन्ना यिन्ना यिन्नि विरियस्तेषां भगिनी सरहा
३० च । विरियस्य तनयौ हेवरो विधीतस्य पिता मन्विष्येणश्च । हेवरस्या-
३१ पत्न्यानि यफ्नेटः श्रमेरो हेधमस्तेषां भगिनी श्रुधा च । यफ्नेटस्य
३२ सुताः पासको विमह्नेऽन्वतश्च, एते सर्वे यफ्नेटस्य वंशाः । अपरं
३३ श्रमेरस्य सुता अहिः रोहगो यिङ्गो ऽरामश्च । अपरं तस्य भावु ईल-
३४ मस्य सुताः सोफहो यिन्नः श्रकश्च आमकश्च । सोफहस्य च सुताः
३५ सूहो हर्षेपरः श्रियाको वेरि यिन्ना वेत्सरो होदः श्रमः श्रिक्नेो
३६ यिन्नो वेराश्च । अपरं घेघरस्य सुता यिफ्निः पित्यो ऽराश्च । अपरम्
३७ उक्तस्य सुता आरहो हनीयेको रित्तियश्च । एते सर्वे आशेरस्य वंशाः
सोयपिटवंशानां मुख्या महाविमानाश्च मनुजा अधिपतीनां मध्ये

अद्याश्वासन् एतेषां समरजमनयोग्याः बह्विंशतिसहस्राणि लोका
वंशावली लिखिता आसन् ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ विद्यामीनस्य प्रधानापत्यानां वंशावलिः ११ शैल्योनाथनयो वंशावलिश्च ।

विद्यामीनस्य ज्येष्ठः सुतो वेजा द्वितीयोऽस्त्वेकस्तृतीयो ऽहर्षश्चतुर्थो १
नेहाः पञ्चमो राधाः । अपरं वेजाः सुता अहरो गेरा अवीह्रदो ऽवी- २
श्रुयो नामानो ऽहोचो गेराः शिफूपनो ह्ररमश्च । इम एह्रदस्य सुता ३
मेवाग्निवासिनां मध्ये पिढवंशानां मुख्याश्वासन् अजन्तरं ते तान् मान-
हृतं ख्यानान्तरं जिन्युः । विशेषतो नामानो ऽहियो गेराश्च, स एव ७
तान् दूरीचकार, तस्य गेराः सुता उषो ऽहीह्रदः शहरयिमश्च । अपरं ८
तेषु ख्यानान्तरोक्तेषु शहरयिमो मेयावजनपदे सुतान् जनयामास
तस्य ऊष्मीना वारा चैतिनामिके द्वे जाये आसन् । अपरं निजभा- ९
र्याया होदशाया गर्भजातास्तस्य तनया योववः सिवियो मेशा मत्कमे
यिपुशः शखियो मिमंश्च तस्यैते सुतः निजपिढवंशानां मुख्या आसन् । १०
अपरं ह्रशीमाया गर्भजातौ तस्य सुताबवीटूव इत्यालश्च । तस्यैत्या- ११
कस्य सुता एवरो मिश्रियम खोने जोदस्य तदन्तःपातियामाकाश्च नि-
र्न्ताता ग्रामदश्च । अपरं विरियः श्रेमाखैतावयाकोननिवासिनां मध्ये पि- १२
ढवंशानां मुख्यावास्तां तौ गातनिवासिनो दवयाश्चक्रते । अपरं वेरियस्य १३
सुता अहियुः शाशको यिरेमेतः सिवदियो ऽराद एदरो मीखायेको १४
यिषया योहश्च । अपरम् इत्यालस्य सुताः सिवदियो मिपुल्लमो ह्विक्कि- १५
ह्वरो यिभ्ररयो यिक्लियो योववश्च । अपरं शिमियो सुता बाकोमः १६
सिखिः सन्धिः इकीयवैनयः सिक्लिथय इकीयेकोऽदाया विरायाः शि- ११
वतश्च । अपरं शाशकस्य सुता यिषपन एवर इकीयेको ऽवदीनः १९
सिखि र्दानेना हनामिष रकमो ऽन्तोपियो यिक्लिदियः पिनूयेकश्च । २०
अपरं विरोहमस्य सुताः ह्रम्हिरयः शिह्रियो ऽथकियो यारिश्चिय २१
रनियः सिखिश्च । एते कीयपिढवंशानां मुख्याः सन्तो विरुशाकमे २२
न्ववसन् । अपरं त्रियियोनस्य जनको त्रियियेने न्ववसत्, तस्य जायाया २३
नाम माखा । अपरं तस्य ज्येष्ठः सुतो ऽप्तेनो ऽमराः दूरः कीशो बाक् २४
नादयो त्रिदोरो ऽहियुः सङ्कूरो मिक्कोतश्च, मिक्कोतस्य च सुतः शि- २१
मिषः, एते विरुशाकमे स्त्रीयभानुयां समीपे न्ववसन् ।

- २२ जेरस्य सुतः कीदृशः, कीदृशस्य सुतः श्रीकः, श्रीकस्य सुता योनायनो
 २३ मन्कीश्रुयो ऽवीनादव इष्टवान् च । अपरं योनायनस्य सुतो मिरोवान्,
 २४ तस्य च तनया मीलाः । अपरं मीलाः सुताः पिचोमो मेककस्तुरेय
 २५ आहसञ्च । आहसस्य सुतो यिहोयादाः, यिहोयादाः सुता आनेमतो
 २६ ऽसमावतः सिम्बिन्, सिम्बेः सुतो मोत्ताः । मोत्ताः सुतो बिनियाः, बि-
 नियाः सुतो राफाः, राफाः सुत इकीयासाः, इकीयासाः सुत आतसेकाः ।
 २७ तस्यातसेकस्य षट् सुता बभूवुः, तेषां नामान्यखीत्तामो बोलिखः इत्या-
 २८ येनः द्वियारय आबदिया ज्ञाननक्षिते सर्वं आतसेकस्य वंशाः । अपरं
 तस्य आतुरेशकस्य षोडशः सुत उजमः, द्वितीयो यियृश्रुतीय एकीकेकटः ।
 २९ अपरम् उजमस्य सुता महाविक्रमा धनुर्धरा बह्वप्रजाआसन् तेषां
 सार्द्धशतं पुत्रपौत्रा आसन् एते सर्वं विन्वामिनस्य वंशाः ।

८ नवमोऽध्यायः ।

- १ वंशानलिङ्गिकनस्य कथनं ९ वाविकः प्रत्यागतलोकानां कथनं १० राजकानां
 लंबोयानाञ्च कथनं १० लंबोयानां विशेषकथनं कथनं ११ मौलस्य चरित्रम् ।
 १ अनेन प्रकारेण क्षत्रस्येखाद्येभ्यो वंशावलयो रचयाम्भिर इत्याये-
 कीयभृपतीनां पुस्तके क्लिखिरे च । अनन्तरं यिह्रदीयमनुजाः कक्ष-
 दोषेण वाविकं निन्दिरे ।
 २ अनन्तरम् इत्यायेकजनपदे याजका खेवीया निधीनीयाश्च प्रथमं
 ३ खीयखीयाधिकतनगरेषु न्यवसन् । अपरं यिरुशाचमे यिह्रदावंशस्य
 विन्वामीनवंशस्यैयिमवंशस्य मिनत्रिवंशस्य च कतिपया मनुजा न्यव-
 ४ सन् । यिह्रदाः सुतो यः पेरवस्तस्य वंशस्य मध्ये बाबे र्हद्रपौत्र इभ्यः
 ५ प्रपौत्रो ऽनेः पौत्रो ऽम्मीह्रदस्य सुत ऊधयः । अपरं श्रीभोनीयानां
 ६ मध्ये षोडशो ऽसायस्तस्य पुत्राश्च । अपरं सेरह्ववंशस्य मध्ये युवेकस्तस्य
 ७ नववर्षाधिकषट्शतानि भातरञ्च । अपरं विन्वामीनवंशस्य मध्ये हसि-
 ८ नुयस्य प्रपौत्रो होदबियस्य पौत्रो मिश्रुल्लमस्य पुत्रः सल्लुः, अपरं वि-
 रोहमस्य पुत्रो यिव्नियः, मिखेः पौत्र उयेः पुत्र रजाः, यिव्नियस्य
 ९ प्रपौत्रो ख्येकस्य पौत्रः श्रियटियस्य सुतो मिश्रुल्लमश्च । एते तेषां
 भातरञ्च निजनिजवंशानुसारेण षट्पञ्चादधिकनवशतानि मानवा
 आसन् । इमे निखिचाः खीयखीयवंशस्य मूला आसन् ।
 १० अपरं याजकानां मध्ये यिदबियो यिहोवारीवो वास्त्रिनश्च, अपरम्

ईश्वरीयमन्दिरस्याधिपति र्यो ऽहीदूवस्तस्यातिवृद्धप्रपौत्रो मिरायो- ११
तस्य वृद्धप्रपौत्रः सादोक्तस्य प्रपौत्रो मिशुक्तमस्य पौत्रो द्विक्वियस्य पुत्रो
ऽसरियः, अपरं मक्वियस्य प्रपौत्रः पशुद्धरस्य पौत्रो यिरोहमस्य १२
पुत्रो ऽदायाः, अपरम् इम्मेरस्यातिवृद्धप्रपौत्रो मिशिक्षेमेतस्य वृद्ध-
प्रपौत्रो मिशुक्तमस्य प्रपौत्रो यहसेराः पौत्रो ऽदीयेकस्य पुत्रो मासयः,
अपरं तेषां वज्राधिकसप्तशताधिकसहस्रं भ्रातरः, ते निजनिजपि- १३
वृवंशस्य मुख्या ईश्वरीयमन्दिरस्य कर्म कर्तुम् अतिनिपुणाश्चासन् ।
केवीयानां मिरारिवंशस्य मध्ये हृश्ववियस्य प्रपौत्रो ऽश्वोनामस्य पौत्रो १४
हृशुवस्य पुत्रः शिमयियः । अपरं वक्वकरो हेरशो गालक आसफस्य १५
प्रपौत्रः सिखेः पौत्रो मीखाः पुत्रो मत्तनियश्च, अपरं यिदूयूनस्य १६
प्रपौत्रो गालकस्य पौत्रः शिमयियस्य पुत्र खोवदियः, अपरम् इन्-
कानाः पौत्र आसाः पुत्रो निटोफातीयानां ग्रामेषु वासकारो वेरिखियः ।
अपरं हारिभः शङ्कमोऽङ्गूवः टल्मोनोऽहीमानस्तेषां सहजाश्च किन्तु १७
शङ्कम एतेषां मुख्य आसीत् । ते पूर्वदिक्स्थिते राजदारे ऽतिष्ठन् अपरं १८
केविवंशसमूहस्य मध्ये हारपाजा आसन् । अपरं कोरहस्य प्रपौत्रो १९
ऽवीयासफस्य पौत्रः कोरेः पुत्रः शङ्कमस्तस्य पित्रवंशीयाः कोरहीया
भ्रातरश्च सेवाकर्म्मणि नियुक्ता आसन् । यस्मिन् समये परमेश्वरस्य २०
साहाय्यं प्राप्त इकीयासरस्य तनयः पीनिहसस्तेषाम् अथ्यक्ष आ-
सीत् तस्मिन् पूर्वस्मिन् समये घाटक् तेषां पित्रजोकाः परमेश्वरीय-
त्रिविरस्य प्रवेशस्थानम् अरक्षन् तादृग् इमे मन्दिरस्य दाररक्षा-
कर्म्मणि नियुक्ता आसन् । मिशेलिमियस्य तनयः सिखरियः समाजी- २१
यावासस्य दारपालक आसीत् । दारपालककार्ये नियुक्ता इमे मनुजा २२
वे श्रते दादशजना आसन् ; अपरं निजनिजग्रामानुसारेण तेषां वंशाव-
लयोऽनिल्यन्त दायुद् शिमयेकश्च प्रदर्शकस्तान् एतस्मिन् निरूपिते कार्ये
नियोजयामासन्तुः अतस्ते तेषाम् अपत्यानि च परमेश्वरीयमन्दिरस्यावा- २३
सस्य वा दारपालककर्म्मणि पर्यायानुकमेण न्ययुज्यन्त । एते दारपा- २४
लकाः पूर्वस्यां पश्चिमायाम् उत्तरस्यां दक्षिणस्यां धेतिचतुर्दिक्षतिष्ठन् ।
अपरं ग्रामखालोषां सहजाः खल्वसमये सप्ताहं यावत् तेषां सविधं समा- २५
गच्छन् । यतो केवीयानां मध्ये चत्वारो मुख्या दारपालकाः खीयखीय- २६
निरूपितपदे निबन्धं तिष्ठन्तः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कोठानां भाखामा-
राखाश्चधिपा आसन् ।

- १० रक्षकपदे निवृत्ताखे जना राधावीश्वरीवमन्दिरेण चतुर्दशश्रेत
 १८ प्रतिप्रभातञ्च दारममोचयन् । अपरं तेषां कतिपया मनुजाः सेवार्थ-
 कानि भाङ्गानि रक्षितुं प्रवयित्वा बहिरक्तः समानेतुञ्च निवृत्ता
 १८ आसन् । अपरं पवित्रस्थानस्य पात्राणि मोक्षमचूर्वाणि मोक्षनोरु-
 क्षीकानि कुन्दरुखि मन्त्रद्रव्याणि चेत्वादीनि सर्वद्रव्याणि रक्षितुं वीक्षि-
 २० तुञ्च तेषां कतिपया नरा निवृत्ता आसन् । अपरं कतिपया याजकसुता
 २१ मन्त्रद्रव्यार्थकं तैकं निर्मितवन्तः । अपरं जेवीयानां मध्ये खोरुचीयस्य
 शङ्खमस्य ज्येष्ठः सुतो मन्त्रधियः पाकस्थानीयकर्मज्ञो ऽध्यक्ष आसीत् ।
 २२ अपरं तेषां किङ्करीयभ्रातॄणां मध्ये कतिपया जनाः प्रतिविज्ञानवारं
 २३ दर्शनपूपाणां स्थापने नियुक्ता आसन् । अपरं जेवीयानां प्रधानपितृ-
 लोक्या ये माघकास्ते कोष्ठीयकर्मज्ञो मुक्ता अभवन् यतस्त दिवानिर्घ-
 २४ तस्मिन् कर्मणि प्रवृत्ता आसन् । इमे पुरुषपम्परायां जेवीयानां मध्ये
 वंशानां मुख्या लोक्या आसन्, क्लृप्तवंशानां मुख्याः सन्त इमे विश्वप्रानमे
 न्यवसन् ।
 २५ अपरं त्रिविद्योगस्य जनको त्रिविद्येको त्रिविद्येने न्यवसत् तस्य
 २६ जायाया नामधेयं माखा आसीत् । तस्य ज्येष्ठः सुतो ऽन्दोने ऽपरे च
 २७ सुताः खरः कीशो बाक् नेरो नादवो मिदेरो ऽह्वयुः सिलरिवो
 २८ मिज्ञोतश्च । अपरं मिज्ञोतस्य सुतः त्रिमियामः, शते तेषां सङ्ख्यैः समं
 २९ विश्वत्राकमे न्यवसन् । अपरं नेरस्य सुतः कीशः, कीशस्य सुतः शीकः,
 ३० शीकस्य सुता योनाधनो मक्कीश्रयो ऽवीनादव इङ्गवान् च । अपरं
 ३१ योनाधनस्य सुतो मिरीवान्, मिरीवान् सुतो मोखाः, मोखाः सुताः
 ३२ पीघोने मेनकस्तदरेय आहसश्च । आहसस्य सुतो वारः, वारस्य
 ३३ सुता आनेमतो ऽसमावतः सिन्निश्च, सिन्नेः सुतो मोत्याः । मोत्याः पुत्रो
 विनियाः, विनियाः सुतो रिवायः, रिवायस्य सुत इजियाखाः, इजि-
 ३४ यासाः सुत आत्सेकः । आत्सेकस्य षट् सुता आसन्, तेषां नामान्वादि-
 कामो वाखिबुः इस्मावेकः शिवरिय खोवदियो ज्ञाननश्चैते सर्वे
 आत्सेकस्य सुताः ।

१० दशमोऽध्यायः ।

- १ जेकस्य पराजितम् = पिनेशीयानां जयः ११ यावन्नमिच्छियदीयलोकाणां प्रकल्पता
 १२ पापकारकान् जेकस्य निधनस्य कथनम् ।

इच्छायेकवंशेन समं पिबेच्छीयेषु युध्यन्तु इच्छायेकवंशः पिबेच्छीयानां १
सम्मुखात् पलायाश्चक्रे मिक्षवोयपर्वते च जोक्तास्तीराहताः सन्तो नि- २
येतुः । अपरं पिबेच्छीयाः श्रौतं तस्य पुत्राश्च प्राप्य योगाथेन ऽवीना- ३
दवो मस्कीभूयश्चेतिनामकान् श्रौतस्य पुत्रान् जग्मुः । अपरं श्रौतमधि ४
घोरतरे संयामे जाते घनुर्धारिषु च तं प्रति शरान् निक्षिपत्सु स घनु-
र्धारिभिः क्षताङ्गीकृतः । ततः श्रौतो निजास्त्रवाहिनं जगाद, त्वं स्वखड्गं ५
निष्काषं कृत्वा मां क्षिन्वि नो चेद् अष्त्रिन्नत्वच एत आगत्य ममा-
पमानं करिष्यन्ति । किन्तु तस्यास्त्रवाहकोऽतीव भयकारणात् तत् ६
कर्तुम् ऊरुरी न चकार, तस्मात् श्रौतः खड्गं गृह्णीत्वा स्वयं तदुपरि
निपपात । ततः श्रौतो मृतवानिति वीक्ष्य तस्यास्त्रवाहकोऽपि निजखड्को ७
परि निपतन् ममार । अनेन प्रकारेण श्रौतस्य त्रयः पुत्राः कृत्स्नवंशश्च ८
सर्वे युगपद् अमृतयन्त ।

अनन्तरं समभूमिनिवासिन इच्छायेकीयलोका इच्छायेकीयानां पला- ९
यनं श्रौतस्य तस्य पुत्राणाञ्च मरणमपि वीक्ष्य स्वस्वनगराणि परित्यज्य
पलायाश्चक्रिरे, ततः पिबेच्छीया न्यागत्य तेषां मध्ये न्यवसन् ।

परदिवसे पिबेच्छीया हृतमनुष्याणां ब्रह्मादीन्यपहर्तुम् आगत्य १०
मिक्षवोयपर्वते श्रौतस्य तस्य त्रयाणां पुत्राणाञ्च देहान् प्राप्य तस्य ११
ब्रह्मादीनि मोचयित्वा तस्य मस्तकं सज्जाञ्च नीत्वा स्वेषां देवानां लोका-
नाञ्च समीपे वार्त्तां घोषयितुं पिबेच्छीयानां देशस्य चतुर्दिशं दूतान्
प्रेषयामासुः । अपरं ते तस्य सज्जां स्वकीयदेवताया मन्दिरे निदधिरे
तस्य शिरश्च दागोनस्य मन्दिरमध्य उल्लम्बयामासुः ।

अनन्तरं श्रौतं प्रति पिबेच्छीयानां तस्यापकारस्य वार्त्तायां यावेश- १२
मिक्षयदनिवासिभिर्जोक्त्रैः श्रुतायां सर्वे बलवन्तो लोका उत्याय १३
श्रौतस्य तस्य पुत्राणाञ्च शरीराणि बहन्तो यावेशम् आनीय तेषाम्
अस्थीनि यावेशस्यस्य कस्यचिद् आलोनतरो मूले भूमौ पोषयामासुः ।
अनन्तरं ते सप्तदिनानि यावद् उपवासं चक्रिरे ।

श्रौतः परमेश्वरस्याज्ञां कृत्वा परमेश्वरस्य विरुद्धम् अपराधं १४
कृतवान् अपरं तत्त्वं वेत्तुं भूतं पृच्छवान् इति कारणात् ममार । स १५
परमेश्वरं न पृच्छवान् इति हेतोस्तेन जग्ने तस्य राजत्वञ्च यिज्ञयस्य सुते
दायूदि समर्पयाश्चक्रे ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

- १ हिमोके दायूदो राजन्प्राप्तिः ॥ यिष्कृष्णस्य जयकारकं १० प्रथमानां त्रयाणां प्रधानसेनापतीनां कथनं १४ तेषां कर्माणि १० द्वितीयानां त्रयाणां प्रधानसेनापतीनां कथनं १६ प्रधानलोकानां नामानि च ।
- १ अन्नन्तरम् इच्छायेनः सर्वे वंशा हिमोके दायूदः समीपं समागतः
 २ निवेद्यामासुः पश्य वयं तव कौकशमांसानि । अपरं पूर्वं वदा शौको
 ३ स्फाकं राजासीत् तदापि त्वमेवेच्छायेनं वदित्स्वन्न गमनागमने
 ४ ऽकारयः । अपरं ममेच्छायेनोक्तानां पातकेनायगच्छेन च त्वया भवि-
 ५ त्यमिति त्वं परमेश्वरेभ्योक्तः । इत्थम् इच्छायेनः सकलप्राचीनलोकेषु
 ६ हिमोके राज्ञः समीपम् आगतेषु दायूदा नृपेभ्य हिमोके परमेश्वरस्य
 ७ साक्षात् तैः साकं नियमोऽकारि परमेश्वरश्च शिमूयेनेन यद् वाक्यं
 ८ कथितवान्, तदनुसारात् ते दायूदम् इच्छायेनो राज्ञे ऽभिषिचिषुः ।
 ९ अपरं दायूद् निखिला इच्छायेनमानवाश्च यिष्कृष्णस्य अर्घतो
 १० यिवृषं जम्नाः, तदानीं देशे जाता यिवृषीयान्तश्च स्थाने न्यवसन् । ततो
 ११ यिवृषनिवासिनो दायूदम् अवादियुः, एतत् स्थानं प्रवेष्टुं त्वया न
 १२ शक्यते, तथापि दायूद् सियेनं दुर्गम् अर्घतो दायूद्नगरं वशीचकार ।
 १३ दायूद् कथयामास, यो जनो ऽयं यिवृषीयान् इनिध्यति स प्रधान-
 १४ सेनापतिर्भविष्यति । ततः सिन्धुयायाः सृतो योयावः प्रथमगमनात्
 १५ प्रधानसेनापतिर्बभूव । अपरं दायूद् तस्मिन् दुर्गे उपास, तेन लोका-
 १६ क्त्वादीयं नाम दायूद्नगरं चकवांसः । अपरं स चतुर्दिक्पथतो मिक्षम्
 १७ आरभ्य चतुर्दिक् दायूदो नगरस्य जीर्णोद्धारं चकार येष्यावश्च नगर-
 १८ स्थावशिष्टानां स्थानानां जीर्णोद्धारं चकार । अन्नन्तरं दायूद् क्रमशा
 १९ बर्द्धमानो महान् बभूव सैन्याध्यक्षः परमेश्वरश्च तस्य सहायकश्च ।
 २० इच्छायेनमधि परमेश्वरस्य वाक्यानुसारेण दायूद् राजानं कर्तुं दायूद्
 २१ एते पराक्रमिभ्यो मनुजा निखिलेच्छायेकीयैः साकं राजत्वे तस्य प्रवृत्ताः
 २२ सङ्कारिको बभूवः । दायूदः प्रधानमनुजानाम् एषा गजना । प्रथमानां
 २३ त्रयाणां जनानां प्रधानं इक्ष्मेनीयो याश्चवियामः, स त्रयाणां प्रतानां
 २४ लोकानां विशुद्धं शूक्तं कृत्वा तान् युगपद् अवधीत् । अपरम् अशौची-
 २५ यस्य दौदयस्य तत्रय इलीयासरोऽपि तेषां त्रयाणां पराक्रमिणां मध्ये
 २६ एको जन आसीत् । स एषषदम्भीमे दायूदा समम् आसीत् तस्मिन्

स्थाने कस्यचिद् यवक्षेत्रस्य समीपे पित्रोःपुत्रेषु समरार्थं निजितेषु यदा
कोकाः पित्रोःपुत्रेभ्यः प्रणायन्त तदानीम् इमे तत्क्षेत्रमध्ये तिष्ठन्तस्त- १४
दरक्षन् पित्रोःपुत्रांश्च न्यन्नन् ततः परमेश्वरो महाजनयं कारयामास ।

त्रिंशत्प्रधानलोकानां मध्ये त्रयो जना एते दुराक्रमणस्थानेऽर्थात् १५
क्षमगुहायां दायूदः समीपम् आगच्छन्, तदा पित्रोःपुत्राणां निवृत्ते १६
दिशयित्तनभूमौ शिविरं स्थापयामाकार वैतलोद्दमेऽपि पित्रोःपुत्राणां
सैन्यद्वन्द्वम् एकम् आसीत् । अपरं दायूद् दुराक्रमणस्थाने वसन् १७
पिपासितो भूत्वा जगाद हा हा वैतलोद्दमस्य गोपुरसमीपस्थात् प्रहेः
पानीयम् आनीय को मां पाययिष्यति ? ततस्ते त्रयो जनाः पित्रोःपुत्राणां १८
शिविरमध्येन गत्वा वैतलोद्दमस्य गोपुरसमीपस्थात् प्रहेः पानीयम्
उत्तेश्च गृहीत्वा दायूदः सविधम् आगच्छन् किन्तु दायूद् तत् पातुं
नैच्छत्, स परमेश्वरमुद्दिश्य तत् तोयं निश्चित्य । वाक्यमिदं बभाषे च १९
हे मदीश्वर, एतादृशं कर्म नाहं करिष्ये प्राणपणेन गतवताम् एतेषां
जराणां दधिरं किं मया पास्यते ? यत इमे निजप्राणपणेन तोयमेतद्
आनीतवन्तः । अतो हेतोः स तत् पातुं नैच्छत् । ते तु त्रयो बलिने
जनास्तत् कर्म शक्यः ।

अपरं योवावस्य स होदारोऽवीशयो (द्वितीयस्य) नरत्रयस्य मध्ये मुख्य २०
आसीत् । स शूतत्रयाणां लोकानां विरुद्धं श्रुत्वा तान् विनाशय
त्रयाणां मध्ये लब्धनामा बभूव । स किं तेषां त्रयाणां मध्येऽन्यदाभ्यां २१
मान्यो नहि ? तस्मात् स तेषां सेनापति बभूव तथापि स प्रथमानां
त्रयाणां तुल्यो नहि । अपरं कवसेनीयस्यैकस्य बलिनः पौत्रो यिहो- २२
यादस्य पुत्रेऽपि विनाशोऽनेककार्यकर्त्तासीत् । स सिंहतुल्यो ह्ये मेया-
वीयलोकौ जघान, तदन्यत् स द्विमानोसमये गत्वा गर्भमध्ये सिंहमेकं
मारयामास । अपरं स पञ्चदशस्तदीर्घं मिच्छीयमेकम् अवधीत् तस्य मिच्छी- २३
यस्य करे तन्तुवायस्य तन्तुदण्डतुल्यं श्रुलमेकमासीत् किन्त्वस्य करे
दण्ड इव आसीत् ततः स गत्वा मिच्छीयस्य करात् श्रुलमाच्छिद्य गृहीत्वा
तस्यैव श्रुलेन सं जघान । यिहोयादस्य सुतो विनाय एतानि कर्त्तानि २४
चकार तेन स द्वितीयाणां त्रयाणां पराक्रमिणां मध्ये लब्धनामा बभूव ।
स तेभ्यश्चिन्तयन्नेभ्यो विख्यात आसीत् किन्तु प्रथमत्रयाणां समतां २५
न प्राप, अवरं स दायूदा खरस्यकसैन्यानां सेनापतिं निर्बुद्धो बभूव ।

अपरं सैन्यानां मध्ये एते जरा बीरा आसन् योवावस्य स चकोऽसा- २६

- १० हेमः, अपरं दोदवस्य सुतो वैतकेहमीय इक्ष्वाणनः, अपरं हरोरीयः
 ११ अम्भोतः, अपरं पित्रोनीयो हेमसः, अपरम् इक्ष्वाणस्य सुतक्षिमेयीय
 १२ ईराः, अपरम् अनाघोतीयोऽवीयेवरः, अपरं ब्रह्मतीयः श्रिम्बिख्यः,
 १३ अपरम् अहोहीय ईक्षयः, अपरं निटोपातीयो महूरयः, अपरं वाना-
 १४ वस्य सुतो निटोपातीयो हेमदः, अपरं विन्धामीनदेशस्यजिवियानिवा-
 १५ सिनो रोवयस्य तनय इक्षयः, अपरं पिरियाघोनीयो विनायः, अपरं
 १६ महूलगाशनिवासी ऊरयः, अपरम् अर्वातीयोऽवीयेकः, अपरं वाहू-
 १७ मीयोऽस्मावतः, अपरं घालवीय इलीयहवाः, अपरं गिषोखीयो विने-
 १८ हाशेमः, अपरं प्रागेः सुतो हरादीयो योनाघनः, अपरं सालरस्य
 १९ तनयो हरादीयो ऽहीयामः, अपरम् ऊरस्य सुत इलीयाकः, अपरं
 २० मिखेरातीयो हेपरः, अपरं पित्रोनीयो ऽहियः, अपरं कर्म्मिनीयो
 २१ हिययः, अपरम् ईष्वयस्य सुतो नारयः, अपरं नाघनस्य सहजो
 २२ योयेकः, अपरं ह्येः सुतो मिभरः, अपरम् अम्भोनीयः सेककः, अपरं
 २३ सिह्यायाः सुतस्य योथावस्यास्त्रवाही वेदीतीयो महूरयः, अपरं वि-
 २४ नीय ईराः, अपरं यिनीयो गारेवः, अपरं हिनिय ऊरीयः, अपरम्
 २५ अहलयस्य सुतः सावदः, अपरं ह्वेखीयघोषाः सुतोऽदीनाः, स ह्वे-
 २६ खीयानां सेनापतिरासोत् तस्यानुगामिनस्त्रिंशत्तना आसन्, अपरं
 २७ माखाः सुतो हाननः, अपरं मित्रीयो योशाफटः, अपरम् अक्षिरे-
 तीय उघियः, अपरम् अरोयेरीयस्य होधमस्य सामा यिदीयेकश्चेतिना-
 २८ मानौ द्वौ सुतौ, अपरं शिमेः सुतो यिदीयेकस्य सहजश्च तीवीयो
 २९ योहाः, अपरं महवीय इकीयेचः, अपरम् इक्ष्णामस्य विरोवयो यो-
 द्रवियश्चेतिनामानौ द्वौ सुतौ, अपरं भोयावीयो यिन्नाः, अपरम्
 ३० इकीयेच आवेदो मिषोवायीयो यासीयेकश्च ।

१२ दादुशोऽध्यायः ।

- १ दायुदो विन्धामिनोपकारिणां नामानि = मादियोपकारिणां नामानि १८
 अशोमां प्रति दायुदः कथनं १८ मिनत्रिंशोयानां कतिपयलोकाणां कथनं २१
 सर्वत्रोपकारिणां संख्या ।
 १ वस्मिन् काले दायुद् कीदृशस्य मुक्तात् श्रीजाद् भोला सिद्धमे बद्ध
 आसीत् तस्मिन् समये एते मनुजाः दायुदः समीपम् आगच्छन्, ते वी-
 २ राणां मध्ये ब्रह्मिताः समरे योपकारिण आसन् । विभ्रेतो धनुर्बांरिषो

वामदक्षिणहस्ताभ्यां ग्रावाद्यां धनुर्व्याणानाञ्च निक्षेपयो निपुणाञ्च कति-
 पया विन्यामीनीयाः श्रौतस्य सहजा आगच्छन् । गिवियातीयस्य २
 शिमायस्य सुतावशीषेवरो योयाश्च तेषां मुख्यावाक्तां, अपरं चास्-
 मावतस्य सुतौ यिवोयेकपेकटौ विराखा अनायोतीयो येडुखापरं चिं- ४
 शण्णानां मध्ये बलवान् चिंशत उपरि नियुक्तौ गिवियोनीयो यिष्म-
 यियो यिरिमियो यद्वसीयेलो योहाननो गिदेराधीययोवावद इति- ५
 यृषयो यिरेमेतो वाजियाः शिमरियो इरुफीयश्रिफटिय इन्काना ६
 यिश्चियोऽसरेजो योयेवरो याश्वीयामञ्चैते सर्वे कोरहीयजोकाः, अपरं ७
 गिदेरनिवासिनो यिरोहमस्य पुलौ योयेजाः सिवदियश्च ।

अपरं गादीयानां मध्ये युद्धयोग्या बलवन्तः फलकशूलधारिणः ८
 सिंहवदनाः शिलोबयस्य हरिणवद् द्रुतगामिनश्च कतिपयलोकाः प्रा-
 न्तरस्थिते दुराक्रमणस्थाने दायूदः समीपम् आगच्छन् । प्रथम एवरः, ९
 द्वितीय ओवदियः, तृतीय इलीयावः, चतुर्थो मिष्मन्नाः, पञ्चमो यिरि- १०
 मियः, षष्ठो ऽत्तयः, सप्तम इलीयेजः, अष्टमो योहाननः, नवम इल्- ११
 सावदः, दशमो यिरिमियः, एकादशो मग्वन्नयः । गादवंशीया एते १४
 नराः सेनापतय आसन् क्षुद्रो जनः शतपतिरासीत् महाश्लोकश्च सह-
 ष्वपतिरासीत् । प्रथममासे यस्मिन् समये यद्दैनसरितस्तोयानि तटं १५
 समन्नावयन् तदानीम् एते तस्याः पारं गत्वा पूर्वदिशि पश्चिमदिशि च
 प्रान्तरस्थान् निखिलमनुजान् पलायनं कारयाञ्चक्रुः ।

अपरं विन्यामीनयिद्धदावंशयोः कतिपयलोकेषु दुराक्रमणस्थाने
 दायूदः सन्निधिम आगतेषु दायूद् तान् साक्षात् कर्तुं वह्निं गत्वा तान् १०
 जगाद, यदि युयं मामुपकर्तुं निर्विरोधं मम सन्निधिमागच्छथ, तर्हि
 मदीयं मनो युष्मान् प्रवेकायं भविष्यति, किन्तु यदि निरपम्रवं मां
 रिपूणां करेषु समर्पयितुम् इच्छथ तर्ह्यस्माकं पितृलोकानाम् ईश्वर-
 स्तत् पश्यन् भर्त्सयतु । तदानीम् आत्मा प्रधानरथिनम् अनासयम् १८
 अथतिष्ठत् तस्मात् स कथयामास, हे दायूद् वयं तव पत्नीयाः, हे
 यिषयस्य तनय वयं तव सङ्गिजोकाः । मङ्गलं भूयात् तवैव मङ्गलं
 भूयात् तवोपकारिणाञ्च मङ्गलं भूयात् यतस्तवेश्वरस्त्वाम् उपकरोति ।
 तदानीं दायूद् तान् अनुगृह्य स्त्रीयसेनानिवहानां सेनापतीन् चकार ।
 अनन्तरं श्रौतेन सह योधनार्थं पिकेहीयानां सहायत्वेन दायूदि मत्- १९
 वति भिनश्चिंवंशस्य कतिपयलोका दायूदः पश्चा भभूवुः किन्तु तदानीं

- स पिण्डेद्योयान् नोपाकरोत् यतः पिण्डेद्योयानाम् अधिपतिमन्त्रेण विविध
भारतीमिमां निगद्य स विसृज्ये, यथा, सोऽस्माकं शिदांसि दद्या
१० शीवप्रभुना शौकेन साकं सन्धास्यति । अमन्तरं यदा दायूद् सिक्रमम्
अग्रच्छत् तदानोम् अद्नहो योधावदो विदीयेको मोखायेको योधावद
इषीह्वः सिद्धिधयश्च मिनशीयसैन्यानां सङ्घाधिपतय इमे मिनशीया
११ लोकास्तस्य पक्षा बभूवुः । ते दस्युनिवहस्य विपक्षं दायूदम् उपाकुर्वन्
१२ यतस्ते महावीराः सेनापतयश्चासन् । तस्मिन् समये दायूदम् उपकर्तुं
प्रतिदिनं सैन्येभ्यामच्छत्सु ईन्दरीयसैन्यानीव तस्य बज्रसैन्यानि बभूवुः ।
१३ अपरं परमेस्वरस्य वचनानुसारात् शौकस्य राजत्वं दायूदि सम-
र्पयितुं ये सैन्यनिवहाः समरार्थं सञ्जिताः सन्तो हिरोक्ते अस्य सन्नि-
१४ धिम् अगच्छन् तेषां गजनेषा । यिद्धदावंशीयाः फलकशूलधारिणः
१५ समरार्थं सञ्जिता अष्टशताधिकघटसङ्घाणि लोकाः । शिमियोन्-
१६ वंशीया रणे महावीराः शताधिकसप्तसङ्घाणि मनुजाः । जेविवंशीयाः
१७ घटशताधिकघतुःसङ्घाणि लोकाः । अपरं हारोक्षवंशस्याधिपति रियं
होयादास्त्यानुगामिनः सप्तशताधिकानि त्रीणि सङ्घाणि मानवाश्च ।
१८ अपरं तरुशो महावीरः सादोक्तस्य पिष्टवंशीया द्वाविंशतिः प्रधान-
१९ मानवाश्च । अपरं शौकस्य स्वजातीयविन्यामीनवंशीयास्त्रीणि सङ्घाणि
मानवाः, किन्तु तत्समयं यावत् तेषाम् अधिकलोकाः शौकवंशस्य
२० पक्षा आसन् । अपरम् इफ्रियमवंशीया अष्टशताधिकविंशतिसङ्घ-
२१ षाणि पराक्रमिणो मानवान्ते निजे निजे पिष्टवंशे विख्याता आसन् ।
२२ अपरं मिनशेरुर्दवंशाद् अष्टादशसङ्घाणि मानवान्ते दायूद् राजानं
२३ कर्तुं निजनिजनाम्ना निरूपिताः सन्त आगच्छन् । अपरम् इवास्वर-
वंशीया षड् शते प्रधानमनुजान्ते आनिनः परिजामदर्शिनश्चासन् तस्मिन्
समये चेखायेल्लोके र्यत् कर्त्तव्यं तद् अवध्यन्त तेषां सङ्घाश्च सर्वे तेषाम्
२४ आचार्याश्च आसन् । अपरं सिदूलूनवंशीयाः समरगामिणो व्युहं
रचयितुं निपुणाः समरार्थं शस्त्रास्त्रधारिण रक्षिताः पक्षाधत्सङ्घाणि
२५ मानवा आसन् । अपरं नप्ताणिवंशीयाः सङ्घं सेनापतयस्तैः साकं
२६ फलकशूलधारिणः सप्तत्रिंशत्सङ्घाणि मानवाश्च । अपरं दानवंशीया
व्युहं रचयितुं निपुणाः घटशताधिकघाटाविंशतिसङ्घाणि मानवाः ।
२७ अपरम् आशेरुवंशीया व्युहं रचयितुं निपुणाश्चत्वारिंशत्सङ्घाणि यो-
२८ ङारो मानवाः । अपरं यर्दनस्य पूर्वपाराद् रूपेक्षवंशीया गादवंशीया

मिगष्टेरर्द्धवंशसम्बन्धीयाश्च समरार्थं सर्वविधास्त्रधारिणो विंशतिसह-
 स्राधिकणक्षं मानवा आगच्छन् । समरे यूहृरक्षये च निमुखा यते १८
 निखिला मनुजा दायूदम् इच्छायेनीयानां राजानं कर्तुं सरणान्तःकरवै
 हित्रोत्थम् आजन्तुः, अपरम् इच्छायेजोऽवशिष्टाः सकणजोका अपि दा-
 यूदं राजत्वे ऽभिषेक्तुम् एकचित्ता अभवन् । अपरं ते चीणि दिनानि १९
 तस्मिन् स्थाने दायूदः सन्निधौ तिष्ठन्तो वुभुजिरे प्रयुञ्च यतस्तेषां
 सहजास्तेषां हते पेषुः । तेषां समीपवासिन इषाखरसिवूलूननताणि- २०
 वंशीया मनुजाश्च महाङ्गगर्दभाश्चतरगवां एष्टेषु भक्ष्याणि गोधूमज-
 त्रथाण्डुम्बरपिष्टकान् द्राक्षाक्तवकान् द्राक्षारसान् तैलानि गोमे-
 वांश्च प्रभूतान् आनिन्दुः, यत इच्छायेनीयजोकानां महानन्दा ऽभवत् ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ नियममङ्गुषाया आनयनार्थं दायूदो मन्त्रणा ९ आनयनसमय उपस्य निधनञ्च ।

तदनन्तरं दायूद् सहस्रपतिभिः शतपतिभिर्निखिलैरधिपतिभिश्च १
 साकम् अभिनयत् । अपरं दायूद् इच्छायेजो निखिलं समाजं बभाषे यद्ये- २
 तद् युष्माकं प्रभोः परमेश्वरस्य चाभिमतं भवेत् तर्हीच्छायेजः कृत्स्ने
 जनपदे निवसन्तो ऽस्माकम् अवशिष्टाः सहजाः प्रान्तरयुक्ते स्वस्व-
 बगरे निवसन्तो याजका जेवीयाश्च यद् अस्माकं सविधं समायान्ति
 ततःकृते वयं तेषां सर्वस्थानं दृष्टान् प्रेषयिष्यामः । अस्माकम् ईश्वरस्य
 मङ्गुषास्माभिः पुनर्वीरं स्तेषां सविधं समानेष्यते यतः शैलस्य समरे ५
 वयं तस्यान्वेषणं न कृतवन्तः । ततो निखिलमनुजेस्तस्मिन् वाक्चो रोच- ४
 माने समाजीयाः सर्वे तत् कर्तुम् अङ्गीचक्रुः । अनन्तरं किरियतयि- ५
 यारीमाद् ईश्वरीयमङ्गुषाया आनयनार्थं दायूद् मिसरीयश्रीष्टारतटि-
 नीम् आरभ्य हमातप्रवेशस्थानं यावत् सकणान् इच्छायेनीयान् सङ्ग-
 याह । अपरं किरूवयो मध्ये निवासिनः परमेश्वरस्य नाम्ना विख्यातान् ६
 ईश्वरीयमङ्गुषाम् आनेतुं दायूद् निखिला इच्छायेनीयमानवाश्च वाणाम्
 अर्थतो विद्मदादेशस्थं किरियतयियारीमं जन्तुः । अनन्तरम् ईश्वरीय- ७
 मङ्गुषां नूतनं शकटम् आरोह्यावीनादवस्य वेष्मनस्तां वहिस्त्रकुः, अप-
 रम् उषो ऽह्वयञ्च तत् शकटं चान्नायामासतुः । अपरं दायूद् नि- ८
 खिला इच्छायेनीयमनुजाश्च यथाशक्ति जायन्तो बह्वकीमुवीरमुरजान्
 करतानाम् तूरीश्च वादयन्त ईश्वरस्य साक्षाद् आनन्दन् ।

- ८ ततः परं तेषु कीदोनस्य शस्यमर्दनस्थान उपस्थितेषु मायावचने जाते
 १० तत उच्ये ईश्वरीयमङ्गुषां धारयितुं करौ प्रसारयामास । तत उच्ये
 प्रति परमेश्वरस्य कोषे प्रज्वलिते मङ्गुषां प्रति तस्य करप्रसारणकार-
 ङाद् स तम् आजघान तेन स तस्मिन्नेव स्थान ईश्वरस्य समक्षं ममार ।
 ११ परमेश्वर उषम् आहूतवान् इति कारणाद् दायुद् असक्तुष्टो बभूव,
 अपरं स तस्य स्थानस्य नाम परसुषम् उघाघातस्थानमिति कृतवान्
 १२ अद्यापि तस्य तन्नाम विद्यते । अपरं दायुद् तस्मिन् दिने ईश्वराद्
 भोत्वा जगद् तथात्वे केन प्रकारेणाहं मम सन्निधिम् ईश्वरस्य मङ्गुषाम्
 १३ आनेष्यामि ? तस्मात् स दायुद् नगरे निजजिकटं तां मङ्गुषां नागीय
 १४ पथपार्श्वस्थं गातीयस्यैवेदेदोमस्य निवेशनं नीत्वा स्थापयामास । ततः
 परम् ईश्वरस्य मङ्गुषायाम् आवेदेदोमस्य निवेशने ऽर्घ्यतन्त्रस्य निक्षेपने
 मामत्रयं स्थितायां परमेश्वर आवेदेदोमस्य तदीयसकलपरिजनस्य च
 क्षेमं चकार ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

- १ दायुद् प्रति शीरमस्य प्रणयः १ दायुद्ः सुतानां नाभानि ८ द्विः पिनेष्टोयानां
 पराजिमम् ।
 १ अनन्तरं सोरीयराजो शीरमः प्रासादनिर्माणाद्यं दायुद्ः सन्निधिम्
 २ एरसक्तास्त्रानि स्थापतीन् सूत्रधरांश्च मनुजान् दृतेः प्रेषयाम्कार । ततः
 परमेश्वर इच्छायेलो राजत्वपदे मां संस्थापितवान् यतो निजेसायेक-
 वंशस्थानुरोधात् मम राज्यस्योन्नतिस्तेनाकारोति दायुद् बुबुधे ।
 ३ अपरं दायुद् यिरूशालमे जाया अन्या जयाह ततो दायुदोऽपरे
 ४ पुत्रा दुहितरश्च जश्चरे । यिरूशालमे शम्भूयः शोववो नाथनः सुखेमान्
 ५ यिभर इलीशुय इत्येणटो नेगहो नेफगो याफीय इकीशामा बीजि-
 ६ यादा इकीफेण्टखेतियामानसस्य पुत्रा जश्चरे ।
 ७ अनन्तरं दायुद् निखिजेसायेकवंशोपरि राजत्वे ऽभिषिक्त इति वार्ता
 निश्रम्य सर्वे पिनेष्टोया दायुद्ं गवेषयितुम् आजम्भुः । अपरं दावुदि
 ८ तन्निश्रम्य तेषां विबडं वहिरागतवति पिनेष्टोयाः समेत्य दिफायिम-
 ९ तकभूमौ विस्तीर्णा बभूवुः । अनन्तरं दायुद् ईश्वरं एकवान् पिनेष्टी-
 यावां विबडं मया किं प्रन्तयं ? त्वं किं मम करे तान् समर्पयिष्यसि ?
 १० ततः परमेश्वरश्च जहाद, वाञ्छि मया ते तव करे समर्पयिष्यन्ते । अपरं

तेषु वास्विरासीमम् समागतेषु दायूद् तस्मिन् स्थाने तान् पराजिम्बे ।
ततः परं दायूद् बभामि, ईश्वरो मदीयकरेण मम रिपून् खोतोभङ्गवद्
बभङ्ग । तस्मात् तस्य स्थानस्य नाम वास्विरासीमम् देवताभङ्गस्थान-
मिति बभूव । अनन्तरं तैः श्लेषां प्रतिमासु तत्र परित्यक्तासु लोका १२
दायूदो निदेशात् ता वज्रिणा दाहयाच्चक्रुः ।

ततः परं पिण्डेष्टीयाः पुनरागत्य तस्यां समभूमौ विस्तीर्णा बभूवुः । १३
ततो दायूदा पुनः परिपृष्ट ईश्वरः कथयामास त्वं तेषां पश्चात् मा १४
गच्छ किन्तु तेषां समीपाद् व्याघ्रव्यागत्य वाकास्थानस्य सम्मुखे तान्
आक्रमिष्यसि । वाकाया उच्चस्थानेषु गमनस्य निनादे त्वया श्रुते त्वं १५
समरं कर्तुं त्रिजिष्यसि यतस्तदेश्वरः पिण्डेष्टीयानां सैन्यानि निहन्तुं
तवाग्रगामी भविष्यति । अनन्तरम् ईश्वरस्य निदेशानुसारेण दायूदा १६
कर्म्मणि कृते त्रिवियोगम् आरभ्य गेघरं यावत् पिण्डेष्टीयानां सैन्यानि तै
र्जङ्गिरे । तेन दायूदो यशः सकलान् जनपदान् ध्यानश्रे परमेश्वरश्च १७
सर्वान् भिन्नजातीयान् तस्मात् प्रासयुक्तान् चकार ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ नियमसङ्घाया आनयार्थं जेयोयानां याजकानाञ्च दायूदा नियोजनं ११ सादे-
काविषावरप्रभृतीनां निर्द्धानं १२ अन्यश्लेषीयानां ग्राहकपदे नियोजनं १५ सङ्घ-
वाचयनं १६ भीषणया दायूदसुशोकरत्वं ।

अनन्तरं दायूदनगरे दायूदा स्वस्य कृते वेधसु निर्म्मापयाच्चक्रु ईश्व-
रीयमङ्गुवावाश्च कृते स्थानं निरूपयाच्चक्रे तस्या निमित्तं पटोटङ्गं स्थाप-
याच्चक्रे च ।

अपरं दायूद् आद्यापवामास, ईश्वरीयमङ्गुवावहने जेवीवान् विना १
कस्याप्यन्वस्थाधिकारो न विद्यते यत ईश्वरीयमङ्गुवावा वहनार्थं नित्यं
सेवनार्थञ्च परमेश्वरः सेवकं तानेव वदीतवान् । अनन्तरं दायूद् २
ईश्वरीयमङ्गुवायाः कृते यत् स्थानं निरूपितवान् तत् स्थानं तस्या आन-
यार्थं च निखिलेखावेनीयान् यिच्छाणमे सङ्गमाह । अपरं दायूद् ४
ह्यारोहबंशीवान् सेवीयवंशीयाञ्च सङ्गमाह । ऊरीयेकः किहातवंशस्य ५
मुख्य आसीत् तस्य भातरो विंशत्यधिकव्रतं नराः । अपरम् असावो ६
मिरारिवंशस्य मुख्य आसीत् तस्य भातरो विंशत्यधिकं व्रतव्रतं नराः ।
अपरं बोबेको रेवीयवंशस्य मुख्य आसीत् तस्य भातरस्त्रिंशदधिकं ७

- ८ इतं नराः । अपरं श्रिमयिष्य इकीवाकनवंशस्य मुख्य आसीत् तस्य आशरो
 ९ हे इते नराः । अपरम् इकीयेको हित्रोऽववंशस्य मुख्य आसीत् तस्य
 १० आशरोऽश्रीतिजनाः । अपरम् अम्मीनादव उकीयेकवंशस्य मुख्य आसीत्
 तस्य आशरो दादब्राधिकं इतं नराः ।
- ११ अनन्तरं दावूद् सादोकाविवाधरी याजकाः केवीयांश्चार्थत ऊरिषे-
 लम् असायं योषेणं श्रिमयिष्यम् इकीयेकम् अम्मीनादवश्च समाह्वय
 १२ तेभ्यः कथयाञ्चकार, यूयं केवीयपितृवंशानां मुख्या नरा अत इहावेकः
 प्रभोः परमेश्वरस्य मङ्गुषायाः कृते मया निरूपितं स्थानं ताम् आनेतुं
 १३ यूयं युष्माकं सहजाश्च पवित्रीभवत । यतो युष्माभिस्तत् पूष्यं नास्ति-
 यतैतन्कारकाद् अस्माकं प्रभुना परमेश्वरेणास्माकं मध्य आघातोऽकारि
 १४ यतो वयं विधिवत् तस्यान्वेषणं नाकुर्म । अनन्तरम् इहावेकः प्रभोः
 परमेश्वरस्य मङ्गुषाम् आनेतुं याजकाः केवीयाश्च स्नान् मेध्यान् अकुर्वन्त ।
 १५ अपरं परमेश्वरीयवाक्यात् मूसा यद्द् आदिष्टवान् तद्वत् जेविषंश्रीया
 नरा वहुनदयडाभ्यां स्वीयस्कन्धैरीश्वरीयमङ्गुषाम् अवहन् ।
- १६ अपरं दायूदा केवीयानां मुख्यलोकाः पुनरगद्यन्त यूयं मुरजवल्कली-
 करतानादियन्त्रे वाद्यकरवाय चर्षध्वनिकरवाय च खेधां सहजान् गाथ-
 १७ कान् नियोजयत । ततो केवीयाः योषेणस्य सुतं हेमनं तस्य सहजानां
 मध्ये वेरिखियस्य तनयम् आसफश्च मिरारिषंश्रीयानां स्वकीयभ्रातृ-
 १८ काश्च मध्ये कुषायाः सुतम् रथनं नियोजयामासुः । अपरं तैः साकं तेषां
 द्वितीयपदस्थान् सहजान् अर्धतः सिखरियो विनायो यासीयेकः शिमी-
 रामोतो यिहीयेक उन्निरिणीयावे विनायो मासेयो मत्तयिष्य इकी-
 १९ फिलेऊ मिंघेय ओवेदेदोमो यियूयेकखेतिनामकान् द्वारपाणकान् नि-
 योजयाञ्चक्रुः । अतो हेमन आसफ रथनश्चैते गाथकाः पितृकीयकर-
 २० ताकेरुश्च ध्वनिकरवाय सिखरियोऽस्तीयेकः शिमीरामोतो यिहीयेक
 २१ उन्निरिणीयावे मासेयो विनायश्चैते मुरजेरकामोताख्यस्वरवादनायापरं
 मत्तयिष्य इकीफिलेऊ मिंघेय ओवेदेदोमो यियूयेकोऽससियश्चैते वल्क-
 लीभिर्जयध्वनिकरवाय शिमीनीताख्यस्वरवादनाय नियुक्ता बभूवुः ।
 २२ अपरं केवीयानां मध्ये प्रधानभूता यः जिननियो गाने नियुक्त आसीत्
 २३ स गानाय नियुक्तः सन् गानमधि समादिशत् । अपरं वेरिखिय इन्हा-
 २४ नाश्च मङ्गुषाया द्वाररत्नवावाक्ता । अपरम् ईश्वरीयमङ्गुषायाः कन्धे
 श्रिवनियो यिहोशाफटो मिचमेकोऽमासयः सिखरियो विनाय इकी-

येष्वरक्षिते तुरीतवादयन् अपरम् ओवेदेदीमो यिहियन् मङ्गुषाया
वाटरक्षकानास्तां ।

अनन्तरं दायूद् इत्यायेकः प्राचीनलोकाः सङ्ख्यपतयन्मानन्दन्त १५
ओवेदेदीमस्य निवेशनात् परमेश्वरीयां नियममङ्गुषाम् आनिेतुं जम्भुः ।
अपरं परमेश्वरीयनियममङ्गुषाया वाहकानां जेवीयानाम् ईश्वरेणोप- १६
हृतत्वात् ते सप्त दशभान् सप्त मेघांश्चोददृजन् । दायूद् नियममङ्गुषा- १७
बोहारी जेवीया गाथकाश्च गाथकैः साकं गानाधिपतिः किन्निययन्-
तसोयवसनानि पर्यदधत् दायूदो वपुषि चातसोयम् यपोदाख्यवसनम्
आसीत् । अनेन प्रकारेणोच्चैः सरैः इदङ्गुतुरीकराजमुरजवल्गकीवाद- १८
नेन च निखिलेखायेकीयमनुजाः परमेश्वरीयां नियममङ्गुषाम् आनिन्तुः ।

अनन्तरं दायूद्नगरे परमेश्वरीयमङ्गुषायाः प्रवेशनसमये शैलस्य १९
दुहिता मीखला गवाक्षेण निरीक्ष्योत्प्रवमानं नृत्यन्तश्च दायूदं नरपतिं
विलोक्य स्नाने तं तुष्टीचकार ।

१६ षोडशाध्यायः ।

१ दायूदो यज्ञकर्त्ता ४ गाथकानां नियोजनं ७ प्रथमाजीतं १० सेवकानां वाहकानां
वाहकानां वाहकानाञ्च नियोजनं ।

अनन्तरं मानवा ईश्वरीयां मङ्गुषामानीय दायूदा निर्मितस्य वस्त्र- १
वेश्मनो मध्ये स्थापयाम्नाङ्गुरीश्वरस्य समक्षं होमवलीन् मङ्गुलार्थकव-
लीञ्च समुत्सृजन्च । अपरं होमवलीनां मङ्गुलार्थकवलीनाञ्चोत्सर्गं २
समाप्य दायूद् परमेश्वरस्य नासा लोकान् आश्रियं जगाद । अपरं ३
निखिलेखायेकीयमनुजानां मध्ये प्रतिपुरुषं प्रतिनारि चैकैकं पूषम् एकैकं
पात्रं प्राक्षारसम् एकैकम् उहुम्बरखड्गश्च परिवेशयाम्नाकार ।

अपरं तेन परमेश्वरीयमङ्गुषायाः समक्षम् इत्यायेकः प्रभोः पर- ४
मेश्वरस्य स्मारकध्वज्यादस्तोत्रादिसेवनाय जेवीयानां कतिपयमानवाः
न्ययुष्यन्त । तेषां मुख्य आसपो द्वितीयः सिखरीयः अपरे यियूयेलः ५
शिमोरामेतिो यिहियेको मत्तधिय इलीयाबो विनाय ओवेदेदीमश्चैत-
आसन् किञ्च यियूयेको मुरजं वल्गकीवावादयत् आसफ्फु करताकम्
अवादयत् । अपरं विनायो यहसीयेलश्च याजकानीश्वरीयनियम- ६
मङ्गुषायाः सङ्मुखे निजं तुरीवादम् अङ्गुर्वातां ।

- ० अपरं दायुर्ह तस्मिन् दिने परमेश्वरस्य धन्ववादार्यम् आसपस्य
तस्य सहजानाञ्च वरेषु प्रथमं भीतमिदं समर्पवाचकार ।
- १ परेशं कृत तद्वाञ्छे कुर्यात् प्रार्थनामपि ।
तदीयाश्चर्यकर्माणि प्रकाशयत लोकतः ।
- २ प्रगायत तमुद्दिश्य भीतं गायत तं प्रति ।
तदीयाश्चर्यकर्माणि सच्चिन्तयत सर्वशः ।
- १० तदीयस्य पवित्रस्य नाम्नः ज्ञाघां विधत्त च ।
सदा तिष्ठतु सानन्दं परेशान्वेषिष्यां मनः ।
- ११ परेशितुञ्च तच्छक्तैः प्रकुरुष्वं गवेधयां ।
सर्वदा तस्य वक्त्रस्य प्रकुरुष्वं गवेधयां ।
- १२ हे दक्षस्य तदीयस्य त्विच्छायेनः कुजोद्भवाः ।
हे मनेभिमतस्तस्य याकूवो वंशजा नराः ।
- १३ स्मर्यन्तां विप्रकर्माणि तेनैव साधितानि हि ।
अद्भुतानि च चिह्नानि दयहासास्तन्मुखोद्गताः ॥
- १४ भवति प्रभुरस्माकं सत्यव परमेश्वरः ।
व्याप्राति मेदिनीं कृन्वां तदीयं राजघासनम् ।
- १५ स्मर्यन्तां नियमस्तस्य युष्माभि हि निरन्तरं ।
वाक्यज्ञापितं तेन सहस्रं पुरुषानभि ।
- १६ इराष्ट्रीमा समं तेन नियमः स स्थिरीकृतः ।
इस्हाकं प्रति पश्चाच्च कथितः श्रमथेन हि ।
- १७ याकूवञ्च श्ववस्थार्थं सोऽपि तेन निरूपितः ।
इच्छायेनञ्च विध्यर्थं वाक्यमेतदकथयत ।
- १८ अधिकारं किनाग्देशे दास्ये तुभ्यं सुनिश्चितं ।
तदा ते बज्रसंख्या ना विदेशेऽल्पाः प्रवासिनः ।
- १९ स्थानात् स्थानान्तरं प्रापन् राष्ट्राद् राष्ट्रान्तरं तथा ।
उपद्रवाय तेषां तु मानमेने स कश्चन ।
- २० भर्त्सयञ्च कृते तेषां नृपतीनिदमब्रवीत् ।
मयाभिषिक्तलोकानां कुरुष्वं स्पशंनं नहि ।
- २१ कुरुष्वं नाशुभं किञ्चित् भविष्यदादिनां मम ॥
परमेश्वरमुद्दिश्य भीतं गायत भूगताः ।
कृतं तेन परित्राञ्च प्रकाशयत प्रसहं ।

मध्येऽन्यदेशिना तस्य संबन्धित गौरव ।	१४
आश्चर्याश्च क्रियास्तस्य नरकोकस्य सर्व्वतः ।	
महान् अति प्रशंस्यश्च जायते परमेश्वरः ।	१५
यावन्मो देवताः सन्ति ताभ्यो भेतस्य श्व सः ।	
अन्यदेशीयलोकानाम् अक्षराः सकलाः सुराः ।	१६
किन्तु सर्जनकर्त्तास्ति गगनस्य परेश्वरः ।	
समादरः प्रशंसा च तदीयाये हि वर्त्तते ।	१७
तिष्ठतः शक्तिसौन्दर्य्यं तदीयधर्म्वेभ्यनि ।	
यूर्यं मन्यसन्तानाः परमेशं प्रशंसत ।	१८
महिमानं परेशस्य विक्रमश्च प्रशंसत ।	
परमेशीयनाम्नश्च महिमानं प्रशंसत च	१९
नैवेद्यानि समादाय प्रयात तस्य सन्निधिं ।	
पवित्रशोभया तत्र कुरुष्वं प्रथिपातनं ।	
एधिवीस्था जनाः सर्व्वे तस्य साक्षाद् विभीत वै ।	२०
संस्थापितं जगत् तेन न कदापि रूखलिष्यति ।	
गन्दन्तु सकलाः स्वर्गं हर्षो व्याप्नोतु मेदिनी ।	२१
कथ्यताम अन्यदेशेषु राजति परमेश्वरः ।	
समद्रस्तस्य मध्यस्थाः सर्व्वे कुर्व्वन्तु गर्जनं ।	२२
क्षेत्रक्षेत्रस्थिताः सर्व्वे भवन्वाङ्गादसंयुताः ।	
वन्यदृक्ताः परेशस्य साक्षादुषं ध्वनन्तु हि ।	२३
स समायाति मेदिन्या विचारं कर्त्तुमेव हि ।	
परेशं ब्रूत धन्यश्च प्रशंसत परेश्वरं ।	२४
यतः क्षेमप्रदाता स चिरस्थलदनुग्रहः ।	
यूर्यं भावध्वम् अस्माकं जाता त्वं परमेश्वर ।	२५
नावस्त सङ्गहात्मास्मान् उद्धर चान्यजातितः ।	
तस्मात् तव पवित्रस्य नाम्नो वर्द्धिष्यते क्लवः ।	
अस्माकमपि स्नाषा ते प्रशंसतो जनिष्यते ।	
इत्याद्येकः प्रभु र्योऽस्ति स प्रभुः परमेश्वरः ।	२६
भूषाद् आद्यन्तपर्यन्तं धन्यो धन्यश्च सर्व्वदा ।	

अनन्तरं सर्व्वे लोकास्तथास्तिब्रह्मा परमेश्वरं तुष्टुविरे ।

अपरं प्रत्यहं कर्त्तव्यक्रियानुसारेण मनुष्याणाः सम्मुखे सेवनार्थम् १०

- १८ आसन्न षोडशेदोमस्तयोरकृषद्विसहस्राश्च परमेश्वरीयनियममञ्जूषायाः सम्मुखे तस्युः, अपरं विदूषूनस्य सुत षोडशेदोमो होषाश्च द्वारपाल-
- १९ कावास्तां । किञ्च परमेश्वर इच्छायैकं यां व्यवस्थाम् आश्रापयत् तन्मध्ये
- २० लिखितानां सर्वैकियाणां करकार्यं विशेषतः प्रत्यहं प्रातःकाले सन्धा-
काले च होमवेद्यां परमेश्वराय होमार्थकबलिदानार्थं याजकः सादोक्त-
स्तस्य याजका आतरश्च शिवियोनस्ये भृगुस्थाने परमेश्वरीयावासस्य
- २१ सम्मुखे तस्युः । अपरं चिरञ्जितदनुयज्ञ इत्यादिना गीतेन परमेश्वरस्य
धन्यवादार्थं तैः साकं हेमनो विदूषूनाऽपरेषाश्च येषां नामानि लिखि-
- २२ तानि ते यता लोकास्तस्युः । विशेषत उच्चध्वनिकरकार्यम् ईश्वरीयन्य-
वादनाथंश्च तूरीकरतलधारियां कृते हेमनयिदूषूनां तैः साकं तस्यनुः ।
- २३ विदूषूनस्य तनयाश्च द्वारपाला बभूवुः । अनन्तरं सर्वे लोका निजं निजं
निवेक्षणं प्रतस्थिरे किञ्च दायुद् निजपरिजनान् आश्रयं निगदितुं
परतद्व्य जगाम ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

- १ मन्दिरनिर्माणादधि नाथनस्य परमेश्वरस्य च कथनं अपरं दायुदमधि कथनं ११
परमेश्वरं प्रति दायुदः प्रार्थना प्रशंसनश्च ।
- २ अनन्तरं दायुद् यदा निजगोत्रे न्यवसत्, तदा स भविष्यदादिनं
नाथनं जगद, पश्य मयैरसकाष्ठे निर्मिते प्रासाद उच्यते किन्तु परमे-
३ श्वरीयनियममञ्जूषा यवनिक्तानाम् अधस्तिकृति । ततो नाथनो दायुदं
बभाषे त्वं निजमनोगतं साधय परमेश्वरन्तव सहाय आस्ते ।
- ४ अपरं तस्यां रजन्वाम् ईश्वरस्य वाक्कामिदं नाथनस्य निकटं समाग-
५ षत्, त्वं गत्वा मम दासं दायुदं वद, परमेश्वर इति वाचं वक्ति, मम
६ वासाथे त्वया मन्दिरं न निर्मातव्यं । इच्छायैकवृंशस्यात्रानयनदिनमा-
७ रब्धाद्य यावत् मया मन्दिरे न न्युष्यते किन्त्वेकं वस्त्रवेष्टम विहायान्यद्
८ वस्त्रवेष्टैकश्च स्थानं विहायान्यत् स्थानं गम्यते । तथापीच्छायैकवृंशमध्ये
मम पर्यटनकाले मम प्रजापालकत्वपदे नियुक्तः कश्चिद् विचाराधि-
९ पतिः कदापि किं मया पृष्ठ इदं, युष्माभि मन्वृते कुत एरसकाष्ठमयं
१० इह न निर्मावते ? इदानीं त्वं मम दासं दायुदं वद, सेनाधिपः
परमेश्वर एतां वाचं वक्ति मम प्रजानाम् इच्छायैकवृंशोयाणां राजानं
कर्तुम् अहं त्वां मेघस्थानात् मेघाश्रामं अनुचरवाच इहोतवान् ।

अपरं त्वं यद्यद् उपक्रमितवान् तत्सर्वस्मिन् अहं तव सहायो भवन् ८
 तव सम्मुखे तव सकलशत्रून् उच्छिन्नवान् चक्रवर्तिना महतां लोकानां
 नामवत् तव महानाम च कृतवान् । तदन्यत् मया निजप्रजागाम् ९
 इच्छायेत्वंशीयानां कृते स्थानमेकं निश्चित्य ते तस्मिन् स्थाने समस्था-
 प्यन्त, ते तत्र स्वस्थाने निवसन्ति पुनश्चालिता न भविष्यन्ति । पूर्वकाले
 यदा चाहं मदीयेच्छायेकीयलोकान् प्राप्सितुं विचाराधिपतीन् न्ययो- १०
 जयं तदा ते यादृशं दुष्टैर्मानवैरक्लिष्यन्त तादृशं पुन न क्लिष्यन्ते ।
 तव रिपवः सर्वे मया दमिताः परमेश्वरस्वरक्षते वंशमेकं स्थापयिष्यतीति
 वाक्ममपि मया कथितं ।

अपरं त्वयि सम्पुण्यायुधि सति निजपितृलोकानां सन्निधिं गतवति ११
 चाहं तव सन्तानजं भाविवंशं स्थापयिष्यामि तस्य राज्यं स्थिरीकरि-
 ष्यामि च । स मर्दं मन्दिरमेकं निर्मासति, अहश्च तस्य राजसिंहा- १२
 सनम् अगन्तकालं यावत् स्थिरीकरिष्यामि । अहं तस्य पिता भवि- १३
 ष्यामि स च मम पुत्रो भविष्यति । तवाग्रवर्तिनो राजतो मया
 यादृक् स्वानुग्रहेऽपसारितस्तादृक् तस्मै ममानुग्रहे नापसारयिष्यते ।
 किन्तु मम गृहे मम राज्ये च मयागन्तकालं यावत् संस्थापयिष्यते १४
 तस्य राजसिंहासनमप्यगन्तकालं यावत् स्थिरं स्थास्यति । अगन्तरं १५
 तानि सकलवाक्यानि तच्च दर्शनं यथातथ्यं नाद्यनेन दायूदे कथया-
 च्चकिरे ।

ततो राजा दायूद् अभ्यन्तरं गत्वा परमेश्वरस्य सम्मुख उपविश्य १६
 कथयामास हे प्रभो परमेश्वर कोहं मम वंशश्च कः यत् त्वं माम् एतत्प-
 र्यन्तम् आनीतवान्? तथापि हे ईश्वर, त्वम् एतदपि खट्वौ क्षुभ्रं १७
 कार्यं मन्यसे, हे प्रभो परमेश्वर त्वं निजदासस्य सुदीर्घं भाविवंशम-
 प्यधि वाचम् उक्तवान् माझेऽपदस्थलोकवत् ज्ञातवान् । एतदन्यत् १८
 भवतो दासस्य सम्मानमधि दायूदा किं वदितुं शक्यते? त्वं निजदासं
 वेत्सि । हे परमेश्वर त्वं खदासस्य कृते स्वमनोऽभिलाषाद् एतादृशं १९
 सम्पुर्णं माहात्म्यं विदधत् एतानि सर्वाणि महत्कार्याणि प्रकाशित-
 वान् । हे परमेश्वर, अस्माभिः स्वकर्तै र्यद्यत् श्रुतं तस्मिन् सर्वस्मिन् २०
 तव सदृशः कश्चिदपि नास्ति त्वां विना कश्चिद् ईश्वरो नास्ति । अपरं २१
 तवेच्छायेत्लोकस्य तुष्या काप्यन्या जाति भूमिच्छले किं विद्यते वस्या
 सोऽस्तेन कश्चीयजतिं कञ्चम् ईश्वरः स्वयम् आग्रतवाव? त्वं महद्भि

- भयङ्करैश्च कर्मभिर्महावशः प्राप्त्यर्थं तदेव कृत्वा निसरदेष्टान् निजलो-
 कान् मोचयित्वा तेषां सम्मुखाद् अन्यलोकीयान् लोकान् दक्षयितवान्,
 ११ निजेखायेन्वंशीयांश्चानन्तकालार्थं क्षणीयप्रजाः कृतवान् अपरं हे पर-
 १२ मेन्द्र त्वमेव तेषाम् ईश्वरोऽभवः । इदानीं हे परमेन्द्र खदासमधि
 तस्य वंशमधि च त्वया प्रतिश्रुतं वाक्यम् ध्वनन्तकालं यावत् स्थिरीभवतु,
 १४ त्वया यदुक्तं तदेव क्रियतां । तत् स्थिरीभवतु किञ्च सेनाधिपतिः परमे-
 १५ न्द्रो य इखायेन्वंशस्येश्वरः स एवेखायेन्वंशस्येश्वरोऽभवदिति वाचा
 तव नाम नित्यं महद् भवतु तव दासस्य दायुदो वंशश्च तव साक्षात्
 १६ स्यान्न भवतु । हे मम प्रभो तव वंशमहं वर्द्धयिष्यामीति वाक्यं त्वयैव
 तव दासस्य कर्मगोचरीकृतं ततो हेतोस्तव समीपे प्रार्थनामिमो निवे-
 १७ दयितुं तव दास उत्सुकोऽभवत् । हे परमेन्द्र त्वमेव सत्य ईश्वरः,
 १८ त्वं निजदासाय शुभं प्रतिश्रुतवान् अतस्तव दासस्य वंशो यथानन्त-
 कालं तव समस्तं स्थिरो भवेत् तथा तव दासस्य वंशं प्रत्याश्रित्य
 वक्तुं त्वमेवाहंसि यतस्तवाशीर्वादेन सोऽनन्तकालार्थम् आर्शाः प्राप्तेः
 भविष्यति ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

- १ पिजेहीयानां मोयावीयानाञ्च लोकानां दायुदा दमनं २ हृददेपरस्मरामीष-
 लोकानाञ्च अथनं ८ दायुदं प्रति नायिराजप्रभूमीनाम उपायनं १९ इलोकीयानां
 अयो देशे दुर्गस्थापनञ्च (४) दायुदः मिन्याधिपतीनां नामानि च॥
- १ अनन्तरं दायुद् पिजेहीयान् पराजित्य नस्तीचकार तेषां करेभ्यः ।
 २ ग्रातं तदीयोपनगराणि चापजग्राह । अपरं स मोयावीयान् परा-
 जित्य ततो मोयावीया दायुदो वशीभूय करदायिनो बभूवुः ।
 ३ अनन्तरं पराततटिन्याः समीपस्थदेशे निजकर्तृत्वं संस्थापयितुं सो-
 ४ वाया राज्ञि हृददेशे गतवति दायुद् हमाते तं पराजित्य तस्य सङ्घं
 रथान् सप्तसहस्राणि ह्यारोहयित्वा विंशतिसहस्राणि पदातिक्राञ्च
 जग्राह रथहयानां पादघ्निराञ्चिह्ने च किन्तु तेषां मध्ये शतं
 ५ रथान् अवशेषयामास । अनन्तरं दम्भेशकस्मरामीयेषु सोवाष्टपस्य
 हृददेशस्य साहाय्यं कर्तुम् आगतेषु दायुद् तेषाम् अरामीयाणां दारि-
 ६ द्रतिसहस्राणि लोकान् अवधीत् । अपरं दायुद् अरामीयदम्भेशक-
 प्रदेशे सैनिकाः स्थापयामास ततोऽरामीया दायुदो वशीभूय करदा-

विजो बभूवुः । अनेन प्रकारेण दायूद् यद्यद् उपाक्राम्यत् तत्सर्वस्मिन्
परमेश्वरस्तं जयिन् चकार । ७ दायूद् हृददेशरस्य दासानां गात्र-
स्थानि सर्वाण्यङ्गानि गृहीत्वा विरूपाक्षमम् आनिनाय । अपरं ८
दायूद् हृददेशरस्याधोनाभ्यां टिभतं कूनक्षेतिनामकाभ्यां नगराभ्यां
भूयिष्ठानि पित्तनान्यानिनाय तैरेव सुखेमान् पित्तनमयं सागररूपं
पात्रं क्षम्भद्वयं पित्तनमयभाजनानि च निर्मितवान् ।

अनन्तरं दायूदा सोवाण्डपस्य हृददेशरस्य सर्वाणि सैन्यानि परा- ९
जितानीति वार्तां निश्रम्य तोयिनामा हृमातीयन्वपती राज्ञो दायूदः
कक्ष्यायं प्रष्टुं युध्यता तेन हृददेशरस्य पराजितत्वकारणात् तस्य धन्य- १०
वादं श्रुत्वा तस्य समीपं खपुत्रं हृदीरामं तेन सार्द्धं च रौप्यमयाणि
सुवर्णमयानि पित्तनमयानि च सर्वविधभाजनानि प्रेषयामास यतो
हृददेशरेण सार्द्धं तोयिनासोऽपि युद्धम् आसीत् । तत इदोममोयावा- ११
म्नोनपिजेष्टीयामालेकप्रभृतिभ्यः सर्वजतिभ्यो जोडितैर्दुर्लभसुवर्णैः सह
तानि सर्वाण्यपि राज्ञो दायूदा परमेश्वरम् उद्दिश्य समुत्सृजिरे ।

अनन्तरं सिरूयायाः सुतो योयावो जवणाख्यायाम् उपतत्तकायाम् १२
अष्टादशसहस्राणीदोमीयलोकान् जघान । अपरं स इदोमदेशे सैनिकाः १३
स्थापयामास, इदोमीया लोकाश्च सर्वे दायूदो दासा बभूवुः । अपरं
दायूद् यद्यत् स्थानं जगाम तत्सर्वस्थाने परमेश्वरस्तं जयिन् चकार ।

इत्थं दायूद् इस्त्रायेलः सर्ववंशोपरि राजत्वं कुर्वन् निजसकल- १४
प्रजाः प्रति सुविचारं न्यायश्चाचकार । तस्मिन् काले सिरूयायाः पुत्रो १
योयावः प्रधानसेनापतिरासीत् । अहीटूवस्य सुतः सादोकोऽवियाध- १६
रस्य सुतोऽहीमेजकश्च याजकावास्तां सिरायश्च जेलक आसीत् । धि- १०
होयादस्य सुतो विनायः क्विरेथीयानां पिजेथीयानाश्चाध्यक्ष आसीत् ।
तथा दायूदः सुता नरपतेः प्रधानसभासूद आसन् ।

१८ जनविंशोऽध्यायः ।

१ दानुनेव दायूदो दूतानां बधवश्वरेण १ अम्मोनोयलोकानां पराजितत्वं १६
तेषाम् उपकारिकः भावकश्च पराजितत्वं ।

ततः परम् अम्मोनवंशस्य राज्ञि नाहश्चे मृतवति तस्य पुत्रस्तस्यैपदे १
राज्ञा बभूव । अतो दायूद् अवदत्, दानुनस्य जनको नाहश्चो मं १

- प्रति यादृशं सद्भावम् आचरद् अहमधीदानीं हानुम् प्रति तादृशं सद्भावम् आचरिष्यामि । अतो दायुद् तस्य पितरमपि तं सान्त्वयितुं
- १ दृत्तान् प्रेषयामास । दायुदस्तेषु दासिभ्यस्मिन्वंशीयानां देशे तस्य सम-
 २ क्षम् उपस्थितेभ्यस्मिन्वंशीयानां मुख्या हानुम् जग्दुः, दासुदा तव
 समीपं सान्त्वयितारो जनाः प्रहिता इति कर्म तव पितुः सम्मानार्थं
 ३ तेन कृतं त्वं किमित्थं बुध्यसे ? दायुदो दासा देशं निरीक्ष्यानसन्धाय च
 ४ नाश्रयितुं तव समीपम् आगच्छनिति किं नहि ? ततो हानुनो दायुदो
 दासान् धृत्वा तेषां भ्रश्रुत्वाम् अर्द्धमर्द्धं क्षीरयित्वा नितम्बपर्यान् तेषां
 ५ वस्त्राणि कृत्वा च तान् विससर्ज । अनन्तरं केनचिद् गत्वा वार्त्तामेनां
 दायुदि चापिते तेषाम् अतीव त्रपाकारत्वाद् राजा तेषां साक्षात्कर-
 ६ शार्थं जोक्षान् प्रहिच्छेदम् आदिदेश, यावद् युष्माकं भ्रश्रुति न वर्द्धन्ते
 तावद् यूयं यिरीही तिष्ठत पश्चात् परादृत्वागच्छत ।
- १ अनन्तरं वयं दायुदः सम्मुखे छमाहां अभवामेत्यस्मिन्वंशीयै र्दृष्ट्वा,
 ततो हानुनोऽस्मिन्वंशीयाश्चारामनहरयिमाद् अराममाखातः सावा-
 २ तस्य वेतनयाहिणां रथहयारोहिणाम् आनयनार्थं दूतैरेकसहस्रकृ-
 ३ ऋपरिमितं रौप्यं प्रेषयामासुः । तैस्तु वेतनम् अङ्गाकृत्य दार्शिकद्-
 ४ रथेषु माखाया राक्षि तस्य जोकेषु च जन्त्रेषु ते समागत्य भेदिवायाः
 ५ सम्मुखे शिविरं स्थापयामासुस्ततोऽस्मिन्वंशीया अपि सखनगरेभ्यः
 ६ समागत्य युद्धायजग्मुः । तां वार्त्तां निश्रम्य दायुद् योषावं क्त्ववन्ति
 ७ सर्वसैन्यानि च तत् स्थानं प्रेषयामास । ततोऽस्मिन्वंशीया वहिर्भूय
 ८ गोपुरप्रवेशस्थाने सैन्यानि रचयाञ्चक्रिरे ते च समागता राजानः क्षी-
 ९ प्यम् व्युहं रचयाञ्चक्रिरे । इत्थम् अयदिशि पश्चादिशि च द्यो दिक्षी-
 १० र्मदिबद्धं युद्धं जायत इति दृष्ट्वा योयाव इच्छायिकः सर्वेभ्यः परीक्षि-
 ११ तलोक्षेभ्यो जोक्षान् हत्वारानीयानां विबद्धं व्युहं रचयामास । अव-
 १२ शिष्टजोकेषु च निजसहजे ऽवीश्ये तेन समर्पितेषु सोऽस्मिनीयानां
 १३ विबद्धं व्युहं रचयाञ्चकार । अपरं योयावत्कं जगाद, अरानीयाश्चित्
 १४ मत्तो बलवन्तो भवन्ति तच्छुहं त्वयोपकसंस्थः, अस्मिनीयाश्च चेत् त्वत्तो
 १५ बलवन्तो भवन्ति तच्छुहं त्वाम् उपकरिष्यामि । त्वं प्रब्रजो भव, वयं
 १६ सख्योक्तानाम् अस्वदीवेश्वरस्य नगराणाञ्च कृते पुरुषयत् प्रकाशयिष्यामहे
 १७ परमेश्वरश्च यत् क्षेमं मन्यते तदेव करिष्यति । अनन्तरं योयावे तस्य
 सङ्घिजोकेषु चादामीयैः समं योद्धुं प्रव्रतेयु तं तस्योऽग्रे पलायाञ्चक्रिरे ।

अपरम् अरामीयाः पराजयन्त इति दृष्ट्वास्मिन्वंशीया अपि तस्य प्लातु- १५
रवीश्रयस्याग्रे पलाय्य नगरं प्रविबिन्दुः । ततो योयावो यिरूशालनं
जगाम ।

अनन्तरं वयम् इस्त्रायेलवंशीयैः पराजिता इति वीक्ष्यारामीया १६
दृष्टान् प्रहित्य फरातनद्याः पारस्थान् अरामीयान् वधिरामिन्दुः, हृद-
देवरस्य सेनापतिः श्रोवकश्च तेषाम् अग्रगामी बभूव । अनन्तरं दायूद् १७
तां वार्त्तां निशम्येस्त्रायेलः सकलवंशान् संगृह्य यद्देनतटिन्याः पारं गत्वा
तेषां सन्निधम् उपस्थाय तेषां विरुद्धं शूङ्घं रचयाञ्चक्रे ततोऽरामीय-
लोकानां विरुद्धं दायूदा युद्धाय शूङ्घरचनायां कृतायां ते तेन सह
युयुधुः । किन्त्वरामीया इस्त्रायेलवंशस्य सम्मुखात् पलायाञ्चक्रे ततो १८
दायूद् अरामीयाणां सप्तसहस्राणि रथान् चत्वारिंशत्सहस्राणि पदा-
तौश्च नाशयामास विशेषतस्तेषां सेनापतिं श्रोवकं जघान । अनन्तरं १९
वयम् इस्त्रायेलवंशीयैः पराजिता इति वीक्ष्य हृददेघरस्य भत्या दायूदा
सह सन्धिं कृत्वा तस्य वशीबभूवुः । अतोऽरामीया अस्मिन्वंशीयान्
पुनरपकर्तुं निच्छन् ।

२० विंशोऽध्यायः ।

१ दायूदः प्रतनाभी रब्बानगरश्च पराजितत्वं ४ पिस्तेष्टीयानां वधाणां दीर्घवपुषां
साकङ्क्षां जगम ।

अनन्तरं तस्मिन् बत्सरे गते सति राज्ञां रथयात्रासमये योय १
सैन्यान्त्यादाय जगाम ततः सोऽस्मिन्वंशीयानां देशं नाशयामास किञ्च
रब्बानगरीं गत्वा संबोध, किन्तु दायूद् यिरूशालने तस्थौ । अन- २
न्तरं योयावो रब्बां पराजित्य विनाशयामास । अपरं दायूदा रत्न-
सुबर्ब्बानां किञ्चरैकपरिमाणे राजमुकुटे तद्देशीयन्त्रपस्य मस्तकाद् आदत्ते
तद् दायूदः शिरस्थारोपयत्, अपरं स तस्मात् नगरात् प्रभृतानि जोठि-
तत्रस्थाणि बहिष्कृत्यानिनाय । अनन्तरं दायूद् तन्मध्यवर्त्तिनो मनुजान् ३
बहिष्कृत्यानीय करपत्राणां जोहमयानां जोष्ट्रानां परश्रूनाञ्च कर्मसु
न्ययुङ्क्त । दायूद् अस्मिन्वंशस्य सकलनगराणि प्रति तादृशं चकार ।
ततः परं दायूद् तस्य निखिजा मनुजाश्च यिरूशालनं प्रत्याजग्मुः ।

अनन्तरं गेबरे पिस्तेष्टीयैः साकं संग्राम उपस्थिते इज्जतीयः सिम्बि- ४
ल्ययस्य दृष्टत्वायस्य तनयं सप्तं व्यापादयामास । पुनर्ब्वारं पिस्तेष्टीयैः ५

समं समर आरब्धे तत्र बायीरस्य सुत इच्छानिगलान्तुदद्ववन्महामु-
 १ कधारिकं मातीयजातस्य भातरं कश्चिं व्यापादयामास । अनन्तरं
 माते पुन युंङ् जाते प्रतिहस्तं प्रतिपदश्च षट् षट् अङ्गुल्यः साकल्येन
 चतुर्विंशत्कृत्वो यस्यासन् एवम्भूतस्य दृष्टतकायस्यातीव दीर्घकाय
 ० एककनय इच्छायैकं नरं स्पृष्टयामास ततो दायूदो भातुः श्रिमियस्य पुत्रो
 ८ योनाशनसं व्यापादयामास । मातीया दृष्टतकायवशीया एते चत्वा-
 रो जना दायूदा तस्य दासैश्च जज्ञिरे ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

- १ दायूदा लोकानां गणनं ६ गादेन दायूदं प्रति दृष्टवयकघनं १४ मप्रतिमहमेपु लो-
 केषु हतेषु धिकशास्त्रमः कते दायूदः प्रायेनं १८ अदीकारस्य शम्भसरेनस्थान
 गणिना दायूदे उत्तरदाभं ५८ तत्र भ्याने यज्ञमदिनिष्ठां नन्दिरनिष्ठाकाय
 निदेशथ ।
- १ अनन्तरं शयतान इच्छायैवंगस्य प्रतिकूलम् उद्धायैस्त्रायैवंगस्य
- २ गणनाय दायूदं प्रवर्तयाश्चकार । अनन्तरं दायूद् योयावं मनुजानां
 मुख्याश्च समादिदेश ययं वर्षेवामारभ्य दानं यावद् इच्छायैकीयमनु-
 जान् गणयत ततः परं मम सन्निधिं वार्त्ताम् आनयत, अहं तेषां संख्यां
- ३ विविदिषामि । ततो योयावः कथयाश्चकार, इदानीं यावन्तो मनुजा
 विद्यन्ते परमेश्वरस्तस्य शतगुणं निजलोकान् वर्द्धयतु किन्तु भो मम
 प्रभो राजन् ते सर्वे किं मत्प्रभो दासिया नहि? तर्हि मम प्रभु नृपति-
- ४ रेतस्मिन् कर्मणि प्रवृत्त्या कुत इच्छायैको दोषस्य मूलं भवेत्? तथापि
 योयावस्य वचनाद् राज्ञो वचने प्रबले सति योयावः प्रख्यायैस्त्रायैकीय-
 जनपदस्य सर्वत्र पर्यटितवान् ततः परं यिच्छानलं पुनराजगाम ।
- ५ अनन्तरं योयावो लोकानां गणनस्य संख्यां दायूदं व्यापादयामास तत्रे-
 ष्छायैकीयवंगस्यैकादशलक्षाणि खड्गधारिणो मानवा यिच्छदावंगस्य च
 सप्ततिसहस्राधिकानि चतुर्लक्षाणि खड्गधारिणो मानवा आसन् ।
- ६ परन्तु तेषां मध्ये स जेवीयान् विन्यामीनवशीयांश्च न गणयाश्चकार
- ० यतो योयावो महीपतेस्तान् आर्त्तां दृष्टार्त्ताम् अभिन्यत । अपरं कार्ये-
- ८ यैतेनेश्वरस्यासन्नोषे जाते स इच्छायैवंगम आजवान् । अनन्तरं दायूद्
 ईश्वरम् अवाचत् कार्येजानेन मया महाकलुषम् अकारि, इदानीं
 विनयेऽहं निजदासस्य कणुषं क्षमस्व मयातीव मूढस्य कर्मोकारि ।

अनन्तरं परमेश्वरे^१ दायूदः प्रदर्शकं गादं बभूव इदम् अवोचत्, त्वं ८
 गत्वा दायूदं ब्रूहि परमेश्वरे^२ बभूव इदम् उच्यते तव सम्मुखे मया त्रयो १०
 दशानि निधीयन्ते तेषाम् एकस्मिन् त्रियतां मया स एव त्वां प्रति कारि-
 श्यते । ततो गादो दायूदः सन्निधिं गत्वा तम् अवोचत् परमेश्वरो ब्रवीति ११
 श्रीन् वत्सरान् दुर्मिच्छोऽथवा श्रीन् मासान् यावत् तव पञ्चाद् १२
 शरीरं खड्गेषु तिष्ठत्यु तेषां सम्मुखे तव विनाशोऽथवा श्रीन् दिवसान्
 यावत् जनपदे परमेश्वरस्य खड्गस्वरूपाया महामार्त्या अर्धत इच्छा-
 येकः क्षत्रे जनपदे विनाशकद्रुतस्य भ्रमणम् एतत्त्रयस्य मध्ये त्वयैकं
 त्रियतां मत्प्रेरयिष्ये मया किमुत्तरं दातव्यं तदिदानीं त्वयाजोच्यतां ।
 ततो दायूद् गादं बभाषे मम महती मनःपीडा जाता, इदानीं परमे- १२
 श्वरस्य हस्ते पतितुमिच्छाम्यहं यस्मात् तस्य क्षया प्रचुरा नाहं मनुष्याणां
 हस्तेषु पतितुम् इच्छामि ।

अनन्तरं परमेश्वर इच्छायेत्वंशं प्रति महामार्त्यां प्रेषयात्प्रकारेण तत १४
 इच्छायेकीयानां सप्ततिसहस्राणि मनुजा अभियन्त । अपरम् ईश्वरो १५
 विश्वशासनस्य विनाशार्थं यं द्रुतं तत् स्थानं प्रहितवान् तस्य विनाशन-
 समये परमेश्वरो विनोक्त्य विपद्यन्तस्य तं विनाशकं द्रुतम् अत्रवीत्,
 अकमनेन त्वं शक्यं सञ्जीवय । तदानीं परमेश्वरस्य द्रुतो यिवूषीय-
 स्यादौशाहस्य शस्यमईनस्थानस्य सन्निधाववातिष्ठत् । अनन्तरं दायूद् १६
 ऊर्ध्वदृष्टिं भवन् द्यावाभूम्यो र्मध्यपदिस्थितं परमेश्वरस्य द्रुतं तस्य करे
 च विश्वशासनस्योपरि प्रसारितं निष्कोषं खड्गं ददर्श ततो दायूद् प्रा-
 चीनमनुजाश्च परिहितशास्त्रवसनाः सन्तो न्युक्तीभूय न्यपतन् । अन- १७
 न्तरं दायूद् ईश्वरं बभाषे मनुजानां प्रखनस्यादेशः किं मया नाकारि ?
 मयैव पापमकारि ममैव सोऽपराधोऽस्ति मेधैरेतैः किम् अपराधं ?
 चे मम प्रभो परमेश्वर विनयेऽहं मम मदीयपिहृद्वंशस्य च विशुद्धं त्वया
 करः प्रसार्यतां परन्तु निजप्रजागाम् आघाताय न प्रसार्यतां ।

अनन्तरं परमेश्वरस्य द्रुतो गादं बभाषे त्वं दायूदम् इदम् आदिश, १८
 त्वं गत्वा यिवूषीयस्यादौशाहस्य शस्यमईनस्थाने परमेश्वराय यज्ञ-
 वेदीमेकां निष्कोषय । अनन्तरं परमेश्वरस्य नाज्ञा गादो यद् आज्ञापि- १९
 तवान् तदनुसारेण दायूद् यात्रां विदधे । तदानीम् शरीराद्यो गोधू- २०
 मान् अमर्हन्त, अनन्तरं स पराहृत्त्वं द्रुतम् आदर्शत् ततः स तस्य
 चत्वारः सुताश्च प्रवृत्ता बभूवुः । अनन्तरं दायूद्यदौशाहस्य समी २१

- पम् उपस्थितवति स इष्टिं कुम्भं दायुद्ं विजोक्तं शस्यमर्हनस्थानाद्
 १२ वधि गत्वा भूमिकप्रद्विराः सन् दायुद्ं प्रजनाम् । तदानीं दायुद्ं
 अरौबाहम् अत्रवीत् त्वम् इदं शस्यमर्हनस्थानं मद्यं देहि त्वया सम्पुञ्जं
 मूज्यमादाय तत् मद्यं दीयतां, मनुजानां मध्यात् मद्यामारी यन्निरर्सेत्
 १३ ततश्च ते मयात्र स्थाने परमेश्वराय यज्ञवेदिरेका निर्मापयिष्यते । ततो
 ऽरौबाहो दायुद्ं बभाषे, ऽऽकानु, मम प्रभुना पार्थिवेन यत् स्तेमं
 बुध्यते तदेव क्रियतां । पश्यतु होमबन्धे निर्मितं कृषभा इन्धननिमित्तं
 मर्हनयन्नात्रि नैवेद्यस्य निमित्तं गोधूमाश्च मया दीयन्ते सर्वास्तेतानि
 १४ मया त्यज्यन्ते । अनन्तरं दायुद्ं अरौबाहं जगाद तन्न भवतु मया
 सम्पुञ्जं मूज्यमेव दत्त्वा सर्वास्तेतानि क्लियिष्यन्ते नाहं परमेश्वराय तव
 १५ सम्पद्ं दास्यामि विनामूज्यज्वान् होमबन्धीन् वेत्स्यस्यामि । अनन्तरं
 दायुद्ं षट्शतश्लोकनपरिमितानि महारजतानि दत्त्वाऽरौबाहात् तत्
 १६ स्थानं चिक्षाय । अपरं दायुद्ं तस्मिन् स्थाने परमेश्वराय यज्ञवेदीं
 निर्माप्य होमबन्धीन् मङ्गुकार्यकवर्णीश्च प्रोत्सर्जन् परमेश्वरम् उद्दिश्य
 प्रार्थनां चकार च । ततः स होमार्थकयज्ञवेद्यपरि सर्गात् समेतैः
 १७ उतबहेन तस्माद्युत्तरं ददौ । अनन्तरं परमेश्वरेण दूतेसमादिष्टे स
 निजससिं कोषे निदधे ।
 १८ अनेन प्रकारेण परमेश्वरो यिवूषीयारौबाहस्य शस्यमर्हनस्थाने
 मद्यम् अक्षरं दत्तवान् इति विजोक्तं दायुद्ं तदारभ्य तत्रैव बन्धीन् अद-
 १९ दात् । परन्तु प्रान्तरे मूससा परमेश्वराय निर्मापित आवासे होम-
 २० वेदिश्च तदानीं ऽग्न्यस्थाने गिवियेन आस्तां । किन्त्वेश्वरं प्रष्टुं दायुद्ं
 तस्य समर्थं शक्तं नाशक्नोत्, यतः स परमेश्वरीयदृतस्य चन्द्रहासाद्
 विभयाच्चकार । अनन्तरं दायुद्ं बभाषे स्थानम् एतत् प्रभोः परमेश्व-
 रस्य मन्दिरम् इच्छायेजो होमवेद्याः स्थानञ्च भविष्यति ।

२२ दानिंशोऽध्याय ।

१. मन्दिरस्य निर्माणार्थं दायुदा वज्रव्याजां संपद्यन् १ तुल्येमानं प्रति मन्त्रवा निदे-
 श्च १० तुल्येमान उपकारार्थं च धिपमोनाम् आह्वयः परम् ।
 १ अनन्तरं दायुद्ं इच्छायेजीयजनपदे प्रवासिनां सर्वेषां विदेशिनां
 २ संघं कृत्वा आद्यापयाचकार, अपरम् ऐश्वरमन्दिरस्य निर्माणार्थं षो-
 ३ ष्यपावाकानां कर्तव्यं भास्करान् नियुञ्जन् । अपरं द्वारतीयकवाटानां

कोशानां कृते कक्षाणां कृते चापरिमितान् आयसान् अपरिमितान्
 चारकूटांश्च सङ्गृहीतवान् । अपरम् असंख्यान्येरसकाष्ठानि संगृहीत- ४
 वान् यतः सीदोनीयाः सीरोयाश्च दायूदः समीपं बह्वन्येरसकाष्ठानि
 समानिभ्युः । दायूद् कथयामास मम तनयः सुजेमान् अल्पवयस्यो ५
 न्यदुश्चास्ति परन्तु परमेश्वरस्य कृते यन् मन्दिरं निर्मातव्यं तेनातीव
 श्रद्धता भवितव्यं तस्य यशसा शोभया च सर्व्वं देशा व्याप्तयाः, अतोऽहं
 तत्कृते त्र्यसङ्गृहं करिष्यामि । तस्मात् दायूद् खनिधनात् पूर्वं तस्य
 कृते बाहुल्यतः सङ्गृहं चकार ।

ततः परं दायूद् निजतनयं सुजेमानम् आह्वयेखायेलीयस्य प्रभवे १
 परमेश्वराय मन्दिरनिर्माणम् आह्वययाश्चकार । दायूद् सुजेमानं २
 जग्राद, हे मम तनय, मदीयप्रभोः परमेश्वस्य नास्तेऽहं मन्दिरं निर्माण-
 यिष्यामीति मम मनोरथे जाते परमेश्वरस्य भारतीयं मां प्रति समुपा- ८
 तिष्ठत् त्वया बह्वनि यधिराख्यपात्सन्त महान्तः समराख्यक्रियन्त तत्-
 कारणात् त्वया मम नास्ते मन्दिरं न निर्माणितव्यं यतः पृथिव्यां मम
 गोचरे बह्वनि यधिराख्य त्वयापात्सन्त । पश्य तवैकः सुतो जनियते स ९
 श्रान्तो मानवो भविष्यति मया तस्मै चतुर्दिक्स्थितेभ्यः परिपश्विभ्यो
 विश्रामो वितारिष्यते तदीयं नामधेयं सुजेमान् श्रान्त इति भविष्यति,
 तस्य राजत्वसमयेऽहम् इखायेलीयेभ्यः श्रान्तिं निष्कण्टकत्वञ्च विश्राण-
 यिष्यामि । स एव मम नास्ते मन्दिरं निर्माणयिष्यति स मम तनयो १०
 भविष्यत्यहञ्च तस्य पिता भविष्यामीखायेलीयानाम् उपरि तस्य रा-
 सिंहासनम् अनन्तकार्णं श्लेषं करिष्यामि च । हे मम तनय, परमेश्वर ११
 इदानीं तव सहायो भवतु स त्वामधि यादृग् उक्तवान् तदनुकारेण त्वं
 भाग्यवान् भूत्वा निजप्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं निर्माणय । तदन्यद् १२
 इखायेलीयानाम् आधिपत्यार्थं स्वप्रभोः परमेश्वरस्य व्यवस्थाया आच-
 रणार्थञ्च परमेश्वरस्तुभ्यं ज्ञानबुद्धी प्रदेयात् । परमेश्वर इखायेकः कृते १३
 भूससं यान् विधीन् याश्चाह्वा आदिशत् ताः पाकयितुं यदि मनो नि-
 धत्से तस्मैव त्वं भाग्यवान् भविष्यसि, तस्मात् शक्तिमान् उत्सुकश्च भव
 भीति निराशश्च माभूः । पश्याहं निजदुःखसमये परमेश्वरीयमन्दिरस्य १४
 कृते कृत्तिकारपरिमितानि सुवर्णानि दशकृत्तिकारपरिमितानि
 दुर्वर्णानि प्रचुरत्वाद् अपरिमेयान् चारकूटान् लोहांश्च समग्राह्यन्
 अपरम् अहं काष्ठानि पाषाणांश्च समग्राह्यं त्वमप्यपरान् सङ्गृहीतुं

- १३ शक्यन्ते । अपरं तव सन्निधौ बहवः शिष्यिनो ऽर्घतः पाषाणतक्षकाः सुव-
 १४ धराः सर्वविधकर्मसु निपुणाः सर्वविधलोकाश्च विद्यन्ते । सुवर्षदुर्ष्वर्ष-
 पितृकलाहाद्यापरिमेयाः सन्ति, तस्मात् त्वम् उत्तिष्ठ कर्मव उद्योगं
 कुर्वस्व, परमेश्वरस्तव सहायो भूयात् ।
- १५ अन्तरं दायूद् इच्छायेनः सकलान् अधिपतीन् निजपुत्रस्य सुजेमन्
 १६ उपकारायादिशुभं जगद्, युष्माकं प्रभुः परमेश्वरो युष्माकं सहायो भूत्वा
 किं सर्वंदिक्षु युष्माकं विश्रामं न प्रादात् ? जनपदनिवासिषु तेनैव
 मदधीनोक्तेषु परमेश्वरस्य तदीयप्रजानाञ्च गोचरे नीरुत् पराजितो
 १७ ऽभवत् । अतो निजप्रभोः परमेश्वरस्य गवेषणे खेधाम् अन्तःकरञ्जानि
 चिन्तानि च निधङ्गम्, अपरम् उत्तिष्ठस्व, परमेश्वरस्य नाशं यन्मन्दि-
 र्निर्मापयिष्यते तन्मध्ये परमेश्वरस्य नियममङ्गुषाया ईश्वरीयायां मेध-
 भाजनानाञ्चानयनाद्यैः स्वप्रभोः परमेश्वरस्य पवित्रं स्थानं निर्मापयत ।

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

१ सुजेमनो राज्ञे निगोत्रो २ जेविवंशस्य विभजनं ३ गेर्षोनीयवंशस्य नामधेयानि
 ४ किङ्कतीपवंशस्य नामधेयानि ५ मिरारिवंशस्य नामधेयानि ६ लोनीयानां
 कर्षाण च ।

- १ ततः परं दायूदि स्यविरे सम्पुर्णायुधि च जाते स निजतनयं सुजे-
 २ मानम् इच्छायेनीयानां राजत्वे नियुञ्ज । स याजके लोनीयैश्च सार्द्धम्
 ३ इच्छायेनीयान् अधिपतीन् संजयाह । ते लोनीयास्त्रिंशद्दशवयस्कास्ततो
 ४ ऽधिकवत्सरेवयस्काश्चासन् अपरं तेषां शिरोगहनया ते ऽष्टत्रिंशत्स-
 ५ वसाणि पुरुषा आसन् । अपरं दायूद् अवाचत्, तेषां मधीयाश्चतुर्विं-
 ६ शतिसहस्राणि मनुजाः परमेश्वरीयमन्दिरकार्याध्यक्षा भवन्तु, अपरं
 ७ षट्सहस्राणि मानवाः प्रासितारो विचारयितारश्च भवन्तु । अपरं
 ८ चत्वारि सहस्राणि पुरुषा दीवारिका भवन्तु । मया प्रशंसार्थानि यानि
 ९ वाचयन्ताणि निर्मापयानि तेषु नियुक्ताः परमेश्वरस्तावित्वात्वारि सह-
 १० स्राणि लोका भवन्तु । अपरं दायूद् गेर्षोनीयः किङ्कतीयो मिरारीव-
 ११ खेतिनामकान् जेविवंशान् विभज्य तेषां पर्यायान् निरूपयामास ।
 १२ तेषां गेर्षोनीयानां मध्ये ऋदनः शिमियश्च । अपरं ऋदनस्य चतः
 १३ सुता आसन्, ज्येष्ठो यिहीयेनः, अपरौ संयमो योयेकश्च । त्रिंशु शिमि-

यत्नयः सुता आसन् शिलोमीतो हसीयेको हारश्च, इमे जादनवंशस्य
मुख्या आसन् । अपरं शिमियेः पुत्रा यद्दत्तः सीधो यियूशो विरियश्च, १०
शिमियेरेते ये चत्वारः सुता आसन् । तेषां मध्ये ज्येष्ठो यद्दत्तो द्वितीयश्च ११
सीध आसीत् । अपरं यियूशस्य विरियस्य च बहवः सन्ताना नासन्
एतत्कारणात् ते पिढवंशानुसारत एकस्मिन् पत्रे गणिता अभवन् ।

अपरं किहातस्य चत्वारः पुत्रा आसन् अस्वामो यिम्हरो हित्रोग १२
ऊषीयेश्च । अपरम् अस्वामस्य सुतौ हारोयो मूसाश्च, एष हारोग- १३
स्तस्य पुत्राश्च यथा महापावित्र्येण पवित्रीक्रियेरन् परमेश्वरस्य सम्मुखे
धूपान् ज्वालयेयुः सेवाम् अनुतिष्ठेयुस्तस्य नाम्ना नित्यम् आश्रिप्तं वदेयुश्च
तदर्थं चिरकालकृते पृथक्कृता बभूवुः । ईश्वरीयलोकस्य मूससः पुत्रौ १४
जेविवंशस्य मध्ये गणितावास्तां । मूससः सुतौ गेर्शोम इलीयेषरश्च । १५
तस्य गेर्शोमस्य सन्तानानां मध्ये शिवूयेको मुख्य आसीत् । इलीयेषरस्य १०
च सन्तानानां मध्ये रिहवियो मुख्य आसीत् । तस्येलीयेषरस्य नापरः
सुत आसीत्, परन्तु रिहवियस्य बहवः सुता आसन् । अपरं यिद्द- १६
रस्य सुतानां मध्ये शिलोमीतो मुख्या आसीत् । अपरं हित्रोगस्य ज्येष्ठः १८
सुतो यिरियः, द्वितीयो ऽमरीयः, तृतीयो यद्दत्तोयेलः, चतुर्थो यिकमि-
यामः । अपरम् उदीयेकस्य ज्येष्ठः सुतो भीखाः, द्वितीयो यिश्रियः । १०

अपरं मिरारेः सुतौ महलि मृशिश्च । महलेः सुताविलियासरः ११
कीशश्च । अयम् इलियासरो यदा मृतवान् तदा तस्य सुतो नासीत्, *
केवलं दुहितर आसन् ततो ज्ञातेः कीशस्य सुतास्ता व्यवहन् । अपरं २
मूशेखयः सुता आसन्, महलिरेदरो यिरेमेतश्च ।

निजनिजपिढवंशानुसारेणैमे जेवीयानां मध्ये स्वल्पपिढवंशस्य मुख्या १४
आसन् एतेभ्यो वर्गेभ्यश्च परमेश्वरीयमन्दिरस्य सेवार्थं जेवीयानां मध्ये
ये विश्रतिवत्सरवयस्कास्ततो ऽधिकवत्सरवयस्काश्च तेषां सर्वेषां नामानि
शिरांसि च गणयाश्चक्रिरे । यतो दायूद् अत्रवीत्, इच्छायेलीयानां प्रभुः १५
परमेश्वरो निजलोकेष्वो विश्रामं व्यतरत्, स च सर्वदा यिह्शानमे
निवत्स्यति । अपरं जेषीयैरपि द्रुष्यं तत्सेवार्थकभाजनानि च पुनर्न १६
बोद्धव्यानि । एतत्कृते दायूदः शेषाश्चया विश्रतिवत्सरवयस्कास्ततो १०
ऽधिकवत्सरवयस्काश्च जेषीया गणयाश्चक्रिरे । अपरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य १०
सेवायां हारोखवंशीयानाम् उपकारः प्राकृतानां कोष्ठानाश्चाध्यक्षत्वम्
अर्थतो निजिजानां पवित्रवस्तूनां परिष्कारश्च ईश्वरीयमन्दिरस्य परि-

- १२ चर्याकर्म, अपरं दर्शनीयपूपा निवेद्यार्थकमोद्धुमपृष्ठाणि क्लिप्तमृन्मधि-
 ट्टकाः पक्वानि मृष्टानि वा प्रस्थाः निखिलपरिमाणाणि तैलानि चैतेषां
 १० सर्वेषां कर्म अपरं प्रतिघातः प्रतिसन्ध्यश्च परमेश्वरस्य प्रशंसार्थं धन्व-
 ११ वाद्यार्थोपस्थितिरपरं विश्रामवासरेभ्यः स्यात्सु वार्धिकपर्वसु च
 परमेश्वरस्य साक्षात् कृत्यं संस्थानसारेण विधिवत् परमेश्वरोद्देश्यो-
 १२ मार्गकबलिदानं चैतेषु सर्वेषु ते न्ययुज्यन्तः अपरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य
 सेवायां समाजावासस्य रक्षा पवित्रस्थानस्य रक्षा स्त्रीयभ्रातृणां हारो-
 वंशीयानां परिचर्या च तैरेव कर्तव्या ।

२४ चतुर्विंशोऽध्यायः ।

१ गृहटिकापातेन चतुर्विंशतिवर्गं हारोक्तवंशस्य विभजनं २० क्लिप्तानवग्रहण विभक्तिः
 २६ मिरारिवंशस्य विवर्तनम् ।

- १ हारोक्तवंशस्य पर्यायाङ्गां विवृतिः । हारोक्तस्य सुता नादवो ऽवीङ्क-
 २ र्गलियासर इधामरश्च । तेषां मध्ये नादवो ऽवीङ्कश्च क्लृप्तकस्याग्रे
 ३ क्तत्वं प्रापतुः । अनन्तरं दायुद् इलियासरवंशीयः सादोक्त इधामर-
 ४ वंशीयो ऽहीमेलकश्च तान् विभज्य निजनिजसेवापदेषु न्ययोजयन् ।
 ५ तदानाम् इधामरवंशीयेभ्य इलियासरवंशीयानां मध्ये बळतरेषु प्रधान-
 ६ पुरुषेषु विद्यमानेषु ते तान् इत्थं विवभजुः । इलियासरवंशमध्ये पिङ्क-
 ७ वंशानुसारेण षोडशजना इधामरवंशमध्ये च पिङ्कवंशानुसाराद् अष्ट-
 ८ जनाः प्राधान्यप्राप्ता अभवन् । ते तान् अविशेषेण गृहटिकापातेन व्यभजन्,
 ९ यतः पवित्रस्थानस्याध्यक्षा इश्वरीयाध्यक्षाश्च इलियासरवंशस्य इधामरवंशस्य
 १० च मध्ये बभूवुः । अपरं राज्ञो ऽधिपतीनां सादोक्तयाजकस्याविया-
 ११ यरसुतस्याहीमेलकस्य याजकीयकवीयपिङ्कवंशानां प्रधानकोकानाञ्च
 १२ साक्षात् कवीयनियनेकस्य सुतः शिमयियो केतुकक्षीषां नामानि क्लि-
 १३ तवान् अपरम् इधामरस्यैकः पिङ्कवंशस्ततः परम् इलियासरस्यैकः पिङ्क-
 १४ वंश इत्थम् एकैकः पिङ्कवंशो ऽक्लिष्यत । ततः प्रथमे गृहटिकापाते विहो-
 १५ यारीयस्य गृहटिकादतिक्रुत्, द्वितीये विदयियस्य, तृतीये हारोमस्य,
 १६ चतुर्थे सियोरीयस्य, पञ्चमे मण्डियस्य, षष्ठे मिषामीनस्य, सप्तमे कोसस्य,
 १७ अष्टमे ऽवियस्य, नवमे येमूयस्य, दशमे शिखनियस्य, एकादशे इलिया-

श्रीवस्य, दादशे याकीमस्य, चयोदशे ऊप्यस्य, चतुर्दशे येशवावस्य, १९
 पञ्चदशे विक्रमाः, श्रोत्रव इम्मेरसस्य, सप्तदशे हेवीरस्य, अष्टादशे १९
 हृषीसेसस्य, ऊनविंशे पिथाश्चियस्य, विंशतितमे यिश्चिक्केलस्य, एकविं- १५
 शतितमे याखीमस्य, द्वाविंशतितमे गामूलस्य, चयोविंशतितमे दिजायस्य, १६
 चतुर्विंशतितमे पाते च मासियस्य गुटिका समुदतिष्ठत् । इच्छायेलः १८
 प्रभुः परमेश्वरो यादृक् तेषां पूर्वपूर्व हारोणम् आक्षापयाश्चकार
 तादृक् तेषां विधिमतानुसारेण परमेश्वरीयमन्दिरप्रवेशादिसेवाकर्म्मणि
 तेषाम् एते पर्याया बभूवुः ।

जेवेरन्थेघामपत्न्यानां विवृतिः । अन्वामवंशस्य मध्ये शिवूयेलः, शिवू- २०
 येलवंशस्य मध्ये येहूदियः । अपरं रिहूवियस्य विवृतिरियं । रिहूवियस्य २१
 सुतानां मुखो यिशियः । यिष्हरीयाणां मध्ये शिलोमीतः, शिलोमीतस्य २२
 सुतानां मध्ये यहूतः । अपरं हित्रोणस्य ज्येष्ठः सुतो यिरियः, द्वितीया २३
 उमरियः, तृतीया यहासीयेलः, चतुर्थो यिकमियामः । अपरम् उधीये- २४
 कस्य तनयो मीखाः, मीखाः सुतानां मध्ये शामीरः । मीखा भ्राता यि- २५
 शियः, यिशियस्य पुत्राणां मध्ये सिखरियः ।

अपरं मिरारे वंशा महजि मूशिश्च तस्य तृतीयपुत्रस्य यासियस्य २६
 सन्तानाश्च । अपरं मिरारेः सुतस्य यासियस्य वंशाः शोहमः सकूर २७
 इजिश्च । अपरं महजेः सुत इजियासरः, तस्य सुतो नासीत् । कीशस्य २८
 विवृतिः, कीशस्य तनयो यिरहमेकः । अपरं मूशेः सुतो महजिरेदरो २
 यिरेमोतश्च, इमे स्त्रीयस्त्रीयपिटवंशानुसारेण जेवीयवंशाः । एते उपि
 दायूदो महीयतेः सादोकस्याहीमेककस्य याजकीयजेवीयपिटप्रधाना-
 नाश्च साक्षात् तेषां भ्रातृ हारोणस्य वंशा इव गुटिकापातं चक्रिरे, तेषां
 पिटप्रधानमनुजास्तदीयकनिष्ठभ्रातरश्चैकमतं चक्रिरे ।

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

१ गायकानां विवृतिः न गुटिकापातेन चतुर्विंशभजेषु तेषां विभजनं ।

अपरं दायूद् उपासकानां मुख्याश्च वल्लकीमरजकरताजवाद्यार्थम् १
 आसफस्य हेमनस्य यिदूधूनस्य च सन्तानान् विभज्य न्ययुक्त तेषां कर्मा-
 नुसारेण कर्म्मकारिणां सङ्घियं । आसफवंशस्य विवृतिः । आसफस्य २
 सन्तानाः सकूरो युषफो निथनियो उसारेकश्च । अपरं नरयतेः घान्

- १ आसवे वार्यं कुर्वन्ति ते तस्य साहाय्यम् अकुर्वन् । यिदृघूनस्य कथनम् ।
यिदृघूनस्य सन्ताना गिदलियो यिप्रिः (शिमिथि) यिप्रियियो हृश्वियो
मत्तयियश्च । परमेश्वरस्य धन्यवादायं प्रश्नसार्थश्च वीकावाद्ये क्रियमाश्च
- ४ इमे निजजातस्य यिदृघूनस्य साहाय्यम् अकुर्वन् । हेमनस्य कथनम् ।
हेमनस्य सन्ताना वृक्कियो मत्तयिय उधोयेलः शिव्येजे यिरेमोतो
हृनानियो हृनानिरिणीयाद्या गिदल्की रोमाम्बेघरो यश्विकाशा
- ५ मक्षोथि ह्यापीरो मक्षसीयोतश्च । यो हेमन ईश्वरस्य वाक्यमधि राज्ञः
प्रदर्शक आसीत् तस्योन्नतये तस्यैते सर्वे पुत्रा आसन् । ईश्वरो हेमनाय
- ६ चतुर्दशपुत्रान् तिष्ठः पुत्रीश्च ददौ । एते सर्वे ईश्वरीयमन्दिरस्य सेवार्थं
करतालवक्त्रकामुरजः परमेश्वरस्य मन्दिरे गानार्थं निजजितुः साहा-
य्यम् अकुर्वन्, अपरम् आसफो यिदृघूने हेमनश्च राज्ञः पार्श्वे स्तितुम् ।
- ७ परमेश्वरस्य शिक्तितगोतास्ते तेषां बुद्धिमन्तो भ्रातरश्च संख्ययाष्टाशी-
त्यधिके वै श्रुते जना आसन् ।
- ८ अनन्तरं ते क्षुद्राणां मक्षताश्च गुरूणां शिष्याणाश्च पर्यायान् गुटिका-
९ पातेन स्थिरीचक्रुः । तत आसफस्य सुतस्य यष्टफस्य कृते प्रथमा गुटिका
उदत्तिष्ठत्, द्वितीया गिदलयस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश
- १० जनाः । तृतीया सक्कुरस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
११ चतुर्थी यिप्रेः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । पञ्चमी
१२ निघनियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । षष्ठी वृक्कियस्य
१३ कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । सप्तमी यिशायेनाः कृते,
१४ स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । अष्टमी यिप्रियस्य कृते, स तस्य
१५ भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । नवमी मत्तयियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः
१६ सुताश्च द्वादश जनाः । दशमी शिमिथिः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च
१७ द्वादश जनाः । एकादशी असरैलस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश
१८ जनाः । द्वादशी हृश्वियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
१९ त्रयोदशी शिव्येलस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
२० चतुर्दशी मत्तयियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
२१ पञ्चदशी यिरेमोतस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
२२ षोडशी हृनानियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
२३ सप्तदशी यश्विकाशाः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
२४ अष्टादशी हृनानेः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । ऊनविंशी

महोद्योः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । विंशतितमी इती- १०
 याथाः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । एकविंशतितमी १०
 होद्योः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । द्वाविंशतितमी १०
 गिदृतेः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । त्रयोविंशतितमी १०
 महसीयोतस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । चतुर्विंशति- ११
 तमी गुटिका रोमाम्त्वेषस्य कृत उदतिष्ठत्, स तस्य भ्रातरः सुताश्च
 द्वादश जना आसन् ।

२६ षड्विंशोऽध्यायः ।

१ दौवारिकाणां विवृतिः १३ गुटिकापातेन दौवारिकाणां निरूपणं १० भाष्यागार-
 रक्षार्थं सेवीयानां नियोजनञ्च ।

दौवारिकाणां पर्यायाणां विवृतिः । कौरवीयाणां मध्ये कौरुः सुतो १
 मिश्रेणिमिय आसफवंशीयो जात आसीत् । मिश्रेणिमियस्य ज्येष्ठः सुतः १
 सिखरियः, द्वितीयो यिदोयेलः, तृतीयः सिवदियः, चतुर्थो यत्तोयेलः,
 पञ्चम एणमः, षष्ठो यिहोहाननः, सप्तम इलियो-एनयः । अपरम् ओवे- ४
 दिदोमस्य ज्येष्ठः सुतः शिमयियः, द्वितीयो यिहोषावदः, तृतीयो योयाश्चः,
 चतुर्थः साखराः, पञ्चमो निथनेलः, षष्ठो उम्मीयेलः, सप्तम इवाखराः, ५
 अष्टमः पियुक्तयः, यतः परमेश्वरस्तस्मा आशिर्षं दत्तवान् । अपरम्
 ओवेदिदोमस्य सुतस्य शिमयियस्य तनयनिवहो जज्ञे, ते बलवन्तो लोक
 भूत्वा पिढवंशे ऽधिपतित्वं चक्रिरे । शिमयियस्य तनया अत्री रिफायेल ०
 ओवेद इलसावदश्च तस्य भ्रातराविलीङ्गः सिमखियश्चमे बलवन्तो
 मनुजा आसन् । एते ऽपि सन्ताना ओवेदिदोमस्य, अपरम् इम एतेषां ८
 सुताभ्रातरश्च सेवार्थं बलेन बलवन्त आसन्, ओवेदिदोमस्य वंशजाता ०
 दिष्टिजना आसन् । अपरं मिश्रेणिमियस्य तनया भ्रातरश्चाष्टदश ९
 बलवन्तो मनुजा आसन् । अपरं मिरारिवंशोयस्य होषाः सुतानां मध्ये १०
 शिमिर्मुत्स्य आसीत्, ज्येष्ठो न सन्नपि स स्वपित्रा प्रधानोचक्रे । द्वितीयो ११
 हिलियः, तृतीयः टिबलियः, चतुर्थः सिखरियः । होषास्तनया भ्रात-
 रश्च साकल्येन चषोदश जना आसन् । परमेश्वरीयमन्दिरसेवार्थं ११
 आटनिवहेन समं रक्षाकर्मसु लोकसंख्यानुसारेण दौवारिकाणां पर्या-
 या एतेषामेवाभवन् ।

- ११ अपरं ते प्रधानाप्रधानत्वेन निजनिजपिष्टवंशानुसारे वैकैवस्य दारस्य
 १२ कृते मृटिकापातं चक्रिरे । प्रथमं श्रेणिमियस्य कृते पूर्वदिक्छदारस्य
 मृटिका समुदतिष्ठत् । अनन्तरं मन्मन्नातत्परस्य तस्य पुत्रस्य सिद्धिदिवस्य
 १३ कृते मृटिकापाते कृत उत्तरदिक्छदारस्य मृटिका समुदतिष्ठत् । अपरम्
 शोवेदिदोमस्य कृते दक्षिणदिक्छदारस्य मृटिका तस्य सुतानाञ्च कृते
 १४ भाङ्गागारस्य मृटिका समुदतिष्ठत् । अपरं मृष्योमस्य शोषाञ्च कृते पश्चि-
 मदिक्छदारस्यार्थत ऊर्द्धगामिपथस्य निकटस्थां यत् शङ्खोत्तनाम दारं
 तस्य मृटिका समुदतिष्ठत् तस्य द्वौ रक्षकनिवहौ परस्परम् अभिसम्भु-
 १५ खावास्तां । अपरं पूर्वस्थां दिशि जेवीयानां षट् जनाः, उत्तरस्थां दिवा
 चत्वारः, दक्षिणस्थां दिवा चत्वारः, एकैकस्मिन् भाङ्गागारे च द्वौ द्वौ
 १६ जना । अपरं पश्चिमदिशि स्थितम्योपनगरस्य दारे राजवर्त्मनि चत्वारो
 १७ जना उपनगरे च द्वाविमे नियुक्ता आसन् । अनेन प्रकारेण कोरहस्य
 मिरारेश्च वंशयो मध्ये दौवारिकाणां पर्याया न्यूनपान्त ।
 १८ अपरं जेवीयानां मध्ये उच्चियः परमेश्वरीयमन्दिरस्य धनागारस्य
 १९ पवित्रीकृतद्रव्याणां धनागारस्य चाध्यक्षा आसीत् । अपरं ज्ञादनस्य तन-
 यानां विवृतिः । श्रेष्ठीनीयज्ञादनस्यैतान्यपत्यानि पिष्टवंशानां प्रधानान्या-
 २० सन् । श्रेष्ठीनीयज्ञादनस्य तनयो यिज्ञीयेल्लिः, यिज्ञीयेल्लेः सुतः सेधमन्तस्य
 २१ भ्राता योयेल्लक्ष्मे परमेश्वरायमन्दिरस्य धनाध्यक्षा आसन् । अपरम्
 २२ अन्नामीयाणां यिष्हरायाणां द्वित्रागीयानाम् उषीयेलीयानाञ्च मध्ये
 मूससः सुतो यो श्रेष्ठीमन्तस्य तनयः शिष्येलो धनाधिपतिरासीत् ।
 २३ अपरम् इलीथेवरवंशीयास्तस्य भ्रातरो रिह्वियल्लस्य तनयो यिष्थियसः,
 यिष्थियस्य तनयो योरामः, योरामस्य सुतः सिद्धिः, सिद्धेः सुतश्च
 २४ शिन्नामीतः । दायुद् मर्हीपतिः पिष्टवंशानां प्रधानलोकाः सङ्घपतयः
 २५ ज्ञतपतयः सेनापतयश्च यानि द्रव्याणि न्यवेदयन् तेषां पवित्रीकृतद्रव्या-
 २६ ञाम् अक्षय्यत्वं स शिन्नामीतस्तदीयभ्रातृनिवहश्च जेभिरं । परमेश्वरीय-
 मन्दिरस्य निर्मात्रार्थं समरलभ्यानि वङ्गनि द्रव्याणि तैः पवित्रीकृतानि ।
 २७ अपरं शिम्थेल्लः प्रदर्शकः कीशस्य सुतः शोको नेरस्य सुतो उव्नेरः सिल्-
 योयाः सुतो योषावक्ष्मैतौ यानि द्रव्याणि पवित्रीकृतानि तान्यन्यानि च
 सन्मार्गि पवित्रीकृतद्रव्याणि शिन्नामीतस्य तदीयभ्रातृनिवहस्य च करेषु
 २८ समाप्यन्त । अपरं यिष्हरायाणां मध्ये च्चिननियल्लस्य पुत्रनिवहश्चैका-
 वेखीयानां वाङ्मकर्मणि नियुक्ताः सन्तो उच्चिपतयो विचारवितारणा-

भवन् । अपरं हिम्रोखीयानां मध्ये हृष्टविद्यस्तस्य भ्राट्निवहश्चार्हतः १०
सप्तशताधिकं सङ्खं बलवन्तो मानवाः परमेश्वरीयकार्थेषु राजकर्म
कर्तुं पश्चिमायां दिशि यद्दन्तीरस्थदेश इच्छायेलीयलोकानाम् आध्यक्ष-
त्वपदे न्ययुज्यन्त । निजनिजपितृवंशानुसारेण हिम्रोखीयलोकानां मध्ये ११
यिरियो मुख्य आसीत् । दायूद्राजस्याधिकारस्य चत्वारिंशद्वतरे तेषां
परीक्षायां कृतायां गिलियदस्थे यासेरनगरे तेषां मध्ये बलवन्तो लोकाः
प्राप्यन्त । अपरं तस्य तद्भ्राट्निवहस्य सप्तशताधिके द्वे सङ्खे बलवन्तो ३९
मनुजाः पितृवंशस्य प्रधानान्यासन् । अपरं दायूद् नरपतिरश्वरीय-
कर्म्मार्थं राजकर्म्मार्थञ्च तान् रूवेगीयानां गादीयानां मिनशेरुर्द्धवंशस्य
आध्यक्षत्वपदे नियोजयामास ।

२७ सप्तविंशोऽध्यायः ।

१ साधिकसेनापतीनां नामानि १६ द्वादशवंशाधिपतीनां नामानि २१ लोकानां गण-
नायाम् आपत्तिः २५ दायूदो नरपतेरविपतीनां नामानि च ।

इच्छायेलीयवंशस्य संस्थानुसारेण पितृवंशानां ये प्रधानलोकाः सङ्ख- १
पतयः शतपतयो ऽधिपतयश्च राजानं नित्यम् असेवन्त अर्थात् ये पर्याये
विभक्ताः सन्तो वत्सरस्यैकैकमासं यावत् कर्मार्थम् आगत्य पश्चात्ततो
न्यवर्त्तन् तेषाम् एकैकस्मिन् पर्याये चतुर्विंशतिसङ्खाणि लोका आसन् ।
प्रथममासस्य प्रथमपर्याये सब्दीयेलस्य तनयो याश्रवियामो नियुक्त २
आसीत् तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसङ्खाणि मनुजा आसन् । प्रथममासे ३
नियुक्तः स परसवंशोद्भूवो नरः सर्वेषां सेनानीनां मुख्य आसीत् । अपरं ४
द्वितीयमासस्य पर्याये ऽज्ञोहीयो दोदयो नियुक्त आसीत्, तस्मिन् पर्याये
मिल्लोतो मुख्य आसीत्, अपरं तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसङ्खाणि मनुजा
आसन् । अपरं तृतीयमासस्य पर्याये तृतीयसनागो र्थिहोयादा याज- ५
कस्य सुतो विनायो नियुक्त आसीत्, अपरं तस्य पर्याये चतुर्विंशति-
सङ्खाणि मनुजा आसन् । अयं विनायस्त्रिंशज्जनानां मध्ये पराजान्त- ६
लोषाम् अधिप आसीत्, अपरं तस्य पर्याये तदीयतनयो ऽम्भीषावद ७
आसीत् । अपरं चतुर्थमासस्य पर्याये चतुर्थः सेनानी र्थोयावस्य भ्राता ८
असावेजस्तस्य निधनात् परं तस्य तनयः सिवदियश्च नियुक्त आसीत्, तस्य ९
पर्याये चतुर्विंशतिसङ्खाणि मनुजा आसन् । अपरं पञ्चममासस्य पर्याये ८

- पञ्चमः सेनानी विंशतीयः ह्यभ्योतो नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये चतु-
 ८ विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं षष्ठमासस्य पर्याये षष्ठः
 सेनानीरक्षिणस्य पुनःसिकोबीय ईरा नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये
 १० चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं सप्तममासस्य पर्याये
 सप्तमः सेनानीरिफ्रियमवंशोद्भवः पिकोनीयो जेजसो नियुक्त आसीत्,
 ११ तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं अष्टममासस्य
 पर्याये ऽष्टमः सेनानीः सेरहवंशीयो ह्यशातीयः सञ्चिखयो नियुक्त
 १२ आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं
 नवममासस्य पर्याये नवमः सेनानी विन्धामीनवंशोद्भवो ऽजाघोतीयो
 ऽवीयेघरो नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा
 १३ आसन् । अपरं दशममासस्य पर्याये दशमः सेनानीः सेरहवंशीयो
 मिटोफातीयो महरयो नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशति-
 १४ सहस्राणि मनुजा आसन् । अपरम् एकादशमासस्य पर्याये एका-
 दशः सेनानीरिफ्रियमवंशोद्भवः पिरियाघोमीयो विनायो नियुक्त
 १५ आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं
 द्वादशमासस्य पर्याये द्वादशः सेनानीरत्नीयेकवंशीयो मिटोफा-
 तीयो हिकदयो नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि
 मनुजा आसन् ।
 १६ अपरम् इत्यायेनीयवंशानां मध्ये क्वेकवंशे सिखेः सुत इलीयेघरः
 १७ शास्ता, शिमियोनवंशे माखाः सुतः शिफटियः, जेविवंशे किमूयेकस्य
 १८ सुतो ह्यशवियः, चारोक्वंशे च सादोकाः, यिह्रदावंशे दायुदः सहज
 १९ इलीहः, इखाखरवंशे मीखायेकस्य पुत्रो ऽस्मिः, सिवूननवंशे आवदियस्य
 २० सुतो यिह्रथियः, नत्तानिवंशे ऽबीयेकस्य सुतो यिरेमातः, इफ्रियमवंशे
 २१ ऽसखियस्य सुतो जेजेयः, मिनघेरर्जवंशे पिदायस्य सुतो योवेकः, जि-
 निबदखमिनघेरर्जवंशे सिखरियस्य सुतो यिहोः, विन्धामीनवंशे ऽव-
 २२ नेरस्य सुतो यासोयेकः, दानवंशे च यिरोहमस्य सुतो ऽसरैकः । इते
 इत्यायेकवंशानाम् अधिपतय आसन् ।
 २३ दायुद् विंशतिवत्सरवयस्वान् ततो न्यूनवयस्वान् च जीवान् न मज्ज-
 यामास, यतः परमेस्वरः कथयामास, इत्यायेकवंशो मवा मज्जनीय-
 २४ ताराम् इव बर्द्धयते । सिरूबायाः सुतो योवावो मज्जवितुम् आरेभे
 परन्तु तेन समीपे न क्षतायां तन्वारणाद् इत्यायेकवंशस्य विद्वज्

परमेस्वरस्य कोपः प्रजम्बान् ततो हेतोस्तेषां संख्यापि दायूदो ऋपतेः
पुरादत्तपुस्तके गान्धित्यत ।

राजघनाध्यक्षो ऽदीयेकस्य सुतो ऽस्मावतः, अपरं क्षेत्रनगरग्रामदुर्गेषु १५
ये क्रोधागारा आसन् उचियस्य तनयो विहोनाथनक्षेत्राम् अध्यक्ष
आसीत् । अपरं क्षेत्राणां ह्यधिकर्माणि कुर्वताम् अधिपतिः क्लृप्तस्य १६
तनय इति । अपरं ब्राह्मणक्षेत्राणां अधिपती रामाधीयः शिमिथिः, १७
अपरं ब्राह्मणक्षेत्राणां ब्राह्मणसंशालानाम् अधिपतिः शिफमीयः
सब्धिः । अपरं निम्नभूमिस्थितानां जिततरुणाम् उडुम्बरतरुणाञ्चाधिपति १८
निर्देरीयो वाकञ्जाननः, अपरं तैलभाण्डागाराणां अधिपति र्योयाशः ।
अपरं शारोण्यस्थानां गोधनानाम् अधिपतिः शारोणीयः सिट्टयः, प्रान्तर- १९
स्थानाच्च गोधनानाम् अधिपतिरद्वलयस्य तनयः शाफटः । सौय्याणाम् २०
अधिपतिरिस्मायेकीय कोवीजः, गर्दभीनाम् अधिपति मैरोणोधीयो
येहदियः । अपरं मेघव्रजानाम् अधिपति र्हाजिरीयो यासीधः, एते २१
दायूदो मञ्चपतेः सम्पदो ऽधिपतय आसन् । अपरं दायूदो भूपतेः २२
पिष्टथो योनाथनो मन्वी परियामदर्शी च भवन् लेखक आसीत् ।
अपरं हर्कमेनेः सुतो विहीयेलो राजतनयानां सभास्तार आसीत् ।
अहीथोफलो राजमन्त्रासीत्, अर्कीयङ्गशयो राजो मित्रमासीत् । २३
अपरं विनायस्य तनयो विहोयादा अवियाथरखाचीथोफलस्य सहा- २४
यावास्ताम्, अपरं योयावो राज्ञः सेनानीरासीत् ।

१८ अष्टाविंशोऽध्यायः ।

१ निम्नस्थाध्यक्षेण निम्नितेषु तान् प्रति दायूदो मन्त्रसा ९ सुसेमानं प्रति दायूदो
मन्त्रसा ११ सुसेमनि मन्दिरादशंसमपेक्षं संशङ्क्यादिसमपेक्ष २० दायूदो ज्यत्
कथनम् ।

अनन्तरं दायूद् इच्छायैः सर्वान् मुख्यनरान् अर्घ्यतो वंशाध्यक्षान् १
पर्यायानुसारेण राज्ञः सेवाकारिणां पर्यायाग्रान् सहस्रपतीन् शतप-
तीन् राज्ञो राजपुत्राणाञ्च सम्पदो ऽध्यक्षान् राजश्रद्धाध्यक्षान् पराक्रा-
न्तान् नक्षत्रान् च लोकान् सर्वान् पितृश्रावणे संजयात् । तदानीं दायूद् १
चरबाष्पां तिष्ठन् अवोचत्, हे मम आतरः, हे मम प्रजाः, मम वाचं
प्रकृतम् । परमेस्वरीयनिचममङ्गुषायाः कृते ऽस्माकम् ईश्वरस्य पादपीठस्य
च कृते विजानार्थं मन्दिरेभ्यं निर्मातुं मदीयमतिरभवत् तेन मया

- १ निर्माणाद्यं वस्तुनाम् आयोजनम् आचारि । परन्तु ईश्वरो मान् आचो-
चत्, मम कामधेयमुद्दिश्य मन्दिरनिर्माणां तया न कर्त्तव्यं यत्कथं योज्या
- ४ भवन् इदिरपातम् आचार्योः । तथापोषायंजीयानां प्रभुः परमेश्वर
इच्छायेजीयानाम् उपरि निम्नराजत्वप्राप्तये मम इच्छासिद्धवशात् मां
वरीतवान् । स प्रासनपदार्थं यिद्धरावंशं यिद्धदावंशं च मम पित्रवंशं
वरीतवान्, मम पितुः पुत्राणां मध्ये च मयि तुष्टा इच्छस्येकाद्येनो राजत्वे
- ५ मां नियोजितवान् । अपरं परमेश्वरो मच्छं यान् बहून् तनयान् आद-
दात् मम तेषां निखिलतनयानां मध्ये इच्छायेजीयजोक्तानां मध्ये परमे-
श्वरीयराजसिंहासन उपवेशयितुं मदीयतनयः सुजेमानं वरीतवान् ।
- ६ अपरं स माम् आश्रवीत्, तव तनयः सुजेमानेव मम मन्दिरं मम प्राङ्ग-
णानि च निर्मास्यति, अहं निजतनयमिव तं वरीतवान्, अहश्च तस्य
- ७ तातो भविष्यामि । अपरश्च स यदि मम निदेशान् विधीञ्च पाकयितु-
मद्यद् बलवान् भवेत् तर्हि मया तस्य राजत्वं चिरस्थायि कारिष्यते ।
- ८ अत इदानीं परमेश्वरस्य समाजो यो निखिलेकायेकवंशस्तद्दृष्टिगोचरे
ऽस्माकम् ईश्वरस्य कर्त्तव्योचरे च (वदामि, यूयम्) अस्माकं प्रभोः परमे-
श्वरस्य सर्वान् आदेशान् पाकयितुं यत्कथं तेनात्मम इमं जनपदं
भोक्ष्यन्ते युष्माकं परतो ऽपि स्वकीयसन्तानेषु चिरकालीयाधिकारार्थं तं
समर्पयिष्ये ।
- ९ हे मम तनय सुजेमन् त्वं स्वीयतातस्येश्वरम् अभिजानीहि सरला-
न्तःकरणेन प्रसन्नमनसा च तं सेवस्व यतः परमेश्वरः सर्वेषाम् अन्तःकर-
णानां परीक्षकः सर्वमनःसङ्कल्पश्च । त्वं यदि तस्यान्वेषणं कुर्यात्तर्हि
तं प्राप्स्यसि, किन्तु यदि तं परित्यजेत्तर्हि स त्वां सदाकालार्थं दक्षि-
१० ष्यति । अधुना सावधानो भव, पवित्रस्थानार्थं मन्दिरनिर्माणाय परमे-
श्वरस्तां वरीतवान्, अतस्त्वया बलवता कर्म क्रियतां ।
- ११ अनन्तरं दाशूद् निजतनवाय सुजेमने मन्दिरस्थादर्शनं अर्घ्यतस्तस्या-
जिन्दः कौष्ठानि भाङ्गामाराण्यपरिष्कृतकौष्ठान्तःस्थितागाराणि पा-
१२ पावरबस्य स्थानश्चैतेषाम् आदर्शं दत्तवान् । अपरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य
प्राङ्गणानि चतुर्दिक्कौष्ठानीश्वरीयमन्दिरस्य भाङ्गामाराणि पवित्रम-
१३ थार्थकभाङ्गामाराणि याजकानां जेवीयानाञ्च पठ्यायाः परमेश्वरीय-
मन्दिरस्य परिष्रवावा निखिलकर्म परमेश्वरीयमन्दिरस्य सेवार्थंज्ञानि
सर्वभाजनानि चैतत् सर्वमधि तस्मा आत्मना प्रदत्तो य आदर्शस्तमपि

तस्यै दत्तवान् । अपरं सर्वप्रकारसेवार्थकानां सुवर्त्मयानां भाजनानां १७
 कृते काञ्चनानि तोलयित्वा दत्तवन्तः । अपरं सर्वप्रकारसेवार्थकानां रज-
 तमयानां भाजनानां कृते रजतानि तोलयित्वा दत्तवान् । अपरं स्वर्ण- १५
 दीपदृक्षाणां स्वर्णदीपानाञ्च कृत एकैकस्य दीपदृक्षस्य तदीयदीपानाञ्च
 परिभाषानुसारेण सुवर्णानि तोलयित्वा दत्तवान् । अपरं रजतमय-
 दीपदृक्षाणां दीपानाञ्च कृत एकैकस्य दीपदृक्षस्य कर्मानुसारेण रज-
 तानि तोलयित्वा दत्तवान् । अपरं दर्शनीयपूपानाम् आसनानां कृते १९
 ऽर्घ्यं एकैकस्यासनस्य कृते सुवर्णानि तोलयित्वा ददौ । अपरं रजत-
 मयासनानां कृते रजतानि तोलयित्वा ददौ । अपरं त्रिशूलानां चुल्ली- १०
 नाम् आच्छादकपात्राणाञ्च निर्माणाथं निर्मलानि सुवर्णानि सुवर्णमय-
 भाजनानाम् एकैकस्य भाजनस्य कृते ऽपि सुवर्णानि तोलयित्वा ददौ ।
 ह्ययमयभाजनागाञ्चैकैकस्य भाजनस्य कृते रजतानि तोलयित्वा ददौ ।
 अपरं धूपवेद्याः कृते निर्मलकाञ्चनानि, अपरं वाहनाकृते निर्मितम् १८
 अर्घ्यं विस्तृतपद्माभ्यां परमेश्वरीयनियममञ्जुषाच्छादकयोः किञ्चिद्वयो
 निर्मितं काञ्चनानि तोलयित्वा ददौ । अपरं दायूद् आचचक्षे, परमे- १९
 श्वरी मयि हस्ताप्यं कृत्वा ग्रन्थे लिखितम् एतदादर्शसम्बन्धीयकार्थ-
 याम् आदेशम् अवोधयत् ।

अनन्तरं दायूद् निजतनयं सुलेमानम् अवोचत् बलवान् उत्साह- १०
 वाञ्छ भव कर्म कुर्वन् च, भयं नाकार्थीः, निराशो मा भव, यतो मदी-
 येश्वरः प्रभुः परमेश्वरस्तव सहायो भविष्यति; परमेश्वरीयमन्दिरस्य
 परिचर्याया निखिलं कर्म यावन्न सेत्स्यति तावत् तत्त्वं न विहास्यति
 न वा परित्यज्यति । पश्य, ईश्वरीयमन्दिरस्य निखिलपरिचर्यायाः ११
 कृते याजकानां जेवीयानाञ्च पर्याया विद्यन्ते । अपरं सर्वप्रकारशिल्प-
 कर्मणः कृते सर्वप्रकारपरिचर्यायाः कृते च सर्वे विद्वांसो लोका
 इच्छुका भवन्तस्तव वशे विद्यन्ते, अपरम् अधिपतयः सर्वाः प्रजाश्च
 सर्वथा तवाच्चायाहिणः सन्ति ।

२६ जनत्रिंशोऽध्यायः ।

१ दायूदा कृतस्यायोजनस्य कथनं १ अधिपतीनां प्रजानाञ्च दानानि १० दायूदः प्रा-
 येनां १० बलिदानं द्वितीयवारं सुलेमनो राष्ये नियोगः २१ दायूदो राजत्वं निषेधश्च ।

अनन्तरं नरपति दायूद् कृत्वा समाजं व्याजहार, ईश्वरः केवलं मदी- १

यतनयं सुखेमानं वरीतवान् स तद्वयो ऽविषस्तत्र च विद्यते कर्मदक्ष
महागुरु यत एव प्रासादो मनुजाय न निर्मास्यते किन्तु प्रभवे परमे-
१ श्वराय । अत एवाहं निजश्रद्धयनुसारेण मदीयेश्वरस्य मन्दिरस्य कृते
द्रव्याखाम् आयोजनं कृतवान्, अर्घतः काञ्चनमयवस्तूनां कृते काञ्चनानि,
रजतमयवस्तूनां कृते रजतानि, आरकूटमयवस्तूनां कृत आरकूटान्,
जोहूमयवस्तूनां कृते जोह्वान्, काष्ठमयवस्तूनां कृते काष्ठानि, अपरं
वैदूर्यमणीन् खचनार्थकप्रस्तरान् तेजस्विप्रस्तरान् चित्रवर्णपाषाणान्,
अपरं सर्वप्रकारान् बज्रमूल्यपाषाणान् प्रभूतत्वेन मर्मरपाषाणाञ्च
२ सञ्चितवान् । अपरं तस्य पवित्रमन्दिरस्य निमित्तं यद्यद् आयोजनम्
अकरत्वं तदतिरिक्तम् अहं निजेश्वरस्य मन्दिरे ऽनुरागकारणात् निजात्
स्वापतेयादपि निजेश्वरस्य मन्दिरनिमित्तं काञ्चनानि रजतानि च ददा-
४ मि, अर्घतो मन्दिरस्य भित्तिषु खचनार्थं सहस्रत्रयकिङ्करपरिमि-
तान्योषीरीयसुवर्णानि सप्तसहस्रकिङ्करपरिमितानि निर्मलदुर्वर्णानि
५ च ददामि । हेममयवस्तूनां कृते हेमानि रजतमयवस्तूनां कृते रज-
तानि शिल्पकरैः कर्तव्यानां सर्वप्रकारवस्तूनां कृते च यत् प्रयोजनीयं
तदहं वितीर्षवान् । अपरम् अद्य युष्माकं मध्ये को मुक्तहस्तः सन् परमे-
श्वरस्य सन्निधिम् आगन्तुम् शक्नोति ?

१ ततः पितृवशानां मुख्यनरा इच्छायेषो वंशाध्यक्षाः सहस्रपतयः शत-
० पतयो राजकर्मध्यक्षाञ्च खेच्छ्या दानम् अकुर्वन् । ईश्वरीयमन्दिरस्य
कार्यस्य कृते ते सुवर्णानां पञ्चसहस्राणि किङ्करान् दशसहस्राण्यदकी-
खाख्यमुद्राञ्च, रजतानां दशसहस्राणि किङ्करान्, पित्तलानाम् अष्टा-
८ दशसहस्राणि किङ्करान्, जोह्वानाञ्च लक्षमेकं किङ्करान् ददुः । अपरं
येषां मन्त्रय आसन् ते गेर्शानीयस्य यिहोयेजस्य करे परमेश्वरस्य मन्दि-
९ रस्य भाण्डागारे तान् समर्पयामासुः । ततो लोकाल्लेषो दाटत्वाद् आ-
नन्दं चकिरे, यतस्ते सरकान्तःकरज्ञैः खेच्छ्या परमेश्वराय दानं ददुः ।
दायूद् महीपतिरपि महानन्दं चकार ।

१० अपरं दायूद् निखिलसमाजस्य साक्षात् परमेश्वरस्य धन्यवादं
चकार । दायूद् व्याजहार, हे अस्माकं पितुरिच्छायेकः प्रभो परमेश्वर,
११ त्वं सदाकारं धन्यो ऽसि । हे परमेश्वर, महत्त्वं पराक्रम ऐश्वर्यं जयः
प्रशंसा चेतानि तवैव सन्ति, यतो चेतोः कर्म एषिव्याह यद्यद् विद्यते
तत् सर्वं तवैव विद्यते । हे परमेश्वर राजत्वं भवतो ऽस्ति भवान्

सर्वोपरि समुन्नतमूर्द्धा । अपरं त्वत्तो धनाकृता सम्मानश्च जायते १९
भवान् अखिलानां राजत्वं करोति बलपराक्रमो भवतः करे विद्येते
सर्वेभ्यो वृद्धिबलदानं भवतः करस्य कर्म । यतो हे अस्माकम् ईश्वर, १९
वयं भवन्तं धन्यं वदामो भवत ऐश्वर्यवतो नामधेयस्य प्रशंसां कुर्महे च ।
किन्वहं कः ? मम प्रजागणश्च वा कः ? यद् वयम् अनेन प्रकारेण १४
श्रेष्ठ्या दानं कर्तुं समर्था भवेम ? यतो भवतो निखिलं परिलब्धं,
वयश्च भवता दत्तं त्रथमेव तुभ्यम् अददाम । यतो ऽस्माकं सर्वे पिढलोकान् १४
इव वयं तव सम्मुखे विदेशिनः प्रवासिनश्च । एषिव्याम् अस्माकं जी-
वनकालश्लाघासदृशः क्षणस्थायी च । हे अस्माकं प्रभो परमेश्वर, तव १९
पवित्रनामधेयमुद्दिश्य वयं तव मन्दिरनिर्माणाद्यर्थं यान्येतानि वज्रद्रव्याणि
सञ्चितवन्तस्तानि निखिलानि त्वदीयहस्तात् कञ्चानि निखिलानि च
त्वदीयानि विद्यन्त । हे मदीश्वर, त्वम् अन्तःकरणं परीक्षसे सरलतया १०
तुष्यसि च तन्मया ज्ञायते । अहमेव खान्तःकरणस्य सरलतया सर्वाण्ये-
तानि श्रेष्ठ्या प्राददाम्, इदानीञ्चात्र समुपस्थितं तव प्रजागणमपि त्वाम्
उद्दिश्य श्रेष्ठ्या दानकर्मण्यानन्दितं पश्यामि । हे अस्माकं पिढलोकानाम् १८
इब्राहीम इस्हाक इहायेलश्च प्रभो परमेश्वर, भवान् खीयप्रजानाम्
अन्तःकरणानां कल्पनाया एतादृशं भावं सन्ततं निखिल्य रक्षतु भवन्तं
प्रति तेषाम् अन्तःकरणानि दृढम् आकर्षतु च । अपरं मम तनयः १८
सुजेमान् यद् भवत आक्षा विधीन् व्यवस्थाश्च पालयन् कर्म कुर्यात्
यस्य प्रासादस्य कृते मयायोजनं कृतं तं निर्मापयेच्च तदर्थं तस्मै सरला-
न्तःकरणं ददातु ।

अनन्तरं दायूद् अखिलसमाजं याजहार, इदानीं खेषां प्रभोः १०
परमेश्वरस्य धन्यवादं कुरुष्वं । ततः क्वाचः समाजः खेषां पिढलोकानां
प्रभोः परमेश्वरस्य धन्यवादं चकार शिरोभिः प्रणम्य परमेश्वरं भजे
राजानश्च प्रणामान् । अपरं परे ऽहनि ते क्वाचखेषेखायेकः कृतं परमेश्वरमु- १९
द्दिश्य बलिदानं चक्रिरे होमबलीन् उत्सृज्युश्चार्यत उपयुक्तीः पयनैवेष्टैः
समं सहस्रं वृषभान् सहस्रम् ऊर्ध्वयून् सहस्रं मेघश्रावकांश्चेत्यादीन्
पशून् बलीन् उत्सृज्युः । अपरं तस्मिन्नहनि महानन्देन परमेश्वरस्य १९
साक्षाद् बुभुक्षिरे पपुञ्च दायूद् आत्मजश्च सुजेमानं द्वितीयवारं राजानं
चक्रुः । अपरं नराधिपतिव तं याजकमिव च सादोक्तं परमेश्वरमुद्दि-
ष्ट्याभिविधियुः । ततः सुजेमान् खीयजनकस्य दायूदः पदेन राजा १९

- भूत्वा परमेश्वरीयसिंहासन उपविशेश भाग्यवान् बभूव च, इत्या-
- १४ येलीयाः सञ्च मनुजास्तस्याच्चायाहिणो बभूवुः । विशेषतो ऽधिपतयः
पराक्रमिणो मनुजाश्च दायूदो नरपतेस्तनयाश्च नृपतेः सुजेमनो वशी-
- १५ बभूवुः । अपरं परमेश्वरः कृत्स्नस्त्रेखायेणः साक्षात् सुजेमानं महोन्नतं
चकार । स तस्मै यादृशं राजकीयप्रतापं ददिवान् पूर्वम् इत्यायेलीयानां
कस्यचिद् भूपतेस्तादृशः प्रतापो नाभवत् ।
- १६ यिश्शयस्य तनयो दायूद् कृत्स्नस्त्रेखायेण उपरि राजत्वं कृतवान् । स
१७ अत्वारिंशदत्तरान् यावद् इत्यायेण उपरि राजत्वं चकार, तन्मध्ये सप्त-
वत्तरान् हिब्रियो त्रयस्त्रिंशदत्तरांश्च यिरूशालमे राजत्वं चकृतवान् ।
- १८ अनन्तरं स सम्पूर्णं आयुषं धनं सम्मानञ्च भुङ्क्ता शुभवार्द्धक्यसमये
१९ प्रायान् तत्प्राञ्च तस्य तनयश्च सुजेमान् तस्य पदेन राजत्वं जेभे । तस्य
दायूद् आद्यन्तक्रिया तदीयरजत्वपराक्रमयो विवृतिस्तं प्रतीक्षायेत्
प्रति भूमखल्ले स्थितान्यन्यानि सर्वाणि राष्ट्राणि प्रति च यद्यद् अघटत
२० तत् सर्वं प्रदर्शकस्य शिमूयेकस्य पुस्तके भविष्यदादिनो नाथनस्य पुस्तके
प्रदर्शकस्य गादस्य पुस्तके च लिखितं विद्यते ।

वंशावल्या द्वितीयं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

- १ विधियोने सुजेमनो बर्कहान् ७ बुदिशावलो वंत्प्रार्थनं १४ तस्य रक्षायां शेरका-
नाश्च कथनं ।
- १ अनन्तरं दायूद् आत्मजः सुजेमान् क्षीयं राजत्वम् अत्राप्यत् तस्य
प्रभुः परमेश्वरश्च तस्य सहायो भवन् तस्योन्नतिम् अतीव वर्द्धयामास ।
२ अनन्तरं सुजेमान् कृत्स्नम् इत्यायेकं विशेषतः सहस्रपतीन् सप्तपतीन्
विचारयित्वा इत्यायेलीयानां सर्वांश्च अक्षयान् पिढवंशानां मुख्य-
३ नरांश्चाप्यापयामास । अनन्तरं सुजेमान् तेन समं निखिचसमाजश्च

त्रिविद्येने ऋगुद्यानं जम्भुः, यतः परमेश्वरस्य किङ्करेण मूससा प्राक्तरि
निर्मितं ईश्वरीयसमाजस्यावासस्तत्राविद्यत, केवलम् ईश्वरीयमङ्गुवा १
दायूदा किरियतथियादीमात् स्थामान्तीकृत्य तदर्थं निर्मितं स्थानम्
अर्थतो यिरुशाकमे दायूदा तत्कृते यद् दृष्ट्यं स्थापितं तद् दृष्ट्यम् आनी-
ताभवत् । किन्तु इरस्य मौल ऊरेः पुत्रो वित्तलेलो याम् आरकूटमयी ५
वेदीम् अकरोत् सा तत्र परमेश्वरीयावासस्थान्तिके ऽविद्यत, ततः
सुलेमान् समाजश्च तत्रैवेश्वरं गवेशयामासुः । अपरं सुलेमान् परमेश्वरम् ६
उद्दिश्य समाजावासस्थान्तिकस्थायाम् आरकूटमयवेद्यां बलिदानं
कुर्वन् सहस्रं होमवलीन् उददत्त ।

तस्या रजन्वाम् ईश्वरः सुलेमने दर्शनं दत्त्वा व्याजहार, मया तुभ्यं ७
यो वरो दातव्यस्तं प्रार्थयस्व । ततः सुलेमान् ईश्वरम् उवाच त्वं मम ८
पितरं दायूदं प्रति महानुग्रहं कृत्वा तस्य पदेन मां राजत्वे ऽभ्यसिधुः ।
इदानीं हे प्रभो परमेश्वर मदीयजनजाय दायूदे त्वया यत् प्रतिश्रुतं ९
तत् सफलं भवतु, यतः एधिव्या भूजीवद् बडसंस्थलोकनिबहस्योपरि
त्वं मां राजानम् अकार्षीः । अतो ऽहं यद् एतेषां मानवानाम् अग्रगामी १०
भूत्वा वहिरभ्यन्तरे गमनागमनं कर्तुं शक्नुयां तत्कृते मङ्गं बुद्धिं चानश्च
विश्वाशय, नो चेत् तवैतावत्प्रजाणां शासनं केन कर्तुं शक्यते?
अनन्तरम् ईश्वरः सुलेमानम् अवादीत्, तव हृदय एतदासीत्, ऐश्वर्यं ११
वा सम्पत्तिं वा सम्मानं वा रिपूषां प्राणनाशो वा दीर्घायुस्त्वया न
प्रार्थितः, किन्त्वहं येषाम् उपरि त्वां नरपतिम् अकार्षं तेषां मदीय-
प्रजाणां सुशासनार्थं बुद्धिज्ञाने प्रार्थयेयाः । अतस्ते बुद्धिज्ञाने मया १२
तुभ्यम् अदायिषाताम्, अधिकांस्तु तुभ्यम् एतावद् ऐश्वर्यं धनश्च वितरि-
ष्यामि यत् तव पृथ्वीं कस्यचित् एधिषीपतेष्वाट्टं नासीत् त्वत्तः पश्चादपि
कस्यचित् तादृशं न भविष्यति ।

अनन्तरं त्रिविद्योनीयऋगुद्यानस्थात् समाजावासात् सुलेमान् यिरु- १३
शाकमम् आगच्छेत्सायेन उपरि राजत्वं कर्तुंमारेभे ।

अनन्तरं सुलेमान् रथान् अश्वारोहिलोकांश्च संजग्राह । तस्य चतुः- १४
शताधिकं सहस्रं रथा दादशसहस्राण्यश्वारोहियन्त्रासन् । स तान्
रथनगरेषु यिरुशाकमे च राजसन्निधौ स्थापयामास । राजा यिरु- १५
शाकमे बडलकारवाद् दुर्बलं सुवर्षं पाषाणवत्, ररसकाष्ठानि च
पानारकोदुन्देभवत् साधारणं चक्रवान् । सुलेमनो योदका मिशर- १६

देशाद् आनीयन्त, पकतो राजवृद्धिनां निबन्धो निबन्धमूर्खं दत्त्वाभ्यानां
 १० निबन्धम् आसीत् । मिसरव आनवस्तु समानीतस्य च रथसैन्यस्य मूर्खं
 घट्टशतानि कृष्यमुद्राः, एकस्य पाणिनश्च मूर्खं साङ्गंशतं कृष्यमुद्राः ।
 अनेन प्रघाटेन ते द्वितीयानाम् अरानीयाकाश्च महीपतीनां हते
 समावयन् ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

- १ मन्दिरस्य कर्मकारिणां संख्या १ निपुणलोकायां हते शौरस्य समीपं लोकप्रवेशं
 ११ तस्य सन्निधिं शौरसेन गृह्यन्तः कल्पयित् मनुजस्य प्रेषणं १० प्रवासिष्ठाकानां
 संख्या च ।
- १ अजन्तारं सुलेमान् परमेश्वरस्य नामधेयमुद्दिश्य मन्दिरमेकं स्थापय
 २ राजशुद्धमेकं निर्मातुं मतिं चकवान् । अपरं भारवहनार्थं सप्ततिसह-
 स्राणि लोका गिरिषु बाष्ठादीनां क्रेदनार्थम् अश्रितिसहस्राणि लोका-
 स्तेषाम् अधिपतित्वे च घट्टशताधिकानि त्रीणि सहस्राणि लोकाः सुजे-
 मना निबोधयाश्चक्रिरे ।
- ३ अजन्तारं सुलेमान् शौरस्य महीपते शौरस्य सन्निधिं दूतान् प्रहित्वा
 कथयामास, मम तातं दायूदं प्रति त्वया यदत् कृतम् अर्थतस्तस्य
 वासशुद्धिनिर्माणाथं तस्य सन्निधिं यदद् दास्यिषि प्रेषितानि तदत् मां
 ४ प्रति च कुरु । पश्य, इत्यायेलीयलोकै र्यदत् सदा कर्तव्यं तदत् मिजप्रभोः
 परमेश्वरस्य सम्मुखे सुगन्धिधूपदाहार्थं नित्यं दर्शनीयधूपस्थायनार्थं प्रति-
 प्रातः प्रतिसन्ध्यां बिसामवाटेऽम्नावस्थास्तस्मात् प्रभोः परमेश्वरस्य वा-
 र्धिकात्सर्वेषु च होमवलिदानार्थम् अहं तस्य नामधेयम् उद्दिश्य पावित्त्यं
 ५ मन्दिरमेकं निर्मापयितुम् उद्यताः ऽस्मि । मया यन्मन्दिरं निर्मापयि-
 श्यते तद् विशालं भविष्यति यतो ऽस्माकम् ईश्वरो निखिलसुदोषो
 ६ महान् । परन्तु स्वर्गः स्वर्गोपरिष्ठः स्वर्गो ऽपि यं धारयितुं न पार-
 यति तस्य कृते मन्दिरं निर्मातुं कः समर्थो भवेत् ? अहं वा को यदहं
 तस्य सम्मुखे धूपष्वाचनाभिप्रायाद् अन्वाभिप्रायेण तस्य हते मन्दिरं
 ७ निर्मातुं शक्नुवां ? अत इदानीं मम जगत्सेन दायूदा नियुक्ता ये
 गृह्यन्तो मानवा यिद्धदादेष्टे यिरुष्राकमे च मम सन्निधौ विद्यन्ते
 तैः संमं सुवर्षदुर्म्बार्कूटबोहानां धूमरत्ननीलवर्षदुर्म्बाकाश्च चार्थेषु
 ८ निपुणं मन्त्रिजनैः तत्परत्नैः मानवं मम सन्निधिं प्रेषय । अपरं चिवा-

नोनाद् हरसकाष्ठानि देवदाहकाष्ठानि चन्दनकाष्ठानि च मम सन्निधिं
 प्रेषय यतो भवतः किङ्करा किवानेनस्यकाष्ठानि कर्त्तितुं निपुत्रा इति
 मया बुध्यते । अपरं पश्य भवतः किङ्करैः सार्द्धं ममापि किङ्करा विद्यन्ते ।
 अतो मत्कृते प्रभूतदारुणि संश्लङ्गतां यतो मया यन्मन्दिरं निर्मापयि- ८
 व्यते तेन महताङ्गुतेन च भवितव्यं । पश्य मया तव दारुच्छेदकदासेयेभ्यो १०
 विंशतिसहस्रपरिमाणा मोधूमा विंशतिसहस्रपरिमाणा यवा विंशति-
 सहस्रभाजनपरिमाणा द्राक्षारसा विंशतिसहस्रभाजनपरिमाणाणि
 तैलानि च वितारिष्यन्ते ।

अनन्तरं सोरीयो राजा हीरमः सुखेमानं प्रत्युत्तरमिदं लिखित्वा ११
 प्रेषयामास, परमेश्वरे । निजप्रजागणे प्रीयते कारुणादतस्तेषामुपरि त्वां
 राजानम् अकरोत् । हीरमो ऽपरमपि खाजहार स्वर्गपृथिव्योः कृष्टि- १२
 कर्त्ता य इच्छायेनः प्रभुः परमेश्वरः स धन्यो भवतु, यतः परमेश्वरस्य
 कृते मन्दिरमेकं राजशृङ्गेकञ्च यो निर्मापयिष्यति तादृशं परिणाम-
 दर्शनं बुद्धिमत्तं आनिनं तनयमेकं स राज्ञे दायूदे दत्तवान् । इदानीं १२
 मया हरम आविर्गामा मुखवान् धीमान्च मनुज एकः प्रेषीयते । स १४
 दानवंशीयायाः नार्थ्या आत्मजस्तस्य जनकः सोरराष्ट्रीयमनुजः, जात-
 रूपरजतारकूटनो ह्यपाषाणदारुणां कार्येषु धूमनीलर्ष्यावस्त्राणां रत्न-
 बन्धवसनानाञ्च कार्येषु स निपुत्रो मखिकर्त्तने ऽपि यत् किमपि कार्यं
 वा तम् आदिश्यते तस्मिन् स तत्परो ऽस्ति । भवतो मुखवद्भिर्जोषैः समं
 मम प्रभुर्यो भवतो जनको दायूद् तस्यापि मुखवद्भिर्जोषैः समं स
 कार्यं कटिष्यति । अपरं मम प्रभुना यथा प्रतिश्रुतं तथैव भवतः किङ्क- १५
 राणां कृते मोधूमयवतैजद्राक्षारसाः प्रेष्यन्तां । भवतो यावतां दारुणां १६
 प्रयोजनं भविष्यति त्वं किवानेने तावन्ति दारुणि कर्त्तित्वाम उह-
 यानि बद्धा जजधिमार्गेण यायेनमरं भवतः सन्निधिन् उपस्थापयि-
 श्यामश्च, अनन्तरं भवता तानि विरुञ्चात्ममानयिष्यन्ते ।

सुखेमान् निजजनसेन दायूदा मुखनाकरजात् परम् इच्छायेषीयजन- १०
 प्रदप्रवासिनो विदेशिकोक्तान् ब्रह्मवाचकार तत्र वटप्रताधिकं त्रिपद्या-
 प्रसहस्राधिकं चर्चं मनुजा अमखन्त । तेषां मध्ये स सप्ततिसहस्राणि १८
 कोक्तान् भारवहनकर्म्मणि, अष्टीतिसहस्राणि कोक्तान् शिषोष्ये वाड-
 ष्हेदनकर्म्मणि वटप्रताधिकानि कोटि सहस्राणि कोक्तान् तेषां मान-
 यानीं कार्ये प्रवर्त्तनार्थम् अध्वर्युते नियोजयामास ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

- १ मन्दिरनिर्माणाद्यं स्थानसमययोर्निरूपणं २ मन्दिरस्य भूषणादीनां विवर्तिः । ३ निरुत्थरिष्ठाः कल्पदोष विवर्तिः ।
- १ तस्य जनको दायुद् यत् स्थानम् दर्शितो ऽर्घतो यिबुषीयस्यारौकाहस्य प्रस्यमर्दनस्थाने दायुद् यत् स्थानं निरुत्थिनात् यिबुष्णाचमस्यस्य मोरि-यास्यगिरेस्तस्मिन्नेव स्थाने सुषेमान् परमेश्वरस्य मन्दिरं निर्मापयितुम् २ आरेभे । स निजाधिकारस्य चतुर्थवत्सरस्य द्वितीयमासस्य द्वितीयदिने निर्मापयितुम् आरब्धवान् ।
- २ सुषेमान् ईश्वरीयमन्दिरनिर्माणाद्यमधि यम् उपदेशम् अलभत तदनु-सारेण हस्तास्य पूर्वोद्यपरिभाजेन मन्दिरस्य दीर्घत्वं षड्विहस्तान् प्रख्यात्स्य ३ विंशतिहस्तान् अकरोत् । अपरं मन्दिरस्याग्रे सो ऽनिन्दमेकं निर्मांमे मन्दिरस्य प्रख्यातानुसारेण तस्य दैर्घ्यं विंशतिहस्ता उच्यता च विंशत्यधि- ४ कशतं हस्तास्तस्याभ्यन्तरं स निर्माणसुवर्णेन मण्डयाश्चकार । अपरं स प्रमुखभवनस्य भित्तिम् उत्तमसुवर्णेन मण्डितै देवदाबभिराह्लादया- ५ भास, तदुपरि ताजतस्त्र्यं प्रदुक्तानाश्चाकरोत् । अपरं शोभा-निमित्तं भवनं मण्डिभिरकश्चकार । अपरं कञ्चनानि यर्व्यिमदेशीया- ६ न्यासन् । अपरं तद्भवनाभ्यन्तरमर्घतो गेहकाष्ठानि शिलाः कुद्यानि कपाटानि च कञ्चनै मण्डितवान् अपरं कुबेयु किन्वाकारान् चकार । ७ अपरं स यत् महापवित्रं भवनं निर्मापयामास तस्य दीर्घत्वं मन्दिरस्य प्रख्यात्स्यिव विंशतिहस्ताः प्रख्यात्स्यमपि विंशतिहस्ताः, अपरं स षट्शत- ८ विंशत्परिमात्रैरत्तमकाश्चनेस्तत् प्रत्युत्तवान् । अपरं षीषानां कञ्चनानां परिमाणं पञ्चाशत्श्रेकलाः, अपरं स उपरिस्थानि कोकान्यपि चाश्चनैः ९ प्रत्युत्तवान् । अपरं स महापवित्रस्थाने क्विंशकाश्वेभ्य देवै किन्वौ १० निर्मापयाश्चकार चाश्चनैश्च तौ मण्डयामास । तयोः किन्वयोः पक्षा विंशतिहस्तदीर्घाः, तयोरेकस्य पक्षहस्तपरिमित रक्षः पक्षो भवनस्य कुचम् अस्युग्रत् पक्षहस्तपरिमितकास्थान्धः पक्षश्च द्वितीयस्य किन्वस्य ११ पक्षम् अस्युग्रत् । द्वितीयस्य किन्वस्यापि पक्षहस्तपरिमित रक्षः पक्षो भवनस्य कुचम् अस्युग्रत् पक्षहस्तपरिमितो ऽपरः पक्षश्च प्रथमस्य वि- १२ क्वंस्व पक्षम् अस्युग्रत् । तयोः किन्वयोः पक्षा विंशतिहस्तविकारिता बभूवुः, अपरं तौ षड्विंशदतिकृतां तयोर्बद्धे चान्तरं प्रत्युत्तवां ।

अपरं स गीतवाणीकीयरेकवर्षैः सृष्टीच्च सृष्टेर्निमित्तम् एकम् १४
 आच्छादनवसनं समासादवत् तस्मिन् किरूवाकारान् चकार च । अपरं १५
 भद्रवस्तु सम्मुखे पञ्चनिर्गतवस्तुघोषो हो कम्भौ चक्रवान् तयोश्चपरि-
 स्थितौ हो मूर्जानौ पञ्चसोषौ । अपरं स वाक्यस्थाने यादृक् तादृक् १६
 अन्तरेऽपि प्रकृत्याङ्गीः स्थापयामास, अपरं शतं दक्षिणा-
 कारान् कम्भौ तेषाम् प्रकृत्याङ्गितु निदधे । अपरं तौ कम्भौ मन्दिरस्य १७
 अन्तरेऽपि स्थापयामास, चकार, एकं दक्षिणे तदन्धं वामे निदधे, अपरं
 अन्तरेऽपि स्थापयामास, चकार, वामे दक्षिणे तदन्धं वामे निदधे, अपरं
 अन्तरेऽपि स्थापयामास, चकार, वामे दक्षिणे तदन्धं वामे निदधे, अपरं
 अन्तरेऽपि स्थापयामास, चकार, वामे दक्षिणे तदन्धं वामे निदधे, अपरं

४ चतुर्थाऽध्यायः ।

१ पितृव्यस्य वेद्याः कथनं २ सागरस्य तस्य गवाक्ष कथनं ३ प्रक्षालनपात्राणां ४ प-
 ह्वाणां दार्ढ्यासनानां चत्वरस्य च कथनं ११ पितृव्यवस्तुनां कथनं १२ क-
 थनं १३ कथनं ।

अनन्तरं सुषेमान् पितृव्यमयीं वदिमेकां निर्मापयाच्चकार १
 दीर्घत्वं विंशतिहस्ताः प्रकृता विंशतिहस्ता उच्यता च दशहस्ताः ।

अनन्तरं स सित्वाधातुना वर्तुजाकारं सागररूपं यानं निर्मापयाच्च- २
 कार; एकम् अग्रम् चारभ्य द्वितीयम् अग्रं यावत् तस्य परिसरो दश-
 हस्तपरिमितस्तस्योच्चत्वञ्च पञ्चहस्तपरिमितं विंशत्परिमितं सूत्रञ्च ३
 तद् अवेष्टत । अपरं तस्य चतुर्दिक्षु कर्षस्थाद्य एकैकहस्तपरिमाणान्तरे ४
 सागरभाजनवेष्टनकारका दश दश वर्तुजाकारा आसन्, यात्रसेचन-
 समये ते अञ्जीद्वयेनासिच्यन्त । तत् सागरभाजनं द्वादशानां गवाम् ५
 उपरि स्थापितं तासां तिस्र उत्तरमुखास्तिस्रः पश्चिममुखास्तिस्रो दक्षिण-
 मुखास्तिस्रः पूर्वमुखा बभूवुः । अपरं सागरभाजनं तासानुपरि तस्यौ ६
 तासां गर्वा प्रस्थाङ्गागा अनन्तरे तस्थिरे । तत्पात्रस्य स्तूपत्वं चतुरस्र-
 परिमाणं तस्य कर्षः कंसकर्षवत् श्रोत्रव्युष्पाकारः । त्रीणि सङ्ख्याणि ७
 वाताख्यपरिमाणानि तेन घृतानि ।

अपरं स दश प्रक्षालनभाजनानि स्थापयामास तेषां पञ्च भाजनानि ८
 दक्षिणे पञ्च भाजनानि च वामे स्थापयामास । तानि प्रक्षालनार्थकानि
 तन्मध्ये होमार्थवलिदानसम्बन्धीयानि वस्तूनि प्राक्षाल्यन्त किन्तु याज-
 कानां खानार्थं सागरभाजनम् आसीत् । अपरं स उपयुक्ताकारान् ९

काञ्चनमयान् दश दीपाधारान् कृत्वा मन्दिरे स्थापवाञ्छकार तेषां पञ्च
= दक्षिणे पञ्च च वामे निदधे । अथरं स दश दार्भासमानि निर्माप्य
तेषां पञ्च दक्षिणे पञ्च च वामे मन्दिरे निदधे, अथरं स हतं काञ्चन-
मयान् चयमान् निर्मापयामास ।

- ८ अथरं स याजकानां चत्वरं कृत्वा चत्वरञ्च निर्मापयामास, अथरं
चत्वरस्य द्वाराणि निर्माप्य तदीयकवाटानि पित्तकेन मन्थयामास ।
- १० अथरं पूर्वदिशः सम्मुखे क्रियद्दक्षिणे जलधिभाजनं स्थापवाञ्छकार ।
- ११ अथरं इरमः कटाहान् दर्वीशुक्लीञ्च निर्ममे, अनेन प्रकारेण कथितेः
सुजेमन आघ्रात ईश्वरीयमन्दिरस्य कृते इरमेण यावन्ति कार्याणि
- १२ कार्यानि तेषां सर्वेषां निर्मात्रं समाप्तं । इत्थं वै कस्मै वयोः सम्भ-
योवपरि स्थितौ वंशुजाकारौ वै मूर्जानौ सम्भदयोपरिस्थवशुजाकार-
- १३ मूर्जदयोप्रादक्षे दे आने तज्जाकदयबेदुगार्थं चतुश्चतानि दाडिन्वाकारा
अथतः सम्भदयोपरिस्थयो वंशुजाकारमूर्जोराप्रादक्षजाकदयस्यैकैकस्य
- १४ कृते दाडिन्वाकाराणां दे श्रेष्ठो चैतानि तेन निर्मितानि । अथरं
दश पीठान्दपि निर्मितानि पीठोपरिस्थितानि दश प्रक्षालनपात्राणि,
- १५ सागररूपं वाक्त्रमेकं तत्सागरपात्रस्याधो दादशमात्रकदन्द्दु ऋजीवाणि
- १६ दर्यस्त्रिभूषान्येतानि तदन्वानि च यावन्ति भाजनानि सुजेमन आघ्रातः
परमेश्वरीयमन्दिरस्य कृते इरमेण निर्मितानि तानि सर्वाणि तेजो-
- १७ मयपित्तकै निर्मितानि । राजा यद्गस्य प्रान्तरे सुजोतसिरेदयो मंथ-
१८ स्थितायां घनमृदि भूमौ सिद्धघातुना तानि निर्मापयामास । सुजेमान्
यान्येतान्यस्तीव बहूनि भाजनानि निर्मापवाञ्छकार तेषां पित्तकारां
परिमात्रं न ज्ञेयं ।
- १९ अथरम् ईश्वरीयमन्दिरस्याभ्यन्तरे स्थापनाद्यं कृतानि सप्तचक्रानि
- २० सुजेमना निर्मितानि । स्वर्गवेदी दर्शनोद्यपूपयादीणासमानि वाक्त्रस्थान-
स्थान्तके विद्यमानसारेण प्रवृत्ततया दीपा दीपलयाचैतानि निर्मन्च-
- २१ सुवर्बमयानि, पुष्पाकाराः प्रदीपा वर्तिताच्छेदनकर्तव्यैते सुवर्बमवाः,
- २२ कुरिचा ऋजीवाणि खेदन्या वर्तितापात्राणि चैतानि निर्मन्चसुवर्बम-
यानि, महापवित्रस्थानस्य मन्दिरस्य चान्तःस्थितयो ईरयोः कवाटानि
चैतानि सुवर्बमयान्यासन् ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ निवेदितवस्तूनां भाषागारे निधानं १ महापवित्रस्थानाय मञ्जूषायाः आनयनं ११
परमेश्वरीयप्रशंसाकरवचसये तस्य लेखनः प्रकाशितवन् ।

अनन्तरं परमेश्वरीयमन्दिरार्थं सुजेमना कृते सर्वस्मिन् कार्ये समाप्तिं १
गते तस्य जनकेन दायूदा निवेदितानि वस्तूनि काष्ठानि रजतानि
सर्वाणि भाजनानि च सुजेमना समानीयेश्वरस्य मन्दिरस्य भूया-
गारेषु निदिधरे ।

अपरं सुजेमान् इच्छायेणीयजोक्तानां प्राचीनान् वंशानां मुख्यनरा- १
न् आर्घत इच्छायेणीयानां प्रधानपितृजोक्तान् परमेश्वरीयनियममञ्जूषाया
दायूदनगरात् सियोनात् स्थानान्तरीकरणार्थं चिरुद्वाजने सञ्जयाह ।
ततः सप्तममास उत्सवसमय इच्छायेणीयजोक्ताः सर्वे नरपतेः समीपे १
भिक्षितवन्तः । अनन्तरम् इच्छायेणीयप्राचीनगणो समुपस्थिते केवीय- ४
जोक्ता मञ्जूषाम् ऊञ्जः । मञ्जूषा समाजावासस्तदास्तस्यान्तःस्थितानि ५
सर्वाणि पवित्रभाजनानि च केवीययाजकैरुद्दिरे । अपरं सुजेमान् ६
नरपति मञ्जूषायाः सम्मुखे सम्भिक्षित इच्छायेणीयजोक्तानां कृत्वाः समा-
जस्य बडतकारणाद् अस्तुष्टोयान् अपरिमेयांश्च मेघान् माञ्जोत्सृज्युः ।
अनन्तरं याजका मन्दिरस्यवाक्स्थानास्थे महापवित्रस्थाने किरूवयोः ०
पक्षाखामघो किरूपितस्थाने परमेश्वरस्य नियममञ्जूषा निदिधरे । तौ ५
किरूवौ स्वपक्षान् मञ्जूषायाः स्थानोपरि विस्तारयामासतुरतस्तौ कि- ८
रूवौ मञ्जूषां तदीयवहनदृष्ट्वा पाण्डादयामासतुः । तयो र्दृष्ट्वा ८
दीर्घत्वात् मञ्जूषाया अन्तिके वाक्स्थानस्याग्रभागे तयो रये दृष्ट्वा बभूवतुः
किन्तु बहिर्दृष्ट्वा न बभूवतुः, अद्यापि ते तत्र स्थाने विद्येते । तत्र १०
मञ्जूषावाम् अन्त्यत् किमपि नासीत्, केवचं निसरदेशाद् इच्छायेणीय-
वंशानां निर्गमनकारके परमेश्वरस्यैः सार्धं यं नियमं चक्ष्वान् तदीयपत्र-
युक्तं प्रसारयन्कद्वयं तन्मध्ये आसीत् यतो होरेवे मूषाकृतं तन्मध्ये
स्थापितवान् ।

ते समाजता याजकाः सर्वे स्नान् पवित्रीकृतवन्तः, परन्तु पर्यावान्- ११
कारेण कार्याणि न चक्षिरे । अपरं पवित्रस्थानाद् याजकानां बहि- १२
र्गमनकारक आसन्नो हेमनो विदूधूनस्तेषां तनया भ्रातरश्चेत्कादयः सर्वे
मायका केवीयाः परिहितसंख्यावसनाः सन्तः करतानमूरजवस्तुकीर्धर-

- यन्मन्त्रं वेद्याः पूर्वदिग्गतिलङ्गं तूरीवादका विंशत्यधिकशतं याजका अपि
 १३ तैः सार्द्धम् अतिलङ्गं । ते तूरीवादका त्रायकाश्च सर्वे एकक्षरेण परमे-
 श्वरस्य कृतिं धन्यवादशकुर्वन् । अपरं यदा ते तूरीवरताकारिभि
 वाद्ययन्त्रैः समं महाशब्दं कुर्वन्तः, परेशः क्षेमदातास्ति चिरकृतदनु-
 यज्ञः, इति वाक्येन तस्य कृतिम् अकुर्वन् तदानीं गृहम् अर्घतः
 १४ परमेश्वरस्य मन्दिरं मेघेन तादृक् पर्यपूर्यत्व, यद् याजका मेघकारणात्
 सेवनम् अनुकृतुम् असमर्था बभूवुः, यतः परमेश्वरस्य तेन ईश्वरीय-
 मन्दिरं पूरयामास ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

- १ सुखेभना लोकेश्य चाशीर्षदं परमेश्वरस्य च प्रथमं ११ मन्दिरप्रतिष्ठापनय
 सुखेभनः प्रार्थनश्च ।
- १ तदानीं सुखेभन् याजहार, परमेश्वरो घोरान्धकारे वसतीति तेन
 २ निगदितं । तवाधिष्ठानार्थं मन्दिरमेकं मया निरमायि तव निष्ठावासायं
 ३ तन्निवेशनं कर्तुं । अपरम् इच्छायेषीषानाम् अस्मिन् समाने ऽवतिष्ठ-
 माने राजा स्वास्यं परावर्त्येच्छायेषीषानां कृत्यं समाजम् आग्रिधं
 ४ जगाद । स कथयासास, इच्छायेकः प्रभः परमेश्वरो धन्यः, स मम पित्रे
 दायुदे स्वस्तिं यत् प्रतिष्ठातवान्, तत् स्वकराभ्यां साधितवान्, यथा,
 ५ मम प्रजागण इच्छायेषीयवंशो यस्मिन् दिने निरददेष्टात् मया
 वह्निष्कृतस्तद् दिनम् आरभ्याहम् अत्र स्थाने मम वासे ऽधिष्ठानार्थं
 ६ मन्दिरं निर्मातव्यमित्यभिप्रायेच्छेच्छायेषीषानां कस्यापि वंशस्य किमपि
 नगरं नाभिरोचितवान् किन्तु मदीयप्रजागणस्येच्छायेषीयवंशस्याधिपति-
 ७ त्वाय कमपि नरं न वरीयवान् । अथुना मम नामधेयस्य वासस्थानार्थं
 ८ यिरुक्षाकर्म, मम प्रजागणस्येच्छायेषीयवंशस्याधिपतिवार्थं दायुदं
 ९ वरीयवान् । अपरम् इच्छायेकः प्रभोः परमेश्वरस्य वासे मन्दिरमेकं नि-
 १० र्मातुं मत्तातो दायुदं मनो निदधे । किन्तु परमेश्वरो मम वातं दायुदं
 ११ वाक्मिदं जगाद, त्वं मम वासे मन्दिरं निर्मातुं मनो निरदध्या इति
 १२ तव मनोज्ञतं भद्रमेव । तथापि त्वमन्दिरं त्वया ना निर्मातव्यं, किन्तु
 १३ तवैरसाक्षणेन मम नामार्थं त्वमन्दिरं निर्मातव्यमिति परमेश्वरेण
 यद् वचनं प्रतिष्ठातं तदेव साधितं, ततः परमेश्वरस्य वाक्मादहं निज-

सातस्य दायूदः परं प्रायेखायेकीयराजसिंहासन उपाविष्टम् इखायेकः
प्रभोः परमेश्वरस्य नाम्ने मन्दिरमिदं द्विरमापयञ्च । परमेश्वरोऽस्मत्पूर्वं- १९
पुरवैः सद् यं नियमं ह्यववान् तदीयपत्रस्याधारोः या मञ्जूषा तामपि
तत्र न्यदधं ।

अनन्तरं स इखायेकः कृत्स्नसमाजस्य साक्षात् परमेश्वरस्य वक्षवेद्या १९
अन्तिकम् उपस्थाय करौ प्रसारयत् । यतः सुजेमान् पञ्चहस्तदीर्घं पञ्च- २०
हस्तप्रस्थं हस्तत्रयप्रान्शुं पितृजमयं मञ्चमेकं निर्माप्य चत्वरमध्ये ऽस्था-
पयत् तस्योपरि तिष्ठन् स इखायेकः कृत्स्नसमाजस्य साक्षात् जानुपातं
कृत्वा गगनं प्रति करौ प्रसार्य व्याजहार, हे इखायेकः प्रभो परमेश्वर, २४
खर्गे एथियां वा तव तुल्यो नापरः कश्चनेश्वर आस्ति । तव यावन्तो
दासाः सर्वान्तःकरयैस्त्वव चक्षुर्गोचरे चरन्ति तान् प्रति खनियमं
ह्येम च साधयसि । विशेषतः खदासाय मत्ताताय दायूदे त्वं यत् २५
प्रत्यष्ट्योस्तद् असाधयः खवक्त्रेयोक्तं वचनम् अद्य स्वकरेण सफलम्
अकार्षीष्व । हे इखायेकः प्रभो परमेश्वर, खदासाय मत्ताताय दायूदे २६
भवता यत् प्रतिघातं तदधुना साध्यतां, यथा, मम चक्षुर्गोचरे त्वं यदद्
आचरन्त इत् तव सन्तानाश्चेत् स्वस्वमार्गमधि सावधानाः सन्तो मम व्यव-
स्थाम् आचरन्ति तर्हि मम साक्षाद् इखायेकीयराजसिंहासनापवेष्टु-
पुरवस्थाभावस्तव वंशे कदापि न भविष्यतीति । हे इखायेकः प्रभो २७
परमेश्वर, खदासाय मदीयजनकाय दायूदे भवता यत् कथितं भवत-
स्तद् वाक्कामिदानीं स्थिरं भवतु । किन्त्वोश्वरो मनुष्यैः सद् एथियां
निवस्यतीति किं सत्त्वं भवेत्? पश्य खर्गः खर्गोपरिस्थः खर्गश्च भवन्तं
धरति, ततो मन्त्रिर्भित्तं मन्दिरमिदं किं धरेत्? हे मम प्रभो परमेश्वर, २८
त्वं खदासस्य प्रार्थनां निवेदनञ्च गृह्णाय, तव दासेन या काकृत्तिः
प्रार्थना च क्लिषते सा भवता श्रूयतां । अत्र स्थाने मम नाम स्थापयि- २९
ष्यामीति वान्धं यत् स्थानमिदम् अर्पयति यन्मन्दिरमिदमधि भवतोक्तं तत्
प्रति भवतो नयने दिवाराचम् उन्मीलिते तिष्ठताम् एतत्स्थानोद्देश्या
भवतो दासस्य प्रार्थना च भवता श्रूयतां । एतत् स्थानम् उद्दिश्य ३१
प्रार्थयमानेन भवद्दासेन भवत्पुत्रात्मनेखायेकीयवंशेन च या प्रार्थना
क्रियते, भवान् तां शृणोतु । भवान् स्वकीयवासस्थाने खर्गे तिष्ठन् तां
निष्पामयतु निश्चय्य च क्षमतां ।

केनचित् समीपवासिनः कस्मिंश्चिद् अपराजे लोका यदि प्रथमं ३२

- निश्चितं तं ज्ञापयन्ति स च श्रपयेः यदि मन्दिरे ऽस्मिन् तव वेद्याः
 १९ समीपम् उपतिष्ठति, तर्हि त्वं स्वर्गे निश्चम्य वर्त्तयं कुर्वन् निश्चयावाक्
 विचारयार्थतो दोग्रिके फलं दत्त्वा तस्य कुर्मन्त्रः समुचितं दत्त्वं तस्य
 मन्त्रके वर्त्तय निर्द्दोषश्च निर्द्दोषं कृत्वा तस्य निर्द्दोषत्वस्य यत् तस्मै
 विश्रायय ।
- २० अपरं तव विरुद्धं पातककरणाद् रिपुभिः पराजितास्तवेद्यायेकीय-
 प्रजागत्या यदि त्वां प्रति पराहृत्य तव नाम क्लृबन्तस्तव साक्षात् मन्दिरे
 २१ ऽस्मिन् विनयन्ते प्रार्थयन्ते च, तर्हि त्वं स्वर्गे निश्चम्य तवेद्यायेकीयप्रजा-
 नाम् अपराधं क्षमस्व तेभ्यस्तेषां पूर्वपुरुषेभ्यश्च यं देशं दत्तवानसि तं
 देशं पुनर्त्वारं तान् आनय च ।
- २२ अपरं तव विरुद्धं तेषां पातककरणाद् गगने बद्धीभूते यदि दृष्टि
 नं भवति तेन ते यदि स्थानस्यैतस्य दिशि प्रार्थयमानास्तव नाम क्लृवन्ति
 २३ त्वया तेषां क्लेशा जात इति विविच्य स्वपापात् परावर्त्तन्ते च, तर्हि त्वं
 स्वर्गे निश्चम्य तव दासानाम् इत्यायेकीयप्रजानाम् अपराधं क्षमस्व गन्तव्यम्
 उत्तममार्गश्च तान् आदिश तव प्रजागत्या यं देशं भोगार्थं दत्तवानसि
 तस्मिन् देशे दृष्टिं कारय च ।
- २४ अपरं देशे दुर्मिक्षे जाते महामार्यां वा जातायां इत्यानां वा
 शुक्लत्वे स्नानत्वे वा जाते शुक्लकोटादिपतकेषु वा जातेषु देशस्थानगरेषु वा
 २५ रिपुभिरवरुध्यमानेषु कस्यांश्चित् मार्यां पीडायां वा बलवत्यां यदि क्षे-
 पित् मानवेन तव हृत्क्षेत्रेद्यायेकीयप्रजागणेन वा स्वकीयपीडां स्वकीय-
 क्लेशश्च बद्धा काचित् प्रार्थना किञ्चन निवेदनं वा क्रियते मन्दिरस्यास्य
 २६ दिशि च करुण्यं प्रसार्यते, तर्हि त्वं निजवासस्थाने स्वर्गे निश्चम्य
 क्षमिन्वा यस्य मनुष्यस्य यम् आन्तरिकभावं जानासि तदनुसारेण तस्या-
 चरकस्य समुचितं फलं तस्मै देहि, यतस्त्वमेव मनुष्यसन्तानानाम् आदि-
 २७ तीयो ऽन्तर्धाम्यसि । तथा सति त्वम् अस्मत्पूर्वपुरुषेभ्यो यं जनपदं
 दत्तवानसि तन्मध्ये ते यावत् जीविष्यन्ति तावत् त्वत्तो भीत्वा तव
 मार्गेषु चरिष्यन्ति ।
- २८ अपरं तवेद्यायेकीयप्रजागत्याद् भिन्नजातीयः कश्चिन्नरो यदि तव
 महानामकारणात् सबलकरस्य प्रसारितवाचोश्च चेतुना दूरदेशाद्
 २९ आगत्य मन्दिरस्यास्य दिशि प्रार्थनां कुरुते, तर्ह्यपि त्वया स्ववासस्थाने
 स्वर्गे निश्चम्य तस्य भिन्नजातीयस्य नरस्य प्रार्थनामुसारात् कान्यं क्रियतां,

तथा कृते पृथिवीस्थजातीयाः सर्व्वे तव नाम्ने ज्ञानं जन्वा तवैवात्रेकीय-
प्रजा इव त्वत्ते भेष्यन्ति मन्निर्मितस्यास्य मन्दिरस्योपरि तव नाम
सञ्जीर्णतमेतदपि ज्ञास्यन्ति ।

अपरं युद्धयात्रार्थं त्वया प्रेषितास्तव कोक्ता यदि रिपुभिः सह योद्धुं १४
वहिर्गत्वा त्वयाभिरुचितम् एतन्नगरं तव नामार्थं मया निर्मितं
मन्दिरञ्चोद्दिश्य तव साक्षात् प्रार्थनां कुर्व्वते, तर्हि त्वं स्वर्गं तेषां प्रार्थनां १५
विनयञ्च निशम्य तेषां विचारस्य निष्पत्तिं कुरु । अपरं ते यदि तव १६
विरुद्धं पापं कुर्व्वन्ति (यतः पापं न करोत्येवम्भूतः को ऽपि मानवो
नास्ति) त्वया च तेभ्यः बुद्ध्या रिपूणां करेषु समर्पितास्ते यदि विजेट्ठिभि
र्दूरस्थं निकटस्थं वा देशं नीयन्ते, ततः परं यस्मिन् देशे ते नीतास्तत्र १७
यदि मनसि स्वदशां चिन्तयित्वा स्वीयप्रवासदेशे त्वाम् उद्दिश्य प्रार्थय-
माना अस्माभिः पापम् अपराधो ऽधर्मसाकारोति वदन्ति, इत्थं ते १८
यदि स्वकीयप्रवासस्थाने ऽर्धतः स्वविजेट्ठयां देशे सर्व्वान्तःकरणैः सर्व्व-
प्राणैश्च त्वां प्रति परावर्त्तन्ते, तेषां पूर्व्वपुरुषेभ्यस्तया दत्तं स्वकीयदेशं
त्वयाभिरुचितं नगरं तव नाम्ने मया निर्मितं मन्दिरञ्चोद्दिश्य प्रार्थनां
कुर्व्वते च, तर्हि त्वं स्ववासस्थाने स्वर्गं तेषां प्रार्थनां विनयञ्च निशम्य तेषां १९
विचारस्य निष्पत्तिं कुरु, तव प्रजागणैः तव विरुद्धं यद्यद् अपराजं
तत् सर्व्वं क्षमस्व च । इदानीं हे मदीयेश्वर, स्थाने ऽस्मिन् या प्रार्थना ४०
क्रियते तां प्रति भवतः श्लाघे सुगम्ये चक्षुषी चान्मीलिते भवतां । इदानीं ॥
हे प्रभो परमेश्वर, भवान् भवतः शक्तिस्वरूपा मञ्जूषा च स्वविश्राम
स्थानम् आरोह्यतु । हे प्रभो परमेश्वर, वसनं त्राणरूपं ते याजकैः
परिधीयतां, पुण्यवन्तश्च ते सर्व्वे नन्दन्तु स्वीयमङ्गले । हे प्रभो परमेश ४१
त्वं स्वाभिधिक्षिप्तं न वक्ष्य, निजदासस्य दायूदो वरश्च स्मर्यतां त्वया ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ सुलेमनः प्रार्थनातः परम् आकाशाद् वक्रैः पतनं ४ तस्य यज्ञकर्म ८ उत्सवकरणान्
परं कोक्ताणां विषर्जनं १९ सुलेमानं प्रति परमेश्वरस्य प्रतिज्ञानं ।

सुलेमना प्रार्थनायां समापितायां गगनाद् ऊताशो ऽवसृष्टा ह्यथं १
वर्षीञ्च जयास मन्दिरञ्च परमेश्वरस्य तेजसा परिपूरयाच्छ्रे । परमे- १
श्वरस्य तेजसा परमेश्वरीयमन्दिरस्य पूर्वात्वाद् याजकाः परमेश्वरस्य

- १ मन्दिरं प्रवेष्टुम् असमर्था बभूवुः । इच्छायेलीयवंशाः सर्वे तन् अप्रिपातं मन्दिरोपरि परमेश्वरीयतेजस्य विलोम्ब पाषाणमयभूमौ न्यूनीभूय प्रख्य भजनं चक्रुः परमेश्वरं स्तुवन्त्य न्यगूदन् स एव छेमदातास्ति नित्यस्य तदनृपहः ।
- ४ अनन्तरं नरपतिः सर्वं लोकास्य परमेश्वरस्य सम्मुखे बलिदानम् अकुर्वन् । तत्र राज्ञा सुलेमना द्वाविंशतिसहस्राणि गावो विंशति-सहस्राधिकं लक्षं मेघास्य बलिर्नृपेणादीयन्त, अनेन प्रकारेण राज्ञा
- ५ समस्तलोकैश्चेश्वरीयमन्दिरस्य प्रतिष्ठाकारि । याजकाः स्त्रीयस्त्रीयपदस्य कार्याण्यन्वतिलम् लेवीयास्य स्वकरैर् दायूदादिष्टं स्तुतिवाद्यं कुर्वन्तो ऽर्चतः परमेश्वरस्यानृपज्ञो नित्यस्त्रीया तत्कारण्यात् तस्य प्रश्नार्थं राज्ञा दायूदा निरूपितान् वाद्ययन्त्रान् वादयन्तो ऽतिलम्, अपरं याजकास्तेषां सम्मुखे नृरीरवादयन्, अपरम् इच्छायेलीया निखिललोका उपार्तिलम् ।
- ७ तस्मिन् समये परमेश्वरीयमन्दिरस्य सम्मुखस्थाप्राङ्मुखस्य मध्यदेशः सुले-मना पवित्रीकृतः, यतो होमाद्यंका बलयो मङ्गलार्थं कबलीनां मेदांसि च तत्रैव तेनोत्सृष्टानि, यतो हेतोः सुलेमना निर्मिता यज्ञवेदी होम-बलीन निवेदितवस्तुनि मेदांसि च धर्षुं नाशक्रात् ।
- ८ तस्मिन् समये सुलेमान् तेन सञ्चितो ह्यमातस्य प्रवेशस्थानम् आरभ्य मिसरदेशीयां सीमास्यसरितं यावत् सर्वेषाम् इच्छायेलीयलोकाणां महासमाजस्य महं चक्रिरे । किन्त्वष्टमे दिने ते विश्रामम् अकुर्वन् यतस्ते सप्ताहमेकं यावद् वेद्याः प्रतिलाम् अन्यसप्ताहं यावत् उटजेत्सवस्य चक्रिरे । अनन्तरं परमेश्वरो दायूदं सुलेमानं स्त्रीयेश्वरीयप्रजास्य पतिं यानि यानि मङ्गलानि कृतवान् तैरानन्दिता लृष्टिप्रास्य लोकाः सप्तममासस्य त्रयोविंशे दिने निजं निजं वासस्थानं यातुं राज्ञा विस-
- ११ लृजिरे । अनेन प्रकारेण सुलेमान् परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजभवनस्य च निर्माणं समापयामास, अपरं परमेश्वरस्य मन्दिरे निजप्रासारे च यद्यत् कर्त्तुं सुलेमान् अभिलषितवान् तदेव सिद्धमकरोत् ।
- १२ अपरं परमेश्वरो निष्ठायां सुलेमने दर्शनं दत्त्वा कथयामास, मया
- १७ तव प्रार्थना श्रुता यज्ञभवनार्थं स्थानमिदमपि दत्तं । मया गमनं बद्धा लृष्ट्यां निवारितायां गृहकटिषु जनपदं नाशयितुम् आदिष्टेषु निज-
- १४ प्रजानां विरुद्धं वा महामार्यां प्रेषितायां यदि मम नाम्ना विख्याता मदीयप्रजा नस्वीभूय प्रार्थनां मदीयमुखान्नेषस्य कुर्युः स्त्रीयकुमार्ग-

भ्यश्च परावर्त्तेरन् तर्हि स्वर्गे तिष्ठता मया तत् श्रुत्वा तेषाम् अपराधाः
 क्षमिष्यन्ते तेषां जनपदस्य मङ्गलानि च कारिष्यन्ते । अत्र स्थाने या १५
 प्रार्थना भविष्यति तां प्रति मम चक्षुष्युन्मीलिते श्रोत्रे च सुगन्धे भवि-
 ष्यतः । इदानीं मदीयनाम्नां नित्यस्थित्यर्थं मन्दिरमिदं मयाभिरुचितं १६
 पवित्रीकृतञ्च मम दृष्टि मम मनश्च सततं स्थाने ऽस्मिन् स्थास्यतः ।
 अपरं तव तातो दायूद् यादृक् चरितवान् तादृक् त्वमपि यदि मम १७
 साक्षात् चरन् मया यथादिष्टं तथैव कर्म करिष्यसि मम विधीन्
 राज्यनीतीश्च पालयिष्यसि च, तर्हींखायेकीयानां शासनकर्त्तृपुरुषस्या- १८
 भावस्तव वंशे कदापि न भविष्यतीति मया तव ताताय दायूदे यत्
 प्रतिज्ञातं तदनुसारात् तव राजसिंहासनं स्थिरंकारिष्यते । किन्तु १९
 यदि यूयं मत्तो ऽपहृत्य ममादिष्टान् विधीन् राज्यनीतीश्च न पालयि-
 ष्यथ, यदि च विपद्यगामिने भूत्वेतरदेवान् सेविष्यध्वे प्रथमंयथ च,
 तर्ह्यहं युद्धं यं मदीयदेशं दत्तवान् तस्माद् युद्धान् उच्छेत्स्यामि यच्च २०
 मन्दिरमिदं मम नामार्थं पवित्रीकृतवान् अस्मि तदपि स्वदृष्टिगोचराद्
 दृशयिष्यामि सर्वजातीयानां गालिपरिहासयोरुदाहरणं करिष्यामि
 च । ततो यावन्तो लोका एतस्य प्रांशुमन्दिरस्य सन्निधिना प्रजिष्यन्ति, २१
 ते चमत्कृता भविष्यन्ति, देशमेतं मन्दिरमेतच्च प्रति परमेश्वरः कुत
 एतादृशं कृतवान्? इति प्रप्यन्ति च । तेन लोकाः प्रतिवक्ष्यन्ति, लोका- २२
 नाम् एतेषां पूर्वपुरुषा येन भिसरदेशाद् वहिरानीता इमे खेषां तं
 पत्रिकं प्रभुं पुरमेश्वरं विहायेतरदेवान् आश्रित्य तान् प्राणमन् असे-
 वन्त च तत्कारणात् स तान् इत्थं विपद्ग्रस्तान् कृतवान् ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ सुजेमना नगरनिर्माणं ७ अन्यदेशीयानां कराधिनीकरणं ११ प्रासादे निज-
 कावाया नयनं १५ धर्मविधीनां पालनं १४ याजकानां सेवीयानाञ्च निरूपणं १७
 पोषीरान् काचनानामानयनञ्च ।

परमेश्वरस्य मन्दिरं अकीयनिवेशनक्षैतयोः प्रासादयो निर्माणेन सुजे- १
 मना विंशतिवत्सरा यापिताः । अपरं हीरमः सुजेमने यानि नगराणि २
 दत्तवान् सुजेमान् तानि निर्माप्येखायेकीयवंशान् तन्मध्ये वासया-
 चकार । अनन्तरं सुजेमान् जमातसोवां गत्वा तां पराजिगाय । अपरं ३
 मन्भूत्वा तपोरनगरं जमाते च यानि नगराणि धनरक्षार्थं निरमाप- ४

- ४ यत् तान्यपि तदानीं निर्मापयाश्चकार । अपरं स ऊर्द्धस्थं वैधोरोगम्
अधःस्थं वैधोरोगश्चैव हे नगरे दुर्गवत् प्राचीरगोपुरागंलं दृष्टे चकार ।
- ५ अपरं सुलेमान् वाकतं कोसनगराणि रथनगराणि सादनां नगराणि
तदन्यद् यिरूशाकमे शिवानोने स्वकीयस्य कृत्स्नराष्ट्रस्य सर्व्वं च यद्यत्
निर्मापयितुम् ऐच्छत् तत् सर्व्वं निर्मापयाश्चकार ।
- ६ इस्त्रायेलीयवंशाद् अपरवंशाद्भवा ये द्वितीयेभ्योयपि रियायद्विष्वीय-
७ थिवृषीयलोका अवशिष्टाः सन्त इस्त्रायेलीयवंशे विनश्यन् शकिकरे तेभ्य
उत्पन्ना देशे चावशिष्टा वंशः सुलेमना संगृहीतोऽय यावद् दामत्वापन्न-
८ कारनिवहोऽकारि । इस्त्रायेलीयवंशाद्भवाः केऽपि सुलेमना स्वकीयराजत्वे
दासा न चकिकरे, ते योद्धारो रथिनो रथाधिपतयो ह्ययारिहृगश्च
९ बभूवुः । अपरं तेषां मध्ये पञ्चाशदधिके हे शते जनाः सुलेमनो राष्ट्रः
कारनिवहाभ्यस्ता भूत्वा लोकान् अशिषधन् ।
- १० अन्तरं सुलेमान् फिरोलो दुहितुं निर्मित्तं यं प्रासादं निरमापयत्
तं प्रासादं दायूदो नगरात् तां मन्विधीम् आनिनाय, यतः स गदित-
वान् मम जाया इस्त्रायेलीयराजस्य दायूदः प्रासादे न वक्षति यतो
परमेश्वरीयमङ्गुषा यानि स्थानानि प्राविशत् तानि पवित्राणि सन्ति ।
- ११ अपरं सुलेमान् अलिन्दस्य सम्मुखे परमेश्वरीयां यां वेदिं निर्मितवान्
१२ तदुपरि परमेश्वराय होमबलीन् दातुम् आरेभे । मृसा यद् आदिष्ट-
वान् तदनुसारेण स विश्रामवारेष्वमावास्यासु त्रिषु वाधिकमहात्मवेपु
षार्थात् किन्वश्रुत्युपपानां महे समाहानां मह उटजन्मगमहे च
यस्मिन् दिने यथा निरूपितं तस्मिन् दिने तथैव बलिदानम् अकरोत् ।
- १३ अपरं स निजजनकस्य दायूदो निरूपयानुसारेण कर्त्तव्यक्रियायां कृते
याजकानां पर्यायान् निरूपयामास अपरं यस्मिन् दिने यथा कर्त्तव्यं
तस्मिन् तथैव कृतिं याजकानां सम्मुखे परिचर्याश्च कर्त्तुं लवीयान्
निरूपयाश्चकार । अपरं तेषां पर्यायानुसारेण द्वारेषु दैवारिकान् नि-
१४ रूपयाश्चकार यत इश्वरीयलोको दायूद तद् आश्रापयाश्चकार । अपरं
राजा याजकान् लवीयांश्चाधि धनागारानधि वा यत् किञ्चन आपयत्
१५ ते तदन्यथा नाकुर्वन् । इत्थं परमेश्वरीयमन्दिरस्य भित्तिमूलकरजम्
आरभ्य तस्य समाप्तिं यावत् सुलेमनो निखिलं कार्य्यं निरूपितं सिद्धिं
गते पारमेश्वरीयमन्दिरस्य निर्माणं सम्पूजं बभूव ।
- १६ तदानीं सुलेमान् इदमजनपदं जलनिधितटस्थम् इत्थियोनमेवरम्

एकतस्र जगाम । अपरं हीरमो निजदासैस्तस्य सन्निधिं प्रोतान् निपुण- १८
नाविकांश्च प्रेषयामास ते च सुलेमनो दासैः समम् खीषीरं समीय
पश्चाद्दधिककचतुःशतकिष्करपरिमितायानि काञ्चनानि गृहीत्वा तस्मात्
स्थानात् सुलेमनो नरपतेः सन्निधिम् आनिन्युः ।

६ नवमोऽध्यायः ।

१ सुलेमनो ज्ञानं श्रोतुं शिवायाः राज्ञा यिरूशालम आगमनं १० सुलेमनः कनकानां
कथा ११ सुवर्णफलकानां कथनं १२ दन्दिदन्तमयमिहामनस्य कथनं २० पावादि-
कथनम् उपष्टौकनकथनं २१ रथचयानां कथनं २२ करादीनां कथनं २३ तस्य
राजत्वस्य निधनस्य च कथनं ।

अपरं शिवादेशस्य राज्ञी सुलेमनः कीर्त्तिं निशम्य प्रवृत्तिकाभिन्तं १
परीक्षितुम् अतीवमहाडम्बरेण सुगन्धिद्रव्यप्रचुरस्वर्गमणिवाहिनां महा-
कानां निवृत्तेन चाहता यिरूशालमम् आजगाम, सुलेमनः सन्निधिमेव
सर्वं स्वमनोगतमधि तं सम्बभाषे च । ततः सा यद्यद् अष्टच्छत् तत् १
सर्वं सुलेमान् तां जगाद, तन्मध्ये सुलेमनागम्यं किमपि वाक्यं नासीत्
स तां सर्वमेव ज्ञापितवान् । अतः सुलेमनो ज्ञानं तन्निर्मितं मन्दिरं १
तस्य भोजनासनस्यभक्ष्यद्रव्याण्यमात्यानां परिषद् परिचारकाणां श्रेणी- ४
वेशौ पानपात्रवाहिनां संख्या वेशश्च परमेश्वरीयमन्दिरारोहणाय
तस्य सोपानस्तैतानि सर्वाणि दृष्ट्वा सा शिवादेशस्य महिषी हृतज्ञान
बभूव । सा तु राजानं जगाद, भवतो वाक्यानि ज्ञानज्ञाधि या ४
किंवदन्ती स्वदेशे मयाश्रावि सा सत्यैव । किन्त्वहं यावद् आगत्य स्वने- १
चाभ्यां सर्वं नापश्यं तावत् तां जनश्रुतिम् अस्तव्याम् अमन्ये किन्तु पश्य
तव महाज्ञानस्यार्डमप्यहं न श्रुतवती । भवान् मञ्जुतां किंवदन्तीम्
अतिरिच्यते । धन्या इमे भवतो नरो धन्यास्त्रेमे भवतो भृत्या यत इमे ७
नित्यं भवतः साक्षात् तिष्ठन्तो भवतो ज्ञानालापं श्रुण्वन्ति । धन्यो ८
भवतः प्रभुः परमेश्वरो यतः स भवति तुष्टा भवतः प्रभोः परमेश्वरस्य
कृते भवन्तं राजसिंहासन उपावेशयत् । भवत ईश्वर इच्छायैलवशे
प्रीयमाखो ऽनन्तकालं यावत् तं स्थापयितुम् इच्छत्येतत्कारणाद् भवान्
यस्यायं धर्मश्च समाचरेत् तदर्थं भवन्तं तस्योपरि राख्याभिधित्तम् अक-
रोत् । सा तु राज्ञ विंशत्यधिकशतकिष्करपरिमितानि सुवर्गानि प्रचु- ८

रात्रि सुगन्धिद्रव्याणि मर्जीञ्च ददौ । शिवादेशस्य राज्ञी सुनेमने नृपतये
यादृशानि सुगन्धिद्रव्याण्यददात् तादृशानि सुगन्धिद्रव्याणि तत् ख्यानं
पुनर्नानीतानि ।

- १० अपरं हीरमस्य सुनेमनश्च ये किङ्करा षोडशोरात् कनकान्यान्यायन्ते
११ मलयजकाष्ठानि मर्जीञ्चानयन् । अनन्तरं नरपतिस्तं मलयजकाष्ठैः
परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजप्रासादस्य च निर्मितं सोपानानि गायकानां
कृते वल्लकी वंशीञ्च निर्मापयाञ्चकार । तादृशानि काष्ठानि यिद्धदादेशे
१२ पृथ्वीकेनापि न दृशानि । अनन्तरं सुनेमान् महीपतिः शिवाया मन्त्रिभ्या
वाञ्छितं यत् किमप्ययाच्यत तत् सर्व्वं तस्यै ददौ तदन्त्यत्सा राज्ञः समीपं
यद्यद् आनीतवती (तस्य शोधमपि स ददौ), ततः परं सा स्वभृत्यगणैर्न
सार्द्धं निजजनपदं परावृत्त्य जगाम ।
१३ सुनेमनो नरपतेः समीपं प्रतिवर्धं घटप्राण्यधिकघटशतकिङ्करपरिमि-
१४ तानि कनकान्यान्यनीयन्त । तदन्यानि सार्धवाहैर्वाग्निञ्च समागोयन्त,
अपरम् आरवोयाः सर्व्वं महीपतयो देशाध्यक्षाञ्च सुनेमनः सन्निधिं
१५ सुवर्णानि दुर्वर्णानि घानयन् । ततः सुनेमान् नरपतिस्ताडितसुवर्णं द्वे
शतं वत्सलाकारफलकानि निर्मापयामास तेषाम् एकैकस्मिन् फलके
१६ घटप्राण्येकलपरिमितं ताडितं सुवर्णं प्रयुक्तं । अपरं ताडितसुवर्णेस्त्रीणि
प्रातानि चर्म्मणि निर्मापयामास तेषाम् एकैकस्मिन् चर्म्मणि त्रिशत-
शेकलपरिमितानि कनकानि प्रयुक्तानि । अनन्तरं भृशपतिर्निवानोना-
रग्न्यष्टौ तानि निदधे ।
१७ अनन्तरं राजा दन्तिदन्तमयं महासिंहासनं निर्माप्य निर्मलकाष्ठ-
१८ नेन खञ्जयाञ्चकार । तस्य सिंहासनस्य घटं सोपानान्यान्यामन् सुवर्णमयं
पादपीठमेकञ्च तत्र बद्धमासीत् । उपवेशनीयस्थानस्य पार्श्वयोश्च हस्ता-
१९ कारे अबलम्बने षास्तां तयोश्चावलम्बनयोरप्ये द्वौ सिंहावतिष्ठतां । तेषु
घटं सोपानेषु पार्श्वयोर्द्वादश सिंहा अतिष्ठन् । एतादृशं सिंहासनं
कस्मिंश्चिद् राष्ट्रे न निरमायि ।
२० सुनेमनो महीपतेः सर्व्वाणि पानभाजनानि कनकमयान्यासन् तदत्
निवानोनारग्न्यष्टौ स्थितानि सर्व्वाणि भाजनानि निर्मलकनकमया-
२१ न्यासन् । सुनेमनो राजत्वसमये रजतानां किमपि मूल्यं नासीत् । यतो
हीरमस्य दासैः सह नरपतेस्तर्ष्णीशगामिनः पोता आसन् वर्षत्रयात्
परं वारमेकं ते पोता आकञ्चन् । ते तर्ष्णीश्रीयोप्ताः सुवर्णं दुर्वर्णम्

इभदन्तान् कपीन् शिखिनश्चानयन् । अनेन प्रकारेण वित्तविद्याभ्यां १९
सुलेमान् नृपतिः पृथिवीस्थेभ्योऽन्यनिखिलराजेभ्यः श्रेष्ठा बभूव ।

ईश्वरेण सुलेमनो मनसि यत् ज्ञानं निहितं तस्य तज्ज्ञानस्य वचां- १९
सि श्रोतुं वसुन्धरायाः सर्वे महीपतयस्तं साक्षात् कर्तुम् अयतन्त । ते च २४
प्रतिवर्षं स्वं स्वम् उपायनम् अर्थतो रजतमयानि कनकमयानि च भाज-
नानि वसनान्यस्त्राणि सुगन्धिद्रव्याणि हयान् अश्वतरांश्च समानयन् ।

अपरं वाजिनां स्पन्दनानाञ्च निमित्तं सुलेमनश्चत्वारि सहस्राणि भव- २५
नान्यासन्, अपरं तस्य द्वादशसहस्राणि हयारोह्या आसन् ते च तेन
रथनगरेषु धिरूशालमे च राजनिकटे निदधरे ।

स सुलेमान् फरात्तटिनीम् आरभ्य पिल्लयीयानां जनपदं मिसर- २६
देशस्य सीमाञ्च यावत् निखिलभृपतीनाम् उपरि राजत्वं चकार ।
अपरं राजा धिरूशालमे प्रभृतत्वकारणाद् रजतानि पाषाणवद् २७
काष्ठानि प्रान्तरस्थोडम्बरेभ्यश्च साधारणानि चकार । अपरं मनुजा २८
मिसरदेशात् निखिलजनपदाञ्च सुलेमनः कृते वाजिन आनिन्युः ।

एतस्य सुलेमन आद्यन्तं निखिलं चरित्रं भविष्यद्वादिना नाथनस्य २९
पुस्तके श्लोलीनीयाह्वयस्य भाविवाक्यग्रन्थे निवाटसुतस्य यारवियामस्य
विरुद्धं विद्वांसिः परिदर्शकस्य यद् दर्शनं तन्मध्ये च लिखितं किं न विद्यते ?
स सुलेमान् धिरूशालमे वसन् कृत्स्नेखायेल उपरि चत्वारिंशद्भूवत्- ३०
सरान् यावत् राजत्वं चकार । अन्तरं सुलेमान् खपिटगण इव सहा- ३१
निद्रां प्रगत्य निजजनकस्य दायूदो नगरे प्रसन्नानं लब्धवान् । ततस्तस्य
सुतो रिहवियामस्तस्य पदे राजत्वं चकार ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ रिहवियामम् अभियेकम् इखायेलीयलोकानां शिखिमे गमनं तं प्रति लोकानां
प्रायेण ६ तेषां प्रायेणर्मात्रं प्राचीनमन्त्रिभि युवलाकेय सद्य मन्त्रणा २२ यूनां मन्त्र-
णानुसारेणान्तरप्रदानं १६ इखायेलीयलोकानाम् अनान्नापहसं कारनिवधाधिपस्य
अनन्तम् ।

अनन्तरम् इखायेलीयवंशेषु सर्वेषु रिहवियामस्याभियेकार्यं शिखिमं १
समागतेषु रिहवियामोऽपि शिखिमं जगाम । इत्यनन्तरे मिसरदेश- १
प्रवासी निवाटस्य सुतो यारवियामन्तां वार्तां श्रुतवान् । स यारवि-
यामः सुलेमनो राज्ञः सम्मुखात् पलाय्य मिसरदेशे प्रावसत् । ततः परं २

- दृतेराहुतः पुनरागतः । स तु यारवियामः सर्व्व इच्छायेर्तीयलोकान्
- ४ रिहवियामे वाक्यमेतन्निवेदयामासुः, तव तातो ऽस्मासु गुरु युगम् आ-
रोपितवान्, तव तातेन यत् कठिनं दासत्वं यच्च गुरु युगम् अस्मास्मा-
रोपितं, तद् अधुना त्वया लघुतरं क्रियतां, तथा कृतं वयं त्वां संविध्या-
- ५ मह इति । ततः स तान् प्रतिजगाद, दिमन्नयात् परं पुन भंमान्तिकम्
आगच्छतेति । ततो लोकाः प्रस्थिताः ।
- ६ अनन्तरं निजतातस्य सुलेमने जीवनकाले ये तं पर्य्यचरन् राजा
रिहवियामन्तेः प्राचीनैः सह मन्वयन् तान् पप्रच्छ, युष्माकं मन्वयया
- ७ लोका इमे मया किं प्रतिगदितव्याः? तन्स्ते तम् ऊचुः, भवान् यदि
लोकान् एतान् अनुगृह्य तोषयति मधुरवचनेषु तान् प्रत्युत्तरं वदति
- ८ तर्हि ते सर्व्वदा भवता दासा भविष्यन्ति । किन्तु स तैः प्राचीनैर्निवे-
दितां तां मन्वयां विहाय तस्य समवयस्का ये तदव्याप्तं पर्य्यचरन् तैः
- ९ सह मन्वयन् तान् पप्रच्छ, युष्माकं मन्वयया लोका इमे ऽस्माभिः किं
प्रतिगदितव्याः? ते मां आहरन्, तव तातेनास्मासु यद् युगम् आरो-
- १० पितं तत् त्वया लघुतरं क्रियतामिति । ततस्तस्य समवयस्कास्तदव्याप्तम्
ऊचुः, तव पित्रा यद् गुरु युगम् अस्मास्मारोपितं तत् त्वया लघुतरं
क्रियतामिति वाक्यं यं भवान् उक्तस्तान् लोकान् प्रति भवता यद् उत्तरं
कर्त्तव्यं तदिदं । भवान् तान् वदतु मम तातस्य कठिदेशात् मम कनि-
- ११ टाङ्गुलिरपि स्थूलतरः । अतो मम पिता यद् गुरु युगं युष्मास्मारोपित-
वान् तद् युष्मादीययुगं मया गुरुतरं कारिष्यते, मम तातेन यूयं कथाभि-
र्दग्धिताः किन्तु मया यश्रियुक्ताभिस्ताडनीभिर्दग्धयिष्यध्व इति ।
- १२ अनन्तरं तृतीये दिने युष्माभिर्भंमान्तिके पुनरागतस्य राज्ञ एतस्माद्
आदेशाद् यारवियामे सर्व्वेषु लोकेषु च तृतीयदिवसे रिहवियामस्य
- १३ समक्षम् आगतेषु राजा कठिमवचने लोकान् आबभाषे । राजा रिह-
१४ वियामः प्राचीनानां मन्वयां विहाय युगां मन्वयानुसारेण तान् जगाद,
मम तातेन यद् गुरु युगं युष्मास्मारोपितं तन्मया गुरुतरं कारिष्यते;
मम तातेन यूयं कथाभिर्दग्धिताः किन्तु मया यश्रियुक्ताभिस्ताडनीभि-
१५ र्दग्धयिष्यध्व इति । अनेन प्रकारेण राजा लोकानां प्राथितम् अस्वी-
कृतं । यतो परमेश्वरो निवाटस्य पुत्रं यारवियामं प्रति प्रीलानोयाही-
यस्य प्रमुखाद् यद् वाक्यं भाषितवान् स्वस्य तदाक्यस्य त्रिदशर्यम् ईश्वर
एतन्निरूपितवान् ।

अनन्तरम् अस्माकं निवेदनं राज्ञा न स्वीकृतमिति स्थायेलीयैः सर्वैः १६
 दृश्यं । ततो लोका राजानं प्रतिजगदुः, दायूद्यस्माकं को ऽग्र व्यान्ते ?
 यिश्शयस्य पुत्रे ऽस्माकं कोप्यधिकारो नास्ति । हे इस्त्रायेलीयवंशाः,
 युद्धाभिः स्वं स्वं गृहं गम्यतां, हे दायूद्, त्वं स्ववंशस्यैवाध्यक्षो भव । तत
 इस्त्रायेलीयवंशाः स्वं स्वं वेष्टनं जग्मुः । यिह्जदादेशस्थानगरेषु य इस्त्राये- १७
 लीयवंशा न्यवसन् केवलं तेषां राजत्वं रिह्विवियामेन लब्धं । अनन्तरं १८
 रिह्विवियामेन राज्ञा प्रेषितः कारनिवहस्याधिपतिरदोरामः सर्वैरि-
 स्त्रायेलीयलोकैः पाषाणाघातै र्हतः । ततो राजा रिह्विवियामो यिरूशा-
 लमं पलायितुं त्वरितं रथं समाहराह । इत्यम् इस्त्रायेलीयवंशा अद्य- १९
 पर्यन्तं दायूद्वंशस्याधीनत्ववर्जिता बभूवुः ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ समरं कर्तुं रिह्विवियामस्य परमेश्वरेण निषिद्धत्वं ॥ नगराणां दृढीकरणं १२ तस्य
 सन्निधिं योजकानां खेवीयानाञ्च गमनं १८ तस्य भार्य्यापुत्रादीनां नामानि च ।

अनन्तरं राज्यं यद् रिह्विवियामं प्रति पुन वर्त्तत तत्कृत इस्त्रायेलीय- १
 वंशैः सह योधनार्थं यिह्जदावंशीया विन्यामीनवंशीयाश्च लोका अर्घतो
 ऽशीतिसहस्राधिककलसङ्ख्याका अभिरुचिता योद्धारो यिरूशालमं
 प्रत्यागतेन रिह्विवियामेन सम्भलिताः । तत ईश्वरोयलोकं शिमथियं २
 प्रति परमेश्वरस्यैतद् वाक्यम् उच्यते स्त्री, त्वं यिह्जदादेशीयं नृपतिं सुले-
 मनस्तनयं रिह्विवियामं यिह्जदाविन्यामीनदेशनिवासिनश्च सर्वान् इस्त्रा-
 येलीयलोकान् वद, परमेश्वरो भाषते, युद्धाभि र्यात्रा न कर्त्तव्या, युद्धदू- ४
 भ्याह्वभिः सह न योद्धव्यं, किन्तु स्वं स्वं गृहं गन्तव्यं यत एतत् मत्तो
 ऽभवत् । ततस्ते परमेश्वरस्याज्ञां गृह्णीत्वा यारवियामस्य विरुद्धं गमनात्
 पराहृत्य गताः ।

अनन्तरं रिह्विवियामो यिरूशालमे निवसन् यिह्जदाजनपदे कति- ५
 पयानि नगराणि सुदृढानि चक्रे । विशेषतो वैतूकेहमम् एटमं तिकोयं ६
 वैतूरं सोखुरदुद्धमं गातं मारेशा मोफम् अदोरियिमं लाखीशम् असेका ८
 सरियम् अयालोनं हिम्रोथसैतानि नगराणि तेन दृढीकृतानि । यिह्ज- १०
 दाविन्यामीनदेशयोरेतानि सुदृढानि नगराणि । अपरं स दुर्गाणि ११
 दृढीकृत्य तन्मध्ये सेनापतीम् सञ्चितानि भस्त्रत्रयाणि तैलानि द्राक्षा-

- १९ रसांश्च स्थापयाश्चकार । अपरं यिद्धदाविन्द्यामीनवंशयोस्तत्पत्नीभृतयोः
स प्रतिनगरं मन्त्रकानि शृणानि च निदधे नगराणि महागाढानि
चकार च ।
- १९ अपरं कृत्स्नेस्वायेलीयजनपदे ये याजका जेवियास्यासन् ते स्वीया-
१४ धिकारात् प्रस्थायागताः । जेवीयाः खेषां यामान् भृमीश्च विहाय यिद्ध-
दादेशं यिद्धशालमश्च समाजग्मुः, यतस्ते यारवियामेन तस्य तनयेश्च
१५ परमेश्वरस्यापासनातो दवयाश्चक्रिरे । अपरं स भृगुस्थानानां भृत-
गणानां स्निग्धितगोवत्सयोश्च कृत इतरान् याजकान् नियोजयाश्चकार ।
१६ अपरम् इस्वायेलीयानां सर्व्ववंशानां मध्ये यावन्ता लोका इस्वायेलः प्रभुं
परमेश्वरम् इच्छितुं मनोभिरुद्यमम् अकुर्व्वन् ते खेषां पूर्व्वपुरघागां
प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य बलीन् प्रदातुं तेषां (जेवीयानां) पश्चाद् आग-
१७ ष्टुन् । ते यिद्धदाया राजत्वं गाढं चक्रिरे वत्सरत्रयं यावत् सुशमेनः
सुतं रिह्विवियामं बलवन्तं विदधिरे च, यतस्ते चीन् वत्सरान् यावद्
दायुदः सुशमेनश्च वर्धना प्रावर्त्तन्त ।
- १८ अनन्तरं रिह्विवियामो दायुदः पौत्रो धिरेमेतस्य दुहितरं महकतं
१९ यिष्टयस्य पौत्रोम् इत्यायावस्य दुहितरम् अवीहयिष्यश्च श्रुवाह । तस्या
२० गर्भे यियुशः शिमरियः सहस्रश्च तस्यैतं सुता अजायन्त । अतः परं तेनाव-
शालामस्य दुहितरि माखायाम् उदृढायां तस्या गर्भे उविद्यो उत्तयः
२१ सोघः शिलोमीतश्चाजायन्त । रिह्विवियामः स्वीयानां निखिलजायाम्
उपजायानाश्च मध्ये उवशालामस्य दुहितरि माखायाम् अधिकम् अप्री-
यत, किञ्च तस्याष्टादश जायाः घष्टिरुपजायास्यासन् ताभ्यो ऽष्टाविंशतिः
२२ पुत्राः घष्टिः पुत्रश्च जज्ञिरे । अनन्तरं रिह्विवियामो माखाया गर्भजातम्
अवियं मुख्यं कृत्वा भ्राटनिवहस्य मध्ये उधिपं चकार यस्मात् स तमेव
२३ राजानं कर्तुं मतिमकरोत् । स बुद्धिं प्रकाशयन् यिद्धदाविन्द्यामीनजन-
पदयोः सर्व्वेषु स्थानेषु प्राचीरवेष्टितेषु नगरेषु च निजतनयान् नियो-
जयाश्चकार तन्भ्यः प्रभृतानि भक्ष्यद्रव्याणि ददौ तेषां कृते बङ्गीः कन्या
अन्वियेष च ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

- १ परमेश्वरत्यागिनाद् रिह्विवियामस्य दुर्गमं य पातक्य कृतं ; नृनापबन्धनकारकाद्
दुर्गस्य प्राणम् । २ तस्य राजतन्निधनम् ; कर्त्तव्यम् ।

अनन्तरं रिहवियामेन राजत्वं स्थिरीकृत्य पराक्रमे लब्धे स तेन समं १
निखिलेस्वायेलीयलोकाश्च परमेश्वरस्य व्यवस्थां पर्यत्यजन् । अपरं ते पर- १
मेश्वरस्य विरुद्धम् अपराधं कृतवन्त एतत्कारणाद् राज्ञो रिहविया-
मस्याधिकारस्य पञ्चमे वत्सरे मिखीयः श्रीशको नरपति र्थिरूशालमस्य
विरुद्धम् आजगाम । तस्य द्वादश शतानि रथाः षष्टिः सहस्राणि हया- १
रोहिण्यो ऽसह्यका लोकास्वाप्तन् यतो लूवीयाः सुक्कीयाः कूशीयाश्च
लोकास्तेन सह मिसरदेशाद् आगच्छन् । अपरं स यिहूदादेशस्य ४
प्राचीरवेष्टितानि नगराणि वशे कृत्वा यिरूशालमम् आजगाम ।

तस्मिन् समये रिहवियामस्य सन्निधिं श्रीशकाद् भयेन यिरूशालमे ४
समागतानां यिहूदावंशस्याधिपानां सन्निधिश्च भविष्यद्वादी शिमयिय
आगत्य तान् बभाषे, परमेश्वर इति वाचं वदति यूयं मां पर्यत्यजत
तत्कारणात् मयापि यूयं श्रीशकस्य करे पर्यत्यज्यध्वं । तत इस्वायेलीया ६
अधिपा नृपश्च नम्नीभूय कथयामासुः परमेश्वरो न्यायकारी । तदानो
परमेश्वरेण तेषां नम्नायां दृष्टायां शिमयियस्य समीपं परमेश्वरस्य ७
वागियम् उपतस्थौ, ते नम्ना अभवन् एतत्कारणात् मया न विनाशयि-
ष्यन्ते किन्तु स्वल्पकालात् परम् उद्धारिष्यन्ते श्रीशकस्य करेण यिरूशाल-
मस्योपरि मम कोपः पूर्णत्वेन न वर्धयति । किन्तु मम परिचर्या भिन्न- ८
देशीयराज्यानां परिचर्या च यत् तैर् बुध्येत तत्कृते ते तस्य परिचारका
भविष्यन्ति ।

अपरं मिसरदेशीयमृपतिः श्रीशको यिरूशालमस्य विरुद्धम् आगत्य
परमेश्वरीयमन्दिरस्य धनानि राजपूर्याश्च धनानि जहार, सर्वान्शिव
तेन हृतानि । सुलेमना निर्मितानि कनकमयानि फलकान्यपि तेन १०
हृतानि । अनन्तरं तेषां विनिमयेन पित्तलीयफलकानि रिहवियामेन १०
राज्ञा निर्मापितानि राजपूर्या दारपालकानां पदातीनाम् अर्धद्वाराणां
करेषु समर्पितानि च । ततो यतिवारं राजा परमेश्वरीयमन्दिरम् अग- ११
च्छत्, ततिवारं पदातय आगत्य तान्युदधारयन् अनन्तरं पदातिशा-
कायां पुन न्येदधुः । रिहवियामे नम्ने जाते परमेश्वरस्य कोपस्तस्मात् १२
मिहृत्य तस्य सर्वनाशजनको न बभूव । यिहूदायामपि केषाञ्चित्
सङ्गावो ऽविद्यत ।

अपरं राजा रिहवियामो यिरूशालमे पराक्रमी भवन् राजत्वं ११
चकार । राजत्वप्राप्तिकाले रिहवियामस्य वय एकचत्वारिंशद्वत्सराः ।

- परमेश्वरो निजनामधेयं स्थापयितुम् इच्छायेकीयानां सर्व्ववंशानां मध्ये
यज्ञगरं वरोतवान् तस्मिन् स सप्तदश वत्सरान् यावद् राजत्वं चकार ।
१४ तस्य जनन्या अस्मीनीया नयमेति नामासीत् । स कदाचारम् अकरोत्
१५ यतः स परमेश्वरं प्रवेद्यितुं स्वमनो न निदधे । एतस्य रिह्विवियाम
स्याद्यन्ताः सकलाः क्रियाः श्रिमयियस्य भविष्यदादिन इहोः प्रदर्शकस्य
च पुराहृतपुस्तके लिखिताः किं न विदन्ते? रिह्विवियामयारवियामयो
१६ मध्ये नित्यं युद्धमासीत् । अनन्तरं रिह्विवियामः स्फिटलगण्डव महानिक्रां
गत्वा दायूदृनगरे प्रमशाने स्थापितः । अनन्तरं तस्य तनयो ऽवियस्तस्य
पदेन राजत्वं प्राप्तः ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

- १ यारवियामेन समस अविद्यथ्य बोधनं ४ यारवियामं प्रत्यविद्यथ्य कथनं १३ परम-
ेश्वरे विद्यामाद् अविद्यथ्य जयः २१ अविद्यथ्य भाव्यापुत्रादीनां कथनं ।
२ यारवियामस्य नृपस्याष्टादशो राजत्ववत्सरे ऽवियो विह्वदाजपदे
३ राजा बभूव । तेन जीन् वत्सरान् यावद् घिस्शालमे राजत्वम् अक्रि-
४ यत, गिवियानिवासिन उरोयेकस्य मांखायानामिका दुहिता तस्य
५ मातासीत् । अविद्यथ्यारवियामयो मध्ये युद्धम् आसीत् । अविद्यथ्यतुर्क्षे-
६ रभिरक्षते बलवद्भि र्योद्धभिः समरसङ्गां चकार, किञ्च यारवियामो
७ ऽष्टभिर्क्षेत्रभिरक्षते बलवद्भि र्योद्धभिस्तस्य विरुद्धं रजसङ्गां चकार ।
८ अपरम् अविद्य इन्द्रियमपर्व्वतस्यसिमारयिमाख्यस्य शिकोअयस्यापरि-
९ तिष्ठन् व्याजहार हे यारवियाम हे निदिलेस्त्रायेलीयलोकः, मदीय-
१० वचनं निशामयत । इच्छायेकः प्रभुः परमेश्वर इच्छायेलीयराजत्वपदं
११ सदाकालार्थं दायूदे दत्तवान् अर्थाद् अमाघनियमेन तस्मै तस्य वंशाय
१२ च दत्तवान् इति युद्धाकं परिज्ञानं किमुचितं नहि? तथापि दायूदः
१३ सुतस्य सुलेमन एकः किह्वरो यो निवाटस्य तनयो यारवियामः स
१४ उत्थाय निजप्रभोरधीनताम् अस्वीकृतवान् । अपरं चञ्चला दृष्टान्श लोका-
१५ स्तदीयपत्ते मिलित्वा सुलेमनः सुतस्य रिह्विवियामस्य विरुद्धं बलवन्तो
१६ बभूवुः । तदानीं रिह्विवियामस्तरणः कोमलबुद्धिश्चासीत् तथा विरुद्धं
१७ कठोरं नाभवत् । इदानीं यूयमपि दायूदो वंशस्य हस्तगतं परमेश्वरीय-
१८ राक्यं पराजेतुं मतिं कुरुय । यूयं बहव आग्ने यो गोवत्सो यारवियामेन

युष्माकं देवतार्थं निर्म्मिता तावपि युष्माभिः सह विद्येते । युष्माभिः पर- ८
 मेश्वरीययाजकान् अर्थतो हारोण्यवंशान् जेवीयांश्च दवद्यित्वा किम् इतर-
 देशस्थजातिभिरिव खेषां कृते याजका न नियुक्ताः? यः कश्चित् तरण्यम्
 एकं लघुभं सप्त मेघांश्च बलित्वेन दत्त्वा पवित्रीकृतो भवितुम् आग-
 ष्कृति स तद्योरनीश्वरयो र्याजको भवति । किन्तु परमेश्वर एवास्माकम् १०
 ईश्वरो ऽस्ति, वयं तं न पर्य्यत्यजाम, किञ्च परमेश्वरस्य परिचर्याकारिणो
 हारोण्यवंशीया याजका जेवीयाश्च निजनिजकार्यम् अनुतिष्ठन्ति, परमे- ११
 श्वरमुद्दिश्य प्रतिप्रातः प्रतिसन्ध्यञ्च होमार्थकबलिदानं कुर्वन्ति सुगन्धिध-
 पान् ज्वालयन्ति च, किञ्च निर्म्मलदार्व्वासनोपरि दर्शनोपपृपान् निदधते
 अपरं प्रतिसन्ध्याकालं ज्वालयितुं दीपैः समं कनकमयदीपलक्ष्मं व्यासा-
 दयन्ति, यतो वयं खेषां प्रभुना परमेश्वरेण निरूपितं कार्यं कुर्मः, किन्तु
 यूयं तं पर्य्यत्यजत । पश्यतास्माकं सहायो मूर्द्धि ईश्वरस्ततः परं तस्य १२
 याजका युष्माकं विरुद्धं घोरनादं कर्तुं शब्दकारिण्यस्तूर्य्यश्च विद्यन्ते,
 तस्माद् हे इत्यायेलीयलोकाः खेषां पूर्व्वपुरुषाणां प्रभोः परमेश्वरस्य
 विरुद्धं समरं मा कुर्वत यतस्तस्मिन् कृते यूयं कृतार्था न भविष्यथ ।

अपरं यारवियाम एकं प्रच्छन्नं सैन्यसंघं तेषां पश्चात् प्रेषयामास, १३
 तस्य लोका यिद्धदावंशीयानाम् अय आसनं प्रच्छन्नसङ्घश्च पश्चादासीत् ।
 अनन्तरं यिद्धदाया लोका मुखं परालय खेषाम् अग्रे पश्चाच्च समरं १४
 विलोक्य परमेश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थनां चक्रुः याजकाश्च तूरी वादयाश्चक्रुः ।
 ततो यिद्धदाया लोकाः सिंहनादम् अकुर्वन् तेषु सिंहनादं कुर्वन्वीश्वरो
 ऽवियस्य यिद्धदाया लोकानाञ्च सम्मुखे यारवियामं निखिलेखायेलीय-
 वंशश्च समाजघाम । तत इत्यायेलीयवंशीयेषु यिद्धदाया लोकानाम् १५
 अयात् पणायमानेष्वीश्वरस्तान् तेषां करेषु समर्पयामास । तस्माद् १०
 अवियस्तस्य लोकाश्च महाहृदनेन तान् आजघ्नः । तत इत्यायेलीयानां
 पञ्चलक्षाण्यभिरुचिता मनुजा हताः । तस्मिन् समय इत्यायेलीयवंशीया १८
 अवनता यिद्धदावंशीयास्तु पराक्रमिणो बभूवुः, यतस्त खेषां पिठलो-
 कानां प्रभौ परमेश्वरे प्रत्याशाश्चक्रुः । अनन्तरम् अवियो यारवियामस्य १६
 पश्चाद् धावन् तस्य कतिपयनगराण्यर्थतो वैचेलं तदीययामांश्च यिष्टानां
 तदीययामांश्च इक्ष्वाकं तदीययामांश्च वशीचकार । एतस्यावियस्य जीव- २०
 नकाले यारवियामः पुन बलवान् न बभूव, श्रेष्ठे स परमेश्वरेणाहृते
 निधनं लेभे ।

- ११ अनन्तरम् अविद्य उत्तरोत्तरं पराक्रमी भवन् चतुर्दश जाया युवाश्च
 १२ ततस्तस्य द्वाविंशतिः सुताः षोडश दुहितरश्च यश्चिरे । एतस्याविद्यस्या-
 वशिष्टाः क्रियास्तस्य चरित्रम् उपदेशकथाश्च भविष्यद्वादिन इहो यंश्रे
 लिखितानि किं न विद्यन्ते ?

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

- १ आसाः सुरपूजानिवारणं इ दूर्गः सैन्येय राजर्षिभ्योऽपि कथं ए परमेश्वरस्य साक्षा-
 यं रिपूणां पराजयः ।
- २ अनन्तरम् अविद्यः स्वपितृगण इव मञ्जानिद्रां गतो लोके दौयुद्धनगरे
 ३ इत्यग्रे स्थापितश्च, तस्य पुत्र आसास्तु तस्य पदे राजा बभूव । अपरं तस्य
 ४ राजत्वकाले जनपदो दश वत्सरान् यावत् निर्बिरोधो ऽतिष्ठत् । स
 ५ आसा निजप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षाद् उत्तमं सरलस्य कर्म समाचरत् ।
 ६ स इतरदेवानां वेदी भृगुस्थानानि च देवयाञ्चकार प्रतिमूर्त्ती बभूव
 ७ चैत्यलक्षान् चिच्छेद च । स यिद्धदावंशं निजपितृलोकानां प्रभोः पर-
 ८ मेश्वरस्यान्वेषणं तस्य व्यवस्थाविधीनां पालनश्चापयामास । अपरं स
 ९ यिद्धदाया निखिलनगराणां मध्याद् भृगुस्थानान्यादिद्यप्रतिमूर्त्तीश्च
 १० देवयाञ्चकार तेन तस्य साक्षाद् देशो निर्बिरोधो बभूव ।
- ११ परमेश्वरेण तस्मै शान्तिं दत्तायां देशः स्थेष्ठ आसीत् तस्मिन् समये
 १२ समरो नाभवत् तस्मात् स यिद्धदादेशे प्राचीरवेष्टितानि नगराणि नि-
 १३ र्मापयाञ्चकार । अपरं स यिद्धदावंशम् अवाचत्, वयम् एतानि नग-
 १४ राणि निर्माय चतुर्दिक्षु प्राकारान् दुर्गाणि कपाटान्यर्गलानि च निर्मा-
 १५ पयामः, यतो वयं स्वेषां प्रभोः परमेश्वरस्यान्वेषणं कृतवन्तस्तस्मात् जन-
 १६ पदो ऽद्याप्यस्माकं वशे तिष्ठति, अस्माभिस्तस्यान्वेषणं कृतं तत्पारज्यात् नो
 १७ ऽस्मभ्यं चतुर्दिक्षु शान्तिम अददात् । अपरं ते नगराणि निर्माय कृतायां
 १८ बभूवुः । तस्य आसाः सैन्यमध्ये यिद्धदावंशस्य त्रीणि लक्षाणि पञ्चक-
 १९ शृङ्गधारिणो मानवाः, विन्यामीनवंशस्य चाशीतिसहस्राधिके द्वे लक्षे
 २० चर्मचापधारिणो मानवा आसन् सर्व्व इमे वीर्यवन्तो नराः ।
- २१ अनन्तरं क्रुशदेशीयः सेरहस्तेषां विरुद्धं दशलक्षाणि सैन्यानि त्रीणि
 २२ शतान् स्यन्दनांश्च सङ्गिनः कृत्वा मथ मारेशायाम् उपस्थितः । तत
 २३ आसा तस्य विरुद्धं युद्धयात्रायां कृतायां तां मारेशाया निजदृष्ट्यायां

सिंहाघातयोपत्यकायां व्यूहचरणां चक्रतुः । अपरम् आसा निजप्रभोः ११
 परमेश्वरस्य सन्निधौ निवेदयन् जगद, हे परमेश्वर बलवतो बलही-
 नस्य वा साहाय्यकरणे तव कोऽपि प्रभेदो नास्ति । हे अस्माकं प्रभो
 परमेश्वर, अस्माकं साहाय्यं कुरु ; वयं त्वयि प्रत्याशां कुर्वन्तस्तव नाम
 गृहीत्वा जनताया एतस्याः प्रतिकूलम् आगच्छाम, त्वमेवास्माकं प्रभुः
 परमेश्वरो ऽसि, तव विरुद्धं मर्त्याः पराक्रमिणो न भवेयुः । ततः १२
 परमेश्वर आसा धिक्कदावंशस्य च सम्मुखे तान् कूशीयान् आजघान,
 कूशीयाश्च पलायनं चक्रुः । अपरम् आसास्तस्य सङ्गिनो लोकाश्च १३
 गिरारं यावत् तेषां पश्चाद्भावन्तो वन्नजुः, ततः कूशीयानाम् एतादृशो
 निपातो ऽभवद् यत् ते पुनर्जीवितुं नाशक्नुवन्, यतो हेतोस्ते परमे-
 श्वरस्य तदीयसैन्यानाश्च सम्मुखे भग्नाः । अपरं तेषां बहूनि द्रव्याणि
 क्षुण्णितानि । अनेन प्रकारेण निखिलानां मानवानां परमेश्वरात् १४
 साध्वसे संजाते ते गिरारस्य चतुर्दिक्स्थानि नगराणि सर्वाण्यहाह्व
 क्षुण्णयामासुः । तत्र स्थाने प्रभूतं लोठनं बभूव । अपरं ते तेषां पशूनां १५
 प्राणा अपि विनाशं प्रभूतान् मेधान् महाङ्गांश्चापहृत्य यिरूशासकं
 प्रत्याजम्भुः ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ प्रदर्शकस्यापरिचयं वाक्यं तस्य वचनकारणात् मनुजे निर्दिष्टस्य शपथस्य च
 करणं ११ पुरपूजनकरणकारणात् राज्ञा पदच्युतिः १८ निवेदितवक्त्रानां मन्दिर
 आनयनश्च ।

अनन्तरम् आदेदस्य तमयो ऽसरिय ईश्वरस्यात्मनाविष्टो भूत्वा आसां १
 साक्षात् कर्तुं वहिर्भूय तं बभाषे, हे आसा हे धिक्कदाविन्वामीनवंशयोः २
 सर्वे लोकाः, यूयं मम वचनं निशामयत, यूयं यावत् परमेश्वरस्य सन्निधौ
 स्थास्यथ, तावत् स युष्माकं सहायो भविष्यति, अपरं यदि तं गवेषयथे
 तर्हि स युष्माभिः प्राप्यो भविष्यति किन्तु यदि युष्माभिः स त्यज्येत तर्हि
 तेनापि यूयं त्यक्तथे । पूर्वम् इच्छायेलवंशा बज्जकालं सत्येश्वरहीनाः शि- ३
 ल्लक्याजकहीना ध्यवस्थाहीनाश्च स्थात्वा स्वदुर्दशासमये यदेच्छायेलः प्रभुं ४
 परमेश्वरं प्रति पराहृत्य तम् अन्वेषन्, तदा स तैः प्रापे । तस्मिन् ५
 समये वहिर्भ्यन्तरश्च गमनागमनकारिणां किञ्चन मज्जकं नाभवत्
 किञ्च सर्वदेशवासिनां बज्जविधः क्लेशो ऽजायत । एका जातिरपरं ६

- जातिम् एकस्य नगरम् अन्यत् नगरं यथाशयत् । यत् ईश्वरः सर्व्ववि-
 ० धविपत्या तान् अस्तिश्रात् । किन्विदानो वृयं साहसिनो भवत यद्वाकं
 हस्ता दुर्बला न भवन्तु यो यद्वाकं कार्य्याणि सफलानि सन्ति ।
 ८ भविष्यदादिन शोदेदस्यैतानि भविष्यदात्मन्वासा निश्वस्य साहसं
 लब्ध्वा यिद्धदाविन्वामीनवंशयो निखिलदेशाद् इष्टयिमपर्व्वति च यानि
 नगरानि वशीकृतवान् तेषां पृथक्पृथक् प्रतिमूर्त्तिं देवयाज्ञकार, परमेश्व-
 रीयानिन्दस्य सम्मुखस्थायाः परमेश्वरीयाया वेद्या जीर्णोद्धारं कार-
 ९ यामास च । अनन्तरं स यिद्धदाविन्वामीनवंशयोः सर्व्वान् मनुजान्
 इष्टयिममिनशिशिमियानवंशेभ्यः समागतान् च तेषां प्रतिवाकिनः सम्मे-
 लयामास, यत्कस्य प्रभुः परमेश्वरकस्य सहायो विद्यत इति विज्ञोक्त
 १० बहवो लोका इत्यायेन्द्रदेशाद् आगत्य तस्य पक्षा बभूवुः । आसा राज-
 ११ त्वस्य पक्षदशवत्सरस्य ष्ठीये मासे ते यिष्टशालमे सममिलन । अपरं
 तैरानीतशोठितद्रव्याणां मध्यात् समशतानि लघभाः समसहस्राणि
 १२ मेघान् परमेश्वरमुद्दिश्य तस्मिन् समये बलिरूपेण ददरे । अपरं स्वेषां
 निखिलान्तःकरणैर्निखिलमनोभिश्च स्वेषां पिष्टलोकानां परिदृष्टं पर-
 १३ मेश्वरं गवेधयितुं तैर्नियमो ऽकारि । अपरं महान् दृष्टो वा पृथ्वो
 नारी वा भवंत् येन केनचिद् इत्यायत्कः प्रभुः परमेश्वरो न गवेधयिष्यते
 १४ स हन्तव्य एव नियमो ऽकारि । त उच्चैःखरेख सिंहादं कुर्व्वन्तकृरीः
 १५ प्रद्वानि च वादयन्तः परमेश्वरस्य साक्षात् शपथं चकारे । एतस्मिन्
 शपथे यिद्धदाः सत्कलमनुजा आनन्दं चकारे यतः सर्व्वान्तःकरणैः समं
 शपथं कृत्वा सम्पूर्णाकाङ्क्षया च तं गवेधयित्वा स तैः प्रापे । अपरं पर-
 मेश्वरकतुर्दिकु तेषां विश्रामं ददिवान् ।
 १६ अपरम् आसा नृपस्य पितामही माखापि तेन राज्ञीपदाद् अंशिता,
 यतः सा चैवहृत्कस्य मूले प्रतिमूर्त्तिमेकां स्थापयाज्ञकार, अपरम् आसा-
 कस्याः प्रतिमूर्त्तिम् उच्छिद्य चूर्णयामास किन्नेऽतटिन्वाकटे दाहया-
 १७ मास च । भृगुस्थानानीन्वायेको मध्यात् न दूरीकृतानि, तथाप्यासा
 वावष्ठीवर्णं सरकमना आसीत् ।
 १८ अपरं तस्य अनयो यानि पावितवान्, स स्वयञ्च यानि पावितवान्
 तानि रजतकनकानि भाजनानि चेश्वरस्य मन्दिरे तेन निहितानि ।
 १९ एतस्यासा राज्ञो ऽधिकारस्य पञ्चत्रिंशं वत्सरं यावत् समरो नाभवत् ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

१ अरामीषाकाम् उपकाराद् आसा राज्ञा वाशा भूपतेः पराजयः ७ तिरस्कारिप्रद-
र्शकस्य तेन कारागृहे निधानं ११ पादरोमसमये तेनेश्वरं विहाय वैद्यानां मनेषु
१२ तस्य निधनं म्प्रशान्ते स्थापनञ्च ।

अनन्तरम् आसा राज्ञो ऽधिकारस्य घट्टं निश्वत्सर इत्यायेलीयो नर- १
पति वंशा यिद्धदा विरुद्धं गत्वा, कश्चिन्निर्गत्य यिद्धदादेशीयभूपतेरा-
साः पक्षीयो भवितुं यन्न पारयेत् तदर्थं रामतनगरं ऋणयितुम् उपप-
न्नमे । तत आसाः परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजनिवेशनस्य च भायडागारेभ्यो १
रजतकनकानि वहिष्कृत्य दम्भेषकनिवासिनो ऽरामीयनरपते विन-
हदस्य सन्निधिं प्रेषयित्वा जगद, त्वया सह मम त्वत्पित्रा च सह १
मत्पितुर्नियमो विद्यते, पश्याहं तव समीपं रजतहेमानि प्रहिणोमि,
अत इत्यायेलीयनृपति वंशा यन्मसो ऽपसरेत् तदर्थं तेन सह तव १
यो नियम आस्ते स त्वयागत्य भण्यतां । ततो विनहद आसारजस्य ५
वाक्चं गृहीत्वा निजवजानाम् अध्यक्षान् इत्यायेलीयदेशस्थनगराणां वि-
रुद्धं प्रेषयामास, ते त्वियोगं दानम् आयेजनयिमं नत्तान्दिदेशस्थवित्तनग-
राणि च वशीचक्रिरे । वार्त्तामिमां निश्वस्य वाशा रामतनिर्म्मायात् निहृत्य ५
खराष्ट्रे तस्मै । अनन्तरम् आसा नरपति र्थिद्धदादेशीयान् सर्वान् १
सङ्गिनश्चकार, ततो वाशा यत् रामतनगरं निरमापयत् तस्य पाषाण-
काष्ठेषु तैरपहृतेषु स तद्वारा गेषां मिस्थाच्च निर्म्मापयामास ।

तस्मिन् समये प्रदर्शको जनानि र्थिद्धदादेशस्य राज्ञ आसाः सन्निधिम्
आगत्य कथयामास त्वं निजप्रभौ परमेश्वरे प्रत्याशाम् अकुर्वन् अरामी-
यनरपतौ प्रत्याशामकरोरेतत्कारणाद् अरामीयनरपते वंशानि तव ८
हस्ताद् उद्धारं प्रापुः । कूशीया क्ववीयाश्च मनुजा रथानाम् अन्वारो-
हिवाद्यानीव बाजव्यात् किं महासैन्यानि नासन्? तथापि त्वया परमे-
श्वरे प्रत्याशाकरजात् स तान् तव हस्ते समर्पयाश्चकार । यतः परमेश्वरं ८
प्रति सरजान्तःकरजान् मानवान् बलवतः कर्तुं तस्य दृष्टि र्वसुन्धदायाः
सर्वस्थानं पर्यटति । अत्र त्वयाज्ञानस्य कर्म कृतं यत इतः परं त्वां प्रति ९
बुद्धानि समुपस्थास्यन्ति । तदानीम् आसास्तस्मै प्रदर्शकाय प्रकृत्य तं १०
कारागृहे स्थापयाश्चकार यतः स तद्वचनात् कोपयुक्तो बभूव । अपरं
तस्मिन् सजब आसाः प्रजानाम् अपरान् कतिपयलोकान् प्रति दौ-
राढ्यं चकार ।

- ११ इतस्यासा आद्यन्तं कर्मं यिद्गदादेशीयानाम् इत्यादिदेशीयानाम्
 १२ नरपतीनां पुरातनपुस्तके लिखितं विद्यते । इतस्यासा अधिष्ठातृस्थान-
 चत्वारिंशत्सरे तस्य प्राग्देशे जाते ऽतीव पीडा बभूव तथापि स
 दोःशस्य समये ऽपि परमेश्वरस्य मवेश्यम् अकृत्वा वैद्यानां मवेश्यं चकार ।
 १३ अगन्तारम् आसाः स्वपिष्टमद्येन सह महानिद्रां गतः । राज्याधिका-
 १४ रस्यैकचत्वारिंशत्सरे तस्य प्राग्भियोगो बभूव । ततः स दायूदो बभूवे
 स्वाधे यं श्वाधारम् अखनत् तन्मध्ये मनुजास्तं निदधिरे । तत्र गन्ध-
 वज्रिणां क्रियया कर्तैस्तेजादिसुमन्त्रिण्यः परिपूर्णायां श्रयायां तं प्राय-
 यामासुस्तस्य कृते महाधूपदाहं चकृत् ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

- १ यिहोशाफटस्य पुराजन् ० यिहदीयमनुजानां शिषार्थं सेवीयानां राजकानाञ्च
 प्रेष १० अथतये साकाजान् अपायनदानं ११ तस्योन्नतेः सेनापतीनां सैन्याञ्च
 कथनं ।
- १ अगन्तारम् आसाः पदेन तस्य सुतो यिहोशाफटो राजत्वं प्राप्येसावे-
 २ नीयानां विद्वद्भ्यम् आत्मानं वक्ष्यन्तं चकार । स यिद्गदादेशस्य सर्वेषु
 प्राकारवेष्टितनगरेषु सैन्यानि स्थापयाश्चकार, अपरं यिद्गदाजनपदे
 तस्य अगन्तेनासा वध्नीकृतैस्त्रिपुरियमदेशस्थानगरेषु च सैन्यानि अस्था-
 ३ पयत् । अपरं परेश्वरो यिहोशाफटस्य सहायो बभूव, यतः स निज-
 ४ पूर्वंपुरुषस्य दायूदः पुरातनमार्गं चरत् । स बाणदेशान् न मवेशयाश्च-
 ५ कार, किन्तु निजपूर्वंपुरुषस्येश्वरं मवेशयन् तस्य विधीन् समाचरत्,
 ६ स इत्यादिश्रीयशोकार्णां क्रियानुष्ठयम् आचारं न चकृवान् । तस्मात्
 परमेश्वरस्य कृते राजत्वं इदयाश्चकार, तेन यिद्गदादेशीयाः सर्वे
 यिहोशाफटायोपायनम अददुः । इत्थं तस्यैश्वर्यं गौरवञ्च अर्थं बद्धे ।
 ७ अपरं परमेश्वरीयवर्त्मनि तस्यान्तःकरञ्चम् आसज्यत् ततो जेतोः स
 भ्यम् आत्मानि सैन्यतस्त्वं यिद्गदादेशमध्याद् दद्याथाश्चकार ।
- ८ अगन्तारं तस्य राजत्वस्य तृतीयवत्सरे स यिद्गदादेशस्थानगरेऽपदेऽपुं
 विनहयिष्ये शोबदिव्यः सिखरियो निधनेषो मीलायश्चेतेर्वा ककीयशो-
 ९ वाश्चत्वायां समीपं निदेशं प्रेषयाश्चकार । अपरं शिमथियो निधनियः
 सिबंदियो ऽसाहेबः शिमोरामोवो यिहोनाथने ऽदोवियः टोवियः
 टोवादनियश्चेते जेनीयाशेवां कङ्किनाविशोशामायिहोरामोः आकशौ

च तेषां सहाया बभूवुः । ततस्ते यिद्धदावंशम् उपादिशन् । परमेश्वरस्य ८
 व्यवस्थापुक्तकम् आदाय ते यिद्धदादेशस्य स्रष्टानगराणि पर्यटन्तो मनु-
 जाम् उपादिशन् ।

ततो यिद्धदादेशस्य चतुर्दिक्खराष्ट्रनिवासिनः परमेश्वरेण प्राप्तिता १०
 यिहोशाफटेन साकं समरं न चक्रुः । परन्तु पित्रोःश्रीयामां कतिपयलोका ११
 यिहोशाफटस्य सन्निधिम् उपायनं राजकारार्थकं रजतस्नानिन्युः । आर-
 बोयाश्च तस्य सन्निधिं पशुनिवहम् अर्पयतः समग्रताधिकसप्तमहखाणि
 मेवान् सप्तग्रताधिकसप्तसहखाणि ह्याग्रांस्नानिन्युः ।

अमेन प्रकारेण यिहोशाफटो जितं वर्द्धमानो महामहिमा भवन् १२
 यिद्धदादेशे दुर्गाणि भाग्यगाराधनगराणि च निरमापयत् । अपरं १३
 यिद्धदादेशस्थनगरेषु तस्य प्रभूता सम्पद् आसन् यिरूशाकमे च तस्य
 योद्धारो वीरमनुजाश्चातिष्ठन् । तेषां पिष्टवंशानुसारेण तेषामियं १४
 सङ्घा, यिद्धदावंशीयसहस्रपतीनां मध्ये मुख्या वाहिनीपतिरद्, तेन
 साकं त्रीणि लक्षाणि महाबलवन्तो योद्धार आसन् । तस्य न्यग् यिहो- १५
 हाननो वाहिनीपतिरासीत् तेन साकम् अशीतिसहखाधिके दे लक्षे
 मनुजा आसन् । तस्य न्यग् आत्मदानेन परमेश्वराय निवेदितः सिखेः १६
 सुतो ऽमसियो वाहिनीपतिरासीत् तेन साकं दे लक्षे महाबलवन्तो
 मनुजा आसन् । विन्द्यामीनवंशमध्य इलीयादानामको महाबलवान् १७
 एको वाहिनीपतिरासीत् तेन साकं दे लक्षे धनुःफलकधरा मनुजा
 आसन् । तस्य न्यग् यिहोषावदो वाहिनीपतिरासीत् तेन साकं सम-
 रार्थं सुसज्जा अशीतिसहखाधिकं चर्द्धं मनुजा आसन् । क्षितिपतिः १८
 स्रष्टयिद्धदादेशस्य प्राकारवेष्टितेषु नगरेषु यान् निदधे तान् विना
 लोका इमे क्षितिपतेः परिचर्याम् अकुर्वन् ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

१ आश्रावेन सभं यिहोशाफटस्य मैत्र्यं १ मेन साकं रामोतगिलियदे मसनं लीलायस्य
 श्रियवहादिभ्यः कारास्ये निधामं २८ सभरे आश्रावस्य चतनं ।

अपरं यिहोशाफटो महैश्वर्यवान् महामहिमा च भूषाश्रावेन साकं १
 मैत्री प्रकार ।

क्षितिपवत्क्षरेभ्यः परं स श्रीमिदोश्च आश्रावस्य सन्निधिं जजाम, १

- तत आहावस्तस्य तस्यङ्किनी मनुजानाञ्च निमित्तं बह्वन् मेवान् इहभाञ्च
 मारयाञ्चकार रामोतग्नियदे युद्धयाञ्चकाराव तं प्रवर्तयामास च ।
- १ इत्यायेकीयः पितृपतिराहावो यिद्धदादेशीयनरपतिं यिहोशाफटं
 प्रपञ्च, त्वं किं मया समं रामोतग्नियदं गमिष्यसि ? ततः स आञ्चकार
 त्वम् अहञ्च समानौ तव लोका मम लोकाञ्च समानाकृते वयं समरे
 ४ तव सहाया भविष्यामः । अनन्तरं यिहोशाफट इत्यायेकीयं महीप-
 तिम् उवाच, विनये ऽहम् एतस्मिन् परमेश्वरस्योक्तिः का साद्य त्वया
 ५ पृच्छतां । तत इत्यायेकीयो राजा अनुःसृताभि भविष्यदादिनः संश्लेष
 प्रपञ्च युद्धार्थं रामोतग्नियदं किम् आवाभ्यां जन्तव्यं किं वा ततो मया
 निवर्तितयं ? तदानीं त ऊचुः, भवता गम्यताम् ईश्वरो नृपते ईक्षे वत्
 ६ समर्पयिष्यति । अनन्तरं यिहोशाफटः प्रपञ्च यो ऽस्माभिः प्रष्टुं शक्यते
 ७ तादृशः परमेश्वरस्यापरः कोऽपि भविष्यदादौ किमत्र न विद्यते ? तदा-
 नीम् इत्यायेकीयो नृपो यिहोशाफटं अगाद वयं येन परमेश्वरं प्रष्टुं
 पारयामस्मादृशा ऽपर एको जनेो विद्यते, किन्त्वहं तम् श्चतीये यतः स
 मामध्यनुभवचनं विना शुभवचनं कदाच न वदति, यिहस्य पुलो
 ८ मीखाय इति तस्य नाम । ततो यिहोशाफटो आञ्चकार, नरपतिर्नता-
 ९ दृशं वाच्यं न मद्यतां । तदानीम् इत्यायेकीयो नृपः संश्लेषस्याध्यत्ममेतन्
 १० आह्वय समादिदेश यिहस्य तनयं मीखायं त्वरितम् अपानय । अपरम्
 इत्यायेकीयो राजा यिहोशाफटो यिहोशाफटो राजा च राजकीय-
 परिषद्भूमिषो शोमिरीयस्य पुरदारनिकटस्य समानस्थाने खसिंदास-
 नयोदपविष्टावास्तां ते सर्वे भविष्यदादिनञ्च तयोः सम्मुखे भविष्यद्वचनम्
 ११ अकथयन् । विप्रैर्यतः खिनानाहस्य सुतः सिद्धिद्वयो कोऽहमे भद्रे
 निर्माय कथयामास, परमेश्वर इमां वाचीं वदति, एताभ्यां त्वम् अरा-
 १२ मीयान् निःश्रेवं यावद् आह्वयिष्यति । अपरे सर्वे भविष्यदादिनोऽपि
 तथैव भविष्यदाक्षेनाकथयन् त्वं रामोतग्नियदं गत्वा कृतार्थो भव
 १३ परमेश्वरेण तत् नृपतेः करगतं कारिष्यते । अपरं यो कृतो मीखायम्
 आह्वानं गतवान् स तं वभासे पश्य सर्वे भविष्यदादिन एको जव इव
 नरपतेः शुभवचनं वदन्ति, अतो मया विनीयसे त्वमपि तेषामेवञ्चन इव
 १४ वचो ब्रूहि शुभवाच्यं भावस्य च । ततो मीखायो ऽवदत्, अहं परमेश्व-
 रस्यांनरत्वस्य श्रपयं कृत्वा वदामि, मदीयेश्वरो मां यद् आदेश्यति, तदेव
 १५ मया कथयिष्यते । अनन्तरं तस्मिन् नरपतेः सविघ्नमागते नृपस्यं प्रपञ्च

हे मीखाय युद्धार्थम् आवाभ्यां रामोतमिनियदं गन्तव्यं किं वा ततो
निवर्तितव्यं? ततः स बभाषे, युवां गत्वा कृतार्थो भवतं तत्रत्यकोका
युवयोः करेषु समर्पयिष्यन्ते । अनन्तरं राजा तं जगाद त्वं परमेश्वरस्य १५
नाम्ना सत्त्वं विनापरं किमपि मां न वदिष्यस्येतदधि कतिवारान् मया
प्रपथं कारयिष्यसे? ततः स कथयामास, अहम् इच्छायेलीयान् १६
सकलकोकान् अरक्षकान् मेघानिव शिषोच्योपरि विकीर्यान् अपश्यं,
ततः परमेश्वर उक्तवान् एतेषां स्वामी नास्ति, एकैको जनः खं खं निवे-
शनं कुप्रणेन पराहत्व ब्रजतु । अनन्तरम् इच्छायेलीयः क्षितिपो यिहो- १७
शाष्टं व्याजहार, स सामध्यशुभवचनं विना शुभवचनं न वदिष्यती-
त्यहं किं पूर्वं तुभ्यं नाकथयं? अनन्तरं मीखायो बभाषे युवाभ्यां १८
पारमेश्वरं वचो निश्चम्यतां । अहं सिंहासनोपविष्टं परमेश्वरं तस्य
दक्षिणवामपार्श्वयोर्दृष्टायमानं स्वर्गीयं सकलसैन्यपश्यं । परमेश्वर १९
उदितवान्, इच्छायेलीयो नरपतिराहावो यथा रामोतमिनियदं गत्वा
पतेत् तथा कस्तं भ्रमयिष्यति? तत एको जन एकं प्रकारम् अपरो
जनश्चान्यं प्रकारं कथितवान् । अनन्तरम् एक आत्मा समागत्य परमे- २०
श्वरस्य समक्षं तिष्ठन् कथितवान्, अहं तं भ्रमयिष्यामि । परमेश्वर
उदितवान्, केन? स जगाद, अहं गत्वा तस्य निखिलभविष्यदादिनां २१
वदनेषु म्घावादक आत्मा भविष्यामि । तदानीं तेन गदितं त्वं तं
भ्रमयित्वा जयी भविष्यसि, वहिर्निर्घ्राय तदेव कुव । अनेन प्रकारेण २२
पश्य परमेश्वरस्तवैतेषां भविष्यदादिनां वदनेषु म्घाभावकम् आत्मानं
निहितवान् किन्तु परमेश्वरेण त्वामध्यमङ्गलं निश्चितं । तदानीं खिना- २३
नाहस्य सुतः सिदिकियो निष्कटम् आगत्य मीखायस्य मयङ्गम् आहूय
जगाद, परमेश्वरोऽह आत्मा त्वां सम्भाषितुं मम समीपात् केन मार्गेण
गतवान्? मीखायो गदितवान् पश्य यस्मिन् दिने त्वं प्रह्वञ्जत्वार्थं प्रभा- २४
ग्रात् प्रवेक्ष्यसि तस्मिन् दिने तद् भोक्तव्यसे । अनन्तरम् इच्छायेलीयो नर- २५
पतिरादिदेव यूयं मीखायं धृत्वा नगराध्यक्षस्थामिनस्य राजपुत्रस्य योवा-
प्रस्य च समीपं नयत । अपरं ताभ्यां कथयत, भूपतिरिमां वाचं गदति, २६
हं कारागारे बन्धिवं यावचाहं क्षेमैक पराहत्व वागमिष्यामि तावद्
एवं दुःखरूपमत्रं भोजयतं दुःखरूपं तोयं पावयतश्च । एतो मीखायो २७
जगाद यदि त्वं क्षेमैक पराहत्वामिष्यसि, तर्हि परमेश्वरो मया न भा-
वये, अनन्तरं ह उदितवान्, हे कोकाः सर्वे यूयम् अत्र नवांसि निधत्तं ।

- ८ अनन्तरम् इच्छायेकीयो जपो विद्भदादेष्टीयो विज्ञोष्ठापटो ऋषयश्च
 ९ रामोत्तमिजियदं जम्भतुः । ततः परम् इच्छायेकीयकृत्तियो विज्ञोष्ठा-
 षटम् आचक्षते अहं कृत्रवेशं धारयन् समरं प्रविशामि त्वञ्च निजं
 परिच्छदं परिधेहि । अनन्तरम् इच्छायेकीयभूपतिना कृत्रवेशं धारिते
 • तौ समरं प्रविबिभ्रतुः । ततः पूर्वम् अरामीयो मञ्जीपतिः स्वकीयान्
 रथाध्यक्षान् इच्छायापयामास यथं केवलम् इच्छायेकीयनरपतिं विना
 १ क्षुभेज महता वापरेज केनापि नमं न युध्यत । ततस्ते रथाध्यक्षै र्थिज्ञो-
 ष्ठापटं निरीक्ष्योक्तम् यत्र श्वेच्छायेकीयो ऋषतिरिति, ते तु तेन समं
 योद्धुम् उपाक्राम्यन्, किन्तु विज्ञोष्ठापटेन प्रोक्षैःस्त्रे कृते परमेश्वरकम्
 १० उपकृतवान्, अपरम् ईश्वरकस्य सन्निधितप्तान् निवर्त्तयामास । स
 इच्छायेकीयो भूपतिर्नञ्जीति दृष्ट्वा रथाध्यक्षास्तस्यानुगमनात् निषेधतिरे ।
 ११ अनन्तरम् एकेन जनेन लक्ष्यं विना धनुर्गुणमाकृष्येच्छायेकीयो नर-
 पतिर्बर्म्भकः सन्निस्थाने शरेकाहतः । ततः स निजं सारथिं बभावे
 १२ त्वं कर्तौ परावर्त्थं एतनामध्यात् मां नय, व्यथितोऽहमभवम् । तस्मिन्
 दिवसे तुमूकं समरं बभूव, इच्छायेकीयो ऋष्यारामीयाणां विबड्डं
 सन्ध्याकाशं यावत् स्यन्दने तस्थौ, किन्तु सूर्येऽक्तं गते स निघ्नं प्राप ।

१६ जनविज्ञोऽध्यायः ।

- १ विज्ञोष्ठापटे कोशराष्ट्रं प्रत्यागते भविष्यदादिना येजना तस्य भर्त्सना ४ विचारयि-
 त्वम् प्रति तस्योपदेष्टव्यं ८ स्वकीयान् याजकाश्च प्रति तस्योपदेष्टव्यमव्य ।
 १ अनन्तरं विद्भदादेष्टीयऋषतौ विज्ञोष्ठापटे क्षुभेज विरूष्ठाकमे
 २ निजभवनं गतवति ज्ञानेः सुतः प्रदर्शको येऽङ्गं साक्षात् कर्तुं त्रिजत्वा
 नरपतिं विज्ञोष्ठापटं आकृष्टार त्वया किं दुश्चरित्र उपकर्त्तव्यः ? पर-
 मेश्वरदेविषु वा प्रेम कर्त्तव्यं ? एतत्कारणात् परमेश्वरस्य कोपस्त्वयि
 ३ वर्त्तते । तथापि तव कानिचित् सत्त्वर्म्भाग्यभवनं त्वं जनपदात् चैत्यतकम्
 दक्षितवान् ईश्वरस्यान्वेष्यार्थं मानसं सुस्थिरं कृतवाञ्छ ।
 ४ अनन्तरं विज्ञोष्ठापटो विरूष्ठाकमे वसतिं चकार, अपरं वैश्वेयाम्
 आरभ्येक्षुधिमधराधरं यावत् प्रजानां मध्ये पुनः पुनः पर्वटम् तेषां
 ५ पूर्वपुंखवाणां प्रभुं परमेश्वरं प्रति मानवान् परावर्त्तयामास । अपरं
 कवपदे प्रतिवमरम् अर्थात् विद्भदादेष्टस्य प्राचीरबेदितेषु सूर्येषु नमरेषु

विचारयितुं नियुञ्जे । स तान् विचारयितुं जगद् युष्माभि र्यत् १
 क्रियते तत्र सावधाना भवत, यतो युष्माभि र्मनुजानां कृते विचारो
 न कारिष्यते किन्तु परमेश्वरस्य कृते, विचारकर्म्मणि स युष्माकम्
 अधिष्ठाता । अतो हेतो यूयं परमेश्वराद् भीतिं विधाय सावधाना ०
 भवन्तः कर्त्तव्यं कुरुष्वं, यतो ऽस्माकं प्रभोः परमेश्वरस्य सन्निधावन्यायो
 मुखापेक्ष्यम् उत्कोचयद्दृश्य न सम्भवति ।

अनन्तरं यिहोशाफटो यिरूशालमे ऽपि परमेश्वरीयविचारार्थं वि- ८
 वादभङ्गार्थं च लेवीयानां याजकानाम् इत्यायंजीयपिटप्रधानानाञ्च
 कतिपयान् मनुजान् नियुञ्जे । तेषु यिरूशालमम् उपागतेषु स तान् ९
 इत्यमादिदेश यूयं परमेश्वरस्य भीत्या विन्वास्तत्वेन सरकान्तःकराद्यैश्च
 प्रकारेणानेन कर्त्तव्यं कुरुष्वं, शोणितपाते शास्त्राच्चाविधिष्यवस्थासु च यः १०
 कश्चन विवादो युष्माकं नगरनिवासिभि र्भीष्टभि र्युष्मदन्तिकम् उपनी-
 यते तेन ते यथा परमेश्वरस्य सन्निधौ दोषिणो न भवेयुः, युष्मान्
 युष्माकं भातृश्च प्रति यथा क्रोधो न वर्त्तत तथैव तान् उपदिशत । इत्थं
 कृते दोषिणो न भविष्यथ । पश्यत सर्वस्मिन् परमेश्वरीयविचारे या- ११
 जको ऽमरियः सर्वस्मिन् राजकीयविचारे च यिह्दावांशस्याधिपति-
 रिस्मायेत्यस्य सुतः सिवदियो युष्माकं मूर्द्धं स्थास्यतः । लेवीया अथ्यत्वा
 अपि युष्माकं प्रवृत्ता भविष्यन्ति । यूयं साहसेन कर्त्तव्यं कुरुष्वं परमे-
 श्वरश्च सज्जनस्य सहायो भविष्यति ।

२० विंशतितमोऽध्यायः ।

१ यथाध्वेन यिहोशाफटेनोपनासप्रचारकं ५ तस्य प्रार्थना १७ यद्दोषेणैस्त्र मन्त्रि-
 ष्वहचनं २० यिहोशाफटेन गाथकानां नियोजनं २२ रिपूनां पराजयः २६ जवि-
 कोकानां प्रत्यागमनं ३१ यिहोशाफटस्य सुराजत्वकरणं ३५ इत्यायेवरस्य भविष्य-
 त्त्वनामधुरात् पोतायां भद्रत्वञ्च ।

अनन्तरं मोयाच्चवंशा अस्मैजवंशास्तैः समं कतिपया मायेनीयमनु- १
 जाञ्च यिहोशाफटस्य विरुद्धं समरं कर्त्तुम् आगताः । तदानीं कैचित् १
 जना आगत्य यिहोशाफटं जगदुः, अरामदेशाद् ऋदस्य पारस्वमार्गेण
 विद्याजो लोकनिवृत्त्यैव विरुद्धम् आगतः, ते हस्तसौनसामरे ऽर्धव
 शेनजिघां विद्यन्ते । ततो यिहोशाफटो विभीय परमेश्वरं गवेधयितुम् १
 उद्योगं चक्रे यिह्दादेशे सर्वत्रोपवासं चोत्थयामास च । ततो यिह्दा-

- बंशस्य निखिला लोकाः परमेश्वराद् उपकारं वाञ्छितुं निषिद्धाः, विद्वेजतेषां
 विद्वदादेशस्य सर्वान्शरैश्चो मनुजाः परमेश्वरं श्रवयितुम् आग्रहन् ।
- १ अथन्तरं विज्ञोपपाठः पारमेश्वरमन्दिरीयनूतनप्राकृतस्य सञ्जुषे
 २ विद्वदा विश्वज्ञानस्य च मध्येसभम् उचिषन् वभाषे, हे अस्माकं
 पूर्वयुद्धायां प्रभो परमेश्वर, त्वं किं स्वर्गस्य ईश्वरो नासि? त्वम् अन्व-
 देशीयानां दास्युषां ज्ञाना, तव श्वरे शक्तिः पराक्रमश्च विद्येते तव विश्व-
 ३ इम् उत्यातुं केनापि न शक्यते । हे अस्माकम् ईश्वर, त्वया किं निषेधा-
 येकीयप्रजाणां सम्मुखाद् एतदेशीयमनुजा न दृरीकृताः? जनपदं एव
 ४ च किं खीयमिष्येज्राहोमो बंश्राय चिरकाकार्यं न इतः? तस्मात्
 ते जनपदे ऽस्मिन् वसन्तस्तन्मध्ये तव नास्ते पवित्रं स्थानमेवं निर्माव
 ५ कथयामासः, वदि चन्द्रहासो वा विचारदखो वा महामादो वा
 दुर्मिष्य इत्यादिदुःखम् अस्मान् आक्राम्येत्, तर्हि मन्दिरे ऽस्मिन् तदोष-
 ६ नासः स्थितिकारकाद् वयम् एतन्मन्दिरेस्थान्तिके तव साक्षात् तिष्ठन्तो
 दुर्दशाकारकात् त्वाम् उचिष्य प्रार्थनां करिष्यामहे, तथा कृते त्वम्
- १० अस्माकं प्रार्थनां श्रुत्वास्मान् उपकटिष्यसि । साध्यतम् अन्वेषणबंशीया
 मोषावबंशीयाः श्वेरीरपर्वतीयाश्च जोषास्त्वया दृष्टान्तां । मिसरदेशाद्
 आगमनकाच इत्यायेकीयजोषास्तेषां मध्येन जमनात् त्वया निवारिता-
 ११ श्वेषां विनाशं न कुर्वन्तो ऽपरेव मार्गेषु याथां विदधिरे । पश्य तत्पदि-
 श्वीघार्थं तव भूमितो ऽर्धतस्वम् अस्मभं वस्य अधिकाटं दत्तवान् ततो
 १२ ऽस्मान् दनयितुं त आग्रहन्ति । हे अस्माकम् ईश्वर, त्वं किं तेषां विचारं
 न करिष्यसि? अस्तस्यतिसूक्तम् आगतस्यैतस्य विज्ञानजननिवृत्त्य निवा-
 १३ रकार्यम् अस्माकं कापि शक्तिर्नास्ति, किं कर्त्तव्यं तन्न जानीमः, केवळं
 १४ त्वां प्रति दृष्टिं कुर्मः । अनेन प्रकारेण बालवनितापुत्रीः सहिता विद्वदा-
 बंशीयाः सर्वे लोकाः परमेश्वरस्य साक्षाद् दृष्टायमाना वभूवुः ।
- १५ एत आसपर्वशीयो मत्तनियस्य वृद्धप्रपौत्रो विवृयेकस्य प्रपौत्रो वि-
 नायस्य पौत्रः सिद्धरियस्य पुत्रो विद्वसियेकनामको जेदीवो मध्येकमात्रं
 १६ परमेश्वरस्यात्मनिषेधो भूत्वा जगद्, हे विद्वदीयलोकाः, हे विश्वज्ञा-
 ननिवाहितो मनुजाः, हे राजन् विज्ञोपपाठ, युवं सर्वे जन वशो
 निज्ञानवत । परमेश्वरेण वृष्णं वासिषं वष्यते, युवम् एतस्मात् मन्वा-
 निवृत्तात् मा विभीष वृष्णश्च मा भवत, वतः स्वमदो ऽयं न वृष्णाकं
 १७ किन्वीश्वरस्य जावते । अतः नो युवं तेषां विद्वदम् अवरौहव, पश्यत

ते सीसाख्येन मार्गेऽप्येवमिति विश्वेनप्रान्तरस्यानिकख्योपत्यकायाः
 प्रान्तभागे यूयं तान् प्राप्स्यथ । अत्र युष्माभिर्न योज्यं केवलं सुसन्नी- १०
 भूतैः स्यात्तथा, तदा युष्माकं सहायेन परमेश्वरेण कश्चिन्मन्त्रम् उच्यते
 वीक्ष्यथ । हे विश्वदीया विश्वशासननिवासिनश्च मनुजाः सर्वे, सा-
 ध्वसं शशाप न विधाय स्वस्तेषां विरुद्धं यात्रां कुर्वत, परमेश्वरो युष्माकं
 सहायो भविष्यति । ततो विश्वेशाफटः शिरो नमयन् भुवि प्रज्जनाम् १०
 अपरं विश्वदीया विश्वशासननिवासिनश्च मनुजाः परमेश्वरस्य सम्मुखे
 दण्डवद् भवन्तः परमेश्वरम् अभजन्त । अपरं किंवातवंशीयाः कोर- ११
 वंशीयाश्च जेवीया उत्थायात्सुचैः खरैरिखायेकः प्रभुं परमेश्वरं प्रशंसि-
 तुम् आरेभिरे ।

अनन्तरं ते प्रत्येक उत्थाय तिकोयप्रान्तरं जग्मुः । गमनसमये विश्वो- १०
 शाफट उत्तिष्ठन् व्याजहार, हे विश्वदीया विश्वशासननिवासिनश्च
 मनुजाः, मम गिरं निशामयत, यूयं निजे प्रभौ परमेश्वरे विश्वसित तेन
 सुखिराः स्यास्यथ, तस्य भविष्यदादिषु विश्वसित तेन कृतकार्या भवि-
 स्यथ । इत्थं लोकान् आमन्त्र्य स परमेश्वरीयगायकान् पवित्रशोभा- ११
 भूषिताम् स्तावकांश्च नियुज्य एतमानाम् अग्रे गमनं, तथा 'ब्रूत परेश्वरं
 धन्यं यद्विद्वत्सदनुग्रहः' इति कथनम् आदिदेश ।

अनन्तरं ते गीर्णे स्तुतिवादे चारुष्ये परमेश्वरो विश्वदाः प्रतिज्ञानम् ११
 आगतानाम् अम्भोगमोयाववंशीयानां सेयीरपर्वतनिवासिनाश्च विरुद्धं
 समरं कर्तुं दस्युन् प्रवर्तयामास तेन त आहता बभूवुः । अपरम् अम्भो- १२
 गवंशा मोयावीयलोकान् ध्वंसार्थं विनाशार्थश्च सेयीरपर्वतनिवासिनां
 विरुद्धम् उत्तिष्ठते, अपरं सेयीरनिवासिनो व्यापाद्य ते परस्परम् वि-
 नाशयितुम् आरेभिरे । अनन्तरं विश्वदीयमनुजैः प्रान्तराणां प्रहरिष्यान् १३
 प्राप्य जननिबन्धं प्रति दृष्टिपाते कृते तेषां लोकानां क्षितौ पतितानि
 कुम्भानि दृष्टिरे, उच्यतेः को ऽपि न दृष्टः । तदानीं विश्वेशाफटस्तदीय- १४
 मनुजाश्च तेषां लोकानि वस्तूनि सङ्गृहीतुं प्रगत्य तेषां कुम्भैः समं प्रभूतानि
 वित्तानि महामूर्ख्याभरन्वानि च जेभिरे । ते स्वेषां कृते तान्यादाय
 बह्वनघातयतीवं भारं संगृहीतवन्तः । तेषां लोकानि वस्तूनां बाहुल्यकारणात्
 तत्सङ्गृहणेन दिनचयं ते र्थादितं ।

अनुर्थे दिवसे ते विराखाभिधानायां निजभूमौ मिलितवन्तः । तस्मिन् १५
 खाये ते परमेश्वरं धन्यम् अवदन् व्रतत्कारणात् तत् स्थानम् अद्यापि

- १० विद्यालार्थो धन्यवाद इतिनाम्ना विख्यातं विद्यते । अनन्तरं विद्वादा
विष्णुशाकमस्य च सर्वे षोडशोऽयान् अग्रगामी विद्वाद्यापटव पराहृत
राजत्वं विष्णुशाकम् प्रत्यागच्छन्, यतः परमेश्वरस्तेषां रिपुषां पराज-
१२ वेन तान् आनन्दितान् चकार । अपरं ते मुरजवस्त्रोपरीषां वास्यै
१८ विष्णुशाकम् प्रविश्य परमेश्वरीयं मन्दिरं जग्मुः । इत्थं परमेश्वर इत्या-
येष्वंशस्य रिपुभिः सह समरं कृतवान् वाग्वियम् आनन्देशीयराहु-
निवासिभिः सकलमनुजैराक्षयिता ततश्च ईश्वरात् साध्यसं गताः ।
१० इत्थं विद्वाद्यापटस्य राजत्वं निष्पद्यत्कं बभूव चतुर्दिक्षु चेष्टतेऽव तस्यै
शान्तिरदायि ।
- ११ विद्वाद्यापटो विद्वादा राजत्वं कृतवान्, स वयसः पञ्चविंशे वत्सरे
राजत्वं प्राप्य पञ्चविंशतिवत्सरात् विष्णुशाकमे राजत्वं चकार, अष्टवा-
१२ नामिका शिष्ये दुर्हिता तस्य प्रसूदासीत् । स निजतातस्य आद्या
वत्सनि चरन् तस्मात् न निहत्य परमेश्वरस्य दृष्टिगोचरे यदुत्तमं तदवा-
१२ करोत् । तथापि भृगुस्थानानि न द्रवयाश्चक्रे षोडश तदानीमपि
१४ स्तेषां पूर्वपुत्रव्यायाम् ईश्वरं प्रति मनांसि न निवेष्टयाश्चक्षुः । यतस्य
विद्वाद्यापटस्याद्यन्तक्रियायाम् इतिहास इत्यायेकीयनरपतीनां पुराह-
तपुस्तकान्तर्गते जमानेः सुतस्य यज्ञोः पुस्तके लिखितो विद्यते ।
- १५ अनन्तरं विद्वादादेशीयो विद्वाद्यापटो भूपतिरिच्छायेकीयनरपतिना
१६ दुश्चरित्रेणाहसियेन साकं मैत्र्यं चकार । ततश्चक्रिन् तर्षीश्रमाभियो-
तनां निर्मात्यार्थं तं लसहायं कृतवति तावत्स्थियोगमेवरे पोतान् नि-
१० र्मापयाश्चक्षुः । तदानो मारेश्रानिवासो दोदावाहस्य सुत इकीयेवदो
विद्वाद्यापटस्य विद्वद्भ्यम् इदं भविष्यद्वचनं श्राजहार, तम् अहसिबक्ष
सहायो जातकल्पादरात् परमेश्वरस्तव कर्म विनाशयिष्यति । अनन्तरं
ते पीता भयात्तर्षीश्रं मन्त्रं न पारयामासुः ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

- १ विद्वाद्यापटस्य निधनम् राध्यामिप्रेत योदासश्च पञ्चजानां जननं ३ तस्य कुरा-
कर्म ८ रदोमदेशस्य शिवनाथाश्च मनोज्ञस्य विद्वात्मिपदानं ११ तस्य विद्वद्भ्यम्
दृष्टियस्य नविष्यद्वचनं १६ विष्णोवैराट्परीयेश तस्य क्रोधनं १८ अविनाशका पीडका
तस्य निधनं श्वाश्राने निधानम् ।
- १ अनन्तरं विद्वाद्यापटः अयिद्वज्ज्येनं सह महाग्निनां समीपे पिद्वज्ज्येन

अत्र दायूद्वंशे प्रथमं वेदि । अनन्तरं तस्य तनवो योरामस्तस्य पदे
राजत्वं प्राप । असरियो विन्हीयेकाः सितरियो उसरियो मीखाबेकाः १
शिवदियचैत इत्यायेकीवन्धपस्य विहोशाफटस्य सुता योरामस्य आतर
आसन् । तेषां जनकेन तेषो राजतानि सुवर्णानि वज्रमूष्यमयाशि २
विह्वदाजनपदस्थानि प्राकारवेष्टितानि नगराणि च दानानि वितोर्यानि
किन्तु राजत्वं योरामाय ददे यतः स एव ज्येष्ठ आसीत् । अनन्तरं ३
योरामो निजजनकस्य राजत्वं प्राप्य वक्तवान् भूत्वा स्वकीयान् सर्वान्
सहजान् इत्यायेकीयानां कतिपयान् अध्यक्षांश्च अग्रहसेन न्यवधीत् ।

योरामो द्वाविंशद्वत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य विह्वदा- ५
जने उष्टवत्यरान् यावद् राजत्वं चकार । स आहावीयवंशवद् इत्या- ६
येकीवमहीपतीनां वर्त्मनि चकार, यतः स आहावस्य दुहितरं युवाह
तेन परमेश्वरस्य साक्षात् कृत्स्निताचारं चकार । तथापि परमेश्वरो ७
दायूदा सह यं नियमं कृतवान् अर्धतस्तस्यै तस्य वंशाय च चिरकालं
प्रदीपदानस्य वां प्रतिष्ठां कृतवान् सन्निमित्तं स दायूदो वंशं विनाश-
यितुं नैच्छत् ।

तस्य राजत्वसमये इदोमीयलोका विह्वदा अधीनत्वं विहाय स्वेषाम् ८
उपरि राजानमेकं निन्दुयुजिरे । अतो योरामो निजाध्यक्षीं निखिलर- ९
थैश्च सह प्रगत्य रजन्यामुत्थाय स्वान् वेष्टकान् इदोमीयान् तेषां रथिनश्च
विनाशयामास । तथापीदोमीयलोका अध्याधि विह्वदावंशस्थानधीना १०
विद्यन्ते । तस्मिन्नेव समये जिब्नाया लोका अपि तस्याधीनत्वं तत्पुत्रः,
यतः स लीयपूर्वपुत्रवाद्यां प्रभुं परमेश्वरं तत्ताज । अधिकन्तु स विह्व- ११
दादेश्वरशिषोषयेषु भ्रमस्त्वानानि कृत्वा विह्वदाजमनिवासिनो अभि-
चारं विह्वदावंशश्च विपद्यगमनं कारयामास ।

अनन्तरं भविष्यदादिन शकियस्य समीपात् तस्य सन्निधिम् एतद्वचः- १२
सुवर्णं पत्रमेकम् आजगामं, तव पूर्वपुत्रस्य दायूदः प्रभुः परमेश्वर
इति वाचं वदति, यस्मात् त्वं निजतातस्य विहोशाफटस्य वर्त्मनि वि-
ह्वदादेश्वरपस्यासाश्च वर्त्मनि न चरितवान्, किन्विद्यायेकीयनर- १३
पतीनां वर्त्मनि चरन् आहाववंशस्य अभिचारानुसारेण विह्वदावंशं
विह्वदाजमनिवासिनश्च अभिचारं चरितवान् अपरं त्वत् उत्तमान्
त्वदीयपिह्वदवंशजान् आतुन् अधीकृत्वात् यत्र परमेश्वरस्तव प्रजाकव १४
वाचकान् आवाच्य तव निखिलस्यस्तीश्च महाशक्तेन प्रहरिष्यति ।

- १ अपरम् अन्तर्धीडवा तवावीव अन्तर्धीडवा भविष्यति, तथा धीडवा बद्धि-
वाग्नि यावत् तावकीनमन्त्रं पुनः पुन विपतिष्यति ।
- २ अन्तरं परमेश्वरेण योरामस्य प्रातिबुद्धे कूचीवाग्नी समीपवासिनी
- ३ पिच्छेदीयानाम् आरवीयाणां मनःसु प्रवर्तितेषु ते विद्वदात्मनपदम्
आगत्य धिरुशात्मनात्प्रवृत्तं प्रविष्टं च राज्ञो निवेष्टने विद्यमाना
निखिलसम्पत्तीस्तस्य तनयान् जायाञ्च निन्दुः, ततस्तस्य कनिकपुत्रम्
अहसियं विना तस्य तनव रक्षो ऽपि नावाधिष्यति ।
- ४ यताभ्यो घटनाभ्यः परं परमेश्वरकृतम् अप्रतिकार्यैवान्तरोजेवाङ्कि-
कृतम् । ततो बद्धिदिनादि यावद् वारं वारं विद्योषतो बत्सरवयस्यान्ते
तथा योडया तस्यान्तं निपपात, तस्मात् सो ऽतीव यन्मयथा ममार, तस्य
प्रजाञ्च पूर्वंपुत्रवाद्यां रीत्यनुसारेण तस्य कृते धूपदाहं च विदधुः ।
- ५ स इतिश्रुत्वात्सरवयस्तः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य धिरुशात्मने ऽहो
बत्सरान् राजत्वं चकवान् । तस्य निघनात् जोशानी शोषो न बभूव,
ते च दायदूनगरे सं प्रश्रान्ते निरधिरे किन्तु नृपतीनां प्रश्रान्ते न
निरधिरे ।

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

- १ अहसियस्य कुराकर्म ५ पेडना तस्य चतनं १० अहसियवा पोयार्त्रं विना निधिर्ल
राजवंशं वापराय राजनमप्राप्तिः ।
- २ अन्तरं धिरुशात्मनिवासिनस्तस्य कनिकतनयम् अहसियं तस्य
पदे राजत्वं नियोजयामासुः, यत आरवीयाणां शिविरयुक्तो यः सङ्घ
आगतम् तेन तस्य ज्येष्ठा भ्रातरो जग्निरे । अतो धिरुदीयन्वपस्य योरा-
३ मस्य सुतो ऽहसियो राजत्वं जेभे । सो ऽहसियो द्वाविंशतिवत्सरवयस्तः
सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य धिरुशात्मने बत्सरमेकं राजत्वं चकवान् ।
- ४ अन्ते दुर्हितायजिया तस्य प्रसुरासीत् । सो ऽप्याहाववंशस्य वर्त्मना
५ चरितवान् यतस्तस्य जगनी दुराचारार्थं तस्य मन्त्रयिषो बभूव । स
आहाववंशीया इव परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकवान् यतस्तस्य
जनकस्य निघनात् परं त एव तस्य विनाशार्थं तस्य मन्त्रिण्य आसन् ।
- ६ तेनामेव मन्त्र्याम् आचरन् स इत्यावेत्तीयन्वपतेराहावसुतस्य विद्यो-
रामस्य सहायो भूत्वारामीयन्वपतिना इत्यावेत्तेन साकं चतनं कर्तुं

रामोत्तमिच्छित्तं अगम, सन्नैवादासीत् बभूवुः यिहोरामम् आचक्षुः ।
 अनन्तरम् अरानीवहसायेणेन नरपतिना साकं योधनसमये यिहो- १
 रामे रामेते वद्यत् क्षतं प्राप्नोत् तस्मिन्कारार्थं यदा स यिन्त्रियेकं
 प्रत्यागमत् तदा यिह्वदीयक्षितिपतिर्योरामस्य तनयो ऽहसिय आहाव-
 स्रतस्य यिहोरामस्य पोडाकारत्वात् तं वीक्षितुं यिन्त्रियेकं जगाम ।
 किन्तु यिहोरामस्य सन्निधिगमनेन परमेश्वराद् अहसियस्य निपातो ०
 बभूव, यतस्तत् स्थानं गत्वा स यिहोरामेभ्य साङ्गम् आहाववंशस्य लो-
 पार्थं परमेश्वरेणाभिविक्तं निमग्नेः सुतं येडं साक्षात् कर्तुं प्रययौ ।
 अनन्तरं यस्मिन् समये येडराहावस्य वंशम् अदयद्वयत् तस्मिन् समये स ५
 यिह्वदा अध्याप्तान् अहसियस्य परिचारकान् आह्वयत्सांश्च धृत्वावधीत् ।
 अनन्तरं तेनाहसिये गवेधिते मनुजाः शोमिरोखे प्रच्छन्नम् अहसियं ८
 धृत्वा येहोः समीपम् आनीय जङ्गुः, तथापि तं क्षम्यमाने निदधिरे यतो
 हेतोस्ते ऽङ्गुवन् यो यिहोश्चाप्रुटः सर्वान्तःकरणेन परमेश्वरम् अगवेध-
 यत् तस्य वंशो ऽसौ । ततः परं राज्यशासनार्थम् अहसियवंशस्य कापि
 शक्तिं नीतिष्ठत् ।

अनन्तरम् अहसियस्य जनन्यथलिया यदा निजं तनयं दृत्तम् अपश्यत् १०
 तदा सा समुत्थाय कृत्स्नं यिह्वदीयराजवंशं व्यापदयामास । तथापि ११
 नृपस्य दुहित्या यिहोशेवाहसियस्य तनयं योयाशं गृहीत्वा हन्यमानानां
 राजकुमाराणां मध्यात् चोरयित्वा तं तस्य धात्रीसु कस्मिंश्चित् शय्या-
 गृहे निदधे । अनेन प्रकारेण योरामस्य नृपस्य दुहित्याहसियस्य भगिनी
 वा यिहोशेवा यिहोयादायस्य याजकस्य भार्यासीत् सा तम् अथलि-
 यायाः सन्निधितो गोपयामास तस्मात् स तथा न जङ्गे । अनन्तरं १२
 योयाशः बह्वत्सरान् यावत् तैः साकम् ईश्वरस्य मन्दिरे प्रच्छन्नस्थि-
 वान् अथलिया च जनपदस्य राजत्वं चकार ।

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

१ याजकेन यिहोयादायेन सैन्यनिवृत्तं निरूप्य योयाशस्य राज्याभिषेकः १२ अथलि-
 याया च जनं २६ सुरार्थात् पुनर्नारम् ईश्वरं प्रति यिहोयादायेन लोकानां
 परावर्षणं ।

अनन्तरं क्षमने वत्सरे यिहोयादाय आत्मानं बलघनं विधाय शतम- १
 तीन् अर्पितो यिहोह्वनस्य सुतम् असदिवं यिहोह्वानस्य सुतम् इत्या-

- देवम् श्रीवेदस्य सतम् अखटियम् अदायाहस्य सतं मासेर्षं सिद्धे सुवम्
 १ इकीद्याकटवात्मना सनं नियमेन जयाह । अमन्तरं ते विद्वादीर्षं
 यथैतन्तो विद्वादाः सर्वेषो नमरेभ्यो जेवीयान् इत्यादिगीयविद्वाबंशानां
 २ प्रमुखांश्च जोकान् संशुद्धं विद्वद्भानमम् आजम्भुः । अपरं निखिलसमाज
 ईश्वरीयमन्दिरे नरपतिना साकं नियमं अज्ञवान् । अपरं यिज्ञोयादाय-
 ३ खान् जगाद, यज्ञतायं राजपुत्रः, दायूदो ऽबंशमधि परमेश्वरेण वद्
 ४ उक्तं तदनुसाराद् अनेन राजत्वं कर्तव्यं । यूयं कर्मैर्षं करिष्यथ, विष्णो-
 ५ मवारे वृष्णाकम् अर्षतो याजकानां जेवीयानाञ्चैकतृतीयभाग आगन्
 ६ द्वारपात्रो भविष्यति । अपरकृतीयांशो राजनिवेशनं स्यास्यति, शेषश्च
 ७ द्वितीयांशो भित्ति ईरे स्यास्यति जोकान् सर्वे परमेश्वरीयमन्दिरस्य
 ८ प्राङ्गुलेषु स्यास्यन्ति । अपरं याजकान् जेवीयानां मध्ये परिचारकजोकांश्च
 विना कर्मण्यपरं परमेश्वरस्य मन्दिरं प्रवेष्टुं वारयत, त एव प्रवेक्ष्यन्ति
 यत्तस्ते पवित्राः । परन्तु निखिला अन्यमनुजा परमेश्वरस्य निष्कृषितं
 ९ कर्म करिष्यन्ति । अपरं जेवीया अल्लहसाः सन्तो राजानं वेष्टन्ताः ।
 यः कश्चित् मन्दिरस्याभ्यन्तरम् आयास्यति स घानिष्यते । अपरं नृपति
 १० र्यदा वधि र्यास्यत्यभ्यन्तरम् आगमिष्यति वा तदानीं यूयं तेज साङ्गं
 ११ स्यास्यथ । इत्थं यिज्ञोयादायेन याजकेन यद्यद् आदिष्टं तदेव जेवीषी
 निखिलयिद्वादीयमनुजैश्चाकारि । तेषाम् एकैको जना विष्णामवारे प्रवे-
 १२ श्चिनो विष्णामवारे निर्गामिनश्च खान् खान् जोकान् जयाह, यतो
 १३ याजको यिज्ञोयादायस्तेषां पर्यायायां जोकान् न विसर्जन् । अपरं
 याजको यिज्ञोयादाय ईश्वरस्य मन्दिरे स्थातानि नृपते दीयूदः मृगचर्म-
 १४ यकत्रानि शतसेनापतिषु समर्पयाश्चकार । अपरं तान् अल्लधारिणो
 निखिलमनुजान् मन्दिरस्य दक्षिणं पार्श्वम् आरभ्य मन्दिरस्य वामं पार्श्वं
 यावद् यज्ञवेद्या मन्दिरस्य च समीपे नृपस्य चतुर्दिक्षु स्थापयामास ।
 १५ अनन्तरं ते राजतनयं वधिरानीय तस्य शिरसि किरिटीं निधाय तस्मै
 साक्ष्यपुस्तकं दत्त्वा राजानं चक्रिरे, अपरं यिज्ञोयादायेन तस्य पुत्रैश्च
 तस्मिन् अभिषिद्धे सति ते वभाषिरे, राजा चिरजीवी भूयात् ।
 १६ अपरम् अथविद्या कृतग्रामिनां राजस्वावधानाच्च जोकानां जोकाहजं
 १७ निश्चय्य परमेश्वरस्य मन्दिरे जोकानां समीपम् आजगाम । अपरं
 प्रवेशस्थाने राजा निजकल्मस्य समीपे लिङ्गति, अथश्वास्तुरीवादकाश्च
 १८ राज्ञः समीपे विद्यन्ते जनपदस्य निखिलजोकाश्चानन्दं कुर्वन्ति मुरी

वीदयन्ति च मायकाश्च वास्यैः समं मायन्ति कुवन्ति चेति निटीश्याघ-
 त्वात् नित्यवसनं हित्वा राजमोक्षो राजमोक्ष इति लक्षात् । ततो १४
 याजको विहोषादायो वक्ष्ये नित्युक्तान् ब्रह्मसेनापतीन् समादिशन्
 वभाषे, एषा युष्माभिः श्रेष्ठीमध्याद् बहिष्क्रियतां, यः कश्चिद् एतान्
 अनुव्रजिष्यति, स खड्गेन हन्यताश्चेति, यतो याजको ऽब्रवीत् परमेश्वरस्य
 गेहमध्ये सा न हन्तव्या । अतो लोकात्कां हस्यै र्धत्वा राजधान्या हयदा- १४
 रस्य प्रवेशस्थानं गीत्वा तत्रैव जज्ञे ।

अनन्तरं लोकाः परमेश्वरस्य प्रजा भविष्यन्ति विहोषादाय आत्मना १९
 सप्त षडपतिं लोकान्श्वैतादृशं नियमं कारयामास । अनन्तरं लोकाः सर्वे १०
 बाणो गेहं गत्वा तद् बभङ्गुस्तस्य वेदीरपि प्रतिमाश्च चूर्णयाश्चक्रुः, वेदीनां
 सम्मुखे बाणो याजकं मत्तनम् अबाधयुख । अपरं दायूदो दीत्यनुसारे- १८
 ङ्गानन्दगीताभ्यां समं मूससो व्यबस्थायां लिखितविधितः परमेश्वराय
 होमार्थकवनिदानाय ये जेवीया याजका दायूदा नियोजयाश्चक्रिरे
 तेषां करेषु विहोषादायः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कर्मणाम् अथ्यत्तत्वं स-
 न्ययामास । अपरं कथञ्चिद् अमुक्तिमनुजा यज्ञ प्रविशेषुक्ततृत्ते स १८
 परमेश्वरीयमन्दिरस्य द्वारेषु दौशारिकान् नियोजयामास । अनन्तरं १०
 ब्रह्मपतिषु मान्यमनुजेषु लोकशासकेषु जनपदस्य सर्वेषु लोकेषु च तेषु
 समानीतेषु स राजानं परमेश्वरीयमन्दिराद् बहिरागिनाय, ते च
 प्रोक्षद्वारेण राजनिवेशनं प्रविश्य राजानं राजसिंहासन उपवेशया-
 चक्रुः । तदा जनपदस्य लिखिकमनुजा आगमन्तु नगरमपि निष्कण्टकं
 बभूव, केवलम् अचक्रिया तैः खड्गेन जज्ञे ।

२४ चतुर्विंशोऽध्यायः ।

१ विहोषादायकं याजकीयमं योषाशक्यं सुराजककरं ४ र्चरीयमन्दिरस्य
 जीर्णोद्धारार्थं तत्राग्रा १४ विहोषादायस्य नियमं ब्रह्मसेनापिनाम १० देव-
 पूजायां ब्रह्मसेनापिनाम विहोषादायस्य लिखितस्य नियमं १९ अराजोपै-
 शक्यं पराजयो दावाभाष तस्य ४५ः १० योषाशक्यं विदतिः ।

योषाशः ब्रह्मपतिवचनः सन् राजानं कर्तुम् आरभ्य विष्णुशक्तये १
 चत्वारिंशद् बतस्यदाद् वापद् राजानं चक्रवात् । वेर्णेवागिवागिनी
 विधिया तस्य प्रहृदासीत् । एव योषाशो वाजकस्य विहोषादायक्य १

- १ वावष्ठीवनं परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारम् अक्षरोत् । अवरं विधो-
यादायस्तं हे कन्धे विवाहयामास, ततस्तस्य वनवा दुहितरञ्जावक्षु ।
- २ अन्तरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारं कर्तुं धोयाग्रस्य मानसे
३ जाते स याजमान् केषियाञ्च संगृह्य अथयामास, ययं यिहदादेश्च
नगराणि गत्वा प्रतिवत्सरं निजेश्वरस्य मन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थम् इत्या-
येजीयनिखिलमनुजेभ्यो ऽर्थान् संगृह्णीत कर्मतत् त्वरितं कुरुत । किन्तु
४ केषीयास्तत्र त्वरां न अक्षुः । अन्तरं नरपतिक्षेपां मुख्यं विधोया-
दायम् आह्वय अथितवान् साक्ष्यद्वयस्य कृत ईश्वरस्य दासेन मूससेचा-
येजीयसमाजेन च निहपितो यः करण्यं यिहदातो यिल्ग्राणमाच
५ तस्यानयनाथं केषीयान् कुतो नादिष्टा? यतस्तस्या दुष्टाया अथनियायाः
पुत्रा ईश्वरस्य मन्दिरम् अभ्यङ्गन् परमेश्वरीयमन्दिरे निवेदितानि नि-
६ खिलवस्तूनि च बाणे ऽददुः । अन्तरं नृपतेराग्रया ते मङ्गुषामेकां
७ निर्माय परमेश्वरीयमन्दिरस्य द्वारसमापे बहिः स्थापयाञ्चक्षुः । अपरम्
ईश्वरस्य दासां मृसाः प्रान्तर इत्यायेकं यं करम् आह्वयितवान् पर-
मेश्वरस्य सन्निधौ तस्यानयनं यिहदादेश्च यिल्ग्राणमे च घोषयाञ्चक्षुः ।
८ ततः सर्वं ऽध्यक्षाः प्रजाञ्चानन्वं गत्वा करम् आनीय पृथक्तां यावत् तस्यां
९ मङ्गुषायां निषिद्धिपुः । अपरम् उपयुक्ते समये केषीये निर्जहन्तेस्तां
मङ्गुषां राजभाष्यागारम् आनीय तन्मध्ये बह्ममुदासु दृष्टासु राजकेलिको
महायाजकेन नियुक्त एकां जनञ्चागत्य मङ्गुषां शून्याम् अकुरुताम् अपरं
सा तैः पुनर्वीरम् उत्थाप्य स्वस्थानम् आनीयत । प्रतिदिनम् इत्थं कृत्वा
१० ते प्रभूतानि वित्तानि समगृह्णन् । अन्तरं नृपो विधोयादायञ्च तानि
परमेश्वरीयमन्दिरस्य कर्माधिपतिभ्यो ऽदत्तां ते च परमेश्वरीयमन्दि-
रस्य जीर्णोद्धारार्थं तल्लभ्यः स्वपतिभ्यश्च वेतनानि प्राददन् अपरं पर-
मेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थम् आयसकर्मकर्तृभ्यश्च पारकृटोयकर्म-
११ कर्तृभ्यश्च वेतनानि प्राददुः । इत्थं कर्मकारिकोकैः क्रियमाणे कर्माणि
तेषां अग्नेः सिद्धिं मते तैरीश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारं विधाव वत्
१२ पूर्ववद् इच्छितं । कर्माणि समाप्ते ते ऽवशिष्टमुद्रा नृपस्य विधोयादायस्य च
समस्तम् आनिन्दुः, ततस्तौ ताभिर्मुद्राभिः परमेश्वरीयमन्दिरस्योपास-
नार्थञ्चभाजनानि विघ्नवते । हेमपाचाणि खेदनीखेत्वादीनि हेममवानि
द्व्यतमवानि च भाजनानि निर्मापयाञ्चक्षुः । अन्तरं विधोवादायस्य
वावष्ठीवनं निजं परमेश्वरस्य मन्दिरे तैर्हेमार्थञ्चवक्ष्ये ऽदीवन्त ।

अनन्तरं यिहोयादायः स्यविरः सम्पूर्णाद्युच्च भूत्वा निधनं लेभे । नि- १५
धुसमये तस्य द्वाविंशदधिकं शतं वत्सरा वयो ऽभवत् । स इत्यायेनो १६
मध्ये ईश्वरमधि तदीयमन्दिरमधि चोत्तमं कर्माकरोत् तत्पारवात्
मनुजा दायूदनगरे राजनिवहस्य मध्ये तं प्रशाने निदधिरै ।

यिहोयादायस्य निधनात् परं यिह्वदा अध्यक्षा आगत्य राजानं प्रा- १०
शमन् । ततो राजा तेषां वचांसि जग्राह । ते तु स्त्रेणां पिढलोकानां १०
प्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं परित्यज्य चैत्यद्वयान् प्रतिमाश्च पूजयितुम्
आरेभिरे, एतदपराधकारणाद् यिह्वदां यिरूशाकमश्च प्रति क्रोधो
ऽवर्तत । तथापि परमेश्वरं प्रति तान् परावर्त्तयितुं तेषां सन्निधिं १८
परमेश्वरेण प्रेषिता भविष्यदादिनस्त्रेणां विरज्जं साक्ष्यम् अददुः किन्तु
तत्रापि तै र्मंगांसि न निदधिरै । अनन्तरं परमेश्वरस्यात्मनि याजकस्य १०
यिहोयादायस्य सुतं सिखरियम् आविष्टवति स लोकानाम् उपदिष्टात्
संख्याय तान् अत्रवीत्, ईश्वरो युष्मान् इति वाचं गदति, यूयं कुतः
परमेश्वरस्य निदेशान् कङ्कभ्ये? अनेन ज्ञतायां भवितुं न पारयिष्यथ ।
युष्माभिः परमेश्वरः परित्यक्तस्तस्माद् यूयमपि तेन परित्यक्ष्यथे । ततो ११
मनुजा नृपतेराज्ञानुसारेण तस्य विरज्जं श्रेष्ठं विधाय परमेश्वरीयमन्दि-
रस्य प्राङ्गणे तं पाषाणाघातैरबधिषुः । तस्य जनको यिहोयादायो ११
नृपतिं प्रति यं सदाचारं कृतवान् नृपति र्योयाशस्तं न संस्मृत्य तस्य
तनयं जघाम । निधनकाले स बभाषे परमेश्वरैवेतत् प्रति दृष्टिं विधा-
यैतस्य समुचितं फलं दायिष्यते ।

अनन्तरम् एकस्मिन् वर्षे ऽतीते ऽरामीयएतनानिवहस्यस्य विरज्जम् २१
आजगाम । ते यिह्वदां यिरूशाकमश्च समागत्य लोकानां प्रमुखनरान्
अबधिषु जिहिकानि जोठितवस्तूनि दम्भेधकस्य द्दितिपतेः सन्निधिं
प्रेषयाच्चकुञ्च । यद्यप्यरामीयाणाम् अल्पसैन्यं बलम् आगच्छत् तथापि २४
परमेश्वरस्त्रेणां करेव्यतोष मन्त्रासैन्धानि समर्पयाश्चकार यतो हेतो र्मनु-
जाः स्त्रेणां पूर्वंपुत्रवाद्यां प्रभुं परमेश्वरम् अत्यजन् । इत्यम् अरामीया
योयाशं दखयामासुः । अपरं तं प्रभूताघातैर्विद्यतं विहाव तैस्तस्य २५
सन्निधितो वाचायां ज्ञतायां तस्य वै दासौ याजकस्य यिहोयादायस्य
सुतानां जननकारणात् तस्य विरज्जं मन्त्रवां विधाय श्रय्यागतं तं
जङ्गलुः । इत्थं तस्मिन् निधनं गते लोका दायूदनगरे तं प्रशाने निदधिरै
किन्तु राजनिवहस्य प्रशाने न निदधिरै । अन्तोमीयाश्चनिवहस्यमयः २६

सावदो मोषादीयाश्चिन्वीतस्तत्रयो यिज्ञोषावदश्चैतौ तस्य विद्वज्जं मन्त्रया-
मासतुः ।

- १० अपरं तस्य तनयानां कथा तस्य दत्तकरंश्च भार इन्धरीयमन्त्रितस्य
जीर्णोद्धारश्चैतानि निखिलानि नरपतीनां पुराहृतपृष्ठके लिखितानि
सन्ति । अनन्तरं तस्य तनयो ऽमत्सियस्तस्य पदे राजत्वं प्राप ।

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

- १ अमत्सियस्य राजनकरं ० राजघातकयो जन्म १ दशायोजीयप्रतनानां विमर्जनं
२ इदोमोयजोकाणां जन्म ३ दशायोजीयस्योक्तं विमर्जनं प्राप्य यिहदादेव-
स्याक्रमणं ४ न्यपेक्षोदोमोयानां देवानामघ्नं भविष्यद्वादिनां वधनाशकं ५ तस्य
दण्डनं ६ तस्य राजत्वनिधनयोः कथनञ्च ।
- १ अमत्सियः पञ्चविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुंम् आरभ्य
यिहृशाकम ऊनत्रिंशद्बत्सरान् यावद् राजत्वं चकार । यिहृशाकम-
२ निवासिनी यिज्ञोयद्वा तस्य प्रसूरासीत् । स परमेश्वरस्य गोचरे सदा-
धारम् अकरोत् किन्तु सरलान्तःकरणेन नाकरोत् ।
- ३ अनन्तरं राज्यं तस्य सम्यग् वशीभूते तस्य याभ्यां दासाभ्यां तस्य तातो
४ राजा अग्रे स ताववधीत् । किन्तु तयोरपत्यानि नावधीत् यतो मूससो
श्ववस्थाग्रश्रे परमेश्वरीयैषाश्चा लिखितान्ते, यथा, तनयानाम् अपराधेन
जनका न हन्तव्याः, जनकानाञ्चापराधेन तनया न हन्तव्याः । एकैको
जनः स्वस्वपापात् हन्तव्य इति ।
- ५ अनन्तरम् अमत्सियो यिहृदावर्षं संगृह्य यिहृदा निखिलजनपदे
विन्ध्यामीनस्य निखिलजनपदे च पिहृवंशानुसारेण प्रतपतीनां सङ्घ-
पतीनाञ्च निघ्नत् तान् निययुजे, किञ्च विंशतिवत्सरवयस्कान् ततो ऽधि-
कवत्सरवयस्कान्च मनुजान् प्रव्ययित्वा त्रीणि कलात्रिंशत्सुकायककाधारिणः
६ समरसमर्थान् अभिव्यधितान् मनुजान् आनभत । अपरं किङ्करप्रतिक-
परिमाणं रजतं वेतनं विधायैकायेकदेशीयान् कण्ठवीरान् आनि-
७ नाय । किन्त्वोन्धरोयः कश्चिन्नोक्तस्य सन्निधिं समेत आनहार चै रा-
जन् दशायोजीया एतना तथा समं न यातु, यतः परमेश्वर इत्यावेक-
८ वंशेन सङ्घं न विद्यते, इन्द्रियमवंशेन सङ्घादि न विद्यते । किन्तु तमेव
प्रतां समरं कर्तुं साहसिको भव, नाचेद् ईश्वरः प्रभूतां समर्त्तत्वां
निपातविद्यति यतो जेतोरपकर्तुंम् अघःपातयितुश्चेन्धरस्य शक्तिं विद्यते ।

तदन्तरम् अमत्सियस्तम् ईश्वरीयलोकं जगाद्, इच्छायेजीयसङ्घाय ९
मया यत् किङ्करश्चतुर्मासं रजतम् अदायि तदधि किं कर्त्तव्यं? ईश्व-
रीयलोक उदितवान् परमेश्वरेण ततो ऽपि प्रभुतं तुभ्यं दातुं शक्नते ।
ततो ऽमत्सियस्तान् अर्धत इन्द्रियमाद् आगतं तं सेनानिवहं स्वस्थाने १०
ममनार्थं विससर्ज । अतो यिद्धदा विवर्जं तेषां मन्त्राकोधानले प्रज्वलिते
सति ते मन्त्राकोपेण खं खं स्थानं परावृत्य वनजुः ।

अनन्तरम् अमत्सिय आत्मानं बलवन्तं कृत्वा स्त्रीयलोकान् वहिरा- ११
नीय लवणप्रान्तरं व्रजित्वा सेयीरवंशस्य दशसहस्राणि मनुजान् अब-
धोत् । अपरा दशसहस्राणि लोका जीवन्तो यिद्धदावंशे वन्दोक्तताः १२
शैलशृङ्गं निन्द्ये तस्मात् शैलशृङ्गाश्रयो निक्षिप्ताः सर्वे चूर्णी बभूवुः ।

किन्त्वमत्सियो यं एतनानिवहं खेन समं समराय न नीत्वा परावर्त्य १३
प्रेषितवान् ते शोमिरोयाम् आरभ्य वैशोरोयं यावद् यिद्धदादेशस्य नग-
राण्याकथ्य तेषां लोचि सहस्राणि मनुजान् अबधियुः प्रभूतानि लोडित-
श्ववस्तुनि च जगृहः ।

इदानीयानां हननात् प्रत्यागमनात् परम् अमत्सियः सेयीरवंशीयानां १४
सुरान् आनीय निजेष्टदेवानिव स्थापयित्वा तेषां सम्मुखे प्रणन्तुं तान्
उद्दिश्य धूपान् ज्वालयितुञ्चोपचक्रमे । तस्माद् अमत्सियं प्रति परमेश्व- १५
रस्य क्रोधे प्रज्वलिते स कश्चन भविष्यदादिनं तस्य सन्निधिं प्रेषयामास ।
स तम् आचचक्षे, तेषां लोकानां ये सुरास्तव कराभ्यां निजप्रजा उड्कुर्तुं
नापारयन् कुतस्तान् गवेधयसि? तेनैतस्मिन् वाक्ये उदिते राजा तं
जगाद्, त्वं किं राजमन्त्रिपदे न्ययुङ्क्थाः? निवर्त्तस्व, कुतो हनिष्यसे?
तेन भविष्यदादी निवर्त्तमानो बभावे त्वया कर्मैतत् कृत्वा मम मन्त्र्या
न गृहीता तस्माद् ईश्वरस्तव विनाशं निश्चितवान् इत्यहं जानामि ।

अपरं यिद्धदावंशीयो नरपतिरमत्सियो मन्त्र्यां गृहीत्वैच्छायेजीय- १७
नृपं येष्टेः पौत्रं यिष्टोयाहसस्य पुत्रं योयाशं प्रति दृतान् प्रहित्य कथ-
यामास, आगच्छावां परस्परं साक्षात् कुर्वः । तत इच्छायेजीयो योयाशो १८
नृपो यिद्धदादेशस्यामत्सियं नरपतिं प्रति दृतान् प्रहित्य कथयामास,
जिवानेनस्यं शृङ्गाणकण्टकं जिवानेनस्यस्यैरसहस्रस्य सन्निधिं दृतं
प्रहित्य कथयामास, मम तनयस्य विवाहार्थं तव दुहितरं देहीति ।
अनन्तरं जिवानेनस्यो वन्धुपशुः समीप शृङ्गाणकोषिं बभूव । त्वं कथ- १९
यसि, इदानीया मया अनाश्रान्त, तेन त्वदीवं मनस्तां जर्वे प्रवर्त्तयति ।

- त्वं निजनिवेशने तिष्ठ । त्वामनुजाय कुतो ऽनुधिकारवर्षी करिष्यसि ?
- १० तव त्वया सार्धं यिद्धदावंशस्य च पतनं कुतो भविष्यति ? किन्त्वमस्त्वियेन तद् बचनं नास्माभि यत् इदोमीयदेवानाम् अनुगमनात् ते यद् रिपूषी
- ११ करेषु पतयेयुक्तदर्थम् एतत् सर्वम् ईश्वराद् बभूव । अनन्तरम् इच्छायेकीयो योयाशो नरपतिराजगाम, तस्मात् स यिद्धदानरपतिरमस्त्वियश्च यिद्ध-
- १२ दादेष्टस्यै वैतश्रेमशे परस्परं साक्षाच्चक्रतुः । तत इच्छायेकबंधानां सम्मुखे यिद्धदा मनुजाः पराजिताः सन्तः सर्वे स्त्रीयं स्त्रीयं वासस्थानं पलाया-
- १३ ष्चक्रिरे । तत्र वैतश्रेमशे इच्छायेकीयो राजा योयाशो ऽहसियस्य पौत्रं योयाशस्य सुतं यिद्धदा अमस्त्वियं महीपतिं धृत्वा यिरूशाकमम् स्थानि-
- १४ नाय, अपरम् इफ्रियीयोगोपुरम् प्यारभ्य कोकस्थगोपुरं यावद् यिरू-
- १५ शाकमीयप्राचीरस्य चतुःशतीहस्तमितं खण्डं बभूव । अपरम् ईश्वरीय-मन्दिरं स्त्रीवेदेदोमस्य हस्तगतानि सकलकनकरजतानि सकलभाजनानि च राजनिवेशनस्थं कोकस्थादाय बन्धकत्वेन लोकान् सज्जिनः कृत्वा च शोमिरीयं प्रत्याजगाम ।
- १६ तस्येच्छायेकीयभूपते यिहोयाहसपुत्रस्य योयाशस्य निधनात् परं यिद्धदा भूपति योयाशस्य सुता ऽमस्त्वियः पञ्चदशवत्सरान् अजीवत् ।
- १७ एतस्यामस्त्वियस्याद्यन्तम् अवशिष्टं चरित्रं किं यिद्धदा इच्छायेकश्च मही-पतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितं न विद्यते ?
- १८ परमेश्वरस्थानुगमनाद् अमस्त्वियस्य निवृत्तिकालम् प्यारभ्य मनुजा यिरूशाकमे तस्य विबद्धं कुमन्तयां चक्रत्तदा स लाखीशं पलायाचक्रे । किन्तु ते तस्य पश्चात् लाखीशं लोकान् प्रहित्य तस्मिन् स्थाने तं घातबा-
- १९ मासुः । अनन्तरं ते ह्यैतं समानीय यिद्धदादेष्टस्य प्रधाननगरं तस्य पित्रलोकानां सन्निधौ तमपि अग्नाने निदधिरे ।

२६ षड्विंशोऽध्यायः ।

- १ मिश्रितियस्य विद्यमानमव्य चरियस्य पुराजनकरकं १६ याजकानां कर्षणं प्रवर्षे-नात् तस्य कुष्ठरोयिषं २२ तस्य निधनञ्च ।
- १ तदानीं यिद्धदा निवृत्तलोकः योहश्वत्सरवयस्कम् उचियम् आ-
१ दाय तस्य जनकस्यामस्त्वियस्य पदे राजत्वे ऽभिविधितुः । राजनि-
पिङ्गलश्च इव महादिनां मतवति स एकोत्तनगरं निर्माप्य पुनर्भारं

यिङ्गदा अधीनी चक्रवान् । उधियः षोडशवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं १
 कर्तुं प्रारभ्य यिरूशाकमे द्विपञ्चाशद्बत्सरान् यावद् राजत्वं चक्रवान् ।
 यिरूशाकमनिवासिनी यिखलिया तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितुरम- ४
 त्सियस्य सर्वकार्यानुसारेण परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारं चकार ।
 अपरम् ईश्वरीयदर्शने बुद्धिमान् यः सिखरियस्तस्य यावज्जीवनं स ईश्व- ५
 रम् अन्वगच्छत् । स यतिकालान् परमेश्वरम् अन्वगच्छत् ततिकालान्
 ईश्वरस्तं कृतकार्यम् अकरोत् । विशेषतः स यात्रां विधाय पिलेष्टीयैः ६
 समं समरं कृत्वा मातं यव्निरसूदोदक्षेतेषां नगराणां प्राचीराणि बभञ्ज ।
 अपरम् असूदोदस्य सीमायां पिलेष्टीयानां सीमायाश्च नगराणि निर्मा- ७
 पयाश्चकार । अपरम् ईश्वरः पिलेष्टीयानां गूर्वाजनवास्यारवीयाणां
 मियूर्नीयानाश्च विरुद्धं तस्य साहाय्यं चक्रवान् । अम्मोनोयैरप्यधियायो- ८
 पायनं ददे, इत्यम् अतीव पराक्रमात् तस्य यशो मिसरं प्रविश्य व्या-
 नशे । अपरम् उधियो यिरूशाकमे क्रोधाद्दारे उपत्यकादारे प्राकारस्य ९
 कोणेषु च दुर्गाणि निर्माप्य तानि द्रढयाश्चकार । तद्वत् स प्रान्तरेऽपि १०
 दुर्गाणि निर्मापयामास बह्वन् प्रह्वींश्च चखान यतो निम्नभूमौ प्रान्तरे
 च तस्य प्रभूताः पशव आसन्, अपरं पर्वतेषु कर्मिले च तस्य कृषीवका
 द्राक्षाक्षेत्राणांवासासन्, यतः स कृषिकर्मणि प्रीतवान् । अपरं जेख- ११
 कस्य यियूयैकस्य शासकस्य मासेयस्य च हस्ते किञ्चित्तसंस्थानुसारेण सङ्घं
 सङ्घं युद्धे गमनकृद् य उधियस्य एतनानिवह आसीत् स राजकीय-
 सेनापते ईरानीयस्याधीन आसीत् । महावीरकोकानां पिष्टप्रधान- १२
 समुदाये घटशताधिके द्वे सङ्घे मनुजा आसन् । रिपूणां विरुद्धं नरपतेः १३
 साहाय्यार्थं तेषाम् आजाधीनाः पराक्रमेण समरकारिण्यः सार्द्धसप्त-
 सङ्खाधिकानि त्रीणि लक्षाणि एतना आसन् । अपरम् उधियः सर्व- १४
 एतमानां निमित्तं फलकानि शूलानि शिरस्त्राणि वर्माणि धनुंस पाषा-
 षक्षोपबगुणांश्च निर्मापयामास । अपरं दुर्गेषु प्राकारेष्वथ च दृढदायपा- १५
 षाखानां प्रक्षेपार्थं निपुणशिल्पकानां कल्पनया कृतानि यन्त्राणि यिरू-
 शाकमे कारयाश्चकार । यसादृगास्वर्यरूपेष्वोपकृते भूत्वा स महापरा-
 क्रमी बभूव ततस्तस्य यशो दूरदेशं व्यानशे ।

किन्तु पराक्रमघातेः परं तस्य मनसि विनाशोत्यादकेन गर्बेण ग- १६
 र्भिते सति स निजप्रभोः परमेश्वरस्य विरुद्धम् अपराधं चकार, फलतो
 धूपवेद्यां धूपं ज्वापयितुं परमेश्वरस्य मन्दिरं प्रविवेश । ततो बाजको १७

- ७ सरियस्तेन समं परमेश्वरस्य याजका अग्नीतिजना बलवन्तो लोका-
 १८ त्तस्य पश्चात् प्रविविधुः । ते नरपतेरुभियस्य प्रतिभूतं सन्निष्ठमानार्कं
 वभाषिरे, हे उभिय परमेश्वरोद्देशी धूपदाहस्त्वया न कर्तव्यः किन्तु
 धूपज्वालनार्थं पावितैर्हारीकवंशजातै र्याजकैरेव । त्वं पवित्रस्थानात्
 बहिर्ह र्याहि यतस्त्वयापराधः क्रियते तेन प्रभुपरमेश्वरात् तव सम्मानं न
 १९ जनिष्यते । तदानीम् उभियः प्राकुप्यत् तस्य हस्ते च धूपज्वालनार्थं धूपा-
 धार एको ऽविद्यत, किन्तु तस्मिन् याजकैर्भ्यः क्लृप्तवति याजकानां समर्थं
 परमेश्वरस्य मन्दिरे धूपवेद्या अग्निके कुष्ठरोगस्तस्य भाषे प्रथकाग्ने ।
 २० तदानीं प्रधानयाजकेनासरियेण निखिलयाजकैश्च तं प्रति मुखं परावर्त्तं
 तस्य ललाटे कुष्ठरोगे दृष्टे ते तस्मात् तं दवयाचक्रुः, अपरं स स्वयमपि
 २१ बहिर्गन्तुं त्वरां विदधे यतः परमेश्वरेण स आजग्ने । ततो नृपति-
 रुभियो मरुद्विदिनं यावत् कुष्ठी तस्यै कुष्ठित्वाच्च चिकित्साभवने निव-
 सन् परमेश्वरस्य मन्दिराच्छिन्नस्तस्यै । अपरं तस्य तनयो योचमेो राज-
 निवेशनस्याधिपति भूत्वा जनपदीयमनुजानां शासनम् अकरोत् ।
 २२ एतस्यापियस्याद्यन्ता अर्वाश्लथाः क्रिया आमेोसस्य तनयेन यिशायियेन
 २३ भविष्यदादिना लिखिरे । अनन्तरम् उभियः स्वीयपिठलोका इव
 महानिद्रां जम्बिवान् ततो मनुजा नृपतीनां श्रवनिधानक्षेत्रे तदीय-
 पिठलोकानां सन्निधौ तं प्रशाने निदधिरे, यस्मात् ते कथयामासुः स
 कुष्ठीति । अपरं तस्य तनयो योचमस्तस्य पदे राजत्वं चकार ।

२७ सप्तविंशोऽध्यायः ।

- १ योचमस्य सुराजलकरचं ४ अग्नीतोषानां पराजयः ७ तस्य राजत्वस्य कवनं
 निबन्ध ।
 २ योचमः प्रह्वविंशतिवत्सुरवयस्तः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य यिख-
 शाक्षमे घाडश्रवत्सरान् राजत्वं चक्रेवान् । सादोकस्य दुहित्वा यिखशा
 ३ तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितुरुभियस्य कर्मानुसारेण परमेश्वरस्य
 गोचरे सदाचारं चकार, तथापि स परमेश्वरस्य मन्दिरं न प्रविवेश
 ४ मनुजाश्च तदानीमपि दुष्टत्वम् आचरेः । स परमेश्वरीयमन्दिरस्य
 प्रोचदारं निर्मापयाचकार तद्दुष्टोपलक्ष्यप्रकारस्याधिकारं निर्माप-
 ५ याचकार । अपरं यिखदाः पर्वतोयदेशे नगराणि मरुभूमौ च दर्गाण्यु-
 च्छृष्ट्वाणि च निर्मापयाचकार ।

सोऽम्भोनवंग्रीयानां महीपतिना समं समरं विधाय तान् जिगाथ ५
 तस्माद् अम्भोनवंग्रीयास्तस्मिन् वत्सरे क्लृप्तराजतं रजतं दशसहस्रकोर-
 परिमितान् गोधूमान् दशसहस्रकोरपरिमितान् यवांश्च तस्मै ददुः,
 द्वितीये तृतीये च वत्सरेऽप्यम्भोनवंग्रीयास्तस्मै तावन्ति ददुः । अनेन ६
 प्रकारेण योधमो निजप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षाद् ऋजुमार्गगामी सन्
 प्रतापयुक्तो बभूव ।

एतस्य योधमस्यावशिष्टाः क्रियास्तस्य निखिलसमरा निखिलव्यवहा- ०
 राश्चेत्यायेलो यिद्धदाश्च भूपतीनां पुरातत्तपुस्तके लिखिता आसते । स ८
 पञ्चविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य यिरूशालमे षोडश-
 वत्सरान् राजत्वं चकृवान् । अनन्तरं योधमो निजपितृलोका इव महा- ९
 निम्नां गतो लोके दीयूद्नगरे प्रशाने निहितश्च, ततस्तस्य तनय आह-
 सक्तस्य पदे राजा बभूव ।

२८ अध्यायविंशोऽध्यायः ।

१ आहस्य कुराजत्वकरणं तद्विदामाद् अरामोपि ईष्यपापनं १ इत्यायेलीयलोकैरपि
 इष्यपापि बन्दिनानां मोचनं २१ अशूरीयलोकैस्तस्य वधितलं २२ सुरार्चनं तद-
 न्यमहापापकरणञ्च २३ तस्य निधनञ्च ।

आहसो विंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य यिरूशालमे १
 षोडशवत्सरान् यावद् राजत्वं चकार । स परमेश्वरस्य साक्षात्
 निजपूर्वपुरुषो दायूदिव सदाचारं न चकार । किन्त्विस्त्रायजीयमही- २
 पतीनां मार्गेषु चरन् इवीभूतधातुना बालः प्रतिमूर्त्तिं निर्मापयःसृष्टार ।
 अपरं स हिमोमसुतस्योपत्यकायां धूपान् प्राञ्जालयत् किञ्च परमेश्वर ३
 इस्त्रायजीयवंग्रस्य सम्मुखाद् यान् भिन्नजातीयान् दबयाश्चकार तेषां
 दृष्टक्रियानुसारेण स निजात्मजान् वज्रिना दाहयाश्चकार । अपरं भृगु- ४
 स्थानेषु पर्वतेषु सर्वेषां हरिदृशानां तरूणाम् अश्वश्च बलिदानं धूपदा-
 हश्च चकार । तत्कारणात् तस्य प्रभुना परमेश्वरेण तस्मिन् अरामी- ५
 याणां नरपतेः करे समर्पिते सति ते तं प्रहृत्य तस्य प्रभूतलोकान् बन्दी-
 क्तव दम्भेवर्कं निन्युः । तदधिकम् इस्त्रायेलीयनरपतेः करे तस्मिन् सम-
 र्पिते सोऽपि तं महाप्रहारेणाजधान् ।

अपरं रिमन्वियस्य तनयः पेरुहो यिद्धदावंग्रीयान् विंशतिसहस्रा- ६

- धिकं कर्त्तुं बलवती लोकान् वृक्षस्त्रिव दिने मारयामास यस्मात् ते खेवा
 ७ पिष्टलोकानां प्रभुः परमेश्वरं वल्लवन्तः । अपरं सिखिनामक इन्द्रविनीची
 वीरो राजतनयं मासेवं निवेशनाध्वजम् अस्त्रीकामं मन्थराजपुत्रवम्
 ८ इक्ष्वाकानाह्वज जघान । अपरम् इक्ष्वाक्येजीयवंशाः खेवां भ्रातृणां दे कष्टे
 जायापुत्रदुहितृन् वन्दीकृत्य निन्द्युः, तेषां बहूनि वस्तूनि च जोठया-
 ९ चक्रुः, अपरं तानि निखिजकोठितवस्तूनि शोमिरोजं निन्द्युः । तस्मिन्
 स्थाने शोदेदनामा परमेश्वरस्य भविष्यद्वादी कश्चिद् आसीत् स शोमि-
 रोजे समागतं तं सैन्धनिवहं साक्षात् कर्त्तुं व्रजित्वा तान् सैन्धोयलोकान्
 जगद, पश्यत युष्माकं पिष्टलोकानां प्रभुः परमेश्वरो यिद्धदावंशेभ्यः युध्यन्
 तान् युष्माकं करेषु समार्षयत् ततो युयं गगनस्पर्शिकोधाघ्नान् तान्
 १० अबधित् । इदानीं युय यिद्धदा यिद्धशाकमस्य च लोकान् वशीकृत्य
 दासान् दासीष्व कर्त्तुं मतिं कुर्वध्वे । युष्माकमेभ्यः परमेश्वरस्यापराधाः
 ११ किं युष्माभिरपि न कृताः? अत इदानीं मम वाचं इच्छत । युयं खणी-
 यभ्रातृणां समीपाद् यं वन्दिनियहम् आनीतवस्तूनां मुक्तीकुरुत यतः
 १२ परमेश्वरस्य प्रचण्डकोपी युष्मासु वर्तते । तत इन्द्रियमबंशानां कतिपयाः
 प्रधानलौका अर्धतो यिहोज्ञानस्य तनयो सुखरियो मिश्रिक्षेमेतस्य
 तनयो वैरिखियः शङ्खमस्य पुत्रेः यिहिविष्विक्यो हृद्गजस्य तनयो सुमासा-
 १३ खिते रखात् प्रत्यागतौ लोकानां सम्मुख उतिष्ठन्तस्तान् जगदुः, वन्दिनो
 लौका युष्माभिरेतत् स्थानं नानेतयाः, यतो युष्माकं मन्त्रबा परमेश्वरस्य
 साक्षाद् अस्माकम् अपराधस्य हेतुः, सास्माकं पापस्यापराधस्य च
 वृद्धिजनिका । अस्माकम् अपराधो गुरुतरः परमेश्वरस्य च क्रोध इत्या-
 १४ येन प्रति प्रज्वलित आसीत् । ततो सुखधारिणो लोकानान् वन्दिनस्तानि
 कोठितवस्तूनि आनीयाध्वजाणां निखिजसमाजस्य च साक्षात् निद-
 १५ धिरे । अनन्तरं येषां नामानि निखिजिरे ते नरा उक्त्याय वन्दिनो
 लोकान् आदाय तेषां मध्ये यावन्तो लौका नष्ठा आसन् तान् कोठित-
 वस्तून्ः परिहितवस्त्रान् चक्रुः, ते तेषो वस्त्राणि पादुका भक्ष्याणि पेषानि
 मुहनीयतेषानि च ददुः, तेषाञ्च यावन्तो लौका दुर्बला अभवन् तान्
 गर्दभान् आरोह्य तेषां भ्रातृणां समीपं ताकवृक्षनगरम् अर्धतो यिरोजं
 निन्द्युः, ततः परं ते शोमिरोजं पुनराजम्भुः ।
 १६ तस्मिन् समये ऋषिराहसः सृष्टाययाचनाद्याश्रुदेष्टीयभूपतीनां
 १० समीपं दूतान् प्रेषयामास । अत इदानींः इदानीमप्यागतं विद्धदा-

अनपदम् आश्राप्यन् जोषांश्च बन्दीकृतानयन् । पिबेद्योयजोषा अपि १८
 निम्नभूमे विद्भदादेष्टिब्रजनपदस्य च नगराश्राप्यन् वैतश्चेमश्रम् अवा-
 जोषं गिदेदेतं सोखुं तदीयशाखानगराणि तिस्राधां तदीयशाखानम-
 राणि गिमुसुं तदीयशाखानगराणि च बर्षीकृत्य तत्र न्युक्षितवन्तः ।
 यत इत्यायेजीयष्टपतेराहसस्य जेतुना परमेश्वरो विद्भदावंशं खर्वी- १९
 चकार यतः स राजा विद्भदावंशम् अत्याचारिणं कृत्वा परमेश्वरस्य
 विरुद्धम् अतिशयमपराधं कारयामास । अनन्तरं तिग्लत्तिलोचरनामको १०
 ऽश्रुरीयमहीपतिस्तस्य सन्निधिम् आजगाम किन्तु तस्य साहाय्यमकृत्वा
 तं श्रद्धं श्लेषयामास । यद्यप्याहसः परमेश्वरस्य मन्दिरं राजनिवेशनम् २१
 अधिपतींश्चार्थहीनान् कृत्वा सर्व्वेषु अश्रुरीयराजाय ददौ तथापि
 तस्मात् तस्योपकारो नाजायत ।

एव नरपतिराहसः श्लेषस्य समये परमेश्वरस्य विरुद्धम् अधिकाप- ११
 राधं चकार । स अपहरकान् दम्भेष्कीयान् देवान् उद्दिष्ट्वा बलीन् ११
 ददौ । यतः स उक्तवान् इमे ऽरामीयनृपतीनाम् इष्टदेवाः, इमे तेषां
 सहायाः । अतो ऽहम् एतेभ्यो बलीन् दास्यामि तथा कृत एतेष्वपकारिणे ।
 किन्तु त एव तस्य निखिलेसायेकश्च निपातकारिणो बभूवुः । अनन्तरम् १४
 आहस इन्द्ररीयमन्दिरस्य भाजनानि संपृष्ट्वा तानि सर्व्वाञ्जीश्वरीय-
 मन्दिरस्य पाषाणि कर्त्तयामास परमेश्वरीयमन्दि- १५
 कषाटे बबन्व च ।
 अपरं स विरुद्धानमस्य सर्व्वेषु क्रोधेषु स्वार्थं वेदी निर्न्मापयामास ।
 अपरम् इतरदेवानां कृते धूपदाहार्थं विद्भदादेश्लैकैकस्मिन् नमः २१
 श्रुत्यानानि निर्न्मापयामास । अनेन प्रकारेण स निजपिब्रजोक्तानां
 प्रभुं परमेश्वरं क्रोधयामास ।

तस्यावशिष्टाः क्रिया आद्यन्तं चरित्रश्च विद्भदा इत्यायेकश्च नृपतीनां ११
 पुराहृतपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते । अपरम् आहसो निजपिब्रजश्च इव १७
 मन्त्रानिनां जतो जोकैदिश्यायेजीयमहीपतीनां ध्रुशाने न निहितः किन्तु
 विरुद्धानमनगराध्रुशाने निहितः । ततः परं तस्य तनयो चिद्विद्य-
 यस्य पदे राजत्वं जेभे ।

२६ जनत्रिंशोऽध्यायः ।

१ विम्बिषस्य पुराहृतपुस्तके १ परमेश्वरस्य मन्दिरं परिक्रम्य विदेस्यं ११ मन्दिरस्य
 परिक्रमणकथनं १० विम्बिषस्य पुराहृतपुस्तके कथयत् ।

- १ द्विभिरः पञ्चविंशतितत्त्ववत्त्वैः सन् राजत्वं वर्तुं प्रारभ्य उग्रवि-
श्रद्धवत्त्वान् वावद् विश्वज्ञानमे राजत्वं चकार । अविद्यामामिद्या
- २ सिद्धिरिवस्य दुहितः तस्य प्रसूरासीत् । स निजपूर्वपुत्रवस्य दाबूदा
कर्मानुसारेण परमेश्वरस्य गोचरे सदाचारं चकार ।
- ३ स निजराजत्वस्य प्रथमवत्त्वस्य प्रथमे मासे परमेश्वरीवमन्दिरस्य
४ कवाटे मोचयित्वा तयो र्जीर्णोद्धारं कारयामास । अपरं स वाज्रवान्
५ जेवीयाञ्च प्रवेष्ट्य पूर्वदिक्स्थो महापाङ्गणे मेकयित्वा तेषुः कथयामास, हे
जेवीयाः, मदीयं वचो निश्रामयत । इदानीं खान् प्रयतान् कुर्वत, खेडी
पिट्ठोक्तानां प्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं पवित्रीकुर्वत पवित्रस्थानाद्
६ अथवरान् वहिष्कृत्य च । यतो ऽस्माकं पिट्ठोक्ता अपराधिगो जाया
७ अस्माकं प्रभोः परमेश्वरस्य गोचरे दुराचारम् अकुर्वन् ते तम् अक्ष-
८ जन् परमेश्वरस्य वासस्थानात् पराङ्मुखा भूत्वा तं पृष्ठतो ऽकुर्वन् । अपरं
९ अजिन्दस्य कवाटे अवन्यन् प्रदीपान् निरवापयन् पवित्रे खान् इच्छाये-
१० षीवेश्वरस्य कृते धूपान् नाज्जालयन् होमार्थकवर्णैश्च नाददुः । एतत्-
११ चारणाद् विह्वलां विश्वज्ञानमश्च प्रति परमेश्वरस्य कोपो ऽवर्षत, तेन
१२ बाह्वृषं खलोचनैः पश्यथ ताह्वृषं स तान् श्लेष्मि विश्वे श्रीडावाञ्च समार्य-
१३ यत् । पश्यत तत्कारणाद् अस्माकं पिट्ठोक्ताश्चान्द्रहासै र्थपाजन्त, अस्माकं
१४ तनया दुहितो जन्माश्च वन्दीभूताः खानान्तरम् अनीयन्त । तथाद्
१५ अक्षतस्तस्य कोपाधि र्यन्नवर्षत तदर्थम् इच्छायेनः प्रभुना परमेश्वरेण
१६ समं निवममेकं कर्तुम् इदानीं मन मारुसं जातं । हे मन तनया,
१७ ब्रूमि एतस्मिन् शिषिषमनसो मा भवत, यतो ब्रूमं वत् परमेश्वरस्य
१८ सम्मुखे तिष्ठन्तस्तस्योपासनां कुर्वन्त तस्य परिचारका धूमज्वाकविदारश्च
१९ भवेत, तदर्थं स युष्मान् वदीतवान् ।
- २० तदानीं विश्वातवंशीयानाम् अमासयस्य तनयो महतो ऽसुरियस्य
२१ तनयो बोधेनश्च, मिरारिवंशीयानाम् अश्वेः पुत्रः कीर्षो विश्वकिशेनस्य
२२ तनयो ऽसुरियश्च, मेर्षीजवंशीयानां सिम्मस्य तनयो वेयाहो वेयाहस्य
२३ तस्य एदनश्च, इकीषावन्तंशीयानां शिमि रियुषेनश्च, आसववंशी-
२४ यानां सिद्धरियो मत्तनियश्च, हेमनवंशीयानां विश्वीषेणः शिमिविश्च,
२५ विदुधूनवंशीयानां शिमिविश्च उषीयेकशैवे समे जेवीया उज्जाव खेडी
२६ आतुन् संश्लक्ष्ण खान् प्रयतान् चङ्गिरे । अपरं परमेश्वरस्य वाक्त्रेण
२७ राज्ञा कथादिष्टं तथा परमेश्वरस्य मन्दिरं परिष्कृतुं प्रविशितुः ।

याजकाः परिव्रारकर्हाथं परमेश्वरीयमन्दिरस्याभ्यन्तरं प्रविश्य तत्र १९ परमेश्वरीयप्रासादे यान् अवकारान् प्रापुस्तान् सर्वान् वहिष्कृत्य परमेश्वरीयमन्दिरस्य प्राङ्गणम् आनिन्युः, अनन्तरं जेवीयास्तान् सङ्गृह्य किञ्चिच्छोतो निन्युः । ते प्रथममासस्य प्रथमे ऽहनि तत्पावनं प्रारभ्य मास- २० स्याद्यमे दिने परमेश्वरस्याजिन्दम् आजग्मः, ततः परम् अष्टाहमध्ये परमेश्वरीयं मन्दिरं पावयामासुः, प्रथममासस्य षोडशदिने कर्म समापयासुः । अनन्तरं ते हिष्कियस्य नरपते भवनं त्रजित्वा कथयामासुः, १८ परमेश्वरस्य ह्यत्सं मन्दिरं होमवेदी तदीयनिखिलभाजनानि च दर्शनो- यूपुपानां दार्वासनं तदीयनिखिलभाजनानि चैतान्यस्माभिः परिष्कृ- तानि । अपरम् आहसो नृपति निर्जराजत्वकाञ्चे ऽपराधं कुर्वन् यानि १९ भाजनाग्न्यध्यानि हतवान् तानि सर्वाण्यस्माभिः संस्थापितानि पावि- तानि च, पश्य तानि परमेश्वरस्य वेद्याः सम्मुखे विद्यन्ते ।

अपरं हिष्कियो महीपतिः प्रहृष्य उत्याय नगराधिपतीन् संगृह्य पर- २० मेश्वरस्य मन्दिरं जगाम । अपरं ते राष्ट्रस्य पवित्रस्थानस्य पिङ्गदा- २१ बंशस्य च निमित्तं प्रायश्चित्तार्थं सप्त वृषभान् सप्तावीन् सप्त मेघशावकान् सप्त ह्यगांशोपानिन्युः, अपरं स परमेश्वरस्य वेद्यां होमार्थकवजित्वेन तेषां दानं हारोऽखण्डीयान् याजकान् आह्वययामास । अतस्ते वृषभेषु २२ ह्येदितेषु याजका बधिरम् आदाय वेदिप्रोक्ष्यं कृतवन्तः, अपरम् अधिषु ह्येदितेषु तेषां बधिरैश्च वेदिप्रोक्ष्यं चक्रुः, अपरं मेघशावकेषु ह्येदितेषु तेषां बधिरैश्च वेदिप्रोक्ष्यं चक्रुः । अपरं प्रायश्चित्तार्थकेषु २३ ह्यगेषु नृपस्य समाजस्य च साक्षाद् उपानीतेषु ते तेषाम् उपदि- ह्यस्तान् अर्पयामासुः । अपरं याजकास्तान् ह्येदित्वा तेषां बधिरैर्नि- २४ त्विल्लेखायेनो निमित्तं वेद्यां प्रायश्चित्तं चक्रुः, यतो राजा निखिलेखा- येनो निमित्तं होमं प्रायश्चित्तञ्च कर्तुम् आदिदेश । अपरं स राज्ञो २५ दायुदाः प्रदर्शकस्य गादस्य भविष्यदादिनो नाद्यनस्य चाह्वानुसारेण नरसालमुरजवल्कलीहस्तान् जेवीयान् परमेश्वरस्य मन्दिरे स्थापया- मास, यस्मात् परमेश्वरो निजभविष्यदादिभिरिदम् आदिदेश । अतो २६ दायुदा निष्कृतानि नाद्यनस्माच्च धारयन्तो जेवीयास्तूरीहस्ता याज- काश्च समतिलन्त । अनन्तरं वेद्यां होमकर्हाथं हिष्कियेष्वापति २७ यदा होमस्यारम्भो ऽभवत् तदागोम् इच्छायेनोयेन दायुदा महीयेन निष्कृतित्पूरीप्रवृत्तिभिर्बाँषैः परमेश्वरीवज्रीतस्यारम्भो बभूव । ततो २८

होमस्य समाप्तिं यावत् कृत्वसमाजो भजनं प्रकारं प्राथम्यात् प्राग्
 चक्रुस्त्वृतीवादकाश्च तुरी वादकाश्चकृः । अनन्तरं होमे बलिदाने च
 समाप्यमाने नृपतिस्तत्समीपवर्तिनो मनुजाश्च सर्वे जानुनि पातयित्वा
 भजनं चकृः । अपरं त्रिष्विधो नृपतिरधिपतयश्च दास्युः प्रदर्शक-
 स्थासकस्य च बघीभिः परमेश्वरमुद्दिश्य प्रशंसार्थकमानं जेवीयात्
 आश्वापयामासुः, ततस्ते सानन्दाः प्रशंसार्थकगीतं जगुः शिरांसि नम-
 यन्तो भजनं चकृश्च । तदानीं त्रिष्विधो याजहार यथं परमेश्वरस्य
 निमित्तं खान् प्रयत्नान् कृतवन्तः । इदानीम् उपस्थाय मङ्गलार्थकान्
 प्रशंसार्थकांश्च बलीन् परमेश्वरस्य मन्दिरम् उपानयत, ततः समाजो
 मङ्गलार्थकान् प्रशंसार्थकांश्च बलीन् समानिनाय दानश्रीयथा मनुजाश्च
 १ होमार्थकान् बलीन् समानिन्युः । समाजेन समानीतानां होमार्थकब-
 लीनाम् इयं संख्या, सप्तति ऋषभाः शतं मेघा दे शते मेघशावकाश्च सर्वे
 २ यते परमेश्वरोद्दिश्या होमार्थकबलयः । अपरं पवित्रोक्तताः षट्शतानि
 ३ ऋषभास्त्रीणि सहस्राणि मेघाश्चासन् । किन्तु याजकानाम् अल्पत्वकार-
 ङ्गात् ते सर्वेषां होमार्थकबलीनां चर्म्मोऽप्युन्मोचयितुं न पारयामासुः ।
 अतो यावत् तत् कर्म समाप्तिं नाप्रात् यावत्पापरा याजकाः खान्
 मेध्यान् नाकुर्वन् तावत् तेषां भातरौ जेवीयास्तान् उपचक्रुः, यतो
 जेवीयाः खान् प्रयत्नान् कर्तुं याजकेभ्योऽपि सरजान्तःकरणा आसन् ।
 ४ अपरं मङ्गलार्थकबलीनां मेदोभिः समं होमसम्बन्धायैः प्रियैर्वेद्यैश्च समं
 बहवो होमार्थकबलयो ददिते । अनेन प्रकारेण परमेश्वरीयमन्दिर-
 ५ स्तोपासनाया रीतिं निश्चिता बभूव । ईश्वरो लोकान् स्थिरीचक्रवान्
 रतस्मात् त्रिष्विधः सकलमनुजाश्चानन्दः, यतस्तत् कार्यं सहसा बभूव ।

६० त्रिंशोऽध्यायः ।

- १ त्रिष्विधेक निकारोक्तवयाजकस्य निकषणं १२ लोकानां सुरमूर्तिभजनं चतुर्दश-
 दिशानि तदुत्सवश्च प्राप्तं १० याजकानां जेवीयानाश्च लोकैभ्य आशीर्दानश्च ।
 २ अनन्तरं मनुजा यद् इच्छायेचः प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य निस्तारो-
 त्स्ववं प्राप्तयितुं यिच्छन्नाकमे परमेश्वरस्य मन्दिरम् आगच्छेद्यत्तत्कृते
 त्रिष्विधो निखिलस्येसायेज्वंशस्य यिच्छद्वावंशस्य च समीपं दृष्टान् प्रिय-
 वामाश्च, इक्ष्विमवंशस्य निनश्रिवंशस्य च कश्चिदिं वनास्थमि प्रियवा-

मास । राजा तदीयाध्यक्षा निखिलसमाजश्च द्वितीये मासि विष्णुशासनं १
 निष्कारोत्सवं कर्तुं मन्त्रयाचक्षुः । यतो हेतो र्वाजकाः प्रयोजनीयसङ्ख्याया २
 खान् प्रयतान् न कृतवन्तो मनुजाश्च विष्णुशासनं न समागताः,
 तस्मात् स उत्सवः खसमये तैः कर्तुं नाशक्यत । अपरं तत् कर्म राज्ञः ३
 शाससमाजस्य च दृष्ट्या तोषजनकं बभूव । अतो जौका यद् विष्णु- ४
 शासनम् आगच्छेद्यायेकः प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य निष्कारोत्सवं कुर्वन्-
 कृतकृते ते वेर्षेवाम् आरभ्य दानं यावद् इच्छायेकः सर्वत्र घोषयितुं ५
 निवर्तं चक्षुः, यतस्तो धिरकाणात् निखिलविध्यनुसारेण तं नाकुर्वन् ।
 अनन्तरं कृता ऋपस्य तदीयाध्यक्षाणाञ्च हस्तेभ्यः प्रजापत्यादायेकायेको ६
 विष्णुदाश्च सर्वत्र प्रजित्वा नरपतेराद्यानुसारेण वष इदं जगद्दुः, हे
 इच्छायेकवंशाः, यूयम् इत्यादीम् इच्छाक इच्छायेकश्च प्रभुं परमेश्वरं प्रति ७
 परावर्त्तन्, तेनाशूरीयनरपतीनां हस्तेभ्यो ऽवशिष्टा युष्माकं ये मानवा
 रक्षां प्राप्तास्तान् प्रति स परावर्त्तियते । युष्माकं पितरो भ्रातरश्च ८
 खेषां पूर्वपुत्रवाद्यां प्रभोः परमेश्वरस्य विवर्द्धनम् अपराधं कृतवन्तस्तत्प्रा-
 रब्धात् तेन विवाशे समर्पिता अभवन् युष्माभिरेतद् दृश्यते, ततो यूयं
 तेषां सहसा ना भवत । इदानीं यूयं खेषां पित्रजौका इव खं खं ९
 यीषां न प्रहयत, किन्तु परमेश्वरेण सह सन्धत्, स च निखलाकाशे
 बत् स्थानं पवित्रम् अकरोत् तदीयं तद् धर्मधामान् युष्मत्पूर्वपुत्रवाद्यां
 प्रभुं परमेश्वरं सेवन्; तथा कृते तस्य जौपाधि युष्मत्तो निवर्त्तियते ।
 यदि यूयं परमेश्वरं प्रति परावर्त्तन् तर्हि युष्माकं भ्रातरो युष्माकम् १०
 अपत्यानि च ये र्वन्दीकृत्य देवान्तरं निन्द्ये तेरनुकम्पिता जगदमिमं
 प्रत्नान्निष्यन्ति यतो युष्माकं प्रभुः परमेश्वरो ऽनुयाहको दद्यात्सुखं,
 यदि यूयं तं प्रति परावर्त्तन् तर्हि स युष्मत्तः पराङ्मुखो न भवियति ।
 अपरं कृतेष्विष्टुषिमदेशस्य मित्रशिदेशस्य च निखिलनगरानि सिवूक- १०
 नदेशश्च मन्त्रसु मनुजास्तान् प्रति परिहासं कुर्वीता आकारयन् ।
 तथाप्याश्वेरेमित्रशिबूकनदेशेभ्यः क्षतिपयजौकाः खान् नयान् कुर्वीता ११
 विष्णुशासनम् आजन्तुः । अपरं परमेश्वरस्य वाक्यानुसारेण ऋपस्याधि- १२
 पतीनाद्याद्याइवार्थम् ईश्वरः आह्वयं कुर्वन् विष्णुराजमपदीवान्
 दक्षविज्ञान् चकार ।

अनन्तरं द्वितीये मासि विष्णुश्रुत्पुमानाम् उत्सवकरवार्थं मनुजा- १२
 नाम् अतीव महत्समाजो विष्णुशासनं समाजमान । अपरं च उत्सव १३

विरुद्धान्मत्याः सुरवेदीः समस्ता दृक्वाचक्षुर्धृपञ्चाक्ष्णार्थकाः सर्व्वी
वेदीरप्यपसार्थं किञ्चिन्नोत्तसि निचिच्छिपुः । अगन्तं द्वितीयमासस्य
चतुर्दशे दिवसे ते निकारोत्सवीयवर्षीन् जेदयामासुः, ततो याजका जेवी-
वाश्च ऋडमानाः खान् प्रयतान् कृत्वा परमेश्वरस्य मन्दिरे होमार्थक-
वर्षीन् उत्सवजः । ईश्वरीयजोक्तस्य मूसतो खवखान्तसारेख ते यथा-
विधि स्त्रीयस्त्रीयस्थाने समतिष्ठन्त याजकाश्च जेवीयानां करेभ्यो बधिरम्
१ आदाय सिचिपुः । समाजस्य मध्ये बहवो जोका अप्रयता आसन्
तद्विदानाद् बः कश्चित् प्रयतो नासीत् परमेश्वरस्य कृते तं प्रयतं कर्तुं
= जेवीयाक्लोषां कृते निकारोत्सवीयवर्षीयवर्षीयान् न्ययुव्यन्त । अपरम् इत्यविम-
मिनशीवाखरसिवृणुनदेष्टेभ्य आगता बहवो मनुजाः खान् प्रयतान् न
कृत्वा निखितविधे वैपरीक्षेन निकारोत्सवीयवर्षीं वृभुञ्जिरे । द्विष्णिय-
२ क्लेषां कृते प्रार्थनां विधाय कथयाश्चकार, ये जना प्रयतखानस्य विध्व-
नुसारेख प्रयता न सन्तोऽपि निजपिठजोकाणां प्रभोः परमेश्वरस्य मर्षे-
यत्वे निजान्तःकरजानि प्रावर्तयन् अनुपाह्वयः परमेश्वरस्तान् कृतमतां ।
• तेन परमेश्वरा द्विष्णियस्य बचसि मनो विधाय मनुजान् शुभं वृणु
१ अकरोत् । अगन्तं विरुद्धान्मं समाजता इच्छायेकीयवर्षाः सप्तदि-
नानि यावत् महानन्देन कियत्प्रययूपानाम् उत्सवं चक्रिरे । अपरं
जेवीया याजकाश्च प्रतिदिनं परमेश्वरस्य स्तवाार्थं वैदनेः परमेश्वरं
१ प्रशंसन्तः । अपरं ये सर्व्वे जेवीयाः परमेश्वरोद्देशधर्मज्ञाने पारदर्शन
आसन् द्विष्णियस्ते मधुरं संकलाप । अनेन प्रकारेख त उत्सवस्य सप्त-
दिनानि यावत् मङ्गलार्थकान् वर्षीन् भुञ्जानाः क्लेषां पूर्व्वपुदवायां प्रभुं
२ परमेश्वरं प्रशंसन्तः । अगन्तं निखिलसमाजः पुनः सप्तदिनान्युत्सवं
• कर्तुं सम्मन्थु तानि सप्तदिनान्खानन्देन यापयामासुः । अपरं विष्णुदीय-
नरपति द्विष्णियः समाजाय सङ्घं दृषभान् सप्तसङ्घाणि मेवांश्च
ददौ, अधिपतयश्च समाजाय सङ्घं दृषभान् दशसङ्घाणि मेवांश्च
ददुः, अपरं याजकाणां मथीवा बहवः खान् प्रयतान् बहवर्षाः ।
१३ अपरं याजकैर्जेवीयैश्च समं विष्णुदावंशस्य निखिलसमाज इच्छावेष्-
वंशस्य मन्धाद् आगतो निखिलसमाज इच्छावेष्देष्टात् समाजताः प्रया-
१४ सिनो विष्णुदादेशनिवासिनश्च सर्व्वं आनन्दं चक्रिरे । अनेन प्रकारेख
विरुद्धान्मं महान् खानन्दो वभुव, इव इच्छावेकीयवर्षस्य द्वादश्वर्षीय-
सुषेजः समवगारश्च विरुद्धान्मं इत्तादृक् नाभवत् ।

अनन्तरं याजका जेवीयाश्च प्रोत्थाय लोकैश्च आश्रितं ददुः, तेषां शब्दास्वाश्रयन्त, अर्थात्स्तेषां प्रार्थना तस्य पवित्रं वसतिस्थानं स्वर्गं प्राप ।

३१ एकत्रिंशोऽध्याय ।

१ पुनस्त्रिकादीनां विनाशः २ द्विविधेषु याजकानां पर्यायनिरूपणं ३ लोकैः प्रभूत नैवेद्यानाम् आनयनं ४ याजकैर्भोग्यं श्रद्धाने द्विविधेषुनाथत्वात् नियोजनं ५ द्विविधस्य संस्कारं तस्य फलप्राप्तिश्च ।

एतेषु समाप्तिं गतेषु तत् स्थानं समागता निखिलेखायेलीया लोक यिहदादेशस्थानगराणि प्रविशन्तः प्रतिमानिवहं बभञ्जुस्त्रैवृष्ट्या चिच्छिदुः, यावच्च सर्वथा सर्वेषां निःश्रेयं नाभवत् तावत् निखिलयि ह्दादेशे विन्यामीनदेशे इप्पयिमदेशे मिनशिदेशे च ऋगुस्थानाणि वेदीश्च बभञ्जुः । अनन्तरम् इखायेकवंशीयाः सर्वे स्वं स्वं विषयं स्वं च नगरं पुन जग्मुः ।

अपरं द्विविधः परमेश्वरीयशिविरस्य द्वारेषु होमार्थकानां मनु कार्यकानाश्च बलीनां दानार्थं परिचर्यायं धन्यवादायं प्रशंसार्थं च याज कानां जेवीयानासोपासनकर्म्मण्येकैकस्यांशानुसारेण याजकानां जेवीय नाश्च पर्यायान् निययुजे । अपरं होमार्थम् अपरं परमेश्वरीयश स्तस्य जेखनानुसारेण प्रातःकालिकानां सन्ध्याकालिकानां होमार्थं च विनामवादेष्वमावस्यासु वार्षिकोत्सवेषु च कर्त्तव्यानां होमार्थं कृते कृपस्य सम्पत्तितो दातव्यम् अंशं निरूपयामकार । अपरं याजक जेवीयाश्च यत् परमेश्वरीयशास्त्रे समासक्ता भवेद्युदिति कृते स तेषं श्रद्धानार्थं यिहदाशमनिवासिनो मनुजान् आदिदेश ।

इतस्य निदेशस्य प्रचारमात्राद् इखायेलीयवंशाः प्रथमजाता इह्वराज्यादसत्तैलमभ्यादीनि भृशुत्यन्नव्याख्यातिबाहुल्येन समानिन निखिलनखाणां दशमंशानपि प्रभूतत्वेन समानिभ्युः । अपरं यिहदा देशमनगरेषु वसन्त इखायेकवंशीया यिहदावंशीयाश्च लोकाश्च जौमेघाणां दशमंशं निजप्रभेः परमेश्वरस्य कृते पवित्रीकृतानां पवि त्रत्वात् दशमंशदानोप राशी चक्रुः । तृतीयमासे ते तेषां राशी सन्ध्यावन्तम् आरभ्य सप्तमे मासि समापयामासुः । अनन्तरं द्विवि ष्वाश्च समाजस्य तान् राष्ट्रीन् विजोक्त्वा परमेश्वरं तस्य प्रजा इह

- ८ लीयलोकांश्च धन्यान् जगदुः । अपरं हिल्कियस्तान् राशीनधि बाज-
 १० ज्ञान् जेवीयांश्च पप्रच्छ । ततः सादोकस्य वंशजातो ऽस्त्रियनामा प्रधान-
 याजकर्त्त प्रतिजगद, यदवधि लोकाः परमेश्वरस्य मन्दिरं नैवेद्यम्
 आनेतुम् आरेभिरे तदवधि भोज्यं वक्तु प्रभृतं समभवत् प्रभृतस्त्राति-
 रित्यते यतः परमेश्वरः स्त्रीयलोकेभ्य आशिवं ददी तेनैव धनराशिरव-
 शिष्टो ऽभवत् ।
- ११ अनन्तरं हिल्कियः परमेश्वरस्य मन्दिरे ऽगाराणां निर्माणायाश्चा-
 १२ पयासकार तेन ते ऽगाराणि निर्म्ममिरे । अपरं नैवेद्यानि दशमांशान्
 पवित्रीकृतानि वस्तूनि च विश्वास्यत्वेन तन्मध्यम् आनिन्युः, तेषाम्
 अर्धक्षाणां मध्ये जेवीयः काननियो मुख्यस्तस्य भ्राता शिमियिश्च द्वितीय
 १३ आसीत् । अपरं यिहियेनो ऽसिसियो नहतेो ऽगाह्लो यिरेभोतो योषा-
 वद इर्जायेनो यिशाखियो माहतेो विनायर्त्तमे हिल्कियस्य ऋपस्येश्वरी-
 यमन्दिरार्धक्षत्यासरियस्य च निदेशात् काननियस्य तदीयभ्रातुः शि-
 १४ मियेश्वाधीना अर्धपतयो ऽभवन् । अपरं यिष्ठाः सुतो जेवीयः कोरिः
 प्राच्या दिशो द्वारपाक आसीत् स परमेश्वरोद्देशेन निवेदितवस्तूनां
 महापवित्रवस्तुमाह्वानार्थम् ईश्वरोद्देशेन खेच्छया निवेदितवस्तूनाम्
 १५ अर्धत्त आसीत् । तस्याश्चाद्याश्चिष्य एदनेो विन्वामीनो येऽगूयः शिमियो
 ऽमरियः शिखनियक्लमे याजकानां नगरेषु खेषां क्षुद्रमवह्यो आढभ्यो
 १६ विश्वास्यत्वेनांशवितरणे नियुक्ता आसन् । तदतिरिक्तं वत्सरत्रयवयस्का-
 क्ततो ऽधिकवयस्का वा ये पृथवा वंशावली लिखिता आसन् ये च नि-
 जपर्यायक्रमात् परिचर्यार्थं कार्यंकरणार्थं वा दिने दिने परमेश्वरस्य
 १७ मन्दिरं प्राविशन्, अपरं निजपिष्टवंशानुसारेण वंशावली लिखिता
 वंशतिवत्सरवयस्काक्ततो ऽधिकवयस्का वा ये यात्रका जेवीयाश्च स्त्रीये
 १८ स्त्रीये कार्यं पर्याये च नियुक्ता आसन्, वंशावली लिखितास्त्रीयां परि-
 जनास्वार्थतस्त्रीयां जायाः पुत्रा दुहितरस्त्रीयां सम्पूर्णसमूहाय तैर्वा
 १९ अदीयन्त, यतस्त विश्वास्यत्वेन खान् प्रयतान् अकुर्वन् । अपरं चारोव-
 वंशीययाजकानां ह्यते तेषां नगराणां सोमान्तःपातिकेभ्य प्रतिनगरं
 निर्क्षीतनामानो मानवा याजकानाम् एकैकस्मै पृथवायांशवितरणार्थं
 जेवीयानां मध्ये वंशावली लिखितेभ्यः सम्भ्यश्चांशवितरणार्थं नियुक्ता
 आसन् ।
- २० हिल्कियो यिहदाः सम्भ्यंतादृष्टं चक्रवान् स निजप्रभोः परमेश्वरस्य

साक्षाद् उत्तमं तुष्टिजनकं सत्त्वस्य कर्म चक्रवान् । स निजेश्वरस्यान्वेष- ११
 यार्थम् ईश्वरीयमन्दिरस्य परिचर्यां प्राप्तं विधिस्थाधि यस्मिन् कर्मसि
 प्राप्त्यर्थं तत् निजनिष्ठिजान्तःकरयेन समं कृत्वा प्रोन्नतो बभूवान् ।

३२ द्वात्रिंशोऽध्यायः ।

१ सन्हेरीयेन विक्रमालमस्य हिम्कियस्य च रोचर्ष ८ ईश्वरस्य वैपरीत्येन सन्हेरीवस्य
 कथनं १० हिम्कियस्य प्रार्थनं परमेश्वरस्योपरं १४ हिम्कियस्य पोषाणाः प्रतीकारः
 १० तस्य चमस्य कथनं १२ तस्य निधनञ्च ।

इतिभ्यः कर्मभ्यः सत्त्वतातश्च परम् अशूरीयो नरपतिः सन्हेरीव १
 आगत्य विद्वदाजनपदं प्रविवेश प्राकारवेष्टितानां नगराणां विद्वज्
 शिविरं स्थापयित्वा तानि पराजयितुं मतिं चकार च । ततो हिम्कियः २
 सन्हेरीवस्यागमनं यिरुद्रात्मस्य विद्वज् सक्रामार्थं तस्य मनसश्च
 विधाय नगरस्य बहिःस्थितानां प्रसवकानां सलिलानि रोडुं निजाध्वस्तः ३
 पराक्रमिसोपेक्ष समं मन्त्रबाह्यकार ततस्ते तस्य साहाय्यं चक्रुः । अपरम ४
 अशूरीया नृपतय आगत्य कुतो नञ्च सलिलं प्राप्नुयुरिति गदिता बह-
 वो लोकाः समस्त सर्व्वाणि प्रसवकानि देशमध्येन बहत् श्रोतश्च बहधुः ।
 अपरं हिम्कियः खं बलवन्तं विधाय भद्रप्राकाराणां सर्व्वां जीर्णोद्धारं ५
 कृत्वा तान् प्राचे दुर्गसमानान् चक्रवान् तस्य बहिष्कारपर्येकं प्राकारं
 निर्मापयामास दायूदुनगरस्यमिच्छुनामकस्य स्थानस्य जीर्णोद्धारं चकार
 प्रभृतान्यस्त्राणि फलकानि च सञ्चिषाय । अपरं लोकानाम् उपरि ६
 सेनापतीन् गियोष्य नगरदारस्यसन्निवेशे खसम्मुखे तान् संगृह्णात्यास-
 जनकं बह इदं जगद्, यूयं बलवन्तः साहसिनश्च भवत, अशूरीय- ७
 नृपात् तस्य सङ्घरात् लोकनिवहाच्च मा विभीत प्रासयुक्ता वा मा
 भवत । पश्यत तस्य सहायेभ्यो ऽस्माकम् अधिकाः सहाया विद्यन्ते ।
 अपरं पश्यत मासमवे वाञ्छस्य सहायः किन्त्वस्माकम् उपकाराया- ८
 स्मानधि बाधनाय चास्माकं प्रभुः परमेश्वरो ऽस्माकं सहायो विद्यते ।
 ततो लोका विद्वदीयनरपते हिम्कियस्य बहसि विश्वासं चक्रिरे ।

अनन्तरम् अशूरीयो नरपतिः सन्हेरीवो काळीशस्य विद्वज् एववा- ९
 मिः समं स्थितिकावे विद्वदीयनरपते हिम्कियस्य समीपं यिरुद्रात्मने
 विद्यमानानां सर्व्वां विद्वदीयलोकाणां समीपञ्च निजदाहान् यिरुद्रा-

- १० जमं प्रहितं वाचमिमाम् आदिदेव, अमूरीयः क्षितिपतिः सन्धेरीवो वच इदं वदति, यूयं दृढनगरे भिक्षुनामने खनितमानाः कस्मिन्
- ११ विन्नासं कुबभे? अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो ऽस्मान् अमूरीयवपस्य हस्ताद् उड्ढिच्यतीति वाक्सेन हिम्बियः किं युष्मान् क्षुधया ह्रस्वा वा
- १२ आपादयितुं न भ्रमयति? एष हिम्बियः किं तस्यैव भ्रमस्थानानि वेदीष्व नादवयत्? अपरं यूयम् हस्ता वेद्याः सन्मुखे भजनं करिष्यन्ते तदुपरि धूपान् ज्वालयेष्यन्ते चेन्नाम् आसां स किं यिह्मदावर्षं यिह्मशानम-
- १३ निवासिनश्च नादिशत्? मया मदीयपिह्मकोषीष्व परदेशीया निखिन्ना जातीः प्रति यद्यद् अकारि यूयं किं तन्न जानीत? परदेशीयजातीनां
- १४ देवाः किं नम हस्तात् खं खं जनपदम् उड्ढारयितुं श्रेष्ठः? मदीयपिह्मकोषा या या जातीवदपिह्मन् तासां देवानां मध्ये को देवो निजप्रजा मम हस्ताद् उड्ढुर्तुम् अह्नोति? तर्हि युष्माकम् ईश्वरः किं नम हस्ताद्
- १५ युष्मान् उड्ढुर्तुं शक्यति? अत इदानीं हिम्बियो युष्मान् न भ्रमवतु, स युष्मान् न वक्ष्यतु, यूयं तस्मिन् मा विन्वसित, यद्यः कस्याञ्चिन्नाते वा कस्यचिन्ननपदस्य कोऽपि देवो मदीयहस्तात् मदीयपिह्मकोषाकं हस्तात् अजप्रजा उड्ढारयितुं नाह्नोति, ततो येतो युष्माकम् ईश्वरो ऽपि
- १६ मदीयहस्ताद् युष्मान् उड्ढारयितुं कदापि न शक्यति। तस्मिन् सन्धेरीवस्य दासाः प्रभोः परमेश्वरस्य तदीवदासस्य हिम्बियस्य च विवर्षं पुन-
- १७ रक्षिकं बभाषिरे। अपरम् हस्तायेकः प्रभोः परमेश्वरस्य निन्दार्थम् अपवादावर्षं स पश्चेत्तादृशं किलोत्, यथा, अन्यजनपदोवानां देवा वाहन् मदीयहस्तात् निजप्रजा उड्ढारयितुं नाह्नोत्तुवन् तादृक् हिम्बियस्येश्वरो
- १८ ऽपि स्त्रीप्रजा मदीयहस्ताद् उड्ढारयितुं न शक्यति। अपरं ते नगरं वक्रोर्तुम् अह्नतः प्राकारोपरिखानां यिह्मशानमीयमनुजानां श्रद्धां
- १९ नासावर्षं यिह्मदीयभावया तेषां समीपे कोषाह्वयं चक्रुः। अपरं भिन्नदेशीयजातीनां च मन्त्रहस्तनिर्मिता देवा विह्मशासनस्यैवार्थं तेषां यदृशं विद्वाद्य ते तस्य वैपरीक्षेन बभाषिरे।
- २० अनन्तरं हिम्बियो स्वयं आमेसस्य वनयो भविष्यदादी विद्याविषयै-
- २१ तन्निमित्तं स्वयं प्रति प्रार्थनां परिदेवनाच्च चक्रुः। अपरं परमेश्वरेण प्रहितं यको इतो ऽमूरीयवपस्य द्विविदे निखिन्नात् पराक्रमियो मनुजान् प्रधामकोषान् सेनापतीष्व आपादयामाद्य ततः सन्धेरीवो खानमुखः सव् निवर्षं अजपरं 'जगाम'। अनन्तरं तस्मिन् विजदेवस्य

मन्दिरं प्रविष्टे तदीयात्मजा तस्मिन्नेव स्थाने खड्गेन तम् अवधिष्टं । अनेन १९
प्रकारेण परमेश्वरो हिष्कियं यिरूशालमनिवासिन्वाश्रुदीयन्तपतेः
सन्हेरीवस्य हस्ताद् अपरेवामपि सर्वेषां हस्ताद् उद्धारयाश्चकार
सर्वतो दिशो ररक्ष च । तस्माद् बहवो यिरूशालमम् आगत्य परमे- २१
श्वराय नैवेद्यानि यिह्दीयन्तपतये हिष्कियाय चोपायनानि ददुः, स
च ततः परं सर्वासां जातीनां दृष्ट्या महान् बभूव ।

तस्मिन् समये हिष्कियो मृतप्रायः पीडितः सन् परमेश्वरं प्रति २४
प्रार्थनां चकार, ततः स तं प्रतिजगादाश्चर्यक्रियाश्च दर्शयामास । किन्तु २५
हिष्कियो यादृग् उपकृतस्तादृक् कृतश्चो न भूत्वा गर्वितमना बभूव,
तस्कारणात् तं प्रति यिह्दीयां यिरूशालमश्च प्रति क्रोध उद्भूव । तथापि २६
हिष्किये यिरूशालमनिवासिषु च मनोगर्वं विहाय नम्रेषु भूतेषु हि-
ष्कियस्य जीवनसमये तान् प्रति क्रोधो न प्राकाशत ।

एतस्य हिष्कियस्यातीव प्रभूतम् ऐश्वर्यं सम्मानच्चासीत् स च स्वार्थं २७
रजतकाञ्चनमयीनां सुगन्धिद्रव्याणां फलकानां सर्वप्रकाराणां मनोहर-
भाजनानाश्च भाखागाराणि निर्मापयामास । अपरं भूम्युत्पन्नां शस्य- २८
द्राक्षारसतैलानामपि भाखागाराणि नानाविधप्रभृतीनां कृते गोष्ठानि
मेघव्रजाशो कृते शाकाश्च निर्मापयामास । अपरं स स्वस्य कृते नग- २९
राणि चकार गोमेवादीनाश्च प्रजान् सञ्चिन्वाय यस्माद् ईश्वरस्तस्मै
प्रभूतं धनं प्रादात् । एव हिष्किय ऊर्द्धस्थगीर्षानाभिधानां यानां ३०
धारां यद्वा भूम्यध ऋजुमार्गेण दायूद्नगरस्य पश्चिमपार्श्वे आनि-
नाय, अपरं हिष्कियः सर्वकार्येषु कृतार्थो बभूव । किन्तु जगपदे कृत- ३१
स्याश्चर्यकर्मणो विदितं प्रष्टुं बाबिलीयाध्यक्षेण प्रति दूतेषु प्रेषित-
वस्त्रोत्तरणं परीक्षितुं तस्य मनसः सर्वभावं प्रकाशयितुषेच्छन् तं
परिवत्साज ।

हिष्कियस्य आवशिष्टं चरित्रं तस्य धर्मकर्मणि चामोससुतस्य भवि- ३२
ष्यद्वादिनो यिह्वायियस्य दर्शनपुस्तके यिह्दीयानाम् इत्यायेषीयानाश्च
कृतिपतीनां पुराहृतपुस्तके च लिखितानि विद्यन्ते । अमन्तरं हिष्किये ३३
निजपितृकोक्षी सार्द्धं महानिर्वां गते मनुजा दायूद्वंशस्य प्रोच्यमानाने
वं निदधिरे, अपरं यिह्दीया यिरूशालमनिवासिन्श्च मनुजास्तस्य
निधनकाशे तस्य सम्मानं चञ्चिरि । ततः परं तस्य तनयो निनश्चितस्य
यदे राजत्वं प्राप ।

३३ त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ।

- १ मिनशः कुराजन् १ नामाविधवेवपञ्चमं ११ तस्य बन्दीभवनं पुनः सदेशान्नमन परमेस्वरस्य परिचर्यम् १८ तस्य विद्विः २० तदीयतन्वयस्यामिनश्च निधनञ्च ।
- १ मिनशिर्द्वाद्दशवत्सरेवयसि राजत्वं कर्तुम् आरम्भा यिरूशाकमे पञ्च-
२ पञ्चाशद्वत्सरान् राजत्वं चकृवान् । किन्तु परमेस्वर इच्छायेलीयवंशस्य सम्मुखाद् यान् अन्यजातीयान् दवयाञ्चकार, तेषां दृष्टाह्वाचारसमानं कुत्सिताचारं स परमेस्वरस्य साक्षात् चकृवान् ।
- २ तस्य जनको द्विविधो यानि भृगुस्थानानि विनाशितवान् स तानि पुनर्न्यातं निर्मापयाञ्चकार, अपरं वालो निमित्तं वेदी निर्मापयाञ्चकार चैत्यदत्तान् स्थापयाञ्चकार इत्येकम् आकाशीयनक्षत्रार्थं प्रथमाम सिधेवे
४ च । अपरं यिरूशाकमे मम नाम सदाकारार्थं स्थास्यतीति वाक्यं पर-
मेश्वरो यन्मन्दिरमधि कथयामास तस्मिन् परमेश्वरीयमन्दिरे स वेदी
४ निर्मापयामास, अपरं परमेश्वरीयभवनस्य द्वयोः प्राङ्मुखयोः स गगनी-
६ यतारकायां कृते वेदी निर्मापयाञ्चकार । अपरं स त्रिभ्रमोपत्यकार्या निजात्मजान् बर्द्धि प्रवेशयाञ्चकार गत्यकार्यं मोहनत्वञ्चाचचार माया-
विनां भृतविदां गृह्णित्वा कर्म चकृवान् इत्थं स परमेस्वरं क्रोधयितुं
० तस्य गोचरे बहूनि कुत्सितकर्माणि चकृवान् । अपरं स स्वनिर्मितां प्रस्तरमयीं प्रतिमां मन्दिरे स्थापयामास, किन्तु तन्मन्दिरम् अधीश्वरो दायुदे तदीयसुताय सुलेमने च बध इदं कथितवान् एतस्मिन् मन्दिरे सर्वेषाम् इच्छायेलीयवंशानां मध्यात् मयाभिवर्धिते यिरूशाकमे च निजं
८ नाम नित्यं मया स्थापयिष्यते । किञ्चाहं तान् यद्यद् आजापितवान् मूससः करेण च यां व्यवस्थां यान् विधीन् याञ्च राजनीतीन्मेधो ५९दां ताः सर्वाः प्राकथितुं यदि ते यतन्ते, तर्हि यो जनपदस्तेषां पृथ्वपुत्राणां कृते मया न्यरूप्यत, तस्य जनपदस्य मध्याद् इच्छायेलीयवंशस्य पदम्-
६ चम् इतः परं नामसरिष्यामीति । अनेन प्रकारेण मिनशिर् विद्वदीय-
कोक्तान् यिरूशाकमनिवासिनश्च भ्रमयन् इच्छायेलीयवंशानां सम्मुखाद् परमेश्वरेणोच्छिन्नानाम् अन्यजातीयाणां क्रियाभ्योऽप्यधमाः क्रियाः
१० कारयामास । अनन्तरं परमेश्वरो मिनशिं तदीयप्रजास्योपदेशभारतौ आजहार किन्तु ते तत्र मनांसि न निदधिरे ।
११ अनन्तरं परमेश्वरस्तेषां प्रतिपूर्वम् आशूरीयमचीपतेः सेनापतीन्

आग्निनाथ तेन ते कष्टकानां मध्ये मिनश्रिं हृत्वारजूटीयशुद्धौ ब्रह्मा
 धानिर्न निम्बुः । तत्र सो ऽत्सन्तं ज्ञातः सन् निजप्रभुं परमेश्वरं प्रसा- १९
 दयाक्ष्मे स्त्रीयपूर्वपुत्रवाद्याम् ईश्वरस्य गोचर आत्मानम् अतिशयं नम्रं
 चकार च । इत्थं तस्य सन्निधौ तेन प्रार्थनायां कृतायां स प्रसन्नो १९
 भूत्वा तस्य प्रार्थनां निश्चय्य तं पुन र्बिहृशालमम् आनीय प्राप्तवाच्यं
 चकार, ततो यिहोवा एवेश्वरो ऽप्नोति मिनश्रिः परिज्ञातवान् ।
 तदनन्तरं स दायुद्नगरस्य बहिःस्थपाकारं गोहोनस्य पश्चिमपार्श्व १५
 उपत्यकायाः सन्निधौ मत्स्यदारं यावत् निर्माप्यासीवोचं कृत्वा विस्तार्य
 षोडशालस्यगिरिणा सह संयोजयामास । अपरं विहृदादेशस्य पाकार-
 वेष्टितेषु निखिलनगरेषु वाहिनीपतीन् नियोजयामास । अपरं स १५
 इवदान् देवान्, विशेषतः परमेश्वरस्य मन्दिरस्थां प्रतिमां परमेश्वरीय-
 मन्दिरस्य शिखोच्चये बिहृशालमे च स्त्रेण निर्मिता निखिला वेदी
 दैवयित्वा नगराद् बहिर्निचिद्येप । अपरं परमेश्वरस्य वेदीं संस्थाप्य १९
 तस्यां मङ्गलार्थकान् प्रशंसार्थकान् च बलीन् ददौ, अपरं विहृदावंशम्
 इच्छायेलः प्रभोः परमेश्वरस्य परिचरकम् आदिदेश । तथापि मनुजा- २०
 ष्टदानीमपि भृगुस्थानेषु बलिदानम् अकुर्वन् किन्तु केवलं स्वेषां प्रभुं
 परमेश्वरम् उद्दिश्य तद् अकुर्वन् ।

इतस्य मिनश्रेरवशिष्टं चरित्रं निजेश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थनम् इच्छायैः १०
 लीयप्रभोः परमेश्वरस्य नामधेयेन ये प्रदर्शकास्तेन सह सम्भाषितवन्त-
 स्तेषां वचांसि चेच्छायेलीयच्छ्रितियतीनां पुराणसमुत्सुके जिज्ञासिनि वि-
 शन्ते । अपरं तस्य प्रार्थना तस्यानुष्ठहीतत्वं तस्य निखिलं पापम् अथा- १८
 चारच्च, अपरं तस्य नञ्जीभववात् प्राक् स्थाने स्थाने भृगुस्थानचैत्यस्य
 खनितप्रतिमूर्त्तीनां स्थापनश्चैतेषां सर्वेषां विद्वतिः प्रदर्शकानां ग्रन्थेषु
 निश्चिता विश्यते ।

अनन्तरं मिनश्रिः स्त्रीयपिहृशालैः सह महानिद्रां जगाम ततो मनुजा- २०
 ष्टस्य निजमेहे तं प्रस्राने निदधिरे, अपरं तस्य तनय आमीनस्तस्य
 पदे राजत्वं प्राप । आमीनो द्वाविंशत्तरवयस्तः सन् राजत्वं कर्तुम् २१
 आरब्ध बिहृशालमे दौ वत्सुरौ राजत्वं चकृवान् । तस्य जनको मिनश्रि २१
 र्गोदृक् कृतवान्, सो ऽपि तादृक् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं
 चकार । तस्य ततो मिनश्रि र्वा याः खनितप्रतिमूर्त्तीः कृतवान् ता
 उद्दिश्यामोने बलिदानं चकृवान् तासां परिचरकञ्च चकार । निश्च २१

- तस्य जनको मिनशि। परमेश्वरस्य सन्निधौ यादृग् आत्मानं बभूव् अकारोत्
स तथा न चकार, चिन्वामोः क्रमशो ऽधिकम् अपराधं चकार ।
१५ अनन्तरं तस्य भृत्यास्तं प्रति प्रोचं विधाय तस्य भवने तम् अवधिषुः ।
१६ अपरं देवीबलीका आमोः नरपते प्रोचकान् सर्वान् हत्वा तस्य पुत्रं
योशियं तस्य मदे राजत्वं ऽभिषिषिषिरे ।

३४ चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ।

- १ योशियस्य सुराज्यं १ सुरासोका कूरोकरं = मन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थं शोकानां
नियोजनं १४ अवस्थापुस्तकस्य प्रापकं राज्ञः सन्निधौ प्रेषयत् १९ उल्लासा भविष्य-
हृषणं २८ अवस्थापुस्तकस्य पठनम् २९ करेण शकं नियमकरत्वात् ।
- १ योशियो ऽष्टवत्सरे वयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् उपक्रम्य यिरूशाकम्
२ एकत्रिंशद्वत्सरात् राजत्वं चक्रवान् । स परमेश्वरस्य समर्थं सत्कर्मणि
चकार निजपूर्वपुरुषस्य दायदो वर्तनि चकार तस्य दक्षिणं वामं वा
प्रति न परावहते ।
- ३ तस्य राजत्वस्याष्टमे वत्सरे स तद्वजः सन्नपि निजपूर्वपुरुषस्य दायद
ईश्वरं गवेषयितुम् उपचक्रमे । अपरं द्वादशे वत्सरे स भृगुश्यानानि
चैत्रवृक्षात् खनितान् गणितधानुनिर्मितान् वा विग्रहांश्च दृष्टित्वा
४ यिह्दादेशं यिरूशाकम् परिष्कर्तुम् आरेभे । मनुजास्तस्य समर्थं
बासो वेदी बभूवुः, तदुपरि स्थापिता रवेः प्रतिमाश्च तेन क्सेद्या-
श्चक्रिरे, चैत्रवृक्षाः खनिता गणितधानुनिर्मिता वा विग्रहास्तेन भङ्गा
धूलिवत् चूर्णयाश्चक्रिरे, अपरं ये तान् उद्दिश्य मन्त्रम् अकुर्वन् तेषां
५ प्रशानोपरिष्ठात् तानि चूर्णानि शक्रीर्यन्त । याजकानाम् अस्थीनि च
तेषां यज्ञवेदीनाम् उपरिष्ठात् तेन दाहयाश्चक्रिरे । इत्थं स यिह्दा-
६ देशं यिरूशाकम् परिष्कार । अपरं मिनशेरियुयिमस्य त्रिनिमोःस्य
७ च नरदेवु नत्तानि यावत् स सर्वत्र शोकानां भवनान्वगुसन्दधे । वेदीकै-
व्यवृक्षाश्च भङ्गयामास खनितविग्रहान् धूलिवत् चूर्णयामास चैत्र-
८ इकायेकीयजनपदे चूर्णप्रतिमान्नेदयामास च, ततः परं यिरूशाकम्
पुनराज्यमास ।
- ९ अपरं तस्य राजत्वस्याष्टादशे वत्सरे जनपदस्य निवेशस्य च परिष्कार-
जात् परं स परमेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थम् अत्यन्तवस्य तनयं

शाफनं नगराध्यक्षं मासेयं योथाहसस्य तनयं योथाहं पुराहत्तलेख-
 कश्च प्रेषयामास । ततस्तेषु महायाजकस्य हिल्कियस्य समीपम् उपस्थि- ८
 तेषु परमेश्वरस्य मन्दिरम् आनीतानि रजतान्द्वयंते मिनश्चिवंशस्ये-
 पुयिमस्य हल्हस्यावशिष्टेस्त्रायैज्वंशस्य हल्हसस्य यिह्मदावंशस्य विन्हा-
 मीनवंशस्य यिरूशालमनिवासिनाश्च करेभ्यो लेवीयद्वारपालैः सङ्गृही-
 तानि रजतानि तेभ्यो ऽदीयन्त । अपरं ये परमेश्वरीयभवनाध्यक्षाः १०
 कार्यम् असाधयन् तेषां करेषु ते तानि समर्पयामासुः । ते तु मन्दिरस्य
 ज्योतिर्द्वारं कर्तुं तद् दृष्टयितुश्च परमेश्वरीयमन्दिरे नियुक्तेभ्यः कर्मका-
 रिभ्यस्तानि ददुः । अर्थतः सूत्रधारस्यपतीनां वेतनार्थं खनितपाषाणानां ११
 बन्धनकाष्ठानाश्च क्रयार्थं यिह्मदीयन्तपै विनष्टानाम् अगाराणां गृहका-
 यस्थापनार्थंश्च तानि ददुः । ते मनुजा विश्वास्यत्वेन कर्म चक्षावसः । १२
 अपरं तेषाम् अध्यक्षत्वे यद्दत्त आवदियश्चैते मिरारिवंशीयौ लेवीयौ
 सिखरियो मिशुल्लमश्चेतिनामानौ किहातीयौ तदन्यलेवीयाश्चार्थते
 वाद्यवादने निपुणाः सर्वे नियुक्ता आसन् । ते भारवाहकानां सर्व- १३
 प्रकारकर्मकारिणाश्चाप्यध्यक्षा आसन् । अपरं लेवीयानां मध्ये के ऽपि
 लेखका अधिपतयो द्वारपालाश्चासन् ।

अनन्तरं परमेश्वरस्य मन्दिरम् आनीतानां मुद्राणां वहिरानयनकाले १४
 याजको हिल्कियो मूसोसो हस्तेन लिखितं परमेश्वरीयव्यवस्थापुस्तकं
 जेभे । अनन्तरं हिल्किय उत्तरं कुर्वन् लेखकं शाफनं जगाद, २० । पर- १५
 मेश्वरस्य मन्दिरे व्यवस्थापुस्तकम् अजग्मि । अनन्तरं हिल्किय उत्तरं पुस्तकं
 शाफनाय ददौ । अपरं शाफनस्तत् पुस्तकं राज्ञः समीपं समानीय पुन- १६
 र्वाहं नरपतेः समक्षम् इति निवेदयामास, स्वदासान् प्रति भवता समा-
 दिष्टानि निखिलकर्मणि तैः क्रियन्ते । परमेश्वरस्य मन्दिरे जन्वा निखि- १०
 ला मुद्रास्तैः सङ्गृहीताः कर्माध्यक्षाणां कर्मकारिणाश्च करेषु समर्पया-
 क्षुहिरे । अनन्तरं लेखकः शाफनो नरपतिं वच इदं विज्ञापयामास, १८
 याजको हिल्कियो मस्यमिदं पुस्तकम् अददात् । अनन्तरं शाफनो मही-
 पतेः आस्तात् तत् प्रपाठ । तदानीं राजा तस्य व्यवस्थापुस्तकस्य वचांसि १९
 निश्रम्य निज्जं बसन् चिच्छेद । अपरं राजा हिल्कियं शाफनस्य तनयम् २०
 अहीकामं मीखाथस्य तनयम् अकृवोरं लेखकं शाफनम् असायनामकं
 राज्ञ इकं दासश्चेत्याज्ञापयाश्चकार, यूयं गत्या मम हत इत्यायेज्वंशस्य २१
 यिह्मदावंशस्य आवशिष्टलोकाणाञ्च निमित्तं तस्य जन्मस्य पुस्तकस्य

- वाक्यान्वधि परमेश्वरं पृच्छत, इत एतस्मिन् पुरुषे बहवस्त्रितम् आशे
 तदाचरन्नाथास्माकं पूर्वपुरुषाः परमेश्वरस्य वाक्यं न गृहीतवन्त एत-
 त्त्वारणाद् अस्माकं विदुः परमेश्वरस्य महाशोभः प्रकथित आशे ।
- १२ अन्तरं चिन्तयो राजा निबुद्धा बोधात् चर्षसपौत्रस्य तिस्राह-
 तनयस्य ब्रह्ममास्यस्य वसन्तरक्षस्य आयाया उक्त्वाभिधानाया भवि-
 श्यदादिभ्यः समीपं जन्मः । सा चिरुद्भाक्मस्यपाठशाखायाम् अवसत् ।
 अन्तरं ते तद्वचसास्यै कथयामासुः ।
- १३ सा तु तान् आचचक्षे, इहायेकः प्रभुः परमेश्वर इदं वचो वदति,
 १४ यो मनुजो युष्मान् मम समीपं प्राश्नोत् तस्मै वच इदं कथयत । पर-
 मेश्वर इति वाचं ब्रवीति, पश्चाद् इतत् स्थानं तन्निसासिनश्च प्रत्नमपु-
 त्रम् अर्थतो विद्मदीयन्तपस्य साक्षात् पठिते पुरुषे लिखितायां लिखि-
 १५ कथापानां यत् वदयिष्यामि । यतस्ते निजनिजहस्तानां क्रियाभि र्मा
 कोपयितुं मां परित्यज्येतरदेवान् उद्दिश्य धूपान् अन्वाकयन् एतत्त्वार-
 णाद् एतस्य ज्ञानस्य विदुः मम कोपाभिः प्रकथितवान् न च निर्मा-
 १६ स्यते । परमेश्वरं परिप्रष्टुं युष्मान् प्राश्नोत् यो विद्मदीयन्तरपतिस्तम्
 इदं वचो ब्रूत, त्वं यानि वचनान्याकर्षयस्मान्वाधीक्षायेकः प्रभुः पर-
 १७ मेश्वर इति भारती भाषते, एतस्य ज्ञानस्य तन्निवासिनाश्च विदुः
 मम वाक्येषु त्वया श्रुतेषु त्वदीयम् अन्तःशरत् कोमलम् अवभवत्, तच्चे-
 श्वरस्य साक्षात् जन्मो ऽभवः, मम गोचरे नन्वीभूय निजवसनानि क्षिप्त्वा
 मम सम्मुखे ऽकन्दश्च तन्निदानात् परमेश्वरो ब्रवीति मयापि त्वदीयं वच
 १८ आकर्षितं । पश्चाद् त्वदीयपितृकोक्तैः समं त्वा संयचीष्यामि त्वं ज्ञानवा
 निजभ्रमशाने संयाचीष्यसे किञ्चाहम् एतत् स्थानं तन्निसासिनश्च प्रति
 याच्यन्तुभानि घटयिष्यामि तानि तव आक्षुषाणि न भविष्यन्ति । अन्-
 तरं ते राजानं तां वाक्तां जगदुः ।
- १९ अन्तरं राजा दृष्टान् प्रहितं विद्मदादेशस्य चिरुद्भाक्मस्य च
 २० लिखितान् प्राचीनकोक्तान् संजयाह । अपरं नरपतिः परमेश्वरस्य
 मन्दिरं जगाम, विद्मदादेशीयाः सर्वे नरा चिरुद्भाक्मनिवासिनो
 कोक्ता याजका सेवीया महान्तः क्षुद्राश्च लिखितमनुशास्त्रेण सह
 वदन्तुः । अपरं स परमेश्वरस्य मन्दिरे कन्दस्य निवसपुरुषस्य लिखि-
 २१ तानि वचांसि तेषां चर्षमेश्वरे पाठयामास । अपरं नरपतिः क्षुचीव-
 क्षान्ने तिस्रन् परमेश्वरस्य साक्षात् निवसन् इमं वचनं, इदं परमेश्वरम्

अनुगमिष्यामो निखिलमनोभिर्निखिलान्तःकरयैश्च तस्याः प्रामास्य-
वचनानि विधींश्च समाचरिष्यामः पृथक्केऽस्मिन् लिखितानि सर्वाणि
नियमितवाक्यानि पाण्डिय्यामश्चेति । अपरं यिरूशाकमे विन्यामीन- १२
देशे च विद्यमानाः सर्वे मनुजास्तस्याह्वा तं नियमम् अङ्गीचक्रिरे यि-
रूशाकमनिवासिनश्चेत्तरस्यार्थतः खेषां पूर्वंपुरघातान् ईश्वरस्य निय-
मानुसारेण कर्तुम् आरेभिरे । अपरम् इत्यायेज्ज्वंशस्थाधीना यावन्तो १२
जनपदास्तेषो देशेषो योषियो निखिलानि वृक्षाह्ववस्तूनि दवयासकार,
इत्यायेज्ज्मध्ये विद्यमानान् सर्वान् मनुजान् परिचर्याम् अर्थतस्तेषां प्रभोः
परमेश्वरस्य परिचर्यां कारयासकार च । तस्य यावज्जीवनं ते खेषां
पूर्वंपुत्रवाद्यां प्रभोः परमेश्वरस्यानुगमनात् न निवदतिरे ।

३५ पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ।

१ निस्तारोत्सवकरणं २० रथे योषियस्य चतस्रं तस्य श्वनिधानञ्च २५ तस्य कते
लोकानां प्राचनं विस्तपनञ्च ।

अनन्तरं योषियो यिरूशाकमे परमेश्वरम् उद्दिश्य निस्तारोत्सवं १
चक्रवान् । मनुजाः प्रथममासस्य चतुर्दशदिने निस्तारोत्सवस्य बलीन्
ब्रिच्छिदुः । अपरं स याजकान् तेषां पदेषु न्ययुक्त, परमेश्वरीयमन्दिरस्य २
सेवनार्थं तान् आश्रसीच । अपरं स निखिलेखायेषः शिक्षकान् २
ईश्वरार्थपवित्रान् जेवीयान् याजहार, इत्यायेजीयन्दपस्य दायूदस्तनयः
सुजेमान् यन्मन्दिरं निरमापयत् तन्मध्ये दूर्यं पवित्रां मञ्जूषां स्थापयत्
तदीयभारो युष्माकं स्तन्वेषु न भविष्यति, इदानीं दूर्यं निजप्रभोः
परमेश्वरस्य तदीयप्रजानाञ्छेखायेजीयजोक्तानां सेवनं कुरुत । अपरम् ४
इत्यायेजीयन्दपस्य दायूदो निखिलानुसारेण तदीयतनयस्य सुजेमनो
निखिलानुसारेण च दूर्यं खेषां पित्रवंशेषु अपर्यायेषु नियुक्ता भवत ।
अपरं युद्धदीयभ्रातृत्वान् अर्थतो लोचानां पित्रवंशरूपशराखाम्बानुसा- ५
रेण जेवीयानां पित्रवंशस्य विभागानुसारेण च प्रयतस्थाने तिष्ठत ।
अपरं मूससा दत्तस्य परमेश्वरीयनिदेशस्य ग्रहणाच्च निस्तारोत्सवीय- ६
बलीन् हिनृत खान् प्रयतीकृत्य निजभ्रातृषां कृत उपकल्पयत । अपरं ०
योषियस्तत्र विद्यमानेष्वः सर्वेषो निस्तारपूर्व्यायवनिदानार्थं निहत्
सहस्राणि मेवश्रावणान् हागदस्तांश्च ददौ, तद्भिन्नं भीति सहस्राणि

- ८ वृषभानपि ददौ । सर्वाण्येतानि ऋषस्य सम्यक्तेरदीवन् । अपरं तस्मात्-
 धियतवः स्नेह्या लोकेभ्यो याजकेभ्यो जेवीयेभ्यश्च दानं ददिवीसः, वि-
 श्रेयतो हस्त्रियः सिद्धरियो विहीयेत स्त्रीते परमेश्वरीवमन्द्रस्यान्वसा
 निस्तारोत्सवीयबलिदानार्थं घटप्राताधिके वं सप्तमे मेवब्राह्मणान् तद्विद्मं
- ९ त्रीणि व्रतानि वृषभान् याजकेभ्यो ददिवीसः । अपरं काननिवः द्विम-
 धियनिघनेकनामकौ तस्य भ्रातरी वृषविद्यो यियुयेनो योवावदस्त्रीते
 जेवीयानाम् अथ्यसा निस्तारोत्सवीयबलिदानार्थं पञ्चसप्तकात्रि मेवब्रा-
- १० वकान् तद्विद्मं पञ्चव्रतानि वृषभान् जेवीयेभ्यो ददिवीसः । अनेन प्रकारेण
 परिचर्यायाम् उपकल्पितायां ऋषतेराज्ञानुसारेण याजकाः सप्तस्थानेषु
- ११ जेवीयाश्च निजनिजनिष्पितपक्षेषु तद्विवांसः । अपरं ते निस्तारम-
 होत्सवीयबलीन् चिच्छिदुः, याजकाश्च सप्तसौ वधिरं विचक्रवः, जेवी-
- १२ याश्च पशूनां चर्माणि प्रोक्तानयाश्चक्रुः । अपरं ते होमाद्यंजवलीन्
 कोकानां पिष्टवंग्रशाखागखानुसारेण तेभ्यो दानार्थं मूससः पुस्तके वेस-
 नानुसारेण परमेश्वरम् उद्दिष्योत्सर्जनार्थं च पृथक् चक्रुः, तदद् वृषभा-
- १३ नपि पृथक् चक्रुः । अनन्तरं ते विधिवत् निस्तारोत्सवीयबलीन् वज्रिना
 बभञ्जुः, किन्त्वन्तान् प्रविभ्रमांसान् पाकस्थानीषु पैतृकयात्रेषु कटाहेषु
- १४ च पेषुः, निखिललोकेभ्यः शीघ्रं परिवेष्टयाश्चक्रुश्च । अनन्तरं ते स्त्रियां
 याजकानाश्च कृत उपकल्पयामासुः यतो हारोत्सवंग्रया याजका रजनीं
 यावत् होमेन मेदोदाहेन च अक्ता आसन् तस्मात् जेवीयाः स्त्रियां
- १५ हारोत्सवंग्रययाजकानाश्च निमित्तम् उपकल्पयामासुः । अपरं दास्यद्
 आसपस्य हेमनस्य राजवीयप्रदशंकरस्य विदूधूनस्य चाज्ञानुसाराद्
 आसपस्यवंग्रययाजकाः स्त्रियां स्थानेष्वतिक्रान् दौवारिकाश्च प्रतिदारन्
 अतिक्रान् ते स्त्रियां कार्याणि न तत्तनुः, यस्मात् तेषां भ्रातरो जेवीया-
- १६ स्त्रियां कृत उपकल्पयन् । अनेन प्रकारेण ऋषते र्योश्रिवस्त्राज्ञानुसारेण
 निस्तारोत्सवकरकार्यं परमेश्वरस्य तेषां होमीयबलिदानार्थं च तद्विद्मं
- १७ दिने परमेश्वरस्य निखिला परिचर्यां कल्पित्वा । समुपस्थिता इत्यादिष्वीय-
 ब्रह्मास्तस्मिन् समवे निस्तारोत्सवं तवः परं सप्तदिनानि यावत् विष्णु-
- १८ श्रुत्वायुधानाम् उत्सवश्च चक्रिरे । भविष्यद्वादिनाः प्रमूयेकस्य समवमार-
 भ्येतादृष्टिस्तारोत्सव इत्यायेकि वदापि नाकारि । अपरं तदानीं होत्रिवो
 याजका जेवीया निखिलविष्णुदावंत्र इत्यायेकीयानाम् उपकृत्वा कोषा
 विस्त्राकमनिवासिनश्च वादयं निस्तारोत्सवम् अजुर्वन् वादयन् इत्या-

येकीयमृगमखो ऽपि न चक्षवान् । योश्रियस्य राजत्वस्याष्टादशे वत्सरे १८
यस्य निस्तारोत्सवो ऽकारि ।

एतत्सर्वं स्मृत्वात् परं योश्रियेन मन्दिरे ऋद्धिर्निखीयो ऋषतिर्निखः १०
फरातसरितः समीपे कर्किमीशे बोधध्वार्थम् आजगाम ततो योश्रिय-
स्य विद्वज्जं जग्मिषान् । किन्तु स दूतान् प्रहित्वा वच इदं कथयामास ११
हे यिद्धदीयराज त्वया सह मन किं कार्यं? अहमद्य तव विद्वज्जं
जागमं किन्तु येन वंशेन साधं मम समर आस्ते तस्य विद्वज्जम् आगतवा-
नहन् ईश्वरस्य मां त्वरयितुं स्वीकृतवान् । अतो मम सहायाद् ईश्वरात्
निवर्त्तस्व, न चेत् स त्वां व्यापादयिष्यति । तथापि योश्रिय ईश्वरीय १२
वदनाग्निः ऋतेषु निखो वंशनेषु मनो न निघाय तस्मात् पराङ्मुखो न
भवन् तेन समं समरं कर्तुं परवेशं धारयामास मग्निदुनामिकायां
निस्त्रभूमौ रथं कर्तुं अगाम च । ततो धनुर्द्धरै ऋषते र्याश्रियस्य गात्रे १३
शरैषु निक्षिप्तेषु ऋषतिः खोषदासान् जगाद, अहम् अतीव व्यथितो
ऽस्मि, मां खानान्तरं गयत । ततस्तस्य दासास्तस्माद् रथात् तं बहिः १४
ष्कृत्य तस्य द्वितीये रथे आरौप्य विरुद्राक्षमं निन्युः, तदा स ममार
निजपिङ्गोकाणां आश्राने निदधे च । अगन्तरं यिद्धदावंशीया इखा-
क्षेक्षवंशीयाश्च सर्वे लोका योश्रियस्य निमित्तं महाशोक्तं चक्षवांसः ।

अपरं विद्विभियो योश्रियस्य निमित्तं विनापगोतानि रक्षयामास १५
तस्माद् गायका गायिकाश्चाद्यापि निजनिजविजापगानेषु योश्रियम्
उपगायन्ति लोकाश्च विधिनिव तानीखायेकवंशम् आदिशन् । पश्य
तानि विजापपुस्तके किञ्चितानि विद्यन्ते । एतस्य योश्रियस्याचरिष्टं १६
चरिष्टं परमेश्वरीयशास्त्रस्य लिखनानुयायीनि तस्य धर्मवर्त्मनि तस्या १७
सन्ता निखिना विद्वित्स्वैतानि सर्व्वाखीखायेखीयानां यिद्धदीयानाश्च
ऋषतीनां पुरातनपुस्तके किञ्चितानि विद्यन्ते ।

३६ षट्त्रिंशोऽध्यायः ।

१ विद्योवाचसक राज्ञं परशुतमस्य ५ कुराजलकारणाद् विद्योवाकीमस्य वापिके
प्रवासः ८ कुराजलनिदानाद् विद्योवाकीमस्यापि वापिके प्रवासः ११ विद्विभियस्य
राज्यप्रप्तिः पातककारणम् १४ पातकनिदानाद् विरुद्राक्षस्य अक्षमं विनाश-
वत् १२ अक्षय्यं योषवत् ।

अगन्तरं हेरीयमनुजा योश्रियस्य सनवं विद्योवाचसं ऋषीणां तस्य १

- १ जनकस्य पदे विरूपाक्षमे राजानं चक्रुः । विज्ञेयाहसक्योर्विंशति-
वत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य विरूपाक्षमे भीम मासान्
- २ राजत्वं चकार । अनन्तरं मिथीयनरपति विरूपाक्षमे तं पदव्युत्तं
ज्ञात्वा देशे प्रतक्षिण्णरपरिमितं ३००००० तं निष्करैकपरिमितं काञ्चनकं दत्तं
- ५ निरूपयामास । अनन्तरं मिथीयो राजा तस्य आतरम् इन्द्रियाकीमं
यिज्ञदायिरूपाक्षमयो राजानं चकार तदीयं नाम विज्ञेयाक्षीम इति
चकार च । अपरं निखुक्तस्य आतरं विज्ञेयाहसं मिसरं निनाय ।
- ४ विज्ञेयाक्षीमः पञ्चविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य
विरूपाक्षम एकादश वत्सरान् राजत्वं चकार, स निजप्रभोः परमे-
६ न्द्रस्य गोचरे कुत्सिताचारं चकार । ततः परं बाबिलीयनपति निंबू-
खलित्तरक्तस्य विबद्धम् आगत्य तं पितृवीर्यरूपेण बंध्वा बाबिलं गेतुम्
- ७ उद्यतवान् । अपरं निंबूखलित्तरः परमेश्वरीवमन्दिरस्य कतिपयानि
= भाजनान्यपि बाबिलं नीत्वा बाबिलस्य निजप्रासादे निदधे । एतस्य वि-
ज्ञेयाक्षीमस्यावशिष्टं चरित्रं तेन ज्ञतानि पृथार्हकर्मोक्ति तदीया निखि-
बदोषाश्चैतानि सर्वान्छोषायेक्षीयानां यिज्ञदोयानाश्च भूपतीनां पुरा-
दक्षपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते । अनन्तरं तस्य तनयो विज्ञेयाक्षीमकस्य
पदे राजा बभूव ।
- ८ विज्ञेयाक्षीनो ऽष्टादशवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य भीम
मासान् दश दिनानि च विरूपाक्षमे राजत्वं चक्रवान् । स परमेश्वरस्य
- १० गोचरे कुत्सिताचारं चक्रवान् । तद्वत्सरान्ते महीपति निंबूखलित्तरो
कोकान् प्रहित्वा तं परमेश्वरस्य मन्दिरस्थितानि वाक्मनीवानि भाज-
नानि च बाबिलं नीतवान् । अपरं तस्य पित्र्यं सिद्धिचिह्नं विज्ञदा वि-
रूपाक्षमस्य च राजत्वे नियोजयामास ।
- ११ सिद्धिचिह्नं एकविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्यैकादश-
१२ वत्सरान् वावद् विरूपाक्षमे राजत्वं चकार । स निजप्रभोः परमेश्व-
रस्य गोचरे कुत्सिताचारं चक्रवान् परमेश्वरीयवाक्मप्रकाशकस्य भवि-
१३ श्यदादिनो चिरिमियस्य सम्मुख आत्मानं न नक्षीचकार । अपरं यो
निंबूखलित्तरो नरपतिकम् ईश्वरस्य नाम्ना प्रपथं चारयामास तस्य
विश्वासघातयो भूत्वा च खसीनां प्रहयित्वा निजम् अन्तःशरत्वं कठोरं
विधायेषायेकः प्रभुं परमेश्वरं प्रति न परावहते ।
- १४ अपरं प्रधानयाजना देशीयशोर्जाशान्धजातीयानां पृथार्हकर्मोक्तसा-

रेण बह्वन् अपराधान् चकवांसः । अपरं परमेश्वरो विरूपाक्षमे यन्म-
न्दिरं पवित्रोक्तवान् तद् अमुचि चक्रुः । तेषां पितृलोकानां प्रभुः पर- १५
मेश्वरो निजप्रजाः स्त्रीयवासस्थानञ्च कम्पयित्वा महायत्नेन निजदूतान्
तेषां समीपं प्रेषयामास । किन्तु तं श्वरस्य दूतान् प्रति परिहासं १६
विदधरे तस्य वचनानि तुष्ठीचक्रुस्तदीयभविष्यद्वादिन आकारयामा-
सुञ्च तन्निदानात् स्वप्रजानां प्रतिकूलम् ईश्वरस्य क्रोधः समभवत् स
केनापि प्रतिकर्तुं नाशक्यत । ततः स तेषां विरुद्धं कस्दीयानां नर- १७
पतिम् आनिनाय स तेषां धर्मघात्रि तेषां तरयजगन् चन्द्रहासेन
जघान तरयान् तरयीः स्यविरान् पलितान् वा प्रति कृपां न चकार,
ईश्वरः सर्वमेव तस्य हस्ते समर्पयामास । स ईश्वरीयमन्दिरस्य द्वात्रावि १८
महान्ति च निखिलभाजनानि परमेश्वरीयमन्दिरस्य वित्तानि राज्ञो
ऽध्यक्षायाश्च वित्तानि च सर्वमेव बाबिकं निनाय । अपरं तदीयलोकान् १९
ईश्वरीयं मन्दिरं दाहयामासु विरूपाक्षमस्य प्राचोरं बभङ्गुस्तत्रत्या
निखिला अट्टालिका दाहयामासुः सर्वाणि मनोरम्यभाजनानि विनाश-
यामासुञ्च । अपरम् असिनावशिष्टान् लोकान् स बाबिकं नीत्वा प्रवा- २०
सयामास । ततो यावत् पारसीकं राजत्वं नास्थाप्यत तावत् ते तस्य
तदीयवंशस्य च दासा बभूवुः । अपरं यिरिमियेजोक्तं परमेश्वरस्य २१
वाक्यं यत् सिद्धिं गच्छेत् तदर्थं यावत् जनपदः स्त्रीयं निरूपितं विश्रामं
न बुभोज तावद् अर्थतः सप्ततिवत्सरान् यावत् तेषां देशे ऽनर्षिष्टान्
विश्रामं चकार ।

अपरं यिरिमियेज प्रोक्तस्य परमेश्वरीयवचनस्य सिद्ध्यर्थं पारसीक- २२
रूपतेः खखस्य राजत्वस्य प्रथमे वत्सरे परमेश्वरः पारसीकनरपतेः खखस्य
मनः प्रवर्तयामास ततः स निजराष्ट्रस्य सर्वत्र घोषयत्या पत्रिकया च
वच इदं प्रचारयामास, पारसीकरूपतिः खख इमां भारतीं कथयति, २३
अर्गीयः प्रभुः परमेश्वरः एषिष्या निखिलानि राष्ट्रानि मङ्गम् अददात्,
अपरं विरूपाक्षनपदस्य विरूपाक्षमे तदीयमन्दिरस्य पुनर्निर्माणाव
माम् आद्यापयत् । अतो युष्माकं मध्ये तस्य लोकः को विद्यते ? तस्य
प्रभुः परमेश्वरस्य सहायो भूयात्, स यात्रां विदधातु ।

इन्द्राक्षरस्य पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

- १ अथस्य रूपमे वैपयं ५ यिरुग्नाकमं प्रति नमनाय मनुजानां प्रवर्तनं ० पञ्चेह रूप-
तिना यिरुग्नादोयलोकेभ्यो मन्दिरस्य भाजनानां वितरस्य ।
- १ अपरं यिरिमियेह प्रोक्तस्य परमेश्वरोयवचनस्य सिद्धार्थं पारसीक-
नरपतेः खलस्य राजत्वस्य प्रथमे वत्सरे परमेश्वरः पारसीकनरपतेः
खलस्य मनः प्रवर्तयामास, ततः स निजराष्ट्रस्य सर्वत्र घोषयया पञ्च-
१ कथा च वच इदं प्रचारयामास, पारसीकनरपतिः खल इमां भारतीं
कथयति, स्वर्गीयः प्रभुः परमेश्वरः पृथिव्या निखिलानि राष्ट्रानि मङ्गलम्
अददात्, अपरं यिरुग्नाजनपदस्ये यिरुग्नाकमे तदीयमन्दिरस्य पुनर्नि-
१ र्माज्ञाय माम् आज्ञापयत् । अतो युष्माकं मध्ये तस्य लोकः को विद्यते ?
तस्य प्रभुः परमेश्वरस्य सहायो भूयात् । स यिरुग्नाजनपदस्यं यिरु-
ग्नाकमं प्रजित्वा तत्र यिरुग्नाकम इच्छायेकः प्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं
५ पुनर्निर्मातु यतः स एव सख इश्वरः । अपरं तादृशोऽवशिष्टः कश्चिन्नो
यत्र कुचक्षित् स्थाने प्रवसति तत्स्थाननिवासिनो मनुजा यिरुग्नाकम-
स्यस्य परमेश्वरोयमन्दिरस्य कृते स्नेहानैवेद्यैः साङ्गं रजतमयभाजनानि काष्ठानि
वित्तानां पशूनाश्च दानेन तम् उपकुर्वन्तु ।
- ५ ततो यिरुग्नाकमे परमेश्वरोयमन्दिरस्य पुनर्निर्माज्ञार्थं यिरुग्नावंशस्य
विन्यामीनवंशस्य च प्रधानमनुजा राज्ञा जेवीयास्वेजादीनां यावतां
६ लोकानां मनासीश्वरेण प्रावर्तन्त ते सर्वे यथा प्रचक्षिरे । चतुर्दिक्कथा
निखिलमनुजाश्च स्नेहानैवेद्यैः साङ्गं रजतमयभाजनानि काष्ठानि
तदन्ववित्तानि पशून् च ऊमूक्यदद्यात् च तेभ्यो दत्त्वा तान् उपचक्षिरे ।
- ० अपरं परमेश्वरोयमन्दिरस्य यानि भाजनानि निवृत्तस्यरेव यिरु-
ग्नाकमव आनीय खीयदेवमन्दिरे निहितानि नरपतिः खलस्यानि वहि-
८ सकार । पारसीकनरपतिः खलस्यानि कौषाध्यक्षस्य मित्रिदातस्य करार्द्धं
गृहीत्वा श्रेष्ठवसरनासो यिरुग्नाः श्रासकस्य सन्नियै तानि गच्छयित्वा

समर्पयामास । तेषां द्रव्याणाम् इयं संख्या । सुवर्जमयानि त्रिंशत् पा- ८
त्राणि रजतमयानि सप्तसहस्राभ्यानि, ऊनत्रिंशत् कुरिकाः, त्रिंशत् १०
काञ्चनमयानि धानभाजनानि दद्याधिकानि चतुःशतानि रजतमयानि
मध्यमपात्राणि तदन्यपात्राणाञ्च सप्तसहस्रं, साकल्येन चतुःशताधिकानि ११
पञ्चसहस्राणि सुवर्जमयानि रजतमयानि च भाजनान्यासन् । एतानि
सर्वानि बाबिलतो यिरूशालमं प्रति प्रवासिनां पुनरानयनकारणे श्रेष्-
वसर आशय जग्मिवान् ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ यिरूशालम आनतानां बन्दिलोकानां संख्या २१ याजकानां संख्या ४० खेरीयानां
संख्या ४१ माघकानां संख्या ४२ द्वारपालानां संख्या ४३ निधीनीयानां संख्या ४४
कुलेभ्यो दासवंशीयानां संख्या ४५ याजकवंशीयानां संख्या ४६ सर्वेषां संख्या तेषां
द्रव्याणि च ४८ उत्कृष्टद्रव्याणां कथनञ्च ।

बाबिलीयस्तपेण निबुल्लित्स्वरेण बाबिले प्रवासिता जनपदस्य ये १
बन्दिलोका यिरूशालमं यिहूदादेशीयानि निजनगराणि वा प्रत्यागन्तुं
यासां विधाय सिद्धबाबिलो येभ्यो निह्मियः सिरायो रियेलायो १
मर्दिखयो विजशमः मिस्परयो विगवयो रिहमो वीनाहश्चेतेः समं परा-
हन्व जग्मुस्तेषाम् इत्येकोयकोकानां संख्या । परियेश्वरंशस्य शताधिके २
हे सप्तसहस्रे विसप्ततिजनाः । शिफटियवंशस्य शतत्रयद्विसप्ततिजनाः । ४
आदरहवंशस्य सप्तशतानि पञ्चसप्ततिजनाः । पशतमोयाववंशस्य येभ्यो- ५
योयाववंशीया अष्टशताधिके हे सप्तसहस्रे द्वादशजनाः । एकमवंशस्य द्वि- ७
शताधिकसहस्रं चतुःपञ्चाशत्तजनाः । सप्तवंशस्य पञ्चत्वारिंशदधिकानि ८
नवशतानि जनाः । सक्कीयवंशस्य षड्शतानि सप्तशतानि जनाः । वानि- १०
वंशस्य द्विन्वत्वारिंशदधिकानि षट्शतानि जनाः । वेवयवंशस्य त्रयोविं- ११
शत्यधिकानि षट्शतानि जनाः । अस्मदवंशस्य द्विशताधिकसहस्रं द्वा- १२
विंशतिजनाः । अदोमीकामवंशस्य षट्षड्शतानि षट्शतानि जनाः । १३
विगववंशस्य षट्पञ्चाशदधिके हे सप्तसहस्रे जनाः । आदीनवंशस्य चतुःप- १४
ञ्चाशदधिकानि तत्वारिंशतानि जनाः । अपरं आटेवेंशस्य द्विद्वियवंशी- १५
या अष्टनवतिजनाः । वेत्सयवंशस्य त्रयोविंशत्यधिकानि त्रिंशतानि जनाः । १०
योराहवंशस्य द्वादशाधिकशतं जनाः । इभूमवंशस्य त्रयोविंशत्यधिके हे १८
शते जनाः । मिब्बरवंशस्य पञ्चनवतिजनाः । अपरं वैतकेहमवंशस्य त्रयो- १९

- १९ विंशत्यधिकं शतं जनाः । मिटोषानिवासिनां षट्पञ्चाशत् जनाः । अना-
 २० योतनिवासिनाम् अष्टाविंशत्यधिकं शतं जनाः । असुमावतवंशस्य वि-
 २१ षत्वारिंशज्जनाः । किरियतयियारीमवंशस्य विंशतीरावंशस्य वेदोःतवंशस्य
 २२ च त्रयस्त्रवारिंशदधिकानि सप्त शतानि जनाः । रामतवंशस्य त्रैवावंशस्य
 २३ त्रैकाविंशत्यधिकानि षट्शतानि जनाः । निम्नसनिवासिनां द्वाविंशत्य-
 २४ धिकं शतं जनाः । वैधेजनिवासिनाम् अयनिवासिनाश्च त्रयोःवंशत्यधिके
 २५ द्वे शते जनाः । निवोवंशस्य द्विपञ्चाशत् जनाः । मग्धीवंशस्य षट्प-
 २६ ञ्चाशदधिकं शतं जनाः । अन्धैरुमवंशस्य चतुःपञ्चाशदधिकशतदद्याधिकं
 २७ सहस्रं जनाः । हारीमवंशस्य विंशत्यधिकानि त्रीणि शतानि जनाः ।
 २८ लोदवंशस्य हारीदवंशस्य शोभोवंशस्य च पञ्चविंशत्यधिकानि सप्त श-
 २९ तानि जनाः । यिरीडवंशस्य पञ्चत्वारिंशदधिकानि त्रीणि शतानि
 ३० जनाः । सिनायावंशस्य त्रिंशदधिकषट्शताधिकानि त्रीणि सहस्राणि
 जना आसन् ।
- ३१ याजकानां संख्येयं । येभ्युयवंशजयिदयियवंशस्य त्रिसप्तत्यधिकानि न-
 ३२ वशतानि जनाः । इम्मेरवंशस्य द्विपञ्चाशदधिकं सहस्रं जनाः । पञ्चर-
 ३३ वंशस्य सप्तत्वारिंशदधिकशतदद्याधिकं सहस्रं जनाः । हारीमवंशस्य
 सप्तदशाधिकं सहस्रं जना आसन् ।
- ३४ जेवीयानां संख्येयं । हौदविद्यवंशे येभ्युयस्य कर्णयिजस्य च वंशस्य
 चतुःसप्ततिजना आसन् ।
- ३५ गायकानां संख्येयं । आसपर्वजस्याष्टाविंशत्यधिकं शतं जना आसन् ।
- ३६ द्वारपाकानां संख्येयं । शङ्गुमवंशस्याट्टेरवंशस्य टश्मोनवंशस्याङ्गुव-
 वंशस्य हटोटावंशस्य शोवयवंशस्य च साकस्यत ऊनत्वारिंशदधिकं
 शतं जना आसन् ।
- ३७ निधीनीयजोकानां संख्येयं । सीधो हस्रपाः टब्बायोतः केरोसः सीधः
 ३८ पादीनो किवानाहो न्हावावी ङ्गुवो चामवः शल्लयो हाननो मिदेको
 ३९ गहरो राया दिन्हीनो निक्कोदो जसम उवः पासेधो वेजवो ङ्गाधो
 ४० मिथनीयो निपूधीयो वक्कवुको हङ्गुपा हरङ्गरो वसन्तुतो मिधीवा
 ४१ हर्षां बर्षासः सीधिराः तेमहो नित्सीहो हटोपासैतेषां सर्वेषां वंश-
 निवह आसीत् ।
- ४२ सुजेमनो दासानां सन्नामनिवहस्य संख्येयं । सोटयः सोफेरतः पि-
 ४३ रुदाः याकाहो दर्कोनो मिदेवः धिपटियो हटोवः पोलेरतहत्सीवा-

धीम धामिन्धैतेषां सर्वेषां सन्ताननिवह आसीत् । निधीनीयाः सुकेमनो ५८
दासानां सन्तानाश्च साकल्येन द्विनवत्यधिकानि श्रीणि प्रतानि जना
आसन् । अपरं तेकमेकहात् तेकहर्षातः किरूवाद् अद्नाद् इम्मोराचा- ५९
गता एते सर्वे लोका इखायेलीयवंशा भवन्ति नवेति निश्चयार्थं निज-
निजपितृवंशस्य गोत्रस्य च प्रमाद्यं दातुं न पारयामासुः, दिक्षावः ६०
ट्रावियो निकोदखैतेषां वंशानां द्विपञ्चाशदधिकानि घट् प्रतानि जनाः ।
अपरं याजकवंशस्य मध्ये हवायस्य कोसस्य वसिष्ठयस्य च सन्तानाः । ६१
एष वसिष्ठयो गिजियदीय वसिष्ठयस्य दुहितरमेकां युञ्ज्य तस्य नाम्ना
विख्यातो ऽभवत् । वंशावल्यां गणितलोकानां मध्य इमे खेषां वंशप्रपत्रं ६२
गवेषयित्वा न केभिरे तन्निदानाद् अशुचयः सन्तो याजकपदाद् भ्रष्टा
बभूवुः । अपरं प्रासकस्तान् जगाद यावद् ऊरीमनुम्भीमयोरधिकारी ६३
याजक एको न भविष्यति तावत् प्रयतं वस्तु युष्माभि न भोक्तव्यं ।

अपरं मिलिताः कृत्स्नसमाजीयाः षष्ठीधिकप्रतत्रयाधिकानि हाचत्वा- ६४
दिश्रत्सहखाणि जना आसन् । तदन्ये तेषां दासा दास्यश्च सप्तत्रिंशद- ६५
धिकप्रतत्रयाधिकानि सप्त सहखाणि जना आसन् । अपरं तेषां मध्ये
दे शो गायना गायन्यस्वासन् । तेषां हयाः षट्त्रिंशदधिकानि सप्त प्र- ६६
तान्यासन् अश्वतराश्च पञ्चचत्वारिंशदधिके दे शते आसन् । हाङ्गाश्च ६७
पञ्चत्रिंशदधिकानि चतुःशतानि गर्दभाश्च विंशत्यधिकसः प्राधिकानि
षट्सहखाण्यासन् ।

अनन्तरं तेषु परमेश्वरीयमन्दिरस्य स्थानं यिरूषालममागतेषु पिट- ६८
वंशानां कतिपयं मुख्यलोकालस्य मन्दिरस्य खल्लान् निर्मायार्थं स्वेच्छया
दानानि ददिवांसः । ते निजनिजप्रत्ननुसारेण तस्य कर्मणो भायङ्गागारे ६९
एकवष्टिसहस्रादकौनपरिमाणाणि काञ्चनानि पञ्च सहस्राण्यर्द्धश्रेटक-
रजतानि याजकानां कृते शतं वसनानि च ददिवांसः । अनन्तरं याजका ७०
जेवीया अन्यलोकान्नापरं गाथका हारपाला निधीनीयाश्च निजे निजे
नगरे निखिलेखायेकलोका निजे निजे नगरे वासं कर्तुम् आरेभिरे ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ ईश्वरस्य वेद्याः पुनर्निर्माणां ७ आनन्देन क्रन्दनेन च परमेश्वरीयमन्दिरस्य भित्ति-
सूक्तस्थापनं ।

- १ अमन्तरं सप्तमे मासे समुवक्षित इच्छायेषीषमन्तरनिवासिनो मनुष्या
 २ एको जन इव विकृष्टाक्षने भिक्षितवन्तः । अपरं विज्ञेवादादक्षस्य तनयो
 येभ्युयक्तस्य वाजका आतरक्ष ऋष्टीयेनस्य सुतः सिद्धन्वादिनस्य ध्या-
 इनिवहस्य समुत्थायेन्वरीयकोस्य मूससो अयस्थानुसारेण होमार्थेण-
 ३ वकीनाम् उत्सर्जनार्थम् इच्छायेषीषेन्वरस्य होमवेदिं पुनर्निर्मभिते । ते
 देष्टीयकोक्तानां भयात् तां वेदिं कथाने स्थापयान्त्वहिते, अपरं परमेन्व-
 रमुद्दिश्य तस्यां होमं चक्रिते, अपरतः प्रातःकाले सन्धाकाले च होमं
 ४ चक्रिते । अपरं लिखितव्यवस्थानुसारत उटजानाम् उत्सवं पाकयाज्ञ-
 क्रिते विधिवत् यस्मिन् दिने यथा कर्त्तव्यं तस्मिन् तथैव निरूपितसङ्घातं
 ५ होमार्थकवभिदानं चक्रिते । अमन्तरं ते प्रत्यहम् अमावस्यासु परमेन्वरस्य
 पवित्रीकृतेषु वार्धिकोत्सवेषु कस्यचिच्छौकस्य परमेन्वरमुद्दिश्य खेच्छ्या
 ६ नैवेद्यकरत्रसमये च कर्त्तव्यं होमं कर्त्तुम् आरेभिते । सप्तममासस्य प्रथमं
 दिनमारभ्य ते परमेन्वरम् उद्दिश्य होमं कर्त्तुम् आरेभिते किन्तु तदानीं
 परमेन्वरीयमन्दिरस्य भित्तिमूकं निर्मितं नाभवत् ।
 ७ अपरं पारसीकवृषतिः खल्लो यद्दानम् आश्वापयत् तस्मात् ते तच्छक्रेथो
 निषायक्रेभ्यश्च मुद्रा ददिवांसः । अपरं निवानोनाद् याम्नाः सागरस्य
 तीरं यावद् एरवक्षीष्ठानाम् आनयनार्थं ते सीदानीयेभ्यः सोरीयेभ्यश्च
 ८ कोक्रेभ्यश्च भक्ष्यपेयद्रव्याणि तैजानि च ददिवांसः । अमन्तरं तेषु परमेन्वरीय-
 मन्दिरं विकृष्टाक्षमम आगतेषु द्वितीयवत्सरस्य द्वितीये मासि ऋष्टीये-
 नस्य तनयः सिद्धन्वादिनो विज्ञेवादादक्षस्य तनयो येभ्युयक्तस्य तयोर्वशिष्ठो
 आट्टनिवहो ऽर्प्यते वाजका जेवोया वन्दिदशातो विकृष्टाक्षमम् आह्रता
 ९ अपरं मनुजाश्च कर्मण्य आरम्भं चक्रिते । अपरं परमेन्वरीयमन्दिरस्य
 प्रार्थ्याभ्यस्तत्वाद्यं विंशतिवत्सरवदस्थान् ततोधिकवत्सरनयत्कांश्च जेवी-
 १० यान् न्ययुञ्जत । तदानीं येभ्युयक्तस्य पुत्रनिवहो आट्टनिवहश्चापरं वि-
 ह्रदावंशीयः ऋद्धमीयेनस्य तनयनिवहश्चापरं जेविवंशीयश्चेमाददस्य
 पुत्रनिवहकोषो पुत्रा आतरक्षेको जन इवेन्वरीयमन्दिरस्य कर्मचारि-
 ११ काम् अध्यस्तार्थं समतिलुप्त । तेन निषायका यदा परमेन्वरीयमन्दि-
 रस्य भित्तिमूकं निरमिमत् तदानीम् इच्छायेषीयराजस्य दायुर्वो निरूप-
 जानुसारेण परमेन्वरस्य प्रशंसनार्थं परित्यज्यै विभ्रुवितान्तरीयकाश्च वा-
 १२ जकाः करतानहस्ता आसयवंशीया जेवीवाञ्छोपातिलुप्त । ते परमेन्वरस्य
 प्रशंसां धन्यवादाश्च कुर्वन् पय्याजानुसारेण भिक्षित्वा समगायन्, यथा,

सोमङ्गरः स एवास्ति प्रसादश्च तदीयकः ।

इच्छायेणीयबंधेषु सर्वकालं भविष्यति ॥

अपरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य भित्तिमूलनिर्माणासमये परमेश्वरस्य प्रभ्रंसां कुर्वन्तो निखिलजोक्ता उच्चैःस्वरेखानन्दध्वनिं चक्रिरे । किन्तु याजकानां १९
केवीयानां पिष्टबंधेषु मुख्यजोक्तानाञ्च मध्ये ये बहवः स्यविरा मनुजाः
पूर्वमन्दिरं दृष्टवन्तस्तेषां समक्षम् एतस्य मन्दिरस्य भित्तिमूले निर्मा-
यमाये त उच्चैःस्वरेख क्रन्दितवन्तः परन्त्वपरे बहवः सानन्दं हर्षनादं
चक्रिरे । ततो हेतोरानन्दयुक्तसिंहनादः क्रन्दनस्य च रवो लोके वि- १९
शिष्य निश्चेतुं नाशक्यत, यतो लोकैरक्षध्वनिरक्रियत, स च रवो दूराद्
अश्रूयत ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ रिपयै यिद्धदीयानां निषायनात् निर्वाणं १९ नरपतेः समोप नैः प्रवित्तस्थानिधोग-
पचक्षानुत्पपचं १० तान् प्रति राज्ञ आज्ञाप्रेरचं ६९ निषायनस्य निरुत्तिच ।

अनन्तरं वन्दिने मनुजा इच्छायेनः प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य मन्दि- १
रस्य पुननिर्मायां कुर्वन्तीति वचो निष्पद्य यिद्धदाविन्ध्यामीनयो रिपवः
सिखम्बाविलस्य समीपं पिष्टप्रधानानां समीपञ्च गत्वा तान् जगदुः २
युष्माभिः समं वयमपि निषेध्यामो यतो यूयमिव वयमपि युष्माकं
ईश्वरं भजामहे । येनाश्वरीयदृष्टपेक्षैव रश्च होनेन वयम् एतत् स्थानम् आ-
नीतास्तस्य राजत्वकालम् आरभ्य युष्माकम् ईश्वरम् उद्दिश्य बलिदानं
कुर्महे । ततः सिखम्बाविलो येऽश्रूय इच्छायेन इतरे निखिलाः पिष्टप्रधा- ३
नाश्च तान् अवदन् अस्माकम् ईश्वरस्य निमित्तम् अस्माभिः समं मन्दि-
रनिर्मायां युष्माभिर्न कर्तव्यं । पारसीकनरपतिः खखो ऽस्मान् यादृग् आ- ४
ज्ञापयत् तदनुसारेण केवलं वयम् इच्छायेनः प्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं
निर्मास्यामहे । तेन देशीया मनुजा यिद्धदीयजोक्तानां हस्तान् दुर्वजान् ५
कर्तुं निर्माये तान् क्षीप्रितुष्टारेभिरिरे । अपरं पारसीकनरपतेः खखस्य ६
राजत्वम् आरभ्य पारसीकनरपते दारा राजत्वं यावत् तेषाम् अभि-
प्रायं निरर्ष्यन् कर्तुं तेषां विरुद्धं मन्त्रिणां उतकोचं ददित्वांसः । विश- ७
यतो ऽश्वरस्य राजत्वस्य प्रथमे ते यिद्धदायिद्धक्षणमयो निर्वासिनां
विरुद्धम् एकम् अभियोगप्रचं किलिखुः । अपरं अर्तसक्तस्य राजत्वकाणे ८

- विष्णोर्मा मित्रिदातः टावेजस्तेषां सहायनिबन्धस्य पारसीकनरपतिम्
 अर्तसक्तं प्रति यत् पत्रं किञ्चिदुक्तद् अरामीयाक्षरैर्निखितम् अरा-
 ८ मीयभाषया बोधित्वासीत् । आसिता रिद्धो जेखकः शिमश्रयश्च
 यिरूशाकमस्य विरुद्धं अर्तसक्तं नृपतिं प्रति तत् पत्रं किञ्चिदुक्तः ।
 ९ तदानीं आसिता रिद्धो जेखकः शिमश्रयश्च तयोरपदे सहाया दीनीया
 अपर्सिखिया टर्पिनीया अपर्सीया अक्किनीया बाबिनीयाः भूशनीया
 १० देहीया एकमीया महामहिष्भाष्यरेयानीताः शोमिरोकनगरे स्थापि-
 ताश्च जातयः परातसरितोऽवारस्था इतरा निखिता जातयश्च तादृशं
 पत्रं किञ्चिदुक्तः ।
 ११ ते नरपतिम् अर्तसक्तं प्रति यत् पत्रं प्रेषयाञ्छिरे तस्यानुरूपं
 पत्रमित्थं । परातसरितः पारस्था भवतो दासप्रभृतयः पत्रं निखन्ति ।
 १२ नरपतेः सन्निधी निवेदनमिदं यिद्धदोया भवतः समोपाद् अस्माकं स्था-
 नमिदं यिरूशाकमम् आगत्य राजद्रोहिनगरं पुनर्निर्मिते भित्तिमूर्तं
 १३ निर्माय प्राकारं कर्तुम् उद्यमं कुर्वन्ति च । अतो नरपतये निवेदन-
 मिदम्, यतस्मिन् नगरे पुनर्निर्मिते तस्य प्राकारे च स्थापिते सखिते
 १४ भविष्यति । वयं राजधान्या कवचभोक्तारन्तर्निदानात् नरपतेः स्तित-
 १५ दर्शनम् अस्माभिरसङ्गम् अतो हेतोर्दृष्टेन राजानं आपयामहे । निज-
 पिष्टजोक्तानां पुराहृतपुस्तकम् अनुसन्धाय भवता दृश्यताम् इदं नगरं
 राजद्रोहिं नृपाणां जनपदस्य च हानिजनकम् यतन्नगरनिवासिनश्च
 पूर्वकाकम् आरभ्य कलङ्गिनः सन्ति तन्निदानात् तद् कनाश्रत, यतत्
 १६ तस्मात् पुराहृतपुस्तकात् निखितम् अवगमिष्यते । यदि नगरमिदं
 पुनर्निर्मयते तस्य प्राकारश्च सम्याद्यते तर्हि तेन सरितोऽवारे तव
 कुचाप्यधिकारो न स्थास्यति ।
 १७ अन्तरं राजा आसक्तं रिद्धं जेखकं शिमश्रयं शोमिरोकनिवासि-
 नस्तेषाम् अपरान् सहायान् सरितोऽवारस्थान् इतरभोक्तांश्च समुद्दिश्य
 १८ प्रकृतं किञ्चिदुक्तं, यद्यं सर्वे मम नमस्कारं आप्यथ । मां प्रति यत् पत्रं
 १९ युष्माभिः प्रहितं तत् मम सम्मुखे सस्यष्टम् अपाठि, तेनाहम् आचाप्या-
 नुसन्धाय ज्ञातवान् पुरातनकाकमारभ्य तन्नगरं राजद्रोह्यासीत् तन्मध्ये
 २० राजद्रोह आचाकङ्कनश्चाभवत् । यिरूशाकमे धे पराकमिजो राजान
 आसन्, ते सरितः पारस्थितानः सर्वेषाम् उपरिष्ठाद् राजत्वम् अनुकुर्वन्

अपरं तेभ्यो राजसं राजशरः मुक्कवादीयन्त । अतस्ते कौकिलस्मात् ११
कर्म्मिभ्यो निवर्त्तितयं यावच्च मत्तः को ऽपि निदेशो न कथ्यते तावत् तद्वगदं
पुन न निर्मातव्यमिद्याज्ञापयत । सावधानम् एतस्मिन् कर्म्मणि युष्मा- १२
कम् उपेक्षा न जायतां । राजगणस्य हानिरपचयश्च कुतो भविष्यति ?

अनन्तरं रिद्धमस्य लेखकस्य शिम्शयस्य तयोः सहायानाञ्च साक्षाद् १३
अर्त्तस्तस्य पत्रे पठिते ते तूयं यिरूशालमे यिद्धदीयानां समीपं गत्वा
बाह्वलेन तान् तस्मात् कर्म्मिभ्यो निवर्त्तयामासुः । ततो यिरूशालमस्य- १४
स्येश्वरीयमन्दिरस्य कार्यं निवृत्तं बभूव, पारसीकनृपते दारा राजत्वस्य
द्वितीयं वत्सरं यावत् तत् निवृत्तं तस्यौ ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ यिद्धदीयानां पुनश्चरं निचयनारम्भः २ तान् निवारयितुं विपक्षानां यतनं ३
दारां नरपतिं प्रति विपक्षानाम् अन्वेषणम् ।

अनन्तरं भविष्यदादी हृगय इदोः सुतो भविष्यदादी मिखरियश्च १
यिद्धदायिरूशालमस्थान् यिद्धदीयान् प्रतीक्षायेल ईश्वरस्य नाम्ना भवि-
ष्यद्वचनं प्रचारयाञ्चक्रतुः । तेन शरुटीयेलस्य तनयः सिरुब्बाबिलो यिद्धो- २
षादकस्य तनयो येशूयश्च प्रोत्थाय यिरूशालम ईश्वरीयमन्दिरं पुनर्नि-
र्मापयितुम् आरंभते, अपरम् ईश्वरस्य भविष्यदादिनां तयोः सा शय्यं
कुर्वन्तौ तावुपचक्रतुः ।

अनन्तरं सरितो ऽवारस्यो देशाध्यक्षस्तत्रयः सेथरवोधिगयश्च तयोः ३
सहायलोकाश्च तेषां समीपम् आगत्य तान् अवदन्, एतन्मन्दिरस्य
निर्माणाथं प्राकारस्य सम्पादनार्थञ्च युष्मान् क आज्ञापयत् ? तदानौ ४
यैरिदं निचयनं क्रियते तेषां कानि नामानोति वयं तेषां प्रश्नानुसारेण
कथितवन्तः । किन्तु यिद्धदीयानां प्राचीनलोकेष्वीश्वरस्य कृपादृष्टौ सत्त्वां ५
वैरिणो दारा नृपतेराद्यां विना तान् न निवारयामासुः । अनन्तरम्
एतत् कर्म्मोधि ते पत्रं लिखित्वा प्रेषयाञ्चक्रिरे ।

अनन्तरं सरितो ऽवारस्यो देशाध्यक्षस्तत्रयः सेथरवोधिगयो मथा ६
अवारस्यास्तेषां सहाया अशसिखीया लोकाश्च नरपतिं दारां प्रति यत्
पत्रं प्रेषयाञ्चक्रिरे तस्यानुरूपं पत्रमेतत् । ते पत्रेण अनिवेदनं ज्ञापय- ७
त्सत्सं प्रबोधाति वचांसि लिखितुः, दारा नरपतेः सर्वत्र सङ्गमं भूयात् ।

- ८ नरपतेः सन्निधौ निवेदनमस्माकम् । वयं यिद्गवादेहे महत ईश्वरस्य मन्दिरम् आगृह्याम, तत् सञ्चितपावाद्यैः कुशेषु स्थापितैः काष्ठैश्च निर्-
 ९ र्मायिते । तत् कर्म क्वचित् क्रियते तेषां करैरतिशयं ब्रूयते च । ततो वयं तान् प्राचीनलोकान् अपृच्छाम, यतन्मन्दिरनिर्माणाद्यं प्राकारनि-
 १० षयनार्थं युक्तान् क्व आजापयत्? अपरं वयं तेषां प्रमुखलोकानां ना-
 ११ मानि लिखित्वा त्वां आपयितुं तेषां नामान्यपि पृष्ठवन्तः । तेन तैरस्मान् प्रतिगदितं वयं यावाऽपृथिवीरोश्वरस्य दासाः, इदञ्च यन्मन्दिरम् अस्मा-
 १२ भिः पुन निर्मायिते तद् ब्रह्मवत्सरेभ्यः पूर्वं निरमायि, तत् केनचिद्
 १३ इच्छायैकीयेन भूपतिना निर्माय स्थापितमासीत् । किन्त्वस्माकं पूर्वंपृष्ठयैः स्वर्गीय ईश्वरे क्राधिते सति स तान् बाबिलीयनरपतेः कस्दीयनिबु-
 १४ खत्विश्वरस्य हस्ते समर्पयत् तेनैवेदं मन्दिरं भयं लोकाश्च बाबिलं
 १५ नीताः । किन्तु बाबिलीयनरपतेः खस्रस्य राजत्वस्य प्रथमे वत्सरे खस्रो
 १६ ष्टप एतस्येश्वरीयमन्दिरस्य पुन निर्माकम् आजापयत् । अपरं निवृत्त-
 १७ त्विश्वर ईश्वरीयमन्दिरस्य यानि कनकरजतमयानि भाजनानि यिष्-
 १८ शालमस्यमन्दिनात् समादाय बाबिलस्यप्रासादे न्यक्षत्, तानि निखिल-
 १९ भाजनानि ष्टपतिः खस्रो बाबिलस्यप्रासादाद् गृहीत्वा श्रेष्वसरनाम-
 २० कस्य शासकस्य करे समर्पयत् । अपरं तम् आचक्षते, त्वम एतानि भा-
 २१ जनान्यादाय यिष्शालमस्य मन्दिरं गत्वेश्वरस्य मन्दिरं निजस्थाने पुन
 २२ निर्मापय । तेन श्रेष्वसर आगत्य यिष्शालमस्यमन्दिरस्य भित्तिमूलं
 २३ चकार तं कालमारभ्य यावदद्यैतस्य निषयनं भवति समाप्तिर्नाभवत् ।
 २४ अत इदानीं यदि राज्ञे रोचते तर्हि नरपतिः खस्रो यिष्शालमस्यस्ये-
 २५ श्वरीयमन्दिरस्य पुन निर्माकम् आजापयत् न वैतस्यानुसन्धानं बाबि-
 २६ लस्यो राजकीयधनागारे क्रियताम् । एतस्मिन् विषये ष्टपितरस्मान् प्रति
 निजाद्यां प्रेषयतु ।

६ षष्ठाऽध्यायः ।

- १ मन्दिरस्य निर्माणाद्यं दारा मूनो निदेशः । २ मन्दिरस्य कर्मसमापनं । ३ मन्दि-
 ४ रस्य प्रतिष्ठापनं । ५ निखारोत्सवस्य समाचरणम् ।
 ६ अन्तरं दारा ष्टपतेराज्ञया बाबिलस्यधनागारस्य क्षिपिशाकायां
 ७ तस्य पवस्य गवेधस्ये कृते मातीयजनपदस्थाह्निघानाच्च राजनिवेशने

पञ्चमेकम् अलम्बि तत्र स्मरन्वार्थकं वच इदं लिखितमासीत् । नरपतेः १
 खलस्य प्रथमवत्सरे खलो नृपो यिरूशालमस्यम् ईश्वरोयमन्दिरमधि
 समाज्ञापयत्, मनुजा यत्र स्थाने बलिदानम् अकुर्वन् तन्मन्दिरं पुन
 निर्मायतां तस्य भित्तिमूलञ्च क्रियतां, अपरं तस्योर्द्ध्वं घट्टिहस्ताः
 प्रस्थत्तञ्च घट्टिहस्ता भविष्यति । अपरं तदर्थं पृथुलपाषाणानां तिष्ठः ४
 पङ्क्तयो नवीनकाष्ठानाञ्चैका पङ्क्तिं निर्मायतां राजनिवेशनाञ्च तस्य धन-
 व्ययो भवतु । अपरं निवृत्तित्वरो तानि यानि काष्ठनमयानि रज- ५
 तमयानि च भाजनानि यिरूशालमस्यमन्दिराद् गृहीत्वा बाबिलम्
 आनयत् तानि सर्वाणि पुन दातव्यानि, तानि यिरूशालमस्यमन्दिरे
 निजं स्थानं नायिष्यन्ते तत्रेश्वरस्य गृहे निधास्यन्ते च । इदानीं हे ६
 नद्याः पारस्यदेशाध्यक्ष तत्रय, हे श्रेष्ठरवोविनयय, युवाभ्यां नद्याः पारस्यै
 र्युवयोः सहासैरपरिस्त्रिंशैश्च तस्माद् दूरे स्यातथं । ईश्वरोयमन्दिरस्य ७
 कार्यं किञ्चिदपि मा बाधध्वं यिहदीयानाम् अथ्यक्षौ यिहदीयानां
 प्राचीनलोकाश्चेश्वरोयमन्दिरं तदीयस्थाने निर्मापयन्तु । अपरं तस्येश्व- ८
 रोयमन्दिरस्य निचयनाय यिहदीयानां प्राचीनलोका युद्गाभिः कीटग
 उपकर्त्तव्यास्तद् आज्ञापयामि तेषां यद् बाधा न जायते तत्कृते राजको-
 षाद् अर्थतो नद्याः पारस्यदेशीयकरेभ्यो ऽर्थास्तेभ्यो दातव्याः । अपरं ते यत् ९
 खर्गीयेश्वरम् उद्दिश्य सुगन्धियज्ञान् कुर्वन्ति यच्च नृपस्य तदीयपुत्राणाञ्च
 जीवनं प्रार्थयन्ते तन्नमित्तं यिरूशालमस्थानां याजकानां निरूपमानु- १०
 सारेण यानि वस्तूनि तेषामावश्यकानि तान्यर्थतः खर्गीयेश्वराः होमा-
 र्थकबलिदानार्थं युववधभा मेघा मेघशावकाश्चापरं गोधूमलवणद्राक्षा-
 रसतैलान्यवाधं दिने दिने तेभ्यो दातव्यानि । अपरम् आज्ञापयामि ११
 यः कश्चिद् इमाम् आज्ञां लङ्घति तस्य गृहात् नीतं काष्ठं भूमौ स्थाप्यतां
 स च तस्मिन् बद्धो म्रियतां तस्य गृहस्थावकराणां राशि भवतु । राजा १२
 वा प्रजा यः कश्चिद् आज्ञालङ्घी भूत्वा यिरूशालमस्येश्वरोयमन्दिरस्य
 विनाशार्थं हस्तं प्रसारयिष्यति स तत्रैव खनामस्थायिचेश्वरेण विना-
 श्यतां । अहं दारा निदेशं करोमि तूर्णमेतत् क्रियतां ।

अपरं नद्या अवारस्यो देशाध्यक्षस्तत्रयः श्रेष्ठरवोविनयस्तयोः सहा- १२
 यलोकाञ्च नृपस्य दारा निदेशप्रेरणात् तत् स्वरितम् अकुर्वन् । ततो १४
 यिहदीयानां प्राचीनमनुजा निर्मितम् अकुर्वन् भविष्यदादिना हग-
 यस्तेहोः पुत्रस्य सिखरियस्य हेश्वरोयलास्या ते कृतार्था अभवन् । इशा-

- येन ईश्वरेण प्रहितानुसारेण पारसीकराजस्य लक्षणं दारा अर्ध-
सप्तस्य च निदेशानुसारेण च ते निर्दिष्टं कृत्वा कर्त्तव्यान् अनुकूर्त्तव्यम् ।
- १४ नरपते दीरा राजत्वस्य वष्टे वस्तरे इन्द्रमासस्य इतीयदिने मन्दिरेण
निर्दिष्टं समार्तिं प्राप्तेत् ।
- १५ अगन्तरम् इच्छायेकीयवंशा याजका जेवीया अन्ये युद्धदासा मनु-
१० जाश्च सानन्दम् ईश्वरीयमन्दिरं प्रतिष्ठापयामासुः । ईश्वरीयमन्दिरस्य
प्रतिष्ठायाः समये ते शतं दण्डमान् द्वे शते मेघान् चतुःशतानि मेघवसाश्च
नक्षत्रेण ददिवांसः । अपरं निखिलेच्छायेकीयानां पातकप्रायश्चित्तवनि-
दारार्थम् इच्छायेकीयवंशानां संस्थानुसारेण द्वादश क्रागाक्षीवदकञ्चनम् ।
- १८ अपरं मूससो यथे यद्विहितं तदनुसारेण विश्वशालम् ईश्वरस्य परि-
चर्यार्थं याजकान् स्वीयपदेषु स्वीयीयाश्च स्वीयपर्मायेषु न्ययुक्तम् ।
- १९ अगन्तरं प्रथममासस्य चतुर्दशदिने युद्धदासानां सप्तानां निस्तारो-
२० त्ववम् अनुकूर्त्तव्यम् । यतो याजका जेवीयाश्चैकस्मिन् समये स्नान् अपावयन्
सर्वे शुचयो ऽभवन् । अपरं युद्धदासानां शक्रीयभ्रातृणां याजकानां शो-
२१ धाश्च कृते निस्तारोत्सवीयवकीन् अश्विन्दन् । अपरं बन्धित्वात् पुनरागता
इच्छायेकवंशा अपरम् इच्छायेकः प्रभोः परमेश्वरस्य भजनार्थं तेषां पत्नीया
भवितुं यावन्तो केशास्तपस्यानाम् इतरजातीयभोजनानाम् अनुचितत्वात्
२२ स्नान् विभिन्नान् अनुकूर्त्तव्यं ते निखिलान्ताम् वकीन् बुभुजिरे । अपरं
ते सप्तदिनानि यावत् सानन्दं क्रियव्युन्त्यानां पूषानाम् उत्सवम् अनुक-
ूर्त्तव्यम् । यतो जैतोः परमेश्वरान्ताम् आनन्दयुक्तान् अकरोत् इच्छायेकीये-
श्वरस्य मन्दिरीयकार्ये तेषां इक्षानां सनकत्वकरवार्थम् अश्वरीयनरपते
मनस्ताम् प्रत्यनुकूर्त्तव्यं कृतवांश्च ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

- १ इन्द्राहप्रभृतीनां विश्वशालम् प्रति नमनं २१ इन्द्रार्चं प्रत्यर्चनकथा निवेशः २० इन्द्रा-
हस्य परमेश्वरस्य उत्सवम् प्रथमम् ।
- १ तदनन्तरं प्रधानयाजकस्य द्वारोक्तस्य तनय इजियासरः, इजियास-
रस्य तनयः पीनिहसः, पीनिहसस्य तनयो ऽवीश्रवः, अवीश्रवस्य तनयो
२ वृद्धिः, वृद्धेकानय उषिः, उषेकानयः सिरहियः, सिरहियस्य तनयो मि-
३ रायोतः, मिरायोतस्य तनयो ऽसरिबः, असरिबस्य तनयो ऽमरिबः, अम-
४ रिबस्य तनयो ऽहीटवः, अहीटवस्य तनयः सारोषः, सारोषस्य तनयः

शकुम्, शकुमस्य तनयो हिल्कियः, हिल्कियस्य तनयोऽसिरियः, असरि- ५
 यस्य तनयः सिरायाः, सिरायस्य तनय इन्द्राहः, एव इन्द्राहः पारसीकनर-
 पतेरर्तसक्तस्य राजत्वसमये बाबिलत आजगाम । स मूससो धवस्थायां १
 अर्धत इच्छायेलः प्रभुना परमेश्वरेण दत्तायां धवस्थायां पारदर्शध्यापक
 आसीत् । अपरं तदीयप्रभोः परमेश्वरस्य साहाय्येन राजा तस्य सर्वं १
 प्रार्थनीयम् अदात् । अपरं नरपतेरर्तसक्तस्य राजत्वस्य सप्तमे वत्सर ०
 इच्छायेलीयसन्तानानां याजकानां सेवीयानां ग्राधकानां दारपालानां
 निर्धीनीयानाञ्च कतिपयलोका यिरूशालमं प्रस्थितवान् । अपरं नृपस्य ८
 तस्य सप्तमवत्सरस्य पञ्चमे मासि स इन्द्राहो यिरूशालमम् उपस्थितो
 ऽभवत् । यतः प्रथममासस्य प्रथमे दिने स बाबिलतो गन्तुं प्रारभे, अपरं ९
 तं प्रतीश्वरस्य मङ्गलदायकसाहाय्यात् पञ्चममासस्य प्रथमे दिने स यि-
 रूशालम उपस्थितवान् । यत इन्द्राहः परमेश्वरस्य शास्त्रम् अध्येतुम् १०
 आचरितुञ्चेच्छायेल्वंशीयांश्चाष्टां विधिञ्च शिक्षयितुं निजान्तःकारयं दृढं
 प्रावर्तयत् ।

परमेश्वरेणादिष्टानां वाक्यानाम् इच्छायेलं प्रत्यास्थापितानां विधीना- ११
 ष्चाध्यापको यो याजक इन्द्राहो नाम लेखकस्तस्मै नरपतेरर्तसक्तो यत्
 पत्रं दत्तवान् तस्य विदितिरियं । राजाधिराजो ऽर्तसक्तः सर्गयेश्वरस्य १२
 सिद्धधवस्थाध्यापकं याजकम् इन्द्राहं प्रति पत्रमिदं लिखेत्वादि ।
 अहम् इमं निदेशं करोमि मम राष्ट्रनिवासिनो यावन्त इच्छावेचीया १३
 लोका याजका सेवीया वा त्वया सर्वं यिरूशालमं गन्तुम् अर्हन्ति ते
 यान्तु । यतस्तव हस्ते स्थितस्य तदीयेश्वरस्य शास्त्रस्यानुसारेण विद्वां १४
 यिरूशालमश्चाध्यनुसन्तानार्थम्, अपरं यिरूशालमनिवासिनम् इच्छा- १५
 येल ईश्वरम् उद्दिश्य नृपेण तदीयमन्त्रिभिश्च यानि रजतानि धनधानि
 च खेच्छया दत्तानि, अपरं यिरूशालमस्य खेषाम् ईश्वरस्य मन्दिरस्य १६
 कृते मनुजै र्याजकैश्च खेच्छया दत्तै र्दानैः समं दायन्ति दत्ततानि धन-
 कानि च बाबिलस्य निखिलजनपदे त्वया प्राप्तुं शक्यन्ते, तेषां तत्र बह्वनार्थं १७
 त्वं नृपेण तदीयसप्तमन्त्रिभिश्च प्रचीयसे । तेन धनेन त्वं स्वभान् मेवान् १०
 मेघशायकाञ्च तदुपयुक्तनैवेद्यपेषत्रयाश्च चाधिक्येन क्रोत्वा यिरूशालम-
 स्यस्य युष्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरे वेद्याम् उत्सर्जे अरिस्थिति । अपरम् अथ- १८
 शिक्षै रजतैः सुवर्णैश्च तुभ्यं तव ध्यात्वाश्च यत् कर्तुं रोचते तत् खेषाम् ईश्व-
 रस्येष्टानुसारेण कुरुष्व । अपरं तवेश्वरस्य मन्दिरस्य दरिद्रार्थं यानि १९

- भावनानि तुभ्यम् अदीयन्त, तानि विष्णुप्राणम ईश्वरस्य साक्षात् सम-
 १० र्पयिष्यसि । अपरं ततो ऽधिकं तयेश्वरस्य मन्दिरनिमित्तं प्रयोजनीयं
 यो धनस्यपक्षया कारिष्यसे, तदीयधनं राजभास्वानाराद् यच्छीतय ।
 ११ अपरम् अहम् अर्तसक्तो नश्यति नद्याः पारस्वितान् निखिललो-
 १२ बाध्यन्तान् आद्यापयामि । स्वर्गीयेश्वरस्य प्राक्साध्यायक इन्द्राद्यो वा-
 जक्तो युष्माकं समीपात् इतकिञ्चरपरिमाणं दत्तं इतकोरपरिमाणा
 गोधूमः इतवातपरिमाणा माक्षारसाः इतवातपरिमाणाणि तैलान्-
 १३ परिमितं जवजस्रैतेषां मध्ये यद्यद् याचिष्यते तत् शीघ्रं क्रियतां । स्वर्गी-
 येश्वरस्य मन्दिरनिमित्तं स्वर्गीयेश्वरस्य समादिष्टं निखिलं कर्म यत्नतः
 १४ कर्तव्यं, राष्ट्रे न्ये तदीयतमयेषु च कुतः क्रोधा वर्धते ? अपरं याज-
 कानां जेबीयानां वादकानां दारपाकानां निधीनीयानाम् ईश्वरीयम-
 न्दिरस्थान्येषां कर्मकारिणाञ्च कस्मान्निदपि राजस्यस्य करस्य मुष्णस्य
 १५ पञ्चकं निविज्जमिति युष्मान् आप्यते । अपरं हे इन्द्राद्य, तदीश्वरविषयकं
 यज्जानं तुभ्यम् अदासि तदनुसारेण सरितः पारस्थानां निखिललोकाणां
 ये जनास्त्वदीयेश्वरस्य शास्त्रं जानन्ति तेषां विचारकरकार्यं शासकान्
 विचारकाञ्च नियुज्य, अपरं ये जनास्तत्र जानन्ति ते युष्माभिः शिक्ष-
 १६ यितव्याः । अपरं यः कश्चित् त्वदीयेश्वरस्य निदेशं न्यपते निर्देशवाचरितुं
 नेच्छति त्वरितं तस्य विचारो भवितु, स प्राज्ञदण्डप्राप्तो यदा प्रवासितो
 वा हतधनो वा कारावडो भवतु ।
 १७ अस्मत्पितृणां प्रभुः परमेश्वरो धन्यो भूयात्, यतः स यत्र विष्णुप्रा-
 णस्यस्य परमेश्वरीयमन्दिरस्य शोभनार्थताहृष्टोऽस्य इच्छां नश्यतेरतः-
 १८ करणे दत्तवान् । अपरं स यत्र मां प्रति न्यपस्य तदीयमन्त्रिणाञ्च राष्ट्री
 निखिलानां पराक्रान्ताध्यक्षाणाञ्च प्रसन्नताम् उदपादयत् । तेन मां प्रति
 सम प्रभोः परमेश्वरस्यानुपचाद् अहम् आन्वासां कन्वा मया साकं मन-
 नार्थम् इच्छावेचीयानां मन्धात् मन्वाननुजान् समग्र्युः ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

- १ भाविज्ञः पुनरागतलोकाणां नामानि १५ मन्दिरस्य सेवकानां इत इदं प्रति
 दूतस्य प्रेषण २१ उपवासकरणं २४ याजकानां करेण सम्भ्रमणानां समर्पणं ३१
 अद्ययातो विष्णुप्राणस्य सममं ३३ मन्दिरे कर्मकरजानादीनां तालनां ३६ अद्य-
 निषये राजाद्यापनस्य समर्पणञ्च ।

नृपस्यार्तकलस्य राजत्वसमये ये प्रमुखपिटल्लोका मया समं वावि- १
 लतो यात्राम् अकुर्वन् तेषां वंशावलिः । पीनिहसवंशे गेर्षामः, ईर्ष्या- २
 मरवंशे दानियेलः, दायूद्वंशे हट्टूशः । शिखिनियवंशे परियोशवंशीयः ३
 सिखरियः, तेन समं वंशानुसारेण सार्द्धशतं पुरुषा गणिता अभवन् ।
 अपरं महत्तमोयाववंशे सिखरियस्य तनय इलीहो-एनयस्तेन समं द्वे शते ४
 पुरुषाश्चासन् । अपरं शिखनियवंशे यहसोयेलस्य तनयस्तेन समं त्रीणि ५
 शतानि पुरुषाश्चासन् । अपरम् आदीनवंशे योनाथनस्य तनय एवदस्तेन ६
 समं पञ्चाशत् पुरुषाश्चासन् । अपरम् एलमवंशे ऽथलियस्य तनयो धि- ७
 शायियस्तेन समं सप्ततिः पुरुषाश्चासन् । अपरं शिफटियवंशे मीखा- ८
 येलस्य तनयः सिबदियस्तेन समम् अशीतिः पुरुषाश्चासन् । अपरं योया- ९
 ववंशे धिहोयेलस्य तनय खोवदियस्तेन समम् अष्टादशाधिकं द्वे शते
 पुरुषाश्चासन् । अपरं शिलोमीतवंशे योविषियस्य तनयस्तेन समं षष्ठा- १०
 धिकं शतं पुरुषाश्चासन् । अपरं वेवयवंशे वेवयस्य तनयः सिखरिय- ११
 स्तेन समम् अष्टाविंशतिः पुरुषाश्चासन् । अपरम् अस्रगदवंशे हकाट- १२
 नस्य पुत्रो योहाननस्तेन समं दशाधिकं शतं पुरुषाश्चासन् । अपरम् १३
 आदीनीकामस्यापरस्किन् वंश इलीकेलटो यियूयेलः शिमथियश्च तैः
 समं षष्टिः पुरुषाश्चासन् । अपरं बिग्वधवंश ऊधयः सव्वुदश्च ताभ्यां १४
 समं सप्ततिः पुरुषाश्चासन् । *

अनन्तरम् अहम् अहवागामिन्याः सरितः समीपे तान् समग्रज्ञां, १५
 तस्मिन् स्थाने वयं त्रीणि दिनानि शिविरे न्यवसाम । अपरम् अहं
 लोकान् याजकांश्च निरोक्ष्य तत्र स्थाने जेविवंशस्य कश्चन नाजभे । तदा १६
 नीम् अहं दृष्टैरिलियेवरौ ऽरीयेलः शिमथिय इज्नाथनो यारिव
 इज्नाथनो नाथनः सिखरियो मिशुल्लमश्चैतान् प्रमुखलोकान् अपरं
 योथारीव इज्नाथनश्चैतौ बुद्धिमत्तौ जनौ चाह्वयं । अनन्तरं कासि- १७
 फ्रियानामकस्य स्थानस्य प्रमुखजनस्येहोः समीपं तान् प्रथयन् अस्माकम्
 ईश्वरस्य मन्दिरस्य कृते सेवकान् अस्माकम् अन्तिकम् आनयतेति वचः
 कासिफ्रियास्थानवासिनम् इहं तस्य आतृन् निधीनीयांश्च गदितुं तान्
 आद्यापयं । ततो ऽस्माकं मङ्गलदायकेनेश्वरस्य साहाय्येन त इच्छायेलः १८
 पौत्रस्य जेवेः सुतस्य महजे वेशोद्भवम् एकं बुद्धिमत्तं नरम् अस्माकम्
 अन्तिकम् आनयन्, अपरं शेरिवियं तदीयतनयान् आतंश्च साकल्यतो
 ऽष्टादशजनान्, अपरं हश्रवियं तेन समं मिरारिवंशीयं यिशाथियं १९

- १० तदीयभ्रातृन् पुत्रान् च सावस्यतो विंशतिर्जमान्, अपरं दाबृद् कोकाध-
स्ताश्च जेवीयानां परिचर्यायं यान् निरूपयामाक्षिर एतदुद्धानां निधी-
नीयानां मध्याद् विंशत्यधिके हे श्रते जनान् आनयन्, एतेषां सर्वेषां
नामानि लिखितान्यभवन् ।
- ११ अनन्तरं वयं खेषां निजनिजवाककानां सम्यक्तोनाञ्च निमित्तं युभ-
यात्रां प्रार्थयितुं यत् खेषाम् ईश्वरस्य साक्षात् स्नान् क्रिन्वामेतदर्थम् ।
- १२ अहम् अहवासरिनः सन्निधावुपवसनस्य वचः प्राचारयं । यतो माम्
रिपुभ्यो ऽस्माकं रक्षार्थं नरपतिं एतनां हयारोहिण्यश्च याचिषुम् अहं
लघ्वितस्तस्माद् वयं राजानम् अवोधाम, अस्माकम् ईश्वरो धे भञ्जते
तेषां मङ्गलजनकं साहाय्यं स करोति किन्तु स यैद्व्यण्यते तेषां विद्युज्जं
- १३ तस्य पराक्रमः कोषश्च समुपतिष्ठति । एतन्निदानाद् वयम् उपवासम्
अकुर्मापरम् अस्माकम् ईश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थयामाहि स चास्माकं
प्रार्थनां समगृह्णात ।
- १४ अनन्तरम् अहं याजकानां मध्याद् द्वादश प्रमुखलोकान् अर्थतः
शरेवियं हृश्वियश्च ताभ्यां समं तयो र्दश भ्रातृश्च एधम् अक्षरयं ।
- १५ अपरं नरपतित्तस्य मन्त्रिणा ऽध्यक्षाश्च तत्र विद्यमाना निखिलेष्वधि-
क्षीयलोकान्वास्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरस्य निमित्तं यानि रजतानि का-
श्चनानि भाजनानि च ददिवांसस्तानि तेषां समस्तं तोलयित्वा समर्पयं ।
- १६ अर्थतः पञ्चाशदधिकषट्शतकिक्करपरिमितानि दुर्बर्गानि शतकिक्कर-
परिमितानि रौप्यभाजनानि, शतकिक्करपरिमितानि काश्चनानि, अपरं
सहस्रादकोगमूल्यानि विंशतिकनकमयभाजनानि, अपरं काश्चनवद्
बहुमूल्याभयस्य परिष्कृतस्य ताभ्यन्व भाजनद्वयं तोलयित्वा तेषु समा-
१७ र्पयं । अपरं तान् समबोधं यूवं परमेश्वराय प्रयता विद्यन्ते, एतानि
भाजनान्यपि प्रयतानि विद्यन्ते, अपरम् एतानि रजतानि महारज-
तानि च युष्माकं पिठलोकानां प्रभोः परमेश्वरस्य कृते खेष्या दत्तानि
१८ नैवेद्यानि च विद्यन्ते । अतो हेतो यूवं यिच्छालामे परमेश्वरोयमन्दि-
रस्य कोष्ठेषु मूल्यानां याजकानां जेवीयानाम् इच्छावैलीयप्रधानमितृणाञ्च
सन्निधौ यावत् तानि तोलयित्वा न समर्पयिष्यथ तावत् सतर्कास्तिष्ठन्तो
१९ रक्षत । अनन्तरं याजका जेवीयाश्च रजतानां द्वातकुम्भानां भाजनानाञ्च
तत्परिमाणं भारं यिच्छालामे ऽस्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरं नेतुम् अग्रक्रमम् ।
- २० अनन्तरं वचं यिच्छालामे त्रमनार्थं प्रथममासस्य द्वादशदिने ऽहमा-

नदीतः प्रस्थितवन्तः । तत ईश्वरो ऽस्माकं साहाय्यं कुर्वन् बर्त्ममध्ये रि-
पृथां दस्युनाञ्च कराद् अस्मान् उदधरत् । अनन्तरं षयं यिरूशालमं १२
प्राप्य तत्र स्थाने श्रीणि दिनानि व्यभाम्याम् ।

अनन्तरं चतुर्थे दिने तानि राजतानि श्रातकुम्भानि पात्राणि चास्मा- १२
कम् ईश्वरस्य मन्दिरे याजकस्योरिवतनयस्य मिरेमेतस्य करे ऽस्माभि-
स्तोजयित्वा समर्पितानि । तेन समं पीनिहसस्य तनय इलीयासर आ-
सीत् । ताभ्यां समं येभ्यस्य तनयो योषावदो विद्रुयेस्तनयो नेथदिय-
क्षैतो जेवीयावाक्ता । सर्वस्मिन् गयनया तुजनया च समर्पिते तस्मिन्नेव १४
समये तस्यास्तुकायाः स्रस्त्रं परिमाणं लिखितमभवत् । अपरं वन्दित्वा- १५
वस्थात आगता युद्धदासा निखिलस्येखायेषो निमित्तम् इखायेषीयेश्वरम्
उद्दिश्य होमार्थकवजिरूपेण द्वादशदृघभान् प्रायश्चित्तार्थञ्च वसुवतिं
मेघान् सप्ताधिकसप्ततिं मेघशावकान् द्वादशकागान् एतान् परमेश्वर-
मुद्दिश्य होमं वजिदानञ्च चक्रिरे ।

अनन्तरं ते राजप्रतिनिधिभ्यः सरितो ऽवारस्त्रेभ्यः श्रासकेभ्यश्च राजा- १६
क्षायपाण्यददुः, ततस्तं लोकानाम् ईश्वरीयमन्दिरस्य कार्यस्य चोपकारं
चक्रिरे ।

८ नवमोऽध्यायः ।

१ अन्वजातीयनारीभिः समं पिङ्गदीयानां भिन्नताकरणकारणाद् इन्द्राक्षः विज्ञापः
५ तस्य प्रार्थना च ।

तस्मिन् कर्मणि समाप्ते ऽष्टौ मम समीपम् आगत्य कथामिमाम् १
अकथयन्, इखायेषीया लोका याजका जेवीयाक्षेत्रवृष्टिप्रयोगेभ्य
स्त्रात् पृथक् नाकुर्वन् । ते क्षिनालीयानां द्वितीयानां पिरिषोयाकां विवृ-
यीयाद्याम् अन्वजातीयानां मेधावीयानां मिखीयाद्याम् इमोरीयाकां घृषा-
र्हक्रियाः समाचरन्ति । विशेवतः खेषां निमित्तं निजनिजपुत्राणाञ्च १
निमित्तं तेषां कन्या अपृच्छन् अनेन प्रकारेण प्रयतवञ्जजाता लोका इत-
रदेशीयैः समं मिमिता अभवन् अपरम् अष्टौ श्रासकाञ्च दोषस्यास्य
मूकम् अभवन् । एतां वाचं निश्रम्भाञ्च निजपरिधिषम् उत्तरीयञ्च वसनम् १
अच्छिनदं निजशिरसः प्रशुक्तेजान् क्षिप्त्वा विस्मयापन्नो भवन् उपावि
श्रुत्वा । तदानीं युद्धदासानाम् आश्वाङ्गानमधीखायेष्वयेश्वरस्य निदेशेन ५

- यावन्तो जाहाः कर्मिता अभवन् ते मम सन्निधी भिन्नितवन्तः । अपरम्
 अहं सन्धाकालीयवनिदानसमयं यावद् विख्यापन्नो भवन् उपाविशम् ।
- ५ अनन्तरं सन्धाकालीयवनिदानसमये ऽहं शोकादुत्थाय हिरण्यपरिधेक-
 शिन्नोत्तरीयवसनञ्च सन् जाननीं पातयित्वा निजप्रभोः परमेश्वरस्य
 ६ साक्षात् करौ प्रसार्य कथितवान्, हे मदीश्वर, हे मदीश्वर, अहं त्वां प्रति
 निजं वदनम् उत्थापयितुं प्रीडितो विवर्णञ्च भवामि, यतो बाहुल्याद्
 अस्माकं पातकान्यस्माकं शिरसाम् ऊर्द्धम् उदतिष्ठन् अस्माकम् अप-
 ७ राधञ्च गगनस्पर्शी जातिवान् । अस्माकं पूर्वपुनश्चात् समसमारभ्याद्य
 यावद् वयं महत्पराधे मया आसन्हे । अस्माकम् अपराधकारबाहु-
 वयम् अस्माकं राजानो याजकाश्चाद्यतनदद्यान्सारेण वदनागं व्याकु-
 कतायां जोठने वन्दित्वे चन्द्रहासेभितरदेशीयनरपतीनां हस्तेषु समर्पिता
 ८ अभवाम् । किन्त्वधुनास्माकं कियतो ऽवशिकान् मनुजान् रक्षितुं भवतो
 धर्मधामन्यस्त्वम् आश्रयं दातुम् अस्माकं जोषनानीश्वरेण दीप्तिमन्ति
 कर्तुं वन्दित्वदशायां विन्नामं दातुं अस्माकं प्रभुः परमेश्वरः क्षयिकत्वात्
 ९ प्रसन्नो भवत । वयं युद्धदासा आसन्तथाप्यस्माकम् ईश्वरो वन्दित्वा-
 वस्थायामप्यस्मान् न पर्यत्थजत् किन्त्वस्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरं स्थापयितुं
 तस्य जीर्णोद्धारं कर्तुञ्च यिच्छदादेशे विरूपाक्षमे चास्त्रभ्यं प्राकारं दातुम्
 अस्मान् जीवयितुञ्च से । ऽस्मान् प्रति पारस्तीकनृपतीनां प्रसादम् अवर्त्त-
 १० यत् । इदानीं हे अस्माकम् ईश्वर, इतः परं वयं किं वदिष्यामः ? यतो
 ११ वयं भवतोः निदेशान् पर्यत्थजाम् । भवान् निजदासे भविष्यदादिभि-
 र्वच इदं गदयामास, यूयं यं जनपदम् अधिकर्तुं प्रवेक्ष्य स इतरदे-
 शीयजोषानाम् अमुषिक्तियाभिरर्थता याभिर् घृत्वाहंक्तियाभिस्तो निज-
 १२ माकिन्नात् तस्य दिग्दिगन्तरम् अपरयन् ताभिरमेध्या विद्यते । अतो
 हेतो यूयं तेषां तनयेभ्यो युष्माकं दुहितुन् मा दत्त युष्माकं पुत्राणाञ्च
 विवाहार्थं तेषां दुहितुन् मा ऽऽकरोत, अपरं तेषां मकुञ्च सौभाग्यञ्च च-
 दापि न चेदृधं तेन यूयं वलवन्तो भविष्यथ जनपदीयानि उत्तमवस्तूनि
 भोक्ष्यन्ते निजबंशस्य निमित्तं निज्वाधिकारनिवर्त्तं निधाय वास्यथ च ।
 १३ किन्त्वस्माकं कुक्तियाभिर् भृशपराधेन चैतावत्कमङ्गले ऽस्माद्य वसिते ऽपि,
 हे अस्माकम् ईश्वर, त्वम् अस्माकं कर्तुंभ्यो उत्पतरं दक्षम् अददा अधि-
 १४ कन्त्वस्माकं क्षतिपयान् जनान् इत्थम् उदधरः । एतद्व्यापि यदि वयं तव
 निदेशान् वंशित्वा पुनर्नारं ह्माहं कर्मकारिभिरैतैर् जातीयैः साधं नि-

त्रतां कुर्मन्तर्हि यावद् अस्माकं कश्चिद् रक्षितो ऽवशिष्टो वा न तिष्ठति
तावत् त्वम् अस्मभ्यं कुपित्वा किम् अस्मान् निःश्रेवं न नाशयिष्यसि? हे १५
इक्षार्येणः प्रभो परमेश्वर त्वं धर्मस्वरूपः, यतो वयम् अथ यावद् रक्षां
प्राप्यावशिष्टा विद्यामहे, पश्य वयं तव समक्षम् अपराधे मग्ना आस्महे
तत्कारणात् तव समक्षं स्थातुं न पारयामः ।

१० दशमोऽध्यायः ।*

१ त्रिखनियेनेप्राप्त्याश्चमनं ६ शोकाश्वितेनेप्राप्तेण शोकानां भंगद्वयं ८ लोकेरपरार्थं
स्वीकृत्य तं त्यक्तुम् अङ्गीकरणं १५ अन्यजातीययोषितां दवनाथं शोकानां त्रियो-
जनं १८ अपराधिलोकानां नामानि ।

अनेन प्रकारेणेश्वरीयमन्दिरस्यान्तिक इन्द्राक्षे प्रार्थनां कलुषस्वीकारं १
कन्दनं प्रथामश्च कुर्वन्तीस्त्रायणीयलोकानां मध्यात् स्त्रीपुरुषबालानाम्
अतीव महासमाजस्तस्य समीपे मिलितो बभूव, अपरं लोका अतीव
चक्रन्दुः। तदानीम् एणमबंशीयो यिश्चीयेलस्य तनयः शिखनिय इन्द्राक्षं १
बाहमिमां जगद, वयं खेधाम् ईश्वरस्य विरुद्धम् अपराधिने भूत्वै-
तद्देहीयानां मध्याद् इतरजातीयाः कन्वा व्यवहाम, तथापि विषये
ऽस्मिन् इक्षार्येण प्रत्वाशा विद्यते । मत्प्रभो भवतो मन्वजानुसारेण १
स्माकम् ईश्वरस्य निर्देशात् कम्पितानां मनुजानां मन्वजानुसारेण च ता
योषितस्तासु जाता बालकाश्चास्माभिः परित्यक्त्यन्त इति नियमे ऽस्मा-
कम् ईश्वरेण समं क्रियतां तत् कर्म व्यवस्थानुसारेण भवतु । उत्तिष्ठ ४
यतः कर्मैतत् त्वया कर्तव्यं वयमपि तव साहाय्यं करिष्यामः, त्वम्
उत्सुको भूत्वा कर्मं कुरुष्व । तदानीम् इन्द्राक्षः समुत्थाय तदावस्थानुसा- ५
रेण करुणार्थं प्रमुखयाजकान् देवीयान् इक्षार्येणीयनिखिललोकानांश्च श्रमथं
कारयामास तेन ते श्रमथं चक्रुवांसः ।

अनन्तरम् इन्द्राक्ष ईश्वरीयमन्दिरस्य सम्मुखान् उत्थायेजियाशीवस्य १
तनयस्य बोहानवस्य कौष्ठं प्राविशत् तत् स्थानं गत्वा किञ्चन भक्ष्यं नाभुङ्क
पानीयञ्च नापिबत् यतो वन्द्यवस्थात आगतानां मनुजानाम् अपराधात्
लो ऽश्रोचत् । अनन्तरं युद्धदासा मनुजा यिष्णुशानने समामनिष्कन्ति, ०
घटन्तु यः अस्मान्धिपानां प्राचीनानाञ्च मन्वजानुसारेण दिनप्रवमन्थे ८
नामनिष्कन्ति तदीयं सर्व्वस्वम् अपहरिष्यते, अपरं वन्द्यवस्थात आस-

तात् समाजात् स वच्चिर्भविष्यत्येतद् विह्वदाविह्वलानमयोः सर्वेषु
घोषयाचक्षे ।

- ८ अमन्तरं विह्वदाविन्यामीनयोर्निखिलमनुजा दिनत्रयमध्ये विह्व-
लान्मुने मिलितवन्तः । तदानीं नवममासस्य विंशतितमं दिनमासीत् ।
मनुजा गुह्यतरकार्यनिदानात् महाहृष्टिनिदानाच्च प्रकम्पमाना ईश्वरी-
१० यभवनस्य महाप्राङ्मुख उपविविशुः । ततः परं याजक इन्द्राहः समुत्थाय
तान् जगाद युष्माभिरिच्छायेलो दोषस्य हृदये ऽन्यजातीयाः कस्या ष्टुदा
११ अमनापराद्धं । अतो हेतारिदानीं युष्माकं पिढलोकानां प्रभोः परमेश्व-
रस्य सद्भिर्घो तत् स्त्रीकुरुध्वं तस्य तुष्टिजनकं कर्म कुरुध्वच्च । अपरं देशीय-
१२ मनुजेषु इतरजातीययोषिद्भ्यश्च स्नान् एषकं कुरुध्वं । तदानीं निखिलः
समाजः प्रोचकैः स्वैः प्रत्युवाच, भवता यादृशं गदितं तदनुसारेण-
१३ स्नाभिः कारिष्यते । परन्तु लोका अनेके, वर्धकालखोपस्थितवान्,
वयं वचिष्यन्ते स्थानुं न पारयामहे किञ्च कर्मदे दिनकेन दिनद्वयेन वा
१४ सार्धं नहि, यस्माद् वयमनेक एतेन कर्मभापराधिना जाताः । अतः
कस्त्रसमाजस्य कृते ऽस्माकम् अधिपतय एतस्मिन् नियुज्यन्ताम् अपरम्
अस्माकं नगरेषु यावन्तो लोका इतरजातीयाः कन्या खवहन्तेः सार्द्धम्
एकैकस्य नगरस्य प्राचीनलोका विचारयित्वा च निरूपितसमये समाग-
च्छन्तु तेन विषयेऽस्मिन् अस्माकम् ईश्वरस्य कोपाधिरस्मत्तो निवर्तय्यते ।
१५ एतस्या मन्त्रबाया वीपरीत्येन केवलम् असाहेनस्य तनयो योनाधन-
स्त्रिह्वलस्य तनयो यद्वसियञ्चोदतिष्ठतां किञ्च मिशुल्लभो जेवोयः सम्भि-
१६ ययश्च तयोः साहाय्यम् अकुरुतां । तथापि वन्द्यकृता मनुजा विभ्रिवद्
आचारम् अकुर्वन् याजक इन्द्राहः प्रधानपिढकाः कियन्तो लोकाश्च
निजनिजपिढवंशानुसारेण निजनिजनामानुसारेण च एषकृताः सन्तो
१७ दशममासस्य प्रथमदिवसे तत्कार्यस्य विचारं कर्तुम् उपविविशुः । अपरं
प्रथममासस्य प्रथमे दिवसे त इतरजातीययोषिद्ग्याह्निपुरवासां वि-
चारं समापयामासुः ।
१८ याजकवंशानां मध्य इतरजातीयकन्यायाह्वय एते मनुजा अविद्यन्त,
यिहोषादकस्य सुतस्य येभ्युस्य तनयानां भातुः च मध्ये मासेय इकी-
१९ येघरो यारिवो गिदकियश्च । इमे निजा निजा जायाः परित्स्त्रुं स्नाष्टरं
किञ्चिदुः, अपरम् अपराधित्वकारणात् मेषमेकं दोषार्थं कर्त्तुं ददुः ।
२० अपरम् इम्मेरवंशे जनानिः सिद्धदिवश्च । अपरं हारीमवंशे मासेय

इलियः शिमरियेण विहीयेक उवियस्य । अपरं पशुहरवंश इलियो- ११
 येनयो मासेय इस्त्रायेको नियनेको बोसावद इलियासाहस्य । अपरं १२
 लेवीयानां मध्ये बोसावदः शिमरियः किकायाहः (सस्य किकीटः) पि-
 चाहियो यिहदा इलियेवरस्य । अपरं गायकानां मध्ये इलियाशुनः । १४
 दारपाकानां मध्ये शल्लुमः टेकम ऊरिस्य । अपरम् इस्त्रायेकीयानां मध्ये १५
 परियेश्ववंशे रिमायो यिवियो मल्लियो मियामीन इलियासरो
 मल्लियो विनायस्य । अपरम् एलमवंशे मत्तनियः सिखरियो विही- १६
 येको ऽरिथिरेमेत इलियस्य । अपरं सत्तुवंश इलियो-येनय इलिया- १७
 शोवो मत्तनियो यिरेमेतः सावदो ऽसीसास्य । अपरं वेवयवंशे यि- १८
 होहानो इलनियः सव्वयो ऽल्लयस्य । अपरं वानिवंशे मिशुल्लमो १९
 मल्लुको ऽदायाहो याश्रुवः शाको रामोतस्य । अपरं पशुतमोयाववंशे २०
 ऽरुः किलको विनायो मासेयो मत्तनियो विस्त्रकेलो विद्मूयि मिर्नशिस्य ।
 अपरं हारीमवंशे इलियेवरो यिशियो मल्लियः शिमरियो शिमियोनो २१
 विन्वामीनो मल्लुकः शिमरियस्य । अपरं हश्रुमवंशे मत्तनियो मत्ततः २२
 सावद इकीकेणटो यिरेमयो मिर्नशिस्य शिमरियस्य । अपरं वानिवंशे २३
 भादयो ऽन्नाम ऊयेको विनायो वेदियाहः किलूऊ वनियो मिरेमेत २४
 इलियाशोवो मत्तनियो मत्तनियो यासयो वानि विद्मूयिः शिमरियः २५
 शिमरियो गायको ऽदायाहो मश्रुयः शाश्रुयः शारयो ऽसरैलः शेरि- २६
 मियः शिमरियः शल्लुमो ऽमरियो यूसफस्य । अपरं निदुवंशे विधूयेको २७
 मत्तधियः सावदः सिवीनो यादयो योयेको विनायस्य । इम रतरजाती- २८
 यकन्या अबहन कतिपयानास्य तासु जायासु सन्ताना अजायन्त ।

निहिमियस्य पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

बिक्रानमस्य दुर्दशाया नामो निरस्य निहिमियस्य शोचनमुपपन्नस्य तदीया
 शायना च ।

इसलियस्य तमस्य निहिमियस्य कर्माणि । विंशतितमवत्सरस्य १
 किरशेवमासि शूश्रुराजधान्यामहगासम् । तदानीं इनानिनामा मम २

- भातृशामेवो ज्ञेयो यिद्धदादेष्टीयाः कतिपया मनुजाश्च तत् स्थानमात्र-
मन् तदा ते रक्षितान् अर्धतो बुद्धदासत्वाद् अथविद्वान् विद्वदीवजो-
१ खानधि विद्वशाकमन्वाधि मया समपृच्छन्त । तेन ते माम् अभावन्त ते
ऽवशिष्टा बोधा अर्धतो दासत्वाद् उच्छिष्टा मानवा महता दुःखेनापमा-
नेन च तत्र देष्टे निवसन्ति किञ्च विद्वशाकमस्य प्राकारो भयो पुरदा-
राधि च वज्रिदग्भाभि विद्यन्ते ।
- ४ तेषामेताभि वाक्शानि निश्वस्यार्हं कतिपयदिवसान् उपविश्य कञ्चन्
५ अशौचं स्वर्गीयेश्वरस्य च गोचर उपवासं प्रार्थनाश्चाकरन्वा इहर्षो
भारतीश्चाकथयं हे स्वर्गीय प्रभो परमेश्वर, तमेव महान् भयङ्करेश्वरः,
ये त्वयि प्रीयन्ते तवाद्या ष्टङ्कानि च तान् प्रति त्वं नियमम् अमुकस्याश्च
रक्षसि । इदानीं भवतो ऽस्य दासस्य प्रार्थनाम् आकर्षयितुं भवतः
६ शोभे अथवे जाचने चोन्मीजिते भवतां । अहं भवदीयदासानाम्
इच्छायेकीयजोक्तानां निमित्तं दिवानिष्टं भवतो गोचरे प्रार्थये, इच्छाये-
कीयजोक्तानां कलुषाधि स्वीकरोमि च, यतो भवतो विषङ्गम् अस्माभिः
७ पापम् अकारि, मयापि मम पिष्टवञ्जेन च पापम् अकारि । वयं भवतो
विषङ्गं कुंकुम्मांशुकुर्म्मांहि, किञ्च अदासेन मूससाश्चापिता भवत आदेशा
८ विषयो राज्यनीतयश्चास्माभिर्नाचरिताः । तथाहि युष्माभिराश्चा-
ङ्गनात् मयि भिन्नजातीयानां मध्ये युष्मान् विकीर्णवति यदि सूर्यं मां
प्रति पराहृत्य मदीयान् निदेशान् ष्टङ्कायात् तदनुसारेण कर्म्माधि
९ कुर्म्मांश्च, तर्हि युष्माकं केषुचित् गगनस्य प्रान्तपर्यन्तं दवितेऽपि ते
तस्मात् स्थानादपि मया संयाहिष्यन्ते निजनासो वासार्थं महाभिरक्षितं
स्थानम् आनेष्यन्ते च, यामिमां भारतीं भवान् मूससाश्चापितवान्
१० विनयेहं तामिदानीं स्मरतु । त एव भवतो दासा प्रजाश्च सन्ति,
भवान् निजेन महापराक्रमेण बलवता करेण च तान् परिक्रीतवान् ।
११ हे मत्प्रभो, विनयेऽहम् इदानीं श्लोयदासस्य प्रार्थनाया ये च भवतो
नासो भक्त्यां तुष्यन्ति भवदीयानां तेषां दासानां प्रार्थनायां श्रवो निद-
धातु । अपरं विनयेऽहम् अद्य श्लोयदासस्य कर्म्मे सिद्धं करोतु पुमांश्च
एतस्य समस्तस्य माम् अनुकम्पितं विदधानु ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ निहिमित्यस्य विषयवदनताया निदानं विदित्वा स्वपेक्षासंज्ञेन तस्य यिच्छासक्तं प्रति प्रेषणं २ तन्निमित्तं तन्नोपस्थितं तदीयवैरिणां मनस्तापः ११ अशदायां भयप्राकारस्थासोक्तं १० प्राकारस्य पुन निर्मोणे यिच्छदीयेभ्यः प्रदत्तदानं ।

अहं महीपतेः पानभाजनवाट् आसं किञ्च नरपतेरर्तसक्तस्य राज- १
त्वस्य विंशतितमवत्सरस्य मीसने मासि महीपतेः सम्मुखे ब्राह्मणसे
तिष्ठति मया स ब्राह्मणस्य आदाय नरपतये व्यतारि । पूर्वमहं तस्य
समर्थं कदापि विषसो नाभवम् । एतन्निदानात् नरपति मीमपृच्छत् त्वं २
निरामयोऽसि तथापि त्वदीयं वदनं कुतो विवर्यमभूत्? एतत् मनः-
पीडां विमान्येन केनापि हेतुना न जायते । एतेनाहम् अतीवेद्विजन् ३
नरनाथमवादिषं, राजा चिरजीवी भूयात् । किञ्च मदीयपूर्वपुरुषाणां
श्रवणासे यद्गगरं तदधुनोच्छिन्नं विद्यते तदीयगोपुराणि चाग्निदग्धानि
सन्ध्येतेन मदीयं वदनं कथं विवर्यं न भवेत्? तदानीं महीपति ४
मीमप्राचीत् त्वं किं प्रार्थयसे? ततोऽहं स्वर्गीयेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थनां
विधाय राजानम् ऊचिवान्, यदि नरपतेरभिमतं जायेत यदि च ५
भवतो दासा भवतः साक्षादनृग्रह्यते तर्हि निवेदनमिदं कुर्वेऽहं भवान्
मां यिच्छदानीदृते मदीयपिष्टलोकानां श्रवणासं नगरं प्रेषयतु तं न मया
तत् पुनर्निर्मोयिष्यते । ततो महीपतिः स्वीयपार्श्वं समुपविष्टा मद्दिशो च ६
मामप्राष्टां, त्वदीययात्रायां कति दिनानि भविष्यन्ति? कदा च त्वं पुन-
रावर्तिष्यसे? इत्थं मां प्रेषयितुं भूपतेरभिमते जाते मया तस्य सन्निधौ
समयो निरूपितः । अधिकन्तु मया महीपतिरुदितः, यदि क्षितिपतेर- ७
भिमतं जायेत तर्हि यिच्छदानीदृते ममोपस्थितिं यावद् यत् सरितः पा-
रस्था देशाधिपतयो मदीयप्रजनस्य साहाय्यं कुर्वीरन् कारणादतस्तान्
प्रति लिखितानि पत्राणि मञ्चं दीयन्ताम् । अपरं भूभृते वनरक्षक आ- ८
सप्तौ यत् मन्दिरपार्श्वस्य दुर्गस्य गोपुराणां नगरीयप्राकारस्य मदीय-
वेष्मनश्च गृह्णाणानां कृते मञ्चं दास्ये देयात् तन्निमित्तं तं प्रति पत्रमेवं
वितरतु । तेन मास्यतीश्वरस्यानुग्रहेण नरपति मञ्चं तत् सर्व्वं दत्तवान् ।
अपरं नरनाथो मया समं वाहिनीपतीन् हयारोहिण्यश्च प्राहिषोत् । ९
अनन्तरम् अहं सरितो ऽवारस्थानां देशाधिपतीनाम् उपकरणम् उप-
स्थाप्य स्वपतेः पत्राणि तेभ्यो ऽददाम् । तदानीम् इच्छायेकीयवंशस्य कल्याण- १०

चेष्टार्थं मानुष एक आगमदिति निश्चय्य हेमि।गीयमन्वच्छटस्याम्भो
नीयदासस्य टोविष्यस्य च महती मनःपीडा जाता ।

- ११ अनन्तरमहं यिरूशालमम् उपस्थाय तत्र स्थाने दिनत्रयं प्रेषितवान् ।
१२ ततो ऽहं मम सङ्गिनः कतिपयलोकान् राजन्यामुदतिष्ठाम् । किन्तुश्वरो
यिरूशालमस्य कृते यस्मिन् कार्यं मम मानसं प्रावर्तयत् तदहं कश्चन न
आपितवान् । अपरमहं यं वाजिनम् आरोहं तं विना क्रोप्यन्वः पशुः
१३ साकं मया नासीत् । अहं निगायां निम्नभूवो द्वारेण वहिर्गत्य नागकूपं
सारदारश्च यावद् गच्छन् यिरूशालमस्य भग्नं प्राकारं वह्निदग्धानि
१४ पुरद्वाराणि च समलोकयम् । अपरम् अहं प्रखवयस्य द्वारं राजकीय-
पुष्करिणीश्च यावद् प्रजितवान् तत्र मदीयवाहनस्य पशो गमनीये
१५ वर्तन्ति न सति क्षपायामहं खोतसो मध्येन व्रजन् प्राकारं समपश्यम्
१६ अनन्तरं पुनर्वारं निम्नभूमे द्वारेण प्रविश्य पराहत्यागच्छम् । किन्तु
मया यद्यत् स्थानम् अगम्यत यद्यथाक्रियत तद् अधिपतयो नाविदुः
किञ्च तं कालं यावद् अहं यिहदीयलोकान् याजकान् प्रमुखनरान्
अधिपतीन् कर्मकारिणश्च तन्न आपितवान् ।
१७ अनन्तरमहं तेभ्यो ऽकथयं, वयं कीदृग् दुर्दशापन्ना आस्महे तद्
युष्माभिर्दृश्यते यिरूशालमम् उच्छिन्नं तदीयगोपुराणि च वह्निदग्धानि,
तस्माद् आगच्छन्, वयम् अदारभ्य यन्निन्दास्पदं न भवेम कारणादस्माद्
१८ यिरूशालमस्य प्राकारं पुन निर्म्मिमीमहे । अनन्तरं मां प्रतीश्वरस्य मङ्ग-
लदायको ऽनुग्रहे मां प्रति गदितानि नरपते बन्धनानि चैतानि तेषां
समस्तं मया वर्धितानि, तेन तं समभाषन्त भद्रं वयम् उत्थाय पुन
निर्म्मायां कुर्महे । अनेन प्रकारेण त एतस्योत्तमस्य कार्यस्य निमित्तं
१९ खान् बलवतो ऽकुर्वन्त । परन्तु हेमिरोमीयः सन्वच्छटो ऽम्भानीयदासः
टोविष्य आरोवीयो गेष्टमश्च वाचमिमां निश्चयास्मान् प्रति परिहासम्
अवप्राश्च विधाय गदिहवन्तः, यूयं यदिदं कार्यं कुहथ तत् किं ? यूयं
२० किं राजन्नेहं करिष्यथ? तदानीमहम् उत्तरम् अददाम्, स्वर्गीय ईश्वरो
ऽस्माकं कार्यं सिद्धं करिष्यति । वयं तस्यैव क्सास्तस्माद् अस्माभिवक्ष्याथ
निर्म्मायां करिष्यते । परन्तु यिरूशालमे युष्माकं चो ऽपि भागो वाधि-
कारो वा स्मारकं चिह्नं न विद्यते ।

३ तृतीयाऽध्यायः ।

प्राकारो यैः पुन निर्मायि तेषां नामानि ख्यातानां निर्णयश्च ।

अनन्तरं प्रमुखयाजक इलियाशीवस्तस्य याजका भ्यातरश्च समुत्थाव १
 मेघदारं पुन निर्म्ममिरे तस्य कवाटे ख्यापयित्वा तत् पावयाश्चक्रिरे,
 अर्घतो मेयादुर्गमारभ्य हननेजस्य दुर्गं यावत् तत् पवित्रयाश्चक्रिरे ।
 तस्य सन्निधौ यिरीहो र्गनावाः प्राकारं पुन निर्म्ममिरे । तेषामुपकण्ठे १
 इन्मेस्तनयः सक्कूरः पुन निर्म्ममे । अपरं सिनायाहस्य पुत्रा मत्स्यदारं २
 पुन निर्म्ममिरे तस्य वृहत्पाठानि चोत्थापयाश्चक्रिरे किञ्च तस्य कवाटे
 कुञ्जिका अर्गलानि च ख्यापयाश्चक्रिरे । तेषामुपकण्ठे कौसस्य पौत्र ४
 ऊरिथस्य पुत्रो मिरेमोतः पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ मिशेधवेलस्य पौत्रो
 वेरिखियस्य पुत्रो मिशुक्तमः पुन निर्म्ममे । तस्यान्तिके वानाहस्य पुत्रः
 सादोकः पुन निर्म्ममे । तस्य समीपे तिकोयोया मनुजाः पुन निर्म्ममिरे ५
 परन्तु तेषां प्रमुखमानवाः स्वेषां परिवृष्टस्य कार्ये न प्रवृत्तिरे । अन- ६
 न्तरं पासेहस्य पुत्रो यिदोयादायो विषोदियाहस्य पुत्रो मिशुक्तमश्च
 पुरातनं दारं पुन निर्म्ममाते, तौ तस्य तिर्यक्काष्ठान्मुत्थापयाश्चक्राते तदी-
 यकवाटे कुञ्जिका अर्गलानि च ख्यापयाश्चक्राते । तयोः उपकण्ठे गिवियो- ७
 नीयो मिर्जाटियाहो मिरेः खोयोयो यादोनश्चापरं गिवियोनीया मिस्था-
 हीयाश्च मनुजाः सरितो ऽवारस्त्रदेशाधिपस्य सिंहासनं यावत् पुन ८
 निर्म्ममिरे । तस्य सन्निधौ नाडीन्धमानां मर्ध्यायो हर्षयस्य तनय ९
 उघोयेजः पुन निर्म्ममे । तस्योपकण्ठे गन्धवगिम्बंशोयो हनानियः पुन निर्-
 म्मे किञ्च ते दीर्घप्राकारं यावद् यिरुशाकनं द्रढयाश्चक्रिरे । तेषां समीपे ९
 यिरुशाकनमप्रदेशस्यार्द्धभागस्याधिपति र्हरस्य तनयो रिफायः पुन निर्-
 म्मे । तस्य सन्निधौ हर्म्मफस्य तनयो यिदायाहो निजभवनस्य सम्मु- १०
 खस्यं प्राकारं पुन निर्म्ममे । तस्य समीपे हर्षवर्नियस्य तनयो हर्दूशः पुन
 निर्म्ममे । अपरं चारीमस्य पुत्रो मण्डियः पृष्टतमोयावस्य तनयो ११
 हर्षवश्च तदन्यभागं चुल्लिदुर्गश्च पुन निर्म्ममाते । तदुपकण्ठे यिरुशाक- १२
 मप्रदेशस्यार्द्धस्याधिपो हर्षोहेशस्य तनयः शक्कूमस्तदीयदुहितरश्च पुन
 निर्म्ममिरे । अनन्तरं चानूजो सामोहनिवाधिनश्च जोका निन्नभूमे दारं १३
 पुन निर्म्ममिरे । ते तस्य निचयनं चक्रिरे किञ्च तस्य कवाटे कुञ्जिका
 अर्गलानि च ख्यापयाश्चक्रिरे, अपरं सारदारं यावत् प्राकारस्य सङ्घं

- १४ इक्षान् पुन निर्म्ममिरे । अपरं वैथक्केरमप्रदेशस्याधिपती रेलवस्य पुत्रा
मस्त्रियः सारदारं निर्म्ममे, स तस्य निश्चयनं चक्रिवान् किञ्च तस्य
- १५ कवाटे कुञ्जिका अर्गणानि च स्थापयाचक्रे । अपरं मिस्याप्रदेशस्याधि-
पतिः कञ्चैवेत्तनयः शङ्खुमः प्रखवस्यस्य हारं पुन निर्म्ममे, स तत्
निर्म्माय तदीयाच्छादनं चक्रवान् अपरं तस्य कवाटे कुञ्जिका अर्गणानि
च स्थापयाचक्रे किञ्च दायूरो नगराद् अवरोहयार्थकं सोपानं यावत्
राष्ट्र उद्यानस्य सम्मुखस्थायाः श्रीजोहपुष्करिण्याः प्राकारं पुन निर्म्ममे ।
- १६ तस्योपकण्ठे वैतसूरप्रदेशस्यार्द्धभागस्याधिपतिरसूकस्य तनयो निश्चि-
मियो दायूदः शवागाराणां सम्मुखे खनितायाः पुष्करिण्या अभ्यङ्गे
- १७ यावत् वीरकोकानां भवनानि च यावत् पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ
जेवीयानाम् अन्तर्गता वानेत्तनयो रिद्धमः पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ
क्षीयलाप्रदेशस्यार्द्धभागस्याधिपति र्दशविधः स्त्रीयभागं पुन निर्म्ममे ।
- १८ तस्य समीपे तेषां आहनिवहो ऽर्धतः क्षीयलाप्रदेशस्यार्द्धभागस्याधिपति
- १९ हेनाददस्य तनयो ववयः पुन निर्म्ममे । तस्योपकण्ठे मिस्याया अधिपति
र्येशूयस्य तनय रसुरः प्राकारस्य वक्रभागे स्थितस्यास्त्रशस्त्रस्य वर्त्मस-
- २० म्मुखे स्नानमपरं पुन निर्म्ममे । तस्योपकण्ठे सव्वयस्य तनयो बाहूको
यत्नं कृत्वा प्राकारस्य वक्रभागात् प्रधानयाजकस्थेलियाश्रीवस्य गेहहारं
- २१ यावत् स्नानमन्यत् पुन निर्म्ममे । तस्य समीपे कोसस्य पौत्र उरियस्य
पुत्रो मिरेमेत इक्षियाश्रीवस्य गेहहारम् आरभ्येलियाश्रीवस्य गेहस्य
- २२ प्रान्तं यावत् स्नानमपरं पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ समभ्रुमे र्याजककोकः
- २३ पुन निर्म्ममिरे । तदुपकण्ठे विन्यामीने हश्रुवस्य स्त्रीयगेहयोः सम्मुखे
पुन निर्म्ममाते । तस्यन्निधावननियस्य पौत्रो मासेधस्य पुत्रो ऽसरिपः
- २४ स्त्रीयगेहस्य सम्मुखे पुन निर्म्ममे । तस्योपकण्ठे हेनाददस्य पुत्रो विन्नवि-
रसरियस्य भवनमारभ्य प्राकारस्य वक्रम् अर्धतः कोकं यावत् स्नानम-
- २५ परं पुन निर्म्ममे । अनन्तरम् ऊधयस्य तनयः पाकको वक्रस्य सम्मुखे
प्राकारस्य सम्मुखे वन्धनालयस्य चत्वरस्य समीपस्थस्य राष्ट्र ऊर्द्धप्रासा-
दाद् बहिर्वर्तिदुर्गस्य सम्मुखे च प्राकारं पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ
- २६ परिवोदस्य तनयः पिदायः पुन निर्म्ममे । निधीनीयकोका सोपाने ऽर्धतो
नीरदारस्य पूर्वदिशः सम्मुखस्थं स्नानं बहिर्वर्तिदुर्गं च यावद् ऊनुः ।
- २७ तस्यन्निधौ तिकोवीया बहिर्वर्ति हहद् दुर्गम् आरभ्य सोपानस्यप्राकारं
- २८ यावद् अपरं स्नानमेकं पुन निर्म्ममिरे । हवहारस्य परदिशम् आरभ्य

याजकानाम् एकैको जनो निजगेहस्य सम्मुखं प्राकारं पुन निर्म्ममे ।
 तत्सन्निधाविम्नेरस्य तनयः सादोको निजगेहस्य सम्मुखं पुन निर्म्ममे । १८
 तस्योपकण्ठे पूर्वद्वारदक्षकः शिखनियस्य तनयः शिमधियः पुन निर्म्ममे ।
 तस्योपकण्ठे श्रेणिमियस्य तनयो जनानियः साकषस्य यक्षः पुत्रो हानूनश्च १०
 स्थानमपरमेकं पुन निर्म्ममाते । तत्समीपे वैरिखियस्य तनयो मिश्रुक्तमो
 निजप्रकौष्ठस्य सम्मुखं पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ नाडोन्धमस्य तनयो ११
 मल्लिक्यो निघोनीयानां वणिजाश्च स्थानं यावत् निपकद्वारस्य सम्मुखं
 प्राकारं कोषस्य वत्सं यावत् पुनर्निर्ममे । अपरं कोषमार्गस्य मेघ- ११
 द्वारस्य च मध्ये नाडोन्धमा वणिजश्च पुन निर्म्ममिरे ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ रिपूषां निन्दायाः कथनं ७ वैरिकां विरहं रक्षकाणां स्थापनं ११ कर्मकारिणां
 हस्तैकसमर्पणं १८ मानवान् प्रति निहिमित्यस्य मन्त्रशाकथनम् ।

अपरं वयं प्राकारं पुन निर्म्ममीमहे वाचमिमाम् च्याकर्ण्य सन्व- १
 ष्टटश्चोप मजाज्ञोधान्वितः सन् विह्वदीयान् तिरस्कृतवांश्च । अपरं १
 निजभातुणां शोमिरोणीयबलानाश्च साक्षात् वाचमिमां व्याहरत्, एते
 जीर्वा विह्वदीयाः किं करिष्यन्ति ? इमे कदा निवर्त्तिष्यन्ते ? इमे किं
 यज्ञं करिष्यन्ति ? एकस्मिन् दिने किं कर्मैतत् साधयिष्यन्ति ? प्रसी-
 क्तान् पाषाणान् धूलिराशिभ्य उठ्याप्य किं सजीवान् करिष्यान्त ? तेन १
 तस्य समीपस्थो ऽम्नोनीयटोवियः कथयामास, ते यत् निचयनं कुर्वन्ति
 तत्र यदि इहमाल आरोहति तर्हि स पाषाणनिर्मितः प्राकारो भिद्य-
 मानः पतिष्यति । हे अस्माकम् ईश्वर अवयं कुरु, वयं निन्दता अभ- ४
 वाम । एतैः कृतम् अपमावम् एतान् प्रति परावर्त्तय । अपरं दासा-
 गाररूपे देष्टे कोठितवस्तूनीवैतान् स्थापय । एतेषां कण्ठं न गोपय, ५
 एतेषाम् अघर्मं भवतः सम्मुखाद् जुप्यतां, यतस्ते निघायकानां सम्मुखे
 तव कोपम् अजनयन् । तथापि वयं प्राकारं निरमिमीमहि, ततः स १
 क्त्वः प्राकार उच्यतेऽर्द्धं यावत् सम्पन्नो ऽभूत् । यतो लोकानां मनः
 कर्मस्थासक्तम् आसीत् ।

अनन्तरं विरूपाक्षमस्यप्राकारस्य पुनर्निर्म्माणां प्रवर्त्तते तस्य भग- ७
 यानानां जीर्णोद्धार आरभ्यते चैतन्निर्म्मण्य सन्वष्टटः टोविय आरवीया

- ८ अस्मीनीया असदोदीयाश्च स्रजं कुडाः सक्तो यिक्त्रालमस्य विषयं बोध-
 ९ नार्थं तत्रगदस्य वड्डे वीधनार्थं च सर्वे वाचा कर्तुम् ऐक्यमसं चक्षिरे । तेभ्य
 वयं खेषाम् ईश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थयामहि दिवानिधं तेषां विषयं
 १० रक्षकान् अस्यापयामहि च । अपरं यिक्त्रदीयाः कतिपयकोका अपरम्
 भारवाहका दुर्बला जाता इदानीमपि वड्ड जीर्णं विद्यते, वयं प्राकारं
 ११ पुनर्निर्मातुं न पारयामः । अस्माकं वैरिभ्योऽप्यकथयन् वयम् इतैरवि-
 दिता अदृष्टास्तेषां स्थानं प्रविष्टैतान् इनिष्यामकतु कर्म निवर्त्तयि-
 १२ श्यामश्च । अपरं तेषां समीपवासिनो यिक्त्रदीया येभ्यः स्थानेभ्योऽस्माक-
 मीपं गमनागमने अकुर्वन्, तेभ्यः सर्वेभ्यः स्थानेभ्यो दशवारान् अस्माकं
 सन्निधिम् आगत्य तद् वधोऽवदन् ।
 १३ अपरम् अहं तेषां स्थानानाम् अधः प्राकारस्य पश्चाद् अनाहतकालेषु
 लोकात् नियुक्तवान् अर्थतश्चन्द्रहासशूलधनुर्धारिणो लोकान् वंश-
 १४ क्रमेण नियुक्तवान् । अनन्तरम् अहम् अवालोकयं किञ्च प्रोक्ष्याय प्रमुख-
 लोकात् अध्येष्टान् तदन्यनिखिललोकाश्च गदितवान् वृथं तेभ्यो मा
 विभीत, महान्तं भयङ्करं परमेश्वरं स्मरत, खेषां आतृष्यां पुत्रपुत्रीषां
 १५ जायानां ग्रीहानाश्च निमित्तं समरं कुर्वत । अनन्तरं तेषाम् अभिप्रायो
 अस्माभिर्बुद्ध ईश्वरेण तेषां सन्तुष्टा व्यर्थीकृता धितिवार्त्तायाम् अस्माकं
 १६ रिपुभिः श्रुतायां वयं सर्वे पुनः प्राकारं गत्वा स्वीये स्वीये कार्ये प्रवर्त्ता-
 १७ महि । तदेव दिनमारभ्य मम दासेयानाम् अङ्गमनुजाः कार्यम् अकुर्वन्
 अस्याङ्गलोकाश्च शूलपलकधनुर्वस्त्राणि धारयन्ति । तिलकम् अपरं जस्यस्य
 १८ यिक्त्रदावंशस्य पश्चात् सैन्याध्यक्षा अपरम् । ये प्राकारस्योपरिष्ठात् नि-
 चयम् अकुर्वन् ये च भारान् अवहन् आरोपयन् वा ते सर्वे हन्ते
 १९ नैकेन कर्माकुर्वन् तदन्याहन्ते च शूलम् अधारयन् । निषादलोकाश्च
 सर्वे कटिषु इड्डलङ्गा अषाययन् तुरीवादकश्च मम सन्निधौ वतिष्ठत् ।
 २० अनन्तरम् अहं प्रमुखलोकात् अधिपतीन् तदन्यनिखिललोकाश्च
 आह्वरं, कार्यमिदं समहत् इदिततश्च इयमपि प्राकारस्योपरिष्ठाद् वि-
 २१ कीर्त्ता मिष्टा दूरवर्तिनश्च । तस्माद् वन्न कुत्रापि स्थाने यथाभिलुप्तोद्यमः
 लोच्यते तत्रैवास्मत्समीपं समागन्तवन् । अस्माकम् ईश्वरैः अस्माकं नि-
 २२ मित्तं समरं परिच्छति । अनेन प्रकारेण वयं तस्मिन् कार्ये परिचयम्
 अकुर्व्म, अस्माकम् अङ्गमनुजाश्चोदयमारभ्य तारकैदयं वावत्
 २३ शूलानि धारयन्तः समतिलकन्तु तस्मिन् समये मया लोकाः पुनश्च-

दिता एकैको जनः स्वदाधेन समं यिरुशाकमस्य मध्ये निष्ठां यापयतु,
तथा सति ते निष्ठायाम् अस्माकं रक्षोपकारका दिने च कार्योपकारका
भविष्यन्ति । तस्मात् मया मम भ्रातृभिर्मम दासैर्मम रक्षकानुचरैश्च ११
वसन्तानि न मोक्षितानि, एकैकस्य श्रुणुमेव खानम् अभवत् ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ लोकानां कलत्रकथनं १ कुसादपाठिणो लोकान् तिरस्कृत्य कुषोदस्य प्रतिदानाय
निश्चिन्निवस्य निदेशनं १४ अध्यायस्यपदस्य वेतनं न गृहीत्वा निश्चितेन वस्त्रो-
कानां भरत् ।

अनन्तरं निजभ्रातृणां यिद्धदीयानां विरुद्धं साधारणलोकानां तदीय- १
योधिताश्च महाकलत्रं उदतिष्ठत् । केचिद् अत्र दन् अस्माकं बहवः मुत्रा २
दुहितरश्च सन्ति तस्माद् वयं यथा भुञ्जाना जीवेम तदर्थं प्रस्थानि
अत्रत्येन गृहीतवन्तः । अपरे केचिद् अत्र दन् वयं खेषां प्रस्थान्तेत्राणि ३
द्राक्षाद्येत्राणि गृह्णाणि च न्यासीकृत्य दुर्भिक्षसमये प्रस्थानि अत्रत्येन
गृहीतवन्तः । अपरे केचिद् अत्र दन् राजकरस्य निमित्तं वयं खेषां ४
भूमिद्राक्षाद्येत्राणि न्यासीकृत्य मुत्रा अत्रत्येनागृहीम । अस्माकं वपुष्य- ५
स्मदीयभ्रातृणां वपुषां तुल्यानि किञ्चास्माकं सन्तानास्तदीयसन्तानानां
तुल्याः । किन्तु पश्यत तमया दुहितरश्चास्माभिर्दासत्वाधीनोक्त्तव्याः,
अस्माकं दुहितृणां मध्ये काचिद् इदानीमपि दासत्वाधीनाः सन्ति तासां
मोक्षणश्चास्माकं न साध्यं यतो ऽस्माकं प्रस्थान्तेत्राणि द्राक्षाद्येत्राणि चाप-
रेषां लोकानाम् अधिकांशित्वे विद्यन्ते ।

तदानीम् अहं तेषाम् यदादृशं कातरत्वशब्दम् यतानि वाक्यानि च १
निश्चय्य अहं कुपितवान् । अपरं निजे मानसे विविच्य प्रमुखलोकान् २
अधिपतौश्च भर्त्सयन् तेषां ऽवादिषं, यूयं निजनिजभ्रातृभ्यः कुसीदं
गृहीथ । अपरं तेषां विरुद्धं महासमाजं कृत्वागदं, अस्माकं भ्रातरो ये ३
यिद्धदीयलोका इतरदेशीयेषु विक्रीता आसन् ते यथासाध्यम् अस्माभिः
यन्मकीयन्त, इदानीं यूयमपि किं खेषां सङ्गान् विक्रीषीथ? ते किम्
अस्माभिः क्षेतव्याः? तेन ते लोका नीरवाः सन्तो ऽतिष्ठन् किमपि ४
प्रतिभावितुं नाशक्नुवन् । अपरं मया अदितं युष्माभिर्द्यत् क्रियते तन्न ५
भद्रम् । अस्माकं वैरिणाम् इतरजातीयलोकानां निन्दाभवाद् अस्मदीये-
भ्यस्तस्य भक्तिः किं युष्माभिर्नाशरितव्या? अहं मदीयभ्रातरो मम दा- १०

- सेवाच्च वचमपि मुद्राणां प्रख्यानाच्च दायेन तेषाम् उत्तमर्थाः, किन्तु मया
- ११ विनीयते, एतत् कुसीदयश्चकम् अस्माभिविहितम् । मया विनीयते
तेषां प्रत्यक्षेणापि प्राक्षाक्षेणापि जितवृत्त्या गेहानि चास्माभिः पुन
दीयन्तां, बुद्ध्याभिश्च तेषो यानि मुद्राप्रत्यक्षाकारसत्तेजानि च्छब्दत्वेन
- १२ दत्तानि तेषां वृद्धकुसीदमपि पुन दीयतां । तदानीं ते कथितवन्तः, वयं
तानि प्रतिदास्यामन्तान् किञ्चन न याचिष्यामहे त्वया यद् गृह्यते तदेव
करिष्यामहे । तदानीम् अहं याजकान् आह्वय तदाक्यानुसारेणास्माभिः
- १३ कारिष्यत इति तान् अह्वयपथयम् । अपरं मया वस्त्राणाम् आस्त्राण्य
गदितं, यो जन एतां प्रतिष्ठां न समाचरति, ईश्वरस्तस्य गृहाद् उपा-
र्जितविधयाच तम् इत्थम् आस्त्राण्य क्षिपतु स चेत्थम् आस्त्राण्यतो
ऽकिञ्चनश्च भवतु । ततः हस्तैः समाजस्तथास्त्रिस्तुक्ता परमेश्वरं धन्यम्
अवदत् । अनन्तरं मनुजान्तदाक्यानुयायिनम् आचारम् अकुर्वन् ।
- १४ यिद्धदादेशस्याधिपतित्वपदे मम नियोगस्य दिनमारभ्यार्थतो गृह्यते-
रर्तसस्तस्य राजत्वस्य विंशतितमं वत्सरमारभ्य द्वाविंशत्तमं वत्सरं या-
वद् एतान् द्वादशवत्सरान् मया मम भ्रातृनिवहेन च देशाध्यक्षस्य भक्ष्यं
- १५ नाभुञ्जि । मत्पुत्रवर्तिनो ऽधिपतयो जोक्षेषु भारम् अर्पयन्तक्षेत्रेष्वन्वा-
रिंशच्छेकणपरिमितानि दौप्याणि तदन्यद् भक्ष्यं प्राकारसञ्च गृहीत-
वन्तः, अपरं तेषां दासेषा अपि जोक्षानां शासकत्वम् अकुर्वन्, परन्वी-
- १६ श्वराद् विभ्यता मया तन्नाक्षियत । एतस्य प्राकारस्य कार्ये ममासक्ति-
हेतुना वयं किमपि क्षेपं नाक्रीचीम किञ्च मदीयाः सर्वे दासास्तस्मिन्
- १७ स्थाने कर्मणि मिलितवन्तः । अपरं यिद्धदीयानाम् अधिपतीनाञ्च साङ्ग-
शतं जना अस्त्राण्यतुर्दिक्स्थानां भिन्नजातीयानां मध्याक्षाणाञ्च उपकरणं
- १८ आगता जोक्षान् मदीयभोजनासने समुपाविशन् । तस्मिन् समये मन्त्रि-
मितं प्रतिदिनम् एको वृषभः षट् उत्तममेवाश्वापथ्यन्त पक्षिषो ऽप्य-
पथ्यन्त । अपरं दशदिवसानां मध्ये वारमेकं यथेष्टो नागाविधो प्राक्षा-
रसञ्चानीयत । तथापि जोक्षानां दासत्वभारस्य ग्रहितत्वाद् अधिपति-
त्वस्य चेतनं नायाचे । हे मदीयेश्वर, एतेषां जोक्षानां निमित्तं मया
यानि कर्माणि कधीयन्त तदनुसारेण कल्याणाय मां क्षर ।

६ षष्ठाऽध्यायः ।

१. वचनवृत्तम् धूर्तता यथाक्रमेणो वेत्तुयादिति मन्त्रिणादिना निश्चिन्निवृत्तयुक्तम्

तस्य चेद्वनं १५ कर्मणः सन्नाप्रिप्राप्तत्वात् वैरिणाम् अद्वेजनं १० रिपुभिः सप्त
प्रमुषयिह्णदीयानां गुप्तमन्त्रशायाः प्रकटीभवन् ।

अनन्तरं मया प्राकारः पुनर्निर्मितस्तस्य मध्ये त्रिचक्रं नीक्ष्यं स्थानं १
न विद्यते केवचं दारैः कवाटानां संयोगस्तदानीमपि न कृतं एतस्यां
वाक्तायां सन्वद्धटेन टोवीयेनारवीयगेशमेनास्माकम् अन्यैर्वैरिभिश्च
श्रुतायां सन्वद्धटो गेशमश्च मां चिंसितुं मतिं विधाय दृतेन माम् प्रति १
वच इदं प्राचिञ्च्यताम्, आगच्छ वयम् आनुप्रान्तरस्थेषु ग्रामेषु परस्परं
साक्षात् कुर्वन्हे । ततो मया दूतैरिदं प्रतिवचनं तौ प्रति प्रहितम्, १
अहम् एवं महत् कर्मानुतिष्ठामि, तत्रावरोढुं न पारयामि । मयि
शैथिल्यं विधाय युष्माकं सन्निधिं गते कर्म कुतो निवर्त्तियते? इत्थं ४
चतुर्वारं तैर्ममोपकण्ठं लोका प्रहिता मयापि तान् प्रति तादृशं प्रत्यु-
त्तरं कृतं । अनन्तरं सन्वद्धटस्तेन प्रकारेण पञ्चमं वारं मम सन्निधिं ५
निजं दासेयं प्राचिञ्चोत् । तस्य करे मुक्तं पञ्चमेकमासीत् तन्मध्ये एतादृ-
शानि वाक्यानि लिखितान्यविद्यन्त, त्वं यिह्णदीयाश्च राजभ्रातृ विधातुं
मतिं कुर्वथ तस्मिन्नात् प्राकारं पुनर्निर्मिमीधे पश्चात् त्वं तेषां राजा
भविष्यतीति किंबदन्ती भिन्नजातीयानां मध्ये श्रूयते गेशमेनापि तदेवो-
च्यते । अपरं यिह्णदीयानां नृपतिरेको विद्यते त्वं स्वस्य कृते यिह्णराजने ७
वच इदं घोषयितुं भविष्यदादिनो न्ययुञ्ज्याः । इदानीम् एतद्वा-
क्यानुयायिनी वाक्ता नृपेभ्यः श्रोष्यते तस्माद् आगच्छावां भिक्षित्वा
मन्त्रयावः । तदानीम् अहं दृतेन तं प्रति वाचमिमांमव । इदं त्वया ८
यद्यद् वचो गदितं तद् यद्यर्थं नहि, तत् तवैव मनसा कल्पितम् ।
एतस्मिन् कर्मणि तेषां हस्ता दुर्बला भवन्तु तेन तन्न सेत्स्यतीत्याश्रया ९
ते सर्वे उष्णान् अत्रासयन्, अतो हे परमेश्वर त्वं मम हस्तौ वजिनौ
कुरु । अनन्तरं निश्चेटवेजस्य पौलो दिलायस्य पुलो यः शिमयियो १०
ऽवबद्ध आसीत् मयि तस्य निवेशनं गते सो ऽवादीत्, ईश्वरस्य मे हे
ऽर्थतो मन्दिरस्य मध्यस्थाने भिक्षित्वास्माभिर्मन्दिरस्य दाराणि बध्यन्तां
यतस्ते तां आपादयितुमार्गमिच्छन्ति क्षत्रदायामस्यामेव त्वां आपाद-
यितुम् आगमिष्यन्ति । तेनाहम अभावे मनुज्यो मनुजः किं पलायि- ११
ष्यते? मनुज्यो मानवः प्राकरक्षार्थं किं मन्दिरम् आश्रयिष्यते? मया
तन्न प्रवेक्ष्यते । अनन्तरम् ईश्वरस्तं न प्राचिञ्चोत् स मम वैरित्वात् तद् १२
भविष्यवचनम् अभावत किञ्च टोवीयः सन्वद्धटश्च तस्मै वेतनं प्राय-

- ११ अहतां मया विविच्यैतद् अथोधि । अहं यद् विभ्यत् तत् कर्म कुर्वीं यात-
कक्षाचरेयमित्यं तयोरभिमतात् कुख्यातिं गत्वा ताभ्यां निम्नीयो
- १४ भवेयम् एतत्कृते तौ तस्मै वेवम् क्तरताम् । हे मदीश्वर टोविद्यः सम-
वक्षतो भविष्यद्वादिनो नोयदिया तदितरे च ये भविष्यद्वादिनो माम्
अभीक्ष्यन् ते निजक्रियानिदानात् त्वया स्मर्यन्ता ।
- १५ अन्तरं द्वियक्षाद् दिवसां मध्य इल्लमासस्य पञ्चविंशे दिवसे
- १६ प्राकारः समाप्तम् अगमत् । तदानोम् अस्माकं निखिलैः परिपश्यि-
भित्तस्थां चार्त्तायां श्रुतायाम् अस्मत्तुर्दिकस्यभिन्नजातीयेषु तस्मिन्
कर्मणि दृष्टे ते ऽतीव चिदर्शवदना अभवन् यत एतत् कर्मास्माकम्
इश्वराद् अभवदिति तैरबोधि ।
- १७ तस्मिन् समये यिह्मदावंशस्य प्रमुत्तमानवाः टोविद्यस्य सन्निधिं बहूनि
पत्राणि प्राहिण्वन् तथा टोविद्यस्य पत्राण्यपि तेषां सन्निधिम् आग-
- १८ ष्णन् । यतः स आरहतनयस्य शिरानियस्य जामातासीत् किञ्च तस्य
तमयो यिहोहानना वैरिगियतनयस्य मिश्रस्यस्य दुहितरं शूद्रवान्
एतद्विदानाद् यिह्मदामध्ये बहवो मानवाः प्रपथेन तस्य वशा जाताः ।
- १९ ते मम संमत्तं तस्य मुनिम अकुर्वन् अपरं मदीयवार्त्तामपि तस्य समस्तं
अगदन्, किञ्च टोविद्या मां आसयितुं मां प्रति पत्राणि प्राहिणोत् ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

- १ इताने र्शनानियस्य च इमेषु विश्वज्ञानस्य समर्पणं ४ वाक्विनाद् आगतानां
वस्त्रिभूजानां संख्या ४९ याजिकानां शैवीयानां मायकानां दानपात्रानां निधी-
यीयानां सुक्रमेणो दानवर्गोपानाम् अतिदिनयंत्राजहानाच कथनं १६ निशि-
कलोकानां संख्या पञ्चादीनां संख्या प्रधानलोकानां दानानि च ।
- १ अन्तरं प्राकारे निम्नंते मया द्वारेषु कषाटान्ययुज्यन्त, अपरं द्वार-
- २ प्राणका गायका शैवीयाश्च नियुक्ताः । अन्तरं मया निजभ्राता जनानि
दुर्गाधिपति र्शनानियश्च यिरुज्ञानस्योध्यक्षत्वे नियुक्ता यतो र्शनानियो
- ३ विश्वाख्यः पुमान् इश्वरभक्त्या बहूभो विशिष्टश्चासीत् । अपरम् अहं
तौ समादिष्टं यावत् सूर्यरश्मिः सतापो न भवति तावद् विश्वज्ञानस्य
द्वाराणि युवाभ्यां न मोक्षयितव्यानि । अपरं मनुष्येषु खमेजानि न
प्रविष्टेषु द्वाराणि दोडव्याधर्मकैश्च बहूव्यानि । किञ्च यिरुज्ञानमनि-
वासिनो युवाभ्यां दक्षवर्जेषु निवेश्याः, एकैषो जनः शीवरश्चवर्जं

स्त्रीयग्रेहसम्मुखे च नियुज्यतां । यतो नगरं सुविततं सुमहत्वास्ति किन्तु ४
तन्मध्ये स्त्रीकलौका विद्यन्ते गेहनिर्म्माद्यश्च न प्रवर्तते ।

अपरम् अहं यत् प्रमुखलोकान् अधिपतीन् तदन्वेषोकांश्च गण्यनार्थं ५
सङ्गृह्णीयाम् इत्यस्मिन् अर्थे मदीयेन्द्रो मम मनः प्रावर्त्तयत् किञ्च मया
बाबिलाद् आगतानां मनुजानां वंशावलिस्तृचकां पञ्चमेकम् अलम्भि
तत्रैतानि वचांसि लिखितान्यासन् ।

बाबिलीयष्टपेण निवृत्तलिस्त्रेण प्रवासिता जनपदस्य ये वन्दिकोका ६
यिरुशाकमं यिङ्गदादेशीयानि निजमगराणि वा प्रत्यागन्तुं यात्रां वि-
धाय सिरुब्बाविणो येऽश्रुयो निहिमियो ऽसरियो रयमाहे नहमानि ७
मर्दिखयो विलुग्नो मिसपरो विगवयो निङ्गमो वानाहश्चैतैः समं परा-
हत्याजगुप्तोवाम् इत्यायेलीयलोकानां संस्था । परियोश्चवंशस्य शताधिके ८
हे सहस्रे द्विसप्ततिजनाः । शिफटियवंशस्य द्विसप्तत्यधिकानि त्रीणि ९
शतानि जनाः । आरहवंशस्य पञ्चसप्तत्यधिकानि षट्शतानि जनाः । १०
पहृतमोयाववंशस्य येऽश्रुयोयाववंशीया अष्टादशधिकशतशताधिके ११
हे सहस्रे जनाः । रकमवंशस्य चतुःपञ्चाशदधिकशतशताधिकं सहस्रं १२
जनाः । सतुवंशस्य पञ्चत्वारिंशदधिकान्यष्टशतानि जनाः । सङ्गेयवं- १४
शस्य षष्ठीधिकानि सप्तशतानि जनाः । विद्रुयिवंशस्याष्टत्वारिंशदधि- १५
कानि षट्शतानि जनाः । वेवयवंशस्याष्टाविंशत्यधिकानि षट्शतानि १६
जनाः । अस्रगदवंशस्य द्वाविंशत्यधिकशतशताधिके हे सहस्रे जनाः । १७
अदोनीकामवंशस्य सप्तषष्ठीधिकानि षट्शतानि जनाः । विगधयवंशस्य १८
सप्तषष्ठीधिके हे सहस्रे जनाः । आदीनवंशस्य पञ्चपञ्चाशदधिकानि षट्- १९
शतानि जनाः । आटेरवंशस्य द्विष्कियवंशीया अष्टनवतिजनाः । इश्रु- २१
मवंशस्याष्टाविंशत्यधिकानि त्रीणि शतानि जनाः । वेत्सयवंशस्य चतुर्वि- २२
शत्यधिकानि त्रीणि शतानि जनाः । हारीषवंशस्य द्वादशधिकं शतं २४
जनाः । शिवियोनवंशस्य पञ्चनवतिजनाः । वैतकेहमीया मिटोफाही- २६
याश्च मनुजा अष्टाशीत्यधिकं शतं जनाः । अनाथोतीया मनुजा अष्टा- २७
विंशत्यधिकं शतं जनाः । वैथस्नावतीया मनुजा द्विचत्वारिंशजनाः । २८
किरियतयिगारीमीयाः किफोराहीया वेरोमीयाश्च मनुजास्त्रिचत्वा- २९
रिंशदधिकानि सप्तशतानि जनाः । रामोतीया मेवायीयाश्च मनुजा ३०
रकविंशत्यधिकानि षट्शतानि जनाः । मिक्मसीया मनुजा द्वाविंशत्य- ३१
धिकं शतं जनाः । वैथीकीया अयोयाश्च जोन्नास्त्रयोविंशत्यधिकशतं जनाः । ३२

- १४ अन्धनिबोर्मनुजा द्विपञ्चाशदधिकाः । अन्धैकमवंशस्य चतुःपञ्चाशदधि-
 १५ कश्चतद्वयाधिकं सङ्ख्यं जनाः । हारीमवंशस्य विंशत्यधिकानि श्रीखि
 १६ प्रतानि जनाः । यिरीज्जवंशस्य पञ्चमत्वारिंशदधिकानि श्रीखि प्रतानि
 १७ जनाः । अपरं जोदवंशस्य हारीदवंशस्य श्रीनोवंशस्य चैकविंशत्यधि-
 १८ कानि सप्तप्रतानि जनाः । सिनायावंशस्य विंशदधिकजनवशात्तदधिकानि
 श्रीखि सङ्ख्यायि जना आसन् ।
- १९ याजकानाम् ३यं संख्या । येऽग्र्यवंशजयिदयियवंशस्य त्रिसप्तत्यधि-
 २० कानि नवप्रतानि मनुजाः । इम्मेरवंशस्य द्विपञ्चाशदधिकं सङ्ख्यं जनाः ।
 २१ पञ्चद्वरवंशस्य सप्तत्वारिंशदधिककश्चतद्वयाधिकं सङ्ख्यं जनाः । हारी-
 मवंशस्य सप्तदशाधिकं सङ्ख्यं जनाः आसन् ।
- २२ जेवीयानामियं संख्या । होदवियवंशे येऽग्र्यस्य कर्षीयेकस्य च वंशस्य
 चतुःसप्ततिजना आसन् ।
- २३ गायकानामियं संख्या । आसपवंशस्याष्टत्वारिंशदधिकं प्रतं जना
 आसन् ।
- २४ हारपाकानामियं संख्या । प्रह्लमवंशस्याट्टेरवंशस्य टन्मेनवंशस्या-
 क्लुववंशस्य हटीटावंशस्य च साकल्येनाष्टाविंशदधिकं प्रतं जना आसन् ।
- २५ निधीनीयजोक्तानामियं संख्या । सीहो हस्रूपाः टब्बायोतः केरोसः
 २६ सीयः पादीनो निवानाहो हगावः प्रह्लमयो हाननो गिह्लो गहरो
 २७ राया रिह्लीनो निहोदो गसम उधः पासेहो वेधयो मियुनीयो निपूषो-
 २८ यो वक्वूको हस्रूपा हरहरो वसकूतो मिहोदा हर्षा वर्कासः सीधिराः
 २९ तेमहो निह्लीहो हटीपाश्चैतेषां निखिकानां वंशनिवह आसीत् ।
- ३० सुजेमनो दासानां वंशनिवहस्यैयं संख्या । साटयः सोफेरतः धिक्कदा
 ३१ याकाहो दकोहो गिह्लेकः शिप्रटियो हटीकः पोलेरतहत्यावायीम
 ३२ आमोनश्चैतेषां सर्वेषां सन्ताननिवह आसीत् । निधीनीयः सुजेमनो
 दासानां सन्तानाच्च साकल्येन हानवत्यधिकानि श्रीखि प्रतानि जना
 ३३ आसन् । अपरं तेकमेवहात् तेक्हर्षातः निक्कवाद् अहोनाद् इम्मेरा-
 चाग्रता एते मनुजा इत्यायेकीयवंशा भवन्ति न वेति निश्चयार्थं निज-
 ३४ निजपिह्ववंशस्य मोकस्य च प्रमाखं दानुं न पारयामासुः । दिकायः
 टोवियो निहोदश्चैतेषां वंशानां द्विचत्वारिंशदधिकानि षट्प्रतानि
 ३५ जना आसन् । अपरं याजकवंशस्य मध्ये ह्वायस्य कोसस्य वसिष्ठयस्य
 च सन्तानाः । एव वसिष्ठयो गिनिधदीयवसिष्ठयस्य दुहितरमेषां क्लु

तस्य नाम्ना विख्यातो ऽभवत् । बंशवज्रो गञ्जितलोकानां मध्य एते खेषां १४
 बंशपत्रं मृगविला न केभिरे तत्कारणाद् अमुचयः सन्तो याजकत्व-
 पदाद् भवन् । किञ्च शासकत्वात् अवदत्, यावद् ऊरीम- १५
 तुम्भीमयोरधिकारी याजक एको न भविष्यति तावत् पवित्रं वस्तु
 युष्माभिर्न भोक्तव्यं ।

अपरञ्च संग्रहोताः कृत्स्नसमाजीयाः षड्दधिकशतत्रयाधिकानि दा- ११
 चत्वारिंशत्सहस्राणि जना आसन् । तदितरे तेषां दासा दास्यश्च सप्त- १७
 त्रिंशदधिकशतत्रयाधिकानि सप्तसहस्राणि जना आसन् । किञ्च तेषां
 मध्ये पञ्चचत्वारिंशदधिके द्वे शते गायका गायिकाश्चासन् । तेषां हयाः १८
 षट्त्रिंशदधिकानि सप्तशतान्यासन् अश्वतराश्च पञ्चचत्वारिंशदधिके द्वे
 शते आसन् । महाङ्गाश्च पञ्चत्रिंशदधिकानि चतुःशतानि गर्दभाश्च १९
 विंशत्यधिकसप्तशताधिकानि षट्सहस्राण्यासन् ।

अनन्तरं पिटवंशानां केषित् मुख्यलोकान्तत्कर्मण्यो दानानि व्यत- ७०
 रन् । विशेषतः शासको भायडामारे सहस्रैकादकीणपरिमितं काञ्चन
 पञ्चाशद् भाजनाणि त्रिंशदधिकपञ्चशतानि याजकानां वसनानि च
 व्यतरत् । अपरं प्रधानपिटकाः कतिपयलोकान्तत्कर्मण्यो भायडामारे ७१
 विंशतिसहस्रादकीणपरिमितानि सुवर्णानि शतद्वयाधिके द्वे सहस्रे
 अर्द्धश्रेटकरजतानि च व्यधायन् । अपरं तदन्यलोकैर्ददायि तद्वि- ७२
 शतिसहस्रादकीणपरिमितानि हेमानि द्वे सहस्रे अर्द्धश्रेटकरजतानि
 सप्तषष्टियाजकीयवसनाति चासन् । अनन्तरं याजका केषीया द्वार- ७३
 पाता गायका अन्ये मनुजा निधीगीया निखिलेच्छायेकीयमनुजाश्च निजे
 निजे नगरे निवस्तुम् ध्यारभन्त ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ अथश्यावा वाक्पानां पठनं प्रवक्तव्यं २ लोकानाम् आनन्दः ३ उपदेशबोधार्थं
 मनोभिधानं ४ उटजमसोत्पत्त्याचरकम् ।

अनन्तरं सप्तमे मासि समुपागत इच्छायेकीयलोकेषु च खीयनगरेषु १
 वसतिं कृतवस्तु निखिला मनुजा नीरदारस्य सम्मुखस्थे सन्निवेशे जनेक-
 वत् सम्भूयाध्यापकम् इन्द्राहम् अवदन्, परमेश्वर इच्छायेकवंशं यां
 अवस्थाम् आद्यापयत् मूससत्सहस्रवस्थापुस्तकं भवतानीयताम् । ततः २
 सप्तममासस्य प्रथमे दिवसे याजक इन्द्राहः समाजस्य समक्षम् अर्धतो

- नारीपुरुषादयो यावन्तो मनुजा निशस्य बोद्धुं शक्नुवन्ति तेषां सन्निधि
 १ तत् शास्त्रम् आनिनाय । अपरं नीरदारस्य सम्मुखस्थे सन्निवेशे नारी-
 पुरुषादयो यावन्तो मनुजा बोद्धुं शक्नुवन्ति तेषामुपकण्ठे स प्रभात-
 मारभ्य मध्याह्नकान् यावत् तत् पपाठ तेन निखिला लोका व्यवस्था-
 २ यत्रश्रवणे श्रोत्राणि निदधिरे । अध्यापक इन्द्राहस्तत्वर्म्मणः कृते निर्म्मि-
 तस्य काष्ठमयमञ्चस्योपरिष्ठाद् उदतिष्ठत्, अपरं भक्तियुः शोभा अनाय
 ऊरियो हिल्कियो मामेयाहर्षते तस्य दक्षिणपार्श्वे शिष्य पिदायो
 मोशायेलो मक्कियो ह्युभो ह्यभवदानाहः सिरवरीयो मिशुक्तमर्षते
 ५ तस्य वामपार्श्वे समतिष्ठन्त । ततो ऽध्यापक इन्द्राहः सर्वलोकैभ्य उच्यते-
 स्थाने सन्तिष्ठमानो निखिललोकानां साक्षात् पुस्तकं मुक्तीचकार,
 ६ तेन पुस्तके मुक्तीक्रियमाणे सर्वे लोका उदतिष्ठन् । अनन्तरम् इन्द्राहो
 महतः प्रभोः परमेश्वरस्य धन्यवादम् अकार्षीत् तेन निखिललोका ऊर्द्ध-
 बाहवो भवन्तस्तथास्तु तथास्त्विति गदितवन्तः किञ्च शिरांसि नम-
 ७ यित्वा मुखे भुवं संस्पृश्य परमेश्वरस्य भजनम् अकुर्वन्त । अपरं येशूयो
 वानिः शेरिवियो यामीनो ऽकूवः शब्धिषयो होदियो मासयाहः किर्कीटो
 ऽसरियो योषावर्दो हाननः पिलायो केवीयाश्च मनुजान् व्यवस्थाम्
 ८ अवाधयन् ततो मनुजाः स्वे स्वे स्थाने तस्थिवांसः । अनेन प्रकारेण ते
 स्पष्टम् उच्चारयन्त ईश्वरस्य व्यवस्थां पठितवन्तः पठनसमये तदीयार्थं
 कुर्वन्तो लोकान् अवाधयन् ।
- ९ अपरं प्राप्तिना निहिमित्यो अध्यापक इन्द्राहो याजको लोकानां
 शिष्ययितारो केवीयाश्च निखिललोकान् अगदन्, इदं दिनं युष्माकं
 परिहृष्टस्य परमेश्वरस्य प्रयतं दिनम् । अथ युष्माभिर्न शोचिष्यं न वा
 क्रन्दित्यं । यतो व्यवस्थाया वाक्शानि प्रदग्बन्तः सर्वे लोकाः कन्दनम्
 १० अकुर्वन् । पुनः स तान् अवादीत्, गच्छत पृथं वस्तु भुङ्ग्ध्वं मिथं वस्तु
 पिवत च किञ्च येषां कृते किञ्चिदपि नापकल्पितं विद्यते तेषां भागान्
 प्रहिणुत । अद्यतनम् अस्मदीयप्रभोः पवित्रं दिनं यूयं शोकं मा कुर्वध्वं,
 ११ यतः परमेश्वरीयो य आनन्दः सैव युष्माकं शक्तिः । अनेन प्रकारेण
 केवीया निखिलान् लोकान् शान्तयन्तो ऽवदन नीरवा भवत, अथ
 १२ पवित्रं दिनं, यूयं शोकं मा कुर्वध्वं । तदानीं सर्वे मनुजाः खान् पति
 कथितानि वाक्शानि वृद्धा भोजनं पानं भागप्रघमं भक्षणम् आनन्दं च
 कर्तुम् अगमन् ।

अपरं द्वितीये दिने सर्वलोकानां प्रधानपिटका नरा याजका जेवी- १९
याश्च मिलित्वा व्यवस्थाया वाक्यानि बोद्धुम् उपाध्यायस्यैवाहस्य सन्नि-
धिम् आत्रजन् । तदारो परमेश्वरो मूससा यां व्यवस्थाम् आदिष्टवान्, १४
तन्मध्ये क्लिखितो ऽयं विधिस्तैरजम्भि, यथा, सप्तममासस्य पर्वसमय
इच्छायेलीयवंशैः बटजेषु वस्तथ्यम्, अपरं यूयं लिप्यनुसारेणोऽटजान् नि- १५
र्मातुं पर्वतं गत्वा जितवृक्षाणां वन्यजितवृक्षाणां मेन्धीनां खर्जूरवृक्षा-
णां बडपर्वतवृक्षाश्च शाखा आनयतेति वाक्यं तैः स्वेषां निक्लिक्नगरेषु
यिरूशालमे च घोषयितव्यं प्रचारयितव्यञ्च ।

- तेन मनुजै र्वंष्टि गत्वा शाखा आनीयैकैकस्य गेहपृष्ठे पाङ्गणे चाप- १६
रम् ईश्वरीयमन्दिरस्य पाङ्गणेषु नीरदारस्य सन्निवेश इफ्रयिमीयदारस्य
सन्निवेशे च स्वेषां कृत उटजा निर्मिताः । युद्धदासत्वात् परावृत्तानां १७
लोकानां हस्तः समाज उटजान् निर्माय तेषूटजेषु प्रावसन् । नूनपुत्रस्य
यिहोशूयस्य समयमारभ्य तद्दिनं यावद् इच्छायेलीयवंशात्तादृशं न कृत-
वन्तः । तस्मात् महानन्दो ऽभवत् । किञ्च प्रथमं दिनम् आरभ्य श्रेष्ठं १८
दिवसं यावत् प्रतिदिनम् ईश्वरीयव्यवस्थापुस्तकस्य पाठो ऽभवत् । इत्थं
ते सप्तदिनान्युत्सवम् आचरन् किञ्च विध्यनुसारेणोऽष्टमे दिवसे कार्य-
त्यागो ऽजायत ।

६ नवमोऽध्यायः ।

१ उपवासस्य पश्चात्पश्च च कथनं ४ परमेश्वरीयानुपहस्य स्त्रीप्रापानाश्च स्त्रीकरणं ।

तस्य मासस्य चतुर्विंशे दिवसे इच्छायेलीयवंशा उपवस्तुं श्राववस- १
नानि परिधातुं मस्तकेषु धूली र्मन्त्रयितुञ्च स्थान एकस्मिन् मिलिताः ।
अपरम् इच्छायेलीयवंशाः परजातीयेभ्यो लोकैभ्यः पृथग्भूय सन्निष्ठ- २
मानाः स्वेषां पापानि सपिटलोकानाश्च दुरितानि च स्त्रीकृतवन्तः ।
किञ्च तेषु स्वेषां स्थाने स्थितवत्सु दिवसस्य चतुर्थीयां यावत् तेषां परि- ३
वृत्तस्य परमेश्वरस्य व्यवस्थापुस्तकम् अवस्थित, तदन्यं चतुर्थीयां यावत्
ते पापस्त्रीकारं स्वेषां परिवृत्तस्य परमेश्वरस्य भजनश्चाकुर्वन्त ।

अपरं येसूयो वानिः कद्मीयेकः शिष्यनियो बुद्धिः श्रेरेनियो वानिः ४
किनानिश्च बेबीयानां मञ्च उत्तलन्तः स्वेषां प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य
प्राचैःक्षरेण प्रार्थनाम् अकुर्वन्त । अनन्तरं येसूयः कद्मीयेको वानि ५

- हृश्वनियः श्रेतेवियो होदियः शिवनियः पिपाश्वियश्चेते जेवीया अम-
 दन्, वृथम् उल्लाय खेघां परमेस्वरस्य निखस्याधिनं धन्यवादं विधत्त,
 यथा, सर्वस्माद् धन्यवादात् क्लृप्तेषु अंशं यत् तदीयं मौरवान्तितं
 १ नामधेयं तद् धन्यं भवतु । त्वमेवाहितोयः परमेस्वरः । गमनं सर्वोप-
 रिच्छं स्वर्गं तदीयानि सर्वानि बलानि च वसुमती तत्रत्वानि सर्वानि
 वस्तूनि च जलधित्तत्रत्वानि सर्ववस्तूनि च त्वयैव सख्यजिरे त्वमेव तेषां
 ० सर्वेषां जीवयितासि स्वर्गायबलानि च तव भजनं कुर्वते । हे यिहावा,
 त्वमेव स ईश्वरो य इन्द्रां वरित्वा कसदीयानाम् उरनगराद् बहि-
 ८ व्युत्त तदीयं नामधेयम् इन्द्राहामित्यकार्षीः । अपरं कसात्सत तस्य
 मनसो विश्वास्यतां दृष्ट्वा तेन समं निधमं विधाय किनानीयानां चित्ती-
 यानाम् इनीरीयाणां पिरिधीयाणां यिवुधीयाणां गिर्गाणीयानाञ्च जन-
 पदं तदीयवंशाय दातुं प्रतिश्रुतवान् तव तद् वाच्यं साधितवाञ्च,
 ९ यतस्त्वं धर्मस्वरूपः । त्वं मिसरदेशे उम्नाकं पूर्वंपुरुषाणां दुर्गतिम् अदा-
 १० क्षीरारवीयसागरस्य तीरे तेषां प्रार्थनाम् अशौघीञ्च । अपरं फिरीज-
 स्तस्य दासानां तदीयजानपदानां सर्वेषाञ्च समष्टं त्वं जलद्वान्याकार्य-
 कर्माणि च दर्शितवान् यतो मिस्रीयास्तेषां विद्वद् धर्मम् आचरन्
 ११ अत्र त्वं मनो निधःयाद्येव यशः प्राप्तः । अपरं त्वया तेषां सम्मुखे जलधौ
 दिधा विभक्तं ते स्थलेनेव जलधे मधीन पारं गताः किञ्च जलराशौ
 यदत् पाषाणा निक्षिप्यन्ते तदत् तेषाम् अनुधावकात्स्वया गम्भीरतीयेषु
 १२ निक्षिप्ताः । अपरं त्वं दिवा मेघस्तम्भेन रजन्याञ्च तेषां गन्तव्यमार्गदी-
 १३ पकेन वञ्चित्स्त्मेन तान् अगमयः । अपरं त्वं सीनयगिरिम् अवदद्य
 गगनात् तैः समम् आकपितवान् तान् प्रति न्यायविचाराद्वा यथार्थ-
 १४ खवस्था उत्तमान् विधीन् आदेशाञ्च समाप्तापयः । किञ्च निनं प्रयसं
 विश्चामदिनं तान् आप्तापयः, अपरं निजदासेन मूसना तान् विधीन्
 १५ आदेशान् खवस्थाञ्च समादिशः । किञ्च तेषां क्षुत्रिवारुणाय स्वर्गात् तेषां
 भक्ष्यम् अदाः, पिपासानिवारणार्थञ्च शैलात् तोयं निरगमयः, किञ्च
 त्वं तेषां वं नीहृतं दातुं शपथमकार्षन्तित्यरियहृषार्थं तं प्रवेष्टुं तान् आ-
 १६ ष्टापयामासिद्य । तथाप्यस्माकं ते पूर्वंपुरुषा धर्मम् आचरेदराध्याः
 १७ सन्तस्वदीयाश्चासु मनांसि न निदधिरे । ते वशताम् असीलन् खेघां
 निमित्तं त्वया कृतान्याकार्यकर्माणि विसंहरः, किञ्चावाध्याः सन्तो नि-
 देशकृतेन पुनर्वारं दासत्वावस्थां गन्तुं नायकमेकं निययुजिरे । तथापि

क्षमावान् दयालुरनुकम्पावान् क्रोधे धीरो ऽनुग्रहे महान् ईश्वरो यत्नं
 त्वया ते न तत्त्वजिरे । ते गलितधातुना वत्सप्रतिमां निर्माय जगदुः १८
 यथा सा देवता यथा वयं मिसरत आनिन्यामहे । इत्थं महाक्रोधात्पा-
 दकेषु कर्मसु तैर्विहितेष्वपि त्वं निजप्रभूतानुकम्पातः प्रान्तरे तान् १९
 न तत्त्वजिथ दिवा तेषां मार्गप्रदर्शको मेघस्तम्भो रजज्याश्च गक्त्यवर्त्मदी-
 पको वज्रिस्तम्भस्तेषां पुरतो नापससार । किञ्च त्वं तेभ्य उपदेशं प्रदातुं २०
 निजं सदात्मानं तेभ्यो विश्राणयाश्चकथं त्वया दत्तं मान्नाभक्ष्यं तेभ्यो ना-
 पजह्यर्थं किञ्च पिपासायां जातायां तेभ्यो ऽम्भांसि वितेरिय । त्वं २१
 अत्वारिंशदत्तरान् यावत् प्रान्तरे तान् परिपालयाश्चकथं तेषां कस्यापि
 वस्तुनो ऽभावा न बभूव, तेषां वसनानि न जेरुस्तेषां पदानां स्फूर्ति-
 तामपि न बभूव । अपरं त्वं राश्राणि जातीश्च तेषु समर्थं सर्वदिदु २२
 तान् विस्तारयामासिथ तेन ते नृपतेः सोहो नो देशम् अर्थतो हिश-
 वानीयनरपते र्जनपदं वाशनीयनृपतेरोगस्य जनपदश्च भोगार्थं लेभिरे ।
 अपरं त्वं विहायसो नक्षत्राणीव तेषां वंशान् वर्जयाश्चकथं किञ्च युयम् २३
 रनं जनपदं भोगार्थं प्रविशतेति वाक्यं तेषां पितृलोका लं जनपदमधि
 त्वयोक्तास्तं जनपदं तान् आनिनयिथ । अन्तरं तं जनपदं प्रविशन्त- २४
 स्तेषां वंशास्तमधिचक्रिरे किञ्च त्वं तेषां समक्षं तद्देशनिवासिनः किना-
 नीयान् पराजिग्यिषे किञ्च राजनिवहेन समं जनपदस्थान् निखिल-
 मानवान् तेषां वंशीकृत्य तान् प्रति खिच्छानुसारतः कर्तुं दधि । तेन २५
 हेतुना ते तेषां गाढानि नगराण्यूर्वरां भूमिश्च जगृहः सव्वावेधवित्तैः
 पूर्णानि गेहानि खनितान् प्रह्वान् गोस्तनीक्षेत्राणि प्रभूतान् फलवतो
 विटपिनश्च लेभिरे किञ्च भुञ्जानाः सौहित्यम् ईयुः पुष्टाश्च बभुवु
 र्भवतो महावदान्यत्वेनापप्याधिरे च । तथापि तैः प्रतीपीभूय भवतः २६
 प्रतिकूलाचरणं कृत्वा भवदीया व्यवस्था पृष्ठतश्चक्रे भवतो दासा ये
 भविष्यद्वादिनस्त्वां प्रति तान् परावर्त्तयितुं तेषां विरुद्धं साहित्यं
 ददिते तान् ते व्यापादयाश्चक्रे महादृष्टोत्पादकानि कर्माणि चक्रिरे
 च । ततः परं त्वया तेषु सपत्नानां करेषु समर्पितेषु तैस्ते चिक्रिशिरे २७
 किञ्च श्लेशसमये त्वाम् उद्दिश्य तेषु प्रार्थनां कृतवत्सु त्वया स्वर्गे ताम्
 आकर्ष्य स्त्रीयप्रभूतानुकम्पया तेभ्य उद्धारयितारो दत्तास्ते च परिपश्यानां
 करेभ्यस्तान् उद्धारयाश्चक्रे । इत्थं विश्रामं लब्ध्वा तेषु पुनर्ब्वारं भवतः २८
 समक्षं कुत्सिताचारं कर्त्तुं प्रवृत्तेषु भवान् तान् प्रत्यर्थिनां करेषु सम-

- पर्यामास ततः प्रवर्धिषु तेषाम् उपरिष्ठात् प्रभुत्वं कुर्वन्सु तैः पराहृत्य
 त्वाम् उद्दिश्य प्रार्थनायां कृतायां त्वं स्वर्गं तां निश्चयं निजभूरिहपान्-
 १२ सारेण बह्वारान् तान् उद्धारयाच्चकथं, किञ्च निजं व्यवस्थावत्तं तान्
 पुनर्वारम् आनयिष्यन् तेषां विरुद्धं साध्यं वितेरिथ, तथापि ते गर्व-
 न्तस्तव निदेशेषु मनांसि न निदधिरे, परन्तु यासाम् आचरणेन मानवो
 जीवति भवतस्तारः? राजनीतीनां विरुद्धं कल्पघं चक्रिरे, दुःशास्य-
 स्कन्धाः स्तब्धयीवाश्च भूत्वा भवत आदेशे मानसानि न निदधिरे ।
 १० तथापि त्वं बहून् अष्टान् यावत् तान् प्रति सद्दिग्गतां विधाय भवदीय-
 दासानां भविष्यदादिनां मध्यवर्तिनां भवदात्मना तेषां विरुद्धं साध्यं
 वितेरिथ किन्तु तै मनांसि न निदधिरे तेन हेतुना त्वया ते जनपदस्य-
 ११ जनानां शयेषु समर्पयाच्चक्रिरे । किन्तु महान्कम्पानिदानात् सर्वथा
 त्वया ते न विनाशयाच्चक्रिरे न विजाहरे च यतस्त्वं दयावान् छापमय-
 १२ खेश्वरः । इदानीं हे अस्माकीन् ईश्वर त्वं महान् शक्तिमान् भयङ्करश्च
 तथा नियमानुकम्पापालक ईश्वरः, अशरीयन्तृपतीनां समयसारभ्यं
 यावदास्माकं तृपान् अधिपतीन् याजकान् भविष्यदादिनः पिष्टलो-
 कान् भवेदीयनिखिलप्रजास्यार्यतोऽस्मान् प्रति यानि यानि दुःखान्यघ-
 १३ टन्त तानि भवदीयदृष्ट्या क्षुद्राणि न वृध्यन्तां । अस्मान् प्रत्येतपु सर्वेषु
 घटितेषु भवान् धर्मस्वरूपोऽस्ति भवता न्याय्यं कर्माकारि किन्तु वयं
 १४ कल्पघम् अकुर्महिः अपरम् अस्माकं राजानो अधिपतयो याजकाः
 पिष्टलोकश्च भवदीयव्यवस्थानुसारं नाचारिषुः, किञ्च भवान् या
 आदिशत् ता भवदीयाञ्च राजनीतीश्च प्रति तं मनांसि न न्यधीयन्त ।
 १५ अपरं ते स्वीयराजत्वसमये भवता दत्तस्य प्रभतप्रसादस्य भोगकाले
 भवता तेषां वशीकृते प्रशस्ते पीने देशे भवन्तं नासेवन्त खेषां कुम्भितभ्या
 १६ दुष्कृतेभ्यः पराङ्मुखश्च न बभूवुः । पश्यतु वयमस्य दासा आस्महे भवान्
 अस्माकं पूर्वपुरुषेभ्यः फलानां शुभानाञ्च भोगार्थं यं देशम् अददात्
 १७ तस्य मध्ये वयं दासेया आस्महे । भवान् अस्माकं कल्पकारणाद् अस्मा-
 कम् उपरि यान् नरपतीन् नियुक्तवान् तं जनपदस्य प्रभृतान्युद्धृतवस्तुनि
 भुज्यन्ते स्वेषाम् इच्छानुसारतोऽस्माकं वपुषां मशुनाक्षोपरि राजत्वं
 १८ क्रियते च वयस्य महान्कष्टापन्ना आस्महे । अतो हेतो वयं सर्वं नियम-
 मेकं विधाय लेखियामहे किञ्चास्माकम् अधिपतयो जेवीया याजकाश्च
 तत्र मुद्राङ्गं करिष्यन्ति ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ नियमस्य मुद्राङ्ककारिणां नामानि १८ नियमस्य विवर्तितम् ।

मुद्राङ्ककारकायां नामानि । शासितार्थतो हखलियस्य तनयो निहि- १
मियः सिदिकियः सिरायाहे ऽसरियो यिरिमियः पशङ्करो ऽमरियो २
हटूशः शिवनियो मल्लूको हारीमो मिरैमोत ओवदियो दानियेको ३
गिद्विधोने वारूको मिशुल्लमो ऽवियो मियामीने मासियो विलगयः ८
शिमयियश्चेने याजका आसन् । अजरम् असनियस्य तनयो येरूयो ९
हेनाददवंशजो विद्रूयिः कद्मीयेलश्चापरं तेषां आतरो ऽर्थतः शिवनियो १०
होदियः क्लिीटः पिनायो हाननो मीखा रिहोवो हशवियः सक्कूरः १२
शेरैवियः शिवनियो होदियो वानि विनीमुखेने लेवीया आसन् । १३
अपरं परियोशः पहतमोयाव एलमः सत्तु वानि वुन्निरसुगदी वेवयो १५
ऽदोनियो विख्य आदीन आटेरो हिक्कियो ऽहरो होदियो ह्युमो १८
वेत्सयो हारीफो ऽनाथोतो नेवयो मग्पीयशो मिशुल्लमो हेधीरो मि- २१
शेधवेनः सादोको यदयः पिण्टियो हाननो ऽनायो होशयो हनानियो २२
ह्यूवो हल्लोहेशः पिण्डः शोवेको रिहमो हशवनाहे मासेयो ऽहियो २६
हाननो ऽनानो मल्लूको हारीमो वानाहश्चेने मनुजानां प्रमुखा आसन् । २७

अनन्तरम् अवशिष्टा ये जनाः परजातीयेभ्यः पृथग्भूयेश्वरस्य व्यवस्थां २८
प्रति परावृत्तास्ते मनुजा याजका लेवीया हरिणो गाधका विधी-
नीयास्तेषां भार्याः पुत्राः कन्याश्चार्थतः सर्वे ज्ञानवन्तो मुद्रमन्तश्च
मानवाः स्वेषां मान्येषु आढ्यवासक्ताः सन्तः शपथेनेमां प्रतिष्ठां चक्रिरे, १९
यथा, वयम् ईश्वरस्य दासेन मूससा प्रदत्ताम् ईश्वरीयव्यवस्थाम् आ-
चरिष्यामः किञ्चास्माकं परिहृतस्य परमेश्वरस्य सर्वा आज्ञा विधीन्
राजनीतीश्च मन्यमानाः पालयिष्यामस्तथा देशीयलोकैः स्वेषां तनुजा १०
न विवाहयिष्यामः किञ्च तेषां तनयाः स्वेषां सुते न विवाहयिष्यामः,
अपरं विश्रामदिने देशीयलोकेषु विक्रेतव्यानि वा भक्ष्याणि द्रव्याणि ११
विक्रयार्थम् आनीतवस्तु विश्रामदिने महेत्सवदिने वा तेभ्यस्तानि न
क्रोष्यामो ऽपरं सप्तमे सम्बत्सरे ऋणादानं विहास्याम इति । अघिकन्तु १२
वयं स्वेषाम् ईश्वरीयमन्दिरस्य परिचर्यार्थम् अर्धतो दर्शनीयपूषानां १३
निष्कनेवेद्यानां निष्कहोमानां विश्रामवारास्याम् अभावस्थानां वार्धिको-
त्सवानां प्रयतवस्तूनाम् इत्यायेनवंप्रस्य प्रायश्चित्तार्थकपापबलीनाश्च नि-

- मिक्तम् अस्माकम् ईश्वरीयमन्दिरस्य निखिलकर्म्मणां निमित्तञ्च प्रतिव-
त्सरं श्रेष्ठकस्य दत्तोयांशं दास्याम इति प्रतिज्ञाभारं खेषाम् उपरिष्टाद्
- १४ अर्पयितुं व्यवस्थाम् अकार्षांश्चि । अपरं व्यवस्थाया लेखनानुसारेणा-
स्माकं परिहृष्टस्य परमेश्वरस्य होमवेदां ज्वाकनार्थम् अस्माकं पिष्ट-
वंशानामनुसारेण प्रतिवर्षं निरूपिते काले ऽस्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरे
काष्ठानि समानेतुं काष्ठान्यधि वयं याजकानां जेवीयानां मनुजानाञ्च
- १५ मध्ये गुटिकापातम् अकार्षांश्चि । अपरम् अस्माकं कृत्स्नभुवः प्रथमफलानि
निखिलतरूणां प्रथमानि फलानि च वत्सरे वत्सरे परमेश्वरस्य मन्दिरं
- १६ आनेष्यामः, किञ्च व्यवस्थाग्रथस्य लेखनानुसारेणास्माकं प्रथमजातान्
तनयान् पशून्आर्धतो ऽस्माकं गवां मेघाणाञ्च पथमजातान् अस्माकम्
ईश्वरीयमन्दिरस्य परिचारकाणां याजकानां समीपम् ईश्वरस्य मन्दि-
- १७ रम् आनेष्यामः, किञ्च खेषां शतूनां प्रथमं भागम् उपहारान् सर्व-
विधतरूणां फलानि गोस्तनीरसान् तैलानि चेश्वरीयमन्दिरस्य प्रको-
ष्ठेषु याजकानाम् उपकण्ठम् आनेष्यामो ऽपरम् अस्माकं भुव उत्पन्न-
द्रव्याणां दशमांशं जेवीयानाम् अन्तिकम् आनेष्यामस्ते जेवीया अस्माकं
- १८ निखिलकृषीवलनगरेषु दशमांशं लप्स्यन्ते इति वयं निश्चितवन्तः । अपरं
यस्मिन् समये जेवीया दशमांशं लप्स्यन्ते तस्मिन् समये हारोणवंशीया
याजका अपि तत्रोपस्थास्यन्ते किञ्च जेवीया अस्माकीनेश्वरस्य मन्दिरम्
अर्धतो भाण्डागारस्य कोष्ठानि दशमांशस्य दशमांशम् आनेष्यन्ति ।
- १९ यतः प्रयतपात्राणि परिचारकयाजका हारपात्रा गाधकाञ्च येषु कोष्ठेषु
तिष्ठन्ति तन्मध्यम् इच्छायेलीयवंशैर् जैविवंशस्य गोस्तनीरसतैलानाम्
उपहाराः समानेतव्याः, खेषाम् ईश्वरस्य मन्दिरम् अस्माभिर् न परि-
त्यक्तथम् ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

- १ चिकुशाकमे निवस्यं गुटिकापातेन लोकाणां निर्वाजनं १ तेषां लोकाणां नामानि
२० अर्वाश्टानां लोकाणां प्राप्तेषु निवसन् ।
- १ तस्मिन् समये लोकानाम् अधिपतयो चिकुशाकमे न्यवसन् ततः परं
धर्म्मनगरे चिकुशाकमे वासार्थं दशजनानां मध्यात् जनमेकं तत् स्थानम्
आनेतुम् अन्त्यान् नवजनान् अन्यनगराणि वासयितुंश्चावशिष्टा लोका

गुटिकापातम् अकुर्वत । किञ्च ये ये लोकाः खेच्छया यिरूशालमम् १
 आवस्तुम आगमन् मनुजास्तेभ्य आश्रयं व्यश्राययन् ।

देशीया ये ये प्रमुखलोका यिरूशालमम् अध्ववसन् तेषां नामानि । १
 इषायेलीयवंशा याजका लेवीया निथीनीयाः सुलेमनो दासानां सन्ता-
 नाश्च यिहूदादेशस्यनगरेखेकैकस्य पैलकभूमौ नगरे वा न्यवसन् । अपरं ४
 यिहूदावंशस्य विन्यामीनवंशस्य च कतिपयलोका यिरूशालमम् आव-
 सन् । यिहूदावंशीयानां मध्ये पेरसवंशोद्भूतो महललेलस्यातिवृद्ध-
 प्रपौत्रः शिखरियस्य वृद्धप्रपौत्रो ऽमरियस्य प्रपौत्रः सिखरियस्य पौत्र ५
 उधियस्य पुत्रो ऽयायः, किञ्च शीलोनैरतिवृद्धप्रपौत्रः सिखरियस्य वृद्ध-
 प्रपौत्रो योयारीवस्य प्रपौत्रो ऽदायाहस्य पौत्रो हसायस्य पुत्रो यः ५
 कलहोयिल्लस्य पौत्रो वारुकस्य पुत्रो मासियः । यिरूशालमनिवासिनः ६
 पेरसवंशीया लोकाः साकल्यतो ऽष्टषष्ट्यधिकानि चतुःशतानि बलवन्तो
 मनुजा आसन् । किञ्च विन्यामीनवंशीयानां मध्य एते आसन् यिश्शायि- ७
 यस्यातिवृद्धप्रपौत्र ईथीयेलस्य वृद्धप्रपौत्रो मासियस्य प्रपौत्रः कोलाया-
 हस्य पौत्रः पिदायस्य पुत्रो यो योयेदस्तस्य पौत्रो मिशुल्लमस्य पुत्रः ८
 साल्लः । तदितरे गव्ययः सल्लयो ऽन्ये लोकाश्च साकल्यतो ऽष्टाविंशत्यधि- ८
 कानि नवशतानि मनुजाः । अपरं सिखेः पुत्रो योयेलस्तेषाम् अधिप ९
 आसीत् किञ्च सिनूवाहस्य सुतो यिहूदा नगरस्य द्वितीयो ऽधिपतिरा-
 सीत् । याजकानां मध्य एते आसन् योयारीवस्य तनयो किथियो १०
 याखीनश्च । अपरम् अह्नीटूवस्यातिवृद्धप्रपौत्रो मिरायोतस्य वृद्धप्रपौत्रः ११
 सादोकस्य प्रपौत्रो मिशुल्लमस्य पौत्रो हिल्लियस्य तनयः सिराय ईश्व-
 रीयमन्दिरस्य पतिरासीत् । किञ्च मन्दिरस्य कर्मकारिणस्तेषां आतरो १२
 द्वाविंशत्यधिकान्यष्टशतान्यासन् । अपरं मल्लियस्यातिवृद्धप्रपौत्रः पश्-
 हूरस्य वृद्धप्रपौत्रः सिखरियस्य प्रपौत्रो ऽमसेः पौत्रः पिजलियस्य पुत्रो १३
 यो यिरोहमल्लस्य पुत्रो ऽदायाहः । अपरं तस्य प्रधानपितृका आतरो १४
 द्विचत्वारिंशदधिकानि द्विशतानि जनाः किञ्च इम्मैरस्य वृद्धप्रपौत्रो
 मिशिल्लेमेतस्य प्रपौत्रो ऽहसयस्य पौत्रो ऽसरैलस्य पुत्रो ऽमशयः ।
 अपरं तेषां भाटनिवहो ऽष्टाविंशत्यधिकं शतं महावीरा आसन् । १५
 किञ्च तेषाम् अधिपतिः सव्दीयेलः । स कस्यचिन् महतो लोकस्य सन्तान
 आसीत् । लेवीयानां मध्य एते आसन् वुन्ने वृद्धप्रपौत्रो हशवियस्य प्रपौ- १५
 त्रो ऽडीकामस्य पौत्रो हशवस्य पुत्रः शिमयिषः । अपरं प्रमुखलेवी- १६

- यानां मध्ये सन्निधयो योवावदशेखरीयमन्दिरस्य वधिभूतकार्त्तव्याधि-
- १० यती आस्तां । किञ्चासन्नस्य प्रपौत्रः सन्देः पौत्रो मोलाहस्य पुत्रो मन्ध-
निवः, अपरं तस्य भ्रातृणां मध्ये द्वितीयो वक्त्रुक्त्रियः किञ्च विद्वधुनस्य
प्रपौत्रो गाकनस्य पौत्रः ब्रह्मवस्य तनयो ऽब्द एते प्रार्थनाधन्यवादेयो
१८ नियन्तार आसन् । पवित्रनगरस्था जेवीयाः साकल्येन हे इते चतुर-
१८ शीति जना आसन् । अपरं द्वारपालकानां मध्य एते आसन् अक्षुषः
टकमोनस्य तयो द्वारपाला भ्रातरो द्विसप्तत्यधिकं इतं जनस्य ।
- १० इच्छायैकीयवंधानां याजकानां जेवीयानाश्चान्ये निखिललोका यिज्ञ-
११ दादेशस्यनगरेष्वेकैकस्य पैठकभूमौ न्यवसन् । किन्तु निधीनीया शेष-
सन् अश्ववसन् । किञ्च खीहो निष्यस्य निधीनीयानाम् अश्वच्छावाकाम् ।
- ११ अपरं मीखा वृद्धप्रपौत्रो मत्तनियस्य प्रपौत्रो इहविषस्य पौत्रो वाने-
पुत्रो य उधिरासन्नबंधीयानां गाथकानां मध्यवर्ती जन एक आसीत्
स इन्धरीयमन्दिरस्य कर्मणि यिज्ञशाकमनिवासिनां जेवीयानाम् अधि-
११ पतिरासीत् । यत्सोषां विषवे नरपतिरादिदेश, अपरं गाथकानां
१४ इते प्रतिदिनं निरूपितांशो ऽदीयत । अपरं यिज्ञदासुतस्य सेरहस्य
बंधीहो मिश्रेष्वेकस्य तनयः पिथाहियो जोकानां निखिलकार्या-
१४ ष्यधि न्यस्य सङ्कार्यासीत् । किञ्च बहवो यिज्ञदीयाः पक्षीयामेषु
निजनिजक्षेत्रेष्वर्धतः किरियधर्वे तदीययामेषु दीवाने तदीययामेषु
१७ यिज्ञवसेने तदीययामेषु येन्ये मोलादायां वैतपेकटे इत्तरन्युयाने
१८ वैश्वेवायां तदीययामेषु सिद्धमे मिचोनायां तदीययामेष्वैरिन्धोखे सरिये
१८ यर्मते सानोहे ऽदुक्कमे तेषां यामेषु काखीहो तदीयक्षेत्रेष्वेकैवायां तदीव-
यामेषु च न्यवसन् । इत्थं ते वैश्वेवामारभ्य क्षिप्रोमोपजन्ता यावत् न्यव-
११ सन् । अपरं विन्यामीनबंधा मेवामारभ्य निष्कसमे ऽवायां वैद्येने तदीव-
१४ यामेष्वनाघेते नेवे ऽननियायां चात्सादे रामते निजविभे चादीदे सि-
१४ वेधीमे निबल्लटे जोद खोमौ शिस्यकारकाकाम् उपजन्तायाश्च न्यवसन् ।
१४ अपरं यिज्ञदादेशीयजेवीयानां कतिपयलोका विन्यामीनदेशे न्यवसन् ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

१ याजकानां जेवीयानाश्च नामानि १० मुख्यवाक्कानां नामानि ११ मुख्यजेवीयानां नामानि १२ प्राचीरप्रतिष्ठाया उक्तयः १४ याजकानां जेवीयानाश्च मन्दिनीष-
कर्मणि विजे निजे पदे निधाजनं ।

ये याजका जेवीयाश्च शकटीयेणस्य तनयेन सिरायाविलेन येऽश्रूयेन १
 च समम् आगमन् तेषां नामानि । सिरायो यिरिमिय इत्याहो ऽम- २
 रियो मल्लुको ष्टुष्टः शिखनियो रिङ्गमो मिरमेत इद् गुन्निथोनो ४
 ऽवियो मियामीनो मोयदियो विलगाष्टः शिमयियो योयारीवो यिद- ५
 यियः सल्लय आमोको हिल्कियो यिदयियश्च । एते येऽश्रूयस्य वर्त्तमान- ७
 समये याजकानां निजभाटनिवृत्तस्य च मध्ये प्रमखा आसन् । जेवीयानां ८
 नामानि । येऽश्रूयो विन्नूयिः कङ्गीयेलः शेरेवियो यिङ्गदा मत्तनियश्च ।
 एष मत्तनियस्तस्य भातरश्च धन्यवादस्य नियन्तार आसन् । अपरं तेषां ९
 भातरौ वक्वुक्विय उन्नश्च रत्तिवर्गाणां नियन्तारावास्ताम् ।

अपरं येऽश्रूयस्य तनयो योयाकोमः, योयाकीमस्य सुतः इलियाशीवः, १०
 इलीयाशीवस्य सुतो योयादः, योयादस्य तनयो योनाधनः योनाधनस्य ११
 सुतो यद्दयः । योयाकीमस्य विद्यमानसमय इमे प्रधानपिटका याजका १२
 आसन् । सिरायवंशे मिरायः, यिरिमियवंशे हनानियः, इत्याहवंशे १३
 मिशुल्लमः, अमरियवंशे यिहोहाननः, मल्लुकवंशे योनाधनः, शिवनिय- १४
 वंशे यूपफः, हारीमवंशे ऽङ्गः, मिरायोतवंशे हिल्कियः, इद्दुवंशे सिख- १५
 रियः, गुन्निथोनवंशे मिशुल्लमः, अवियवंशे सिखिः, मियामीनवंशे एको १७
 जनः, मोयदीयवंशे पिलटयः, विलगावंशे शम्भूयः, शिमयियवंशे यिहो- १८
 नाधनः, योयारीववंशे मत्तनियः, यिदयियवंशे उविः, सल्लयवंशे कल्लयः, १०
 आमोकवंशे एवरः, हिल्कियवंशे हशवियः, यिदयियवंशे निघाकः । ११

अपरम् इलियाशीवस्य योयादस्य योहाननस्य यद्दयस्य च समये १२
 जेवीयानां प्रधानपिटका लोकाः पारसीकराजस्य दाराः समये याज-
 कानामपि प्रधानपिटका लोका वंशावली लिखिखरे । किञ्च लेविवंशीय- १३
 प्रधानपिटकाणां लोकानां नामानीलियाशीवस्य तनयस्य योहाननस्य
 समयं यावद् वंशावलीयस्ये लिखितान्यासन् । जेवीयानां प्रधानलोका १४
 हशवियः शेरेवियः कङ्गीयेलस्य तनयो येऽश्रूयस्तेषां सहकारिणो भातर-
 खेन्शरीयलोकस्य दायूद आहानुसारेण खखसङ्गे प्रशंसां धन्यवादश्च
 कर्तुं न्ययुव्यन्त । अपरं मत्तनियो वक्वुक्विय आवदियो मिशुल्लमः १५
 टल्मोनो ऽक्लुवन्नेमे रत्तियो भूत्वा हाराणां देहलीषु सन्तिष्ठमाना
 रत्तिणा कर्म चक्रवांसः । इमे योषादकस्य पौत्रस्य येऽश्रूयस्य पुत्रस्य १६
 योयाकीमस्य समये किञ्च देशाधिपस्य निहिमियस्याध्यापकसोप्राहस्य
 याजकस्य च समये विद्यमाना आसन् ।

- २० अथ परं यिरूशाकमस्य प्राचीरस्य प्रतिष्ठासमयं ज्ञानन्दीनं धन्यवादे
गीतैः करतानमृजवीयावाद्यैश्चोत्सवपालनार्थं लेबीयान् यिरूशाकमं
२८ ज्ञानेतुं मनुजास्तेषां सर्वस्थानेषु तान् अमृगयन्त । किञ्च गायकवर्गम्
यिरूशाकमस्य चतुर्दिक्छायाः समभूमे निर्दोषातोयानां ग्रामेभ्यो
२९ वैतगिल्गलाद् गोवासमावतयोः क्षेत्रेभ्यश्च समागमन्, यतो गायका
३० यिरूशाकमस्य चतुर्दिक्षु खेषां कृते ग्रामान् आसादयन् । अगन्तारं
याजका लेबीयाश्च खान् पवित्रान् अकुर्वन्, किञ्च लोकान् पुरद्वाराणि
३१ प्राचीरश्च पवित्राणि कृतवन्तः । अगन्तरम् अहं यिह्जदावंशस्याधिप-
तीन् प्राकारे समारोहयं, किञ्च धन्यवादकारिणो द्वौ मद्भास्यौ न्यरू-
पयं । तयोरेकः संघः प्राकारस्य पृष्ठेन दक्षिणपार्श्वं सारदारं प्रति गत-
३२ वान् । तेषां पश्चात् होशयियो यिह्जदावंशस्यार्द्धाधिपतयः किष्वासरिय
३३ इप्राज्ञो मियुक्तमो यिह्जदा विन्यामीनः शिमयियो यिरिमियश्चावजन् ।
३४ अथ परं तुरीवादिनां याजकानां कतिपयतनया अर्घत आसफस्याति-
रुद्रप्रपौत्रः सक्कूरस्य रुद्रप्रपौत्रो मीखायस्य प्रपौत्रो मत्तनियस्य पौत्रः
३५ शिमयियस्य तनयो यो यानाघनस्तस्य तनयः सिखरियो, तस्य भ्रातृभ्यां
मध्ये शिमयियोऽसरेको मिललयो मिललयो माययो नियनेनो यिह्जदा
इनानिखेम ईश्वरीयलोकेन दायूदा निरूपितानि वादनयन्ताणि ऋची-
३६ त्वा व्रजितवन्तः, किष्वाध्यापक इप्राह्स्तेषाम् अथे ऽप्रे ऽगमत् । ते प्र-
वक्षद्वारस्य पृष्ठेन गत्वाये ऽप्रे व्रजन्तो दायूदनगरस्य सोपानम् अर्घतः
प्राचीरस्थितं सोपानम् आरुह्य दायूदो गेहस्य पृष्ठेन जलदारं यावद्
३७ अगच्छन् । अथ परं धन्यवादकारी द्वितीयः संघः प्राकारस्य पृष्ठेन तदन्य-
दिशं गतवान् किष्वाहम अर्द्धमनुजाश्च तेषां पश्चाद् अत्रजाम । ते पुञ्ज-
३८ दुर्गात् प्रशस्तं प्राकारं गत्वा तत् इफ्रयिमीयद्वारस्य पुरातनद्वारस्य मस्ख-
द्वारस्य च पृष्ठेन इननेलीयदुर्गेण मेयादुर्गेण च मेघद्वारं यावद् अत्रमन्
३९ काराग्रद्वारे च स्थागिता अभवन् । अथ परं धन्यवादकारिणो तौ द्वौ
संघावश्च वयम् ईश्वरीयमन्दिरस्य समीपे स्थागिता अभवाम । मया
४० सार्द्धम् अधिपतीनाम् अर्द्धजना आसन । किञ्च याजकानां मध्य इजि-
याकीमे मासेयो मियामीनो मीखाय इजियो-येनयः सिखरियो इनानि-
४१ यश्चेमे तुरीवादका जनाः किञ्च मासेयः शिमयिय इजियासर उधि रिय-
होहाननो मखिय एकम एधरश्च तत्रासन्, अगन्तारं गायका उचैः खरै-
४२ रगायन् यिप्रहियस्तेषां नियन्तामीन् । तस्मिन् दिने ते भृशं यश्चम्

आनन्दशाकुन्तलं यत् ईश्वरस्थान् महावन्दैरानन्दयत् तेन तेषां आया
वाचशास्त्राणि कमानन्दं यतो बहूद्रं यावद् विश्वशासनस्यानन्द-
धनिराकर्ष्यते ।

तस्मिन् दिने अथस्यानुसारेण याजकेभ्यो जेवीयेभ्यश्च दातव्यानाम् अं- ४४
शानाम् एकैकस्य नगरस्य श्लेभ्यः सङ्ग्रहार्थं केचित् मनुजा धनानाम्
अर्थत उत्तोलनीयव्याख्यां प्रथमजातफलानां दशमंशानाञ्च कोषेषु अयु-
ज्यन्त, यतो विश्वदावंशस्तत्र सन्तिलमानान् याजकान् जेवीयांश्चाधि
महागन्दम् अकरोत् । अपरं दायूदस्तदीयसनयस्य सुजेमनश्च निदेशा- ४५
नुसारेण ग्राथका द्वारपालाश्च खेषाम् ईश्वरस्य रक्षणीयं पवित्रताया
रक्षणीयश्च समरक्षिषुः । यतः पूर्वस्मिन् काले ऽर्घ्यतो दायूद आसफस्य ४६
च समये प्रधानग्राथका ईश्वरस्य प्रशंसाधन्यवादयो गाने निययुजिरे ।
अपरं सिद्धव्याजिनस्य निहिमित्तस्य च समय इच्छायेणीया निखिल- ४७
लोका ग्राथकेभ्यो द्वारपालेभ्यश्चैकैकस्य दिनस्य कृत एकैकमंशम् अददु
र्जेवीयानाञ्च निमित्तं ब्रथाख्यपावयन् जेवीयाश्च द्वारोत्थवंशस्य निमित्तं
ब्रथाख्यपावयन् ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ अथस्यानुसारेण मिश्रितलोकेभ्यो विश्वदीयानां प्रथक्करणं ४ निहिमित्तं मन्दि-
रस्य प्रकोष्ठानां परिष्करणं १० मन्दिरस्य कार्ये लोकानां नियोजनं विनाम-
द्वारपालानां नियमनं २९ अन्यजातीययोषितां त्यागायाज्ञापनञ्च ।

तस्मिन् समये लोकावां कार्यगोचरे मूससः पुस्तके प्रकृतानि तत्र लि- १
खित एव आदेशः प्रापि, यथा, अम्मोनीया मोधावीयाश्चेश्वरस्य समाजं
कदापि न प्रवेक्षन्ति । यतस्त इच्छायेकवंशान् अन्नजनदानाय यद्य न १
साक्षात् कृतवन्तः परन्तु तान् अभिशप्तुं तेषां प्रतिपूकं विनियमाय
धेतनं दत्तवन्तः क्तिन्वस्माकम् ईश्वरस्तम् अभिशप्यं परावर्त्याश्रियं
विहितवानिति । तदानीं ते अथस्यामैतां निशच्य मिश्रितजनान् इच्छा- १
येकीयवंशात् प्रथमं आकार्षुः ।

इतः पूर्वम् अस्मान् ईश्वरीयमन्दिरस्य प्रकोष्ठानाम् अध्वक्षो याजक ४
इजिदाशीवः ढोविद्यस्य मित्रत्वात् तस्य कृत महाप्रकोष्ठमेकम् आसाद- ५
यत् । तत्रैव पुरा लोके विवेदितं वस्तु भूपः पात्राणि च निखिल जेवीयानां
ग्राथकानां द्वारपालानाञ्च निमित्तम् आचार्यितः ब्रथावां ब्राह्मणसामां

- १ तेजानाञ्च दशमांशो वाजपयानी जैवेद्यञ्च आधीयन्त । किन्नेतेषां षट्पञ्चासं समवे ॐ यिद्धशाकमे नामं, यतो वाविष्णोयश्चपस्यात्सस्तस्य राजत्वस्य द्वात्रिंशे वत्सरे राज्ञः समीपम् अहं गतवान्, किञ्च कतिपयवत्सरेभ्यः ।
- २ परं राजानं विसर्जनं याचित्वा विरूपाक्षमम् आगच्छं । अपरम् ईश्वरीयमन्दिरस्य चत्सरे टोविद्यस्य कृते षोडशं निर्मायेनियाम्नीयेन यत्
- ३ कुक्षम् कृतं तद् विदित्वाहं तस्मिन् कार्यं भ्रष्टम् असन्तोषं ब्रूयात् सन्नात् प्रकोष्ठात् टोविद्यस्य परिजनानां निखिलवस्तूनि वष्टि निर्दिष्टान-
४ वान् । अपरं ममादेष्टात् षोडशेषु प्रकोष्ठेषु पाचितेष्वीश्वरीयभवनस्य पात्राणि निवेदितवस्तूनि धूपाश्च मया पुनर्वारं तत्र न्यधोयन्त ।
- १० अपरं केवीयेभ्यो भागा व दीयन्ते तत्कारणात् कर्मकारिभ्यो केवीया गायत्र्याश्च सर्वे स्त्रीयां स्त्रीयां भूमिं पञ्चायिता इत्यपि मया विदितं ।
- ११ तदाहम् अधिपतीन् भर्त्सयित्वा अधितवान्, ईश्वरीयमन्दिरं कृतो
१२ ऽत्वाजि ? अनन्तरं मया तान् संष्ट्वा तेषां परेषु ते ऽस्थाप्यन्त । अपरं सर्वे यिद्धदीया शस्यानां नूतनप्राकारसानां तेजानाञ्च दशमांशं को-
१३ यान् आनेतुम् आरभन्त । अपरम् अहं याजकं श्रेणिमिवम् अध्यापकं सादोक्तं केवीयानां मध्यगतं पिदायञ्च तेषां साहाय्यार्थं मत्तनियस्य यौत्सं सकूरस्य पुत्रं ज्ञानमञ्च कोषेषु न्ययोजयं यतस्ते विन्यास्यन्तेन
१४ गङ्गिता आसन् किञ्च तेषां भ्राट्निबन्धाय वितरयं तरेव कर्त्तव्यं । हे मदीश्वर, एतदपि मां स्मर । विजेश्वरस्य मन्दिरकृते तदीयविधानस्य कृते च यत् शुभं कर्म मयाकारि तत् मा शुभ्य ।
- १५ अपरं तस्मिन् समवे मया यिद्धदावंश्रीयाः कियन्तो कोष्ठा हृष्टाः, ते विश्वामदिने प्राच्यायत्सेभ्यो रसान् गिरपीठयन् शस्यगृह्णान् समानयन् गर्हभेषु भारान् आरोपयन् किञ्च विश्वामदिने प्राच्यारसान् प्राक्षोड्म-
१६ रयत्तानि सर्वविधद्रव्याणि विरूपाक्षमम् आनयन् । ततो ॐ तेषां मञ्च-
१७ वस्तूनां विक्रयदिन एव तेषां विद्वद्भ्यं साध्यमददा । अपरं विरूपाक्षमे प्रवासिनः सौरीयकोष्ठा मत्स्यादीनि वानाविष्णोयवस्तून्वागीय विश्वामदिने
१८ यिद्धदावंश्रीयेषु विरूपाक्षमे च व्यक्रोडत । तदानीत् अहं यिद्धदाः प्रमुञ्चे नरेः समं विवदमानस्तान् अवाचं, वृषं विश्वामदिनम् अपविधी कुर्वन्तः
१९ कुत एतत् कुक्षम् कुर्वन्ते ? युष्माकं पिबकोषेषु तादृशाचारं कृतवत्सोश्वरः विनयाकोषेभ्यश्चरे च दुर्दशाः सर्वा एता नावृष्टवन् ? तथापि वृषं वि-
२० श्वामदिनम् अपविधी कुर्वन्त इव बेज्ज्भे शिन् अक्षिषं मोक्षं वरुणित ?

अनन्तरं विश्रामदिनस्य पूर्वोद्यसन्ध्यायां जातायामहं यिरूशालमस्य १८
 मोपुराणि बद्धम् आदिष्टवान् विश्रामदिनस्य श्रेष्ठं यावत् तेषां मोचनं
 प्रतिषिद्धवांश्च, किञ्च विश्रामदिने येन कश्चन भारो ऽभ्यन्तरं नाभीयत
 तदर्थं मम दासानां कतिपयजनान् दारोप्यस्थापयं । तत एककृत्यं द्वि १०
 र्वा वणिजः सर्व्ववस्तुविक्रेतारश्च यिरूशालमस्य वहिर्निशाम् अया-
 पयन् । तेन मया तेषां विरुद्धं साध्यं प्रदाय ते निगदिता यूयं कुतः ११
 प्राकारोपकण्ठे निशाम् यापयत? यदि पुनर्व्वारं तत् करिष्यध्वे तर्हि
 मया धरिष्यध्वे । ततः परं तैर्विश्रामदिने पुनर्नायातम् । अनन्तरं ११
 विश्रामदिनस्य पावनाद्यं युष्माभिः पवित्रीभूयागतैर्हाराणि रक्षितव्या-
 नीति जेवीया मयादिष्टाः । हे मदीश्वर एतदप्यधि मां स्मर स्वीय-
 प्रचुरानुकम्पानुसारेण मामनुकम्पस्व च ।

अपरं तस्मिन् समये यैरुसुदादीया अम्मोनीया भोयावीयाश्च योषा ११
 शृङ्गास्तादृशा यिद्धदीया मयादृश्यन्त । तेषां बालका अर्द्धम् अरुसुदादीय- १४
 भाषाम् अभाषन्त यिद्धदीयभाषां भाषितुं नाविदुः किन्चित्तरजा-
 तीयमनुजानां देशभाषानुसारेण अवाचरन् । ततो ऽहं तैः साकं १५
 विवदमानस्तान् तिरस्कृतवान्, तेषां कतिपयलोकान् ताडयित्वा तेषां
 कश्चान् उताप्येश्वरस्य नामधेयेन तान् अश्रपयं, यूयं तेषां तनयैः स्वेषां
 तनुजा न विवाहयिष्यथ स्वेषां तनयैश्च तेषां तनुजा न विवाहयिष्यथ ।
 इच्छायैकीयो राजा सुल्लेमान् एतादृशं कार्य्यं कृत्वा किम् अजाधी १६
 नाभवत्? मद्दत्तीनां जातीनां मध्ये ऽपि तेन सदृशः को ऽपि राजा
 नाविद्यत, स ईश्वरस्यापि प्रिय आसीद् ईश्वरस्तं निगिजेसायेकीयवंशस्य
 राजानम् अकरोत् तथापि विदेशीया योषितस्तमपि पापाचारे प्रवर्त्त-
 याश्चक्रुः । अतो विदेशीयानां विवाहेनास्माकम् ईश्वरस्याज्ञानङ्गनाय वयं १७
 यथा मद्वापातकमिदं कुर्याम तथा किं युष्माकं वचो ऽस्माभिः श्रोतव्यं?
 मद्वायाजकस्येलियाशीवस्य पौत्राणां यिहेदायाः पुत्राणाम् एको जने १८
 हेरोडीयीयसन्बल्लटस्य जामातासीत्, तन्निदानाद् अहं निजोपकण्ठात्
 तम् अदवयं । हे मदीश्वर, तान् स्मर, यस्मात् ते याजकतां याजकानां १९
 जेवीयानामपि नियमश्च विज्ञितवन्तः । अपरमहं सर्व्वेभ्य इतरजातीयै- १०
 भ्यस्तान् मुचीन् अकरुवं किञ्च याजकानां जेवीयानाश्च संघान् विभज्य
 स्वीयस्वीयपदेषु तान् अयोजयं । किञ्च निरूपिते समये क्राडानां प्रथमजा- ११
 तयकानाञ्चानवनाद्यं लोकान् अयोजयं । हे मदीश्वर, मद्गकार्यं मां स्मर ।

इष्टेरोपाख्यानं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ अहखेरस्य नृपस्य भोज्यं १० महिष्या वाप्या राजाज्ञानकृतं ११ भिमूषणस्य मन्त्र-
दया भेषितां वशीकरणाद्यं राज्ञ आज्ञाप्रचारणं ।

- १ अहखेरो नृपः सिन्धुनदमारभ्य कूशदेशं यावत् सप्तविंशत्यधिकशतैक-
- २ देशानां राजत्वम् अकरोत् । तस्मिन् समये यदा स महोपासो ऽहखेरः
- ३ शूशनपुरे निजे राजसिंहासने समुपविष्ट आसीत् तदा स निजराज-
त्वस्य तृतीये वत्सरे स्वकीयमात्यानां भत्यानाञ्च कृते भोज्यम् आसाद-
यामास । तत्र पारसमादिद्यादेशयोः पराक्रमिणो लोकाः कुलीननरा
- ४ देशाधिपतयश्च तस्मान्तिकम् आगताः । स बहुदिनान्यर्घ्यतो ऽप्रीत्य-
धिकशतं दिनानि यावत् तेषां पुरस्तात् निजराजत्वस्य गरिष्ठ ऐश्वर्यं
- ५ निजप्रतापस्य महिम्नस्तंजश्च चकासयाश्चकार । अपरं तेषु दिनेषु गतेषु
नृपतिः शूशनपुरे समवस्थितानां द्युद्राणां महताञ्च निखिललोकानां
कृते राजपूर्या उद्यानस्य प्राङ्गणे सप्तदिनानि यावद् भोज्यमासादया-
- ६ मास । तत्र धूम्रवर्णसूक्ष्मसूत्रैर्निर्मितै रज्जुभिर्बद्धा मुक्तहरितभीजवर्णा
यवनिष्का वसुंलासु रोप्यग्रहयोगु मर्मरक्तम्बेषु चावालम्बन्त, अपरं रक्त-
नीलमुक्तकृष्णवर्णमर्मरप्रस्तरेः प्रीभिते भृष्टं चर्यारूपमगिहताः शय्या
- ७ आसन् । किञ्च विविधाकाराणि ह्यमभाजनानि द्राक्षारसेनपूर्यन्त तेषां
- ८ राजकीयद्राक्षारसानां राजाहं महाधनमासीत् । तत्र पानसमये राजा-
देशात् को ऽपि केनापि बलाद्वापाय्यत, यत एकैको जनः स्वेच्छानुसारं च
कर्म्म करोत्विति नृपतिः स्त्रीयराजधान्याः सर्वान् अधिपतान् आज्ञा-
९ पयामास । अपरं महिषो वाष्टी तदद् अहखेरस्य राजनिवेशने नारी-
णां कृते भोज्यम् आसादयाश्चकार ।
- १० अपरञ्च सप्तमे दिने राज्ञश्चित्ते द्राक्षारसेन प्रफुल्लिते सति भिङ्ग-
मनो विस्था हर्षोणा विगृथा अलग्नाः सेधरः कर्कसश्च नृपस्याहखेरस्य
श्रीमुखस्य परिचारका एते सप्त नपुंसकास्तेनेदम् ऊचिरे वृथं राजमुकुटेन
- ११ भूषितां राश्रीं वाष्टीं नृपस्य समक्षम् आनयतेति । अनेन स लोकान्

अधिपतींश्च तस्याः सौन्दर्यं दर्शयितुम् ऐच्छत्, यतः सा परमसुन्दरी
स्थितवती । किन्तु सा बाह्यी राज्ञी नपुंसकैर्ज्ञापितात् क्षितिपतेरादेशात् १९
समायातुं मतिं न चकार । ततो नृपति भ्रष्टं चुकोप तस्य क्रोधाग्निः
प्रज्ज्वाल्य च ।

तदानीं कर्षिणाः श्रेयरो ऽद्मायास्तर्षीशो मेरसो मर्षिणा मिमूखन- १९
श्वेतिनामानो नृपस्य मुखदर्शिने राजसिंहासनस्य पार्श्वस्थे प्रधानस्थाने
समासीनाः पारसमादियादेश्येरेते सप्त कुलीना जना नरपतेः सन्नि-
धावासन् । तदानीं राजा व्यवस्थाज्ञान् राजनीतिज्ञान् मानवान् प्रति १४
कथनस्य रीत्यनुसारेण तान् विदुषः क्वाक्यकोकांश्च प्रति वच इदं
बभाषे, राज्ञी बाह्यी नपुंसकैर्ज्ञापितम् अहस्वेरस्य नृपतेरादेशं यद् १४
समाचारत्, तस्माद् व्यवस्थानुसारेण तां प्रति किं कर्तव्यम्? तत्र मि- १९
मूखने नृपतेरध्यक्षाणाञ्च साक्षात् प्रतिजगद, महिष्या बाह्या यद्
अपराजं तत् केवलं राज्ञो महि, किन्तु भूपाणस्याहस्वेरस्य सर्वराष्ट्रेषु
यावन्तो ऽधिपतयो यावन्तो कोकाश्च सन्ति तेषां सर्वेषाम् अपराजं ।
महिष्या एतत्कर्मणो वार्ता पतीनाम् अवज्ञायै सर्वासां नारीणां मध्यं १०
स्थाप्यति यतो लोकैर्विद्यते भूपतिरहस्वेरो बाह्यी राज्ञी निजोपक-
ण्ठम् आनेतुम् आदिष्टवान् ततः सा नागमत् । अपरं पारसमादिया- १८
देश्यो र्या कुलीना महिष्या एतत्कर्मणो वृत्तान्तं श्रोष्यन्ति ता अद्यैव
नरपतेः सर्वान् अधिपतीन् तादृशं भाषिष्यन्ते तेन महत्त्वहेलः क्रो-
धश्च समुद्भूविष्यतः । अतो यदि नरपतेरभिमतं जायते तर्हि बाह्यी १८
नृपतेरहस्वेरस्य सन्निधिं पुनरायातुं न शक्यते, किञ्च राजा तस्या महि-
षीत्वं परिहृत्य तस्या उत्तमाय कस्यैचित् सोमन्तिक्यै विश्रायिष्यतीति
राजाद्या भवता प्रकाशयताम्, अपरं तस्या लोपो यद्भवत् तदर्थं साक्षा
पारसमादियादेश्यो व्यवस्थाया मध्ये लिख्यतां । अपरं जनपदः पृथुको १०
ऽस्ति तस्मात् तस्य सर्वत्र सा राजाद्या प्रकाशयतां तेन सर्वा योषितः
स्तुत्रं महत्त्वं वा निजं निजं पतिं सम्मंस्थन्ते । तदानीं तस्मिन् वचसि १९
नृपतेरध्यक्षाणाञ्च तोषकरे सति नृपो मिमूखनस्य मन्त्रज्ञानुसारेण
चक्रवान् । स एकैकस्य जनपदस्य लिप्यनुसारत एकैकस्या जाते भाषा- १९
नुसारतश्च निजाधीनान् लिखिजनपदान् पत्राणि प्रेषयित्वा वच इदं
प्रचारयामास, एकैकः पुमान् निजे निजे वेपथिनि स्थामित्वं करोतु, निज-
जाते भावया ताम् आद्यां प्रचारयतु च ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ वञ्ची युवतीः संपाद्यितुं मन्त्रणाकरणं । इष्टेरायास्तदीयपालकपितृभ्यः कथञ्चन = इष्टेरां प्रति स्त्रीपालकस्य हेगयत्यानुपदः १९ पावनस्य स्वपतेरालोककामनया च नीतिः १४ इष्टेरायां राजकुमृदिः २१ राजद्रोहप्रकाशनात् स्वपतेः पुराहणपुत्रके मर्दिखयस्य नामज्ञेयत्वं ।

- १ इतेभ्यो वृत्तान्तेभ्यः परं स्वपतेरहस्वेरस्य क्रोधे ज्ञानो सति स बाष्ठी
- २ तस्याः कार्यं तस्याः प्रतिकूलं कृतं नियमञ्च चिन्तयितुम् आरंभे । तत्र राज्ञः सेविनो दमस्तात्मवदन् नरपतेः कृते सुन्दरीणां युवतीनां भवेद्यज्ञं
- ३ क्रियतां । अपरं नरपतिः स्वराष्ट्रस्य सर्वदेशेषु नियामकान् नियुक्तां तैः सर्वाः सुन्दरी युवतीः कन्याः संगृह्य शृणुनराजधान्या अन्तःपुरम् आनीय नारीणाम् अवतिरि राजकीयनगुंसके हेगये समर्प्यन्तां किञ्च भूषणार्थ-
- ४ कद्रव्याणि ताभ्यां दीयन्तां । तत्र या कन्या राज्ञे रोचिष्यते सा बाष्ठाः पदे मद्धिषी भवतु । तदानो राजा तस्मिन् बाष्णे तृणा तथैव चकार ।
- ५ तदानो शृणुनपुरे मर्दिखयनामक एका यिह्मदीयनाक आसीत् स विन्यामीनवश्यायकीशस्य प्रपौत्रः शिमियः पाल्वा यायोरस्य पुत्रः ।
- ६ यिह्मदीयन्तपेण यिह्मायास्तीनेन साकं ये लोका बाबिलीयन्तपेण निवृत्त- लिप्सरेण प्रवासयासुकिरे तैः समं स मर्दिखयो ऽपि यिह्मकाकमार-
- ७ प्रवासितः । स निजपितृव्यस्य तनयां हृदसाम् अर्घत इष्टेरां पर्थपालयत यतः सा पितृमातृहीना । सा तु युवती महासुन्दरी सुवदना आसीत् । तस्या मातापितृ मरणाकाले मर्दिखयन्तां स्वदाहृदवद् गृहीतवान् ।
- ८ अनन्तरं स्वस्य तस्मिन् नियमं निदेशे च प्रचारिते सति राजधान्यां शृणुने हेगयस्य समीपे वञ्चीनां कन्यानां सङ्गृहणकाल इष्टेरापि राज-
- ९ धान्यां दमनीनाम् अर्घ्यत्तस्य हेगयस्य समीपम् आनायि । सः तु वञ्ची वृत्तित्वा तस्यानुग्रहं लब्धवती, ततः स तस्मै दातव्यानि भूषणार्थकद्रव्याष्ट- शांश्च किञ्च राजनिवेशमाद् अभिवर्षिताः सम दासीश्च तस्मै त्वरितं ददिवान् अन्तःपुरस्योत्तमस्थाने दासीभिः समं तां वासयामास च ।
- १० किन्त्विष्टेरा निजजातेवत्यस्य परिचयं कमपि न जगाद यतो मर्दिख-
- ११ यस्तत्प्रकाशनात् तां प्रतिसिधेध । अनन्तरम् इष्टेराया मङ्गलं सतिश्च वेदितुं मर्दिखयः प्रतिदिनम् अन्तःपुरस्य चत्वरस्य सम्मुखे यथायातम् अकरोत् ।
- १२ अपरं दादशमासान् तत्र स्य ने दमनीनां नियमितां सेवाम् उपगच्छे-

कैका युवती पर्यायेण राज्ञः समीपम् आनीयत, यतः षण्मासान् यावद् गन्धरसत्तैलसेवया षण्मासांश्च यावत् सुगन्धिद्रव्याणां योषित्परिष्कारार्थं कद्रव्याणाञ्च सेवया ताः परिष्कर्तुम् एतावन्ति दिनानि व्यतियन्ति । अपरं राज्ञः समीपं गमिष्यन्ती युवती स्वया सार्द्धम् अन्तःपुराद् राज- १९ निवेशनं गमनार्थं यद्यद् द्रव्यम् अयाचत तत्तत् तस्यै व्यतीर्यत । सा १४ सन्धाकाले उत्रजत् प्रातःकाले चोपपत्नीनाम् अविभू राजनपुंसकस्य शाश्वसस्य समीपं द्वितीयान्तःपुरं पराटव्यायात् । राजा चेत् तस्यां तुङ्गा तस्या नाम्ना तां नाङ्कयत् तर्हि सा नरपतेरुपकण्ठं पुनर्नीगमत् ।

अपरं मर्दिखयः क्षीयपितृव्यस्यावीहयिलस्य यां कन्याम् इष्टेरां १५ स्वपत्नीमिव गृह्येतवान् राजसन्निधौ गमनाय तस्याः पर्याय उपस्थिते योषिताम् अविता राजनपुंसकौ हेगयो यद्यत् न्यरूपयत् तदतिरिक्तं सा नापरं किञ्चिद् अयाचत, किन्तु यावन्तो जना इष्टेरां प्रति दृष्टिम- कुर्वन्ते सर्वे तस्याम् अतुष्यन् । नृपस्य राजत्वस्य सप्तमवत्सरस्य दशमे १६ मास्यर्धतो टेवेतमासि नृपतेरहखेरस्य समीपं गमनार्थम् इष्टेरा राज- निवेशनम् आनीयत । ततो नृपतिरन्याभ्यो योषिभ्यो इष्टेरायां बङ्गप्री- १० यत किञ्च तदन्याभ्यः सर्वकन्याभ्यः सा तस्य दृष्टौ प्रसादम् अर्चयद्दृष्ट लोभे तेन स तस्याः शिरसि राजकिरीटं निधाय वाङ्म्याः पदे तां महिषीं अकार । अनन्तरं नृपतिरिष्टेरायाः सम्मानार्थं स्वस्य निखिलाध्यक्षाणां १८ दासानाञ्च कृते महाभोग्यम् आसादयाश्चकार, अपरं निखिलपरश्रानां राजकरान् मोचयित्वा राजार्हदानम् अकरोत् ।

कन्यासु द्वितीयवारं संग्रह्यमाणसु मर्दिखयो राजद्वार उपविष्ट १८ आसीत् । इष्टेरा मर्दिखयस्य निदेशात् निजकुटुम्बानां जाते वा परिचर्य १० कमपि नावदत् । इष्टेरा मर्दिखयस्य सन्निधौ परिपालनसमये यादृग- करोत् तदानीमपि तादृक् तस्य निदेशम् अगृह्णात् ।

तस्मिन् समये उर्ध्वतो राजद्वारे मर्दिखयस्योपवेशनसमये विगद्यनतेर- १९ श्रामानौ दारिणां मध्यगतौ द्वौ राजनपुंसकौ क्रोधाद् राजानम् अहखेरं व्यापादयितुं चिच्छेद्यते । ततो मर्दिखयस्तद् विज्ञाय राज्ञीम् इष्टेरां आ- १९ पयामास, इष्टेरा च मर्दिखयस्य नाम कृत्वा तं वृत्तान्तं राज्ञे निवेदया- मास । अपरं तेनानुसन्धाय प्रमाये कब्जे तौ द्वौ जनौ दण्डकाष्ठयोश्च १९ न्वयाश्चकृते किञ्च सा कथा नरपतेः साक्षात् पुरावृत्तपुस्तके समलिख्यत ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

- १ हामनस्यापति यिच्छदीयानां विनाशाय शुभदिननिकषकार्यं मुटिकापातनं = यिच्छदीयानां विनाशाय राज्ञः सकाशात् हामनस्यापतिः प्रवृत्तः तत्प्रकारेण च ।
- २ अनन्तरं नरपतिरहस्तेरो हस्मिदाद्याः सुतस्यागामीयहामनस्य पदम् एधयित्वा तम उन्नतं चकार निजसङ्गिनां निखिलकुलीनानाम् आस-
- ३ नानाम् उपरिष्ठात् तदीयमासनं स्थापयाञ्चकार च । तेन राजद्वारवर्तिनः सर्वे राजकीयदासा भूमिष्ठा भवन्तो हामनं प्रजन्तुम् आरेभिरे यतो राजा तम् उद्दिश्य तादृग् आदिदेश, किन्तु मर्दिखयो भूमि-
- ४ ष्ठा न भवति न च तं प्रजमति । तेन राजद्वारवर्तिनो राजभृत्या मर्दिखयं जगदः, त्वं नरपते निर्देशं कुतो लङ्घयसे? इत्थं ते प्रवृत्तं तं व्याहरन्ति तथापि स तेषां वधांसि न गृह्णाति ततो मर्दिखयो यिच्छदीय इति तस्य प्रमुखाद् विज्ञाय तदीयवाक्यानि निखलानि न वेति निश्चेतुं
- ५ ते हामनं तत् स्थापयामासुः । अपरं मर्दिखयो भूमिष्ठा भवन् मां न प्रजमतीति वीक्षन्तामी हामनः कोपेन परिपूर्यो बभूव । अपरं मर्दिखयो यिच्छदीयजातिरित्यवगम्य हामनः केवलं मर्दिखयं प्रति हकार्ष्यं लघु विज्ञायाहस्तेरस्य राज्ञो निखिले राज्ये मर्दिखयस्य स्वजातीयान्
- ६ निखलान् यिच्छदीयलोकान् व्यापादयितुं येत । अपरम् एतदधि नरपतेरहस्तेरस्य राजत्वस्य द्वादशवत्सरस्य प्रथमे मासे ऽर्पेता नीधयमासे हामनस्य साक्षाद् अदरनामकं द्वादशं मासं यावद् एकैकस्य दिनस्यैकैकस्य मासस्य च कृते गुटिकापातं बभूव ।
- ७ अनन्तरं हामनो राजानम् अहस्तेरम् उदितवान् भवतो राज्यस्य निखिलदेशं गन्तान्यलोकानां मध्ये विकीर्णं विभिन्ना चका जाति विंधते । अन्यलोकानां स्वस्थातस्तज्जातीयानां स्वस्था भिन्नः ते नरपते क्वंस्थां
- ८ न मन्यन्ते तस्मात् ते राज्ञा न मोहथाः । यदि नरपतेरभिमतं जायेत तर्हि तेषां व्यापादनार्थं राजाज्ञा निरयतां तेषां राजकार्यं नियुक्तलोकानां हस्तेषु राजकोषे स्थापनायं दण्डमहस्तेरपरिमाणां रज-
- ९ तानि समर्पयिष्यामि । तदानीं तपः स्वीयषयाद् अङ्गुरीयकम् अपाकथ्य यिच्छदीयानां परिपत्र्येने हस्मिदाद्याः पुत्रायामामीयहामनाय ददि-
- १० नाम् । अपरं तपो हामनम् आचक्षते तानि रजतानि ते लोकाश्च सुभ्यम्
- ११ अदायिषत तान् प्रति निजेष्वानुसारं जावर । अनन्तरं प्रथममासस्य त्रयोदशे दिवसे राजलोकका ७ कुञ्जविते तत एकेकस्मिन् देशे ये राज-

प्रतिनिधयो ऽध्यक्षाश्चासन् तान् प्रति किञ्चैकैकस्या जातेरेकैकस्य देशस्य च मुख्यनरान् एकैकस्या जातेरक्षत्रे भाषया च नृपतेरहखेरस्य नाम्ना ह्यमनस्यादेशानुसारादेव पत्राणि लिखितानि नृपाकुरीयकेण मुद्राङ्कितानि च । अपरम् एकस्मिन् दिने ऽर्घ्यतो ऽदरनामकस्य द्वादशमा- १२
सस्य त्रयोदशे दिवसे युवद्व्यशिशुयोषिद्धिः समं निखिलयिहृदीया विनाशयितव्या हन्तव्या लोभव्याश्च तेषां वस्तूनि च लोठयितव्या इत्याज्ञा-
सम्बलितानि तानि पत्राणि द्रुतैः क्षितिपस्य निखिलप्रदेशान् प्रति प्रेषयाञ्चकिरे । किञ्च तस्मिन् दिने सर्व्वे लोका यद् उद्यता भवेयुस्तदर्थं १५
निखिललोकानां ज्ञानायैकैकस्मिन् देशे ताम् आज्ञां प्रचारयितुं तस्मिन्-
रनुरूपं प्रादीयत । अनन्तरं दृता राजाज्ञातन्वरितं विधाय वहि- १५
र्व्वजुः । स आदेशो राजधान्यां श्रृणने प्राकाश्यत । ततः परं राजा
ह्यमनश्च भद्रितुं पातुञ्चोपविविशतुः परन्तु श्रृणनपौरा उद्विजुः ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ मर्दिखयस्य यिहृदीयानाञ्च शोकस्य कथनं ४ तस्य संवादं युत्वा मर्दिखयस्य समीपम्
इष्टराया लोकाप्रेषणं तस्यापारश्च १० इष्टराया द्वितीयकथनं मर्दिखयस्यापारश्च १५
इष्टराया उपवासभिरूपणं ।

अपरं मर्दिखयस्तं क्लृप्तं वृत्तान्तं विज्ञाय निजवसनानि विच्छेद १
किञ्च शानजं वसनं परिधाय भस्म विलिप्य मध्यनगरं व्रजन् उच्चःस्वरेण
तीव्रं विलापं चकार । अनन्तरं राजद्वारस्य सम्मुखपर्यन्तम् आगच्छौ, २
परन्तु राजद्वारं शानपरिहितेन केनापि न प्रवेष्टव्यम् । अपरम् एकै- ३
कस्य प्रदेशस्य यद्यत् स्थानं सा राजाज्ञा नियमपत्रञ्च जगाम, तेषां
स्थानानां यिहृदीयानां मध्ये मद्वाशोक उपवासः क्रन्दनं विलापश्च
बभूवुः किञ्च बहवः शानवसनं परिधाय भस्मसु शिथिले ।

अनन्तरम् इष्टराया दास्यो नपुंसकाश्च समेत्य तं संवादम् इष्टेरां ४
विज्ञापयामासुः । तेन राज्ञी मद्वाशोकवती सती मर्दिखयस्य शानवस-
नम् अपाकर्षिष्यन्ती तं परिधापयिष्यन्ती च वासांसि प्रेषयामास किन्तु
स तानि न जयाह । तेन किमभूत् कुतो ऽभूदिति वेदितुम् इष्टेरा ५
निजपरिचारकायां राजनपुंसकानां मध्यवर्त्तिनं हृद्यकम् आह्वय मर्दि-
खयस्य समीपं व्रजेत्यादिदेश । अनन्तरं हृद्यको वहि गत्वा राजद्वारस्य ६

- ० सम्मुखे नगरस्य समिवेष्टे मर्दिखयं प्राप । तेन मर्दिखयः स्वं प्रति
यद्यद् अघटत किञ्च यिद्धदीयानां विनाशार्थं हामनो राजकोषे किम्ब-
८ रिमाणं रजतं दातुं प्रत्यजानात् तत् तस्मै कथयामास । अपरं तेषां
विनाशार्थं यद् आजापत्रं शृगने प्रादायि तस्यानुलिपिं तस्मै दत्त्वा
जगाद, इष्टेराम् एतद् दर्शय बोधय चेति । अपरं सा यत् स्वजा-
तीयलोकानां ह्यते विनेतुं प्रार्थयितुञ्च राज्ञः समिधिं प्राविशत् तदपि
९ स कथयितुम् आजापयामास । अनन्तरं ह्यथः समेय मर्दिखयस्य
वचनानीष्टेरा विज्ञापयामास ।
- १० अनन्तरम् इष्टेरा मर्दिखयं वच इदं वदितुं पुनर्वारं ह्यथः आदि-
११ देशं । पुमान् योषिद् वा यः कश्चिद् अनाहृतः सन् अभ्यन्तरं चत्वरं राज्ञ
उपकण्ठं व्रजति तं प्रति नृपेण ह्यसमये राजदण्डे प्रसारिते स जीवति,
किञ्च तदितरे सर्वे हन्त्या इत्यन्यथादिशो विद्यत एतत् सर्वे राज-
१२ भ्यथा राज्ञः सर्वदेशीयाः प्रजासु विदन्ति किञ्च चिंशद् दिनानि यती-
१३ तानि राज्ञः समीपम् गतुं नाशुम आह्वये । अनन्तरं मर्दिखयाय म-
१४ हिष्या इष्टेराया एतस्मिन् वचसि निवेदिते स इष्टेराम् इदं प्रतिवाचं
गदितुम् आदिदेश, सर्वेषां यिद्धदीयानां मध्ये त्वं राजनिवेशने तिष्ठन्ती
१५ रक्षो लभ्यसे नेतत् चित्ते चिन्तय । यदि त्वं समये ऽभिन्नं वाचयमा
तिष्ठेत्तर्ह्यपरं केनाप्युपायेन यिद्धदीयानाम् उपकारस्य नितरस्य च
पश्याः सम्भविष्यति त्वन्तु निजपिठवंशनं साकं विमंक्ष्यसि किन्तु बोधा
१६ ऽयं जायते त्वम् अस्य विपत्समयस्य निमित्तं राक्षीत्वं प्राप्ता ।
१७ तदानोम् इष्टेरा मर्दिखयम् इदं प्रतिवाचं वक्त्रम् आदिदेश, त्वया
१८ व्रजित्वा शृगने संस्थितान् निखिलान् यिद्धदीयान् सगृह्य दिनत्रयं यावत्
मदर्थम् उपवासः क्रियतां भयं परं वा किमपि न भूज्यता, किञ्च
मया मम दासाभिश्च उपवक्ष्यते । इत्यमेव ह्यते ऽहं विधिविभङ्गं राज्ञः
१९ समस्तं यास्यामि, तेन यदि हन्त्याहं तर्हि घानिष्ये । अनन्तरं मर्दिखयो
व्रजित्वेष्टेराया निदेशानुसारेण चक्रवान् ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

- १ राज्ञः समीपं व्रजित्वा तस्यानुपचं प्रापेष्टेराया तस्य कामस्य च निमन्त्र्य १ द्विती-
ययानं तयो निमन्त्रं २ अविमानिना हामनेन मर्दिखयथावच्छला ३ तस्य ह्यते
दण्डकाष्ठस्थापनम् ।

अनन्तरं तृतीये दिवस इष्टेरा राजकीयवसनं परिधाय राजनिवेश- १
नस्याभ्यन्तरप्राङ्गणे भूपतेरागारसम्मुखे समुदतिष्ठत । तदानीं राजा
राजकीयागारे स्त्रीयराजसिंहासने ऽन्तरागारीयद्वारस्य सम्मुख उप-
विष्ट आसीत् । तदा राज्ञा प्राङ्गणे समुपतिष्ठन्तीम् इष्टेरां राज्ञीम् २
अवलोक्य तां प्रति प्रसादः प्रकाशितः । अतो नृपेणेष्टेरां प्रति स्वशय-
स्थिते काञ्चनमये राजदण्डे प्रसारित इष्टेरा निकटं प्रगत्य राजदण्डस्या-
ग्रभागं पश्यन् । ततो राजा तां पप्रच्छ हे इष्टेरे राज्ञि किम् अभूत्? ३
त्वं किं प्रार्थयसे? राजत्वस्यार्द्धमपि यदि याचसे तर्हि तदापि तुभ्यं
वितारिष्यते । तत इष्टेरा प्रतिजगाद यदि राज्ञो दृष्ट्या शुभवेधो ४
जायेत तर्हि भवतः कृते मयासादितं भोज्यम् अद्य राज्ञा हामनेन
चागम्यतां । तदानीं राजा व्याहरत्, इष्टेराया निदेशाचरणाय ५
हामनं त्वरयत् । अनन्तरं राजा हामनश्चेष्टेराया समासादितं भोज्यम्
ईयतुः ।

अनन्तरं नृपो द्वाप्यारसपानसमय इष्टेरां बभाषे त्वया किं प्रार्थयते? ६
तत् तुभ्यं दायिष्यते । तव वाञ्छा का? अर्द्धराजत्वेन यदि भवेत् तर्हि
सा सेत्स्यति । तत इष्टेरा प्रत्यवदत्, इयं मम प्रार्थना वाञ्छा चास्ति, मयि ७
यदि नृपः प्रसन्नो भवेत् किञ्च मया प्रार्थितं दातुं वाञ्छितं साधयितुञ्च ८
यदि नृपतेरभिमतं स्यात् तर्हि यद्भोज्यमहम् आसादयिष्यामि, तत्र
हामनेन साकं नृपतिरायातु श्रे मया नृपतेरादेश आचरिष्यते ।

तेन तस्मिन् दिने हामन आह्लादितो हृष्टचित्तश्च वह्निरियाय । ९
परन्तु राजद्वारे यदा हामनो मर्दिखयम् अपश्यत् तदानीं स तस्य
समक्षं नोत्तस्थौ न प्रणनाम च तस्मात् हामनो मर्दिखयस्य विरुद्धं को-
पेन परिपुपूरे । तथापि हामनो धैर्यम् आलम्ब्य किञ्च स्वगेहं समेत्य १०
निजबन्धून् निजां जायां सेरशाश्च समाह्वयानिनाय । अपरं हामनस्तेषां ११
सन्निधौ निजैश्वर्यस्य गौरवं निजपुत्राणां बहुसंख्यत्वञ्च निवेदयामास
किञ्च राज्ञा तस्य पदम् एधयित्वा कुलीनाणां राजभृत्यानाञ्चोपरिष्ठात्
तस्य या उन्नतिः कृता तस्या अपि वर्गानां तान् आवायामाकार । हामनो १२
ऽपरं जगाद राज्ञीष्टेरा सासादितं भोज्यं मां विना कमप्यपरं राज्ञा
साकं न समानिनाय श्रेऽर्थमपि नृपेण समम् अहं तथा निमन्त्रितो
ऽस्मि । किन्तु यतिकालान् अहं राजद्वारे समुपविष्टं तं विह्वदीयं १३
मर्दिखयं समोक्षे ततिकालान् एतैः सर्वैर्भमं तन्निर्गं जायते ।

- १४ तदानीं तस्य ज्ञाया खेरजा बन्धवश्च तम् आचचक्षिरे, यश्चाश्च-
योर्धं दण्डकाष्ठमेकं निर्माप्यता तत्र मर्दिखयम् उक्त्वन्वितुं श्यो नरपतिं
ब्रूहि, ततः परं ह्यष्टः सन् नृपेभ्य साकं भोष्यं वाहि । तदानीं तेन वचसा
हामनस्य सम्भाषे जाते स तादृशं दण्डकाष्ठं निर्मापयत्युवाच ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

- १ परा...स्य मर्दिखयस्य मन्त्रमणेन निवर्तिनं पाठयित्वा नृपस्य मन्त्रे पारितोषिकं
दातुं वाञ्छन् ४ मर्दिखयस्य व्यापादनाय प्राचीनाय नृपस्यात्मिके गतेन हामनेना-
विज्ञानात् मर्दिखयाय मन्त्रानदानस्य मन्त्रका १० वचनविषयं प्रति शान्तस्य मन्त्रे-
गतकथायाः कथनं तस्यापकथ्यं तदीयभारविनिवारणस्य कथाकथनम् ।
- १ तस्यां यामिन्यां मञ्जोपते निर्जाया अभावात् स खरकीयपुरादण्डसपुस्त-
२ कस्यानयनम् आदिदेश ततो नृपतेः साक्षात् तत्पुस्तके प्रकृतमाने तत्र लि-
खिता कथेषा प्रापि यद् विग्रहयन्तेरज्ञनामानौ यो हारिको राजनपुंस-
कौ भूपालम् अहस्तेरं व्यापादयितुम् अचेष्टतां, तयो मन्त्रज्ञा मर्दिखयेन
३ प्राकाशयत् । ततो राजा यप्रच्छ तत्कृते मर्दिखयाय किं सम्मानम् उच्य-
दक्ष दत्तौ? नृपस्य सेवका दासा जग्दुः, तस्य निमित्तं किमपि नाकारि ।
४ अनन्तरं भूपतिः यप्रच्छ, प्राङ्गणे कौ विद्यते? तदानीं हामनो मर्दि-
खयस्य निमित्तं निर्मापिते दण्डकाष्ठे तस्याकृत्वनाय राज्ञा सह सम्भा-
५ वितुं राजनिवेशस्य वचिःप्राङ्गणम् उपस्थितः । अतो नृपस्य दासा
जग्दुः, यद्यतु हामनः प्राङ्गणे सन्निष्ठमानो विद्यते । ततो नृप उवाच,
६ सोऽभ्यन्तरम् आयातु । अतो हामने पविष्टे राजा तम् आचचक्षे, नृपो
बस्य सम्मानेन हृष्यति तं प्रति किं कर्तव्यं? तदा हामनो मनसा चि-
७ न्तयामास, मदतिरिक्तं कस्यापरस्य सम्मानेन राजा हृष्येत्? अनन्तरं
८ हामनो राजानम् ऊचिवान् राजा यस्य नरस्य सम्माने हृष्यति तस्य
कृते किञ्चिद् राज्ञः परिधेयं राजकीयवस्त्रं राजवाहकौ वाजी राज्ञः
९ शिरोभुषकः किरीटश्च समानीयन्तां । किञ्च तदमनं स वाजी च राज्ञः
कस्यचित् प्रधानकुलीनस्य करे समर्प्यतां ततो राजा यस्य नरस्य सम्मा-
नेन हृष्यति लोकास्तं तद् राजकीयवस्त्रं परिधाप्य तं वाजिनम् आरोह्य
नगरस्य सन्निवेशं गमयित्वा तस्य समक्षम् यतां भारती घोषयन् राजा
१० यस्य नरस्य सम्मानेन हृष्यति तं प्रत्येतादृश आचारः कर्तव्यः । तदानीं
नरपतिं हामनं निर्दिदेश त्वयेदं त्वरितं क्रियतां । तया यद्दद् उक्तं

तद्दह् राजवसनं राजवाजिनश्च गृहीत्वा राजद्वारे समुपविष्टं यिद्धदीयं
मर्दिखयं प्रति क्रियतां, त्वया यानि वचांसि गदितानि तेषाम् एकमपि
न परिहीयतां । तदानीं हामनस्तदसनं वाजिनश्च गृहीत्वा मर्दिखयं १९
वसनं परिधाप्य वाजिनम् आरोह्य च नगरस्य सन्निवेशं ग्रमयाश्चकार
राजा यस्य नरस्य सम्मानेन हृष्यति तं प्रत्येतादृश आचारः कर्त्तव्य इति
वाग्यो तस्य पुरस्तात् पुनः पुनर्घोषयाश्चकार च ।

अनन्तरं मर्दिखयः पुनर्वारं राजद्वारं जग्मिवान् परन्तु हामनः १९
श्रीकान्धित आच्छादितमस्तकश्च निजं भवनं गन्तुं त्वरयाश्चक्रे । अपरं २०
हामनः स्वस्य तासां घटनानां कथां निजां भार्यां सेरशां स्वस्य सर्व-
वन्धुंश्च समाचचक्षे । तेन तस्य विश्वलोकास्तदीया जाया सेरशा च
जगद्दुः, यस्य समन्तं तव पतनम् आरब्धं स मर्दिखयो यदि यिद्धदि-
वंप्रीयो मनुजो भवेत् तर्हि त्वं तस्य प्रभवितुं न पारयिष्यसि किन्तु
तस्य सम्मुखे पतिष्यसि । तेन सह तेषां सम्भाषणकाल एव राजनपुंस- २४
काः समेत्य इष्टेरयासादितं भोज्यं तं नेतुं त्वरयाश्चक्रिरे ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ इष्टेरयाः स्वपञ्चाशत्प्रकाशनं ५ हामनस्य दोषविलकरणं ७ हामनस्योत्सवस्य राज्ञ
आदेशश्च ।

अनन्तरं ऋषे हामने च महिष्या इष्टेरया समं भोजनं व १
तवतो राजा तस्मिन् द्वितीये दिने द्वाद्धारसपानसमये इष्टेरां पुनर्वारं २
व्याजहार हे इष्टेरे राञ्चि तव प्रार्थितं किं? तत् तुभ्यं दायिष्यते, तव
वाञ्छा का? ममाहं राजत्वेन यदि भवेत् तर्हि सा सेत्स्यति । तदानीं ३
इष्टेरा राज्ञी प्रतिजगाद, हे राजन् अहं यदि भवतो दृष्ट्यानुगृही-
ता स्यां यदि च भवतो ऽभिमतं भवेत् तर्हि मया प्रार्थिता मम प्राणा ४
मया वाञ्छिताश्च स्वजातीयानां प्राणा मह्यं दीयन्तां । यतो विनाशार्थं ४
बधार्थं जोषार्थंश्च वयम् अर्थतो ऽहं मदोषस्वजातीयाश्च विक्रीता अभ-
वाम । यदि वयं केवलं दासत्वार्थं दासीत्वार्थंश्च व्यक्रेष्यामहि तर्हि नीर-
वाहम् अस्यास्यं किन्तु राज्ञ एतया हान्यापि परिपश्यिनस्तृप्तिर्न जायते ।
तदानीं ऋषतिरहश्चैर इष्टेरां राज्ञीं जगाद, एतत् कर्म कर्त्तुं नो ५
मतिमकरोत? स कुशाक्षी? इष्टेरा व्याहरत् स वेधो रिपुरेध दुष्टो ६
हामनः । ततो हामनो ऋषते महिष्याश्च समन्तं वितत्रास ।

